

انجيل شريف

يعني عيسيٰ مسيح جو

نئون عهدنامو

يوناني ٻوليءَ واري اصلي مواد کان سنڌي ترجمو ٿيل

PAKISTAN BIBLE SOCIETY LAHORE

THE NEW TESTAMENT IN SINDHI

سال: ۲۰۰۲ ع

تعداد: ۵۰۰۰

ISBN 969 25 06916

چپائيندڙ: پاڪستان بائبل سوسائٽي

انارڪلي لاهور ۵۴۰۰۰

ڪراچي آفيس: فاطمه جناح روڊ

ڪراچي ۷۵۳۰

ITTEFAQ PRINTER'S - LAHORE

انجيل شريف ۾ شامل ڪتابن جي فهرست

۴	.. .. .	نئين عهدنامي جو تعارف
۷	.. .. .	مٽي
۱۰۴	.. .. .	مرقس
۱۶۴	.. .. .	لوقا
۲۶۳	.. .. .	يوحنا
۳۳۴	.. .. .	رسولن جا ڪم
۴۲۳	.. .. .	رومين
۴۶۵	.. .. .	۱. ڪرنتين
۵۰۴	.. .. .	۲. ڪرنتين
۵۳۰	.. .. .	گلٽين
۵۴۵	.. .. .	افسين
۵۶۰	.. .. .	فليپين
۵۷۱	.. .. .	ڪلسين
۵۸۱	.. .. .	۱. ٿسلونڪين
۵۹۰	.. .. .	۲. ٿسلونڪين
۵۹۶	.. .. .	۱. تيمٿيس
۶۰۷	.. .. .	۲. تيمٿيس
۶۱۶	.. .. .	طيٽس
۶۲۲	.. .. .	فليمون
۶۲۶	.. .. .	عبرانيين
۶۵۸	.. .. .	يعقوب
۶۷۰	.. .. .	۱. پطرس
۶۸۳	.. .. .	۲. پطرس
۶۹۱	.. .. .	۱. يوحنا
۷۰۳	.. .. .	۲. يوحنا
۷۰۶	.. .. .	۳. يوحنا
۷۰۹	.. .. .	يهوداه
۷۱۳	.. .. .	مڪاشفو
۷۵۹	.. .. .	خاص لفظن جي سمجھائي

نئين عهدنامي جو تعارف

نئين عهدنامي جو هي سنڌي ترجمو پاڪ انجيل جي اصلي مسودي جي صاف ۽ صحيح مطلب کي بيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو. انهيءَ ۾ عام استعمال ٿيندڙ لفظ ۽ محاورا ڪم آندا ويا آهن، جيڪي سنڌي ڳالهائيندڙن جي هر طبقي لاءِ قابل قبول آهن. هن مان مقصد اهو آهي ته خدا جي ڪلام جي مضمون ۽ پيغام کي معياريءَ ۾ عام ۽ فطري سنڌي ٻوليءَ ۾ پيش ڪجي ۽ پڙهندڙن کي اصلي يوناني مسودي جي گهڻي کان گهڻي ڄاڻ مهيا ڪجي.

هي سنڌي ترجمو پاڪستان بائبل سوسائٽيءَ طرفان ترجمو ڪري دنيا جي سنڌي ٻولي ڳالهائيندڙن جي استعمال لاءِ شايع ڪيو ويو آهي. پاڪستان بائبل سوسائٽيءَ کي يقين آهي ته هن ترجمي جي پڙهڻ ۽ مطالعي ڪرڻ سان ماڻهو نه رڳو سمجهه حاصل ڪندڙ بلڪ خدا ۾ ايمان جي وسيلي بچاءَ جي اميد پڻ حاصل ڪندڙ جنهن خدا سڀني ماڻهن لاءِ هن خوشخبريءَ جو حصول ممڪن بڻايو آهي.

پڙهندڙن جي مدد لاءِ هن ترجمي ۾ خاص مددگار ڳالهون شامل ڪيون ويون آهن. اهي هيٺ بيان ڪجن ٿيون:

۱. انجيل شريف جي هر ڪتاب جي شروعات ۾ انهيءَ ڪتاب جو تعارف ڏنو ويو آهي.

۲. مقدس ڪتاب جي هر ٽڪري جي مضمون کي واضح ڪرڻ ۽ مطالعي ۾ آسانيءَ لاءِ هر ٽڪري تي مضمون مطابق عنوان ڏنو ويو آهي. ڪن عنوانن جي هيٺان انهن سان ملندڙ جلندڙ مضمونن جا حوالا ڏنا ويا آهن.

۳. هن مقدس ڪتاب ۾ استعمال ٿيندڙ ڪن خاص لفظن جي سمجهاڻي ڪتاب جي آخر ۾ ڏني وئي آهي.

۴. مقدس ڪتاب ۾ ڪن غير واضح ڳالهين تي نشان ڪيو ويو آهي ۽ پيرائي ۾ انهن جي وضاحت ڏني وئي آهي.

۵. پيرائي ۾ آيت سان تعلق رکندڙ بائبل مقدس يعني پراڻي ۽ نئين عهدنامي جي مختلف آيتن جا حوالا پڻ ڏنا ويا آهن، جن جي مطالعي سان وڌيڪ

معلومات حاصل ڪري سگهجي ٿي. مثال طور پيرائي ۾ مٽيءَ جي ڪتاب جي ٻئي باب جي آيت ٢٣ بابت هي حوالا لکيل آهن:

٢٣:٢ مر ٢٤:١ لو ٣٩:٢ يو ٤٥:١

مر ٢٤:١ جو مطلب آهي ته مٽيءَ جي باب ٢ جي آيت ٢٣ سان تعلق رکندڙ آيت لاءِ مرقس باب ١ جي آيت ٢٤ ڏسو.

لو ٣٩:٢ جو مطلب آهي ته مٽيءَ جي ساڳي آيت سان تعلق رکندڙ آيت لاءِ لوقا باب ٢ جي آيت ٣٩ ڏسو.

يو ٤٥:١ جو مطلب آهي ته مٽيءَ جي ساڳي آيت سان تعلق رکندڙ آيت لاءِ يوحنا باب ١ جي آيت ٤٥ پڻ ڏسو.

بائبل مقدس جي مڪمل ڪتابن جي نالن جي فهرست سان گڏ انهن جا مخفف هيٺ ڏجن ٿا جيڪي پاڻ ۾ تعلق رکندڙ آيتن جي حوالن ۾ استعمال ٿين ٿا.

پراڻو عهدنامو

ڪتاب	مخفف	ڪتاب	مخفف	ڪتاب	مخفف
پيدائش	پيد	٢.تواريخ	٢.توا	دانيال	دان
خروج	خر	عزرا	عز	هوسيع	هوس
لاوي سرشتو	لاو	نحمياه	نحم	يوائل	يوا
گاڻاتو	گا	آستر	آس	عاموس	عا
شريعت جو دور	شر	ايوب	ايو	عبدياه	عبد
يشوع	يش	زبور	زب	يونس	يون
قاضي	قا	مثل	مثل	ميكاه	ميك
روت	روت	واعظ	وا	ناحوم	ناح
١.سموئيل	١.سم	راڳ	را	حقوق	حبق
٢.سموئيل	٢.سم	يسعياه	يس	صفنياه	صف
١.بادشاهه	١.با	يرمياھ	ير	حجي	حجي
٢.بادشاهه	٢.با	زاريون	زار	زڪريا	زڪ
١.تواريخ	١.توا	حزقي ايل	حز	ملاڪي	ملا

نئون عهدنامو

مٽي.....	مت	افسين.....	اف	عبرائين.....	عبر
مرقس.....	مر	فليپين.....	فل	يعقوب.....	يع
لوقا.....	لو	ڪلسين.....	ڪل	۱. پطرس.....	۱. پط
يوحنا.....	يو	۱. ٿسلونيڪين ...	۱. ٿس	۲. پطرس.....	۲. پط
رسولن جا ڪر ..	رس	۲. ٿسلونيڪين ...	۲. ٿس	۱. يوحنا.....	۱. يو
رومين.....	رو	۱. ٽيمٿيس.....	۱. ٽم	۲. يوحنا.....	۲. يو
۱. ڪرنتين.....	۱. ڪر	۲. ٽيمٿيس.....	۲. ٽم	۳. يوحنا.....	۳. يو
۲. ڪرنتين.....	۲. ڪر	طيطس.....	طيط	يهوداه.....	يهو
گلٽين.....	گل	فليمون.....	فل	مڪاشفو.....	مڪا

بائبل مقدس جي ڪن ترجمن ۾ اصلي مواد ۾ استعمال ٿيل ڪن غير واضح جملن يا لفظن جو ترجمو ڪندي ان جي هڪ کان وڌيڪ ممڪن معنائن جي تشريح لاءِ فت نوت استعمال ڪيو وڃي ٿو. پر هن ترجمي ۾ پڙهڻ وارن کي مونجهاري کان بچائڻ لاءِ انهن جملن يا لفظن جي هڪڙي ئي ممڪن معنيٰ کي ترجمي ۾ ئي ظاهر ڪيو ويو آهي.

نئين عهدنامي جي هن سنڌي ترجمي ۾ استعمال ٿيل نالا پاڪستان بائبل سوسائٽيءَ جي اردو ترجمي ۾ استعمال ٿيندڙ نالن واري حجي ۾ لکيا ويا آهن. پر ڪن جاين تي انهن جي حجي مختلف آهي، ڇا لاءِ جو:

۱. جيڪي نالا سنڌيءَ ۾ عام استعمال ٿين ٿا تن کي هن ترجمي ۾ ساڳي سنڌي حجي ۾ لکيو ويو آهي.

۲. ڪي نالا جن جا يوناني لفظ سنڌي ٻوليءَ جي لفظن سان ملن ٿا سي انهيءَ مطابق لکيا ويا آهن.

۳. نئين عهدنامي جي اصلي مسودي ۾ ڪن ساڳين ماڻهن يا جاين جا نالا هڪ کان وڌيڪ بيان ڪيل آهن. پر هن سنڌي ترجمي ۾ جتي انهيءَ ٻئي نالي جو ڪو خاص مقصد نه آهي اتي ان جو هڪڙو ئي عام نالو استعمال ڪيو ويو آهي، انهيءَ لاءِ ته پڙهندڙ ساڳئي شيءَ جي ٻن نالن مان به مختلف نالا نه سمجهن.

۱. تڪر تي وعظ: جيڪو آسماني بادشاهت جي ماڻهن جي ڪردار، فرائض، مراعات ۽ قسمت متعلق آهي. (باب ۵-۷)
۲. ٻارهن رسولن کي سندن تبليغي سفر متعلق هدايتون. (باب ۱۰)
۳. آسماني بادشاهت متعلق تمثيلات. (باب ۱۳)
۴. مسيح جي پوئلڳ ٿيڻ جي مراد ۽ منشا بابت تعليم. (باب ۱۸)
۵. موجوده دور جي خاتمي ۽ آخري فيصلي متعلق تعليم. (باب ۲۴-۲۵)

سڀڻا

۲۳:۲-۱:۱	عيسيٰ مسيح جي ولادت ۽ سندس شجرو
۱۲-۱:۳	حضرت يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جي خدمت
۱۱:۴-۱۳:۳	عيسيٰ مسيح جو بپتسما وٺڻ ۽ سندس آزمائش
۳۵:۱۸-۱۲:۴	گليل ۾ عيسيٰ مسيح جي عام خدمت
۳۴:۲۰-۱:۱۹	گليل کان يروشلم ڏانهن سفر
۶۶:۲۷-۱:۲۱	يروشللم ۽ ان جي آس پاس ۾ آخري هفتو
۲۰-۱:۲۸	عيسيٰ مسيح جو جي اٿڻ ۽ سندس ظهور

متي

متي رسول جي معرفت خوشخبري

عيسيٰ مسيح جو شجرو

(لوقا ۳:۲۳-۳۸)

① هي عيسيٰ مسيح جو شجرو آهي، جيڪو دائود ۽ ابراهيم جو اولاد آهي.

② ابراهيم مان اسحاق پيدا ٿيو، اسحاق مان يعقوب پيدا ٿيو ۽ يعقوب مان يهوداه ۽ سندس ڀائر پيدا ٿيا. ③ يهوداه کي سندس زال تمر مان فارص ۽ زرح

متي

متي رسول جي معرفت خوشخبري

تعارف

متي، عيسيٰ مسيح جي ٻارهن رسولن مان هڪ هوم جنهن جي معرفت مليل ڪلام اها خوشخبري ٻڌائي ٿو ته خدا جنهن چوٽڪاري ڏيندڙ جو واعدو ڪيو هو سو عيسيٰ مسيح ئي آهي. هو اهو ئي آهي جنهن جي وسيلي خدا اُهي واعدا پورا ڪيا جيڪي بني اسرائيل سان ڪيا هئائين ۽ جن کي پراڻي عهدنامي ۾ لکيو ويو آهي. اها خوشخبري رڳو يهودي قوم لاءِ ناهي پر سڄي دنيا لاءِ آهي.

متي نالي هي پاڪ ڪتاب احتياط سان مرتب ڪيو ويو آهي. انهيءَ جي شروعات عيسيٰ مسيح جي ڄمڻ سان ٿي ٿي. منجهس عيسيٰ مسيح جي ٻيٽسما وٺڻ ۽ سندس آزمائش جو بيان آهي. تنهن کان پوءِ اتر واري علائقي گليل ۾ بني اسرائيل کي شفا ڏيڻ، تعليم ڏيڻ ۽ سندس تبليغ ڪرڻ واري خدمت کي ڪيو ويو آهي. ان بعد هن پاڪ ڪلام ۾ گليل کان يروشلم شهر تائين عيسيٰ مسيح جي مسافريءَ ۽ سندس زندگيءَ جي آخري هفتي جي واقعن جو ذڪر پڻ آهي، جن جي پڄاڻي سندس صليب تي چڙهڻ ۽ وري جيئري ٿي اٿڻ تي ٿي ٿي.

هيءَ خوشخبري عيسيٰ مسيح کي هڪ عظيم استاد جي حيثيت ۾ پيش ڪري ٿي، جيڪو خدا جي بادشاهت جي باري ۾ تعليم ڏئي ٿو ۽ جنهن کي اهو اختيار حاصل آهي ته خدا جي شريعت جو مفهوم بيان ڪري. متي ۾ عيسيٰ مسيح جي تعليمات مان گهڻو ڪجهه مضمون وار پنجن مجموعن جي صورت ۾ گڏايل آهي:

پيدا ٿيائ فارص مان حصرون پيدا ٿيو ۽ حصرون مان راما پيدا ٿيو. ④ راما مان
 عميناداب پيدا ٿيو عميناداب مان نحشون پيدا ٿيو ۽ نحشون مان سلمون پيدا
 ٿيو. ⑤ سلمون کي سندس زال راحب مان بوعز پيدا ٿيو بوعز کي سندس زال
 روت مان عوبيد پيدا ٿيو ۽ عوبيد مان يشي پيدا ٿيو. ⑥ يشيءَ مان دائود بادشاهه
 پيدا ٿيو. دائود کي سليمان انهيءَ زال مان پيدا ٿيو جيڪا پهريائين اورياه جي
 زال هئي. ⑦ سليمان مان رجبام پيدا ٿيو رجبام مان ايباه پيدا ٿيو ۽ ايباه
 مان آسا پيدا ٿيو. ⑧ آسا مان يهوشافاط پيدا ٿيو يهوشافاط مان يورام پيدا ٿيو
 ۽ يورام مان عزياه پيدا ٿيو. ⑨ عزياه مان يوتام پيدا ٿيو يوتام مان آحز پيدا ٿيو
 ۽ آحز مان حزقياه پيدا ٿيو. ⑩ حزقياه مان منسي پيدا ٿيو منسي مان آمون پيدا
 ٿيو ۽ آمون مان يوشياه پيدا ٿيو. ⑪ جن ڏينهن ۾ بني اسرائيل جا ماڻهو گرفتار
 ٿي بابل ڏانهن ويا هئا تن ڏينهن ۾ يوشياه مان يڪنياه ۽ سندس ڀائر پيدا ٿيا.
 ⑫ انهن ماڻهن جي بابل ڏانهن گرفتار ٿي وڃڻ کان پوءِ يڪنياه مان
 شلتي ايل پيدا ٿيو ۽ شلتي ايل مان زربابل پيدا ٿيو. ⑬ زربابل مان ابئود پيدا
 ٿيو ابئود مان اليقيم پيدا ٿيو ۽ اليقيم مان عازور پيدا ٿيو. ⑭ عازور مان
 صدوق پيدا ٿيو صدوق مان اخيم پيدا ٿيو ۽ اخيم مان اليئود پيدا ٿيو.
 ⑮ اليئود مان اليعزر پيدا ٿيو اليعزر مان متان پيدا ٿيو ۽ متان مان يعقوب پيدا
 ٿيو. ⑯ يعقوب مان يوسف پيدا ٿيو جيڪو مريم جو مڙس هو ۽ انهيءَ مريم
 جي پٽان عيسيٰ پيدا ٿيو جيڪو مسيح سڏيو وڃي ٿو.
 ⑰ اهڙيءَ طرح ابراهيم کان وٺي دائود تائين ڪل چوڏهن پيڙهيون ٿيون ۽
 دائود کان وٺي بابل ڏانهن گرفتار ٿي وڃڻ تائين به چوڏهن پيڙهيون ٿيون ۽ بابل
 ڏانهن گرفتار ٿي وڃڻ کان وٺي مسيح تائين وري به چوڏهن پيڙهيون ٿيون.

عيسيٰ مسيح جو ڄمڻ

(لوقا ۱: ۲-۱۰)

⑱ عيسيٰ مسيح جي پيدائش هن ريت ٿي جو جڏهن سندس ماءُ مريم
 جو مڱڻو يوسف سان ٿيل هو پر اڃا سندن شادي ڪانه ٿي هئي ته مريم
 کي معلوم ٿيو ته کيس پاڪ روح جي قدرت سان پٽ ٿيو آهي. ⑲ هن

جو مڱيندو هڪ نڪ ماڻهو هوم تنهنڪري هن خيال ڪيو ته ”چو نه مريم کي چپ چاپ ۾ ڇڏي ڏيان ۽ خلق ۾ خوار نه ڪريان. “ (۲۰) پر جڏهن هو انهن ڳالهين بابت ڳڻيون ڪري رهيو هو ته هن کي خواب ۾ خداوند جو هڪڙو ملائڪو ڏسڻ ۾ آيو جنهن چيس ته ”اي دائود جا اولاد يوسف! تون پنهنجي مڱينديءَ مريم سان شادي ڪرڻ کان نه گهٻراءِ ۾ چالاءِ جو پاڪ روح جي قدرت سان کيس پيت ٿيو آهي. “ (۲۱) هن کي پت ڄمندو ۽ ان جو نالو ^[۱] عيسيٰ رکجانءِ، چالاءِ جو هو پنهنجي قوم کي سندن گناهن کان چوٽڪارو ڏيندو.

(۲۲) اهڙيءَ طرح اهي سڀ ڳالهيون جيڪي خداوند پنهنجي نبيءَ جي معرفت فرمايون هيون سي پوريون ٿيون ته

(۲۳) ”ڏسوم هڪڙي ڪناري پيت سان ٿيندي ۾

۽ کيس پت ڄمندو جنهن کي عمانوايل سڏينداسين

جنهن جي معنيٰ آهي ”خدا اسان سان.“

(۲۴) سو جڏهن يوسف نند مان جاڳي اٿي تڏهن جيئن خداوند جي ملائڪو چيو هوس تيئن ئي ڪيائين ۽ مريم سان ئي شادي ڪيائين. (۲۵) پر جيستائين مريم پت نه ڄڻيو تيستائين يوسف کيس هٿ به نه لاتو ۽ ٻار جو نالو عيسيٰ رکيائين.

اوپر جا نجومِي

۲ (۱) يهوديه جي بادشاهه هيروديس جي ڏينهن ۾ عيسيٰ يهوديه جي بيت لحم شهر ۾ پيدا ٿيو. ان کان پوءِ ستت ئي ڪي نجومِي اڀرندي کان يروشلم ۾ آيا (۲) ۽ اچي پڇيائون ته ”اهو ٻار ڪٿي آهي جيڪو يهودين جو بادشاهه ٿيڻ لاءِ ڄائو آهي؟ اسان هن جو تارو اوپر ۾ ڏٺو آهي ۽ اسين هن کي سجدو ڪرڻ لاءِ آيا آهيون.“ (۳) هيروديس بادشاهه جڏهن هي ٻڌو ته هو ۽ يروشلم جا سڀئي ماڻهو ڏاڍا پريشان ٿيا. (۴) هن سڀني سردار

[۱] عيسيٰ: هي يوناني ٻوليءَ جو لفظ آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”چوٽڪارو ڏيندڙ“.

ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن کي گهرايو ۽ کائنن پڇيو ته ”مسيح ڪٿي پيدا ٿيندو؟“ ⑤ انهن وراڻيو ته ”يهوديه جي بيت لحم ۾ ڇالا ۽ جو نبيءَ جي معرفت هيئن لکيو ويو آهي ته

⑥ ’اي بيت لحم! يهوديه جي ملڪ ۾

تون ڪنهن به طرح يهوديه جي شهزادن مان

ڪنهن کان به ننڍو نه آهين.

ڇالا ۽ جو تو منجهان هڪ حاڪم نڪرندو

جو منهنجي قوم بني اسرائيل جي رهبري ڪندو.“

④ تنهن تي هيروديس انهن نجومين کي اڪيلائيءَ ۾ گهرائي پڇيو ته

”تارو نيڪ ڪهڙي وقت نظر آيو هو؟“ ⑧ پوءِ هن انهن کي هي حڪم

ڏيئي بيت لحم ڏانهن موڪليو ته ”وڃي چڱيءَ طرح سان ٻار جي ڳولا

ڪريو ۽ جڏهن اوهين انهيءَ کي لهو ته اچي مون کي ٻڌائجو ته جيئن آءُ

به اچي کيس سجدو ڪريان.“

⑨-⑩ بادشاهه جي حڪم موجب اهي روانا ٿيا ۽ رستي ۾ جڏهن اهو

تارو ڏٺائون جيڪو اوڀر ۾ ڏٺو هئائون، تڏهن اهي خوشيءَ وچان ڪپڙن ۾ نه

پيا ماپن. اهو انهن جي اڳيان هلندو رهيو، تان جو اچي ان جاءِ جي مٿان

بيٺو جتي ٻارڙو هو. ⑪ هو گهر ۾ گهڙي ويا ۽ ٻارڙي کي سندس ماءُ مريم

سميت ڏٺائون ۽ ان کي گوڏا ڪوڙي سجدو ڪيائون. پوءِ انهن پنهنجون

ڳوٺريون کولي کيس سوکڙيون پيش ڪيون جيڪي سون، لوبان ۽ مڙ هيون.

⑫ خدا انهن کي خواب ۾ چٽاءُ ڏنو ته ”متان وري هيروديس وٽ ويا آهيو.“

تنهنڪري اهي ٻيو رستو وٺي پنهنجي ملڪ ڏانهن موٽي ويا.

مصر ۾ وڃي رهڻ

⑬ جڏهن اهي هليا ويا ته خداوند جو هڪڙو ملائڪ يوسف کي خواب

۾ نظر آيو جنهن چيس ته ”اٿم ٻار ۽ سندس ماءُ کي وٺي مصر ڏانهن ڀڄي

وڃ ۽ جيستائين آءُ نه چوان تيستائين اتي ئي رهجانم. چوٽه هيروديس ٻار جي

ڳولا ڪري کيس مارائڻ گهري ٿو.“ ⑭ تنهن تي هو اٿيو، ٻار ۽ سندس ماءُ

کي ساڻ ڪري راتورات مصر ڏانهن هليو ويو. ⑮ هيروديس جي مرڻ تائين هو اُتي ئي رهيا، انهيءَ لاءِ ته خداوند جيڪي نبيءَ جي معرفت چوايو هو سو پورو ٿي ته ”مون پنهنجي فرزند کي مصر مان گهرايو آهي.“

ٻارن ۾ ڪوس

⑯ جڏهن هيروديس ڏٺو ته نجومين ساڻس ٺڳي ڪئي آهي تڏهن ڏاڍو اچي ڪاوڙيو. هن حڪم ڏنو ته ”بيت لحم ۽ ان جي پسگردائيءَ ۾ جيڪي به ٻن سالن کان ننڍا يا ٻن سالن جا ٻار هجن تن سڀني کي ماري ڇڏيو.“ چوٽه هن کي اهو وقت ياد هو جڏهن نجومين کيس تاري جي ظاهر ٿيڻ بابت ٻڌايو هو. ⑰ اهڙيءَ طرح جيڪو ڀرمياھ نبيءَ چيو هو سو سچو ثابت ٿيو ته

⑱ ”راما ۾ هڪڙو آواز ٻڌڻ ۾ آيو،

ڏاڍي روئڻ ۽ پٽڻ جو آواز.

راخل پنهنجن ٻارن لاءِ روئي ٿي،

اها روئي ٿي ۽ کيس آرام نه ٿو اچي،

ڇاڪاڻ ته اُهي سڀ مري ويا آهن.“

مصر مان واپسي

⑲ هيروديس جي مرڻ کان پوءِ مصر ۾ يوسف کي خواب ۾ خداوند جو هڪڙو ملائڪ ڏسڻ ۾ آيو. ⑳ جنهن چيس ته ”اُٺ ۽ ٻار ۽ سندس ماءُ کي وٺي موٽي اسرائيل جي ملڪ وڃ، ڇاڪاڻ ته جيڪي ٻار کي مارائڻ جي ڪوشش ڪن پيا سي مري ويا آهن.“ ㉑ تنهن تي يوسف اٿيو ۽ سندس ماءُ کي وٺي موٽي اسرائيل جي ملڪ ۾ آيو.

㉒ جڏهن هن کي خبر پئي ته ارڪيلائوس پنهنجي پيءُ هيروديس جي گاديءَ تي يهوديه جو بادشاهه ٿيو آهي ته هو اوڏانهن وڃڻ کان ڊڄڻ لڳو. پر هن کي خواب ۾ وڌيڪ هدايتون مليون ۽ هو گليل جي علائقي ۾ آيو. ㉓ ۽ اتي ناصرت شهر ۾ رهيو. اهو ان ڪري ٿيو ته جيڪي نين چيو هو سو پورو ٿي ته ”هو ناصري سڏيو ويندو.“

يحيي بپتسما ڏيڻ واري جي تبليغ

(مرقس ۱:۱-۸، لوقا ۱:۳-۱۸، يوحنا ۱:۱۹-۲۸)

۱ انهن ڏينهن ۾ يحيي بپتسما ڏيڻ وارو يهوديه جي رڻپت ۾ تبليغ ڪندو پئي آيو ته ② ”توبه ڪريو جو آسمان واري بادشاهت ويجهي آئي آهي.“ ③ يحيي اهو ئي هو جنهن لاءِ يسعياھ نبي چيو هو ته ”رڻپت ۾ پڪارڻ واري جو آواز اچي ٿو ته ”خداوند لاءِ رستو تيار ڪريو هن لاءِ واٽون سڌيون ڪريو.“

④ يحيي کي ملس جا ڪپڙا پهريل هئام کيس چيلهه ۾ چمڙي جو پتو ٻڌل هو ۽ سندس خوراڪ ماڪڙ ۽ جهنگلي ماڪي هئي. ⑤ ماڻهو هن وٽ يروشلم کان سڄي يهوديه کان ۽ اردن درياءَ جي چوٽي وارن علائقن کان پئي آيا. ⑥ انهن پنهنجا گناهه پئي باسيا ۽ هن کين اردن درياءَ ۾ بپتسما ٿي ڏني.

⑦ يحيي جڏهن ڏٺو ته ڪيئي فريسي ۽ صدوقي بپتسما وٺڻ لاءِ اچي رهيا آهن، تڏهن انهن کي چيائين ته ”اي نانگ جا بچو! اوهان کي ڪنهن ٻڌايو آهي ته اوهين خدا جي ايندڙ غضب کان بچي سگهندا؟ ⑧ اهڙا ڪم ڪريو جن مان خبر پوي ته اوهان سچ پچ پنهنجن گناهن تي پڇتايو آهي. ⑨ ائين نه سمجهو ته اوهين ابراهيم جو اولاد آهيو. آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته خدا هنن پٽن مان به ابراهيم لاءِ اولاد پيدا ڪري سگهي ٿو. ⑩ هاڻي ته وٽن جي پاڙن تي ڪهاڙو تيار رکيو ويو آهي ۽ جيڪو وٽ سٺو ميوو نه ڏيندو ته ان کي وڍي باهه ۾ اڇلايو. ⑪ آءُ اوهان کي پاڻيءَ سان بپتسما ٿو ڏيان ان لاءِ ته اوهان گناهن کان توبه ڪئي آهي، پر جيڪو مون کان پوءِ ايندو اهو اوهان کي پاڪ روح ۽ باهه سان بپتسما ڏيندو. هو مون کان وڌيڪ قدرت وارو آهي، آءُ سندس جتي ڪٿڻ جي لائق به نه آهيان. ⑫ هن جي هٿ ۾ پنهنجي ڪارائي آهي ۽ هو پنهنجي گناهه جي پڙ کي چڱيءَ طرح صاف

۲:۳ مت ۱:۴، مر ۱:۱۵ ۳:۳ يس ۳:۴۰ ۴:۳ با ۲:۱ ۸:

۷:۳ مت ۱۲:۳۴، ۲۳:۳۳ ۹:۳ يو ۸:۳۳ ۱۰:۳ مت ۱۹:۷

ڪندو. هو پنهنجي ڪٽڪ پنهنجن پانڊن ۾ انبار ڪندو پر ٻهه ڪي اهڙي باهه ۾ ساڙيندو جيڪا ڪڏهن به نه ٿي وسامي.“

عيسيٰ جي بيتسما

(مرقس ۹:۱-۱۱، لوقا ۲۱:۳-۲۲)

۱۳) پوءِ عيسيٰ گليل ڪان اردن درياءَ تي يحييٰ وٽ آيو ته ڪائس بيتسما وٺي. ۱۴) پر يحييٰ کيس منع ڪرڻ لڳو ۽ چيائينس ته ”مون ڪي ته پاڻ تو کان بيتسما وٺڻ گهرجي ۽ تون مون وٽ ڪيئن ٿو اچين.“ ۱۵) تنهن تي عيسيٰ جواب ڏنس ته ”في الحال ته منهنجي مڃ، ڇالاءِ جو اهڙي طرح اسين خدا جا سڀ فرض پورا ڪندا سين.“ پوءِ يحييٰ کيس بيتسما ڏيڻ قبول ڪئي.

۱۶) عيسيٰ بيتسما وٺي پاڻيءَ مان يڪدم ٻاهر آيو ته هن لاءِ آسمان کلي پيو ۽ هن خدا جو روح هڪ ڪبوتر وانگر هيٺ لهندو ۽ پاڻ تي ويهندو ڏٺو. ۱۷) پوءِ آسمان مان هڪ آواز آيو ته ”هي منهنجو پيارو فرزند آهي ۽ آءُ هن مان ڏاڍو خوش آهيان.“

عيسيٰ جي آزمائش

(مرقس ۱۲:۱-۱۳، لوقا ۴:۱-۱۳)

۱) پوءِ پاڪ روح عيسيٰ کي بيابان ۾ وٺي آيو ته جيئن شيطان کيس آزمائي. ۲) هن چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون روزي ۾ گذاريو هوم تنهنڪري کيس ڏاڍي بڪ لڳي هئي. ۳) شيطان هن وٽ آيو ۽ چيائينس ته ”جيڪڏهن تون خدا جو فرزند آهين ته هنن پٿرن کي حڪم ڪر ته مانئون ٿي پون.“ ۴) تنهن تي عيسيٰ ورائيو ته ”اهو لکيل آهي ته ’ماڻهو رڳو مانيءَ تي جيئرو نه ٿو رهي، پر هر انهيءَ لفظ تي جيڪو خدا چوي ٿو.“

۵) پوءِ عيسيٰ کي شيطان پاڪ شهر يروشلم ۾ وٺي ويو. هن کي هيڪل جي تمام مٿانهين ڪنگريءَ تي بيهاري ۶) چيائينس ته ”جيڪڏهن تون خدا جو فرزند آهين ته هتان پاڻ کي هيٺ اچلاءِ ڇاڪاڻ ته لکيل آهي ته

۱۷:۳ پيد ۲:۲۲، زب ۲:۲، يس ۱:۴۲، مت ۱۸:۱۲، ۱۷:۱، لو ۳۵:۹

۱:۴ عبر ۱۸:۲، ۱۵:۴، ۴:۴ شر ۳:۸، ۶:۴ زب ۱۱:۹۱-۱۲

’خدا پنهنجن ملائڪن کي تو لاءِ حڪم ڪندوم

اهي تو کي پنهنجن هٿن تي جهليندام

ته جيئن تنهنجو پير به پٿر تي نه لڳي.“

④ تنهن تي عيسيٰ ورندي ڏنس ته ”اهو به لکيل آهي ته ’تون خداوند پنهنجي خدا کي نه آزماءِ.“

⑤ وري شيطان عيسيٰ کي هڪڙي اتانهين جبل تي وٺي ويو ۽ دنيا جون سڀئي بادشاهتون ۽ سندن شان شوڪت ڏيکاريائينس ۽ ⑥ ۽ چيائينس ته ”آءُ تو کي هي سڀ شيون ڏيندس، جيڪڏهن تون هيٺ نوري مون کي سجدو ڪندين.“ ⑦ تنهن تي عيسيٰ ورندي ڏنس ته ”اي شيطان! ٿري وڃ، ڇالاءِ جو لکيل آهي ته ’خداوند پنهنجي خدا کي سجدو ڪر ۽ رڳو انهيءَ جي ئي عبادت ڪر.“

⑧ پوءِ شيطان هن کي ڇڏي هليو ويو ۽ ملائڪا آيا ۽ اچي عيسيٰ جي خدمت ڪيائون.

عيسيٰ جو گليل ۾ پنهنجو ڪم شروع ڪرڻ

(مرقس ۱: ۱۴-۱۵، لوقا ۴: ۱۴-۱۵)

⑨ جڏهن عيسيٰ ٻڌو ته يحيٰ کي جيل ۾ وڌو ويو آهي تڏهن هو گليل ڏانهن روانو ٿي ويو. ⑩ هو ناصرت ۾ نه رهيو پر وڃي ڪفرناحوم ۾ رهيو، جيڪو گليل ڏيند تي زبولون ۽ نفتاليءَ جي حدن اندر آهي. ⑪ اهو انهيءَ ڪري ٿيو ته جيئن يسعياھ نبيءَ جو چوڻ سچو ثابت ٿئي ته

⑫ ”زبولون جو علائقو ۽ نفتاليءَ جو علائقو جيڪو اردن جي پريان ڏيند واري پاسي ۾ غير قومن وارو گليل آهي.

⑬ اتان جا ماڻهو جيڪي اونداهيءَ ۾ ويٺل هئا

تن هڪڙي وڏي روشني ڏني

۽ جيڪي موت جي اونداهي ملڪ ۾ ويٺا هئا

۴: ۱۶ شر ۱۰: ۴ شر ۱۳: ۶ مت ۱۲: ۴ مت ۳: ۱۴ مر ۱: ۶ لو ۱۹: ۳-۲۰

۱۳: ۴ يو ۱۲: ۲ ۱۵: ۴-۱۶ يس ۱: ۹-۲

تن تي روشني ظاهر ٿي.“

①۷ سو انهيءَ وقت کان وٺي عيسيٰ پنهنجي پيغام جي تبليغ ڪرڻ لڳو ته ”پنهنجن گناهن کان توبه ڪريو ڇاڪاڻ ته آسمان واري بادشاهت ويجهي آئي آهي.“

چئن مهاڻن کي سڏڻ

(مرقس ۱: ۱۶-۲۰، لوقا ۵: ۱-۱۱)

①۸ جيئن عيسيٰ گليل ڍنڍ جي ڪناري تان لنگهيو پئي ته هن به ڀائر ڏٺا هڪڙو شمعون جنهن کي پطرس سڏين ٿا ۽ پيو سندس ڀاءُ اندرياس. هنن ڍنڍ ۾ چار پئي وڌو ڇاڪاڻ جو هو مهاڻا هئا. ①۹ عيسيٰ انهن کي سڏي چيو ته ”اچو ۽ منهنجي پٺيان هلو ته آءُ اوهان کي ماڻهو ڦاسائڻ سيکاريان.“ ②۰ هڪدم انهن پنهنجا چار ڦٽا ڪيا ۽ سندس پٺيان هلڻ لڳا.

②۱ هو اتان اڳڀرو ٿيو ته هن به ڀيا ڀائر يعقوب ۽ يوحنا زبديءَ جا پٽ ڏٺا. اهي پنهنجي پيءُ زبديءَ سان گڏ پيڙيءَ ۾ چار تيار ڪري رهيا هئا. عيسيٰ انهن کي سڏيو ②۲ ته اهي به هڪدم پيڙيءَ ۽ پنهنجي پيءُ کي ڇڏي عيسيٰ جي پٺيان هلڻ لڳا.

عوام جي خدمت ڪرڻ

(لوقا ۶: ۱۷-۱۹)

②۳ عيسيٰ ساري گليل جي عبادت خانن ۾ تعليم ڏيندو بادشاهت جي خوشخبريءَ جي منادي ڪندو ۽ سڀني قسمن جي مرضن ۽ بيمارين کان ماڻهن کي ڇٽائيندو گهمندو رهيو. ②۴ هن جي هاڪ سڄي شام ملڪ ۾ پئجي ويئي. تنهنڪري ڪيترائي ماڻهو هن وٽ بيمار وٺي آيا جن کي جدا جدا مرض ۽ تڪليفون هيون جهڙوڪ: پوتن ورتل، مرگهيءَ وارا ۽ اڌ رنگ وارا تن سڀني کي عيسيٰ ڇٽائي چڱو ڀلو ڪيو. ②۵ سو وڏا وڏا ميٽر سندس پويان پئي هليا جيڪي گليل، دڪاپلس، يروشلم، يهوديه ۽ اردن جي ڀرين ۾ ڪان آيل هئا.

تڪر تي وعظ

۱:۵-۲۹:۷

۵ ① جڏهن عيسيٰ ميٽر ڏٺا ته هو تڪر تي چڙهي ويو ۽ شاگرد سندس چوڌاري مڙي آيا. ② هو انهن کي ويهي تعليم ڏيڻ لڳو ۽ چيائين ته

سچي خوشي

(لوقا ۶:۲۰-۲۳)

- ③ ”سپاڳا آهن اهي جيڪي دل جا نماڻا آهن. ڇالاءِ جو اهي آسمان واري بادشاهت جون برڪتون ماڻين ٿا.
- ④ سپاڳا آهن اهي جيڪي ڏکويل آهن. ڇالاءِ جو خدا انهن کي تسلي ڏيندو.
- ⑤ سپاڳا آهن اهي جيڪي تابعدار آهن. ڇالاءِ جو خدا انهن کي زمين جو وارث ڪندو.
- ⑥ سپاڳا آهن اهي جيڪي سچائيءَ جا بڪايل ۽ اڃايل آهن. ڇالاءِ جو خدا انهن کي چڱيءَ طرح ڏي ڪرائيندو.
- ⑦ سپاڳا آهن اهي جيڪي ٻين تي رحم ڪن ٿا. ڇالاءِ جو خدا انهن تي رحم ڪندو.
- ⑧ سپاڳا آهن اهي جيڪي دل جا صاف آهن. ڇالاءِ جو اهي خدا کي ڏسندا.
- ⑨ سپاڳا آهن اهي جيڪي ماڻهن ۾ صلح ڪرائين ٿا. ڇالاءِ جو خدا انهن کي پنهنجو ٻار سڏيندو.
- ⑩ سپاڳا آهن اهي جيڪي سچائيءَ جي ڪري ستايا وڃن ٿا. ڇالاءِ جو اهي آسمان واري بادشاهت جون برڪتون ماڻين ٿا.
- ⑪ سپاڳا آهن اهي جو ماڻهو منهنجي ڪري اوهان جي بي عزتي ڪن. اوهان کي ستائين ۽ اوهان تي هر قسم جون تهمتون هڻن. ⑫ چوٽه اهڙيءَ

۴:۵ يس ۲:۶۱ ۵:۵ زب ۱۱:۳ ۶:۵ يس ۱:۵۵-۲ ۸:۵ زب ۲۴:۳-۴

۱۰:۵ ۱ پط ۱۴:۳ ۱۱:۵ ۱ پط ۱۴:۴ ۱۲:۵ ۲. ٿوا ۱۶:۳۶ م رس ۷۲:۷

طرح ئي نيين کي به ستايو ويو هو. خوش ٿيو ۽ ڏاڍا سرها ٿيو چاڪاڻ ته اوهان کي بهشت ۾ وڏو اجر ملندو.“

لوڻ ۽ روشني

(مرقس ۹:۵۰، لوقا ۱۴:۳۴-۳۵)

⑬ ”اوهين انسان ذات لاءِ لوڻ مثل آهيو. جيڪڏهن لوڻ پنهنجو سواد ڇڏي ڏئي ته ان کي وري سواڊي بنائڻ لاءِ ڪوبه طريقو نه آهي. اهو بيڪار ٿي پوندو، تنهنڪري ڦٽي ڪيو ويندو ۽ ماڻهن جي پيرن هيٺان لتاڙيو ويندو.“

⑭ اوهين سڄي جهان لاءِ روشني مثل آهيو. جيڪو شهر ٽڪر تي اڏيل آهي اهو لڪي نه سگهندو. ⑮ ڪوبه ماڻهو ڏيئو ٻاري ڍڪڻ هيٺان نه ٿو رکي پر هو ان کي ڏيائي ٿي ٿو رکي جتان گهر جي هر هڪ ڀاتيءَ کي روشني پهچي ٿي. ⑯ ساڳيءَ طرح اوهان جي روشني به ماڻهن اڳيان ائين چمڪي جو اهي اوهان جا چڱا ڪم ڏسي اوهان جو پيءُ، جيڪو آسمان ۾ آهي، تنهن جي واکاڻ ڪن.“

شريعت بابت تعليم

⑰ ”اوهين ائين نه سمجهو ته آءٌ توريٽ ۽ نيين جي صحيفن کي منسوخ ڪرڻ لاءِ آيو آهيان. آءٌ انهن کي منسوخ ڪرڻ لاءِ نه پر مڪمل ڪرڻ لاءِ آيو آهيان. ⑱ آءٌ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين آسمان ۽ زمين باقي آهن تيستائين شريعت جو هڪڙو اکر يا ان جو ڪوبه نقطو منسوخ نه ٿيندو تان جو سڀني ڳالهين جي پڄاڻي ٿئي. ⑲ تنهنڪري جيڪو ڪنهن به ننڍڙي حڪم جي پڇڪڙي ڪندو ۽ ٻين ماڻهن کي به ائين ڪرڻ سيڪاريندو سو آسمان واري بادشاهت ۾ سڀني کان ننڍو سڏبو. پر جيڪو انهن تي عمل ڪندو ۽ ٻين کي به ائين ئي ڪرڻ سيڪاريندو ته اهو آسمان واري بادشاهت ۾ وڏو سڏبو. ⑳ چالاڪيءَ جو آءٌ اوهان کي ٻڌايان ٿو

۱۴:۵ يو ۱۲:۸، ۵:۹ ۱۵:۵ مر ۲۱:۴، لو ۱۶:۸، ۳۳:۱۱ ۱۶:۵، ۱ پط ۱۲:۲

۱۸:۵ لو ۱۶:۱۶

ته جيستائين اوهان جي نيڪي شريعت جي عالمن ۽ فريسين جي نيڪيءَ کان وڌيڪ نه ٿيندي تيسٽائين اوهين ڪنهن به طرح آسمان واري بادشاهت ۾ داخل ٿي نه سگهندا.

ڪاوڙ بابت تعليم

① ”اوهان ٻڌو آهي ته اڳئين زماني جي ماڻهن کي چيو ويو هو ته ’خون نه ڪريو‘ ۽ ’جيڪو خون ڪندو ته ان کي ڪورٽ ۾ پيش ڪيو ويندو.‘
 ② پر هاڻي آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪو پنهنجي ڀاءُ پيٽ سان ڪاوڙيل رهي ٿو سو به ڪورٽ ۾ پيش ڪيو ويندو. جيڪو ڪنهن ٻئي کي ’اي چريا! ڪري سڏي ٿو، سو وڏي ڪورٽ ۾ پيش ڪيو ويندو ۽ جيڪو ڪنهن کي چونڊو ته ’اي پوک!‘ سو جهنم جي باهه ۾ پوڻ جوڳو ٿيندو.
 ③ تنهنڪري جيڪڏهن تون پنهنجو نذرانو قربان گاهه تي آڻي چاڙهين ۽ اتي ياد پويئي ته تنهنجي ڀاءُ پيٽ جو تو ڏانهن ڪورنج آهي، ④ ته پنهنجو نذرانو اتي قربان گاهه جي اڳيان ڇڏي پهريائين وڃي پنهنجي ڀاءُ پيٽ سان پرچ، پوءِ اچي پنهنجو نذرانو چاڙهه.

⑤ جيڪڏهن ڪو ماڻهو تو تي ڪيس ڪري ۽ تو کي ڪورٽ ۾ وٺي وڃي ته وات تي ئي ان سان ٺاهه ڪري ڇڏم. متان اهو فريادي تو کي جج جي حوالي ڪري ۽ جج تو کي فوجدار جي حوالي ڪري ۽ تون جيل ۾ پوين. ⑥ آءُ تو کي سچ ٿو چوان ته جيستائين ڏنڊ جي پائي پائي نه ڏيندين تيسٽائين ڪنهن به طرح اتان نڪري نه سگهندين.“

زنا بابت تعليم

⑦ ”اوهان ٻڌو آهي ته اهو چيو ويو هو ته ’زنا نه ڪر.‘ ⑧ پر هاڻي آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪو ماڻهو ڪنهن عورت ڏانهن بري نگاهه سان ٿو ڏسي سو پنهنجي دل ۾ هن عورت سان زنا ڪري چڪو. ⑨ جيڪڏهن تنهنجي ساڄي اک تو کي گمراهه ڪري ته اها ڪڍي اڇلائي ڇڏم

چالاءِ جو تنهنجي لاءِ اهو بهتر آهي ته تنهنجن عضون مان پلي هڪڙو هليو وڃي پر تنهنجو سڄو بدن جهنم ۾ نه پوي. (۳۰) جيڪڏهن تنهنجو ساڄو هٿ تو کي گمراهه ڪري ته ان کي وڍي اڇلائي ڇڏ. چالاءِ جو تنهنجي لاءِ اهو بهتر آهي ته تنهنجن عضون مان پلي هڪڙو هليو وڃي پر تنهنجو سڄو بدن جهنم ۾ نه پوي.

طلاق بابت تعليم

(متي ۹: ۱۹، مرقس ۱۰: ۱۱-۱۲، لوقا ۱۶: ۱۸)

(۳۱) ”اهو به چيو ويو آهي ته ’جيڪوبه پنهنجي زال کي ڪڍي ڇڏي، سو انهيءَ کي طلاق نامو به لکي ڏئي.‘ (۳۲) پر هاڻي آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪوبه پنهنجي زال کي زنا جي ڏوهه جي سبب کان سواءِ طلاق ٿو ڏئي، سو ڇڻ ته هن کي زناڪار ٿو ڪري ۽ جيڪو انهيءَ طلاق ڏنل عورت سان پرڻبو سو به زناڪار ٿيندو.“

قسمن کڻڻ بابت تعليم

(۳۳) ”پيو اوهان اهو به ٻڌو آهي ته اڳئين زماني ۾ ماڻهن کي چيو ويو هو ته ’پنهنجا قسم نه پيچوم پر خداوند جي اڳيان پنهنجا قسم پورا ڪريو.‘ (۳۴) پر هاڻي آءُ اوهان کي چوان ٿو ته قسم اصل کڻو ئي نه. اوهين نڪي آسمان جو قسم کڻو، چالاءِ جو اهو خدا جو تخت آهي (۳۵) ۽ نڪي زمين جو قسم کڻو، ڇاڪاڻ ته اها خدا جي پيرن جي سنڌلي آهي. اوهين نڪي يروشلم جو قسم کڻو، ڇاڪاڻ ته اهو وڏي بادشاهه جو شهر آهي (۳۶) ۽ نڪي وري پنهنجي سر جو قسم کڻو، ڇاڪاڻ ته اوهين هڪ وار به ڪارو يا اڇو ڪري نه ٿا سگهو. (۳۷) پر رڳو ’ها‘ يا ’نه‘ چئو، ان کان وڌيڪ چوڻ شيطاني آهي.“

۳۰:۵ مت ۸: ۱۸، مر ۹: ۴۳ ۳۱:۵ شر ۱: ۲۴-۴ مت ۱۹: ۷، مر ۱۰: ۴

۳۲:۵ ۱. ڪر < ۱۰-۱۱ ۳۳:۵ لاو ۱۲: ۱۹، گا ۲: ۳۰، شر ۲۱: ۲۳

۳۴:۵ يع ۱۲: ۵، يس ۱: ۶۶، مت ۲۲: ۲۳ ۳۵:۵ يس ۱: ۶۶، زب ۲: ۴۸

بدلي ونڻ بابت تعليم

(لوقا ۶: ۲۹-۳۰)

③۸ ”اوهان ٻڌو آهي ته اهو چيو ويو هو ته ’اک جي بدلي اک ۽ ڏند جي بدلي ڏند.‘ ③۹ پر هاڻي آءُ اوهان کي چوان ٿو ته جيڪو اوهان سان بچڙائي ڪري ان کان بدلو نه وٺو. پر جيڪڏهن ڪو اوهان کي گل تي چمات هڻي ته ان کي پيو گل به ڦيرائي ڏيو. ④۰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو تنهنجو پهراڻ وٺڻ لاءِ تو تي ڪورٽ ۾ کيس ڪرڻ گهري ته ان کي پنهنجو ڪوٽ به ڏيئي ڇڏ. ④۱ جيڪو تو کي بيگر ۾ هڪ ڪلوميٽر وٺي وڃي، تنهن سان تون به ڪلوميٽر وڃ. ④۲ جيڪو تو کان ڪجهه گهري تنهن کي ڏي ۽ جيڪو تو کان اڌارو وٺي تنهن کي انڪار نه ڪر.“

دشمنن سان پيار

(لوقا ۶: ۲۷-۲۸، ۲۹-۳۰)

④۳ ”اوهان ٻڌو آهي جو اهو چيو ويو هو ته ’پنهنجن دوستن سان پيار ڪر ۽ پنهنجن دشمنن کان نفرت ڪر.‘ ④۴ پر هاڻي آءُ اوهان کي چوان ٿو ته پنهنجن دشمنن سان پيار ڪريو ۽ جيڪي اوهان کي ستائين تن لاءِ دعا گهروم ④۵ ته جيئن اوهان جو پيءُ جو آسمان ۾ آهي ان جا اوهين ٻار ٿيو. ڇالاءِ جو هو نيڪن ۽ بچڙن تي پنهنجو سج هڪجهڙو اُپاري ٿو ۽ سڄارن ۽ ڪوڙن ٻنهي تي هڪجهڙو مينهن وسائي ٿو. ④۶ جيڪڏهن اوهين رڳو انهن سان پيار ڪريو ٿا جيڪي اوهان سان پيار ڪن ٿا ته اوهان کي ڪهڙو اجر ملندو؟ محصول اڳاڙيندڙ به ته ائين ئي ڪن ٿا. ④۷ وري جيڪڏهن اوهين رڳو پنهنجن دوستن کي سلام ڪريو ٿا ته اوهان ڪا خاص ڳالهه ته ڪانه ڪئي، چوڻهه غير قومن وارا به ائين ئي ڪن ٿا. ④۸ سو اوهين به ائين ئي ڪامل ٿيو جيئن اوهان جو آسمان وارو پيءُ ڪامل آهي.“

۳۸:۵ خر ۲۴:۲۱، لاو ۲۴:۲۰، شر ۲۱:۱۹، ۴۲:۵ لاو ۱۹:۱۸

۴۸:۵ لاو ۲:۱۹، شر ۱۸:۱۳

خيرات بابت تعليم

۶ ① ”خبردار ٿجڻو متان چڱا ڪم ماڻهن جي ڏيکاءَ لاءِ ڪريو. جيڪڏهن اوهين ائين ڪندا ته اوهان کي پنهنجي آسمان واري پيءُ وٽان ڪوبه اجر نه ملندو.

② تنهنڪري جڏهن اوهين ڪنهن کي خيرات ڏيو ته ان جو ڏيکاءُ نه ڪريو جيئن رياڪار عبادت خانن ۽ بازارن ۾ ڪندا آهن. اهي هي ڪم انهيءَ ڪري ڪندا آهن ته جيئن ماڻهو انهن جي ساراهه ڪن. پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته انهن کي پنهنجو اجر ملي چڪو آهي. ③ جڏهن اوهين خيرات ڏيو ته اوهان جي کاٻي هٿ کي اها خبر نه پوي ته ساڄو هٿ ڇا ٿو ڪري، ④ ته جيئن اوهان جو خيرات ڏيڻ گجهو رهي ۽ اوهان جو پيءُ جو اوهان جا گجها ڪم ڏسي ٿو سو اوهان کي ان جو اجر ڏئي.

دعا بابت تعليم

(لوقا ۱۱:۲-۴)

⑤ ”جڏهن اوهين دعا گهرو تڏهن رياڪارن وانگر نه ٿيو. اهي عبادت خانن ۽ رستن جي چونڪن تي بيهي دعا گهرندا آهن ته جيئن هر هڪ انهن کي ڏسي. آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته انهن کي پنهنجو اجر ملي چڪو. ⑥ پر جڏهن اوهين دعا گهرو ته پنهنجي ڪمري جا دروازا بند ڪري پنهنجي پيءُ کان دعا گهرو، جيڪو گجهه ۾ آهي. اوهان جو پيءُ جيڪو اوهان جا گجها ڪم ڏسي ٿو سو اوهان کي ان جو اجر ڏيندو.

⑦ اوهين پنهنجي دعا ۾ اجايا گهڻا لفظ ڪم نه آڻيو، جيئن غير قومن وارا ڪندا آهن، چوڻه هو سمجهن ٿا ته خدا انهن جون ڊگهيون دعائون گهرڻ ڪري ٻڌندو. ⑧ سو انهن وانگر نه ٿيو، ڇاڪاڻ ته اوهان جو پيءُ اڳ ۾ ئي ڄاڻي ٿو ته اوهان کي ڇا گهرجي. ⑨ ته پوءِ هن ريت دعا گهرو:

’اي اسان جا بابا! تون جو آسمان ۾ آهين،

شل تنهنجو نالو پاڪ مڃيو وڃي،

- ۱۰) ۽ تنهنجي بادشاهت اچي .
 تنهنجي مرضي جيئن آسمان ۾ پوري ٿئي ٿي ،
 تيئن زمين تي به ٿئي .
 ۱۱) اسان جي ڏهاڙي جي ماني اڄ اسان کي ڏي .
 ۱۲) اسان جا ڏوهه اسان کي ائين معاف ڪرم
 جيئن اسين به پنهنجن ڏوهارين کي معاف ٿا ڪريون .
 ۱۳) اسان کي آزمائش ۾ نه وجهه
 پر اسان کي بچڙائيءَ کان بچاءُ .^{۱۴}
 ۱۴) ڇالاءِ جو جيڪڏهن اوهين ماڻهن کي پنهنجا ڏوهه بخشيندا ته اوهان جو
 آسمان وارو پيءُ به اوهان کي پنهنجا ڏوهه بخشي ڇڏيندو .
 ۱۵) پر جيڪڏهن اوهين ماڻهن جا ڏوهه نه بخشيندا ته اوهان جو آسمان
 وارو پيءُ به اوهان جا ڏوهه ڪين بخشيندو .”

روزن بابت تعليم

- ۱۶) ”جڏهن اوهين روزا رکو ته ريارڪارن وانگر منهن لٿل نه ٿيو ڇالاءِ جو
 اهي منهن لٿل جو ڏيکاءُ انهيءَ لاءِ ٿا ڪن ته جيئن ماڻهو ڏسن ته هنن
 روزو رکيو آهي . آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته انهن کي پنهنجو اجر ملي
 چڪو آهي . ۱۷) پر جڏهن اوهين روزا رکو ته پنهنجي منهن کي ڌوئو ۽ مٿي
 کي تيل مڪي ڦٽي ڏيو . ۱۸) ته جيئن ماڻهو اوهان کي روزيدار نه سمجهن ،
 پر اوهان جو پيءُ جو گجهه ۾ آهي ۽ جيڪو توهان جا گجها ڪم ڏسي
 ٿو سو اوهان کي اجر ڏيندو .”

بهشتي خزانو

(لوقا ۱۲: ۳۳-۳۴)

- ۱۹) ”اوهين پنهنجي لاءِ خزانو هن دنيا ۾ گڏ نه ڪريو جتي ڪيئن ۽

^{۱۴} معمول موجب ايماندار آيت جي آخر ۾ هي جملو چوندا آهن: ”ڇالاءِ جو بادشاهت ۾
 قدرت ۽ جلال هميشه تنهنجا ئي آهن .”

ڪٿ ان کي تباھه ڪن ٿا ۽ چور ڪات هڻي چوري ڪن ٿا. (۲۰) پر پنهنجو خزانو بهشت ۾ گڏ ڪريو جتي نه ڪينٿان ۽ نه ڪٿ کيس تباھه ڪري سگهي ٿي ۽ نه چور ڪات هڻي چورائي سگهن ٿا. (۲۱) ڇالاءِ جو جتي اوهان جو خزانو هوندو ته اوهان جي دل به اتي ئي هوندي.“

بدن جي روشني

(لوقا ۱۱:۳۴-۳۶)

(۲۲) ”اڪيون بدن لاءِ ڏيئو آهن. سو جيڪڏهن اوهان جون اڪيون نيڪ آهن ته سڄو بدن روشن هوندو. (۲۳) پر جيڪڏهن توهان جون اڪيون خراب آهن ته سڄو بدن اوندهه ۾ غرق هوندو. سو جيڪا اوهان ۾ روشني آهي سا جيڪڏهن اوندهه هجي ته اها ڪيڏي نه وڌي اونداهي ٿي پوندي.“

خدا ۽ ملڪيت

(لوقا ۱۳:۱۶، ۲۲:۱۲-۳۱)

(۲۴) ”ڪوبه ماڻهو پن مالڪن جو نوڪر ٿي نه ٿو سگهي. هو هڪڙي کان نفرت ته ٻئي سان محبت ڪندو يا هڪڙي سان وفا ته ٻئي سان دغا ڪندو. سو اوهين خدا ۽ دولت ٻنهي جي خدمت ڪري نه ٿا سگهو. (۲۵) تنهنڪري آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته پنهنجي جان لاءِ گهڻي نه ڪريو ته ڇا کائينداسين يا ڇا پيئنداسين ۽ نه پنهنجي جسم لاءِ ته ڇا پهرينداسين. ڇا جان کاڌي کان ۽ جسم ڪپڙن کان وڌيڪ نه آهي؟ (۲۶) پڪين تي غور ڪريو جيڪي نه پوکين نه لئين ۽ نه ان پانڊن ۾ انبار ڪن، ته به اوهان جو آسمان وارو پيءُ انهن کي ڪارائي ٿو. ڇا توهين انهن کان وڌيڪ درجو نه ٿا رکو؟ (۲۷) ڇا اوهان مان ڪو گهڻين سان هڪڙو منت به حياتيءَ جو وڌائي سگهندو؟

(۲۸) اوهين ڪپڙن لاءِ ڇو ٿا گهڻي ڪريو؟ غور ڪريو ته سوسن گل جا ٻوٽا ڪيئن ٿا اڀرن. اهي نڪي پورهيو ڪن ۽ نه ڪئين. (۲۹) پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته سليمان کي باوجود ايڏي شان شوڪت جي انهن جهڙو هڪ به ويس پهريل نه هو. (۳۰) جيڪڏهن جهنگلي گاهه جيڪو اڄ آهي ۽ سڀاڻي بنيءَ ۾

اڇلايو ويندو تنهن کي به خدا ائين پهرائي ٿو ته پوءِ اهو اوهان کي بهتر نه پهرائيندو ڇا؟ اوهان جو ايمان ڪيڏو نه ڪمزور آهي! (۳۱) سو اوهين ڳڻي نه ڪريو ته 'ڇا ڪائينداسين؟' يا 'ڇا پيئنداسين؟' يا 'ڇا پهرينداسين؟' (۳۲) غير قومون ئي ته انهن شين جون ڳولائو هونديون آهن. اوهان جو آسمان وارو پيءُ ڄاڻي ٿو ته اوهان کي هي سڀ شيون گهرجن. (۳۳) پر اوهين پهريائين آسمان واري بادشاهت ۽ سندس سچائيءَ کي پنهنجي حياتيءَ ۾ ڳوليو ته هي سڀ شيون به اوهان کي ملنديون. (۳۴) سو اوهين سڀاڻي جي ڳڻي نه ڪريو ڇا لاءِ جو سڀاڻو پنهنجي لاءِ پاڻ ئي ڳڻي ڪندو. اڄ جو ڌڪ اڄ لاءِ ڪافي آهي.

ٻين کي ڏوهي ٺهرائڻ

(لوقا ۶: ۳۷-۴۱، ۴۲)

① ”ٻين کي ڏوهي نه ٺهرايو ته اوهان کي به ڏوهي نه ٺهرايو وڃي.
 ② ڇا لاءِ جو جيئن توهين ٻين کي ڏوهي ٺهرائيندا تيئن اهي به اوهان کي ڏوهي ٺهرائيندا ۽ جيئن ٻين کي اوهين ماضي ڏيندا تيئن ساڳئي ماضي سان اوهان کي به ماڻجي ملندو. ③ توهين ڪنهن ٻئي جي اک جو ڪڪ چوڻا ڏسو ۽ پنهنجي اک ۾ جو شهتير پيل اٿو ان جو خيال چو نه ٿا ڪريو؟ ④ توهين ڪيئن ڪنهن کي چئي سگهو ٿا ته 'اڏام مون کي پنهنجي اک مان ڪڪ ڪڍڻ ڏي' جڏهن ته توهان جي اک ۾ شهتير پيل آهي؟ ⑤ اي رياڪارو! توهين پهريائين پنهنجي اک مان شهتير ڪڍو ته پوءِ توهين پنهنجي پاءُ جي اک جو ڪڪ چڱيءَ طرح ڏسي ڪڍي سگهندا.
 ⑥ پاڪ شيون ڪتن ڏانهن نه اڇلايو ۽ موتي سوئرن اڳيان ڦٽا نه ڪريو. اهي ته رڳو انهن کي لتاڙي ڇڏيندا ۽ ڦري اوهان کي ڏاڙهيندا.“

گهرو، ڳوليو ۽ کڙڪايو

(لوقا ۹: ۱۱-۱۳)

④ ”گهرو ته مليو، ڳوليو ته لپيو ۽ در کڙڪايو ته ڪليو. ⑧ ڇا لاءِ جو جيڪو گهرندو آهي تنهن کي ملندو آهي، جيڪو ڳوليندو آهي، تنهن کان لپندو آهي

۽ جيڪو در ڪٽڪائيندو آهي تنهن لاءِ ڪلندو آهي. ⑨ ڇا اوهان منجهان اهڙو ڪو پيءُ آهي جنهن کان سندس ٻار ماني گهري ته هو پٽ ڏئيس؟ ⑩ يا سندس ٻار مڇي گهري ته نانگ ڏئيس؟ ⑪ جيڪڏهن اوهين باوجود بچڙي هئڻ جي پنهنجن ٻارن کي سٺيون شيون ڏيڻ چاڻو ٿا ته اوهان جو آسمان وارو پيءُ ڪيتريون نه وڌيڪ سٺيون شيون انهن کي ڏيندو جيڪي هن کان گهرندا!

⑫ جهڙيءَ طرح اوهين چاهيو ٿا ته ماڻهو اوهان سان سلوڪ ڪن تهڙيءَ طرح اوهين به ٻين سان سلوڪ ڪريو. اهو ئي موسيٰ جي شريعت ۽ نبين جي تعليم جو نچوڙ آهي.

سوڙهو دروازو

(لوقا ۱۳: ۲۴)

⑬ ”اوهين سوڙهي در مان اندر داخل ٿيو ڇا لاءِ جو جيڪو در ۽ رستو برباديءَ ڏانهن وڃي ٿو سو ويڪرو ۽ ڪشادو آهي ۽ ان مان اندر گهڙڻ وارا گهڻائي آهن. ⑭ پر اهو در سوڙهو آهي ۽ اهو رستو تنگ آهي جيڪو زندگيءَ ڏانهن وڃي ٿو ۽ جن کان اهو لپي ٿو سي پٽ ٿورا آهن.“

جهڙو وڻ تهڙو ميوو

(لوقا ۶: ۴۳-۴۴)

⑮ ”انهن نبي سڏائيندڙن کان هوشيار ٿجڻ جيڪي حقيقي نبي نه آهن، ڇا لاءِ جو اهي اوهان وٽ رين جي روپ ۾ اچن ٿا پر اندر ۾ اهي ڏاڙهيندڙ بگهڙ آهن. ⑯ اوهين انهن کي سندن عملن مان سڃاڻي وٺندا. ڇا لاءِ جو پيرن مان پير نه ملندا آهن ۽ نڪي اکن مان انب. ⑰ اهڙيءَ طرح سٺو وڻ ميوو به سٺو ڏئي ٿو ۽ خراب وڻ ميوو به خراب ڏئي ٿو. ⑱ سٺو وڻ خراب ميوو ڏئي نه ٿو سگهي ۽ نڪي خراب وڻ سٺو ميوو ڏئي سگهي ٿو. ⑲ جيڪو وڻ سٺو ميوو نه ٿو ڏئي سو وڏي باهه ۾ وجهبو آهي. ⑳ تنهنڪري اوهين انهن نبي سڏائيندڙن کي سندن عملن مان سڃاڻي سگهندا.“

آءُ اوهان کي اصل نه ٿو سڃاڻان

(لوقا ۱۳: ۲۵-۲۷)

① ”جيڪي مون کي ’اي خداوند! اي خداوند!‘ ڪري سڏين ٿا تن مان سڀڪو آسمان واري بادشاهت ۾ داخل ٿي نه سگهندو. پر رڳو اهي داخل ٿيندا جيڪي منهنجي آسمان واري پيءُ جي مرضيءَ موجب هلن ٿا. ② قيامت جي ڏينهن گهڻا ئي چوندا ته ’اي خداوند! اي خداوند! اسان تنهنجي نالي تي اڳڪٿيون نه ڪيون ڇا؟ اسان تنهنجي نالي تي پوت نه ڪيا ڇا؟ اسان تنهنجي نالي تي ڪيترائي معجزا نه ڪيا ڇا؟‘ ③ پر آءُ ڪين صاف جواب ڏيئي چوندس ته ’آءُ اوهان کي اصل نه ٿو سڃاڻان. اي بدڪارو! مون وٽان هليا وڃو.“

پن گهرن جي اڏاوت

(لوقا ۶: ۴۷-۴۹)

④ ”تنهنڪري جيڪوبه منهنجو هي ڪلام ٻڌي ان تي عمل ڪري ٿو سو اهڙي سياڻي ماڻهوءَ مثل آهي جنهن پنهنجو گهر ٽڪر تي اڏايو. ⑤ جيتوڻيڪ مينهن ان تي لاتان ڪيون ۽ درياءُ ٻوڙيس ۽ طوفان سخت ستون ڏنس پر اهو نه ڪريو ڇا لاءِ جو اهو ٽڪر تي اڏيل هو. ⑥ پر جيڪوبه ماڻهو منهنجو هي ڪلام ٻڌي ان تي عمل نه ٿو ڪري، سو اهڙي اياڻي مثل آهي جنهن پنهنجو گهر واريءَ تي اڏايو. ⑦ ان گهر تي مينهن لاتان ڪيون ۽ درياءُ ٻوڙيس ۽ طوفان سخت ستون ڏنس ته گهر ڪري پيو ۽ تباهه ٿي ويو.“

عيسيٰ جي اختياري

⑧ جڏهن عيسيٰ هي ڳالهيون چئي چڪو تڏهن ميڙهن جي تعليم تي حيران ٿي ويام ⑨ ڇا لاءِ جو هن شريعت جي عالمن وانگر نه ٿي سڀڪارو پر ائين پئي سڀڪاريو جيئن ڪو اختياريءَ وارو سڀڪاري.

ڪوڙهه جهڙي مرض واري کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۱:۴۰-۴۵، لوقا ۵:۱۲-۱۶)

① جڏهن عيسيٰ ٽڪر تان هيٺ لٿو ته وڏا ميڙ هن جي پٺيان هلڻ لڳا. ② ايتري ۾ هڪڙو ڪوڙهه جهڙي مرض وارو عيسيٰ وٽ آيو جنهن کيس سجدو ڪري چيو ته ”اي سائين! جيڪڏهن اوهين چاهيو ته مون کي چٽائي پاڪ صاف ڪري سگهو ٿا.“ ③ تنهن تي عيسيٰ پنهنجو هٿ ڊگهيو ۽ کيس لائيندي چيائين ته ”آءُ چاهيان ٿو ته تون چٽي پاڪ صاف ٿي.“ تڏهن هڪدم هن جو ڪوڙهه جهڙو مرض لهي ويو. ④ پوءِ عيسيٰ هن کي چيو ته ”ٻڌم متان ڪنهن کي اها ڳالهه ٻڌائين. پر سدو وڃي ڪاهن کي پاڻ ڏيکار ۽ موسيٰ جي شريعت موجب پنهنجي پاڪ ٿيڻ لاءِ قرباني ڪج، ته جيئن هر ڪنهن لاءِ شاهدي ٿئي ته تون هاڻي چٽي پاڪ صاف ٿيو آهين.“

فوجي صوبيدار جي نوڪر کي شفا ڏيڻ

(لوقا ۷:۱-۱۰)

⑤ جڏهن عيسيٰ ڪفرناحور ۾ داخل ٿيو ته وٽس هڪ فوجي صوبيدار اچي منت ڪري چيس ته ⑥ ”سائين! منهنجو نوڪر اڌرنگي جي بيماريءَ ۾ گهر ۾ پيو آهي ۽ ڏاڍا عذاب پيو سهي.“ ⑦ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”آءُ گهر هلي هن کي چڱو ڀلو ڪندس.“ ⑧ تڏهن فوجي صوبيدار عرض ڪيو ته ”سائين! آءُ انهيءَ لائق نه آهيان جو اوهين منهنجي جهوپڙيءَ ۾ اچو. رڳو حڪم ڪريو ته منهنجو نوڪر خوش ٿي پوندو.“ ⑨ آءُ ٻين جو زير دست آهيان ۽ منهنجي هيٺان به سپاهي آهن. جيڪڏهن ڪنهن کي چوان ’وڃ، ته هو ويندو ۽ ڪنهن کي چوان ’اچ، ته هو ايندو ۽ جي نوڪر کي چوان ته ’هي ڪم ڪر، ته هو ڪندو.“ ⑩ عيسيٰ اهو ٻڌي هن تي عجب ڪائڻ لڳو ۽ جيڪي سندس پٺيان آيا پئي تن کي چوڻ لڳو ته ”آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته مون کي هن جهڙو ايمان بني اسرائيل ۾ ڪنهن ۾ به نظر نه آيو.“ ⑪ آءُ اوهان کي ٻڌايان ته ڪيترائي اڀرندي ۽ الهندي کان ايندا ۽ آسمان واري بادشاهت ۾

ابراهيم اسحاق ۽ يعقوب سان اچي دسترخوان تي گڏ ويهندا. ⑫ پر جيڪي بادشاهت جا ٻار آهن تن کي ٻاهر اونداهيءَ ۾ اڇلايو ويندو، جتي هو رڙيون ڪندا ۽ ڏند ڪرئيندا. ⑬ پوءِ عيسيٰ فوجي صوبيدار کي چيو ته ”گهر وڃ، جيئن تون يقين ڪرين ٿو تيئن ئي تو لاءِ ڪيو ويندو.“ انهيءَ گهڙيءَ ئي صوبيدار جو نوڪر چڱو پلو ٿي پيو.

گهڻن ماڻهن کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۱: ۲۹-۳۴، لوقا ۴: ۳۸-۴۱)

⑭ عيسيٰ جڏهن پطرس جي گهر ويو ته اتي ڏٺائين ته هن جي سس بخار ۾ بستري تي بيمار پئي هئي. ⑮ عيسيٰ کيس هٿ لائون ته سندس بخار ويندو رهيو. هو اٿي ويٺو ۽ سندس خدمت چاڪري ڪرڻ لڳي. ⑯ جڏهن سانجهي ٿي ته ماڻهو عيسيٰ وٽ ڪيترن ئي پوتن ورتلن کي وٺي آيا. هن هڪڙي لفظ سان انهن پوتن کي ڪڍي ڇڏيو ۽ سڀني بيمارن کي چڱو پلو ڪري ڇڏيائين. ⑰ هن اهو ڪم ڪري يسعياہ نبيءَ جي ان قول کي سچو ثابت ڪري ڏيکاريو ته ”هن پاڻ اسان جون بيماريون ورتيون ۽ اسان جا مرض پنهنجي سر تي ڪيا.“

عيسيٰ جا پوئلڳ ڪير؟

(لوقا ۹: ۵۷-۶۲)

⑱ عيسيٰ ڏٺو ته ميٽر ويڙهي ويو آهي، سو هن پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”ڏنڊ جي هن پر هلو.“ ⑲ هڪ شريعت جو عالم عيسيٰ وٽ آيو ۽ چوڻ لڳو ته ”اي استاد! جيڏانهن اوهين ويندا اوڏانهن آءُ به اوهان جي پٺيان هلندس.“ ⑳ عيسيٰ کيس جواب ڏنو ته ”لومڙين کي ڌريون ۽ پڪين کي آڪيرا آهن، پر ابن آدم کي اها جاءِ به ڪانهي جتي مٿو لڪائي آرام ڪري.“ ㉑ پيو ماڻهو جو سندس شاگرد هو تنهن چيس ته ”سائين! مون کي تيسٽائين موڪل ڏيو جيستائين منهنجو پيءُ دفن ٿئي.“ ㉒ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”منهنجي پويان اچ ۽ ڇڏ ته پلي مڙدا وڃي مڙدن کي دفنائين.“

عيسي جو طوفان بند ڪرڻ

(مرقس ۴: ۳۵-۴۱، لوقا ۸: ۲۲-۲۵)

②۳ عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ چڙهي ويٺو ۽ سندس شاگرد به ساڻس گڏ هليا. ②۴ اوچتو ڍنڍ ۾ هڪ زبردست طوفان لڳو جو لهرين ٻيڙيءَ کي ڍڪي ڇڏيو پر عيسيٰ اگهور نند ۾ هو. ②۵ شاگرد وٽس آيا ۽ جاڳائي چيائونس ته ”اي سائين! اسان کي بچايو جو اسين هاڻي ته ٻڏڻ تي آهيون.“ ②۶ تنهن تي عيسيٰ ورائين ته ”اوهين ايترا ڍنل ڇو آهيو؟ ڇا اوهان جو ايمان ايترو ئي آهي؟“ هو اٿيو ۽ هوا ۽ لهرين کي چينپيائين ته بلڪل ناپر ٿي ويئي. ②۷ اهي عجب ۾ پئجي ويا ۽ چوڻ لڳا ته ”هي ڪهڙي قسم جو ماڻهو آهي جو هوا ۽ پاڻيءَ کي به حڪم ٿو ڪري ته اهي به مڃينس ٿا.“

پوتن ورتل ٻن ماڻهن کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۵: ۱-۲۰، لوقا ۸: ۲۶-۲۹)

②۸ پوءِ عيسيٰ ڍنڍ جي ٻيءَ ڀر گراسينين جي علائقي ۾ آيو ته اتي ٻه ڄڻا قبرستان مان نڪري اچي ساڻس مليا. اهي ٻئي اهڙي قسم جي پوتن سان ورتل هئا جو ڪوبه ماڻهو انهيءَ رستي سان لنگهي نه سگهندو هو. ②۹ ڏسڻ سان هو رڙيون ڪري چوڻ لڳا ته ”اي ابن خدا! تنهنجو اسان سان ڪهڙو واسطو آهي؟ ڇا تون وقت کان اڳي اسان کي عذاب ڏيڻ آيو آهين؟“ ③۰ ويجهو ئي هڪ سوئرن جو ڌڻ ڇري رهيو هو. ③۱ پوتن عيسيٰ کي منت ڪئي ته ”جيڪڏهن اوهين اسان کي ڪڍو ٿا ته اسان کي موڪل ڏيو ته سوئرن جي ڌڻ ۾ وڃون.“ ③۲ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”پلي وڃو.“ تڏهن اهي نڪري وڃي سوئرن ۾ گهڙي ويا ته سڄو ڌڻ لاهيءَ تان هيٺ ڌوڪيندو وڃي ڍنڍ ۾ پيو ۽ ٻڏي مري ويو. ③۳ ڌڻ چارڻ وارا اهو ڏسي شهر ڏانهن پڳا ۽ جن ۾ پوت هئا تن جو سمورو احوال ڪري ٻڌايائون. ③۴ تنهن تي سڄو شهر عيسيٰ سان ملڻ لاءِ ٻاهر نڪري آيو. جڏهن هن کي ڏٺائون ته منت ڪري چوڻ لڳس ته ”سائين! مهرباني ڪري اسان جي علائقي مان هليا وڃو.“

ادرنگيءَ کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۱:۲-۱۲، لوقا ۵:۱۷-۲۶)

۹ ① عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ چڙهي ڍنڍ پار ڪري پنهنجي گهٽ ڪفرناحور موٽي آيو. ② ڪن ماڻهن وٽس هڪ ادرنگي جي بيماريءَ وارو ماڻهو کٽولي تي کڻي آندو. عيسيٰ ڏٺو ته هنن جو ڪيڏو نه ايمان آهي! سو ادرنگي واري کي چيائين ته ”پت، دلجاءِ ڪرم تنهنجا گناهه بخشجي ويا.“ ③ تنهن تي ڪي شريعت جا عالم سوچڻ لڳا ته ”هي ماڻهو ته ڪفر ٿو بڪي.“ ④ عيسيٰ سمجهي ويو ته هو ڇا سوچي رهيا آهن، سو کين چيائين ته ”اوهين اهڙيون خراب ڳالهيون چوڻا سوچيو؟“ ⑤ ڇا اهو سولو آهي جو هن ماڻهو کي چئجي ته ”تنهنجا گناهه بخشجي ويا“ يا کيس چئجي ته ”ات ۽ گهر ڦر؟“ ⑥ پر آءُ اوهان تي ثابت ڪندس ته ابن آدم کي دنيا ۾ ماڻهن جي گناهه بخشڻ جي اختياري مليل آهي.“ سو ادرنگيءَ کي چيائين ته ”ات ۾ پنهنجو کٽولو کڻ ۽ گهر هليو وڃ.“ ⑦ اهو ماڻهو اٿيو ۽ گهر ڏانهن روانو ٿيو. ⑧ جڏهن ماڻهن هي ڏٺو ته عجب ۾ پئجي ويا ۽ خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳا جو هن انسان کي ڪڏي نه طاقت ڏني آهي!

متيءَ کي سڏڻ

(مرقس ۲:۱۳-۱۷، لوقا ۵:۲۷-۳۲)

⑨ عيسيٰ اتان روانو ٿيو ۽ رستي سان هلندي هن متيءَ نالي هڪ شخص کي پنهنجي محصولي اڏي تي ويٺل ڏٺو. عيسيٰ هن کي سڏي چيو ته ”منهنجي پٺيان هل.“ تنهن تي متي اٿيو ۽ سندس پٺيان هلڻ لڳو. ⑩ عيسيٰ متيءَ جي گهر ۾ دسترخوان تي ويٺو هو ته ڪيئي محصول اڳاڙيندڙ ۽ گنهگار آيا، جيڪي عيسيٰ ۽ سندس شاگردن سان اچي گڏ ويٺا. ⑪ جڏهن فريسين اها ڳالهه ڏٺي ته انهن عيسيٰ جي شاگردن کي چيو ته ”اوهان جو استاد محصول اڳاڙيندڙن ۽ گنهگارن سان گڏ چوڻو ڪائي؟“ ⑫ عيسيٰ هي ٻڌي ورتو ۽ چيائين ته ”تندرستن کي طبيب جي گهرج نه

هوندي آهي، پر بيمارن کي هوندي آهي. (۱۲) وڃو ۽ وڃي سمجهو ته هن لکت جي معنيٰ ڇا آهي ته ’مون کي جانورن جي قرباني نه گهرجي پر رحم ڪبي،‘ ڇا ڇا جو آءٌ نيڪن کي نه پر گنهگارن کي سڏڻ لاءِ آيو آهيان.“

روزن بابت سوال

(مرقس ۲:۱۸-۲۲، لوقا ۵:۲۳-۲۹)

(۱۳) پوءِ عيسيٰ وٽ يحييٰ بپتسما ڏيڻ واري جا شاگرد آيا ۽ چيائونس ته ”اسين ۽ فريسي ته اڪثر روزا رکون ٿا، پر اوهان جا شاگرد روزا ڇو نه ٿا رکن؟“ (۱۵) تنهن تي عيسيٰ ورائين ته ”جيستائين گهوت ڇاچين سان گڏ آهي تيستائين هو ڪي غمگين رهندا ڇا؟ پر ڪو وقت ايندو جڏهن گهوت انهن کان جدا ڪيو ويندو ته ان وقت هو به روزا رکندا.“

(۱۶) ڪوبه ماڻهو پراڻي پهراڻ کي نئين ڪپڙي جي چٽي نه ٿو هڻي. ائين ڪندو ته نئين چٽي پهراڻ کي ڦاڙي اڃا به وڏو انگهه ڪري وجهندي. (۱۷) نه وري ڪوبه تازي مٿي پراڻن ساندارن ۾ ٿو پري، جيڪڏهن ائين ڪندو ته ساندارا ڦاٽي پوندا، مٿي هارجي ويندي ۽ ساندارا به زيان ٿيندا. تنهنڪري تازي مٿي نون ساندارن ۾ وجهي آهي ته جيئن پيئي سلامت رهن.“

سردار جي ڌيءَ کي جيئرو ڪرڻ ۽ هڪ عورت کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۵:۲۱-۴۳، لوقا ۸:۴۰-۵۶)

(۱۸) جڏهن عيسيٰ انهن کي هي چئي رهيو هو تڏهن يهودين جي مقامي عبادت خاني جو هڪڙو سردار وٽس آيو ۽ سجدو ڪري چيائين ته ”هينئر ئي منهنجي ڌيءَ مئي آهي، پر هلي هٿ لائيندوس ته هو جيئري ٿي پوندي.“ (۱۹) تڏهن عيسيٰ اٿيو ۽ شاگردن سميت هن سان گڏجي هليو.

(۲۰) واٽ تي ڪا عورت هئي جنهن کي ٻارهن سالن کان رت پيو ايندو هو. هو عيسيٰ جي پٺيان آئي ۽ اچي سندس ڪپڙن جي پلو کي هٿ لڳائين. (۲۱) دل ۾ چيائين ته ”جيڪڏهن رڳو ڪپڙن کي به هٿ لڳو ته چڱي پلي ٿي پونديس.“ (۲۲) عيسيٰ ڦري انهيءَ عورت کي ڏٺو ۽ چيائين ته

”دلجاءِ ڪر ڏي، تنهنجي ايمان تو کي چٽايو آهي.“ انهيءَ ئي وقت اها عورت چڱي پلي ٿي پيئي.

۲۳) پوءِ عيسيٰ سردار جي گهر پهتو ۽ ڏٺائين ته جنازي تي ماتي ساز پيا وڃن ۽ ماڻهن جو گوڙ لڳو پيو آهي. ۲۴) تنهن تي هن چيو ته ”سڀ هليا وڃو ۽ چوڪري مٽي ڪانه آهي پر هو نند پيئي آهي.“ ۲۵) سڀئي ان تي ٺٺوليون ڪرڻ لڳا. ماڻهن جي ٻاهر نڪرڻ شرط عيسيٰ ڪمري ۾ ويو ۽ چوڪريءَ جي هٿ کان ورتائين ته هو اُٿي ويئي. ۲۶) هن واقعي جي خبر انهيءَ علائقي جي ڪنڊڪڙچ ۾ پڪڙجي ويئي.

ٻن انڌن کي سڄو ڪرڻ

۲۷) جڏهن عيسيٰ ان جاءِ تان اڳتي وڌيو ته ٻه انڌا ماڻهو سندس پٺيان آيا ۽ رڙ ڪري چيائونس ته ”اي ابن داود! اسان تي ڪو رحم ڪريو.“ ۲۸) پوءِ عيسيٰ هڪ گهر ۾ آيو ته اهي انڌا به وٽس آيا ۽ هن پڇين ته ”ڇا اوهان کي يقين آهي ته هي ڪم آءُ ڪري سگهان ٿو؟“ تنهن تي انهن جواب ڏنو ته ”هائو سائين.“ ۲۹) عيسيٰ انهن جي اکين کي هٿ لاتو ۽ چيائين ته ”ائين ئي ٿئي جيئن توهان جو ايمان آهي.“ ۳۰) تڏهن انهن جي ديد موتي آئي. پوءِ کين سختيءَ سان تاڪيد ڪيائين ته ”متان اها ڳالهه ڪنهن کي ٻڌايو.“ ۳۱) پر انهن وڃي علائقي جي ڪنڊڪڙچ ۾ عيسيٰ جون ڳالهيون پڪيڙي چڙيون.

هڪ گونگي کي شفا ڏيڻ

۳۲) جيئن ئي اهي پيئي ٻاهر نڪرن پيا ته ڪي ماڻهو هڪ اهڙو شخص عيسيٰ وٽ وٺي آيا جيڪو ڳالهائي نه ٿي سگهيو ۽ ڇاڪاڻ ته ان ۾ هڪ پوت هو. ۳۳) پوت جي نڪرڻ شرط ماڻهو ڳالهائڻ شروع ڪيو ته خلق عجب ۾ پئجي ويئي ۽ چوڻ لڳي ته ”بني اسرائيل ۾ اسان اڳي ائين ٿيندي ڪونه ڏٺو آهي.“ ۳۴) پر فريسي چوڻ لڳا ته ”هو پوتن جي سردار جي مدد سان ماڻهن مان پوت ڪڍي ٿو.“

عيسي جو ماڻهن تي رحم ڪرڻ

③۵ پوءِ عيسيٰ چوڻ لڳو ته شهرن ۽ ڳوٺن ۾ گهمندو رهيو. اُتي هو سندن عبادت خانن ۾ ماڻهن کي تعليم ڏيندو بادشاهت جي خوشخبري جي منادي ڪندو ۽ هر قسم جي مرضن ۽ بيمارين کان شفا ڏيندو رهيو. ③۶ هن جڏهن ميٽر ڏٺا ته سندس دل رحم سان پرڃي ويئي، ڇاڪاڻ ته هو ائين ڏکويل ۽ بي سهارا هئا جيئن رڍون ريدار کان سواءِ هجن. ③۷ تنهنڪري پنهنجن شاگردن کي چيائين ته ”فصل ته ڏاڍو پلو ٿيو آهي پر ان کي لٽندڙ ٿورا آهن. ③۸ تنهنڪري فصل جي مالڪ کي عرض ڪريو ته لاڀاري لاءِ ماڻهو ڏياري موڪلي.“

ٻارهن رسول

(مرقس ۳:۱۳-۱۹، لوقا ۶:۱۲-۱۶)

① عيسيٰ پنهنجن ٻارهن شاگردن کي پاڻ وٽ سڏي گڏ ڪيو ۽ کين اختيار ڏنائين ته پوئن کي ڪڍين ۽ هر قسم جي بيماري ۽ مرض کان شفا ڏين. ② انهن ٻارهن رسولن جا نالا هي آهن: پھريون شمعون جنهن کي پطرس ڪري سڏيندا آهن ۽ سندس ڀاءُ اندرياس ۽ يعقوب ۽ سندس ڀاءُ يوحنا جيڪي زبديءَ جا پٽ هئا. ③ فلپس ۽ برٿلمئي ۽ توما ۽ متي محصول اڳاڙيندڙ ۽ حلفيءَ جو پٽ يعقوب ۽ ٿڌيءَ ۽ شمعون قوم پرست ۽ يهوداه اسڪريوتي جنهن بعد ۾ دغا ڪري عيسيٰ کي پڪڙايو.

ٻارهن رسولن کي موڪلڻ

(مرقس ۶:۷-۱۳، لوقا ۹:۱-۶)

⑤ عيسيٰ هنن ٻارهن رسولن کي هيٺين هدايتن سان روانو ڪيو ته ”ڪنهن به غير قوم جي علائقي ڏانهن يا سامرين جي شهرن ۾ نه وڃجو. ⑥ پر بني اسرائيل جي گهراڻي جون جيڪي رڍون گمراهه ٿي ويون آهن تن وٽ

۳۵:۹ مت ۲۳:۴، مر ۳۹:۱، لو ۴۴:۴، ۲۶:۹ گا ۲۷:۱، با ۲۲:۱، ۱۰:۲، ۲:۲

۱۶:۱۸، حز ۵:۳۴، مر ۳۴:۶، ۲۸-۲۷:۹، لو ۲:۱۰

۷) وڃجو. جتان جتان لنگهو ته اهو اعلان ڪندا وڃجو ته ’آسمان واري بادشاهت ويجهي آئي آهي.‘ ۸) بيمارن کي شفا ڏجو ۽ مٿن کي جيئارجوم ڪوڙهه جهڙي مرض وارن کي پاڪ صاف ڪجو ۽ ماڻهن مان پوت ڪڍجو. اوهان کي مفت ۾ مليو آهي تنهنڪري اوهين به مفت ۾ ڏجو. ۹) کيسي ۾ پاڻ سان سون، چاندي يا تامي جو ڪوبه سڪو نه کڻجو. ۱۰) سفر ۾ پاڻ سان ٻاچڪو يا ٻيو پهراڻ يا بوت يا لٽ نه کڻجو. مزور کي جيڪي گهربو سو کيس ملندو.

۱۱) جڏهن اوهين ڪنهن شهر يا ڳوٺ ۾ وڃو ته جاچ ڪجو ته اهڙو ڪو آهي جو اوهان جو آڌرپاءُ ڪري ته پوءِ وٽس ايستائين تڪجو جيستائين ان شهر مان روانا نه ٿيو. ۱۲) جڏهن ڪنهن گهر ۾ وڃو ته سلام ڪجو. ۱۳) جيڪڏهن گهر جي مالڪن سلام ورائيو ته اوهان جو مٿن سلام رهندو. پر جيڪڏهن نه ورائيندا ته اوهان جو سلام اوهان ڏانهن موٽي ايندو. ۱۴) جيڪڏهن ڪو گهر يا شهر اوهان جو آڌرپاءُ نه ڪري يا اوهان جي ڳالهه نه ٻڌي، ته پوءِ اها جاءِ ڇڏجو ۽ پنهنجي ڀيرن جي مٿي اُتي چنڊي ڇڏجو. ۱۵) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته آخرت جي ڏينهن اهو شهر سدوم ۽ عمورهه جي شهرن کان وڌيڪ پوڳيندو.“

اچڻ واري مصيبت

(مرقس ۹: ۱۳-۱۲، لوقا ۱۲: ۲۱-۱۷)

۱۶) ”ڏسوم آءُ اوهان کي چڻ ته رڍن وانگر بگهڙن منجهه موڪليان ٿو تنهنڪري اوهين نانگن وانگر چالاڪ ۽ ڪبوترن وانگر بي ضرر ٿجو. ۱۷) پر انهن ماڻهن کان هوشيار ٿجو ۽ چالاڪيءَ جو اهي اوهان کي گرفتار ڪري ڪورتن جي حوالي ڪندا ۽ پنهنجن عبادت خانن ۾ اوهان کي ڇهڪ هڻندا. ۱۸) اوهان کي منهنجي ڪري حاڪمن ۽ بادشاهن اڳيان پيش ڪيو ويندو

ڀيرن جي مٿي اُتي چنڊي ڇڏجو: انهيءَ دور جي هڪ رسم جنهن مان مراد ڪنهن ڳالهه کي رد ڪرڻ جي صورت ۾ ساري ذميوارِي سندن مٿان هجڻ جو اظهار ڪرڻ آهي.

۱۰: ۱۵-۷ لو ۱۰: ۱۲-۴ ۱۰: ۱۰ ۱۰: ۱۴ م ۱۰: ۵-۱۸ ۱۰: ۱۴ رس ۱۳: ۵۱

۱۰: ۱۵ مت ۱۱: ۲۴ م پيد ۱۹: ۲۴-۲۸ ۱۰: ۱۶ لو ۱۰: ۳ ۱۰: ۱۷-۲۰ لو ۱۱: ۱۲-۱۲

چوتہ اوهين انهن غير قومن کي خوشخبري ٻڌائيندا. ①۹ پر جڏهن هو اوهان کي گرفتار ڪرائين تڏهن اها ڳڻتي نه ڪجو ته اوهان کي ڪهڙو جواب ڏيڻو آهي. جيڪي اوهان کي چوڻو هوندو ته اهو انهيءَ مهل پاڻهي اوهان کي ٻڌايو ويندو. ②۰ ڇالاءِ جو جيڪي لفظ اوهين ڳالهائيندا سي اوهان جا نه هوندا پر اوهان جي پيءُ جو روح اوهان جي وسيلي ڳالهائيندو.

②۱ پيءُ پيءُ کي مارائڻ لاءِ گرفتار ڪرائيندو پيءُ پنهنجي ٻار کي مارائڻ لاءِ گرفتار ڪرائيندو ۽ ٻار پنهنجي ماءُ پيءُ کان ڦري ويندا ۽ هنن کي مارائڻ لاءِ گرفتار ڪرائيندا. ②۲ منهنجي نالي جي ڪري سڀڪو اوهان کي ڏڪاريندو پر اوهان مان جيڪو توڙ تائين نپائيندو اهو ئي چوڻڪارو حاصل ڪندو. ②۳ جڏهن آهي اوهان کي ڪنهن شهر ۾ ستائين ته ٻئي شهر ڏانهن هليا وڃجو. آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اوهين سڄي اسرائيل جي شهرن ۾ پنهنجو ڪم ختم ٿي نه ڪندا ته ابن آدم اچي سهڙندو.

②۴ ڪوبه شاگرد پنهنجي استاد کان مٿي نه آهي ۽ نه وري ڪو غلام پنهنجي مالڪ کان. ②۵ شاگرد لاءِ اهو سٺو آهي ته هو پنهنجي استاد سان هر حال ۾ شامل رهي ۽ غلام لاءِ ته پنهنجي مالڪ سان. جيڪڏهن گهر جي مالڪ کي ئي بعلزبول ڪري سڏيو وڃي ته سندس گهر جي ڀاتين کي ته ان کان به وڌيڪ بدتر ڪري سڏيندا.

ڊڄو، پر ڪنهن کان؟

(لوقا ۱۲: ۲-۷)

②۶ ”تنهنڪري انهن کان نه ڊڄو. ڇالاءِ جو اهڙي ڪابه شيءِ ڍڪيل نه آهي جا پڌري نه ٿيندي ۽ اهڙي ڪابه لڪل نه آهي جا ظاهر نه ٿيندي. ②۷ جو هيٺ آءُ اوهان کي اونڌاهيءَ ۾ ٻڌايان ٿو سو اوهين روز روشن ۾ ٻڌائجو. جيڪو اوهين سسپس ۾ ٻڌو ٿا اهو وڏي واڪي ڪوٺن تان پڪارجو. ②۸ انهن کان نه ڊڄو جيڪي رڳو جسم کي مارين ٿا پر روح کي نه ٿا ماري سگهن. تنهنڪري خدا کان ڊڄو جيڪو پنهي يعني جسم ۽ روح

۲۲:۱۰ مت ۲۴:۹، ۱۳:۹، ۲۴:۱۰ لو ۶:۴۰، يو ۱۳:۱۶، ۱۵:۲۰

۲۵:۱۰ مت ۹:۳۴، ۱۲:۲۴، ۳:۲۲، لو ۱۱:۱۵، ۱۰:۲۶، مر ۴:۲۲، لو ۸:۱۷

کي ماري جهنم ۾ وجهي سگهي ٿو. (۲۹) اوهين هڪ ننڍڙي سڪي ۾ ٻه جهرڪيون ته خريد ڪري سگهو ٿا پر انهن مان هڪڙي به اوهان جي پيءُ جي مرضيءَ کان سواءِ زمين تي نه ٿي ڪري. (۳۰) اوهان جي مٿي جا ته وار به گڻيل آهن. (۳۱) سو اوهان کي ڊڄڻ نه گهرجي ڇاڪاڻ ته اوهان جي قيمت ڪيترين ئي جهرڪين کان وڌيڪ آهي.

مسيح کي قبولڻ ۽ نه قبولڻ جو نتيجو

(لوقا ۱۲: ۸-۹)

(۳۲) ”جيڪو مون کي ماڻهن جي اڳيان پٿري پٽ قبوليندو ته آءُ به ان کي پنهنجي آسمان واري پيءُ جي اڳيان قبول ڪندس. (۳۳) پر جيڪو ماڻهن جي اڳيان مون کي قبول نه ڪندو تنهن کي آءُ به پنهنجي آسمان واري پيءُ جي اڳيان قبول نه ڪندس.“

صلح نه، پر جنگ

(لوقا ۱۲: ۵۱-۵۳، ۱۴: ۲۶-۲۷)

(۳۴) ”ائين نه سمجهو ته آءُ دنيا ۾ صلح ڪرائڻ آيو آهيان. منهنجي ڪري صلح نه پر ترار هلندي. (۳۵) ڇاڪاڻ جو منهنجي اچڻ ڪري پٽ پيءُ جي خلاف ٿيندو ڌيءُ ماءُ جي خلاف ۽ ٺهن سس جي خلاف ٿيندي. (۳۶) ۽ ماڻهو جا دشمن خود سندس گهر جا پاتي ٿيندا.“

(۳۷) جيڪو مون کان وڌيڪ پنهنجي پيءُ يا ماءُ سان پيار ڪري ٿو اهو منهنجي لائق نه آهي ۽ جيڪو پنهنجي ڌيءُ يا پٽ سان مون کان وڌيڪ پيار ڪري ٿو سو به منهنجي لائق نه آهي. (۳۸) جيڪو پنهنجو صليب کڻي منهنجي پٺيان نه ٿو هلي سو منهنجي لائق نه آهي. (۳۹) جيڪو پنهنجي جان بچائڻ جي ڪوشش ڪندو سو اها وڃائيندو ۽ جيڪو منهنجي لاءِ پنهنجي جان وڃائيندو سو اها حاصل ڪندو.“

۱۰: ۲۲ تر ۲: ۱۲ ۱۰: ۲۵-۲۶ ميڪ ۷: ۶ ۱۰: ۲۸ مت ۱۶: ۲۴ م ۸: ۳۴ م

۹: ۲۳ ۱۰: ۲۹ مت ۱۶: ۲۵ م ۸: ۳۵ م ۹: ۲۴ م ۱۰: ۳۳ م ۱۲: ۲۵ م

اجر

(مرقس ۹:۴۱)

④ ”جيڪو اوهان کي قبول ڪندو سو چڻ مون کي قبول ڪري ٿو ۽ جيڪو مون کي قبول ٿو ڪري سو چڻ ان کي قبول ٿو ڪري جنهن مون کي موڪليو آهي. ⑤ جيڪو نبيءَ کي خدا جو نبي سمجهي قبول ٿو ڪري، تنهن کي نبيءَ جيترو اجر ملندو ۽ جيڪو نيك کي نيك سمجهي قبول ٿو ڪري، تنهن کي نيك جيترو اجر ملندو. ⑥ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو به هنن ننڍڙن مان ڪنهن به هڪ کي منهنجو شاگرد سمجهي هڪ پيالو ٿڌي پاڻيءَ جو پياريندو ته ان کي ان جو اجر ضرور ملندو.“

يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جا قاصد

(لوقا ۱۸:۳۵-۳۶)

① جڏهن عيسيٰ پنهنجن ٻارهن شاگردن کي هدايتون ڏيئي چڪو ته هو اتان روانو ٿي ويو ته جيئن ويجهن شهرن ۾ وڃي تعليم ڏئي ۽ تبليغ ڪري.

② جڏهن يحيٰ جيل ۾ مسيح جي ڪمن بابت ٻڌو ته هن پنهنجا ڪي شاگرد عيسيٰ ڏانهن موڪليا. ③ هنن اچي عيسيٰ کان پڇيو ته ”جيڪو اچڻ وارو آهي، سو اوهين ئي آهيو يا اسين ڪنهن ٻئي جو انتظار ڪريون؟“ ④ تنهن تي عيسيٰ جواب ڏنو ته ”جيڪي ڪجهه اوهين ٻڌو ۽ ڏسو ٿا سو يحيٰ کي وڃي ٻڌايو ته ⑤ انڌا ڏسن ٿا منڊا گهمن ٿا ڪوڙهه جهڙي مرض وارا پاڪ صاف ٿين ٿا ٻوڙا ٻڏن ٿا مڙدا جيئرا ٿين ٿا ۽ غريبن کي خوشخبري ٻڌائي وڃي ٿي. ⑥ سپاڳو آهي اهو جنهن کي مون بابت ڪوبه شڪ نه آهي.“

⑦ جڏهن اهي هليا ويا ته عيسيٰ ميڙ کي يحيٰ بابت چوڻ لڳو ته ”اوهين رڻپٽ ۾ ڇا ڏسڻ ويا هئا؟ ڇا پلا واءُ سان لڏندڙ ڪاني ڪي؟ ⑧ پر آخر ڇا ڏسڻ ويا هئا؟ ڇا پلا سنن ڪپڙن واري ماڻهوءَ کي؟ جيڪي سنا ڪپڙا پائين ٿا سي بادشاهن جي محلن ۾ هوندا آهن. ⑨ پر پلا ڇا ڏسڻ ويا هئا؟ ڇا هڪ

نبيءَ کي؟ هام ته ٻڌو آءُ اوهان کي ٻڌايان ته نبيءَ کان به وڏي کي. (۱۰) يحيي اهو آهي جنهن بابت خدائي ڪتاب ۾ لکيل آهي ته
 ’آءُ پنهنجي پيغمبر کي تو کان اڳ ۾ موڪليان ٿو ته هو تنهنجو رستو لاءِ تيار ڪري.’

(۱۱) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪي به ماءُ جي پيٽان نڪتا آهن انهن ۾ يحيي ٻيٽسما ڏيڻ واري کان ڪوبه وڏو نه آهي. تنهن هوندي به آسمان واري بادشاهت ۾ جيڪو سڀني کان ننڍو آهي اهو ان کان وڏو آهي. (۱۲) يحيي ٻيٽسما ڏيڻ واري کان وٺي هن وقت تائين آسمان واري بادشاهت تي ڏاڍائي پئي ٿي آهي ۽ ڏاڍا ماڻهو ان کي ڏاڍائي سان ڦهائين ٿا. (۱۳) چالاڪ جو سڀني نين ۽ توريت اها ڳالهه يحيي جي وقت تائين اڳڪٿي ڪري ٻڌائي آهي. (۱۴) جيڪڏهن اوهين اعتبار ڪريو ته الياس نبي جيڪو اچڻ وارو هو سو هي يحيي اٿو. (۱۵) جنهن کي به ڪن آهن سو پلي ٻڌي.

(۱۶) هن وڌيڪ چيو ته ”هن زماني جي ماڻهن کي آءُ ڪنهن سان پيٽيان؟ اهي ته انهن ٻارن وانگر آهن جيڪي بازارن ۾ ويهي هڪٻئي کي سڏ ڪري چون ٿا ته (۱۷) ’اسان اوهان لاءِ شرناءِ وڃائي پر اوهين نچيا ئي ڪين، اسان سوڳ ڪيو پر اوهين رنا ئي ڪين.‘ (۱۸) يحيي نه کائيندو نه پيئندو آيو آهي، تنهنڪري ماڻهو چون ٿا ته هن ۾ پوت آهي. (۱۹) ابن آدم ته کائيندو پيئندو آيو آهي، تنهنڪري هر ڪو پيو چوي ته ’ڏسوم هو پيئو ۽ شرابي آهي، محصول اڳاڙيندڙن ۽ گنهگارن جو دوست آهي.‘ خدا جي سياڻپ ته سندس ڪمن مان ئي سچي ثابت ٿئي ٿي.“

بي يقين شهر

(لوقا ۱۰:۱۳-۱۵)

(۲۰) پوءِ عيسيٰ انهن شهرن کي نندڻ لڳو جن ۾ هن معجزا ڪيا هئا، ڇاڪاڻ ته ماڻهن پنهنجن گناهن کان توبه نه ڪئي هئي. (۲۱) ”مصيبت آهي

۱۰:۱۱ ملا ۱:۳ ۱۲:۱۱-۱۳ لو ۱۶:۱۶ ۱۴:۱۱ ملا ۵:۴ مت ۱۰:۱۰-۱۳ م

مر ۱۱:۹-۱۳ ۲۱:۱۱ يس ۱:۲۳-۱۸ م حز ۱:۲۶-۲۸:۲۶ م يوا ۳:۴-۸ م

عا ۱:۹-۱۰ م زڪ ۲:۹-۴

تو تي اي شهر خرازين! ۽ مصيبت آهي تو تي اي شهر بيت صيدا! چالاڻ جو جيڪي معجزا اوهان ۾ ڪيا ويا آهن سي جيڪڏهن صور ۽ صيدا ۾ ڪيا وڃن ها ته ڪڏهن جو اتان جا ماڻهو کٽو ڍڪي ۽ مٿي ۾ رک وجهي پنهنجن گناهن کان توبه ڪن ها. (۲۲) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته آخرت جي ڏينهن صور ۽ صيدا کان به اوهين وڌيڪ پوڳيندا. (۲۳) اي ڪفرناحوم! ڇا تون پائين ٿو ته تون عرش تي ڪڇي ويندين؟ بلڪل نه، پر اٿلندو تون پاتال ۾ ڦٽو ڪيو ويندين. چالاڻ جو جيڪي معجزا تو ۾ ڪيا ويا آهن سي جيڪڏهن سدوم شهر ۾ ڪيا وڃن ها ته اهو جيڪر اڄ ڏينهن تائين قائم هجي ها. (۲۴) ته پوءِ آءُ تو کي ٻڌايان ٿو ته آخرت جي ڏينهن سدوم شهر کان تون وڌيڪ پوڳيندين.

روحاني راحت

(لوقا ۱۰:۲۱-۲۲)

(۲۵) تنهن وقت عيسيٰ چيو ته ”اي بابا! آسمان ۽ زمين جا مالڪم آءُ تنهنجا احسان مڃان ٿو جو تو هي گالهيون سيائن ۽ سمجهه وارن کان گجهيون رکيون آهن ۽ سادن کي ظاهر ڪري ڏيکاريون اٿئي. (۲۶) ها بابا چالاڻ جو تنهنجي رضا ۽ خوشيءَ سان ائين ٿيو آهي.“

(۲۷) پوءِ مسيح چيو ته ”منهنجي پيءُ مون کي سڀ شيون سونپي ڇڏيون آهن. پيءُ کان سواءِ ڪوبه پٽ ڪي نه ٿو سڃاڻي ۽ نڪي پٽ کانسواءِ پيءُ کي ڪو سڃاڻي ٿو يا رڳو اهي جن تي پٽ ظاهر ڪري.“

(۲۸) اوهين سڀ جيڪي گرا بار کڻي ٿڪجي پيا آهيو سي مون وٽ اچو آءُ اوهان کي آرام ڏيندس. (۲۹) منهنجي پاڇاري پنهنجي گچيءَ ۾ وجهو ۽ مون کان سکوم چالاڻ جو آءُ دل جو نرم ۽ نماڻو آهيان. اوهان جي روح کي آرام ملندو. (۳۰) چالاڻ جو منهنجي پاڇاري سولي آهي ۽ منهنجو بار هلڪو آهي.“

۱۲:۱۱ يس ۱۳:۱۴-۱۵ ۱۹:۲۴-۲۸ ۱۱:۲۴ مت ۱۵:۱۰ لو ۱۰:۱۲

۱۱:۲۷ يو ۱۸:۱ ۳:۳۵ ۱۰:۱۵ ۱۱:۲۹ ير ۶:۱۶

سبت جي ڏينهن بابت سوال

(مرقس ۲: ۲۳-۲۸، لوقا ۶: ۱-۵)

۱۲

① ان کان پوءِ ستت ئي سبت جي ڏينهن عيسيٰ اُن وارين ٻنين مان پئي لنگهيو ته هن جي شاگردن کي بڪ لڳي ۽ هو اُن جا سنگ پٽي کائڻ لڳا. ② جڏهن فريسين هي ڏٺو ته عيسيٰ کي چيائون ته ”ڏسوم اوهان جا شاگرد اهو ڪم ڪن ٿا جيڪو سبت جي ڏينهن جائز نه آهي.“ ③ تنهن تي عيسيٰ چين ته ”اوهان اهو ڪين پڙهيو آهي ڇا ته جڏهن دائود ۽ سندس ساٿين کي بڪ لڳي هئي ته هنن ڇا ڪيو هو؟ ④ هو خدا جي گهر ۾ گهڙي ويو. هن ۽ سندس ساٿين نذر جون اهي مانيون کاڌيون جيڪي رڳو ڪاهن کي کائڻ جائز هيون ۾ پر کين نه. ⑤ ڇا اوهان توريت ۾ نه پڙهيو آهي ته هيڪل ۾ توڙي جو ڪاهن سبت جي ڏينهن جي پرهيز نه ٿا رکن ته به ڏوهدار نه ٿا ليڪجن؟ ⑥ پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هتي هڪڙو اهڙو به آهي جو هيڪل کان وڌو آهي. ⑦ اهو لکيل آهي ته ’مون کي جانورن جي قرباني نه گهرجي پر رحم ڪبي.‘ جيڪڏهن اوهين هن جي صحيح معنيٰ سمجهو ها ته بي ڏوهين کي ڏوهي نه سمجهو ها. ⑧ ابن آدم ته سبت جو به مالڪ آهي.“

سڪل هٿ وارو ماڻهو

(مرقس ۳: ۱-۶، لوقا ۶: ۶-۱۱)

⑨ عيسيٰ اتان روانو ٿي انهن يهودين جي عبادت خاني ۾ هليو ويو. ⑩ اُتي هڪڙو سڪل هٿ وارو ماڻهو هو. کي اهڙا به اُتي هئا جيڪي چاهين پيا ته عيسيٰ ڪو غلط ڪم ڪري ته مٿس تهمت هڻن. تنهنڪري انهن پڇيس ته ”ڇا سبت جي ڏينهن شفا ڏيڻ جائز آهي؟“ ⑪ تنهن تي عيسيٰ ورائين ته ”جيڪڏهن اوهان مان ڪنهن جي رڍ سبت جي ڏينهن کڏ ۾ ڪري پوي، ته ڇا اوهين ان کي جهلي ٻاهر نه ڪيندا؟ ⑫ پر ماڻهو ته رڍ کان

۱:۱۲ شر ۲۳:۲۵ ۱۴:۳-۱۴:۱ سم ۱:۲۱-۶ ۴:۱۲ لاو ۲۴:۹

۵:۱۲ ۵:۱۲ گڏا ۲۸:۹-۱۰ ۷:۱۲ مت ۹:۱۳، هوس ۶:۶ ۱۱:۱۲ لو ۱۴:۵

ڪيڏو نه وڌيڪ قيمتي آهي، تنهنڪري سبت جي ڏينهن تي چڱو ڪم ڪرڻ جائز آهي.“ (۱۳) پوءِ هن انهيءَ ماڻهوءَ کي چيو ته ”پنهنجو هٿ ڊگهو ڪر.“ هن هٿ ڊگهيو ته سندس هٿ نيڪ ٿي ويو ۽ بلڪل ٻئي هٿ جهڙو ٿي پيس. (۱۴) فريسي هليا ويا ۽ پاڻ ۾ سازشون سٿ لڳا ته ڪيئن عيسيٰ کي ختم ڪجي.

خدا جو چونڊيل نوڪر

- (۱۵) جڏهن عيسيٰ کي اها خبر پئي ته هو اتان روانو ٿي ويو. ڪيئي ماڻهو سندس پٺيان هليا، انهن ۾ جيڪي بيمار هئا تن سڀني کي شفا ڏنائين، (۱۶) ۽ کين تاڪيد ڪري چيائين ته ”مون بابت ڪنهن کي به نه ٻڌائجو.“ (۱۷) اهڙيءَ طرح خدا يسعياھ نبيءَ جي معرفت جيڪي چوايو هو سو پورو ٿيو ته (۱۸) ”ڏس، هي منهنجو ٻانهو آهي، جنهن کي مون چونڊيو آهي. هو منهنجو پيارو آهي، آءُ هن مان ڏاڍو خوش آهيان. آءُ هن تي پنهنجو روح نازل ڪندس، ۽ هي منهنجي انصاف جو غير قومن ۾ اعلان ڪندو. (۱۹) هو نه جهيڙو ۽ نه هُل ڪندو، ۽ نه وري گهٽين ۾ هن جو وڏو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو. (۲۰) قتل ڪانو به هو کين ڀڃندو، ۽ نه وري ٽمڪندڙ وٽ کي وسائيندو. هو ائين ڪندو ويندو، جيستائين انصاف جي فتح نه ڪرائي، (۲۱) ۽ هن ۾ سڀني قومن جون اميدون هونديون.“

عيسيٰ ۽ بعلزبول

(مرقس ۳: ۲۰-۳۰، لوقا ۱۱: ۱۴-۲۳)

(۲۲) پوءِ ڪن ماڻهن عيسيٰ وٽ هڪ ماڻهو آندو جيڪو آندو هو ۽ ڳالهائي

به نه ٿي سگهيو ڇاڪاڻ ته هن ۾ پوت هو. عيسيٰ ان کي چٽائي چڱو پلو
ڪري ڇڏيو ۽ پوءِ هو ڳالهائڻ ۽ ڏسڻ لڳو. (۲۳) ساري خلق حيران ٿي ويئي
۽ پڇيائون ته ”ڇا هي دائود جو پٽ آهي؟“ (۲۴) جڏهن فريسين کي اها خبر
پيئي ته چوڻ لڳا ته ”هو پوتن جي سردار بعلزبول جي مدد سان پوت ڪڍي
ٿو.“ (۲۵) عيسيٰ انهن جي نيتن کي ڄاڻيندي چيو ته ”جنهن به بادشاهت ۾
ڦٽهڙو پوي ٿو سا برباد ٿيندي ۽ جنهن به شهر يا گهر ۾ ڏڦيڙ پوي ٿو سو به
هلي نه سگهندو. (۲۶) پوءِ جيڪڏهن شيطان، شيطان کي ڪڍندو ته منجهس
ڦٽهڙو پوندو ۽ پوءِ سندس بادشاهت ڪيئن جتاءُ ڪندي؟ (۲۷) جيڪڏهن آءُ
بعلزبول جي مدد سان پوت ٿو ڪيان، ته پوءِ اوهان جا ماڻهو ڪنهن جي
ته مدد سان انهن کي ڪڍين؟ پوءِ ته اهي ئي اوهان کي ڪوڙو ڪندا. (۲۸) پر
جيڪڏهن آءُ خدا جي روح جي مدد سان پوتن کي ڪيان ٿو، ته پوءِ ڄاڻو
ته خدا جي بادشاهت اچي پهتي آهي.“

(۲۹) ڪوبه ماڻهو ڪنهن طاقتور ماڻهوءَ جي گهر ۾ گهڙي سندس ملڪيت
تستائين ڦري نه سگهندو جيستائين هو پهريائين ان طاقتور ماڻهوءَ کي ٻڌي
سوگهو نه ڪندو. تنهن کان پوءِ ئي هو سندس گهر ڦري سگهندو.
(۳۰) جيڪو مون سان نه آهي سو منهنجي خلاف آهي ۽ جيڪو مون
سان شامل ٿي ڪنو نه ٿو ڪري، سو حقيقت ۾ چٽو ڇڙ ڪيو ڇڏي.
(۳۱) تنهنڪري آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هر هڪ گناهه ۽ ڪفر ماڻهن کي
بخش ٿي سگهندو، پر پاڪ روح جي خلاف بڪيل ڪفر نه بخشيو ويندو.
(۳۲) جيڪڏهن ڪو ابن آدم جي خلاف ڪجهه ڳالهائيندو ته اهو کيس بخش
ٿي سگهندو، پر جيڪڏهن ڪو پاڪ روح جي خلاف ڪجهه ڳالهائيندو
ته اهو کيس نڪي هن جهان ۾ ۽ نه وري ايندڙ جهان ۾ بخشيو ويندو.“

جهڙو وڻ تهڙو ميوو

(لوقا ۶: ۴۳-۴۵)

(۳۳) ”جيڪڏهن وڻ سنو آهي ته ميوو به سنو ڏيندو ۽ جيڪڏهن وڻ خراب

۱۲: ۲۴ مت ۹: ۳۴، ۱۰: ۲۵ ۱۲: ۳۰ مر ۹: ۴۰ ۱۲: ۲۲ لو ۱۲: ۱۰

۱۲: ۲۳ مت < ۲۰

آهي ته ميوو به خراب ڏيندو. ڇالاءِ جو وڻ کي سندس ميوي مان سڃاڻبو آهي. (۳۲) اي نانگ جا بچو! اوهين ڪيئن چڱيون ڳالهيون چئي سگهو ٿا، جڏهن ته اوهين پاڻ بچڙا آهيو. ڇالاءِ جو دل ديگڙو زبان ڏوئي، جو اندر ٻاهر ڪڍي سوئي. (۳۵) هڪ نيڪ ماڻهو پنهنجي دل جي چڱي خزاني مان چڱيون ڳالهيون ٿو ڪڍي ۽ بچڙو ماڻهو پنهنجي دل جي بچڙي خزاني مان بچڙيون ڳالهيون ڪڍي ٿو.

(۳۶) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته آخرت جي ڏينهن هر هڪ کي پنهنجي بيڪار ڳالهائيل لفظن جو حساب ڏيڻو پوندو. (۳۷) ڇالاءِ جو اوهان جا لفظ ئي اوهان کي ڏوهي يا بي ڏوهي ٺهرائيندا.

معجزتي جي طلب

(مرقس ۸:۱۱-۱۲، لوقا ۱۱:۲۹-۳۲)

(۳۸) پوءِ ڪن شريعت جي عالمن ۽ فريسين هن کي چيو ته ”استاد، اسان کي ڪو معجزو ڏيکار.“ (۳۹) تنهن تي عيسيٰ ورائين ته ”هن زماني جا ماڻهو ڪيڏا نه بچڙا ۽ بي ايمان آهن جو مون کان معجزو ٿا گهرن. پر انهن کي يونس نبيءَ جي معجزتي کان سواءِ ٻيو ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو ويندو. (۴۰) ڇالاءِ جو جيئن يونس تي ڏينهن ۽ ٽي راتيون مچيءَ جي پيٽ ۾ پيو هوم، تيئن ابن آدم به زمين جي پيٽ ۾ ٽي ڏينهن ۽ ٽي راتيون رهندو. (۴۱) نينواه جا ماڻهو آخرت جي ڏينهن اُٿي بيهندا ۽ هن زماني جي ماڻهن کي ڏوهاري ٺهرائيندا، ڇالاءِ جو انهن ته يونس جي تبليغ تي پنهنجن گناهن کان توبه ڪئي هئي. پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هتي هڪڙو اهڙو آهي جو يونس کان به وڏو آهي. (۴۲) آخرت جي ڏينهن ڏکڻ جي راڻي اٿي بيهندي ۽ هن زماني جي ماڻهن کي ڏوهاري ٺهرائيندي، ڇالاءِ جو هو سليمان جي سياڻپ ٻڌڻ لاءِ وڏي پنڌ تان اُٿي هئي. پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هتي هڪڙو اهڙو آهي جو سليمان کان به وڏو آهي.“

۱۲:۳۴ مت ۳:۳، ۲۳:۳۳، ۱۵:۱۸، لو ۳:۳ < ۱۲:۲۸ مت ۱:۱۶، لو ۱۱:۱۶

۱۲:۲۹ مت ۱۶:۴، ۱۲:۴۰ يون ۱:۱ < ۱۲:۴۱ يون ۳:۵

۱۲:۴۲ با ۱:۱۰، ۱۳:۱، ۲:۲، ۹:۱-۱۲

پوتن جي موت

(لوقا ۱۱:۲۴-۲۶)

④۲ ”جڏهن ڪو پوت ماڻهو مان نڪري وڃي ٿو تڏهن اهو ويران هندن ۾ ڪا جاءِ لهڻ لاءِ رلي ٿو، جتي هو آرام ڪري سگهي. پر کيس آرام نه ٿو ملي. ④۳ پوءِ هو چوي ٿو ته ’آءُ انهيءَ گهر ۾ موٽي ويندس جتان نڪتو آهيان.‘ موٽي اچڻ تي هو ڏسي ٿو ته گهر خالي آهي پر صاف ۽ سينگاريل آهي. ④۵ پوءِ هو وڃي ست بيا پاڻ کان به وڌيڪ بچڙا پوت وٺي اچي ٿو ۽ اهي ان ماڻهو ۾ داخل ٿي اتي رهن ٿا ۽ ان جي حالت اڳي کان به وڌيڪ خراب ٿي پوي ٿي. سو هن بچڙي زماني جي ماڻهن سان به ساڳي حالت ٿيندي.“

عيسيٰ جي ماءُ ۽ ڀائر

(مرقس ۳:۳۱-۳۵، لوقا ۸:۱۹-۲۱)

④۶ عيسيٰ ميڙ سان اڃا ڳالهائي رهيو هو ته سندس ماءُ ۽ ڀائر اچي پهتا. اهي ٻاهر بيٺي ساڻس ڳالهائڻ گهرن پيا. ④۷ تنهن تي ماڻهن مان هڪڙي عيسيٰ کي چيو ته ”ٻڌو، اوهان جي ماءُ ۽ ڀائر ٻاهر بيٺا آهن ۽ اوهان سان ڳالهائڻ گهرن ٿا.“ ④۸ عيسيٰ چيو ته ”منهنجي ماءُ ڪير آهي؟ منهنجا ڀائر ڪير آهن؟“ ④۹ پوءِ پنهنجن شاگردن ڏانهن اشارو ڪري چيائين ته ”ڏسو، هي منهنجي ماءُ ۽ منهنجا ڀائر آهن.“ ⑤۰ ڇا لاءِ جو جيڪوبه منهنجي آسمان واري پيءُ جي مرضيءَ تي هلندو سو ئي منهنجو ڀاءُ، پيٽ ۽ ماءُ آهي.“

بچ چئڻ واري جو مثال

(مرقس ۴:۱-۹، لوقا ۸:۴-۸)

① انهيءَ ساڳئي ڏينهن عيسيٰ گهر مان روانو ٿي ويو ۽ ڍنڍ جي ڪناري تي تعليم ڏيڻ لاءِ ويهي رهيو. ② سندس چوڌاري ايترا ماڻهو اچي مڙيا جو پاڻ هڪڙي پيڙيءَ ۾ چڙهي ويٺو ۽ ساري خلق ڪناري تي بيٺي رهي. ③ هو انهن کي ڪيتريون ئي ڳالهيون مثالن سان ٻڌائڻ لڳو.

هن چيو ته ”هڪ هاري بچ چٽڻ ويو. ④ بچ چٽيندي ڪي داڻا رستي تي ڪريا ۽ پڪي اچي انهن کي چڱي ويا. ⑤ ڪي داڻا ٽڪرائي زمين تي ڪريا. اُتي گهڻي مٽي ڪانه هئي، سو سلا جلدي اڀريام پر پوري مٽي نه هئڻ ڪري، ⑥ جڏهن سج اڀريو ته لهسجي ويا. ڇاڪاڻ ته انهن کي پاڙ نه هئي تنهنڪري سڪي ويا. ⑦ ڪي داڻا ڪانڊيرن ۾ ڪريا. ڪانڊيرا مٽي اڀريا ته انهن کي اُسڙ نه ڏنائون. ⑧ پر ڪي داڻا پليءَ زمين تي ڪريا ۽ ڦر جهليائون، ڪن ۾ سو داڻا ٿيام ڪن ۾ سٺ ته ڪن ۾ ٿيهه داڻا به ڦر هو.“ ⑨ عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جنهن کي ڪن آهن سو پلي ٻڌي.“

مثالن جو مقصد

(مرقس ۴:۱۰-۱۲، لوقا ۸:۹-۱۰)

⑩ پوءِ شاگرد عيسيٰ وٽ آيا ۽ کانس پڇيائون ته ”اوهان انهن سان مثالن ۾ ڇو پئي ڳالهايو؟“ ⑪ عيسيٰ ورائيو ته ”اوهان کي آسمان واري بادشاهت جي ڳجهن جي سمجهه ڏني ويئي آهي پر انهن کي نه، ⑫ ڇاڪاڻ جو جنهن وٽ ڪجهه آهي تنهن کي وڌيڪ ڏنو ويندو ته تمام گهڻو ٿي پوندو. پر جنهن وٽ ڪجهه به ڪونهي، ته ان کان اهو به ڪسيو ويندو جيڪو هن وٽ آهي. ⑬ تنهنڪري آءُ انهن سان مثالن ۾ ڳالهايان ٿو، ڇاڪاڻ جو اهي ڏسندي به نه ٿا ڏسن ۽ ٻڌندي به نه ٿا ٻڌن، نڪي ڪا ڪين سمجهه ٿي پوي. ⑭ اهڙيءَ طرح خدا جيڪو يسعياہ نبيءَ جي معرفت چوايو هو سو سچو ثابت ٿيو ته

’اوهين ٻڌندا پر سمجهندا ڪين،

اوهين نهاريندا پر ڏسندا ڪين.

⑮ ڇاڪاڻ جو هن قوم جي عقل کي تالو لڳايو ويو آهي،

۽ اهي ڪنن کان ٻوڙا ٿي پيا آهن،

۽ انهن پنهنجون اکيون پوري ڇڏيون آهن.

ته متان اهي پنهنجين اکين سان ڏسن،

متان اهي پنهنجن ڪنن سان ٻڌن

۽ متان اُهي پنهنجن عقلمن سان سمجهن
۽ ڦري پون ته آءُ کين شفا ڏيان.

①۶ سياڳا آهيو اوهين جو اوهان جون اکيون ڏسن ٿيون ۽ اوهان جا ڪن
ٻڌن ٿا. ①۷ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته ڪيترن نبين ۽ نيڪن جي اها
خواهش هئي ته جيڪي اوهين ڏسو ٿا سو هو به ڏسن، پر نه ڏنائون ۽ جيڪي
اوهين ٻڌو ٿا سو هو به ٻڌن، پر نه ٻڌائون.

ٻج چٽڻ واري جي مثال جي سمجهاڻي

(مرقس ۴:۱۳-۲۰، لوقا ۸:۱۱-۱۵)

①۸ ”ڏيان سان ٻڌو ۽ ٻج چٽڻ واري جي مثال جو مطلب سمجهو. ①۹ اُهي
جيڪي بادشاهت جو ڪلام ٻڌن ٿا پر نه ٿا سمجهن، سي انهي رستي
مثل آهن جتي داڻا ڪريا. شيطان اچي انهن جي دل مان اُهي پوکيل داڻا
ڪڍي ٿو وٺي. ②۰ تڪرائي زمين جتي داڻا ڪريا تنهن مثل اُهي آهن جيڪي
ڪلام ٻڌي جلدي خوشيءَ سان قبول ڪن ٿا. ②۱ پر اهو ڪلام انهن جي
دلن ۾ پاڙ نه ٿو هڻي ۽ گهڻو وقت جٽائڻ نه ٿو ڪري. تنهنڪري جڏهن
ڪلام جي ڪري ڪا مصيبت يا تڪليف اچين ٿي ته جلدي اهي ڦري
وڃن ٿا. ②۲ کانديرا جن ۾ داڻا ڪريا تن مثل اُهي آهن جيڪي ڪلام ته
ٻڌن ٿا پر هن دنيا جو فڪر ۽ دولت جو فريب ڪلام کي گهڻي ڇڏين ٿو
۽ انهن ۾ ڦر نه ٿو پچي. ②۳ سٺيءَ زمين جتي داڻا ڪريا تنهن مثل اُهي آهن
جيڪي ڪلام ٻڌن ٿا ان کي سمجهن ٿا ۽ ڦر جهلين ٿا، پوءِ ڪن ۾ سو
داڻا ڪن ۾ سٺ ته ڪن ۾ ٽيهه.“

کانديرن جو مثال

②۴ عيسيٰ انهن کي ٻيو مثال ٻڌايو ته ”آسمان واري بادشاهت اهڙي ماڻهوءَ
جي مثل آهي جنهن پنهنجي پٺيءَ ۾ سٺو ٻج پوکيو. ②۵ هڪڙي رات جڏهن
سڀ ماڻهو سٽا پيا هئا ته هن جو هڪ دشمن اچي ڪڻڪ ۾ کانديرا چٽي
هليو ويو. ②۶ جڏهن سٽا اُڀريا ۽ سنگ نڪرڻ شروع ٿيا ته کانديرا ظاهر

ٿي پيا. ②۷ ان ماڻهو جا نوڪر آيا ۽ چيائونس ته 'سائين! اوهان ته ٻنيءَ ۾ سنو بچ پوکيو هو پر هي ڪانديرا ڪٿان آيا؟' ②۸ تنهن تي هن جواب ڏنو ته 'اهو ڪنهن دشمن جو ڪم آهي.' پوءِ انهن ڪانس پڇيو ته 'اسين وڃي ڪانديرن کي پٿيون چا؟' ②۹ هن ورندي ڏنن ته 'نه چالاڪ جو جڏهن اوهين ڪانديرا پٿيندا ته متان ڪانديرن سان گڏ ڪٽڪ به پٿجي اچي. ③۰ ڇڏيو ته پلي ڪٽڪ ۽ ڪانديرا گڏ وڌن تان جو لاڀاري جو وقت ٿئي. پوءِ آءُ لاڀاري ڪندڙن کي چونڊس ته پهريائين ڪانديرا پٿي گڏ ڪري باهه ۾ ساڙين ۽ پوءِ ڪٽڪ گڏ ڪري پانڊن ۾ رکين.'"

سرنهن جي دائي ۽ خميري جا مثال

(مرقس ۴: ۳۰-۳۲، لوقا ۱۳: ۱۸-۱۹)

③۱ عيسيٰ انهن کي ٻيو مثال ٻڌايو ته "آسمان واري بادشاهت سرنهن جي بچ مثل آهي، جيڪو ماڻهو ڪٿي پنهنجي ٻنيءَ ۾ پوکي ٿو. ③۲ جيتوڻيڪ هو سڀني بچن کان ننڍو آهي پر جڏهن اُڀري ٿو ته سڀني ٻوٽن کان وڏو ٿي وڃي ٿو. اهو وڏي وڻ ٿئي ٿو ۽ پڪي اچي ان جي ٿارين ۾ واهيرو ڪن ٿا."

③۳ عيسيٰ انهن کي ٻيو مثال ٻڌايو ته "آسمان واري بادشاهت خميري مثل آهي، جيڪو هڪ عورت ڪٿي اٿي جي پات ۾ ملايو ته سڄو اٿو ڦونڊجي پيو ۽ پات ڀرجي ويئي."

عيسيٰ جو مثال ڪم آڻڻ

(مرقس ۴: ۲۳-۲۴)

③۴ عيسيٰ ميٽن کي هي سڀ ڳالهيون مثالن سان ٻڌائيندو هو ۽ مثالن کان سواءِ انهن سان ڪلام نه ڪندو هو ③۵ انهيءَ لاءِ ته جيئن نبيءَ جو چوڻ سڄو ثابت ٿئي ته
"آءُ مثالن ۾ ڳالهائيندس
۽ اهي ڳالهيون چونڊس ۽

جيڪي دنيا جي شروعات کان وٺي
گجهيون رکيون ويون آهن.

کانڊيرن جي مثال جي سمجهاڻي

③۶ پوءِ عيسيٰ ميڙ کي ڇڏي گهر ويو. سندس شاگرد وٽس آيا ۽ چيائونس ته ”اسان کي ٻڌايو ته کانڊيرن جو ٻنيءَ ۾ ڦٽڻ جي مثال جي معنيٰ ڇا آهي؟“

③۷ تنهن تي عيسيٰ ورائين ته ”جنهن سنو بچ پوکيو اهو ابن آدم آهي، ③۸ ۽ ٻني هيءَ دنيا آهي. سنو بچ اهي ماڻهو آهن جيڪي بادشاهت سان واسطو رکن ٿا ۽ کانڊيرا اهي ماڻهو آهن جيڪي شيطان سان واسطو رکن ٿا. ③۹ دشمن جنهن کانڊيرا پوکيا سو شيطان آهي. لاڀارو آهي آخرت جو ڏينهن ۽ لاڀاري وارا آهن ملائڪ. ④۰ تنهنڪري جيئن کانڊيرا گڏ ڪري باهه ۾ ساڙيا ويندا آهن تيئن آخرت جي ڏينهن به ٿيندو. ④۱ ابن آدم پنهنجن ملائڪن کي موڪليندو ۽ اهي سندس بادشاهت مان انهن سڀني کي گڏ ڪندا جيڪي ٻين کي گمراهه ٿا ڪن ۽ بچڙائي ڪن ٿا. ④۲ اهي انهن کي باهه جي ڪوري ۾ اڇلائيندا جتي هو رڙيون ڪندا ۽ ڏند ڪرتيندا. ④۳ پوءِ سڄار سڄ وانگر پنهنجي پيءُ جي بادشاهت ۾ چمڪندا. جنهن کي ڪن آهن سو پلي ٻڌي.“

لڪل خزاني ۽ موتيءَ جا مثال

④۴ ”آسمان واري بادشاهت ٻنيءَ ۾ لڪل خزاني مثل آهي. جڏهن ڪو ماڻهو اهو لهي ٿو ته هو وري ان کي ڍڪي ڇڏي ٿو. پر هو ايترو ته خوش ٿو ٿئي جو پنهنجو سڀ ڪجهه وڪڻي وڃي اها ٻني خريد ڪري ٿو.“

④۵ آسمان واري بادشاهت موتين جي هڪڙي سوداگر مثل پڻ آهي، جيڪو عمدا موتي گولي ٿو. ④۶ جڏهن هو ڪو تمام عمدو موتي لهي ٿو ته پنهنجو سڀ ڪجهه وڪڻي وڃي اهو موتي خريد ڪري ٿو.“

چار جو مثال

④۷ ”آسمان واري بادشاهت هڪڙي چار مثل به آهي، جيڪو هڪ ڍنڍ ۾ اڇلايو وڃي ٿو ۽ جنهن ۾ هر قسم جي مڇي ڦاسي ٿي. ④۸ جڏهن

اهو ڄار ڀرجي وڃي ٿو ته مهاڻا ان کي چڪي ٻاهر ڪڍي آڻين ٿا ۽ ڪنڌيءَ تي ويهي ان مان مڇيون ڪڍين ٿا. جيڪا مڇي چڱي آهي سا ڪاريءَ ۾ وجهن ٿا ۽ ڪني مڇيءَ کي اڇلائي ڇڏين ٿا. (۴۹) ساڳيءَ طرح آخرت جي ڏينهن به ٿيندو. ملائڪ وڃي نيڪن کان بچڙن کي ڌار ڪندڙ (۵۰) ۽ کين باهه جي ڪوري ۾ اڇلائيندا جتي اهي رڙيون ڪندا ۽ ڏند ڪرئيندا.

نيون ۽ پراڻيون شيون

(۵۱) پوءِ عيسيٰ انهن کان پڇيو ته ”ڇا اوهان هي سڀ ڳالهيون سمجهيون؟“ هنن وراڻيو ته ”هائو.“ (۵۲) تنهن تي هن چين ته ”جيڪوبه شريعت جو عالم آسمان واري بادشاهت جو شاگرد ٿئي ٿو ته اهو ان گهر جي مالڪ وانگر آهي جيڪو پنهنجي گهر مان نيون ۽ پراڻيون شيون ڪڍي ٿو اچي.“

عيسيٰ کي ناصرت وارن جو نه قبولڻ

(مرقس ۱: ۶-۶، لوقا ۴: ۱۶-۳۰)

(۵۳) جڏهن عيسيٰ هي مثال ٻڌائي چڪو ته اتان روانو ٿيو (۵۴) ۽ موٽي پنهنجي شهر ۾ آيو. هن ناصرت وارن جي عبادت خاني ۾ وڃي تعليم ڏني. جن به هن کي ٻڌو تن عجب ۾ پئجي پڇيو ته ”هن ايڏي سياڻپ ۽ معجزن ڪرڻ جي اهڙي طاقت ڪٿان حاصل ڪئي آهي؟“ (۵۵) ڇا هي ڊڪٽ جو پٽ نه آهي؟ ڇا هن جي ماءُ جو نالو مريم نه آهي؟ ۽ يعقوب، يوسف، شمعون ۽ يهوداه هن جا ڀائر نه آهن ڇا؟ (۵۶) ڇا هن جون پيڙون هتي نه ٿيون رهن؟ هن هي سڀ ڪجهه ڪٿان حاصل ڪيو؟“ (۵۷) تنهنڪري انهن عيسيٰ کي قبول نه ڪيو. عيسيٰ انهن کي چيو ته ”هر نبي پنهنجي وطن ۽ پنهنجي خاندان کان سواءِ جتي ڪٿي مان پائيندو آهي.“ (۵۸) هن اُتي گهڻا معجزا نه ڪيا ڇاڪاڻ ته انهن کي يقين ڪونه هو.

يحيي بپتسما ڏيڻ واري جو موت

(مرقس ۱۴:۶-۲۹، لوقا ۹:۴-۹)

۱۴ ① انهن ڏينهن ۾ گليل جي حاڪم هيروديس جڏهن عيسيٰ جي هاڪ ٻڌي، ② تڏهن پنهنجن نوڪرن کي چيائين ته ”هي اهوئي يحيي بپتسما ڏيڻ وارو آهي. جيئن ته هو مئٽن مان جيئرو ٿي اٿيو آهي، تنهنڪري هو اهي معجزا ٿو ڪري.“ ③ هيروديس پنهنجي ڀاءُ فلپس جي زال هيرودياس جي چوڻ تي يحيي جي گرفتاريءَ جو حڪم ڏنو هو ۽ کيس ٻڌرائي جيل ۾ وڌو هئائين. ④ چوڻو يحيي هيرودياس کي چيو هو ته ”توهان لاءِ اهو جائز نه آهي جو توهين پنهنجي پاڇائي هيرودياس سان شادي ڪريو.“ ⑤ هيروديس يحيي کي مارائڻ گهري پيو پر عوام کان ڊنو ٿي، ڇاڪاڻ جو اهي يحيي کي نبي سمجهن پيا.

⑥ جڏهن هيروديس جي جنم جو ڏينهن آيو تڏهن هيرودياس جي ڌيءَ ماڻهن جي وچ ۾ بيهي ناچ ڪيو. هيروديس ايترو ته خوش ٿيو ⑦ جو هن قسم کڻي واعدو ڪيو ته ”جيڪو گهرندين سو آءُ ڏيندوسان.“ ⑧ تنهن تي هن ائين چيو جيئن ماڻس سيڪاريو هوس ته ”مون کي يحيي بپتسما ڏيڻ واري جي سسي هتي ٿالهه ۾ گهرائي ڏيو.“ ⑨ اهو ٻڌي بادشاهه کي ڏاڍو ڏک ٿيو پر جيئن ته هن مهمانن جي اڳيان قسم کڻي واعدو ڪيو هو، تنهنڪري هن حڪم جاري ڪيا ته جيئن هن جي مرضي پوري ٿئي ⑩ ۽ ماڻهو موڪلي جيل ۾ يحيي جي سسي لهرائين. ⑪ سسي ٿالهه ۾ وجهي آڻي چوڪريءَ جي اڳيان رکيائون جنهن اها پنهنجي ماءُ کي ڏيئي ڇڏي. ⑫ يحيي جي شاگردن اچي لاش ورتو ۽ ان کي دفن ڪيائون. پوءِ عيسيٰ کي اچي ٻڌايائون.

پنجن هزارن کي ڪارائڻ

(مرقس ۳۰:۶-۴۴، لوقا ۹:۱۰-۱۰، يوحنا ۶:۱-۱۴)

⑬ جڏهن عيسيٰ کي اها خبر پئي ته اڪيلو ئي هڪ ٻيڙيءَ ۾ چڙهي نويڪلي جڳهه ڏانهن روانو ٿي ويو. جڏهن ماڻهن اها ڳالهه ٻڌي ته پنهنجا

شهر ڇڏي پيرين پيادا هن جي پٺيان هليا. ①۴ جڏهن عيسيٰ ٻيڙيءَ مان لٿو ته هن هڪ وڏو ميڙ ڏٺو. سندس دل رحم سان پرڃي ويئي، سو اچي انهن جي بيمارن کي شفا ڏيئي چڱو پلو ڪيائين.

①۵ جڏهن شام ٿي ته سندس شاگرد وٽس آيا ۽ چيائونس ته ”اڳيئي دير ٿي ويئي آهي ۽ هتي اسين سڄي هنڌ ۾ آهيون. ماڻهن کي موڪل ڏيو ته ڀل ڪنهن ڳوٺ ۾ وڃي پنهنجي لاءِ ڪجهه گنهائي ڪائين.“ ①۶ تنهن تي عيسيٰ وراڻيو ته ”انهن کي وڃڻ جي ضرورت ڪانهي. اوهين ئي انهن کي کائڻ لاءِ ڪجهه ڏيو.“ ①۷ انهن چيو ته ”اسان وٽ ڪل پنج مانيون ۽ ٻه مڇيون آهن.“ ①۸ عيسيٰ چيو ته ”اهي مون وٽ ڪٿي اچو.“ ①۹ پوءِ ماڻهن کي چيائين ته ”گاهه تي ويهي رهو.“ هن پنج مانيون ۽ ٻه مڇيون ڪٿي آسمان ڏانهن نهاريو ۽ انهن ۾ برڪت گهريائين. هن مانيون ڀڄي شاگردن کي ڏنيون ۽ شاگرد اهي ماڻهن کي ڏيندا ويا. ②۰ سڀني کائي ڍڪيو. پوءِ جيڪي ٽڪر ڳيا بچيا تن مان شاگردن ٻارهن ڪاريون پري ڪيون. ②۱ جن ماڻهن کاتو تن جو تعداد عورتن ۽ ٻارن کان سواءِ اٽڪل پنج هزار کن هو.

پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ

(مرقس ۶:۴۵-۵۲، يوحنا ۶:۱۵-۲۱)

②۲ تڏهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي ٻيڙيءَ ۾ سوار ڪري زور ڀريو ته ”اوهين دنيا جي هنن ڀر وڃو.“ پوءِ ماڻهن کي به موڪل ڏيئي ڇڏيائين. ②۳ ماڻهن جي موڪلائڻ کان پوءِ پاڻ ٽڪر تي دعا گهرڻ ويو. شام تائين هو اتي اڪيلو ئي رهيو. ②۴ انهيءَ مهل ٻيڙي گهڻو پنڌ پري نڪري ويئي هئي ته لهرين جي لوڏن ۾ اچي ويئي، چالاءِ جو واڻ ان جي سامهون هو. ②۵ رات جي پوئين پهر ۾ عيسيٰ پاڻيءَ تي پنڌ ڪندو انهن وٽ آيو. ②۶ جڏهن شاگردن کيس پاڻيءَ تي پنڌ ڪندي ڏٺو ته دهلجي ويا ۽ چوڻ لڳا ته ”هي ڪو جن آهي.“ سو هو وٺي ڊپ ۾ رڙيون ڪرڻ لڳا. ②۷ تنهن تي عيسيٰ کين چيو ته ”ڊڄو نه آءُ آهيان، دلجاءِ ڪريو.“ ②۸ پوءِ پطرس چيس ته ”اي خداوند! جيڪڏهن تون آهين ته مون کي حڪم ڏي ته آءُ پاڻيءَ تي

هلي تو وٽ اچان. ” ۲۹) تنهن تي عيسيٰ چيس ته ” ڀلي اچ. ” سو پطرس ٻيڙيءَ مان لٿو ۽ پاڻيءَ تي گهمندو عيسيٰ ڏانهن وڃڻ لڳو. ۳۰) پر جڏهن هن طوفان ڏٺو ته ڊڄي ويو ۽ ٻڏڻ لڳو. ڊپ مان وٺي رڙيون ڪيائين ته ” خداوند! بچاءِ! بچاءِ! ” ۳۱) تڏهن عيسيٰ هڪدم هٿ ڊگهيري جهلي ورتس ۽ چيائينس ته ” تو شڪ ڇو ڪيو؟ تنهنجو ايمان ڪيترو نه ڪمزور آهي. ” ۳۲) جڏهن هو ٻئي ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا ته واٽ بند ٿي ويو. ۳۳) تنهن تي جيڪي به ٻيڙيءَ ۾ هئا تن اچي کيس سجدو ڪري چيو ته ” بيشڪ تون خدا جو فرزند آهين. ”

گنيسرت جي بيمارن کي شفا ڏيڻ

(مرقس ۶: ۵۳-۵۶)

۳۴) اهي ڏيند پار ڪري گنيسرت جي علائقي ۾ آيا. ۳۵) اتان جي ماڻهن عيسيٰ کي سڃاڻي ورتو. تنهنڪري هنن علائقي جي ڪنڊڪرڇ مان بيمار ماڻهو گهرائي عيسيٰ وٽ آندا. ۳۶) پوءِ هنن منت ڪيس ته ” رڳو پنهنجي دامن کي هٿ لائڻ ڏيو. ” تڏهن جن به هٿ لائڻ پئي سي چڱا پلا ٿي ويا ٿي.

وڏن جون ريتون ۽ رسمون

(مرقس ۷: ۱-۱۳)

۱) تنهن کان پوءِ يروشلم مان ڪي فريسي ۽ شريعت جا عالم ۱۵ عيسيٰ وٽ آيا ۽ چيائونس ته ۲) ” تنهنجا شاگرد وڏن جي ريتن رسمن کي ڇو ٿا پڇن؟ ڇالاءِ جو هو ماني کائڻ وقت سندن رسم موجب هٿ ڪونه ٿا ڌوئن. ” ۳) عيسيٰ جواب ڏنن ته ” اوهين به پنهنجي ريتن رسمن جي ڪري خدا جو حڪم ڇو ٿا پڇو؟ ۴) ڇالاءِ جو خدا فرمايو آهي ته ’پنهنجي پيءُ ۽ ماءُ جي عزت ڪريو‘ ۽ ’جيڪوبه پنهنجي پيءُ يا ماءُ جي گلا ڪري ته ان کي اڻ ماريو وڃي. ’ ۵) پر اوهين ماڻهن کي سيڪاريو ٿا ته جيڪڏهن ڪنهن وٽ ڪابه شيءِ آهي جنهن سان هو پنهنجي پيءُ يا ماءُ جي گهرج پوري ڪري سگهيو ٿي، پر هو چوي ٿو ته ’اها خدا

جي نذر ٿي چڪي آهي، ⑥ ته پوءِ پلي پنهنجي پيءُ جي عزت نه ڪري. اهڙيءَ طرح اوهين پنهنجي ريتن رسمن جي ڪري خدا جي ڪلام کي رد ڪريو ٿا. ⑦ اي رياڪارو! بيشڪ خدا يسعياہ نبيءَ جي معرفت اوهان بابت ڪيتري قدر نه صحيح چيو آهي ته

⑧ 'هيءُ قوم پنهنجن چپن سان ته مون کي عزت ڏئي ٿي،

پر هنن جي دل مون کي نه ٿي گهري.

⑨ هو منهنجي عبادت اجائي ٿا ڪن،

چالاءِ جو هو ماڻهن جا حڪم ائين ٿا سڪارين

جڻ ته اهي منهنجا حڪم آهن."

انسان کي پليت ڪرڻ واريون شيون

(مرقس ۷:۱۴-۲۳)

⑩ پوءِ عيسيٰ سڄي خلق کي پاڻ وٽ سڏي چيو ته "ٻڌو ۽ سمجهو ⑪ ته جيڪا به شيءِ وات مان اندر ٿي وڃي سا ماڻهوءَ کي پليت نه ٿي ڪري. پر جيڪا شيءِ وات مان نڪري ٿي سا ئي ماڻهوءَ کي پليت ڪري ٿي."

⑫ پوءِ شاگردن چيس ته "اوهان کي خبر نه آهي ڇا ته اوهان جي هن ڳالهه جي ڪري فريسين کي سخت منيان لڳي آهي؟" ⑬ تنهن تي عيسيٰ وراڻيو ته "جيڪو سلو منهنجي آسمان واري پيءُ نه پوکيو آهي سو ضرور پٽيو ويندو. ⑭ انهن بابت ڳڻتي نه ڪريو ڇاڪاڻ ته هو انڌا اڳواڻ آهن. جيڪڏهن انڌو انڌي جي اڳواڻي ڪندو ته ٻئي وڃي ڪڏ به ڪرندا."

⑮ تنهن تي پطرس پڇيو ته "اسان کي ٻڌايو ته انهيءَ مثال جي معنيٰ ڇا آهي." ⑯ عيسيٰ چيو ته "اوهين به اڃا تائين بي سمجهه آهيو ڇا؟ ⑰ ايتري به خبر نه ٿي پئيو ته جيڪي وات اندر وڃي ٿو سو پيٽ ۾ وڃي ٿو ۽ اتان نيٺ ٻاهر نڪري وڃي ٿو. ⑱ پر جيڪي شيون وات مان نڪرن ٿيون سي دل مان ٿيون اچن ۽ اهي ئي شيون انسان کي پليت ڪن ٿيون ⑲ چالاءِ جو انسان جي دل مان بچڙا خيال نڪرن ٿا، جيڪي خون، زناڪاري، حرامڪاري، چوري، ڪوڙي شاهدي ۽ گلا ڪرائين ٿا. ⑳ اهي

ئي ته شيون آهن جيڪي انسان کي پليت ڪن ٿيون. پر اڻڌوتل هٿن سان کائڻ ماڻهوءَ کي پليت نه ٿو ڪري.“

هڪ عورت جو ايمان

(مرقس ۷: ۲۴-۳۰)

① عيسيٰ اتان روانو ٿي صور ۽ صيدا شهرن جي علائقي ڏانهن ويو.
 ② اتان جي هڪ ڪنعاني عورت هن وٽ آئي ۽ رڙ ڪري چيائينس ته ”اي سائين! اي ابن داؤد! مون تي رحم ڪريو. منهنجي ڌيءُ کي پوت آهي، جيڪو کيس ڏاڍو هلاڪ ٿو ڪري.“ ③ پر عيسيٰ ان عورت کي جواب نه ڏنو. سندس شاگردن وٽس اچي منت ڪري چيو ته ”هن کي روانو ڪريو جو هو اسان جي پٺيان رڙيون ڪندي اچي ٿي.“ ④ تنهن تي عيسيٰ چين ته ”آءُ رڳو بني اسرائيل جي گهراڻي جي گمراهه ٿيل رڍن لاءِ موڪليو ويو آهيان.“ ⑤ پر هو اچي عيسيٰ جي پيرن تي ڪري پئي ۽ چيائين ته ”اي سائين! منهنجي مدد ڪريو.“ ⑥ عيسيٰ چيس ته ”اهو واجب نه آهي جو ٻارن جي ماني ڪٿي ڪتن کي اڇلائي ڏجي.“ ⑦ پر عورت جواب ڏنو ته ”اهو ته برابر آهي پر ڪتابه ته مالڪن جي دسترخوان جا ڪريل ٽڪر کائيندا آهن.“ ⑧ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”اي عورت! تون ته وڏي ايمان واري آهين. جيڪو تون گهرين ٿي اهو تو لاءِ ڪيو ويندو.“ انهيءَ وقت ئي ان عورت جي ڌيءُ چڱي پلي ٿي پئي.

گهڻن ماڻهن کي شفا ڏيڻ

⑨ عيسيٰ اتان روانو ٿي گليل ڍنڍ جي ڪناري سان هلڻ لڳو. هو هڪڙي ٽڪر تي چڙهي ويو ۽ اُتي ويهي رهيو. ⑩ وڏا ميڙ هن وٽ آيا جن پاڻ سان منڊام انڊام ٺنڊام گونگا ۽ ٻيا ڪيترا بيمار آندا. انهن کي عيسيٰ جي پيرن وٽ ويهاريائون ۽ هن کين شفا ڏيئي چڱو پلو ڪري ڇڏيو. ⑪ جڏهن انهن ڏٺو ته گونگا ڳالهائين ٿا ٺنڊا سڄا ٿي پيا منڊا گهمن ٿا ۽ انڊا ڏسن ٿا ته ڏاڍا حيران ٿي ويا ۽ بني اسرائيل جي خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳا.

چئن هزارن ماڻهن کي ڪارائتو

(مرقس ۱:۸-۱۰)

③۲ عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي پاڻ وٽ سڏي چيو ته ”مون کي هنن ماڻهن لاءِ ڏاڍو ڏک ٿو ٿئي، ڇاڪاڻ ته هي تن ڏينهن کان وٺي مون سان گڏ آهن ۽ هاڻي ڪجهه به ڪونهي جو کائين. آءٌ نه ٿو چاهيان ته اهي بڪيا هليا وڃن، ڇاڪاڻ ته هي رستي تي ساڻا ٿي پوندا.“ ③۳ تنهن تي شاگردن چيس ته ”اسين هيڏي ساري خلق کي ڪارائتو لاءِ ايتري ماني هتي سڄ ۾ ڪٿان آڻينداسين؟“ ③۴ عيسيٰ پڇين ته ”اوهان وٽ ڪيتريون مانيون آهن؟“ انهن جواب ڏنو ته ”ست مانيون ۽ ٿوريون ڪرڙيون.“ ③۵ تنهن تي عيسيٰ ماڻهن کي حڪم ڏنو ته ”زمين تي ويهو.“ ③۶ پوءِ هن ست ئي مانيون ۽ مڇيون هڻن تي کڻي انهن ۾ برڪت گهري ۽ پڇي ٽڪر ٽڪر ڪندو شاگردن کي ڏيندو ويو ۽ شاگرد خلق کي ڏيندا ويا. ③۷ انهن سڀني کائي ڊءُ ڪيو پر ٽڪر ڳيا ايترا ته بچيا جو شاگردن ست ڪاريون پري ڪيون. ③۸ جن ماڻهن کاتو تن جو تعداد ٻارن ۽ عورتن کان سواءِ چار هزار هو.

③۹ پوءِ عيسيٰ ماڻهن کي روانو ڪري ڇڏيو ۽ پاڻ ٻيڙيءَ ۾ چڙهي مگدن جي علائقي ڏانهن هليو ويو.

عيسيٰ کان معجزو جي طلب

(مرقس ۱۱:۸-۱۳، لوقا ۱۲:۵۴-۵۶)

① عيسيٰ وٽ ڪي فريسي ۽ صدوقي آيا. کيس آزمائش لاءِ چيائون ته ”اسان کي آسمان مان ڪو معجزو ڏيکار.“ ② پر عيسيٰ انهن کي ورندي ڏني ته ”جڏهن سج لهڻ مهل آسمان ڳاڙهو ٿو ٿئي ته اوهين چئو ٿا ته ’ڏاڍي صاف موسم ٿيندي‘، ③ ۽ جڏهن صبح جو آسمان ڳاڙهو ۽ جهڙالو ٿو ٿئي ته چئو ٿا ته ’اڄ مينهن پوندو.“ اوهان کي آسمان جي نشانين جي خبر پوي ٿي پر زماني جي نشانين جي خبر نه ٿي پئي. ④ هن زماني جا ماڻهو ڪيترا نه بچڙا ۽ بي ايمان آهن جو مون کان معجزو ٿا گهرن. پر

انهن کي يونس جي معجزوي کان سواءِ پيو ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو ويندو. ”
پوءِ هو انهن کي ڇڏي روانو ٿي ويو.

فريسين ۽ صدوقين جو خميرو

(مرقس ۸: ۱۴-۲۱)

۵) شاگرد ڍنڍ جي هُن ڀر ويا ۾ پر کين ماني ڪٽڻ وسري ويئي. ۶) پوءِ عيسيٰ چين ته ”ڏسوم فريسين ۽ صدوقين جي خميري کان هوشيار ٿجو.“
۷) هو پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”هن اسان کي اهو انهيءَ ڪري چيو جو اسين ماني ڪونه ڪٽي آيا آهيون.“ ۸) عيسيٰ سندن ڳالهه سمجھي ويو ۽ چيائين ته ”اوهان جو ايمان ڪيترو نه ڪمزور آهي. چوڻا پاڻ ۾ سوال جواب ڪريو ته ’اسان وٽ ماني ڪونهي؟‘ ۹) اڃا تائين اوهين نه ٿا سمجھو؟ ڇا اوهان کي ياد نه آهي ته اوهان پنجن مانين جا ڳيا پنج هزار ماڻهن ۾ ورهايا هئا؟ ۽ اوهان ڪيتريون ڪاريون بچيل ڳين جون پري ڪنيون هيون؟ ۱۰) ۽ نه وري ست مانيون چار هزار ماڻهن ۾ ورهائڻ ياد آيو ته ان وقت اوهان ڪيتريون ڪاريون پري ڪنيون هيون؟ ۱۱) مون اوهان کي ماني بابت نه چيو ۾ پر اوهين چو نه ٿا سمجھو؟ پاڻ کي فريسين ۽ صدوقين جي خميري کان هوشيار ڪجو.“
۱۲) پوءِ شاگردن سمجھيو ته هو مانيءَ ۾ ڪم ايندڙ خميري کان خبردار نه پيو ڪري پر فريسين ۽ صدوقين جي تعليم کان هوشيار رهڻ لاءِ پيو چوي.

پطرس جو عيسيٰ بابت اظهار

(مرقس ۸: ۲۷-۳۰، لوقا ۹: ۱۸-۲۱)

۱۳) جڏهن عيسيٰ قيصريه فليپيءَ جي علائقي ۾ آيو ته پنهنجن شاگردن کان پڇيائين ته ”ماڻهو ابن آدم بابت ڇا ٿا چون ته هو ڪير آهي؟“ ۱۴) انهن وراڻيو ته ”ڪي چون ٿا ته اوهين يحييٰ بپتسما ڏيڻ وارا آهيو ڪي چون ٿا ته الياس نبي آهيو ۽ ٻيا وري چون ٿا ته يرميا يا ٻين نبين مان ڪوبه هڪ آهيو.“
۱۵) عيسيٰ پڇين ته ”اوهين ڇا ٿا چئو ته آءُ ڪير آهيان؟“ ۱۶) تنهن تي شمعون

۱:۱۲ لو ۶:۱۶ مت ۹:۱۶ ۱۴:۱۷-۲۱ مت ۱۰:۱۶ ۱۵:۳۴-۳۸

۱۴:۱۶ مت ۱:۱۴-۲ مر ۶:۱۴-۱۵، لو ۹:۷-۸ ۱۶:۱۶ يو ۶:۶۸-۶۹

پطرس وراڻيو ته ”تون مسيح، زنده خدا جو فرزند آهين.“ (۱۷) عيسيٰ چيس ته ”اي شمعون يوحنا جا پٽ! تون سپاڳو آهين، ڇاڪاڻ ته هيءَ حقيقت تو کي ڪنهن انسان کان نه پر منهنجي آسمان واري پيءُ کان ملي آهي.“ (۱۸) آءُ به تو کي چوان ٿو ته تون (۱) تڪر آهين ۽ ان تڪر تي آءُ پنهنجي ڪليسيا اڏيندس جيڪا موت جي طاقت تي غالب پوندي.“ (۱۹) آءُ تو کي آسمان واري بادشاهت جون ڪنجيون ڏيندس ۽ جنهن جي تون زمين تي منع ڪندين ته بهشت ۾ به منع ڪئي ويندي ۽ جنهن جي تون زمين تي اجازت ڏيندين ته بهشت ۾ به ان جي اجازت ڏني ويندي.“ (۲۰) پوءِ عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي تاڪيد ڪيو ته ”ڪنهن کي به نه ٻڌائجو ته آءُ مسيح آهيان.“

پنهنجي ڏک ۽ موت بابت ٻڌائڻ

(مرقس ۸: ۳۱-۹: ۱، لوقا ۹: ۲۲-۲۷)

(۲۱) انهيءَ وقت کان پوءِ عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي ڪليو ڪلايو چئي ڇڏيو ته ”آءُ يروشلم ضرور ويندس ۽ اتي بزرگن، سردار ڪاهن ۽ شريعت جي عالمن جون گهڻيون سختيون سهندس. مون کي ماريو ويندو ۽ ٽئين ڏينهن تي وري جيئرو ٿي اٿندس.“ (۲۲) پطرس کيس پاسيرو وٺي ويو ۽ سختيءَ سان چوڻ لڳس ته ”اي خداوند! خدا خير ڪري، شل تو سان ائين نه ٿئي.“ (۲۳) عيسيٰ ڦري پطرس کي چيو ته ”اي شيطان! منهنجي اکين اڳيان تري وڃ. منهنجي راهه ۾ تون رڪاوٽ آهين، ڇاڪاڻ جو تون خدا وانگر نه پر ماڻهن وانگر ٿو سوچين.“

(۲۴) پوءِ عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي ٻڌايو ته ”جيڪڏهن ڪو منهنجي پٺيان هلڻ گهري ته هو پنهنجي خوديءَ کي ماري ۽ پنهنجو صليب کڻي منهنجي پٺيان هلي.“ (۲۵) ڇاڪاڻ جو جيڪو چاهي ته ’آءُ پنهنجي جان بچايان، سو اها وڃائيندو پر جيڪو منهنجي لاءِ پنهنجي جان ڏيندو تنهن کي اها

[۱] تڪر: اصل ۾ يوناني لفظ ”پطرس“ لکيل آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”تڪر“.

۱۹: ۱۶ مت ۱۸: ۱۸، يو ۲۳: ۲۰، ۲۴: ۱۶ مت ۳۸: ۱۰، لو ۲۷: ۱۴

۲۵: ۱۶ مت ۳۹: ۱۰، لو ۳۳: ۱۷، يو ۲۵: ۱۲

ملندي. ②۶ ڇاڪاڻ ته ماڻهو کي انهيءَ مان ڪهڙو فائدو جو سڄي دنيا ته هت ڪري پر پنهنجي جان وڃائي؟ ماڻهو پنهنجي جان وري حاصل ڪرڻ لاءِ ڪجهه به ڏيئي نه ٿو سگهي. ②۷ انهيءَ ڪري جو ابن آدم پنهنجي پيءُ جي جلوي ۾ ملائڪن سان گڏ ايندو ۽ هر هڪ ماڻهو کي سندس ڪمن موجب اجر ڏيندو. ②۸ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪي هتي بيٺا آهن تن مان ڪي ايسٽائين موت جو ڏاڻقو نه چڪندا جيستائين هو ابن آدم کي سندس بادشاهت ۾ ايندو نه ڏسندا.

عيسيٰ جو نوراني صورت ۾ ظاهر ٿيڻ

(مرقس ۹:۲-۱۳، لوقا ۹:۲۸-۳۶)

① ڇهن ڏينهن کان پوءِ عيسيٰ پاڻ سان گڏ پطرس ۽ يعقوب ۽ سندس ڀاءُ يوحنا کي اڪيلائيءَ ۾ هڪڙي مٿانهين جبل تي وٺي ويو. ② جيئن ئي هنن عيسيٰ ڏانهن نهاريو ته سندس صورت بدلجي پيئي ۽ هن جو منهن سج وانگر چمڪڻ لڳو. سندس پوشاڪ نوراني ٿي ويئي. ③ پوءِ انهن موسيٰ ۽ الياس نبيءَ کي ڏٺو جيڪي عيسيٰ سان ڳالهيون ڪري رهيا هئا. ④ تنهن تي پطرس عيسيٰ کي چيو ته ”خداوند اها اسان جي خوش نصيبي آهي جو اسين هتي آهيون. جيڪڏهن اوهان جي مرضي هجي ته آءُ هتي ئي تنبو ڪئي ڪوڙيان، هڪ توهان لاءِ، هڪ موسيٰ لاءِ ۽ هڪ الياس لاءِ.“ ⑤ اڃا هو ڳالهائي ئي پيو ته هڪ تمام اچي ڪڪراچي مٿن چانو ڪئي ۽ ڪڪر مان آواز آيو ته ”هي منهنجو پيارو فرزند آهي ۽ هن مان آءُ گهڻو خوش آهيان. اوهين هن جي ڌيان سان ٻڌو.“ ⑥ جڏهن شاگردن هي آواز ٻڌو ته اهي ايترا ته ڊڄي ويا جو پاڻ کي منهن پر زمين تي ڪيرائي ڇڏيائون. ⑦ عيسيٰ انهن وٽ اچي کين هت لائي چيو ته ”اٿو ۽ ڊڄو نه.“ ⑧ پوءِ انهن مٿي نهاريو ته عيسيٰ کان سواءِ اتي ٻيو ڪوبه ڪونه هو. ⑨ جيئن جبل تان هيٺ لٿا پئي ته عيسيٰ انهن کي حڪم ڏيئي چيو ته ”جيڪي ڪجهه ڏٺو اٿو اهو تيسٽائين ڪنهن کي به نه ٻڌائجو جيستائين

۱۶:۲۷ مت ۲۵:۳۱، زب ۶۲:۱۲، رو ۲:۶ ۱۷:۱-۵، ۲. پط ۱:۱۷-۱۸ ۱۷:۱۷ پيد

۲۲:۲۲، شر ۱۵:۱۸، زب ۲:۲، يس ۴۲:۱، مت ۳:۱۷، ۱۸:۱۲، مر ۱:۱۱، لو ۳:۲۲

ابن آدم موت کان پوءِ وري جيئرو نه ٿئي. ” ⑩ پوءِ شاگردن عيسيٰ کان پڇيو ته ” شريعت جا عالم ڇو ٿا چون ته پهريائين الياس نبيءَ جو اچڻ ضروري آهي؟ ” ⑪ هن وراڻيو ته ” برابر الياس پهريائين ايندو ۽ هر هڪ شيءِ تيار ڪندو. ” ⑫ پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته الياس اچي چڪو پر ماڻهن هن کي نه سڃاتو ۽ ساڻس جيئن وڻين تيئن ئي سلوڪ ڪيائون. ساڳيءَ طرح ابن آدم سان به اهي ائين ئي سلوڪ ڪندا. ” ⑬ پوءِ شاگردن سمجهيو ته هو ساڻن يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري بابت ڳالهائي رهيو هو.

مرگهيءَ واري چوڪر مان پوت ڪڍڻ

(مرقس ۹:۱۴-۲۹، لوقا ۹:۲۷-۴۳)

⑭ جڏهن اهي خلق ڏانهن موٽيا ته هڪڙو ماڻهو عيسيٰ وٽ آيو ۽ سندس اڳيان گوڏا کوڙي ⑮ چيائين ته ” سائين! منهنجي پٽ تي رحم ڪريو ڇاڪاڻ ته هن کي مرگهي آهي ۽ کيس اهڙو مرض آهي جو بعضي باهه ۾ وڃيو ڪري ته بعضي پاڻيءَ ۾. ” ⑯ آءُ کيس توهان جي شاگردن وٽ وٺي آيو هوس، پر اهي کيس چٽائي نه سگهيا. ” ⑰ تنهن تي عيسيٰ وراڻيو ته ” اي بي يقين ۽ گمراهه قوم! آءُ ڪيستائين اوهان وٽ هوندس؟ ۽ ڪيستائين اوهان جي سهندس؟ چوڪري کي مون وٽ وٺي اچ. ” ⑱ عيسيٰ پوت کي چيڻيو ته هو نڪري ويو ۽ انهيءَ گهڙيءَ چوڪرو چڱو پلو ٿي پيو.

⑲ پوءِ شاگرد عيسيٰ وٽ نويڪلائيءَ ۾ آيا ۽ کائڻس پڇيائون ته ” اسين هن پوت کي ڇو نه ڪڍي سگهياسون؟ ” ⑳ عيسيٰ وراڻيو ته ” اوهين اهو پوت انهيءَ ڪري نه ڪڍي سگهيا جو اوهان ۾ ايترو ايمان ڪونه هو. آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪڏهن اوهان ۾ سرنهن جي داڻي جيترو به ايمان هوندو ته اوهين جبل کي چٽي سگهو ٿا ته ’هتان هلي هتي وڃ‘ ته هو ويندو. اوهان لاءِ ڪابه شيءِ اڻ ٿيڻي نه آهي. ” ㉑

① ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ㉑ پر دعا ۽ روزن کان سواءِ اهڙن پوتن کي ڪڍي نه سگهيو آهي.

۱۰:۱۷ ملا ۵:۴ ۱۲:۱۷ مت ۱۴:۱۱ ۲۰:۱۷ مت ۲۱:۲۱ مر ۲۳:۱۱

۱. ڪر ۲:۱۳

ٻيو دفعو پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(مرقس ۹:۳۰-۳۲، لوقا ۹:۴۳-۴۵)

۲۲) جڏهن سڀئي شاگرد گليل ۾ اچي گڏ ٿيا ته عيسيٰ انهن کي ٻڌايو ته ”ابن آدم ماڻهن جي حوالي ڪيو ويندو. ۲۳) اهي کيس ماريندا پر ٽئين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو.“ تنهن تي شاگرد ڏاڍا غمگين ٿيا.

هيڪل جي محصول جي ادائگي

۲۴) جڏهن عيسيٰ ۽ سندس شاگرد ڪفرناحوم ۾ آيا ته هيڪل جا محصول اڳاڙيندڙ پطرس وٽ آيا ۽ پڇيائونس ته ”ڇا تنهنجو استاد هيڪل جو محصول ڏيندو آهي؟“ ۲۵) تنهن تي پطرس ورائيو ته ”هاڻو.“ جڏهن پطرس گهر ۾ اندر گهڙيو ته هن جي ڳالهائڻ کان اڳ ۾ عيسيٰ پڇيس ته ”شمعون، تنهنجي ڪهڙي راءِ آهي؟ دنيا جي بادشاهن کي محصول ۽ دلون ڪير ڏيندا آهن؟ ڇا ملڪ جا رهاڪو ڏيندا آهن يا ڌاريا؟“ ۲۶) تنهن تي پطرس جواب ڏنو ته ”ڌاريا.“ عيسيٰ چيو ته ”ڇڱو، پوءِ ان جو مطلب ته ملڪ جا رهاڪو محصول ڏيڻ کان آڃا آهن. ۲۷) پر اسين هنن ماڻهن کي ناراض ڪرڻ نه ٿا چاهيون. تنهنڪري تون وڃي ڏيندو ۽ ڪنڊي وجهه. جيڪا پهرين مڇي ڦاسي ان جي وات ۾ چانديءَ جو هڪ وڏو سڪو ڏسندين. اهو ڪٿي وڃي منهنجي ۽ پنهنجي پاران هنن کي هيڪل جو محصول ڏي.“

وڏو ڪير؟

(مرقس ۹:۳۳-۳۷، لوقا ۹:۴۶-۴۸)

۱) انهيءَ مهل شاگرد عيسيٰ وٽ آيا ۽ پڇيائونس ته ”آسمان واري بادشاهت ۾ سڀ کان وڏو ڪير آهي؟“ ۲) تنهن تي عيسيٰ هڪ ٻار کي سڏي انهن جي سامهون بيهاري ۳) چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين اوهين بدلجي ٻارن وانگر نه ٿيندا تيستائين آسمان واري

بادشاهت ۾ ڪڏهن به داخل ٿي نه سگهندا. ④ آسمان واري بادشاهت ۾ سڀ کان وڏو اهو آهي جيڪو پاڻ کي هن ٻار وانگر نماڻو ۽ نهنو ٿو ڪري. ⑤ ۽ جيڪو به اهڙن ٻارن کي منهنجي ڪري قبول ٿو ڪري تنهن جڻ مون کي قبول ڪيو.

گمراهه ڪرڻ واري جي سزا

(مرقس ٩:٢٢-٢٨، لوقا ١٤:١-٢)

① عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”هي ننڍڙا جن جو مون تي ايمان آهي، تن مان ڪنهن به هڪ کي جيڪڏهن ڪو گمراهه ڪندو، تنهن لاءِ وڌيڪ سٺو ائين ٿيندو ته کيس گچيءَ ۾ جنڊ جو پُٽ وجهي سمنڊ جي وچ ۾ ٻوڙيو وڃي. ② هن دنيا کي حيف آهي، جنهن جون شيون ماڻهن کي گمراهه ٿيون ڪن. گمراهي ته ضرور ٿيندي پر مصيبت آهي ان ماڻهو لاءِ جنهن جي وسيلي گمراهي ٿي ٿي.

③ جيڪڏهن تنهنجو هٿ يا پير تو کي گمراهه ڪري ته اهو ڪپي پري اڇلائي ڇڏڻ چالاءِ جو ٻنهي هٿن يا پيرن سان دائمي باهه ۾ پوڻ کان اهو بهتر آهي ته تون ٽنڊو يا مندو جنت ۾ داخل ٿين. ④ جيڪڏهن تنهنجي اک تو کي گمراهه ڪري ته اها ڪڍي پري اڇلائي ڇڏڻ چالاءِ جو ٻن اکين سان جهنم جي باهه ۾ پوڻ کان اهو بهتر آهي ته تون ڪاٿو ئي جنت ۾ داخل ٿين.

ويجايل رڍ جو مثال

(لوقا ١٥:٣-٤)

① ”ڏسوم، متان هنن ننڍڙن مان ڪنهن به هڪ کي خسيس ڪري سمجهو. چالاءِ جو آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هنن جا ملائڪ منهنجي آسمان واري پيءُ جي حضور ۾ هر وقت حاضر رهن ٿا. ②

③ ڪن ترجمن ۾ هيءُ آيت به شامل آهي: ④ ابن آدم ته گمراهن کي چوٽڪاري ڏيڻ لاءِ آيو آهي.

١٢) ڪيئن ٿا پائيو؟ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهو کي سوڙيون هجن ۽ انهن مان هڪ وڃائي وڃينس ته ڇا هو نوانوي رڍن کي تڪر تي چرندو ڇڏي ان هڪ وڃايل رڍ کي ڳولڻ لاءِ نه ويندو؟ ١٣) جڏهن هو اها رڍ لهي ٿو ته آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته اهي نوانوي جيڪي گم نه ٿيون آهن تن کان وڌيڪ هو انهيءَ هڪ لاءِ خوشي ڪندو. ١٤) ساڳيءَ طرح اوهان جو آسمان وارو پيءُ هنن ننڍڙن مان ڪنهن جو به گمراهه ٿيڻ نه ٿو چاهي.“

ڏوهه ڪندڙ پيءُ کي هدايت

١٥) ”جيڪڏهن اوهان جي ڪليسيا جو ڪو ماڻهو اوهان جو ڏوهه ٿو ڪري ته هن کي اهو ڏوهه اڪيلائيءَ ۾ ياد ڏياريو. جيڪڏهن هن اوهان جي ڌيان سان ٻڌي ته ڇڻ اوهان هڪ همرايمان کي موتايوم ١٦) پر جيڪڏهن هو اوهان جي ڌيان سان نه ٻڌي ته پوءِ جيئن لکيل آهي ته ’هڪڙو يا ٻه شخص پاڻ سان وٺي وڃو ته جيئن سڄو ڏوهه ٻن يا ٽن شاهدن جي سامهون مٿس ثابت ٿئي.‘ ١٧) جيڪڏهن هو انهن کي انڪار ڪري ته ڪليسيا کي ٻڌايو ۽ جيڪڏهن ڪليسيا کي به نه مڃي ته پوءِ هن کي غير قوم ۽ محصول اڳاڙيندڙن مان ڪري سمجهو.“

حلال ۽ حرام

١٨) ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جنهن جي اوهين هن زمين تي منع ڪندا ته بهشت ۾ به ان جي منع ڪئي ويندي ۽ جنهن جي اوهين هن زمين تي اجازت ڏيندا ته بهشت ۾ به ان جي اجازت ڏني ويندي.“

١٩) آءُ اوهان کي اهو به ٻڌايان ٿو ته جڏهن اوهان مان ڪي به ٻه گڏجي هن زمين تي ڪنهن شيءِ لاءِ دعا گهرن ٿا ته منهنجو آسمان وارو پيءُ اوهان لاءِ اهو ڪم ڪندو. ٢٠) ڇا لاءِ جو جتي به ٻه يا ٽي منهنجي نالي تي اچي گڏ ٿين ٿا ته آءُ به اُتي انهن سان شامل آهيان.“

بيچڙي نوڪر جو مثال

① پوءِ پطرس عيسيٰ وٽ اچي پڇيو ته ”خداوندم جيڪڏهن منهنجو ڪو پاءُ پيٽ منهنجو ڏوهه ڪندو رهي ته آءُ کيس ڪيترا دفعا بخشي ڇڏيان؟ ڇا ست دفعا بخشي ڇڏيانس؟“ ② عيسيٰ وراڻيو ته ”ست دفعا ته آءُ ڪونه ٿو چوان ۾ پر ستهتر دفعا. ③ ڇاڪاڻ ته آسمان واري بادشاهت هڪ بادشاهه وانگر آهي ۾ جنهن پنهنجن نوڪرن کان حساب ڪتاب وٺڻ جو فيصلو ڪيو. ④ جڏهن حساب ڪتاب ڪرڻ لڳو ته وٽس هڪ اهڙو ماڻهو آندو ويو جنهن ڏانهن هن جا ڪروڙين ① چانديءَ جا سڪا قرض هئا. ⑤ پر ان نوڪر وٽ ايترو پيسو ڪونه هو جو ڪٿي قرض لاهي ۾ تنهنڪري سندس مالڪ حڪم ڏنو ته ’هن کي ۾ سندس زال ۽ ٻارن کي ۽ جيڪي ڪجهه وٽس آهي تنهن کي به وڪڻي قرض جي ادائگي ڪئي وڃي.‘ ⑥ نوڪر پنهنجي مالڪ جي پيرن تي ڪري پيو ۽ عرض ڪيائينس ته ’مون کي مهلت ڏيو. آءُ اوهان جو سمورو قرض ادا ڪندس.‘ ⑦ مالڪ کي هن تي رحم اچي ويو سو هن کي آزاد ڪري سندس سمورو قرض بخشي ڇڏيائين.

⑧ اهو نوڪر ٻاهر نڪتو ته پنهنجو هڪ ساٿي نوڪر مليس جنهن ڏانهن هن جا هڪ سؤ چانديءَ جا سڪا قرض هئا. تنهن کي جهلي گڇيءَ کان وٺي چيائينس ته ’مون کي منهنجو قرض ڏي.‘ ⑨ هن جي ساٿي پيرن تي ڪري کيس ليلائي چيو ته ’مون کي مهلت ڏي ۽ آءُ تو کي قرض واپس ڪندس.‘ ⑩ پر هن ان جي هڪ به نه ٻڌي ۽ جيل ۾ وجهرايائينس جيستائين هو قرض ادا نه ڪري. ⑪ جڏهن ان جي ساٿي نوڪرن هي ڏٺو ته کين ڏاڍو ڏک ٿيو ۽ اچي سارو احوال پنهنجي مالڪ کي ٻڌايائون. ⑫ تنهن تي مالڪ ان نوڪر کي گهرائي چيو ته ’اي بيچڙا نوڪر! مون تو کي پنهنجو سمورو قرض بخشي ڇڏيو ۽ ڇاڪاڻ ته تو مون کي مٿون ڪيون هيون. ⑬ ڇا تو کي به اهڙيءَ طرح پنهنجي ساٿي نوڪر تي رحم ڪرڻ نه ڪيندو هو جيئن

① چانديءَ جا سڪا: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ٢٠:٢٠.

مون تو تي ڪيو؟“ (۳۳) مالڪ اچي ڏاڍو ڌمريو ۽ انهيءَ نوڪر کي جلادن جي حوالي ڪري ڇڏيائين، جيستائين هو سمورو قرض واپس نه ڪري. (۳۵) اهڙيءَ طرح منهنجو آسمان وارو پيءُ به اوهان سان ڪندو، جيڪڏهن اوهين پنهنجي سڄيءَ دل سان پنهنجي ڀاءُ پيٽ کي نه بخشيندو.“

طلاق بابت تعليم

(مرقس ۱۰:۱-۱۲)

۱۹ ① جڏهن عيسيٰ اهي هدايتون ڏيئي چڪو ته هو گليل مان روانو ٿي، اردن درياءَ جي ٻيءَ ڀيڙ تي پهتو، جتي يهوديه جي علائقي ۾ آيو. ② هن جي پٺيان ماڻهن جا وڏا ميڙ آيا ۽ اتي ئي کين شفا ڏيئي چڱو ڀلو ٿي ڪيائين.

③ ڪي فريسي وٽس آيا ۽ کيس آزمائش لاءِ پڇيائون ته ”ڇا ڪنهن ماڻهوءَ جو پنهنجي زال کي ڪنهن به سبب طلاق ڏيڻ جائز آهي يا نه؟“ ④ تنهن تي عيسيٰ وراڻيو ته ”ڇا اوهان لکت ۾ نه پڙهيو آهي ته خالق انهن کي شروعات کان وٺي نر ۽ مادي ڪري پيدا ڪيو؟“ ⑤ ۽ چيائين ته ”انهيءَ ڪري مرد پنهنجي ماڻهوءَ کي ڇڏي پنهنجي زال سان گڏجي رهندو ۽ هو ٻه گڏجي هڪ ٿي ويندا.“ ⑥ پوءِ اهي ٻه نه پر هڪ آهن. سو جن کي خدا ملايو آهي تن کي ماڻهو جدا نه ڪري.“ ⑦ تڏهن انهن فريسين کانس پڇيو ته ”پوءِ موسيٰ ڇو حڪم ڪيو ته مرد پنهنجي زال کي طلاق نامو ڏيئي کيس ڪڍي سگهي ٿو؟“ ⑧ عيسيٰ وراڻيو ته ”موسيٰ اوهان جي سخت دليءَ ڪري اوهان کي اجازت ڏني ته اوهين زال کي طلاق ڏيئي سگهو ٿا، پر شروعات ۾ ائين نه هو.“ ⑨ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي زال کي طلاق ڏئي ٿو ۽ هو زناڪار به نه آهي ۽ هو ٻيءَ زال سان شادي ٿو ڪري، ته ڇڻ زنا ڪيائين.“

⑩ تنهن تي سندس شاگردن کيس چيو ته ”جيڪڏهن زال مڙس جو اهو حال آهي ته پوءِ پرڻجڻ ئي چڱو نه آهي.“ ⑪ عيسيٰ وراڻيو ته ”سڀ ماڻهو

۱۹:۴ پيدا ۱:۲۰، ۲:۵ ۱۹:۵ پيدا ۲:۲۴ ۱۹:۷ شر ۱:۲۴-۴، مت ۵:۳۱

۱۹:۹ مت ۵:۳۲، ۱. ڪر ۱۰:۱۱-۱۱

اها ڳالهه قبول ڪري نه سگهندا، رڳو اهي ئي قبول ڪندا جن کي خدا کان اهڙي طاقت مليل هوندي. ⑫ ڇالا جو ڪي سبب آهن جو ماڻهو شادي نه ٿا ڪن. جيئن ته ڪي ڄمندي ئي ڪڍڙا آهن، ڪن کي ماڻهن ڪڍڙو ڪيو آهي ۽ ڪي آسمان واري بادشاهت ڪري ڪڍڙا ٿيا آهن. جيڪو اها ڳالهه قبول ڪري سگهي سو پلي قبول ڪري.“

ننڍڙن ٻارن سان پيار

(مرقس ١٠:١٣-١٦، لوقا ١٨:١٥-١٤)

⑬ ڪي ماڻهو عيسيٰ وٽ پنهنجا ننڍڙا ٻار کڻي آيا ته جيئن عيسيٰ پنهنجا هٿ انهن تي رکي کين دعا ڪري، پر شاگردن انهن ماڻهن کي چيڻيو. ⑭ عيسيٰ چيو ته ”ٻارن کي ڇڏيو ته مون وٽ اچن، انهن کي نه جهليو ڇاڪاڻ ته آسمان واري بادشاهت اهڙن جي ئي آهي.“ ⑮ عيسيٰ انهن تي پنهنجا هٿ رکيا. پوءِ هو اتان روانو ٿي ويو.

شاهوڪار ۽ خدا جي بادشاهت

(مرقس ١٠:١٠-٣١، لوقا ١٨:١٨-٣٠)

⑯ هڪ دفعي هڪ ماڻهو عيسيٰ وٽ آيو ۽ پڇيائين ته ”اي استاد! آءٌ ڪهڙو چڱو ڪم ڪريان جو دائمي زندگي ملي؟“ ⑰ عيسيٰ ورائيو ته ”تون مون کان چڱي ڪم بابت ڇو ٿو پڇين؟ چڱو ته رڳو خدا ئي آهي. جيڪڏهن تون دائمي زندگي حاصل ڪرڻ گهرين ٿو ته ان جي حڪمن تي عمل ڪر.“ ⑱ هن پڇيو ته ”ڪهڙا حڪم؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”خون نه ڪم زنا نه ڪم چوري نه ڪم ڪوڙي شاهدي نه ڏي.“ ⑲ پنهنجي ماءُ پيءُ جي عزت ڪر ۽ پنهنجي ڀائرن سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.“ ⑳ تنهن تي جوان مرد جواب ڏنو ته ”مون انهن سڀني تي عمل ڪيو آهي. باقي ڇا ڪهڙا رهيلا آهن؟“ ㉑ عيسيٰ هن کي چيو ته ”جيڪڏهن تون ڪامل ٿيڻ گهرين ٿو ته وڃي پنهنجي سموري ملڪيت وڪڻي اهي پيسا غريبن ۾ خيرات ڪر ته بهشت ۾ تو کي خزانو ملندو ۽ پوءِ اچي منهنجو پوئلڳ

٢٢) جڏهن جوان مرد اها ڳالهه ٻڌي ته غمگين ٿي هليو ويو ڇاڪاڻ ته هو هڪ وڏو شاهوڪار ماڻهو هو.

٢٣) پوءِ عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي ٻڌايو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته شاهوڪار ماڻهو آسمان واري بادشاهت ۾ ڏاڍي مشڪلات سان داخل ٿيندو. ٢٤) آءُ وري به چوان ٿو ته اٺ جو سئي جي پاڪي مان لنگهڻ سولو آهي پر شاهوڪار ماڻهو جو خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيڻ اولو آهي.“

٢٥) جڏهن شاگردن اهو ٻڌو ته ڏاڍا حيران ٿي ويا ۽ چيائون ته ”پوءِ ڪير بچي سگهندو؟“ ٢٦) عيسيٰ انهن ڏانهن چٽائي ڏنو ۽ چيو ته ”اها ڳالهه ماڻهن کان ٿي نه ٿي سگهي پر خدا هر شيءِ تي قادر آهي.“

٢٧) تنهن تي پطرس چيو ته ”ڏسوم اسين سڀ ڪجهه ڇڏي اوهان جي پٺيان لڳا آهيون، اسان کي ڇا ملندو؟“ ٢٨) عيسيٰ کين چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اڳئين جهان ۾ جڏهن ابن آدم پنهنجي جلوي سان تخت تي ويهندو ته اوهين منهنجا ٻارهن پوئلڳ به ٻارهن تختن تي ويهندا ۽ بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن جا فيصلا ڪندا. ٢٩) جيڪو به منهنجي ڪري گهر ۽ ڀائر ۽ پيرون ۽ پيءُ ۽ ماءُ ۽ ٻار يا ٻنيون ڇڏيندو ته ان کي اهي سڄا ٿي ملندا ۽ دائمي زندگي به ملندس. ٣٠) پر ڪيتراي جيڪي هاڻي اڳيان آهن سي پويان ٿيندا ۽ ڪيتراي جيڪي هاڻي پويان آهن سي اڳيان ٿيندا.“

انگورن جي باغ جا مزور

٢٠ ١) ”آسمان واري بادشاهت ڪنهن گهر جي مالڪ مثل آهي، جيڪو صبح جو سویر انهيءَ لاءِ ٻاهر نڪتو ته پنهنجي انگورن جي باغ ۾ ڪي مزور بيهاري. ٢) هنن سان روز جي مزوري هڪ چانديءَ جو سڪو ٻول ڪري کين پنهنجي انگورن جي باغ ۾ موڪليائين. ٣) پهر کن گذرڻ کان پوءِ هو بازار ويو ۽ ڏٺائين ته اتي ٻيا مزور به وندا بيٺا آهن. ٤) انهن کي چيائين ته ’اوهين به انگورن جي باغ ۾ وڃي ڪم ڪريو ۽ جيڪو حق هوندو سو آءُ اوهان کي ڏيندس،‘ ٥) تڏهن اهي به ويا. پوءِ به پهر گذريا ته هو وري ويو ۽ ساڳيءَ طرح مزور ڪيائين. ٦) ٽي پهر گذريا ته وري به

ويو ۽ ساڳيءَ طرح مزور موڪليائين. ⑥ هو وري چوٿين پهر بازار ويو ۽ وري به ائين ئي ماڻهن کي واندو بيٺل ڏٺائين ۽ کائڻ پڇيائين ته ’اوهين هتي سڄو ڏينهن ڇو واندو بيٺا آهيو؟‘ ⑦ انهن ورائيو ته ’چالاڪو اسان کي پورهئي تي ڪنهن به ڪين بيهاريو آهي. تنهن تي هن چين ته ’ڇڱو اوهين به وڃي منهنجي انگورن جي باغ ۾ ڪم ڪريو.‘

⑧ جڏهن سانجهي ٿي ته مالڪ پنهنجي منشيءَ کي چيو ته ’مزورن کي سڏي ڪين مزوري ڏي. پهريائين انهن کي ڏيڻ شروع ڪر جيڪي پڇاڙيءَ ۾ ڪم تي بيٺا هئا ۽ پڇاڙيءَ ۾ انهن کي ڏي جيڪي پهريائين ڪم تي بيٺل هئا.‘ ⑨ جيڪي ماڻهو چوٿين پهر ڪم تي بيٺا هئا تن مان هر ڪنهن کي هڪ چانديءَ جو سڪو مليو. ⑩ تنهنڪري جيڪي ماڻهو پهريائين اچي ڪم تي بيٺا هئا انهن سمجهيو ته ’شايد اسان کي گهڻو ملندوم‘ پر انهن مان به هر هڪ کي هڪ چانديءَ جو سڪو مليو. ⑪ انهن پيسا ته ڪنيا پر مالڪ جي برخلاف ڪرڪڻ لڳا ته ⑫ ’اسان جن سڄو ڏينهن پورهيو ڪيو ۽ سج جي گرمي سٺي تن کي به تو اوتري ئي مزوري ڏني آهي جيتري رڳو هڪڙي پهر کان به گهٽ ڪم ڪندڙن کي ڏني اٿئي.‘ ⑬ تنهن تي هن انهن مان هڪڙي کي ورائيو ته ’ميان مون تو سان ناحق ڪين ڪيو آهي. ڇا تو مون سان هڪ چانديءَ جو سڪو مزوري ڪين ٻولي هئي؟‘ ⑭ جيڪي تنهنجو حق آهي سو وٺي هليو وڃ. اها منهنجي مرضي آهي ته هن پوئين کي به تو جيترو ڏيان. ⑮ ڇا مون کي اهو حق نه آهي جو پنهنجي پيسي کي جيئن وٺي تئين خرچ ڪريان؟ آءُ سخي آهيان تنهن ڪري تو کي حسد ٿو ٿئي ڇا؟‘ ⑯ ساڳيءَ طرح جيڪي پويان آهن سي اڳيان ٿيندا ۽ جيڪي اڳيان آهن سي پويان ٿيندا.“

ٽيون دفعو پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(مرقس ١٠:٣٢-٣٤، لوقا ١٨:٣١-٣٤)

⑰ جڏهن عيسيٰ يروشلم ڏانهن وڃي رهيو هو ته رستي ۾ هن پنهنجن ٻارهن شاگردن کي هڪ پاسي تي وٺي نويڪلائيءَ ۾ چيو ته ⑱ ”ٻڌوم

اسين يروشلم ڏانهن هلي رهيا آهيون جتي ابن آدم سردار ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن جي حوالي ڪيو ويندو جيڪي مٿس موت جي فتويٰ جاري ڪندا. ①٩ پوءِ اهي کيس غير قومن جي حوالي ڪندا جيڪي مٿس چٿرون ڪندا ڇهڪ هٽس ۽ صليب تي چاڙهي ڪوڪا هٽس ۽ نئين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو.

هڪ ماءُ جو عرض

(مرقس ١٠: ٣٥-٤٥)

②٠ پوءِ زبديءَ جي پٽن جي ماءُ عيسيٰ وٽ پنهنجن پٽن سميت آئي ۽ پيرين پئي هڪ عرض ڪيائين. ②١ عيسيٰ کانس پڇيو ته ”تو کي ڇا گهرجي؟“ تنهن تي هن چيس ته ”واعدو ڪريو ته جڏهن توهان جي بادشاهت ٿئي ته منهنجو هڪڙو پٽ توهان جي ساڃي ۽ پيو ڪاپي پاسي ويهي.“ ②٢ عيسيٰ انهن کي ورائيو ته ”توهين نه ٿا ڄاڻو ته اوهين ڇا گهري رهيا آهيو. ڇا اوهين اهو پيالو پي سگهندا جيڪو آءُ پيئڻ وارو آهيان؟“ انهن ورائيو ته ”هائو، ائين ڪري سگهون ٿا.“ ②٣ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”بيشڪ اوهين منهنجو پيالو پيئندا. پر پنهنجي ساڃي ۽ ڪاپي پاسي ويهارڻ منهنجي اختيار ۾ نه آهي. اهي جايون انهن جون آهن جن جي لاءِ منهنجي پيءُ تيار ڪيون آهن.“

②٤ جڏهن ٻين ڏهن شاگردن اها ڳالهه ٻڌي ته اهي ٻنهي ڀائرن تي اچي ڪاوڙيا. ②٥ پر عيسيٰ انهن کي سڏي چيو ته ”توهان کي خبر آهي ته قومن جا سردار ماڻهن تي حڪم ٿا هلائين ۽ انهن سردارن مٿان وري اميرن کي اختيار آهي. ②٦ پر اوهان ۾ ائين نه ٿيندو. اوهان ۾ جيڪو وڏو ٿيڻ چاهي ته اهو اوهان جو نوڪر ٿئي، ②٧ ۽ جيڪو اوهان مان اڳيان ٿيڻ گهري ته اهو اوهان جو غلام ٿئي. ②٨ ساڳيءَ طرح ابن آدم به انهيءَ لاءِ نه آيو آهي ته ٻيا سندس خدمت ڪن پر پاڻ ٻين جي خدمت ڪري ۽ گهڻن جي چوٽڪاري جي لاءِ پنهنجي جان قربان ڪري ڇڏي.“

ٻن انڌن کي سڄو ڪرڻ

(مرقس ۱۰:۴۶-۵۲، لوقا ۱۸:۳۵-۴۳)

⑲ جيئن اهي يريحو شهر مان نڪري رهيا هئا ته هڪ وڏو ميڙ عيسيٰ جي پويان آيو. ⑳ ٻه انڌا جيڪي رستي جي ڀر ۾ ويٺا هئا تن جڏهن ٻڌو ته عيسيٰ لنگهي رهيو آهي تڏهن رڙ ڪري چيائون ته ”اي سائين، ابن دائود! اسان تي رحم ڪريو.“ ㉑ خلق انهن کي چڙهون ڏنيون ته ”ماٺ ڪريو.“ پراهي اڃا به وڌيڪ رڙيون ڪري چوڻ لڳا ته ”اي سائين، ابن دائود! اسان تي رحم ڪريو.“ ㉒ تنهن تي عيسيٰ بيهي رهيو ۽ انهن کي سڏي کانئن پڇيائين ته ”توهين ڇا ٿا چاهيو ۽ آءُ توهان جي لاءِ ڇا ڪريان؟“ ㉓ انهن ورائيو ته ”سائين! اسان جي اکين کي کوليو.“ ㉔ عيسيٰ کي انهن تي رحم اچي ويو سو سندن اکين تي هٿ لڌائين ته هڪدم اهي ڏسڻ وائسڻ لڳا. پوءِ اهي به سندس پٺيان هلڻ لڳا.

يروشللم ۾ شان سان داخل ٿيڻ

(مرقس ۱۱:۱۱-۱۱، لوقا ۱۹:۲۸-۴۰، يوحنا ۱۲:۱۲-۱۹)

① جڏهن اهي يروشلم جي ويجهو ٿيا ته زيتون جبل تي بيت فگاه ڳوٺ ۾ آيا. اتان عيسيٰ ٻن شاگردن کي اڳ ۾ موڪليو. ② انهن کي هدايتون ڏنائين ته ”اڳئين ڳوٺ ۾ وڃو. اتي ڏسندا ته هڪ گڏهه پنهنجي کودڙي سميت ٻڌل هوندي. انهن کي چوڙي مون وٽ ڪاهي اچو. ③ جيڪڏهن ڪو ماڻهو توهان کي ڪجهه چوي ته کيس چئجو ته ’سائينءَ کي انهن جي ضرورت آهي.‘ پوءِ هو اوهان کي اجازت ڏيندو.“ ④ اهو انهيءَ ڪري ٿيو ته جيڪو نبيءَ چيو هو سو سڄو ثابت ٿي ته ⑤ ”صيون جي شهر کي چئو ته ڏس، تنهنجو بادشاهه تو وٽ اچي پيو“

① صيون جي شهر: يعني يروشلم شهر.

نماڻو ۽ گڏهه تي سوارم

بلڪ گڏهه جي ٻچڙي يعني کودڙي تي.“

- ⑥ تڏهن شاگرد روانا ٿي ويا ۽ ائين ئي ڪيائون جيئن عيسيٰ کين چيو هو. < ⑦ اهي گڏهه ۽ سندس کودڙي کي ڪاهي آيا، مٿن پنهنجا ڪپڙا وڌائون ۽ عيسيٰ سوار ٿي ويٺو. ⑧ هڪ تمام وڏي ميڙ مان ڪن پنهنجا ڪپڙا کڻي رستي تي وڃايا ۽ ٻين وري وٺڻ جون ٿاڙيون آڻي رستي تي پڪيڙي ڇڏيون. ⑨ جيڪي ميڙ اڳيان ۽ پٺيان پئي آيا تن وڏي آواز سان چيو پئي ته ”هجي واکاڻ دائود جي پٽ جي، بيشڪ اهي اهو سگهروم خداوند جي نالي هو ٿو اچي، عرش عظيم جو خدا آسگهرو.“
- ⑩ جڏهن عيسيٰ يروشلم ۾ داخل ٿيو ته سڄو شهر عجب ۾ پئجي ويو. ماڻهن پڇيو ته ”هي ڪير آهي؟“ ⑪ ميڙ مان جواب آيو ته ”هي گليل جي ناصرت شهر وارو نبي عيسيٰ آهي.“

عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

(مرقس ۱۱:۱۵-۱۹، لوقا ۱۹:۴۵-۴۸، يوحنا ۲:۱۳-۲۲)

- ⑫ عيسيٰ هيڪل ۾ ويو ۽ اتي جيڪي واپار ۽ ڏيئي لٽي ۾ رڌل هئا، تن کي ڌڪي ڪڍڻ لڳو ۽ صرافن جا صندل ۽ ڪبوتر وڪڻڻ وارن جون صندليون اونڌيون ڪري ڇڏيائين. ⑬ انهن کي چيائين ته ”اهو لکيل آهي ته ’منهنجو گهر عبادت جو گهر سڏبوم‘ پر اوهان ان کي ڌاڙيلن جي پاڻاري بڻائي آهي.“
- ⑭ ڪيئي انڌا ۽ منڊا عيسيٰ وٽ هيڪل ۾ آيا ۽ هن انهن سڀني کي شفا ڏيئي چڱو ڀلو ڪري ڇڏيو. ⑮ جڏهن سردار ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن اهي عجب جهڙا ڪم ڏنا جيڪي هن پئي ڪيا ۽ ٻارن کي ”دائود جو پٽ مبارڪ مبارڪ“ چوندي ٻڌو ته اهي اچي ڪاوڙيا. ⑯ تنهنڪري انهن عيسيٰ کي اچي چيو ته ”ڇا تون اهو ٻڌين ٿو جيڪو هو چون پيا؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”هائو. ڇا اوهان لکت ۾ نه پڙهيو آهي ته ’تو ٻارن ۽ ڪير پياڪن کان پنهنجي واکاڻ ڪرائي آهي.“ ⑰ پوءِ عيسيٰ انهن کي ڇڏي شهر مان روانو ٿي بيت عنياه ڏانهن ويو جتي هو رات ٽڪيو.

انجیر جي وڻ کي پاراتو

(مرقس ۱۱:۱۲-۱۴، ۲۰-۲۴)

۱۸) ٻئي ڏينهن صبح جو سویر جڏهن عیسیٰ شهر ڏانهن موٽيو پئي ته کيس اچي بک لڳي. ۱۹) هن رستي جي ڀر ۾ هڪ انجیر جو وڻ ڏٺو سو وڌي اُن وڻ ڏانهن ويو. ڏٺائين ته وڻ ۾ رڳو پن ئي پن هئا. تنهن تي هن وڻ کي چيو ته ”تون وري ڪڏهن به میوو نه جهليندين.“ تڏهن اهو وڻ هڪدم سڪي ويو. ۲۰) شاگرد هي ڏسي حیران ٿي ویا ۽ پڇيائون ته ”انجیر جو وڻ ڪيئن ايترو جلد سڪي ويو؟“ ۲۱) عیسیٰ ورائيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪڏهن اوهين يقين رکو ٿا ۽ ڪوبه شڪ نه ٿا آڻيو ته اوهين ائين ئي ڪري سگهندا جيئن مون هن انجیر جي وڻ سان ڪيو. نه رڳو ايترو پر جيڪڏهن اوهين هن جبل کي به چوندا ته ’پنهنجي جاءِ تان هتي وڃي سمند ۾ ڪرڻ‘ ته اهو به وڃي سمند ۾ ڪرندو. ۲۲) جيڪڏهن اوهين ايمان آڻيندا ته جيڪي به دعا ۾ گهرندا سو اوهان کي ملي ويندو.“

عیسیٰ جي اختیاری بابت سوال

(مرقس ۱۱:۲۷-۳۳، لوقا ۱۰:۲۰-۸)

۲۳) عیسیٰ هیکل ۾ موٽي آيو ۽ جيئن تعليم پئي ڏنائين ته سردار ڪاهن ۽ یهودین جا بزرگ وٽس آیا ۽ پڇيائونس ته ”تون ڪهڙي اختیاری سان هي ڪم ٿو ڪرين؟ اهو ڪير آهي جنهن تو کي اها اختیاری ڏني آهي؟“ ۲۴) عیسیٰ ورائين ته ”آءُ به توهان کان هڪڙو سوال ٿو پڇان ۽ جيڪڏهن اوهان مون کي جواب ڏنو ته آءُ به ٻڌائيندس ته ڪهڙي اختیاری سان هي ڪم ٿو ڪريان. ۲۵) ٻڌايو ته يحيٰ جي ٻيٽسما ڪنهن جي طرفان هئي، خدا جي طرفان هئي يا ماڻهن جي طرفان؟“ تنهن تي اهي پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”جيڪڏهن ’خدا جي طرفان‘ ٿا چئون ته هو اسان کي چونڊو ته ’پوءِ اوهان هن تي چو نه ايمان آندو؟“ ۲۶) پر جي چئون ٿا ’ماڻهن جي طرفان‘ ته اسان کي ماڻهن کان خوف ٿو ٿئي ڇاڪاڻ ته اهي يحيٰ کي نبي ڪري پيا مڃين.“ ۲۷) تنهنڪري

انهن عيسيٰ کي جواب ڏنو ته ”اسان کي خبر نه آهي.“ تنهن تي هن انهن کي چيو ته ”آءُ به نه ٻڌائيندس ته ڪهڙي اختياريءَ سان هي ڪم پيو ڪريان.“

ٻن پتن جو مثال

②۸ ”پر اوهين ڇا ٿا سمجهو؟ ڪنهن ماڻهوءَ کي ٻه پت هئا. هو پهريائين وڏي پت وٽ آيو ۽ چيائينس ته ’پت، اڄ وڃي تون انگورن جي باغ ۾ ڪم ڪر.‘ ②۹ پهريائين ته هن جواب ڏنو ته ’آءُ ڪين ويندس،‘ پر پوءِ پاڻهي پڇتائي انگورن جي باغ ڏانهن هليو ويو. ③۰ پوءِ ٻئي وري ٻئي پت وٽ ويو ۽ کيس ساڳيو ئي ڪم چيائين. هن جواب ۾ چيو ته ’هائو سائين،‘ پر ويو ڪين. ③۱ هاڻي اوهين ٻڌايو ته هٿن ٻنهي مان ڪنهن پنهنجي پئيءَ جي مرضي پوري ڪئي؟“ انهن جواب ڏنو ته ”وڏي.“ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته اوهان کان اڳي اهي ڪسيائون ۽ محصول اڳاڙيندڙ خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيندا. ③۲ ڇالاءِ جو يحيٰ ته اوهان کي سچائيءَ جو رستو ڏيکارڻ لاءِ آيو هو ۽ اوهان هن کي قبول نه ڪيو. پر محصول اڳاڙيندڙن ۽ ڪسيائين هن کي قبول ڪيو. اوهان جيتوڻيڪ کيس ڏنو پر نه اوهان توبه ڪئي ۽ نه مٿس ايمان آندو.“

انگورن جي باغ جي باغائين جو مثال

(مرقس ۱۲:۱۲-۱۲، لوقا ۱۹:۲۰-۱۹)

③۳ عيسيٰ چيو ته ”هڪڙو ٻيو مثال ٻڌو ته هڪڙي زميندار انگورن جو باغ لڳايو. ان جي چوڌاري لوڙهو ڏنائين، رس پيڙي ڪيڏن لاءِ هڪ حوض ٺهرايائين ۽ پھري لاءِ ٺلهه به ٺهرايائين. پوءِ باغ باغائين کي نيڪي تي ڏيئي پاڻ ڪنهن ٻئي ملڪ ڏانهن هليو ويو. ③۴ جڏهن ميوي لهڻ جو وقت ٿيو ته هن پنهنجا نوڪر باغائين ڏانهن موڪليا ته سندس پاڳي جو ميوو وٺي اچن. ③۵ باغائين سندس نوڪرن کي پڪڙي هڪڙي کي مار ڏني، ٻئي کي ماري چڏيو ۽ ٽئين کي سنگسار ڪري چڏيائون. ③۶ وري هن اڳي کان به وڌيڪ نوڪر موڪليا ۽ تن سان به انهن ساڳي ڪار ڪئي. ③۷ آخر ۾ هن

پنهنجو پت موڪليو، ڇالاءِ جو هن جو خيال هو ته هو ان جي ضرور عزت ڪندا. (۳۸) پر جڏهن باغائين هن جي پت کي ڏٺو تڏهن انهن پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته 'هيءُ مالڪ جو وارث آهي. اچو ته هن کي ماري ڇڏيون ته پوءِ ملڪيت ئي اسان جي ٿي پوندي.' (۳۹) پوءِ انهن هن کي پڪڙيو ۽ انگورن جي باغ مان ٻاهر ڪڍي ماري ڇڏيو.

(۴۰) عيسيٰ پڇيو ته "هاڻي جڏهن باغ جو مالڪ ايندو تڏهن هو انهن باغائين کي ڇا ڪندو؟" (۴۱) انهن وراڻيو ته "هو ضرور انهن بچڙن ماڻهن کي ماري ڇڏيندو ۽ انگورن جو باغ ڪن ٻين باغائين کي ٺيڪي تي ڏيندو، جيڪي کيس سندس ڀاڱو ميوي لهرڻ وقت ڏيندا." (۴۲) عيسيٰ انهن کي چيو ته "ڇا اوهان لکت ۾ نه پڙهيو آهي ته 'جنهن پٿر کي رازن رد ڪري ڇڏيو، سو ئي پيڙهه جو پٿر ٿيو.

اهو خداوند جي طرفان ڪيو ويو.

اها اسان لاءِ ڪهڙي نه عجيب ڳالهه آهي!"

(۴۳) عيسيٰ وڌيڪ چيو ته "تنهنڪري آءُ اوهان کي چوان ٿو ته خدا جي بادشاهت اوهان کان ڪسي ويندي ۽ انهيءَ قوم کي ڏني ويندي جيڪا پورو پورو ميوو اُڀائيندي. (۴۴) جيڪوبه ان پٿر تي ڪرندو، سو پڇي پورا پورا ٿي پوندو ۽ جنهن تي اهو ڪرندو، تنهن کي چور چور ڪري ڇڏيندو."

(۴۵) سردار ڪاهنن ۽ فريسين جڏهن عيسيٰ جا مثال ٻڌا ته سمجهيائون ته هو انهن بابت ٿو ڳالهائي. (۴۶) تنهنڪري انهن ڪوشش ڪئي ته هن کي گرفتار ڪرائين. پر کين ماڻهن جو ڊپ پئي ٿيو، ڇالاءِ جو انهن عيسيٰ کي نبي پئي سمجهيو.

شاديءَ جي دعوت جو مثال

(لوقا ۱۴:۱۵-۲۴)

(۱) عيسيٰ وري ماڻهن سان مثالن ۾ ڳالهائڻ لڳو. (۲) هن چيو ته "آسمان واري بادشاهت هڪڙي اهڙي بادشاهه مثل آهي، جنهن

۲۲

پنهنجي پت جي شاديءَ جي دعوت ڪئي. ③ هن دعوتين ڏانهن پنهنجا نوڪر موڪليا ته هو دعوت تي اچن، پر اهي اچڻ نه پيا گهرن. ④ تنهن تي هن پيا نوڪر موڪليا ته جن کي دعوت مليل آهي، تن کي چون ته 'هاڻي ماني تيار آهي، منهنجا ڍڳا ۽ متارا وهڙا ذبح ٿي چڪا آهن ۽ هر شيءِ تيار آهي، سو دعوت کائڻ لاءِ هليا اچو.' ⑤ پر دعوتين ڪوبه ڌيان نه ڏنو ۽ پنهنجن ڪمن سان هليا ويا، ڪو پنهنجي ٻنيءَ تي هليو ويو، ڪو پنهنجي واپار تي هليو ويو، ⑥ ڪن وري سندس نوڪرن کي پڪڙي، انهن کي مار ڏني ۽ قتل ڪري ڇڏيائون. ⑦ تنهن تي بادشاهه اچي ڏاڍو ڪاوڙيو ۽ پنهنجا سپاهي موڪليائين ته انهن قاتلن کي مارين ۽ سندن شهر ساڙي ڇڏين. ⑧ پوءِ هن پنهنجن نوڪرن کي سڏي چيو ته 'شاديءَ جي ماني تيار آهي پر جن کي دعوت ڏني ويئي هئي سي ان جا لائق نه هئا. ⑨ تنهن ڪري هاڻي اوهين وڏن رستن جي چونڪن تي وڃو ۽ جيترا به ماڻهو ڏسو تن سڀني کي شاديءَ جي دعوت ڏيو.' ⑩ تنهن تي اهي نوڪر رستن تي ويا ۽ جيڪي به چڱا ماڻهو منهن پين تن سڀني کي آڻي گڏ ڪيائون. شاديءَ جي دعوت واري جاءِ ماڻهن سان پرڃي ويئي.

⑪ جڏهن بادشاهه شاديءَ جي مهمانن کي ڏسڻ لاءِ اندر آيو ته اُتي هن هڪڙو اهڙو ماڻهو ڏٺو جنهن کي شاديءَ جا ڪپڙا پيل ڪين هئا. ⑫ تنهن تي انهيءَ کان پڇيائين ته 'مياڻ، تون شاديءَ جي ڪپڙن کان سواءِ هتي ڪيئن آيو آهين؟' پر هن ڪچيو ئي ڪين. ⑬ پوءِ بادشاهه نوڪرن کي حڪم ڏنو ته 'هن جا هٿ پير ٻڏي ٻاهر اونداهيءَ ۾ اڇلائي ڇڏيوس، جتي هو رڙيون ڪري ۽ ڏند ڪڙٽي.' ⑭ مسيح آخر ۾ چيو ته "چالاءِ جو دعوتي ته گهڻا هوندا آهن پر چونڊيل ٿورا هوندا آهن."

محصول ڏيڻ بابت سوال

(مرقس ۱۲:۱۳-۱۷، لوقا ۲۰:۲۰-۲۶)

⑮ فريسين وڃي پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته "ڪهڙيءَ طرح عيسيٰ کي ڳالهائڻ ۾ ڦاسايون." ⑯ پوءِ انهن پنهنجا شاگرد ۽ هيروديس جي پارٽيءَ جا

ڪي ماڻهو عيسيٰ ڏانهن موڪليام جن اچي چيو ته ”استادم اسان ڪي خبر آهي ته توهين سچا آهيو ۽ سچائيءَ سان خدا جو رستو ٿا ڏيکاريو. اوهين ڪنهن جي به پرواهه ڪانه ٿا ڪريو ۽ ڪنهن به ماڻهوءَ جي ظاهري ڏيک وٺي ٿي ڌيان نه ٿا ڏيو. ١٤) پوءِ اسان ڪي ٻڌايو ته اوهين ڇا ٿا سمجهو؟ قيصر ڪي محصول ڏيڻ اسان لاءِ جائز آهي يا نه؟“ ١٨) عيسيٰ انهن جي بچڙي نيت ڪي ڄاڻي ورتو تنهنڪري چيائين ته ”اي رياڪارو! اوهين مون ڪي ڦاسائڻ جي ڪوشش ڇو ٿا ڪريو؟“ ١٩) مون ڪي هڪڙو سڪو ڏيکاريو جنهن سان محصول ڏيندا آهيو.“ اهي وٽس هڪڙو چانديءَ جو سڪو کڻي آيا. ٢٠) تنهن تي عيسيٰ پڇين ته ”هيءَ ڪنهن جي مُهر ۽ اکر آهن؟“ ٢١) انهن جواب ڏنو ته ”قيصر جا.“ تڏهن عيسيٰ کين چيو ته ”ڇڱو جيڪو قيصر جو آهي سو قيصر ڪي ڏيو ۽ جيڪو خدا جو آهي سو خدا ڪي ڏيو.“ ٢٢) جڏهن انهن هي ٻڌو ته عجب ۾ پئجي ويا ۽ هنن ڪي چڙي اتان هليا ويا.

مرڻ کان پوءِ جيئري ٿيڻ بابت سوال

(مرقس ١٢:١٨-٢٤، لوقا ٢٠:٢٠-٢٤)

٢٣) انهيءَ ساڳئي ڏينهن تي ڪي صدوقي جن جو عقيدو آهي ته موت کان پوءِ ماڻهو وري جيئرا نه ٿيندا سي عيسيٰ وٽ آيا ٢٤) ۽ چيائونس ته ”استادم موسيٰ چيو آهي ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو ري اولاد مري وڃي ته هن جو ڀاءُ اها رن زال پرڻجي ته جيئن سندس ڀاءُ لاءِ اولاد ٿئي. ٢٥) اسان ۾ هڪڙا ست ڀائر هئا. پهرين ڀاءُ شادي ڪئي پر ري اولاد مري ويو تنهنڪري هن جي زال ٻيو ڀاءُ پرڻيو. ٢٦) اهڙيءَ طرح اها عورت ٻئي سان ٿيڻ سان ۽ آخرڪار ستن ئي ڀائرن سان پرڻي. ٢٧) انهن سڀني کان پوءِ اها عورت به مري ويئي. ٢٨) هاڻي ٻڌايو ته قيامت جي ڏينهن اها عورت انهن ستن مان ڪنهن جي زال ٿيندي؟ چو ته سڀ ئي هن سان پرڻيا هئا.“

٢٩) عيسيٰ انهن ڪي جواب ڏنو ته ”اوهين ڪيترا نه پليل آهيو جو نه اوهين پاڪ لکتون ٿا ڄاڻو ۽ نڪي خدا جي قدرت. ٣٠) چالاڪيءَ جو جڏهن مري ويل

جيئرا ٿيندا ته نه اهي پرڻبا ۽ نڪي پرڻابا پر جيئن بهشت ۾ ملائڪ آهن تيئن اهي هوندا. (۳۱) مري ويلن جي جيئري ٿيڻ بابت جيڪو خدا اوهان کي فرمايو آهي، سو اوهان کين پڙهيو آهي ڇا؟ (۳۲) هو چوي ٿو ته ’آءُ ابراهيم جو خدام اسحاق جو خدا ۽ يعقوب جو خدا آهيان.‘ ان جو مطلب آهي ته هو مثلن جو خدا نه پر جيئن جو خدا آهي.‘ (۳۳) جڏهن ماڻهن هي ٻڌو ته اهي هن جي تعليم تي عجب ۾ پئجي ويا.

سڀني کان وڏو حڪم

(مرقس ۱۲:۲۸-۳۴، لوقا ۱۰:۲۵-۲۸)

(۳۴) جڏهن فريسين هي ٻڌو ته عيسيٰ صدوقين کي لاجواب ڪري ڇڏيو آهي تڏهن اهي پاڻ ۾ گڏ ٿيا (۳۵) ۽ منجهائن هڪڙي شريعت جي عالم عيسيٰ کان سوال پڇي کيس ڦاسائڻ جي ڪوشش ڪئي. (۳۶) هن چيو ته ”استادم شريعت ۾ وڏو حڪم ڪهڙو آهي؟“ (۳۷) تنهن تي عيسيٰ ورائيو ته ”تون خداوند پنهنجي خدا کي پنهنجي ساريءَ دل ۾ پنهنجي سڄي جان ۽ پنهنجي سڄيءَ سمجھ سان پيار ڪر.“ (۳۸) اهو ئي سڀني کان وڏو ۽ پهريون حڪم آهي. (۳۹) ٻيو حڪم به انهيءَ جهڙو آهي ته ’تون پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.‘ (۴۰) سڄو توريت ۽ نئين جا صحيفا به هنن ٻن حڪمن تي مدار رکن ٿا.

مسيح بابت سوال

(مرقس ۱۲:۳۵-۳۷، لوقا ۲۰:۴۱-۴۴)

(۴۱) جڏهن فريسي اچي گڏ ٿيا ته عيسيٰ انهن کان پڇيو ته (۴۲) ”اوهين مسيح بابت ڇا ٿا چاڻو؟ هو ڪنهن جي اولاد مان آهي؟“ انهن ورائيو ته ”هو دائود جو اولاد آهي.“ (۴۳) تنهن تي عيسيٰ چين ته ”پوءِ ڪيئن دائود پاڪ روح جي هدايت سان هن کي ’خداوند‘ ٿو سڏي؟ ڇاڪاڻ ته دائود پاڻ چيو آهي ته (۴۴) ’خداوند منهنجي خداوند کي چيو ته ’تون منهنجي ساڄي پاسي ويهه“

جيستائين آءُ تنهنجي دشمنن کي
تنهنجي پيرن هيٺان نه ڪريان.“

④۵ جيڪڏهن دائود هن کي ’خداوند‘ ڪري ٿو سڏي ته پوءِ مسيح
ڪيئن هن جو اولاد ٿي سگهي ٿو؟“ ④۶ ڪوبه هن کي جواب ۾ هڪ لفظ
به چئي نه سگهيو، نڪي وري انهيءَ ڏينهن کان وٺي ڪنهن کي به کائڻس
وڌيڪ سوال پڇڻ جي همت ٿي.

فريسين ۽ شريعت جي عالمن خلاف چٽاءُ

(مرقس ۱۲:۲۸-۲۹، لوقا ۱۱:۴۳، ۴۶، ۲۰:۴۵-۴۶)

① پوءِ عيسيٰ ميٽر ۽ پنهنجن شاگردن کي چيو ته ② ”شريعت جي
عالمن ۽ فريسين کي موسيٰ جي شريعت جو اختيار مليل آهي.
③ تنهنڪري اوهان کي انهن جو هر هڪ چيو مڃڻ ۽ ان تي عمل ڪرڻ
گهرجي. پر انهن جي ڪمن تي عمل نه ڪجوم ڇاڪاڻ جو جيئن اهي چون
ٿا تيئن ڪونه ٿا ڪن. ④ هو ڳرا ٻار ٻڌي ماڻهن جي ڪلهن تي ته رڪن ٿا پر
پاڻ انهن ٻارن کي هٿ به نه ٿا لائين. ⑤ هو پنهنجا سڀ ڪم ماڻهن کي
ڏيکارڻ لاءِ ٿا ڪن. انهيءَ ڪري هو پنهنجون تسبيحون وڌيون ٿا ڪن ۽ وڏا
جبا پائين ٿا. ⑥ هو مجلسن ۾ مٿانهيون جايون ٿا والارين ۽ عبادت خانن ۾
خاص جاي تي ويهڻ پسند ڪن ٿا. ⑦ هو چاهين ٿا ته ماڻهو کين بازارن ۾
سلامي ٿين ۽ کين ’سائين‘ يا ’استاد‘ ڪري سڏين. ⑧ اوهان کي ’سائين‘ يا
'استاد' سڏائڻ نه ڪپي، ڇاڪاڻ ته اوهين سڀئي هڪٻئي جا ڀائر آهيو ۽ اوهان
جو رڳو هڪ استاد آهي. ⑨ اوهان کي هن دنيا ۾ ڪنهن کي به پنهنجو پيءُ
سڏڻ نه ڪپي، ڇاڪاڻ ته اوهان جو هڪڙو ئي پيءُ آهي جو آسمان ۾ آهي.
⑩ نه وري اوهان کي اڳواڻ سڏائڻ ڪپي، ڇاڪاڻ ته اوهان جو هڪڙو ئي
اڳواڻ آهي يعني مسيح. ⑪ اوهان ۾ جيڪو سڀني کان وڏو آهي تنهن کي
اوهان جو نوڪر ٿيڻ ڪپي. ⑫ جيڪوبه پاڻ کي وڏو ٿو سمجهي سو گهٽ
ٿيندو ۽ جيڪو پاڻ کي گهٽ ٿو ڪري سو وڏو ٿو ويندو.“

۲۲:۵ مت ۱:۶، ڳا ۳۸:۱۵، شر ۸:۶، ۱۱:۲۳ مت ۲۰:۲۶-۲۷، مر ۹:۳۵

۱۰:۴۳-۴۴، لو ۲۶:۲۲، ۱۲:۲۳ لو ۱۴:۱۱، ۱۴:۱۸

عيسي جو ريارڪاريءَ کي نندن

(مرقس ۱۲:۴۰، لوقا ۱۱:۳۹-۴۲، ۵۲:۴۴، ۲۰:۴۷)

۱۳ ”ڪيتري نه مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين آسمان واري بادشاهت جو دروازو ماڻهن لاءِ بند ڪري ٿا ڇڏيو. نه اوهين پاڻ ان ۾ داخل ٿا ٿيو ۽ نڪي جيڪي اندر داخل ٿين جي ڪوشش ٿا ڪن تن کي ئي اچڻ ڏيو ٿا. ۱

۱۵ مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين ڪنهن هڪڙي ماڻهو کي پنهنجي دين تي آڻڻ لاءِ خشڪي ۽ سمنڊ ته لتاڙي ٿا وڃوم پر جڏهن هو اوهان جي دين تي ٿو اچي ته پوءِ هن کي پاڻ کان به ڀيڻو جهنمي ٿا بڻايو.

۱۶ مصيبت آهي اوهان لاءِ اي انڌا اڳواڻو! اوهين چئو ٿا ته ’جيڪو هيڪل جو قسم ڪندو ته اهو ٻڌل نه آهي پر جيڪو هيڪل ۾ پيل سون جو قسم ٿو کڻي سو ٻڌل آهي.‘ ۱۷ اي انڌا بيوقوفو! ڪهڙو وڌيڪ درجو ٿو رکي، سون يا هيڪل جنهن سون کي پاڪ ڪيو؟ ۱۸ اوهين ائين به چئو ٿا ته ’جيڪو قربان گاهه جو قسم ٿو کڻي سو ٻڌل نه آهي پر جيڪو قربان گاهه تي ڏنل نذر جو قسم ٿو کڻي سو ٻڌل آهي.‘ ۱۹ اوهين ڪيترا نه انڌا آهيو. ڪهڙو وڌيڪ درجو ٿو رکي، نذر يا قربان گاهه، جيڪو نذر کي پاڪ ٿو ڪري؟ ۲۰ تنهنڪري جيڪڏهن ڪوبه ماڻهو قربان گاهه جو قسم کڻي ٿو ته هو نه رڳو ان جو قسم ٿو کڻي پر انهن سڀني شين جو به قسم کڻي ٿو جيڪي ان تي پيل آهن. ۲۱ جيڪڏهن ڪوبه هيڪل جو قسم ٿو کڻي ته هو نه رڳو ان جو پر خدا جو به قسم ٿو کڻي جيڪو ان ۾ رهي ٿو. ۲۲ جيڪڏهن ڪوبه آسمان جو قسم ٿو کڻي ته هو خدا جي تخت جو قسم ته کڻي ٿو پر ان جو به جيڪو ان تي ويٺل آهي.

۱ ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ۱۳ مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين رنزالن جا گهر ڦري ٿا ڇڏيو ۽ ڏيڪاءَ لاءِ ڊگهيون ڊگهيون نمازون ٿا پڙهو. اوهان کي ته پاڻ وڌيڪ سزا ملندي.

②۳ مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين خدا جي راهه ۾ ڦوڏني، وڌڻن ۽ زيري جي فصل جو ڏهون حصو ته ڏيو ٿا، پر جيڪي شريعت جون انهيءَ کان به وڌيڪ ضروري ڳالهيون يعني انصاف، رحم ۽ ايمانداري آهن، تن کي ڇڏي ڏنو اٿو. واجب ته ائين ئي هو جو هي به ڪريو ها ۽ انهن کي به نه ڇڏيو ها. ②۴ اي انڌا اڳواڻو! اوهين پاڻيءَ ۾ پيل مک ته ڪيو ٿا پر اُٺ کي ڳڙڪائي ٿا وڃو.

②۵ مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين پنهنجي وٽيءَ ۽ ٿالهيءَ جو ٻاهريون پاسو ته ڏوئي صاف ٿا ڪريو پر ان جو اندر هيج ۽ خودغرضيءَ سان ڀريل آهي. ②۶ اي انڌا فريسيو! وٽيءَ جو پهريائين اندريون پاسو ڏوئي صاف ڪريو ته پوءِ انهيءَ جو ٻاهريون پاسو به صاف ٿي ويندو.

②۷ مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين اڇين قبرن وانگر آهيو جيڪي ٻاهران ته سهڻيون نظر ٿيون اڇن، پر انهن جو اندر مُڙدن جي هڏن ۽ هر طرح جي گندگيءَ سان ڀريل آهي. ②۸ بلڪل ساڳيءَ طرح اوهين به ماڻهن کي ٻاهران ته نيڪ نظر ٿا اچو پر اوهان جو اندر ريارڪاريءَ ۽ بچڙائيءَ سان ڀريل آهي.

ريارڪاريءَ جي سزا

(لوقا ۱۱: ۴۷-۵۱)

②۹ ”مصيبت آهي اوهان لاءِ شريعت جا عالمو ۽ فريسيو. اي ريارڪارو! اوهين نبين جا قبا ٿا ٺاهيو ۽ نيڪن جون تربتون ٿا سينگاريم ③۰ ۽ اوهين چئو ٿا ته ’جيڪڏهن اسين ابن ڏاڏن جي ڏينهن ۾ هجون ها ته جيڪر نبين جي قتل ڪرڻ ۾ انهن سان شريڪ نه ٿيون ها.‘ ③۱ حقيقت ۾ اوهين پاڻ اهو قبول ٿا ڪريو ته ’اسين نبين جي قاتلن جو اولاد آهيون.‘ ③۲ ته پوءِ وڃو ۽ جيڪو اوهان جي ابن ڏاڏن شروع ڪيو هو تنهن کي وڃي پورو ڪريو. ③۳ اي نانگو ۽ نانگن جا ٻچو! اوهين جهنم جي سزا کان ڪيئن

بچي سگهندا؟ ③۴ تنهنڪري آءُ اوهان ڏانهن نبيءَ سياڻا ماڻهو ۽ شريعت جا معلم موڪليندس. اوهين انهن مان ڪن کي ماري وجهندام ڪن کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هٽندا ۽ ڪن کي پنهنجن عبادت خانن ۾ ڇهڪ هٽندا ۽ شهر به شهر سندن پيڇو ڪري ستائيندا. ③۵ انهيءَ ڪري سڀني نيڪن جو خون جيڪو زمين تي وهايو ويو هو، سو توهان جي گچيءَ ۾ پوندو يعني ته نيڪ هايل کان وٺي برڪياه جي پت زڪريا جي خون تائين، جيڪو اوهان مقدس جاءِ ۽ قربان گاهه جي وچ ۾ ماريو هو. ③۶ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته انهن سڀني جو خون هن زماني جي پيڙهيءَ جي گچيءَ ۾ پوندو.

عيسيٰ جو يروشلم سان پيار

(لوقا ۱۳:۲۴-۳۵)

③۷ ”اي يروشلم! اي يروشلم! تون جو نين جو قاتل آهين ۽ جيڪي تو ڏانهن موڪليا ٿا وڃن تن کي سنگسار ٿو ڪرين، جيئن ڪڪڙ پنهنجن چوڙن کي پنهنجي ڪنڀن هيٺان گڏ ڪندي آهي تيئن مون به ڪيترائي دفعا تنهنجي بچڻ کي گڏ ڪرڻ ٿي گهريوم پر تو نه چاهيو. ③۸ ڏس، تنهنجو هيڪل ويران ڪيو ويندو. ③۹ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اوهين هن کان پوءِ مون کي ايستائين نه ڏسندا جيستائين ائين نه چوندا ته ’سگورو آهي اهو جيڪو خداوند جي نالي تي ٿو اچي.“

هيڪل جي برباديءَ بابت ٻڌائڻ

(مرقس ۱:۱۳-۲، لوقا ۲۱:۵-۶)

① عيسيٰ هيڪل مان نڪتو پئي ته سندس شاگرد وٽس آيا ته جيئن ڪيس هيڪل جون عمارتون ڏيکارين. ② هن چيو ته ”برابر، هي سڀ شيون چڱيءَ طرح ڏسوم پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪي اوهين ڏسو ٿا تن جو اهو پٿر پٿر تي نه رهندو جو ڊاڻو نه ويندو.“

تڪليفون ۽ تباهيون

(مرقس ۱۳:۱۳-۱۳، لوقا ۲۱:۲۱-۱۹)

③ عيسيٰ جڏهن زيتون جي ٽڪر تي ويٺو هو تڏهن سندس شاگرد نويڪلائيءَ ۾ وٽس آيا. انهن پڇيو ته ”اسان کي ٻڌايو ته اهي ڳالهيون ڪڏهن ٿينديون ۽ توهان جي بادشاهت اچڻ جي ۽ هن دنيا جي پڄاڻيءَ جي ڪهڙي نشاني ٿيندي؟“

④ عيسيٰ وراڻيو ته ”خبردار تجوم متان ڪو اوهان کي ٺڳي نه وڃي. ⑤ چوٽه ڪيترائي منهنجي نالي سان ايندا ۽ پاڻ کي مسيح سڏائي ڪيترن ئي ماڻهن کي ٺڳيندا. ⑥ اوهين جنگين جون ڳالهيون ۽ جنگين جا افواهه ٻڌندا پر گهٽڻو نه چالاءِ جو پهريائين اهي ڳالهيون ضرور ٿينديون. پر اڃا اها پڄاڻي نه آهي. ⑦ قوم قوم سان وڙهندي ۽ بادشاهت بادشاهت تي چڙهائي ڪندي. ڪيترن ئي هنڌن تي زلزا ايندا ۽ ڏڪار پوندا. ⑧ اهي سڀ ڳالهيون ته مصيبتن جي شروعات آهن.“

⑨ پوءِ اوهان کي عذاب ڏيڻ ۽ مارائڻ لاءِ ٻين جي حوالي ڪندا. منهنجي نالي جي ڪري سڀني قومن جا ماڻهو اوهان کان نفرت ڪندا. ⑩ ان وقت گهڻا ئي گمراهه ٿيندا هڪٻئي کي پڪڙائيندا ۽ هڪٻئي کان نفرت ڪندا. ⑪ ڪيترائي نبي سڏائيندا ايندا ۽ گهڻن کي ٺڳيندا. ⑫ بچڙائي وڌي ويندي، تنهنڪري گهڻن ئي جو پيار ٽوڻي ويندو. ⑬ پر اوهان مان جيڪو توري تائين نپائيندو، اهو ئي چوٽڪارو حاصل ڪندو. ⑭ بادشاهت جي هن خوشخبريءَ جي منادي سڄي دنيا ۾ ڪئي ويندي، ته جيئن سڀني قومن لاءِ شاهدي ٿئي. تنهن کان پوءِ هن دنيا جي پڄاڻي ٿيندي.“

دهشتناڪ وقت

(مرقس ۱۳:۱۳-۲۳، لوقا ۲۱:۲۱-۲۴)

⑮ ”جڏهن اوهين خوفناڪ ۽ نفرت جهڙي شيءِ کي مقدس جاءِ ۾ بيٺل ڏسو، جنهن بابت دانيال نبي ٻڌائي ويو آهي، (جيڪو انهيءَ بابت

پڙهي سو ضرور ان تي غور ڪري.) ۱۶ تڏهن جيڪي يهوديه ۾ هجن سي جبلن ڏانهن پڄي وڃن. ۱۷ جيڪو ماڻهو ڪوئي جي ڇت تي هجي سو پاڻ سان ڪا شيءِ کڻي نڪرڻ لاءِ لهي پنهنجي گهر ۾ وڃي وقت نه وڃائي. ۱۸ ۽ جيڪو ماڻهو پنيءَ ۾ هجي سو به گهر ڏانهن ڪپڙا کڻڻ لاءِ نه موٽي. ۱۹ انهن ڏينهن ۾ جيڪي پيت سان هونديون يا جن کي ننڍڙا ٻار ٿيڻ تي هوندا تن لاءِ ڪيڏي نه مصيبت ٿيندي. ۲۰ خدا کان دعا گهرو ته شل اوهان جو پڇڻ سياري ۾ يا سبت جي ڏينهن نه ٿئي. ۲۱ ڇالاءِ جو ان وقت وڏي مصيبت ايندي، اهڙي مصيبت جيڪا دنيا جي شروعات کان وٺي اڄ ڏينهن تائين نڪا آئي آهي ۽ نه وري ڪڏهن ايندي. ۲۲ سو جيڪڏهن انهن ڏينهن جو مدو گهڻاڻو نه وڃي ها ته جيڪر ڪوبه نه بچي سگهي ها، پر خدا جي چونڊيلن خاطر انهن ڏينهن جو مدو گهڻاڻو ويندو.

۲۳ پوءِ جيڪڏهن ڪو اوهان کي چوي ته 'اجهو هيڏانهن مسيح آهي،' يا 'هوڏانهن مسيح آهي،' ته ان تي يقين نه ڪجو. ۲۴ ڇالاءِ جو اهڙا ڪوڙا ماڻهو ظاهر ٿيندا جيڪي پاڻ کي مسيح يا نبي سڏائيندا. اهي وڏيون نشانيون ڏيکاريندا ۽ حيرت جهڙا ڪم ڪندا، انهيءَ مقصد لاءِ ته جيڪڏهن کائڻ ٿي سگهي ته خدا جي چونڊيلن کي به گمراهه ڪن. ۲۵ ڏسوم مون اوهان کي اهو اڳي ئي ٻڌائي ڇڏيو آهي.

۲۶ يا جيڪڏهن هو اوهان کي چون ته 'ڏسوم هو رٿڀت ۾ آهي' ته متان ٻاهر نڪتا آهيو يا وري هو چون ته 'اجهو هو اندرين ڪمري ۾ لڪل آهي' ته يقين نه ڪجو. ۲۷ ڇالاءِ جو ابن آدم جي بادشاهت اچڻ ان ڪنوڻ وانگر ٿيندي جيڪا سڄي آسمان ۾ اوڀر کان اولهه تائين ڄمڪندي آهي.

۲۸ جتي ڏونڊ هوندو ته گجهون به اتي ئي اچي مڙنديون.

ابن آدم جو اچڻ

(مرقس ۱۳:۲۴-۲۷، لوقا ۲۱:۲۵-۲۸)

②۹ ”انهن مصيبتن جي ڏينهن کان پوءِ جلد ئي سج ڪارائجي ويندو ۽ ڇنڊ پنهنجي روشني نه ڏيندو، تارا آسمان مان ڪرندا ۽ آسماني طاقتون لڏي وينديون. ③۰ پوءِ ابن آدم جي نشاني آسمان ۾ ظاهر ٿيندي. تنهن تي دنيا جون سڀئي قومون روئنديون ۽ اهي ابن آدم کي آسمان جي ڪڪرن ۾ قدرت ۽ وڏي جلوي سان ايندي ڏسنديون. ③۱ ناد جي وڏي آواز کان پوءِ هو پنهنجن ملائڪن کي زمين جي چئني ڪنڊن ڏانهن موڪليندو ته جيئن اهي خدا جي چونڊيلن کي هڪ چيڙي کان ٻئي چيڙي تائين گڏ ڪن.“

انجیر جي وڻ مان سبق

(مرقس ۱۳:۲۸-۳۱، لوقا ۲۱:۲۹-۳۳)

③۲ ”انجیر جي وڻ مان اوهين سبق پرايو. جڏهن هن جون ٿاريون سايون ۽ نرم ٿين ٿيون ۽ انهن ۾ پن اچڻ شروع ٿين ٿا، تڏهن اوهين سمجهو ٿا ته اونهارو آيو ڪي آيو. ③۳ ساڳيءَ طرح جڏهن اوهين هي سڀ ڳالهيون ٿيندي ڏسو تڏهن ڄاڻجو ته اهو وقت اچي ويو آهي بلڪ ائين سمجهو ته در تي اچي بيٺو آهي. ③۴ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين اهي سڀئي ڳالهيون پوريون نه ٿينديون تيستائين هيءُ پيڙهي پوري نه ٿيندي. ③۵ زمين ۽ آسمان ٽري ويندا پر منهنجو ڪلام هرگز نه ٽرندو.“

سجاڳ رهو

(مرقس ۱۳:۳۲-۳۷، لوقا ۱۷:۲۶-۳۰، ۳۴-۳۶)

③۶ ”ڪوبه نه ٿو ڄاڻي ته اهو ڏينهن ۽ اهو وقت ڪڏهن ايندو، نه آسمان ۾ ملائڪن کي ۽ نه فرزند کي خبر آهي، رڳو پيءُ کي ئي خبر آهي. ③۷ جيئن نوح جي ڏينهن ۾ ٿيو، تيئن ابن آدم جي بادشاهت جو اچڻ ٿيندو. ③۸ چالاڪو

۲۹:۲۴ يس ۱۰:۱۳، ۴:۳۴، حز ۳۲:۷، يوا ۱۰:۲، ۳۱، ۱۵:۳، مڪا ۶:۱۲-۱۳

۲۰:۲۴ دان ۷:۱۳، زڪ ۱۲:۱۰-۱۴، مڪا ۱:۷، ۲۴:۲۴ پيد ۵:۶-۸

انهن ڏينهن ۾ ٻوڏ کان اڳ ۾ ماڻهو کائيندا پيئندا رهيام شاديون ڪندا ۽ ڪرائيندا رهيام تان جو اهو ڏينهن ٿيو جو نوح ٻيڙي ۾ گهڙيو. (۳۹) جيستائين طوفان آيو ۽ انهن سڀني ماڻهن کي لوڙهي نه ڇڏيائين، تيستائين انهن کي ڪابه خبر ڪانه هئي. اهڙيءَ طرح ابن آدم جي بادشاهت جو به اچڻ ٿيندو. (۴۰) انهيءَ وقت ٻنيءَ ۾ به ماڻهو هوندا ته هڪ ڪڇي ويندو ۽ ٻيو رهجي ويندو. (۴۱) جيڪڏهن به عورتون گڏ وٺيون جنڊ پيهنديون هونديون ته هڪ ڪڇي ويندي ۽ ٻي رهجي ويندي. (۴۲) تنهن ڪري اوهين سجاڳ رهجو، ڇاڪاڻ ته اوهين نه ٿا ڄاڻو ته ڪهڙي ڏينهن اوهان جو خداوند ايندو. (۴۳) انهيءَ لاءِ هي سمجهو ته جيڪڏهن ڪنهن گهر جي مالڪ کي خبر هجي ها ته چور رات جو ڪهڙي وقت ايندو ته جيڪر هو سجاڳ رهي ها ۽ پنهنجي گهر کي کات هڻڻ نه ڏئي ها. (۴۴) انهيءَ ڪري اوهان کي هر وقت تيار رهڻ گهرجي، ڇاڪاڻ ته ابن آدم اهڙي وقت ايندو جنهن جو اوهان کي گمان به نه هوندو.

ايماندار ۽ بي ايمان نوڪر

(لوقا ۱۲: ۴۱-۴۸)

(۴۵) ”پوءِ مون کي ٻڌايو ته ايماندار ۽ سياڻو نوڪر ڪير آهي، جنهن کي سندس مالڪ پنهنجي نوڪرن ڇاڪرن مٿان مقرر ڪري ويو هجي ته انهن کي کاڌو پاڻي پوري وقت تي ڏئي؟ (۴۶) سياڻو آهي اهو نوڪر جنهن کي سندس مالڪ اچڻ مهل ائين ڪندو ڏسي. (۴۷) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته هو کيس سڄيءَ ملڪيت جو مختيار ڪندو. (۴۸) پر جيڪڏهن اهو نوڪر بچڙو هجي ۽ دل ۾ خيال ڪري ته منهنجي مالڪ جي اچڻ ۾ دير آهي، (۴۹) ۽ اچي پنهنجي ساٿي نوڪرن کي مارڻ لڳي ۽ شرابين سان کائڻ پيئڻ لڳي، (۵۰) ته انهيءَ نوڪر جو مالڪ به انهيءَ ئي ڏينهن اچي سهڙندو جنهن جو هن کي خواب خيال به نه هوندو ۽ اهڙي وقت ايندو جنهن جي هن کي ڪل ئي نه هوندي. (۵۱) پوءِ ته سندس مالڪ اچي خوب چهڪن سان مار ڏيئي رياڪارن جي ٽولي ۾ شامل ڪري ڪڍي ڇڏيندس جتي هو رڙيون ڪندو ۽ پنهنجا ڏند ڪرئيندو.“

ڏهن ڪنوارين چوڪرين جو مثال

- ۲۵ ① ”انهيءَ ڏينهن آسمان واري بادشاهت ڏهن ڪنوارين چوڪرين وانگر هوندي. جيڪي پنهنجون ڏيائون کڻي گهوت کي وٺڻ لاءِ ٻاهر ويون. ② انهن مان پنج اياڻيون هيون ۽ پنج سياڻيون. ③ ڇالاءِ جو اياڻين جڏهن پنهنجون ڏيائون کنيون ته پاڻ سان تيل ڪونه کنيائون. ④ پر سياڻين پنهنجن ڏيائين کڻڻ وقت پاڻ سان گڏ پيالن ۾ تيل به کنيو. ⑤ گهوت کي اچڻ ۾ دير ٿي ويئي تنهنڪري چوڪرين کي ننڊ اچڻ لڳي ۽ سمهي پيون.
- ⑥ پوءِ اڌ رات جو جڏهن هُل ٿيو ته ’اجهوءَ گهوت اچي ويو. ٻاهر اچو ۽ کيس گڏجو.‘ ⑦ تڏهن اهي چوڪريون اُٿيون ۽ پنهنجون ڏيائون ٺيڪ ڪرڻ لڳيون. ⑧ پوءِ اياڻين چوڪرين سياڻين کي چيو ته ’ڪجهه تيل اسان کي به ڏيو چو ته اسان جون ڏيائون وسامن ٿيون.‘ ⑨ پر سياڻين چوڪرين وراڻيو ته ’اسان وٽ ايترو تيل ڪونه آهي جو اسان ۽ اوهان لاءِ پورو پئجي سگهي. چڱو ائين ٿيندو جو اوهين وڃي دڪان تان پنهنجي لاءِ تيل وٺي اچو.‘ ⑩ تنهنڪري اياڻيون چوڪريون تيل وٺڻ لاءِ ويون پئي ته ايتري ۾ گهوت به اچي پهتو. پنج چوڪريون جيڪي تيار هيون سي گهوت سان شاديءَ جي دعوت ۾ ويون ۽ دروازو بند ٿي ويو.
- ⑪ تنهن کان پوءِ ٻيون چوڪريون به پهتيون ۽ چوڻ لڳيون ته ’سائين! سائين! اسان لاءِ در کوليو.‘ ⑫ گهوت وراڻيو ته ’آءُ سچ ٿو چوان ته آءُ اوهان کي نه ٿو سڃاڻان.‘
- ⑬ تنهنڪري اوهين به سجاڳ رهجوم ڇاڪاڻ ته اوهين انهيءَ ڏينهن يا وقت کي نه ٿا ڄاڻو.“

ٽن نوڪرن جو مثال

(لوقا ۱۱:۱۹-۲۴)

- ⑭ ”يا وري آسمان واري بادشاهت انهيءَ ماڻهوءَ مثل آهي، جيڪو ٻئي ملڪ ڏانهن سير ڪرڻ لاءِ ويو پئي ۽ پنهنجن نوڪرن کي سڏي پنهنجو

مال ملڪيت انهن جي حوالي ڪيائين. ⑮ هن هر هڪ کي سندس لياقت موجب ملڪيت ڏني. هڪ کي پنج هزار ⑰ چانديءَ جا سڪا ڏنائين، ٻئي کي ٻه هزار ۽ ٽئين کي هڪ هزار ڏيئي پاڻ مسافريءَ تي ويو هليو. ⑯ جنهن کي پنج هزار چانديءَ جا سڪا مليا تنهن وڃي هڪدم انهن سان واپار هلايو ۽ ٻيا پنج هزار ڪمياائين. ⑰ اهڙيءَ طرح جنهن کي ٻه هزار چانديءَ جا سڪا مليا تنهن به ٻه هزار ٻيا ڪمايا. ⑱ پر جنهن کي هڪ هزار چانديءَ جا سڪا مليا تنهن زمين ۾ ڪڏ ڪوئي پنهنجي مالڪ جا پيسا پوري ڇڏيا.

⑲ گهڻي وقت گذرڻ کان پوءِ انهن نوڪرن جو مالڪ موٽي آيو ۽ انهن کان حساب وٺڻ لڳو. ⑳ جنهن نوڪر کي پنج هزار چانديءَ جا سڪا مليا هئا، اهو ٻيا به پنج هزار کڻي آيو ۽ چيائين ته 'سائين! اوهان مون کي پنج هزار چانديءَ جا سڪا ڏنا هئا. اجهوم مون انهن مان ٻيا به پنج هزار ڪمايا آهن.' ㉑ تنهن تي هن جي مالڪ چيو ته 'شاباس ۾ نيڪ ۽ ايماندار نوڪر! تون ٿوري ۾ ايماندار رهيو آهين، تنهنڪري آءُ گهڻو ڪجهه تنهنجي حوالي ڪندس. اڄ ۽ اچي منهنجي خوشين ۾ شريڪ ٿي.' ㉒ پوءِ اهو نوڪر آيو جنهن کي ٻه هزار چانديءَ جا سڪا مليا هئا ۽ اچڻ سان چيائين ته 'سائين! اوهان مون کي ٻه هزار چانديءَ جا سڪا ڏنا هئا. اجهوم مون انهن مان ٻيا به پنج هزار ڪمايا آهن.' ㉓ تنهن تي سندس مالڪ چيس ته 'شاباس ۾ نيڪ ۽ ايماندار نوڪر! تون ٿوري ۾ ايماندار رهيو آهين، تنهنڪري آءُ گهڻو ڪجهه تنهنجي حوالي ڪندس. اڄ ۽ اچي منهنجي خوشين ۾ شريڪ ٿي.' ㉔ پوءِ اهو نوڪر اندر آيو جنهن کي هڪ هزار چانديءَ جا سڪا مليا هئا ۽ اچي چيائين ته 'سائين! مون کي خبر هئي ته اوهين سخت ماڻهو آهيو، چالاڪو اوهين اهو لٽندا آهيو جيڪو پوکيندا ئي نه آهيو ۽ اهو گڏ ڪندا آهيو جيڪو ڇڏيندا ئي نه آهيو. ㉕ تنهنڪري مون کي ڊپ ٿيڻ سو مون وڃي توهان جا ڏنل هڪ هزار چانديءَ جا سڪا زمين ۾ پوري ڇڏيا. اجهوم هي توهان جا پيسا.' ㉖ تنهن تي سندس مالڪ چيو ته 'اي بچڙا ۽ سست نوڪر! جڏهن

⑰ چانديءَ جا سڪا: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي

مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰:۲۰.

تو کي اها به خبر هئي ته آءُ اهو لٿندو آهيان جيڪو پوکيندو ئي نه آهيان ۽ اهو گڏ ڪندو آهيان جيڪو چٽيندو ئي نه آهيان (۲۷) ته پوءِ تو کي گهربو هو ته منهنجا پيسا سيڙائين ها ۽ جڏهن آءُ موٽي اچان ها ته پيسا مناهي سميت اچي وٺان ها. (۲۸) پوءِ حڪم ڏنائين ته ’هن کان اهو هڪ هزار به ڪسي ڏهن هزارن واري نوڪر کي ڏيو. (۲۹) چالاڪ جو جنهن ڪجهه ڪمايو آهي تنهن کي وڌيڪ ڏنو ويندو ته جيئن وٽس گهڻو ٿي پوي. پر جنهن ڪجهه به نه ڪمايو آهي تنهن کان اهو به ڪسيو ويندو جيڪو وٽس آهي. (۳۰) اوهين هن بيڪار نوڪر کي ڌڪا ڏيئي ٻاهر اونداهيءَ ۾ اچلايو، جتي هو رڙيون ڪري ۽ پنهنجا ڏند ڪرتي.“

آخري فيصلو

(۳۱) ”جڏهن ابن آدم پنهنجي جلوي سان ايندو ۽ سڀ ملائڪ ساڻس گڏ هوندا، تڏهن هو پنهنجي جلال واري تخت تي ويهندو (۳۲) ۽ سڀني قومن جا ماڻهو سندس اڳيان حاضر ٿيندا. پوءِ هو انهن کي ٻن ٽولن ۾ ورهائيندو، جيئن ريڍار پنهنجي ڌڻ مان رڍن کي پڪرين کان ڌار ڪندو آهي. (۳۳) هو رڍن کي پنهنجي ساڄي پاسي بيهاريندو ۽ پڪرين کي کاٻي پاسي. (۳۴) پوءِ بادشاهه ساڄي پاسي وارن کي چونڊو ته ’اوهين، جيڪي منهنجي پيءُ جي طرفان سڀاڳا آهيو، اچو ۽ بادشاهي وٺو، جيڪا اوهان جي لاءِ دنيا جي پيدائش کان وٺي تيار ڪئي ويئي آهي. (۳۵) چالاڪ جو جڏهن آءُ بڪايل هوس ته اوهان مون کي ڪارايو، آءُ اڃايل هوس ته اوهان مون کي پياريو، آءُ پرديسي هوس ته اوهان مون کي پنهنجي گهر ۾ ٽڪايو. (۳۶) آءُ اگهاڙو هوس ته اوهان مون کي ڪپڙا ڍڪايو، آءُ بيمار هوس ته اوهان منهنجي تيمارداري ڪئي، آءُ قيد ۾ هوس ته اوهان منهنجي ملاقات ڪئي. (۳۷) تنهن تي نيڪ ڪيس چوندا ته ’اي خداوند! ڪڏهن اسان تو کي بڪايل ڏسي ڪارايو يا اڃايل ڏسي پياريو؟ (۳۸) ڪڏهن اسان تو کي پرديسي ڏسي پنهنجي گهر ۾ ٽڪايو يا اگهاڙو ڏسي ڪپڙا ڍڪايا؟ (۳۹) ڪڏهن اسان تو کي بيمار يا قيد ۾ ڏسي تنهنجي

۲۹:۲۵ مت ۱۲:۱۳، مر ۲۵:۴، لو ۱۸:۸، ۲۵:۲۰-۲۵ مت ۱۲:۸، ۱۳:۲۲، لو ۱۳:۲۸

۳۱:۲۵ مت ۲۰:۱۶، ۲۸:۱۹

ملاقات ڪئي؟' ④۰ بادشاهه جواب ۾ چوندو ته 'آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪڏهن اوهان منهنجي ڪنهن گهٽ کان گهٽ ڀاءُ پيٽ سان به اهڙو ڪم ڪيو ته اهو چڻ اوهان مون سان ئي ڪيو.'

④۱ پوءِ هو ڪاٻي پاسي وارن کي چوندو ته 'مون وٽان هليا وڃو اوهان تي خدا جو قهر آهي. وڃي دائمي باهه ۾ پئو جيڪا شيطان ۽ سندس ملائڪن لاءِ تيار ڪئي ويئي آهي. ④۲ چالاڪو جڏهن آءُ بڪايل هوس ته اوهان مون کي نه ڪارايو آءُ اڃايل هوس ته اوهان مون کي نه پياريو. ④۳ جڏهن آءُ پرديسي هوس ته اوهان مون کي پنهنجي گهر ۾ نه ٽڪايو آءُ اگهاڙو هوس ته اوهان مون کي ڪپڙا نه ڍڪايو آءُ بيمار ۽ قيد ۾ هوس ته اوهان منهنجي تيمارداري نه ڪئي.' ④۴ پوءِ اهي به کيس چوندا ته 'اي خداوند! ڪڏهن اسان تو کي بڪايل، اڃايل، پرديسي، اگهاڙو، بيمار يا قيد ۾ ڏٺو جو اسان تنهنجي مدد نه ڪئي؟' ④۵ تنهن تي بادشاهه جواب ۾ چوندو ته 'آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪڏهن اوهان ڪنهن به گهٽ کان گهٽ ماڻهوءَ کي مدد کان انڪار ڪيو ته چڻ اوهان منهنجي مدد کان انڪار ڪيو. ④۶ پوءِ اوهان کي دائمي سزا ملندي ۽ نيڪن کي دائمي زندگي.'"

عيسيٰ خلاف سازش

(مرقس ۱:۱۴-۲، لوقا ۱:۲۲-۲، يوحنا ۱۱:۴۵-۵۳)

① جڏهن عيسيٰ هي سڀ ڳالهيون ٻڌائي چڪو ته هن پنهنجن شاگردن کي چيو ته ② "اوهان کي خبر آهي ته ٻن ڏينهن کان پوءِ عيد فصح ايندي ۽ ابن آدم ماڻهن جي حوالي ڪيو ويندو جيڪي کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻندا."

③ هوڏانهن سردار ڪاهن ۽ يهودين جا بزرگ قائفائو نالي وڏي سردار ڪاهن جي گهر ۾ اچي گڏ ٿيا. ④ عيسيٰ کي فريب سان ڦاسائي ختم ڪرائڻ لاءِ هنن پاڻ ۾ گڏجي صلاح ڪئي، ⑤ پر چيائون ته "عيد جي ڏينهن نه ڪريون متان ماڻهن ۾ وڳوڙ نه پئجي وڃي."

عيسي جي بيت عنياه ۾ مهمانداري

(مرقس ۳:۱۴-۹، يوحنا ۱۲:۱-۸)

⑥ جڏهن عيسيٰ بيت عنياه ۾ ڪوڙهه جهڙي مرض واري شمعون جي گهر ۾ هو ته ④ هڪ عورت وٽس آئي جنهن کي هڪ سنگمرمر جي عطردانيءَ ۾ تمام قيمتي عطر هو. جڏهن عيسيٰ ماني کائي رهيو هو ته ان عورت اچي هن جي مٿان عطر هاريو. ⑧ شاگرد هي ڏسي ڪاوڙيا ۽ چيائون ته ”هي زيان ڇو ٿو ڪيو وڃي؟“ ⑨ هي عطر وڏي رقم ۾ وڪامجي سگهيو ٿي ۽ اُهي پيسا غريبن کي ڏجن ها. ⑩ عيسيٰ انهن جي اها ڳالهه ڄاڻي چيو ته ”اوهين هن عورت کي ڇو ٿا ستايو؟ ان منهنجي لاءِ تمام سٺو ڪم ڪيو آهي. ⑪ غريب ته اوهان وٽ هميشه آهن پر آءُ اوهان سان هميشه نه هوندس. ⑫ جڏهن هن منهنجي جسم تي عطر هاريو ته هن مون کي دفن لاءِ تيار ڪيو. ⑬ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جتي خوشخبريءَ جي سچي دنيا ۾ تبليغ ڪئي ويندي، اُتي هن عورت جي يادگيريءَ ۾ جيڪو ڪم هن ڪيو آهي، ان جو به ذڪر ڪيو ويندو.“

يهوداه جي عيسيٰ خلاف سازش

(مرقس ۱۰:۱۴-۱۱، لوقا ۲۲:۳-۶)

⑭ پوءِ ٻارهن شاگردن مان هڪڙو جنهن کي يهوداه اسڪريوتي چوندا هئا سو سردار ڪاهنن وٽ آيو ⑮ ۽ کين چيائين ته ”جيڪڏهن آءُ عيسيٰ کي اوهان جي حوالي ڪريان ته پوءِ اوهين مون کي ڇا ڏيندا؟“ تنهن تي انهن کيس ٽيهه ⑰ چانديءَ جا سڪا ڳڻي ڏنا. ⑱ ان کان پوءِ يهوداه اهڙي موقعي جي تاڙ ۾ هو ته جيئن عيسيٰ کي سندن حوالي ڪري.

⑰ چانديءَ جا سڪا: هي چانديءَ جا وڏا سڪا هئا، جيڪو هڪ سڪو چانديءَ جي چئن عام سڪن جي برابر هوم يعني چئن ڏينهن جي مزوريءَ جي برابر.

⑱ ۴:۲۶ لو ۳۸-۳۷ ۱۱:۲۶ شر ۱۱:۱۵ ۱۵:۲۶ زڪ ۱۲:۱۱

شاگردن سان گڏ فصح ڪائڻ

(مرقس ۱۴:۱۲-۲۶، لوقا ۲۲:۷-۲۳، يوحنا ۱۳:۲۱-۳۰، ۱. ڪرنتين ۱۱:۲۳-۲۵)

۱۷) بي خميري مانيءَ جي عيد جي پهرين ڏينهن تي شاگردن اچي عيسيٰ کان پڇيو ته ”اوهان جي ڪهڙي مرضي آهي ته اسين اوهان جي فصح ڪائڻ جي ڪٿي تيار ڪريون؟“ ۱۸) عيسيٰ هنن کي چيو ته ”شهر ۾ فلاڻي ماڻهو وٽ وڃو ۽ منهنجي لاءِ کيس ٻڌايو ته ’استاد چوي ٿو ته سندس وقت اچي ويجهو ٿيو آهي. هو پنهنجن شاگردن سميت عيد فصح اوهان جي گهر ۾ ملهائيندو.“ ۱۹) شاگردن ائين ئي ڪيو جيئن عيسيٰ کين ٻڌايو هو ۽ فصح تيار ڪيائون.

۲۰) جڏهن شام ٿي ته عيسيٰ پنهنجن ٻارهن شاگردن سميت دسترخوان تي اچي ويٺو. ۲۱) ماني ڪائيندي عيسيٰ چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان مان هڪڙو مون کي پڪڙائيندو.“ ۲۲) شاگرد ويچارا ڏاڍا غمگين ٿيا ۽ هڪٻئي پٺيان عيسيٰ کان پڇڻ لڳا ته ”خداوند اهو آءُ ته نه آهيان؟“ ۲۳) تنهن تي عيسيٰ ورائيو ته ”اهو جنهن پنهنجو گرهه مون سان گڏ ٿالهيءَ مان ٻوڙيو سو ئي مون کي پڪڙائيندو.“ ۲۴) ابن آدم ته ائين ئي مردوم جيئن صحيفي ۾ لکيل آهي. پر حيف آهي ان تي جيڪو ابن آدم کي پڪڙائيندو. ان ماڻهو لاءِ اهو بهتر هو ته هو دنيا ۾ اصل ڄمي ئي نه ها.“ ۲۵) دغا باز يهوداهه ڳالهايو ۽ پڇيائين ته ”اي سائين! اهو آءُ ته نه آهيان؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”ائين ته تون پاڻ ٿو چوين.“

۲۶) جڏهن هو ڪائين پيا ته عيسيٰ ماني کڻي شڪر ڪري پڳي ۽ شاگردن کي ڏيئي چيائين ته ”وٺو ۽ کائو هي منهنجو بدن آهي.“ ۲۷) پوءِ هن پيالو کڻي شڪر ڪري انهن کي ڏيندي چيو ته ”اوهين سڀئي هن مان پيئو.“ ۲۸) اهو منهنجو رت آهي، جيڪو گهڻن ئي جي گناهن جي معافيءَ لاءِ وهائجي ٿو ۽ جنهن سان خدا جو عهد ٻڌجي ٿو. ۲۹) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته آءُ تيسڙين مٿي وري نه پيئندس جيستائين پنهنجي پيءُ جي بادشاهت

۾ اوهان سان گڏ نئين مئي نه پيٿان. ” (۳۰) پوءِ انهن^۱ زبور پڙهيو ۽ زيتون جي تڪر ڏانهن هليا ويا.

پطرس جي انڪار ڪرڻ بابت اڳڪٿي

(مرقس ۱۴:۲۰-۳۱، لوقا ۲۲:۳۱-۳۴، يوحنا ۱۳:۳۶-۳۸)

(۳۱) پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اڄ رات اوهين سڀئي مون کي ڇڏي پڄي ويندا ڇاڪاڻ ته لکيل آهي ته ’خدا ريدار کي ماريندو ۽ ريون ٿري پڪڙجي وينديون.‘ (۳۲) تنهن هوندي به آءُ پنهنجي جيئري ٿيڻ کان پوءِ اوهان کان اڳي ئي گليل ڏانهن ويندس. ” (۳۳) تنهن تي پطرس ڳالهائيو ۽ عيسيٰ کي چيائين ته ”توڙي جو پيا سڀ اوهان کي ڇڏي وڃن پر آءُ اوهان کي ڪڏهن به نه ڇڏي ويندس. ” (۳۴) عيسيٰ هن کي چيو ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته اڄ رات ڪڪڙ جي بانگ ڏيڻ کان اڳ ۾ تون ٽي دفعا منهنجو انڪار ڪندين. ” (۳۵) پطرس ورائيو ته ”آءُ ائين ڪڏهن به نه چوندس ته آءُ اوهان کي نه ٿو سڃاڻان، توڙي جو مون کي اوهان سان گڏ مرڻو پوي. ” ٻين سڀني شاگردن به اهڙيءَ طرح اقرار ڪيو.

گتسيمني ۾ دعا گهرڻ

(مرقس ۱۴:۳۲-۴۲، لوقا ۲۲:۳۹-۴۶)

(۳۶) پوءِ عيسيٰ پنهنجن شاگردن سان گڏجي گتسيمني نالي باغ ۾ آيو ۽ هن انهن کي چيو ته ”اوهين هتي ويهي رهو ته آءُ هتي وڃي دعا گهران. ” (۳۷) هن پطرس ۽ زبديءَ جي ٻن پٽن کي پاڻ سان کنيو ۽ ڏاڍو غمگين ۽ پریشان ٿيڻ لڳو. (۳۸) هن انهن کي ٻڌايو ته ”مون کي ايترو ته ڏک آهي جو منهنجي دل ٽٽڻ تي آهي. اوهين هتي ترسو ۽ مون سان گڏ جاڳندا رهو. ” (۳۹) عيسيٰ ٿورو ڀيرو ويو ۽ پاڻ کي منهن ڀر ڪيرائي دعا گهرڻ لڳو ته ”اي منهنجا

^۱ زبور پڙهيو: عيد فصح جي پوري ٿيڻ تي هڪ خاص زبور ڳايو هو.

بابا! جيڪڏهن ٿي سگهي ته هي پيالو مون تان تاريو وڃي، تنهن هوندي به منهنجي نه پر تنهنجي مرضي پوري ٿئي.“

۴۰) پوءِ هو شاگردن وٽ موٽي آيو ۽ ڏٺائين ته هو سمهيا پيا آهن. تنهن تي هن پطرس کي چيو ته ”ڇا اوهين هڪڙو ڪلاڪ به مون سان گڏ جاڳي نه پيا سگهو؟“ ۴۱) جا ڳندا رهو ۽ دعا گهرو ته شل اوهين ڪنهن آزمائش ۾ نه پئو. سڄ پڇو ته روح ته گهري ٿو پر بدن ڪمزور آهي.“

۴۲) عيسيٰ وري ٻيو دفعو پري ويو ۽ دعا گهريائين ته ”اي منهنجا بابا! جيڪڏهن هي پيالو منهنجي پيٽ کان سواءِ ٿري نه ٿو سگهي ته پوءِ پلي تنهنجي مرضي پوري ٿئي.“ ۴۳) پوءِ هو موٽي آيو ۽ ڏٺائين ته هو وري ستا پيا آهن، چوٽه اهي اڪيون به نه پيا پئي سگهن.

۴۴) وري به عيسيٰ انهن کي ڇڏي ويو ۽ ٽيون دفعو به دعا گهري اهي ساڳيا لفظ چيائين. ۴۵) پوءِ هو شاگردن وٽ موٽي آيو ۽ چيائين ته ”ڇا اوهين اڃا تائين نندون ۽ آرام پيا ڪريو؟ اجها اها گهڙي اچي پهتي آهي ۽ هاڻي ابن آدم گنهگارن جي حوالي ڪيو ويندو.“ ۴۶) اٿو هلو ۽ ڏسوم جيڪو مون کي پڪڙائي رهيو آهي سو ويجهو اچي پهتو آهي.“

عيسيٰ جو جهلجڻ

(مرقس ۱۴:۴۳-۵۰، لوقا ۲۲:۴۰-۵۳، يوحنا ۱۸:۳-۱۲)

۴۷) اڃا هن ڳالهائين ٿي پئي ته ٻارهن شاگردن مان يهوداه نالي شاگرد آيو ۽ هن سان گڏ هڪڙي وڏي ٽولي ترارن ۽ لئين سان هئي جنهن کي سردار ڪاهنن ۽ يهودين جي بزرگن موڪليو هو. ۴۸) دغاباز انهن کي اها نشاني سمجھائي هئي ته ’جنهن ماڻهوءَ کي آءُ چميان ته اهو عيسيٰ هوندو ۽ کيس پڪڙجو‘. ۴۹) هو پهچڻ شرط سڌو عيسيٰ وٽ آيو ۽ چيائين ته ”اي سائين! سلام.“ پوءِ کيس چمي ڏنائين. ۵۰) تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”ميانم جنهن ڪم لاءِ آيو آهين سو جلدي ڪر.“ پوءِ هنن اچي عيسيٰ کي ٻڌو ۽ قابو ڪيائونس. ۵۱) تنهن تي عيسيٰ جي سائين مان هڪڙي ست ڏيئي ترار ڪڍي وڏي سردار ڪاهن جي نوڪر کي هنئي ۽ سندس ڪن ڪپي وڌائين. ۵۲) تڏهن عيسيٰ انهيءَ کي چيو ته ”پنهنجي ترار مياڻ ۾ وجهه.

ڇاڪاڻ ته جيڪي به ترار ڪين ٿا سي ترار سان ئي ماريا وڃن ٿا. (۵۳) تو
 ڪي خبر نه آهي ڇا ته آءُ پنهنجي پيءُ کي عرض ڪري ٿو سگهان ته هو
 هيئر ئي منهنجي مدد لاءِ ٻارهن لشڪرن کان به مٿي ملائڪ موڪلي
 ڏئي؟ (۵۴) پر انهيءَ صورت ۾ پاڪ لکت ڪيئن پوري ٿيندي جا لکيل آهي
 ته هيئن ضرور ٿيندو؟“ (۵۵) پوءِ عيسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”ڇا آءُ ڄڻ ڪو
 ڌاڙيل هوس جو اوهين ترارون ۽ لنيون کڻي مون کي پڪڙڻ لاءِ آيا آهيو؟
 هيڪل ۾ ويهي آءُ روزانو تعليم ڏيندو هوس، پر اتي ته اوهان مون کي
 ڪڏهن به نه پڪڙيو. (۵۶) پر اهو سڀ ڪجهه انهيءَ لاءِ ٿيو آهي ته جيئن
 نبي جيڪو صحيفي ۾ لکي ويا آهن، سو سچو ثابت ٿئي.“ پوءِ سڀئي
 شاگرد عيسيٰ کي ڇڏي ڀڄي ويا.

عيسيٰ ڪائونسل جي اڳيان

(مرقس ۱۴:۵۳-۶۵، لوقا ۲۲:۵۴-۵۵، ۶۳-۶۱، يوحنا ۱۸:۱۳-۱۴، ۱۹:۱۴-۲۴)

(۵۷) جن عيسيٰ کي پڪڙيو هو سي کيس وڏي سردار ڪاهن قانفا جي
 گهر وٺي آيا جتي شريعت جا عالم ۽ بزرگ اچي گڏ ٿيا هئا. (۵۸) پطرس ٿورو
 پٺيان پئي آيو سو به وڏي سردار ڪاهن جي گهر جي اڳڻ ۾ آيو ۽ اندر
 گهڙي پهريدارن سان گڏ ويهي رهيو انهيءَ لاءِ ته جيئن هو ڏسي ته آخر
 ٿئي ڇا ٿو. (۵۹) سردار ڪاهن ۽ سڄي ڪائونسل ڪوشش ڪئي ته عيسيٰ
 جي خلاف ڪا ڪوڙي شاهدي ملي ته جيئن کيس موت جي سزا ڏيارين.
 (۶۰) پر انهن کي ڪابه شاهدي ملي نه سگهي، جيتوڻيڪ ڪيترائي ڪوڙا
 شاهد آيا. نيٺ هڪڙا ٻه شخص آيا (۶۱) ۽ چوڻ لڳا ته ”اسان هن ماڻهو کي
 چوندي ٻڌو آهي ته ’آءُ خدا جي هيڪل ڊاهي سگهان ٿو ۽ ٽن ڏينهن کان
 پوءِ وري ان کي ٺاهي به سگهان ٿو.“

(۶۲) وڏو سردار ڪاهن اُٿي بيٺو ۽ عيسيٰ کي چيائين ته ”ڇا تو کي هنن
 جي الزامن جي جواب ۾ ڪجهه چوڻو آهي؟“ (۶۳) پر عيسيٰ ماٺ ۾ رهيو.
 وري هن چيس ته ”زنده خدا جي نالي تي هاڻي آءُ تو کي قسم ٿو ڏيان ته
 اسان کي ٻڌاءِ ته ڇا تون مسيح، خدا جو فرزند آهين؟“ (۶۴) عيسيٰ هن کي

ورائيو ته ”اهو ته تو پاڻ چيو آهي، بلڪ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هن کان پوءِ اوهين ابن آدم کي خدا تعاليٰ جي ساڄي پاسي تي ويٺل ۽ آسماني ڪڪرن ۾ ايندي ڏسندا.“ ①۵ انهيءَ تي وڏي سردار ڪاهن پنهنجا ڪپڙا ڦاڙيندي چيو ته ”هن ڪفر بڪيو آهي. اسان کي وڌيڪ شاهدي نه ڪبي. هاڻي اوهان هن جا ڪفر وارا لفظ ٻڌا آهن. ①۶ اوهان جو ڇا خيال آهي؟“ انهن جواب ڏنو ته ”هي ڏوهي آهي ۽ هن کي مارڻ ڪبي.“

①۷ پوءِ اهي هن جي منهن تي ٿڪون هڻڻ لڳا ۽ کيس نونشا هنيائون. ڪن کيس چماتون هنيون ①۸ ۽ چيائون ته ”اي مسيح! نبوت سان ٻڌاءِ ته ڪنهن تو کي ڌڪ هنيو؟“

پطرس جو عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(مرقس ۱۴:۶۶-۷۲، لوقا ۲۲:۵۶-۶۲، يوحنا ۱۸:۱۵-۱۸، ۲۵-۲۷)

①۹ پطرس ٻاهر اڳڻ ۾ ويٺو هو ته هڪ نوڪريائي اچي چيس ته ”تون به عيسيٰ گليليءَ سان گڏ هئين.“ ②۰ پر هو انهن سڀني جي روبرو آلي ويو ۽ چيائين ته ”آءُ نه ٿو سمجهان ته تون ڇا ٿي چوين پئي.“ ②۱ هو ٻاهر ڏيڏي ۾ ويو، جتي ٻي نوڪريائي هن کي ڏٺو ۽ اُتي بيٺل ماڻهن کي چيائين ته ”هي ماڻهو عيسيٰ ناصري سان گڏ هو.“ ②۲ وري به پطرس آلي ويو ۽ قسم کڻي چيائين ته ”آءُ ان ماڻهو کي نه ٿو سڃاڻان.“ ②۳ ٿوري وقت کان پوءِ جيڪي اتي بيٺا هئا تن به اچي پطرس کي چيو ته ”تون ضرور انهن مان هڪڙو آهين، ڇا لاءِ جو جهڙي نموني تون ڳالهائين ٿو سو ٻڌائي ٿو ته تون انهن مان آهين.“ ②۴ تنهن تي پطرس لعنت وجهندي چيو ته ”خدا جو مون تي غضب پوي جيڪڏهن آءُ سچ نه ٿو ڳالهايان، ڇو ته آءُ ان ماڻهو کي نه ٿو سڃاڻان.“ انهيءَ دم ڪڪڙ ٻانگ ڏني ②۵ ۽ پطرس کي عيسيٰ جو چيو ياد اچي ويو ته ”جيسين ڪڪڙ ٻانگ ڏئي تنهن کان اڳ ۾ تون ئي دفعا منهنجو انڪار ڪندي.“ پطرس ٻاهر نڪري ويو ۽ زار و زار روئڻ لڳو.

عيسي پلاطس جي اڳيان

(مرقس ۱:۱۵، لوقا ۱:۲۳-۲، يوحنا ۱۸:۲۸-۳۲)

۲۷ ① صبح جو سویر ئي سيئي سردار ڪاهن ۽ يهودين جا بزرگ پاڻ ۾ مليا ۽ عيسيٰ کي مارائڻ جا منصوبا سنڻ لڳا. ② سو هن کي ٻڌي وئي ويا ۽ وڃي رومي گورنر پلاطس جي حوالي ڪيائونس.

يهوداه جو موت

(رسولن جا ڪم ۱:۱۸-۱۹)

③ جڏهن دغاباز يهوداه ڏٺو ته عيسيٰ کي سزاوار ٺهرايو ويو آهي ته پوءِ هن ڏاڍو پڇتايو ۽ سردار ڪاهنن ۽ بزرگن وٽ اهي ٽيهه چانديءَ جا سڪا موٽائي کڻي ويو. ④ هن چيو ته ”مون اهو گناهه ڪيو جو هڪ بي گناهه کي پڪڙايو اٿم.“ پر انهن ورائيو ته ”اسان جو ان سان ڪهڙو واسطو؟ اهو ته تنهنجو ئي ڪم آهي سو تون ئي ڄاڻ.“ ⑤ يهوداه اهي پيسا هيڪل ۾ ڦٽا ڪري هليو ويو ۽ وڃي پاڻ کي ڦاهو ڏنائين.

⑥ پوءِ سردار ڪاهنن اهي سڪا کڻي چيو ته ”هي پيسا خون جي بها آهي، تنهنڪري انهن پيسن کي هيڪل جي خزاني ۾ وجهڻ جائز نه آهي.“

⑦ سو هنن پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته انهن پيسن سان پرديسين لاءِ قبرستان خريد ڪجي ۽ انهيءَ لاءِ ڪنير وارو ميدان ورتائون. ⑧ اهو ئي سبب آهي جو اڄ ڏينهن تائين اها زمين ”رت جو ميدان“ سڏبي آهي.

⑨ اهڙيءَ طرح يرمياھ نبيءَ جو چوڻ سچو ثابت ٿيو ته ”انهن اهي ٽيهه سڪا کنيا جيڪي بني اسرائيل سندس ملهه طور ڏيڻ لاءِ قبول ڪيا هئا. ⑩ پوءِ انهن اهي پيسا ڪنير جي ميدان لاءِ ڏنا جيئن خداوند مون کي حڪم ڏنو هو.“

پلاطس جا عيسيٰ کان سوال پڇڻ

(مرقس ۲:۱۵-۵، لوقا ۳:۲۳-۵، يوحنا ۱۸:۲۳-۳۸)

⑪ عيسيٰ گورنر جي اڳيان پيش ڪيو ويو جنهن کانئس سوال پڇيو

تہ ”چا تون يهودين جو بادشاهہ آهين؟“ عيسيٰ جواب ڏنس ته ”اهو ته اوهين پاڻ ٿا چئو.“ (۱۲) هن سردار ڪاهنن ۽ بزرگن جي هنيل تهمتن جي جواب ۾ ڪجهه به نه چيو. (۱۳) تنهنڪري پلاطس هن کي چيو ته ”چا تون هي سڀ ڳالهيون ٻڌين ٿو جيڪي هي تو تي مڙهين ٿا؟“ (۱۴) پر عيسيٰ هڪ لفظ به چوڻ کان انڪار ڪيو. تنهن تي گورنر ڏاڍو حيران ٿيڻ لڳو.

عيسيٰ لاءِ موت جي فتويٰ

(مرقس ۶:۱۵-۱۵، لوقا ۲۳:۱۳-۲۵، يوحنا ۱۸:۳۹-۱۹:۱۶)

(۱۵) گورنر جو اهو دستور هوندو هو ته عيد فصح جي موقعي تي هو هڪڙي قيديءَ کي آزاد ڪندو هو جنهن جي لاءِ رعيت چوندي هيس. (۱۶) انهن ڏينهن ۾ هڪ مشهور ماڻهو قيد ٿيل هو جنهن جو نالو برابا هو. (۱۷) پوءِ جڏهن ماڻهو اچي گڏ ٿيا ته پلاطس انهن کان پڇيو ته ”ٻڌايو ته اوهان جي خاطر آءُ ڪنهن کي آزاد ڪريان، برابا کي يا عيسيٰ کي، جيڪو مسيح ٿو سڏجي؟“ (۱۸) ڇاڪاڻ ته هن ڄاتو پئي ته ”انهن حسد کان عيسيٰ کي قيد ڪري مون وٽ آندو آهي.“

(۱۹) اڃا هو انصاف جي ڪرسيءَ تي ويٺو ئي هو ته سندس زال چوائي موڪليس ته ”هن نيڪ ماڻهو کي ڪجهه به نه چئجانءُ، ڇاڪاڻ جو اڄ خواب ۾ مون هن جي ڪري ڏاڍو ڏک ڏٺو آهي.“ (۲۰) پر سردار ڪاهنن ۽ بزرگن خلق کي سمجهائي ڇڏيو هو ته هو پلاطس کي چون ته برابا کي آزاد ڪري ۽ عيسيٰ کي موت جي سزا ڏئي. (۲۱) گورنر انهن کان پڇيو ته ”هنن ٻنهي مان اوهان جي خاطر ڪنهن کي آزاد ڪريان؟“ انهن وراڻيو ته ”برابا کي!“ (۲۲) تنهن تي پلاطس انهن کان پڇيو ته ”پوءِ عيسيٰ کي ڇا ڪريان جيڪو مسيح ٿو سڏجي؟“ انهن سڀني چيو ته ”هن کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻو.“ (۲۳) تنهن تي پلاطس پڇين ته ”ڇو هن ڪهڙو ڏوهه ڪيو آهي؟“ پر هنن وٺي ڏاڍيون رڙيون ڪيون ته ”هن کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻو.“ (۲۴) تنهنڪري جڏهن پلاطس ڏٺو ته ڪو چارو

ئي نه آهي ۽ اٿلندو فساد ٿو ٿئي، تڏهن ڪجهه پاڻي کڻي ماڻهن جي اڳيان پنهنجا هٿ ڌوڻائين ۽ چيائين ته ”آءُ هن ماڻهوءَ جي خون کان آجو آهيان. اها اوهان جي ذميواري آهي.“ (۲۵) سڀني ماڻهن جواب ۾ چيو ته ”پلي ته هن جي خون جي سزا اسان کي ۽ اسان جي ٻارن کي ملي.“ (۲۶) پوءِ پلاطس برابر کي انهن جي خاطر آزاد ڪري ڇڏيو. پر عيسيٰ کي هن جهڪ هڻائي ماڻهن جي حوالي ڪيو ته وڃي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻس.

سپاهين جو عيسيٰ تي چٿرون ڪرڻ

(مرقس ۱۵:۱۶-۲۰، يوحنا ۱۹:۲-۳)

(۲۷) پوءِ سپاهي عيسيٰ کي گورنر جي محلات ۾ وٺي آيا ۽ سمورا سپاهي هن جي چوڌاري ڦري آيا. (۲۸) انهن عيسيٰ جا ڪپڙا لهرايا ۽ هڪڙو قرمزي جبو ڍڪايائونس. (۲۹) تنهن کان پوءِ انهن هڪڙو ڪنڊن جو تاج ٺاهي هن جي مٿي تي رکيو ۽ هڪ لڪ سندس هٿ ۾ ڏنائون ۽ پاڻ سڀيئي هن جي اڳيان گوڏا ڪوڙي چٿرون ڪرڻ لڳا. اهي چون پيا ته ”سلام اي يهودين جا بادشاهه!“ (۳۰) انهن هن کي ٿڪون هنيون ۽ لڪ کڻي کيس مٿي تي ڌڪ هڻڻ لڳا. (۳۱) جڏهن اهي چٿرون ڪري چڪا ته اهو قرمزي جبو لهرائي وري کيس ساڳيا ڪپڙا پهرايائونس. پوءِ هو کيس ٻاهر وٺي آيا ته جيئن صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻس.

صليب تي عيسيٰ کي ڪوڪا هڻڻ

(مرقس ۱۵:۲۱-۳۲، لوقا ۲۳:۲۶-۴۳، يوحنا ۱۹:۱۷-۲۷)

(۳۲) جڏهن هو وڃن پيا ته انهن کي ڪرين شهر جو هڪڙو ماڻهو مليو جنهن جو نالو شمعون هو. انهيءَ تي هنن زور رکيو ته هو عيسيٰ جو صليب کڻي هلي. (۳۳) پوءِ هو گلگتا نالي هڪڙي جاءِ تي پهتا جنهن جي معنيٰ آهي ”ڪوپريءَ جي جاءِ“. (۳۴) انهن هن کي ڪوڙاڻ گڏيل مٿي پيئڻ لاءِ ڏني. پر جڏهن هن اهو چڪيو تڏهن پيئڻ کان انڪار ڪيائين.

۳۵) انهن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا ۽ سندس ڪپڙا پاڻ ۾ ورهائڻ لاءِ ڳاڙها وڌائون. ۳۶) ان کان پوءِ اُهي اُتي ويهي رهيا ۽ هن تي پهرو ڏيڻ لڳا. ۳۷) انهن هن جي مٿان اهو الزام لکي هنيو ته ”هي عيسيٰ يهودين جو بادشاهه آهي.“ ۳۸) پوءِ عيسيٰ سان گڏ ٻن ڌاڙيلن کي به صليب تي چاڙهيائون، هڪ سندس ساڄي ۽ ٻيو سندس کاٻي پاسي.

۳۹) جيڪي ماڻهو اتان لنگهن پيا سي پنهنجا ڪنڌ ڌوڻي ٺوليون ڪري عيسيٰ کي چون پيا ته ۴۰) ”تون ته ٽن ڏينهن ۾ هيڪل ٻيو ڊاهين ۽ ٺاهين، هاڻي پاڻ کي ته بچاءِ. جيڪڏهن تون خدا جو فرزند آهين ته صليب تان هيٺ لهي ته ڏيکار.“ ۴۱) ساڳيءَ طرح سردار ڪاهن، شريعت جا عالم ۽ بزرگ هن تي چڙيون ڪري چوڻ لڳا ته ۴۲) ”هي ته ٻين کي ٻيو ڇڏائي پر هاڻي پاڻ کي نه ٿو بچائي سگهي. ڇا هي بني اسرائيل جو بادشاهه آهي؟ هاڻي صليب تان لهي اچي ته ڏسون ۽ ان تي ايمان آڻيون.“ ۴۳) هو خدا تي ڀروسو ٿو رکي ۽ چوي ٿو ته ”آءُ خدا جو فرزند آهيان“ ته ڀلي پوءِ ڏسون ته خدا هن کي ڪيئن ٿو بچائي.“ ۴۴) جيڪي ڌاڙيل هن سان گڏ صليب تي چاڙهيا ويا اهي به ساڳيءَ طرح کيس طعنا هڻن پيا.

عيسيٰ جو موت

(مرقس ۱۵:۳۳-۴۱، لوقا ۲۳:۲۴-۴۹، يوحنا ۱۹:۲۸-۳۰)

۴۵) منجهند جو سڄي ملڪ ۾ اوندهه چانئجي ويئي جيڪا ٽپهريءَ تائين هلي. ۴۶) ٽپهريءَ مهل عيسيٰ وڏي آواز سان رڙ ڪري چيو ته ۴۷) ”ايلي! ايلي! لما سبخڻي؟“ يعني ”اي منهنجا خدا! اي منهنجا خدا! تو مون کي ڇو ڇڏي ڏنو آهي؟“ ۴۸) جيڪي ماڻهو اُتي بيٺا هئا تن مان ڪن هن جا اهي لفظ ٻڌا ۽ چيائون ته ”هي الياس نبيءَ کي سڏي رهيو آهي.“ ۴۹) انهن مان هڪڙو

۴۷) ”ايلي! ايلي! لما سبخڻي؟“: هي آرامي ٻوليءَ جا لفظ آهن.

۲۵:۲۷ زب ۱۸:۲۲ ۲۹:۲۷ زب ۲۲:۲۷ م ۱۰:۲۵ ۴۰:۲۷ مت ۲۶:۶۱ م ۲:۱۹

۴۲:۲۷ زب ۸:۲۲ ۴۶:۲۷ زب ۲۲:۱ ۴۸:۲۷ زب ۶۹:۲۱

ماڻهو جلدي پڳو ۽ فوم جهڙي هڪ شيءِ کڻي ڪوڙي مٽي سان پري ڪاني جي چوٽيءَ تي ٻڌي عيسيٰ کي پيٺ لاءِ ڏنائين. (۴۹) پر ٻين چيو ته ”ترسوم ڏسون ته الياس هن کي بچائڻ لاءِ اچي ٿو يا نه.“

(۵۰) عيسيٰ وري وڏي رڙ ڪئي ۽ دم ڏنائين.

(۵۱) انهيءَ دم هيڪل جو پردو چوٽيءَ کان وٺي تري تائين ٻن حصن ۾ چيرجي ويو. ڌرتي ڌڏي ويئي ۽ ڏونگر ڌري پيا. (۵۲) قبرون ڦاٽي پيون ۽ ڪيترائي نيڪ ماڻهو جيڪي مري ويا هئا سي جيئرا ٿي اٿيا. (۵۳) اهي عيسيٰ جي ٻيهر جيئري ٿيڻ کان پوءِ قبرن مان ٻاهر نڪري اچي پاڪ شهر يروشلم ۾ داخل ٿيا ۽ گهڻن ئي ماڻهن کين ڏٺو.

(۵۴) فوجي صوبيدار ۽ ٻيا جيڪي ساڻس گڏ عيسيٰ تي پهرو ڏيئي رهيا هئا تن جڏهن زلزلو ۽ ٻيو ڪجهه ٿيندي ڏٺو ته ڏاڍا ڊڄي ويا ۽ چوڻ لڳا ته ”سچ پچ هيءُ ماڻهو خدا جو فرزند هو.“ (۵۵) اتي ڪيتريون عورتون به هيون، جيڪي پري کان ڏسي رهيون هيون. اهي عيسيٰ جي خدمت ڪرڻ لاءِ ساڻس گڏجي گليل کان آيون هيون. (۵۶) انهن ۾ مريم مگداليني، يعقوب ۽ يوسف جي ماءُ مريم ۽ زبديءَ جي پٽن جي ماءُ هئي.

عيسيٰ جو ڪفن دفن

(مرقس ۱۵: ۴۲-۴۳، لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶، يوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲)

(۵۷) جڏهن شام ٿي ته ارٿيا جو رهاڪو هڪ شاهوڪار ماڻهو اتي اچي پهتو. هن جو نالو يوسف هو ۽ هو به عيسيٰ جو شاگرد ٿيو هو. (۵۸) هو پلاطس جي ڪچهريءَ ۾ ويو ۽ عيسيٰ جي لاش وٺڻ لاءِ عرض ڪيائين. پلاطس حڪم ڏنو ته ”عيسيٰ جو لاش کيس ڏنو وڃي.“ (۵۹) پوءِ يوسف لاش هٿ ڪيو ۽ انهيءَ کي هڪڙي اچي صاف ڪفن ۾ ويڙهي، (۶۰) ان قبر ۾ رکيائين جيڪا هن ٽڪر تي پنهنجي لاءِ تازو کوٽائي هئي. پوءِ هڪڙو وڏو پٿر ريڙهي قبر جي منهن تي ڏنائين ۽ پاڻ هليو ويو. (۶۱) مريم مگداليني ۽ اها ٻي مريم اچي قبر جي سامهون ويهي رهيون.

قبر تي پهرو

① ② تياريءَ جي ڏينهن کان پوءِ ٻئي ڏينهن تي سردار ڪاهن ۽ فريسي گڏجي پلاطس وٽ ويا ③ ۽ چيائون ته ”سائين! اسان کي ياد آهي ته هو ننگ جڏهن اڃا جيئرو هو ته چونڊو هو ته ’آءُ تن ڏينهن کان پوءِ وري جيئرو ٿي اٿندس.‘ ④ تنهنڪري اوهين حڪم جاري ڪريو ته تن ڏينهن تائين قبر تي پهرو ڏنو وڃي، متان هن جا شاگرد سندس ميت چورائي وڃن ۽ وڃي ماڻهن کي چون ته هو مئلن مان وري جيئرو ٿي اٿيو آهي. سو متان هيءُ پوئين ننگي پهرين کان به وڌيڪ خراب نه ثابت ٿئي.“ ⑤ تنهن تي پلاطس انهن کي چيو ته ”پوءِ پهريدار وٺي وڃو ۽ ايتري سخت چوڪسي ڪريو جيتري ڪري سگهيو.“ ⑥ پوءِ هو پهريدارن کي ساڻ ڪري قبر تي ويا ۽ پٿر تي مھر هڻي قبر تي پهرو ڏنائون.

عيسيٰ جو وري جيئرو ٿيڻ

(مرقس ۱۰:۱۶-۱۰:۱۷ لوقا ۱:۲۴-۱:۲۵ يوحنا ۱:۲۰-۱:۰)

① سبت جي ڏينهن کان پوءِ جڏهن آچر جي صبح جي پرهم ڦٽڻ لڳي ته مريم مگدليني ۽ ٻي مريم قبر ڏسڻ ويون. ② ايتري ۾ ڏاڍو زوردار زلزلو آيو ۽ خداوند جو هڪڙو ملائڪ آسمان مان هيٺ لٿو ۽ قبر جي منهن واري پٿر کي پاسي تي ريڙهي مٿس چڙهي ويٺو. ③ هن جي صورت وچ جهڙي هئي ۽ سندس پوشاڪ نوراني هئي. ④ پهريدار اهڙا ته ڊنا جو مُڙدن وانگر پئجي رهيا.

⑤ ملائڪ عورتن کي چيو ته ”اوهين نه ڊڄو. آءُ ڄاڻان ٿو ته اوهين عيسيٰ کي گولي رهيون آهيو، جيڪو صليب تي چاڙهيو ويو هو. ⑥ هو هتي

① تياريءَ جي ڏينهن: هن مان مراد سبت يا ڪنهن عيد جي ڏينهن کان اڳ وارو ڏينهن آهي. ان ڏينهن يهودي کاڌو وغيره تيار ڪندا هئا، چوته ٻئي ڏينهن سبت يعني آرام جو يا وڏو ڏينهن هوندو هو.

۶۲:۲۷ مت ۲۱:۱۶ ۲۳:۱۷ ۱۹:۲۰ مر ۳۱:۸ ۳۱:۹ ۳۱:۱۰ ۳۳:۳۴

لو ۲۲:۹ ۳۱:۱۸ ۳۳

ڪونهي. جيئن هن چيو هو تيئن ئي هو جيئرو ٿي اٿيو آهي. هيڏانهن اچو ۽ اها جاءِ ڏسو جتي هو پيل هو. ⑥ هاڻي جلدي وڃو ۽ وڃي هن جي شاگردن کي ٻڌايو ته 'هو مثلن مان جيئرو ٿي اٿيو آهي ۽ اوهان کان اڳي ئي گليل ڏانهن وڃي رهيو آهي، اتي اوهين هن کي ڏسندا.' جيڪي مون اوهان کي ٻڌايو آهي سو وساري نه ڇڏجو. ⑧ سو اهي سگهو ئي ڊپ ۽ گهڻي خوشيءَ وچان قبر مان نڪتيون ۽ عيسيٰ جي شاگردن کي ٻڌائڻ لاءِ ڀڄنديون ويون.

⑨ اوچتو ئي عيسيٰ انهن کي مليو ۽ چيائين ته "سلام." اهي وٽس آيون ۽ پيرن تي ڪري کيس سجدو ڪيائون. ⑩ عيسيٰ کين چيو ته "ڊڄو نه، وڃو ۽ منهنجي پائرن کي چئو ته هو گليل ڏانهن هلن، اتي هو مون کي ڏسندا."

پهريدارن جو اطلاع ڏيڻ

⑪ جڏهن عورتون پنهنجو رستو وٺي ويون پئي ته ڪي پهريدار جن قبر تي پهرو پئي ڏنوم سي موٽي شهر ڏانهن آيا ۽ اچي سڀ ڪجهه جيڪي ٿيو هوم سو سردار ڪاهنن کي ٻڌايائون. ⑫ سردار ڪاهن صلاح ڪرڻ لاءِ بزرگن سان مليا. هنن سپاهين کي گهڻا پيسا رشوت ڏني ته جيئن ⑬ اهي چون ته "جڏهن رات جو اسين سمهيا پيا هئاسين تڏهن عيسيٰ جا شاگرد آيا ۽ سندس ميت چورائي ڪڍي ويا." ⑭ هنن سپاهين کي دلچسپ ڏيندي چيو ته "جيڪڏهن اها ڳالهه گورنر جي ڪن تي پئجي ويئي ته به اسين پاڻهي هنن کي سمجهائينداسين، سو اوهان کي ڪنهن به ڳالهه جو خوف ڪرڻ نه گهرجي." ⑮ پهريدارن پيسا ورتا ۽ جيئن کين چيو ويو هو تيئن ئي ڪيائون. ان ئي ڏينهن کان وٺي اها ڳالهه يهودين ۾ هلي ويئي آهي ۽ اڃا تائين مشهور آهي.

شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(مرقس ۱۶: ۱۴-۱۸، لوقا ۲۴: ۳۶-۴۹، يوحنا ۲۰: ۱۹-۲۳، رسولن جا ڪم ۱: ۶-۸)

⑯ يارهن ئي شاگرد گليل ۾ انهيءَ جبل ڏانهن ويا جتي عيسيٰ وڃڻ لاءِ چيو هون. ⑰ جڏهن انهن کيس ڏٺو ته اهي کيس سجدو ڪرڻ لڳا جيتوڻيڪ

ڪن کي شڪ به هو. ⑱ عيسيٰ ويجهو اچي انهن سان ڳالهائيندي چيو ته ”مون کي زمين ۽ آسمان جون سڀئي اختياريون مليل آهن. ⑲ تنهن ڪري اوهين سڀني قومن وٽ وڃو ۽ انهن کي منهنجا شاگرد ڪريو. انهن کي پيءُ، فرزند ۽ پاڪ روح جي نالي تي بپتسما ڏيو. ⑳ ۽ کين تعليم ڏيو ته انهن سڀني حڪمن جي فرمانبرداري ڪن جن جو مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي. يقين ڪريو ته آءُ دنيا جي پڄاڻيءَ تائين هميشه اوهان سان هوندس.“

مرقس

مرقس رسول جي معرفت خوشخبري

تعارف

مرقس عيسيٰ مسيح جي شاگردن مان هڪ هوم جنهن جي معرفت مليل خوشخبري جي هن پاڪ ڪتاب ۾ عيسيٰ مسيح کي بااختيار ۽ عملي انسان جي روپ ۾ ڏيکاريو ويو آهي. سندس تعليم پوتن مٿي سندس قدرت ۽ گناهن کي بخشڻ مان سندس اختيار ظاهر ٿئي ٿو. عيسيٰ مسيح پاڻ کي ”ابن آدم“ چوي ٿو جيڪو انهيءَ لاءِ آيو ته ماڻهن کي سندن گناهن کان آزادي ڏئي.

مرقس عيسيٰ مسيح جو احوال سڌيءَ طرح ۽ مؤثر نموني ۾ پيش ڪري ٿو. هو عيسيٰ مسيح جي ڪمن کي بنسبت هن جي لفظن ۽ تعليم جي نهايت زور ڏيندي بيان ڪري ٿو. هن پاڪ ڪتاب جي شروعات ۾ يحيٰ ٻيٽسما ڏيڻ واري جي ذڪر ۽ عيسيٰ مسيح جي ٻيٽسما وٺڻ ۽ سندس آزمائش کان هڪدم پوءِ عيسيٰ مسيح جي شفا ڏيڻ ۽ تعليم ڏيڻ واري خدمت کي کنيو وڃي ٿو. جيئن جيئن وقت گذرندو وڃي ٿو تيئن تيئن عيسيٰ مسيح جا شاگرد کيس بهتر نموني سمجهندا وڃن ٿا ۽ پر عيسيٰ مسيح جا مخالف سندس وڌيڪ مخالف ٿيندا وڃن ٿا. اختتامِي باب عيسيٰ مسيح جي زميني زندگيءَ جي آخري هفتي جي واقعن کي بيان ڪن ٿا خاص ڪري سندس صليب تي چڙهڻ ۽ سندس وري جي اٿڻ کي.

سبتاء

۱۳-۱:۱	خوشخبري جي اچڻ جي تياريءَ جو ذڪر
۵۰:۹-۱۴:۱	گليل علائقي ۾ عيسيٰ مسيح جي عام خدمت
۵۲-۱:۱۰	گليل کان يروشلم شهر ڏانهن سفر
۴۷:۱۵-۱:۱۱	يروشللم ۽ ان جي آس پاس ۾ آخري هفتو
۸-۱:۱۶	عيسيٰ مسيح جو وري جيئرو ٿيڻ
	جيئري ٿيڻ کان پوءِ عيسيٰ مسيح جو ظاهر ٿيڻ ۽ مٿي
۲۰-۹:۱۶	چڙهي وڃڻ

مرقس

مرقس رسول جي معرفت خوشخبري

يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جي منادي

(متي ۱:۳-۱۲، لوقا ۱:۳-۱۸، يوحنا ۱:۱۹-۲۸)

- ① عيسيٰ مسيح ابن خدا جي خوشخبري هن ريت شروع ٿئي ٿي:
- ② يسعياھ نبيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل آهي ته
”خدا چيو ته ’ڏس،
آءٌ پنهنجو پيغمبر تو کان اڳ ۾ موڪليان ٿو،
ته هو تنهنجي لاءِ رستو تيار ڪري.“
- ③ رٿپٽ ۾ پڪارڻ واري جو آواز اچي ٿو ته
’خداوند لاءِ رستو تيار ڪريو
هن جي لاءِ واٽون سڌيون ڪريو.“
- ④ تنهنڪري ئي ته يحيٰ رٿپٽ ۾ ظاهر ٿيو هو. هو ماڻهن کي بپتسما

ڏٺي پيو ۽ تبليغ ڪري پيو ته ”پنهجن گناهن کان توبه ڪريو ۽ بپتسما وٺو ته خدا اوهان جا گناهه بخشي ڇڏي.“ ⑤ يهوديه جو سڄو ملڪ ۽ يروشلم سڄو شهر يحيي وٽ آيو. انهن پنهنجا گناهه باسيا ۽ يحيي کين اردن درياءَ ۾ بپتسما ڏني.

⑥ يحيي کي اُن جي ملس جا ڪپڙا پيل هئا ۽ چيلهه تي چمر جو پتو ٻڌل هوس. هو ماڪڙ ۽ جهنگلي ماڪي کائيندو هو. ⑦ هن ماڻهن ۾ منادي ڪئي ته ”منهنجي پٺيان هڪ اهڙو ٿو اچي جو مون کان به وڌيڪ قدرت وارو آهي. آءُ انهيءَ لائق به نه آهيان جو نورتي سندس جتيءَ جون ڪهيون ڪوليان. ⑧ آءُ اوهان کي پاڻيءَ سان بپتسما ڏيان ٿو پر اهو اوهان کي پاڪ روح سان بپتسما ڏيندو.“

عيسيٰ جي بپتسما وٺڻ ۽ سندس آزمائش

(متي ۱۳:۳-۱۱:۴، لوقا ۲۱:۳-۲۲:۴، ۱:۴-۱۳)

⑨ انهن ڏينهن ۾ عيسيٰ گليل جي شهر ناصرت کان يحيي وٽ آيو ۽ يحيي کيس اردن درياءَ ۾ بپتسما ڏني. ⑩ جيئن ئي عيسيٰ پاڻيءَ مان ٻاهر نڪتو ته کيس آسمان کليل نظر آيو ۽ پاڪ روح کي ڪبوتر وانگر پاڻ تي لهندو ڏٺائين. ⑪ تڏهن آسمان مان هڪ آواز آيو ته ”تون منهنجو پيارو فرزند آهين ۽ آءُ تو مان ڏاڍو خوش آهيان.“

⑫ پوءِ جلد ئي پاڪ روح عيسيٰ کي بيابان ۾ وٺي ويو ۽ ⑬ جتي شيطان کيس چاليهه ڏينهن آزمائيندو رهيو. هو جهنگلي جانورن سان گڏ هو پر ملائڪن سندس سنڀال پئي ڪئي.

چئن مهاڻن کي سڏڻ

(متي ۱۲:۴-۲۲:۴، لوقا ۱۴:۴-۱۵:۵، ۱:۵-۱۱)

⑭ يحيي جي گرفتار ٿيڻ کان پوءِ عيسيٰ گليل ۾ آيو ۽ خدا جي خوشخبريءَ جي منادي ڪرڻ لڳو ته ⑮ ”وقت اچي پريو آهي ۽ خدا جي بادشاهت

۱:۶-۲ با ۸:۱ ۱۱:۱ پيد ۲:۲۲، زب ۲:۲، يس ۱:۴۲، مت ۱:۳، ۱۸:۱۲،

مر ۹:۲، لو ۲۲:۳ ۱۵:۱، مت ۲:۳

ويجھي آئي آهي، سو توبه ڪريو ۽ خدا جي خوشخبري تي ايمان آڻيو.“

①۶ جيئن عيسيٰ گليل ڍنڍ جي ڪناري سان وڃي رهيو هو ته کيس ٻه مهاڻا، شمعون ۽ سندس ڀاءُ اندرياس نظر آيا جن ڍنڍ ۾ چار وڌو پئي. ①۷ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اچو ۽ منهنجي پٺيان هلو ته آءُ اوهان کي ماڻهو ڦاسائڻ سيکاريان.“ ①۸ هو هڪدم چار ڦٽا ڪري سندس پٺيان هلڻ لڳا.

①۹ ٿورو اڳيرو هليو ته هن زبديءَ جي پٽن يعقوب ۽ يوحنا کي پيڙيءَ ۾ چارڻ جي مرمت ڪندي ڏٺو. ②۰ عيسيٰ انهن کي سڏيو ته هنن پنهنجي پيءُ کي پيڙيءَ ۾ مزورن سان چڙي ڏنو ۽ عيسيٰ جي پٺيان هلڻ لڳا.

پوت ورتل ماڻهو

(لوقا ۴: ۳۱-۳۷)

②۱ هو ڪفرناحور شهر ۾ آيا ۽ عيسيٰ سبت جي ڏينهن تي عبادت خاني ۾ وڃي تعليم ڏيڻ لڳو. ②۲ ماڻهو هن جي تعليم تي حيران ٿي ويا، ڇاڪاڻ ته هو انهن کي شريعت جي عالمن وانگر نه پر اختياريءَ سان تعليم ڏئي رهيو هو.

②۳ ايتري ۾ هڪ پوت ورتل ماڻهو عبادت خاني ۾ آيو ۽ رڙ ڪري چيائين ته ②۴ ”اي عيسيٰ ناصري! تنهنجو اسان سان ڪهڙو واسطو آهي؟ تون اسان کي ناس ڪرڻ آيو آهين ڇا؟ آءُ ڄاڻان ٿو ته تون ڪير آهين، تون خدا جي هڪ ئي پاڪ هستي آهين.“ ②۵ پر عيسيٰ هن کي چيئي چيو ته ”ماڻ ڪرم هن مان نڪري اچ.“ ②۶ پوت ماڻهو کي خوب جهنجهوڙيو ۽ وڏي واڪي رڙ ڪري هن مان نڪري آيو. ②۷ تنهن تي سڀ ماڻهو ايترو ته حيران ٿي ويا جو هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هي آهي ڇا؟ هيءُ ته نئين تعليم آهي. هو پوتن تي به اختياريءَ سان حڪم هلائي ٿو ۽ اهي کيس مڃين ٿا.“ ②۸ جلد ئي هن جي هاڪ سڄي گليل جي علائقي ۾ جتي ڪٿي پئجي ويئي.

گهڻن ماڻهن کي شفا ڏيڻ

(متي ۸: ۱۴-۱۷، لوقا ۴: ۳۸-۴۱)

②۹ ان کان پوءِ هو عبادت خاني مان نڪري يعقوب ۽ يوحنا سميت شمعون

۽ اندرياس جي گهر آيا. ۳۰ شمعون جي سس بخار سان بيمار پئي هئي. سو جيئن عيسيٰ اتي پهتو ته کيس ان بابت ٻڌايائون. ۳۱ عيسيٰ ان وٽ ويو ۽ هن کي هٿ کان وٺي اٿاري وهاريو ته جلد ئي کيس بخار ڇڏي ويو ۽ هو انهن جي خدمت ڪرڻ لڳي.

۳۲ جڏهن سانجهي ٿي ۽ سج لهي ويو ته ماڻهن عيسيٰ وٽ ڪيترا ئي بيمار ۽ پوتن ورتل ماڻهو آندا. ۳۳ سڄو شهر دروازي تي اچي مڙيو. ۳۴ عيسيٰ ڪيترن ئي مرضن جي بيمارن کي شفا ڏني ۽ ڪيترن مان پوت ڪڍيائين. هن پوتن کي ڳالهائڻ جي اجازت ئي نه ڏني، ڇاڪاڻ جو اهي عيسيٰ کي سڃاڻن پيا ته هو ڪير آهي.

عيسيٰ جو گليل ۾ تبليغ ڪرڻ

(لوقا ۴: ۲۲-۴۴)

۳۵ صبح جو سوير بلڪل انداري ۾ ئي عيسيٰ اتي ٻاهر نڪري ويو ۽ هڪڙي سانتيڪيءَ جاءِ تي وڃي دعا گهريائين. ۳۶ شمعون ۽ سندس ساٿي عيسيٰ کي ڳوليندا رهيا ۳۷ ۽ جڏهن هن کي ڏٺائون ته کيس چيائون ته ”هر ڪو اوهان کي ڳولي رهيو آهي.“ ۳۸ پر عيسيٰ کين چيو ته ”هلو ته ڪن ٻين ڀر وارن شهرن ۾ هلون، جيئن اتي به آءُ تبليغ ڪريان، ڇو ته انهيءَ ئي سبب ڪري آءُ آيو آهيان.“ ۳۹ هن سڄي گليل ۾ وڃي عبادت خانن ۾ تبليغ ڪئي ۽ ماڻهن مان پوت ڪڍيائين.

ڪوڙهه جهڙي مرض واري کي شفا ڏيڻ

(متي ۸: ۱-۴، لوقا ۵: ۱۲-۱۶)

۴۰ عيسيٰ وٽ ڪوڙهه جهڙي مرض وارو هڪ ماڻهو آيو، جنهن گوڏن ڀر ويهي نيزاري ڪري چيس ته ”جيڪڏهن اوهين چاهيو ته مون کي چٽائي پاڪ صاف ڪري سگهو ٿا.“ ۴۱ عيسيٰ کي هن تي ڪهل آئي، سو پنهنجو هٿ ڊگهيري کيس لٽائين ۽ چيائين ته ”آءُ چاهيان ٿو ته تون پاڪ صاف ٿي.“ ۴۲ هڪدم هن کان ڪوڙهه جهڙو مرض لهي ويو ۽ هو چٽي پاڪ

صاف ٿي پيو. (۴۳) عيسيٰ سختيءَ سان تاڪيد ڪري روانو ڪيس ته (۴۴) ”متان ڪنهن کي ٻڌايو اٿئي، پر سڌو وڃي ڪاهنن کي پاڻ ڏيکار ۽ موسيٰ جي شريعت موجب قرباني ڪج ته جيئن انهن مٿان ثابتي ٿئي ته تون چٽي ويو آهين.“ (۴۵) پر هن وڃي جتي ڪٿي اها خبر ٻڌائي ۽ ڳالهه ايتري ته هلي ويئي جو عيسيٰ پوءِ ڪنهن به شهر ۾ کلي طرح داخل ٿي نه سگهيو، پر ٻاهر ويران جاين ۾ رهيو جتي ماڻهو سڀني هنڌن کان پئي آيا.

ادرنگيءَ کي شفا ڏيڻ

(متي ۱: ۹-۸، لوقا ۵: ۱۷-۲۶)

۲ ① ڪن ڏينهن کان پوءِ عيسيٰ ڪفرناحوم ۾ وري موٽي آيو ۽ اها خبر پڪڙجي ويئي ته هو گهر ۾ آهي. ② سو ايترا ته ماڻهو اچي مڙيا جو دروازي تي به بيٺل جي جاءِ ڪانه هئي. عيسيٰ انهن کي خدا جو ڪلام ٻڌايو پئي، ③ ته ڪن ماڻهن هڪ ادرنگيءَ شخص کي آندو جنهن کي چار ماڻهو کنيو پئي آيا. ④ جيئن ته سخت پيڙ ڪري هو اندر اچي نه سگهيا، سو جنهن جاءِ ۾ عيسيٰ ويٺل هو ان جي ڇت کي ڦاڙ ڪيائون. جڏهن ڦاڙ ويڪرو ٿيو ته هنن ڪٽولوم جنهن تي ادرنگي پيل هو سو هيٺ لائون. ⑤ عيسيٰ انهن جو ايڏو ايمان ڏسي ادرنگي شخص کي چيو ته ”پت، تنهنجا گناهه بخشجي ويا.“ ⑥ پر اتي ڪي شريعت جا عالم ويٺا هئا سي پنهنجين دلين ۾ دليل ڊوڙائڻ لڳا ته ⑦ ”هي ماڻهو ائين چو ٿو چوي؟ هو ڪفر ٿو بڪي. خدا کان سواءِ ڪو به گناهه بخشي نه ٿو سگهي.“ ⑧ عيسيٰ هڪدم انهن جي دلين جي دليلن کي ڇاڻي ورتو، سو انهن کي چيائين ته ”چو اوھين پنهنجين دلين ۾ اهڙا دليل ڊوڙايو ٿا؟ ⑨ ڇا اهو سولو آهي ته ادرنگي ماڻهو کي چئجي ته ’تنهنجا گناهه بخشجي ويا‘ يا کيس چئجي ته ’اٿ، پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر؟‘ ⑩ پر آءُ اوهان تي ثابت ڪندس ته ابن آدم کي دنيا ۾ ماڻهن جي گناهه بخشڻ جي اختياري مليل آهي.“ سو عيسيٰ ادرنگي شخص کي چيو ته ⑪ ”آءُ تو کي چوان ٿو ته پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر هليو وڃ.“ ⑫ سڀني ماڻهن جي ڏسندي ئي هو اٿي بيٺو پنهنجو ڪٽولو کنائين ۽ تڪڙو تڪڙو

هليو ويو. هو سڀيئي ڏاڍا حيران ٿي ويا ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي چيائون ته
 ”اسان ڪڏهن به اهڙي ڳالهه نه ڏني آهي!“

لاويءَ کي سڏڻ

(متي ۹: ۹-۱۳، لوقا ۵: ۲۷-۳۲)

⑬ عيسيٰ وري ڍنڍ جي ڪناري سان پئي ويو ته هن وٽ هڪ ميڙ
 اچي گڏ ٿيو ۽ هن انهن کي تعليم ڏيڻ شروع ڪئي. ⑭ وٽ ويندي
 هن حلفيءَ جي پٽ لاويءَ کي محصولي اڏي تي ويٺل ڏٺو. عيسيٰ هن
 کي چيو ته ”منهنجي پٺيان اچ.“ تنهن تي لاوي اٿيو ۽ هن جي پٺيان
 هلڻ لڳو.

⑮ تنهن کان پوءِ عيسيٰ لاويءَ جي گهر پنهنجن شاگردن سان گڏ
 دسترخوان تي ويٺو هو ۽ ساڻس ڪيئي محصول اڳاڙيندڙ ۽ گنهگار به گڏ
 ويٺا هئا، چالاڪو اهڙا گهڻا ئي هئا جيڪي عيسيٰ جي پٺيان ايندا هئا.
 ⑯ شريعت جي عالمن فريسين جڏهن ڏٺو ته عيسيٰ محصول اڳاڙيندڙن ۽
 گنهگارن سان گڏ ٿو کائي، تڏهن انهن عيسيٰ جي شاگردن کي چيو ته
 ”هو محصول اڳاڙيندڙن ۽ گنهگارن سان گڏ چوڻو ڪائي؟“ ⑰ عيسيٰ هي
 ٻڌي ورتو ۽ چيائين ته ”جيڪي تندرست آهن تن کي طبيب جي گهرج
 ڪانهي، پر انهن کي آهي جيڪي بيمار آهن. آءُ نيڪن کي نه پر گنهگارن
 کي سڏڻ لاءِ آيو آهيان.“

روزن بابت سوال

(متي ۹: ۱۴-۱۷، لوقا ۵: ۳۳-۳۹)

⑱ هڪڙي دفعي يحيي جا شاگرد ۽ فريسي روزا رکن پيا ته ڪي ماڻهو
 عيسيٰ وٽ آيا ۽ اچي پڇيائونس ته ”يحيي جا شاگرد ۽ فريسي ته روزا رکن
 ٿا پر اوهان جا شاگرد ڇو نه ٿا روزا رکن؟“ ⑲ عيسيٰ انهن کي جواب ڏنو
 ته ”ڇا گهوت جا ڇاچي روزا رکي سگهندا جڏهن ته گهوت به انهن سان
 هجي؟“ ⑳ پر ڪو وقت ايندو جڏهن گهوت انهن کان جدا ڪيو ويندو ته
 پوءِ ان وقت هو به روزا رکندا.

②۱ ڪوبه ماڻهو نئين چتي پراڻي پھراڻ سان نه ٿو سبي، پر جيڪڏهن ائين ڪندو ته نئين چتي پراڻي ڪپڙي کي ڦاڙي اڃا به وڏو انگهه ڪري وجهندي. ②۲ ڪوبه تازي مٽي پراڻن ساندارن ۾ نه ٿو پري، جيڪڏهن ائين ڪندو ته مٽي ساندارن کي ڦاڙي وجهندي. سو مٽي ۽ ساندارا ٻئي زيان ٿي ويندا. تازي مٽي نون ساندارن ۾ پري آهي.“

سبت جي ڏينهن بابت سوال

(متي ۱۲: ۱-۸، لوقا ۶: ۱-۵)

②۳ هڪڙي سبت جي ڏينهن عيسيٰ ان جي پنين مان لنگهي رهيو هو. جيئن ته شاگرد ساڻس گڏ هلن پيا سو اهي ان جا سنگ پٽي کائڻ لڳا. ②۴ تنهن تي فريسين عيسيٰ کي چيو ته ”ڏس، اوهان جا شاگرد اهو ڪم ڇو ٿا ڪن جيڪو سبت جي ڏينهن تي جائز نه آهي؟“ ②۵ عيسيٰ چين ته ”ڇا اهو اوهان نه پڙهيو آهي ته دائود ڇا ڪيو هو جڏهن هن کي ۽ سندس ساٿين کي بڪ لڳي هئي ۽ ڪجهه کائڻ لاءِ گهربو هون؟“ ②۶ هو سردار ڪاهن ابياتر جي ڏينهن ۾ خدا جي گهر ۾ گهڙي ويو. هن اتي نذر جون مانيون پاڻ به کائيون ۽ پنهنجن ساٿين کي به ڏنيون، جيتوڻيڪ اهي مانيون ڪاهن کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي به کائڻ جائز نه هيون.“ ②۷ عيسيٰ انهن کي وڌيڪ چيو ته ”سبت ماڻهن لاءِ آهي ۽ نه ماڻهو سبت لاءِ.“ ②۸ ابن آدم ته سبت جو به مالڪ آهي.“

سڪل هٿ وارو ماڻهو

(متي ۹: ۱۲-۱۴، لوقا ۶: ۶-۱۱)

① ان کان پوءِ عيسيٰ عبادت خاني ۾ موٽي ويو، جتي هڪڙو سڪل هٿ وارو ماڻهو ويٺل ڏٺائين. ② کي ماڻهو انهيءَ تاڙ ۾ هئا ته عيسيٰ هن کي سبت جي ڏينهن شفا ڏئي ته هو مٿس تهمت هڻن. ③ عيسيٰ سڪل هٿ واري ماڻهو کي چيو ته ”وڃ ۾ ٿي بيٺو.“ ④ پوءِ ماڻهن کان پڇيائين ته ”سبت جي ڏينهن نيڪي ڪرڻ جائز آهي يا بدي، حياتي بچائڻ جائز آهي يا مارڻ؟“ پر هو ڪجهه به ڪچي نه سگهيا. ⑤ عيسيٰ انهن ڏانهن

چوڌاري ڪاوڙ ۾ ڏٺو، پر ساڳي وقت کيس انهن جي هٿ ۽ هوڏ تي ارمان به ٿيس پئي. پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ کي چيائين ته ”هٿ ڊگهو ڪر.“ هن هٿ ڊگهيو ۽ سندس هٿ نيڪ ٿي ويو. ⑥ تنهن تي فريسي جلدي ٻاهر نڪري ويا ۽ هيروديس جي پارٽيءَ جي ميمبرن سان عيسيٰ جي خلاف سازشون سنڀالڻ لڳا ته ڪيئن کيس ختم ڪجي.

ڍنڍ تي ميڙ

④ عيسيٰ پنهنجن شاگردن سان گڏجي گليل ڍنڍ جي پاسي نڪري ويو ته ماڻهن جو وڏو ميڙ سندس پٺيان آيو. گليل، يهوديه ⑧ ۽ يروشلم، ادوم ۽ اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي کان صور ۽ صيدا جي آس پاس کان به ماڻهن جا وڏا ميڙ وٽس آيا، ڇاڪاڻ ته انهن ٻڌو هو ته هو عجيب ڪم ٿو ڪري. ⑨ جيئن ته ماڻهن جو گهڻو ڳاهت هو تنهنڪري عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”هڪڙي ٻيڙي تيار ڪريو، متان ماڻهو مون کي ڳاهي نه ڇڏين.“ ⑩ هن گهڻن ماڻهن کي چٽايو هو، تنهنڪري جن کي به بيماري هئي سي کيس هٿ لائڻ لاءِ ڏاڍا آڻا هئا. ⑪ جڏهن پوتن ورتل ماڻهو عيسيٰ کي ڏسندا هئا ته پٺ تي ڪري رڙيون ڪري چوندا هئا ته ”تون خدا جو فرزند آهين.“ ⑫ پر عيسيٰ انهن کي سختيءَ سان چيني ٽاڪيد ڪندو هو ته ”مون کي ظاهر نه ڪريو.“

ٻارهن رسولن کي چونڊڻ

(متي ۱۰:۱-۴، لوقا ۱۲:۶-۱۶)

⑬ عيسيٰ هڪڙي جابلو علائقي ۾ ويو ۽ انهن ماڻهن کي گهرايائين جن کي هو چاهي پيو ۽ اهي وٽس آيا. ⑭ پوءِ ٻارهن ڄڻا چونڊيائين جن کي رسول ڪري به ڪوٺيائين. انهن کي چيائين ته ”مون اوهان کي انهيءَ ڪري چونڊيو آهي ته اوهين مون سان گڏ رهو. آءُ اوهان کي ٻاهر به تبليغ ڪرڻ لاءِ موڪليندس، ⑮ ۽ اوهان کي ماڻهن مان پوتن ڪڍڻ جي اختيار به ڏيندس.“ ⑯ عيسيٰ جيڪي ٻارهن ڄڻا چونڊيا

أهي هي هئا: شمعون، جنهن کي ^{۱۷} ”پطرس“ به نالو ڏنائين، ^{۱۷} زبديءَ جا پٽ يعقوب ۽ يوحنا، جن کي بونرگس يعني ”گجگوڙ جا پٽ“ ڪري سڏيائين، ^{۱۸} اندرياس، فلپس، برٿلمئي، متي، توما، حلفيءَ جو پٽ يعقوب، تڏي، شمعون قومپرست، ^{۱۹} ۽ يهوداه اسڪريوتي، جنهن پوءِ دغا ڪري پڪڙايو هوس.

عيسيٰ ۽ بعلزبول

(متي ۲۲: ۱۲-۳۲، لوقا ۱۱: ۱۴-۲۳)

^{۲۰} پوءِ عيسيٰ گهر آيو. اتي ايتري ته خلق اچي مڙي جو کيس ماني ڪاٺڙ جي وانڌڪائي به نه ملي. ^{۲۱} جڏهن سندس مائٽن اهو ٻڌو تڏهن هو کيس هٿ ڪرڻ لاءِ نڪتا، ڇاڪاڻ ته ماڻهو سمجهن پيا ته ”عيسيٰ ديوانو آهي.“

^{۲۲} ڪي شريعت جا عالم جي يروشلم کان آيا هئا، تن پڻ چيو ته ”عيسيٰ ۾ بعلزبول آهي ۽ انهيءَ ئي پوتن جي سردار جي مدد سان هو پوتن کي ماڻهن مان ڪڍي ٿو.“ ^{۲۳} تنهن تي عيسيٰ ماڻهن کي پاڻ وٽ گهرائي ڪي مثال ٻڌايا ته ”ڪيئن شيطان شيطان کي ڪڍندو؟“ ^{۲۴} جيڪڏهن ڪنهن بادشاهت ۾ ڦٽيٿرو پوندو ته اها جتاءُ ڪري نه سگهندي ^{۲۵} ۽ جيڪڏهن ڪنهن گهر ۾ ڏڦيٿر پوندو ته اهو گهر به هلي نه سگهندو. ^{۲۶} سو جيڪڏهن شيطان پاڻ پنهنجي خلاف ٿي بيهندو ۽ ڏڦيٿر وجهندو ته بيهي نه سگهندو ۽ تباھ ٿي ويندو.

^{۲۷} ڪوبه ماڻهو ايسٽائين طاقتور شخص جي گهر ۾ گهڙي سندس ملڪيت ڦري نه سگهندو جيستائين پهريائين ان طاقتور شخص کي نه ٻڌندو ۽ تنهن کان پوءِ ئي هن جو گهر ڦريندو.

^{۲۸} آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪي به گناهه ماڻهن کيا هوندا ۽ ڪفر جون ڳالهيون بڪيون هوندائون، سي سڀ هنن کي بخش ٿي سگهن ٿيون. ^{۲۹} پر جيڪوبه پاڪ روح جي خلاف ڪفر بڪندو، تنهن کي ڪڏهن به

^۱ ”پطرس“: پطرس يوناني ٻوليءَ جو لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ٽڪر.“ ڏسو متي ۱۸: ۱۶ پڻ.

بخش نه ڪيو ويندو اٿندو ابدي گناهه جو ڏوهاري ٿيندو. ” ۳۰ عيسيٰ اهو انهيءَ ڪري چيو جو ڪن پئي چيو ته ”هن ۾ پوت آهي.“

عيسيٰ جي ماءُ ۽ ڀائر

(متي ۱۲: ۲۶-۵۰، لوقا ۸: ۱۹-۲۱)

۳۱ ايتري ۾ عيسيٰ جي ماءُ ۽ ڀائر اچي پهتا ۽ ٻاهر بيهي عيسيٰ کي پاڻ وٽ گهرائڻ لاءِ سڏيائون. ۳۲ جيڪي ميٽر عيسيٰ جي چوگرد وينا هئا تن کيس ٻڌايو ته ”ڏسوم اوهان جي ماءُ ۽ ڀائر ٻاهر بيٺا اوهان کي سڏين ٿا.“ ۳۳ هن پڇين ته ”منهنجي ماءُ ۽ ڀائر ڪير آهن؟“ ۳۴ پوءِ جيڪي اتي سندس چوڌاري وينا هئا تن ڏانهن نظر ڦيرائي چوڻ لڳو ته ”اجهاڻ هيءُ آهي منهنجي ماءُ ۽ اجهيءَ هي آهن منهنجا ڀائر ۳۵ ڇا لاءِ جو جيڪوبه خدا جي مرضيءَ موجب هلندو سو منهنجو ڀاءُ ۽ پيٽ ۽ ماءُ آهي.“

ٻج ڇڻڻ واري جو مثال

(متي ۱۳: ۱-۹، لوقا ۸: ۴-۸)

۱ عيسيٰ وري ڍنڍ جي ڪناري تي تعليم ڏيڻ لڳو. سندس چوڌاري ايترا ته ماڻهو اچي مڙيا جو هو پاڻ ڍنڍ ۾ هڪڙي پيڙيءَ ۾ چڙهي ويٺو ۽ ٻي ساري خلق ڪناري تي بيٺي رهي. ۲ عيسيٰ انهن کي ڪيترين ئي ڳالهين سڪارڻ لاءِ مثال پئي ڏنا ۽ تعليم ڏيندي چيائين ته ۳ ”ٻڌوم هڪڙو هاري ٻج ڇڻڻ ويو. ۴ ٻج ڇڻيندي ڪي داڻا رستي تي ڪريا ۽ پڪي اچي انهن کي چڱي ويا. ۵ ڪي داڻا ٽڪرائي زمين تي ڪريام جتي گهڻي متي نه هئي سو سلا جلدي اڀريام پر پوري متي نه هئڻ ڪري ۶ جڏهن سج اڀريو ته لهسجي ويا. ڇاڪاڻ ته انهن کي پاڙ نه هئي تنهنڪري سڪي ويا. ۷ ڪي داڻا ڪانڊيرن ۾ ڪريا. ڪانڊيرا متي اڀريا ته انهن کي اُسرڻ نه ڏنائون ۽ انهن ڪوبه ڦر نه ڏنو. ۸ ڪي داڻا پليءَ زمين تي ڪريا. اهي انگوريام اڀريا ۽ ڦر جهليائون ڪن ۾ تيهه داڻام ڪن ۾ سٺ داڻا ته ڪن ۾ سو داڻا به ڦر هو.“ ۹ عيسيٰ چيو ته ”جنهن کي ڪن آهن سو پلي ٻڌي.“

مثالن جو مطلب

(متي ۱۰:۱۳-۱۴، لوقا ۸:۹-۱۰)

⑩ عيسيٰ جڏهن نويڪلو ٿيو ته سندس پوئلڳن ۽ ٻارهن شاگردن گڏجي مثالن بابت سوال ڪيس. ⑪ هن انهن کي چيو ته ”اوهان کي خدا جي بادشاهت جي گُجھه جي سمجھه ڏني ويئي آهي. پر جيڪي منهنجا پوئلڳ نه آهن تن کي سڀ ڳالهيون مثالن سان ٻڌائجن ٿيون. ⑫ ته جيئن: ”اهي نهاريندي نهاريندي به نه ڏسن، ٻڌندي ٻڌندي به نه سمجھن، ته متان انهن جون دليون خدا جي طرف ڦري پون ۽ هو کين بخشي ڇڏي.“

ٻج ڇڻڻ واري جي مثال جي سمجھائي

(متي ۱۳:۱۸-۲۳، لوقا ۸:۱۱-۱۵)

⑬ پوءِ عيسيٰ انهن کان پڇيو ته ”ڇا اوهين هي مثال نه ٿا سمجھو؟ ته پوءِ اوهين ٻين مثالن جو مطلب ڪيئن سمجھندا؟ ⑭ ٻج ڇڻيندڙ خدا جو ڪلام پوکي ٿو. ⑮ ڪنهن وقت ڪلام رستي تي ڪري ٿو، يعني اهي ماڻهو جيڪي ڪلام ٻڌن ٿا. پر جيئن ئي اهي ٻڌن ٿا ته شيطان جلدي اچي انهن جي دلين مان ڇڻيل ٻج ڪڍي وٺي ٿو. ⑯ ٻيا ماڻهو ان ٽڪر مثل آهن جتي ٻج ڪريو، يعني اهي ڪلام ٻڌن ٿا ۽ جلدي خوشيءَ سان قبول ڪن ٿا. ⑰ پر اهو انهن جي دلين ۾ پاڙ نه ٿو هڻي ۽ گهڻو وقت جٽائڻ نه ٿو ڪري. سو جڏهن ڪا مصيبت يا تڪليف ڪلام جي ڪري اچين ٿي ته اهي جلدي ڦري وڃن ٿا. ⑱ ٻيا ماڻهو انهن کانديرن مثل آهن جن ۾ ٻج ڪريو، يعني اهي ڪلام ته ٻڌن ٿا. ⑲ پر دنيا جو فڪر، دولت جو فريب ۽ ٻين شين جون خواهشون سندن دل ۾ گهڙي ڪري ڪلام کي گهڻو ڇڏين ۽ انهن ۾ ڦر نه ٿو پڇي. ⑳ ٻيا ماڻهو ان ڀلي زمين مثل آهن جتي ٻج ڪريو، يعني اهي ڪلام

ٻڌن ٿا ۽ قبول ڪن ٿا. پوءِ اهي تيهوٽوم سئوٽو ۽ سئوٽو ڦر جهلين ٿا.“

ڏيئو ڍڪڻ هيٺان رکڻ

(لوقا ۸: ۱۶-۱۸)

②۱ عيسيٰ وڌيڪ چين ته ”چا اوھين ڏيئو ٻاري ڍڪڻ يا ڪٽوليءَ جي هيٺان رکڻ لاءِ آئيندا آھيو؟ نہ پر اھو ڏيائين تي رکڻ لاءِ آئيندا آھيو. ②۲ مطلب ته اھڙي ڪا به شيءِ لڪل نہ آھي جيڪا ظاھر نہ ٿئي ۽ اھڙي ڪا به ڍڪيل نہ آھي جا پٿري نہ ٿئي. ②۳ جيڪڏھن اوھان کي ڪن آھن ته ڀلي ٻڌو.“

②۴ عيسيٰ اھو به چين ته ”جيڪي ڪجهه ٻڌو ٿا تنھن تي ڌيان ڏيو ۽ چالاءِ جو جنھن ماڻھو سان اوھين ماڻھو ڏيندا ته ساڳي ماڻھو سان اوھان کي به ماڻھو ملندو پر ان کان به وڌيڪ ملندو. ②۵ چالاءِ جو جنھن وٽ آھي تنھن کي وڌيڪ ڏنو ويندو ۽ جنھن وٽ ڪجهه به نہ آھي تنھن کان اھو به ڪسيو ويندو جو ڪجهه به هن وٽ آھي.“

ٻج پوکڻ جو مثال

②۶ عيسيٰ ٻڌايو ته ”خدا جي بادشاھت ان ماڻھوءَ مثل آھي، جيڪو پنھنجي ٻنيءَ ۾ ٻج ڇڏي ٿو. ②۷ هورات جو سمھي ٿو ۽ ڏينھن جو جاڳي ٿو ۽ اھڙيءَ طرح ته ٻج ڦٽي هلي ٿو جو هن کي ان جي خبر ئي نہ ٿي پوي. ②۸ زمين پاڻھي ئي فصل ڏئي ٿي ۽ پھريائين سلوم پوءِ سنگ ۽ ان کان پوءِ سنگ ۾ داڻا ٿين ٿا. ②۹ پر جڏھن فصل پڄي تيار ٿئي ٿو تڏھن هو هڪدم انھيءَ ۾ ڏاڻو وجهي ٿو، چالاءِ جو لاٻاري جو وقت اچي ويو آھي.“

سرنھن جي داڻي جو مثال

(متي ۱۳: ۳۱-۳۲، لوقا ۱۳: ۱۸-۱۹)

③۰ عيسيٰ چيو ته ”اسين خدا جي بادشاھت کي چا سان پيئون ۽ ان کي سمجھائڻ لاءِ اسين ڪھڙو مثال ڏيون؟ ③۱ اھا سرنھن جي داڻي مثل

۲۱:۴ مت ۱۵:۵ لوقا ۳۳: ۲۲:۴ مت ۲۶:۱۰ لوقا ۲: ۲۴:۴ مت ۲: <

لوقا ۳۸: ۲۵:۴ مت ۱۲:۱۳ لوقا ۲۹:۲۵ لوقا ۲۶:۱۹ لوقا ۲۹:۴ يوا ۱۳:۳

آهي، جيڪو پوکڻ وقت سڀني کان ننڍو آهي، (۳۲) پر پوکڻ کان پوءِ اڀري سڀني پوڻن کان وڌي وڃي ٿو ۽ ايڏيون ته وڏيون ٿاڀيون ٿو جهلي جو پڪي سندس ٿاڀين ۾ واهيرو ڪن ٿا.

(۳۳) جيتري ڪين سمجهڻ جي سگهه هئي عيسيٰ اوترا مثال ڏيئي انهن کي خدا جو ڪلام ٻڌايو. (۳۴) هو مثالن کان سواءِ انهن سان نه ڳالهائيندو هو، پر جڏهن شاگردن سان اڪيلائپ ۾ هوندو هو ته ڪين سڀني ڳالهين جو مطلب سمجهائيندو هو.

طوفان کي بند ڪرڻ

(متي ۸:۲۳-۲۷، لوقا ۸:۲۲-۲۵)

(۳۵) انهيءَ ساڳئي ڏينهن شام جو عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”هلو ته ڏنڊ جي هنن پر هلون.“ (۳۶) تنهن تي انهن خلق کي اتي ڇڏيو ۽ انهيءَ پيڙيءَ ۾ چڙهي وينا جنهن ۾ عيسيٰ اڳي ئي ويٺل هو ۽ کيس پاڻ سان کنيائون. ٻيون پيڙيون به انهيءَ پيڙيءَ سان گڏ هيون. (۳۷) پوءِ هڪڙو وڏو طوفان آيو ۽ لهرن پيڙيءَ تي اهڙو ته سٽڪو لائي ڏنو جو پيڙي پاڻيءَ سان ڀڙڪي لڳي. (۳۸) عيسيٰ پيڙيءَ جي پاڇيل تي وهائي کي ٽيڪ ڏيئي ستو پيو هو ته شاگردن اچي کيس جاڳايو ۽ چيائونس ته ”اي استاد! اسين مرڻ تي آهيون. ڇا اوهان کي ڪو خيال ئي نه ٿو ٿئي؟“ (۳۹) تنهن تي عيسيٰ اٿيو ۽ واٽ کي چيائين ۽ پاڻيءَ جي لهرن کي حڪم ڪيائين ته ”مانيون ٿيو.“ طوفان بيهجي ويو ۽ بلڪل ٺاهڻ ٿي ويئي. (۴۰) پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين ڇو ٿا ڊڄو؟ ڇا اوهان کي اڃا تائين مون تي ايمان نه آهي؟“ (۴۱) پر اهي ڏاڍا ڊڄي ويا ۽ هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هي ڪير آهي جو هوا ۽ پاڻي به هن جو حڪم مڃين ٿا؟“

پوت ورتل ماڻهو کي شفا ڏيڻ

(متي ۸:۲۸-۳۴، لوقا ۸:۲۶-۲۹)

① هو ڏنڊ جي ٻيءَ پر گراسينين جي علائقي ۾ اچي پهتا. ② اڃا عيسيٰ پيڙيءَ تان لٿو ئي مس ته هڪڙو پوت ورتل ماڻهو غارن واري قبرستان مان نڪري اچي ساڻس مليو. ③ هو قبرن ۾ رهندو هو. هن کي زنجيرن سان به

ڪو ٻڌي نه ٿي سگهيو. ④ ڇالا ۽ جو هن کي ڪيترائي دفعا نيٺن ۽ زنجيرن ۾ ٻڌو ويو هو پر هن انهن زنجيرن کي ٽوڙي ۽ نيٺن کي ڀڄي پرزا پرزا ڪري ڇڏيو هو ۽ ڪوبه مٿس قابو پئجي نه ٿي سگهيو. ⑤ هورات ڏينهن قبرن ۽ ٽڪرن ۾ رڙندو وتندو هو ۽ پاڻ کي رتوڇاڻ ڪندو هو.

⑥ هن عيسيٰ کي پري کان ڏسي ورتو ۽ ڀڄي اچي سندس پيرن تي ڪري پيو. ⑦ وڏي واڪي رڙ ڪري چيائين ته ”اي عيسيٰ، خدا تعاليٰ جا فرزند! تنهنجو مون سان ڪهڙو واسطو آهي؟ آءُ تو کي منت ٿو ڪريان ته خدا جي واسطي مون کي عذاب نه ڏي.“ ⑧ ڇالا ۽ جو عيسيٰ کيس چئي رهيو هو ته ”اي پوت! هن ماڻهو مان ٻاهر نڪري اچ.“ ⑨ عيسيٰ پڇيس ته ”تنهنجو نالو ڇا آهي؟“ ماڻهو جواب ڏنو ته ”منهنجو نالو لشڪر آهي، ڇالا ۽ جو اسين گهڻا آهيون.“ ⑩ هن ليلائيندي چيو ته ”اسان کي هن علائقي مان تڙي نه ڪڍ.“

⑪ ٽڪر جي پاسي ۾ هڪ وڏو سوئرن جو ڍڻ چري رهيو هو. ⑫ عيسيٰ کي پوتن منت ڪئي ته ”مهرباني ڪري اسان کي موڪل ڏيو ته سوئرن ۾ گهڙي وڃون.“ ⑬ عيسيٰ انهن کي موڪل ڏني ۽ پوت ماڻهو مان نڪري سوئرن ۾ گهڙي ويا. ٻه هزار سوئرن جو سڄو ڍڻ ٽڪر جي چوٽيءَ تان هيٺ ڌوڪيندو وڃي ڍنڍ ۾ پيو ۽ سوئر ٻڏي مئا.

⑭ جيڪي ماڻهو سوئرن جو ڍڻ چاري رهيا هئا، سي ڀڄي ويا ۽ وڃي شهر ۽ بهراڙيءَ ۾ اها خبر ٻڌايائون. ماڻهو هن واقعي کي ڏسڻ لاءِ نڪري آيا. ⑮ هو عيسيٰ وٽ آيا ۽ ڏٺائون ته جنهن ماڻهو ۾ پوتن جو لشڪر هو سو اتي ويٺو آهي ۽ ڪپڙا پيل اٿس ۽ پوري هوش ۾ آهي. تڏهن سڀئي ڊڄي ويا. ⑯ جن اهو رنگ اکين سان ڏٺو هو تن کين پوتن ۽ سوئرن بابت سڄي ڳالهه ڪري ٻڌائي. ⑰ تنهن تي انهن عيسيٰ کي منت ڪري چيو ته ”مهرباني ڪري اسان جي علائقي مان هليا وڃو.“

⑱ جڏهن عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ چڙهيو پئي ته جنهن ماڻهو ۾ اڳ پوت هئا تنهن اچي منت ڪيس ته ”مون کي به پاڻ سان وٺي هلو.“ ⑲ پر عيسيٰ کيس اجازت نه ڏني ۽ اٿلندو چيائينس ته ”گهر مائٽن ڏانهن موٽي وڃ ۽ وڃي انهن کي ٻڌاءِ ته خداوند تو لاءِ ڇا ڪيو ۽ ڪيتري قدر هو تو تي مهربان

رہيو. ” ۲۰) تنهن تي اهو ماڻهو هليو ويو ۽ وڃي دڪاپلس جي شهرن ۾ خبرون
ڪيائين ته عيسيٰ هن لاءِ ڇا ڪيو ۽ جن به اهو ٻڌو ته حيران ٿي ويا.

يائرس جي ڌيءَ کي جيئرو ڪرڻ ۽ هڪ عورت کي شفا ڏيڻ

(متي ۹: ۱۸-۲۶، لوقا ۸: ۴۰-۵۶)

۲۱) عيسيٰ جڏهن ٻيڙيءَ ۾ چڙهي وري ٻيءَ ڀيري موٽيو ته ڍنڍ جي ڪنڌيءَ تي
ماڻهن جو وڏو ميڙ ڦري آيس. ۲۲) يهودين جي مقامي عبادت خاني جو يائرس
نالي هڪڙو سردارم عيسيٰ کي ڏسي سندس پيرن تي ڪري پيو. ۲۳) کيس
ڏاڍيون آزيون نيزاريون ڪري چوڻ لڳو ته ”منهنجي ننڍي ڌيءَ مرڻ تي آهي،
مهرباني ڪري هلي هت گهمايوس ته چڱي پلي ٿئي ۽ بچي پوي.“ ۲۴) تنهن
تي عيسيٰ ان سان گڏجي هليو ته هڪڙو وڏو ميڙ سندس پٺيان هلڻ لڳو ۽
ماڻهو عيسيٰ تي ڳاهت پئي ٿيا.

۲۵) اتي هڪڙي عورت هئي، جنهن کي ٻارهن ورهين کان رت پيو ايندو
هو. ۲۶) هن ڪيترن ئي طبيبن کي پاڻ ڏيکاريو هو ۽ جيڪابه پنهنجي ميڙي
چونڊي هيس سا سڀ خرچ ڪري ڇڏي هئائين ۽ کيس ذري جو به فائدو
ڪونه پيو هوم پر اٽلندو وڌيڪ عليل ٿيندي پئي ويئي. ۲۷) جڏهن انهيءَ عورت
عيسيٰ بابت ڳالهيون ٻڌيون ته ميڙ سان گڏجي سندس پٺيان آئي ۽ عيسيٰ جي
ڪپڙن کي هٿ لڌائين. ۲۸) ڇالاءِ جو هو ڏل ۾ چوي پئي ته ”جيڪڏهن
مون رڳو سندس ڪپڙن کي به هٿ لاتو ته آءُ چاق ٿي وينديس.“ ۲۹) پوءِ
جلد ئي سندس رت وهڻ بند ٿي ويو ۽ هو پاڻ کي تندرست سمجهڻ لڳي.
۳۰) ايتري ۾ عيسيٰ محسوس ڪيو ته ”مون مان قدرت نڪتي آهي.“ سو ميڙ
ڏانهن ڦري چيائين ته ”منهنجي دامن کي ڪنهن هٿ لاتو آهي؟“ ۳۱) تنهن
تي سندس شاگردن ورائيس ته ”سائين! ماڻهو اوهان تي پيا ڳاهت ٿين ۽ اوهين
چئو ٿا ته ’ڪنهن مون کي هٿ لاتو آهي.‘“ ۳۲) پر هو جاچيندو رهيو ته اهو
ڪم ڪنهن ڪيو. ۳۳) هاڻي ان عورت کي خبر پئي ته ساڻس ڇا ٿيو آهي،
سا ڊڄندي ۽ ڏڪندي اچي عيسيٰ جي پيرن پئي ۽ سڄي ڳالهه ڪري
ٻڌايائينس. ۳۴) تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”ڌيءَ، تنهنجي ايمان تو کي
چٽايو آهي، سو خوش ٿي ۽ هاڻي آزار کان چٽين.“

③۵ عیسیٰ اڃا ڳالهائي رهيو هو ته اوڏي مهل يائرس جي گهران ماڻهو آيا جن اچي يائرس کي ٻڌايو ته ”تنهنجي ڌيءُ مري ويئي، هاڻي استاد کي وڌيڪ تڪليف نه ڏي.“ ③۶ عیسیٰ انهيءَ ڳالهه تي ڪوبه ڌيان نه ڏنو، بلڪ يهودين جي عبادتخاني جي سردار کي چيائين ته ”گهٻراءِ نه، رڳو ويساهه رک.“ ③۷ عیسیٰ پاڻ سان گڏ پطرس، يعقوب ۽ سندس ڀاءُ يوحنا کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي به هلڻ جي اجازت نه ڏني. ③۸ اهي عبادت گاهه جي سردار جي گهر آيا ۽ عیسیٰ ڏٺو ته گهر ۾ ماتر لڳو پيو آهي، ماڻهو ڏاڍيان روئن ۽ پٿين ٿا پيا. ③۹ جڏهن عیسیٰ اندر گهڙيو تڏهن انهن کي چيائين ته ”اوهين هلڻ چو ٿا ڪريو ۽ چو ٿا روئو؟ چوڪري مٿي ته ڪانهي پر ستي پيئي آهي.“ ④۰ تنهن تي اهي مٿس نٺوليون ڪرڻ لڳا. تنهنڪري هن سڀني کي ٻاهر ڪڍي ڇڏيو. رڳو پنهنجن ساٿين ۽ چوڪريءَ جي ماءُ پيءُ کي ساڻ ڪري اندر ويو جتي اها چوڪري پيئي هئي. ④۱ هن چوڪريءَ جي هٿ کان وٺي چيو ته ”تليٿا قومي،“ جنهن جي معنيٰ آهي ته ”اي ننڍڙي نينگري! اٿ.“ ④۲ تنهن تي چوڪري هڪدم اُٿي ڪڙي ٿي ۽ جيئن ته هو ٻارهن ورهين جي هئي سو هلڻ لڳي. هو ڏاڍا حيران ٿي ويا. ④۳ پوءِ عیسیٰ انهن کي سخت تاڪيد ڪيو ته ”اها ڳالهه ڪنهن سان به نه ڪجو.“ کين چيائين ته ”چوڪريءَ کي ڪاٺڻ لاءِ ڪجهه ڏيو.“

عیسیٰ کي ناصرت وارن جو نه قبولڻ

(متي ۱۳: ۵۳-۵۸، لوقا ۴: ۱۶-۳۰)

① عیسیٰ اتان روانو ٿي موٽي پنهنجي شهر ۾ آيو ۽ سندس شاگرد به هن جي پٺيان آيا. ② جڏهن سبت جو ڏينهن آيو ته هو عبادتخاني ۾ تعليم ڏيڻ لڳو. گهڻا ماڻهو هن کي ٻڌي عجب ۾ پئجي ويا ۽ چوڻ لڳا ته ”هن اهي ڳالهيون ڪٿان سکيون آهن؟ اها ڪهڙي دانائي آهي جا کيس ملي آهي؟ هو اهڙا معجزا ڪيئن ٿو ڪري سگهي؟“ ③ ڇا هي اهو ڊڪٽ نه آهي جو مريم جو پٽ ۽ يعقوب، يوسيس، يهوداه ۽ شمعون جو ڀاءُ آهي؟ ڇا هن جون پيرون هتي نه ٿيون رهن؟“ تنهنڪري هنن عیسیٰ کي قبول نه ڪيو.

④ عیسیٰ انهن کي چيو ته ”هر نبي پنهنجي وطن ۽ ماڻهن ۽ خاندان کان سواءِ جتي کڻي مان پائيندو آهي.“ ⑤ عیسیٰ اتي ڪن بیمار ماڻهن جي مٿان هٿ رکي شفا بخشڻ کان سواءِ ٻيو ڪوبه معجزو ڪري نه سگهيو. ⑥ انهن جي ايمان جي گهٽتائي تي عیسیٰ کي ڏاڍو عجب لڳو.

عیسیٰ جو ٻارهن شاگردن کي موڪلڻ

(متي ۱۰: ۵-۱۵، لوقا ۹: ۱-۶)

پوءِ عیسیٰ چوڻ لڳو سڀني ڳوٺن ۾ ويو ۽ ماڻهن کي تعليم ڏيڻ شروع ڪيائين. ⑦ هن پنهنجن ٻارهن ئي شاگردن کي پاڻ وٽ سڏايو ۽ کين ٻن ٻن جي ٽولي ۾ روانو ڪيائين. انهن کي اختياري ڏنائين ته ماڻهن مان پوت ڪڍين، ⑧ ۽ کين تاڪيد ڪري چيائين ته ”اوهين پاڻ سان نڪا ماني، نڪو ٻاچڪو، نڪو هٿ ۾ پيسو يا ٻيو ڪجهه کڻجو پر رڳو لٽ سفر ۾ کڻجو.“ ⑨ رڳو ڇاڪڙيون پائجو ۽ ٻيو ڪوبه فالتو پهراڻ پاڻ سان نه کڻجو.“ ⑩ عیسیٰ کين اهو به چيو ته ”جتي به وڃو ته ان گهر ۾ ايستائين ٽڪي پئجو جيستائين ان شهر مان روانا نه ٿيو.“ ⑪ جيڪڏهن ڪنهن اهڙي هنڌ وڃو جتان جا ماڻهو اوهان کي قبول نه ڪن، ته پوءِ اتان رواني ٿيڻ وقت پنهنجي ٻيڙن جي مٿي اتي چنڊي ڇڏجو ته جيئن مٿن شاهدي قائم ٿئي.“ ⑫ پوءِ اهي روانا ٿي ويا ۽ ماڻهن ۾ تبليغ ڪيائون ته ”پنهنجن گناهن کان توبه ڪريو.“ ⑬ هنن ڪيترن ئي ماڻهن مان پوت ڪڍيا ۽ گهڻن ئي بیمارن کي زيتون جو تيل مڪي چڱو ڀلو ڪيائون.

يحيٰ ٻيٽسما ڏيڻ واري جو موت

(متي ۱۴: ۱-۱۲، لوقا ۹: ۷-۹)

⑭ گليل جي بادشاهه هيروديس به هي سڀ ڪجهه ٻڌو پئي، ڇاڪاڻ ته

① ٻيڙن جي مٿي اتي چنڊي ڇڏجو: انهيءَ دور جي هڪ رسم جنهن مان مراد ڪنهن ڳالهه کي رد ڪرڻ جي صورت ۾ ساري ذميوارن سندن مٿان هجڻ جو اظهار ڪرڻ آهي.

④: ۶ يو ۴: ۴ ⑥: ۸-۱۱ لو ۴: ۱۰-۱۱ رس ۱۳: ۵۱ ⑦: ۱۳ يع ۵: ۱۴

⑦: ۱۴-۱۵ مت ۱۶: ۱۴ م ۸: ۲۸ لو ۹: ۱۹

عيسي جي عزت ۽ وقار جي هاڪ هرهند پڪڙجي ويئي هئي. ڪي چون پيا ته ”يحيٰ بپتسما ڏيڻ وارو وري جيئرو ٿيو آهي. تنهنڪري هو اهڙا معجزا ڪري رهيو آهي.“ ⑮ ٻيا وري چون پيا ته ”هو الياس نبي آهي.“ ڪي چون پيا ته ”هو اڳين نبين جهڙو هڪ نبي آهي.“

⑯ جڏهن هيروديس هي ٻڌو ته چيائين ته ”پوءِ هي يحيٰ بپتسما ڏيڻ وارو آهي. مون ته هن جي سسي لهرائي ڇڏي هئي، پر هو وري جيئرو ٿيو آهي.“ ⑰ هيروديس پاڻ ئي يحيٰ جي گرفتاريءَ جو حڪم ڏنو هو ۽ کيس ٻڌرائي جيل ۾ وڌو هئائين. هن اهو ڪم هيرودياس جي چوڻ تي ڪيو هو، جنهن سان هن شادي ڪئي هئي، جيتوڻيڪ اها سندس ڀاءُ فلپس جي زال هئي. ⑱ يحيٰ هيروديس کي چيو هو ته ”اهو توهان لاءِ جائز نه آهي جو توهين پنهنجي ڀاءُ جي زال سان شادي ڪريو.“ ⑲ تنهنڪري هيرودياس يحيٰ کان نفرت ڪندي هئي ۽ يحيٰ کي مرائڻ گهري پئي. پر هو ائين ڪري نه ٿي سگهي، ⑳ ڇاڪاڻ ته هيروديس يحيٰ کان ڊڄندو هو جو هن ڄاتو پئي ته يحيٰ هڪ سچار ۽ پاڪ ماڻهو آهي. سو هيروديس کيس بچائيندو رهيو. هيروديس يحيٰ جون ڳالهيون ٻڌندو هو، جيتوڻيڪ ٻڌڻ وقت هي ڳالهيون کيس پريشان ڪنديون هيون.

㉑ نيٺ هيرودياس کي وجهه ملي ويو. هيروديس پنهنجي جنم جي ڏينهن جي خوشيءَ ۾ اميرن ۽ وڏن جنگي سردارن ۽ گليل جي مکيه ماڻهن جي دعوت ڪئي هئي. ㉒ هيرودياس جي ڌيءَ پاڻ اندر اچي ناچ ڪري هيروديس ۽ سندس مهمانن کي خوش ڪيو. بادشاهه انهيءَ نينگريءَ کي چيو ته ”جيڪي گهرڻو اٿئي سو گهر ته ڏيان.“ ㉓ هن قسم کڻي واعدو ڪيس ته ”جيڪڏهن اڌ بادشاهت جو گهرندين ته به ڏيندوسان.“ ㉔ تنهن تي هو ٻاهر نڪري ويئي ۽ وڃي پنهنجي ماءُ کان پڇيائين ته ”آءُ ڇا گهران؟“ هن چيس ته ”يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جي سسي.“ ㉕ تنهن تي نينگري جلد ئي موٽي آئي ۽ اچي بادشاهه کي چيائين ته ”مون کي هاڻي جو هاڻي يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جي سسي ٿالهه ۾ آڻي ڏيو.“ ㉖ هن ڳالهه هيروديس بادشاهه کي ڏاڍو مايوس ڪيو. پر هو کيس انڪار به ڪري نه ٿي سگهيو.

ڇاڪاڻ ته هن مهمانن جي روبرو قسم کڻي واعدو ڪيو هو. ②۷ تنهنڪري بادشاهه چوڊدار کي موڪليو ته ”جلدي يحيي جي سسي لاهي کڻي اچ.“ چوڊدار روانو ٿيو ۽ جيل ۾ وڃي يحيي جي سسي لائين. ②۸ پوءِ هن اها سسي هنڪ ٿالهه ۾ رکي نينگريءَ کي ڏني، جنهن اها کڻي پنهنجي ماءُ کي ڏني. ②۹ جڏهن يحيي جي شاگردن هي ٻڌو ته هنن اچي لاش ورتو ۽ ان کي قبر ۾ دفن ڪيائون.

پنج هزار ماڻهن کي ڪارائڻ

(متي ۱۴: ۱۳-۲۱ م لوقا ۹: ۱۰-۱۷ م يوحنا ۶: ۱-۱۴)

③۰ رسول عيسيٰ وٽ واپس اچي گڏ ٿيا ۽ جيڪي ڪم ڪيا هئا انهن ۽ ماڻهن کي جيڪا تعليم ڏني هئا انهن جو کيس سربستو احوال ڪري ٻڌايائون. ③۱ ان وقت ايترا ته ماڻهو اچن پيا جو عيسيٰ ۽ سندس شاگردن کي ماني ڪاڻڻ جو وقت به نه ٿي مليو. تنهن تي هن انهن کي چيو ته ”هلو ته هتان هلون ۽ ڪنهن اڪيليءَ جاءِ تي هلي اوهين ٿورو وقت آرام ڪريو.“ ③۲ سو هنن هڪ ٻيڙيءَ ۾ چڙهي ڪنهن نويڪليءَ جاءِ ڏانهن هلڻ شروع ڪيو.

③۳ تنهن هوندي به ڪيترن ئي ماڻهن کين ويندو ڏسي سڃاڻي ورتو. سو اهي سڀئي پيرين پيادا شهرن مان نڪري پيا ۽ هنن کان به اڳي انهيءَ جاءِ تي وڃي پهتا. ③۴ جڏهن عيسيٰ ٻيڙيءَ مان لهي آيو ۽ ماڻهن جو وڏو ميڙ ڏٺائين تڏهن سندس دل رحم سان پرڃي ويئي، ڇاڪاڻ جو هو ننڍڪين رڍن وانگر هئا. تنهنڪري هو کين گهڻيون ئي ڳالهيون سڀڪارڻ لڳو.

③۵ جڏهن سج گهڻو لڙي ويو، تڏهن شاگرد گڏجي عيسيٰ وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”اڳي ئي دير ٿي ويئي آهي ۽ اسين هتي سج ۾ آهيون.“ ③۶ سو هنن ماڻهن کي موڪل ڏيو ته اوسي پاسي جي ڳوٺن ۽ واهڻن ۾ وڃي ڪجهه وٺي کائين.“ ③۷ پر عيسيٰ چين ته ”اوهين ئي هنن کي ڪجهه ڪاڻڻ لاءِ ڏيو.“ تڏهن شاگردن پڇيس ته ”ڇا اوهان جي مرضي آهي ته اسين وڃي ٻن سؤن

١ چانديءَ جي سڪن جي ماني وٺي اچون ۽ هنن کي ڪاريون؟“ ٣٨ تنهن تي عيسيٰ ڪانئن پڇيو ته ”وڃي ڏسو ته اوهان وٽ ڪيتريون مانيون آهن؟“ انهن وڃي ڏٺو ۽ اچي کيس ٻڌايائون ته ”اسان وٽ پنج مانيون ۽ ٻه مڇيون آهن.“

٣٩ پوءِ عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”هنن ماڻهن کي قطار ۾ هيٺ سائي گاهه تي وهاريو.“ ٤٠ تنهن تي اهي ماڻهو سو سو ۽ پنجاهه پنجاهه جون ٽوليون ٺاهي وينا. ٤١ عيسيٰ پنج مانيون ۽ ٻه مڇيون کڻي هٿن ۾ جهلي آسمان ڏانهن نهاريو ۽ انهن ۾ برڪت گهريائين. پوءِ مانين جا ٽڪرا پڇندو شاگردن کي ڏيندو ويو ته اهي ماڻهن ۾ ورهائين. هن ٻه مڇيون به انهن سڀني ۾ ورهائيون. ٤٢ هر هڪ ماڻهو کائي ڏيئي ڪيو. ٤٣ پوءِ شاگردن باقي بچيل مانيءَ ۽ مڇيءَ جون ٻارهن ڪاريون پري ڪيون. ٤٤ جن ماني ڪاڏي تن جو تعداد پنج هزار مرد هو.

پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ

(متي ۱۴: ۲۲-۲۳، يوحنا ۶: ۱۵-۲۱)

٤٥ پوءِ عيسيٰ شاگردن کي ٻيڙيءَ ۾ سوار ڪري زور ڀريو ته ”اوهين ڍنڍ جي هُن ڀر بيهڻ صيدا شهر ڏانهن وڃو.“ هن ماڻهن جي ميڙ کي به موڪل ڏيئي ڇڏي. ٤٦ شاگردن کان موڪلائي پاڻ ٽڪر تي دعا گهرڻ ويو. ٤٧ شام جو ٻيڙي ڍنڍ جي وچ ۾ پهتي ۽ عيسيٰ اڪيلو سڪيءَ تي هو. ٤٨ هن ڏٺو ته واڻ سامهون گهلڻ ڪري شاگردن کي ٻيڙيءَ جي ونجهه هلائڻ ۾ تڪليف ٿئي ٿي، تنهنڪري هورات جي پوئين پهر پاڻيءَ تي پنڌ ڪندو اچي انهن وٽان لنگهيو. ٤٩-٥٠ پر شاگردن جڏهن کيس پاڻيءَ تي پنڌ ڪندي ڏٺو تڏهن سمجهيائون ته ڪو جن آهي، سو هو دهلجي ويا ۽ وٺي رڙيون ڪيائون. هُن هڪدم ساڻن ڳالهايو ته ”دلجاءِ ڪريو آءُ آهيان. ڊڄو نه.“

٥١ پوءِ عيسيٰ انهن سان گڏ ٻيڙيءَ ۾ ويٺو ته واڻ بيهجي ويو. شاگرد ڏاڍا حيران ٿي ويا. ٥٢ اهي مانين واري ڳالهه نه سمجهي سگهيا هئا، چالاءِ جو اها هنن جي دماغ ۾ ئي نه ويٺي هئي.

١ چانديءَ جي سڪن: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲: ۲۰.

گنيسرت جي بيمارن کي شفا ڏيڻ

(متي ۱۴: ۳۴-۳۶)

۵۳) اهي ڏيند پار ڪري اچي گنيسرت جي علائقي ۾ پهتا ۽ پيڙيءَ جا پڳهه ٻڌي ڇڏيائون. ۵۴) جيئن ئي پيڙيءَ تان لٿا ته ماڻهن عيسيٰ کي سڃاڻي ورتو. ۵۵) پوءِ اهي ماڻهو سڄي علائقي ۾ پڪڙجي ويا ۽ انهن جتي به ٻڌو ته عيسيٰ آيو آهي اتي انهن پنهنجا بيمار ڪٽولن تي ڪڍي پئي آندا. ۵۶) عيسيٰ ڳوٺن، شهرن ۽ واهڻن ۾ جتي به ويو پئي ته ماڻهن پنهنجا بيمار بازارن ۾ ڪڍي ٿي رکيا ۽ منت ٿي ڪئي ته ”مهرباني ڪري بيمار کي رڳو پنهنجي دامن تي هٿ لائڻ ڏيو.“ پوءِ جن به هٿ لائڻ پئي سي سڀ چڱا پلا ٿي ويا ٿي.

وڏن جون ريتون ۽ رسمون

(متي ۱۵: ۱-۹)

۱) فريسي ۽ ڪي شريعت جا عالم جيڪي يروشلم کان آيا هئا سي سڀ عيسيٰ سان اچي مليا. ۲) انهن ڏٺو ته عيسيٰ جا ڪي شاگرد پليت هٿن يعني الڏوتل هٿن سان ماني ڪائين ٿا پيا. ۳) جڏهن ته فريسي ۽ سڀ يهودي پنهنجن وڏن جي رسم موجب جيستائين پنهنجا هٿ پنهنجي خاص نموني سان نه ڌوئن تيستائين نه ڪائيندا آهن. ۴) ۽ جڏهن بازار کان اچن تڏهن جيسين نه وهنجن تيستائين ڪين ڪائيندا آهن. انهن وٽ ٻيون به گهڻيون ريتون رسمون آهن جهڙوڪ: پيالن، لوٽن، پتل جي ٿانون ۽ بسترن کي ڌوڻ. ۵) سو فريسين ۽ شريعت جي عالمن عيسيٰ کان اچي پڇيو ته ”اوهان جا شاگرد وڏن جي ريتن رسمن موجب ڇو نه ٿا هلن ۽ پليت هٿن سان ڇو ٿا ماني ڪائين؟“ ۶) تنهن تي عيسيٰ چين ته ”اوهان رباڪارن جي بابت يسعياھ ڪهڙي نه پيشنگوي ڪري ويو آهي ته

’هيءَ قوم پنهنجن چپن سان ته مون کي عزت ڏئي ٿي،

پر هنن جي دل مون کي نه ٿي گهري.

۷) هو منهنجي عبادت اجائي ٿا ڪن،

چالاءِ جو هو ماڻهن جا حڪم ائين ٿا سيڪارين
چڻ ته اهي خدا جا حڪم آهن.“

⑧ عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”اوهين خدا جو حڪم ڇڏي انساني ريتن
رسمن ۾ ڦاسي پيا آهيو. ⑨ اوهين پنهنجن ريتن رسمن کي پوري ڪرڻ خاطر
خدا جي حڪمن کي ڪيئن نه پٺي پويان اڇلائي ٿا ڇڏيو. ⑩ چالاءِ جو
موسيٰ فرمايو آهي ته ’پنهنجي ماءُ ۽ پنهنجي پيءُ جي عزت ڪريو.‘ ۽ ’جيڪو
پنهنجي ماءُ ۽ پيءُ جي گلا ڪري تنهن کي اقت ماريو وڃي.‘ ⑪ پر اوهين
ماڻهن کي سيڪاريو ٿا ته ’جيڪڏهن ڪنهن وٽ ڪا شيءِ آهي جنهن سان
هو پنهنجي ماءُ پيءُ جي گهرج پوري ڪري سگهيو ٿي، پر هن اها قربان
يعني خدا جي نذر ڪري ڇڏي آهي، ⑫ ته پوءِ هو ماءُ پيءُ جي گهرج پوري
ڪرڻ کان چٽي وڃي ٿو.‘ ⑬ اهڙيءَ طرح اوهين پنهنجين ريتن رسمن سان
خدا جو ڪلام رد ٿا ڪريو. اهڙي نموني ٻيون به ڪيتريون ئي ڳالهيون
آهن جيڪي اوهين ڪريو ٿا.“

انسان کي پليت ڪرڻ واريون شيون

(متي ۱۵: ۱۰-۲۰)

⑭ عيسيٰ سڄي خلق کي وري پاڻ وٽ سڏي چيو ته ”اوهين سڀ
منهنجي ڳالهه ٻڌو ۽ سمجهو. ⑮ ڪابه شيءِ ٻاهران ماڻهوءَ ۾ گهڙي کيس
پليت ڪري نه ٿي سگهي، پر جيڪي شيون ماڻهوءَ جي اندر مان ٻاهر نڪرن
ٿيون سي کيس پليت ٿيون ڪن.“ ⑯

⑰ جڏهن عيسيٰ ميڙ کي ڇڏي گهر پهتو ته سندس شاگردن انهيءَ مثال
بابت پڇيس. ⑱ تنهن تي عيسيٰ هنن کي چيو ته ”اوهين به ڪيترا نه
بي سمجهه آهيو، جو ايتري به خبر نه ٿي پئيو ته جيڪي ٻاهران انسان ۾
داخل ٿي ٿو سو کيس پليت نه ٿو ڪري، ⑲ چالاءِ جو اهو انسان جي دل
۾ نه ٿو وڃي پر انسان جي پيٽ ۾ ٿو وڃي ۽ اتان آخرڪار ٻاهر نڪريو

⑱ ڪن ترجمن ۾ هيءُ آيت به شامل آهي: ⑲ جنهن کي ڪن آهن سو پلي ٻڌي.

وڃي. ” ائين چئي عيسيٰ ڪائڻ جي سڀني شين کي حلال سڏيو. ②۰ عيسيٰ چيو ته ” جيڪي انسان جي دل مان ٻاهر ٿو نڪري سو ئي کيس پليت ٿو ڪري. ②۱ ڇالاءِ جو انسان جي دل مان بچڙا خيال ٿا نڪرن، جهڙوڪ: حرامڪاري، چوري، خون، ②۲ زناڪاري، لالچ، بچڙائي، ٺڳي، چڙواڳي، ڪينوم، گلاخوري، مغروري ۽ بيوقوفي. ②۳ اهي سڀ خرابيون اندر مان ٿيون نڪرن ۽ ماڻهوءَ کي پليت ڪن ٿيون. ”

هڪ عورت جو ايمان

(متي ۲۱:۱۵-۲۸)

②۴ پوءِ عيسيٰ اتان اُٿي صور شهر جي علائقن ڏانهن روانو ٿيو ۽ هڪڙي گهر ۾ گهڙي ويو. هن جي مرضي هئي ته ڪنهن به ماڻهوءَ کي سندس اچڻ جي خبر نه پوي، پر هو لڪي نه سگهيو. ②۵ هڪڙي عورت جنهن جي ننڍڙي ڌيءُ کي پوت هو، تنهن کي جڏهن خبر پيئي ته اها هڪدم عيسيٰ وٽ آئي ۽ اچي پيرين پيس. ②۶ اها عورت يونان ۾ هئي ۽ سورفينڪيءَ جي قوم مان هئي. هن عيسيٰ کي منت ڪئي ته ” منهنجي ڌيءُ مان هلي پوت ڪيو. ” ②۷ پر عيسيٰ چيس ته ” پهريائين ٻارن کي ڏي ڪرڻ ڏي، ڇالاءِ جو اهو واجب نه آهي جو ٻارن جي ماني ڪٿي ڪتن کي اڇلائي ڏجي. ” ②۸ تنهن تي عورت چيس ته ” سائين! برابر ۾ ڪتا به ته دسترخوان وٽان ٻارن جي اوڀر ڪيل مانيءَ جا ٽڪر ڪائيندا آهن. ” ②۹ عيسيٰ هن کي چيو ته ” برابر ۾ تنهنجي انهيءَ جواب جي ڪري تنهنجي نياڻيءَ مان پوت نڪري ويو. سو تون پلي گهر وڃ. ” ③۰ هو گهر ويئي ۽ ڏٺائين ته سندس ڌيءُ هند تي پيل آهي ۽ پوت بلڪل ڇڏي ويو هوس.

ٻوڙي ۽ ٻاتي کي شفا

③۱ هاڻي عيسيٰ صور جي حدن مان نڪري صيدا مان لنگهي، دڪاپلس جي حدن جو وچ وٺي گليل جي ڍنڍ تي آيو. ③۲ ماڻهو وٽس هڪڙي اهڙي شخص کي وٺي آيا جو ٻوڙو هو ۽ ڳالهائڻ ۾ به اٽڪ هيس. سو منت ڪيائونس ته ” هن کي پنهنجو هٿ لايو. ” ③۳ عيسيٰ ان کي گور کان پاسيرو

وئي ويو ۽ پنهنجون آڱريون هن جي ڪنن ۾ وڌائين ۽ پنهنجي زبان جي لپ ڪڍي هن جي زبان کي لاتائين. (۳۴) پوءِ عيسيٰ آسمان ڏانهن نھاري ٿو ساھه پريو ۽ هن کي چيائين ته ”افتح.“ يعني ”کلي پئھ.“ (۳۵) تڏهن هڪدم سندس ڪن کلي پيا ۽ هن جي زبان جي تند چڱي پئي ۽ هو چٽو ڳالهائڻ لڳو. (۳۶) پوءِ عيسيٰ انهن ماڻهن کي تاڪيد ڪري چيو ته ”اها ڳالهه ڪنهن سان به نه ڪجو.“ پر جيترو هن وڌيڪ تاڪيد ڪيو هون، اوترو ئي وڌيڪ هنن وڃي اها ڳالهه ماڻهن ۾ پڌري ڪئي. (۳۷) سو جن به پئي ٻڌو، تن کي ڏاڍو عجب پئي لڳو ۽ چوڻ لڳا ته ”ڪهڙي نه سهڻي نموني سان هو هر هڪ ڪم ڪري ٿو، بلڪ هو ته ٻوڙن کي ٻڌڻ جي ۽ گونگن کي ڳالهائڻ جي به طاقت ٿو ڏئي.“

چار هزار ماڻهن کي ڪارائڻ

(متي ۱۵: ۳۲-۳۹)

① انهن ڏينهن ۾ وري ماڻهن جو ٻيو وڏو ميڙ اچي گڏ ٿيو. انهن جي ڪاٺ لاءِ ڪجهه به ڪونه هو. تنهن تي عيسيٰ شاگردن کي پاڻ وٽ سڏيو ۽ چيائين ته ② ”مون کي هنن ماڻهن لاءِ ڏاڍو ڌڪ ٿو ٿئي، ڇاڪاڻ ته هي تن ڏينهن کان وٺي مون سان گڏ آهن ۽ هاڻي کين ڪجهه به ڪونهي جو کڻي کائين. ③ هاڻي جيڪڏهن آءُ انهن کي پنهنجن گهرن ڏانهن بکڻي پيٽ ٿو موڪليان ته اهي رستي تي ساڻا ٿي پوندا، ڇاڪاڻ جو انهن مان ڪيترا پري کان آيل آهن.“ ④ شاگردن ورائيس ته ”هتي سڄ ۾ ايتري ماني ڪٿان اچي جو هنن ماڻهن جو پيٽ پرڄي؟“ ⑤ عيسيٰ شاگردن کان پڇيو ته ”اوهان وٽ ڪيتريون مانيون آهن؟“ انهن ورائيو ته ”ست.“

⑥ هن ماڻهن کي حڪم ڏنو ته ”زمين تي ويهو.“ پوءِ هن ستن ماني کي کڻي خدا کان انهن ۾ برڪت گهري ۽ پڇي ٽڪر ٽڪر ڪندو شاگردن کي ڏيندو ويو ته انهن جي اڳيان رکندا وڃن ۽ انهن ائين ئي ڪيو. ⑦ انهن وٽ ٿوريون ڪرڙيون به هيون، تن تي به برڪت گهري شاگردن کي ڏنائين ۽ چيائين ته ”اهي به کڻي ماڻهن جي اڳيان رکو.“ ⑧ انهن ته کائي ڍڪيو پر ٽڪر ڳيا ايترا ته بچيا جو شاگردن ست ڪاريون پري ڪيون. ⑨ اهي اٽڪل

چار هزار کن ماڻهو هئا. پوءِ عیسیٰ انهن کي موڪل ڏني ⑩ ۽ پاڻ پنهنجن شاگردن سمیت ٻيڙيءَ ۾ چڙهي دلمنوٽا جي علائقي ۾ ويو.

فريسين جو معجزو طلبڻ

(متي ۱۶:۱-۴)

⑪ فريسي عیسیٰ وٽ آیا ۽ اچي ساڻس بحث ڪرڻ لڳا ۽ کيس آزمائش لاءِ چيائون ته ”آسمان مان ڪو معجزو ڏيکار.“ ⑫ تنهن تي هن ٿڌو ساھه کڻي چيو ته ”هن زماني جا ماڻهو معجزو ڇو ٿا گھرن؟ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته هن زماني جي ماڻهن کي ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو ويندو.“ ⑬ هو انهن کي ڇڏي موٽي وڃي ٻيڙيءَ ۾ چڙهيو ۽ ڍنڍ جي ٻيءَ ڀر هليو ويو.

فريسين ۽ هيروديس بادشاهه جو خميرو

(متي ۱۶:۵-۱۲)

⑭ شاگردن کي مانيون کڻڻ وسري ويون ۽ ٻيڙيءَ ۾ هڪڙي مانيءَ کان سواءِ انهن وٽ ٻيو ڪجهه به ڪونه هو. ⑮ عیسیٰ چين ته ”ڏسوم خبردار تجوم متان فريسين ۽ هيروديس جي خميري ۾ ڦاسجي پئو.“ ⑯ تنهنڪري هو پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”اسان وٽ ته ماني ڪونهي.“ ⑰ عیسیٰ سندن ڳالهه سمجھي ويو ۽ چيائين ته ”ڇو ٿا پاڻ ۾ بحث ڪريو ته اسان وٽ ماني ڪونهي؟ ڇا اوهين اڃا تائين نه ٿا ڄاڻو ۽ سمجھو؟ ڇا اوهان جا دماغ ايترا چٽ آهن؟ ⑱ ڇا اوهين اکين هوندي به ڏسي نه ٿا سگھو؟ ڇا اوهين ڪنن هوندي به ٻڌي نه ٿا سگھو؟ ڇا اوهان کي ياد نه آهي؟ ⑲ جڏهن مون پنج مانيون پنج هزار ماڻهن کي پيڇي ڏنيون ته ان وقت اوهان ڪيتريون ڪاريون اوبر جي بچيل ٽڪرن جون پري ڪيون هيون؟“ انهن جواب ڏنو ته ”ٻارهن ڪاريون.“ ⑳ عیسیٰ وري پڇين ته ”جڏهن مون ست مانيون چئن هزارن ماڻهن ۾ ورهائي پوريون ڪيون هيون ته اوهان ان وقت اوبر جي ٽڪرن جون

۱۱:۸ مت ۳۸:۱۲ لو ۱۶:۱۱ ۱۲:۸ مت ۳۹:۱۲ لو ۲۹:۱۱ ۱۵:۸ لو ۱:۱۲

۱۸:۸ ير ۲۱:۵ حز ۲:۱۲ مر ۱۲:۴

ڪيتريون ڪاريون پري ڪنيون هيون؟“ انهن جواب ڏنو ته ”ست ڪاريون.“
 ②۱ عيسيٰ چين ته ”پوءِ اڃا به اوهين نه ٿا سمجهو.“

بيت صيدا ۾ انڌي کي شفا ڏيڻ

②۲ پوءِ هو بيت صيدا ۾ آيا، جتي ڪي ماڻهو هڪ انڌي کي عيسيٰ وٺ
 وٺي آيا ۽ منٿون ڪيائونس ته ”هن کي هٿ لايو.“ ②۳ عيسيٰ انهيءَ انڌي ماڻهوءَ
 کي هٿ کان وٺي ڳوٺ کان ٻاهر وٺي ويو. هن انڌي ماڻهوءَ جي اکين تي لپ
 لائي پنهنجا هٿ سندس اکين تي رکيا ۽ پڇيائينس ته ”ڇا تون ڪا شيءِ ڏسي
 سگهين ٿو؟“ ②۴ انڌي ماڻهوءَ مٿي نھاري چيو ته ”مون کي ماڻهو گھمندي
 نظر اچن ٿا. پر اهي وٺن وانگر لڳن ٿا.“ ②۵ تنهن تي عيسيٰ وري پنهنجا هٿ
 هن جي اکين تي رکيا ته هو غور سان ڏسڻ لڳو ۽ سندس نظر بحال ٿي ويئي.
 هو ڏورانهيون شيون به چٿيون ڏسڻ لڳو. ②۶ پوءِ عيسيٰ کيس حڪم ڏنو ته
 ”ستو گهر وڃ ۽ ڳوٺ ۾ ڪنهن سان به اها ڳالهه نه ڪجان.“

پطرس جو عيسيٰ بابت اظهار

(متي ۱۶: ۱۳-۲۰، لوقا ۹: ۱۸-۲۱)

②۷ پوءِ عيسيٰ ۽ سندس شاگرد قيصريه فليبي جي ڳوٺن ڏانهن ويا. رستي
 تي هن کائنن پڇيو ته ”ماڻهو منهنجي لاءِ ڇا ٿا چون ته آءُ ڪير آهيان؟“
 ②۸ انهن ورائيو ته ”ڪي چون ٿا ته اوهين يحييٰ بپتسما ڏيڻ وارا آهيو، ڪي
 چون ٿا ته اوهين الياس نبي آهيو ۽ ٻيا وري چون ٿا ته اوهين نبين مان ڪوبه
 هڪ آهيو.“ ②۹ عيسيٰ پڇين ته ”توهين منهنجي لاءِ ڇا ٿا چئو ته آءُ ڪير
 آهيان؟“ تنهن تي پطرس جواب ڏنس ته ”اوهين مسيح آهيو.“ ③۰ پوءِ عيسيٰ
 کين تاڪيد ڪري چيو ته ”اهو ڪنهن کي به نه ٻڌائجو.“

پنهنجي ڏک ۽ موت بابت ٻڌائڻ

(متي ۱۶: ۲۱-۲۸، لوقا ۹: ۲۲-۲۷)

③۱ عيسيٰ شاگردن کي تعليم ڏيندي چيو ته ”ابن آدم لاءِ ضروري آهي ته

هو گهڻيون سختيون سهي . بزرگ ۾ سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم کيس رد ڪندا ۽ ماريندا . پوءِ ٽئين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو. ” (۳۲) عيسيٰ هي ڳالهيون ڪولي ڪولي چيون . تنهن تي پطرس کيس پاسيرو وٺي ويو ۽ چيائينس ته ” اهڙيون ڳالهيون نه ڪريو. ” (۳۳) عيسيٰ ڦري شاگردن ڏانهن منهن ڪري پطرس کي جهٽڪيو ته ” اي شيطان! منهنجي اکين اڳيان تري وڃ ۽ چالاڪيءَ جو تون خدا وانگر نه پر ماڻهن وانگر سوچين ٿو. ”

(۳۴) پوءِ عيسيٰ ميڙ کي شاگردن سميت گهرايو ۽ چيو ته ” جيڪڏهن ڪو منهنجي پٺيان هلڻ گهري ٿو ته اهو پنهنجي خوديءَ کي ماري ۽ پنهنجو صليب کڻي منهنجي پٺيان هلي. ” (۳۵) چالاڪيءَ جو جيڪو گهري ته پنهنجي جان بچائي سو اها وڃائيندو ۽ پر جيڪو منهنجي واسطي ۽ منهنجي خوشخبريءَ جي واسطي پنهنجي جان وڃائيندو سو اها بچائيندو. (۳۶) ماڻهو کي انهيءَ مان ڪهڙو فائدو جو هو سڄي دنيا ته هٿ ڪري پر پنهنجي جان وڃائي. (۳۷) ماڻهو پنهنجي جان وري حاصل ڪرڻ لاءِ ڪجهه به ڏيئي نه ٿو سگهي. (۳۸) جيڪڏهن ڪو هن بي ايمان ۽ بچڙي زماني ۾ مون کان ۽ منهنجي ڪلام کان شرمائيندو ته ابن آدم به ان کان شرمائيندو ۽ جڏهن هو پنهنجي پيءُ جي جلوي ۾ پاڪ ملائڪن سان گڏ ايندو. ”

۹ ① عيسيٰ کين چيو ته ” آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته هتي ڪي اهڙا شخص به بيٺل آهن جيڪي جيستائين خدا جي بادشاهت کي قدرت سان ايندي نه ڏسندا تيستائين ڪڏهن به موت جو ذائقو نه چڪندا. ”

عيسيٰ جو نوراني صورت ۾ بدلجي پوڻ

(متي ۱۰:۱-۱۳، لوقا ۹:۲۸-۳۶)

② ڇهن ڏينهن کان پوءِ عيسيٰ پاڻ سان گڏ پطرس ۽ يعقوب ۽ يوحنا کي هڪ مٿانهين جبل تي وٺي ويو. تڏهن انهن جي ڏسندي ڏسندي عيسيٰ جي صورت بدلجي پيئي. ③ سندس پوشاڪ اهڙي سفيد تجليدار ٿي پيئي جو جيڪر دنيا جو ڪوبه ڌوپي پوشاڪ اهڙي سفيد ڪري نه سگهي.

۲۴:۸ مت ۳۸:۱۰، لوقا ۲۴:۱۴ ۲۵:۸ مت ۳۹:۱۰، لوقا ۳۳:۱۰، يو ۲۵:۱۲

۲:۹-۲:۷ پط ۱:۱۰-۱۸

④ پوءِ انهن موسي ۽ الياس نبيءَ کي ڏٺو جيڪي عيسيٰ سان ڳالهيون ڪري رهيا هئا. ⑤ تنهن تي پطرس عيسيٰ کي چيو ته ”سائين! اها اسان جي خوش نصيبي آهي جو اسين هتي آهيون. اسين هتي ئي تنبو هڪ اوهان لاءِ هڪ موسيٰ لاءِ ۽ هڪ الياس لاءِ ٿا کڻي کوڙيون.“ ⑥ پطرس کي خبر نه پئي پوي ته هو ڇا پيو چوي، چوٽه هو ۽ پيا شاگرد ڏاڍا ڊڄي ويا هئا. ⑦ ايتري ۾ هڪڙي ڪڪڙي هڻن جي مٿان چانو ڪئي ۽ انهيءَ ڪڪڙي مان هڪ آواز آيو ته ”هي منهنجو هڪڙو ئي پيارو فرزند آهي. سو هن جي ڌيان سان ٻڌو.“ ⑧ هنن جلدي هيڏانهن هوڏانهن نهاريو، پر کين عيسيٰ کان سواءِ اتي ٻيو ڪوبه نظر نه آيو.

⑨ جيئن هو جبل تان هيٺ لٿا ته عيسيٰ تاڪيد ڪين ته ”جيڪو ڪجهه ڏٺو اٿو سو تيسڻائين ڪنهن کي به نه ٻڌائجو جيستائين ابن آدم موت کان پوءِ وري جيئرو نه ٿئي.“ ⑩ انهن عيسيٰ جو حڪم ته مڃيو پر پاڻ ۾ هن معاملي تي بحث ڪرڻ لڳا ته ”موت کان پوءِ جيئرو ٿيڻ جو مطلب ڇا آهي؟“ ⑪ شاگردن کانس پڇيو ته ”شريعت جا عالم ڇو ٿا چون ته پهريائين الياس نبيءَ جو اچڻ ضروري آهي؟“ ⑫ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”برابرم اهو پهريائين ايندو ۽ هر هڪ شيءِ تيار ڪندو. پر صحيفي ۾ ائين به لکيل آهي ته ابن آدم گهڻيون سختيون سهندو ۽ ڌڪاريو ويندو؟“ ⑬ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته الياس اچي چڪو ۽ پر ماڻهن کي جيئن وڻيو تيئن ئي ساڻس سلوڪ ڪيائون، جيئن هن بابت صحيفي ۾ لکيل آهي.“

هڪڙي چوڪر مان پوت ڪيڻ

(متي ۱۴:۱-۲۱، لوقا ۹:۳۷-۴۳)

⑭ جڏهن اهي موٽي ٻين شاگردن سان ملڻ آيا ته انهن جي چوڌاري ماڻهن جو هڪ وڏو ميڙ ڏٺائون، جن سان شريعت جا ڪي عالم بحث ڪري رهيا هئا. ⑮ عيسيٰ کي ڏسڻ شرط اهو سارو ميڙ ڏاڍي عجب ۾ پئجي ويو ۽ انهن خوشيءَ وچان ڊوڙي وڃي سندس استقبال ڪيو. ⑯ عيسيٰ انهيءَ ميڙ کان پڇيو ته ”اوهين منهنجي شاگردن سان ڪهڙيءَ ڳالهه تي

بحث ڪري رهيا هئا؟“ ①۷ تنهن تي ميڙ مان هڪڙي ماڻهوءَ ورائيو ته ”اي استاد! مون پنهنجو پٽ اوهان وٽ آندو هوم چالاءِ جو منجهس هڪ پوت آهي ۽ ڳالهائي به نه ٿو سگهي. ①۸ جڏهن به پوت وٺيس ٿو ته کيس پٽ تي ڪيرائي ٿو ۽ وات مان گف ڪڍيس ٿو ان وقت ڏند ڪرتي ٿو ۽ بدن به سينجي سيخ ٿي وڃينس ٿو. مون اوهان جي شاگردن کي چيو ته ’هن مان اهو پوت ڪڍو.‘ پر اهي ڪڍي نه سگهيا.“ ①۹ عيسيٰ چيو ته ”اي بي يقين قوم! آءُ اوهان سان ڪيستائين هوندس ۽ ڪيستائين آءُ اوهان جا ڏک سهندس؟ هاڻي چوڪري کي مون وٺي اچو.“ ②۰ انهن چوڪري کي وٺس آندو. جڏهن پوت عيسيٰ کي ڏٺو تڏهن هن چوڪري کي ڏاڍو جهنجهوڙيو ۽ چوڪرو پٽ تي ڪري ليٽڙ لڳو ۽ وات مان گف پئي وهيس. ②۱ عيسيٰ پٽس کان پڇيو ته ”گهڻن ڏينهن کان هن جو هي حال آهي؟“ هن جواب ڏنو ته ”ننڍي هوندي کان ئي وٺي. ②۲ پوت چوڪري کي مارڻ جي ڪوشش به پئي ڪئي آهي، چوٽه ڪيترائي دفعا کيس باهه ۽ پاڻيءَ ۾ اچلايو اٿس. هاڻي اسان تي ڪو رحم ڪريو ۽ اسان جي مدد ڪريو جيڪڏهن توهين ڪري سگهو ٿا.“ ②۳ عيسيٰ هن کي چيو ته ”اوهان جي لفظن ’جيڪڏهن ڪجهه ڪري سگهو ٿا‘ جو مطلب ڇا آهي؟ جيڪوبه ايمان آڻي ٿو سو سڀ ڪجهه ڪري سگهي ٿو.“ ②۴ تنهن تي چوڪري جي پيءُ واکو ڪري چيو ته ”آءُ ايمان آڻيان ٿو پر جيڪڏهن منهنجو ايمان ڪامل نه آهي ته مدد ڪريو.“

②۵ عيسيٰ ڏٺو ته ميڙ پيڙ ڪندو ٿو اچي، سو پوت کي حڪم ڏنائين ته ”اي ٻوڙا ۽ گونگا پوت! آءُ تو کي حڪم ٿو ڏيان ته چوڪري مان هڪدم نڪري وڃ ۽ وري ڪڏهن به موٽي نه اچجان.“ ②۶ تنهن تي پوت رڙيون ڪري چوڪري کي ڏاڍو جهنجهوڙي منجهانئس نڪري ويو ۽ چوڪرو مُڙدي جهڙو ٿي پيو. گهڻن ته ائين پئي سمجهيو ته هو مري ويو. ②۷ پر عيسيٰ کيس هٿ کان وٺي اُٿاريو ته هو اُٿي بيٺو.

②۸ جڏهن عيسيٰ گهر پهتو ته سندس شاگردن اڪيلائيءَ ۾ پڇيس ته ”اسين هن پوت کي ڇو ڪين ڪڍي سگهياسين؟“ ②۹ عيسيٰ ورائيو ته ”دعا کان سواءِ ٻي ڪنهن به نموني اهڙي پوت کي ڪڍي نه سگهيو آهي.“

ٻيو دفعو پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(متي ۱: ۲۲-۲۳، لوقا ۹: ۴۳-۴۵)

③۰ هو اتان اٿي هليا ۽ سڄي گليل منجهان گذري ويا. عيسيٰ جي مرضي نه هئي ته سندس اچڻ جي ڪنهن کي به خبر پوي. ③۱ چالاڻ جو هن پنهنجن شاگردن کي تعليم ڏني پئي ته ”ابن آدم ماڻهن جي حوالي ڪيو ويندو جيڪي کيس ماريندا ۽ ٽئين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو.“ ③۲ اهي سمجهي نه سگهيا ته هن تعليم جو مطلب ڇا آهي ۽ اهي ڪانس پڇڻ کان به ڊڄن پيا.

وڏو ڪير؟

(متي ۱: ۱۸-۵، لوقا ۹: ۴۶-۴۸)

③۳ اهي ڪفرناحور ۾ آيا. پوءِ جڏهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن سان گڏ هڪڙي گهر ۾ ويٺو هو تڏهن ڪانئن پڇيائين ته ”رستي تي اوهان ڪهڙي ڳالهه تي بحث پئي ڪيو؟“ ③۴ پر هنن ڪڇيو ئي ڪين، چالاڻ جو رستي تي هنن پاڻ ۾ هن ڳالهه تي بحث پئي ڪيو ته سڀ کان وڏو ڪير آهي. ③۵ عيسيٰ ويهي رهيو ۽ ٻارهن ئي شاگردن کي سڏي چيائين ته ”جيڪڏهن ڪو اڳيان ٿيڻ گهري، ته هو سڀني کان پويان ٿي ۽ سڀني جو نوڪر ٿي.“ ③۶ هن انهن جي اڳيان هڪڙو ٻار کڻي بيهاريو ۽ کيس پاڪر پائي شاگردن کي چيائين ته ③۷ ”جيڪو منهنجي ڪري هنن ٻارن مان ڪنهن به هڪڙي کي قبول ٿو ڪري، تنهن جڻ مون کي قبول ڪيو ۽ جنهن مون کي قبول ڪيو، تنهن نه رڳو مون کي پر ان کي به قبول ڪيو جنهن مون کي موڪليو آهي.“

مخالف ۽ طرفدار ڪير؟

(لوقا ۹: ۴۹-۵۰)

③۸ يوحنا عيسيٰ کي چيو ته ”اي استاد! اسان هڪ اهڙو ماڻهو ڏٺو

۲۴:۹ لو ۲۴:۲۲ مت ۲۵:۹ مت ۲۶:۲۰-۲۲:۲۳ م ۱۱:۲۳ م ۴۳:۱۰-۴۴ م لو ۲۶:۲۲

۲۷:۹ مت ۴۰:۱۰ لو ۱۶:۱۰ م يو ۲۰:۱۳

جيڪو اوهان جي نالي تي پوت ڪڍي رهيو هو ۽ اسان هن کي منع ڪئي،
چالاءِ جو هو اسان جي ٽولي مان نه هو. ” (۳۹) تنهن تي عيسيٰ چين ته ”هن
کي منع نه ڪريو، چالاءِ جو اهڙو ڪوبه ماڻهو ڪونهي جيڪو منهنجي نالي
تي معجزو ڪري ۽ پوءِ سگهو ئي منهنجي گلا ڪري سگهي. (۴۰) جيڪوبه
اسان جي خلاف نه آهي سو اسان سان آهي. (۴۱) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته
جيڪو اوهان کي پاڻيءَ جو پيالو انهيءَ لاءِ ٿو پياري ته اوهين مسيح جا آهيو،
تنهن کي پنهنجو اجر ضرور ملندو.“

گمراهه ڪرڻ واري جي سزا

(متي ۶: ۱۸-۹، لوقا ۱۷: ۱-۲)

(۴۲) ”هي ننڍڙا ٻار جن جو مون تي ايمان آهي، تن مان ڪنهن هڪ کي
به جيڪڏهن ڪو گمراهه ڪندو، تنهن لاءِ چڱو ته ائين ٿيندو ته پنهنجي
گچيءَ ۾ جنڊ جو پڙ وجهي سمنڊ ۾ ٽپو ڏيئي ٻڏي مري. (۴۳) جيڪڏهن
تنهنجو هٿ تو کي گمراهه ڪري، ته پنهنجو اهو هٿ ڪپي ڇڏڻ چوڻ
ٻنهي هٿن سان جهنم جي هميشه ٻرندڙ باهه ۾ پوڻ کان اهو بهتر آهي ته
ٽنڊي هٿ سان جنت ۾ داخل ٿين. (۴۴) جيڪڏهن تنهنجو پير تو کي
گمراهه ڪري ته اهو پير ڪپي ڇڏڻ چوڻ جهنم ۾ ٻنهي پيرن سان داخل
ٿيڻ کان اهو بهتر آهي ته جنت ۾ منڊو وڃين. (۴۵) جيڪڏهن تنهنجي
اک تو کي گمراهه ڪري ته اها اک ڪڍي ڇڏڻ چوڻ ٻن اکين سان
جهنم ۾ وڃڻ کان اهو بهتر آهي ته تون ڪاٿو ئي خدا جي بادشاهت
۾ داخل ٿين. (۴۶) چالاءِ جو جهنمين کي ڪيئن ان هميشه کائيندا رهن ٿا ۽
اتي باهه هميشه ٻرندي رهي ٿي.“

① ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: (۴۷) چالاءِ جو جهنمين کي ڪيئن ان هميشه
کائيندا رهن ٿا ۽ اتي باهه هميشه ٻرندي رهي ٿي.
② ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: (۴۸) چالاءِ جو جهنمين کي ڪيئن ان هميشه
کائيندا رهن ٿا ۽ اتي باهه هميشه ٻرندي رهي ٿي.

۴۰: ۹ مت ۳۰: ۱۲، لو ۲۳: ۱۱، ۴۱: ۹ مت ۴۲: ۱۰، ۴۲: ۹ مت ۳۰: ۵

۴۷: ۹ مت ۲۹: ۵، ۴۸: ۹ يس ۲۴: ۶۶

④۹ سیکو باهه سان پاک صاف ٿي ويندو جيئن لوڻ سان ڪا شيءِ سلوڻي ٿي ويندي آهي. ⑤۰ لوڻ ته چڱو پر جيڪڏهن لوڻ مان سواد نڪري وڃي ته کيس ڇا سان وري سلوڻو ڪري سگهيو؟ پاڻ ۾ لوڻ رکو ۽ هڪٻئي سان صلح ۾ رهو.

طلاق بابت تعليم

(متي ۱۹:۱-۱۲، لوقا ۱۶:۱۸)

① عيسيٰ اتان اٿي اردن درياءَ جي پيءَ ۾ يهوديه جي حدن ۾ آيو. وري به ماڻهن جا ميڙ هن وٽ گڏ ٿيڻ لڳا ۽ پنهنجي دستور موجب هو انهن کي تعليم ڏيڻ لڳو.

② ڪي فريسي وٽس آيا ۽ کيس آزمائش جي خاطر سوال پڇيائون ته ”ٻڌاءِ ته ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي زال کي طلاق ڏيڻ جائز آهي يا نه؟“ ③ عيسيٰ جواب ۾ پڇين ته ”اوهان کي موسيٰ ڪهڙو حڪم ڏنو آهي؟“ ④ انهن چيو ته ”موسيٰ اجازت ڏني آهي ته طلاق نامو لکي ڪڍي سگهونس ٿا.“ ⑤ عيسيٰ چيو ته ”موسيٰ اوهان کي هي حڪم انهيءَ لاءِ ڏنو، ڇاڪاڻ ته جو هنن کي اوهان جي سخت دليءَ جي خبر هئي. ⑥ پر دنيا جي خلقت کان وٺي خدا هنن کي نر ۽ مادي ڪري پيدا ڪيو آهي. ⑦ تنهنڪري مرد پنهنجي ماءُ پيءُ کي ڇڏي پنهنجي زال سان گڏجي رهندو ⑧ ۽ ٻه جسم گڏجي هڪ ٿي ويندا. پوءِ اهي ٻه نه پر هڪ آهن. ⑨ سو جن کي خدا ملايو آهي تن کي ماڻهو جدا نه ڪري.“

⑩ پوءِ جڏهن هو گهر موٽي آيا ته شاگردن عيسيٰ کان ان بابت پڇيو. ⑪ عيسيٰ کين ورائيو ته ”جيڪو ماڻهو پنهنجي زال کي طلاق ڏيئي ٻي زال پرڻجي ٿو، تنهن جڻ زنا ڪئي.“ ⑫ ۽ اهڙيءَ طرح جيڪڏهن ڪا زال پنهنجي مڙس کان طلاق وٺي ڪنهن ٻئي سان پرڻجي ٿي، تنهن زال به جڻ زنا ڪئي.“

⑤:۹ مت ۱۳:۵، لو ۱۴:۳۴-۳۵ ④:۱۰ شر ۱:۲۴-۴، مت ۳۱:۵ ⑥:۱۰ پيد

②:۵، ①:۱۰-۸ پيد ۲۴:۲ ①:۱۰-۱۱:۱۲ مت ۳۲:۵، ۱:۱۰-۱۱

ننڍڙن ٻارن سان پيار

(متي ۱۹:۱۳-۱۵، لوقا ۱۸:۱۵-۱۷)

⑬ ڪن ماڻهن ننڍڙا ٻار عيسيٰ وٽ آندا ته هو انهن تي هٿ رکي پر شاگردن انهن کي چيڻيو. ⑭ جڏهن عيسيٰ اهو ڏٺو ته ڪاوڙجي پيو ۽ پنهنجن شاگردن کي چيائين ته ”ٻارن کي مون وٽ اچڻ ڏيو ۽ انهن کي نه جهليو ڇا ڇا جو خدا جي بادشاهت اهڙن جي ئي آهي. ⑮ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪو خدا جي بادشاهت هڪ ننڍي ٻار وانگر قبول نه ڪندو تيستائين اهو ان ۾ داخل نه ٿيندو.“ ⑯ پوءِ ٻارن کي هنج ۾ کڻي انهن جي مٿان هٿ رکيائين ۽ کين دعا ڪيائين.

شاهوڪار ۽ خدا جي بادشاهت

(متي ۱۹:۱۶-۲۰، لوقا ۱۸:۱۸-۲۰)

⑰ جيئن عيسيٰ رستي سان ويو پئي ته هڪ ماڻهو وٽس پڇندو آيو ۽ هن عيسيٰ جي اڳيان گوڏا ڪوڙي پڇيو ته ”اي نيڪ استاد! آءُ ڇا ڪريان جو دائمي زندگي حاصل ڪريان؟“ ⑱ عيسيٰ چيس ته ”تون مون کي نيڪ چو ٿو سڏين؟ خدا اڪيلي کان سواءِ ٻيو ڪوبه نيڪ نه آهي. ⑲ تو کي ته حڪمن جي خبر آهي ته خون نه ڪرم زنا نه ڪرم چوري نه ڪرم ڪوڙي شاهدي نه ڏي ۽ ٺڳي نه ڪر ۽ پنهنجي ماءُ ٻي جي عزت ڪر.“ ⑳ تنهن تي انهيءَ ماڻهوءَ جواب ڏنو ته ”استاد انهن حڪمن تي ته آءُ ننڍي هوندي کان ئي وٺي عمل ڪندو ٿو رهان.“ ㉑ عيسيٰ هن کي چٽائي ڏنو ۽ ساڻس پيار ڪيو ۽ چيائين ته ”تو ۾ اڃا هڪڙي شيءِ جي گهٽائي آهي. وڃ ۽ وڃي پنهنجو سڀ ڪجهه وڪڻي اهي پيسا غريبن ۾ خيرات ڪر ته بهشت ۾ تو کي خزانو ملندو. پوءِ اچ ۽ منهنجو پوئلڳ ٿي.“ ㉒ اهو ماڻهو هن ڳالهه تي ڏاڍو ڪومائجي ويو ۽ ڏک ۾ هليو ويو ڇا ڇا جو هو وڏو شاهوڪار ماڻهو هو.

㉓ عيسيٰ چوڌاري ڏسي پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”شاهوڪار ماڻهو ڪهڙي نه مشڪلات سان خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيندا.“ ㉔ هنن

لفظن تي شاگرد حيران ٿيا. سو عيسيٰ هنن کي وري چيو ته ”اي منهنجا بارو! خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيڻ ڏاڍو ڏکيو آهي.“ (۲۵) اُن جو سئيءَ جي پاڪي مان لنگهڻ سولو آهي، پر شاهوڪار ماڻهو جو خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيڻ اولو آهي.“ (۲۶) تنهن تي شاگرد ڏاڍا حيران ٿي ويا ۽ پاڻ ۾ هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”پوءِ ڪير بچي سگهندو؟“ (۲۷) عيسيٰ انهن ڏانهن چٽائي ڏنو ۽ چيائين ته ”اها ڳالهه ماڻهن کان ٿي نه ٿي سگهي، پر خدا ڪري سگهي ٿو، ڇاڪاڻ ته خدا هر شيءِ تي قادر آهي.“

(۲۸) پوءِ پطرس چيو ته ”ڏسوم اسان سڀ ڪجهه ڇڏي اوهان جي پٺيان لڳا آهيون.“ (۲۹) تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”برابرم پر آءُ اوهان کي هيءَ ڳالهه ٻڌايان ٿو ته جيڪوبه منهنجي ۽ منهنجي خوشخبريءَ جي ڪري پنهنجو گهر، ڀائرم، پيرون، ماءُ، ٻيڙي، ٻار يا پٺيون ڇڏيندو، (۳۰) ته ان کي هن دنيا ۾ گهڻو ڪجهه ملندو، جيئن ته سئوڻا گهر، ڀائرم، پيرون، ماڻرون، ٻار ۽ پٺيون. پر اهي ڏکڻ سان ملنديون ۽ آخرت ۾ کيس دائمي زندگي به ملندي.“ (۳۱) پر ڪيترائي جيڪي هاڻي اڳيان آهن سي پويان ٿيندا ۽ ڪيترائي جيڪي هاڻي پويان آهن سي اڳيان ٿيندا.“

ٽيون دفعو پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(متي ۲۰: ۱۷-۱۹، لوقا ۱۸: ۳۱-۳۴)

(۳۲) اهي يروشلم ڏانهن رستو وٺيو پئي ويا. عيسيٰ شاگردن جي اڳيان وڃي رهيو هو. اهي ڏاڍا پريشان هئا ۽ جيڪي سندن پٺيان هئا تن کي وري اچي خوف ورتو. هڪ دفعو وري عيسيٰ ٻارهن ئي شاگردن کي هڪ پاسي وٺي ويو ۽ جيڪي ساڻس ٿيڻو هو سي سڀ ڳالهيون ٻڌايائين. (۳۳) عيسيٰ چين ته ”هاڻي اسين يروشلم ڏانهن هلي رهيا آهيون، جتي ابن آدم سردار ڪاهن ۽ شريعت جي عالمن جي حوالي ڪيو ويندو. اهي مٿس موت جي فتويٰ جاري ڪندا ۽ کيس غير قومن جي حوالي ڪندا.“ (۳۴) اهي مٿس چٿرون ڪندا، کيس ٽڪون ۽ چٻڪ هڻندا ۽ کيس قتل ڪري ڇڏيندا ۽ ٽين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو.“

يعقوب ۽ يوحنا جو عرض

(متي ۲۰:۲۰-۲۸)

۳۵) پوءِ زبديءَ جا پٽ يعقوب ۽ يوحنا عيسيٰ وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”اي استاد! اسين چاهيون ٿا ته توهين اسان جي لاءِ ڪجهه ڪريو.“ ۳۶) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين مون کان پنهنجي لاءِ ڇا ٿا ڪرائڻ گهرو؟“ ۳۷) انهن چيو ته ”اسين چاهيون ٿا ته جڏهن اوهين پنهنجي بادشاهت جي جلوي سان تخت تي ويهو تڏهن اوهين اسان کي اجازت ڏيو ته هڪڙو اوهان جي ساڄي ۽ ٻيو اوهان جي کاٻي پاسي ويهي.“ ۳۸) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين نه ٿا ڄاڻو ته اوهين ڇا گهري رهيا آهيو. ڇا اوهين اهو پيالو پي سگهندا جيڪو مون کي پيئڻو آهي؟ ڇا اوهين اهڙي بپتسما وٺي سگهندا جهڙي نموني مون کي وٺي آهي؟“ ۳۹) انهن چيو ته ”هائو ائين ڪري سگهون ٿا.“ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”بيشڪ اوهين به اهو پيالو پيئندا جيڪو مون کي پيئڻو آهي ۽ اوهين به اها بپتسما وٺندا جيڪا مون کي وٺي آهي. ۴۰) پر منهنجي ساڄي ۽ کاٻي پاسي ويهارڻ، اهو منهنجي اختيار ۾ نه آهي، بلڪ انهن جڳهن تي انهن کي ئي ويهاريو ويندو جن جي لاءِ اهي تيار ڪيون ويون آهن.“

۴۱) جڏهن ٻين ڏهن شاگردن اها ڳالهه ٻڌي ته اهي يعقوب ۽ يوحنا تي ڪاوڙيا. ۴۲) عيسيٰ انهن سڀني کي پاڻ وٽ سڏيو ۽ چيو ته ”اوهان کي خبر آهي ته جيڪي قومن جا سردار ٿا سڏائين ۽ ماڻهن تي حڪم ٿا هلائين، تن مٿان وري سندن اميرن کي اختيار حاصل آهي. ۴۳) پر اوهان ۾ ائين نه آهي. اوهان ۾ جيڪو وڏو ٿيڻ چاهي ته اهو اوهان جو نوڪر ٿئي. ۴۴) ۽ جيڪو اوهان ۾ اڳيان ٿيڻ گهري ته اهو سڀني جو غلام ٿئي. ۴۵) ڇا لاءِ جو ابن آدم به انهيءَ لاءِ نه آيو آهي ته ٻيا سندس خدمت ڪن، پر پاڻ ٻين جي خدمت ڪري ۽ گهڻن جي چوٽڪاري جي لاءِ پنهنجي جان قربان ڪري ڇڏي.“

۱۰:۲۸ لو ۵۰:۱۲ ۱۰:۴۲-۴۳ لو ۲۵:۲۲-۲۶ ۱۰:۴۴-۴۵ مت ۱۱:۲۳

مر ۳۵:۹ لو ۲۶:۲۲

انڌي ٻارتمئي کي سڄو ڪرڻ

(متي ۲۰: ۲۹-۲۴، لوقا ۱۸: ۳۵-۴۳)

④۶ پوءِ اهي يريحو شهر ۾ آيا. عيسيٰ جڏهن يريحو شهر مان پنهنجن شاگردن ۽ ماڻهن جي هڪ ميڙ سان لنگهي رهيو هو ته رستي تي هڪ اندو فقير پني رهيو هو، جنهن جو نالو ٻارتمئي هو يعني ”تمائي جو پٽ.“ ④۷ جڏهن هن عيسيٰ ناصريءَ کي لنگهندي ٻڌو ته رڙ ڪري چيائينس ته ”اي عيسيٰ ابن داؤد! مون تي رحم ڪريو.“ ④۸ ڪيترن ئي هن کي چڙب ڏيئي چيو ته ”ماٺ ڪر.“ پر هن تيئن وٺي ڏاڍيون رڙيون ڪري چيو ته ”اي ابن داؤد! مون تي رحم ڪريو.“ ④۹ تنهن تي عيسيٰ بيهي رهيو ۽ چيائين ته ”هن کي سڏيو.“ سو انهن انڌي ماڻهوءَ کي سڏيو ۽ چيائونس ته ”تسلي ڪر ۽ اُٿي هل جو هو تو کي سڏي ٿو پيو.“ ⑤۰ تڏهن هن پنهنجو ڪپڙو اٿي ڦٽي ڪيو ۽ اُٿي عيسيٰ وٽ آيو. ⑤۱ عيسيٰ پڇيس ته ”تون ڇا ٿو چاهين ۽ آءُ تنهنجي لاءِ ڇا ڪريان؟“ انڌي ورائيو ته ”اي سائين! آءُ چاهيان ٿو ته مون کي وري ديد ملي.“ ⑤۲ عيسيٰ چيس ته ”وڃ، تنهنجي ايمان تو کي سڄو ڪيو آهي.“ هڪدم هو ڏسڻ وائسڻ لڳو ۽ عيسيٰ جي پٺيان رستو وٺي هليو.

يروشل ۾ شان سان داخل ٿيڻ

(متي ۲۱: ۱-۱۱، لوقا ۱۹: ۲۸-۴۰، يوحنا ۱۲: ۱۲-۱۹)

① جيئن هو يروشلم جي ويجهو زيتون جي ٽڪر تي بيت فگهه ۽ بيت عنياه ڳوٺن وٽ آيا، تڏهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن مان ٻن کي موڪليو، ② ۽ چيائين ته ”سامهون واري ڳوٺ ۾ وڃو ۽ جيئن ان ڳوٺ ۾ ويندؤ ته اُتي هڪ ڪوڏڙو ٻڌل ڏسندؤ، جنهن تي اڃا ڪنهن به سواري نه ڪئي هوندي. انهيءَ کي چوڙي هيڏانهن ڪاهي اچو ③ ۽ جيڪوبه توهان کان پڇي ته ’ڇو ٿا چوڙيو؟‘ ته چئجوس ته ’سائينءَ کي انهيءَ جي ضرورت آهي ۽ هو جلد ئي واپس ڏياري موڪليندو.“ ④ هو هليا ويا ۽ ڪوڏڙي کي گهٽيءَ ۾ هڪڙي دروازي جي ٻاهران ٻڌل ڏنائون ۽ جيئن چوڙيائون پئي ⑤ ته جيڪي اُتي بيٺا هئا تن مان ڪن انهن کي چيو ته ”هي ڇا ٿا ڪريو

۱۱

۽ ڪوڏڙي کي چو ٿا چوڙيو؟“ ⑥ تنهن تي انهن ائين ئي جواب ڏنو جيئن عيسيٰ کين ٻڌايو هو. تڏهن انهن موڪل ڏنن. ⑦ اُهي ڪوڏڙي کي عيسيٰ وٽ ڪاهي آيا ۽ انهيءَ تي پنهنجا ڪپڙا وڌائون ۽ پوءِ عيسيٰ ان تي چڙهي ويٺو. ⑧ ڪيترن ماڻهن پنهنجا پهراڻ رستي تي وڇائي ڇڏيا ۽ ٻين وري ٻنين مان وٺڻ جون تاريون آڻي پڪيڙي ڇڏيون. ⑨ ماڻهو جيڪي اڳيان ۽ پٺيان آيا پئي تن وڏي آواز سان چيو پئي ته

”خدا سنڌي واکاڻ هجي، بيشڪ آهي اهو سگورو.

جو خداوند جي نالي اچي ٿو، بيشڪ آڀڻ اهو سگورو.

⑩ سگوري آيندڙ بادشاهت جا آسان جي ابي دائود جي،

عرش عظيم جي خدا جي واکاڻ، بيشڪ آهي اهو سگورو.“

⑪ عيسيٰ يروشلم ۾ داخل ٿيو. هو هيڪل ۾ ويو، جتي چوڌاري نظر

ڦيرائي هر هڪ شيءِ کي ڏٺائين. پر جيئن ته ڏينهن ڪافي لڙي چڪو هو،

تنهنڪري هو پنهنجن ٻارهن شاگردن سان بيت عنياه ڏانهن هليو ويو.

انجیر جي وڻ کي پاراتو

(متي ۲۱:۱۸-۱۹)

⑫ ٻئي ڏينهن تي جڏهن هو بيت عنياه کان موٽي رهيا هئا ته عيسيٰ کي

بڪ لڳي. ⑬ هن پري کان هڪ انجیر جو وڻ ڏٺو جيڪو پنن سان ڍڪيل

هو. انهيءَ ڪري هو اُن وڻ ۾ انجیر ڳولڻ ويو ته شايد ڪجهه ملي سگهي.

پر هو اچي ڏسي ته وڻ ۾ رڳو پن ئي پن آهن، ڇاڪاڻ ته انجیرن جي مند

نه هئي. ⑭ تنهن تي عيسيٰ انجیر جي وڻ کي چيو ته ”اڄ کان پوءِ وري

ڪڏهن به ڪو تو مان انجیر نه لهندو.“ سندس شاگردن اهو ٻڌي ورتو.

عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

(متي ۲۱:۱۲-۱۴، لوقا ۱۹:۴۵-۴۸، يوحنا ۲:۱۳-۲۲)

⑮ جڏهن اُهي يروشلم ۾ پهتا ته عيسيٰ هيڪل ۾ ويو ۽ اُتي جيڪي واپار

۽ ڌرتي لپتيءَ ۾ رڌل هئا، تن کي اتان ڌڪي ڪڍڻ لڳو ۽ صرافن جا صندل ۽

ڪبوتر وڪڻڻ وارن جون صندليون اونديون ڪري ڇڏيائين، ۽ ڪنهن کي به هيڪل مان سامان ڪڍي وڃڻ نه ڏنائين. ۱۷ پوءِ عيسيٰ ماڻهن کي تعليم ڏني ته ”ڇا اهو لکيل نه آهي ته ’منهنجو گهر سڀني قومن لاءِ عبادت جو گهر سڏبو.‘ پر اوهان ان کي ڌاريلن جي پاڻاري بڻايو آهي.“

۱۸ سردار ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن جڏهن اهو ٻڌو تڏهن هو موقعي جي تاڙ ۾ هئا ته ڪنهن به طرح عيسيٰ کي ماري ڇڏين. اهي عيسيٰ کان ڊڄن به پيا ڇاڪاڻ ته سڄي خلق هن جي تعليم تي حيران هئي. ۱۹ جڏهن شام ٿي ته عيسيٰ ۽ سندس شاگرد شهر مان نڪري هليا ويا.

انجیر جي وڻ مان سبق

(متي ۲۱: ۲۰-۲۲)

۲۰ ٻئي ڏينهن صبح جو سوير جيئن هورستو وٺيو پئي ويا ته انهن اهو انجیر جو وڻ ڏٺو جيڪو چوٽيءَ کان وٺي پاڙ تائين سڪي ويو هو. ۲۱ تنهن تي پطرس کي اها ڳالهه ياد پئي ۽ عيسيٰ کي چيائين ته ”اي سائين! جنهن انجیر جي وڻ کي توهان پاراتو ڏنو هو سو سڪي ويو آهي.“ ۲۲ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”خدا تي ايمان آڻيو. ۲۳ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪڏهن ڪنهن جي دل ۾ شڪ نه آهي ۽ يقين اٿس ته ’جيئن آءُ چوان ٿو ائين ٿيندو‘ ته پوءِ جيڪڏهن هو هن جبل کي به چونڊو ته ’پنهنجي جاءِ تان هتي وڃي سمنڊ ۾ ڪر‘ ته اهو به وڃي سمنڊ ۾ ڪرندو. ۲۴ تنهنڪري آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جڏهن اوهين دعا گهرو ٿا ۽ جنهن شيءِ لاءِ گهرو ٿا ته يقين ڪريو ته اها اوهان کي ملي ويئي آهي ۽ اوهان کي اهوئي ملندو جيڪو اوهين دعا ۾ گهرندا. ۲۵ جڏهن به اوهين دعا گهرڻ لاءِ بيهو تڏهن جيڪڏهن اوهان جو ڪنهن تي رنج آهي ته ان کي معاف ڪري ڇڏيو ته اوهان جو پيءُ جيڪو آسمان ۾ آهي سو به اوهان جا ڏوهه اوهان کي بخشي ڇڏي.“ ۱

۱ ڪن ترجمان ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ۲۶ جيڪڏهن اوهين ٻين کي معاف نه ڪندا ته اوهان جو پيءُ جيڪو آسمان ۾ آهي سو به اوهان جا ڏوهه معاف نه ڪندو.

عيسي جي اختياريءَ بابت سوال

(متي ۲۳: ۲۱-۲۴، لوقا ۱: ۲۰-۸)

②۷ هو وري يروشلم ۾ موتي آيا. جيئن عيسيٰ هيڪل ۾ گهميو پئي ته سردار ڪاهن ۾ شريعت جا عالم ۽ بزرگ وٽس آيا ②۸ ۽ پڇيائونس ته ”تون ڪهڙي اختياريءَ سان هي ڪم ڪرين ٿو؟ تو کي هن ڪم جي اختياري ڪنهن ڏني آهي؟“ ②۹ تنهن تي عيسيٰ انهن کي جواب ڏنو ته ”آءُ به اوهان کان هڪ سوال ٿو پڇان ۽ جيڪڏهن اوهان مون کي جواب ڏنو ته آءُ به اوهان کي ٻڌائيندس ته ڪهڙي اختياريءَ سان آءُ هي ڪم ڪريان ٿو. ③۰ مون کي ٻڌايو ته يحيي جي بپتسما ڪنهن جي طرفان هئي، خدا جي طرفان يا ماڻهن جي طرفان؟“ ③۱ تنهن تي اهي پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”ڇا چئون؟“ جيڪڏهن جواب ۾ ”خدا جي طرفان“ چون پيا ته عيسيٰ چوين ها ”ته پوءِ اوهان يحيي تي ڇو ڪين ايمان آندو؟“ ③۲ پر جيڪڏهن ”ماڻهن جي طرفان“ چون پيا ته ماڻهن کان ڪين ڊپ ٿي ٿيو، چوٽه ماڻهو يحيي کي سڄو نبي ڪري مڃين پيا. ③۳ تنهنڪري انهن عيسيٰ کي جواب ڏنو ته ”اسان کي خبر نه آهي.“ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”آءُ به نه ٻڌائيندس ته ڪهڙي اختياريءَ سان آءُ هي ڪم ڪريان ٿو.“

انگورن جي باغ جي باغائين جو مثال

(متي ۲۱: ۳۳-۴۶، لوقا ۹: ۲۰-۱۹)

① پوءِ عيسيٰ انهن سان مثالن ۾ ڳالهائڻ لڳو ۽ چيائين ته ”ڪنهن ماڻهوءَ هڪ انگورن جو باغ لڳايو. انهيءَ جي چوڌاري لوڙهو ڏنائين. رس پيڙي ڪيڏ لاءِ هڪ حوض ٺهرايائين ۽ پھري لاءِ هڪڙو ٺلهه به ٺهرايائين. پوءِ اهو باغ باغائين کي ٺيڪي تي ڏيئي پاڻ ڪنهن ٻئي ملڪ ڏانهن هليو ويو. ② جڏهن ڊاڪ لهڻ جي مند آئي ته باغائين ڏانهن هڪڙو نوڪر موڪليائين ته ڊاڪ جو پاڻو وٺي اچي. ③ باغائين انهيءَ نوڪر کي مار ڏيئي خالي هٿين روانو ڪري ڇڏيو. ④ تنهن تي هن انهن ڏانهن وري

ٻيو نوڪر موڪليو. باغائين ان نوڪر جو به مٿو ڦاڙي وڌو ۽ جنيون ڪري موڪلي ڇڏيائونس. ⑤ مالڪ وري ٽيون نوڪر موڪليو ته انهن هنن کي ماري وڌو، بلڪ انهن ٻين ڪيترن سان به اهڙيون هلٽون ڪيون، ڪن کي مار ڏنائون ته ڪن کي اڦٽ ماري وڌائون. ⑥ باقي وڃي سڪيلڌو پٽ بچيو هوس. تنهن کي سڀني کان پوءِ باغائين ڏانهن موڪليائين، جو پڪ هيس ته هو انهيءَ جي عزت ڪندا. ④ پر انهن باغائين پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته ’هي مالڪ جو وارث آهي، اچو ته هنن کي ماري ڇڏيون ته پوءِ ملڪيت ئي اسان جي ٿي پوندي.‘ ⑧ پوءِ انهن هنن کي پڪڙي ماري وڌو ۽ سندس لاش کي باغ جي ٻاهران اڇلائي ڇڏيائون.“

⑨ تنهن تي عيسيٰ پڇين ته ”پوءِ انگورن جي باغ جو مالڪ ڇا ڪندو؟ هو پاڻ ايندو ۽ اچي هنن کي ناس ڪندو ۽ انگورن جو باغ ٻين باغائين جي حوالي ڪندو. ⑩ ڇا اوهان پاڪ لکت ۾ نه پڙهيو آهي؟

’جنهن پٿر کي رازن رد ڪري ڇڏيو، سو ئي پيڙهه جو پٿر ٿيو.

⑪ اهو خدا جي طرفان ڪيو ويو،

۽ اها اسان لاءِ ڪهڙي نه عجب جهڙي ڳالهه آهي.“

⑫ يهودين جي اڳواڻن عيسيٰ کي گرفتار ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، ڇاڪاڻ جو اهي ڄاڻن ٿا ته هي مثال عيسيٰ انهن جي خلاف ٻڌايو هو. پر انهن کي ماڻهن کان ڊپ به ٿيو پئي، تنهنڪري هو کيس ڇڏي هليا ويا.

محصول ڏيڻ بابت سوال

(متي ۱۵: ۲۲-۲۲، لوقا ۲۰: ۲۰-۲۶)

⑬ ڪي فريسي ۽ ڪي هيروديس جي پارٽيءَ جا ماڻهو عيسيٰ ڏانهن موڪليا ويا ته کيس ڳالهائڻ ۾ ڦاسائين. ⑭ اهي هنن وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”اي استاد! اسان کي خبر آهي ته اوهين سچا آهيو ۽ ڪنهن جي پرواهه ڪانه ٿا ڪريو ۽ ڪنهن به ماڻهوءَ جي ظاهري ڏيک وٽي ڏيان نه ٿا ڏيون، پر سچائيءَ سان خدا جو رستو ٿا ڏيکاريو. اسان کي ٻڌايو ته قيصر

کي محصول ڏيڻ اسان لاءِ جائز آهي يا نه؟ اسين ان کي محصول ڏيون يا نه؟“ ⑮ عيسيٰ انهن جي چالاڪي کي سمجھي ويو ۽ کين چيائين ته ”اوهين مون کي ڦاسائڻ جي ڪوشش چوڻا ڪريو؟“ پوءِ چيائين ته ”هڪڙو چانديءَ جو سڪو کڻي اچو ته آءُ ان کي ڏسان.“ ⑯ اهي وٽس کڻي آيا ۽ عيسيٰ پڇين ته ”هيءَ ڪنهن جي مُهر ۽ اکر آهن؟“ انهن جواب ڏنو ته ”قيصر جا.“ ⑰ تڏهن عيسيٰ کين چيو ته ”ڇڱو، جيڪي قيصر جو آهي سو قيصر کي ڏيو ۽ جيڪي خدا جو آهي سو خدا کي ڏيو.“ اهو ٻڌي انهن کي عيسيٰ تي ڏاڍو عجب لڳو.

مرڻ کان پوءِ جيئري ٿيڻ بابت سوال

(متي ۲۲:۲۳-۲۳، لوقا ۲۰:۲۰-۲۴)

⑱ پوءِ ڪي صدوقي جن جو عقيدو آهي ته موت کان پوءِ ماڻهو وري جيئرا نه ٿيندا سي عيسيٰ وٽ آيا ⑲ ۽ چيائونس ته ”اي استاد! اسان جي لاءِ موسيٰ فرمايو آهي ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو زال چڙهي ري اولاد مري وڃي ته هن جو ڀاءُ اها رنزال پرڻجي، ته جيئن سندس ڀاءُ لاءِ اولاد ٿئي. ⑳ ڪي ست ڀائر هئا، پهرين شادي ڪئي ۽ ري اولاد مري ويو. ㉑ تڏهن ٻئي ان جي رنزال سان شادي ڪئي ۽ اهو به ري اولاد مري ويو ۽ ٽئين به ساڳيءَ طرح ان سان شادي ڪئي. ㉒ اهڙيءَ طرح ست ئي ري اولاد مري ويا ۽ آخرڪار اها عورت به مري ويئي. ㉓ هاڻي ٻڌايو ته جڏهن قيامت ٿيندي ۽ سڀئي جيئرا ٿي اٿندا ته اها عورت ڪنهن جي زال ٿيندي، ڇا لاءِ جو ستن ئي هن سان شادي ڪئي هئي؟“

㉔ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين ڪيترا نه ڀليل آهيو، جو نه اوهين پاڪ لکتون ٿا ڄاڻو ۽ نڪي خدا جي قدرت. ㉕ ڇا لاءِ جو جڏهن مري ويل جيئرا ٿيندا تڏهن اهي نه پرڻبا ۽ نڪي پرڻابام بلڪ جيئن آسمان ۾ ملائڪ آهن تيئن اهي به هوندا. ㉖ مري ويلن جي جيئري ٿي اٿڻ بابت اوهان موسيٰ جي صحيفي ۾ ٻرندڙ ٻوڙي واري بيان ۾ ڪين پڙهيو آهي ڇا ته ڪيئن خدا موسيٰ سان ڳالهايو ۽ چيائينس ته ’آءُ ابراهيم جو خدام اسحاق جو خدا ۽ يعقوب

جو خدا آهيان؟ (۲۷) ان جو مطلب آهي ته هو مثلن جو خدا نه پر جيئن جو خدا آهي. پر اوهين سخت پليل آهيو.

سڀني کان وڏو حڪم

(متي ۲۲: ۳۴-۴۰، لوقا ۱۰: ۲۵-۲۸)

(۲۸) شريعت جو هڪڙو عالم آيو ۽ هنن کي بحث ڪندو ڏنائين ۽ خبر پيس ته عيسيٰ صدوقين کي سٺو جواب ڏنو آهي. تڏهن عيسيٰ کان پڇيائين ته ”سڀني حڪمن کان وڏو حڪم ڪهڙو آهي؟“ (۲۹) تنهن تي عيسيٰ ورائيو ته ”پهريون وڏو حڪم هي آهي ته ’اي بني اسرائيل! ٻڌم خداوند اسان جو خدا هڪڙو ئي خداوند آهي. (۳۰) تون خداوند پنهنجي خدا کي پنهنجي سڄيءَ دل ۾ پنهنجي سڄي جان ۾ پنهنجي سمجھ ۽ پنهنجي سڄيءَ طاقت سان پيار ڪر.‘ (۳۱) ٻيو حڪم هي آهي ته ’تون پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.‘ انهن ٻن حڪمن کان وڌيڪ ٻيو ڪوبه حڪم ڪونهي.“

(۳۲) تنهن تي شريعت جي عالم عيسيٰ کي چيو ته ”استادم واهه جي ڳالهه ڪئي اٿو، بيشڪ خدا هڪڙو ئي آهي ۽ انهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪوبه ڪونهي. (۳۳) ضروري آهي ته انسان انهيءَ کي ئي ساريءَ دل ۾ سڄي سمجھ ۽ سڄيءَ طاقت سان پيار ڪري ۽ پنهنجي پاڙيسريءَ سان به پاڻ جهڙو پيار ڪري. اهو جانورن جي قرباني ڪرڻ يا قربان گاهه تي خدا جي خدمت ۾ ٻيون شيون نذر ڪرڻ کان به وڌيڪ سٺو آهي.“

(۳۴) عيسيٰ ڏٺو ته هنن سياڻپ جو جواب ڏنو آهي. تنهنڪري کيس چيائين ته ”تون خدا جي بادشاهت کان پري نه آهين.“ هن کان پوءِ ڪنهن کي به همت نه ٿي ته عيسيٰ کان وڌيڪ ڪي سوال پڇي سگهي.

مسيح بابت سوال

(متي ۲۲: ۴۱-۴۶، لوقا ۲۰: ۴۱-۴۴)

(۳۵) جڏهن عيسيٰ هيڪل ۾ پئي تعليم ڏني ته هن هڪ سوال ڪيو ته

۲۸: ۲۸-۲۴ لو ۲۸: ۲۵-۲۸ ۲۹: ۲۰-۲۹ شر ۴: ۵-۶ ۳۱: ۱۲ لاو ۱۹: ۱۸

۲۲: ۱۲ شر ۴: ۳۵ ۲۲: ۱۲ هوس ۶: ۶

”شريعت جا عالم ڪيئن ٿا چون ته ’مسيح دائود جو اولاد آهي؟‘ (۳۶) دائود ته پاڻ پاڪ روح جي هدايت تي چيو هو ته
 ’خداوند منهنجي خداوند کي چيو ته
 ”تون منهنجي ساڄي پاسي ويهه
 جيستائين آءُ تنهنجن دشمنن کي
 تنهنجي پيرن هيٺان نه ڪريان.““

(۳۷) جيڪڏهن دائود پاڻ هن کي ’خداوند‘ ڪري ٿو سڏي، ته ڪيئن مسيح هن جو اولاد ٿي سگهي ٿو؟ ”سڄيءَ خلق عيسيٰ کي خوشيءَ سان ٻڌو.

شريعت جي عالمن خلاف چٽاءُ

(متي ۱:۲۳-۳۶، لوقا ۲۰:۴۵-۴۷)

(۳۸) جڏهن هن انهن کي تعليم پئي ڏني ته چيائين ته ”شريعت جي عالمن کان هوشيار ٿجو، جيڪي ڊگها جبا پائي گهمڻ پسند ڪن ٿا. اهي چاهين ٿا ته بازار ۾ ماڻهو کين سلامي ٿين. (۳۹) هو عبادت خانن ۾ خاص جايون ۽ مجلسن ۾ مٿانهيون جايون ٿا والارين. (۴۰) اهي رنزالن جا گهر ڦري ٿا چڙين ۽ ماڻهن جي ڏيکاءَ لاءِ ڊگهيون ڊگهيون نمازون پڙهن ٿا. انهن کي ته ٻين کان به وڌيڪ سزا ملندي.“

رنزال جو چنڊو ڏيڻ

(لوقا ۱:۲۱-۴)

(۴۱) عيسيٰ هيڪل جي چنڊي جي پٽيءَ جي ڀرسان ويهي رهيو ۽ ڏٺائين ته ڪي ماڻهو ان پٽيءَ ۾ پيسا وجهن پيا ۽ جيڪي دولتمند هئا سي گهڻا پيسا وجهي رهيا هئا. (۴۲) ايتري ۾ هڪ غريب رنزال آئي جنهن به ننڍڙا سڪا اچي پٽيءَ ۾ وڌا. (۴۳) تڏهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي پاڻ وٽ سڏي چيو ته ”آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هن غريب رنزال چنڊي جي پٽيءَ ۾ سڀني کان وڌيڪ وڌو آهي. (۴۴) ڇا لاءِ جو ٻين جيڪي پنهنجي گهرج کان وڌيڪ هون تنهن مان پٽيءَ ۾ وڌو آهي، پر هن رنزال پنهنجي

غربت مان به جيڪو هٿ ڀر هوس سو سڀ وڌائين، يعني ته پنهنجي سموري
ڪمائي ڏنائين.“

هيڪل جي برباديءَ بابت اڳڪٿي

(متي ۲۴:۱-۲، لوقا ۲۱:۵-۶)

۱۳ ① عيسيٰ جڏهن هيڪل مان ٻاهر نڪتو پئي ته سندس شاگردن
مان هڪڙي چيس ته ”اي استاد! ڏسو ته ڪهڙا نه سهڻا پٿر ۽
عمارتون آهن!“ ② تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”تون جيڪي هي وڏيون عمارتون
ڏسين ٿو، تن جو اهو پٿر پٿر تي نه رهندو جو ڊاٺو نه ويندو.“

تڪليفون ۽ تباهيون

(متي ۲۴:۳-۱۴، لوقا ۲۱:۷-۱۹)

③ پوءِ عيسيٰ جڏهن زيتون جي ٽڪر تي هيڪل جي سامهون ويٺو
هو تڏهن پطرس، يعقوب، يوحنا ۽ اندرياس هن سان نوڪلائيءَ ۾ اچي
مليا. ④ انهن پڇيو ته ”اسان کي ٻڌايو ته اهي ڳالهون ڪڏهن ٿينديون
۽ هنن واقعن ٿيڻ لاءِ ڪهڙي نشاني ٿيندي، جنهن مان خبر پوي ته برابر
وقت اچي پهتو آهي؟“

⑤ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چوڻ لڳو ته ”خبردار ٿجو، متان ڪو اوهان
کي ٺڳي نه وڃي. ⑥ ڪيترائي منهنجي نالي سان ايندا ۽ چوندا ته ’اسين
مسيح آهيون‘ ۽ ڪيترن کي ئي ٺڳيندا. ⑦ جڏهن اوهين جنگين جون
ڳالهون ۽ جنگين جا افواهه ٻڌو تڏهن نه گهٻرائجو. اهي ڳالهون ٿينديون
ضرور پر اڃا اها پڄاڻي نه آهي. ⑧ قوم، قوم سان وڙهندي ۽ بادشاهت،
بادشاهت تي چڙهائي ڪندي. ڪيترن ئي هنڌن تي زلزلا ايندا ۽ ڏڪار پوندا.
اهي ڳالهون ته مصيبتن جي شروعات آهن.“

⑨-⑩ سڀني قومن ۾ پهريائين منهنجي خوشخبريءَ جي تبليغ ضرور ڪئي
ويندي. اوهان کي پنهنجي هوشياري ڪرڻ کپي، ڇاڪاڻ جو اوهان کي گرفتار
ڪري ڪورنٽن جي حوالي ڪيو ويندو ۽ اوهان کي عبادت خانن ۾ مارڪٽ

ڪئي ويندي. منهنجي ڪري اوهان کي حاڪمن ۽ بادشاهن جي اڳيان
پيش ڪيو ويندو. اها پل ته انهن تي شاهدي ٿئي. سڀني قومن ۾ پهريائين
منهنجي خوشخبري جي تبليغ ضرور ڪئي ويندي. ⑪ جڏهن هو اوهان
کي گرفتار ڪن ۽ اوهان کي ڪورٽن جي حوالي ڪن ته وقت کان اڳي
گهڻي نه ڪجو ته اوهان کي ڇا چوڻو آهي. وقت اچڻ تي اوهان کي سڀ
ڪجهه ٻڌايو ويندو. ڇا لاءِ جو جيڪي لفظ اوهين ڳالهائيندا آهي اوهان جا
نه پر پاڪ روح جا هوندا. ⑫ ڀاءُ ڀاءُ کي مائٽن لاءِ گرفتار ڪرائيندو ۽ ٻيءَ
پنهنجي ٻار کي مائٽن لاءِ گرفتار ڪرائيندو. ٻار پنهنجي ماءُ ٻيءَ کان ڦري
ويندا ۽ انهن کي مائٽن لاءِ گرفتار ڪرائيندا. ⑬ منهنجي نالي جي ڪري
هر ڪو اوهان کان نفرت ڪندو. پر جيڪو اوهان مان توڙ تائين نڀائيندو
سو ئي چوڻڪارو حاصل ڪندو.“

دهشتناڪ وقت

(متي ۲۴:۱۵-۲۸، لوقا ۲۱:۲۱-۲۴)

⑭ ”جڏهن اوهين خوفناڪ ۽ نفرت جهڙي شيءِ کي اُتي بيٺل ڏسو جتي
اُن شيءِ کي بيهڻ نه گهرجي، (جيڪو انهيءَ بابت پڙهي سو ضرور ان تي
غور ڪري.) تڏهن جيڪي يهوديه ۾ هجن سي جبلن ڏانهن ڀڄي وڃن.
⑮ جيڪو ماڻهو ڪوئي جي ڇت تي هجي سو پاڻ سان ڪا شيءِ کڻي
نڪرڻ لاءِ لهي پنهنجي گهر ۾ وڃي وقت نه وڃائي. ⑯ جيڪو ماڻهو ٻنيءَ
۾ هجي سو به گهر ڏانهن ڪپڙا کڻڻ لاءِ نه موٽي. ⑰ انهن ڏينهن ۾ جيڪي
پيت سان هونديون، يا جن کي ننڍڙا ٻار ٿين تي هوندا، تن لاءِ ڪيڏي نه
مصيبت ٿيندي. ⑱ خدا کان دعا گهرو ته شل آهي ڳالهيون سياري ۾ نه
ٿين. ⑲ جيڪا مصيبت انهن ڏينهن ۾ ايندي سا اهڙي ته خراب هوندي جو
خدا جي دنيا پيدا ڪرڻ کان وٺي اڄ ڏينهن تائين اهڙي مصيبت نه ڪا آئي
آهي ۽ نه وري ڪڏهن ايندي. ⑳ جيڪڏهن خداوند انهن ڏينهن جو مدو نه
گهٽائي ها، ته جيڪر ڪوبه نه بچي سگهي ها. پر پنهنجن چونڊيلن جي

۱۳:۱۳ مت ۲۲:۱۰ ۱۴:۱۳ دان ۹:۲۰، ۱۱:۳۱، ۱۱:۱۲ ۱۵:۱۳-۱۶ لوقا ۳۱:۱

۱۹:۱۳ دان ۱۲:۱۰ مڪا ۱۴:۱۰

ڪري انهن ڏينهن جو مدو گهٽائي ڇڏيائين.
 ②۱ پوءِ جيڪڏهن ڪو اوهان کي چوي ته 'اجهوم هيڏانهن مسيح آهي'
 يا چوي ته 'ڏسوم هوڏانهن مسيح آهي' ته ان تي يقين نه ڪجو. ②۲ چالاڪيءَ جو
 اهڙا ڪوڙا ماڻهو ظاهر ٿيندا جيڪي پاڻ کي مسيح يا نبي سڏائيندا. اهي
 نشانيون ڏيکاريندا ۽ حيرت جھڙا ڪم ڪندا، انهيءَ مقصد لاءِ ته جيڪڏهن
 کائڻ ٿي سگهي ته خدا جي چونڊيلن کي به گمراهه ڪن. ②۳ هوشيار تجو
 آءُ اوهان کي هر ڳالهه وقت کان اڳي ئي ٿو ٻڌايان.

ابن آدم جو اچڻ

(متي ۲۴: ۲۹-۳۱، لوقا ۲۱: ۲۵-۲۸)

②۴ "انهن ڏينهن ۾ مٿين مصيبتن کان پوءِ سج ڪارائجي ويندو ۽ چنڊ
 پنهنجي روشني نه ڏيندو. ②۵ تارا آسمان مان ڪرندا ۽ آسماني طاقتون لڏي
 وينديون. ②۶ پوءِ ابن آدم ڪڪرن ۾ وڏيءَ قدرت ۽ جلوي سان ايندي ظاهر
 ٿيندو. ②۷ پوءِ هو ملائڪن کي زمين جي چئني ڪنڊن ڏانهن موڪليندو
 ته جيئن هو خدا جي چونڊيل ماڻهن کي هڪ ڇيڙي کان ٻئي ڇيڙي
 تائين گڏ ڪن."

انجیر جي وڻ مان سبق

(متي ۲۴: ۳۲-۳۵، لوقا ۲۱: ۲۹-۳۳)

②۸ "اوهين انجیر جي وڻ مان سبق پرايو. جڏهن هن جون ٿاريون سايون
 ۽ نرم ٿين ٿيون ۽ انهن ۾ پن اچڻ شروع ٿين ٿا ته تڏهن اوهين سمجهو ٿا ته
 اونهارو آيو ڪي آيو. ②۹ ساڳيءَ طرح اوهين جڏهن هي ڳالهيون ٿيندي ڏسوم
 تڏهن ڄاڻجو ته اهو وقت اچي ويو آهي، بلڪ ائين سمجهجو ته در تي اچي
 بيٺو آهي. ③۰ پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين هي سڀئي ڳالهيون
 پوريون نه ٿينديون تيستائين هيءُ پيڙهي ختم نه ٿيندي. ③۱ آسمان ۽ زمين ٽري
 ويندا پر منهنجو ڪلام ڪڏهن به نه ٽرندو."

۱۲: ۲۴ يس ۱۰: ۱۳، حز ۳۲: ۳، يوا ۱۰: ۲، ۱۰: ۳۱، ۱۵: ۳، مڪا ۶: ۱۲

۲۵: ۱۲ يس ۴: ۳۴، يوا ۱۰: ۲، مڪا ۶: ۱۳، ۲۶: ۱۲ دان ۱۳: ۳، مڪا ۱: ۳

سجاڳ رهو

(متي ۲۴:۳۶-۳۴)

③۲ ”ڪوبه نه ٿو ڄاڻي ته اهو ڏينهن ۽ اهو وقت ڪڏهن ايندو نه آسمان جي ملائڪن کي ۽ نه فرزند کي خبر آهي، رڳو پيءُ کي ئي خبر آهي.“

③۳ هوشيار ٿجو ۽ سجاڳ رهجو، ڇاڪاڻ ته اهو وقت ڪڏهن ايندو. ③۴ اهو انهيءَ ماڻهوءَ وانگر آهي جيڪو پرديس تي ويو هجي ۽ گهر مان نڪرڻ مهل پنهنجن نوڪرن کي اختياري ڏيئي هر هڪ کي پنهنجو پنهنجو ڪم سونپي ويو هجي، بلڪ دربان کي به حڪم ڏيئي ويو هجي ته ’سجاڳ رهجان‘. ③۵ تنهنڪري اوهين به سجاڳ رهجو، ڇاڪاڻ ته اهو وقت ڪڏهن ايندو، اٽلجي سانجهيءَ جو يا اڌ رات جو يا ڪڪڙ جي بانگ ڏيڻ مهل يا صبح جو اچي. ③۶ ائين نه ٿئي ته متان هو اوچتو اچي ۽ اوهان کي ستل ڏسي. ③۷ جيڪي آءُ اوهان کي چوان ٿو سو سڀني لاءِ چوان ٿو ته سجاڳ رهجو.“

عيسيٰ خلاف سازش

(متي ۱:۲۶-۵، لوقا ۱:۲۲-۲، يوحنا ۱۱:۴۵-۵۳)

① فصيح ۽ بي خميري مانيءَ جي عيد ٻن ڏينهن کان پوءِ اچڻي هئي. سردار ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن وجهه پئي گوليو ته ڪهڙيءَ طرح عيسيٰ کي فريب سان ڦاسائي ختم ڪرايون. ② پر چيائون ته ”عيد جي ڏينهن ائين نه ڪريون، متان ماڻهن ۾ وڳوڙ پئجي وڃي.“

عيسيٰ جي بيت عنياه ۾ مهمانداري

(متي ۶:۲۶-۱۳، يوحنا ۱:۱۲-۸)

③ عيسيٰ جڏهن بيت عنياه ۾ ڪوڙهه جهڙي مرض واري شمعون جي گهر ماني کاڌي پئي، ته هڪڙي عورت سنگمرمر جي عطردانيءَ ۾ خالص

۲۴:۱۳ مت ۲۴:۲۴ ۳۸-۳۶:۱۲ لو ۲۴:۱۳ ۱:۱۴ خر ۱:۱۲-۲۴

۲:۱۴ لو ۲۴:۳۸-۲۴

جتاماسيءَ جو قيمتي عطر کڻي آئي ۽ هن اها عطر داني پڇي اهو عيسيٰ جي مٿي تي هاريو. ④ تڏهن ڪي پنهنجي دل ۾ ڪاوڙيا ۽ چيائون ته ”هن عطر جي زيان ڪرڻ مان ڪهڙو فائدو؟ ⑤ اهو تن سَوَن ① چانديءَ جي سڪن کان به وڌيڪ قيمت ۾ وڪڻي غريبن ۾ ورهائجي ها.“ اهي انهيءَ عورت کي سختيءَ سان نندڻ لڳا. ⑥ تنهن تي عيسيٰ کين چيو ته ”هن کي چوڻا ستايو؟ هن کي ڇڏي ڏيو. هن منهنجي لاءِ تمام سٺو ڪم ڪيو آهي. ⑦ غريب ته اوهان وٽ هميشه آهن سو جڏهن به اوهان جي مرضي ٿئي تڏهن انهن سان نيڪي ڪري سگهو ٿا. پر آءُ اوهان سان هميشه نه هوندس. ⑧ هن عورت کان جو ڪجهه ٿي سگهيو سو هن ڪيو. هن منهنجي جسم تي دفن ٿيڻ کان اڳ ۾ خوشبوءِ چڙڪائي آهي. ⑨ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جتي منهنجي خوشخبريءَ جي سچيءَ دنيا ۾ تبليغ ڪئي ويندي، اُتي هن عورت جي يادگيريءَ ۾ جيڪو ڪم هن ڪيو آهي ان جو به ذڪر ضرور ڪيو ويندو.“

يهوداه جي عيسيٰ خلاف سازش

(متي ۱۴: ۲۶-۱۶، لوقا ۲۲: ۳-۶)

⑩ پوءِ ٻارهن شاگردن مان يهوداه اسڪريوتي سردار ڪاهنن وٽ ويو انهيءَ لاءِ ته هو عيسيٰ کي انهن جي حوالي ڪري. ⑪ يهوداه جي هن ڳالهه تي اهي ڏاڍا خوش ٿيا ۽ هن کي پيسن ڏيڻ جو انجام ڪيائون. پوءِ ته هو موقعي جي تاڙ ۾ هو ته ڪهڙيءَ طرح عيسيٰ کي انهن جي حوالي ڪري.

عيسيٰ جو شاگردن سان گڏ فصح ڪائڻ

(متي ۱۴: ۲۶-۳۰، لوقا ۲۲: ۷-۲۳، يوحنا ۱۳: ۲۱-۳۰، ۱. ڪرنتين ۱۱: ۲۳-۲۵)

⑫ بي خميري مانيءَ جي عيد جي پهرين ڏينهن تي جڏهن هنن فصح جي قربانيءَ جي لاءِ گهٽيا ڪڍڻا پئي تڏهن شاگردن عيسيٰ کان پڇيو ته

① چانديءَ جي سڪن: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰: ۲.

”اوهان جي ڪهڙي مرضي آهي ته اسين اوهان جي فصيح ڪائڻ جي ڪٿي تيار ڪريون؟“ ⑬ تنهن تي عيسيٰ پنهنجن شاگردن مان پن کي موڪليو ۽ چيائين ته ”شهر ۾ وڃو. اتي اوهين هڪڙو ماڻهو ڏسندڙ جنهن کي پاڻيءَ جو دلو ڪنيل هوندو. اوهين انهيءَ جي پٺيان وڃجو.“ ⑭ ۽ جنهن گهر ۾ اهو ماڻهو گهڙي وڃي انهيءَ گهر جي مالڪ کي چئجو ته ’استاد چوي ٿو ته سندس مهمان خانو ڪٿي آهي، جتي هو پنهنجن شاگردن سان گڏجي فصيح ڪائي؟‘ ⑮ پوءِ هو اوهان کي ماڙيءَ تي هڪ وڏو سجاييل ۽ تيار ڪمرو ڏيکاريندو جتي اوهين اسان لاءِ فصيح تيار ڪجو.“ ⑯ شاگرد شهر ڏانهن روانا ٿي ويا ۽ اتي هر شيءِ ائين ئي ڏٺائون جيئن عيسيٰ کين ٻڌائي هئي ۽ اتي فصيح تيار ڪيائون.

⑰ جڏهن شام ٿي ته عيسيٰ ٻارهن ئي شاگردن سان گڏ اتي آيو. ⑱ پوءِ جڏهن اهي دسترخوان تي گڏ ڪائي رهيا هئا ته عيسيٰ چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان مان هڪڙو مون کي پڪڙائيندو جيڪو مون سان گڏ ڪائي ٿو.“ ⑲ تنهن تي شاگرد ويچارا غمگين ٿيا ۽ عيسيٰ کان هڪٻئي پٺيان پڇڻ لڳا ته ”اهو آءُ ته نه آهيان؟“ ⑳ عيسيٰ ورائيو ته ”اهو اوهان ٻارهن مان ئي آهي، جيڪو مون سان گڏ ٿالهيءَ مان گرهه پوڙي رهيو آهي.“ ㉑ ابن آدم ته ائين ئي مرندو جيئن صحيفي ۾ لکيل آهي. پر حيف آهي اُن تي جيڪو ابن آدم کي پڪڙائيندو. اُن ماڻهو لاءِ اهو بهتر هو ته هو دنيا ۾ اصل ڄمي ئي نه ها.“

㉒ جڏهن اهي ڪائين پيا ته عيسيٰ ماني ڪٿي شڪر ڪري ڀڳي ۽ شاگردن کي ڏيئي چيائين ته ”وٺو ۽ کائو هي منهنجو بدن آهي.“ ㉓ پوءِ هن پيالو ڪٿي شڪر ڪري اهو به کين ڏنو ۽ سڀني اُن مان پيتو. ㉔ تڏهن عيسيٰ چيو ته ”هي منهنجور ت آهي، جيڪو گهڻن ئي جي لاءِ وهائجي ٿو جنهن سان خدا جو عهد لکيل آهي.“ ㉕ آءُ اوهان کي سچ ٻڌايان ٿو ته آءُ تيسٽائين وري هي مٽي نه پيئندس، جيستائين خدا جي بادشاهت ۾ نئين مٽي نه پيئان.“ ㉖ پوءِ انهن زبور پڙهيو ۽ زيتون جي ٽڪر ڏانهن هليا ويا.

پطرس جي انڪار ڪرڻ بابت اڳڪٿي

(متي ۲۶: ۲۱-۲۵، لوقا ۲۲: ۳۱-۳۴، يوحنا ۱۳: ۲۶-۲۸)

②۷ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين سڀئي مون کي ڇڏي پڄي ويندا ڇاڪاڻ ته لکيل آهي ته ’خدا ريڊار کي ماريندو ۽ رڌون ٿڙي پڪڙي وينديون.‘

②۸ تنهن هوندي به آءُ پنهنجي جيئي ٿيڻ کان پوءِ اوهان کان اڳي ئي گليل ڏانهن ويندس.“ ②۹ تنهن تي پطرس ورائيس ته ”توڙي جو پيا سڀ اوهان کي ڇڏي وڃن پر آءُ اوهان کي ڪڏهن به ڇڏي نه ويندس.“ ③۰ عيسيٰ پطرس کي چيو ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته اڄ رات ڪڪڙ جي ٻه دفعا ٻانگ ڏيڻ کان اڳ ۾ تون ئي دفعا منهنجو انڪار ڪندين.“ ③۱ تڏهن پطرس ڏاڍي جوش سان ورائيو ته ”آءُ ڪڏهن به نه چوندس ته آءُ اوهان کي نه ٿو سڃاڻانم توڙي جو مون کي اوهان سان گڏ مرڻو پوي.“ تڏهن ٻين سڀني به اهڙيءَ طرح اقرار ڪيو.

گتسيمني ۾ دعا گهرڻ

(متي ۲۶: ۲۶-۲۷، لوقا ۲۲: ۳۹-۴۶)

③۲ جڏهن اهي گتسيمني نالي باغ ۾ آيا تڏهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”اوهين هتي ويهي رهو ته آءُ دعا گهران.“ ③۳ پوءِ هن پطرس ۽ يعقوب ۽ يوحنا کي پاڻ سان کنيو. کيس سخت پریشاني ۽ بي قراري وئي ويئي هئي. ③۴ عيسيٰ انهن کي ٻڌايو ته ”مون کي ايترو ته ڏک آهي جو منهنجي دل ٽٽڻ تي آهي. اوهين هتي ترسو ۽ جاگندا رهو.“ ③۵ عيسيٰ ٿورو ٿورو وڃي پاڻ کي زمين تي ڪيرائي دعا گهرڻ لڳو ته ”جيڪڏهن ٿي سگهي ته هيءُ ڏک جي گهڙي مون تان تاري وڃي.“ ③۶ هن وڌيڪ چيو ته ”اي بابا! اي منهنجا پيءُ! تون سڀ ڪجهه ڪري سگهين ٿو. هي پيالو مون تان تاري ڇڏ. تنهن هوندي به منهنجي نه پر تنهنجي مرضي پوري ٿئي.“

③۷ پوءِ هو موٽي آيو ۽ ڏنائين ته شاگرد سمهيا پيا آهن. پطرس کي سڏي چيائين ته ”شمعون تون به ستل آهين ڇا؟ ڇا تون هڪ ڪلاڪ به جاڳي

نه پيو سگهين؟“ (۳۸) پوءِ انهن کي چيائين ته ”جاڳندا رهو ۽ دعا گهرو ته شل اوهين ڪنهن آزمائش ۾ نه پئو. سچ پچو ته روح ته گهري ٿو پر جسم ڪمزور آهي.“

(۳۹) هو پيو دفعو وري پري ويو ۽ ائين ئي دعا گهريائين جيئن اڳ ۾ گهري هئائين. (۴۰) پوءِ هو موتي آيو ۽ ڏٺائين ته هو وري به ستا پيا آهن ۽ چوٽه اهي اڪيون به نه پيا پئي سگهن ۽ خبر نه ٿي پين ته کيس ڪهڙو جواب ڏين.

(۴۱) پر جڏهن هو ٽيون دفعو انهن وٽ موتي آيو تڏهن چيائين ته ”ڇا اوهين اڃا تائين نندون ۽ آرام پيا ڪريو؟ بس، اجهام اها گهڙي اچي پهتي آهي ۽ هاڻي ابن آدم گنهگارن جي حوالي ڪيو ويندو. (۴۲) اٿو هلو ته هلون. ڏسوم جيڪو مون کي پڪڙائي رهيو آهي سو ويجهو اچي پهتو آهي.“

عيسيٰ جو جهلجڻ

(متي ۲۶: ۴۷-۵۶، لوقا ۲۲: ۴۷-۵۳، يوحنا ۱۸: ۳-۱۲)

(۴۳) عيسيٰ اڃا ڳالهايو ئي پئي ته ٻارهن شاگردن مان يهوداه نالي شاگرد آيو ۽ انهيءَ سان گڏ هڪڙي ٽولي ترارن ۽ لئين سان هئي، جنهن کي سردار ڪاهنم شريعت جي عالمن ۽ بزرگن موڪليو هو. (۴۴) هن دغاباز انهن کي اها نشاني سمجھائي هئي ته ”جنهن ماڻهوءَ کي آءُ چميان سو عيسيٰ هوندو. ان کي پڪڙجو ۽ پھري هيٺ وٺي وڃجوس.“

(۴۵) هو پهچڻ شرط سڌو عيسيٰ وٽ آيو ۽ اچي ”سائين! سائين!“ ڪري کيس چمي ڏنائين. (۴۶) پوءِ ته هنن عيسيٰ کي ٻڌي قابو ڪيو. (۴۷) پر هڪڙو شخص جيڪو ڀرسان بيٺو هو تنهن پنهنجي ترار ڪڍي وڌي ڪاهن جي نوڪر کي هنئي ۽ سندس ڪن ڪپي وڌائين. (۴۸) پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”ڇا آءُ جن ڪو ڌاڙيل هوس جو اوهين ترارون ۽ لئون ڪڍي مون کي پڪڙڻ لاءِ آيا آهيو؟“ (۴۹) هيڪل ۾ ته آءُ روزانو ويهي تعليم ڏيندو هوس پر ان وقت ته اوهان ڪڏهن به مون کي نه پڪڙيو. پر لکت ضرور پوري ٿيندي.“ (۵۰) پوءِ سڀئي شاگرد عيسيٰ کي ڇڏي پڄي ويا.

۵۱) هڪڙو نوجوان جنهن کي رڳو چادر ويڙهيل هئي، سو عيسيٰ جي پٺيان پئي آيو. انهن ڪوشش ڪئي ته هن کي پڪڙن. ۵۲) پر هو چادر ڇڏي اڳهاڙو ئي ڇڏي ويو.

عيسيٰ ڪائونسل جي اڳيان

(متي ۲۶:۵۷-۶۸، لوقا ۲۲:۵۴-۵۵، ۶۳-۶۱، يوحنا ۱۸:۱۳-۱۴، ۱۹-۲۴)

۵۳) پوءِ اهي عيسيٰ کي وڏي سردار ڪاهن جي گهروني آيا، جتي سڀئي سردار ڪاهن، بزرگ ۽ شريعت جا عالم اچي گڏ ٿيا هئا. ۵۴) پطرس ٿورو پٺيان پئي آيو، سو به وڏي سردار ڪاهن جي گهر جي اڳڻ ۾ آيو. اُتي هو پهريدارن سان گڏ هيٺ ويهي رهيو ۽ پاڻ کي باهه تي سيڪڻ لڳو. ۵۵) سردار ڪاهن ۽ سڄي ڪائونسل ڪوشش پئي ڪئي ته عيسيٰ خلاف ڪا شاهدي ملين ته جيئن کيس موت جي سزا ڏيارين، پر کين ڪابه شاهدي ملي نه سگهي. ۵۶) ڪيترن ئي شاهدن عيسيٰ جي خلاف شاهديون ڏنيون، پر اهي ڪوڙيون ثابت ٿيون.

۵۷) پوءِ ڪي ماڻهو اُتي بيٺا ۽ عيسيٰ تي هيءَ تهمت هنيا، ته ۵۸) ”اسان هن کي هي چوندي ٻڌو آهي ته ’آءُ ماڻهن جي ٺهيل هيڪل کي ڊاهيندس ۽ تن ڏينهن کان پوءِ اهڙي هيڪل ٺاهيندس جيڪا ماڻهن جي ٺهيل نه هوندي.“ ۵۹) پر اهي شاهديون به پاڻ ۾ نه ٿي مليون.

۶۰) وڏو سردار ڪاهن اُتي بيٺو ۽ سڀني جي روبرو عيسيٰ کان پڇڻ لڳو ته ”ڇا تو کي هنن جي الزامن جي جواب ۾ ڪجهه چوڻو آهي؟“ ۶۱) پر عيسيٰ ماڻ ۾ رهيو ۽ هڪ لفظ به نه ڪڍيائين. وڏي سردار ڪاهن ڪائس ٻيهر پڇيو ته ”ڇا تون مسيح، سڳوري خدا جو فرزند آهين؟“ ۶۲) تنهن تي عيسيٰ ورائيو ته ”هائو، آءُ آهيان ۽ اوهين ابن آدم کي خدا تعاليٰ جي ساڄي پاسي وينل ۽ آسماني ڪڪرن ۾ ايندي ڏسندا.“ ۶۳) تڏهن وري سردار ڪاهن پنهنجا ڪپڙا ڦاڙيندي چيو ته ”اسان کي وڌيڪ شاهدي نه ڪپي.“ ۶۴) اوهان هن جا ڪفر وارا لفظ ٻڌا، هاڻي اوهان جي ڪهڙي مرضي آهي؟“ تنهن تي انهن سڀني اها راءِ ڏني ته ”عيسيٰ کي موت جي سزا ڏني وڃي.“

⑥۵ انهن مان ڪي عيسيٰ کي ٿڪون هڻڻ لڳا ۽ ڪي سندس اکيون ٻڌي کيس نونشا هڻڻ لڳا ۽ چونس پيا ته ”نبوت سان ٻڌاءِ ته ڪنهن تو کي ڏڪ هنيو؟“ پهريدارن کيس چماٽون به هنيون.

پطرس جو عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(متي ۲۶: ۶۹-۷۵، لوقا ۲۲: ۵۶-۶۲، يوحنا ۱۸: ۱۵-۱۸، ۲۵: ۲۷-۲۸)

⑥۶ پطرس اڃا تائين اڳڻ ۾ ويٺو هو ته هڪ نوڪرياڻي هن وٽان اچي لنگهي. ⑥۷ جڏهن هن پطرس کي پاڻ باهه تي سيڪيندي ڏٺو ته هن ڏانهن چٽائي نهاريندي چيائين ته ”تون به عيسيٰ ناصريءَ سان گڏ هئين.“ ⑥۸ پر هن انڪار ڪيو ۽ چيائين ته ”آءُ نه ٿو ڄاڻان ۽ نه ٿو سمجهان ته تون ڇا چئي رهي آهين.“ هو اهو جواب ڏيئي ٻاهر ڏيڍي ۾ هليو ويو ته ايتري ۾ ڪڪڙ ٻانگ ڏني. ⑥۹ جنهن نوڪرياڻيءَ پطرس کي ڏٺو هو تنهن اُتي بيٺل ماڻهن کي چيو ته ”هي انهن مان هڪڙو آهي.“ ⑦۰ پر هن وري به انڪار ڪيو. ٿوري وقت کان پوءِ جيڪي اُتي بيٺا هئا تن به پطرس کان پڇيو ته ”سچي! تون انهن مان نه آهين ڇا؟ چو ته تون به گليلي پيو ڏسجين.“ ⑦۱ تنهن تي پطرس لعنت وجهندي چيو ته ”خدا جي مون تي مار پوي جو آءُ ڪوڙ ڳالهايان. آءُ ان ماڻهو کي نه ٿو سڃاڻان، جنهن جي اوهين ڳالهه ڪريو ٿا.“ ⑦۲ تنهن کان پوءِ ستت ئي پيو دفعو ڪڪڙ ٻانگ ڏني ته پطرس کي عيسيٰ جو چيو ياد اچي ويو ته ”ڪڪڙ جي ٻه دفعا ٻانگ ڏيڻ کان اڳ ۾ تون ئي دفعا مون بابت انڪار ڪندين ته آءُ نه ٿو سڃاڻان.“ اهو خيال ايندي ئي هو اچي روئڻ ۾ چٽڪيو.

عيسيٰ پلاطس جي اڳيان

(متي ۱: ۲۷-۲۸، ۱۱: ۲-۱۴، لوقا ۱: ۲۳-۲۵، يوحنا ۱۸: ۲۸-۳۸)

① سردار ڪاهن صبح جو سوڀر ئي بزرگن، شريعت جي عالمن ۽ سڄي ڪائونسل سان اچي مليا ۽ پنهنجا منصوبا سٺ لڳا. ۱۵ اهي عيسيٰ کي ٻڌي وٺي ويا ۽ وڃي پلاطس جي حوالي ڪيائونس.

② پلاطس کانس پڇيو ته ”چا تون يهودين جو بادشاهه آهين؟“ عيسيٰ جواب ڏنو ته ”اهو ته اوهين پاڻ ٿا چئو.“ ③ سردار ڪاهنن عيسيٰ تي ڪيترين ئي ڳالهين جون تهمتون هنيون. ④ تنهنڪري پلاطس کانس وري پڇيو ته ”چا تون ڪجهه نه چوندين؟ ڏس، هنن تو تي ڪيتريون ڳالهيون مڙهيون آهن.“

⑤ وري به عيسيٰ هڪ لفظ به نه ڳالهايو، تنهن تي پلاطس ڏاڍو حيران ٿي ويو.

عيسيٰ لاءِ موت جي فتويٰ

(متي ۱۵:۲۶-۲۷، لوقا ۱۳:۲۳-۲۵، يوحنا ۱۸:۳۹-۱۹:۱۶)

⑥ پلاطس هر عيد فصح جي موقعي تي هڪ قيدي آزاد ڪندو هو، جنهن جي لاءِ رعيت چوندي هيس. ⑦ انهن ڏينهن ۾ برابا نالي هڪ ماڻهو جيل ۾ ٻين باغين سان گڏ هو جن هڪڙي فساد ۾ خون ڪيو هو. ⑧ جڏهن خلق اچي گڏ ٿي ۽ دستور موجب پلاطس کان مروت گهريائون، ⑨ تڏهن هن انهن کان پڇيو ته ”چا اوهين چاهيو ٿا ته آءُ اوهان جي خاطر يهودين جي بادشاهه کي آزاد ڪريان؟“ ⑩ چاڪاڻ ته هن ڄاتو پئي ته ”سردار ڪاهنن حسد کان عيسيٰ کي قيد ڪري مون وٽ آندو آهي.“ ⑪ پر سردار ڪاهنن خلق کي سمجهائي ڇڏيو هو ته هو عيسيٰ جي بدران برابا کي انهن جي خاطر آزاد ڪري. ⑫ پلاطس وري به ورجائي پڇين ته ”جنهن کي اوهين يهودين جو بادشاهه ٿا سڏيو، تنهن کي آءُ چا ڪريان؟“ ⑬ تنهن تي انهن رڙيون ڪري چيو ته ”انهيءَ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻو.“ ⑭ تڏهن پلاطس پڇين ته ”چوم هن ڪهڙو ڏوهه ڪيو آهي؟“ پر هنن وٺي وڌيون رڙيون ڪيون ته ”هن کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻو.“

⑮ پلاطس ته ماڻهن کي راضي رکڻ تي گهريوم سو هن برابا کي انهن جي خاطر آزاد ڪري ڇڏيو ۽ عيسيٰ کي ڇهڪن هڻڻ کان پوءِ سپاهين جي حوالي ڪيائين ته ”وڃي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻوس.“

سپاهين جو عيسيٰ تي چٿرون ڪرڻ

(متي ۲۷: ۲۷-۳۱، يوحنا ۱۹: ۲-۳)

① سپاهي عيسيٰ کي گورنر جي محلات جي اڳڻ ۾ وٺي آيا ۽ پنهنجن ٻين همراهن کي سڏيائون. ② انهن عيسيٰ کي واڳڻائي رنگ جا ڪپڙا ڍڪايا ۽ ڪنڊن جو هڪڙو تاج ٺاهي مٿي تي رکيائونس. ③ پوءِ چوڻ لڳس ته ”سلام اي يهودين جا بادشاهه!“ ④ انهن کيس مٿي تي لٽ سان ڌڪ هنيا، ٿڪون هنيا ۽ گوڏن ڀر ويهي سجدو ڪرڻ لڳس. ⑤ جڏهن چٿرون ڪري چڪا ته واڳڻائي ڪپڙا لهرائي وري ساڳيا پنهنجا ڪپڙا ڍڪايا ۽ پوءِ اهي کيس ٻاهر وٺي آيا ته صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻس.

صليب تي عيسيٰ کي ڪوڪا هڻڻ

(متي ۲۷: ۲۷-۳۲، لوقا ۲۳: ۲۶-۲۷، يوحنا ۱۹: ۱۷-۲۷)

① رستي تي اهي شمعون نالي هڪڙي ماڻهوءَ سان مليا، جيڪو پهراڙيءَ مان شهر ڏانهن اچي رهيو هو. هو ڪرين جو رهاڪو هو ۽ سڪندر ۽ روفس جو پيءُ هو. انهيءَ کي هنن زور ڀريو ته هو عيسيٰ جو صليب کڻي هلي. ② پوءِ اهي عيسيٰ کي گلڳڻا نالي جاءِ تي وٺي آيا، جنهن جي معنيٰ آهي ”ڪوپريءَ جي جاءِ.“ ③ هنن عيسيٰ کي مٿي پيارڻ جي ڪوشش ڪئي، جنهن ۾ نشيدار شيءِ مُر گڏيل هئي، پر هن اها نه پيئي. ④ هنن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا ۽ سندس ڪپڙا پاڻ ۾ ورهائڻ لاءِ ڳاڙها وڌائون ته ڪهڙو تڪر ڪنهن کي ٿو ملي. ⑤ اهو صبح جو نائين بجي جو وقت هو جڏهن انهن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا. ⑥ گناهه جو اهو سبب لکي هن جي مٿان هنيا ٿيون ته ”يهودين جو بادشاهه.“ ⑦ انهن ٻه ٻيا به ماڻهو صليب تي چاڙهيا جيڪي ڌاريل هئا. انهن مان هڪڙو سندس ساٿي ۽ ٻيو سندس کاٻي پاسي چاڙهيا ٿيون. ⑧

⑧ ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ⑨ اهڙيءَ طرح لکت سچي ثابت ٿي ته ”هو گنهگارن ۾ ليکيو ويندو.“

②۹ جيڪي ماڻهو اتان لنگهن پيام سي پنهنجا ڪنڌ ڌوڻي ٺوليون ڪري عيسيٰ کي چون پيا ته ”واه واه! تون ته تن ڏينهن ۾ هيڪل پيو ڊاهين ۽ ٺاهين. ③۰ هاڻي صليب تان هيٺ ته لهي ڏيکار ۽ پاڻ کي بچاءِ.“ ③۱ ساڳيءَ طرح سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم عيسيٰ تي چئون ڪرڻ لڳا ۽ هڪٻئي کي چون پيا ته ”هي ته ٻين کي پيو ڇڏائي، پر هاڻي ته پاڻ کي به نه ٿو بچائي سگهي.“ ③۲ هاڻي ڏسون ته هي مسيح اسرائيل جو بادشاهه ڪيئن ٿو صليب کان هيٺ لهي اچي، ته پوءِ اسين به ٿا مٿس ايمان آڻيون.“ عيسيٰ سان گڏ جيڪي ماڻهو صليب تي چڙهيل هئا تن به مٿس چئون ڪيون.

عيسيٰ جو موت

(متي ۲۷: ۴۵-۵۶، لوقا ۲۳: ۴۴-۴۹، يوحنا ۱۹: ۲۸-۳۰)

③۳ منجهند جو سڄي ملڪ ۾ اوندهه چائنجي ويئي، جيڪا ٽپهريءَ تائين هلي. ③۴ ٽپهريءَ مهل عيسيٰ وڏي آواز ۾ رڙيون ڪيون ته ① ”الوئي، الوئي، لما سبختني؟“ جنهن جي معنيٰ آهي ته ”اي منهنجا خدا! اي منهنجا خدا! تو مون کي ڇو ڇڏي ڏنو آهي؟“ ③۵ جيڪي ماڻهو اُتي بيٺا هئا تن مان ڪن هن جا اهي لفظ ٻڌا ۽ چيائون ته ”ڏسوم هو الياس نبيءَ کي سڏي رهيو آهي.“ ③۶ انهن مان هڪڙو ماڻهو پڳو ۽ فوم جهڙي هڪ شيءِ کڻي ڪوڙي مٽي سان پري ڪاني جي چوٽيءَ تي ٻڌي عيسيٰ کي پيئڻ لاءِ ڏيندي چيائين ته ”ڇڏي ڏيوس، ڏسون ته هن کي الياس صليب تان هيٺ لاهڻ لاءِ اچي ٿو يا نه.“

③۷ وڏيءَ رڙ سان عيسيٰ دم ڏنو.

③۸ هيڪل جو پردو چوٽيءَ کان وٺي تري تائين ٻن حصن ۾ چيرجي ويو. ③۹ فوجي صوبيدار جيڪو صليب جي اڳيان بيٺو هو تنهن ڏٺو ته ڪيئن عيسيٰ مري ويو. انهيءَ چيو ته ”سچ پچ ته هي ماڻهو خدا جو فرزند هو.“

① ”الوئي، الوئي، لما سبختني؟“: هي ارامي ٻوليءَ جا لفظ آهن.

۱۵: ۲۹ زب ۲۲: ۷، ۱۰۹: ۲۵، مر ۱۴: ۵۸، يو ۲: ۱۹، ۱۵: ۲۴ زب ۲۲: ۱

۱۵: ۲۶ زب ۶۹: ۲۱، ۱۵: ۲۸ خر ۲۶: ۳۱-۳۳

۴۰) اُتي ڪي عورتون به هيون، جيڪي پري کان ڏسي رهيون هيون. انهن ۾ مريم مگداليني، ننڍي يعقوب ۽ يوسف جي ماءُ مريم ۽ سلومي هيون. ۴۱) جڏهن عيسيٰ گليل ۾ هو تڏهن انهن سندس خدمت ڪئي هئي ۽ سندس پٺيان لڳيون هيون. ٻيون به ڪيتريون ئي عورتون هيون جيڪي هن سان گڏ يروشلم ۾ آيون هيون.

عيسيٰ جو ڪفن دفن

(متي ۲۷:۵۷-۶۱، لوقا ۲۳:۵۰-۵۶، يوحنا ۱۹:۳۸-۴۲)

۴۲) شام تي چڪي هئي ۽ اها شام سبت جي ڏينهن کان اڳئين ۱) تياريءَ جي ڏينهن جي هئي. ۴۳) تڏهن ارمتيا جو هڪ شخص يوسف آيو جو ڪائونسل جو هڪ معزز ميمبر هو ۽ پاڻ خدا جي بادشاهت جو ڳولائو هو. اهو همت ڪري پلاطس جي ڪچهريءَ ۾ ويو ۽ عيسيٰ جي لاش وٺڻ لاءِ عرض ڪيائين. ۴۴) پلاطس کي حيرت وٺي ويئي ته عيسيٰ ايترو جلد ڪيئن مري ويو. هن هڪ فوجي صوبيدار کي گهرائي کائس پڇيو ته ”عيسيٰ کي مٽي ڪيترو وقت ٿيو آهي؟“ ۴۵) صوبيدار جي خاطري ڏيارڻ کان پوءِ پلاطس يوسف کي لاش کڻي وڃڻ جي اجازت ڏني. ۴۶) يوسف اچو ڪفن خريد ڪيو، لاش کي لهرائي ان ۾ ويڙهيائين ۽ قبر ۾ رکيائين، جيڪا نڪر تي کوٽيل هئي. پوءِ هڪڙو وڏو پٿر ريڙهي قبر جي منهن تي ڏنائين. ۴۷) مريم مگداليني ۽ يوسف جي ماءُ مريم اهو هنڌ ڏٺو جتي ميت رکيو ويو.

عيسيٰ جو وري جيئرو ٿيڻ

(متي ۱۶:۲۸-۲۹، لوقا ۲۴:۱۲-۱۳، يوحنا ۲۰:۱-۱۰)

۱) جڏهن سبت جو ڏينهن پورو ٿيو ته مريم مگداليني، يعقوب جي ماءُ مريم ۽ سلوميءَ کٿوري خريد ڪئي ته عيسيٰ جي ميت

۱۶

۱) تياريءَ جي ڏينهن: هن مان مراد سبت يا ڪنهن عيد جي ڏينهن کان اڳ وارو ڏينهن آهي. ان ڏينهن يهودي کاڌو وغيره تيار ڪندا هئا، چوٽه ٻئي ڏينهن سبت يعني آرام جو يا وڏو ڏينهن هوندو هو.

کي خوشبوءِ هٿن. ② آچر جي ڏينهن تي سج اڀري مهل اهي قبر تي آيون. ③ اهي پاڻ ۾ چئي رهيون هيون ته ”اسان لاءِ ڪير قبر جي منهن تان پٿر هٽائيندو؟“ چالاءِ جو اهو پٿر تمام وڏو هو. ④ پر جڏهن اچي نهاريائون ته ڇا ڏسن ته اهو پٿر ته اڳي ئي رڙهيو پيو آهي. ⑤ جڏهن قبر جي اندر ويون ته ڏٺائون ته هڪ نوجوان نوراني پوشاڪ سان ساڄي طرف ويٺو آهي. اهي حيرانيءَ ۾ پئجي ويون. ⑥ تنهن تي انهيءَ جوان چين ته ”حيران نه ٿيو. اوهين عيسيٰ ناصريءَ کي گوليو ٿيون پيون نه جيڪو صليب تي چاڙهيو ويو هو؟ هو جيئرو ٿي اٿيو آهي ۽ هتي ڪونهي. اِجها! هيءَ جاءِ اها آهي جتي هن کي رکيو هئائون. ⑦ پر اوهين وڃو ۽ وڃي عيسيٰ جي شاگردن ۽ پطرس کي چئو ته ’هو اوهان کان اڳي ئي گليل ڏانهن وڃي رهيو آهي. اوهين هن کي اتي ڏسندا جيئن هن پاڻ اوهان کي ٻڌايو هو.“ ⑧ اهي ٻاهر آيون ۽ قبر کان وٺي پگيون، چالاءِ جو هنن کي ڏڪڻي ۽ حيراني وٺي ويئي هئي. انهن ڪنهن سان به نه ڳالهايو چالاءِ جو هنن کي ڊپ پئي ٿيو.

مريم مگدلينيءَ کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۹:۲۸-۱۰، يوحنا ۱۱:۲۰-۱۸)

⑨ عيسيٰ آچر جي صبح جو سوڀر جيئري ٿيڻ کان پوءِ پهريون دفعو مريم مگدلينيءَ کي ڏيکاري ڏني، جنهن مان هن ست پوت ڪڍيا هئا. ⑩ هو وٺي ۽ وڃي هن جي ساٿين کي اهو ٻڌايائين، جيڪي سوڳ ڪندي روئن پيا. ⑪ جڏهن ٻڌائون ته عيسيٰ جيئرو آهي ۽ هن ان کي ڏٺو آهي، ته اهي هن تي اعتبار ئي نه پيا ڪن.

ٻن شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(لوقا ۱۳:۲۴-۳۵)

⑫ هن کان پوءِ عيسيٰ ٻئي نموني انهن مان ٻن شاگردن کي ڏيکاري ڏني، جڏهن اهي پنهنجو رستو وٺيو بهراڙيءَ ۾ وڃن پيا. ⑬ اهي موٽي پيا ۽ اها ڳالهه ٻين کي به ٻڌايائون. پر اهي ان ڳالهه تي اعتبار ئي نه پيا ڪن.

يارهن شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۲۸: ۱۶-۲۰، لوقا ۲۴: ۳۶-۴۹، يوحنا ۲۰: ۱۹-۲۳، رسولن جا ڪم ۱: ۶-۸)

⑬ آخر ۾ عيسيٰ يارهن شاگردن کي ان وقت ڏيکاري ڏني جڏهن هو گڏجي ماني کائي رهيا هئا. هن انهن کي چينيوم چاڪاڻ ته انهن کي يقين ئي نه پئي آيو ۽ اهي ايترا ته بي اعتبار هئا جو جن هن کي جيئرو ڏنو هو انهن تي به اعتبار نه پيا ڪن. ⑭ هن انهن کي چيو ته ”سڄي دنيا ۾ وڃو ۽ انسانذات ۾ منهنجي خوشخبري جي تبليغ ڪريو. ⑮ جيڪوبه ايمان آڻيندو ۽ بپتسما وٺندو سو چوٽڪارو حاصل ڪندو ۽ جيڪوبه ايمان نه آڻيندو سو ڏوهاري ٿيندو. ⑯ ايمان آڻڻ وارن ۾ قدرت جون نشانين هونديون جو اهي منهنجي نالي تي پوت ڪيندا ۽ عجيب عجيب زبانون ڳالهائيندا. ⑰ جيڪڏهن اهي نانگ جهليندا يا زهر پيئندا ته به انهن کي ڪو نقصان نه پهچندو. اهي بيمارن کي هٿ لائيندا ته اهي چڱا پلا ٿي پوندا.“

عيسيٰ جو آسمان ڏانهن ڪڇي وڃڻ

(لوقا ۲۴: ۵۰-۵۳، رسولن جا ڪم ۱: ۹-۱۱)

⑱ خداوند عيسيٰ انهن سان ڳالهائڻ کان پوءِ آسمان ڏانهن ڪڇي ويو ۽ خدا جي ساڄي پاسي وڃي ويٺو. ⑲ شاگردن وڃي هر هنڌ تبليغ ڪئي ۽ خداوند انهن سان گڏ پئي ڪم ڪيو ۽ ثابت ڪري ڏيکاريائين ته انهن جي تبليغ سڄي هئي ۽ چالاڪيءَ جو ڪين قدرت جون نشانين ڏنيون هئائين.

لوقا

لوقا رسول جي معرفت خوشخبري

تعارف

لوقا جيڪو هڪ طبيب ۽ عيسيٰ مسيح جي شاگردن مان هڪ هو، تنهن جي معرفت مليل خوشخبري جي هن ڀاڪ ڪتاب ۾ عيسيٰ مسيح کي بني اسرائيل لاءِ واعدِي ڪيل چوٽڪاري ڏيندڙ ۽ سڀني قومن لاءِ پڻ چوٽڪاري ڏيندڙ طور پيش ڪيو ويو آهي. هن ڀاڪ ڪتاب ۾ لکيل آهي ته عيسيٰ مسيح کي خدا جي روح سڏيو هو ته هو ”غريبن کي خوشخبري“ ڏئي (۱۸:۴). خوشخبري جو هي ڀاڪ ڪتاب ماڻهن جي سڀني قسمن جي ضرورتن جي فڪرنديءَ سان ڀريو پيو آهي. هن ڀاڪ ڪتاب ۾ خوشيءَ جي خبر به نمايان آهي، خاص ڪري شروعاتي بابن ۾، جيڪي عيسيٰ مسيح جي آمد جو اعلان ڪن ٿا ۽ وري اختتام تي پڻ، جڏهن عيسيٰ مسيح مٿي آسمان ڏانهن چڙهي وڃي ٿو. عيسيٰ مسيح جي آسمان ڏانهن چڙهي وڃڻ کان پوءِ ايمان آڻيندڙن جي ترقي ۽ ڦهلاءَ جو قصو پڻ لوقا جي معرفت ”رسولن جا ڪم“ نالي ڀاڪ ڪتاب ۾ ڄاڻايل آهي.

لوقا جي هن ڀاڪ ڪتاب ۾ گهڻو ئي اهڙو مواد سمايل آهي، جيڪو خوشخبري جي ٻين ڪتابن ۾ نه ٿو ملي، جهڙوڪ: عيسيٰ مسيح جي پيدائش تي ملائڪن جو خدا جي واکاڻ ڪرڻ ۽ ريڊارن جو اچڻ، عيسيٰ مسيح ٻار جي حيثيت سان هيڪل ۾ نيڪ سامريءَ ۽ وڃايل پٽ جا مثال. هن سڄي خوشخبريءَ ۾ دعاءِ ڀاڪ روح، عيسيٰ مسيح جي خدمت واري ڪم ۾ عورتن جي حصي ۽ گناهن کان خدا جي معافيءَ تي وڏو زور ڏنو ويو آهي.

سِٽاءُ

۴-۱:۱	تعارف
	حضرت يحيى بپتسما ڏيڻ واري ۽ عيسيٰ مسيح جي
۵۲:۲-۵:۱	پيدائش ۽ ٻارپڻو
۲۰-۱:۳	حضرت يحيى بپتسما ڏيندڙ جي خدمت
۱۳:۴-۲۱:۳	عيسيٰ مسيح جو بپتسما وٺڻ ۽ سندس آزمائش
۵۰:۹-۱۴:۴	گليل علائقي ۾ عيسيٰ مسيح جي عام خدمت
۲۷:۱۹-۵۱:۹	گليل کان يروشلم شهر تائين سفر
۵۶:۲۳-۲۸:۱۹	يروشللم ۽ ان جي آس پاس ۾ آخري هفتو
	عيسيٰ مسيح جو مئلن مان جيئرو ٿيڻ ۽ ڏيکاري ڏيڻ ۽
۵۳-۱:۲۴	مٿي چڙهي وڃڻ

لوقا

لوقا رسول جي معرفت خوشخبري

منڍ

① محترم ٿوفلس:

ڪيترائي ماڻهو انهن ڳالهين کي لکي چڪا آهن، جيڪي اسان ۾ ٿي گذريون آهن. ② جهڙيءَ طرح اسان کان اڳين اسان تائين اهي ڳالهيون پهچايون، تهڙيءَ طرح انهن به هي ڳالهيون انهن کان ٻڌي لکيون، جن شروع کان هي ڳالهيون ٿيندي ڏٺيون ۽ ڪلام جي تبليغ ڪئي. ③ تنهنڪري مون به اهو مناسب سمجهيو ته هي ڳالهيون اوهان لاءِ ترتيب سان لکان، چوٽه مون شروع کان وٺي انهن سڀني جو اڀياس چڱيءَ طرح ڪيو آهي. ④ آءُ هي انهيءَ ڪري ٿو لکان ته جن ڳالهين

جي اوهان کي تعليم ڏني ويئي آهي، تن جي سچائيءَ جي اوهان کي پوري ڄاڻ پوي.

يحيٰ بپتسما ڏيڻ واري جي ڄمڻ بابت اڳڪٿي

⑤ يهوديه جي بادشاهه^① هيروديس جي ڏينهن ۾ ايباه ٽولي ۾ ذڪريا نالي هڪڙو ڪاهن هو. سندس زال به هارون جي اولاد مان هئي. جنهن جو نالو اليشبع هو. ⑥ هو ٻئي خدا جي نظر ۾ نيڪ هئا ۽ خدا جي سڀني حڪمن ۽ فرضن جي پوريءَ طرح بجا آوري ڪندا هئا. ⑦ پر انهن کي اولاد ڪونه هو. ڇاڪاڻ ته اليشبع سنڍ هئي ۽ ٻئي عمر ۾ پوڙها ٿي چڪا هئا.

⑧ هڪ دفعي ذڪريا پنهنجي فرقي جي واري تي خدا جي حضور ۾ ڪم پئي ڪيو. ⑨ ڪاهن جي رسم موجب مٿس ڀڳو پيو ته هو هيڪل جي مقدس جاءِ ۾ وڃي لوبان ٻاري. ⑩ لوبان ٻارڻ وقت ماڻهن جي سڄي ميڙ ٻاهران پئي دعا گهري. ⑪ لوبان ٻارڻ واري جاءِ جي ساڄي پاسي خداوند جي هڪ ملائڪ هن کي ڏيکاري ڏني. ⑫ ذڪريا هن کي ڏسي گهٻرائجي ويو ۽ ڊڄڻ لڳو. ⑬ پر خداوند جي ملائڪ چيس ته ”اي ذڪريا! خوف نه ڪرم تنهنجي دعا قبول پئي آهي. تنهنجي زال اليشبع کي پٽ ڄمندو. جنهن جو نالو يحيٰ رکج. ⑭ تو کي خوشي ۽ سکون ملندو ۽ ڪيترائي هن جي ڄمڻ تي خوش ٿيندا. ⑮ ڇالاءِ جو هو خدا جي نظر ۾ بزرگ ٿيندو هو نه مٿي پيئندو ۽ نڪو شراب واپرائيندو ۽ هو ڄمندي ئي پاڪ روح سان ڀريل هوندو. ⑯ هو بني اسرائيل جي ڪيترن ئي ماڻهن کي خداوند جي پاسي ڏانهن ڦيريندو جو ئي سندن خدا آهي. ⑰ هو خدا جو پيغام الياس نبيءَ جي روح ۽ طاقت سان ڏيندو ويندو ته جيئن هو پيٿرن کي اولاد لاءِ دل ڏئي، نافرمانن کي وري نيڪن جي سياڻپ واري رستي تي آڻي ۽ خداوند جي اچڻ لاءِ سندس قوم کي تيار ڪري.“

① هيروديس: هيروديس نه رڳو يهوديه جو بادشاهه هو پر هو پوري فلسطيني ملڪ جو بادشاهه هو.

⑱ تڏهن ذڪريا ملائڪ کي چيو ته ”مون کي انهيءَ جي خاطري ڪيئن ٿيندي، جڏهن ته آءُ پوڙهو آهيان ۽ منهنجي زال وڏيءَ عمر واري آهي؟“
 ⑲ تنهن تي ملائڪ وراڻيو ته ”آءُ جبرائيل آهيان ۽ خدا جي حضور ۾ حاضر رهندو آهيان. خدا مون کي موڪليو آهي ته تو سان ڳالهايان ۽ تو کي اها خوشخبري ٻڌايان.“ ⑳ پر تو منهنجي پيغام تي اعتبار نه ڪيو آهي جيڪو مقرر وقت تي سچو ٿيندو. جيئن ته تو اعتبار نه ڪيو آهي تنهنڪري تون گونگو ٿي پوندين ۽ جيستائين اهي ڳالهيون پوريون نه ٿينديون تيستائين ڳالهائي نه سگهندين.“

㉑ ماڻهو ڏاڍي انتظار ۾ هئا ۽ حيران هئا ته ذڪريا مقدس جاءِ ۾ ايتري دير ڇو لاتي آهي. ⑳ جڏهن هو ٻاهر نڪتو ته انهن سان ڳالهائي نه ٿي سگهيو جنهن مان ماڻهن کي خبر پئجي ويئي ته هن مقدس جاءِ ۾ روياءِ ڏني آهي. هو هڪ لفظ به نه ٿي ڳالهائي سگهيو سو انهن کي هٿن جا اشارا ڏئي پيو. ㉒ جڏهن هڪل ۾ سندس خدمت جو وقت پورو ٿيو ته ذڪريا گهر ڏانهن موٽيو.

㉓ ڪن ڏينهن کان پوءِ سندس زال اليشبع پٽ سان ٿي ۽ پنج مهينا گهر کان ٻاهر نه نڪتي. اليشبع چيو ته ⑳ ”هيءُ خدا منهنجي لاءِ ڪيو آهي. هاڻي هن مون تي مهر جي نظر ڪئي آهي ۽ ماڻهن جي مهڻن کان منهنجي جند ڇڏائي اٿس.“

عيسيٰ جي ڄمڻ بابت اڳڪٿي

㉔ اليشبع جي پٽ سان ٿيڻ کان پوءِ ڇهين مهيني خدا جبرائيل ملائڪ کي گليل جي شهر ناصرت ۾ موڪليو. ㉕ هو هڪ ڪنواري چوڪريءَ وٽ آيو، جا دائود جي گهراڻي جي هڪ شخص يوسف سان منگيل هئي. انهيءَ ڪنواريءَ جو نالو مريم هو. ㉖ جبرائيل وٽس اچي چيو ته ”سلام آ تو تي، جو خدا تو ساڻ آهي ۽ هن تو تي وڏو ڪرم ڪيو آهي.“ ㉗ مريم ملائڪ جي پيغام تي ڏاڍي پريشان ٿي ۽ عجب ۾ پئجي ويئي ته هن جي لفظن جو مطلب ڇا آهي. ㉘ تڏهن ملائڪ چيس ته ”مريم، ڊڄ

نہ چالاءِ جو خدا تو تي مهربان آهي. (۳۱) تو کي پيت ٿيندو ۽ تون پت چٽيندين، جنهن جو نالو عيسيٰ رکج. (۳۲) هو بزرگ ٿيندو ۽ خدا تعاليٰ جو فرزند ڪري سڏبو. خداوند خدا هن کي سندس ڏاڏي دائود جي بادشاهي ڏيندو. (۳۳) هو يعقوب جي گهراڻي تي هميشه حڪومت ڪندو ۽ سندس بادشاهت ڪڏهن به ختم نه ٿيندي.

(۳۴) تنهن تي مريم ملائڪ کي چيو ته ”آءُ ڪناري آهيان ته پوءِ هي ڪيئن ٿي سگهي ٿو؟“ (۳۵) ملائڪ ورائيس ته ”پاڪ روح تو تي نازل ٿيندو ۽ خدا تعاليٰ جي قدرت تو مٿان چانو لڪندي، انهيءَ ڪري ته پاڪ ٻار خدا جو فرزند ڪري سڏبو. (۳۶) ڏس پنهنجي مائٽياڻي اليشبع کي، جنهن لاءِ چيو ويندو هو ته هو سڏي آهي. پر کيس هاڻي چهون مهينو پيت آهي، جيتوڻيڪ هو وڏي عمر واري آهي. (۳۷) چالاءِ جو اهڙي ڪابه ڳالهه ڪانهي جيڪا خدا جي قدرت کان ٻاهر هجي.“

(۳۸) تڏهن مريم چيو ته ”آءُ خدا جي ٻانهي آهيان، شل ائين ئي ٿي جيئن توهان چيو.“ پوءِ ملائڪ وٽائس هليو ويو.

مريم جي اليشبع سان ملاقات

(۳۹) تنهن کان پوءِ جلد ئي مريم تيار ٿي ۽ جابلو علائقي ۾ يهوديه جي هڪڙي شهر ڏانهن ويئي. (۴۰) هو ذڪريا جي گهر ويئي ۽ اليشبع کي سلام ڪيائين. (۴۱) جڏهن اليشبع مريم جو سلام ٻڌو ته ٻار سندس پيت ۾ ٽپڻ لڳو ۽ اليشبع پاڪ روح سان پرڃي ويئي. (۴۲) هو وڏي واڪي چوڻ لڳي ته ”تون عورتن ۾ سڳوري آهين ۽ سڳورو آهي اهو ٻار جيڪو تون چٽيندين.“ (۴۳) مون سان اهڙو ڪم ڪيئن ٿيو جو منهنجي خداوند جي ماءُ مون وٽ هلي آئي آهي؟ (۴۴) ڏس، جڏهن تنهنجي سلام جو آواز منهنجي ڪنن تي پيو، تڏهن ٻار منهنجي پيت ۾ خوشيءَ وچان ٽپڻ لڳو. (۴۵) تون ڪيتري نه سياڳي آهين، جو تو يقين ڪيو آهي ته خدا جو ڪلام تو لاءِ سچو ثابت ٿيندو.“

مریم جو خدا جي ساراھه ۾ گيت

- ④۶) مریم چيو ته
 ”منهنجي دل خداوند جي ساراھه ڪري ٿي،
 ۽ منهنجو روح خوش ٿي ٿو،
 ڇو جو خدا منهنجو چوٽڪارو ڏيندڙ آهي.
 ④۸) هن مون تي نظر فرمائي آهي،
 پنهنجي هڪ خسيس ٻانهيءَ مثل.
 اڄ کان پوءِ سڀ پيڙهيون
 مون کي سپاڳي سڏينديون،
 ④۹) ڇاڪاڻ ته جو قادر مون سان وڏو وڙ ڪيو آهي.
 هن جو نالو پاڪ آهي.
 ⑤۰) هو انهن تي پيڙهي به پيڙهي رحم ڪري ٿو،
 جيڪي ڪانس ڊڄن ٿا.
 ⑤۱) هن پنهنجي ٻانهن جو زور هلايو آهي،
 ۽ جيڪي پنهنجن خيالن تي فخر ڪن ٿا،
 تن کي چڙوچڙ ڪري ڇڏيو اٿس.
 ⑤۲) هن شاهن کي شاهيءَ تان ڪيرايو آهي
 ۽ هن نيچن کي اوچو ڪيو آهي.
 ⑤۳) هن بڪايلن کي سٺين شين سان ڍائي ڇڏيو آهي
 ۽ شاهوڪارن کي خالي هٿين موٽائي ڇڏيو آهي.
 ⑤۴-⑤۵) هن اسان جي ابن ڏاڏن سان ڪيل عهد پورو ڪيو آهي،
 جو هن پنهنجي ٻانهي اسرائيل جي مدد ڪئي آهي.
 هن ابراهيم ۽ سندس اولاد جي سار لڏي،
 ته هميشه انهن تي رحم ڪري.“
 ⑤۶) مریم اليشبع سان اٽڪل تي مهينا گڏ رهي ۽ پوءِ گهر موٽي آئي.

④۶-۵۵: ۱ سم ۱: ۲-۱۰ ④۸: ۱ سم ۱: ۱۱ ⑤۲: ۱ ايو ۱۱: ۵ م ۱۲: ۱۹

⑤۴-۵۵: ۱ پيد ۱: ۱ <

يحيي بيتسما ڏيڻ واري جو ڄمڻ

⑤۷ ايشبع جي پيرن لهڻ جو وقت ٿيو ۽ هن پٽ ڄڻيو. ⑤۸ هن جي پاڙيسرين ۽ مائتن جڏهن ٻڌو ته خداوند هن تي وڏي مهرباني ڪئي آهي ته اهي به ساڻس گڏجي خوشيون ڪرڻ لڳا. ⑤۹ جڏهن ٻار کي ڄائي اٺ ڏينهن گذريا ته اهي ٻار جي سنت ڪرڻ لاءِ آيا ۽ مرضي هين ته سندس نالو پيءُ جي نالي پويان ذڪريا رکيو وڃي. ⑥۰ پر هن جي ماءُ چيو ته ”نه، هن کي يحيي سڏيو وڃي.“ ⑥۱ تنهن تي انهن چيس ته ”اهڙي نالي سان ته توهان جو ڪوبه مائت نه آهي.“ ⑥۲ پوءِ هنن سندس پيءُ کان اشارن سان پڇيو ته هو چوڪري جو ڪهڙو نالو رکڻ گهري ٿو. ⑥۳ ذڪريا انهن کان تختي گهري ۽ ان تي لکيائين ته ”هن جو نالو يحيي آهي.“ تنهن تي سڀيئي عجب ۾ پئجي ويا. ⑥۴ جلد ئي ذڪريا جي زبان کلي پئي. هو ڳالهائڻ لڳو ۽ خدا جي ساراهه ڪيائين. ⑥۵ جيڪي اوسي پاسي ۾ رهندا هئا تن سڀني کي ڊپ وٺي ويو ۽ اهي سڀيئي ڳالهيون يهوديه جي سڄي جابلو علائقي ۾ هلي ويون. ⑥۶ جن به اهي ڳالهيون ٻڌيون تن انهن تي دل ۾ ويچار ڪيو ۽ چوڻ لڳا ته ”اهو ٻار ڪيڏو نه عظيم ٿيندو!“ اهو سڀ انهيءَ ڪري ٿيو جو انهيءَ ٻار ساڻ خداوند جي قدرت صاف ظاهر هئي.

ذڪريا جي پيشنگوئي

⑥۷ يحيي جو پيءُ ذڪريا پاڪ روح سان ڀرجي ويو ۽ پيشنگوئي ڪرڻ لڳو ته ⑥۸ ”خداوند اسرائيل جي خدا کي ساراهه جڳائي، چالاءِ جو هن پنهنجي قوم تي نظر ڪري کين چوٽڪارو ڏنو آهي. ⑥۹ پنهنجي ٻانهي دائود جي گهراڻي مان اسان لاءِ سگهارو چوٽڪارو ڏيندڙ موڪليو اٿس. ⑷۰ جيڪو هن گهڻو ئي اڳي، پنهنجن پاڪ نبين جي وسيلي عهد ڪيو هوم

- ① ته هو اسان کي دشمنن کان بچائي
۽ انهن جي هٿان ڇڏائي،
جيڪي اسان کان نفرت ڪن ٿا.
- ② هن پنهنجي واعدي موجب
اسان جي ابن ڏاڏن تي رحم ڪيو آهي
۽ پنهنجو پاڪ عهد ياد ڪيو آهي.
- ③ جيڪو قسم هن اسان جي ڏاڏي ابراهيم سان ڪيو هو
④ ته اسان کي دشمنن جي چنبي مان آزاد ڪري
۽ اجازت ڏئي ته اسين سندس بي خوف عبادت ڪريون،
⑤ ۽ هن جي اڳيان پنهنجي سڄي حياتيءَ جا ڏينهن
پاڪ ۽ نيڪ هجون.
- ⑥ تون، اي منهنجا پڄا!
خدا تعاليٰ جو نبي سڏيو ويندين.
تون خداوند جي اڳيان هلندي
ته انهيءَ لاءِ رستو تيار ڪرين،
⑦ انهيءَ لاءِ ته سندس قوم کي
ڇوٽڪاري جي خبر ٻڌائين
ته هنن جا گناهه بخش ٿيندا.
- ⑧ ڇالاءِ جو اسان جو خدا
رحم ۽ پاڪهه وارو آهي.
هو آسمان مان پرهه ڦٽي جي روشني
اسان تي نازل ڪندو،
⑨ جيڪا انهن تي چمڪندي
جيڪي موت جي اونداهيءَ ۾ رهن ٿا
۽ اسان لاءِ سلامتيءَ واري رستي جي رهنمائي ڪندي.
- ⑩ اهو ٻار جسماني ۽ روحاني طرح وڌيو ۽ ايسٽائين بيابان ۾ رهڻ لڳو
جيستائين بني اسرائيل قوم تي پاڻ کي ڪليءَ طرح ظاهر نه ڪيائين.

عيسي جو ڄمڻ

(متي ۱: ۱۸-۲۵)

۲ ① انهن ڏينهن ۾ قيصر اگستس هڪڙو حڪمرانو جاري ڪيو ته سڄي شهنشاهت ۾ آدمشماري ڪئي وڃي. ② اها پهرين آدمشماري هئي جا شام جي گورنر ڪورنيس جي ڏينهن ۾ ٿي. ③ تنهنڪري هر ڪو پنهنجي پنهنجي شهر ۾ پنهنجو نالو لکائڻ ويو. ④ يوسف دائود جي گهراڻي ۽ نسل مان هو. تنهنڪري هو به گليل جي شهر ناصرت مان يهوديه ڏانهن دائود جي شهر ۾ ويو جنهن کي بيت لحم چون ٿا. ⑤ هو انهيءَ لاءِ ويو ته پنهنجي مڱينديءَ مريم سان گڏ نالو لکائي جا پٽ سان هئي. ⑥ جڏهن هو بيت لحم ۾ هئا ته مريم جي ٻار ڄڻ جو وقت اچي ويو. ⑦ هن پنهنجو پهريو پٽ ڄڻو ۽ انهيءَ کي ٻنڌڻ ۾ ويڙهي آهر ۾ کڻي رکيائين، ڇاڪاڻ ته مسافر خاني ۾ هنن کي جاءِ ڪانه ملي.

ريدار ۽ ملائڪ

⑧ انهيءَ علائقي ۾ ڪن ريڍارن رات جو ٻنين ۾ پنهنجن ڌڻن جي سنڀال پئي ڪئي، ⑨ ته انهن وٽ خداوند جو هڪڙو ملائڪ اچي بيٺو ۽ خداوند جو جلوه انهن جي چوڌاري چمڪڻ لڳو، جنهن ڪري هو ڏاڍا ڊڄي ويا. ⑩ تنهن تي ملائڪ چين ته ”ڊڄو نه، ڇاڪاڻ جو مون اوهان لاءِ هڪ وڏي خوشخبري آندي آهي، جيڪا سڄيءَ امت لاءِ هوندي. ⑪ چوڻه اڃ دائود جي شهر ۾ اوهان لاءِ هڪڙو چوٽڪاري ڌيڻ وارو ڄائو آهي، جو مسيح خداوند آهي. ⑫ انهيءَ جي ثابتيءَ لاءِ هڪ نشاني اٿو ته اوهين هڪ ٻارڙي کي ٻنڌڻ ۾ ويڙهيل آهر ۾ پيل ڏسندا.“

⑬ اوچتو انهن کي انهيءَ ملائڪ سان گڏ هڪڙو وڏو آسماني لشڪر ڏسڻ ۾ آيو، جيڪو خدا جي واکاڻ ڪندو هئڻ چوندو پئي آيو ته ⑭ ”عرش عظيم تي خدا جي واکاڻ ۽ زمين تي انهن ماڻهن لاءِ صلح و سلامتي، جن کان هو راضي آهي.“

⑮ جڏهن ملائڪ انهن وٽان موٽي آسمان ڏانهن ويا تڏهن ريدار هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هلو ته بيت لحم هلون. هيءُ ڳالهه جا ٿي آهي ۽ جنهن جي خداوند اسان کي خبر ڏني آهي سا هلي ڏسون.“ ⑯ تنهنڪري هو تڪڙا تڪڙا ويا ته مريم ۽ يوسف ملين ۽ ٻارڙو آهر ۾ پيل ڏٺائون. ⑰ هي ڏسندي ريدار ٻار بابت اهو ٻڌائڻ لڳا جيڪو ملائڪ کان ٻڌو هئائون. ⑱ جيڪي ڳالهيون ريدارن کيون سي جن به ٻڌيون سي سڀ حيرت ۾ پئجي ويا. ⑲ مريم هي سڀ ڳالهيون ياد ڪيون ۽ دل ۾ ساندي انهن تي ويچار ڪرڻ لڳي. ⑳ ريدارن جيڪي ٻڌو ۽ ڏٺو تنهن تي خدا جي ساراهه ۽ واکاڻ ڪندي موتيا ڇالاءِ جو اهو ائين ئي هو جيئن انهن کي ٻڌايو ويو هو.

عيسيٰ جو نالو رکجڻ

㉑ اٺن ڏينهن کان پوءِ جڏهن هن جي سنت ڪرڻ جو وقت آيو ته سندس نالو عيسيٰ رکيائون، جيڪو هن جي پيٽ ۾ اچڻ کان اڳ ۾ ئي ملائڪ رکيو هو.

عيسيٰ کي هيڪل ۾ آڻڻ

㉒ جڏهن موسيٰ جي شريعت موجب پاڪ ٿيڻ جا مقرر ڏينهن پورا ٿيا تڏهن يوسف ۽ مريم عيسيٰ کي خداوند جي اڳيان حاضر ڪرڻ لاءِ يروشلم ۾ کڻي آيا. ㉓ خداوند جي شريعت ۾ لکيل آهي ته ”هر ڪو پهرينو پٽ خداوند جي لاءِ وقف ڪيو وڃي.“ ㉔ سو اهي خداوند جي شريعت جي فرضن موجب قرباني پيش ڪرڻ آيا، جنهن ۾ لکيل آهي ته ”ٻه ڳيرا يا ڪبوتر جا ٻه ٻچا هجن.“

㉕ تن ڏينهن ۾ يروشلم ۾ هڪڙو ماڻهو رهندو هو جنهن جو نالو شمعون هو. هو سڄارو نڪ ماڻهو هو ۽ هو بني اسرائيل جي بچاءَ لاءِ منتظر هو. ان سان پاڪ روح هوندو هو ⑲ جنهن کيس ٻڌايو هو ته ”جيستائين خداوند جي مسيح کي نه ڏسندين، تيستائين ڪين مرندين.“ ⑳ پاڪ روح جي هدايت تي شمعون هيڪل ۾ آيو. جڏهن ماڻهيءَ ٻارڙي عيسيٰ کي شريعت

جا فرض پورا ڪرڻ لاءِ هيڪل ۾ ڪٽي آيا (۲۸) تڏهن شمعون ٻارڙي کي پنهنجن هٿن تي کنيو ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي چيائين ته

(۲۹) ”اي مالڪ! هاڻي تون پنهنجي ٻانهي کي

پنهنجي واعدي موجب سلامتيءَ سان موڪل.

(۳۰) چالاءِ جو منهنجين اکين

تنهنجو چوٽڪارو ڏٺو آهي،

(۳۱) جيڪو تو سڀني قومن اڳيان تيار ڪيو آهي،

(۳۲) يعني غير قومن لاءِ

تنهنجي رستي تي هلڻ ڪاڻ روشنائي

۽ تنهنجي قوم بني اسرائيل لاءِ وڌائي.“

(۳۳) ٻار جا ماءُ پيءُ حيران هئا ته انهيءَ بابت ڇا ڇا نه پيو چئجي! (۳۴) شمعون

انهن کي مبارڪون ڏنيون ۽ ٻار جي ماءُ مريم کي چيائين ته ”هي ٻار بني

اسرائيل ۾ گهڻن جي ڪرڻ ۽ چڙهڻ جو سبب مقرر ڪيو ويو آهي. هو خدا

جي طرف کان هڪ نشان هوندو جنهن جي ڪيترائي مخالفت ڪندڙ

(۳۵) جنهنڪري سندن دلين جا گججه ظاهر ٿيندا. تو کي ايترو ڌڪ پهچندو،

جيڪو ترار وانگر تنهنجيءَ دل گهائي ڇڏيندو.“

(۳۶) آشر قبيلي جي هڪ شخص فينوايل جي ڌيءَ حنا هڪ نياڻي هئي. هو

هڪ پوڙهي عورت هئي، جيڪا شادي کان پوءِ ست سال مڙس سان گڏ

رهي (۳۷) ۽ پوءِ رنزال ٿي. هاڻي سندس عمر چوراسي ورهيه هئي، پر ڪڏهن

به هيڪل کان پير ٻاهر نه ڪڍيائين ۽ رات ڏينهن روزا رکي، دعائون گهري

پئي عبادت ڪندي هئي. (۳۸) سا به انهيءَ وقت آئي ۽ خدا جو شڪر ڪيائين

۽ انهن سڀني سان هن ٻار بابت ڳالهيون ڪرڻ لڳي، جيڪي انتظار ۾ هئا

ته خدا يروشلم کي آزادي ڏيندو.

ناصرت ڏانهن واپسي

(۳۹) انهن جڏهن خداوند جي شريعت جي فرضن جي بجا آوري ڪئي،

تڏهن گليل علائقي ۾ پنهنجي اباڻي شهر ناصرت ڏانهن موٽيا. (۴۰) ٻار

وڌندو ۽ زور وٺندو ويو. هو سياڻپ سان ڀربو ويو ۽ خدا جو فضل هن سان ساڻ هو.

ننڍي عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

④۱ عيسيٰ جا ماءُ پيءُ هر سال يروشلم ڏانهن عيد فصح جي موقعي تي ويندا هئا. ④۲ جڏهن عيسيٰ ٻارهن سالن جو ٿيو ته اهي دستور موجب عيد فصح تي ويا. ④۳ جڏهن عيد جا ڏينهن پورا ٿيا ته هو گهر ڏانهن موٽڻ لڳا. پر چوڪرو عيسيٰ يروشلم ۾ رهجي وين ۽ سندس ماءُ پيءُ کي خبر نه هئي. ④۴ انهن سمجهيو پئي ته هو قافلي سان آهي، سو انهن سڄو ڏينهن سفر ڪيو ۽ پوءِ عيسيٰ کي مائٽن ۽ دوستن ۾ ڳولڻ شروع ڪيائون. ④۵ جڏهن انهن هن کي نه لڌو ته هو هن جي ڳولا لاءِ موتي يروشلم ۾ آيا. ④۶ ٽئين ڏينهن تي هنن عيسيٰ کي هيڪل ۾ لڌو جتي هو يهودين جي عالمن سان ويٺو هو ۽ انهن جي ٻڌي ساڻن سوال جواب پئي ڪيائين. ④۷ جن به هن کي ٻڌو ٿي، سي سڀئي هن جي عقل ۽ حاضر جوابيءَ تي عجب پيا ڪيائين. ④۸ جڏهن هن کي ڏٺائون ته هن جا ماءُ پيءُ حيران ٿي ويا. هن جي ماءُ هن کي چيو ته ”پٽ، تو اسان سان ائين ڇو ڪيو؟ تنهنجو پيءُ ۽ آءُ تو کي ڳولي لهڻ لاءِ سخت پريشان هئاسين.“ ④۹ تنهن تي هن انهن کي جواب ڏنو ته ”اوهان مون کي ڇو پئي ڳوليو؟ ڇا اوهان کي خبر نه آهي ته مون کي پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ رهڻ ڪي؟“ ⑤۰ پر اهي هن جي ڳالهه سمجهي نه سگهيا.

⑤۱ پوءِ عيسيٰ انهن سان گڏجي ناصرت ۾ آيو جتي هو انهن جو فرمانبردار ٿي رهيو. هن جي ماءُ هي سڀ ڳالهيون پنهنجي دل ۾ سانڍي رکيون. ⑤۲ عيسيٰ قد ۽ سياڻپ سان گڏوگڏ خدا ۽ ماڻهن جي مقبوليت ۾ به وڌندو ويو.

يحيٰ ٻيٽسما ڏيڻ واري جي تبليغ

(متي ۱۲: ۱-۳، مرقس ۱: ۱-۸، يوحنا ۱: ۱۹-۲۸)

① تيريس قيصر جي حڪومت جو پندرهنون سال هو. انهن ڏينهن ۾ يهوديه جو گورنر پنطيس پلاطس هو ۽ گليل جو حاڪم هيروديس هو.

ایتوریا ۽ ترخونیتس جو حاڪم ھيروديس جو ڀاءُ فلپس ھو. ابلينيءَ جو حاڪم لسانياس ھوم ② ۽ حنا ۽ قائفا سردار ڪاھن ھئا. انھن ڏينھن ۾ خدا جو ڪلام ذڪريا جي پٽ يحيٰ تي رٿ پٽ ۾ نازل ٿيو. ③ ھو اردن درياءَ جي چوٽرڙي ساري علائقي ۾ ويو ۽ ماڻھن ۾ تبليغ ڪيائين ته ”توبه ڪريو ۽ ٻيٽسما وٺو ته اوهان کي پنھنجن گناھن جي معافي ملي.“ ④ جيئن يسعياھ نبيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل آھي ته

”رٿ پٽ ۾ پڪارڻ واري جو آواز اچي ٿو

’ته خداوند لاءِ رستو تيار ڪريو.

ھن جي لاءِ واٽون سڌيون ڪريو.

⑤ سڀڪا ماڻھو ڀرجي پوندي ۾

۽ ھر ڪو جبل ۽ ٽڪري سنئين ڪئي ويندي.

ڏنگا رستا سڌا ٿيندا

۽ ڪڏن ڪوھن واريون واٽون سنئون ٿينديون.

⑥ ساري انسانذات خدا جو چوٽڪارو ڏسندي.“

④ تڏھن ماڻھن جا جيڪي ميٽر ڪائس ٻيٽسما وٺڻ آيا پئي ۾ تن کي چيائين

ته ”اي نانگ جا ٻچو! اوهان کي ڪنھن ٻڌايو آھي ته اوهين خدا جي ايندڙ

غضب کان بچي سگھندا؟ ⑧ اهڙا ڪم ڪريو جن مان خبر پوي ته اوهان

سچ پچ پنھنجن گناھن تي پڇتايو آھي. پاڻ ۾ ائين نه چئو ته ’اسين ابراهيم جو

اولاد آھيون. آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته ھنن پٿرن مان به خدا ابراهيم لاءِ اولاد

پيدا ڪري سگھي ٿو. ⑨ بلڪ ھاڻي ته وٽن جي پاڙن تي ڪھاڙو تيار ڪيو ويو

آھي ۽ جيڪڏھن ڪو وٽ سٺو ميوو نه ٿو ڏئي ته کيس وڏي باھ ۾ اڇلايو.“

⑩ تنھن تي ماڻھن ڪائس پڇيو ته ”پوءِ اسان کي ڇا ڪرڻ گھرجي؟“

⑪ ھن ورندي ڏنن ته ”جنھن وٽ به پھراڻ ھجن ته اھو ھڪ انھيءَ کي ڏئي

جنھن کي ھڪ به ڪونھي ۽ جنھن وٽ ڪاڌو آھي ۾ سو به اھو ورھائي.“

⑫ محصول اڳاڙيندڙ پٺ ٻيٽسما وٺڻ آيا ۽ انھن پڇيس ته ”استادم اسان کي

ڇا ڪرڻ گھرجي؟“ ⑬ تنھن تي انھن کي چيائين ته ”مقرر اگھه کان وڌيڪ

②-۴: ۶-۳: ۴۰-۵ مت ۷: ۲۳-۳۳، ۲۳: ۳۳ ۸: ۲ يو ۸: ۳۳

③-۹: ۲ مت ۱۹: ۱۲: ۲ لو ۲۹: ۷

نه اڳاريو.“ ۱۳) سپاهين به پچيس ته ”پلا اسان کي ڇا ڪرڻ گهرجي؟“ تن کي چيائين ته ”ڪنهن کي دٻائي دمڪائي زوريءَ پيسا نه وٺو پر پنهنجي پگهار مان پورت ڪريو.“

۱۵) ماڻهو انهيءَ ويچار ۾ هئا ته ”ڇا هي مسيح ته نه آهي!“ ۱۶) تنهن تي يحيي انهن سڀني کي جواب ڏنو ته ”آءُ اوهان کي پاڻيءَ سان بپتسما ٿو ڏيان، پر اهو اچڻ وارو آهي جيڪو مون کان وڌيڪ قدرت وارو آهي ۽ آءُ سندس جتيءَ جون ڪهيون چوڙڻ جي لائق به نه آهيان. اهو اوهان کي پاڪ روح ۽ باهه سان بپتسما ڏيندو. ۱۷) هن کي پنهنجي ڪارائي هٿ ۾ آهي ته جيئن پنهنجي گاهه جي پڙ کي چڱيءَ طرح صاف ڪري ۽ ڪٽڪ کي ميڙي پنهنجي پانڊي ۾ رکي. پر ٻهه کي اهڙيءَ باهه ۾ ساڙي ڇڏيندو جا وسامڻ جي نه آهي.“

۱۸) يحيي ماڻهن کي ٻيون به ڪيتريون ئي هدايتون ڏيئي خوشخبري ٻڌائيندو رهيو. ۱۹) پر هيروديس کي جهٽڪيائين، ڇاڪاڻ جو هو پنهنجي ڀاءُ فلپس جي زال هيرودياس سان پرڻيو هو ۽ ٻيا به برا ڪم ڪيا هئائين. ۲۰) پوءِ هيروديس هڪ وڌيڪ خرابي ڪئي جو يحيي کي ڪٿي جيل ۾ وڌائين.

عيسيٰ جو بپتسما وٺڻ

(متي ۳: ۱۳-۱۷، مرقس ۱: ۹-۱۱)

۲۱) جڏهن سڀ ماڻهو بپتسما وٺي چڪا ته عيسيٰ به بپتسما ورتي. انهيءَ مهل هن جي دعا گهرندي آسمان کلي پيوم ۲۲) ۽ پاڪ روح ڪبوتر جي صورت ۾ مٿس اچي لٿو. آسمان مان آواز آيو ته ”تون منهنجو پيارو فرزند آهين. آءُ تو مان گهڻو خوش آهيان.“

عيسيٰ جو شجرو

(متي ۱: ۱-۱۷)

۲۳) جڏهن عيسيٰ پاڻ تعليم ڏيڻ شروع ڪئي، تڏهن سندس عمر اٽڪل ٽيهه ورهيه هئي. عيسيٰ کي يوسف جو پٽ سمجهيو ويندو هو، يوسف پٽ

۱۹:۲-۲۰ مت ۳: ۱۴-۴، مر ۶: ۱۷-۱۸ ۲۲:۳ پيد ۲: ۲۲، زب ۲: ۷، يس

۱: ۴۲، مت ۳: ۱۷، مر ۱: ۱۱، لو ۹: ۳۵

عيليء جو هوم (۲۲) ۽ عيلي پت متات جو متات پت لاويء جو لاوي پت
 ملكيء جو ملكي پت ینا جو ینا پت يوسف جو (۲۵) يوسف پت متياہ
 جو متياہ پت عاموس جو عاموس پت ناحوم جو ناحوم پت اسليء جو ۽
 اسلي پت نوگيء جو (۲۶) نوگي پت ماعت جو ماعت پت متياہ جو متياہ
 پت شمعيء جو شمعي پت يوسيح جو ۽ يوسيح پت يودا جو (۲۷) يودا پت
 يوحنا جو يوحنا پت رسيا جو رسيا پت زربابل جو زربابل پت شلتي ايل
 جو ۽ شلتي ايل پت نيريء جو (۲۸) نيري پت ملكيء جو ملكي پت اديء
 جو ادي پت قوسام جو قوسام پت المودام جو ۽ المودام پت غير جو
 (۲۹) غير پت يشوع جو يشوع پت اليعزر جو اليعزر پت يوريم جو يوريم
 پت متات جو ۽ متات پت لاويء جو (۳۰) لاوي پت شمعون جو شمعون پت
 يهوداه جو يهوداه پت يوسف جو يوسف پت يونان جو ۽ يونان پت الياقيم
 جو (۳۱) الياقيم پت ملي آہ جو ملي آہ پت مناہ جو مناہ پت متاہ جو متاہ
 پت ناتن جو ۽ ناتن پت دائود جو (۳۲) دائود پت يشيء جو يشي پت عوبيد
 جو عوبيد پت بوعز جو بوعز پت سلمون جو ۽ سلمون پت نحشون جو
 (۳۳) نحشون پت عميناداب جو عميناداب پت ارنيء جو ارني پت حصرون
 جو حصرون پت فارص جو ۽ فارص پت يهوداه جو (۳۴) يهوداه پت يعقوب
 جو يعقوب پت اسحاق جو اسحاق پت ابراهيم جو ابراهيم پت تاراه جو
 ۽ تاراه پت نحور جو (۳۵) نحور پت سروگ جو سروگ پت رعو جو رعو پت
 فلگ جو فلگ پت عبر جو ۽ عبر پت شلح جو (۳۶) شلح پت قينان جو قينان
 پت ارفكشد جو ارفكشد پت سام جو سام پت نوح جو ۽ نوح پت
 لمک جو (۳۷) لمک پت متوشايل جو متوشايل پت حنوک جو حنوک
 پت يارد جو يارد پت مهال ايل جو ۽ مهال ايل پت قينان جو (۳۸) قينان پت
 انوش جو انوش پت سيت جو سيت پت آدم جو ۽ آدم خدا جو فرزند هو.

عيسي جي آزمائش

(متي ۱:۴-۱۱، مرقس ۱:۱۲-۱۳)

① عيسي اردن مان پاڪ روح سان پر جي موٽيو ۽ پاڪ روح جي
 هدايت سان چاليهه ڏينهن بيابان ۾ گهميو پئي، ② جتي شيطان هن

کي آزمایو. انهن ڏينهن ۾ هن ڪجهه به نه ڪاڌوم پر جڏهن اهي ڏينهن گذري ويا ته پوءِ هن کي بڪ لڳي.

③ تنهن تي شيطان چيس ته ”جيڪڏهن تون خدا جو فرزند آهين ته هن پهڻ کي حڪم ڪر ته ماني ٿي پوي.“ ④ عيسيٰ ورندي ڏنس ته ”اهو لکيل آهي ته ’ماڻهو رڳو مانيءَ تي جيئرو نه ٿو رهي.“

⑤ پوءِ شيطان کيس هڪ مٿانهين جاءِ تي وٺي ويو ۽ هڪ ڀل ۾ دنيا جون مڙئي بادشاهتون ڏيکارياينس. ⑥ شيطان چيس ته ”آءُ تو کي انهن سڀني جي حڪومت ۽ شان شوڪت ڏيندس چو ته اهو مون تي ڇڏيل آهي ته جنهن کي چاهيان تنهن کي ڏيان. ⑦ سو جيڪڏهن تون مون کي سجدو ڪندين ته اهو سڀ ڪجهه تنهنجو ٿيندو.“ ⑧ تنهن تي عيسيٰ ورندي ڏنس ته ”اهو لکيل آهي ته ’تون رڳو خداوند پنهنجي خدا کي سجدو ڪر ۽ رڳو انهيءَ جي ئي عبادت ڪر.“

⑨ تنهن کان پوءِ شيطان کيس يروشلم ۾ وٺي ويو ۽ هيڪل جي تمام مٿانهين ڪنگريءَ تي بيهاري چيائينس ته ”جيڪڏهن تون خدا جو فرزند آهين ته هتان پاڻ کي اچلم ⑩ چالاءِ جو اهو لکيل آهي ته ’خدا پنهنجي ملائڪن کي تولا ۽ حڪم ڪندو جيڪي تنهنجي سنڀال ڪندا. ⑪ اهي تو کي پنهنجن هٿن تي جهليندا ته جيئن تنهنجو پير پٿر تي نه لڳي.“ ⑫ عيسيٰ کيس ورائيو ته ”هي لکيل آهي ته ’تون خداوند پنهنجي خدا کي نه آزماءِ.“ ⑬ پوءِ جڏهن شيطان عيسيٰ کي هر طرح سان آزمائي چڪو ته ڪجهه وقت لاءِ وٽائس هليو ويو.

عيسيٰ جو گليل ۾ ڪم شروع ڪرڻ

(متي ۴: ۱۲-۱۷، مرقس ۱: ۱۴-۱۵)

⑭ پوءِ عيسيٰ گليل علائقي ڏانهن پاڪ روح جي طاقت سان موٽيو. سندس هاڪ سڄي علائقي ۾ هلي ويئي. ⑮ هن عبادت خانن ۾ تعليم ڏني ۽ سڀني سندس ساراهه ڪئي.

۴: ۴ شر ۸: ۳ ۸: ۴ شر ۶: ۱۳ ۴: ۱۰ زب ۹۱: ۱۱ ۴: ۱۱ زب ۹۱: ۱۲

۴: ۱۲ شر ۶: ۱۶

ناصرت ۾ عيسيٰ جي مخالفت

(متي ۵۳:۱۳-۵۸، مرقس ۱:۶-۶)

①۶ پوءِ هو ناصرت ۾ آيو جتي سندس پالنا ٿي هئي. سبت جي ڏينهن تي دستور موجب هو عبادتخاني ۾ ويو ۽ تلاوت ڪرڻ لاءِ اٿي بيٺو. ①۷ کيس يسعياہ نبيءَ جو ڪتاب ڏنو ويو ۽ هن اهو هنڌ کوليو جتي لکيل هو ته

①۸ ”خداوند جو روح مون سان آهي،

چوته غريبن کي خوشخبري ڏيڻ لاءِ

مون کي مسح ڪيو اٿس.

هن مون کي موڪليو آهي ته

قيدن جي رهائيءَ

۽ انڌن جي بينائيءَ جو اعلان ڪريان.

۽ ستايلن جي دلجوئي ڪريان،

①۹ ۽ اعلان ڪريان ته

خداوند جي مهربانين جو سال آيو آهي.“

②۰ پوءِ عيسيٰ ڪتاب بند ڪري خدمتگار کي ڏنو ۽ پاڻ ويهي رهيو. عبادتخاني ۾ سڀيئي هن کي چٽائي ڏسن پيا. ②۱ تڏهن هنن کي ٻڌايائين ته ”اڄ اوهان جي ٻڌندي ئي هيءُ لکت پوري ٿي آهي.“ ②۲ سڀيئي سندس نيڪي ڪرڻ لڳا ۽ عجب ڪائين پيا ته هن جي واتان ڪهڙا نه مھر پريا لفظ نڪتا پئي ۽ چوڻ لڳا ته ”ڇا هي يوسف جو پٽ نه آهي؟“ ②۳ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين ضرور اها چوڻي مون کي ٻڌائيندا ته ’ڊاڪٽر ۽ پاڻ کي ته چٽاءِ‘ ۽ هيئن به چوندا ته ’هتي پنهنجي وطن ۾ به ائين ڪري ڏيکار جيئن ڪفرناحور بابت ٻڌون ٿا.“ ②۴ تنهن تي انهن کي چيائين ته ”سچ پچو ته ڪنهن به نبيءَ جو پنهنجي وطن ۾ قدر نه ٿو ٿئي.“ ②۵ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جڏهن الياس نبيءَ جي ڏينهن ۾ ساڍا ٽي سال آسمان مان بوند نه وئي ۽ ملڪ ۾ سخت ڏڪار پئجي ويو، تڏهن

جيتوڻيڪ اسرائيل ۾ به ڪيتريون ئي رنوزالون هيون ۽ (۲۶) پر الياس نبي انهن مان ڪنهن وٽ به مدد لاءِ نه موڪليو ويو بلڪ رڳو صيدا علائقي جي صارت شهر ۾ رهندڙ هڪ رنزال وٽ ئي مدد لاءِ موڪليو ويو. (۲۷) اليشع نبيءَ جي ڏينهن ۾ اسرائيل ۾ ڪيترائي ڪوڙهه جهڙي مرض وارا هئا پر انهن مان ڪنهن کي به شفا ڪانه ملي، بلڪ رڳو نعمان شاميءَ کي ملي. (۲۸) اهي ڳالهيون ٻڌندي ئي جيڪي به عبادتخاني ۾ هئا سي سڀئي ڏاڍا ڪاوڙيا ۽ (۲۹) اتي ڪڙا ٿيا ۽ عيسيٰ کي گهلي شهر کان ٻاهر ڪڍيائون. جنهن ٽڪريءَ تي سندن شهر ٻڌل هو تنهن جي چوٽيءَ تي وٺي آيس ته مٿان اڇلائينس. (۳۰) پر هو انهن جي وچ مان ئي نڪري پنهنجو رستو وٺي هليو ويو.

پوت ورتل ماڻهو

(مرقس ۱: ۲۱-۲۸)

(۳۱) ان کان پوءِ عيسيٰ گليل جي شهر ڪفرناحوم ۾ آيو جتي سبت جي ڏينهن تي ماڻهن کي تعليم پئي ڏنائين. (۳۲) اهي سڀئي هن جي تعليم تي حيران ٿي ويا ۽ چاڪاڻ ته هن جو ڪلام ائين هو جيئن ڪو اختيار وارو ڳالهائي. (۳۳) عبادتخاني ۾ هڪڙو ماڻهو هو جنهن تي ڪنهن پوت جو پاڇو هو تنهن وڏي رڙ ڪري چيو ته (۳۴) ”اي عيسيٰ ناصري! اسان سان تنهنجو ڪهڙو واسطو آهي؟ ڇا تون اسان کي ناس ڪرڻ آيو آهين؟ آءُ ڄاڻان ٿو ته تون ڪير آهين، تون ئي خدا جي هڪ پاڪ هستي آهين.“ (۳۵) تنهن تي عيسيٰ کيس چيني چيو ته ”ڇپ ڪرم هن مان نڪري اچ.“ پوت ماڻهو کي انهن جي اڳيان اڇلايو ۽ کيس ايڏاڏي ڏيڻ کان سواءِ ٻاهر نڪري آيو. (۳۶) تنهن تي سڀني کي حيرت وٺي ويئي ۽ هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هي ڪهڙو ڪلام آهي؟ ڇا لاءِ جو هو اختياريءَ ۽ قدرت سان پوتن کي حڪم ٿو ڏئي ۽ اهي نڪري اچن ٿا.“ (۳۷) اوسي پاسي واري علائقي ۾ جتي ڪٿي عيسيٰ جي هاڪ پئجي ويئي.

گهڻن ماڻهن کي شفا ڏيڻ

(متي ۸: ۱۲-۱۷، مرقس ۱: ۲۹-۳۲)

③۸ عيسيٰ عبادت خاني مان نڪري شمعون جي گهر آيو. شمعون جي سس کي سخت بخار هو ۽ هنن ان جي لاءِ چيس. ③۹ هو ان وٽ ويو ۽ مٿان بيهندي بخار کي حڪم ڪيائين ته بخار کيس ڇڏي ويو. هو هڪدم چاق ٿي اٿي ۽ هنن جي خدمت ڪرڻ لڳي.

④۰ سج لهندي مهل ماڻهو انهن سڀني کي عيسيٰ وٽ وٺي آيا جيڪي جدا جدا بيمارين جا مريض هئا. عيسيٰ انهن مان هر هڪ کي پنهنجو هٿ لائو ۽ اهي سڀئي چڱا ٿي ويا. ④۱ ڪيترن ئي ماڻهن مان پوت نڪري ويا ۽ واکا ڪندا ويا ته ”تون خدا جو فرزند آهين،“ ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر هئي ته هو مسيح آهي. پر عيسيٰ انهن کي جهٽڪيو ته ائين نه چئو.

عبادت خاني ۾ تبليغ ڪرڻ

(مرقس ۱: ۳۵-۳۹)

④۲ جڏهن ڏينهن ٿيو ته هو نڪري هڪڙي ويران هنڌ تي آيو. ماڻهن جي ميٽن کيس گولي لڌو ۽ جهلڻ لڳس ته ”اسان کي ڇڏي نه وڃو.“ ④۳ پر هن انهن کي چيو ته ”مون کي خدا جي بادشاهت جي خوشخبري جي منادي پٺن شهرن ۾ به ڪرڻي آهي. ڇالاءِ جو آءٌ انهيءَ لاءِ ئي ته موڪليو ويو آهيان.“ ④۴ هو سڄي ملڪ جي عبادت خانن ۾ تبليغ ڪندو رهيو.

پهريان شاگرد سڏڻ

(متي ۴: ۱۸-۲۲، مرقس ۱: ۱۶-۲۰)

① هڪڙي دفعي جڏهن هو گليل ڍنڍ جي ڪنڌيءَ تي بيٺو هو ته ⑤ ماڻهن جا ميٽ مٿس گاهت پئي ٿيا، انهيءَ لاءِ ته خدا جو ڪلام ٻڌن. ② تڏهن ڍنڍ جي ڪنڌيءَ تي هن ٻه ٻيڙيون بيٺل ڏٺيون. مهاڻن ٻيڙين مان لهي پنهنجا چار پئي ڏوتا. ③ عيسيٰ انهن مان هڪڙيءَ ۾ چڙهي پيو، جيڪا

شمعون جي هئي ۽ کيس ڪنڌيءَ کان ٿورو ٿورو ڌڪڻ لاءِ چيائين. پوءِ عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ ويهي ميڙ کي تعليم ڏني.

④ جڏهن عيسيٰ ڳالهائي بس ڪئي تڏهن شمعون کي چيائين ته ”ٻيڙي تار پاڻيءَ ۾ ڪاهي هل ۽ اتي اوهين شڪار لاءِ پنهنجا چار وجهو.“ ⑤ تنهن تي شمعون ورائي ڏيئي چيس ته ”سائين! اسان سڄي رات لوڙيو آهي پر ڪجهه به هٿ نه آيو آهي، پر جيڪڏهن اوهين چئو ٿا ته چار وجهرايان ٿو.“

⑥ انهن چار وڏا ته ايتريون مڇيون اچي ڦاٿيون جو چار پئي ٿيڻ. ⑦ تنهن تي ٻي ٻيڙيءَ ۾ جيڪي سنگتي هئن تن کي مدد لاءِ سڏيائون. هو آيا ۽ مڇيءَ سان ٻئي ٻيڙيون ايتريون ته پريائون جو اچي ٻڏڻ لڳيون. ⑧ جڏهن شمعون پطرس هي واقعو ٿيندي ڏٺو ته عيسيٰ جي پيرن تي ڪري پيو ۽ چيائينس ته ”اي خداوند! مون وتان هليا وڃو ۽ چالاڪيءَ گنهگار آهيان.“ ⑨ شمعون سان گڏوگڏ سندس سڀئي سنگتي به ايتريون مڇيون ڦاٿل ڏسي حيرت ۾ پئجي ويا. ⑩ انهن سان گڏ شمعون جي پائيوار زبديءَ جا پٽ يعقوب ۽ يوحنا به عجب ۾ پئجي ويا. تنهن تي عيسيٰ شمعون کي چيو ته ”ڊج نه اچ کان پوءِ تون ماڻهن کي ڦاسائيندين.“ ⑪ اهي ٻيڙين کي ڌڪي ڪنڌيءَ تي ڪاهي ويا ۽ سڀ ڪجهه ڇڏي عيسيٰ جي پٺيان هليا.

ڪوڙهه جهڙي مرض واري کي شفا ڏيڻ

(متي ۱۰: ۸-۴، مرقس ۱: ۴۰-۴۵)

⑫ هڪ دفعي عيسيٰ ڪنهن شهر ۾ ويو جتي هڪ ماڻهو ڪوڙهه جهڙي مرض سان ورتل هو. هن جڏهن عيسيٰ کي ڏٺو ته ان جي اڳيان منهن ڀري ڪري نيزاري ڪري چيائين ته ”اي سائين! جيڪڏهن اوهين چاهيو ته مون کي چٽائي پاڪ صاف ڪري سگهو ٿا.“ ⑬ عيسيٰ پنهنجو هٿ ڊگهيو ۽ ان کي لائيندي چيائين ته ”آءُ چاهيان ٿو ته تون چٽي پاڪ صاف ٿي.“ تڏهن هڪدم سندس ڪوڙهه جهڙو مرض لهي ويو. ⑭ پوءِ عيسيٰ کيس تاڪيد ڪري چيو ته ”اها ڳالهه ڪنهن سان به نه ڪجانءِ پر سڌو وڃي ڪاهن کي پاڻ ڏيکار ۽ موسيٰ جي شريعت موجب پنهنجي پاڪ ٿيڻ لاءِ قرباني

ڪر ته جيئن هر ڪنهن لاءِ شاهدي ٿئي ته تون هاڻي چٽي پاڪ صاف ٿيو آهين.“ ①۵ عيسيٰ بابت اهي ڳالهيون هندين ماڳين هلي ويون ۽ ماڻهن جا وڏا ميٽراچي مڙيا ته هن جي تعليم ٻڌن ۽ پنهنجين بيمارين کان شفا پائين. ①۶ پر هو ڀرپور ٻاهر اڪيلائي ۾ ويندو هو ۽ اتي وڃي دعا گهرندو هو.

ادرنگيٰ کي شفا ڏيڻ

(متي ۹: ۱-۸، مرقس ۲: ۱-۱۲)

①۷ هڪڙي ڏينهن عيسيٰ تعليم ڏيئي رهيو هو ته ڪي فريسي ۽ شريعت جا عالم به اتي وينا هئا، جيڪي گليل ۽ يهوديه جي هر ڳوٺ ۽ يروشلم کان آيا هئا. بيمارن کي شفا ڏيڻ لاءِ خداوند جي قدرت عيسيٰ سان ساڻ هئي. ①۸ ڪي ماڻهو هڪ ادرنگي ماڻهو کي کٽولي تي کنيو پئي آيا ۽ ڪوشش پئي ڪيائون ته هن کي اندر کڻي عيسيٰ جي اڳيان رکن. ①۹ پر ميٽراچي ڪري انهن کي اندر کڻي اچڻ لاءِ رستو نه پئي مليو. تنهنڪري هو ڪوئي تي چڙهي ويا ۽ ڇت منجهان کٽولي سوڌو کيس هيٺ وڃ ۾ عيسيٰ جي اڳيان ڪري لائون. ②۰ جڏهن عيسيٰ انهن جو ايڏو ايمان ڏٺو ته بيمار کي چيائين ته ”ادام تنهنجا گناهه بخشجي ويا.“ ②۱ تنهن تي شريعت جا عالم ۽ فريسي دليل ڊوڙائڻ لڳا ته ”هي ڪير آهي جو ڪفر ٿو ڪري؟ چالاڪو خدا کان سواءِ ٻيو ڪوبه گناهه بخشي نه ٿو سگهي.“ ②۲ عيسيٰ انهن جا ارادا سمجهي ويو ۽ کين چيائين ته ”اوهين اهڙيون ڳالهيون چو ٿا سوچو؟ ②۳ ڇا هي سولو آهي ته هن ماڻهو کي چئجي ته ’تنهنجا گناهه تو کي بخش ٿيا، يا اهو جو کيس چئجي ته ’اٺ ۽ گهم ڦر؟‘ ②۴ پر آءُ اوهان تي ثابت ڪندس ته ابن آدم کي دنيا ۾ گناهه بخشڻ جي اختياري مليل آهي.“ سو هن ادرنگي ماڻهو کي چيو ته ”آءُ تو کي چوان ٿو ته اٺ ۾ پنهنجو کٽولو کڻ ۽ گهر هليو وڃ.“ ②۵ تنهن تي هڪدم هو انهن جي اڳيان اٿي کڙو ٿيو ۽ جنهن کٽولي تي پيل هو سو کنيائين ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي گهر ڏانهن راهي ٿيو. ②۶ هو سڀئي حيران ٿي ويا ۽ ڊپ ۾ ڀرجي خدا جي واکاڻ ڪندي چيائون ته ”ڪهڙيون نه عجيب ڳالهيون اسان اڄ ڏٺيون آهن.“

لاويءَ کي سڏڻ

(متي ۹: ۹-۱۳، مرقس ۲: ۱۳-۱۷)

۲۷ هن کان پوءِ عيسيٰ ٻاهر نڪتو ۽ ڏنائين ته هڪڙو ^۱لاويءَ نالي محصول اڳاڙيندڙ پنهنجي اڏي تي ويٺو آهي. عيسيٰ ان کي چيو ته ”منهنجي پٺيان اچ.“ ۲۸ لاوي اٿيو ۽ سڀ ڪجهه ڇڏي هن جي پٺيان هلڻ لڳو.

۲۹ پوءِ لاويءَ پنهنجي گهر ۾ عيسيٰ جي مان ۾ وڏي دعوت ڪئي، جنهن ۾ وڏو تعداد محصول اڳاڙيندڙن جو هو ۽ ٻيا به ماڻهو انهن سان گڏ ويٺا هئا. ۳۰ ڪن فريسين ۽ سندن شريعت جي عالمن عيسيٰ جي شاگردن تي ڪرڪي ڪين چيو ته ”چو اوهين محصول اڳاڙيندڙن ۽ گنهگارن سان گڏ کائو پيو ٿا؟“ ۳۱ تنهن تي عيسيٰ ڪين ورندي ڏني ته ”تندرستن کي نه بلڪ بيمارن کي طبيب جي گهرج هوندي آهي. ۳۲ آءُ نيڪن کي نه، پر گنهگارن کي توبه جي طرف سڏڻ لاءِ آيو آهيان.“

روزن بابت سوال

(متي ۹: ۱۴-۱۷، مرقس ۲: ۱۸-۲۲)

۳۳ ڪن ماڻهن عيسيٰ کي چيو ته ”يحيٰ جا شاگرد اڪثر روزا رکندا آهن ۽ دعائون گهرندا آهن ۽ فريسين جا شاگرد به ائين ڪندا آهن. پر تنهنجا شاگرد ته کائين پيئن ٿا.“ ۳۴ عيسيٰ ورائين ته ”جيسين گهوت ڄاچين سان آهي، تيسين اوهين انهن کي ڪو روزا رکائي سگهو ٿا ڇا؟“ ۳۵ پر ڪو وقت ايندو جڏهن کائڻ گهوت جدا ڪيو ويندو ته انهن ڏينهن ۾ هو به روزا رکندا.“

۳۶ عيسيٰ انهن کي هي مثال به ٻڌايو ته ”ڪوبه ماڻهو نون ڪپڙن مان ٽڪر ڦاڙي پراڻن ڪپڙن کي چٽي نه ٿو هڻي. جيڪڏهن ائين ڪندو ته هو نوان ڪپڙا به ڦاڙيندو ۽ اهو ٽڪر پراڻي سان ميل به نه کائيندو. ۳۷ ڪوبه ماڻهو تازي مٺي پراڻن ساندارن ۾ ڪونه ٿو ڀري، چوٽه تازي مٺي ساندارن کي ڦاڙي

^۱ لاويءَ: لاويءَ جو ٻيو نالو متي هو.

وجهندي ۾ پوءِ ته مئي به هارجي ويندي ۽ ساندارا به زيان ٿيندا. (۳۸) پر تازي مئي نون ساندارن ۾ ڀرڻ گهرجي. (۳۹) پراڻي مئي پيئڻ کان پوءِ ڪوبه نئين مئي پيئڻ پسند نه ٿو ڪري، ڇاڪاڻ ته هو چوي ٿو ته 'پراڻي مئي وڌيڪ سٺي آهي.'"

سبت جي ڏينهن بابت سوال

(متي ۱۲: ۱-۸، مرقس ۲: ۲۳-۲۸)

۶ ① عيسيٰ سبت جي ڏينهن پنهنجن شاگردن سان گڏ ان وارين ٻنين مان پئي لنگهيو. سندس شاگرد سنگ پٽي هڻن سان مهڻي ان کائڻ لڳا. ② ڪن فريسين کين چيو ته "اهو ڪم جيڪو سبت جي ڏينهن جائز نه آهي سو اوهين ڇو ٿا ڪريو؟" ③ عيسيٰ کين جواب ۾ چيو ته "اوهان اهو نه پڙهيو آهي ڇا ته جڏهن دائود ۽ سندس ساٿين کي بڪ لڳي هئي ته هن ڇا ڪيو هو؟ ④ هو خدا جي گهر ۾ گهڙي ويو ۽ نذر جون مانيون جيڪي ڪاهن کان سواءِ ٻين کي کائڻ جائز نه آهن سي کڻي کائڻ لڳو ۽ ساٿين کي به ڏنائين." ⑤ عيسيٰ وڌيڪ چيو ته "ابن آدم ته سبت جو به مالڪ آهي."

سڪل هٿ وارو ماڻهو

(متي ۹: ۱۲-۱۴، مرقس ۳: ۱-۶)

⑥ هڪڙي سبت جي ڏينهن تي عيسيٰ عبادت خاني ۾ وڃي تعليم ڏيڻ لڳو. اتي هڪ ماڻهو هو جنهن جو ساڄو هٿ سڪل هو. ⑦ ڪي شريعت جا عالم ۽ فريسي انهيءَ موقعي جي تاڙ ۾ هئا ته عيسيٰ تي تهمت هڻجي. انهيءَ لاءِ هو اهو جانچي رهيا هئا ته آيا سبت جي ڏينهن هو ڪنهن ماڻهوءَ کي ڇٽائي ٿو يا نه. ⑧ عيسيٰ کي انهن جي نيتن جي خبر پئجي ويئي. هن سڪل هٿ واري ماڻهوءَ کي چيو ته "اٿي وڃ ۾ تي بيهره." هو اٿي اچي بيٺو. ⑨ پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته "آءُ اوهان کان پڇان ٿو ته سبت جي ڏينهن نيڪي ڪرڻ جائز آهي يا بدي ڪرڻ؟ ڪنهن جي جان بچائڻ يا مارڻ؟" ⑩ هن چوڌاري ناهاري ان ماڻهوءَ کي چيو ته "پنهنجو هٿ ڊگهو ڪر." هن

ائين ئي ڪيو ته سندس هٿ ٽيڪ ٿي ويو. ⑪ هو آبي مان نڪري ويا ۽ پاڻ ۾ صلاحون ڪرڻ لڳا ته ”عيسيٰ سان ڇا ڪرڻ گهرجي؟“

پارهن رسول چونڊڻ

(متي ۱۰: ۱-۴ مرقس ۳: ۱۳-۱۹)

⑫ انهن ڏينهن ۾ عيسيٰ جبل تي دعا گهرڻ ويو. هن ساري رات خدا کان دعا گهرڻ ۾ گذاري. ⑬ جڏهن ڏينهن ٿيو ته پنهنجن شاگردن کي پاڻ وٽ سڏيائين. انهن مان پارهن چڻا چونڊيائين جن کي رسول ڪري به ڪوٺيائين: ⑭ شمعون جنهن جو نالو پطرس رکيائين، سندس ڀاءُ اندرياس، يعقوب، يوحنا، فلپس ۽ برٿلمئي، ⑮ متي، توما، حلفيءَ جو پٽ يعقوب ۽ شمعون جنهن کي ”قومپرست“ ڪري چوندا هئا، ⑯ يعقوب جو پٽ يهودا ۽ يهودا اسڪريوتي، جنهن بعد ۾ دعا ڪري پڪڙيس.

تعليم ڏيڻ ۽ شفا بخشڻ

(متي ۲۳: ۴-۲۵)

⑰ عيسيٰ هنن سان گڏ جبل تان هيٺ لهي هڪ ميدان ۾ اچي بيٺو. سندس شاگردن جي وڏي جماعت ۽ سڄي يهوديه، يروشلم، صور ۽ صيدا جي سامونڊي ڪناري کان گهڻا ماڻهو اچي مڙيا. ⑱ هو انهيءَ لاءِ آيا ته سندس ڳالهون ٻڌن ۽ پنهنجين بيمارين کان شفا پائين. جيڪي پوتن جا ستايل هئا سي به آيا ۽ شفا پاتائون. ⑲ سڀني ماڻهن اها ئي پئي ڪوشش ڪئي ته کيس هٿ لايون، ڇا لاءِ جو منجهانئس قدرت پئي نڪتي ۽ سڀني کي شفا پئي بخشائين.

مبارڪون ۽ مصيبتون

(متي ۱۰: ۵-۱۲)

⑳ عيسيٰ پنهنجن شاگردن ڏانهن ناهاري چيو ته ”سڳورا آهيو اوهين، جي غريب آهيو، ڇا لاءِ جو خدا جي بادشاهت اوهان جي آهي.“

۲۱) سڳورا آهيو اوهين، جي هاڻي بڪايل آهيو،
چالاءِ جو اوهين ڍاول ٿيندا.

سڳورا آهيو اوهين، جي هاڻي روئو ٿا،
چالاءِ جو اوهين کلندا.

۲۲) سڳورا آهيو اوهين، جڏهن ماڻهو ابن آدم جي ڪري توهان کي
ڌڪاريندا، نانا ٽوڙيندا، ڦٽ لعنت ڪندا ۽ ائين به چوندا ته اوهين بچڙا آهيو.

۲۳) انهيءَ ڏينهن توهين سرها ٿجو ۽ خوشيءَ مان ٽپ ڏجو، جو بهشت ۾ توهان
لاءِ وڏو اجر آهي. انهن جي ابن ڏاڏن به نين سان اهڙا ئي پير ڪيا هئا.

۲۴) پر مصيبت آهي توهان لاءِ،

جيڪي هن وقت دولتمند آهيو،

چالاءِ جو اوهين آرام وٺي چڪا.

۲۵) مصيبت آهي توهان لاءِ،

جيڪي هن وقت ڍاول آهيو،

چالاءِ جو اوهين بڪون ڪيندا.

مصيبت آهي توهان لاءِ،

جيڪي هن وقت ڪلو ٿا،

چالاءِ جو اوهين ماتم ڪندا ۽ روئندا.

۲۶) مصيبت آهي توهان لاءِ، جڏهن سڀ ماڻهو توهان کي ساراهين ٿا،

چالاءِ جو انهن جا ابا ڏاڏا به نبي سڏائيندڙن سان ائين ئي ڪندا هئا.

دشمنن سان پيار

(متي ۵: ۳۸-۴۸، ۱۲: ۷)

۲۷) ”پر اي منهنجا ٻڌڻ وارو! آءُ توهان کي ٻڌايان ٿو ته پنهنجن دشمنن

سان پيار ڪريو. جيڪي اوهان کان نفرت ڪن تن سان چڱائي ڪريو.

۲۸) جيڪي توهان کي پٽين تن لاءِ پلائي گهرو. جيڪي اوهان جي بي عزتي

ڪن تن لاءِ دعا گهرو. ۲۹) جيڪو توهان جي هڪ ڳل تي چمات هڻي تنهن

کي ٻيو به ڦيرائي ڏيو. جيڪو توهان جو ڪوٽ ڪڍي وڃي تنهن کي پھراڻ به

کٽي وڃڻ ڏيو. ③۰ جيڪو توهان کان ڪجهه گهري تنهن کي ڏيو. جيڪو توهان جو مال کٽي وڃي تنهن کان موتائي نه گهرو. ③۱ جهڙو سلوڪ اوهين ماڻهن کان چاهيو ٿا تهڙو ئي سلوڪ اوهين ٻين سان ڪريو.

③۲ جيڪي توهان سان پيار ڪن ٿا تن سان جيڪڏهن اوهان پيار ڪيو ته اوهان ڪهڙي مهرباني ڪئي؟ گنهگار به ته پنهنجن پيار ڪندڙن سان پيار ڪن ٿا. ③۳ جيڪي توهان سان پلائي ڪن ٿا تن سان جيڪڏهن توهان پلائي ڪئي ته اوهان ڪهڙي مهرباني ڪئي؟ چالاءِ جو گنهگار به ته ائين ئي ڪن ٿا. ③۴ جن کان موتائي وٺڻ جي اميد آهي تن کي جيڪڏهن توهان اڌارو ڏنو ته ڪهڙي مهرباني ٿي؟ گنهگار به ته گنهگارن کي اڌارو ڏيئي وري انهن کان موتائي وٺندا آهن. ③۵ پر اوهين پنهنجن دشمنن سان پيار ڪريو ۽ ساڻن پلائي ڪريو. کين اڌارو ڏيو پر واپس وٺڻ جي اميد نه رکوم ته توهان کي وڏو اجر ملندو ۽ اوهين خدا تعاليٰ جا ٻار ٿيندا چالاءِ جو هو ناشڪرن ۽ بچڙن تي پڻ مهربان آهي. ③۶ مهربان ٿيو جيئن توهان جو پيءُ مهربان آهي.

ڏوهي ٺهرائڻ

(متي ۵: ۱-۵)

③۷ ”ٻين کي ڏوهي نه ٺهرايو ته اوهان کي به ڏوهي نه ٺهرايو وڃي. ٻين کي نه ننڍيو ته اوهان کي به نه ننڍيو وڃي. ٻين کي معاف ڪريو ته اوهان کي به معاف ڪيو وڃي. ③۸ حاجتمندن کي ڏيندا رهو ته توهان کي به ملندو ۽ توهان کي واپسيءَ ۾ چڱيءَ طرح، ڊي ڊي، لوڏي لوڏي ۽ وهندڙ ڪري جهول ۾ ملندو چوٽه جنهن ماڻي سان توهين ڏيندا آهيو تنهن ماڻي سان ئي توهان کي ماڻجي ملندو.“

③۹ عيسيٰ کين هڪ مثال ڏيئي ٻڌايو ته ”ڇا ڪو اندو ٻئي انڌي کي واٽ ڏيکاري سگهندو؟ جيڪڏهن ائين ٿيو ته ٻئي وڃي کڏ ۾ ڪرندا. ④۰ ڪوبه شاگرد استاد کان مٿي نه آهي، پر هر ڪو شاگرد جڏهن سکيا پوري ڪندو ته تڏهن استاد جهڙو ٿي پوندو. ④۱ ڇو ٿو ڪنهن جي اک

جو ڪڪ ڏسين ۽ پنهنجي اک ۾ جو شهتير پيو اٿيئي، ان جو تو کي ڪوبه خيال نه آهي؟ (۴۲) تون ڪيئن ان کي چوندين ته 'مون کي پنهنجي اک مان ڪڪ ڪيڏ ڏي'، جڏهن ته پنهنجي اک ۾ شهتير پيل اٿيئي، سو به نه ٿو ڏسي سگهين؟ اي رياڪار! پهريائين تون پنهنجي اک مان شهتير ڪڍ تڏهن تون ڪنهن ٻئي جي اک جو ڪڪ چڱيءَ طرح ڏسي ۽ ڪڍي سگهيندين."

جهڙو وڻ تهڙو ميوو

(متي ۷: ۱۶-۲۰، ۱۲: ۳۳-۳۵)

(۳۳) "ڪوبه سٺو وڻ خراب ميوو نه ٿو ڏئي ۽ نه وري ڪو خراب وڻ سٺو ميوو ڏئي ٿو. (۳۴) سيڪنهن وڻ کي سندس ميوو مان سڃاڻبو آهي، چوٽه ماڻهو ڪندين مان انجیر ۽ ڪانڊيرن مان انگور نه ٿا چنن. (۳۵) نيڪ ماڻهو پنهنجي دل جي چڱي خزاني مان جيڪو چڱو آهي سوئي ڪڍي ٿو ۽ بچڙو ماڻهو پنهنجي دل جي بچڙي خزاني مان جيڪي بچڙو آهي سوئي ڪڍي ٿو. ڇاڪاڻ ته 'دل ديگڙو زبان ڏوئي، جو اندر ٻاهر ڪڍي سوئي.'"

ٻن گهرن جي اڏاوت

(متي ۷: ۲۴-۲۶)

(۳۶) "اوهين مون کي 'خداوند خداوند' ته چئو ٿا، پر جيڪي ڳالهيون اوهان کي چوان ٿو سي نه ٿا ڪريو. (۳۷) جيڪوبه مون وٽ اچي ٿو ۽ منهنجو ڪلام ٻڌي ان تي عمل ٿو ڪري، ته آءُ اوهان کي ڏيکاريندس ته اهو ڪنهن جي مثل آهي. (۳۸) اهو انهيءَ ماڻهو جي مثل آهي جنهن گهر اڏائڻ وقت اونهو کوٽيو ۽ ٽڪر تي پيڙهه وڌائين. پوءِ جڏهن ٻوڏ آئي ته درياءُ انهيءَ گهر کي ستون ڏنيون پر ان کي لوڏوئي نه آيو، ڇاڪاڻ ته گهر مضبوط اڏيل هو. (۳۹) پر جيڪو منهنجو ڪلام ٻڌي ٿو ۽ ان تي عمل نه ٿو ڪري، اهو انهيءَ ماڻهو جي مثل آهي جنهن زمين تي پيڙهه کان سواءِ گهر اڏايو ۽ جڏهن ٻوڏ آئي ۽ ان کي ست ڏنائين ته ڦه ڪري ڪري پيو ۽ تباھه ٿي ويو."

فوجي صوبيدار جي نوڪر کي شفا ڏيڻ

(متي ۸: ۵-۱۳)

① جڏهن عيسيٰ ماڻهن کي پنهنجون سڀ ڳالهيون ٻڌائي چڪو هو تڏهن ڪفرناحور شهر ۾ آيو ② جتي هڪڙي فوجي صوبيدار جو نوڪر بيمار هو ۽ مرڻ تي هو. نوڪر هن کي ڏاڍو پيارو هو. ③ سو جڏهن هن عيسيٰ بابت ٻڌو تڏهن يهودين جي چڱن مڙسن کي عيسيٰ ڏانهن موڪليائين ته هو اچي سندس نوڪر کي بچائي. ④ اهي عيسيٰ وٽ آيا ۽ ڏاڍيون آزيون نيزاريون ڪري عرض ڪيائون ته ”اهو لائق ماڻهو آهي. ⑤ هو اسان جي قوم جو گهڻو گهرو آهي. ان لاءِ هيءَ مهرباني ڪريو. هن اسان کي عبادت خانو ٺهرائي ڏنو آهي.“ ⑥ عيسيٰ انهن ماڻهن سان گڏجي هليو. اڃا صوبيدار جي گهر جي ويجهو ئي مس پهتو ته هن کيس پنهنجن ماڻهن هٿان چوائي موڪليو ته ”اي سائين! تڪليف نه ڪريو، آءُ انهن ڳڻن لائق نه آهيان جو اوهين منهنجي جهوپڙيءَ ۾ اچو ⑦ نڪي مون پاڻ کي لائق سمجهيو جو اوهان وٽ اچان. پر اوهين کڻي رڳو حڪم ڪريو ته منهنجو نوڪر چڱو ڀلو ٿيندو. ⑧ آءُ پڻ ٻين جو زير دست آهيان ۽ منهنجي هيٺان به سپاهي آهن. جيڪڏهن ڪنهن کي چوان ’وڃ‘ ته هو ويندو ۽ ڪنهن کي چوان ’اچ‘ ته هو ايندو ۽ جي پنهنجي نوڪر کي چوان ته ’هي ڪم ڪر‘ ته هو ڪندو.“ ⑨ عيسيٰ اهو ٻڌي هن تي عجب کائڻ لڳو ۽ جيڪي ماڻهو سندس پٺيان پئي آيا تن ڏانهن منهن ورائي کين چيائين ته ”مون ايڏو ايمان بني اسرائيل ۾ به ڪونه ڏنو.“ ⑩ جڏهن صوبيدار جا ماڻهو گهر موٽي آيا ته ڏٺائون ته نوڪر بلڪل چاق هو.

رنزال جي پٽ کي جيئرو ڪرڻ

⑪ ان کان پوءِ عيسيٰ نائين نالي شهر ۾ ويو ۽ هن سان گڏ شاگرد ۽ هڪ وڏو ميٽر هو. ⑫ جڏهن شهر جي دروازي جي ويجهو پهتو ته ڏٺائين ته ماڻهو هڪڙي مُڙدي کي ٻاهر کنيو پئي ويا. اهو ماءُ جو اڪيلو پٽ هو ۽ ماڻس رنزال هئي. شهر جا ڪيترائي ماڻهو ان سان گڏ هئا. ⑬ جڏهن

خداوند رنزال کي ڏٺو، تڏهن کيس مٿس ڪهل آئي ۽ چيائينس ته ”روءُ نه.“ (۱۴) پاڻ جنازي جي ويجهو اچي هت لاتائين ته ڪانڌي بيهي رهيا ۽ فرمائين ته ”اي جوان! آءُ تو کي چوان ٿو ته اٿ.“ (۱۵) تنهن تي اهو مُردو اٿي ويٺو ۽ ڳالهائڻ ٻولھائڻ لڳو. پوءِ ان چوڪر کي سندس ماءُ جي حوالي ڪيائين. (۱۶) انهيءَ تي سڀني ۾ ڏهڪاءُ پئجي ويو ۽ خدا جي واکاڻ ڪري چوڻ لڳا ته ”اسان ۾ هڪڙو وڏو نبي ظاهر ٿيو آهي. خدا پنهنجي قوم تي باجهه ڪئي آهي.“ (۱۷) اها ڳالهه سڄي يهوديه ۽ ڀر واري سموري علائقي ۾ چوٽرڻ هلي ويئي.

يحيٰ جا قاصد

(متي ۲:۱۱-۱۹)

(۱۸) اهي سڀ ڳالهيون يحيٰ کي سندس شاگردن وڃي ٻڌايون. تنهن تي يحيٰ پنهنجن شاگردن مان ٻن کي گهرايو. (۱۹) انهن هٿان خداوند ڏانهن چورائي موڪليائين ته ”جيڪو اچڻ وارو آهي، سو اوهين ئي آهيو يا اسين ڪنهن ٻئي جو انتظار ڪريون؟“ (۲۰) اهي ماڻهو عيسيٰ وٽ آيا ۽ چيائون ته ”يحيٰ ٻيٽسما ڏيڻ واري اسان کي توهان ڏانهن اهو پڇڻ لاءِ موڪليو آهي ته جيڪو اچڻ وارو آهي، اهو اوهين آهيو يا اسين ڪنهن ٻئي جو انتظار ڪريون؟“ (۲۱) انهيءَ گهڙيءَ عيسيٰ گهڻن کي مرضن ۽ آفتن ۽ پوتن کان چٽائي چڱو ڀلو ڪيو ۽ ڪيترن ئي انڌن کي سڄو ڪيائين. (۲۲) عيسيٰ چين ته ”جيڪي ڪجهه اوهان ڏٺو ۽ ٻڌو آهي، سو يحيٰ کي وڃي ٻڌايو ته انڌا ڏسن ٿا، منڊا هلن ٿا، ڪوڙهه جهڙي مرض وارا پاڪ صاف ٿين ٿا، ٻوڙا ٻڏن ٿا، مُردا جيئرا ٿين ٿا ۽ غريبن کي خوشخبري ٻڌائي وڃي ٿي.“ (۲۳) سڀاڳو آهي اهو جنهن کي مون بابت ڪوبه شڪ نه آهي.“

(۲۴) جڏهن يحيٰ جا قاصد موتي ويا، تڏهن عيسيٰ ميڙن کي يحيٰ بابت چوڻ لڳو ته ”اوهين رٿيٽ ۾ ڇا ڏسڻ ويا هئا؟ ڇا ڀلا واءُ سان لڏندڙ ڪاني کي؟“ (۲۵) پر آخر ٻاهر ڇا ڏسڻ ويا؟ ڀلا سنن ڪيڙن پاتل ماڻهو کي؟

جيڪي سٺا ڪپڙا پائين ٿا ۽ عيش ۽ مزي ۾ گذارين ٿا سي بادشاهي محلن ۾ هوندا آهن. (۲۶) پر ڀلا ڇا ڏسڻ ويا؟ ڇا هڪ نبيءَ کي؟ ها ته پوءِ ٻڌو آءُ اوهان کي ٻڌايان ته نبيءَ کان به وڏي کي. (۲۷) يحيي اهو آهي جنهن بابت لکيل آهي ته 'ڏس، آءُ پنهنجي پيغمبر کي تو کان اڳ ۾ موڪليان ٿو ته هو تنهنجو رستو تولا ۽ تيار ڪري.' (۲۸) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪي به ماءُ جي پٽان نڪتا آهن، انهن ۾ يحيي کان ڪوبه وڏو نه آهي. تنهن هوندي به خدا جي بادشاهت ۾ جيڪو سڀني کان ننڍو آهي اهو ان کان وڏو آهي."

(۲۹) سڀني ماڻهن اهو ٻڌو. جڏهن ته انهن مان عام ماڻهن ۽ محصول اڳاڙيندڙن يحيي کان ٻيٽسما وٺي خدا کي سڄار ڪري مڃيو هو. (۳۰) پر فريسين ۽ شريعت جي عالمن يحيي کان ٻيٽسما نه وٺندي پنهنجي طرفان خدا جي ارادي کي رد ڪيو.

(۳۱) پوءِ عيسيٰ چيو ته "هن زماني جي ماڻهن کي آءُ ڪنهن سان پٽيان ته اهي ڪنهن وانگر آهن؟" (۳۲) اهي ته انهن ٻارن وانگر آهن، جيڪي بازارن ۾ ويهي هڪٻئي کي سڏ ڪري چون ٿا ته 'اسان اوهان لاءِ شرناءِ وڃائي پر اوهين نچيا ئي ڪين.' 'اسان سوڳ ڪيو پر اوهين رنا ئي ڪين.' (۳۳) ڇاڪاڻ ته يحيي ٻيٽسما ڏيڻ وارو نه ماني کائيندو ۽ نه مٺي پيئندو آيو آهي ۽ اوهين چئو ٿا ته 'هن کي پوت آهي.' (۳۴) پر ابن آدم کائيندو پيئندو آيو آهي ۽ اوهين چئو ٿا ته 'ڏس، هي پيئو ۽ شرابي آهي ۽ محصول اڳاڙيندڙن ۽ گنهگارن جو ساٿي آهي.' (۳۵) پر خدا جي حڪمت سڀني مان ئي سچي ثابت ٿي ٿئي پئي."

گنهگار عورت جا گناهه بخشڻ

(۳۶) ان کان پوءِ فريسين مان هڪڙي عيسيٰ کي عرض ڪيو ته "مون وٽ هلي دعوت کائو." تڏهن هو فريسيءَ جي گهر ويو ۽ کائڻ ويٺو. (۳۷) انهيءَ شهر ۾ هڪڙي گنهگار عورت رهندي هئي. تنهن کي جڏهن اها خبر پئي

تہ عیسیٰ ھڪڙي فريسيءَ جي گھر ماني ويٺو کائي، تڏهن هوءَ سنگمرمر جي
 عطردانيءَ ۾ عطر کڻي آئي، ۽ عیسیٰ جي پيرن وٽ پٺيان بيھي پنھنجن
 ڳوڙھن سان عیسیٰ جا پير آلا کيائين ۽ پنھنجن وارن سان انھن کي اُگھيائين
 ۽ سندس پير چمي انھن تي عطر مڪيائين. ۳۹) تنھن تي فريسي، جنھن عیسیٰ
 جي دعوت ڪئي هئي سو هي ڏسي پنھنجي دل ۾ چوڻ لڳو ته ”جيڪڏھن
 هي شخص نبي هجي ها ته جيڪر سڃاڻي وٺي ها ته هيءَ عورت جيڪا
 کيس هٿ تي لائي سا ڪهڙي قسم جي عورت آهي، چالاءِ جو هوءَ ته
 گنهگار آهي!“ ۴۰) تنھن تي عیسیٰ چيو ته ”اي شمعون! تو کي ڪجهه
 چوڻو اٿر.“ شمعون چيو ته ”استادم بيشڪ چئو.“ ۴۱) تنھن تي عیسیٰ چيو
 ته ”هڪڙي لهڻيدار جا ٻه قرضدار هئا. هڪڙي ڏانھن پنج سؤ چانديءَ جا
 سڪا هئس ۽ ٻئي ڏانھن پنجاھه. ۴۲) پر انھن وٽ ڪجهه به ڪونه هو جو
 کڻي ان کي واپس ڪن، تنھنڪري ٻنھي کي بخشي ڇڏيائين. هاڻي انھن
 ٻنھي مان کيس گھڻو پيار ڪير ڪندو؟“ ۴۳) شمعون وراڻي ڏيئي چيو ته ”آءُ
 يائينان ٿو ته جنھن کي گھڻو بخش ڪيائين، اهو.“ تڏهن عیسیٰ چيو ته
 ”تو صحيح جواب ڏنو.“ ۴۴) پوءِ انھيءَ عورت ڏانھن منھن ڪري شمعون
 کي چيائين ته ”هن عورت کي ڏسين ٿو؟ آءُ تنھنجي گھر آيس ته تو مون
 کي پيرن ڌوئڻ لاءِ پاڻي به نه ڏنو، پر هن منھنجا پير پنھنجن ڳوڙھن سان
 ڌوئا ۽ پنھنجن وارن سان اُگھيا آهن. ۴۵) تو مون کي چميو به ڪين، پر جيئن
 آءُ آيو آهيان ته هن منھنجي پيرن کي چمڻ کان بس ئي ڪين ڪئي آهي.
 ۴۶) تو منھنجي مٿي کي تيل نه مڪيو پر هن ته منھنجن پيرن کي عطر مڪيو
 آهي. ۴۷) انھيءَ ڪري آءُ تو کي ٻڌايان ٿو ته هن جا گناهه جيڪي گھڻا
 هئا بخشيا ويا آهن، تنھنڪري هن گھڻو پيار ڪيو آهي. پر جنھن جا گناهه
 ٿورا هئا جيڪي بخشيا ويا سو ٿورو پيار ٿو ڪري.“ ۴۸) پوءِ انھيءَ عورت
 کي چيائين ته ”تنھنجا گناهه بخشيا ويا.“ ۴۹) تڏهن جن عیسیٰ سان گڏ
 دسترخوان تي ويٺي کادو سي پنھنجيءَ دل ۾ چوڻ لڳا ته ”هيءُ ڪير آهي جو
 گناهه به بخشي ٿو؟“ ۵۰) پر عیسیٰ انھيءَ عورت کي چيو ته ”تنھنجي ايمان
 تو کي بچايو آهي، دلجاءِ سان هلي وڃ.“

عورتن جو عيسيٰ سان گڏجي هلڻ

① تنهن کان پوءِ هيئن ٿيو جو عيسيٰ شهر شهر ۽ ڳوٺ ڳوٺ ۾ تبليغ ڪندو ۽ خدا جي بادشاهت جي خوشخبري ٻڌائيندو پئي گهميو. ٻارهن شاگرد به ساڻس گڏ هئا ② ۽ ڪي عورتون به هيون جيڪي پوتن ۽ مرضن کان چٽي چڱيون پليون ٿيون هيون. انهن ۾ مريم به هئي، جيڪا مگداليني ڪري سڏبي هئي ۽ جنهن مان ست پوت نڪتا هئا ③ يوعانام جيڪا هيروديس جي صلاحڪار خوزا جي زال هئي، سوسنا ۽ ٻيون به ڪيتريون عورتون هيون جن پنهنجي مال متاع سان عيسيٰ ۽ سندس ٻارهن شاگردن جي خدمت پئي ڪئي.

بج چٽڻ واري جو مثال

(متي ۹:۱۳-۹، مرقس ۹:۴-۹)

④ جڏهن شهر شهر جا ماڻهو عيسيٰ وٽ اچي گڏ ٿيا ته هڪڙو وڏو ميڙ ٿي پيو. پوءِ هڪڙو مثال ڏيندي کين چيائين ته ⑤ ”هڪڙو هاري بج چٽڻ ويو ۽ بج چٽيندي ڪي داڻا اچي رستي تي ڪريام جي لتاڙجي ويا ۽ پڪي انهن کي چڱي ويا. ⑥ ڪي داڻا وري ٽڪر تي ڪريا ۽ سلا اڃا اُڀريا ئي مس ته سڪي ويا ۽ چوٽه انهن کي ريڄ ڪونه پهتو هو. ⑦ پيا وري ڪانڊيرن ۾ ڪريا ۽ ڪانڊيرام جي انهن سان گڏ اُڀريا تن انهن کي اُسرڻ نه ڏنو. ⑧ پيا پليءَ زمين تي ڪريا ۽ اُسري سئوڻو ڦر ڏنائون.“ اهي ڳالهيون ڪندي وڏي واڪي چيائين ته ”جنهن کي ڪن آهن سو پلي ٻڌي.“

مثالن جو مطلب

(متي ۱۰:۱۳-۱۰، مرقس ۱۰:۴-۱۲)

⑨ عيسيٰ کان سندس شاگردن پڇيو ته ”هن مثال جو مطلب ڇا آهي؟“
⑩ تنهن تي هن چيو ته ”اوهان کي خدا جي بادشاهت جي گجهن جي

سمجھ ڏني ويئي آهي، پر ٻين کي مثالن سان ٻڌايو ويو آهي ته اهي نهاريندي نه ڏسن ۽ ٻڌندي نه سمجهن.“

ٻج چٽڻ واري مثال جي سمجهاڻي

(متي ۱۳:۱۸-۲۳، مرقس ۴:۱۳-۲۰)

① ”هاڻي انهيءَ مثال جو مطلب هي آهي ته ٻج آهي خدا جو ڪلام. ② جيڪي رستي تي ڪريا تنهن رستي جي معنيٰ آهي ماڻهو آهن جيڪي ٻڌن ٿا، پوءِ شيطان اچي انهيءَ ڪلام کي سندن دلين مان ڪڍي ٿو ته متان اهي ايمان آڻين ۽ کين چوٽڪارو ملي. ③ ٽڪر وارا اهي ماڻهو آهن، جيڪي ڪلام ٻڌن ٿا تڏهن خوشيءَ سان قبول ته ڪن ٿا، پر پاڙ نه هئڻ ڪري ٿورو وقت ايمان آڻي پوءِ آزمائش جي مهل ڦري ٿا وڃن. ④ جيڪي ڪانڊيرن ۾ ڪريا سي ڪانڊيرا اهي ماڻهو آهن، جي ٻڌن ته ٿا پر هلندي هلندي حياتيءَ جي گڻڻين ۾ دولت ۽ عيش عشرت ۾ ڦاسجي ٿا پون ۽ سندن ڦر پڇي ئي ڪونه ٿو. ⑤ پر جيڪي پليءَ زمين تي ڪريام سا پلي زمين اهي ماڻهو آهن جي ڪلام ٻڌن ٿا ۽ سچيءَ دل ۽ سالم دماغ سان ان کي ساندين ٿا ۽ صبر سان ڦر جهلين ٿا.“

ڏيئو ڍڪڻ هيٺان رکڻ

(مرقس ۴:۲۱-۲۵)

① ”اهڙو ڪوبه ڪونهي جيڪو ڏيئو ٻاري ڍڪڻ سان ڍڪي، يا ڪتولي هيٺان رکي، پر ڏيائڻ تي ٿو رکي ته جيئن اندر ايندڙن کي سوجهرو ملي. ② مطلب ته اهڙي ڪابه شيءِ لڪل نه آهي جا پڌري نه ٿيندي ۽ ڪابه ڳالهه ڳجهي نه آهي جنهن جي خبر نه پوندي ۽ جيڪا ظاهر نه ٿيندي. ③ تنهنڪري خبردار رهو ته اوهين ڪهڙيءَ طرح ٿا ٻڌو، چوٽه جنهن وٽ ڪجهه آهي تنهن کي وڌيڪ ڏنو ويندو ۽ جنهن وٽ ڪجهه به ڪونهي تنهن کان اهو به ڪسيو ويندو جنهن کي هو پنهنجو سمجهي ٿو.“

۱۶:۸ مت ۱۵:۵، لو ۳۳:۱۱ ۱۷:۸ مت ۲۶:۱۰، لو ۲:۱۲

۱۸:۸ مت ۲۹:۲۵، لو ۲۶:۱۹

عيسي جي ماءُ ۽ ڀائر

(متي ۱۲: ۴۶-۵۰، مرقس ۳: ۳۱-۳۵)

① عيسيٰ جي ماءُ ۽ ڀائر وٽس آيا پر ميٽر جي ڪري هنن تائين پهچي نه سگهيا. ② تنهن تي ڪن چيس ته ”اوهان جي ماءُ ۽ اوهان جا ڀائر ٻاهر بيٺا آهن ۽ اوهان سان ملڻ ٿا چاهين.“ ③ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”منهنجي ماءُ ۽ منهنجا ڀائر اهي آهن جيڪي خدا جو ڪلام ٻڌن ٿا ۽ ان تي عمل ڪن ٿا.“

طوفان بند ڪرڻ

(متي ۸: ۲۳-۲۷، مرقس ۴: ۳۵-۴۱)

① هڪڙي ڏينهن عيسيٰ پنهنجن شاگردن جي پيڙيءَ ۾ گهڙي آيو ۽ کين چيائين ته ”هلو ته ڍنڍ جي ڀرين ۾ هلون.“ سو هو پيڙي چوڙي روانا ٿيا. ② جيئن هو هليا پئي ته عيسيٰ کي نند وٺي ويئي. ڍنڍ تي ڏاڍو واڻ اچي چٽڪيو ۽ پيڙي پاڻيءَ سان ڀرجڻ لڳي ۽ انهن جي جان خطري ۾ هئي. ③ تڏهن اهي عيسيٰ وٽ آيا ۽ کيس جاڳائي چيائون ته ”اي سائين! اي سائين! اسين ته ٻڏڻ تي آهيون.“ تنهن تي هو اٿيو ۽ واڻ ۽ پاڻيءَ جي لهرن کي چينپيائين، جنهن تي طوفان بيهجي ويو ۽ ناپر ٿي ويئي. ④ تڏهن عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”اوهان جو ايمان ڪٿي آهي؟“ تنهن تي اهي ڊڄي ويا ۽ عجب وچان هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هي ڪير آهي جو هوا ۽ پاڻيءَ کي حڪم ٿو ڪري ته اهي به کيس مڃن ٿا!“

پوتن ورتل ماڻهو کي شفا ڏيڻ

(متي ۸: ۲۸-۳۴، مرقس ۵: ۱-۲۰)

① پوءِ اهي گراسينين جي علائقي ۾ وڃي پهتا جو گليل ڍنڍ جي ٻيءَ ڀر تي آهي. ② جڏهن عيسيٰ سڪيءَ تي آيو ته کيس شهر جو هڪڙو ماڻهو مليو جنهن ۾ پوت هئا. هو ڪيترن ڏينهن کان نڪي ڪپڙا پائيندو هو ۽ نڪي گهر ۾ رهندو هو پر قبرستان ۾ گذاريندو هو. ③ جڏهن عيسيٰ

کي ڏنائين تڏهن رڙ ڪري سندس پيرن تي ڪري پيو ۽ واڪو ڪري چيائينس ته ”اي عيسيٰ خدا تعاليٰ جا فرزند! مون سان تنهنجو ڪهڙو واسطو؟ آءُ تو کي منت ٿو ڪريان ته مون کي عذاب نه ڏي.“ (۲۹) چالاءِ جو عيسيٰ انهيءَ پوت کي حڪم ڪيو هو ته ”هن ماڻهوءَ مان نڪري وڃ.“ اهو پوت اڪثر انهيءَ کي وٺندو هو ۽ ماڻهو کيس زنجيرن ۽ پيڙين سان ٻڏي قابو ڪندا هئا پر هو زنجيرن کي ٽوڙي وجهندو هو ۽ پوت کيس رڻپٽ ۾ گهلي ويندو هو. (۳۰) عيسيٰ انهيءَ ماڻهوءَ کان پڇيو ته ”تنهنجو نالو ڇا آهي؟“ هن جواب ڏنو ته ”لشڪر.“ چوٽه منجهس گهڻن پوتن جو واسو هو. (۳۱) انهن پوتن عيسيٰ کي منت ڪئي ته ”اسان کي اوڙاهه ۾ وڃڻ جو حڪم نه ڏيو.“

(۳۲) پيرسان هڪڙو سوئرن جو وڏو ڌڻ ٽڪر تي پئي چريو. پوءِ پوتن عيسيٰ کي منت ڪئي ته ”اسان کي هنن ۾ گهڙڻ جي موڪل ڏيو.“ سو هن کين موڪل ڏني. (۳۳) تنهن تي اهي پوت انهيءَ ماڻهوءَ مان نڪري سوئرن ۾ گهڙي ويا ۽ اهو ڌڻ لاهيءَ تان ڌوڪيندو اچي ڏيندو ۽ پيو ۽ ٻڏي مئو.

(۳۴) مال چارڻ وارا اهو حال ڏسي وٺي پڳا ۽ وڃي شهر ۽ ٻهراڙيءَ ۾ اها خبر ٻڌايائون. (۳۵) تنهن تي ماڻهو اهو حال ڏسڻ لاءِ نڪري آيا ۽ عيسيٰ وٽ اچي ڏسن ته اهو ماڻهو جنهن مان پوت نڪري ويا هئا سو ڪپڙا پائي پوري هوش ۾ عيسيٰ جي پيرن وٽ ويٺو آهي. انهن سڀني کي ڊپ وٺي ويو، (۳۶) ۽ جن اهو رنگ ڏٺو هوم تن انهن کي ٻڌايو ته ڪهڙيءَ طرح پوتن ورتل شخص چڱو پلو ٿيو. (۳۷) گراسينين جي اوسي پاسي وارن سڀني ماڻهن کيس منت ڪئي ته ”اسان وٽان هليو وڃ،“ چوٽه انهن کي ڏاڍو ڊپ وٺي ويو هو. سو عيسيٰ پيڙيءَ ۾ چڙهي موٽي ويو. (۳۸) جنهن ماڻهوءَ مان پوت نڪري ويا هئا تنهن کيس منت ڪري چيو ته ”مون کي پاڻ سان وٺي هلو.“ پر عيسيٰ کيس موٽائي گهر موڪليو ۽ چيائينس ته (۳۹) ”وڃي ٻڌاءِ ته خدا تو سان ڪهڙي نه پلائي ڪئي آهي.“ پوءِ هو موٽي ويو ۽ وڃي سڄي شهر ۾ مشهور ڪيائين ته ”عيسيٰ مون سان ڪيڏي نه پلائي ڪئي آهي.“

يائرس جي ڌيءَ کي جيارڻ ۽ عورت کي شفا ڏيڻ

(متي ۹: ۱۸-۲۶، مرقس ۵: ۲۱-۴۳)

۴۰) جڏهن عيسيٰ موٽي آيو تڏهن ماڻهن سندس وڏو آڌرڀاءُ ڪيو، ڇو ته سڀني سندس واٽ پئي ڏني. ۴۱) پوءِ يائرس نالي هڪڙو ماڻهو آيو، جو عبادت خاني جو سردار هو ۽ عيسيٰ کي پيرين پئي عرض ڪيائين ته ”منهنجي گهر هلو.“ ۴۲) ڇو ته هن جي سڪيلڌي ڌيءَ جنهن جي عمر اٽڪل ٻارهن ورهيه هئي سا مرڻ تي هئي.

پوءِ جيئن جيئن عيسيٰ ساڻس گڏ پئي آيو تيئن تيئن ماڻهو مٿس گاهت پئي ٿيا. ۴۳) اتي هڪڙي عورت هئي جنهن کي ٻارهن ورهين کان رت پيو ايندو هو ۽ هن پنهنجي سڄي ميڙي چونڊي طبيبن پٺيان وڃائي ڇڏي هئي، پر ڪوبه ڇٽائي نه سگهيو هوس. ۴۴) اها عيسيٰ جي پٺيان آئي ۽ اچي سندس ڪپڙن جي پلو کي هٿ لڌائين ته انهيءَ دم هن جو رت وهڻ بند ٿي ويو. ۴۵) تڏهن عيسيٰ پڇيو ته ”مون کي ڪنهن هٿ لڌو؟“ تنهن تي سڀئي انڪار ڪرڻ لڳا. پر پطرس چيو ته ”سائين! ماڻهو اوهان تي گاهت پيا ٿين ۽ اوهان تي ڪرڻ ٿا پيا.“ ۴۶) پر عيسيٰ چيو ته ”ڪنهن ته مون کي هٿ لڌو. آءُ ڄاڻان ٿو، ڇاڪاڻ ته مون مان قدرت نڪتي آهي.“ ۴۷) جڏهن عورت ڏٺو ته ’آءُ لڪي نه ٿي سگهان،‘ تڏهن ڏڪندي ڏڪندي آئي ۽ عيسيٰ جي پيرن تي ڪري پئي. هن سڀني جي روبرو کيس ٻڌايو ته ڪهڙي سبب هن کيس هٿ لڌو ۽ ڪهڙي طرح هو هڪدم چڱي پلي ٿي پئي. ۴۸) عيسيٰ چيس ته ”ڌيءَ، تنهنجي ايمان تو کي ڇٽايو آهي، دلجاءِ سان هلي وڃ.“

۴۹) اڃا هن ڳالهائين ٿي بيٺي ته عبادت گاهه جي سردار جي گهر مان ڪنهن اچي يائرس کي چيو ته ”تنهنجي ڌيءَ مري ويئي، هاڻي استاد کي تڪليف نه ڏي.“ ۵۰) پر عيسيٰ هي ٻڌي کيس چيو ته ”گهٻراءِ، نه رڳو ويساهه رک ته هو بچي پوندي.“ ۵۱-۵۳) پوءِ هو جڏهن انهيءَ گهر ۾ آيو ته ڏٺائين ته سڀني چوڪريءَ لاءِ پئي رنو ۽ پٺيو. تنهن تي عيسيٰ چين ته ”روئو نه، ڇو ته هو مٿي ڪانهي پر ستي پئي آهي.“ جنهن تي هو عيسيٰ تي نٿوليون ڪرڻ لڳا، ڇاڪاڻ جو انهن کي يقين هو ته هو مري ويئي آهي. پوءِ عيسيٰ

پطرس ۽ يوحنا ۽ يعقوب ۽ چوڪريءَ جي ماءُ پيءُ کان سواءِ ٻئي ڪنهن کي به پاڻ سان گڏ چوڪريءَ جي ڪمري ۾ اچڻ نه ڏنو. (۵۴) اتي عيسيٰ چوڪريءَ جو هٿ جهلي کيس سڏي چيو ته ”اي نينگري! اٿ.“ (۵۵) تڏهن هن ۾ وري ساھه اچي پيو ۽ هو هڪدم جيئري ٿي اٿي ويئي. عيسيٰ حڪم ڏنو ته ”ڪجهه کائڻ لاءِ ڏيو.“ (۵۶) چوڪريءَ جي ماءُ پيءُ کي حيران ٿي ويئي. سو عيسيٰ کين تاڪيد ڪري چيو ته ”هي جيڪي ڪجهه ٿيو آهي، تنهن جي ڪنهن سان به ڳالهه نه ڪجو.“

ٻارهن شاگردن کي موڪلڻ

(متي ۱۰: ۵-۱۵، مرقس ۶: ۷-۱۳)

۹ ① عيسيٰ پنهنجن ٻارهن شاگردن کي سڏي کين هيءَ طاقت ۽ اختياري ڏني ته هو سڀني ڀوتن کي ڪڍڻ ۽ بيمارن کي شفا ڏين. (۲) پوءِ انهن کي موڪليائين ته ”وڃي خدا جي بادشاهت جي منادي ڪريو ۽ بيمارن کي شفا ڏيو.“ (۳) انهن کي چيائين ته ”رستي لاءِ ڪجهه به نه کڻجو نه لٽ، نه ٻاچڪو، نه ماني، نه روڪڙ ۽ نه به پهاڙ. (۴) جنهن گهر ۾ وڃو ته اتي ايستائين تڪجو جيستائين ان شهر مان روانا نه ٿيو. (۵) جيڪي ماڻهو اوهان کي قبول نه ڪن، ته انهيءَ شهر کان ٻاهر نڪري پنهنجن پيرن جي مٿي چنڊي چڏجو ته جيئن مٿن شاهدي قائم ٿئي.“ (۶) اهي شاگرد روانا ٿيا ۽ ڳوٺ ڳوٺ مان لنگهندي خوشخبري ٻڌائيندا ۽ هر هنڌ ماڻهن کي شفا ڏيندا ويا.

هيروديس جي پریشاني

(متي ۱۴: ۱-۱۲، مرقس ۶: ۱۴-۲۹)

④ هاڻي جڏهن سڄو احوال گليل جي حاڪم هيروديس جي ڪن تي

① پيرن جي مٿي چنڊي چڏجو: انهيءَ دور جي هڪ رسم جنهن مان مراد ڪنهن ڳالهه کي رد ڪرڻ جي صورت ۾ ساري ذميوارِي سندن مٿان هجڻ جو اظهار ڪرڻ آهي.

۵-۳: ۹ لو ۱۰: ۴-۱۱ ۵: ۹ رس ۱۳: ۵ ۸-۷: ۹ مت ۱۶: ۱۴، مر ۸: ۲۸، لو ۹: ۱۹

پيو ته هو ڏاڍو اچي پریشان ٿيو ۽ چالاڪو ڪن پئي چيو ته ”يحيٰ مٿن مان جيئرو ٿيو آهي.“ ⑧ ڪن پئي چيو ته ”الياس ظاهر ٿيو آهي“ ۽ وري ٻين پئي چيو ته ”آڳاٽن نبين مان ڪو پيو وري جيئرو ٿيو آهي.“ ⑨ تنهن تي هيروديس چيو ته ”يحيٰ جي ته مون سسي لهرائي ڇڏي هئي. پر هيءُ ڪير آهي جنهن جون ههڙيون ڳالهيون ٿا ٻڌون؟“ تڏهن هو عيسيٰ سان ملڻ جي ڪوشش ڪندو رهيو.

پنج هزار ماڻهن کي ماني ڪرائڻ

(متي ۱۴: ۱۳-۲۱، مرقس ۶: ۳۰-۴۴، يوحنا ۶: ۱-۱۴)

⑩ رسول جڏهن موتي آيا ته تڏهن عيسيٰ کي سڄو احوال ڪري ٻڌايائون جيڪي ڪيو هئائون. عيسيٰ انهن کي پاڻ سان خلاصو بيت صيدا نالي شهر ڏانهن وٺي ويو. ⑪ پر جڏهن ماڻهن جي ميڙن کي انهيءَ ڳالهه جي خبر پئي، تڏهن اهي به عيسيٰ جي پٺيان اٿي هليا. هو انهن سان خوشيءَ سان مليو ۽ کين خدا جي بادشاهت جون ڳالهيون ٻڌائڻ لڳو ۽ جن کي شفا جي ضرورت هئي تن کي چڱو پلو ڪيائين.

⑫ جڏهن سج لهڻ تي ٿيو ته ٻارهن شاگردن اچي عيسيٰ کي چيو ته ”ماڻهن کي موڪل ڏيو ته اوسي پاسي وارن ڳوٺن ۽ واهڻن ۾ وڃي تڪن ۽ ڪاٺ پيٽ جو بلو ڪن، ڇاڪاڻ ته اسين هت سڄي هنڌ ۾ آهيون.“ ⑬ عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”اوهين ڪاٺ لاءِ ڏيون.“ تنهن تي شاگردن چيو ته ”اسان وٽ ته پنجن مانين ۽ ٻن مڇين کان سواءِ ٻيو ڪجهه به ڪونهي. باقي جيڪڏهن اوهين چئو ته اسين هيڏي وڏي ميڙ لاءِ وڃي کاڌو خريد ڪري اچون.“ ⑭ چالاڪو اهي پنج هزار کن مرد هئا. تڏهن عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”هنن کي پنجاهه پنجاهه جي ٽولين ۾ ڪري ويهاريو.“ ⑮ شاگردن ائين ئي ڪيو ۽ سڀني کي ويهاريو. ⑯ تڏهن پاڻ اهي پنج مانين ۽ ٻه مڇيون وٺي آسمان ڏانهن ناهاري انهن ۾ برڪت گهريائين، پوءِ اهي پڇي شاگردن کي ڏيندو ويو ته ماڻهن جي اڳيان رکندا وڃن. ⑰ پوءِ ته انهن سڀني کائي ڍڪيو ۽ جيڪي تڪر ڳيا بچيا تن جون ٻارهن ڪاريون پري ڪيائون.

پطرس جو عیسیٰ بابت اظهار

(متی ۱۶: ۱۳-۱۹، مرقس ۸: ۲۷-۲۹)

⑱ هڪ دفعي جڏهن عیسیٰ اڪيلو دعا گهري رهيو هو ۽ شاگرد ساڻس گڏ هئا تڏهن انهن کان پڇيائين ته ”ماڻهو منهنجي لاءِ ڇا ٿا چون ته آءُ کير آهيان؟“ ⑲ شاگردن ورائيو ته ”ڪي چون ٿا ته اوهين يحيٰ بپتسما ڏيڻ وارا آهيو ڪي چون ٿا ته اوهين الیاس آهيو ۽ ڪي وري چون ٿا ته اوهين اڳاڻن نبين مان ڪو ٻيو جيئرو ٿي اٿيا آهيو.“ ⑳ هن شاگردن کان پڇيو ته ”اوهين ڇا ٿا چئو ته آءُ کير آهيان؟“ تنهن تي پطرس چيس ته ”تون خدا جو مسیح آهين.“

پنهنجي ڏک ۽ موت بابت ٻڌائڻ

(متی ۲۰: ۱۶-۲۸، مرقس ۸: ۳۰-۹: ۱)

㉑ تڏهن عیسیٰ شاگردن کي تاڪيد ڪري حڪم ڏنو ته ”اها ڳالهه ڪنهن سان به نه ڪجو.“ ㉒ کين وڌيڪ چيائين ته ”ابن آدم لاءِ ضروري آهي ته هو گهڻيون سختيون سهي ۽ بزرگ، سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم کيس رد ڪن. هو ماريو ويندو ۽ ٽئين ڏينهن تي وري جيئرو ٿي اٿندو.“ ㉓ پوءِ سڀني کي چيائين ته ”جيڪو منهنجي پٺيان اچڻ گهري، سو پنهنجي خوديءَ کي ماري ۽ روزانو پنهنجو صليب کڻي منهنجي پٺيان هلي.“ ㉔ چوڻ جيڪو پنهنجي جان بچائڻ چاهيندو سو اها وڃائيندو. پر جيڪو منهنجي لاءِ پنهنجي جان وڃائيندو سو انهيءَ کي بچائيندو. ㉕ چوڻ جيڪڏهن ماڻهو کڻي سڄي دنيا هٿ ڪري، پر پنهنجي جان وڃائي يا انهيءَ کي نقصان ۾ وجهي ڇڏي ته ڪهڙو فائدو ٿيندس؟ ㉖ ڇاڪاڻ ته جيڪو مون کان ۽ منهنجي ڪلام کان شرمائيندو تنهن کان ابن آدم به شرمائيندو جڏهن هو پنهنجي، پنهنجي پيءُ جي ۽ پاڪ ملائڪن جي جلوي ۾ ايندو. ㉗ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪي هتي بيٺا آهن تن مان

۱۹:۹ مت ۱:۱۴-۲، مر ۶:۱۴-۱۵، لو ۹:۷-۸، يو ۶:۶۸-۶۹

۲۳:۹ مت ۱۰:۳۸، لو ۱۴:۲۰، ۲۴:۹ مت ۱۰:۳۹، لو ۱۷:۳۳، يو ۱۲:۲۵

ڪي ايسٽائين موت جو ذائقو نه چڪندام جيستائين خدا جي بادشاهت
ڪي نه ڏسندا.

عيسيٰ جو نوراني صورت ۾ ظاهر ٿيڻ

(متي ۱۷: ۱-۸، مرقس ۹: ۲-۸)

۲۸) انهن ڳالهين کان پوءِ اٽڪل اٺن ڏينهن بعد عيسيٰ پاڻ سان گڏ پطرس ۽
يوحنا ۽ يعقوب کي وٺي هڪڙي جبل تي دعا گهرڻ لاءِ ويو. ۲۹) جيئن ئي هو
دعا گهري رهيو هو ته سندس صورت بدلجي پيئي ۽ سندس پوشاڪ نوراني
ٿي پيئي. ۳۰) اتي جو اتي ٻن شخصن کي عيسيٰ سان ڳالهيون ڪندي ڏٺو
ويو، جيڪي موسيٰ ۽ الياس نبي هئا. ۳۱) جن جلال ۾ پئي ڏيکاري ڏني ۽
سندس موت بابت ڳالهايو پئي جو يروشلم ۾ ٿيو هو. ۳۲) ان وقت پطرس ۽
سندس سنگتي اگهور نند ۾ هئا ۽ جڏهن جاڳيا تڏهن عيسيٰ جو جلوو
ڏسڻ ۾ آين ۽ ٻه ماڻهو ساڻس گڏ بيٺل ڏٺائون. ۳۳) جڏهن موسيٰ ۽ الياس
عيسيٰ وٽان وڃڻ لڳا تڏهن پطرس عيسيٰ کي چيو ته ”اي سائين! اسان جا
پاڳ پلا آهن جو اسين هتي آهيون، سو ٽي تنبو ڪڍي ٿا ڪوڙيون، هڪڙو اوهان
لاءِ، ٻيو موسيٰ لاءِ ۽ ٽيون الياس لاءِ.“ پر کيس حقيقت ۾ خبر ئي ڪانه
هئي ته ڇا ٿو چوي. ۳۴) اڃا هن ائين چيو ئي پئي ته ڪڪر اچي مٿن چانو
ڪئي ۽ جڏهن اهي ڪڪر ۾ گهرڻ لڳا ته شاگرد ڊڄي ويا. ۳۵) ڪڪر
مان آواز آيو ته ”هي منهنجو چونڊيل فرزند آهي، سو اوهين هن جي ڌيان
سان ٻڌو.“ ۳۶) جڏهن اهو آواز آيو تڏهن عيسيٰ اڪيلو ئي ڏسڻ ۾ آيو. پوءِ
شاگردن کي ماڻ ڪئي ۽ جيڪي ڳالهيون ڏٺيون هئائون تن مان ڪابه
انهيءَ وقت ڪنهن سان به نه ڪيائون.

هڪ چوڪري مان پوت ڪيڻ

(متي ۱۷: ۱۷-۱۸، مرقس ۹: ۱۴-۲۷)

۳۷) ٻئي ڏينهن تي هو جبل تان لٿا ته وڏو ميڙ اچي عيسيٰ سان گڏيو.

۹: ۲۸-۲۵ پط. ۱: ۱۷-۱۸ ۹: ۲۵ يس ۱: ۴۲ مت ۳: ۱۷ ۱۲: ۱۸ م

مر ۱: ۱۱ لو ۳: ۲۲

③۸ هڪ ماڻهو ميڙ مان رڙ ڪري چيو ته ”اي استاد! آءُ اوهان کي منٿ ٿو ڪريان ته منهنجي پٽ کي هلي ڏسوم چوته اهو منهنجو سڪيلڌو آهي. ③۹ هن کي هڪڙو پوت اچي ٿو وٺي، جنهن ڪري اوچتو وٺيو رڙيون ڪري. اهو اهڙو ٿو گهٽيس جو گف پئي وهيس ۽ چچريو ڇڏيس. پوءِ مس مس ٿو منجهائيس نڪري. ④۰ مون اوهان جي شاگردن کي به عرض ڪري چيو ته ’ان کي ڪڍو، پر اهي ڪڍي نه سگهيا.‘ ④۱ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”اي بي يقين ۽ گمراهه قوم! آءُ ڪيستائين اوهان سان هوندس ۽ ڪيستائين اوهان جي سهندس؟ پنهنجي پٽ کي هيڏانهن وٺي اچ.‘ ④۲ چوڪرو اچا آيو ئي پئي ته پوت کيس هيٺ ڪيرائي وڌو ۽ ڏاڍو گهٽيائينس. پر عيسيٰ پوت کي چينيو ۽ چوڪر کي چڱو پلو ڪري سندس پيءُ جي حوالي ڪيائين. ④۳ سڀئي خدا جي ايڏي قدرت ڏسي عجب ۾ پئجي ويا.

ٻيو دفعو پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(متي ۱۷: ۲۲-۲۳، مرقس ۹: ۳۰-۳۲)

جڏهن سڀ ماڻهو عيسيٰ جي ڪمن تي عجب کائي رهيا هئا، تڏهن هن پنهنجن شاگردن کي چيو ته ④۲ ”هيءُ ڳالهه پنهنجي هيٺين سان هنڊايو ته ابن آدم ماڻهن جي حوالي ڪيو ويندو.“ ④۵ پر هنن اها ڳالهه نه سمجهي ۽ اها انهن کان گجهي رهي، انهيءَ لاءِ ته هو اها نه سمجهن. انهيءَ بابت عيسيٰ کان پڇڻ کان به ڊنا ٿي.

وڏو ڪير؟

(متي ۱۸: ۱-۵، مرقس ۹: ۳۳-۳۴)

④۶ شاگرد پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”اسان ۾ وڏو ڪير آهي؟“ ④۷ پر عيسيٰ سندن دل جو اهو خيال ڄاڻي ورتو، سو هڪڙو ننڍڙو ٻار کڻي پنهنجي ڀرسان بيهاريائين. ④۸ پوءِ شاگردن کي چيائين ته ”جيڪو هن ننڍي ٻار کي منهنجي ڪري قبول ڪندو، سو ڄڻ ته مون کي قبول ٿو ڪري ۽ جيڪو مون کي قبول ٿو ڪري، سو ڄڻ انهيءَ کي قبول ٿو ڪري

جنهن مون کي موڪليو آهي، ڇالاءِ جو جيڪو اوهان سڀني ۾ ننڍو آهي سو ئي وڏو ٿيندو.“

مخالف ۽ طرفدار ڪير؟

(مرقس ۹:۳۸-۴۰)

④۹ يوحنا چيو ته ”اي سائين! اسان هڪڙي ماڻهوءَ کي اوهان جي نالي تي پوت ڪيندي ڏٺو ته اسان کيس منع ڪئي، چوڻه هو اسان سان گڏ تنهنجي پيروي نه ٿو ڪري.“ ⑤۰ پر عيسيٰ چين ته ”منع نه ڪريوس، ڇاڪاڻ ته جيڪو اوهان جي خلاف نه آهي اهو اوهان جي پاسي آهي.“

سامري ڳوٺ ۾ نه قبولجڻ

⑤۱ جڏهن عيسيٰ جي مٿي ڪجهي وڃڻ جا ڏينهن ويجهڻا ٿيا، تڏهن هن يروشلم ڏانهن رخ ڪرڻ جو پڪو پھه ڪيو. ⑤۲ پاڻ کان اڳ ۾ قاصد موڪليائين. اهي روانا ٿي هڪڙي سامري ڳوٺ ۾ آيا ته جيئن اتي عيسيٰ لاءِ هر شيءِ جو انتظام ڪن. ⑤۳ پر اتان جي ماڻهن عيسيٰ کي قبول نه ڪيو، ڇاڪاڻ ته سندس رخ يروشلم ڏانهن هو. ⑤۴ تڏهن سندس شاگردن يعقوب ۽ يوحنا هي ڏسي چيو ته ”اي خداوند! جيڪڏهن اوهان جي مرضي هجي ته اسين آسمان مان باهه کي حڪم ڪريون ته هنن کي اچي برباد ڪري.“ ⑤۵ پر عيسيٰ ڦري هنن کي چيڻيو ⑤۶ ۽ هو ٻئي ڳوٺ ڏانهن روانا ٿي ويا.

عيسيٰ جا پوئلڳ ڪير؟

(متي ۸:۱۹-۲۲)

⑤۷ جيئن هو واٽ وٺيو پئي ويا ته هڪڙي ماڻهوءَ عيسيٰ کي چيو ته ”جيڏانهن اوهين ويندا، اوڏانهن آءُ به اوهان جي پٺيان هلندس.“ ⑤۸ عيسيٰ هن کي چيو ته ”لومڙين کي ڏريون آهن ۽ پڪين کي اڪيرا آهن، پر ابن آدم کي اها جاءِ به ڪانهي جتي مٿو لڪائي آرام ڪري.“ ⑤۹ عيسيٰ ٻئي کي چيو ته ”منهنجي پٺيان اچ.“ پر هن جواب ڏنس ته ”اي سائين!

مون کي تيسٽائين موڪل ڏيو جيستائين منهنجو پيءُ دفن ٿئي.“ ① تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”چڏ ته پلي مڙدا وڃي مڙدن کي دفنائين، پر تون وڃي ماڻهن کي خدا جي بادشاهت جي خبر ٻڌاءِ.“ ② هڪڙي ٻئي به عيسيٰ کي چيو ته ”آءُ اوهان جي پٺيان هلندس، پر پهريائين اجازت ڏيو ته گهر جي ماڻهن کان موڪلائي اچان.“ ③ تنهن تي عيسيٰ هن کي چيو ته ”جيڪو پنهنجو هٿ هر جي مٿي تي رکي وري پوئتي ٿو نھاري، سو خدا جي بادشاهت جي لائق نه آهي.“

ٻاهتر چئن کي موڪلڻ

① هن کان پوءِ خداوند ٻاهتر چٽا پيا به مقرر ڪيا، جيڪي ٻن ٻن جي ٽوليءَ ۾ هر انهيءَ شهر ۽ جاءِ تي اڳ ۾ ويا جتي کيس پاڻ وڃڻو هو. ② انهن کي چيائين ته ”فصل بلڪل پلو آهي، پر لٽندڙ ٿورا آهن. تنهنڪري فصل جي مالڪ کي عرض ڪريو ته لاڀاري لاءِ ماڻهو ڏياري موڪلي.“ ③ وڃو آءُ اوهان گهٽن کي چڻ ته بگهڙن منجهه ٿو موڪليان. ④ اوهين پاڻ سان ڪابه گوٺري، ٻاچڪو يا جتي نه کڻجو ۽ نه ڪنهن کي وات تي سلام ٿي ڪجو. ⑤ جنهن گهر ۾ وڃو ته پهريائين انهيءَ گهر جي سلامتي گهرجو. ⑥ جيڪڏهن اتي ڪو سلامتيءَ جو طالب هوندو ته اوهان جو سلام مٿس رهندو، نه ته موتي اوهان وٽ ايندو. ⑦ پوءِ انهيءَ ئي گهر ۾ ٽڪي پئجڻو، گهر نه ڦرجو. هو جيڪي ڪجهه اوهان کي ڏين سو کائڻو ۽ پيئڻو، چوٽه مزور پنهنجي مزوريءَ جو حقدار آهي. ⑧ جنهن جنهن شهر ۾ وڃو ۽ جي اتان جا ماڻهو اوهان کي قبول ڪن ته جيڪي ڪجهه اهي اوهان کي آڻي ڏين سو کائڻو. ⑨ جيڪي ان شهر ۾ بيمار هجن تن کي شفا ڏجو ۽ اتان جي ماڻهن کي چئجو ته ’خدا جي بادشاهت اوهان جي ويجهو اچي پهتي آهي.‘ ⑩ پر جيڪڏهن ڪنهن شهر ۾ وڃو ۽ اتان جا ماڻهو اوهان کي قبول نه ڪن، ته ان جي گهٽين ۾ نڪري هيئن چئجو ته

۹:۶۱. ۱۹:۲۰. ۲:۱۰. مت ۹:۳۸-۳۹. ۱۰:۳. مت ۱۰:۱۶. ۱۰:۴-۱۱. مت

۱۰:۴-۱۱. مر ۸:۶-۱۱. لو ۹:۳-۵. ۱۰:۴. ۱۴:۹. ۱. ۱۸:۵. ۱۰:۱۰-۱۱. رس ۱۳:۵۱.

۱۰:۱۰-۱۱. رس ۱۳:۵۱.

۱۱) 'اوهان جي شهر جي مٿي جيڪا اسان جي پيرن کي چنڀري پئي هئي، سا به ۱ چنڀدي وڃون ٿا پر هي به ڄاڻجو ته خدا جي بادشاهت اوهان جي ويجهو اچي پهتي آهي.' ۱۲) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته آخرت جي ڏينهن اهو شهر سدوم شهر کان وڌيڪ پوڳيندو.

۱۳) افسوس آهي تو تي، اي شهر خرازين! ۽ حيف آهي تو تي اي شهر بيت صيدا! ڇا لاءِ جو اوهان ۾ جيڪي معجزا ڪيا ويا آهن، سي جيڪڏهن صور ۽ صيدا ۾ ڪيا وڃن ها ته جيڪر اتان جا ماڻهو گهڻو اڳ ۾ کٽو ڍڪي مٿي ۾ خاڪ وڃي ويهي توبه ڪن ها. ۱۴) پر آخرت جي ڏينهن صور ۽ صيدا کان وڌيڪ اوهين پوڳيندا. ۱۵) اي ڪفرناحوم! ڇا تون پائين ٿو ته تون عرش تي ڪڇي ويندين؟ هرگز نه بلڪ تون ته پاتال ۾ ڦٽو ڪيو ويندين.

۱۶) عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”جيڪو اوهان جي ٻڌي ٿو سو ڇڻ منهنجي ٻڌي ٿو. جيڪو اوهان کي نه ٿو مڃي، سو ڇڻ مون کي نه ٿو مڃي ۽ جيڪو مون کي نه ٿو مڃي سو ڇڻ خدا کي نه ٿو مڃي جنهن مون کي موڪليو آهي.“

ٻاهتر ڄڻ جو موٽي اچڻ

۱۷) پوءِ اهي ٻاهتر ڄڻا ڏاڍا خوش ٿي موٽيا ۽ اچي عيسيٰ کي چيائون ته ”اي خداوند! اوهان جي نالي تي پوت به اسان جي تابع ٿيا آهن.“

۱۸) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”مون شيطان کي وڃ وانگر آسمان مان ڪرندي ڏٺو آهي. ۱۹) ڏسوم مون اوهان کي اختياري ڏيئي ڇڏي آهي ته نانگن ۽ وڇن کي لتاڙي ڇڏيو ۽ دشمن جي سموري زور تي غالب پئجي وڃوم ڪابه شيءِ اوهان کي ايڏا نه رسائيندي. ۲۰) انهيءَ ڪري خوش نه ٿيو ته

۱) پيرن جي مٿي چنڀدي وڃڻ: ڏسو لوقا ۹: ۵

۱۲:۱۰ پيد ۲۴:۱۹-۲۸ م مت ۲۴:۱۱ م ۱۵:۱۰ ۱۲:۱۰ يس ۱:۲۳-۱۸ م

حز ۱:۲۶-۲۸ م ۲۶:۲۸ م يوا ۳:۴-۸ م عا ۱:۹-۱۰ م زڪ ۲:۹-۴ ۱۲:۱۰-۱۵ م

۲۴:۱۱ م ۱۵:۱۰ يس ۱۳:۱۴-۱۵ م ۱۶:۱۰ م ۴۰:۱۰ م مر ۹:۳ م

لو ۹:۴۸ م يو ۱۳:۲۰ م ۱۹:۱۰ م زب ۹۱:۱۳ م

پوت اوهان جي تابع ٿيا آهن، پر هن ڪري خوش ٿيو جو اوهان جا نالا بهشت ۾ اڪريل آهن.“

عيسيٰ جو خوش ٿيڻ

(متي ۱۱: ۲۵-۲۷، لوقا ۱۳: ۱۶-۱۷)

۲۱) انهيءَ وقت عيسيٰ پاڪ روح جي وسيلي خوشيءَ سان پرڃي ويو ۽ هن چيو ته ”اي بابا آسمان ۽ زمين جا مالڪ! آءُ تنهنجو احسانمند آهيان جو تو هي ڳالهيون سڀاڻن ۽ سمجهه وارن کان ڳجهيون رکيون آهن ۽ سادن تي ظاهر ڪيون اٿئي. هاڻو بابا ڇالاءِ جو تنهنجي رضا ۽ خوشي انهيءَ ۾ هئي.“

۲۲) ”منهنجي پيءُ مون کي سڀني شين تي اختياري ڏني آهي. پيءُ کان سواءِ ڪوبه نه ٿو ڄاڻي ته پٽ ڪير آهي ۽ پٽ کان سواءِ ڪنهن کي به خبر نه آهي ته پيءُ ڪير آهي يا جن تي پٽ اهو ظاهر ڪري.“

۲۳) پوءِ عيسيٰ شاگردن ڏانهن ڦري انهن کي پنهنجيءَ پيءُ ۾ چيو ته ”سڀاڳا آهيو اوهين جو هي سڀ ڪجهه ڏسو ٿا پيا. ۲۴) چوٽه آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته ڪيترن ئي نبين ۽ بادشاهن جي اها خواهش هئي ته جيڪي اوهين ٿا ڏسو سو هو به ڏسن، پر نه ڏٺائون ۽ جيڪي اوهين ٿا ٻڌو سو اهي به ٻڌن، پر نه ٻڌائون.“

نيڪ سامريءَ جو مثال

۲۵) تنهن کان پوءِ شريعت جو هڪڙو عالم اٿي بيٺو ۽ عيسيٰ کي آزمائڻ لاءِ چيائين ته ”اي استاد! آءُ ڇا ڪريان جو دائمي زندگي حاصل ڪري سگهان؟“ ۲۶) تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”شريعت ۾ ڇا لکيل آهي؟ تون پڙهڻ وقت ڇا ٿو سمجهين؟“ ۲۷) هن عيسيٰ کي ورائيو ته ”تون خداوند پنهنجي خدا کي پنهنجي سڄيءَ دل ۾ پنهنجي سڄيءَ جان ۾“

۱۰: ۲۲-۳۵، ۱۰: ۱۵، ۱۰: ۲۸-۲۹، مت ۲۲: ۳۵-۴۰، مر ۱۲: ۲۸-۳۴

۱۰: ۲۷، لوقا ۱۸: ۱۹، شر ۶: ۵

پنهنجي سڄي طاقت ۽ پنهنجي سڄي سمجھ سان پيار ڪر

۶

پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.

۲۸) تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”تو پورو جواب ڏنو آهي. ائين ئي ڪر ته دائمي زندگي ملندءِ.“

۲۹) پر هن پاڻ کي صحيح ثابت ڪرڻ لاءِ عيسيٰ کي چيو ته ”منهنجو پاڙيسري ڪير آهي؟“ ۳۰) عيسيٰ وراڻيو ته ”هڪڙو ماڻهو يروشلم کان يريحو شهر ڏانهن پئي ويو ته ڌاڙيلن ۾ وڃي ڦاٽو، جن ڪپڙا به لاهي ورتس ۽ مار به ڏنائونس ۽ اڌ مٿو ڪري ڇڏي ويس. ۳۱) اتفاق سان هڪڙو ڪاهن انهيءَ رستي سان پئي ويو ۽ جڏهن هن کي ڏٺائين ته پاسو ڪري هليو ويو. ۳۲) اهڙيءَ طرح هڪڙو لاوي به انهيءَ رستي تان آيو، سو به هن کي ڏسي پاسو ڪري هليو ويو. ۳۳) پر هڪڙو سامري سفر ڪندي اچي اتان لانگهائو ٿيو. ان جڏهن هن کي ڏٺو تڏهن کيس هن تي ڪهل آئي. ۳۴) هن وٽس اچي سندس ڦٽن تي زيتون جو تيل ۽ دارون مڪي پئي ٻڌس ۽ پنهنجي وهت تي چاڙهي مسافرخاني ۾ وٺي آيس ۽ سندس خدمت ڪيائين. ۳۵) ٻئي ڏينهن تي به چانديءَ جا سڪا ڪڍي مسافرخاني واري کي ڏنائين ۽ چيائين ته ’هن جي خدمت ڪندو ره ۽ جيڪي وڌيڪ خرچ ٿئي سو آءُ وري موٽي اچي ڏيندوسان.“

۳۶) عيسيٰ شريعت جي عالم کان پڇيو ته ”هاڻي ڇا ٿو ڀانئين ته اهو شخص جو ڌاڙيلن ۾ وڃي ڦاٽو، تنهن جو هنن تنهي ڄڻ مان ڪير پاڙيسري ٿيو؟“ ۳۷) تنهن تي شريعت جي عالم وراڻيو ته ”اهو جنهن کي مٿس ڪهل آئي.“ عيسيٰ چيس ته ”تون به وڃي ائين ئي ڪر.“

مارتا ۽ مريم سان ملاقات

۳۸) عيسيٰ ۽ سندس شاگرد جيئن ئي رستو وٺيو پئي ويا ته هو هڪڙي ڳوٺ ۾ پهتا، جتي مارتا نالي هڪڙي عورت کيس پنهنجي گهر ۾ آڻي ٽڪايو. ۳۹) ان عورت جي مريم نالي هڪ ڀيڻ هئي، جنهن عيسيٰ جي پيرن وٽ ويهي سندس ڪلام وٺي ٻڌو. ۴۰) مارتا گهڻي ڪم ڪار ڪرڻ ڪري

ٿڪجي پئي ۽ اچي عيسيٰ کي چيائين ته ”اي خداوند! اوهان کي خيال نه ٿو ٿئي ته منهنجي پيٽ مون کي ڪم ڪار ۾ اڪيلو کڻي ڇڏي ڏنو آهي؟ هاڻي چئوس ته منهنجي مدد ڪري.“ (۴۱) پر خداوند ورائيس ته ”اي مارٽا! اي مارٽا! تون ڪيترين ئي ڳالهين جي ڳڻين ۽ تڪليف ۾ آهين. (۴۲) پر رڳو هڪڙي ئي ڳالهه ضروري آهي. مريم اها چڱي ڳالهه چوندي ڪئي آهي، جيڪا ان کان نه ڪسي.“

شاگردن کي دعا سيکارڻ

(متي ۹: ۶-۱۳، لوقا ۱۱: ۱-۱۰)

۱) هڪڙي دفعي ڪنهن هنڌ عيسيٰ دعا پئي گهري. جڏهن دعا گهري چڪو تڏهن سندس شاگردن مان هڪڙي چيس ته ”اي خداوند! جهڙيءَ طرح يحيي پنهنجن شاگردن کي سيڪاريو هو، اهڙيءَ طرح اسان کي به دعا سيڪاريو.“ (۲) عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”جڏهن اوهين دعا گهرو ته هيئن چئجو:

’اي بابا! شل تنهنجو نالو پاڪ مڃيو وڃي ۽ تنهنجي بادشاهت اچي.

۳) اسان جي ڏهاڙيءَ جي ماني اسان کي روزانو ڏي.

۴) اسان جا ڏوهه اسان کي معاف ڪرم

چالاءِ جو جيڪي اسان جا ڏوهي آهن

تن کي اسين به معاف ٿا ڪريون.

ان کان علاوه اسان کي آزمائش ۾ نه وجهه.“

۵) پوءِ شاگردن کي چيائين ته ”فرض ڪريو ته اوهان منجهان ڪنهن کي

ڪو دوست هجي ۽ اڌ رات جو وٽس وڃي کيس چوي ته ’اي دوست! مون

کي ٽي مانيون اڌاريون ڏي، ۶) ڇاڪاڻ ته منهنجو هڪڙو دوست مسافريءَ

تان مون وٽ آيو آهي ۽ مون وٽ ڪجهه به ڪونهي جو کڻي هن جي اڳيان

رکان. ۷) تڏهن اوهان جو دوست اوهان کي اندران ورندي ڏئي ته ’مون

کي تڪليف نه ڏي. هن مهل در بند آهي ۽ آءُ پنهنجن ٻارن سان گڏ ستل

آهيان، تنهنڪري آءُ اتي تو کي ڪجهه به ڏيئي نه ٿو سگهان. ۸) آءُ اوهان

کي ٻڌايان ٿو ته هو اوهان جي دوستيءَ ڪري نه به اٿي، پر اوهان جي گهڻين منهن جي ڪري اٿندو ۽ جيتريون مانيون اوهان کي گهرج ۾ هونديون اوتريون ڏيندو. ⑨ انهيءَ ڪري آءُ اوهان کي چوان ٿو ته گهرو ته مليو، گوليو ته ليو، در ڪڙڪايو ته کليو. ⑩ چالاڪيءَ جو جيڪو گهرندو آهي تنهن کي ملندو آهي، جيڪو گوليندو آهي تنهن کان لپندو آهي ۽ جيڪو در ڪڙڪائيندو آهي تنهن لاءِ ڪلندو آهي. ⑪ ڇا اوهان منجهه اهڙو ڪو پيءُ آهي جنهن کان سندس ٻار اچي مڃي گهري ته مڃيءَ بدران نانگ ڏيس؟ ⑫ يا سندس ٻار بيضو گهريس ته هو وڃون ڏيس؟ ⑬ جيڪڏهن اوهين باوجود بچڙا هئڻ جي، پنهنجن ٻارن کي چڱيون شيون ڏيڻ چاڻو ٿا ته اوهان جو آسمان وارو پيءُ ڪيترو نه وڌيڪ انهن کي پاڪ روح ڏيندو جيڪي کانئس گهرندا.“

عيسيٰ ۽ بعلزبول

(متي ۱۲: ۲۲-۳۰، مرقس ۳: ۲۰-۲۷)

⑭ هڪڙي دفعي عيسيٰ اهڙي ماڻهوءَ مان پوت ڪڍي رهيو هو جيڪو ڳالهائي نه ٿي سگهيو، ڇاڪاڻ ته سندس پوت گونگو هو. جڏهن منجهانئس پوت نڪتو ته هن ڳالهائڻ شروع ڪيو ۽ ماڻهو حيران ٿي ويا. ⑮ پر انهن مان ڪن چيو ته ”عيسيٰ پوتن جي سردار بعلزبول جي مدد سان پوت ٿو ڪڍي.“ ⑯ ٻين وري هن کي آزمائڻ لاءِ چيو ته ”ثابتيءَ لاءِ اسان کي ڪو خدائي معجزو ڏيکار.“ ⑰ پر عيسيٰ انهن جي نيتن کي ڄاڻيندي چيو ته ”جنهن بادشاهت ۾ ڦٽهڙو ٿو پوي سا برباد ٿيندي ۽ جنهن گهر ۾ ڏڦيڙو ٿو پوي سو گهر تباهه ٿيندو. ⑱ سو جيڪڏهن شيطان جي بادشاهت ۾ ڦٽهڙو پوي ته اها ڪيئن جٽائڻ ڪندي؟ اوهين چئو ٿا ته آءُ بعلزبول جي مدد سان پوت ٿو ڪڍان. ⑲ جيڪڏهن آءُ بعلزبول جي مدد سان پوت ٿو ڪڍان ته ڀلا اوهان جا ماڻهو ڪنهن جي ته مدد سان انهن کي ڪڍين؟ پوءِ ته اهي ئي اوهان کي ڪوڙو ڪندا. ⑳ پر جيڪڏهن آءُ خدا جي قدرت سان پوت ٿو ڪڍان ته پوءِ چاڻو ته خدا جي بادشاهت اوهان منجهه اچي پهتي آهي.“

⑲ جڏهن ڪو طاقت وارو ماڻهو پنهنجا هٿيار پنهنوار ٻڌي پنهنجي گهر جو پهرو ٿو ڏئي ته گهر جو سڀ مال متاع سلامت رهندو. ⑳ پر جڏهن ان کان به وڌيڪ طاقتور مٿانئس حملو ڪري غالب پويس ٿو تڏهن کانس هٿيار پنهنوار ڪسي وٺي ٿو جن تي هن کي ناز هو ۽ پوءِ سندس مال ڦري ورهائي ٿو ڇڏي. ㉑ جيڪو مون سان نه آهي، سو منهنجي خلاف آهي ۽ جيڪو مون سان شامل ٿي ڪنو نه ٿو ڪري، سو حقيقت ۾ ڇڙوڇڙ ڪيو ڇڏي.“

پوتن جي موت

(متي ۱۲: ۲۳-۲۵)

⑲ ”جڏهن ڪو پوت ڪنهن ماڻهو مان نڪري ٿو وڃي ته اهو ويران هنڌن ۾ اهڙي جاءِ لهن لاءِ رلي ٿو جتي هو آرام ڪري سگهي. جڏهن آرام نه ٿو مليس تڏهن چوي ٿو ته ”آءُ انهيءَ گهر ۾ موتي ويندس جتان نڪتو آهيان.“ ⑳ جڏهن اچي ٿو ۽ گهر کي صاف ۽ سينگاريل ٿو ڏسي، ㉑ تڏهن هو وڃي ست پيا پاڻ کان به بچڙا پوت وٺي اچي ٿو ۽ اهي ان ماڻهو ۾ داخل ٿي اتي رهن ٿا ۽ پوءِ ان جي حالت اڳي کان به ابتر ٿي پوي ٿي.“

سڄي خوشي

㉒ عيسيٰ اهي ڳالهيون پئي ڪيون ته ميڙ مان هڪڙي عورت وڏي واڪي چيس ته ”ڪهڙو نه سگهرو آهي اهو پيت جنهن ۾ اوهين هئا ۽ اها چاتي جيڪا اوهان ذاتي.“ ㉓ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”انهيءَ جي باوجود وڌيڪ سگهرو آهي آهن، جيڪي خدا جو ڪلام ٿا ٻڌن ۽ ان تي عمل ڪن ٿا.“

عيسيٰ کان معجزاتي جي گهر

(متي ۱۲: ۳۸-۴۲)

㉔ جڏهن عيسيٰ جي چوگرد ماڻهو مڙي آيا، تڏهن چوڻ لڳو ته ”هن زماني جا ماڻهو ڪهڙا نه بچڙا آهن جو اهي ڪو معجزو ٿا ڏسڻ گهرن. پر انهن کي يونس نبيءَ جي معجزاتي کان سواءِ ٻيو ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو“

ويندو. (۳۰) چوتہ جيئن نينواه شهر جي ماڻهن لاءِ يونس معجزو بڻيو، تيئن هن زماني جي ماڻهن لاءِ ابن آدم به معجزو بڻبو. (۳۱) آخرت جي ڏينهن ڏکڻ جي راڻي اٿي بيهندي ۽ هن زماني جي ماڻهن کي ڏوهاري ٺهرائيندي، ڇالاءِ جو هو سليمان جي سياڻپ ٻڌڻ لاءِ وڏي پنڌ تان آئي هئي. پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هتي هڪڙو اهڙو آهي جو سليمان کان به وڏو آهي. (۳۲) نينواه جا ماڻهو آخرت جي ڏينهن اٿي بيهندا ۽ هن زماني جي ماڻهن کي ڏوهاري ٺهرائيندا، ڇالاءِ جو انهن يونس جي تبليغ تي پنهنجن گناهن کان توبه ڪئي هئي. پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هتي هڪڙو اهڙو آهي جو يونس کان به وڏو آهي.“

بدن جي روشني

(متي ۱۵: ۵، ۶: ۲۲-۲۳)

(۳۳) ”ڪوبه ماڻهو ڏيئو ٻاري ان کي لڪائي يا ڍڪڻ هيٺان نه ٿو رکي پر ڏيائڻ تي ٿو رکي، ته جيئن اندر ايندڙن کي سوجهرو ملي. (۳۴) اوهان جون اکيون اوهان جي بدن لاءِ ڏيئو آهن، سو جيڪڏهن اوهان جون اکيون ٺيڪ آهن ته اوهان جو سڄو بدن روشن هوندو. پر جيڪڏهن اوهان جون اکيون خراب آهن ته اوهان جو سڄو بدن اونداهي ۽ ڦڙڪ هوندو. (۳۵) تنهنڪري خيال رکو ته اوهان ۾ ڇا روشني آهي سا اونداهي ته ڪينهي. (۳۶) جيڪڏهن توهان جو سڄو بدن روشن هجي ۽ ان جي ڪنهن به ڪنڊ ۾ اونداهي نه هجي ته اوهان جو سڄو بدن ائين روشن ٿيندو جيئن ڏيئي جي روشني اوهان جي بدن تي پئي اوهان کي روشن ٿي ڪري.“

فريسين ۽ شريعت جي عالمن تي ملامت

(متي ۱: ۲۳-۲۶، مرقس ۱۲: ۳۸-۴۰)

(۳۷) عيسيٰ جڏهن ڳالهائي بس ڪئي ته هڪڙي فريسيءَ اچي پاڻ سان ماني ڪاٺڻ جي دعوت ڏنس ۽ هو اندر وڃي دسترخوان تي ماني ڪاٺڻ ويٺو. (۳۸) فريسي هي ڏسي حيران ٿيو ته ڪاٺڻ کان اڳ ۾ عيسيٰ انهن جي رسم

۱۱: ۳۰ يون ۴: ۳ ۱۱: ۳۱ با. ۱۰: ۱۰-۱۰: ۲. ۹: ۱۲-۱۲: ۱۱ يون ۳: ۵

۱۱: ۲۳ مت ۱۵: ۵ م ۲۱: ۴ لو ۱۶: ۸

موجب هت چو کين ڏوتا. ③۹ تڏهن خداوند چيس ته ”اوهين فريسي وٺي ۽ ٿاهي جو ٻاهريون پاسو ته ڏوئي صاف ڪريو ٿا. پر اوهان جو اندر هيج ۽ بچڙائي سان ڀريو پيو آهي. ④۰ اي بيوقوفو! اهو خالق جنهن اوهان جو ٻاهر ٺاهيو، ڇا تنهن ئي اوهان جو اندر نه ٺاهيو آهي؟ ④۱ جيڪو اوهان جي وٽين ۽ ٿاهين ۾ آهي سو غريبن کي ڏيو ته اوهان لاءِ سڀ ڪجهه اجرو ٿئي.

④۲ ڪيتري نه مصيبت آهي اوهان لاءِ اي فريسيو! جو اوهين خدا جي راهه ۾ ڦوڏني، سوئن ۽ هر ڪنهن پاڇين جي فصل جو ڏهون حصو ته ڏيو ٿا. پر انصاف ڪرڻ ۽ خدا سان پيار ڪرڻ چڏي ڏنو اٿو. واجب ته ائين ئي هو جو هي به ڪريو ها ۽ انهن کي به نه چڏيو ها. ④۳ اي فريسيو! مصيبت آهي اوهان لاءِ، جو اوهين عبادت خاني ۾ اعليٰ درجي جون جايون والاريو ٿا ۽ بازار ۾ ماڻهن جا سلام پسند ڪريو ٿا. ④۴ مصيبت آهي اوهان لاءِ، ڇا لاءِ جو اوهين انهن بي نشان قبرن جي مثل آهيو جن تان ماڻهو بي خبري ۾ گهمن ٿا.

④۵ ورندي ۾ شريعت جي هڪڙي عالم چيس ته ”اي استاد! هي جيڪي اوهين چئو ٿا تنهن ۾ اسان کي به طعنا تنڪا هڻو ٿا.“ ④۶ تنهن تي عيسيٰ کين چيو ته ”مصيبت آهي اوهان لاءِ، به اي شريعت جا عالمو! جو اوهين ماڻهن تي گرا بار ته رکو ٿا پر پاڻ انهن ٻارن کي هٿ به نه ٿا لايو. ④۷ مصيبت آهي اوهان لاءِ، جو اوهين نين جا قبا ٿا ٺاهيو جن کي اوهان جي ابن ڏاڏن مارائي چڏيو. ④۸ اها هن ڳالهه جي شاهدي آهي ته جيڪي اوهان جي ابن ڏاڏن ڪيو سو اوهان کي قبول آهي، چوٽه انهن ته نين کي ماريو ۽ اوهين سندن قبا پيا اڏايو. ④۹ انهيءَ لاءِ خدا جي حڪمت بيان فرمايو آهي ته ’آءُ نين ۽ رسولن کي انهن وٽ موڪليندس، جن مان اهي ڪن کي ماري وجهندا ۽ ڪن کي ستائيندا.‘ ⑤۰ سو دنيا جي شروعات کان وٺي جن نين جو رت وهايو ويو آهي، تن جو حساب هن زماني جي پيڙهيءَ کان ورتو ويندو. ⑤۱ مطلب ته آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هاڻي کان وٺي ذڪريا جي خون تائين جيڪو قربان گاهه ۽ مقدس جاءِ جي وچ ۾ ماريو ويو، تن جي خون جو حساب هن زماني جي پيڙهيءَ کان ورتو ويندو. ⑤۲ مصيبت

آهي اوهان لاءِ اي شريعت جا عالمو! جو اوهان علم جي ڪنجي ته ڪسي ورتي آهي، پر نه پاڻ داخل ٿيا آهيو ۽ نه وري انهن کي اندر داخل ٿيڻ ٿا ڏيو جيڪي اچڻ چاهين ٿا.“

۵۳) جڏهن هو اتان هلڻ لڳو ته شريعت جا عالم ۽ فريسي سندس مخالفت ۾ ڳالهائڻ لڳا ۽ کيس سوالن سان وڪوڙي ويا. ۵۴) انهيءَ لاءِ ته هو ڪا اهڙي ڳالهه چوي جيئن هو کيس پڪڙين.

ريڪاريءَ کان چٽاءُ

(متي ۱۰: ۲۶-۲۷)

۱۲ ۱) ايتري ۾ هزارين ماڻهن جا ميٽراچي مڙيا، جيڪي هڪٻئي تي ڳاھت پئي ٿيا. تڏهن عيسيٰ خاص طرح پنهنجن شاگردن کي چيو ته ”فريسين جو خميروم جيڪو ريڪاري آهي، تنهن کان هوشيار ٿجو. ۲) ڪابه شيءِ ڍڪيل نه آهي جا پڌري نه ٿيندي. ڪابه لڪل نه آهي جا ظاهر نه ٿيندي. ۳) پوءِ ته اوهان جيڪو اونداهيءَ ۾ ڳالهايو آهي سو روز روشن ۾ ٻڌبو ۽ جيڪا بند ڪمرن ۾ ماڻهن جي ڪنن ۾ سسپس ڪئي اٿو سا وڏي واڪي ڪوٺن تان پڪاري ويندي.“

ڪنهن کان ڊڄڻ گهرجي

(متي ۱۰: ۲۸-۳۱)

۴) ”آءُ اوهان پنهنجن دوستن کي چوان ٿو ته جيڪي جسماني طور ٿا مارين، تن کان نه ڊڄو. هو ان کان وڌيڪ ڪجهه به ڪري نه ٿا سگهن. ۵) پر آءُ اوهان کي تاڪيد ٿو ڪريان ته خدا کان ڊڄو جيڪو مارڻ کان پوءِ جهنم ۾ وجهڻ جي قدرت به رکي ٿو. سو بس انهيءَ کان ئي ڊڄندا رهو. ۶) ٻن ننڍڙن سڪن جون پنج جهرڪيون نه ٿيون وڪامن ڇا؟ مگر انهن مان ڪابه خدا کان وسريل نه آهي. ۷) پر اوهان جي مٿي جا ته وار به ڳڻيل آهن، سو متان ڊڄو ڇاڪاڻ ته اوهان جي قيمت ڪيترين ئي جهرڪين کان وڌيڪ آهي.“

عيسيٰ کي قبول ۽ نه قبولڻ جو نتيجو

(متي ۱۰:۳۲-۳۳، ۱۲:۳۲، ۱۰:۱۹-۲۰)

- ⑧ ”آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪو مون کي ماڻهن جي اڳيان پڌري پت قبوليندو ته ان کي ابن آدم به خدا جي ملائڪن جي اڳيان قبول ڪندو.
- ⑨ پر جيڪو ماڻهن جي اڳيان مون کي قبول نه ڪندو تنهن کي خدا جي ملائڪن جي اڳيان به قبول نه ڪيو ويندو.
- ⑩ جيڪو به ابن آدم جي خلاف ڪا ڳالهه چوندو ته ان کي اها بخشي ويندي. پر جيڪو ماڻهو پاڪ روح جي خلاف ڪفر ڪندو ته ان کي اهو نه بخشي ويندو.
- ⑪ جڏهن اهي اوهان کي عبادت خانن ۾ يا حاڪمن ۽ اعليٰ عملدارن جي اڳيان پيش ڪن، تڏهن متان ڳڻتي ڪئي اٿو ته ’ڪيئن ۽ ڪهڙو جواب ڏيون‘ يا ’چا چئون‘. ⑫ چالاءِ جو ان وقت پاڪ روح اوهان کي اهو ڪي سڀڪاريندو جيڪو اوهان کي چوڻ ڪبي.“

بيوقوف زميندار جو مثال

- ⑬ ميٽر مان هڪڙي ماڻهوءَ چيس ته ”اي استاد! منهنجي پاءُ کي چئو ته اباڻي ميراث مان منهنجو حصو مون کي ورهائي ڏئي.“ ⑭ پر عيسيٰ کيس چيو ته ”مهربان! مون کي اوهان جي ونڊ ورڇ لاءِ ڪنهن امير مقرر ڪيو آهي؟“ ⑮ هن سڀني کي چٽائي ڏسندي چيو ته ”هوشيار ٿجو ۽ پاڻ کي هر طرح جي لالچ کان بچائجو، چالاءِ جو ڌن ۽ دولت جي گهٽائي ماڻهوءَ جي حياتيءَ کي نه ٿي سنواري.“ ⑯ پوءِ عيسيٰ انهن کي هڪڙو مثال ٻڌائيندي چيو ته ”ڪنهن زميندار جي ٻنيءَ سٺو فصل ڏنو.
- ⑰ سو هو دل ۾ پنه پچائڻ لڳو ته ’هاڻي چا ڪريان؟ اها جاءِ ڪانهي جتي ڪٿي پنهنجو فصل گڏ ڪري رکان.‘ ⑱ آخر دل ۾ چيائين ته ’آءُ هيئن ڪندس جو هي پاندا ڊهرائي وڌا ڪري ٺهرائيندس ۽ انهن ۾ سمورو

۱۰:۱۲ مت ۱۲:۳۲، ۲۹:۳ ۱۲-۱۱:۱۲ مت ۱۰:۱۹-۲۰، ۱۱:۱۳ م

لو ۱۴:۲۱-۱۵

ان ۽ مال گڏ ڪري رکندس. ۱۹ ۽ پوءِ پاڻ کي چونڊس ته بيليءَ مون وٽ ايترو گهڻو مال آهي جو ڪيترائي سال پيو هلندوم سو آرام ڪريانم ڪاوان پيان ۽ موجون ماڻيان. ۲۰ پر خدا چيس ته 'اي بيوقوف! اڄوڪي رات ئي تنهنجي جان ورتي ويندي. پوءِ جيڪي گڏ ڪري رکيو اٿي سو ڪنهن جو ٿيندو؟'

۲۱ عيسيٰ ان جو نتيجو هيئن ڪڍيو ته "اهو ماڻهو اهڙو آهي جيڪو دن دولت پنهنجي لاءِ ته ميڙي ٿو، پر خدا جي اڳيان شاهوڪار نه آهي."

خدا تي ڀروسو رکڻ

(متي ۶: ۲۵-۳۴)

۲۲ پوءِ عيسيٰ شاگردن کي چيو ته "تنهنڪري آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته پنهنجي جان لاءِ گهڻي نه ڪريو ته 'چا ڪائينداسين' ۽ نه پنهنجي جسم لاءِ ته 'چا پهرينداسين.' ۲۳ ڇاڪاڻ ته جان کاڌي کان ۽ جسم ڪپڙن کان وڌيڪ درجو رکن ٿا. ۲۴ ڪانون تي غور ڪريو ته هو نڪي پوکينم نڪي لئين ۽ نڪي انهن کي ان جا پاندا يا گودام آهن، تڏهن به خدا انهن کي ڪارائي ٿو. پر اوهين ته انهن کان وڌيڪ درجو ٿا رکو. ۲۵ چا اوهان مان ڪو گهڻين سان حياتيءَ جو هڪڙو منت به وڌائي سگهندو؟ ۲۶ جيڪڏهن اوهان کان اهڙي خسيس ڳالهه به ٿي نه ٿي سگهي، ته پوءِ اوهين ٻين شين لاءِ ڇو ٿا گهڻي ڪريو؟ ۲۷ غور ڪريو ته ڪيئن نه سوسن گل جا ٻوٽا ٿا اڀرن، اهي نڪي پورهيو ڪن ۽ نه ڪتن. پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته سليمان کي باوجود ايڏي عزت ۽ شان شوڪت جي، انهن جهڙو هڪ به ويس پهريل نه هو. ۲۸ جيڪڏهن جهنگلي گاهه جو اڄ آهي ۽ سڀاڻي ٻئي ڀيري اڇلايو ويندو، تنهن کي خدا ائين پهرائي ٿو ته پوءِ اهو اوهان کي بهتر نه پهرائيندو ڇا؟ اوهان جو ايمان ڪيترو نه ڪمزور آهي. ۲۹ اوهين هن لاءِ خيال نه ڪريو ته 'چا ڪائينداسين' ۽ 'چا پيئنداسين' ۽ هن بابت اوهان کي ڪابه گهڻي ڪرڻ نه گهرجي. ۳۰ دنيا جون قومون انهن سڀني شين جون ڳولائو آهن. پر اوهان لاءِ اوهان جو

پيءُ ڄاڻي ٿو ته اوهان کي ڪهڙين شين جي ضرورت آهي. ③۱ پر اوهين پهريائين خدا جي بادشاهت جي ڳولا ۾ رهو ته اوهان کي اهي سڀ شيون به ملنديون.“

بهشتي خزانو

(متي ۱۹: ۶-۲۱)

③۲ ”اي ننڍڙا ٽولا! متان ڊڄوم ڇاڪاڻ ته اوهان جي پيءُ جي مرضي آهي ته اوهان کي بادشاهت عطا ڪري. ③۳ جيڪي اٽوم سو وڪڻي غريبن کي خيرات ۾ ڏيو ۽ پنهنجي لاءِ اهڙيون ڳوٺريون ٺاهيو جيڪي پئي پراڻيون نه ٿين، يعني اهڙو خزانو بهشت ۾ گڏ ڪريو جو ڪٿي ئي نه جتي نه چور ويجهو اچيس ۽ نه ڪينئون ٽڪي خراب ڪريس. ③۴ ڇالاءِ جو جتي اوهان جو خزانو هوندو ته دل به اوهان جي اتي ئي هوندي.“

سجاڳ نوڪر

③۵ ”پنهنجا سندرا ٻڌل ۽ پنهنجا ڏيئا ٻريل رکو. ③۶ اوهين پاڻ کي انهن سجاڳ نوڪرن وانگر بڻايو، جيڪي پنهنجي مالڪ لاءِ اڪيون در ۾ اٽڪايو ويٺا وات نهارين ته جڏهن سندن مالڪ شاديءَ جي دعوت تان موٽي اچي در کڙڪائي ته هڪدم هن لاءِ در کولين. ③۷ سپاڳا آهن اهي نوڪر جن کي سندن مالڪ اچڻ سان سجاڳ ٿو ڏسي. سچ پچو ته هو کين ڪارائڻ لاءِ سندرو ٻڌي بيهندو ۽ پنهنجي سر پاڻ اچي سندن خدمت ڪندو. ③۸ سو جيتوڻيڪ مالڪ اڌ رات يا پوئين پهر اچي ته به انهن کي سجاڳ ڏسي، ته اهي نوڪر ڪهڙا نه سپاڳا آهن. ③۹ پر اهو ياد رکو ته جيڪڏهن گهر جي مالڪ کي خبر هجي ها ته چور ڪيڏي مهل سندس گهر کي کات هڻندو ته هو جيڪر جاڳندو رهي ها ۽ پنهنجي گهر کي کات لڳڻ نه ڏئي ها. ④۰ تنهنڪري اوهين به تيار رهو، چوٽه اها گهڙي الائجي ڪهڙي هوندي جنهن ۾ ابن آدم اچي سهڙندو.“

ايماندار ۽ بي ايمان نوڪر

(متي ۲۴: ۴۵-۵۱)

④۱ پطرس کيس چيو ته ”اي خداوند! هي مثال تون اسان لاءِ ٿو ڏئين يا سڀني لاءِ؟“ ④۲ خداوند جواب ۾ چيو ته ”اوهان مان ڪير ايماندار ۽ سياڻو نوڪر آهي، جنهن کي سندس مالڪ پنهنجن نوڪرن ڇاڪرڻ مٿان مقرر ڪري ويو هجي ته انهن کي وقت تي کاڌو پاڻي پهچائي؟ ④۳ سياڻو آهي اهو نوڪر، جنهن کي سندس مالڪ اچڻ مهل ائين ڪندو ڏسي. ④۴ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته هو کيس سچيءَ ملڪيت جو مختيار ڪندو. ④۵ پر جيڪڏهن اهو نوڪر دل ۾ خيال ڪري ته ’منهنجي مالڪ جي اچڻ ۾ دير آهي، سو اچي نوڪرن ۽ نوڪرياڻين کي مارڻ لڳي ۽ کائڻ پيئڻ ۽ نشي ۾ بي خبر ٿيڻ لڳي. ④۶ ته انهيءَ نوڪر جو مالڪ به انهيءَ ڏينهن اچي سهڙندو جنهن جو هن کي خواب خيال به نه هوندو ۽ اهڙي وقت ايندو جنهن جي هن کي ڪل ئي نه هوندي. پوءِ ته سندس مالڪ اچي خوب چهڪن سان مار ڏيئي بي ايمانين ۾ شامل ڪري ڪڍي ڇڏيندس.

④۷ اهو نوڪر جيڪو پنهنجي مالڪ جي ارادي کان باخبر هوم پر تياري نه ڪيائين ۽ نڪي هن جي مرضيءَ موجب هليوم تنهن کي ڏاڍي مار ملندي. ④۸ پر اهو جنهن کي مالڪ جي ارادي جي خبر ڪانه هئي ۽ سزا جوڳو ڪم ڪيائين ته ان کي ٿوري مار ملندي. جنهن کي گهڻو ڏنو ويو آهي ته ان کان حساب به گهڻو ورتو ويندو ۽ جنهن کي گهڻو سونپيو ويو آهي ته ان کان گهر به گهڻي ٿيندي.“

عيسيٰ جدائيءَ جو ڪارڻ

(متي ۱۰: ۳۴-۳۶)

④۹ ”آءُ زمين تي باهه لڳائڻ لاءِ آيس. ڪهڙو نه چڱو ٿئي ها جو اها اڳ ۾ ئي لڳل هجي ها. ⑤۰ پر مون کي هڪڙي بيتسما وٺڻي آهي ۽ جيستائين اها پوري ٿئي تيستائين آءُ ڪيترو نه پریشان آهيان. ⑤۱ ڇا اوهين ائين سمجهو

ٿا ته آءُ دنيا ۾ صلح ڪرائڻ لاءِ آيو آهيان؟ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته صلح نه پر جدائي ڪرائڻ لاءِ آيو آهيان. (۵۲) اڄ کان وٺي جيڪڏهن ڪنهن گهر ۾ پنج ڀاتي هوندا ته انهن مان ٽي هڪڙي طرف ٿيندا ته ٻه ٻي طرف. (۵۳) پيءُ پٽ جي خلاف ٿيندو ته پٽ پيءُ جي، ماءُ ڌيءُ جي خلاف ٿيندي ته ڌيءُ ماءُ جي، سس ٺنهن جي خلاف ٿيندي ته ٺنهن سس جي.“

زمانو کي سڃاڻڻ

(متي ۲:۱۶-۳)

(۵۴) عيسيٰ ميڙ کي چيو ته ”جڏهن اولهه ۾ ڪڪر ڏسو ٿا ته هڪدم چئو ٿا ته ’مينهن ايندو‘ ۽ ٿئي به ائين ٿو. (۵۵) جڏهن ڏکڻ گهلي ٿو ته چئو ٿا ته ’اونهارو اچڻ وارو آهي‘ ۽ واقعي ٿئي به ائين ٿو. (۵۶) اي ريارو! اوهين زمين ۽ آسمان جا رخ ته سڃاڻي ٿا وٺو پر هن زمانو کي نه ٿا سڃاڻو.“

دشمنن سان ٺاهه ڪرڻ

(متي ۵:۲۵-۲۶)

(۵۷) ”جيڪو حق آهي تنهن جو پاڻ ئي فيصلو چو نه ٿا ڪريو؟ (۵۸) جيڪڏهن ڪو فريادي تو تي ڪيس ڪري ۽ تو کي ڪورٽ ۾ وٺي وڃي ته وات تي ئي ڪوشش ڪري ساڻس ٺاهه ڪرم متان هو تو کي جج ڏانهن نه وٺي وڃي ۽ جج تو کي پوليس جي حوالي ڪري ۽ پوليس تو کي جيل ۾ وجهي. (۵۹) آءُ تو کي ٻڌايان ٿو ته جيستائين ڏنڊ جي پائي پائي ڪري نه ڏيندين تيستائين جند نه چٽندڙ.“

توبه ڪري يا مر

۱۳
 ① ان مهل کي ماڻهو آيا جن عيسيٰ کي انهن گليلين بابت ٻڌايو جن جو رت گورنر پلاطس سندن قرباني ڪيل جانورن جي رت سان ملائي چڙيو هو. ② تنهن تي عيسيٰ چين ته ”ڇا اوهين سمجهو ٿا ته اهي گليلي ٻين سڀني گليلين کان وڌيڪ گنهگار هئا تنهنڪري هنن سا

اهڙو ظلم ٿيو؟ ۳ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته ائين نه آهي، پر جيڪڏهن اوهين پنهنجن گناهن کان توبه نه ڪندءُ ته پوءِ سڀئي برباد ٿيندءُ جيئن اهي ٿيا هئا. ۴ يا اوهين ائين سمجهو ٿا ته اهي ارڙهن جڙا جن تي سيلوم جو منارو ڪريو ۽ دٻجي مري ويا، سي يروشلم جي سڀني رهاڪن کان وڌيڪ گنهگار هئا ڇا؟ ۵ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته نه، پر جيڪڏهن اوهين پنهنجن گناهن کان توبه نه ڪندءُ ته ائين برباد ٿيندءُ جيئن اهي ٿيا هئا.

انجیر نه ڏيندڙ وڻ

۶ عيسيٰ انهن کي هي مثال ڏيندي ٻڌايو ته ”هڪڙي ماڻهوءَ کي انگورن جو باغ هو جنهن ۾ انجیر جو وڻ پوکيل هو. سو هو آيو ۽ ان ۾ انجیرن لاءِ واجهائين پر هن هڪ به نه لڌو. ۷ هن مالهيءَ کي چيو ته ’آءُ ٽن سالن کان انهيءَ وڻ ۾ انجیرن لاءِ واجهائيندو رهيو آهيان پر هڪ به نه مليو اٿم. هن کي وڏي چڱم چوڄو هروڀرو زمين سڙايون بيٺو آهي.‘ ۸ مالهيءَ جواب ڏنو ته ’سائين! هن وڻ کي هڪ سال پيو به ڇڏيو ته آءُ هن جي ٻاهران چلهو کوٽيان ۽ پاڻ ڏيانس. ۹ جيڪڏهن پوءِ ميوو جهليائين ته ڏاڍو چڱو نه ته کڻي وڏي چڱم ڇڏس.‘

سبت جي ڏينهن ڪي عورت کي شفا ڏيڻ

۱۰ هڪڙي دفعي سبت جي ڏينهن تي عيسيٰ عبادت خاني ۾ ويٺي تعليم ڏني. ۱۱ اتي هڪڙي عورت هئي جنهن ۾ ارڙهن ورهين کان هڪڙو پوتو هو جنهن جي ڪري هو ڪمزور رهندي هئي. تنهنڪري هو ڪي ٿي ويٺي هئي ۽ بلڪل سڌي ٿي نه سگهندي هئي. ۱۲ عيسيٰ جڏهن هن کي ڏٺو ته سڌي چيائينس ته ”اي مائي! تو پنهنجي بيماريءَ کان جند ڇڏائي.“ ۱۳ عيسيٰ کيس هٿ لڌو ته هو هڪدم سٺي ٿي بيٺي ۽ خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳي. ۱۴ پر عبادت گاهه جي سردار کي ڪاوڙ لڳي ۽ چاڪاڻ ته عيسيٰ سبت جي ڏينهن بيمار کي شفا بخشي هئي. تنهنڪري هو ماڻهن کي چوڻ لڳو ته ”ڇهه ڏينهن آهن جن ۾ ڪم ڪرڻ

روا آهي. انهن ڏينهن تي اچو ۽ شفا پايو پر سبت جي ڏينهن نه اچو.“
 ⑮ خداوند کيس چيو ته ”اي رباڪار! سبت جي ڏينهن هر ڪو پنهنجي
 ڏاند يا گڏهه کي وٽان مان چوڙي پاڻي پيارڻ لاءِ نه وٺي ويندو آهي ڇا؟
 ⑯ تڏهن هيءَ عورت جا ابراهيم جي اولاد مان آهي، جنهن کي شيطان
 ارڙهن سالن کان ٻڏي سوگهو ڪيو هوم تنهن کي سبت جي ڏينهن انهيءَ
 بنديخاني کان ڇڏائڻ روا نه هو ڇا؟“ ⑰ عيسيٰ جو جواب ٻڏي سڀني
 مخالف لڄي ٿيا ۽ جيڪي هن عجيب غريب ڪم ڀني ڪيا تن جي ڪري
 ساري خلق خوش ٿي ٿي.

سرنهن جي ٻج ۽ خميري جا مثال

(متي ۱۳: ۳۱-۳۳، مرقس ۴: ۳۰-۳۲)

⑱ عيسيٰ پڇيو ته ”خدا جي بادشاهت ڇا جي مثل آهي؟ ان کي آءُ ڇا
 سان پڻيان؟“ ⑲ اها سرنهن جي ٻج جي مثل آهي، جو ڪنهن ماڻهو کڻي پنهنجي
 باغ ۾ پوکيو ته اهو وڌي وڻ ٿي پيو ۽ سندس ٿارين ۾ پڪين واهيرا ڪيا.“
 ⑳ عيسيٰ کائڻ وري پڇيو ته ”خدا جي بادشاهت کي آءُ ڇا سان پڻيان؟“
 ㉑ اها خميري جي مثل آهي، جيڪو ڪنهن عورت کڻي اچي جڏهن اتي
 جي پات ۾ ملايو ته سڄو اتو قونڊجي پيو ۽ پات پر جي ويئي.“

سوڙهو دروازو

(متي ۱۳: ۱۳-۱۴، ۲۱-۲۳)

㉒ جيئن عيسيٰ ڳوٺ ڳوٺ ۽ شهر شهر مان لنگهندو ۽ رستي ۾
 تعليم ڏيندو يروشلم ڏانهن پئي ويو ⑳ ته ڪنهن ماڻهو پڇيس ته ”اي
 خداوند! ڪن ٿورن کي چونڪارو ملندو ڇا؟“ ان کي ورنديءَ ۾ چيائين
 ته ㉓ ”سوڙهي دروازي مان اندر گهڙڻ لاءِ دل و جان سان ڪوشش ڪريو
 ڇا لاءِ جو آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته ڪيترائي اندر گهڙڻ جي ڪوشش ڪندا
 پر گهڙي نه سگهندا.“

㉔ جڏهن گهر ڏٺي هڪ دفعو اتي در بند ڪري ڇڏيو ته پوءِ اوهين
 ٻاهر بيهي ڪيترو به در کڙڪايو ۽ چئو ته ’اي مالڪ! اسان لاءِ در کوليو‘

تہ هو ورنديءَ ۾ چوندو تہ 'آءُ اوهان کي نہ ٿو سڃاڻان تہ اوهين ڪٿان آيا آهيو.' (۲۶) تنهن تي اوهين کيس چوندا تہ 'اسان اوهان جي اڳيان کاڌو پيتو ۽ اوهين اسان جي گهٽين ۾ تعليم ڏيندا هئا.' (۲۷) پر هو وري اوهان کي چوندو تہ 'آءُ اوهان کي نہ ٿو سڃاڻان تہ اوهين ڪٿان آيا آهيو. اوهين مڙيئي بدڪار منهنجي اکين اڳيان ٿري وڃو.' (۲۸) پوءِ جڏهن پاڻ کي ٻاهر ڌڪيل ۽ ابراهيم، اسحاق، يعقوب ۽ ٻين سڀني نبين کي خدا جي بادشاهت ۾ ڏسندڙ تہ روئڻ ۽ ڏند ڪرڻ لڳندڙ. (۲۹) اهي اوڀر ۽ اولهه، اتر ۽ ڏکڻ کان ايندا ۽ اچي خدا جي بادشاهت جي دعوت ۾ شريڪ ٿيندا. (۳۰) جيڪي هاڻي پويان آهن سي اڳيان ٿيندا ۽ جيڪي اڳيان آهن سي پويان ٿيندا."

عيسيٰ جو يروشلم سان پيار

(متي ۲۳: ۳۷-۳۹)

(۳۱) ايتري ۾ فريسين عيسيٰ کي اچي چيو تہ "هتان نڪري هليو وڃ، ڇاڪاڻ تہ هيروديس بادشاهه تنهنجي مرائڻ جي ڪڍ آهي." (۳۲) عيسيٰ انهن کي چيو تہ "وڃو ۽ انهيءَ لومڙيءَ کي چئو تہ آءُ اڄ ۽ سڀان پوت پيو ڪيان ۽ ماڻهن کي چٽائي چڱو پلو پيو ڪريان ۽ پرينهن پنهنجو ڪم رسائي پورو ڪندس. (۳۳) پر تڏهن به آءُ اڄ، سڀان ۽ پرينهن پنهنجو سفر جاري رکندس، ڇاڪاڻ جو اهو غير واجب آهي تہ ڪو نبي يروشلم کان ٻاهر قتل ڪيو وڃي."

(۳۴) اي يروشلم! اي يروشلم! تون جو نئين جو قاتل آهين ۽ جيڪي تو ڏانهن موڪليا ٿا وڃن، تن کي سنگسار ٿو ڪرين، مون تنهنجن بچن کي ڪيترائي دفعا ائين گڏ ڪرڻ ٿي گهريو جيئن ڪڪڙ پنهنجن چوڙن کي پنهنجن ڪنڀن هيٺان گڏ ڪندي آهي، پر تو نه چاهيو. (۳۵) ڏس، تنهنجو هيڪل ويران ڪيو ويندو. آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو تہ توهين مون کي تيستائين نه ڏسندا جيستائين ائين نه چوندا تہ 'سڳورو آهي اهو، جيڪو خداوند جي نالي تي ٿو اچي.'"

۱۲: ۲۷ زب ۸: ۶ ۲۸: ۱۳ مت ۱۳: ۲۲ م ۳۰: ۲۵ ۲۸: ۱۳-۲۹ مت ۱۱: ۸-۱۲

۳۰: ۱۳ مت ۳۰: ۱۹ م ۱۶: ۲۰ م ۳۱: ۱۰ م ۲۵: ۱۳ زب ۱۱۸: ۲۶ م ۵: ۲۲

۱ جلدنر جي بيمار کي شفا ڏيڻ

۱۴ ① هڪ دفعي عيسيٰ سبت جي ڏينهن تي فريسين جي سردارن مان هڪڙي جي گهر ماني کائڻ ويو ۽ هنن کيس چتائي چتائي پئي ڏنو. ② سندس اڳيان هڪڙو ماڻهو بيٺو هو جنهن کي جلدنر جي بيماري هئي. ③ عيسيٰ شريعت جي عالمن ۽ فريسين کان پڇيو ته ”چا سبت جي ڏينهن شفا ڏيڻ جائز آهي يا نه؟“ ④ پر اهي ماڻ ڀر رهيا. عيسيٰ ان ماڻهو کي هٿ لاتو ۽ کيس چڱو پلو ڪري موڪليو. ⑤ پوءِ هنن کي چيائين ته ”جيڪڏهن اوهان مان ڪنهن جو پٽ يا ڏاند سبت جي ڏينهن ڪوهه ڀر ڪري پوي ته چا کيس جلدي ٻاهر ڪڍندو يا نه؟“ ⑥ پر اهي جواب ڏيئي نه سگهيا.

مهمان نوازي ۽ نوڙت

④ جڏهن عيسيٰ هي ڏٺو ته مهمان مٿانهيون جايون پسند ٿا ڪن، تڏهن انهن کي هڪڙو مثال ڏيندي چيائين ته ⑧ ”جڏهن ڪو تو کي شاديءَ جي دعوت ڏئي ته مٿانهينءَ جاءِ تي نه ويهه، ٿي سگهي ٿو ته تو کان به وڌيڪ مانواري کي دعوت ڏني هجي. ⑨ پوءِ جنهن اوهان ٻنهي کي شاديءَ جي دعوت ڏني هجي، اهو تو وٽ اچي چوي ته ’تون هن ماڻهو کي جاءِ ڏي، ته تو کي ڪيترو نه شرمساريءَ سان سڀ کان هيٺانهينءَ جاءِ تي ويهڻو پوندو. ⑩ پر جڏهن به تو کي اهڙي دعوت ملي ته سڀ کان هيٺانهينءَ جاءِ تي وڃي ويهه، ته جيئن ميزبان جنهن تو کي دعوت ڏني آهي اهو اچي پاڻ چوي ته ’ادام مٿي اچي ويهه، ته انهن جي اڳيان ڪيڏي نه تنهنجي عزت ٿيندي جن سان گڏ ويٺو هئين. ⑪ چالاڪو جو جيڪو پاڻ کي وڏو سمجهي، سو گهٽ ٿيندو ۽ جيڪو پاڻ کي گهٽ ٿو ڪري سو وڏو ويندو.“

① جلدنر جي بيمار: هن بيماريءَ ۾ ماڻهو جو پيٽ يا ٻيا عضوا سڄي ويندا آهن.

۱۲) پوءِ جنهن ماڻهو عيسيٰ کي دعوت ڏني هئي، تنهن کي عيسيٰ چيو ته ”جڏهن به دعوت ڪرين، يا سڌ ڏئين ته پنهنجن دوستن يا ڀائرن، متن مائتن يا شاهوڪار پاڙيسرين کي دعوت نه ڏي، ڇاڪاڻ ته متان اهي به تو کي دعوت ڏيئي پلڻه پاڙي ڇڏين. ۱۳) پر جڏهن به تون مانيءَ جي دعوت ڪرين ته غريبن، جڏن، منڊن، ٽنڊن ۽ انڌن کي ڪوٺ ڏج، ۱۴) ته تون سياڳو ٿيندين، ڇاڪاڻ جو انهن وٽ ڪجهه به ڪونهي جنهن سان تنهنجو پلڻه پاڙين. پر تو کي قيامت ۾ ان نيڪيءَ جو اجر ملندو.“

وڏي دعوت جو مثال

(متي ۱: ۲۲-۱۰)

۱۵) تڏهن مهمانن مان هڪڙي هي ڳالهيون ٻڌي عيسيٰ کي چيو ته ”سياڳو آهي اهو، جيڪو خدا جي بادشاهت ۾ ماني کائيندو.“ ۱۶) عيسيٰ هن کي ٻڌايو ته ”ڪنهن شخص هڪ وڏي دعوت ڪئي، جنهن ۾ ڪيترن ئي ماڻهن کي سڌ ڏنائين. ۱۷) مانيءَ مهل نوڪر کي موڪليائين ته مهمانن کي چئڻ ته اچن، جو هاڻي هر شيءِ تيار آهي. ۱۸) پر اهي سڀ هڪٻئي پٺيان بهانا ڪرڻ لڳا. پهرين چيس ته ’مون ٻني ورتي آهي ۽ مون کي اها ڏسڻي آهي. سو مهرباني ڪري منهنجي طرفان معافي گهرجان.‘ ۱۹) ٻئي چيس ته ’مون ڏانڊن جا پنج جوڙا ورتا آهن ۽ انهن کي آزمائڻ ٿو وڃان. مهرباني ڪري منهنجي طرفان معافي گهرجان.‘ ۲۰) ٽئين چيس ته ’مون نئين شادي ڪئي آهي، تنهنڪري آءُ ڪونه اچي سگهندس.‘ ۲۱) نوڪر موٽي اچي اهي سڀئي ڳالهيون پنهنجي مالڪ کي ٻڌايون. پوءِ ته گهر جو مالڪ اچي ڪاوڙيو ۽ نوڪر کي چيائين ته ’جلدي وڃ، شهر جي گهٽين ۽ بازارن مان غريبن، جڏن، انڌن ۽ منڊن ٽنڊن کي وٺي اچ.‘ ۲۲) نوڪر ويو ۽ جلدي اچي چيائين ته ’سائين! جيئن اوهان حڪم ڏنو ائين ئي ڪيو اٿم، پر اڃا به جاءِ باقي آهي.‘ ۲۳) تنهن تي گهر جي مالڪ نوڪر کي چيو ته ’سڙڪن ۽ پسگردائيءَ ۾ وڃ ۽ ماڻهن کي مجبور ڪري وٺي اچ ته جيئن منهنجو گهر ڀرجي وڃي، ۲۴) ڇاڪاڻ جو آءُ تو کي ٻڌايان ٿو ته جن کي دعوت جو سڌ ڏنو ويو هو انهن مان ڪوبه شخص منهنجي ماني ڪين چڪندو.“

شاگرد بڻجڻ جا شرط

(متي ۱۰: ۳۷-۳۸)

۲۵) ماڻهن جا وڏا ميٽر عيسيٰ سان گڏ پئي هليا. هن ڦري کين چيو ته
 ۲۶) ”جيڪڏهن ڪو منهنجي پٺيان اچڻ چاهي ته اهو جيستائين منهنجي
 ڪري پنهنجي ماءُ پيءُ زال ۽ ٻارن، ڀائرن پيٽرن ۽ خود پنهنجي جان جي به
 پرواهه نه ڪندو تيستائين هو منهنجو شاگرد ٿي نه سگهندو. ۲۷) جيڪو پنهنجو
 صليب کڻي منهنجي پٺيان نه ٿو اچي سو منهنجو شاگرد ٿي نه ٿو سگهي.
 ۲۸) اوهان مان جيڪو منارو ٺهرائڻ جي ڪوشش ڪري ٿو، اهو پهريائين ان
 خرچ جو ويهي اندازو نه ٿو لڳائي ڇا ته انهيءَ وٽ ان کي جوڙي راس ڪرائڻ
 جيترو پيسو آهي يا نه؟ ۲۹) ائين نه ٿئي جو پيڙهه ته رکرائي پر پورو نه ڪرائي
 سگهي ته ڏسندڙ ٺٺوليون ڪري چونس ته ۳۰) ’هن يارم اڏاوت ته شروع ڪئي
 پر پوري نه ڪري سگهيو.‘ ۳۱) يا اهو ڪهڙو بادشاهه آهي جو جيڪڏهن ٻئي
 ڪنهن بادشاهه سان جنگ جوڙڻ وڃي ۽ پهريائين ويهي ويچار نه ڪري ته
 ’ڇا منهنجو هي ڏهن هزارن جو لشڪر انهن ويهه هزار چڙهائي ڪندڙن
 جو مقابلو ڪري سگهندو يا نه؟‘ ۳۲) پيءُ صورت ۾ ڪاهه ڪندڙ اڃا پري
 ئي هوندو ته هن ڏانهن ايلچي موڪلي صلح جا شرط پڇندس. ۳۳) سو اهڙيءَ
 طرح اوهان مان جنهن وٽ جو ڪجهه آهي سو جيستائين اهو سڀ ڪجهه
 ڇڏي نه ٿو ڏئي تيستائين منهنجو شاگرد ٿي نه ٿو سگهي.“

بي سواڊي لوڻ

(متي ۱۳: ۵، مرقس ۹: ۵۰)

۳۴) ”لوڻ ته چڱو آهي، پر جيڪڏهن خود لوڻ مان ئي سواڊ نڪري
 وڃي ته ان کي ڇا سان سواڊي ڪجي؟ ۳۵) پوءِ ته اهو نه زمين جي ڪم
 جو ٿيو، نه پاڻ ۾ ئي ڪم آيو، پر کڻي اڇلايائونس. جنهن کي ڪن
 آهن سو پلي ٻڌي.“

ويجايل رڊ جو مثال

(متي ۱۲: ۱۸-۱۴)

۱۵ ① هڪ دفعي سڀني محصول اڳاڙيندڙ ۽ گنهگار عيسيٰ جون ڳالهون ٻڌڻ لاءِ وٽس سرندا پئي آيا. ② تنهن تي فريسي ۽ شريعت جا عالم پاڻ ۾ سسپس ڪرڻ لڳا ته ”هي يار ته گنهگارن جي به آجيان ٿو ڪري ۽ کين پاڻ سان گڏ ٿو ڪرائي!“ ③ تنهن تي عيسيٰ انهن کي هڪڙو مثال ڏنو ته ④ ”جيڪڏهن اوهان مان ڪنهن کي سؤ رڍون هجن ۽ انهن مان هڪڙي گم ٿي وڃي ته هو ان جي لاءِ ڇا ڇا نه ڪندو؟ ڇا هو نوانوي کي جهنگ ۾ ڇڏي، ان هڪڙي جي پٺيان نه رلندو جيستائين اها نه لپيس؟ ⑤ پوءِ جڏهن هو اها لهي ٿو ته ڪلهن تي ڪٿيس ٿو ۽ ڏاڍو خوش ٿو ٿئي. ⑥ هو جڏهن گهر پهچي ٿو ته سڀني دوستن ۽ پاڙيسرين کي سڏي چوي ٿو ته ’مون سان گڏجي خوشي ڪريو، ڇاڪاڻ ته مون وڃائي هئي سا لڏي اٿم.‘ ⑦ ساڳيءَ طرح آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هڪ گنهگار جيڪو توبه ٿو ڪري، ان لاءِ بهشت ۾ وڌيڪ خوشي ٿيندي بنسبت انهن نوانوي نيڪن جي، جن کي توبه جي ضرورت نه آهي.“

ويجايل سڪي جو مثال

⑧ ”يا فرض ڪريو ته هڪڙي عورت کي ① چانديءَ جا ڏهه سڪا آهن ۽ هڪ ويڄائي وڃي ته اها ڇا ڇا نه ڪندي؟ ڏيئو ٻاريندي، گهر ٻهاريندي ۽ خبرداريءَ سان پئي ڳوليندي جيستائين اهو نه لهندي. ② جڏهن لپيس ٿو ته پنهنجن ساھيڙين ۽ پاڙي وارين کي سڏي گڏ ڪري چوندي ته ’مون سان گڏجي خوشي ڪريو، ڇاڪاڻ ته مون پنهنجو ويڄايل سڪو لٽو آهي.‘ ③ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اهڙيءَ طرح خدا جي ملائڪن ۾ به خوشي ٿئي ٿي جڏهن هڪ گنهگار توبه ٿو ڪري.“

① چانديءَ جا ڏهه سڪا: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰: ۲۰.

۱۵: ۲-۱ لو ۲۹: ۵-۳۰

وجايل پت جو مثال

۱۱) عيسيٰ هيئن به چيو ته ”هڪڙي ماڻهوءَ کي به پت هئام ۱۲) جن مان ننڍي پت پيءُ کي چيو ته ’اي بابا! ملڪيت مان جيڪو منهنجو حصو ٿئي ٿو سو مون کي ڏيو.‘ سو هن پنهنجي ملڪيت پنهنجي پٽن کي ورهائي ڏني. ۱۳) اڃا کي ڏينهن ئي مس گذريا ته ننڍو پت پنهنجو سڀ ڪجهه ميڙي چونڊي ڪنهن ڏورانهين ملڪ جي سیر تي نڪتو. اتي عيش عشرت ۾ پنهنجي سموري ملڪيت اڏائي ڇڏيائين. ۱۴) جڏهن سڀ ڪجهه ختم ڪري چڪو تڏهن ان ملڪ ۾ اچي ڏڪار پيو ۽ هو بڪ مرڻ لڳو. ۱۵) انهيءَ ملڪ جي هڪڙي ماڻهوءَ وٽ نوڪر ٿي بيٺو لاءِ ويو جنهن کيس پنهنجن ٻنين ۾ سوئرن چارڻ جو ڪم ڏنو. ۱۶) هو سوئرن وارو کاڌو کائي پت ڀرڻ لاءِ تيار هوم پر اهو به ڪنهن نه ٿي ڏٺو. ۱۷) هن پاڻ سنڀاليو ۽ پنهنجيءَ دل ۾ خيال ڪيو ته ’منهنجي پيءُ جا ته نوڪر به ڍاول آهن پر آءُ هتي بڪ پيو مران. ۱۸) آءُ پنهنجي پيءُ وٽ ويندس ۽ کيس چوندم ته ”اي بابا! آءُ خدا ۽ اوهان جو ڏوهاري آهيان. ۱۹) ۽ هاڻي انهيءَ لائق نه آهيان جو اوهان جو پت سڏايان. مون کي پنهنجو هڪڙو نوڪر سمجهي بهاريو.“ ۲۰) هو اٿيو ۽ پيءُ ڏانهن وڃڻ لڳو. پر اڃا پري ئي هو ته پٽ ڏٺو ۽ کيس هن تي ڪهل آئي ۽ ڊوڙي وڃي پاڪر پاتائينس ۽ چمپائينس. ۲۱) تڏهن پٽ چيو ته ’اي بابا! آءُ خدا ۽ اوهان جو ڏوهاري آهيان ۽ انهيءَ لائق نه آهيان جو اوهان جو پت سڏايان.‘ ۲۲) پر پٽ نوڪرن کي حڪم ڏنو ته ’جلدي سني ۾ سنو وڳو ڪٽي آڻي پهرايوس ۾ هٿ ۾ منڊي ۽ پيرن ۾ جتي پارايوس. ۲۳) هڪڙو متارو وهڙو آڻي ڪهو ۽ اچو ته کائون پيئون ۽ خوشيون ڪريون. ۲۴) چالاڪ جو هي منهنجو پت مري ويو هو ۽ هاڻي وري جيئرو ٿيو آهي. هو گم ٿي ويو هو ۽ وري مليو آهي.‘ پوءِ اهي خوشيون ڪرڻ لڳا.

۲۵) انهيءَ وقت سندس وڏو پت جيڪو ٻنيءَ تي ويل هو سو موٽي آيو. جڏهن گهر جي ويجهو پهتو تڏهن ڳائڻ وڄائڻ جو آواز ٻڌائين. ۲۶) تڏهن هڪڙي نوڪر کي سڏي پڇيائينس ته ’هي ڇا پيو ٿي؟‘ ۲۷) تنهن تي نوڪر چيس ته ’تنهنجو ڀاءُ آيو آهي ۽ تنهنجي پيءُ متارو وهڙو ڪنو آهي، چالاڪ جو هو صحيح

سلامت وٽس موٽي آيو آهي. ۲۸) تڏهن هو اچي ڪاوڙيو سو اندر ئي نه پيو اچي. تنهن تي سندس پيءُ ٻاهر آيو ۽ اچي سمجهايا نيس. ۲۹) پر هن پنهنجي پيءُ کي جواب ۾ چيو ته 'ڏسوم هيترا سال آءُ اوهان جو ٻڌو ٻانهو رهيو آهيان ۽ ڪڏهن به اوهان جي نافرمانِي نه ڪئي اٿرم پر توهان ڪڏهن مون کي چيلو به نه ڏنو ته وڃي پنهنجن سنگتين سان موجون ماڻيان. ۳۰) پر اوهان جو هي پٽ جنهن رندين ۾ اوهان جي ملڪيت اڏائي ڇڏي، سو هاڻي آيو آهي ته هن لاءِ متارو وهڙو ڪنو اٿو. ۳۱) تنهن تي پيءُ چيس ته 'پٽ تون ته هميشه مون سان گڏ آهين ۽ جيڪي منهنجو آهي سو سڀ تنهنجو ئي آهي. ۳۲) پر اسان کي ته شادمانو ۽ خوشي ڪرڻي هئي، ڇاڪاڻ ته تنهنجو پيءُ جو مري ويو هو سو جيئرو ٿيو آهي، جو وڃائجي ويو هو سو لڏو آهي.'"

چالاڪ منشي

۱۶ ① عيسيٰ شاگردن کي ٻڌايو ته "ڪنهن شاهوڪار وٽ هڪڙو منشي هوندو هو. ڪن شاهوڪار کي چيو ته 'منشي تنهنجي دولت اڏائي ٿو. ۲) تنهن تي شاهوڪار منشيءَ کي گهرائي چيو ته 'هي تنهنجي بابت ڇا پيو ٻڌان؟ پنهنجي منشيءَ جو سڄو حساب ڪتاب ڏي، چالاڪيءَ جو آءُ تو کي اڳتي پنهنجو منشي رکي ڪين سگهندس. ۳) تڏهن منشي دل ۾ چوڻ لڳو ته 'پوءِ مان ڇا ڪندس؟ چالاڪيءَ جو منهنجو مالڪ ته مون کي منشيءَ مان ڪڍي ٿو. ڪوڏر هڻڻ جي ته مون ۾ طاقت ڪانهي ۽ پنڻ کان به مون کي شرم ٿو اچي. ۴) سو هاڻي اهڙو ڪم ٿو ڪريان جو جڏهن منهنجي نوڪري ختم ٿئي ته ماڻهو مون کي پنهنجي گهر ۾ اچڻ ڏين. ۵) سو ڇا ڪيائين جو شاهوڪار جي هڪڙي هڪڙي قرضدار کي سڏايائين. پهرين کان پڇيائين ته 'منهنجي مالڪ جو تو تي ڪيترو قرض آهي؟' ۶) هن کيس وراڻيو ته 'زيتون جي تيل جون هڪ سؤ سانداريون. منشيءَ چيس ته 'ويهه ۽ پنهنجي رسيد تي جهٽ ۾ پنجاهه سانداريون لکي ڏي. ۷) پوءِ ٻئي کان پڇيائين ته 'تو تي ڪيترو قرض آهي؟' هن ورندي ڏني ته 'هڪ هزار پوريون ڪٽڪ جون. انهيءَ کي به چيائين ته 'پنهنجي رسيد کڻي اٺ سؤ پوريون لکي ڏي. ۸) جيئن ته بي ايمان منشيءَ

مالڪ سان چالاڪي ڪئي هئي، سو هو سندس چالاڪيءَ کي مڃڻ لڳو. اهڙيءَ ئي طرح هن زماني جا ماڻهو پنهنجن معاملن ۾ خدا جي بادشاهت جي ماڻهن کان وڌيڪ چالاڪ آهن.“

⑨ عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته نگيءَ جي ڪمائيءَ سان دوست پيدا ڪريو، انهيءَ لاءِ ته جڏهن اها دولت کڻي وڃي تڏهن دائمي گهرن ۾ اهي اوهان جي آڃيان ڪن. ⑩ جيڪو ٿوري ۾ ايماندار آهي سو گهڻي ۾ به ايماندار رهندو ۽ جيڪو ٿوري ۾ بي ايمان آهي سو گهڻي ۾ به بي ايمان ٿيندو. ⑪ جيڪڏهن اوهين هن نگيءَ جي ڪمائيءَ جي استعمال ۾ ايماندار نه آهيو ته سچيءَ دولت جو اوهان تي ڪير اعتبار ڪندو؟ ⑫ جيڪڏهن اوهين ٻين جي ملڪيت جي لاءِ ايماندار نه آهيو ته اوهان جي ملڪيت اوهان کي ڪير ڏيندو؟

⑬ ڪوبه نوڪر بن مالڪن جي خدمت ڪري نه ٿو سگهي، هو هڪڙي کان نفرت ته ٻئي سان محبت ڪندو يا هڪڙي سان وفا ته ٻئي سان دغا ڪندو. اوهين خدا ۽ دولت ٻنهي جي ساڳئي وقت خدمت ڪري نه ٿا سگهو.“

عيسيٰ جون ڪي چوڻيون

(متي ۱۲: ۱۱-۱۳، ۳۱: ۵-۳۲، مرقس ۱۱: ۱۰-۱۲)

⑭ فريسي جن کي دولت سان پيار هوم سي عيسيٰ جون اهي ڳالهيون ٻڌي مٿس چڙيون ڪرڻ لڳا. ⑮ تڏهن عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوهين انهن منجهان آهيو جيڪي ماڻهن جي اڳيان پاڻ کي سچاڙ ڏيکارين ٿا، پر خدا اوهان جي دلين کي ڄاڻي ٿو. چالاڪو جيڪو ماڻهن جي ليکي چڱو آهي، سو خدا جي نظر ۾ ڪراحت جهڙو آهي.“

⑯ ”موسيٰ جي شريعت ۽ نين جا صحيفام يحيٰ جي وقت تائين ڪارآمد هئا. تنهن وقت کان وٺي خدا جي بادشاهت جي خوشخبريءَ جي منادي پئي ٿي ۽ هر ڪو زور ڪري پيو اندر گهڙي. ⑰ آسمان ۽ زمين جو ٿري وڃڻ آسان آهي، پر شريعت جو هڪڙو نقطو به ٿري نه ٿو سگهي.“

⑱ ”جيڪوبه پنهنجي زال کي طلاق ڏئي ٿو ۽ ٻيءَ عورت سان شادي ٿو ڪري تنهن ڄڻ زنا ڪئي ۽ جيڪو مڙس جي طلاق ڏنل عورت سان شادي ٿو ڪري تنهن به ڄڻ زنا ڪئي.“

هڪ شاهوڪار ۽ لعزر

⑲ ”ڪنهن زماني ۾ هڪڙو شاهوڪار ماڻهو هوندو هو، جيڪو تمام عمدا ۽ قيمتي ڪپڙا پهريندو هو ۽ روزانو ست رڃيون کائي موجون ماڻيندو هو. ⑳ ان جي دروازي تي ماڻهو لعزر نالي هڪ ناسورن ورتل غريب شخص کي ويهاري ويندا هئا. ㉑ هو چاهيندو هو ته شاهوڪار جي اوڀر وارن ٽڪرن ۽ ڳين سان پيٽ پري ڍڪي ڪري ۽ پر وڏي مصيبت اها هئي جو ڪتا اچي سندس ناسوري ڦٽ چٽيندا هئا. ㉒ جڏهن اهو غريب ماڻهو مري ويو ته ملائڪن کڻي وڃي کيس بهشت ۾ ابراهيم جي پاسي ۾ ويهاريو. شاهوڪار ماڻهو به مري ويو ۽ دفن ڪيو ويو. ㉓ هو دوزخ جي عذابن ۾ مبتلا هو ته هن اکيون کڻي مٿي نهاريو ته پريان ابراهيم جي ڀر ۾ لعزر نظر آيس. ㉔ هن رڙ ڪري چيو ته ’اي بابا ابراهيم! مون تي رحم ڪريو ۽ لعزر کي موڪليو ته آگر جي چوٽي پاڻيءَ ۾ ٻوڙي منهنجي چپ کي ٺاري ۽ چالاءِ جو آءُ هن باهه جي سخت عذاب ۾ آهيان.‘ ㉕ پر ابراهيم چيس ته ’پٽ! ياد ڪرم ته تو کي پنهنجي حياتيءَ ۾ سٺيون سٺيون شيون مليل هيون، پر لعزر کي خراب شيون. هاڻي هو هتي مزو ۾ آهي ۽ تون عذاب ۾ آهين. ㉖ تنهن کان سواءِ اوهان ۽ اسان جي وچ ۾ وڏو اوڙاهه آهي، تنهنڪري جيڪي هتان اوهان ڏانهن وڃن گهرن ته وڃي نه سگهندا ۽ نه وري اوهان وٽان ڪو اسان ڏانهن اچي سگهندو.‘ ㉗ شاهوڪار چيو ته ’چڱو ڀلا بابا، آءُ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته لعزر کي منهنجي پيءُ جي گهر موڪليو. ㉘ جيئن ته مون کي پنج پائڻ آهن، سو هو انهن کي وڃي تڪيد ڪري ته متان اهي به هن عذاب جي جاءِ ۾ اچن.‘ ㉙ تنهن تي ابراهيم ورائيس ته ’انهن وٽ موسيٰ ۽ نبي آهن، ڀلي ته انهن جي ٻڌن.‘ ㉚ پر شاهوڪار چيو ته ’نه بابا ابراهيم، جيڪڏهن ڪو مئٽن مان انهن وٽ

ويندوم ته اهي توبه ڪندا. (۳۱) ابراهيم چيس ته 'جيڪڏهن هو موسيٰ ۽ نين جي نه ٿا ٻڌن ته پوءِ ڪو مثلن مان به جيئرو ٿي وڃين ته انهيءَ جي به ڪونه ٻڌندا.'"

گناهه

(متي ۶:۱۸-۲۱، ۲۲-۲۱، مرقس ۹:۴۲)

① عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي چيو ته "گناهه ڏانهن ڌٽارجڻ جا سبب ته الٽر آهن، پر مصيبت آهي انهيءَ لاءِ جنهن جي هٿان اهڙا سبب پيدا ٿين ٿا. ② هنن ننڍڙن مان ڪنهن به هڪ کي جيڪو گناهه ڏانهن ڌٽاري ٿو تنهن لاءِ چڱو ائين ٿيندو ته پنهنجي گچيءَ ۾ جند جو پڙ وجهي سمنڊ ۾ ٽپو ڏيئي ٻڏي مري. ③ ياد رکو ته جيڪڏهن اوهان جو ڪو پاءُ پيٽ اوهان جو گناهه ڪري ته کيس هدايت ڪريو ۽ جيڪڏهن هو توبه ڪري ته بخشوس. ④ جيڪڏهن هو ڏينهن ۾ ست دفعا اوهان جو گناهه ڪري ۽ اوهان وٽ اچي ست دفعا چوي ته 'آءُ توبه ٿو ڪريان' ته اوهان کي کيس بخشڻ کپي."

ايمان

⑤ عيسيٰ کي رسولن چيو ته "خداوند انهن جو ايمان وڌاءِ." ⑥ خداوند چين ته "جيڪڏهن اوهان ۾ سرهنن جي دائي جيترو به ايمان هوندو ته اوهين توت جي وٺ کي چئي سگهو ٿا ته 'اتان پاڙئون نڪري وڃي سمنڊ ۾ لڳم' ته اهو به اوهان جي مڃيندو."

نوڪر جو فرض

④ "فرض ڪريو ته اوهان وٽ ڪو نوڪر آهي. هو هر ڪاهي يا رين جو ڌڻ چاري ٻنيءَ تان اچي، ته ڇا توهين کيس چوندا ته 'جلدي اچ ۽ ويهي ماني ڪاڏ؟' ⑧ بلڪل نه پر اٿلندو هيئن چوندا ته 'منهنجي رات جي ماني تيار ڪر. جيستائين آءُ کائي پي بس نه ڪريان تيستائين ڪڙوتڙو بينو رهج ۽

پوءِ وڃي تون کائجان ۽ پيئجان. ۹ نوڪر جيڪي ڪم ڪيو تنهن لاءِ اوهين ان جا ٿورا مڃيندا ڇا؟ ۱۰ ساڳيءَ طرح اوهان کي به جن ڪمن لاءِ حڪم ڪيل آهي، جڏهن اهي پورا ڪريو تڏهن چئو ته 'اسين خسيس نوڪر آهيون، جيڪو اسان تي ڪرڻ فرض هوم سوئي اسان ڪيو.'"

ڏهن ڪوڙهه جهڙي مرض وارن کي شفا ڏيڻ

۱۱ جيئن عيسيٰ يروشلم ڏانهن وڃي رهيو هو ته رستي ۾ سامريه ۽ گليل جي وچان لنگهيو. ۱۲ جڏهن هڪڙي ڳوٺ ۾ وڃڻ تي هو ته ڏهه ڪوڙهه جهڙي مرض وارا اچي گڏيس. انهن ڪجهه ڀرپرو بيهي ۱۳ وڏي واڪي چيس ته "اي عيسيٰ! اي سائين! اسان تي رحم ڪريو." ۱۴ هنن کي ڏسي چيائين ته "وڃو ۽ ڪاهنن کي وڃي پاڻ ڏيکاريو." سو جيئن ئي هو وڃن پيا ته رستي تي ويندي ويندي پاڪ صاف ٿي پيا. ۱۵ جڏهن انهن مان هڪڙي ڏٺو ته 'آءُ چڱو ڀلو ٿي پيو آهيان، تڏهن وڏي آواز سان خدا جي واکاڻ ڪندي موٽيو. ۱۶ هو عيسيٰ جي پيرن تي منهن ڀري ڪري هن جا ٿورا مڃڻ لڳو. اهو موٽڻ وارو سامري ماڻهو هو. ۱۷ تنهن تي عيسيٰ پڇيو ته "ڏهه ئي چئي پاڪ صاف نه ٿيا آهن ڇا؟ ته پوءِ باقي نوڪڙي آهن؟" ۱۸ ڇا هن ڌارئي کان سواءِ ٻيو ڪوبه ڪونه موٽيو جو اچي خدا جي واکاڻ ڪري؟" ۱۹ پوءِ هن کي چيائين ته "اٿي بيهم تنهنجي ايمان تو کي چڱو ڀلو ڪيو آهي."

خدا جي بادشاهت جي اچڻ بابت

(متي ۲۳:۲۴-۲۸، ۲۷:۳۱-۳۴)

۲۰ ڪن فريسين عيسيٰ کان پڇيو ته "خدا جي بادشاهت ڪڏهن ايندي؟" هن ورنديءَ ۾ چين ته "خدا جي بادشاهت ايندي ڪنهن کي ڏسڻ ۾ نه ٿي اچي. ۲۱ ڪوبه ائين نه چوندو ته 'اجهام هيڏانهن' يا 'هوڏانهن آهي.' حقيقت ۾ خدا جي بادشاهت اوهان ۾ ئي آهي." ۲۲ هن شاگردن کي چيو ته "ڪو وقت ايندو جو اوهين ابن آدم جي ڏينهن مان هڪڙي ڏينهن جي ڏسڻ لاءِ پيا سڪندام پر اوهين نه ڏسندا. ۲۳ ماڻهو

اوهان کي چوندا ته 'ڏسوم اجهو هيڏانهن، اجهو هوڏانهن' پر متان وڃو يا انهن جي پٺيان ڊوڙو. (۲۳) ڇالاءِ جو جيئن ڪنوڻ آسمان پر هڪڙي طرف ڪنوني آهي ۽ چمڪاڻ ٻئي طرف ڪندي آهي، تيئن ابن آدم به پنهنجي ڏينهن ۾ ائين ظاهر ٿيندو. (۲۵) پر پهرين هن کي ڪيتريون ئي سختيون سهڻيون پونديون ۽ هن زماني جي ماڻهن کان رد ڪيو ويندو. (۲۶) جيئن نوح جي زماني ۾ ٿيو تيئن ابن آدم جي ڏينهن ۾ به ٿيندو. (۲۷) تيستائين اهي ڪائيندا پيئندا رهيا ۽ شاديون ڪندا ۽ ڪرائيندا رهيا، جيستائين اهو ڏينهن ٿيو جو نوح پيڙي ۾ گهڙيو. پوءِ ٻوڏ آئي ۽ سڀني کي ناس ڪري ڇڏيائين. (۲۸) ساڳيءَ طرح لوط جي ڏينهن ۾ به ٿيو اهي ڪائيندا پيئندا وڻج واپار ڪندا پوکيندا ۽ اڏيندا رهيا. (۲۹) پر جنهن ڏينهن لوط سدوم شهر کان نڪري ٻاهر ٿيو هو، تنهن ڏينهن آسمان مان باهه ۽ گندرف جو مينهن اچي وٺو هو ۽ انهن سڀني کي ناس ڪري ڇڏيو هئائين. (۳۰) سو بلڪل ائين ئي ٿيندو جنهن ڏينهن ابن آدم ظاهر ٿيندو.

(۳۱) انهيءَ ڏينهن جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪوئي تي آهي ته هن کي پاڻ سان ڪا شيءِ کڻي نڪرڻ لاءِ لهي گهر ۾ وڃڻ نه کپي ۽ ساڳيءَ ريت جيڪڏهن ڪو ٻئي ۾ آهي ته گهر ڏانهن موٽڻ نه گهرجيس. (۳۲) لوط جي زال واري ڳالهه ياد رکجو. (۳۳) جيڪوبه پنهنجي جان بچائڻ جي ڪوشش ڪندو سو اها وڃائيندو پر جيڪو وڃائيندو سو ئي اها بچائيندو. (۳۴) آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته انهيءَ رات به ماڻهو گڏ هڪ بستري تي ستل هوندا ته هڪ ڪڇي ويندو ۽ ٻيو رهجي ويندو. (۳۵) به عورتون گڏ ويٺيون جنڊ پيهنديون هونديون ته هڪڙي ڪڇي ويندي ۽ ٻي رهجي ويندي. (۳۶) ٻئي ۾ به ماڻهو هوندا ته هڪ ڪڇي ويندو ۽ ٻيو رهجي ويندو.

(۳۷) شاگردن پڇيس ته ”خداوند ڪيڏانهن؟“ عيسيٰ ورائين ته ”جتي ڏونڊ هوندو ته گجهون به اتي ئي اچي مڙنديون.“

۲۶:۱۷ پيد ۸-۵:۶ ۲۷:۱۷ پيد ۶-۲۴ ۲۸:۱۷-۲۹ پيد ۱۸:۱۸-۲۰:۱۹-۲۵

۳۱:۱۷ مت ۲۴:۱۷-۱۸ م ۱۳:۱۵-۱۶ ۳۲:۱۷ پيد ۱۹:۲۶ ۳۳:۱۷ مت

۳۹:۱۰ م ۱۶:۲۵ م ۸:۳۵ م ۹:۲۴ م ۱۲:۲۵ ۳۷:۱۷ مت ۲۴:۲۸ م ۳۹:۳۰

هڪڙي رنزال ۽ جج جو مثال

۱ عيسيٰ پنهنجي شاگردن کي چيو ته ”هر وقت دعا گهرندا رهو ۽ همت نه هارجو.“ انهيءَ لاءِ هڪڙو مثال ڏنائين ته ② ”ڪنهن شهر ۾ هڪڙو جج رهندو هو جنهن کي نه خدا جو خوف هو ۽ نه ماڻهن جي پرواهه. ③ انهيءَ شهر ۾ هڪڙي رنزال رهندي هئي، جيڪا بار بار جج کي اچي چوندي هئي ته ’جوابدار جي خلاف منهنجو انصاف ڪر.‘ ④ جج ڪجهه وقت ته هن جي ٻڌي ئي ڪانه پر پوءِ دل ۾ چوڻ لڳو ته ’جيتوڻيڪ مون کي نه خدا جو خوف آهي ۽ نه ماڻهن جي پرواهه ⑤ پر جيئن ته هيءَ رنزال اچي مون کي ڪڪ ٿي ڪري، تنهنڪري ساڻس انصاف ڪندس، نه ته هيءَ بار بار اچي مون کي بيزار ڪندي.“

⑥ تڏهن خداوند چيو ته ”ٻڌو هي بي انصاف جج ڇا ٿو چوي؟ ⑦ ته پوءِ خدا پنهنجي چونڊيلن سان انصاف نه ڪندو ڇا جيڪي رات ڏينهن کيس باڏائين پيا؟ ڇا هو انهن جي مدد ڪرڻ ۾ دير ڪندو؟ ⑧ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته هو جلد ئي سندن انصاف ڪندو. پر جڏهن ابن آدم ايندو تڏهن الا جي ماڻهن ۾ ايمان ڏسندو يا نه؟“

فريسي ۽ هڪ محصول اڳاڙيندڙ جو مثال

⑨ جن کي پنهنجي سچائيءَ تي ناز هو ۽ ٻين کي گهٽ سمجهندا هئا، تن کي عيسيٰ هڪڙو مثال ٻڌايو ته ⑩ ”ٻه شخص هڪل ۾ دعا گهرڻ ويام هڪڙو فريسي ۽ ٻيو محصول اڳاڙيندڙ. ⑪ فريسي بيهي پنهنجي دل ۾ هيئن دعا گهرڻ لڳو ته ’اي خدا! آءُ تنهنجو ٿورائو آهيان جو آءُ ٻين ماڻهن جهڙو ڦورو، بي انصاف يا زناڪار نه آهيان، نه وري هن محصول اڳاڙيندڙ جهڙو آهيان. ⑫ آءُ هفتي ۾ ٻه ڏينهن روزو ٿو رکان ۽ ڪمائيءَ جو ڏهون حصو خيرات ٿو ڪريان.‘ ⑬ پر محصول اڳاڙيندڙ پري بيٺو رهيو ۽ آسمان ڏانهن اکيون کڻي به نه نهارياين بلڪ چاتي پئي چوڻ لڳو ته ’اي خدا! مون گنهگار تي رحم ڪر.‘ ⑭ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته

پھريون نہ پر هي پيو ماڻهو سچار ٿي گهر موٽيو ۽ چالاڪيءَ جيو پاڻ کي وڌ ٿو سمجھي سو گھٽ ڪيو ويندو ۽ جيڪو پاڻ کي گھٽ ٿو ڪري سو وڌايو ويندو.“

ننڍڙن ٻارن سان پيار

(متي ۱۳: ۱۹-۱۵، مرقس ۱۰: ۱۳-۱۶)

⑮ ڪي ماڻهو پنهنجا ننڍڙا ٻار عيسيٰ وٽ ڪڍي آيا ته هو انهن تي هٿ رکي. پر جڏهن شاگردن هي ڏٺو ته هو انهن کي چيڻ لڳا جيڪي ٻار ڪڍي آيا هئا. ⑯ عيسيٰ شاگردن کي پاڻ وٽ سڏي چيو ته ”ٻارڙن کي مون وٽ اچڻ ڏيو ۽ کين نه جهليو، ڇاڪاڻ ته خدا جي بادشاهت اهڙن جي ئي آهي. ⑰ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ٿو ته جيڪوبه ٻار وانگر خدا جي بادشاهت قبول نه ڪندو سو ڪڏهن به ان ۾ داخل نه ٿيندو.“

شاهوڪار ۽ خدا جي بادشاهت

(متي ۱۶: ۱۹-۳۰، مرقس ۱۰: ۱۴-۳۱)

⑱ هڪڙي سردار عيسيٰ کان پڇيو ته ”اي نڪ استاد! آءُ ڇا ڪريان جو دائمي زندگي حاصل ڪريان؟“ ⑲ عيسيٰ چيس ته ”تون مون کي نڪ چو ٿو سڏين؟ خدا کان سواءِ ٻيو ڪوبه نڪ نه آهي. ⑳ تو کي حڪم جي خبر آهي ته ’زنا نه ڪر‘ ’خون نه ڪر‘ ’چوري نه ڪر‘ ’ڪوڙي شاهدي نه ڏي‘ ۽ ’پنهنجي ماءُ پيءُ جي عزت ڪر.‘“ ㉑ هن چيو ته ”انهن سڀني تي ته آءُ ننڍپڻ کان ئي عمل ڪندو ٿو رهان.“ ㉒ عيسيٰ جڏهن هي ٻڌو ته انهن چيائينس ته ”اڃا تو ۾ هڪڙي گهٽتائي آهي، ته جيڪي به ائين سو سڀ وڪڻي غريبن ۾ ورهائي ڇڏ، ته تو کي بهشت ۾ خزانو ملندو. پوءِ اڃ ۽ منهنجو پوئلڳ ٿي.“ ㉓ پر هن جڏهن اهو ٻڌو ته ڏاڍو غمگين ٿيو ڇاڪاڻ ته هو ڏاڍو شاهوڪار ماڻهو هو.

㉔ جڏهن عيسيٰ ڏٺو ته هو ڪيتري قدر نه غمگين هو، تڏهن چيائين ته ”شاهوڪار ماڻهو ڪهڙي نه مشڪلات سان خدا جي بادشاهت

۾ داخل ٿين ٿا. ②۵ اُت جو سُئي جي پاڪي مان لنگهڻ سولو آهي ۽
پر شاهوڪار ماڻهو جو خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيڻ اولو آهي.“
②۶ جن ٻڌو تن چيو ته ”تڏهن ڪير بچي سگهندو؟“ ②۷ عيسيٰ چيو ته
”جيڪي ڳالهون ماڻهن کان ٿي نه ٿيون سگهن، سي خدا کان ٿي
سگهن ٿيون.“

②۸ پطرس چيس ته ”ڏسوم اسان توهان جي پٺيان هلڻ لاءِ گهر گهات
چڏيا آهن.“ ②۹ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”هائوم پر آءُ اوهان کي سچ ٿو
ٻڌايان ته اهڙو ڪوبه ڪونهي جنهن خدا جي بادشاهت لاءِ گهر زالم پائرم
ماءُ پيءُ يا ٻار چڏيا هجن، ③۰ ۽ انهيءَ کي هن زماني ۾ گج جيترو وڌيڪ نه
ملي ۽ ايندڙ زماني ۾ دائمي زندگي.“

پنهنجي موت بابت وري ٻڌائڻ

(متي ۲۰: ۱۷-۱۹، مرقس ۱۰: ۳۲-۳۴)

③۱ عيسيٰ پنهنجن ٻارهن شاگردن کي هڪ پاسي وٺي ويو ۽ انهن کي
چيائين ته ”ڏسوم اسين يروشلم ڏانهن هلي رهيا آهيون ۽ جيڪي ڳالهون
ابن آدم بابت نبي لکي ويا آهن، سي سڀئي اتي پوريون ٿينديون. ③۲ هو غير
قومن جي حوالي ڪيو ويندو، جيڪي مٿس چٿرون ڪندا، جنهن ڪندا ۽
کيس ٽڪون هڻندا. ③۳ اهي کيس جهڪ هڻندا ۽ قتل ڪندا ۽ ٽئين ڏينهن
تي هو وري جيئرو ٿي اٿندو.“ ③۴ پر شاگردن انهن مان ڪابه هڪ ڳالهه نه
سمجهي. هيءَ ڳالهه انهن کان گجهي رکي ويئي ۽ جيڪي ڳالهون چيون
ويون، تن جي ڪين پروڙ ٿي ڪانه پئي.

انڌي فقير کي سڄو ڪرڻ

(متي ۲۰: ۲۹-۳۴، مرقس ۱۰: ۴۶-۵۲)

③۵ جيئن عيسيٰ يريحو شهر جي ويجهو اچي رهيو هو ته رستي تي هڪڙي
انڌي ماڻهو وٺي پيو. ③۶ ميٽر جي لنگهڻ جو گوڙ ٻڌي پڇيائين ته ”هي ڇا
آهي؟“ ③۷ هنن چيس ته ”عيسيٰ ناصري لنگهي رهيو آهي.“ ③۸ تڏهن هن
رڙ ڪري چيو ته ”اي عيسيٰ، ابن دائود! مون تي رحم ڪريو.“ ③۹ تنهن

تي جيڪي اڳيان پئي ويا تن چڙب ڏيئي چيس ته ”ماڻ ڪر.“ پر هو اڃا به وڏي واڪي رڙ ڪري چوڻ لڳو ته ”اي ابن دائود! مون تي رحم ڪريو.“ ④۰ اهو ٻڌي عيسيٰ بيهي رهيو ۽ ماڻهن کي حڪم ڏنائين ته ”هن کي مون وٽ وٺي اچو.“ جڏهن هو ويجهو آيو ته عيسيٰ پڇيس ته ④۱ ”تون ڇا ٿو چاهين ۽ آءُ تنهنجي لاءِ ڇا ڪريان؟“ هن چيو ته ”اي سائين! مون کي وري ديد ملي.“ ④۲ عيسيٰ چيس ته ”وٺ هيءُ ديد ۽ ڏس، تنهنجي ايمان تو کي سڄو ڪيو آهي.“ ④۳ هو هڪدم ڏس وائسڻ لڳو ۽ خدا جي واکاڻ ڪندو عيسيٰ جي پٺيان هلڻ لڳو. جڏهن ماڻهن هي ڏٺو ته سڀئي خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳا.

عيسيٰ ۽ زڪئي

① عيسيٰ يريحو شهر ۾ داخل ٿي ان مان لنگهي رهيو هو. ② اتي زڪئي نالي هڪ ماڻهو هو جو محصول اڳاڙيندڙن جو سردار ۽ شاهوڪار به هو. ③ هن جي مرضي هئي ته ”ڏسان ته عيسيٰ ڪهڙو آهي.“ پر ميڙ جي ڪري ڏسي نه ٿي سگهيو ڇو ته هن جو قد به ننڍو هو. ④ تنهنڪري هو اڳيرو ڊوڙي وڃي هڪڙي انجير جي وڻ تي چڙهي ويٺو ۽ چالاڪيءَ جو عيسيٰ انهيءَ رستي تان لنگهڻو هو. ⑤ جڏهن عيسيٰ انهيءَ جاءِ تي آيو ته تڏهن مٿي ناهاري چيائين ته ”اي زڪئي! هڪدم هيٺ لهي اچ، چالاڪيءَ جو اڄ مون کي تنهنجي گهر ٽڪڻو آهي.“ ⑥ هو جلدي هيٺ لهي آيو ۽ عيسيٰ کي خوشيءَ سان پنهنجي گهر وٺي ويو. ⑦ اهو ڏسي سڀئي سسپس ڪرڻ لڳا ته ”ڏسوم هو هڪڙي گنهگار جي گهر ٽڪيو آهي.“ ⑧ زڪئي اٿي بيٺو ۽ خداوند کي چيائين ته ”ڏسوم اي خداوند! آءُ پنهنجي ملڪيت جو اڌ غريبن کي ٿو ڏيان ۽ جيڪڏهن مون ڪنهن کي ٺڳيو آهي ته آءُ کيس چئوڻا ڪري موندائي ڏيندس.“ ⑨ عيسيٰ هن کي چيو ته ”اڄ هن گهر ۾ چوٽڪارو آيو آهي، جيئن ته هي به ابراهيم جو اولاد آهي. ⑩ ابن آدم انهن کي ڳولڻ ۽ بچائڻ آيو آهي جيڪي گمراهه ٿي ويا آهن.“

سونن سڪن جو مثال

(متي ۲۵:۱۴-۳۰)

۱۱) جڏهن ماڻهن هي ڳالهون پئي ٻڌيون ته عيسيٰ انهن کي هڪڙو مثال ٻڌايو. ڇاڪاڻ ته هو يروشلم ۾ پهچڻ تي هوم سو هو ائين سمجهن پيا ته اجها تي خدا جي بادشاهت ظاهر ٿئي. ۱۲) عيسيٰ چيو ته ”هڪڙو امير ڪنهن ڏورانهين ملڪ ڏانهن روانو ٿيو ته جيئن اتان بادشاهت جو اختيار وٺي پوءِ وطن وري. ۱۳) هن پنهنجن نوڪرن مان ڏهن چئن کي سڏي کين ^۱ سون جو هڪ هڪ سڪو ڏنو ۽ چيائين ته ’جيستائين آءُ موٽي اچان تيستائين انهن سان واپار هلايو.‘ ۱۴) پر هن جي وطن جا ماڻهو هن کان بيزار هئا تنهنڪري انهن پنهنجا ايلچي موڪليا ته ’اسان جي مرضي نه آهي ته هي ماڻهو اسان جي مٿان بادشاهي ڪري.‘ ۱۵) جڏهن هو بادشاهت جو اختيار وٺي موٽي آيو ته حڪم ڏنائين ته ’انهن نوڪرن کي مون وٽ وٺي اچو جن کي آءُ پيسا ڏيئي ويو هوس، ڏسان ته واپار ڪري ڪيترو ڪمايو اٿن.‘ ۱۶) پهريون آيو ۽ چيائين ته ’سائين! توهان جي ڏنل سوني سڪي پيا ڏهه سونا سڪا ڪمايا آهن.‘ ۱۷) تنهن تي هن چيس ته ’شاباس، چڱا نوڪر، جيئن ته تون ٿوري ۾ ايماندار آهين، تنهنڪري هاڻي تون ڏهن شهرن جو مالڪ آهين.‘ ۱۸) ٻيو آيو ۽ چيائين ته ’سائين! توهان جي ڏنل سوني سڪي پنج پيا سونا سڪا ڪمايا آهن.‘ ۱۹) هن ان کي به چيو ته ’هاڻي تون پنجن شهرن جو حاڪم آهين.‘ ۲۰) ٻيو هڪڙو آيو ۽ چيائين ته ’سائين! اجهو، هي آهي اوهان جو سونو سڪو. مون رومال ۾ اهو ٻڌي سنڀالي رکيو آهي، ۲۱) ڇاڪاڻ ته مون کي اوهان کان ڊپ ٿيو جو اوهين سخت ماڻهو آهيو. جيڪي توهان جمع نه ڪيو آهي سو کڻو ٿا ۽ جيڪي اوهان نه پوکيو آهي سو لٽو ٿا.‘ ۲۲) هن چيس ته ’اي بيڙا نوڪر! تنهنجي ئي واتان آءُ تو کي ڏوهي بڻائيندس. جڏهن تو کي خبر به هئي ته آءُ سخت ماڻهو آهيان ۽ جيڪي جمع ڪين

^۱ سون جو هڪ هڪ سڪو: سون جو هڪڙو سڪو چانديءَ جي هڪ سؤ عام سڪن جي برابر هو. چانديءَ جو هڪ سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲:۲۰

ڪيو اٿم سو پيو کٿان ۽ جيڪي پوڪيو ئي نه اٿم سو پيو لٿان م (۲۳) ته پوءِ تو منهنجا پيسا ڇو ڪين سڙايام ته جڏهن آءُ موٽي اچان ها ته تو کان مناهي سميت اچي وٺان ها؟ (۲۴) پوءِ جيڪي اتي بيٺا هئا تن کي چيائين ته ’هن کان اهو هڪڙو سونو سڪو به ڪسي ڏهن سونن سڪن واري نوڪر کي ڏيو. (۲۵) تڏهن هنن چيس ته ’سائين! هن وٽ اڳي ئي ڏهه سونا سڪا آهن. (۲۶) انهن کي چيائين ته ’آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جنهن ڪجهه ڪمايو آهي، تنهن کي وڌيڪ ڏنو ويندو. پر جنهن ڪجهه به نه ڪمايو آهي، تنهن کان اهو به ڪسيو ويندو جيڪو وٽس آهي. (۲۷) پيو ته منهنجا اهي دشمن جن جي مرضي نه هئي ته آءُ مٿن بادشاهي ڪريان، تن کي هتي وٺي اچو ته ڪين منهنجي اڳيان قتل ڪيو وڃي.“

يروشلیم ۾ شان سان داخل ٿيڻ

(متي ۱۱: ۲۱-۱۱، مرقس ۱۱: ۱۱-۱۱، يوحنا ۱۲: ۱۲-۱۹)

(۲۸) جڏهن عيسيٰ هي چئي چڪو، تڏهن هو اڳتي وڌندو يروشلم ڏانهن وڃڻ لڳو. (۲۹) جڏهن هو زيتون واري ٽڪر وٽ بيت فگاه ۽ بيت عنيا هليو، جي ويجهو آيو ته هن ٻن شاگردن کي هي هدايتون ڏيئي اڳواٽ موڪليو ته (۳۰) ”اڳئين ڳوٺ ۾ وڃو ۽ جيئن اوهين ان ۾ گهڙندا ته هڪ ڪوڏڙو ٻڌل ڏسندا، جنهن تي اڃا تائين ڪنهن به ماڻهوءَ سواري نه ڪئي آهي. ان کي چوڙي هتي ڪاهي اچو. (۳۱) جيڪڏهن ڪو اوهان کان کڻي پڇي ته ’ان کي ڇو ٿا چوڙيو، ته اوهين چئجوس ته ’سائين کي انهيءَ جي ضرورت آهي.“

(۳۲) سو اهي پنهنجو رستو وٺي ويا ۽ جيئن عيسيٰ چيو هون تيئن ئي ڏٺائون. (۳۳) جيئن ئي ڪوڏڙو چوڙين پيا ته ان جي مالڪ کين چيو ته ”اوهين هن کي ڇو ٿا چوڙيو؟“ (۳۴) هنن ورندي ڏني ته ”سائين کي انهيءَ جي ضرورت آهي.“ (۳۵) پوءِ ڪوڏڙي کي عيسيٰ وٽ ڪاهي آيا ۽ ان جي مٿان پنهنجا ڪپڙا وجهي عيسيٰ کي ان تي سوار ڪيائون. (۳۶) جڏهن هو هلڻ لڳو، تڏهن هنن پنهنجا ڪپڙا کڻي رستي تي وڇايا. (۳۷) جڏهن هو يروشلم جي ويجهو زيتون جي ٽڪر جي لاهيءَ وٽ پهتو ته شاگردن جو سڄو ميڙ خوشيءَ ۾ پر جي خدا

جي واکاڻ ڪرڻ لڳو ڇاڪاڻ ته انهن سندس عجيب قوت جا معجزا ڏٺا هئا. سو وڏي آواز سان چوڻ لڳا ته

⑳ ”سڳورو آهي بادشاهه اهو، جو خداوند جي نالي اچي ٿو،
بيشڪ آسمان منجهه آهي سلامتي، خدا عرش تي آهي شان وارو.“
㉑ انهيءَ ميڙ مان ڪن فريسين چيس ته ”اي استاد! پنهنجن شاگردن
کي جهليو.“ ㉒ عيسيٰ کين چيو ته ”جيڪڏهن هنن ماڻ ڪئي ته خود
پٿر وٺي پڪاريندا.“

عيسيٰ جو يروشلم لاءِ روئڻ

㉓ جڏهن عيسيٰ يروشلم جي ويجهو ٿيو ته شهر کي ڏسي مٿس رنائين،
㉔ ۽ چيائين ته ”جيڪر تون رڳو اڄوڪي ڏينهن امن واريون ڳالهيون ڄاڻين
هام پر هاڻي ته اهي تنهنجين اکين کان لڪل آهن. ㉕ چوڻه اهي ڏينهن
تو ٿي اچي ڪڙڪندا، جڏهن تنهنجا دشمن تنهنجي چوڌاري مورچا ٻڌي
تو کي وڪوڙيندا ۽ چوڌاري تو کي سوڙهو گهٽيندا. ㉖ اهي تو کي ۽
تنهنجي ٻارن کي جيڪي تو ۾ آهن، جهلي پٽ تي هڻندا ۽ تنهنجي سر
سِر سان نه ملندي، ڇاڪاڻ جو تو ان وقت کي نه سڃاتو، جڏهن خدا تو
کي بچائڻ لاءِ آيو.“

عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

(متي ۱۲: ۲۱-۱۴، مرقس ۱۱: ۱۵-۱۹، يوحنا ۲: ۱۳-۲۲)

㉗ عيسيٰ هيڪل ۾ ويو ۽ اتي جيڪي واپار پيا ڪن تن کي هڪالي
ڪيڏ لڳو ㉘ ۽ چيائين ته ”اهو لکيل آهي ته ’منهنجو گهر عبادت جو گهر
ٿيندو، پر اوهان ان کي ڌاڙيلن جي پاڻاري بڻائي آهي.“
㉙ عيسيٰ هرروز هيڪل ۾ وڃي تعليم ڏيندو هو. سردار ڪاهنن، شريعت
جي عالمن ۽ بني اسرائيل جي بزرگن وجهه پئي ڳوليو ته ”ڪهڙيءَ طرح
هن کي ماري ڪپائي ڇڏيون.“ ㉚ پر وس ڪونه ٿي ڀڳڻ، ڇاڪاڻ ته ماڻهو
هن جون ڳالهيون ٻڌڻ لاءِ آتا هئا.

عيسي جي اختياريءَ بابت سوال

(متي ۲۳:۲۱-۲۴، مرقس ۱۱:۲۰-۲۳)

۲۰

① هڪڙي ڏينهن جڏهن عيسيٰ ماڻهن کي هيڪل ۾ تعليم ڏيئي رهيو هو ۽ خوشخبريءَ جي منادي پئي ڪيائين ته سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم بزرگن سان گڏجي وٽس آيا. ② هنن ڪانئس پڇيو ته ”اسان کي ٻڌاءِ ته تون هڪڙي اختياريءَ سان هي ڪم ٿو ڪرين؟ اهو ڪير آهي جنهن تو کي اها اختياري ڏني آهي؟“ ③ عيسيٰ چين ته ”آءُ به توهان کان هڪڙو سوال ٿو پڇان. ④ مون کي ٻڌايو ته ڇا يحيي جي بپتسما خدا جي طرفان هئي يا ماڻهن جي طرفان؟“ ⑤ تڏهن اهي پاڻ ۾ بحث ڪرڻ لڳا ته ”جيڪڏهن ’خدا جي طرفان‘ ٿا چئون ته هو اسان کي چونڊو ته ’پوءِ توهان هن تي ايمان ڇو نه آندو؟‘ ⑥ پر جي چئون ٿا ’ماڻهن جي طرفان‘ ته سڄي خلق اسان کي سنگسار ڪندي ۽ چالاءِ جو هنن کي پڪ آهي ته يحيي نبي هو.“ ⑦ تڏهن هنن جواب ڏنو ته ”اسان کي خبر نه آهي ته ڪنهن جي طرفان هئي.“ ⑧ تنهن تي عيسيٰ چين ته ”آءُ به اوهان کي ڪين ٻڌائيندس ته آءُ ڪنهن جي اختياريءَ سان هي ڪم ٿو ڪريان.“

انگورن جي باغ ۽ باغائين جو مثال

(متي ۲۱:۳۳-۴۶، مرقس ۱۲:۱-۱۲)

⑨ پوءِ عيسيٰ ماڻهن کي هڪڙو مثال ڏنو ته ”هڪڙي ماڻهو انگورن جو باغ لڳايو. باغ باغائين کي ٺيڪي تي ڏيئي پاڻ گڄ وقت ڪنهن ٻئي ملڪ ڏانهن هليو ويو. ⑩ جڏهن فصل جي لهڻ جي مند آئي ته هڪڙي نوڪر کي باغائين ڏانهن موڪليائين ته ڪانئن ڊاڪ جي ميوي جو ڀاڱو وٺي اچي. پر باغائين هن کي مار ڏيئي خالي هٿين موٽائي ڇڏيو. ⑪ تنهن تي هن ٻيو نوڪر موڪليو. تنهن کي به هنن مار ڏيئي ۽ جنيون ڪري خالي هٿين موڪلي ڇڏيو. ⑫ تڏهن هن وري ٽيون نوڪر موڪليو. تنهن کي به هنن زخمي ڪري ڌڪا ڏيئي ڪڍيو. ⑬ تنهن تي باغ جي مالڪ چيو ته ’ڪريان

تہ کریان چا؟ پوءِ ڀلام پنهنجو سڪيلتو پت تو موڪليان ۾ شايد اهي هن جي عزت ڪن. (۱۳) پر جڏهن باغائين انهيءَ کي ڏٺو تڏهن هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته 'هي مالڪ جو وارث آهي ۾ چو نه هن کي ماري ڇڏيون ۾ ته پوءِ ملڪيت ئي اسان جي ٿي پوندي.' (۱۵) پوءِ هن کي باغ مان ٻاهر ڪڍي ماري ڇڏيائونس. هاڻي باغ جو مالڪ انهن کي چا ڪندو؟ (۱۶) هو پاڻ اچي باغائين کي تباهه ڪندو ۽ باغ ٻين کي ڏيندو.

جڏهن هنن اهو ٻڌو تڏهن چوڻ لڳا ته "خدا خير ڪري." (۱۷) عيسيٰ انهن ڏانهن نھاري چيو ته "هي جيڪي لکيل آهي ۾ سو ڀلا چا معنيٰ ٿورڪي؟ 'جنهن پٿر کي رازن رد ڪري ڇڏيو سو ئي پيڙهه جو پٿر ٿيو.'

(۱۸) جيڪوبه ان پٿر تي ڪرندو سو ڀڄي پورا پورا ٿي پوندو ۽ جنهن تي اهو ڪرندو تنهن کي هو چور چور ڪري ڇڏيندو.

محصول ڏيڻ بابت سوال

(متي ۲۲:۱۵-۲۲، مرقس ۱۲:۱۳-۱۷)

(۱۹) شريعت جي عالمن ۽ سردار ڪاهن انهيءَ وقت ڪوشش ٿي ڪئي ته عيسيٰ کي پڪڙيون ۾ ڇاڪاڻ ته انهن ڄاتو پئي ته "هن اهو مثال اسان تي آندو آهي." پر ماڻهن کان ڊنا ٿي. (۲۰) پوءِ هو عيسيٰ کي اک ۾ رکندا آيا ۽ ڪرائيدار ڇاڙتا ڇڏيائون ته اهي سڄا بٽجي عيسيٰ کي سندس لفظن ۾ ڦاسائين ۾ ته جيئن پوءِ کيس رومي گورنر جي قبضي ۽ اختيار ۾ ڏين. (۲۱) انهن ڇاڙتن عيسيٰ کان پڇيو ته "اي استاد! اسين ڄاڻون ٿا ته جيڪي توهين چئو ٿا ۽ سيڪاريو ٿا سو حق آهي ۽ توهين ڪنهن جي به پاسخاطري نه ٿا ڪريو بلڪ اوهين ته سڄائيءَ سان خدا جو رستو ٿا ڏيڪاريو. (۲۲) هاڻ اسان کي ٻڌايو ته اسان لاءِ قيصر کي محصول ڏيڻ جائز آهي يا نه؟" (۲۳) عيسيٰ انهن جي چالاڪيءَ کي سمجهي ويو ۽ کين چيائين ته (۲۴) "مون کي چانديءَ جو سڪو ڏيڪاريو ته انهيءَ تي ڪنهن جي مُهر ۽ اکر آهن؟" (۲۵) انهن جواب ڏنو ته "قيصر جا." تنهن تي هن انهن کي چيو ته "ڇڳو جيڪي قيصر جو

آهي سو قيصر کي ڏيو ۽ جيڪي خدا جو آهي سو خدا کي ڏيو.“ (۲۶) هو ماڻهن جي اڳيان کيس لفظن ۾ ڦاسائي نه سگهيا. هن جي انهيءَ جواب تي هو حيران ٿي ويا ۽ ڪٿي ماڻ ڪيائون.

مرڻ کان پوءِ جيئري ٿيڻ بابت سوال

(متي ۲۲:۲۳-۳۳، مرقس ۱۲:۱۸-۲۷)

(۲۷) پوءِ ڪي صدوقي جن جو عقيدو آهي ته قيامت آهي ئي ڪانه سي عيسيٰ وٽ آيا ۽ کائس سوال پڇيائون (۲۸) ته ”اي استاد! موسيٰ اسان لاءِ لکي ويو آهي ته ’جيڪڏهن ڪنهن ماڻهو جو شادي ڪيل ڀاءُ ري اولاد مري وڃي، ته سندس ڀاءُ هن جي زال پرڻجي ته جيئن سندس ڀاءُ لاءِ اولاد ٿئي.“ (۲۹) هڪڙا ست ڀائر هئا. پهرين شادي ڪئي ۽ ري اولاد مري ويو (۳۰) ته ٻئي سندس زال سان شادي ڪئي، اهو به مري ويو. (۳۱) ٽئين به انهيءَ عورت سان شادي ڪئي ۽ اهڙيءَ طرح ستن ئي ڀائرن ان سان شادي ڪئي ۽ ست ئي ري اولاد مري ويا. (۳۲) سڀ کان پڇاڙيءَ ۾ اها عورت به مري ويئي. (۳۳) هاڻي قيامت جي ڏينهن انهن مان اها عورت ڪنهن جي زال ٿيندي؟ ڇالاءِ جو ست ئي هن سان پرڻيا هئا.“

(۳۴) تنهن تي عيسيٰ چين ته ”هن زماني جا ماڻهو پرڻيا ۽ پرڻائبا آهن، (۳۵) پر جيڪي انهيءَ لائق آهن ته آخرت ۾ جيئرا ٿي اٿن ۽ انهيءَ زماني ۾ رهن، سي نه پرڻيا ۽ نڪي پرڻايا ويندا. (۳۶) ڇالاءِ جو اهي وري ڪڏهن مرڻ جا نه آهن، بلڪ اهي ملائڪن جهڙا ٿيندا. اهي خدا جا ٻار ٿيندا، ڇاڪاڻ ته اهي مئلن مان جيئرا ٿيا آهن. (۳۷) مُردن جي جيئري ٿي اٿڻ بابت موسيٰ ٻرندڙ ٻوڙي واري واقعي ۾ پاڻ اهڙو اشارو ڏنو آهي. تنهنڪري ئي هو خداوند کي ’ابراهيم جو خدام اسحاق جو خدا ۽ يعقوب جو خدا‘ ڪري سڏي ٿو. (۳۸) سو هاڻي هو مئلن جو نه، پر جيئرن جو خدا آهي، ڇالاءِ جو سڀئي هن جي اڳيان جيئرا آهن.“ (۳۹) ڪن شريعت جي عالمن کيس چيو ته ”اي استاد! توهان صحيح ڳالهه ڪئي آهي.“ (۴۰) هنن ۾ همت ئي ڪانه رهي هئي جو کائس وڌيڪ سوال پڇن.

مسيح بابت سوال

(متي ۲۲:۴۱-۴۶، مرقس ۱۲:۳۵-۳۷)

- ④۱ عيسي انهن کي چيو ته ”اهي ڪيئن ٿا چون ته مسيح دائود جو اولاد آهي؟ ④۲ ڇاڪاڻ ته دائود خود زبور ۾ چيو آهي ته
 ’خداوند منهنجي خداوند کي چيو ته
 ”تون منهنجي ساڄي پاسي ويهه
 ④۳ جيستائين آءُ تنهنجن دشمنن کي
 تنهنجي پيرن جي صندلي نه ڪريان.“
 ④۴ سو جڏهن دائود هن کي ’خداوند‘ ڪري ٿو سڏي ته مسيح ڪيئن
 سندس اولاد ٿيو؟“

شريعت جي عالمن کي چٽاءُ

(متي ۲۳:۱-۳۶، مرقس ۱۲:۳۸-۴۰)

- ④۵ سڀني ماڻهن جي روبرو عيسيٰ پنهنجن شاگردن کي چيو ته ④۶ ”شريعت جي عالمن کان هوشيار ٿجو جيڪي ڊگها جبا پائي گهمڻ پسند ڪن ٿا. اهي چاهين ٿا ته بازارن ۾ ماڻهو کين سلامي ٿين. اهي عبادت خاني ۾ خاص جايون ۽ مجلسن ۾ مٿانهيون جايون ٿا والارين. ④۷ اهي رنزالن جا گهر ڦري ٿا ڇڏين ۽ ڏيڪاءَ لاءِ ڊگهيون ڊگهيون نمازون پڙهن ٿا. انهن کي وڌيڪ سزا ملندي.“

رنزال جو چندو ڏيڻ

(مرقس ۱۲:۴۱-۴۴)

- ① عيسيٰ جڏهن نهاريو تڏهن ڏٺائين ته شاهوڪار ماڻهو هڪل جي چنڊي جي پيٽيءَ ۾ پنهنجا پنهنجا چندا وجهي رهيا آهن.
 ② هن هڪ غريب رنزال کي به ننڍڙا سڪا ان پيٽيءَ ۾ وجهندي ڏٺا.
 ③ تنهن تي هن چيو ته ”آءُ توهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته هن غريب رنزال

سڀني کان وڌيڪ چنڊو ڏنو. ④ ڇاڪاڻ ته اهي سڀئي پنهنجي گهڻائيءَ مان چنڊو ڏئي رهيا هئا پر هيءَ رنزال اڻهوند مان به پنهنجي سڀ ڪمائي وجهي رهي هئي.

هيڪل جي برباديءَ بابت ٻڌائڻ

(متي ۲۴: ۱-۲، مرقس ۱۳: ۱-۲)

⑤ ڪي ماڻهو هيڪل بابت چوڻ لڳا ته ”ڪهڙن نه سهڻن پٿرن ۽ نذرانن جي سوکڙين سان سينگاريل آهي.“ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ⑥ ”ڪو وقت ايندو ته جيڪي هي اوهين ڏسو تن جو اهو پٿر پٿر تي نه رهندو، جيڪو ڊانڊو نه ويندو.“

تڪليفون ۽ تباهيون

(متي ۲۴: ۳-۱۴، مرقس ۱۳: ۳-۱۳)

⑦ انهن پڇيس ته ”استاد اهي ڳالهون ڪڏهن ٿينديون؟ اها ڪهڙي نشاني آهي جنهن مان خبر پوي ته انهن ڳالهين جي ٿيڻ جو وقت اچي پهتو آهي؟“ ⑧ عيسيٰ چين ته ”خبردار، متان ٺڳجي وڃو. چوٽه ڪيترائي منهنجي نالي سان ايندا ۽ هر ڪو چوندو ته ’آءُ مسيح آهيان.‘ يا وري چوندو ته ’اهو وقت اچي پهتو آهي.‘ پر متان انهن جي پيروي ڪئي اٿو. ⑨ بلڪ جڏهن اوهين جنگين ۽ فسادن بابت ٻڌو تڏهن گهٻرائجو نه، چوٽه اهي ڳالهون پهريائين ضرور ٿينديون، پر پڄاڻي هڪدم ڪين ايندي.“

⑩ پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”قوم، قوم سان وڙهندي. بادشاهت، بادشاهت تي چڙهائي ڪندي. ⑪ وڏا زلزلا ايندا، ڪيترن ئي هنڌن تي ڏڪار ۽ وبائون پونديون. آسمان مان هيبتناڪ حادثا ۽ ڳرا نشان ظاهر ٿيندا.“

⑫ پر هنن ڳالهين تي ڪان اڳي ئي اوهين سوگها ڪيا ويندا. اوهان کي ستايو ويندو، عبادت خانن وارن قاضين جي حوالي ڪيو ويندو ۽ جيلن ۾ وڌو ويندو. منهنجي نالي جي ڪري اوهان کي بادشاهن ۽ حاڪمن اڳيان پيش ڪيو ويندو. ⑬ ان جو نتيجو اهو نڪرندو جو اوهان کي خوشخبري

ٻڌائڻ جو هڪ موقعو ملي ويندو. ⑬ تنهنڪري پنهنجن دلين ۾ پڪو پهه ڪريو ته اوهين جواب ڏيڻ لاءِ اڳ ۾ ڪابه گپي نه ڪندا. ⑭ ڇاڪاڻ ته آءُ اوهان کي اهڙي زبان ۽ اهڙو عقل ڏيندس جو اوهان جا ڪي به دشمن اوهان سان مقابلو يا انڪار ڪري نه سگهندا. ⑮ اوهان جا ماڻهيءَ ۾ پاڻ ۾ مت مائت ۽ اوهان جا سڄڻ به اوهان کي پڪڙائيندا بلڪ اوهان مان ڪن کي ته مارائي به ڇڏيندا. ⑯ منهنجي نالي جي ڪري سڀ ماڻهو اوهان کان نفرت ڪندا. ⑰ پر اوهان جو ڪو وار به ونگو نه ٿيندو. ⑱ پنهنجي صبر سان ئي اوهين پنهنجي جان بچائيندا.

يروشلَم جي تباهي بابت ٻڌائڻ

(متي ۲۴:۱۵-۲۱، مرقس ۱۳:۱۴-۱۹)

⑲ ”جڏهن اوهين ڏسو ته يروشلم کي لشڪرن گهيري ورتو آهي، تڏهن ڄاڻجو ته سندس تباهي جو وقت اچي ويجهو ٿيو آهي. ⑳ پوءِ جيڪي يهوديه ۾ هجن، سي جبلن ڏانهن پڄي وڃن. جيڪي شهرن جي وچ ۾ هجن سي ٻاهر نڪري وڃن ۽ جيڪي بهرائي ۾ هجن سي اندر شهر ۾ نه گهڙن. ㉑ ڇالاءِ جو اهي وڃن ٿا ڏينهن ٿيندا ته جيئن جيڪي گاليون لکيل آهن سي سڀئي پوريون ٿين. ㉒ افسوس آهي انهن عورتن تي جيڪي انهن ڏينهن ۾ پيٽ سان هونديون يا ٻار ٿڻ تي هونديون، ڇالاءِ جو هن زمين تي وڏي آفت ايندي ۽ هن قوم تي غضب نازل ٿيندو. ㉓ انهن مان ڪي ترار سان قتل ٿيندا ۽ ڪي ٻين ملڪن ۾ قيدي ٿي ويندا. يروشلم کي غير قومون لتاڙينديون جيستائين انهن جو مدو پورو نه ٿئي.“

ابن آدم جو اچڻ

(متي ۲۴:۲۹-۳۱، مرقس ۱۳:۲۴-۲۷)

㉔ ”سج ۾ چند ۽ تارن ۾ نشان ظاهر ٿيندا ۽ زمين تي قومن ۾ سمنڊ جي ڇولين جي گوڙ ڪري خوف ۽ هراس ڄاڻجي ويندو. ㉕ جيڪي آفتون

۲۱:۱۴-۱۵ لو ۱۲:۱۱-۱۲ ۲۲:۲۱ هوس ۹: < ۲۱:۲۵ يس ۱۳:۱۰،

حز ۳۲: <، يوا ۲:۳۱، مڪا ۶:۱۲-۱۳

زمين تي نازل ٿيڻيون آهن، انهن جي اُڪي ۽ ڊپ کان ماڻهن جون دليون دهلجي وينديون، ڇالاءِ جو آسماني گرهه ۽ سياره ڏڪي ويندا. (۲۷) پوءِ هو ابن آدم کي ڪڪرن ۾ وڏي قوت ۽ جلوي سان ايندي ڏسندا. (۲۸) جڏهن اهي ڳالهيون ٿيڻ لڳن ته اٿجو ۽ ڪنڌ مٿي ڪجوم ڇاڪاڻ ته اوهان جو چوٽڪارو اوهان جي ويجهو هوندو.

انجیر جي وڻ مان سبق پرائڻ

(متي ۲۴: ۳۲-۳۵، مرقس ۱۳: ۲۸-۳۱)

(۲۹) عیسیٰ انهن کي هڪڙو مثال ڏنو ته ”انجیر جي وڻ ۽ ٻين وڻن کي ڏسو. (۳۰) جيئن انهن ۾ پن اچن ٿا ته اوهين سواءِ ٻڌائڻ جي ڄاڻو ٿا ته اونهارو آيو ڪي آيو. (۳۱) تهڙيءَ طرح جڏهن اوهين اهي ڳالهيون ٿيندي ڏسو ته سمجهو ته خدا جي بادشاهت اچڻ واري آهي.

(۳۲) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين اهي سڀئي ڳالهيون پوريون نه ٿينديون، تيستائين هيءُ پيڙهي پوري نه ٿيندي. (۳۳) زمين ۽ آسمان ٿري ويندا پر منهنجو ڪلام هرگز نه ٿرندو.

هوشيار ٿجو

(۳۴) ”هوشيار ٿجو، متان اوهان جون دليون هٻڃ، نشي ۽ هن حياتيءَ جي فڪرن ۾ ڦاسي پون. هوشيار ٿجو، متان ابن آدم جي اچڻ جو اهو ڏينهن اوهان جي مٿان اوچتو اچي ڪڙڪي. (۳۵) ڇالاءِ جو اهو ڄار وانگر سڄي دنيا جي رهاڪن تي اچي ڪڙڪندو. (۳۶) هر وقت سجاڳ رهو ۽ دعا گهرو ته اهي ڳالهيون جيڪي ٿيڻيون آهن، شل انهن کان بچڻ جي توفيق مليو ۽ ابن آدم جي حضوريءَ ۾ بيهي سگهو.“

(۳۷) هو ڏينهن جو روزانو هيڪل ۾ تعليم ڏيندو هو ۽ رات جو ٻاهر نڪري زيتون نالي ٽڪر تي گذاريندو هو. (۳۸) سڀئي ماڻهو صبح جو سویر اٿي هيڪل ۾ سندس ڳالهيون ٻڌڻ ايندا هئا.

عيسي خلاف سازش

(متي ۱:۲۶-۵، مرقس ۱:۱۴-۲، يوحنا ۱۱:۴۵-۵۳)

۲۲ ① هاڻي بي خميري مانيءَ جي عيدم جنهن کي عيد فصح به چون ٿا سا ويجهي آئي. ② سردار ڪاهنن ۽ شريعت جي عالمن وجهه پئي ڳوليو ته چپ چاپ ۾ عيسيٰ کي مارائي ڇڏين ۽ چوته اهي خلق کان به ڊنا ٿي. ③ تڏهن ٻارهن شاگردن مان هڪڙي يهوداهم جنهن کي اسڪريوتي به چوندا هئا تنهن جي دل ۾ اچي شيطان گهڙيو. ④ هن وڃي سردار ڪاهنن ۽ هيڪل جي حوالدارن سان صلاح ڪئي ته ڪهڙي ريت هو عيسيٰ کي سندن حوالي ڪري. ⑤ تنهن تي اهي ڏاڍا خوش ٿيا ۽ هن کي پيسن جي آڇ ڪيائون. ⑥ هن قبول ڪيو ۽ موقعي جي تاڙ ۾ هو ته جڏهن ميڙ نه هجي ته هو عيسيٰ کي انهن جي حوالي ڪري.

فصح جي تياري

(متي ۱۴:۲۶-۲۵، مرقس ۱۴:۱۲-۲۱، يوحنا ۱۳:۲۱-۳۰)

④ بي خميري مانيءَ جي عيد جو اهو ڏينهن آيو جنهن تي فصح جي قرباني ڏيڻ ضروري هئي. ⑧ تڏهن عيسيٰ پطرس ۽ يوحنا کي موڪليو ته ”وڃو ۽ اسان لاءِ فصح تيار ڪريو ته اسين ڪائون.“ ⑨ انهن چيو ته ”اوهان جي ڪهڙي مرضي آهي ته اسين ڪٿي تيار ڪريون؟“ ⑩ تنهن تي عيسيٰ انهن کي چيو ته ”ڏسو شهر ۾ گهڙڻ سان اوهان کي هڪڙو ماڻهو ملندو جيڪو دلو پاڻيءَ جو ڪنيو پيو ايندو. تنهن جي پٺيان وڃجو. جنهن گهر ۾ اهو وڃي ته اوهين به پٺيان وڃجو. ⑪ اوهين گهر جي مالڪ کان پڇجو ته ’اوطاق ڪٿي آهي جتي استاد پنهنجن شاگردن سان گڏ فصح کائي.‘ ⑫ هو اوهان کي ماڙيءَ تي هڪ وڏو سجايل ڪمرو ڏيکاريندو جتي اوهين تياري ڪجو.“ ⑬ پوءِ هو روانا ٿي ويا ۽ جيئن عيسيٰ چيو هون ائين ئي هر شيءِ ڏنائون ۽ فصح تيار ڪيائون.

آخري دفعو شاگردن سان گڏ ڪائڻ

(متي ۲۶:۲۶-۳۰، مرقس ۱۴:۲۲-۲۶، ۱. ڪرئين ۱۱:۲۳-۲۵)

⑫ جڏهن اها گهڙي اچي پهتي ته هو رسولن سان گڏجي دسترخوان تي ويٺو. ⑮ انهن کي چيائين ته ”منهنجي دل ڏاڍو گهري ٿي ته آءُ ڏڪن سهڻ کان اڳ ۾ اوهان سان گڏجي هي فصيح ڪاوان. ⑯ چالاءِ جو آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته تيسٽائين آءُ وري اها نه ڪائيندس جيستائين خدا جي بادشاهت ۾ انهيءَ جو پورو مطلب نه نڪري.“ ⑰ پوءِ عيسيٰ پيالو کڻي شڪر ڪري چيو ته ”اچي، هي وٺو ۽ پاڻ ۾ ورهايو. ⑱ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اڄ کان پوءِ آءُ هي مٺي وري نه پيئندس جيستائين خدا جي بادشاهت نه ايندي.“ ⑲ پوءِ ماني کڻي شڪر ڪري پڳائين ۽ هنن کي ڏيندي چيائين ته ”هيءُ منهنجو بدن آهي، جو اوهان جي لاءِ ڏنو وڃي ٿو. اوهين به منهنجي يادگيريءَ ۾ ائين ئي ڪندا رهجو.“ ⑳ ساڳيءَ ريت ڪائڻ کان پوءِ پيالو کڻي چيائين ته ”هيءُ پيالو خدا جو نئون عهد آهي، جيڪو منهنجي رت جي وسيلي قائم ڪيو ويو آهي. اهو رت اوهان جي لاءِ وهائجي ٿو.“

㉑ پر ڏسوم جيڪو مون کي پڪڙائي ٿو، سو مون سان گڏ دسترخوان تي ويٺو آهي. ㉒ ابن آدم لاءِ جيئن لکيل آهي تيئن ئي هو هن دنيا مان وڃي ٿو پر مصيبت آهي انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ جنهن جي هٿان هو پڪڙائجي ٿو.“ ㉓ تنهن تي شاگرد هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”اسان مان اهو ڪير آهي جيڪو ههڙو ڪم ڪندو؟“

وڌائپ تي تڪرار

㉔ شاگردن ۾ اهو به تڪرار پيدا ٿيو ته ”اسان سڀني ۾ وڏو ڪير ليکبو؟“ ㉕ تنهن تي عيسيٰ چين ته ”قومن جا بادشاهه مٿن حڪم ٿا هلائين ۽ جن کي مٿن اختيار آهي، سي ماڻهن جا پلو ڪندڙ سڏيا وڃن ٿا. ㉖ پر هي

۲۰:۲۲ ي ۳۱:۳۱-۳۴ ۲۱:۲۲ زب ۹:۴۱ ۲۴:۲۲ مت ۱:۱۸، مر ۳۴:۹، لو ۴۶:۹

۲۶:۲۲-۲۵:۲۰ مت ۲۵:۲۰-۲۶:۲۲ ۴۴-۴۲:۱۰، مر ۱۱:۲۳، ۳۵:۹

اوهان سان لاڳو نه آهي. اوهان مان وڏي کي ننڍي وانگر ٿيڻ کپي ۽ مالڪ کي نوڪر وانگر ٿيڻ کپي. (۲۷) وڏو ڪير آهي، ڇا اهو جيڪو کائڻ ٿو ويهي يا جيڪو سندس خدمت ٿو ڪري؟ ڇا اهو نه آهي جيڪو کائي وينو؟ پر آءُ اوهان منجهه ائين آهيان جيئن ڪو خدمتگار.

(۲۸) اوهين اهي آهيو جيڪي مون سان منهنجي سڀني آزمائش ۾ گڏ رهيا آهيو (۲۹) ۽ جيئن منهنجي پيءُ مون لاءِ بادشاهت مقرر ڪئي آهي، تيئن آءُ به اوهان لاءِ بادشاهت مقرر ٿو ڪريان. (۳۰) اوهين منهنجي بادشاهت ۾ مون سان گڏ منهنجي دسترخوان تي کائيندا ۽ پيئندا ۽ اوهين تخت تي ويهي بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن جا فيصلا ڪندا.

پطرس جي انڪار ڪرڻ بابت اڳڪٿي

(متي ۲۶:۳۱-۳۵، مرقس ۱۴:۲۰-۳۱، يوحنا ۱۳:۳۶-۳۸)

(۳۱) ”شمعون، شمعون، ڏس، شيطان اوهان کي آزمائڻ جي اجازت ورتي آهي، ته جيئن اوهان سڀني کي ڪٽڪ جي ڳاهه وانگر ڳاهي، ان ۽ ٻه وانگر جدا جدا ڪري. (۳۲) پر مون تو لاءِ دعا گهري آهي ته شل تنهنجو ايمان نه لڏي. جڏهن تون مون ڏانهن موٽي اچين ته پنهنجي ڀائرن جي مدد ڪج.“

(۳۳) پطرس ورائيو ته ”خداوندم آءُ تو سان گڏ جيل ۾ وڃڻ بلڪ مرڻ لاءِ به ٻڌل آهيان.“ (۳۴) تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”اي پطرس! آءُ تو کي ٻڌايان ٿو ته جيستائين ڪڪڙ اڃ ٻانگ ڏئي، ان کان اڳ ۾ ئي تي دفعا تون منهنجو انڪار ڪندين ته ’آءُ هن کي سڃاڻان ئي ڪين.“

ڳوٺري، ٻاڇڪو ۽ ترار

(۳۵) عيسيٰ هنن کان پڇيو ته ”ان وقت جڏهن مون اوهان کي ڳوٺريءَ، ٻاڇڪي يا جتيءَ کان سواءِ موڪليو هوم ته ڇا اوهان کي ڪا ٻي به گهرج هئي؟“ انهن جواب ڏنو ته ”ڪنهن شيءِ جي به نه.“ (۳۶) تڏهن عيسيٰ چين ته ”هاڻي جنهن کي به ڳوٺري هجي ته اها کڻي، جنهن کي به ٻاڇڪو

۲۷:۲۲ يو ۱۲:۱۳-۱۵ ۲۰:۲۲ مت ۲۸:۱۹ ۲۵:۲۲ مت ۹:۱۰-۱۰

مر ۸:۶-۹ لو ۳:۹ ۴:۱۰

هجي ته اهو ڪٿي ۽ جنهن کي به ترار نه هجي ته اهو پنهنجو پھراڻ وڪڻي به اها خريد ڪري. (۳۷) چالاءِ جو آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته جيڪو لکيل آهي ته 'هو گنهگارن ۾ ليکيو ويندو' سو مون لاءِ پورو ٿيڻ ضروري آهي. بيشڪ جيڪو منهنجي بنسبت لکيل آهي سو پورو ٿيڻ وارو آهي. (۳۸) تنهن تي شاگردن چيس ته "اي خداوند! اجهوم هي به ترارون آهن." هن چيو ته "بس، بس."

زيتون جي ٽڪر تي دعا گهرڻ

(متي ۲۶: ۳۶-۴۶، مرقس ۱۴: ۳۲-۴۲)

(۳۹) پوءِ هو ٻاهر نڪري پنهنجي دستور موجب زيتون جي ٽڪر تي ويو ۽ شاگرد به ساڻس گڏ هليا. (۴۰) جڏهن هو انهيءَ جاءِ تي پهتو ته انهن کي چيائين ته "دعا گهرو ته شل اوهين آزمائش ۾ نه پئو." (۴۱) هو انهن کان ٿورو پريرو وڃي گوڏا ڪوڙي دعا گهرڻ لڳو ته (۴۲) "اي بابا! جيڪڏهن تون چاهين ته هي پيالو مون تان تاري ڇڏ. تنهن هوندي به منهنجي نه ۾ پر تنهنجي مرضي پوري ٿئي." (۴۳) ايتري ۾ آسمان مان هڪڙو ملائڪ هن جي حمايت ۾ نازل ٿيو. (۴۴) هو ڏاڍو پريشان ٿيو ۽ وڌيڪ جوش سان دعا گهرڻ لڳو سندس پگهر جا ڦڙا رت وانگر زمين تي ڪري رهيا هئا.

(۴۵) جڏهن هو دعا گهري اٿيو ۽ شاگردن ڏانهن موٽي آيو تڏهن ڏٺائين ته هو سڀ ڌڪ سبب ماندا ٿي ستا پيا آهن. (۴۶) هن انهن کي چيو ته "اوهين چو ستا پيا آهيو؟ اٿو ۽ دعا گهرو ته شل اوهين ڪنهن آزمائش ۾ نه پئو."

عيسيٰ جو جهلجڻ

(متي ۲۶: ۴۷-۵۶، مرقس ۱۴: ۴۳-۵۰، يوحنا ۱۸: ۳-۱۱)

(۴۷) اڃا هن ڳالهائين پئي ته هڪڙي ٽولي اچي پهتي، جنهن جي اڳيان ٻارهن شاگردن مان اهو هو جنهن کي يهوداه ڪري سڏيندا هئا. هن ويجهو اچي عيسيٰ کي چمي ڏني. (۴۸) پر عيسيٰ چيس ته "اي يهوداه! تون چمي ڏيئي ابن آدم کي پڪڙائين ٿو ڇا؟" (۴۹) عيسيٰ سان گڏ جيڪي شاگرد هئا

تن جڏهن هي ٿيندي ڏٺو ته چيائون ”اي خداوند! اسين ترار هلايون ڇا؟“
 ⑤ انهن مان هڪڙي ڌڪ هڻي سردار ڪاهن جي نوڪر جو ساڄو ڪن
 ڪپي وڌو. ⑤۱ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”بس گهڻو ٿيو.“ پوءِ هن انهيءَ جي
 ڪن کي هٿ لائي ڇٽائي ڇڏيو.

⑤۲ سردار ڪاهن، هيڪل جا حوالدار ۽ بزرگ جيڪي مٿس ڪاهي آيا
 هئا، تن کي عيسيٰ چيو ته ”ترارن ۽ لئين سان ائين ڪاهي آيا آهيو، ڇڻ ته
 آءُ ڪو ڌاڙيل آهيان. ⑤۳ آءُ اوهان سان روزانو هيڪل ۾ گڏ هوندو هوس،
 پر اوهان اتي ته مون تي هٿ به نه ڪيو. پر هاڻي اوهان جو وقت آهي چوڻ
 هي اونداهيءَ جو راڄ آهي.“

پطرس جو عيسيٰ بابت انڪار

(متي ۲۶:۵۸-۶۹، مرقس ۱۴:۵۳-۵۴، ۶۶-۶۷، يوحنا ۱۸:۱۸-۱۲، ۲۵-۲۶)

⑤۴ انهن عيسيٰ کي پڪڙي وڌي سردار ڪاهن جي گهر آندو ۽ پطرس
 پريرو سندن پٺيان پئي آيو. ⑤۵ جڏهن هو اڳڻ جي وچ تي مچ ٻاري ويٺا
 تڏهن پطرس به گڏجي انهن سان اچي ويٺو. ⑤۶ ايتري ۾ هڪڙي نوڪرياڻيءَ
 هن کي باهه جي سوجهري ۾ ويٺل ڏٺو ۽ چڱيءَ طرح سڃاڻي چيائين
 ته ”هي ماڻهو به هن سان گڏ هو.“ ⑤۷ پر پطرس الي ويو ۽ چيائينس ته
 ”نه مائيم آءُ ته سڃاڻانيس به ڪين.“ ⑤۸ گهڙي ڪن کان پوءِ ٻئي ڇڻي
 ڏٺس ۽ چيس ته ”تون انهن مان آهين.“ پر پطرس ورنديءَ ۾ چيو ته
 ”ادام اهو آءُ نه آهيان.“ ⑤۹ ڪلاڪ ڪن کان پوءِ هڪڙي ٻئي شخص
 يقين سان چيو ته ”لاشڪم هي ماڻهو به ته هن سان هوم چوڻو هو گليلي
 آهي.“ ⑥۰ پر پطرس چيو ته ”ادام آءُ نه ٿو ڄاڻان جيڪي اوهين چئو
 ٿا.“ هو اڃا ڳالهائي ئي پيو ته انهيءَ دم ڪڪڙ ٻانگ ڏني. ⑥۱ خداوند
 ڦري پطرس ڏانهن نهاريو ته پطرس کي خداوند جا لفظ ياد آيا جي چيا
 هئائينس ته ”جيسين اڄ ڪڪڙ ٻانگ ڏئي، تنهن کان اڳ ٽي دفعا تون
 منهنجو انڪار ڪندين.“ ⑥۲ پطرس ٻاهر نڪري ويو ۽ وڃي زار و زار
 روئڻ لڳو.

عيسي تي چٿرون ڪرڻ ۽ مار ڏيڻ

(متي ۲۲:۶۴-۶۸، مرقس ۱۴:۶۵)

① جن ماڻهن عيسيٰ تي پهرو پئي ڏنو تن مٿس چٿرون پئي ڪيون ۽ ڌڪ به هنيائونس پئي. ② سندس اکيون ٻڏي منهن تي چمتون هڻي پجنس پيا ته ”نبوت سان ٻڌاءِ ته ڪنهن تو کي ڌڪ هنيو؟“ ③ انهن ٻيون به ڪيتريون ئي گاريون ڏيئي کيس گهٽ وڌ پئي ڳالهايو.

عيسيٰ ڪائونسل اڳيان

(متي ۲۶:۵۹-۶۶، مرقس ۱۴:۵۵-۶۴، يوحنا ۱۸:۱۹-۲۴)

① جڏهن ڏينهن ٿيو ته يهودين جا بزرگ سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم اچي گڏ ٿيا ۽ عيسيٰ کي انهن جي ڪائونسل اڳيان پيش ڪيو ويو. ② انهن ڪانئس پڇيو ته ”ٻڌاءِ تون مسيح آهين؟“ هن جواب ۾ چين ته ”جيڪڏهن آءُ اوهان کي ٻڌايان ته اوهين اعتبار ئي نه ڪندام ③ ۽ جيڪڏهن آءُ اوهان کان سوال پڇان ته اوهين جواب ئي نه ڏيندا. ④ پر هن کان پوءِ ابن آدم قادر مطلق خدا جي ساڃي پاسي ويهندو.“ ⑤ انهن سڀني چيو ته ”پوءِ تون خدا جو فرزند آهين ڇا؟“ هن جواب ۾ چين ته ”اوهين پاڻ چئو ٿا ته آءُ آهيان.“ ⑥ تنهن تي انهن چيو ته ”اسان کي ڪنهن به شاهديءَ جي ضرورت نه آهي. اسان پاڻ سندس واتان ٻڌو آهي.“

عيسيٰ پلاطس جي اڳيان

(متي ۱:۲۴-۱۱، ۱۴، مرقس ۱۵:۱-۵، يوحنا ۱۸:۲۸-۳۸)

① تڏهن سڄي جماعت اٿي ڪڙي ٿي ۽ عيسيٰ کي پلاطس وٽ وٺي آيا. ② اتي مٿس تهمتون هڻي چوڻ لڳا ته ”اسان ڏٺو آهي ته هيءُ ماڻهو اسان جي قوم کي برغلائي ٿو، ماڻهن کي قيصر جي ڍل ڏيڻ کان جهلي ٿو ۽ دعويٰ ٿو ڪري ته ’آءُ پاڻ مسيح بادشاهه آهيان.“ ③ پلاطس هن کان پڇيو ته ”ڇا تون يهودين جو بادشاهه آهين؟“ عيسيٰ جواب ڏنس ته ”اهو ته اوهين ٿا چئو.“ ④ تنهن تي پلاطس سردار ڪاهن

۲۳

۽ ماڻهن کي چيو ته ”مون کي هن جي ڏوهي ٿيڻ لاءِ ڪوبه سبب نظر نه ٿو اچي.“ ⑤ پر انهن تيئن زور ڏيندي چيو ته ”سڄي يهوديه ۾ بلڪ گليل کان وٺي هن جاءِ تائين هي ماڻهن کي باغي ڪندو رهيو آهي.“

عيسيٰ هيروديس اڳيان

⑥ جڏهن پلاطس اهو ٻڌو تڏهن پڇيائين ته ”ڇا هي گليلي آهي؟“
 ⑦ جڏهن کيس خبر پيئي ته هو هيروديس جي حد جو آهي، تڏهن عيسيٰ کي گليل جي بادشاهه هيروديس ڏانهن موڪليائين جو پڻ انهن ڏينهن ۾ يروشلم ۾ هو. ⑧ هيروديس جڏهن عيسيٰ کي ڏٺو ته ڏاڍو خوش ٿيو. هن کي گهڻي وقت کان تمنا هئي ته عيسيٰ کي ڏسي، ڇاڪاڻ جو هن بابت گهڻو ڪجهه ٻڌو هئائين ۽ چاهي پيو ته هن کي ڪو معجزو ڪندو ڏسي.
 ⑨ هن ڪيترائي سوال پڇيا پر عيسيٰ کيس ڪوبه جواب نه ڏنو. ⑩ سردار ڪاهن ۽ شريعت جا عالم جيڪي اتي بيٺا هئا، سي عيسيٰ تي سختيءَ سان تهمتون هڻڻ لڳا. ⑪ هيروديس به پنهنجن سپاهين سميت عيسيٰ تي ٺٺليون ڪري کيس بي عزتو ڪرڻ لڳو. پوءِ هن کي شاندار وڳو پهرائي واپس پلاطس ڏانهن موڪليائون. ⑫ انهيءَ ئي ڏينهن پلاطس ۽ هيروديس دوست ٿي پيام جيڪي اڳي پاڻ ۾ وڙهيل هئا.

عيسيٰ لاءِ موت جي فتويٰ

(متي ۲۶:۱۵-۲۶، مرقس ۶:۱۵-۱۵، يوحنا ۱۸:۳۹-۱۹)

⑬ پلاطس سردار ڪاهن ۽ اڳواڻن ۽ عام ماڻهن کي سڏائي گڏ ڪيو.
 ⑭ کين چيائين ته ”اوهين هن شخص تي جا تهمت هڻي هت مون وٽ وٺي آيا آهيو ته هو قوم کي برغلائي ٿو، تنهن لاءِ مون اوهان جي اڳيان جاچي ڏٺو آهي ته هو اهڙي ڪنهن به ڏوهه جو ڏوهاري نه آهي، جيئن اوهين چئو ٿا. ⑮ ان کان علاوه نه ئي هيروديس کي هن ۾ ڪو ڏوهه نظر آيو، ڇاڪاڻ ته انهيءَ به هن کي اسان ڏانهن واپس موڪليو آهي. هن اهڙو ڪوبه ڏوهه نه ڪيو آهي جو کيس موت جي

سزا ڏني وڃي. ①۶ تنهنڪري آءُ کيس چھبڪن جي چنڊ ڪڍائي ڇڏي
 ٿو ڏيانس. ①

①۸ تنهن تي سڀني وٺي رڙيون ڪيون ته ”انهيءَ کي ماري ڇڏيو ۽ برابا
 کي اسان جي خاطر ڇڏي ڏيو.“ ①۹ برابا کي شهر ۾ ڪنهن فساد ۽ خون
 ڪرڻ سبب جيل ۾ وڌو هئائون. ②۰ پلاطس جي مرضي هئي ته عيسيٰ کي
 ڇڏي ڏجي. سو هن وري به هڪ دفعو ميڙ کي چيو. ②۱ پر هنن گوڙ ۽
 رڙين سان جواب ڏنو ته ”صليب تي چاڙهيو س، صليب تي.“ ②۲ پلاطس
 تيون دفعو پڇين ته ”ڇو؟ هن ڪهڙو ڏوهه ڪيو آهي؟ آءُ هن کي موت جي
 سزا ڏيڻ لاءِ ڪوبه سبب نه ٿو ڏسان، تنهنڪري آءُ کيس چھبڪ هڻائي
 ڇڏي ٿو ڏيان.“ ②۳ پر اهي واکا ڪري زور رکي چوندا رهيا ته ”صليب
 تي چاڙهي ڪوڪا هڻوس.“ ائين گوڙ ڪري پنهنجي ڳالهه مڃائي ويا.
 ②۴ تنهن تي پلاطس فتويٰ ڏني ته ”سندن عرض قبول پوي.“ ②۵ هن انهيءَ
 ماڻهوءَ کي ڇڏي ڏنو جنهن لاءِ هو چاهين پيام جيڪو هڪ فساد ۾ خون
 ڪرڻ ڪري جيل ۾ پيو هو. پر عيسيٰ کي انهن جي مرضي پوري ڪرڻ
 لاءِ سپاهين جي حوالي ڪيائين.

صليب تي عيسيٰ کي ڪوڪا هڻڻ

(متي ۲۷: ۲۴-۲۴، مرقس ۱۵: ۲۱-۲۲، يوحنا ۱۹: ۱۷-۲۰)

②۶ جيئن سپاهي هن کي وٺي پئي ويا ته شمعون ڪرينيءَ نالي هڪڙو ماڻهو
 کين مليو، جيڪو بهراڙيءَ مان شهر ڏانهن پئي آيو، تنهن کي پڪڙي صليب
 کڻي مٿان رکيائون ته هو اهو عيسيٰ جي پٺيان کڻي هلي.
 ②۷ هن جي پٺيان ماڻهن جو وڏو ميڙ هو. انهن ۾ ڪي عورتون به هيون
 جيڪي هن لاءِ روئنديون ۽ سينا پٽينديون پئي آيون. ②۸ عيسيٰ ڦري هنن کي
 چيو ته ”اي يروشلم جون نياڻيون! منهنجي لاءِ نه روئو، پر پنهنجي لاءِ ۽
 پنهنجن ٻچن لاءِ روئو، ②۹ ڇا لاءِ جو اهي ڏينهن اچن پيا جڏهن ماڻهو چوندا
 ته ’سپاهيون آهن اهي عورتون جيڪي سنڌ آهن، جن ڪڏهن به ٻار نه

① ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ①۵ دستور موجب هر ڪنهن عيد فصح تي
 پلاطس کي رعيت خاطر هڪڙو قيدي آزاد ڪرڻو پوندو هو. ڏسو مرقس ۶: ۱۵.

جڻيا آهن ۽ نه ڪڏهن ٿج پيئاري اٿائون. (۳۰) انهيءَ وقت اهي پهاري ڀاڙن کي چوندا ته 'اسان مٿان ڪرو' ۽ ٽڪرن کي چوندا ته 'اسان کي لڪايو.' (۳۱) ڇالاءِ جو جيڪي سائي وڻ سان هيئن ٿا ڪن ته سڪي وڻ سان ڇا ڇا نه ڪندا؟"

(۳۲) انهن ٻين ٻن ماڻهن کي به آندو جيڪي ڏوهاري هئا تن کي به عيسيٰ سان گڏ مارڻ لاءِ وٺيو پئي ويا. (۳۳) جڏهن اهي انهيءَ جاءِ تي پهتا جنهن کي "ڪوپري" سڏين ٿا تڏهن انهن عيسيٰ ۽ ٻنهي ڏوهارين کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا هڪ سندس ساڄي ۽ ٻيو سندس کاٻي پاسي. (۳۴) عيسيٰ چيو ته "اي بابا! هنن کي بخش ڇاڪاڻ ته هي نه ٿا ڄاڻن ته هو ڇا ڪري رهيا آهن." اهي هن جا ڪپڙا پاڻ ۾ ورهائڻ لاءِ ڀڳا وجهڻ لڳا. (۳۵) ماڻهن بيٺي ڏٺو. تڏهن يهودين جي سردار مٿس چئون ڪندي چيو ته "هون ٻين کي ٿي بچايائين. جيڪڏهن هي خدا جو مسيح ۽ سندس چونڊيل آهي ته هاڻي پاڻ کي ته بچائي." (۳۶) سپاهي به مٿس ٺٺليون ڪرڻ لڳا ۽ وٽس ويجهو اچي ڪوڙي مٿي اچي (۳۷) چوڻ لڳا ته "جيڪڏهن تون يهودين جو بادشاهه آهين ته پاڻ کي بچاءِ." (۳۸) هن جي مٿان هڪ تختيءَ تي لکي هنيائون ته "هي يهودين جو بادشاهه آهي."

(۳۹) جيڪي ڏوهاري عيسيٰ سان گڏ تنگيل هئا تن مان هڪڙي طعنو هڻندي چيس ته "تون مسيح نه آهين ڇا؟ پوءِ پاڻ کي ۽ اسان کي بچاءِ." (۴۰) ٻئي انهيءَ کي چيني چيو ته "ڇا تون خدا جو خوف نه ٿو ڪرين؟ اسين به ته سڀ ساڳيءَ سزا ۾ آهيون. (۴۱) اسان کي جيڪا سزا ملي آهي اها اسان کي حقيقي واجبي آهي، چوڻه اسان ائين ئي ڪيو هوم پر هن ته ڪوبه ڏوهه نه ڪيو آهي." (۴۲) هن چيو ته "اي عيسيٰ! مون کي ياد ڪجوه جڏهن بادشاهه ٿي اچو." (۴۳) عيسيٰ ان کي چيو ته "آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته اڄ ئي تون مون سان گڏ بهشت ۾ هوندين."

عيسي جو موت

(متي ۲۷: ۴۵-۵۶، مرقس ۱۵: ۳۳-۴۱، يوحنا ۱۹: ۲۸-۳۰)

④۴ اها منجهند جي مهل هئي ۽ ٽپهري تائين سڄي ملڪ تي اوندھ چانئجي ويئي، ④۵ ڇالاءِ جو سج ڪارائجي ويو. هيڪل جو پردو به به ڀاڱا ٿي ڦاٽي پيو. ④۶ عيسيٰ وڏي آواز سان رڙ ڪري چيو ته ”اي بابا! آءُ پنهنجو روح تنهنجي هٿن ۾ ٿو سونپيان.“ بس ايترو چئي دم ڏنائين.

④۷ هي جيڪي ٿي گذريو تنهن کي فوجي صوبيدار ڏسي خدا جي واکاڻ ڪري چوڻ لڳو ته ”برابر هو هڪ نيڪ ماڻهو هو.“ ④۸ جيڪي ماڻهو هن واقعي کي ڏسڻ لاءِ اچي گڏ ٿيا هئا، سي پنهنجا سينا پٽيندا گهرن ڏانهن موٽيا. ④۹ پر اهي جيڪي عيسيٰ کي ذاتي طرح ڄاڻين پيا ۽ عورتون جيڪي گليل کان ساڻس گڏجي آيون هيون، تن پري کان بيٺي اهي ڳالهيون ٿينديون پئي ڏٺيون.

عيسيٰ جو ڪفن دفن

(متي ۲۷: ۵۷-۶۱، مرقس ۱۵: ۴۲-۴۷، يوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲)

⑤۰ يوسف نالي هڪڙو ڪائونسل جو ميمبر هو، جو نيڪ ۽ عزت وارو ماڻهو هو. ⑤۱ ڪائونسل جي ميمبر هوندي به هن انهن جي راءِ ۽ فيصلن کي نه قبول ڪيو. هو يهودين جي شهر ارٿيا جو رهاڪو هو ۽ خدا جي بادشاهت جي انتظار ۾ هو. ⑤۲ هو پلاطس جي ڪچهري ۾ ويو ۽ عيسيٰ جي لاش وٺڻ لاءِ عرض ڪيائين. ⑤۳ پوءِ هن لاش هيٺ لهرايو ۽ اچي ڪفن ۾ ويڙهي قبر ۾ رکيائين، جيڪا هڪ ٽڪر تي کوٽيل هئي ۽ اڳ استعمال نه ٿيل هئي. ⑤۴ اهو يهودين جي ٿياري¹ جو ڏينهن جمعو هو ۽ سبت شروع ٿيڻ وارو هو.

¹ ٿياري جو ڏينهن: هن مان مراد سبت يا ڪنهن عيد جي ڏينهن کان اڳ وارو ڏينهن آهي. ان ڏينهن يهودي کاتو وغيره تيار ڪندا هئا، چوته ٻئي ڏينهن سبت يعني آرام جو يا وڏو ڏينهن هوندو هو.

۴۵:۲۲ خر ۲۶:۳۱-۳۳   ۴۶:۲۲ زب ۳۱:۵   ۴۹:۲۲ لو ۸:۲-۳

۵۵) عورتون جيڪي گليل کان عيسيٰ سان گڏجي آيون هيون، تن يوسف جو پيڇو ڪيو ۽ اها قبر ڏٺائون ته ڪيئن عيسيٰ جو ميت ان ۾ رکيل آهي. ۵۶) پوءِ هو گهر واپس ويون ۽ ميت لاءِ سرهاڻيون ۽ عطر تيار ڪيائون. سبت جي ڏينهن خدائي حڪم موجب انهن آرام ڪيو.

عيسيٰ جو وري جيئرو ٿيڻ

(متي ۱:۲۸-۱۰، مرقس ۱:۱۶-۸، يوحنا ۱:۲۰-۱۰)

۲۴

۱) آچر جي ڏينهن پرهه ڦٽي جو سوير اهي عورتون قبر تي آيون ۽ سرهاڻيون به پاڻ سان کڻي آيون، جيڪي انهن تيار ڪيون هيون. ۲) اچي ڏسن ته مارا! پٿر جيڪو قبر جي منهن تي ڏنل هو، سو پاسي تي رڙهيو پيو آهي. ۳) جڏهن قبر ۾ اندر گهڙي ويون ته ڏٺائون ته خداوند عيسيٰ جو ميت ته آهي ئي ڪونه. ۴) اڃا انهيءَ حيرانيءَ ۾ ئي بيٺيون هيون ته ڏسن ته ٻه ماڻهو تجلدار پوشاڪ ۾ وٽن اچي بيٺا. ۵) تنهن تي هو ڏاڍو ڊڄي ويون ۽ جهٽ کڻي مٿا زمين تي ٽيڪيائون. تڏهن انهن ماڻهن چين ته ”جيڪو جيئرو آهي، تنهن کي مٿن ۾ اوهين چو ٿيون ڳوليو؟“ ۶) هو هتي ڪونهي پر جيئرو ٿي اٿيو آهي. ياد اٿو ته جڏهن هو گليل ۾ هو تڏهن اوهان کي ڇا چيو هئائين ته ۷) ’اهو ضروري آهي ته ابن آدم کي گنهگارن جي حوالي ڪيو وڃي ۽ صليب تي چاڙهيو وڃي ۽ ٽئين ڏينهن تي هو وري جيئرو ٿي اٿي.“ ۸) پوءِ عورتن کي هن جا لفظ ياد آيا ۹) ۽ قبر کان موٽي اچي يارهن شاگردن ۽ ٻين سڀني ماڻهن کي اهي ڳالهيون ٻڌايائون. ۱۰) اهي عورتون مريم مگداليني، يوحانام يعقوب جي ماءُ مريم ۽ ٻيون جيڪي ساڻن گڏ هيون، تن اچي رسولن سان اهي ڳالهيون ڪيون. ۱۱) پر رسولن انهيءَ ڳالهه کي اڻٿي سمجهي انهن عورتن جي ڳالهين تي يقين نه ڪيو. ۱۲) تنهن هوندي به پطرس اٿيو ۽ وٺي قبر ڏانهن ڊوڙيو ۽ اندر ليٽو پائي ڏٺائين ته رڳو ڪفن پيو آهي ۽ جيڪو وهيو واپريو تنهن تي عجب ڪائيندو گهر موٽيو.

۵۶:۲۳ خر ۱۰:۲۰، شر ۱۴:۵، ۶:۲۴-۷ مت ۲۱:۱۶، ۱:۲۲-۲۳، ۲۰:۱۸-۱۹ م

مر ۳۱:۸، ۳۱:۹، ۱۰:۳۳-۳۴ م، لو ۲۲:۹، ۱۸:۳۱-۳۳ م

امائوس ڏانهن پنڌ

(مرقس ۱۶: ۱۲-۱۳)

۱۳ انهيءَ ساڳئي ڏينهن تي شاگردن منجهان ٻه جڻا امائوس نالي ڳوٺ ڏانهن پئي ويا، جيڪو يروشلم کان اٽڪل يارهن ڪلوميٽر کن پري هو. ۱۴ اهي ٿيل واقعن بابت پاڻ ۾ ڳالهيون ڪندا پئي ويا. ۱۵ جيئن پاڻ ۾ ڳالهيون ٻولهيون ڪندي سوال جواب پئي ڪيائون ته عيسيٰ پاڻ اچي ساڻن گڏ پنڌ هلڻ لڳو. ۱۶ پر انهن جو اڪيون هن کي سڃاڻڻ لاءِ منديل هيون. ۱۷ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اوھين پاڻ ۾ ڪھڙين ڳالھين تي بحث ڪندا پيا وڃو؟“ تنهن تي هو غمگين ٿي بيهي رهيا. ۱۸ انهن مان ڪلوپاس نالي شخص ورندي ڏنس ته ”ڇا رڳو تون ئي اهڙو ماڻهو نه آھين جنهن کي خبر ئي نه آھي ته اڄڪلهه هت يروشلم ۾ ڇا وھيو واپريو آھي؟“ ۱۹ تنهن تي هن پڇين ته ”ڇا ٿيو آھي؟“ انهن ورائيو ته ”اھي عيسيٰ ناصريءَ جون ڳالھيون، جيڪو خدا توڙي ساري خلق اڳيان قول ۽ فعل ۾ قدرت وارو نبي هو. ۲۰ اسان جي سردار ڪاهنن ۽ حاڪمن پڪڙيس ته کيس موت جي سزا ملي ۽ کيس صليب تي چاڙھي ڪوڪا هڻايائون. ۲۱ اسان کي اميد هئي ته هن جي ئي هٿان بني اسرائيل جو چوڻڪارو ٿيندو ۽ هاڻي ته ان واقعي کي به اڄ تيون ڏينهن ٿيو آھي. ۲۲ اسان جي ڪن عورتن ته ان وقت اسان کي حيرت ۾ وجهي ڇڏيو، جڏهن اھي صبح جو سوير قبر تي ويون، ۲۳ پر قبر ۾ ميت نه ڏٺائون. اھي موٽي آيون ۽ ٻڌايائون ته انهن روياءَ ۾ ملائڪن کي به ڏٺو، جن کين ٻڌايو ته هو جيئرو آھي. ۲۴ اسان جي ٽولي مان ڪي قبر تي ويا ۽ برابر ائين ئي ڏٺائون جيئن عورتن چيو هو، پر عيسيٰ کي ڪين ڏٺائون.“

۲۵ تڏهن عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اي نادانو! اوھين نين جي سڀني ڳالھين مڃڻ ۾ ڪيترا نه بي پرواھه آھيو. ۲۶ ڇا مسيح لاءِ اھو ضروري نه هو ته هو هيئن ڏک سھي ۽ پوءِ اچي پنهنجو شان شوڪت ماڻي؟“ ۲۷ پوءِ عيسيٰ انهن کي موسيٰ جي لکت کان وٺي ٻين سڀني نين جي لکت تائين، سڀ ڳالھيون سمجھايون ته انهن ۾ سندس بابت ڇا لکيل آھي.

②۸ جنهن ڳوٺ ڏانهن ويا پئي، تنهن کي جڏهن ويجهڻا ٿيا ته عيسيٰ ائين هليو جڻ کيس اڃا اڳتي وڃڻو آهي. ②۹ پر انهن کيس پوئتي چڪي جهليو ته ”اسان سان ٽڪي پئوم چو ته سانجهي ٿيڻ واري آهي ۽ ڏينهن لڙي ويو آهي.“ تڏهن هو انهن سان ٽڪڻ لاءِ اندر ويو. ③۰ هو انهن سان گڏ دسترخوان تي ويٺو ۽ ماني کڻي رب جو شڪر ڪيائين. پوءِ ماني پڇي کين ڏنائين. ③۱ هاڻي انهن جون اکيون کليون ۽ عيسيٰ کي سڃاتائون، پر هو انهن جي اکين اڳيان الوپ ٿي ويو. ③۲ اهي هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”ڇا ائين نه هو ته جنهن مهل رستي تي هو اسان سان ڳالهائي پيو ۽ پاڪ لکتون سمجھائي پيوم تڏهن جڻ ته اسان جي اندر ۾ نور پيو پري؟“

③۳ انهيءَ ئي وقت هو اٿي کڙا ٿيا ۽ يروشلم ڏانهن موٽي آيا، ته اتي يارهن شاگردن کي ٻين سان گڏ ڏنائون، ③۴ جيڪي چون پيا ته ”خداوند سچ پچ جيئرو ٿيو آهي ۽ هن شمعون کي ڏيکاري ڏني آهي.“ ③۵ تنهن تي هنن ٻن انهن کي اهو سربستو احوال ٻڌايو جيڪو رستي تي ٿي گذريو هو ۽ ڪيئن هنن خداوند کي ماني پڇڻ مهل سڃاتو هو.

پنهجن شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۲۸: ۱۶-۲۰، مرقس ۱۶: ۱۴-۱۸، يوحنا ۲۰: ۱۹-۲۳، رسولن جا ڪر ۱: ۶-۸)

③۶ هنن اڃا اهي ڳالهون ئي پئي ڪيون ته عيسيٰ خود اچي وڃ ۾ ٻيڻن ۽ چيائين ته ”سلام.“ ③۷ هو خوف ۽ هراس ۾ پرڃي ويا ۽ سمجهيائون ته ڪو روح ٿا ڏسون. ③۸ پر هنن چين ته ”ڇو منجهي پيا آهيو ۽ اوهان جي دلين ۾ ڇو وسوسا پيا جاگن؟“ ③۹ منهنجي هٿن پيرن کي ڏسو ته آءُ اهو ساڳيو ئي آهيان. مون کي هٿ لائي جاچيوم ڇا لاءِ جو جهڙا هئا ۽ ماس مون ۾ ٿا ڏسوم تهڙا روح ۾ ڪونه ٿيندا آهن.“ ④۰ جڏهن هو ائين چئي چڪو هن انهن کي پنهنجا هٿ ۽ پير ڏيکاريا. ④۱ انهن کي اڃا تائين اعتبار ئي نه ٿي آيو، ڇاڪاڻ ته هو خوشي ۽ تعجب ۾ پريل هئا. تنهن جي ڪري هنن پڇين ته ”ڇا اوهان وٽ ڪا ڪاٺ جي شيءِ آهي؟“ ④۲ تنهن تي هنن پڪل مڇيءَ جو پيرو آڻي ڏنس، ④۳ جيڪو هن انهن جي سامهون ويهي کادو.

۴۳) پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اهي ئي ڳالهيون هيون جيڪي مون اوهان کي ٻڌايون هيون. جڏهن اڃا اوهان سان هوس، ته منهنجي بابت جيڪوبه موسيٰ جي توريت، نبين جي لکتن ۽ زبور ۾ لکيل آهي، سو سڀ ضرور پورو ٿيندو.“ ۴۵) پوءِ پاڪ لکتن کي سمجهڻ لاءِ سندن ذهن اجاگر ڪيائين ۴۶) ۽ کين چيائين ته ”هيئن لکيل آهي ته مسيح ڏک سهي ۽ ٽئين ڏينهن تي مٿن مان جيئرو ٿي اٿي، ۴۷) ۽ هن جي نالي ۾ يروشلم کان وٺي سڀني قومن تائين توبه ۽ گناهن جي بخشڻ جي تبليغ ضرور ڪئي وڃي.“ ۴۸) اوهين هنن ڳالهين جا شاهد آهيو. ۴۹) آءُ اوهان تي اهو موڪلڻ وارو آهيان، جنهن جو منهنجي پيءُ واعدو ڪيو آهي. پر جيستائين اوهان کي مٿان طاقت نه عطا ٿئي تيستائين شهر ۾ رهجو.“

عيسيٰ جو آسمان ڏانهن کڄي وڃڻ

(مرقس ۱۶: ۱۹-۲۰، رسولن جا ڪر ۱: ۹-۱۱)

۵۰) پوءِ عيسيٰ انهن کي ٻاهر ڪڍي بيت عنياه جي ويجهو وٺي آيو ۽ پنهنجا هٿ کڻي انهن لاءِ رحمت گهريائين. ۵۱) جيئن ئي انهن لاءِ رحمت گهري رهيو هو ته کائڻ جدا ٿيندو ويو ۽ تان جو آسمان ڏانهن کڄي ويو. ۵۲) انهن هن جي عبادت ڪئي ۽ خوشيءَ سان گدگد ٿيندا موتي يروشلم ڏانهن ويا ۵۳) ۽ سڄو وقت هيڪل ۾ خدا جا شڪرانا ڪندي گذاريائون.

يوحنا

يوحنا رسول جي معرفت خوشخبري

تعارف

يوحنا عيسيٰ مسيح جي ٻارهن رسولن مان هڪ هوم جنهن جي معرفت خوشخبري جي هن ڪلام ۾ عيسيٰ مسيح کي خدا جي ابدي ڪلام جي حيثيت سان پيش ڪيو ويو آهي. هن پاڪ ڪتاب جو پهريون حصو عيسيٰ مسيح جي طرح طرح جي معجزن کي پيش ڪري ٿو. هر معجزو سان سمجهاڻي ڏني وڃي ٿي، جيڪا ٻڌائي ٿي ته معجزو جي ذريعي ڪهڙي روحاني ڳالهه ظاهر ڪئي وئي آهي. پاڪ ڪتاب جو هي حصو ٻڌائي ٿو ته ڪن ماڻهن ڪيئن عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو ۽ ان جا پوئلڳ بڻيا، جڏهن ته ٻين سندس مخالفت ڪئي ۽ ايمان آڻڻ کان انڪار ڪيائون. تيرهين کان سترهين باب تائين عيسيٰ مسيح جي گرفتاري واري رات وقت سندس شاگردن سان قريبي رفاقت جو مفصل بيان آهي. ان کان سواءِ پنهنجي شاگردن کي پنهنجي وڃڻ کان پوءِ واري زندگيءَ لاءِ تيار ڪرڻ ۽ سندن همت افزائيءَ جا لفظ پڻ لکيل آهن. هن پاڪ ڪتاب جا آخري باب اسان کي عيسيٰ مسيح جي گرفتاريءَ، کيس ڪورٽ ۾ پيش ڪرڻ، صليب تي چاڙهڻ، سندس مئلن مان جيئرو ٿي اٿڻ ۽ ان کان پوءِ پنهنجي شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ بابت ٻڌائين ٿا.

يوحنا جي هن پاڪ ڪتاب ۾ عيسيٰ مسيح جي وسيلي مليل دائمي زندگيءَ واري نعمت تي زور ڏنو ويو آهي. اها هڪڙي اهڙي نعمت آهي جيڪا هن زندگيءَ ۾ شروع ٿئي ٿي ۽ انهن کي ملي ٿي، جيڪي عيسيٰ مسيح کي رستو سچ ۽ زندگي ڪري قبول ڪن ٿا. هن پاڪ ڪتاب

جي نمايان خاصيت هيءَ آهي ته انهيءَ ۾ روحاني حقيقتن کي بيان ڪرڻ لاءِ روزاني زندگيءَ جي عام شين کي علامت طور استعمال ڪيو ويو آهي، جهڙوڪ: پاڻي، ماني، روشني، ريدار ۽ سندس ريدون ۽ انگورن جو باغ ۽ سندس ميوو.

ستاءُ

۱۸-۱:۱	تمهيد: ابدی کلام جو ذکر
	حضرت يحيٰ بپتسما ڏيڻ وارو ۽ عيسيٰ مسيح جا پھريان شاگرد
۵۱-۱۹:۱	عيسيٰ مسيح جي عام خدمت
۵۰:۱۲-۱:۲	يروشلیم شھر ۾ ۽ ان جي آس پاس آخري ڏينھن
۴۲:۱۹-۱:۱۳	عيسيٰ مسيح جو مئلن مان جي اٿڻ ۽ ڏيکاري ڏيڻ
۳۱-۱:۲۰	خاتمو: گليل علائقي ۾ هڪ ٻي ڏيکاري ڏيڻ
۲۵-۱:۲۱	

يوحنا

يوحنا رسول جي معرفت خوشخبري

زندگيءَ جو کلام

① دنيا جي شروعات کان اڳي ئي کلام موجود هو، کلام خدا سان هو ۽ کلام خدا هو. ② اهو ئي شروعات ۾ خدا سان هو. ③ سڀئي شيون هن جي وسيلي پيدا ٿيون آهن ۽ جيڪا به شيءِ پيدا ٿي آهي، سا هن کان سواءِ نه بڻائي ويئي آهي. ④ کلام ئي زندگي ڏيندڙ هو ۽ اها زندگي ئي انسانن لاءِ روشني هئي. ⑤ روشني اونداهه ۾ چمڪي ٿي ۽ اونداهه ڪڏهن به روشنيءَ تي غالب نه آئي آهي.

⑥ يحيي نالي هڪڙو شخص آيو، جيڪو خدا وٽان موڪليو ويو هو.
 ⑦ اهو شاهد ٿي آيو ته جيئن روشنيءَ بابت شاهدي ڏئي ۽ سڀيئي ماڻهو ان
 روشنيءَ تي ايمان آڻين. ⑧ هو پاڻ ته روشني نه هوم پر روشنيءَ بابت شاهدي
 ڏيڻ لاءِ آيو هو. ⑨ اها سچي روشني جيڪا هر هڪ انسان تي چمڪي
 ٿي سا اچڻ واري هئي.

⑩ ڪلام دنيا ۾ هو ۽ هن جي ئي وسيلي دنيا پيدا ڪئي ويئي، ته به دنيا
 هن کي نه سڃاتو. ⑪ هو پنهنجن وٽ آيو، مگر پنهنجن کيس قبول نه ڪيو.
 ⑫ پر جن به کيس قبول ڪيو يعني مٿس ايمان آندو، تن کي اهو حق ڏنائين ته
 هو خدا جا ٻار ٿين. ⑬ اهي رواجي طرح جسماني خواهش يا انساني مرضيءَ
 سان خدا جا ٻار نه ٿيا، پر خدا خود کين پنهنجو ٻار بڻايو.

⑭ ڪلام انساني صورت ۾ آيو ۽ اچي اسان سان گڏ رهيو. اسان سندس
 جلوو ڏٺو، جيڪو هن کي پيءُ جي هڪڙي ئي فرزند هئڻ ڪري مليو ۽
 هو فضل ۽ سچائيءَ سان پرپور هو.

⑮ يحيي هن بابت شاهدي ڏيندي وڏي واڪي چيو هو ته ”هي اهو آهي،
 جنهن بابت مون چيو هو ته ’جيڪو منهنجي پٺيان ٿو اچي سو مون کان وڏو
 آهي، ڇا لاءِ جو هو منهنجي پيدا ٿيڻ کان اڳي ئي موجود هو.“

⑯ هن جي فضل جي گهڻائيءَ جي ڪري اسان سڀني کي بخشش پٺيان
 بخشش ملي آهي. ⑰ شريعت موسيٰ جي معرفت ملي، پر فضل ۽ سچائي
 عيسيٰ مسيح جي معرفت مليا. ⑱ ڪنهن به ماڻهوءَ خدا کي ڪڏهن ڪونه
 ڏٺو آهي پر سندس اڪيلي ئي فرزند جيڪو سندس پاسي ۾ آهي، تنهن
 ئي کيس ظاهر ڪيو آهي.

يحيي بيتسما ڏيڻ واري جي شاهدي

(متي ۱۲:۳-۱۲:۱، مرقس ۱:۱-۱:۸، لوقا ۱:۳-۱:۱۸)

⑲ يحيي جي شاهدي هن طرح آهي ته جڏهن يروشلم جي يهودي اڳواڻن
 يحيي ڏانهن ڪاهن ۽ لاوي موڪليا، جن اچي کائڻس پڇيو ته ”تون ڪير
 آهين؟“ ⑳ تڏهن يحيي جواب ڏيڻ کان انڪار نه ڪيو بلڪ ڪليو ڪلايو

صاف چئي ڏنائين ته ”آءُ مسيح نه آهيان.“ (۲۱) انهن پڇيس ته ”پوءِ تون ڪير آهين؟ ڇا تون الياس نبي آهين؟“ يحيي ورائين ته ”نه آءُ الياس نه آهيان.“ انهن چيو ته ”ڇا پلا تون (۱) اهو نبي آهين، جيڪو اچڻو آهي؟“ يحيي ورائين ته ”نه.“ (۲۲) تنهن تي انهن چيس ته ”پوءِ ٻڌاءِ ته تون ڪير آهين؟ اسان کي جواب وٺي انهن کي ٻڌائڻو آهي جن اسان کي موڪليو آهي. تون پنهنجي بابت ڇا ٿو چوين؟“

(۲۳) تنهن تي يحيي يسعياہ نبيءَ جا هي لفظ ورجايا ته ”آءُ اهو آواز آهيان، جو رڻپٽ ۾ پڪاري ٿو ته ’خداوند جي لاءِ واٽ سڌي ڪريو.““

(۲۴) جن کي موڪليو ويو هو تن مان ڪي فريسي هئا. (۲۵) سو انهن يحيي کان پڇيو ته ”جيڪڏهن تون نه مسيح آهين، نه الياس نبي آهين ۽ نڪو اهو نبي آهين ته پوءِ تون ڇو ٿو بپتسما ڏين؟“ (۲۶) يحيي جواب ڏنو ته ”آءُ پاڻيءَ سان بپتسما ڏيان ٿو. اوهان منجهه ڪو اهڙو آهي جنهن کي اوهين نه ٿا سڃاڻو (۲۷) ۽ هو مون کان پوءِ اچي رهيو آهي. پر آءُ انهيءَ لائق به نه آهيان جو سندس جتيءَ جون ڪهيون ڪوليان.“

(۲۸) اهي سڀ ڳالهون بيت عنياه ۾ اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي ٿيون، جتي يحيي بپتسما ڏيئي رهيو هو.

خدا جو گهيتو

(۲۹) ٻئي ڏينهن تي يحيي عيسيٰ کي پاڻ ڏانهن ايندي ڏسي چيو ته ”ڏسوم هي خدا جو گهيتو آهي، جيڪو دنيا جا گناهه ڪٽي وڃي ٿو. (۳۰) هي اهو ئي آهي جنهن بابت مون چيو هو ته منهنجي پٺيان هڪ اهڙو شخص ٿو اچي جيڪو مون کان وڏو آهي، ڇا لاءِ جو هو منهنجي پيدا ٿيڻ کان اڳي ئي موجود هو. (۳۱) مون کيس نه ٿي سڃاتو. پر آءُ پاڻيءَ سان بپتسما ڏيندو آيس، انهيءَ لاءِ ته هو بني اسرائيل جي اڳيان ظاهر ٿي.“

(۱) اهو نبي: جيئن ته ماڻهن جو خيال هو ته هڪ نبي ايندو جيڪو مسيح جي اچڻ بابت ٻڌائيندو.

۳۲) يحيي شاهدي ڏيندي چيو ته ”مون پاڪ روح کي ڪبوٽر وانگر آسمان مان لهندي ۽ مٿس ويهندي ڏٺو آهي.“ ۳۳) مون اڃا تائين به کيس نه سڃاتو هوم پر خدا جنهن مون کي پاڻيءَ سان بپتسما ڏيڻ لاءِ موڪليو آهي تنهن مون کي چيو ته ’تون جنهن ماڻهو تي روح کي لهندو ۽ ويهندو ڏسين سو ئي ائيني جيڪو ماڻهن کي پاڪ روح سان بپتسما ڏيندو.“ ۳۴) مون اهو ڏٺو آهي ۽ شاهدي ٿو ڏيان ته هيءُ خدا جو فرزند آهي.“

عيسيٰ جا پهريان شاگرد

۳۵) ٻئي ڏينهن تي وري يحيي پنهنجن ٻن شاگردن سان گڏ بيٺو هو ۳۶) ته اتي هن عيسيٰ کي لنگهندي ڏٺو. تنهن تي هن عيسيٰ ڏانهن نھاري چيو ته ”ڏسوم اهو اٿو خدا جو گهڻو.“ ۳۷) ٻنهي شاگردن يحيي کي اهو چوندي ٻڌو ۽ هو عيسيٰ جي پٺيان هليا ويا. ۳۸) عيسيٰ ڦري انهن کي پنهنجي پويان ايندي ڏسي چيو ته ”اوهان کي ڇا گهرجي؟“ تنهن تي انهن جواب ڏنو ته ”اي ربي (يعني استاد)! اوهين ڪٿي رهو ٿا؟“ ۳۹) عيسيٰ جواب ڏنو ته ”هلي ڏسو.“ پوءِ اهي ساڻس گڏ هليا ۽ اها جاءِ ڏٺائون جتي هو رهندو هو ۽ اهو ڏينهن هن سان گڏ گذاريائون. اهو اٽڪل ٽپهريءَ جو وقت هو.

۴۰) جن ٻن ڄڻن يحيي جي ڳالهه ٻڌي هئي ۽ عيسيٰ جي پٺيان هليا ويا هئا تن ۾ هڪڙو شمعون پطرس جو پيءُ اندرياس هو. ۴۱) جلد ئي اندرياس پنهنجي پيءُ پطرس کي ڳولي لڌو ۽ کيس ٻڌايائين ته ”اسان مسيح کي ڏٺو آهي.“ (مسيح جي معنيٰ ”مسح ڪيل“ آهي) ۴۲) پوءِ هو شمعون کي عيسيٰ وٽ وٺي آيو. عيسيٰ هن ڏانهن نھاري چيو ته ”تون يوحنا جو پٽ شمعون آهين، تون ۲) ڪيڏا جي نالي سان سڏين.“

۱) اي ربي (يعني استاد): ترجمي ۾ بريڪيٽ ۾ ڏنل لفظ اصلي متن ۾ ڏنل آهن. هتي عبراني لفظ ”ربي“ جي سمجهائڻ لاءِ ليڪڪ يوناني لفظ ڏئي ٿو جنهن جي معنيٰ آهي ”استاد.“ ڏسو ۱: ۴۱ پڻ.

۲) ڪيڏا: يا پطرس، جن جي معنيٰ آهي ”ٽڪر“.

فلپس ۽ نثن ايل کي سڏڻ

④۳ ٻئي ڏينهن تي عيسيٰ گليل ڏانهن وڃڻ جو ارادو ڪيو. هو وڃي فلپس سان مليو ۽ کيس چيائين ته ”منهنجي پٺيان اچ.“ ④۴ فلپس بيت صيدا شهر جو ويٺل هوم جتي اندرياس ۽ پطرس به رهندا هئا. ④۵ فلپس نثن ايل کي ڳولي لڌو ۽ کيس ٻڌايائين ته ”اسان کي اهو مليو آهي، جنهن بابت موسيٰ توريت ۾ لکيو آهي ۽ ٻين نبين پڻ لکيو آهي. اهو عيسيٰ يوسف جو پٽ آهي ۽ ناصرت کان آيو آهي.“ ④۶ نثن ايل هن کي چيو ته ”ناصرت مان به ڪا چڱي شيءِ نڪري سگهي ٿي ڇا؟“ تنهن تي فلپس چيس ته ”پلا هلي ڏس.“

④۷ جڏهن عيسيٰ نثن ايل کي پاڻ ڏانهن ايندي ڏٺو تڏهن سندس بابت چيائين ته ”اجهوم هي بني اسرائيل جو سچو ماڻهو اٿم هن ۾ ڪابه ڏنگائي ڪانه آهي.“ ④۸ تنهن تي نثن ايل کانس پڇيو ته ”اوهين مون کي ڪيئن ٿا سڃاڻو؟“ عيسيٰ ورائيس ته ”فلپس جي تو کي سڏڻ کان اڳ ۾ مون تو کي انجیر جي وڻ هيٺان ڏٺو.“ ④۹ نثن ايل چيو ته ”استادا! اوهين ته خدا جا فرزند آهيو. اوهين بني اسرائيل جا بادشاهه آهيو.“ ⑤۰ عيسيٰ چيس ته ”ڇا تون انهيءَ ڪري ايمان ٿو آڻين جو مون تو کي ٻڌايو ته مون تو کي انجیر جي وڻ هيٺ ڏٺو هو؟ تون هن کان به وڏيون ڳالهيون ڏسندين.“ ⑤۱ پوءِ وڌيڪ چيائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين آسمان ڪلندو ڏسندا ۽ خدا جا ملائڪا ابن آدم تي نازل ٿيندا ۽ مٿي ويندا ڏسندا.“

قانا ۾ شادي

① ٽئين ڏينهن تي گليل جي قانا شهر ۾ ڪا شادي هئي ۽ عيسيٰ جي ماءُ به اتي آيل هئي. ② عيسيٰ ۽ سندس شاگردن کي به انهيءَ شاديءَ جي دعوت مليل هئي. ③ جڏهن مٿي ختم ٿي ويئي ته عيسيٰ جي ماءُ کيس چيو ته ”هنن وٽ مٿي آهي ئي ڪانه.“ ④ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”امام

تون مون کي چوڻي چوين، منهنجي گهڙي اڃا ڪانه آئي آهي. ” ⑤ تنهن تي عيسيٰ جي ماءُ نوڪرن کي چيو ته ”جيئن هو چوي تيئن ڪريو.“ ⑥ اتي يهودين جي پاڪائيءَ جي رسم موجب پٿر جا چمھ مٿ رکيل هئا. هر هڪ مٿ ۾ اٽڪل هڪ سو لٽر مائي سگهيا ٿي. ⑦ عيسيٰ نوڪرن کي چيو ته ”هي مٿ پائيءَ سان ڀريو.“ سو هنن اهي مٿ ڀري ٿمٿار ڪري ڇڏيا. ⑧ پوءِ هنن کين چيو ته ”هاڻي انهن مان ڪجهه ڪڍي شاديءَ جي منتظم اعليٰ وٽ کڻي وڃو.“ سو هو اهو ڪڍي ويا. ⑨ منتظم اعليٰ اهو پاڻي چڪيوم جيڪو هاڻي مٿي تي پيو هو. کيس خبر ڪانه هئي ته هيءُ ڪٿان آيو آهي، پر نوڪرن جن پاڻي ڪڍيو هو تن کي خبر هئي. سو هنن گهوت کي گهرايو ⑩ ۽ کيس چيائين ته ”سيڪو ماڻهو پهريائين سٺي مٿي پيش ڪندو آهي ۽ جڏهن ماڻهو پي ڏي ڪندا آهن، ته پوءِ سادي مٿي پيش ڪندو آهي. پر توري سٺي مٿي هن مهل تائين بچائي رکي هئي.“

⑪ هيءُ عيسيٰ جي معجزن جي شروعات هئي، جا هن گليل جي شهر قانا ۾ ڪري پنهنجو جلوه ظاهر ڪيو ۽ سندس شاگردن مٿس ايمان آندو. ⑫ تنهن کان پوءِ عيسيٰ سندس ماءُ ۽ ڀائر ۽ سندس شاگرد ڪفرناحوم شهر ۾ ويا جتي هو ڪجهه ڏينهن رهيا.

عيسيٰ جو هيڪل ۾ وڃڻ

(متي ۱۲: ۲۱-۱۳، مرقس ۱۱: ۱۵-۱۷، لوقا ۱۹: ۴۵-۴۶)

⑬ يهودين جي عيد فصح ويجهي هئي ۽ عيسيٰ يروشلم ڏانهن ويو. ⑭ اتي هن وڃي ڏٺو ته ماڻهو هيڪل ۾ ڍڳام ڍڳون ۽ ڪبوتر وڪڻي رهيا آهن ۽ صراف به پنهنجا صندل رکيو ويٺا آهن. ⑮ تنهن تي هن نورين جو چهبڪ ٺاهي انهن سڀني کي سندن رڍن ۽ ڍڳن سميت هيڪل مان هڪالي ڪڍي ڇڏيو ۽ صرافن جا پيسا اڇلائي سندن صندل اونڌا ڪري ڇڏيائين. ⑯ ڪبوتر وڪڻڻ وارن کي چيائين ته ”اهي هتان ڪڍي وڃو. منهنجي پيءُ جي گهر کي بازار نه بڻايو.“ ⑰ تڏهن سندس شاگردن کي اهو لکيو ياد آيو ته ”اي خدا! تنهنجي گهر لاءِ منهنجي غيرت مون کي جلائيندي.“

⑱ پوءِ يهودي اڳواڻن کيس چيو ته ”تو کي ڪهڙو حق آهي جو تون ائين ڪرين ٿو؟ جيڪڏهن ڪو حق اٿئي ته اسان کي معجزو ڏيکار.“ ⑲ عيسيٰ ورائين ته ”اوهين هن هيڪل کي ڊاهيو ته آءُ اها تن ڏينهن ۾ وري ٺاهيندس.“ ⑳ تنهن تي انهن اڳواڻن چيس ته ”هن هيڪل کي ٺهڻ ۾ چائيتاليهه ورهيه لڳا آهن. تون وري اها تن ڏينهن ۾ ڪيئن ٺاهيندين؟“ ㉑ پر عيسيٰ ته پنهنجي بدن جي هيڪل بابت ڳالهه ٿي ڪئي. ㉒ تنهنڪري جڏهن هو مٿن مان جيئرو ٿي اٿيو تڏهن سندس شاگردن کي ياد آيو ته هن اها ڳالهه ڪئي هئي ۽ هنن پاڪ لکت ۽ عيسيٰ جي لفظن تي ايمان آندو.

عيسيٰ سڀني کي ڄاڻي ٿو

㉓ عيد فصح جي موقعي تي جڏهن عيسيٰ يروشلم ۾ هوم تڏهن سندس معجزا ڏسي ڪيترن ئي ماڻهن مٿس ايمان آندو. ㉔ پر عيسيٰ انهن تي اعتبار نه ڪيو ڇاڪاڻ جو هن سڀني کي ڄاتو پئي. ㉕ هن کي ڪابه ضرورت ڪانه هئي ته ڪو ماڻهو ڪنهن بابت کيس ٻڌائي، ڇاڪاڻ جو هن کي خبر هئي ته انسان ۾ ڇا ڇا آهي.

عيسيٰ ۽ نيڪديمس

① اتي نيڪديمس نالي هڪڙو فريسي هو جيڪو يهودين جو حاڪم هو. ② هڪ رات هو عيسيٰ وٽ آيو ۽ کيس چيائين ته ”سائين! اسان کي خبر آهي ته توهين خدا جي طرفان استاد ٿي آيا آهيو، ڇاڪاڻ جو جيڪي معجزا توهين ڪريو ٿا سي جيڪر ڪوبه نه ڪري سگهي، جيڪڏهن خدا ساڻس نه هجي.“ ③ تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪو ماڻهو نئين سر پيدا نه ٿيندو تيستائين خدا جي بادشاهت ڏسي نه سگهندو.“ ④ نيڪديمس پڇيس ته ”هڪ پوڙهو ماڻهو وري ٻيهر ڪيئن پيدا ٿي سگهندو؟ ڇا ائين ٿي سگهي ٿو جو هو ٻيهر ماءُ جي پيٽ ۾ وڃي ۽ وري پيدا ٿئي؟“ ⑤ تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪو ماڻهو پاڻيءَ ۽ پاڪ روح مان پيدا نه ٿيندو، تيستائين

اهو خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿي نه سگهندو. ⑥ انسان جسماني طرح پنهنجي ماءُ پيءُ مان پيدا ٿيندو آهي، پر روحاني طرح پاڪ روح مان پيدا ٿيندو آهي. ⑦ تون انهيءَ ڪري عجب نه ڪاءُ جو مون تو کي چيو ته اوهان سڀني کي نئين سر پيدا ٿيڻ گهرجي. ⑧ جهڙيءَ طرح هوا کي جيڏانهن وڻي ٿو تيڏانهن گهلي ٿي ۽ سندس آواز ٻڌڻ ۾ اچي ٿو، پر خبر نه ٿي پوي ته ڪٿان ٿي اچي ۽ ڪيڏانهن ٿي وڃي، تهڙيءَ طرح جيڪو پاڪ روح مان پيدا ٿيو آهي سو به ائين ئي آهي.“ ⑨ تنهن تي نيكديمس پڇيس ته ”اهو ڪيئن ٿي سگهندو؟“ ⑩ عيسيٰ ورائيس ته ”تون ته بني اسرائيل جو وڏو استاد آهين ۽ ڇا تو کي ايتري به خبر نه آهي؟ ⑪ آءُ تو کي سچ ٿو چوان ته اسين اهو ڳالهائون ٿا جيڪي اسين ڄاڻون ٿا ۽ انهيءَ جي شاهدي ڏيون ٿا جيڪو اسان ڏٺو آهي. پر اوهان مان ڪوبه اهڙو نه آهي جيڪو اسان جي شاهدي قبول ڪري. ⑫ آءُ اوهان کي هن دنيا جون ڳالهيون ٿو ٻڌايان، پر اوهين ايمان نه ٿا آڻيو. پوءِ اوهين ڪيئن ايمان آڻيندا جڏهن آءُ اوهان کي آسمان جون ڳالهيون ٻڌائيندس؟ ⑬ ڪوبه آسمان ڏانهن مٿي چڙهي نه ويو آهي، سواءِ انهيءَ جي جيڪو آسمان مان آيو آهي، يعني ابن آدم.“

⑭ جيئن موسيٰ رڻپت ۾ نانگ کي مٿي چاڙهيو، تيئن ابن آدم به ضرور مٿي چاڙهيو ويندو. ⑮ انهيءَ لاءِ ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻي تنهن کي دائمي زندگي ملي. ⑯ ڇالاءِ جو خدا دنيا سان ايترو ته پيار ڪيو جو هن پنهنجو هڪڙو ئي فرزند ڏنو ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻي سو برباد نه ٿئي پر کيس دائمي زندگي ملي. ⑰ خدا پنهنجو فرزند دنيا ۾ انهيءَ لاءِ نه موڪليو ته هو دنيا کي سزا ڏئي، پر انهيءَ لاءِ موڪليو ته هن جي ئي وسيلي دنيا کي چوٽڪارو ملي.

⑱ جيڪوبه مٿس ايمان آڻي ٿو تنهن کي سزا نه ٿي ملي، پر جيڪو ايمان نه ٿو آڻي تنهن کي ته سزا اڳي ئي ملي چڪي آهي، ڇالاءِ جو هن خدا جي هڪڙي ئي فرزند تي ايمان نه آندو. ⑲ سزا جو سبب هي آهي ته روشني ته دنيا ۾ اچي چڪي آهي پر ماڻهن اونداهيءَ کي روشنيءَ کان وڌيڪ پسند ڪيو، ڇالاءِ جو سندن ڪم بچڙا هئا. ⑳ جيڪوبه بچڙا ڪم ڪري ٿو تنهن کي

روشنيءَ کان نفرت آهي ۽ روشنيءَ ڏانهن نه ٿو اچي، ڇالاءِ جو هن جي مرضي نه آهي ته سندس بچڙا ڪم روشنيءَ ۾ پڌرا ٿين. (۲۱) پر جيڪو سچ تي هلي ٿو سو روشنيءَ ڏانهن اچي ٿو، ته جيئن سندس ڪم ظاهر ٿين، ڇالاءِ جو هن اهي ڪم خدا جي مرضيءَ موجب ڪيا آهن.

عيسيٰ ۽ يحيي

(۲۲) هن کان پوءِ عيسيٰ ۽ سندس شاگرد يهوديه جي علائقي ۾ آيا. هو اتي انهن سان ڪجهه وقت رهيو ۽ بيتسما ڏيارڻ لڳو. (۲۳) يحيي به شاليم جي ويجهو عينون ۾ بيتسما ڏيئي رهيو هو، ڇاڪاڻ ته اتي پاڻي گهڻو هو. ماڻهو وٽس آيا ٿي ۽ هن کين بيتسما پئي ڏني. (۲۴) اڃا تائين يحيي جيل ۾ نه وڌو ويو هو.

(۲۵) يحيي جي ڪن شاگردن جو هڪ يهودي اڳواڻ سان پاڪائيءَ جي رسم بابت بحث ٿيو. (۲۶) اهي يحيي وٽ ويا ۽ کيس چيائون ته ”استادا! اوهان کي اهو ماڻهو ياد آهي جيڪو اردن درياءَ جي هُن ڀر اوهان سان گڏ هو ۽ جنهن بابت اوهان شاهدي ڏني هئي؟ سو هاڻي ماڻهن کي بيتسما ڏيئي رهيو آهي ۽ هر ڪو انهيءَ ڏانهن وڃي رهيو آهي.“ (۲۷) تنهن تي يحيي هي جواب ڏنو ته ”ڪنهن انسان وٽ ايترو ٿي سگهي ٿو جيترو خدا کيس عطا ڪيو آهي.“ (۲۸) اوهين خود شاهدي ڏيئي سگهو ٿا ته مون چيو هو ته ’آءُ مسيح نه آهيان، پر آءُ انهيءَ کان اڳ موڪليل آهيان.‘ (۲۹) گهوت اهو آهي جنهن جي ڪنوار آهي. پر گهوت جو دوست جيڪو سندس ڀينو ٻڌي، سو سندس آواز تي ڏاڍو خوش ٿو ٿئي. آءُ انهيءَ گهوت جو دوست آهيان ۽ هاڻي منهنجي خوشي پوري ٿي آهي. (۳۰) اهو ضروري آهي ته هو وڌي ۽ آءُ گهٽجان.“

(۳۱) جيڪو مٿان اچي ٿو سو سڀني کان مٿانهون آهي. جيڪو دنيا جو آهي سو دنيا سان واسطو رکي ٿو ۽ ائين ڳالهائي ٿو جيئن ڪو دنيا وارو ڳالهائي. جيڪو آسمان کان اچي ٿو سو سڀني کان مٿانهون آهي. (۳۲) هو انهيءَ جي شاهدي ڏئي ٿو جيڪو هن پاڻ ڏٺو ۽ ٻڌو آهي پر سندس شاهدي ڪوبه

قبول نه ٿو ڪري. ③ جنهن به ماڻهو اها شاهدي قبول ڪئي، تنهن چڻ اها تصديق ڪئي ته خدا سچو آهي. ④ جنهن کي خدا موڪليو آهي سو خدا جا لفظ ڳالهائي ٿو، ڇاڪاڻ ته خدا کيس پنهنجو روح بي حساب عطا ڪري ٿو. ⑤ پيءُ فرزند سان پيار ڪري ٿو ۽ کيس سڀڪا اختياري ڏيئي ڇڏي اٿس. ⑥ جيڪوبه فرزند تي ايمان آڻي ٿو تنهن کي دائمي زندگي مليل آهي. پر جيڪو فرزند کي قبول نه ٿو ڪري تنهن کي اها زندگي ڪڏهن به نه ملندي. اٿلندو خدا جو غضب مٿس رهي ٿو.

عيسيٰ ۽ هڪ سامري عورت

① فريسين ٻڌو ته عيسيٰ يحيٰ کان وڌيڪ شاگرد ڪري رهيو آهي ۽ بيتسما ڏيئي رهيو آهي. ② حقيقت ۾ عيسيٰ پاڻ ڪنهن کي به بيتسما نه ٿي ڏني، پر سندس شاگرد ڏيئي رهيا هئا. ③ جڏهن عيسيٰ کي انهيءَ ڳالهه جي خبر پئي تڏهن يهوديه کي ڇڏي، موٽي گليل ڏانهن هليو ويو. ④ رستي تي هن کي سامريه مان لنگهڻو پيو.

⑤ پوءِ هو سامريه جي سوخار نالي هڪڙي شهر ڏانهن ويو، جيڪو انهيءَ ٻنيءَ جي ڀر ۾ هو، جا يعقوب پنهنجي پٽ يوسف کي ڏني هئي. ⑥ انهيءَ ٻنيءَ ۾ يعقوب جو ڪو به هو. عيسيٰ مسافريءَ جي ڪري ٿڪجي پيو هو، سو ڪو به جي ڀرسان ويهي رهيو. اهو اٽڪل پنهنجن جو وقت هو.

⑦-⑧ ايتري ۾ اتي هڪ سامري عورت پاڻي ڀرڻ آئي. جيئن ته عيسيٰ جا شاگرد شهر مان ڪاڌو وٺڻ ويا هئا، سو عيسيٰ انهيءَ کي چيو ته ”مون کي پاڻي پيار.“ ⑨ تنهن تي انهيءَ سامري عورت کيس ورائيو ته ”تون يهودي ٿي ڪري مون سامري عورت کان ڪيئن ٿو پيئڻ لاءِ پاڻي گهرين؟“ ڇاڪاڻ ته جو يهودي ماڻهو اهي ٿانو به ڪم نه آڻيندا هئا، جيڪي سامري استعمال ڪندا هئا. ⑩ عيسيٰ کيس ورائيو ته ”جيڪڏهن تو کي خدا جي بخشش جي خبر هجي ها ۽ ڄاڻين ها ته ڪير تو کان پاڻي گهري ٿو، ته تون جيڪر هن کان گهرين ها ۽ هو تو کي زندگيءَ جو پاڻي ڏئي ها.“ ⑪ عورت چيو

⑤: ۴ پيد ۱۹: ۳۳، يش ۳۲: ۲۴

②۵: ۳ مت ۲۷: ۱۱، لو ۲۲: ۱۰

⑨: ۴ عز ۱: ۴-۵، نمر ۱: ۴-۲

ته ”سائين! اوهان وٽ ته ڪو ڏول ڪونهي ۽ ڪوهه به اونهو آهي. اوهين زندگيءَ جو پاڻي ڪٿان آڻيندا؟“ (۱۲) ڇا اوهين اسان جي ڏاڏي يعقوب کان به وڏا آهيوم جنهن هيءُ ڪوهه اسان کي ڏنو هو؟ هن مان هو پاڻ سندس پٽ ۽ سندس مال سڀ پاڻي پيئندا هئا.“ (۱۳) عيسيٰ وراڻيو ته ”جيڪو هي پاڻي پيئي ٿو تنهن کي وري اڃ لڳي ٿي.“ (۱۴) پر جيڪو پاڻي آءُ ڏيندس سو جيڪڏهن ڪو پيئندو ته ان کي وري اڃ نه لڳندي. جو پاڻي آءُ کيس ڏيندس سو ان ۾ هڪ چشمو ٿي پوندو، جنهن مان زندگيءَ جو پاڻي نڪرندو جو کيس دائمي زندگي ڏيندو.“ (۱۵) انهيءَ عورت چيو ته ”پوءِ سائين! مون کي اهو پاڻي ڏيو ته جيئن مون کي وري اڃ نه لڳي ۽ نه وري هيترو پنڌ ڪري هتي پاڻي ڀرڻ اچان.“ (۱۶) عيسيٰ چيس ته ”وڃ ۽ پنهنجي مڙس کي وٺي اچ.“ (۱۷) تنهن تي عورت چيو ته ”مون کي ته مڙس آهي ئي ڪونه.“ عيسيٰ چيس ته ”تو سچ چيو ته تو کي مڙس ڪونهي.“ (۱۸) ڇالاءِ جو تون پنج مڙس ڪري چڪي آهين ۽ هاڻي جنهن شخص وٽ تون رهين ٿي، سو تنهنجو مڙس نه آهي.“ (۱۹) عورت چيس ته ”سائين! آءُ سمجهان ٿي ته توهين ڪي نبي آهيو.“ (۲۰) اسان جا وڏا ته هن جبل تي عبادت ڪندا هئا، پر اوهين يهودي چئو ٿا ته ’جنهن جاءِ تي عبادت ڪرڻ گهرجي سا يروشلم ۾ آهي.“ (۲۱) عيسيٰ چيس ته ”اي مائي! مون تي اعتبار ڪرين ته اها گهڙي اچي رهي آهي جڏهن اوهين پيءُ جي عبادت نه هن جبل تي ۽ نڪي يروشلم ۾ ڪندا.“ (۲۲) اوهين سامري انهيءَ جي عبادت ڪريو ٿا جنهن کي اوهين نه ٿا سڃاڻو. اسين يهودي انهيءَ جي عبادت ڪريون ٿا جنهن کي اسين ڄاڻون ٿا. يهودين منجهان ئي چوٽڪارو آهي.“ (۲۳) پر اها گهڙي اچي رهي آهي، بلڪ هاڻي اچي پهتي آهي، جڏهن سچا عبادت ڪندڙ پيءُ جي عبادت روح ۽ سچائيءَ سان ڪندا ۽ پيءُ به اهڙن عبادت ڪندڙن کي چاهي ٿو.“ (۲۴) خدا روح آهي ۽ عبادت ڪندڙن کي به روح ۽ سچائيءَ سان سندس عبادت ڪرڻ گهرجي.“

(۲۵) تنهن تي عورت عيسيٰ کي چيو ته ”مون کي خبر آهي ته مسيح اچڻو آهي. جڏهن اهو ايندو تڏهن اسان کي سڀ ڳالهيون ٻڌائيندو.“ (۲۶) عيسيٰ چيس ته ”اهو ته آءُ آهيان، جيڪو تو سان ويٺو ڳالهايان.“

۲۷) ايتري ۾ عيسيٰ جا شاگرد موتي آيا ۽ اهو ڏسي عجب ۾ پئجي ويا ته هو عورت ذات سان ويٺو ڳالهائي. پر انهن مان ڪنهن به انهيءَ عورت کان نه پڇيو ته ”تو کي ڇا گهرجي؟“ ۽ نه عيسيٰ کي چيائون ته ”توهين هن سان ڇو ٿا ڳالهايو؟“

۲۸) پوءِ اها عورت پنهنجو دلو اتي ڇڏي شهر ڏانهن موٽي ويئي ۽ ماڻهن کي چيائين ته ۲۹) ”هلو ۽ هڪ شخص ته ڏسوم جنهن اهو سڀ ڪجهه ٻڌايو جيڪي مون ڪيو آهي. ڇا اهو مسيح ته نه آهي؟“ ۳۰) پوءِ اهي شهر مان نڪري عيسيٰ وٽ آيا.

۳۱) ساڳئي وقت سندس شاگردن عرض ڪيس ته ”استادم ڪجهه ڪاٺو.“
 ۳۲) پر هن کين چيو ته ”مون وٽ ڪاٺ لاءِ اهو ڪاڌو آهي جنهن جي اوهان کي ڪابه خبر نه آهي.“ ۳۳) تنهن تي سندس شاگرد هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هن لاءِ ڪنهن ڪاڌو آندو آهي؟“ ۳۴) عيسيٰ کين چيو ته ”منهنجو ڪاڌو اهو آهي ته انهيءَ جي مرضي پوري ڪريان جنهن مون کي موڪليو آهي ۽ سندس ڪم پورو ڪريان.“

۳۵) اوهين چئو ڪين ٿا ته لاڀاري ۾ چار مهينا پيا آهن؟ پر آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته اڪيون کوليو ۽ پوکن ڏانهن نهاريو جو اهي لاڀاري لاءِ هاڻي بلڪل تيار آهن. ۳۶) جيڪو لاڀارو ڪري ٿو تنهن کي مزوري ملي ٿي ۽ دائمي زندگيءَ لاءِ فصل گڏ ڪري ٿو ته جيئن جنهن ماڻهوءَ پوکيو آهي ۽ جنهن لڻيو آهي سي ٻئي گڏجي خوشي ڪن. ۳۷) هيءَ چوڻي سچي آهي ته ’پوکي هڪڙو ٿو ۽ لڻي ٻيو ٿو.‘ ۳۸) مون اوهان کي موڪليو آهي ته ان ٻئيءَ ۾ فصل جو لاڀارو ڪريو جتي اوهان ڪم نه ڪيو آهي. پر ٻين اتي ڪم ڪيو آهي ۽ اوهان انهن جي ڪم مان فائدو ورتو آهي.“

۳۹) انهيءَ شهر جي ڪيترن ئي سامرين عيسيٰ تي ايمان آندو ڇاڪاڻ جو ان عورت شاهدي ڏني هئي ته ”جيڪي ڪجهه مون ڪيو آهي سو سڀ هن مون کي ٻڌايو آهي.“ ۴۰) پوءِ جڏهن اهي سامري وٽس آيا ته تڏهن عرض ڪيائونس ته ”اسان وٽ هلي مهمان ٿيو.“ عيسيٰ اتي به ڏينهن ٽڪي پيو.

۴۱) ٻين به ڪيترن ئي سندس ڪلام جي ڪري مٿس ايمان آندو. ۴۲) پوءِ اهي ان عورت کي چوڻ لڳا ته ”اسان هاڻي تنهنجي چوڻ تي مٿس ايمان

نه آندو آهي، پر اسان پاڻ کيس ٻڌو آهي ۽ ڄاڻون ٿا ته حقيقت ۾ هي ئي دنيا جو چوٽڪارو ڏيندڙ آهي.“

عملدار جي پٽ کي شفا ڏيڻ

④۳ عيسيٰ به ڏينهن ترسڻ کان پوءِ اتان روانو ٿي گليل ڏانهن هليو ويو. ④۴ هڪ دفعي عيسيٰ پاڻ چيو هو ته ”ڪنهن به نبيءَ کي پنهنجي وطن ۾ عزت نه ٿي ملي.“ ④۵ جڏهن هو گليل ۾ پهتو ته اتي جي ماڻهن سندس آڌرپاءُ ڪيو، ڇاڪاڻ ته اهي به عيد فصح جي موقعي تي يروشلم ڏانهن ويا هئا ۽ اتي عيسيٰ جو ڪجهه ڪيو سو سڀ ڏٺو هئائون.

④۶ پوءِ عيسيٰ گليل جي شهر قانا ۾ موٽي آيو، جتي هن پاڻيءَ کي مٺي بڻايو هو. اتي هڪ عملدار هو جنهن جو پٽ ڪفرناحور ۾ بيمار هو. ④۷ جڏهن هن ٻڌو ته عيسيٰ يهوديه کان گليل ۾ آيو آهي، تڏهن هو عيسيٰ وٽ آيو ۽ عرض ڪيائينس ته ”مهرباني ڪري هلو ۽ منهنجي پٽ کي شفا ڏيو، ڇاڪاڻ جو هو مرڻ تي آهي.“ ④۸ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”اوهين تيستائين ايمان نه آڻيندا، جيستائين معجزا ۽ ڪرامتون نه ڏسندا.“ ④۹ عملدار وراڻيو ته ”سائين! مون سان هلو، متان منهنجو ٻچڙو مري نه وڃي.“ ⑤۰ عيسيٰ کيس چيو ته ”وڃ تنهنجو پٽ نه مرنڌو.“ جيئن عيسيٰ چيس تيئن هن به يقين ڪيو ۽ گهر ڏانهن روانو ٿيو. ⑤۱ عملدار اڃا گهر ڏانهن وڃي رهيو هو ته سندس نوڪر رستي تي گڏيس ۽ ٻڌايائونس ته ”تنهنجو پٽ خوش ٿي ويو آهي.“ ⑤۲ تنهن تي هن نوڪرن کان پڇيو ته ”اها ڪهڙي مهل هئي جڏهن منهنجو پٽ چڱو ڀلو ٿيڻ لڳو.“ انهن چيو ته ”ڪالهه منجهند جو هڪ بجي کيس بخار چڏي ويو.“ ⑤۳ تنهن تي پٽس کي ياد آيو ته برابر اهو ئي وقت هو جڏهن عيسيٰ کيس چيو هو ته ”تنهنجو پٽ نه مرنڌو.“ سو عملدار ۽ سندس گهر جي سڀني ڀاتين ايمان آندو.

⑤۴ هي عيسيٰ جو ٻيو معجزو هو، جيڪو هن يهوديه کان گليل ۾ اچڻ کان پوءِ ڏيکاريو هو.

تلاء و ت شفا ڏيڻ

① ڪجهه وقت کان پوءِ يهودين جي هڪڙي عيد تي عيسيٰ يروشلم ۾ ڏانهن ويو. ② يروشلم ۾ رين واري در وٽ هڪ تلاءُ آهي، جنهن کي عبراني ٻوليءَ ۾ بيت حسدا ڪري سڏبو آهي ۽ انهيءَ کي پنج ڏيڍيون آهن. ③ اتي ڪيترائي معذور يعني انڌام منڊا ۽ سٽريل سڪل پيا هوندا هئا. ④ اتي هڪڙو اهڙو ماڻهو هوم جو اٺيهن ورهين کان بيمار پيو هو. ⑤ جڏهن عيسيٰ کيس اتي پيل ڏٺو ۽ خبر پيس ته هو گهڻي وقت کان وٺي اهڙي حال ۾ آهي، تڏهن چيائينس ته ”ڇا تنهنجي مرضي آهي ته تون چٽي چڱو ٿي وڃي؟“ ⑥ تنهن تي انهيءَ بيمار ورائيو ته ”سائين! جنهن مهل پاڻي اچل ٿو کائي، تنهن مهل اهڙو ماڻهو ڪونه هوندو آهي جيڪو مون کي کڻي هن تلاءُ ۾ وجهي. سو جيستائين آءُ پاڻ اچان تيستائين مون کان اڳي ڪو پيو پاڻيءَ ۾ گهڙي پوندو آهي.“ ⑦ عيسيٰ چيس ته ”اتم پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر.“ ⑧ تڏهن هڪدم اهو ماڻهو چٽي چڱو ٿي پيو ۽ پنهنجو ڪٽولو کنياين ۽ گهمڻ ڦرڻ لڳو.

اهو سبت جي ڏينهن تي ٿيو. ⑨ تنهنڪري جيڪو ماڻهو چٽي چڱو ٿيو هو تنهن کي يهودي اڳواڻ چوڻ لڳا ته ”اڄ سبت آهي، سو تو کي ڪٽولو ڪٽڻ جائز نه آهي.“ ⑩ تنهن تي انهيءَ ماڻهوءَ جواب ڏنن ته ”جنهن ماڻهوءَ مون کي چٽائي چڱو ٿيو آهي، تنهن ئي ته مون کي چيو ته ’پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر‘.“ ⑪ تڏهن انهن کانئس پڇيو ته ”اهو ماڻهو ڪير آهي، جنهن تو کي چيو ته ’پنهنجو ڪٽولو ڪٽ ۽ گهر ڦر؟“ ⑫ جيڪو ماڻهو چڱو ٿيو هو تنهن کي اها خبر ڪانه هئي ته اهو ڪير هو، ڇاڪاڻ ته گهڻي گوڙ هڻڻ ڪري عيسيٰ اتان ڪسڪي هليو ويو هو.

⑬ ڪن ترجمن ۾ ٽين آيت جو آخري حصو ۽ چوٿين آيت سڄي پڻ شامل آهن: اهي پاڻيءَ ۾ چرپر ٿيڻ جي انتظار ۾ هوندا هئا. ⑭ ڇاڪاڻ جو ڪنهن ڪنهن مهل هڪڙو ملائڪو اچي تلاءُ جي پاڻيءَ ۾ چرپر ڪندو هو ۽ پاڻيءَ جي اٿل کان پوءِ جيڪو ماڻهو انهيءَ تلاءُ ۾ پهريائين گهڙندو هو تنهن کي جيڪابه بيماري هوندي هئي سا ڇڏي ويندي هيس.

۱۳) ٿوري وقت کان پوءِ عيسيٰ انهيءَ ماڻهوءَ کي هيڪل ۾ ڏٺو ۽ کيس چيائين ته ”ڏس، هاڻي تون چڱو ڀلو ٿي ويو آهين، سو وري گناهه نه ڪجانءُ، متان هن کان به وڌيڪ تڪليف نه اچيئي.“ ۱۵) پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ وڃي يهودي اڳواڻن کي ٻڌايو ته ”اهو ماڻهو عيسيٰ آهي، جنهن مون کي چٽائي چڱو ڀلو ڪيو آهي.“ ۱۶) انهيءَ سبب ڪري اهي اڳواڻ عيسيٰ کي ستائڻ لڳا، ڇاڪاڻ ته هن سبت جي ڏينهن تي اهڙا ڪم ٿي ڪيا.

۱۷) عيسيٰ کين جواب ڏنو ته ”منهنجو پيءُ اڄ تائين هميشه ڪم ڪندو رهي ٿو ۽ آءُ به پيو ڪم ڪريان.“ ۱۸) هن ڳالهه جي ڪري ته يهودي اڳواڻ هيڪاري کيس مارڻ جا وجهه ڳولڻ لڳا، ڇاڪاڻ ته هن نه رڳو سبت تي ڀڳو بلڪ خدا کي پنهنجو پيءُ سڏي پاڻ کي خدا جي برابر ٿي ڪيائين.

فرزند جي اختياري

۱۹) پوءِ عيسيٰ يهودي اڳواڻن کي ورائيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته فرزند پاڻ ڪجهه به ڪري نه ٿو سگهي. هو رڳو اهي ڪم ڪري ٿو جيڪي پنهنجي پيءُ کي ڪندي ٿو ڏسي، ڇاڪاڻ جو جيڪي پيءُ ڪري ٿو سو ئي فرزند ٿو ڪري.“ ۲۰) انهيءَ جو سبب هي آهي ته پيءُ فرزند سان پيار ٿو ڪري ۽ کيس اهي سڀ ڪم ڏيکاري ٿو جيڪي هو پاڻ ڪري ٿو. هو هنن ڪمن کان اڃا به وڌا ڪم کيس ڏيکاريندو ۽ اوهين سڀئي حيران ٿي ويندا.

۲۱) جيئن پيءُ مئلن کي جياڙي کين زندگي ڏئي ٿو، تيئن فرزند به جنهن کي وڻيس تنهن کي زندگي ڏئي ٿو. ۲۲) پيءُ پاڻ ڪنهن جو به فيصلو نه ٿو ڪري، بلڪ هن پنهنجي فرزند کي فيصلي ڪرڻ جو پورو اختيار ڏيئي ڇڏيو آهي ۲۳) ته جيئن سڀئي ماڻهو فرزند جي اهڙي نموني عزت ڪن جهڙي نموني پيءُ جي عزت ڪن ٿا. جيڪوبه فرزند جي عزت نه ٿو ڪري سو ڇڻ پيءُ جي عزت نه ٿو ڪري جنهن کيس موڪليو آهي.

۲۴) آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيڪوبه منهنجو ڪلام ٻڌي ٿو ۽ جنهن مون کي موڪليو آهي، تنهن تي ايمان آڻي ٿو ته کيس ئي دائمي زندگي آهي ۽ سزا نه ملندس، ڇاڪاڻ ته هو موت مان نڪري زندگيءَ ۾ آيو آهي. ۲۵) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اها گهڙي اچي چڪي آهي، جڏهن مثل خدا

جي فرزند جو آواز ٻڌندا ۽ جيڪي ٻڌندا سي جيئرا ٿيندا. (۲۶) جيئن پيءُ زندگيءَ جو وسيلو آهي، تيئن هن پنهنجي فرزند کي به زندگيءَ جو وسيلو بڻايو آهي، ۽ پنهنجي فرزند کي فيصلي ڪرڻ جي اختياري ڏني اٿس، ڇاڪاڻ جو هو ابن آدم آهي. (۲۸) انهيءَ ڳالهه تي حيران نه ٿيو، ڇاڪاڻ ته اها گهڙي اچي رهي آهي جڏهن سڀئي قبرن وارا سندس آواز ٻڌندا (۲۹) ۽ قبرن مان نڪري ايندا. پوءِ جن چڱا ڪم ڪيا آهن سي اٿاريا ويندا ۽ کين زندگي ملندي، پر جن بچڙا ڪم ڪيا آهن سي به اٿاريا ويندا ۽ کين سزا ملندي.“

عيسيٰ بابت شاهدي

(۳۰) ”آءٌ پنهنجي طرفان ڪجهه به ڪري نه ٿو سگهان، پر جيئن خدا مون کي ٻڌائي ٿو تيئن ئي انصاف ڪريان ٿو. تنهنڪري منهنجو انصاف صحيح آهي، ڇاڪاڻ ته آءٌ پنهنجي مرضيءَ موجب نه، پر جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن جي مرضي موجب ڪم ڪريان ٿو.“

(۳۱) جيڪڏهن آءٌ پاڻ پنهنجي شاهدي ڏيان ته منهنجي شاهدي قابل قبول نه ٿيندي. (۳۲) پر اهو پيو آهي جيڪو مون بابت شاهدي ٿو ڏئي ۽ مون کي خبر آهي ته جيڪا شاهدي هو مون بابت ڏئي ٿو سا سچي آهي. (۳۳) اوهان پنهنجا قاصد يحيٰ ڏانهن موڪليا ۽ هن سچ جي شاهدي ڏني. (۳۴) مون کي ته انسان جي شاهديءَ جي ضرورت نه آهي، تنهن هوندي به اهي ڳالهيون انهيءَ لاءِ ڪيون اٿم ته جيئن اوهان کي چوٽڪارو ملي. (۳۵) يحيٰ ٻرندڙ ۽ چمڪندڙ ڌيئي وانگر هو ۽ اوهان گهڙي پلڪ هن جي روشنيءَ ۾ خوش رهڻ پسند ڪيو. (۳۶) پر مون وٽ جيڪا شاهدي آهي سا يحيٰ جي شاهديءَ کان به وڌيڪ آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪي ڪم پيءُ مون کي پوري ڪرڻ لاءِ ڏنا آهن، يعني اهي ساڳيا ئي ڪم جيڪي آءٌ هينئر ڪري رهيو آهيان، سي ئي منهنجي شاهدي ٿا ڏين ته پيءُ مون کي موڪليو آهي. (۳۷) بلڪ پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، تنهن پاڻ به مون بابت شاهدي ڏني آهي. اوهان نه ته ڪڏهن هن جو آواز ٻڌو آهي، نڪي سندس صورت ڏني اٿو. (۳۸) نڪي وري

۲۹:۵ دان ۲:۱۲ ۲۲:۵ يو ۱:۱۹-۲:۳ ۲۷:۵ مت ۳:۱۷

مر ۱:۱۱، لو ۳:۲۲

هن جي ڪلام کي دل ۾ جاءِ ٿا ڏيوم ڇاڪاڻ ته جنهن کي هن موڪليو آهي تنهن کي اوهين قبول ئي نه ٿا ڪريو. (۳۹) اوهين پاڪ لکتون انهيءَ لاءِ ڌيان سان ٿا پڙهون جو سمجهو ٿا ته انهن ۾ اوهان کي دائمي زندگي ملندي ۽ اهي پاڪ لکتون ئي منهنجي شاهدي ڏين ٿيون. (۴۰) تڏهن به اوهين مون وٽ نه ٿا اچو ته دائمي زندگي مليو.

(۴۱) آءُ نه ٿو چاهيان ته انسان منهنجي ساراهه ڪن. (۴۲) پر آءُ اوهان کان واقف آهيان ۽ مون کي خبر آهي ته خدا جو پيار اوهان جي دلين ۾ نه آهي. (۴۳) آءُ ته پنهنجي پيءُ جي اختياريءَ سان آيو آهيان ۽ اوهان مون کي قبول نه ٿا ڪريو. پر جيڪڏهن ڪو پيو پنهنجي پاران آيو ته اوهين انهيءَ کي قبول ڪندا. (۴۴) اوهين هڪٻئي کان ساراهه ڪرائڻ گهرو ٿا. پر اها ساراهه جا هڪڙي خدا کان ٿي ملي تنهن جي ڳولا نه ٿا ڪريو ته پوءِ اوهين ڪيئن ايمان آڻي سگهندا؟ (۴۵) اوهين ائين نه سمجهو ته آءُ پيءُ وٽ اوهان تي دانهن ڏيندس، پر اوهان تي دانهن ڏيڻ وارو موسيٰ آهي جنهن ۾ اوهان جو آسرو آهي. (۴۶) جيڪڏهن اوهين سچ پچ موسيٰ تي ايمان آڻيو ها ته مون تي به ايمان آڻيو ها، ڇاڪاڻ جو هن مون بابت لکيو آهي. (۴۷) پر جڏهن اوهين هن جي لکتن تي ايمان نه ٿا آڻيو ته پوءِ منهنجن ڳالهين تي ڪيئن ايمان آڻيندا.

پنج هزار ماڻهن کي ڪرائڻ

(متي ۱۳: ۱۴-۲۱، مرقس ۳: ۳۰-۳۲، لوقا ۹: ۱۰-۱۷)

۶ ① هن کان پوءِ عيسيٰ گليل يعني تيرياس ڍنڍ جي هُن ۾ هليو ويو. ② هڪڙو وڏو ميڙ سندس پٺيان هليو ڇاڪاڻ جو انهن اهي معجزا ڏنا هئا جيڪي هن بيمارن تي ڪيا هئا. ③ عيسيٰ هڪڙي ٽڪريءَ تي چڙهي ويو، جتي هو پنهنجن شاگردن سان گڏ ويهي رهيو. ④ يهودين جي عيد فصح ويجهي هئي. ⑤ عيسيٰ ناهاري ڏنو ته ماڻهن جو وڏو ميڙ ڏانهس اچي رهيو آهي. سو فلپس کي چيائين ته ”اسين هيترن ماڻهن کي ڪرائڻ لاءِ ايترو ڪاڌو ڪٿان آڻينداسون؟“ ⑥ هن اهو رڳو فلپس کي آزمائڻ لاءِ چيو پر کيس اڳي ئي خبر هئي ته ڇا ڪرڻو آهي. ⑦ تنهن تي فلپس ورائيس ته

”جيڪڏهن هر هڪ کي ٽڪر ڳيو ئي ڏجي، ته به انهن لاءِ به سو^۱ چانديءَ جي سڪن جون مانيون پوريون نه پونديون.“^۸ پوءِ اندرياس نالي هڪ ٻي شاگردم جيڪو شمعون پطرس جي ڀاءُ هو تنهن چيو ته^۹ ”هتي هڪ چوڪرو آهي، جنهن کي جَوَن جون پنج مانيون ۽ ٻه ڪُرڙيون آهن. پر ڇا اهي هنن سڀني ماڻهن ۾ پوريون پئجي سگهنديون؟“^{۱۰} عيسيٰ انهن کي چيو ته ”ماڻهن کي هيٺ ويهاريو.“ اتي گهڻو گاهه هوم سو سڀيئي ماڻهو هيٺ ويهي رهيا. اهي اٽڪل پنج هزار مرد هئا.^{۱۱} عيسيٰ مانيون کڻي خدا جو شڪر ادا ڪيو ۽ ويٺل ماڻهن ۾ ورهائين. هن مڃي به ائين ئي ورهائي ۽ سڀني ماڻهن کي ايترو مليو جيترو کين کپندو هو.^{۱۲} جڏهن سڀني کائي ڏيئي ڪيو ته انهن عيسيٰ شاگردن کي چيو ته ”بچيل ٽڪر ڳيا ميڙي گڏ ڪريو ته جيئن ذرو به زيان نه ٿئي.“^{۱۳} سو انهن اهي سڀيئي کڻي گڏ ڪيا ته جَوَن جي پنجن مانين جا ٽڪر ڳيا جيڪي کائڻ وارن بچايا هئا سي ايترا ته ٿيا جو هنن ٻارهن ڪاريون پري ڪيون.

^{۱۴} عيسيٰ جو اهو معجزو ڏسي ماڻهو چوڻ لڳا ته ”سچ پچ هي^۲ اهو نبي آهي، جيڪو هن دنيا ۾ اچڻو آهي.“^{۱۵} پوءِ عيسيٰ ڏٺو ته ”هنن جو مطلب آهي ته زوريءَ جهلي مون کي بادشاهه بڻائين،“ تنهنڪري هو اڪيلو وري ٽڪرن ڏانهن نڪري هليو ويو.

پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ

(متي ۱۴: ۲۲-۲۳، مرقس ۶: ۴۵-۵۲)

^{۱۶} جڏهن سانجهي ٿي ته شاگرد ڍنڍ ڏانهن ويا.^{۱۷} رات ٿي ويئي هئي پر عيسيٰ انهن وٽ نه آيو هوم سو هو ٻيڙيءَ ۾ چڙهي ڍنڍ جي هُنن ڀر ڪفرناحوم ڏانهن روانا ٿيا.^{۱۸} ايتري ۾ طوفان اچي چٽڪيو ۽ ڍنڍ ۾ لهرون اٿڻ لڳيون.^{۱۹} جڏهن شاگرد پنج ڇهه ڪلوميٽر ٻيڙي ڪاهي ويا ته انهن ڏٺائون ته عيسيٰ پاڻيءَ تي پنڌ ڪندو ٻيڙيءَ جي ويجهو پيو اچي. اهو ڏسي هو ڏاڍو ڊڄي ويا.

^۱ چانديءَ جي سڪن: انهن ڏينهن ۾ هڪ چانديءَ جو سڪو هڪڙي ڏينهن جي

مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰: ۲۰.

^۲ اهو نبي: ڏسو ۱: ۲۱ جو حاشيو.

۲۰) پر عيسي کين چيو ته ”آءُ آهيان ۾ ڊڄو نه.“ ۲۱) تڏهن خوشيءَ سان کيس ٻيڙيءَ ۾ چاڙهيائون ۽ ٻيڙي هڪدم انهيءَ هنڌ وڃي پهتي جتي کين وڃڻو هو.

ماڻهن جو عيسيٰ کي ڳولڻ

۲۲) ٻئي ڏينهن تي ماڻهن جو ميٽر جيڪو ڍنڍ جي ٻيءَ ڀءُ پر بيٺو هو، تنهن کي خبر هئي ته ڪالهه اتي رڳو هڪڙي ٻيڙي بيٺي هئي. انهن کي اها به خبر هئي ته عيسيٰ ٻيڙيءَ ۾ شاگردن سان گڏ نه ويو هو پر اهي اڪيلا ئي روانا ٿي ويا هئا. ۲۳) پوءِ تيرياس شهر کان ڪي ٻيڙيون ڪناري تي اچي لڳيون، جتي خداوند عيسيٰ خدا جو شڪر ادا ڪيو هو ۽ پوءِ ماڻهن ماني کاڌي هئي. ۲۴) جڏهن ميٽر ڏٺو ته عيسيٰ اتي نه آهي ۽ نڪي سندس شاگرد آهن، تڏهن اهي ٻيڙين ۾ چڙهي ڪفرناحوم ڏانهن هن کي ڳولڻ ويا.

عيسيٰ زندگيءَ جي ماني

۲۵) جڏهن ماڻهن عيسيٰ کي ڍنڍ جي ٻيءَ ڀءُ پر تي ڳولي لڌو ته کيس چيائون ته ”استادم اوهين هتي ڪڏهن آيا؟“ ۲۶) عيسيٰ ورائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين مون کي انهيءَ ڪري نه ٿا ڳوليو جو اوهان معجزا ڏنا آهن، پر انهيءَ ڪري ٿا ڳوليو جو اوهان مانيون کائي ڏيئي ڪيو آهي.“ ۲۷) فاني کاڌي لاءِ محنت نه ڪريو بلڪ انهيءَ دائمي کاڌي لاءِ محنت ڪريو جيڪو هميشه واري زندگيءَ تائين ٿو هلي. اهو کاڌو ابن آدم اوهان کي ڏيندو، ڇاڪاڻ ته ٻيءَ يعني خدا هن کي اختيارِيءَ جي مُهر ڏني آهي.“ ۲۸) پوءِ انهن کائڻس پڇيو ته ”اسان کي خدا جا ڪم بجاءِ آڻڻ لاءِ ڇا ڪرڻ گهرجي؟“ ۲۹) عيسيٰ ورائيو ته ”خدا جو ڪم اهو آهي ته اوهين انهيءَ تي ايمان آڻيو، جنهن کي خدا موڪليو آهي.“ ۳۰) تنهن تي انهن پڇيس ته ”پوءِ توهين اسان کي ڪهڙو معجزو ٿا ڏيکاريو، جنهن کي ڏسي اسين توهان تي ايمان آڻيون؟ اوهين ڇا ٿا ڪري ڏيکاريو؟“ ۳۱) اسان جي ابن ڏاڏن ته رڻپٽ ۾ مَنَ کاڌي هئي. جيئن لکيل آهي ته ’هن کين کائڻ لاءِ آسمان مان ماني ڏني‘.“ ۳۲) عيسيٰ چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته آسمان واري ماني اوهان کي موسيٰ نه ڏني ۽

پر اهو منهنجو پيءُ آهي جيڪو آسمان مان سڄي ماني ڏئي ٿو. (۳۳) ڇالاءِ جو جيڪا ماني خدا ڏئي ٿو سا اها آهي جيڪا آسمان مان نازل ٿئي ٿي ۽ دنيا کي زندگي ڏئي ٿي. (۳۴) تنهن تي انهن عرض ڪيس ته ”سائين! پوءِ اها ماني اسان کي هميشه لاءِ ڏيو.“ (۳۵) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”زندگيءَ جي ماني آءُ آهيان. جيڪو مون وٽ ٿو اچي تنهن کي وري ڪڏهن به بڪ نه لڳندي ۽ جيڪو مون تي ايمان آڻي ٿو تنهن کي ڪڏهن به اڃ نه لڳندي.“

(۳۶) مون اوهان کي ٻڌايو آهي ته اوهان مون کي ڏنو آهي، ته به ايمان نه ٿا آڻيو. (۳۷) جيڪي پيءُ مون کي ڏيندو سي سڀ مون وٽ ايندا ۽ جيڪوبه مون وٽ ايندو تنهن کي آءُ ڪڏهن به نه موٽائيندس. (۳۸) ڇالاءِ جو آءُ آسمان مان انهيءَ لاءِ لهي نه آيو آهيان ته پنهنجي مرضي هلايان، پر انهيءَ جي مرضي بجاءِ آڻيان جنهن مون کي موڪليو آهي. (۳۹) جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن جي اها مرضي آهي ته جيڪي به هن مون کي ڏنا آهن تن مان هڪ به نه وڃايان، پر آخرت جي ڏينهن تي انهن سڀني کي جيئرو ڪري اٿاريان. (۴۰) ڇالاءِ جو منهنجي پيءُ جي اها مرضي آهي ته جيڪوبه سندس فرزند کي سڃاڻي ٿو ۽ مٿس ايمان آڻي ٿو تنهن کي دائمي زندگي ملي ۽ آءُ کيس آخرت جي ڏينهن تي جيئرو ڪري اٿاريندس.“

(۴۱) تنهن تي يهودي مٿس ڪرڪڻ لڳا، ڇاڪاڻ ته هن چيو هو ته ”آءُ اها ماني آهيان جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي.“ (۴۲) سو انهن چيو ته ”ڇا هي اهو عيسيٰ نه آهي جيڪو يوسف جو پٽ آهي؟ اسين ته سندس ماءُ پيءُ کي به سڃاڻون ٿا. پوءِ هي هاڻي ڪيئن ٿو چوي ته ’آءُ آسمان مان نازل ٿيو آهيان؟‘“ (۴۳) عيسيٰ ورائين ته ”ڪرڪڻ بند ڪريو. (۴۴) ڪوبه ماڻهو مون وٽ تيسٽائين نه ٿو اچي سگهي جيستائين پيءُ جنهن مون کي موڪليو آهي سو کيس نه چڪي. آءُ آخرت جي ڏينهن تي کيس جيئرو ڪري اٿاريندس. (۴۵) نبين جي صحيفن ۾ لکيل آهي ته ’انهن سڀني کي خدا سڀڪاريندو.‘ جيڪوبه پيءُ کان ٻڌي ٿو ۽ کائڻس سگهي ٿو سو ئي مون وٽ اچي ٿو. (۴۶) ان جي معنيٰ اها نه آهي ته ڪنهن به پيءُ کي ڏنو آهي. جيڪو خدا جي طرفان آيو آهي، رڳو انهيءَ ئي پيءُ کي ڏنو آهي. (۴۷) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪوبه ايمان آڻي ٿو

تنهن کي دائمي زندگي آهي. (۴۸) آءُ زندگيءَ جي ماني آهيان. (۴۹) اوهان جي ابن ڏاڏن رٿڻ ۾ مَنَ کاڌي هئي، تڏهن به مري ويا. (۵۰) پر جيڪا ماني آسمان مان نازل ٿئي ٿي، سا اهڙي آهي جنهن کي جيڪوبه کائيندو سو نه مرنڊو. (۵۱) اها زندهه ماني آهيان جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي. جيڪڏهن ڪو هن مانيءَ مان کائيندو ته اهو هميشه زندهه رهندو. جيڪا ماني آءُ ڏيندس سا منهنجو جسم آهي، جيڪو آءُ ڏيان ٿو ته جيئن هن دنيا کي زندگي ملي. ”

(۵۲) تنهن تي يهودي پاڻ ۾ سخت بحث ڪرڻ لڳا ته ”هي ماڻهو پنهنجو جسم اسان کي کائڻ لاءِ ڪيئن ڏيندو؟“ (۵۳) عيسيٰ ورائين ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيستائين اوهين ابن آدم جو گوشت نه کائيندا ۽ سندس رت نه پيئندا، تيستائين اوهان ۾ زندگي نه هوندي. (۵۴) جيڪوبه منهنجو گوشت ٿو کائي ۽ منهنجو رت ٿو پيئي، تنهن کي دائمي زندگي آهي ۽ آءُ کيس آخرت جي ڏينهن تي جيئرو ڪري اٿاريندس. (۵۵) ڇا لاءِ جو منهنجو گوشت سچ پچ کائڻ جي شيءِ آهي ۽ منهنجو رت سچ پچ پيئڻ جي شيءِ آهي. (۵۶) جيڪوبه منهنجو گوشت کائي ٿو ۽ منهنجو رت پيئي ٿو، سو مون ۾ رهي ٿو ۽ آءُ هن ۾ رهان ٿو. (۵۷) زندهه پيءُ مون کي موڪليو آهي ۽ هن جي ڪري ئي آءُ زندهه آهيان. ساڳيءَ طرح جيڪوبه مون کي کائي ٿو سو منهنجي ڪري زندهه رهندو. (۵۸) هيءُ اها ماني آهي جيڪا آسمان مان نازل ٿي آهي. هيءُ ماني اهڙي نه آهي جهڙي اوهان جي ابن ڏاڏن کاڌي ۽ مري ويا، پر جيڪو هيءُ ماني کائيندو سو هميشه زندهه رهندو.“ (۵۹) هي ڳالهيون هن ڪفرناحوم جي عبادتخاني ۾ تعليم ڏيندي ٻڌايون هيون.

گهڻن شاگردن جو عيسيٰ کي ڇڏي وڃڻ

(۶۰) ڪيترن ئي شاگردن اهو ٻڌو ۽ چيائون ته ”هيءُ ڳالهه ڏاڍي ڏکي آهي. اها ڪير ٻڌي سگهندو؟“ (۶۱) عيسيٰ پاڻ سمجهي ويو ته سندس شاگرد هن ڳالهه تي ڪرڪي رهيا آهن، تنهنڪري انهن کي چيائين ته ”هيءُ ڳالهه اوهان کي گمراهه ٿي ڪري ڇا؟“ (۶۲) ڀلا جيڪڏهن اوهين ابن آدم کي آسمان ڏانهن وري چڙهندي ڏسو جتي هو اڳي ئي هوم ته پوءِ ڪيئن ٿا پائڻيو؟ (۶۳) زندگي ڏيڻ وارو ته روح آهي، انساني جسم ڪابه شيءِ ڪانهي. هي ڳالهيون جيڪي

مون اوهان کي ٻڌايون آهن سي روح به آهن ۽ زندگي به. (۶۴) تڏهن به اوهان مان ڪيترائي ايمان نه ٿا آڻين. ”چالاءِ جو عيسيٰ کي شروعات کان ئي خبر هئي ته ڪهڙا ڪهڙا ايمان نه آڻيندا ۽ ڪير ساڻس دغا ڪندو. (۶۵) هن وڌيڪ چيو ته ”انهيءَ سبب ڪري ته مون اوهان کي ٻڌايو آهي ته ايسٽائين ڪوبه مون وٽ اچي نه ٿو سگهي، جيستائين پيءُ کانس ائين نه ٿو ڪرائي.“

(۶۶) تنهن تي سندس ڪيترائي شاگرد پڻي موٽي هليا ويا ۽ وري هن سان گڏ هلڻ جي نه ڪيائون. (۶۷) تنهنڪري عيسيٰ ٻارهن شاگردن کي چيو ته ”اوهين به مون کي ڇڏي ويندا ڇا؟“ (۶۸) شمعون پطرس ورائيو ته ”اي خداوند! توهان کي ڇڏي ڪنهن ڏانهن وينداسون؟ توهان وٽ اهي ڳالهيون آهن جن ۾ دائمي زندگي آهي. (۶۹) اسين ته ايمان آڻي چڪا آهيون ۽ خبر اٿئون ته توهان ئي خدا جي طرفان پاڪ هستي آهيو.“ (۷۰) عيسيٰ انهن کان پڇيو ته ”ڇا مون اوهان ٻارهن کي نه چونڊيو آهي؟ تڏهن به اوهان ۾ هڪڙو شيطان آهي.“ (۷۱) هو يهوداه بابت ڳالهائي رهيو هوم جيڪو شمعون اسڪريوتيءَ جو پٽ هوم چالاءِ جو يهوداه ٻارهن شاگردن مان هوندي به اڳتي هلي ساڻس دغا ڪرڻ وارو هو.

عيسيٰ ۽ سندس ڀائر

① هن کان پوءِ عيسيٰ گليل ۾ پئي گهميو. هو يهوديه ۾ وڃڻ نه پيو چاهي، چالاءِ جو اتي يهودي اڳواڻ کيس مارڻ لاءِ وجهه ڳولي رهيا هئا. (۲) يهودين جي تنبن واري عيد ويجهي هئي، (۳) تنهنڪري عيسيٰ جي ڀائرن کيس چيو ته ”هتان نڪري يهوديه ڏانهن هليو وڃ، جتي تنهنجا شاگرد تنهنجا هي ڪم ڏسن جيڪي تون ڪري رهيو آهين. (۴) چالاءِ جو جيڪو مشهور ٿيڻ چاهيندو آهي سو پنهنجا ڪم نه لڪائيندو آهي. جيئن ته تون به اهي ڪم ڪري رهيو آهين، سو پل ته سڄي دنيا تو کي ڏسي.“

(۵) ڇاڪاڻ ته سندس ڀائرن جو به مٿس ايمان نه هو. (۶) تنهن تي عيسيٰ کين چيو ته ”منهنجو وقت اڃا ڪونه آيو آهي، پر اوهان جو وقت ته سدائين آهي. (۷) دنيا اوهان کان نفرت ڪري نه ٿي سگهي پر اها مون کان نفرت ڪري

ٿي، ڇالاءِ جو آءُ کيس ٻڌائيندو رهيو آهيان ته سندس ڪم بچڙا آهن. ⑧ اوهين پلي عيد تي وڃو. آءُ هن عيد تي نه ٿو وڃان، ڇاڪاڻ ته منهنجو وقت اڃا ڪونه آيو آهي. ” ⑨ هنن ڳالهين چوڻ کان پوءِ هو اتي ئي گليل ۾ رهي پيو.

عيسيٰ جو تنهن واري عيد تي وڃڻ

⑩ هن کان پوءِ عيسيٰ جا ڀائر عيد تي ويا. هو پاڻ به عيد تي ويو پر کليو ڪلايو نه. بلڪ لڪ چوريءَ ويو. ⑪ جڏهن ته يهودي اڳواڻ کيس عيد تي ڳولڻ لڳا ۽ پڇيائون پئي ته ”عيسيٰ ڪٿي آهي؟“ ⑫ ماڻهن ۾ هن بابت ڏاڍي سسپس پئي ٿي. ڪن پئي چيو ته ”هو نيڪ ماڻهو آهي.“ پر ٻين پئي چيو ته ”نه هو ماڻهن کي گمراهه ڪري رهيو آهي.“ ⑬ پر هن بابت ڪوبه کليو ڪلايو نه پيو ڳالهائي، ڇاڪاڻ ته هو يهودي اڳواڻن کان ڊڄن پيا.

⑭ جڏهن عيد جا اڌ جيترا ڏينهن گذريا ته ان مهل عيسيٰ هيڪل ۾ ويو ۽ تعليم ڏيڻ لڳو. ⑮ تنهن تي يهودي اڳواڻ ڏاڍي عجب ۾ پئجي ويا ۽ چيائون ته ”هن ماڻهو وٽ ايترو علم ڪٿان آيو، ڇالاءِ جو هو ڪڏهن به پڙهيو نه آهي؟“ ⑯ عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪا تعليم آءُ ڏيئي رهيو آهيان، سا منهنجي نه آهي پر اها خدا جي طرفان ملي آهي، جنهن مون کي موڪليو آهي. ⑰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو خدا جي مرضيءَ موجب هلڻ چاهي ٿو ته کيس انهيءَ تعليم جي خبر پوندي ته اها خدا وٽان آهي يا آءُ پنهنجي طرفان ٿو چوان. ⑱ جيڪو ماڻهو پنهنجي طرفان چونڊو آهي سو ڪوشش ڪندو آهي ته سندس ساراهه ٿئي. پر جيڪو چاهي ٿو ته سندس موڪليندڙ جي ساراهه ٿئي سو ئي سچو آهي ۽ انهيءَ ۾ ڪابه ٺڳي ڪانه آهي. ⑲ ڇا موسيٰ اوهان کي شريعت نه ڏني هئي؟ تڏهن به اوهان مان ڪوبه انهيءَ شريعت تي عمل نه ٿو ڪري. اوهين مون کي مارڻ جي چوڻا ڪوشش ڪريو؟“ ⑳ تنهن تي ماڻهن چيو ته ”تو ڀوت آهي. ڪير تو کي مارڻ جي ڪوشش ڪندو؟“ ㉑ عيسيٰ ورائيو ته ”مون سبت جي ڏينهن تي هڪڙو ڪم ڪيو هو ته اوهين سڀ حيران ٿي ويا هئا. ㉒ موسيٰ اوهان کي طهر ڪرائڻ جو حڪم ڏنو آهي، پر حقيقت ۾ اهو موسيٰ جي طرفان نه پر اوهان جي ابن

ڏاڏن جي طرفان آهي. تنهنڪري اوهين سبت جي ڏينهن تي به پنهنجن ٻارن جا طهر ڪرائيندا آهيو. (۲۳) جيڪڏهن سبت جي ڏينهن تي ڪنهن چوڪري جي طهر ڪرائڻ ڪري موسيٰ جي شريعت جي پڇڪڙي نه ٿي ٿئي، ته پوءِ اوهين مون تي چو ڪاوڙيا آهيو جو مون هڪڙي ماڻهوءَ کي سبت جي ڏينهن تي چٽائي چڱو پلو ڪيو آهي؟ (۲۴) منهن ڏسي انصاف نه ڪريو، پر پورو پورو انصاف ڪريو.

ڇا عيسيٰ سچ پچ مسيح آهي؟

(۲۵) انهيءَ مهل يروشلم جا ڪي ماڻهو چوڻ لڳا ته ”ڇا هي اهو ماڻهو ته نه آهي جنهن کي هو مارڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن؟“ (۲۶) ڏسوم هو ته کلي عام ڳالهائي رهيو آهي، پر ڪوبه کيس ڪجهه نه ٿو چوي. ڇا حاڪم سچ پچ اهو سمجهن ٿا ته هو مسيح آهي؟ (۲۷) پر جڏهن مسيح ايندو ته ڪنهن کي به خبر نه پوندي ته هو ڪٿان آيو آهي ۽ اسان سڀني کي خبر آهي ته هيءُ شخص ڪٿان آيو آهي.

(۲۸) پوءِ عيسيٰ هيڪل ۾ تعليم ڏيندي وڏي واڪي چيو ته ”اوهين مون کي سڃاڻو ٿا ۽ اها به خبر اٿو ته آءٌ ڪٿان آيو آهيان، پر آءٌ پنهنجي مرضيءَ سان نه آيو آهيان. آءٌ انهيءَ وٽان موڪليو ويو آهيان جيڪو سچو آهي پر اوهين کيس نه ٿا سڃاڻو. (۲۹) مگر آءٌ کيس ڄاڻان ٿو، ڇاڪاڻ ته آءٌ وٽائس آيو آهيان ۽ هن ئي مون کي موڪليو آهي.“ (۳۰) تنهن تي انهن کيس پڪڙڻ جي ڪوشش ڪئي، پر ڪنهن به مٿس هٿ نه ڪيو، ڇاڪاڻ جو هن جو وقت اڃا ڪونه آيو هو. (۳۱) انهن ماڻهن مان ڪيترن ئي مٿس ايمان آندو ۽ چوڻ لڳا ته ”جڏهن مسيح ايندو ته اهو هن کان وڌيڪ معجزا ڪندو ڇا؟“

عيسيٰ کي پڪڙڻ لاءِ پهريدار موڪلڻ

(۳۲) فريسين ٻڌو ته ماڻهو عيسيٰ بابت هنن ڳالهين جي سسپس ڪري رهيا آهن، تنهنڪري انهن ۽ سردار ڪاهنن کي پهريدار موڪليا ته جيئن هو کيس پڪڙين. (۳۳) تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”آءٌ اوهان سان اڃا ٿورو وقت

رهنديس ۽ پوءِ آءُ انهيءَ ڏانهن موٽي وينديس جنهن مون کي موڪليو آهي. (۳۴) اوهين مون کي گوليندام پر لهي ڪين سگهندا ۽ جتي آءُ هوندس اتي اوهين اچي نه سگهندا. (۳۵) يهودي اڳواڻ هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هو ڪيڏانهن ويندو جو اسين کيس لهي نه سگهنداسين؟ ڇا هو يونان جي شهرن ڏانهن ويندو جتي اسان جا يهودي وڃي رهيا آهن ۽ اتي هو يونانين کي تعليم ڏيندو؟ (۳۶) ڀلا هو جيڪي چوي ٿو ته ’اوهين مون کي گوليندام پر لهي نه سگهندا ۽ اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ هوندس، تنهن جو مطلب ڇا آهي؟“

زندگيءَ جي پاڻيءَ جون نديون

(۳۷) عيد جو آخري ڏينهن هڪ خاص ڏينهن هو. انهيءَ ڏينهن تي عيسيٰ اٿي بيٺو ۽ وڏي آواز سان چيائين ته ”جيڪوبه اڃايل آهي، سو پلي مون وٽ اچي پيئي. (۳۸) جيڪوبه مون تي ايمان آڻيندو تنهن لاءِ لکيل آهي ته ’سندس اندران زندگيءَ جي پاڻيءَ جون نديون وهنديون.“ (۳۹) هن اها ڳالهه پاڪ روح بابت ٿي ڪئي، جيڪو انهن ماڻهن کي ملڻو هو جن مٿس ايمان آندو هو. پر انهن کي پاڪ روح اڃا نه مليو هو، ڇاڪاڻ جو عيسيٰ جو جلوو اڃا ظاهر نه ٿيو هو.

ماڻهن ۾ قوت

(۴۰) ميٽر مان ڪيترن ئي ماڻهن سندس اهي لفظ ٻڌا ۽ چيائون ته ”سچ پچ هي ماڻهو“ (۱) اهو ئي نبي آهي، جيڪو اچڻو آهي.“ (۴۱) ڪن چيو ته ”هو مسيح آهي.“ پر ٻين وري چيو ته ”مسيح ڪو گليل مان ايندو ڇا؟“ (۴۲) پاڪ ڪتاب جي لکت مطابق ته مسيح دائود جي نسل مان هوندو ۽ بيت لحم ڳوٺ ۾ پيدا ٿيندو جنهن ۾ دائود رهندو هو.“ (۴۳) سو هن جي ڪري ماڻهن ۾ قوت پئجي ويئي. (۴۴) ڪي ماڻهو کيس پڪڙڻ پيا چاهين، پر ڪنهن به مٿس هٿ نه ڪيو.

(۱) اهو ئي نبي: ڏسو ۱:۲۱ جو حاشيو.

يهودي اڳواڻن جي بي اعتقادي

④۵ جڏهن پهريدار موٽي آيا ته سردار ڪاهنن ۽ فريسين ڪائڻن پڇيو ته ”اوهين عيسيٰ کي ڇو نه وٺي آيا؟“ ④۶ پهريدارن جواب ڏنو ته ”ڪنهن به انسان اهڙي طرح ڪڏهن ڪونه ڳالهايو آهي.“ ④۷ تنهن تي فريسين کين پڇيو ته ”اوهين به گمراهه ٿي ويا آهيو ڇا؟“ ④۸ ڇا سردارن ۽ فريسين مان ڪنهن به مٿس ايمان آندو آهي؟ ④۹ پر هنن ماڻهن کي موسيٰ جي شريعت جي خبر نه آهي، تنهنڪري اهي خدا جا پٽيل آهن.“

⑤۰ نيڪديمس، جيڪو اڳي عيسيٰ وٽ آيو هو ۽ حاڪمن مان هڪڙو هو، تنهن چين ته ⑤۱ ”شريعت موجب اسين ڪنهن به ماڻهوءَ کي سزا ڏيڻي نه ٿا سگهون، جيستائين اسين سندس ڳالهين پٺون ۽ خبر پوي ته هو ڇا ٿو ڪري.“ ⑤۲ انهن جواب ڏنس ته ”تون به گليلي آهين ڇا؟ پاڪ لکتون پڙهه ته تو کي خبر پوي ته گليل مان ڪوبه نبي پيدا ٿيو نه آهي.“

⑤۳ پوءِ هر ڪو پنهنجي پنهنجي گهر ڏانهن هليو ويو.

عورت جو زنا ۾ پڪڙجڻ

① عيسيٰ زيتون جي ٽڪر ڏانهن هليو ويو ② ۽ صبح جو سوڀر وري هڪل ۾ آيو جتي سڀئي ماڻهو اچي وٽس گڏ ٿيا ۽ هو ويهي کين تعليم ڏيڻ لڳو. ③ شريعت جي عالمن ۽ فريسين هڪڙي عورت کي آندو جنهن کي زنا ڪندي پڪڙيو هئائون، تنهن کي وچ ۾ بيهارِي ④ عيسيٰ کي چيائون ته ”اي استاد! هيءَ عورت زنا ڪندي پڪڙي ويئي آهي.“

⑤ شريعت ۾ موسيٰ اسان کي حڪم ڏنو آهي ته اهڙن کي سنگسار ڪري ڇڏيون. هاڻي تون هن بابت ڇا ٿو چوين؟“ ⑥ انهن کيس ڦاسائڻ لاءِ ائين چيو ته جيئن مٿس تهمت هڻن. پر عيسيٰ نورتي زمين تي پنهنجيءَ آڱر سان لڪڻ لڳو. ⑦ جڏهن هو ڪائڻس پڇندا رهيا، تڏهن هن ڪند مٿي ڪري چين ته ”اوهان مان جيڪو بي گناهه هجي، سو پهريائين هن عورت کي پٿر هڻي.“ ⑧ وري به هو نورتي زمين تي پنهنجيءَ آڱر سان

لڪڻ لڳو. ⑨ جڏهن انهن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن انهن مان پهريائين وڏا ۽ پوءِ ننڍا هڪڙو هڪڙو ٿيندا هليا ويا. پوءِ رڳو عيسيٰ اڪيلو وڃي رهيو ۽ اها عورت بيٺي رهي. ⑩ عيسيٰ ڪنڌ مٿي ڪري انهيءَ عورت کي چيو ته ”اي مائي! اهي ڪيڏانهن ويا؟ ڇا هتي ڪوبه ڪونه آهي جو تو کي سزا ڏئي؟“ ⑪ انهيءَ عورت ورائيو ته ”سائين! نه ڪوبه ڪونهي.“ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”ڇڱو آءُ به تو کي سزا نه ٿو ڏيان. سو وڃ، پر وري گناهه نه ڪجان.“

عيسيٰ جي شاهدي سچي آهي

⑫ عيسيٰ وري فريسين سان ڳالهائيندي چيو ته ”آءُ دنيا جي روشني آهيان. جيڪوبه منهنجي پيروي ڪري ٿو تنهن کي زندگيءَ جي روشني ملندي ۽ وري ڪڏهن به اونداهيءَ ۾ نه گهمندو.“ ⑬ تنهن تي فريسين کيس چيو ته ”تون پاڻ پنهنجي شاهدي ڏئين ٿو سو تنهنجي شاهدي سچي نه آهي.“ ⑭ عيسيٰ کين ورائيو ته ”جيتوڻيڪ آءُ پاڻ پنهنجي شاهدي ٿو ڏيان ته به منهنجي شاهدي سچي آهي، ڇاڪاڻ جو مون کي خبر آهي ته آءُ ڪٿان آيو آهيان ۽ ڪيڏانهن وڃان ٿو. پر اوهان کي خبر ڪانهي ته آءُ ڪٿان آيو آهيان ۽ ڪيڏانهن وڃان ٿو. ⑮ اوهين رڳو انساني طرح فيصلو ڪريو ٿا پر آءُ ڪنهن جو به فيصلو نه ٿو ڪريان. ⑯ جيڪڏهن آءُ فيصلو ڪريان ها ته منهنجو فيصلو سچو هجي ها، ڇاڪاڻ جو آءُ اڪيلو اهو ڪم نه ٿو ڪريان پر منهنجو پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، سو به مون سان آهي. ⑰ اوهان جي شريعت ۾ به لکيل آهي ته ’هن شخصن جي شاهدي سچي آهي.‘ ⑱ سو هڪڙو آءُ آهيان جو پاڻ پنهنجي شاهدي ٿو ڏيان ۽ پيو پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي، سو به مون بابت شاهدي ٿو ڏئي.“ ⑲ تنهن تي انهن پڇيس ته ”تنهنجو پيءُ ڪٿي آهي؟“ عيسيٰ کين ورائيو ته ”اوهين نه مون کي سڃاڻو ٿا ۽ نڪي منهنجي پيءُ کي. جيڪڏهن اوهين مون کي سڃاڻو ها ته منهنجي پيءُ کي به سڃاڻو ها.“

⑳ عيسيٰ اهي ڳالهيون ان وقت چيون جنهن وقت هو هيڪل جي خزاني

واري ڪمري ۾ تعليم ڏيئي رهيو هو ۽ کيس ڪنهن به نه پڪڙيو، ڇاڪاڻ ته اڃا سندس وقت نه آيو هو.

جتي آءُ ويندس اتي اوهين اچي نه سگهندا

① عيسيٰ وري انهن کي چيو ته ”آءُ هليو ويندس ۽ اوهين مون کي ڳوليندا، پر اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ ويندس ۽ اوهين پنهنجن گناهن ۾ مرندا.“ ② تنهن تي يهودي اڳواڻن چيو ته ”هي چوي ڇا ٿو ته ’جتي آءُ ويندس اتي اوهين اچي نه سگهندا؟‘ انهيءَ جي معنيٰ ته هو پنهنجو پاڻ کي ماريندو ڇا؟“ ③ عيسيٰ ورائيو ته ”اوهين هيٺ جا آهيو، پر آءُ مٿان آيو آهيان. اوهين هن دنيا جا آهيو، پر آءُ هن دنيا جو نه آهيان.“ ④ اهو ئي سبب آهي جو مون اوهان کي ٻڌايو ته اوهين پنهنجن گناهن ۾ مرندا. جيڪڏهن اوهين اهو نه مڃيندا ته آءُ اهو ئي آهيان، ته پوءِ اوهين ضرور پنهنجن گناهن ۾ مرندا.“ ⑤ تنهن تي انهن پڇيس ته ”تون ڪير آهين؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”آءُ اهو ئي آهيان، جيئن شروعات کان وٺي اوهان کي ٻڌائيندو آيو آهيان.“ ⑥ اوهان بابت فيصلي ڪرڻ لاءِ مون وٽ ڪيتريون ئي ڳالهيون آهن. جنهن مون کي موڪليو آهي سو سچو آهي ۽ جيڪي به ڳالهيون مون کانئس ٻڌيون آهن، سي ئي آءُ دنيا کي ٻڌايان ٿو.“

⑦ انهن اهو نه سمجهيو ته هو ساڻن پيءُ بابت ڳالهائي رهيو آهي. ⑧ سو عيسيٰ کين چيو ته ”جڏهن اوهين ابن آدم کي مٿي چاڙهيندا، تڏهن اوهان کي خبر پوندي ته آءُ اهو ئي آهيان. آءُ پنهنجي طرفان ڪجهه به نه ٿو ڪريان، پر اهو ئي ڪجهه چوان ٿو جيڪي پيءُ مون کي سيکاريو آهي.“ ⑨ جنهن مون کي موڪليو آهي سو مون سان آهي. هن مون کي اڪيلو نه ڇڏيو آهي، ڇاڪاڻ جو آءُ هميشه اهي ڪم ڪريان ٿو جيڪي کيس پسند آهن.“ ⑩ تنهن تي ڪيترن ئي عيسيٰ جون هي ڳالهيون ٻڌي مٿس ايمان آندو.

ابراهيم جو نه، پر شيطان جو اولاد

⑪ پوءِ جن يهودين مٿس ايمان آندو هو، عيسيٰ تن کي چيو ته ”جيڪڏهن اوهين منهنجي تعليم تي قائم رهندا ته اوهين سچ پچ منهنجا شاگرد آهيو.“

۳۲) پوءِ اوهان کي سچ جي خبر پوندي ۽ اهو سچ اوهان کي آزاد ڪندو. ”
 ۳۳) تنهن تي انهن وراڻيو ته ”اسين ابراهيم جو اولاد آهيون ۽ ڪڏهن به ڪنهن جا غلام نه ٿيا آهيون. ته پوءِ تنهنجي چوڻ جو مقصد ڇا آهي ته ’اوهين آزاد ٿيندا؟‘“ ۳۴) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو به گناهه ٿو ڪري سو گناهه جو غلام آهي. ۳۵) خاندان ۾ غلام کي ڪوبه حق نه آهي، پر پٽ کي هر ڪو حق حاصل آهي. ۳۶) تنهنڪري جيڪڏهن فرزند اوهان کي آزاد ڪندو ته اوهين سچ پچ آزاد ٿيندا. ۳۷) مون کي خبر آهي ته اوهين ابراهيم جو اولاد آهيو، ته به اوهين مون کي مارڻ جي ڪوشش ڪريو ٿا، ڇاڪاڻ ته اوهين منهنجي ڪلام کي دل ۾ جاءِ نه ٿا ڏيو. ۳۸) آءُ اوهان کي اهو ٻڌايان ٿو جيڪي مون پيءُ وٽ ڏٺو آهي، پر اوهين اهي ڪم ڪريو ٿا جيڪي اوهان پنهنجي پيءُ کان ٻڌا آهن.“

۳۹) تنهن تي انهن وراڻيو ته ”اسان جو پيءُ ته ابراهيم آهي.“ عيسيٰ چين ته ”جيڪڏهن اوهين ابراهيم جو اولاد هجو ها ته اوهين به انهيءَ جهڙا ڪم ڪريو ها. ۴۰) پر اوهين مون کي مارڻ جي ڪوشش ڪريو ٿا، جنهن اوهان کي سچ ٻڌايو آهي. مون اهو ئي ٻڌايو آهي جيڪو مون خدا کان ٻڌو آهي. ابراهيم ته اهڙو ڪم ڪونه ڪيو هو. ۴۱) اوهين اهي ڪم ڪريو ٿا جيڪي اوهان جي پيءُ ڪيا آهن.“ تڏهن انهن وراڻيو ته ”اسان جو پيءُ ته رڳو خدا آهي ۽ اسين سندس ئي حقيقي اولاد آهيون.“ ۴۲) عيسيٰ انهن کي چيو ته ”جيڪڏهن خدا اوهان جو پيءُ هجي ها ته اوهين مون سان پيار ڪريو ها، ڇاڪاڻ ته آءُ خدا وٽان آيو آهيان. آءُ پاڻ ئي ڪين آيو آهيان پر هن مون کي موڪليو آهي. ۴۳) اوهين منهنجو ڳالهائڻ ڇو نه ٿا سمجهو؟ اهو انهيءَ لاءِ ته اوهين منهنجي ڪلام کي ٻڌي نه ٿا سگهو. ۴۴) اوهين پنهنجي پيءُ يعني شيطان جا فرزند آهيو ۽ پنهنجي پيءُ جون مرضيون پوريون ڪرڻ گهرو ٿا. شروعات کان وٺي هو خوني هو ۽ هن ڪڏهن به سچ جو پاسو نه ورتو آهي، ڇاڪاڻ جو هن ۾ سچ نه آهي. جڏهن هو ڪوڙ ٿو ڳالهائي ته پنهنجي طبيعت موجب ٿو ڳالهائي، ڇاڪاڻ جو هو ڪوڙو آهي ۽ ڪوڙ جو باني آهي. ۴۵) پر آءُ سچ ٿو چوان، تنهنڪري اوهين مون تي ايمان نه ٿا آڻيو. ۴۶) اوهان مان

ڪو اهڙو آهي، جيڪو ثابت ڪري ته مون گناهه ڪيو آهي؟ جيڪڏهن آءُ سچ ٿو چوان ته پوءِ اوهين مون تي ڇو نه ٿا ايمان آڻيو؟ (۴۰) جيڪو خدا وٽان اچي ٿو سو خدا جون ڳالهيون ٻڌي ٿو. اوهين انهيءَ ڪري نه ٿا ٻڌو ڇاڪاڻ جو اوهين خدا وٽان نه آيا آهيو.

عيسيٰ ۽ ابراهيم

(۴۸) سو انهن يهودين عيسيٰ کي چيو ته ”ڇا اسين سچ نه چئي رهيا هئاسين ته تون سامرين وانگر ڪافر آهين ۽ تو ۾ پوت آهي؟“ (۴۹) عيسيٰ وراڻيو ته ”مون ۾ پوت ڪونهي، پر آءُ پنهنجي پيءُ جي عزت ٿو ڪريان ۽ اوهين منهنجي بي عزتي ٿا ڪريو. (۵۰) آءُ پنهنجي ساراهه نه ٿو چاهيان، پر هڪڙو آهي جيڪو چاهي ٿو ته منهنجي ساراهه ٿئي ۽ اهو منهنجي فائدي ۾ فيصلو ڪري ٿو. (۵۱) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪوبه منهنجي ڪلام تي عمل ڪري ٿو سو ڪڏهن به نه مرنڊو.“ (۵۲) انهن يهودين کيس چيو ته ”هاڻي اسان کي خبر پئي ته تو ۾ پوت آهي. ابراهيم مري ويو ۽ نبي به مري ويا ته به تون چوين ٿو ته ’جيڪو منهنجي ڪلام تي عمل ڪندو سو ڪڏهن به نه مرنڊو.‘ (۵۳) اسان جو پيءُ ابراهيم جيڪو مري ويو تنهن کان به تون وڏو آهين ڇا؟ نبي به مري ويا ته تون پاڻ کي ڇا ٿو سمجهين؟“ (۵۴) عيسيٰ وراڻيو ته ”جيڪڏهن آءُ پنهنجي ساراهه ڪريان ته منهنجي ساراهه ڪا معنيٰ نه ٿي رهي. پر جيڪو منهنجي ساراهه ڪري ٿو سو منهنجو پيءُ آهي، جنهن جي لاءِ اوهين چئو ٿا ته ’اهو اسان جو خدا آهي.‘ (۵۵) اوهان هن کي ڪڏهن به نه سڃاتو آهي پر آءُ کيس ڄاڻان ٿو. جيڪڏهن آءُ چوان ٿو ته آءُ هن کي نه ٿو ڄاڻان ته آءُ به اوهان جهڙو ڪوڙو ٿيندس. پر آءُ کيس ڄاڻان ٿو ۽ سندس ڪلام تي عمل ڪريان ٿو. (۵۶) اوهان جو پيءُ ابراهيم منهنجي انهيءَ ڏينهن جي ڏسڻ جي اميد تي ڏاڍو خوش هو. هُن اهو ڏينهن ڏٺو ۽ خوش ٿيو.“ (۵۷) تنهن تي انهن چيس ته ”تون پنجاهه ورهين جو به ڪين آهين، پوءِ تو ڪيئن ابراهيم کي ڏٺو؟“ (۵۸) عيسيٰ وراڻيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته ابراهيم جي ڄمڻ کان به آءُ اڳي آهيان.“ (۵۹) تنهن تي انهن عيسيٰ کي سنگسار ڪرڻ لاءِ پٿر ڪنيام پر عيسيٰ پاڻ کي ڪٿي لڪايو ۽ هيڪل مان نڪري هليو ويو.

چائي ڄم کان انڌي کي سڄو ڪرڻ

۹ ① جيئن عيسيٰ رستي سان پئي ويو ته هن هڪ اهڙو ماڻهو ڏٺو، جيڪو چائي ڄم کان انڌو هو. ② هن جي شاگردن کانئس پڇيو ته ”استادم ڪنهن جي گناهه جي ڪري هو انڌو ڄائو؟ ڇا هن جي پنهنجي گناهه جي ڪري يا سندس ماءُ پيءُ جي گناهه سبب؟“ ③ عيسيٰ ورائيو ته ”هن جي انڌاپ جو هن جي گناهه سان يا سندس ماءُ پيءُ جي گناهه سان ڪوبه واسطو نه آهي. هو انهيءَ ڪري انڌو آهي ته جيئن هن مان خدا جا ڪم ظاهر ٿين. ④ جيستائين ڏينهن آهي تيستائين اسان کي انهيءَ جا ڪم ڪرڻ گهرجن جنهن مون کي موڪليو آهي. رات ايندي ته پوءِ ڪوبه ماڻهو ڪم ڪري نه سگهندو. ⑤ جيستائين آءُ هن دنيا ۾ آهيان ته آءُ دنيا جي روشني آهيان.“ ⑥ ائين چوڻ کان پوءِ عيسيٰ زمين تي ٽڪ اچائي ۽ انهيءَ ٽڪ سان مٽي گوهيائين. پوءِ اها گوهيل مٽي انهيءَ انڌي جي اکين تي لڌائين ⑦ ۽ چيائينس ته ”پنهنجو منهن انهيءَ تلاءَ ۾ وڃي ڌو، جنهن جو نالو ⑧ سيلوم (يعني موڪليل) آهي.“ پوءِ هو ويو ۽ انهيءَ تلاءَ ۾ وڃي منهن ڌوئائين ۽ پوءِ موت تي هو ڏسندو وائيندو آيو.

⑧ تنهن تي سندس پاڙيسرين ۽ ٻين ماڻهن جن کيس اڳ پنندي ڏٺو هو، سي چوڻ لڳا ته ”هي اهو فقير نه آهي ڇا جيڪو هتي ويٺو پنندو هو؟“ ⑨ ڪي چوڻ لڳا ته ”هي اهو ئي آهي“ ۽ ٻيا چوڻ لڳا ته ”هي اهو نه آهي پر انهيءَ جهڙو آهي.“ تنهن تي هن پاڻ چيو ته ”آءُ اهو ئي آهيان.“ ⑩ پوءِ انهن پڇيس ته ”تنهنجون اکيون ڪيئن ڪليون؟“ ⑪ هن ورائيو ته ”اهو شخص جنهن جو نالو عيسيٰ آهي، تنهن مٽي گوهي منهنجن اکين تي لڌي ۽ چيائين ته ’سيلوم واري تلاءَ ۾ وڃي منهن ڌو.‘ پوءِ آءُ ويس ۽ وڃي منهن ڌوتم ۽ پوءِ ڏسڻ وائينس لڳس.“ ⑫ تنهن

① سيلوم (يعني موڪليل): ترجمي ۾ بريڪيٽ ۾ ڏنل لفظ اصلي متن ۾ ڏنل آهن. هتي عبراني لفظ ”سيلوم“ جي سمجهاڻ لاءِ ليڪڪ يوناني لفظ ڏئي ٿو جنهن جي معنيٰ آهي ”موڪليل“.

تي انهن پڇيس ته ”اهو شخص ڪٿي آهي؟“ هن چين ته ”مون کي خبر نه آهي.“

شفا بابت فريسين جي جاچ

⑬ تنهن کان پوءِ اهي انهيءَ انڌي مان سڄي ٿيل ماڻهوءَ کي فريسين وٺ وٺي آيا. ⑭ جنهن ڏينهن تي عيسيٰ مٿي ڳوهي انڌي ماڻهوءَ جون اکيون کوليون هيون سو سبت جو ڏينهن هو. ⑮ پوءِ فريسين انهيءَ ماڻهوءَ کان پڇيو ته ”تون ڪيئن ڏسڻ وائسڻ لڳين؟“ هن انهن کي ٻڌايو ته ”هڪڙي ماڻهوءَ ٿوري مٿي منهنجين اکين تي لاتي ۽ مون وڃي منهن ڌوتو ته آءُ ڏسڻ وائسڻ لڳس.“ ⑯ تنهن تي فريسين مان ڪن چيو ته ”جنهن ماڻهوءَ هي ڪم ڪيو آهي سو خدا جي طرفان ٿي نه ٿو سگهي، ڇاڪاڻ ته هن سبت جي ڏينهن کي نه مڃيو آهي.“ ٻين وري چيو ته ”جيڪو گنهگار آهي سو اهڙا معجزا ڪيئن ٿو ڪري سگهي.“ تنهنڪري انهن ۾ ڏڦيڙ پئجي ويو.

⑰ ان کان پوءِ فريسين هڪ دفعو وري انهيءَ ماڻهوءَ کان پڇيو ته ”تون چوڻ ٿو ته هن تنهنجون اکيون کوليون، پر تون انهيءَ شخص بابت ڇا ٿو چوڻ؟“ هن وراڻيو ته ”هو نبي آهي.“ ⑱ يهودين اڳواڻن کي هن ماڻهوءَ جي ڳالهه تي اڃا به اعتبار نه آيو ته هو ڪو انڌو هو ۽ پوءِ سڄو ٿيو آهي، تنهنڪري انهن انهيءَ ماڻهوءَ جي ماءُ پيءُ کي سڏي کائڻ پڇيو ته ⑲ ”ڇا هي اوهان جو پٽ آهي؟ اوهين چئو ٿا ته هي ڄائي ڄم کان انڌو هو، ته پوءِ اهو ڪيئن ٿي سگهي ٿو ته هو هاڻي ڏسي وائسي ٿو؟“ ⑳ هن جي ماءُ پيءُ وراڻيو ته ”اسين ڄاڻون ٿا ته هي اسان جو پٽ آهي ۽ ڄائي ڄم کان انڌو هو. ㉑ پر اها خبر ڪانهي ته هاڻي ڪيئن هو ڏسڻ وائسڻ لڳو آهي ۽ اسان کي اها به خبر ڪانهي ته ڪنهن هن جو اکيون کوليون. کائڻس پڇو هو بالغ آهي، پاڻ پنهنجي ڳالهه ڪندو.“ ㉒ سندس ماءُ پيءُ ائين انهيءَ ڪري چيو، ڇاڪاڻ جو هو يهودي اڳواڻن کان ڊنا ٿي، چوڻ ته انهن اڳي ئي ٺهراءُ ڪري ڇڏيو هو ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو عيسيٰ کي مسيح ڪري مڃيندو ته هو انهيءَ کي پنهنجي عبادت گاهه مان ڪڍي ڇڏيندا. ㉓ اهو ئي سبب هو جو انهيءَ ماڻهوءَ جي ماءُ پيءُ چيو ته ”هو بالغ آهي سو اوهين کائڻس پڇو.“

۲۳) ٻئي دفعي انهن وري انهيءَ ماڻهوءَ کي گهرايو جيڪو اڳي اندو هو ۽ کيس چيائون ته ”تون خدا جي اڳيان واعدو ڪر ته سچ ڳالهائيندين. اسان کي خبر آهي ته اهو ماڻهو گنهگار آهي.“ ۲۵) انهيءَ ماڻهوءَ وراڻيو ته ”مون کي خبر نه آهي ته هو گنهگار آهي يا نه. آءُ رڳو اهو ڄاڻان ٿو ته اڳي آءُ اندو هوس ۽ هاڻي ڏسان وائسان ٿو.“ ۲۶) تنهن تي انهن پڇيس ته ”هن تو کي ڇا ڪيو؟ ڪيئن تنهنجون اکيون کوليائين؟“ ۲۷) هن وراڻيو ته ”اڃا هاڻي ته مون اوهان کي ٻڌايو ته به اوهان ڪونه ٻڌو وري ڇو ٿا ٻڌڻ چاهيو؟ اوهين به هن جا شاگرد ٿيڻ چاهيو ٿا ڇا؟“ ۲۸) تنهن تي انهن ڦٽ لعنت ڪري چيس ته ”تون ئي انهيءَ جو شاگرد آهين. اسين ته موسيٰ جا شاگرد آهيون.“ ۲۹) اسان کي خبر آهي ته خدا موسيٰ سان ڳالهايو هوم پر انهيءَ شخص بابت اسان کي ڪابه خبر نه آهي ته هو ڪٿان آيو آهي.“ ۳۰) تنهن تي انهيءَ ماڻهوءَ چيو ته ”واه! اهو به هڪڙو عجب ۾ هن منهنجون اکيون کوليون آهن، تڏهن به اوهان کي خبر نه آهي ته هو ڪٿان آيو آهي.“ ۳۱) اسان کي خبر آهي ته خدا گنهگارن جي نه ٻڌندو آهي، پر جيڪڏهن ڪو خداپرست آهي ۽ سندس مرضيءَ تي هلي ٿو ته خدا انهيءَ جي ٻڌي ٿو. ۳۲) هن دنيا جي شروعات کان وٺي ائين ڪڏهن به ڪونه ٻڌڻ ۾ آيو ته ڄاڻي ڄم کان انڌي ماڻهوءَ جون ڪنهن به اکيون کوليون هجن. ۳۳) جيڪڏهن هي ماڻهو خدا جي طرفان نه هجي ها ته ڪجهه به نه ڪري سگهي ها.“ ۳۴) تنهن تي انهن چيس ته ”تون اصل ڄاڻو ئي گناهن ۾ آهين ۽ هاڻي تون ٿو اسان کي سڀڪارين؟“ پوءِ ته انهن کيس عبادت خاني مان ڪڍي ڇڏيو.

روحاني انداڻپ

۳۵) جڏهن عيسيٰ ٻڌو ته انهيءَ ماڻهوءَ کي عبادت خاني مان ڪڍي ڇڏيو اٿن، تڏهن عيسيٰ کيس ڳولي وڃي لڌو ۽ چيائينس ته ”ڇا تون ابن آدم تي ايمان آڻين ٿو؟“ ۳۶) تنهن تي هن پڇيس ته ”سائين! اهو ڪير آهي جو آءُ مٿس ايمان آڻيان؟“ ۳۷) عيسيٰ چيس ته ”تو ته کيس اڳي ئي ڏٺو آهي ۽ اهو هاڻي تو سان ڳالهائي رهيو آهي.“ ۳۸) انهيءَ ماڻهوءَ چيو ته ”اي خداوند! آءُ ايمان آڻيان ٿو.“ پوءِ کيس سجدو ڪيائين.

۳۹) عيسيٰ چيس ته ”آءُ هن دنيا ۾ انصاف ڪرڻ لاءِ آيو آهيان ته جيئن انڌا ڏسن ۽ جيڪي ڏسن ٿا سي انڌا ٿين.“ ۴۰) پوءِ اهي فريسي جيڪي ساڻس گڏ هئا تن جڏهن اهي ڳالهيون ٻڌيون ته تڏهن انهن پڇيس ته ”ڇا اسين به انڌا آهيون؟“ ۴۱) عيسيٰ کين چيو ته ”جيڪڏهن اوهين انڌا هجو ها ته اوهان تي ڪو ڏوهه نه ٿئي ها. پر هاڻي ته اوهين پاڻ چئو ٿا ته ’اسين ڏسون ٿا‘ سو اوهان تي ڏوهه ثابت آهي.“

رڍن جي واڙي جو مثال

۱) ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو ماڻهو رڍن جي واڙي ۾ در ڪان نه ٿو گهڙي پر ٻئي پاسي ڪان ٽپي اچي ٿو سو چور ۽ ڌاڙيل آهي. ۲) جيڪو ماڻهو در ڪان واڙي ۾ گهڙي ٿو سو رڍن جو ريڍار آهي. ۳) دربان هن لاءِ در کولي ٿو ۽ رڍون هن جو آواز ٻڌن ٿيون. هو نالو وٺي پنهنجين رڍن کي سڏي ٿو ۽ کين ٻاهر آڻي ٿو. ۴) جڏهن هو انهن سڀني کي ٻاهر ڪڍي اچي ٿو ته تڏهن هو سندن اڳيان ٿي هلي ٿو ۽ رڍون هن جي پٺيان هلن ٿيون ۽ چالاءِ جو اهي هن جو آواز سڃاڻن ٿيون. ۵) اهي ڪنهن ڌارئي جي پٺيان نه هلنديون بلڪ انهيءَ کان پري پڇي وينديون ۽ چاڪاڻ ته اهي ڌارين جو آواز نه ٿيون سڃاڻين.“

۶) عيسيٰ انهن کي هي مثال ٻڌايو پر انهن نه سمجهيو ته هو ڇا چئي رهيو آهي.

عيسيٰ هڪ چڱو ريڍار

۷) سو عيسيٰ وري چيو ته ”آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته آءُ رڍن لاءِ اهو در آهيان. ۸) پيا جيڪي به مون کان اڳ ۾ آيا هئا سي چور ۽ ڌاڙيل هئا پر رڍن انهن جي نه ٻڌي. ۹) آءُ اهو در آهيان ۽ جيڪو به مون مان اندر گهڙندو سو بچي ويندو. هو اندر ٻاهر ايندو ويندو ۽ گاهه به ملندس. ۱۰) چور رڳو انهيءَ مطلب لاءِ اچي ٿو ته چوري ڪري ماري ۽ برباد ڪري. پر آءُ انهيءَ لاءِ آيو آهيان ته کين زندگي ملي، بلڪ پرپور زندگي ملين.“

۱۱) آءُ چڱو ريڊار آهيان ۽ چڱو ريڊار رڍن لاءِ پنهنجي جان به ڏئي ٿو.
 ۱۲) جيڪو مزور آهي سو نه ريڊار آهي ۽ نڪي رڍن جو مالڪ. هو جڏهن بگهڙ کي ايندي ڏسي ٿو ته رڍن کي ڇڏي پڄي وڃي ٿو ۽ بگهڙ رڍن تي حملو ڪري کين چڙوڇڙ ڪري ڇڏي ٿو. ۱۳) مزور ڇڏي پڄي وڃي ٿو، ڇاڪاڻ ته هو رڳو مزور آهي ۽ کيس رڍن جو ڪو فڪر ڪونه آهي. ۱۴-۱۵) آءُ چڱو ريڊار آهيان. جهڙيءَ طرح پيءُ مون کي سڃاڻي ٿو ۽ آءُ پيءُ کي سڃاڻان ٿو ته تهڙيءَ طرح آءُ پنهنجين رڍن کي سڃاڻان ٿو ۽ رڍون مون کي سڃاڻن ٿيون. آءُ رڍن لاءِ پنهنجي جان به ڏيان ٿو. ۱۶) منهنجون ٻيون به رڍون آهن جيڪي هن واڙي جون نه آهن. انهن کي آڻڻ به مون لاءِ ضروري آهي. اهي منهنجو آواز ٻڌنديون ۽ پوءِ هڪٿو ئي ڌڻ ۽ هڪٿو ئي ڌنار ٿيندو.
 ۱۷) پيءُ مون سان انهيءَ لاءِ پيار ٿو ڪري جو آءُ پنهنجي جان ٿو ڏيان، جڏهن ته اها وري مون کي موتي ملندي. ۱۸) ڪوبه ماڻهو مون کان اها ڪسي نه ٿو پر آءُ اها پنهنجي مرضيءَ سان ٿو ڏيان. مون کي پنهنجي جان ڏيڻ جي اختياري آهي ۽ اها وري موتائي وٺڻ جي به اختياري آهي. هي حڪم مون کي پنهنجي پيءُ وٽان مليو آهي.”
 ۱۹) هنن لفظن ٻڌڻ کان پوءِ ماڻهن ۾ وري ڏڦيڙ پئجي ويو. ۲۰) انهن مان ڪيترائي ائين پيا چون ته ”هن ۾ پوت آهي، هو چريو آهي. اوهين ڇو سندس ڳالهين تي ڌيان ڏيو ٿا؟“ ۲۱) پر ٻيا چئي رهيا هئا ته ”جنهن ماڻهوءَ ۾ پوت هوندو آهي، سو هن وانگر ڳالهائي نه سگهندو آهي. پوت ڪنهن انڌي جون اکيون کولي سگهي ٿو ڇا؟“

يهودين جو عيسيٰ کي قبول نه ڪرڻ

۲۲) يروشلم ۾ عيد تجديد هئي ۽ اها سياري جي موسم هئي. ۲۳) عيسيٰ هڪل جي سليمانِي ڏيڍي ۾ گهمي رهيو هو ۲۴) ته ماڻهو چوڌاري ڦري آيس ۽ چيائونس ته ”ڪيستائين تون اسان کي شڪ ۾ رکيندين؟ اسان

عيد تجديد: اها عيد هڪل کي وري پاڪ ۽ مخصوص ڪرڻ جي يادگيريءَ طور ملهائي ويندي هئي.

کي صاف سچ ٻڌاءِ ته ڇا تون مسيح آهين؟“ (۲۵) عيسيٰ کين ورائيو ته ”مون ته اوهان کي ٻڌايو آهي، پر اوهان ايمان نه ٿا آڻيو. جيڪي ڪم آءُ پنهنجي پيءُ جي اختيارِيءَ سان ڪريان ٿو سي ئي منهنجي شاهدي ٿا ڏين. (۲۶) پر اوهين ايمان نه ٿا آڻيو ڇاڪاڻ جو اوهين منهنجين رين مان نه آهيو. (۲۷) منهنجون ريدون منهنجو آواز ٻڌن ٿيون. آءُ پنهنجن رين کي سڃاڻان ٿو ۽ اهي منهنجي پٺيان هلن ٿيون. (۲۸) آءُ انهن کي دائمي زندگي ڏيان ٿو ۽ اهي ڪڏهن به برباد نه ٿينديون ۽ نڪي ڪو ٻيو اهي مون کان ڪسي سگهندو. (۲۹) منهنجو پيءُ، جنهن مون کي اهي ڏنيون آهن سو سڀني کان وڏو آهي ۽ ڪوبه منهنجي پيءُ کان اهي ڪسي نه سگهندو. (۳۰) آءُ ۽ پيءُ هڪ آهيون.“

(۳۱) تنهن تي يهودين کيس سنگسار ڪرڻ لاءِ وري به پٿر کنيا. (۳۲) عيسيٰ کين چيو ته ”مون پيءُ جي پاران ڪيترائي چڱا ڪم اوهان کي ڪري ڏيکاريا آهن. انهن مان ڪهڙي ڪم جي ڪري اوهين مون کي سنگسار ڪريو ٿا؟“ (۳۳) تنهن تي يهودين ورائيس ته ”اسين تو کي ڪنهن چڱي ڪم ڪرڻ ڪري سنگسار نه ٿا ڪريون پر ڪفر بڪڙ ڪري، ڇاڪاڻ جو تو انسان ٿي ڪري پاڻ کي خدا سڏايو آهي.“ (۳۴) عيسيٰ چيو ته ”ڇا اوهان جي شريعت ۾ اهو لکيل نه آهي ته خدا چيو ته ’اوهين خدا جا فرزند آهيو.‘ (۳۵) خدا انهن کي پنهنجا فرزند سڏيو جن کي سندس ڪلام مليل هو ۽ خدا جو ڪلام هميشه لاءِ سچو آهي. (۳۶) جيتري قدر منهنجو واسطو آهي ته پيءُ مون کي چونڊيو آهي ۽ هن دنيا ۾ موڪليو آهي. پوءِ اوهين ڪيئن چئو ٿا ته مون ڪفر بڪيو آهي جو مون چيو ته ’آءُ خدا جو فرزند آهيان؟‘ (۳۷) جيڪڏهن آءُ پيءُ جا ڪم نه ڪندو هجان ته اوهين مون تي ايمان نه آڻيو. (۳۸) پر جيڪڏهن پيءُ جا ڪم ڪريان ٿو ته اوهين پل مون تي ايمان نه آڻيو پر منهنجن انهن ڪمن تي ته ايمان آڻيو ته جيئن اوهان کي خبر پوي ۽ سمجهو ته پيءُ مون ۾ آهي ۽ آءُ پيءُ ۾ آهيان.“

(۳۹) تنهن تي انهن وري به عيسيٰ کي پڪڙڻ جي ڪوشش ڪئي، پر هو سندن هٿن مان نڪري ويو.

④ عيسي موتي وري اردن درياءَ جي هُنَ پر انهيءَ جاءِ تي آيو، جتي اڳي يحيي بيتسما ڏيندو هو. هو اتي رهي پيو. ④۱ ڪيترائي ماڻهو وٽس ايندا هئا. هو چوندا هئا ته ”يحيي ته ڪوبه معجزو نه ڏيکاريو، پر جيڪي ڳالهيون هن ماڻهو بابت چيائين سي سڀ پوريون ٿيون.“ ④۲ اتي ڪيترن ئي ماڻهن مٿس ايمان آندو.

لعزر جو موت

① لعزر نالي هڪ ماڻهو جيڪو بيت عنياه ۾ رهندو هو سو بيمار ٿي پيو. بيت عنياه اهو ڳوٺ آهي جنهن ۾ مريم ۽ سندس پيٽ مارٿا رهنديون هيون. ② هيءُ مريم اها هئي جنهن خداوند کي عطر مڪي پنهنجن وارن سان سندس پير اڳها هٿام تنهن جو پاءُ لعزر بيمار هو. ③ ٻنهي پيٽرن عيسيٰ کي چوائي موڪليو ته ”خداوند! اوهان جو پيارو دوست بيمار آهي.“ ④ عيسيٰ اهو ٻڌي چيو ته ”لعزر جي اها بيماري موت واري نه آهي، بلڪ انهيءَ سان خدا جو جلال ظاهر ٿيندو، ڇاڪاڻ جو سندس فرزند جي واکاڻ ٿيندي.“

⑤ عيسيٰ جو مارٿام سندس پيٽ ۽ لعزر سان پيار هو. ⑥ مگر لعزر جي بيماريءَ بابت ٻڌڻ جي باوجود به هو جتي هو اتي به ڏينهن وڌيڪ ترسي پيو. ⑦ پوءِ هن شاگردن کي چيو ته ”هلو ته يهوديه ڏانهن موٽي هلون.“ ⑧ تنهن تي شاگردن چيس ته ”اي استاد! اڃا تازو ماڻهو اوهان کي سنگسار ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا ۽ اوهين وري اوڏانهن موٽي هلو ٿا؟“ ⑨ عيسيٰ ورائيو ته ”ڇا هڪ ڏينهن ۾ ٻارهن ڪلاڪ نه آهن؟ سو جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڏينهن جي روشنيءَ ۾ گهمندو ته ٿاڻو نه کائيندو، ڇاڪاڻ ته هو دنيا جي روشني ڏسي رهيو آهي. ⑩ پر جيڪڏهن هورات جي اونداهيءَ ۾ گهمندو ته ضرور ٿاڻو کائيندو، ڇاڪاڻ ته هن کي روشني نه آهي.“ ⑪ عيسيٰ هن کان پوءِ وڌيڪ چيو ته ”اسان جو دوست لعزر نند پيو آهي، پر آءُ وڃي کيس نند مان اتاريندس.“ ⑫ تنهن تي شاگردن چيس ته ”اي خداوند! جيڪڏهن لعزر نند پر آهي ته بچي پوندو.“ ⑬ عيسيٰ ته لعزر جي موت بابت ٿي ڳالهه ڪئي، پر

هنن سمجهيو ته عيسيٰ نند پر سمهي آرام ڪرڻ بابت ٿو چوي. ①۴ تنهنڪري عيسيٰ صاف چين ته ”لعزر مري ويو آهي. ①۵ آءُ اوهان جي خاطر خوش آهيان جو اتي نه هوس ته جيئن اوهين ايمان آڻيو. هاڻي هلو ته وٽس هلون.“ ①۶ تنهن تي توما جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئام تنهن پنهنجن ساٿي شاگردن کي چيو ته ”اچو ته اسين به هلون ته جيئن اسين به هن سان گڏ مروون.“

عيسيٰ قيامت ۽ زندگي آهي

①۷ جڏهن عيسيٰ اتي پهتو ته کيس معلوم ٿيو ته لعزر کي دفن ڪئي چار ڏينهن گذري چڪا آهن. ①۸ بيت عنيا ۽ يروشلم کان ٽي ڪلوميٽر به پري نه هو. ①۹ سو ڪيترائي يهودي مارٽا ۽ مريم سان سندن ڀاءُ جو عذر ڪرڻ لاءِ آيا هئا.

②۰ جڏهن مارٽا ٻڌو ته عيسيٰ اچي رهيو آهي ته هو کيس ملڻ لاءِ اڳڀرو ويئي پر مريم گهر ۾ ئي ويئي رهي. ②۱ مارٽا عيسيٰ کي چيو ته ”اي خداوند! جيڪڏهن اوهين هتي هجو ها ته منهنجو ڀاءُ نه مري ها. ②۲ پر مون کي خبر آهي ته جيڪڏهن هاڻي به اوهين خدا کان جو ڪجهه گهرندا سو هو اوهان کي ڏيندو.“ ②۳ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”تنهنجو ڀاءُ وري جيئرو ٿيندو.“ ②۴ مارٽا وراڻيو ته ”مون کي خبر آهي ته هو قيامت جي وقت آخرت جي ڏينهن وري جيئرو ٿي اٿندو.“ ②۵ عيسيٰ کيس چيو ته ”آءُ قيامت ۽ زندگي آهيان. جيڪوبه مون تي ايمان آڻي ٿو سو جيتوڻيڪ مري وڃي ته به زندهه رهندو ②۶ ۽ جيڪوبه جيئرو آهي ۽ مون تي ايمان ٿو آڻي سو ڪڏهن به نه مرنندو. ڇا تنهنجو هن ڳالهه تي ايمان آهي؟“ ②۷ مارٽا وراڻيو ته ”هاڻو خداوند! مون کي پڪو يقين آهي ته مسيح خدا جو فرزندم جيڪو دنيا ۾ اچڻو هو سي اوهين ئي آهيو.“

عيسيٰ جو روئڻ

②۸ هن چوڻ کان پوءِ مارٽا موٽي ويئي ۽ پنهنجي پيٽ مريم کي پنهنجي منهن سڏي چيائين ته ”ادي، استاد آيو آهي ۽ تو کي سڏي ٿو.“ ②۹ اها ڳالهه ٻڌڻ شرط مريم هڪدم اٿي ڪڙي ٿي ۽ عيسيٰ وٽ ويئي. ③۰ عيسيٰ

اڃا تائين ڳوٺ ۾ ڪين پهتو هوم پر اتي ئي هو جتي مارٽا وڃي ساڻس ملي هئي. (۳۱) يهودي جيڪي مريم سان گهر ۾ ويٺا هئا ۽ دلداري پئي ڏنائونس، تن جڏهن مريم کي تڪڙو تڪڙو ٻاهر ويندي ڏٺو تڏهن اهي به هن جي پٺيان ويا جو انهن سمجهيو ته هوڙ پاءُ جي قبر تي روئڻ وڃي ٿي.

(۳۲) جڏهن مريم عيسيٰ وٽ پهتي ۽ هن کي ڏٺائين ته پيرن تي ڪري پيس ۽ چيائينس ته ”خداوند! جيڪڏهن اوهان هتي هجو ها ته منهنجو پاءُ مري ئي ڪين ها.“ (۳۳) عيسيٰ جڏهن کيس روئندي ڏٺو ۽ ڏٺائين ته ماڻهو جيڪي ساڻس گڏ آيا هئا سي به روئڻ پيا تڏهن سندس دل پرڃي آئي ۽ کيس ڏاڍو ڏک ٿيو. (۳۴) هن کائڻ پڇيو ته ”اوهان کيس ڪٿي دفن ڪيو آهي؟“ انهن وراڻيو ته ”اي خداوند! هلي ڏسو.“ (۳۵) عيسيٰ روئي ڏنو. (۳۶) تنهن تي يهودي چوڻ لڳا ته ”ڏسو، کيس لعزر سان ڪيترو نه پيار آهي.“ (۳۷) پر انهن مان ڪن چيو ته ”هن انڌي ماڻهو جون اکيون کوليون هيون نه؟ ڇا هو ائين نه ٿي ڪري سگهيو جو لعزر اصل مري ئي نه ها؟“

لعزر جو وري جيئرو ٿيڻ

(۳۸) پوءِ عيسيٰ جي دل وري به پرڃي آئي ۽ هو قبر تي آيو. اها قبر هڪ غار هئي جنهن جي منهن تي پٿر ڏنل هو. (۳۹) عيسيٰ چيو ته ”هن پٿر کي پري هٽايو.“ فوتيءَ جي پيٽ مارٽا کيس چيو ته ”اي خداوند! اندر ته بانس هوندي، ڇالاءِ جو هن کي دفن ڪئي ڇا ڏينهن گذري ويا آهن.“ (۴۰) عيسيٰ هن کي چيو ته ”مون تو کي ڪين چيو هو ته جيڪڏهن تون ايمان آڻيندين ته خدا جو جلوو ڏسندين؟“ (۴۱) تڏهن هنن پٿر پري هٽايو. پوءِ عيسيٰ مٿي نهارِي چيو ته ”اي بابا! آءُ تنهنجو شڪرگذار آهيان جو تو منهنجي ٻڌي آهي.“ (۴۲) مون کي ته خبر آهي ته تون هميشه منهنجي ٻڌندو آهين. پر هي ماڻهو جيڪي هتي بيٺا آهن، تن کي اهو ڏيکارڻ لاءِ آءُ دعا ٿو گهران ته جيئن اهي ايمان آڻين ته تو ئي مون کي موڪليو آهي.“ (۴۳) ائين چوڻ کان پوءِ عيسيٰ وڏي واڪي چيو ته ”اي لعزر! ٻاهر نڪري اچ.“ (۴۴) تنهن تي مثل ماڻهو ٻاهر نڪري آيو. هن جا هٿ ۽ پير ڪفن سان ٻڌل هئا ۽ سندس منهن رومال سان ويڙهيل هو. عيسيٰ انهن ماڻهن کي چيو ته ”هن کي کوليو ۽ ڇڏيوس ته وڃي.“

عيسي خلاف سازش

(متي ۱:۲۶-۵، مرقس ۱:۱۴-۲، لوقا ۱:۲۲-۲)

④۵ جيڪي يهودي مريم وت آيا هئا، تن مان ڪيترن ئي جڏهن عيسيٰ جو هي ڪم ڏٺو تڏهن مٿس ايمان آندائون. ④۶ پر انهن مان ڪي فريسين وت ويا ۽ عيسيٰ جيڪي ڪجهه ڪيو هو سو وڃي کين ٻڌايائون. ④۷ تنهن تي فريسي ۽ سردار ڪاهن ڪائونسل گڏ ڪري چوڻ لڳا ته ”اسين هاڻي ڇا ڪريون؟ هي ماڻهو ته گهڻا ئي معجزا پيو ڪري. ④۸ جيڪڏهن اسين هن کي ائين ڪندي ڇڏي ڏينداسون ته پوءِ هر ڪو مٿس ايمان آڻيندو ۽ رومي حاڪم اسان تي قدم ڪندا. پوءِ هو اسان جي هيڪل ۽ سڄي قوم کي تباھه ڪري ڇڏيندا.“ ④۹ انهن مان هڪڙي شخص جو نالو قائفا هو جيڪو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هوم تنهن چيو ته ”اوهان کي خبر ئي ڪانه ٿي پوي. ⑤۰ اوهين اهو سمجهو ئي نه ٿا ته اوهان جي لاءِ هي بهتر ٿيندو جو هڪڙو ماڻهو قوم لاءِ مري ۽ نه سڄي قوم تباھه ٿئي.“ ⑤۱ حقيقت ۾ هن جيڪي لفظ چيا سي پنهنجي طرفان نه چيائين، پر جيئن ته هو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هوم تنهنڪري هن اهي لفظ اڳڪٿي ڪري چيا ته عيسيٰ يهودي قوم لاءِ مرنديون ⑤۲ نه رڳو قوم لاءِ پر انهيءَ لاءِ ته خدا جا ٻار جيڪي چڙوچڙ ٿيل آهن تن کي گڏي هڪ ڪري. ⑤۳ انهيءَ ڏينهن کان وٺي يهودي اڳواڻ عيسيٰ کي مارڻ جون سازشون ستن لڳا. ⑤۴ تنهنڪري عيسيٰ انهيءَ ڏينهن کان پوءِ يهودين ۾ ڪليو ڪلايو نه گهمندو هو. پر هو اتان رٽپت جي ڀر واري علائقي ڏانهن هليو ويو ۽ افرائيم نالي هڪ ڳوٺ ۾ پنهنجن شاگردن سان گڏ رهڻ لڳو.

⑤۵ يهودي قوم جي عيد فصح ويجهي هئي، سو ڪيترائي ماڻهو بهراڙيءَ کان يروشلم ۾ آيا هئا ته جيئن هو عيد فصح کان اڳ پاڻ کي پاڪ ڪن. ⑤۶ اهي عيسيٰ کي ڳولي رهيا هئا، سو جيئن اهي هيڪل ۾ گهڙيا ته هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”ڇا ٿا پانڻيو ته هو ايندو يا نه؟“ ⑤۷ سردار ڪاهن ۽ فريسين هي حڪم ڏيئي ڇڏيو ته ”جيڪڏهن ڪنهن کي خبر هجي ته عيسيٰ ڪٿي آهي ته اهو ضرور ٻڌائي ته جيئن کيس پڪڙيو وڃي.“

بيت عنياہ ۾ مهمانداري

(متي ۶:۲۶-۱۳، مرقس ۱۴:۳-۹)

۱۲ ① عيد فصح کان ڇهه ڏينهن اڳ عيسيٰ بيت عنياہ ڏانهن ويو جتي لعزر رهندو هو جنهن کي عيسيٰ مٿن مان جيئرو ڪيو هو. ② انهن هن لاءِ رات جي ماني تيار ڪئي. مارٽا خدمت پئي ڪئي. دسترخوان تي عيسيٰ ۽ مهمانن سان گڏ لعزر به ويٺو هو. ③ پوءِ مريم اڌ ليٽر تمام قيمتي عطر جيڪو سڄي سرهي مَر مان تيار ڪيل هو سو ڪئي عيسيٰ جي پيرن کي مڪيو ۽ پوءِ پنهنجن وارن سان سندس پير اُگهيائين. انهيءَ عطر جي سرهاڻ سان سڄو گهر پرڄي ويو. ④ عيسيٰ جي شاگردن مان هڪڙي جنهن جو نالو يهوداه اسڪريوتي هو ۽ جيڪو اڳتي هلي ساڻس دغا ڪرڻ وارو هو ⑤ تنهن چيو ته ”چون نه هي عطر تن سَوَن ① چانديءَ جي سڪن ۾ وڪڻي غريبن کي خيرات ڏجي ها.“ ⑥ هن اهي لفظ غريبن جي همدرديءَ لاءِ نه چيام پر هو پاڻ چور هو ۽ انهيءَ لاءِ چيائين ته هو انهن پئسن مان ڪجهه چورائي، ڇالاءِ جو پئسن جي گوٺري وٽس رهندي هئي. ⑦ تنهن تي عيسيٰ چيو ته ”ڇڏيوس، چوته هن اهو عطر منهنجي ڪفن دفن لاءِ ئي بچائي رکيو هو. ⑧ غريب ته اوهان وٽ هميشه آهن پر آءُ اوهان وٽ هميشه نه هوندس.“

لعزر خلاف سازش

⑨ يهودين جي وڏي ميڙ جڏهن ٻڌو ته عيسيٰ بيت عنياہ ۾ آهي، تڏهن اهي اتي ويا. اهي نه رڳو عيسيٰ کي ڏسڻ لاءِ ويا پر لعزر کي به ڏسڻ ويا جنهن کي عيسيٰ مٿن مان جيئرو ڪيو هو. ⑩ تنهنڪري سردار ڪاهن لعزر کي به مارڻ جون سازشون ستيون ۾ ⑪ ڇالاءِ جو لعزر جي ڪري ڪيترن ئي يهودين انهن کي ڇڏي عيسيٰ تي ايمان آندو هو.

① چانديءَ جي سڪن: ڏسو يوحنا ۶: <.

يروشلم ۾ شان سان داخل ٿيڻ

(متي ۱۱-۱:۲۱، مرقس ۱۱-۱:۱۱، لوقا ۱۹:۲۸-۴۰)

۱۲) ٻئي ڏينهن تي وڏو ميڙ جيڪو عيد فصح تي آيو هو تنهن ٻڌو ته عيسيٰ يروشلم ۾ اچي رهيو آهي. ۱۳) سو انهن کجيءَ جون تاريون هٿن ۾ کنيون ۽ ساڻس ملڻ لاءِ اڳيرو ويا ۽ واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”واڪاڻ خدا جي آهي! سڳورو آهي اهو، جيڪو خداوند جي نالي تي ٿو اچي! بني اسرائيل جو بادشاهه مبارڪ، مبارڪ!“ ۱۴) عيسيٰ کي هڪ ڪوڏڙو ملي ويو ۽ هو مٿس چڙهي ويٺو، جيئن لکيل آهي ته

۱۵) ”اي صيئون جا شهر! ڊج نه

ڏس، تنهنجو بادشاهه اچي پيو،

جيڪو ڪوڏڙي تي سوار آهي.“

۱۶) سندس شاگردن کي پهريائين ته اهي ڳالهيون سمجهه ۾ ڪين ٿي آيون. پر پوءِ جڏهن عيسيٰ جو جلوو ظاهر ٿيو تڏهن انهن کي ياد آيو ته اهي ئي ڳالهيون هن بابت صحيفي ۾ لکيل آهن ۽ ائين ئي ماڻهن ساڻس سلوڪ ڪيو.

۱۷) جنهن مهل عيسيٰ لعزر کي قبر مان سڏي مٿن مان جياريو هو، تنهن مهل جيڪي ماڻهو ساڻس گڏ هئا، سي ان وقت اها شاهدي ڏيئي رهيا هئا. ۱۸) انهيءَ سبب ڪري ڪيترائي ماڻهو عيسيٰ سان ملڻ لاءِ آيا، چالاڪيءَ جو انهن ٻڌو هو ته هن ئي اهو معجزو ڪيو آهي. ۱۹) تنهن تي فريسي پاڻ ۾ چوڻ لڳا ته ”اسان کي ڪو ليکي به نه ٿو. پر هن کي ته ڏسوم سڄي دنيا سندس پٺيان پيئي هلي!“

ڪن يونانين جو عيسيٰ کي ڳولڻ

۲۰) جيڪي ماڻهو يروشلم ۾ عيد تي عبادت ڪرڻ لاءِ آيا هئا، تن ۾

۱) صيئون جا شهر: يعني يروشلم شهر

ڪي يوناني به هئا. (۲۱) اهي فلپس وٽ آيا جيڪو گليل جي شهر بيت صيدا جو ويٺل هو ۽ چيائونس ته ”اي سائين! اسين عيسيٰ کي ڏسڻ چاهيون ٿا.“ (۲۲) فلپس اچي اندرياس کي اها ڳالهه ٻڌائي ۽ پوءِ اندرياس ۽ فلپس ٻنهي وڃي عيسيٰ کي ٻڌايو. (۲۳) عيسيٰ کين چيو ته ”اها گهڙي اچي پهتي آهي، جڏهن ابن آدم جو جلوو ظاهر ٿيندو. (۲۴) آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته جيستائين ڪڻڪ جو داڻو زمين ۾ پورجي نه ٿو تيستائين اڪيلو ٿو رهي. پر جي پورجي ٿو ته ڪيئي داڻا پيدا ڪري ٿو. (۲۵) جيڪوبه پنهنجيءَ جان سان پيار ڪري ٿو سو اها وڃائيندو پر جيڪو هن دنيا ۾ پنهنجيءَ جان کان نفرت ڪري ٿو سو اها دائمي زندگيءَ لاءِ بچائيندو. (۲۶) جيڪو منهنجي خدمت ڪرڻ چاهي سو منهنجي پٺيان اچي، ته جيئن جتي آءُ آهيان اتي منهنجو خدمتگار به هجي. منهنجو پيءُ انهيءَ جي عزت ڪندو جيڪو منهنجي خدمت ڪندو.“

پنهنجي موت بابت ٻڌائڻ

(۲۷) ”منهنجي دل ڏکويل آهي، هاڻي آءُ ڇا چوان؟ ڇا آءُ ائين چوان ته ’اي بابا! مون کي هن گهڙيءَ کان بچاءُ؟‘ پر هن گهڙيءَ لاءِ ئي ته آءُ آيو آهيان. (۲۸) اي بابا! تون پنهنجي نالي کي جلوو ڏي.“ تنهن تي آسمان مان آواز آيو ته ”مون پنهنجي نالي کي جلوو ڏنو آهي ۽ وري به ڏيندس.“ (۲۹) تڏهن جيڪي ماڻهو اتي بيٺا هئا تن مان ڪن اهو ٻڌي چيو ته ”اُپ گجيوم“ ۽ ٻين وري چيو ته ”ڪنهن ملائڪي ساڻس ڳالهايو آهي.“ (۳۰) پر عيسيٰ کين چيو ته ”اهو آواز منهنجي لاءِ نه پر اوهان جي لاءِ هو. (۳۱) هي اهو وقت آهي جو دنيا جو فيصلو ٿيندو. هاڻي ^[۱] هن دنيا جي سردار کي لوڏي ڪڍيو ويندو. (۳۲) جڏهن آءُ مٿي چاڙهيو ويندس ته سڀني کي پاڻ ڏانهن ڇڪي وٺندس.“ (۳۳) هن چوڻ مان هن جو مطلب هو ته سندس موت ڪيئن ٿيندو.

[۱] هن دنيا جي سردار: يعني شيطان.

۳۴) تنهن تي ميڙ چيو ته ”اسان جي شريعت ٻڌائي ٿي ته مسيح هميشه جيئرو رهندو ته پوءِ تون ڪيئن ٿو چوڻ ته ابن آدم ضرور مٿي چاڙهيو ويندو؟ اهو ابن آدم ڪير آهي؟“ ۳۵) عيسيٰ وراڻيو ته ”اڃا ڪجهه وقت روشني اوهان وٽ رهندي. جيستائين روشني اوهان وٽ آهي تيستائين روشنيءَ ۾ گهمندا رهو ته متان اوهان وٽ اونداهي نه اچي وڃي، ڇالاءِ جو جيڪو اونداهيءَ ۾ گهمندو آهي تنهن کي خبر نه پوندي آهي ته ڪيڏانهن وڃي رهيو آهيان. ۳۶) جيستائين روشني اوهان وٽ آهي تيستائين روشنيءَ تي ايمان آڻيو ته جيئن اوهين روشنيءَ جا ٻار ٿيو.“

هن چوڻ کان پوءِ عيسيٰ هليو ويو ۽ پاڻ کي انهن کان لڪيائين.

يهودين جو ايمان نه آڻڻ

۳۷) جيتوڻيڪ عيسيٰ يهودين جي اڳيان هيترا معجزا ڪيا هئا ته به انهن مٿس ايمان نه آندو هو. ۳۸) اهو انهيءَ لاءِ ته جيڪو يسعياہ نبيءَ چيو هو سو پورو ٿي ته ”اي خداوند! ڪنهن اسان تي ايمان آندو؟ ۽ ڪنهن تي خداوند جي قدرت ظاهر ٿي؟“

۳۹) اهو ئي سبب هو جو انهن ايمان نه آندو ڇاڪاڻ ته يسعياہ نبيءَ هي فرمان به ٻڌايو هو ته

۴۰) ”مون خدا انهن جون اکيون پوري ڇڏيون آهن

۽ سندن عقل تي تالو هڻي ڇڏيو آهي،

ته متان اهي پنهنجين اکين سان ڏسن

۽ پنهنجن عقلمن سان سمجهن

۽ مون ڏانهن ڦري پون ته

آءُ کين شفا ڏيان.“

۴۱) يسعياہ هي انهيءَ لاءِ چيو هو ڇالاءِ جو هن عيسيٰ جو جلوو ڏٺو هو ۽ انهيءَ بابت چيو هئائين. ۴۲) تنهن هوندي به ڪيترن ئي اڳواڻن عيسيٰ تي ايمان آندو پر فريسين جي ڪري اهي کليءَ طرح اقرار نه پيا ڪن، ته متان کين

عبادت گاهن مان ٻاهر ڪڍي نه ڇڏين. (۴۳) انهن کي خدا کان عزت حاصل ڪرڻ بدران ماڻهن کان عزت حاصل ڪرڻ وڌيڪ پسند هو.

(۴۴) پوءِ عيسيٰ وڏي واڪي چيو ته ”جيڪوبه مون تي ايمان آڻي ٿو سو نه رڳو مون تي ايمان ٿو آڻي، پر انهيءَ تي به ايمان آڻي ٿو جنهن مون کي موڪليو آهي. (۴۵) جيڪو مون کي ڏسي ٿو سو انهيءَ کي به ڏسي ٿو جنهن مون کي موڪليو آهي. (۴۶) آءُ روشني آهيان ۽ هن دنيا ۾ انهيءَ لاءِ آيو آهيان ته جيڪوبه مون تي ايمان آڻي سو اونداهيءَ ۾ نه رهي. (۴۷) جيڪو منهنجون ڳالهيون ٻڌي انهن تي عمل نه ٿو ڪري، تنهن جو آءُ فيصلو نه ڪندس. آءُ دنيا ۾ فيصلو ڪرڻ لاءِ نه آيو آهيان پر دنيا کي بچائڻ لاءِ آيو آهيان. (۴۸) جيڪو مون کي نه ٿو مڃي ۽ منهنجون ڳالهيون قبول نه ٿو ڪري، تنهن جي فيصلي ڪرڻ وارو هڪڙو آهي، يعني اهي منهنجون ڪيل ڳالهيون ئي آهن، جيڪي آخرت جي ڏينهن هن کي ڏوهاري ٺهرائينديون. (۴۹) چالاءِ جو جيڪو ڪلام مون ڪيو آهي سو پنهنجي طرفان نه ڪيو آهي پر پيءُ، جنهن مون کي موڪليو آهي تنهن مون کي حڪم ڏنو آهي ته مون کي ڇا چوڻ ۽ ڳالهائڻ گهرجي. (۵۰) مون کي خبر آهي ته هن جو حڪم دائمي زندگي ڏئي ٿو. تنهنڪري جيڪي ڪجهه آءُ چوان ٿو سو اهو ئي آهي جيڪو پيءُ مون کي ٻڌائڻ لاءِ چيو آهي.“

شاگردن جا پير ڌوئڻ

۱۳ ① هاڻ جڏهن ته عيسيٰ کي اها خبر هئي ته ’منهنجي اها گهڙي اچي ويئي آهي جو آءُ هيءَ دنيا ڇڏي پيءُ ڏانهن وڃان، تنهن هوندي به جيڪي هن دنيا ۾ پنهنجا هيس تن کي آخري گهڙيءَ تائين پيار ڪندو آيو.

عيد فصح کان هڪ ڏينهن اڳ ۾ (۲) عيسيٰ ۽ سندس شاگرد رات جي ماني کائي رهيا هئا، انهيءَ وقت کان اڳ ئي شيطان ۾ شمعون جي پت يهوداه اسڪريوتيءَ جي دل ۾ وجهي ڇڏيو هو ته هو عيسيٰ سان دغا ڪري. (۳) عيسيٰ کي خبر هئي ته ’پيءُ مون کي سڀ ڪجهه هٿ ۾ ڏنو آهي، کيس اها به خبر هئي ته ’آءُ خدا جي طرفان آيو آهيان ۽ خدا ڏانهن موٽي وڃي

رھيو آھيان. ④ تڏھن عيسيٰ مانيءَ تان اٿيو ۽ پنھنجو جبو لاهي توال چيلھ سان ٻڌائين. ⑤ پوءِ ڪجهه پاڻي ٿالھ ۾ وجھي پنھنجن شاگردن جا پير ڌوئڻ لڳو ۽ چيلھ سان ٻڌل توال سان سندن پير اڳھڻ لڳو. ⑥ جڏھن شمعون پطرس وٽ آيو ته هن چيس ته ”اي خداوند! ڇا اوهين منھنجا به پير ڌوئيندا؟“

⑦ عيسيٰ ورائيس ته ”تون هاڻي نه ٿو سمجھين ته آءُ ڇا ڪري رهيو آھيان ۽ پر پوءِ تو کي خبر پوندي.“ ⑧ پطرس چيس ته ”آءُ پنھنجا پير اوهان کان ڪڏھن به نه ڌاريندس.“ عيسيٰ چيس ته ”جيڪڏھن تون پنھنجا پير نه ٿو ڌارين ته پوءِ تنھنجو مون ۾ ڪوبه حصو نه رھندو.“ ⑨ تنھن تي شمعون پطرس چيس ته ”اي خداوند! پوءِ منھنجا رڳو پير نه ڌوئو بلڪ منھنجا هٿ ۽ مٿو به ڌوئو.“

⑩ عيسيٰ چيس ته ”جيڪو وھنتل آھي تنھن کي پيرن ڌوئارڻ ڪانسواءِ ٻي ڪابه گھرج نه آھي، ڇا لاءِ جو هو سڄو ئي پاڪ آھي. سو اوهين به پاڪ آھيو پر سڀئي نه.“ ⑪ ان جو سبب اهو هو جو عيسيٰ کي اڳي ئي خبر ھئي ته ڪير ساڻس دغا ڪندو تنھنڪري هن چيو ته ”اوهين سڀئي پاڪ نه آھيو.“

⑫ جڏھن عيسيٰ شاگردن جا پير ڌوئي چڪو ته جبو پاڻي وري پنھنجي جاءِ تي اچي ويٺو. هن کائڻ پڇيو ته ”ڇا اوهان سمجھيو ته مون اوهان لاءِ ڇا ڪيو؟ ⑬ اوهين مون کي استاد ۽ خداوند ڪري ٿا سڏيو سو برابر آھي ڇاڪاڻ ته آءُ اهو ئي آھيان. ⑭ هاڻي مون استاد ۽ خداوند ھوندي به اوهان جا پير ڌوئا آھن سو اوهان کي به هڪٻئي جا پير ڌوئڻ گھرجن. ⑮ مون اوهان جي لاءِ اهو نمونو ڏنو آھي، ته جيئن اوهين به ائين ئي ڪريو جيئن مون اوهان سان ڪيو آھي. ⑯ آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته غلام پنھنجي مالڪ کان وڏو نه آھي ۽ نه وري موڪليل پنھنجي موڪليندڙ کان. ⑰ هاڻي اوهين ڪيترا نه سڳورا ٿيندا جيڪڏھن اھي ڳالھيون سمجھي انھن تي عمل ڪندا.“

عيسيٰ سان دغا ڪرڻ لاءِ اڳڪٿي

(متي ۲۶: ۲۰-۲۵، مرقس ۱۴: ۱۰-۲۱، لوقا ۲۲: ۲۱-۲۳)

⑱ ”آءُ اوهان سڀني بابت نه ٿو ڳالھايان. مون کي انھن جي خبر آھي جن کي مون چونڊيو آھي. پر پاڪ لکت پوري ٿيڻ گھرجي، جنھن ۾ لکيل

۱۲: ۱۵-۱۳، لوقا ۲۲: ۲۰، مت ۱۶: ۱۳، لوقا ۲۴: ۱۰، لوقا ۴۰: ۶، يوحنا ۲۰: ۱۵، ۱۸: ۱۳، زب ۹: ۴۱

آهي ته 'جيڪو منهنجي ماني کائي ٿو سو ئي منهنجي خلاف ٿيندو.'
 ①۹ هاڻي انهيءَ ڳالهه جي ٿيڻ کان اڳ ۾ ئي آءُ اوهان کي ٻڌائي ٿو ڇڏيان
 ته جڏهن ائين ٿئي ته اوهين ايمان آڻيو ته آءُ اهو ئي آهيان. ②۰ آءُ اوهان کي
 سچ ٿو ٻڌايان ته جيڪو منهنجي موڪليل کي قبول ڪندو سو چڻ مون
 کي قبول ٿو ڪري ۽ جيڪو مون کي قبول ٿو ڪري سو انهيءَ کي قبول
 ٿو ڪري جنهن مون کي موڪليو آهي.

②۱ جڏهن عيسيٰ هي چئي چڪو تڏهن دل ۾ پریشان ٿيڻ لڳو ۽ شاهدي
 ڏيندي چيائين ته "آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان مان هڪڙو مون کي
 پڪڙائيندو." ②۲ تنهن تي شاگرد وائڙا ٿي ويا ۽ هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته "اهو
 اشارو ڪنهن ڏانهن آهي؟" ②۳ شاگردن مان هڪڙو جنهن سان عيسيٰ جو
 پيار هو سو عيسيٰ جي سيني ڏانهن جهڪي کائي رهيو هو. ②۴ شمعون
 پطرس هن کي اشارو ڏيئي چيو ته "هن کان پڇ ته اهو ڪير آهي، جنهن
 بابت هو ڳالهائي رهيو آهي." ②۵ پوءِ هن ائين ئي عيسيٰ جي ويجهو هوندي
 کائڻس پڇيو ته "اي خداوند! اهو ڪير آهي؟" ②۶ عيسيٰ ورائيو ته "آءُ جنهن
 ماڻهو کي ٿاهيءَ مان گرهه ٻوڙي ڏيندس، سو ئي اهو آهي." پوءِ هن مانيءَ جو
 گرهه ٻوڙي شمعون اسڪريوتيءَ جي پٺ يهوداه کي ڏنو. ②۷ جيئن ئي يهوداه
 گرهه ورتو تيئن ئي شيطان منجهس گهڙيو. عيسيٰ کيس چيو ته "جيڪو تو
 کي ڪرڻو آهي سو جلدي ڪري وٺ." ②۸ هاڻي جن به اتي ويٺي کاتو تن
 مان ڪنهن به نه سمجهيو ته ڪهڙي مطلب سان عيسيٰ يهوداه اسڪريوتيءَ
 کي ائين چيو. ②۹ ڪن ائين پئي سمجهيو ته ڇالاءِ جو يهوداه وٽ پئسن جي
 ڳوٺري رهندي آهي، تنهنڪري عيسيٰ چويس ٿو ته 'عيد جي لاءِ جيڪي
 شيون وٺيون ائين سي وٺ' يا وري 'ڪجهه غريبن کي ڏي.' ③۰ پوءِ ته
 يهوداه گرهه وٺي سڌو ٻاهر نڪري هليو ويو. انهيءَ مهل رات جو وقت هو.

هڪ نئون حڪم

③۱ يهوداه جي وڃڻ کان پوءِ عيسيٰ چيو ته "هاڻي ابن آدم جو جلوه ظاهر
 ٿيو آهي ۽ خدا جو جلوه به هن جي معرفت ظاهر ٿيو. ③۲ جيڪڏهن خدا

جو جلوه ابن آدم جي معرفت ظاهر ٿيندو ته خدا به هن کي پاڻ جلوه ڏيندو بلڪ اجهوم هاڻي تو ڏٺيس. (۳۳) اي منهنجا ٻارو! آءُ اوهان سان گهڻو وقت نه رهندس. اوهين مون کي گوليندام پر آءُ اوهان کي هاڻي ٻڌايان ٿو جيئن مون يهودي اڳواڻن کي ٻڌايو هو ته اوهين اتي اچي نه سگهندا جتي آءُ وڃي رهيو آهيان. (۳۴) آءُ اوهان کي هڪ نئون حڪم ٿو ڏيان ته هڪٻئي سان پيار ڪريو. جيئن مون اوهان سان پيار ڪيو آهي، تيئن اوهان کي به هڪٻئي سان پيار ڪرڻ گهرجي. (۳۵) جيڪڏهن اوهين هڪٻئي سان پيار ڪندا ته پوءِ سڀني کي خبر پوندي ته اوهين منهنجا شاگرد آهيو.

پطرس جي انڪار بابت اڳڪٿي

(متي ۲۶:۳۱-۳۵، مرقس ۱۴:۲۷-۳۱، لوقا ۲۲:۳۱-۳۴)

(۳۶) شمعون پطرس عيسيٰ کان پڇيو ته ”اي خداوند! تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين؟“ عيسيٰ ورائيس ته ”جتي آءُ وڃي رهيو آهيان اتي تون مون سان هاڻي نه ٿو هلي سگهين، پر پوءِ تون اتي ايندين.“ (۳۷) پطرس پڇيس ته ”اي خداوند! آءُ تو سان هاڻي ڇو نه ٿو هلي سگهان؟ آءُ ته تنهنجي لاءِ پنهنجي جان به ڏيڻ لاءِ تيار آهيان.“ (۳۸) عيسيٰ ورائيس ته ”ڇا تون سچ پچ منهنجي لاءِ پنهنجي جان ڏيندين؟ آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته ڪڪڙ جي ٻانگ ڏيڻ کان اڳ ۾ تون منهنجو ئي دفعا انڪار ڪندين.“

عيسيٰ، پيءُ ڏانهن وڃڻ جو رستو

۱۴

① عيسيٰ انهن کي وڌيڪ چيو ته ”پنهنجيءَ دل ۾ پریشان نه ٿيو. خدا تي يقين رکو ۽ مون تي به يقين رکو. (۲) منهنجي پيءُ جي گهر ۾ ڪيتريون ئي ڪوٺيون آهن. آءُ اوهان جي خاطر جاءِ تيار ڪرڻ لاءِ وڃي رهيو آهيان. جيڪڏهن ائين نه هجي ها ته آءُ اوهان کي نه ٻڌايان ها. (۳) جڏهن آءُ وڃي اوهان جي لاءِ جاءِ تيار ڪندس ته پوءِ موٽي ايندس ۽ اوهان کي به پاڻ سان گڏ وٺي ويندس، ته جتي آءُ آهيان اتي اوهين به هجو. (۴) جيڏانهن آءُ وڃي رهيو آهيان، انهيءَ رستي جي اوهان کي خبر

آهي. ” ⑤ تنهن تي توما کيس چيو ته ”اي خداوند! اسان کي خبر نه آهي ته تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين، سو اسان کي انهيءَ رستي جي خبر ڪيئن پوندي؟“ ⑥ عيسيٰ کيس ورائيو ته ”رستوم سچ ۽ زندگي آءُ آهيان. منهنجي وسيلي کان سواءِ ڪوبه پيءُ تائين پهچي نه ٿو سگهي. ⑦ جيڪڏهن اوهين مون کي سڃاڻو ٿا ته منهنجي پيءُ کي به سڃاڻيندا. اڄ کان وٺي اوهين کيس سڃاڻو ٿا ۽ کيس ڏٺو به اٿو.“

⑧ تنهن تي فلپس چيس ته ”اي خداوند! اسان کي پيءُ ڏيکار. بس اهو ئي اسان کي گهرجي.“ ⑨ عيسيٰ چيس ته ”اي فلپس! هيترو وقت آءُ اوهان سان هوس ته به اوهين مون کي نه ٿا سڃاڻو؟ جنهن به مون کي ڏٺو آهي تنهن پيءُ کي ڏٺو آهي. پوءِ تون ڪيئن ٿو چوين ته ’اسان کي پيءُ ڏيکار؟‘ ⑩ ڇا تو کي يقين نه آهي ته آءُ پيءُ ۾ آهيان ۽ پيءُ مون ۾ آهي؟ جيڪي ڳالهيون آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو سي پاڻ ئي ڪين ٿو ٻڌايان، پر پيءُ جيڪو مون ۾ رهي ٿو سو پنهنجا ڪم پاڻ ڪري ٿو. ⑪ مون تي يقين ڪريو ته آءُ پيءُ ۾ آهيان ۽ پيءُ مون ۾ آهي. جيڪڏهن ائين يقين نه ٿا ڪريو ته هي ڪم جيڪي آءُ ڪري رهيو آهيان، تن جي ڪري يقين ڪريو. ⑫ آءُ اوهان کي سچ ٿو چوان ته جيڪو مون تي ايمان آڻيندو سو به اهڙا ئي ڪم ڪندو جهڙا آءُ ڪري رهيو آهيان، بلڪ انهن کان به وڏا ڪم ڪندو، ڇاڪاڻ ته اوهان جي پيءُ وٽ ئي رهندس. ⑬ اوهين منهنجي نالي تي جيڪي به گهرندا سو آءُ ڪندس ته جيئن پيءُ جو جلوو پٽ جي معرفت ظاهر ٿئي. ⑭ اوهين منهنجي نالي تي جيڪي به مون کان گهرندا سو آءُ ڪندس.“

پاک روح جي موڪلڻ جو واعدو

⑮ ”جيڪڏهن اوهين سچيچ مون سان پيار ڪريو ٿا، ته اوهين منهنجن حڪمن تي به عمل ڪندا. ⑯ آءُ پيءُ کي عرض ڪندس ۽ هو اوهان کي هڪ ٻيو مددگار ڏيندو جيڪو هميشه اوهان سان رهندو. ⑰ يعني سچ جو پاک روح. دنيا هن کي حاصل ڪري نه ٿي سگهي، ڇاڪاڻ ته دنيا کيس نه ڏسي ٿي ۽ نه وري سڃاڻي ٿي. پر اوهين کيس سڃاڻو ٿا، ڇاڪاڻ ته هو اوهان سان رهي ٿو ۽ اوهان ۾ هوندو.“

- ⑱ آءُ اوهان کي یتیم ڪري ڇڏي نه ويندس، آءُ ضرور موٽي ايندس.
- ⑲ باقي ٿورو وقت آهي ۽ پوءِ دنيا مون کي وڌيڪ نه ڏسندي، پر اوهين مون کي ڏسندا. آءُ زنده آهيان تنهنڪري اوهين به زنده هوندا. ⑳ جڏهن اهو ڏينهن ايندو تڏهن اوهان کي خبر پوندي ته آءُ پنهنجي پيءُ ۾ آهيان ۽ اوهين مون ۾ ۽ آءُ اوهان ۾ آهيان.
- ㉑ جنهن کي منهنجن حڪمن جي خبر آهي ۽ هو انهن تي عمل ڪري ٿو سو ئي مون سان پيار ڪري ٿو. جيڪو مون سان پيار ڪري ٿو، تنهن سان منهنجو پيءُ پيار ڪندو ۽ آءُ به انهيءَ سان پيار ڪندس ۽ مٿس پاڻ ظاهر ڪندس. ㉒ ”يهوداه اسڪريوتي نه بلڪه ٻي يهوداه عيسيٰ کي چيو ته ”اي خداوند! ڇا جي ڪري اوهين اسان تي پاڻ ظاهر ڪندا ۽ نه دنيا تي؟“
- ㉓ تنهن تي عيسيٰ کيس ورائيو ته ”جيڪو مون سان پيار ڪري ٿو سو منهنجي ڪلام تي عمل ڪندو. منهنجو پيءُ هن سان پيار ڪندو ۽ آءُ ۽ منهنجو پيءُ هن وٽ اينداسون ۽ ساڻس گڏجي رهنداسون. ㉔ جيڪو مون سان پيار نه ٿو ڪري سو منهنجي ڪلام تي عمل نه ٿو ڪري ۽ ڪلام جيڪو اوهان ٻڌو آهي، سو منهنجو نه آهي پر اهو پيءُ جو آهي جنهن مون کي موڪليو آهي.“
- ㉕ مون اهي ڳالهيون اوهان سان رهي اوهان کي ٻڌايون آهن. ㉖ پر مددگار يعني پاڪ روح، جنهن کي پيءُ منهنجي نالي موڪليندو سو اوهان کي سڀ ڳالهيون سيکاريندو ۽ اوهان کي اهي ڳالهيون ياد ڏياريندو رهندو، جيڪي مون اوهان کي چيون آهن. ㉗ آءُ اوهان کي اطمينان ڏيئي ٿو وڃان، بلڪه اوهان کي پنهنجو اطمينان ڏيان ٿو. اهڙو نه ٿو ڏيان جهڙو دنيا ڏئي ٿي. اوهين پنهنجي دل ۾ پريشان نه ٿيو ۽ نڪي ڊڄو. ㉘ اوهان مون کي هي چوندي ٻڌو هو ته ”آءُ وڃي رهيو آهيان پر اوهان وٽ موٽي ايندس.“ جيڪڏهن اوهان جو مون سان پيار هجي ها ته جيڪر خوش ٿيو ها جو آءُ پيءُ وٽ وڃي رهيو آهيان، ڇاڪاڻ ته پيءُ مون کان وڌو آهي. ㉙ هن ڳالهه جي ٿيڻ کان اڳ ۾ ئي مون اوهان کي ٻڌائي ڇڏيو آهي ته جڏهن ائين ٿئي ته اوهين ايمان آڻجو. ㉚ هن کان پوءِ آءُ اوهان سان وڌيڪ نه ڳالهائيندس، ڇاڪاڻ جو ㉛ هن دنيا جو سردار اچي رهيو آهي. هن جو مون تي ڪوبه اختيار نه آهي. ㉜ پر

㉛ هن دنيا جو سردار: يعني شيطان

اهو انهيءَ لاءِ ٿئي ٿو ته جيئن دنيا کي خبر پوي ته آءُ پيءُ سان پيار ڪريان ٿو ۽ جيئن پيءُ مون کي حڪم ڏنو آهي تيئن ئي ڪريان ٿو. هاڻي هلو ته هتان هلون.“

عيسيٰ ڊاڪ جي سڃي ول

۱۵ ① عيسيٰ وڌيڪ چيو ته ”آءُ ڊاڪ جي سڃي ول آهيان ۽ منهنجو پيءُ باغائي آهي. ② مون ۾ جيڪا ٿاري ميوو نه ٿي جهلي تنهن کي هو ڪڍي ڇڏي ٿو. پر جيڪا ٿاري ميوو جهلي ٿي تنهن کي هو چانگي ٿو ته جيئن اها وڌيڪ ميوو ڏئي. ③ جيڪو ڪلام مون اوهان کي ٻڌايو آهي، تنهن جي ڪري اوهين اڳي ئي پاڪ ٿيا آهيو. ④ اوهين مون سان گڏجي هڪ ٿي رهو ۽ آءُ اوهان سان گڏجي هڪ ٿي رهندس. تيستائين ڪابه ٿاري ميوو نه ٿي جهلي، جيستائين اها ول ۾ نه ٿي رهي. اهڙيءَ طرح اوهين به ميوو نه ٿا جهلي سگهو جيستائين مون ۾ نه رهو.

⑤ آءُ ڊاڪ جي ول آهيان ۽ اوهين منهنجون ٿاريون آهيو. جيڪوبه مون ۾ رهي ٿو آءُ انهيءَ ۾ رهان ٿو، سو ئي گهڻو ميوو جهليندو، ڇاڪاڻ ته اوهين مون کان سواءِ ڪجهه به ڪري نه ٿا سگهو. ⑥ جيڪو مون ۾ نه رهندو سو ٿاريءَ وانگر وڍي اڇلايو ويندو، جيڪو سڪي ويندو. پوءِ اهڙيون ٿاريون ميڙي گڏ ڪري باهه ۾ وڌيون وينديون ۽ اهي سڙي وينديون. ⑦ جيڪڏهن اوهين مون ۾ رهو ۽ منهنجون ڳالهيون اوهان ۾ رهن ته پوءِ جيڪي وڻيو سو گهرو، اوهان کي اهو ملندو. ⑧ اوهان جي گهڻي ميوي جهلڻ مان ثابت ٿيندو ته اوهين منهنجا شاگرد آهيو ۽ انهيءَ ڳالهه مان منهنجي پيءُ جو جلوو ظاهر ٿئي ٿو. ⑨ جيئن پيءُ مون سان پيار ڪيو آهي، تيئن مون به اوهان سان پيار ڪيو آهي. هاڻي اوهين منهنجي پيار ۾ رهو. ⑩ جيڪڏهن اوهين منهنجن حڪمن تي عمل ڪندا ته اوهين منهنجي پيار ۾ رهندا، جهڙيءَ طرح مون پنهنجي پيءُ جي حڪمن تي عمل ڪيو آهي ۽ سندس پيار ۾ رهان ٿو.

⑪ مون اهي ڳالهيون انهيءَ ڪري اوهان کي ٻڌايون آهن ته جيئن منهنجي خوشي اوهان ۾ هجي ۽ اوهان جي خوشي پوري ٿئي. ⑫ اهو ئي منهنجو

حڪم آهي ته اوهين هڪٻئي سان پيار ڪريو جيئن مون اوهان سان پيار ڪيو آهي. (۱۳) انهيءَ کان وڌيڪ ڪوبه پيار ڪونهي جو ماڻهو پنهنجي جان دوستن لاءِ ڏئي. (۱۴) جن ڳالهين جو مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي، تن تي جيڪڏهن عمل ڪريو ته اوهين منهنجا دوست آهيو. (۱۵) هن کان پوءِ آءُ اوهان کي نوڪر نه سڏيندس، ڇاڪاڻ ته نوڪر کي خبر نه هوندي آهي ته سندس مالڪ ڇا ڪري رهيو آهي. پر مون اوهان کي دوست ڪري سڏيو آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪي ڳالهيون مون پنهنجي پيءُ کان ٻڌيون آهن سي سڀ اوهان کي ٻڌايون اٿم. (۱۶) اوهان مون کي ڪين چونڊيو آهي، پر مون اوهان کي چونڊيو آهي ۽ انهيءَ لاءِ مقرر ڪيو آهي ته وڃي اهڙو ميوو جهليو جيڪو هميشه هلي. پوءِ اوهين جيڪوبه پيءُ کان منهنجي نالي تي گهرندا سو هو اوهان کي ڏيندو. (۱۷) آءُ اوهان کي اهو حڪم ٿو ڏيان ته هڪٻئي سان پيار ڪريو.

دنيا شاگردن کان نفرت ڪري ٿي

(۱۸) ”جيڪڏهن دنيا اوهان کان نفرت ڪري ٿي ته اوهان کي ياد رکڻ گهرجي ته انهيءَ پهريائين مون کان به نفرت ڪئي هئي. (۱۹) جيڪڏهن اوهين دنيا جا هجو ها ته جيڪر دنيا اوهان سان پنهنجن جهڙو پيار ڪري ها. پر جيئن ته اوهين دنيا جا نه آهيو مگر مون اوهان کي دنيا مان چونڊي ڪڍيو آهي، تنهنڪري دنيا اوهان کان نفرت ڪري ٿي. (۲۰) جيڪو مون اوهان کي ٻڌايو آهي سو ياد رکو ته ڪوبه غلام مالڪ کان وڏو نه آهي. جيڪڏهن انهن مون کي ستايو آهي ته اوهان کي به ستائيندا. جيڪڏهن انهن منهنجي تعليم تي عمل ڪيو آهي ته اوهان جي تعليم تي به عمل ڪندا. (۲۱) پر اهي سڀ ڳالهيون اهي منهنجي نالي جي ڪري اوهان سان ڪندا ڇاڪاڻ ته اهي انهيءَ کي نه ٿا سڃاڻن جنهن مون کي موڪليو آهي. (۲۲) جيڪڏهن آءُ نه اچان ها ۽ ڪين اهي ڳالهيون نه ٻڌايان ها ته اهي ڏوهاري نه ٿين ها. پر هاڻي ڪين پنهنجن ڏوهن لاءِ ڪوبه بهانو نه آهي. (۲۳) جيڪو مون کان نفرت ڪري ٿو سو منهنجي پيءُ کان به نفرت ڪري ٿو. (۲۴) جيڪي ڪم ٻئي ڪنهن به نه

ڪيا آهن، سي جيڪڏهن آءُ انهن ۾ نه ڪريان ها ته پوءِ اهي ڏوهاري نه ٿين ها. پر هاڻي ته انهن منهنجا ڪم ڏنا آهن، تنهن هوندي به مون کان ۽ منهنجي پيءُ کان نفرت ڪئي اٿن. ⑲ پر اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيڪي سندن شريعت ۾ لکيل آهي سو پورو ٿئي ته 'انهن مون کان ناحق نفرت ڪئي آهي.' ⑳

㉑ پر اهو مددگار ايندو جيڪو آءُ پيءُ وٽان اوهان ڏانهن موڪليندس، يعني سچ جو پاڪ روح، جيڪو پيءُ مان نڪري ٿو سو مون بابت شاهدي ڏيندو. ㉒ اوهين پڻ منهنجي شاهدي ڏيندا، ڇاڪاڻ ته اوهين شروعات کان وٺي مون سان گڏ رهيا آهيو.

① اهي سڀ ڳالهيون مون اوهان کي انهيءَ لاءِ ٻڌايون آهن ته جيئن اوهين گمراهه نه ٿيو. ② اهي اوهان کي عبادت خانن مان ڪڍي ڇڏيندا ۽ اهو به وقت ايندو جڏهن ڪو اوهان کي ماري وجهندو، ته اهو ائين سمجهندو ته 'آءُ خدا جي خدمت ٿو ڪريان.' ③ اهي هي ڪم انهيءَ ڪري ڪندا، ڇاڪاڻ ته اوهان نه پيءُ کي ۽ نڪي مون کي سڃاتو آهي. ④ پر مون اهي ڳالهيون اوهان کي ٻڌايون آهن، انهيءَ لاءِ ته جڏهن اها گهڙي اچي ته اوهين ياد ڪريو ته مون انهن بابت اڳيئي اوهان کي ٻڌائي ڇڏيو هو.

پاڪ جو ڪم

”مون اهي ڳالهيون شروعات ۾ اوهان کي نه ٻڌايون، ڇاڪاڻ ته آءُ اوهان سان هوس. ⑤ هاڻي آءُ انهيءَ ڏانهن وڃي رهيو آهيان جنهن مون کي موڪليو آهي. پر اڃا تائين اوهان مان ڪنهن به مون کان اهو نه پڇيو آهي ته 'تون ڪيڏانهن وڃي رهيو آهين؟' ⑥ منهنجي هنن ڳالهيون ٻڌائڻ جي ڪري اوهين ڏک سان پرڃي ويا آهيو. ⑦ پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهان لاءِ اهو وڌيڪ چڱو آهي ته آءُ هليو وڃان، ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن آءُ نه ويندس ته اهو مددگار اوهان وٽ نه ايندو. پر جيڪڏهن آءُ ويندس ته پوءِ هن کي اوهان ڏانهن ضرور موڪليندس. ⑧ جڏهن هو ايندو تڏهن سچيءَ دنيا کي گناهه سڃاڻي ۽ انصاف جي نسبت ڏوهاري ٺهرائيندو: ⑨ گناهه جي نسبت هيئن جو ماڻهو مون تي ايمان نه ٿا آڻين، ⑩ سچائيءَ جي نسبت هيئن جو آءُ پنهنجي

پيءُ ڏانهن وڃي رهيو آهيان، تنهنڪري اوهين مون کي وڌيڪ نه ڏسندا ۱۱ ۽ انصاف جي نسبت هيئن جو ۱۱ دنيا جي سردار جو فيصلو ٿي چڪو آهي.

۱۲ مون کي اڃا اوهان سان گهڻيون ئي ڳالهيون ڪرڻيون آهن، پر هاڻي اوهين سهي ڪين سگهندا. ۱۳ جڏهن سچ جو پاڪ روح ايندو، تڏهن هو اوهان کي سموري سچ ڏانهن وٺي ويندو. هو پنهنجي طرفان ڪجهه به نه ڳالهائيندو پر جيڪي ڳالهيون ٻڌندو سي ئي چوندو ۽ جيڪي ٿيڻو آهي سو هو اوهان کي کولي ٻڌائيندو. ۱۴ هو منهنجو جلوو ظاهر ڪندو، ڇاڪاڻ ته منهنجون ڳالهيون اوهان کي کولي ٻڌائيندو. ۱۵ جيڪي ڪجهه منهنجي پيءُ جو آهي سو منهنجو آهي. اهو ئي سبب آهي جو مون اوهان کي چيو ته پاڪ روح منهنجون ڳالهيون اوهان کي کولي ٻڌائيندو.

خوشي ۽ غم

۱۶ ”ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا.“ ۱۷ تڏهن سندس شاگردن مان ڪي پاڻ ۾ چوڻ لڳا ته ”هن جو مطلب ڇا آهي جو هو اسان کي چوي ٿو ته ’ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا؟‘ هو هيئن به چوي ٿو ته ’اهو انهيءَ ڪري جو آءٌ پنهنجي پيءُ وٽ وڃي رهيو آهيان.‘ ۱۸ انهيءَ ٿوريءَ دير جو مطلب ڇا آهي؟ اسان کي ته انهن ڳالهن جي خبر نه ٿي پوي.“ ۱۹ عيسيٰ ڄاتو پئي ته سندس شاگرد کانس هُن بابت پڇڻ گهرن ٿا، سو کين چيائين ته ”ڇهه اوهين هڪٻئي کان اهو پڇي رهيا آهيو جيڪو مون چيو ته ’ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڪين ڏسندا ۽ وري ٿوريءَ دير کان پوءِ اوهين مون کي ڏسندا؟‘ ۲۰ آءٌ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته اوهين روئندا ۽ پٽيندا پر دنيا خوش ٿيندي. اوهان کي ڏک ٿيندو پر اوهان جو ڏک خوشيءَ ۾ بدلجي ويندو. ۲۱ جڏهن عورت ٻار ڄڻ تي هوندي آهي تڏهن هو سورن ۾ هوندي آهي، ڇاڪاڻ جو اها هن جي لاءِ

۱ دنيا جي سردار: يعني شيطان

سورن جي گهڙي آهي. پر جڏهن ٻار چڻندي آهي تڏهن کانس سڀ سور وسري ويندا آهن. ڇالاءِ جو هو خوش ٿيندي آهي ته هن هڪ ٻار کي دنيا ۾ جنم ڏنو آهي. (۲۲) اوهان سان به ائين ئي ٿيندو. هاڻي اوهان جي سورن جو وقت آهي. پر آءُ اوهان سان وري ضرور ملندس. پوءِ اوهين ڏاڍا خوش ٿيندا ۽ اوهان جي اها خوشي اوهان کان ڪوبه ڪسي نه سگهندو.

(۲۳) جڏهن اهو ڏينهن ايندو تڏهن اوهين مون کان ڪجهه به نه گهرندا. پر آءُ اوهان کي سچ ٿو ٻڌايان ته پيءُ اوهان کي اهو سڀ ڪجهه ڏيندو جيڪو اوهين کانس منهنجي نالي تي گهرندا. (۲۴) هن وقت تائين اوهان منهنجي نالي تي ڪي به ڪين گهريو آهي، سو گهرو ته مليو ته جيئن اوهان جي خوشي پوري ٿئي.

دنيا تي فتح

(۲۵) ”هن وقت تائين مون اوهان کي اهي ڳالهيون مثالن ۾ پئي ٻڌايون آهي، پر اهو وقت ايندو جڏهن آءُ اوهان سان مثالن ۾ نه ڳالهائيندس، پر اوهان سان پيءُ بابت صاف صاف ڳالهائيندس. (۲۶) انهيءَ ڏينهن اوهين منهنجي نالي تي گهرندا. آءُ اوهان کي نه ٿو چوان ته اوهان لاءِ ڪو پيءُ کي سوال ڪندس، ڇالاءِ جو پيءُ پاڻ اوهان سان انهيءَ لاءِ پيار ڪري ٿو جو اوهان مون سان پيار ڪيو آهي ۽ ايمان آندو اٿو ته آءُ پيءُ وٽان آيو آهيان. (۲۸) آءُ پيءُ وٽان نڪري دنيا ۾ آيس ۽ هاڻي دنيا کي چڏي پيءُ ڏانهن موٽي وڃان ٿو.“

(۲۹) تنهن تي شاگردن کيس چيو ته ”هاڻي ته اوهين صاف صاف ڳالهائي رهيا آهيو ۽ مثالن ۾ نه ٿا ڳالهايو. (۳۰) هاڻي اسين ڄاڻون ٿا ته اوهان کي سڀني ڳالهين جي خبر آهي ۽ ضروري نه آهي ته اوهان کان ڪو سوال جواب ڪيو وڃي. انهيءَ سبب جو اسان ايمان آندو آهي ته اوهين خدا وٽان آيا آهيو.“

(۳۱) تنهن تي عيسيٰ کين ورائيو ته ”ڇا اوهين هاڻي ايمان آڻيو ٿا؟ (۳۲) ته پوءِ ڏسو، اها گهڙي اچي رهي آهي، بلڪ اچي پهتي آهي جڏهن اوهين سڀئي چڙو چڙڻي ويندا ۽ هر ڪو پنهنجي پنهنجي گهر هليو ويندو ۽ مون کي اڪيلو چڏي ڏيندا. پر حقيقت ۾ آءُ اڪيلو نه آهيان، ڇاڪاڻ ته پيءُ مون سان گڏ آهي. (۳۳) مون اهي ڳالهيون اوهان کي انهيءَ لاءِ ٻڌايون آهن ته جيئن مون سان

گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان کي اطمينان ملي. هن دنيا ۾ اوهان کي ڏک ملندا پر دلجاءِ ڪريو جو مون دنيا تي فتح حاصل ڪئي آهي.

شاگردن لاءِ دعا

۱ انهن ڳالهين ڪرڻ کانپوءِ عيسيٰ آسمان ڏانهن نھاري چيو ته
 ”اي بابا! اها گھڙي آئي آهي. هاڻي تون پنهنجي فرزند جو جلوو
 ظاهر ڪر ته فرزند تنهنجو جلوو ظاهر ڪري. ۲ چالاءِ جو تو کيس سڀني
 ماڻهن تي اختيار ڏنو آهي ته هو انهن کي دائمي زندگي بخشي جيڪي تو
 کيس ڏنا آهن. ۳ دائمي زندگي اها آهي ته اهي تو هڪ سچي خدا کي
 ۽ مون عيسيٰ مسيح کي سڃاڻين، جنهن کي تو موڪليو آهي. ۴ جيڪو
 ڪم تو مون کي ڪرڻ لاءِ ڏنو هوم سو مون پورو ڪري تنهنجو جلوو دنيا
 تي ظاهر ڪيو آهي. ۵ اي بابا! هاڻي پنهنجي حضور ۾ مون کي اهو جلوو
 بخش جيڪو دنيا جي پيدا ٿيڻ کان اڳ مون کي تو سان گڏ هو.
 ۶ دنيا مان جيڪي ماڻهو تو مون کي ڏنا هئا، تن تي مون تو کي ظاهر
 ڪيو آهي. اهي تنهنجا هئا ۽ تو ئي مون کي ڏنا آهن. انهن تنهنجي ڪلام
 تي عمل ڪيو آهي. ۷ انهن کي هاڻي اها خبر آهي ته جيڪي ڪجهه تو
 مون کي ڏنو آهي سو سڀ تو وٽان ئي آهي. ۸ چالاءِ جو ڪلام جو تو مون
 کي ڏنو سو مون انهن کي ڏنو آهي ۽ انهن اهو قبول ڪيو آهي. انهن کي پڪ
 آهي ته آءُ تو وٽان آيو آهيان ۽ ايمان آندو اٿن ته تو ئي مون کي موڪليو آهي.
 ۹ آءُ انهن لاءِ دعا گهران ٿو. دنيا لاءِ دعا نه ٿو گهران پر انهن ماڻهن لاءِ
 جيڪي تو مون کي ڏنا، چاڪاڻ ته اهي تنهنجا آهن. ۱۰ جيڪي ڪجهه
 مون وٽ آهي سو تنهنجو آهي ۽ جيڪي ڪجهه تو وٽ آهي سو منهنجو
 آهي ۽ انهن جي وسيلي منهنجو جلوو ظاهر ٿيو آهي. ۱۱ هاڻي آءُ تو ڏانهن
 اچي رهيو آهيان ۽ دنيا ۾ وڌيڪ نه رهندس، پر اهي اڃا دنيا ۾ رهندا. اي
 پاڪ بابا! انهن کي پنهنجي انهيءَ نالي جي قدرت سان سلامت رک جيڪو
 تو مون کي ڏنو انهيءَ لاءِ ته اهي گڏجي هڪ ٿي وڃن، جيئن تون ۽ آءُ
 هڪ آهيون. ۱۲ جيستائين آءُ انهن سان گڏ هوسم تيستائين تنهنجي انهيءَ

نالي جي قدرت سان جيڪو تو مون کي ڏنو آهي، کين سلامت رکندو آيو آهيان. مون انهن جي سنڀال ڪئي آهي. جيڪو برباد ٿيو هو تنهن کان سواءِ ٻيو ڪوبه منجهائن برباد نه ٿيو آهي، ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي. ۱۳) هاڻي آءُ تو وٽ اچي رهيو آهيان. پر جيستائين آءُ دنيا ۾ آهيان تيستائين اهي ڳالهيون انهيءَ لاءِ ٻڌايان ٿو ته جيئن انهن جي دلين ۾ منهنجي خوشي پوري ٿئي. ۱۴) مون انهن کي تنهنجو ڪلام ڏنو آهي ۽ دنيا انهن کان نفرت ڪري ٿي، ڇاڪاڻ جو جيئن آءُ دنيا جو نه آهيان تيئن اهي به دنيا جا نه آهن. ۱۵) منهنجي دعا اها نه آهي ته تون کين دنيا مان ڪڍي وٺ، پر اها دعا آهي ته کين انهيءَ بچڙيءَ کان بچاءِ. ۱۶) جيئن آءُ دنيا جو نه آهيان تيئن اهي به دنيا جا نه آهن. ۱۷) انهن کي سچ جي وسيلي مخصوص ڪر. تنهنجو ڪلام سچ آهي. ۱۸) جيئن تو مون کي دنيا ۾ موڪليو آهي تيئن مون به انهن کي دنيا ۾ موڪليو آهي. ۱۹) انهن جي خاطر آءُ پاڻ کي مخصوص ٿو ڪريان ته جيئن اهي سچ جي وسيلي تو لاءِ مخصوص ڪيا وڃن.

۲۰) آءُ رڳو انهن لاءِ دعا نه ٿو گهران، پر انهن لاءِ به دعا گهران ٿو جيڪي سندن تعليم جي وسيلي مون تي ايمان آڻيندا. ۲۱) انهيءَ لاءِ ته اهي سڀ گڏجي هڪ ٿين. اي بابا! شل اهي اسان ۾ اهڙيءَ طرح گڏجي هڪ ٿين جهڙيءَ طرح تون مون ۾ آهين ۽ آءُ تو ۾ آهيان، ته جيئن دنيا ايمان آڻي ته تو مون کي موڪليو آهي. ۲۲) اهو جلوه جو تو مون کي ڏنو آهي سو مون کين ڏنو آهي ته جيئن اهي گڏجي هڪ ٿين جهڙيءَ طرح اسين پاڻ ۾ هڪ آهيون. ۲۳) يعني آءُ انهن ۾ آهيان ۽ تون مون ۾، ته جيئن اهي پوريءَ طرح پاڻ ۾ هڪ ٿي وڃن. اهڙيءَ طرح دنيا کي خبر پوي ته تو مون کي موڪليو آهي ۽ تون انهن سان ايترو پيار ڪرين ٿو جيترو تو مون سان ڪيو آهي.

۲۴) اي بابا! منهنجي مرضي آهي ته جيڪي تو مون کي ڏنا آهن سي جتي آءُ آهيان اتي مون سان گڏ هجن، ته جيئن اهي اهو جلوه ڏسن جو تو مون کي ڏنو آهي، ڇاڪاڻ جو تو دنيا جي پيدا ٿيڻ کان اڳ به مون سان پيار ڪيو. ۲۵) اي سچا بابا! دنيا تو کي نه سڃاتو پر مون تو کي سڃاتو آهي ۽ هنن کي اها خبر آهي ته تو مون کي موڪليو آهي. ۲۶) مون تو کي انهن تي ظاهر ڪيو

آهي ۽ اڃا به ڪندس، انهيءَ لاءِ ته جيڪو پيار تو مون سان ڪيو آهي سو انهن ۾ هجي ۽ آءُ به انهن ۾ هجان.“

عيسيٰ جو گرفتار ٿيڻ

(متي ۲۶:۴۷-۵۶، مرقس ۱۴:۴۳-۵۰، لوقا ۲۲:۴۷-۵۳)

۱۸

① جڏهن عيسيٰ اها دعا گهري چڪو تڏهن پنهنجن شاگردن سان گڏ قدرون جي نئن مان لنگهي هُن ڀر ويو. اتي هڪڙو باغ هو جنهن ۾ هو پنهنجن شاگردن سميت داخل ٿيو. ② يهوداه دغاباز کي انهيءَ هنڌ جي خبر هئي، ڇاڪاڻ ته عيسيٰ ڪيترائي دفعا پنهنجن شاگردن سان گڏ اوڏانهن ويو هو. ③ سو يهوداه پاڻ سان گڏ رومي سپاهين جي پلٽ ۽ ڪجهه هڪل جا پهريدار جيڪي سردار ڪاهنن ۽ فريسين موڪليا هئا، سي وٺي انهيءَ باغ ۾ آيو. انهن وٽ هٿيار هئا ۽ کين هٿن ۾ مشعلون ۽ شمعون هئا. ④ عيسيٰ کي سڀ خبر هئي ته ساڻس ڇا ٿيو آهي، سو هو ڪجهه قدم اڳتي وڌي کائڻ پيڻ لڳو ته ”اوهين ڪنهن کي ڳولي رهيا آهيو؟“ ⑤ انهن ورائيس ته ”عيسيٰ ناصريءَ کي.“ تنهن تي هن چين ته ”اهو ته آءُ آهيان.“ يهوداه دغاباز انهن سان گڏ بيٺو هو. ⑥ جڏهن عيسيٰ چيو ته ”اهو ته آءُ آهيان،“ تڏهن اهي پوئتي هٽي زمين تي ڪري پيا. ⑦ وري عيسيٰ کائڻ پيڻو ته ”ڪنهن کي ڳولي رهيا آهيو؟“ انهن چيو ته ”عيسيٰ ناصريءَ کي.“ ⑧ عيسيٰ چيو ته ”مون ته اوهان کي ٻڌايو ته اهو آءُ آهيان. جيڪڏهن اوهين مون کي ڳولي رهيا آهيو ته پوءِ هنن ماڻهن کي ڇڏيو ته وڃن.“ ⑨ هن اهو انهيءَ لاءِ چيو ته جيڪو اڳي چيو هئائين سو پورو ٿئي ته ”اي بابا! تو جيڪي مون کي ڏنا هئا تن مان مون هڪ به نه وڃايو آهي.“ ⑩ شمعون پطرس کي ترار هئي، جيڪا ڪڍي هن وڏي سردار ڪاهن جي نوڪر کي هٿي ۽ سندس ساڄو ڪن ڪپي وڌائين. انهيءَ نوڪر جو نالو ملخس هو. ⑪ تنهن تي عيسيٰ پطرس کي چيو ته ”پنهنجي ترار ورائي مياڻ ۾ وجهه. ڇا آءُ اهو پيالو نه پيڻان جيڪو پيءُ مون کي پيڻ لاءِ ڏنو آهي؟“

۱۲) سپاهين جي پلٽڻ ۾ سندن عملدار ۽ يهودين جي پهريدارن عيسيٰ کي گرفتار ڪيو ۽ کيس ٻڌي قابو ڪيائون. ۱۳) اهي پهريائين کيس حنا وٽ وٺي ويا. هو قائفو جو سهرو هو جيڪو انهيءَ سال جو وڏو سردار ڪاهن هو. ۱۴) هي اهو قائفو هو جنهن يهودي اڳواڻن کي اها صلاح ڏني هئي ته اهو بهتر ٿيندو جو هڪ ماڻهو سڄيءَ قوم لاءِ مري.

پطرس جو عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(متي ۲۶:۶۹-۷۰، مرقس ۱۴:۶۶-۶۸، لوقا ۲۲:۵۵-۵۷)

۱۵) شمعون پطرس هڪ ٻئي شاگرد سان گڏ عيسيٰ جي پٺيان هلندو پئي ويو. انهيءَ ٻئي شاگرد جي وڏي سردار ڪاهن سان واقفيت هئي، سو هو عيسيٰ سان گڏ سردار ڪاهن جي گهر جي اڳڻ ۾ اندر ويو. ۱۶) پطرس دروازي جي ٻاهران ئي بيٺو رهيو. اهو پيو شاگرد جنهن جي وڏي سردار ڪاهن سان واقفيت هئي سو موٽي ٻاهر آيو ۽ دربان چوڪريءَ کي چئي پطرس کي اندر وٺي آيو. ۱۷) دربان چوڪريءَ پطرس کي چيو ته ”ڇا تون انهيءَ ماڻهو جي شاگردن مان نه آهين؟“ تنهن تي پطرس ورائيو ته ”آءُ نه آهيان.“

۱۸) انهيءَ مهل ڏاڍو سڀئي ٻئي پيوم سو نوڪرن ۽ پهريدارن ڪوئلن جي باهه کڻي ٻاري هئي ۽ ان جي چوڌاري بيٺي پاڻ کي سيڪيائون. پطرس به انهن سان گڏ بيٺي پاڻ کي سيڪيو.

وڏي سردار ڪاهن جي عيسيٰ کان پڇا

(متي ۲۶:۵۹-۶۶، مرقس ۱۴:۵۵-۶۴، لوقا ۲۲:۶۶-۷۱)

۱۹) پوءِ وڏو سردار ڪاهن عيسيٰ کان سندس شاگردن ۽ تعليم بابت پڇڻ لڳو. ۲۰) عيسيٰ ورائيس ته ”مون هميشه دنيا سان ڪليو ڪلايو ڳالهايو آهي. مون عبادت خانن ۽ هيڪل ۾ تعليم ڏني آهي، جتي سڀ يهودي اچي گڏ ٿيندا آهن. مون ڪابه ڳالهه ڳجهي نه چئي آهي، ۲۱) ته پوءِ اوهين مون کان ڇو پڇي رهيا آهيو؟ انهن ماڻهن کان پڇو جن منهنجون ڳالهيون ٻڌيون آهن. انهن کي خبر آهي ته مون ڇا چيو آهي.“ ۲۲) جڏهن عيسيٰ هي چيو

ته پيرسان بينل پهريدارن مان هڪڙي سندس منهن تي چمات هڻي چيس ته ”وڏي سردار ڪاهن کي ائين ٿو جواب ڏين.“ (۲۳) تنهن تي عيسيٰ ورائيس ته ”جيڪڏهن مون ڪا غلط ڳالهه ڪئي هجي ته اها هت سڀني کي ٻڌاءِ. پر جيڪڏهن مون سچ چيو آهي ته پوءِ تون مون کي چو ٿو مارين؟“ (۲۴) پوءِ حنا کيس ٻڌل حالت ۾ ئي وڏي سردار ڪاهن قافلا ڏانهن ڏياري موڪليو.

پطرس جو وري عيسيٰ بابت انڪار ڪرڻ

(متي ۱:۲۶-۵، مرقس ۱۴:۶۹-۲، لوقا ۲۲:۵۸-۶۲)

(۲۵) شمعون پطرس اڃا تائين اتي بيٺي پاڻ کي سيڪيو. سو ٻين کانئس پڇيو ته ”ڇا تون انهيءَ ماڻهوءَ جي شاگردن مان نه آهين؟“ پر پطرس انڪار ڪندي چيو ته ”آءٌ نه آهيان.“ (۲۶) تنهن تي وڏي سردار ڪاهن جي هڪڙي نوڪر جنهن جي مائٽ جو ڪن پطرس ڪپيو هوم تنهن چيو ته ”مون تو کي هُن ماڻهوءَ سان گڏ باغ ۾ ڪين ڏٺو هو؟“ (۲۷) پطرس وري به انڪار ڪيو ۽ انهيءَ دم هڪڙي ڪڪڙ بانگ ڏني.

عيسيٰ پلاطس جي اڳيان

(متي ۱:۲۷-۱۱، ۲-۱۴، مرقس ۱۵:۱-۵، لوقا ۲۳:۱-۵)

(۲۸) ٻئي ڏينهن صبح جو عيسيٰ کي قافلا جي گهر کان رومي گورنر پلاطس جي محلات ۾ آندو ويو. يهودي اڳواڻ محلات جي انٽر نه ويا، انهيءَ لاءِ ته اهي پنهنجي شريعت جي رسم موجب پليت نه ٿين ۽ عيد فصح جي ماني کائڻ جهڙا رهن. (۲۹) سو پلاطس ٻاهر نڪري آيو ۽ کانئن پڇيائين ته ”اوهين هن ماڻهوءَ تي ڪهڙي تهمت ٿا هڻو؟“ (۳۰) تنهن تي انهن ورائيو ته ”جيڪڏهن هي ڏوهاري نه هجي ها ته اسين کيس اوهان جي حوالي نه ڪريون ها.“ (۳۱) پلاطس کين چيو ته ”اوهين پاڻ هن کي وٺي وڃو ۽ پنهنجي شريعت موجب سندس فيصلو ڪريو.“ يهودي اڳواڻن ورائيو ته ”اسان کي اختياري مليل نه آهي ته ڪنهن ماڻهوءَ کي موت جي سزا ڏيون.“ (۳۲) اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته عيسيٰ جهڙي نموني پنهنجي موت بابت ٻڌايو هو سو پورو ٿئي. (۳۳) پلاطس

محلات ۾ اندر موٽي ويو ۽ عيسيٰ کي گهرايائين. هُن کائس پڇيو ته ”ڇا تون يهودين جو بادشاهه آهين؟“ (۳۲) عيسيٰ ورائيو ته ”هي سوال توهين پاڻ ٿا ڪريو يا ڪنهن ٻئي مون بابت اوهان کي ٻڌايو آهي؟“ (۳۵) پلاطس ورائيو ته ”ڇا تون مون کي يهودي ٿو سمجهين؟ تنهنجي قوم وارن ۽ سردار ڪاهنن تو کي منهنجي حوالي ڪيو آهي. تو ڪيو ڇا آهي؟“ (۳۶) عيسيٰ ورائيو ته ”منهنجي بادشاهت هن دنيا جي نه آهي. جيڪڏهن اها هن دنيا جي هجي ها ته جيڪر منهنجا نوڪر وڙهن ها، انهيءَ لاءِ ته آءُ يهودين جي حوالي نه ڪيو وڃان. پر منهنجي بادشاهت هن دنيا جي نه آهي.“ (۳۷) تنهن تي پلاطس چيس ته ”پوءِ ڇا تون بادشاهه آهين؟“ عيسيٰ ورائيو ته ”اهو ته اوهين پاڻ ٿا چئو ته آءُ بادشاهه آهيان. آءُ انهيءَ مقصد لاءِ ڄاڻس ۽ هن دنيا ۾ آيس ته رڳو سچ جي شاهدي ڏيان. جيڪوبه سچ جي پاسي آهي سو منهنجو آواز ٻڌي ٿو.“ (۳۸) تنهن تي پلاطس پڇيس ته ”سچ ڇا آهي؟“

عيسيٰ لاءِ موت جي فتويٰ

(متي ۱۵: ۲۷-۳۱، مرقس ۶: ۱۵-۲۰، لوقا ۱۳: ۲۳-۲۵)

پوءِ پلاطس ٻاهر نڪري يهودي اڳواڻن وٽ آيو ۽ کين چيائين ته ”مون کي ته هن ۾ ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي.“ (۳۹) هاڻ جيئن ته اوهان جي رسم موجب هر سال عيد فصح جي موقعي تي آءُ اوهان جي خاطر هڪڙو قيدي آزاد ڪندو آهيان، سو جيڪڏهن اوهان جي مرضي ٿئي ته آءُ اوهان جي خاطر هن يهودين جي بادشاهه کي آزاد ڪريان؟“ (۴۰) پر انهن وڏي واڪي چيو ته ”نه، انهيءَ کي نه پر برابر کي آزاد ڪريو.“ برابر هڪ ڌاريل هو.

① تڏهن پلاطس عيسيٰ کي ڇهڪ هڻايا. ② سپاهين ڪنڊن جو تاج ٺاهي عيسيٰ جي مٿي تي رکيو. انهن کيس واڱڻائي رنگ جا ڪپڙا پهرايا، ③ ۽ وٽس ڦري ڦري اچي چوڻ لڳا ته ”سلام، اي يهودين جا بادشاهه!“ ان کان علاوه هنن کيس منهن تي چماتون به هنيون.

④ پلاطس هڪ دفعو وري ٻاهر آيو ۽ ماڻهن کي چيائين ته ”اجهوءَ آءُ هن کي ٻاهر اوهان وٽ وٺي ٿو اچان ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته مون کي منجهس ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي.“ ⑤ پوءِ عيسيٰ انهيءَ ڪنڊن

۱۹

جي تاج ۽ واڱڻائي ڪپڙن سان ٻاهر آيو ۽ پلاطس کين چيو ته ”اجهوءَ هي آهي اهو ماڻهو.“ ⑥ جڏهن سردار ڪاهنن ۽ پهريدارن عيسيٰ کي ڏٺو ته اهي واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”هن کي صليب تي چاڙهيو، صليب تي.“ پر پلاطس چين ته ”اوهين پاڻ وٺي وڃي صليب تي چاڙهيو. مون کي ته هن ۾ ڪوبه ڏوهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي.“ ④ تنهن تي انهن ماڻهن زور ڀري چيو ته ”اسان کي شريعت آهي ۽ ان موجب هو موت جي لائق آهي، چالاءِ جو هن خدا جو فرزند هجڻ جي دعويٰ ڪئي آهي.“

⑧ جڏهن پلاطس اهو ٻڌو ته هيڪاري اچي ڊپ ورتس ⑨ ۽ محلات ۾ موٽي هليو ويو. هن عيسيٰ کان پڇيو ته ”تون ڪٿان جو آهين؟“ پر عيسيٰ کيس ڪوبه جواب نه ڏنو. ⑩ تنهن تي پلاطس چيس ته ”ڇا تون مون سان نه ٿو ڳالهائڻ چاهين؟ ياد رک، مون کي اها اختياري مليل آهي ته تو کي آزاد ڪريان يا صليب تي چاڙهايان.“ ⑪ عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪڏهن تو کي خدا جي طرفان اهو اختيار مليل نه هجي ها ته تنهنجو ڪو زور مون تي نه هلي ها. سو جنهن ماڻهو مون کي تنهنجي حوالي ڪيو آهي سو تو کان وڏو ڏوهدار آهي.“ ⑫ انهيءَ کان پوءِ پلاطس جي اها ڪوشش هئي ته عيسيٰ کي ڇڏي ڏئي پر اهي ماڻهو واکا ڪندا رهيا ته ”جيڪڏهن اوهان هن ماڻهو کي ڇڏي ڏنو ته اوهين قيصر جا سڄڻ نه آهيو. جيڪوبه پاڻ کي بادشاهه ٿو سڏائي سو قيصر جي خلاف آهي.“ ⑬ جڏهن پلاطس اهو ٻڌو تڏهن هو عيسيٰ کي ٻاهر وٺي آيو ۽ جنهن جاءِ کي ”پٿريلو ٿلهو“ چوندا آهن ۽ عبرانيءَ ۾ ”گبٽا“ سڏيندا آهن، تنهن جاءِ تي رکيل عدالت جي ڪرسيءَ تي اچي ويٺو.

⑭ اهو عيد فصح جي ① تياريءَ جو ڏينهن هو ۽ منجهند جو وقت هو. پلاطس انهن ماڻهن کي چيو ته ”اجهوءَ هي آهي اوهان جو بادشاهه.“ ⑮ پر انهن وڏي واڪي چيو ته ”وٺي وڃونس، وٺي وڃونس ۽ وڃي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هٽوس.“ تنهن تي پلاطس انهن کان پڇيو ته ”ڇا آءُ اوهان جي بادشاهه کي صليب تي چاڙهيان؟“ سردار ڪاهنن ورائيو ته ”قيصر کان

① تياريءَ جو ڏينهن: هن مان مراد سبت يا ڪنهن عيد جي ڏينهن کان اڳ وارو ڏينهن آهي. ان ڏينهن يهودي کاتو وغيره تيار ڪندا هئا، چوٽه ٻئي ڏينهن سبت يعني آرام جو يا وڏو ڏينهن هوندو هو.

سواء اسان جو ٻيو ڪوبه بادشاهه نه آهي. ” (۱۶) تڏهن پلاطس عيسيٰ کي انهن جي حوالي ڪري ڇڏيو.

عيسيٰ کي صليب تي ڪوڪا هڻڻ

(متي ۲۷: ۲۸-۳۴، مرقس ۱۵: ۲۱-۳۲، لوقا ۲۳: ۲۶-۴۳)

پوءِ سپاهي عيسيٰ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻڻ لاءِ وٺي ويا. (۱۷) هو پاڻ پنهنجو صليب کڻي انهيءَ جاءِ تي آيو جنهن کي عبرانيءَ ۾ ”گلگتا“ يعني ”ڪوپريءَ واري جاءِ“ سڏيندا آهن. (۱۸) اتي هنن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا ۽ ساڻس گڏ ٻن ٻين ماڻهن کي به صليب تي چاڙهيائون. هڪڙي کي هڪ پاسي ۽ ٻئي کي ٻئي پاسي ۽ وچ ۾ عيسيٰ کي. (۱۹) پلاطس هڪ سرنامو لکائي صليب تي هڻائي ڇڏيو، جنهن تي لکيل هو ته ”عيسيٰ ناصري ۾ يهودين جو بادشاهه.“ (۲۰) ڪيترن ئي يهودين اهو سرنامو پڙهيو، ڇاڪاڻ ته جنهن جاءِ تي عيسيٰ کي صليب تي چاڙهيو هئائون سا جاءِ شهر جي ويجهو هئي. اهي حرف عبراني، لاطيني ۽ يوناني ٻولين ۾ لکيل هئا. (۲۱) يهودين جي سردار ڪاهن پلاطس وٽ اعتراض ڪيو ته ”ائين نه لکايو ته ’يهودين جو بادشاهه‘ پر هين لکايو ته ’هن ماڻهو يهودين جي بادشاهه هجڻ جي دعويٰ ڪئي هئي.“ (۲۲) تنهن تي پلاطس ورائين ته ”جيڪو مون لکايو سو لکايو.“ (۲۳) پوءِ سپاهي جڏهن عيسيٰ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻي چڪا ته سندس ڪپڙن کي کڻي چار حصا ڪيائون، هر ڪنهن لاءِ هڪ حصو. پوءِ جو به ڪنڀا ڪيائون، جيڪو اڻ سبيل هو ۽ مٿي کان وٺي هيٺ تائين سڄوئي هڪڙي ڪپڙي جو ٺهيل هو. (۲۴) تنهنڪري سپاهين پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته ’جبي کي ڦاڙيون نه ٿا پر ڳاڙا ٿا وجهون ته اهو ڪنهن جو ٿو ٿئي.‘ اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي، جنهن ۾ لکيل آهي ته

”انهن منهنجا ڪپڙا پاڻ ۾ ورهائي ڪيا
۽ منهنجي جبي لاءِ ڳاڙا وڌائون.“

تنهنڪري سپاهين ائين ڪيو.

(۲۵) عيسيٰ جي صليب جي ڀرسان سندس ماءُ ۽ ماسي ۽ ڪلوپاس جي

زال مريم ۽ مريم مگداليني بيٺيون هيون. ②۶ جڏهن عيسيٰ پنهنجي ماءُ ۽ انهيءَ شاگرد کي جنهن سان سندس پيار هوم اتي پيسان بيٺل ڏٺو ته هن پنهنجي ماءُ کي چيو ته ”امام هي تنهنجو پٽ آهي.“ ②۷ ۽ انهيءَ شاگرد کي چيائين ته ”هيءُ تنهنجي ماءُ آهي.“ انهيءَ ئي ڏينهن اهو شاگرد کيس پنهنجي گهر رهائڻ لاءِ وٺي ويو.

عيسيٰ جو موت

(متي ۲۷: ۴۵-۵۶، مرقس ۱۵: ۳۳-۴۱، لوقا ۲۳: ۴۴-۴۹)

②۸ عيسيٰ ڄاتو ته هاڻي هر ڳالهه پوري ٿي چڪي آهي ۽ پوءِ پاڪ لکت کي پوري ڪرڻ لاءِ هن چيو ته ”مون کي اڃ لڳي آهي.“ ②۹ اتي هڪڙو ٿانءُ ڪوڙي مٽي سان پريل رکيو هو. تنهن مان انهن سپاهين فور جهڙي هڪ شيءِ پري زوفا جي ڪاٺيءَ تي رکي کيس چوسڻ لاءِ ڏني. ③۰ عيسيٰ ڪوڙي مٽي وٺي چيو ته ”هاڻي پورو ٿيو.“ پوءِ سندس ڪنڌ لڙڪي پيو ۽ دم ڏنائين.

عيسيٰ جي پاسي ۾ نيزو هڻڻ

③۱ اهو ٿياريءَ جو ڏينهن هو ۽ ايندڙ ڏينهن يهودين لاءِ خاص سبت جو ڏينهن هو. تنهنڪري انهن نه ٿي چاهيو ته لاش صليب تي تنگيل رهن. سو انهن پلاطس کي عرض ڪيو ته ”صليب وارن جون ٽنگون پگيون وڃن ۽ لاشا صليب تان لاٿا وڃن.“ ③۲ تنهن تي سپاهي آيا ۽ جيڪي عيسيٰ سان گڏ صليب تي تنگيل هئا تن مان پهريائين هڪڙي جون ٽنگون پگائون ۽ پوءِ ٻئي جون. ③۳ پر جڏهن عيسيٰ وٽ آيا ۽ ڏٺائون ته هن اڳ ۾ ئي دم ڏنو آهي، تڏهن سندس ٽنگون نه پگائون. ③۴ پوءِ سپاهين مان هڪڙي عيسيٰ جي پاسي ۾ نيزو هنيو ته هڪدم رت ۽ پاڻي نڪري آيو. ③۵ جنهن ماڻهو اهو ڏٺو تنهن شاهدي ڏني آهي ۽ سندس شاهدي سچي آهي. هن کي خبر آهي ته هو سچ ٿو چوي ۽ اها شاهدي انهيءَ لاءِ ڏني ٿو ته جيئن اوهين به ايمان آڻيو. ③۶ اهو

① ٿياريءَ جو ڏينهن: ڏسو آيت ۱۴.

انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيئن پاڪ لکت پوري ٿئي جنهن ۾ لکيل آهي ته
 ”هن جو هڪڙو به هڏو نه پڇندو.“
 ②۷ وري ٻي لکت ۾ آهي ته
 ”ماڻهو انهيءَ ڏانهن ڏسندڙ
 جنهن کي نيزو هنيو هئائون.“

عيسيٰ جو ڪفن دفن

(متي ۲۷: ۵۷-۶۱، مرقس ۱۵: ۲۲-۲۷، لوقا ۲۳: ۵۰-۵۶)

②۸ تنهن کان پوءِ ارمثيا وارو يوسف، جيڪو يهودي اڳواڻن جي ڊپ ڪري
 گجهيءَ طرح عيسيٰ جو شاگرد هوم سو پلاطس وٽ آيو ۽ کيس عرض ڪيائين
 ته ”مون کي عيسيٰ جو لاش کڻي وڃڻ جي موڪل ڏيو.“ پلاطس کيس
 موڪل ڏني. پوءِ هو اتي آيو ۽ لاش کڻي هليو ويو. ②۹ هن سان نيڪديمس
 گڏجي ويو. هي اهو ماڻهو هو جنهن اڳ ۾ عيسيٰ سان رات جو ملاقات
 ڪئي هئي. نيڪديمس مُر ۽ عُود ملائي کڻي آيو، جنهن جي تور اٽڪل
 چاليهه ڪلوگرام هئي. ③۰ پوءِ جيئن يهودين ۾ دفن ڪرڻ جي رسم آهي تيئن
 انهن به عيسيٰ جي لاش کي خوشبوءِ لڳائي ڪفن ۾ ويڙهيو. ③۱ جتي عيسيٰ
 کي صليب تي چاڙهيو ويو هوم اتي هڪڙو باغ هو. انهيءَ باغ ۾ غار واري
 هڪڙي نئين قبر کوٽيل هئي جنهن ۾ اڃا تائين ڪنهن کي به دفن نه ڪيو
 ويو هو. ③۲ جيئن ته انهيءَ ڏينهن يهودين جي ① تياريءَ جو ڏينهن هو تنهنڪري
 عيسيٰ کي کڻي اتي ئي دفن ڪيائون، ڇاڪاڻ ته اها قبر ويجهي هئي.

عيسيٰ جو وري جيئرو ٿيڻ

(متي ۱۰: ۲۸، مرقس ۱: ۱۶-۱۸، لوقا ۱۰: ۲۲-۱۲)

① آچر جي ڏينهن صبح جو سوڀر اڃا اوندهه ئي هئي ته مريم
 مگداليني قبر تي آئي، ڇاڪاڻ ته قبر جي منهن تان پٿر پري هٿيو

۲۰

① تياريءَ جو ڏينهن: ڏسو آيت ۱۴.

٢) سو هوڏوڙندي شمعون پطرس ۽ انهيءَ پي شاگرد وٽ آئي، جنهن سان عيسيٰ جو پيار هو ۽ کين چيائين ته ”اهي خداوند کي قبر مان کڻي ويا آهن ۽ خبر نه آهي ته کيس الائجي ڪڍي وڃي رکيو اٿن.“ ٣) تنهن تي پطرس ۽ اهو پيو شاگرد قبر ڏانهن روانا ٿيا. ٤) اهي ٻئي گڏ ڊوڙڻ لڳا، پر اهو پيو شاگرد پطرس کان اڳي تڪڙو نڪري ويو ۽ پطرس کان پهريائين قبر تي پهتو. ٥) هن نوڙي قبر ۾ نهاريو ۽ ڏٺائين ته ڪفن پيو آهي. پر هو قبر ۾ اندر گهڙي نه ويو. ٦) هن کان پوءِ شمعون پطرس به پهتو ۽ هو سڌو قبر ۾ گهڙي ويو جتي ڪفن پيل ڏٺائين. ٧) ان کان علاوه هن اهو رومال به اتي پيل ڏٺو، جيڪو عيسيٰ جي مٿي تي ويڙهيل هو. پر اهو ٻئي هنڌ جدا ويڙهيو پيو هو. ٨) تنهن کان پوءِ اهو پيو شاگردم جيڪو پطرس کان اڳي قبر تي پهتو هو، سو به قبر ۾ گهڙي ويو. هن سڀ ڪجهه ڏٺو ۽ ايمان آندائين. ٩) شاگردن اڃا تائين اها پاڪ لکت نه سمجهي هئي ته عيسيٰ کي مٿن مان جيئرو ٿي اٿڻو هو. ١٠) پوءِ اهي شاگرد موتي پنهنجي پنهنجي گهر هليا ويا.

مريم مگدلينيءَ کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۲۸:۹-۱۰، مرقس ۱۶:۹-۱۱)

١١) مريم قبر جي ٻاهران بيٺي رنو. روئندي روئندي هن نوڙي قبر ۾ نهاريو ٻه ملائڪ نوراني پوشاڪ سان انهيءَ جاءِ تي ويٺا آهن جتي عيسيٰ جو ميت رکيل هو. هڪ سيرانديءَ کان ۽ ٻيو پيرانديءَ کان ويٺو هو. ١٢) انهن پڇيس ته ”اي مائي! روئين ڇو ٿي؟“ هن ورائيو ته ”اهي منهنجي خداوند کي کڻي هليا ويا آهن ۽ خبر ئي ڪانهي ته کيس ڪڍي وڃي رکيو اٿن.“ ١٣) هن ائين چئي اڃا پٺيان نهاريو ته عيسيٰ کي اتي بيٺل ڏٺائين، پر سڃاتائين ڪين ته هو ڪو عيسيٰ آهي. ١٤) عيسيٰ چيس ته ”اي مائي! ڇو ٿي روئين؟ ڪنهن کي ٿي ڳولين؟“ مريم سمجهيو ته هي ڪو باغ جو مالهي آهي، سو چيائين ته ”سائين! جيڪڏهن تون هن کي هتان کڻي ويو هجين ته پلائي ڪري ٻڌاءِ ته کيس ڪڍي وڃي رکيو اٿي، ته آءُ وڃي اتان کڻي اچانس.“ ١٥) عيسيٰ چيس ته ”مريم!“ تنهن تي مريم ڦري عبرانيءَ ۾ چيس ته ”ربوني!“ يعني ”اي منهنجا استاد!“ ١٦) عيسيٰ کيس چيو ته ”مون کي

هت نه لاءِ چاڪاڻ ته آءُ اڃا مٿي پيءُ وٽ موٽي نه ويو آهيان. پر تون منهنجن پائرن وٽ وڃ ۽ کين ٻڌاءِ ته آءُ مٿي موٽي وڃان ٿو پنهنجي پيءُ ۽ اوهان جي پيءُ ڏانهن، پنهنجي خدا ۽ اوهان جي خدا ڏانهن. ” (۱۸) پوءِ مريم مگدلينيءَ اچي شاگردن کي اها ڳالهه ٻڌائي ته ”مون خداوند کي ڏٺو آهي.“ هن کين اهي ڳالهيون به ٻڌايون جيڪي خداوند ساڻس ڪيون هيون.

شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

(متي ۱۶: ۲۸-۲۰، مرقس ۱۶: ۱۶-۱۸، لوقا ۲۴: ۳۶-۴۹)

(۱۹) انهيءَ ساڳئي آچر جي ڏينهن شام جو جڏهن شاگرد يهودي اڳواڻن جي ڊپ کان در دروازا بند ڪيو ويٺا هئا ته عيسيٰ اچي سندن وچ ۾ بيٺو ۽ چيائين ته ”سلام.“ (۲۰) ائين چوڻ کان پوءِ هن شاگردن کي پنهنجا هٿ ۽ پاسو ڏيکاريو. تنهن تي عيسيٰ کي سڃاڻيندي ئي شاگرد خوشيءَ ۾ پرڃي ويا. (۲۱) تڏهن عيسيٰ وري چين ته ”سلام، جيئن پيءُ مون کي موڪليو آهي، تيئن آءُ به اوهان کي ٿو موڪريان.“ (۲۲) هن ائين چئي مٿن ڦوڪيو ۽ چيائين ته ”وٺو هي پاڪ روح.“ (۲۳) جيڪڏهن اوهين ماڻهن جا گناهه معاف ڪري ڇڏيندا ته کين معاف ڪيو ويندو، پر جيڪڏهن اوهين انهن کي معاف نه ڪندا ته کين معاف نه ڪيو ويندو.

توما کي ڏيکاري ڏيڻ

(۲۴) توما انهن ٻارهن شاگردن مان هڪڙو هو جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئا، سو عيسيٰ جي اچڻ مهل شاگردن سان گڏ نه هو. (۲۵) اهو جڏهن آيو ته ٻين شاگردن ٻڌايس ته ”اسان خداوند کي ڏٺو آهي.“ تنهن تي هن چيو ته ”جيستائين آءُ سندس هٿن ۾ ڪوڪن جا نشان نه ڏسندس ۽ ڪوڪن جي نشانن ۾ پنهنجي آڱر نه وجهندس ۽ سندس پاسي ۾ هٿ نه وجهندس، تيستائين آءُ اصل ڪونه مڃيندس.“

(۲۶) هفتي کان پوءِ شاگرد وري گهر ۾ گڏ ويٺا هئا. هن پيري توما به ساڻن گڏ ويٺو هو ۽ گهر جا در دروازا بند هئا ته عيسيٰ اچي سندن وچ ۾ بيٺو ۽

چيائين ته ”سلام.“ (۲۷) پوءِ هن توما کي چيو ته ”اڄ ۽ پنهنجي آگر هيڏانهن ڪري منهنجا هٿ ڏس ۽ پنهنجو هٿ هيڏانهن منهنجي پاسي ۾ وجهه. بي ايمان نه ٿي پر ايمان آڻ.“ (۲۸) تنهن تي توما چيس ته ”اي منهنجا خداوند! اي منهنجا خدا!“ (۲۹) عيسيٰ چيس ته ”تو مون کي ڏٺو آهي، تنهنڪري ايمان آندو اٿئي. پر سگهرا آهن اهي جيڪي ڏسڻ کان سواءِ ئي ايمان ٿا آڻين.“

هن ڪتاب جو مقصد

(۳۰) شاگردن جي روبرو عيسيٰ پيا به ڪيترائي معجزا ڪيا، جيڪي هن ڪتاب ۾ لکيل نه آهن. (۳۱) پر اهي انهيءَ لاءِ لکيل آهن ته جيئن اوهين ايمان آڻيو ته عيسيٰ ئي مسيح ۽ خدا جو فرزند آهي ۽ اهڙي ايمان آڻڻ سان اوهان کي هن جي نالي ۾ زندگي ملي.

ستن شاگردن کي ڏيکاري ڏيڻ

۲۱

① هن کان پوءِ عيسيٰ وري پنهنجن شاگردن کي گليل ڍنڍ جي ڪناري تي ڏيکاري ڏني. اهو هن طرح ٿيو ته (۲) شمعون پطرس، توما جنهن کي جاڙو به سڏيندا هئا، گليل جي قانا شهر وارو نٿن ايل، زبديءَ جا پٽ يعقوب ۽ يوحنا ۽ ٻه ٻيا به شاگرد پاڻ ۾ گڏ وينا هئا. (۳) تڏهن شمعون پطرس ٻين کي چيو ته ”آءٌ مڇي مارڻ وڃان ٿو.“ تنهن تي ٻين شاگردن چيس ته ”اسين به تو سان گڏجي ٿا هلون.“ پوءِ اهي وڃي ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا، پر انهيءَ رات ڪابه مڇي هٿ نه لڳن. (۴) جڏهن ڏينهن ٿيڻ تي هو ته عيسيٰ اچي ڪناري تي بيٺو، پر شاگردن نه سڃاتو ته هو ڪو عيسيٰ آهي. (۵) پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”اي جوانو! ڇا اوهان کي ڪجهه مليو؟“ هنن ورائيس ته ”ڪجهه به نه.“ (۶) هن انهن کي چيو ته ”پنهنجو چار ٻيڙيءَ جي ساڄي پاسي وجهو ته اوهان کي ڪجهه ملندو.“ تنهن تي انهن چار پاڻيءَ ۾ وڌو ۽ ايتريون ته مڇيون اچي ڦاٿيون جو اهي چڪي به نه پيا سگهن. (۷) پوءِ انهيءَ شاگرد جنهن سان عيسيٰ جو پيار هوم تنهن پطرس کي چيو ته ”اڙي، خداوند اٿئي.“ جڏهن شمعون پطرس ٻڌو ته ”اهو خداوند آهي.“ تڏهن جيئن ته هو

پنيءَ اگهاڙو هوم سو قميص چيله سان ٻڌندو مسيح سان ملڻ لاءِ هڪدم پاڻيءَ ۾ ٽپي پيو. ⑧ پر ٻيا شاگرد ٻيڙيءَ ۾ ئي مڇين سان پريل چار چڪيندا آيا، چالاڪيءَ جو اهي سڪيءَ کان ايترو پري ڪين هئا، رڳو هڪ سو ميٽرن جو ويڇو هو. ⑨ جڏهن اهي سڪيءَ تي پهتا ته انهن ڪوئلن جي باهه تي مڇي پيل ڏٺي ۽ اتي ماني به رکي هئي. ⑩ پوءِ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”جيڪي مڇيون ماريون اٿو تن مان ڪجهه کڻي اچو.“ ⑪ تنهن تي شمعون پطرس ٻيڙيءَ تي چڙهي ويو ۽ اهو چار سڪيءَ تي گهلي آيو، جيڪو وڏين مڇين سان پريل هو. چار ۾ ڪل هڪ سو ٽيونجاهه مڇيون هيون. جيتوڻيڪ ايتريون مڇيون هيون ته به چار نه ٿي ٿيو. ⑫ پوءِ عيسيٰ کين چيو ته ”اچي نيرن ڪريو.“ پر شاگردن مان ڪنهن کي به همت نه ٿي جو کڻي پڇيس ته ”تون ڪير آهين؟“ ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر هئي ته هو خداوند آهي. ⑬ پوءِ عيسيٰ آيو ۽ ماني کڻي انهن کي ڏنائين ۽ کين مڇي به ڏنائين. ⑭ اهو ٽيون دفعو هو جو عيسيٰ پنهنجي جيئري ٿي اٿڻ کان پوءِ شاگردن کي ڏيکاري ڏني هئي.

منهنجن رڍن کي چار

⑮ نيرن ڪرڻ کان پوءِ عيسيٰ شمعون پطرس کي چيو ته ”اي شمعون، يوحنا جا پٽ! ڇا تون مون سان هنن کان وڌيڪ پيار ڪرين ٿو؟“ هن وراڻيو ته ”هائو خداوند! تو کي خبر آهي ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ تنهن تي عيسيٰ چيس ته ”منهنجن گهٽن کي وڃي چار.“ ⑯ وري پيو دفعو عيسيٰ هن کي چيو ته ”اي شمعون، يوحنا جا پٽ! ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو؟“ هن وراڻيو ته ”هائو خداوند، تو کي خبر آهي ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ تنهن تي عيسيٰ کيس چيو ته ”منهنجن رڍن جي سنڀال ڪج.“ ⑰ وري ٽيون دفعو هن چيس ته ”اي شمعون، يوحنا جا پٽ! ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو؟“ تنهن تي پطرس کي ڏک ٿيو، چالاڪيءَ جو هن ٽيون دفعو کيس چيو هو ته ”ڇا تون مون سان پيار ڪرين ٿو.“ پوءِ پطرس چيس ته ”اي خداوند! تو کي سڀني ڳالهين جي خبر آهي ۽ تون چڱيءَ طرح ڄاڻين ٿو ته آءُ تو سان پيار ڪريان ٿو.“ عيسيٰ چيس ته ”پوءِ منهنجن رڍن کي وڃي چار.“ ⑱ آءُ تو کي سچ ٿو ٻڌايان ته جڏهن تون جوان هئين ته پنهنجو سندرو پاڻ ٻڌندو هئين ۽ جيڏانهن

تو کي وٽندو هو اوڏانهن گهمندو ڦرندو هئين. پر جڏهن تون پوڙهو ٿيندين تڏهن پنهنجا هٿ ڊگهيريبندين ۽ ڪو پيو تو کي چيلهه سان سندرو ٻڌي اوڏانهن وٺي ويندو جيڏانهن وڃڻ لاءِ تنهنجي دل نه چوندي. ” (۱۹) هن چوڻ مان عيسيٰ جو مطلب اهو هو ته پطرس ڪهڙي طرح دنيا مان لاڏاڻو ڪري خدا جو جلوو ظاهر ڪندو. پوءِ عيسيٰ چيس ته ”منهنجي پٺيان اچ.“

عيسيٰ ۽ پيا شاگرد

(۲۰) پطرس پٺ ورائي ڏٺو ته اهو شاگرد جنهن سان عيسيٰ جو پيار هوم سو پٺيان پيو اچي. انهيءَ شاگرد رات جي ماني کائڻ مهل به سندس سيني تي ٽيڪ ڏيئي پڇيو هوس ته ”خداوند! اهو ڪير آهي جيڪو تو کي پڪڙائيندو؟“ (۲۱) پطرس جڏهن هن کي ڏٺو تڏهن چيائين ته ”اي خداوند! هن جو ڪهڙو حال ٿيندو؟“ (۲۲) عيسيٰ ورائيو ته ”جيڪڏهن آءُ چاهيان ته هي ايستائين جيئرو رهي جيستائين آءُ موٽي نه اچان ته تنهن ۾ تنهنجو ڪهڙو واسطو؟ تون منهنجي پٺيان اچ.“ (۲۳) ان کان پوءِ سڀني ايمان وارن ۾ اها ڳالهه مشهور ٿي ويئي ته اهو شاگرد ڪڏهن به نه مرنڊو. جيتوڻيڪ عيسيٰ انهيءَ شاگرد کي ائين ڪونه چيو هو ته ”تون مرندين ئي ڪونه.“ پر هين چيو هئائين ته ”جيڪڏهن آءُ چاهيان ته هي ايستائين جيئرو رهي جيستائين آءُ موٽي نه اچان ته تنهن ۾ تنهنجو ڪهڙو واسطو.“

(۲۴) هي اهو شاگرد آهي جيڪو انهن ڳالهين جي شاهدي ٿو ڏئي ۽ اهي ڳالهيون لکيون به اٿس ۽ اسان کي خبر آهي ته سندس شاهدي سچي آهي.

پڄاڻي

(۲۵) ٻيون به گهڻيون ئي ڳالهيون آهن جيڪي عيسيٰ کيون هيون. اهي جيڪڏهن هڪڙي هڪڙي ڪري ويهي لکجن ها ته آءُ سمجهان ٿو ته ايترا ته ڪتاب لکجي وڃن ها جو هوند دنيا ۾ نه سمائجي سگهن ها.

رسولن جا ڪم

لوقا رسول جي معرفت

تعارف

”رسولن جا ڪم“ نالي هي پاڪ ڪتاب لوقا طبيب ۾ جيڪو عيسيٰ مسيح جي شاگردن مان هڪ هو، تنهن جي معرفت مليل خوشخبري جو وڌيڪ سلسليوار حصو آهي. انهيءَ جو مکيه مقصد هي ٻڌائڻ آهي ته عيسيٰ مسيح جي پهرين شاگردن پاڪ روح جي رهنمائيءَ هيٺ سندس متعلق خوشخبريءَ کي يروشلم ۾، سڄي يهوديه ۽ سامريه ۾ بلڪ سڄيءَ دنيا ۾ ڪيئن پهچايو (۸:۱). هن ۾ اهو به ٻڌايل آهي ته ماڻهن ڪيئن مسيح تي ايمان آندو جيئن ته شروعات يهودين کان ٿي ۽ آخرڪار دنيا جي ٻين حصن جا ماڻهو به مسيحيٽ ۾ شامل ٿي ويا. هن ڪلام ۾ اطمينان ڏياريندي پڙهندڙن کي يقين دهائي ڪرائي ويئي آهي ته مسيح جا پوئلڳ رومي سلطنت لاءِ تخريبي سياسي انديشو نه هئا ۽ اها به ته مسيحيٽ ۾ ئي يهودي مذهب جو پوراڻو هو.

”رسولن جا ڪم“ کي ٽن اهم حصن ۾ ورهائي سگهجي ٿو، جيڪي انهيءَ هميشه وسيع ٿيندو رهندڙ علائقي جو عڪس پيش ٿا ڪن، جنهن ۾ عيسيٰ مسيح متعلق خوشخبريءَ جو اعلان ڪيو ويو هو ۽ ڪليسيا قائم ڪئي ويئي هئي، يعني:

۱. يروشلم شهر ۾ مسيحيٽ جي شروعات، جيڪا عيسيٰ مسيح جي مٿي چڙهي وڃڻ کان بعد ٿي.
۲. يهوديه ۽ سامريه ۾ ڦهلاءُ.
۳. يونوج سمنڊ واري علائقي ۾ روم تائين ڦهلاءُ.

”رسولن جا ڪم“ جي اهم خاصيت پاڪ روح جي سرگرمي آهي، جيڪو يروشلم ۾ عيد پنتيڪوسٽ واري ڏينهن ايمان آڻيندڙن تي زور سان نازل ٿي ٿو ۽ اهي سندس قدرت سان ڀرپور ٿين ٿا. ان کان علاوه انهن واقعن ۾ جيڪي هن پاڪ ڪتاب ۾ ڄاڻايل آهن، پاڪ روح ڪليسيا ۽ انهيءَ جي اڳواڻن جي رهنمائي ڪرڻ ۽ کين سگهارو ڪرڻ کي پڻ جاري رکي ٿو. مسيحييت جي اوائلي پيغام جو خلاصو ڪيترن ئي خطبن ۾ آيل آهي ۽ جيڪي واقعا ”رسولن جا ڪم“ ۾ لکيل آهن سي ايمان آڻيندڙن جي زندگيءَ ۾ ۽ ڪليسيا جي رفاقت ۾ انهيءَ پيغام جي قوت ڏيکارين ٿا.

سڀا

۲۶-۱:۱	شاهديءَ لاءِ تياري
۱۴-۱:۱	۱. عيسيٰ مسيح جو آخري حڪم ۽ واعدو
۲۶-۱۵:۱	۲. يهوداه شاگرد جو جاءِ نشين
۳:۸-۱:۲	يروشل ۾ شاهدي
۲۵:۱۲-۴:۸	يهوديه ۽ سامريه ۾ شاهدي
۳۱:۲۸-۱:۱۳	پولس رسول جي خدمت
۲۸:۱۴-۱:۱۳	۱. پهريون تبليغي سفر
۳۵-۱:۱۵	۲. يروشلم ۾ رسولن ۽ بزرگن جي گڏجاڻي
۲۲:۱۸-۳۶:۱۵	۳. ٻيو تبليغي سفر
۱۶:۲۱-۲۳:۱۸	۴. ٽيون تبليغي سفر
	۵. پولس رسول جو يروشلم، قيصريه ۽ روم ۾ قيد
۳۱:۲۸-۱۷:۲۱	ٿيڻ

رسولن جا ڪم

لوقا رسول جي معرفت

پاڪ روح جي موڪلڻ جو واعدو

①-② محترم ٿوفلس:

مون پنهنجي پهرين ڪتاب ۾ اهي سڀ ڳالهيون لکيون آهن، جيڪي عيسيٰ پنهنجي ڪم شروع ڪرڻ کان وٺي آسمان ڏانهن ڪڍي وڃڻ تائين ڪيون ۽ سيڪاريون. هن آسمان ڏانهن ڪڍي وڃڻ کان اڳ ۾ پاڪ روح جي وسيلي انهن ماڻهن کي هدايتون ڏنيون، جن کي پنهنجا رسول ڪري چونديائين. ③ هن پنهنجي موت کان پوءِ انهن کي پاڻ ڏيکاريو ۽ ڪيتريون ئي ثابتيون ڏنائين ته هو جيئرو آهي. هن چاليهن ڏينهن تائين انهن کي ڪيترائي دفعا پاڻ ڏيکاريو ۽ ساڻن خدا جي بادشاهت بابت ڳالهايائين. ④ هڪڙي دفعي جڏهن هو سڀيئي اچي گڏ ٿيا ته هن کين تاڪيد ڪري چيو ته ”يروشلم نه ڇڏجو بلڪ منهنجي پيءُ جي ڪيل واعدي جي پوري ٿيڻ جو انتظار ڪجو جنهن بابت مون اوهان کي ٻڌايو هو. ⑤ يحييٰ پاڻيءَ سان بپتسما ڏني هئي پر اوهان کي ٿورن ڏينهن کان پوءِ پاڪ روح سان بپتسما ڏني ويندي.“

عيسيٰ جو آسمان ڏانهن ڪڍي وڃڻ

⑥ ٻئي دفعي جڏهن اهي سڀيئي وري اچي گڏ ٿيا ته انهن عيسيٰ کان پڇيو ته ”خداوند، بني اسرائيل کي بادشاهت موندائي ڏيڻ جو وقت اچي ويو آهي ڇا؟“ ⑦ عيسيٰ انهن کي چيو ته ”وقت ۽ ڏينهن منهنجي پيءُ پنهنجي اختياريءَ سان مقرر ڪري ڇڏيا آهن، تن کي ڄاڻڻ اوهان جو ڪم ناهي.“

⑧ پر جڏهن پاڪ روح اوهان تي نازل ٿيندو تڏهن اوهان کي طاقت ملندي ۽ اوهين يروشلم ۾ سڄي يهوديه ۽ سامريه ۾ بلڪ سڄي دنيا ۾ منهنجا شاهد ٿيندا. ” ⑨ اڃا هن ايترو مس چيو ته هو انهن جي ڏسندي ئي آسمان ڏانهن ڪڇي ويو ۽ هڪڙي ڪڪر جي اوت ۾ سندن نظر کان غائب ٿي ويو. ⑩ جيئن ته هو مٿي وڃي رهيو هو ۽ انهن جون اکيون آسمان ۾ ئي کتل هيون ته اوچتو ئي ٻه ماڻهو نوراني پوشاڪ سان هنن جي ڀرسان اچي بيٺا. ⑪ انهن چيو ته ”اي گليليو! اوهين آسمان ڏانهن ڇو بيٺا نهاريو؟ اهو عيسيٰ، جو اوهان وٽان آسمان ڏانهن ڪڇي ويو آهي، سو جيئن اوهان هن کي آسمان ڏانهن ويندي ڏٺو تيئن هو وري موٽي ايندو.“

يهوداه جي جاءِ تي متياھ کي رسول چونڊڻ

⑫ پوءِ رسول زيتون نالي ٽڪر کان موٽي يروشلم شهر ۾ آيا، جيڪو اٽڪل هڪ ڪلوميٽر جيترو پري آهي. ⑬ اهي شهر ۾ داخل ٿيا ۽ مٿي ان ماڙيءَ تي ويا جتي اهي رهيل هئا. اهي پطرس، يوحنا، يعقوب، اندرياس، فلپس، توما، برٿلمئي، مٿي، حلفيءَ جو پٽ يعقوب، شمعون قومپرست ۽ يعقوب جو پٽ يهوداه هئا. ⑭ اهي سڀ گهڻو ڪري گڏجي دعا گهرندا هئا ۽ ساڻن عيسيٰ جي ماءُ مريم سميت ڪي عورتون ۽ عيسيٰ جا ڀائر به هئا. ⑮ هڪڙي ڏينهن جڏهن اٽڪل هڪ سؤ ويهه جڻا اچي گڏ ٿيا، تڏهن پطرس ڀائرن جي وچ ۾ اٿي بيٺو ۽ چيائين ته ⑯ ”اي منهنجا ڀائرو ۽ ڀينرون! انهيءَ پاڪ لکت جو سچو ثابت ٿيڻ ضروري هوم جنهن ۾ پاڪ روح دائود جي معرفت اڳي ئي يهوداه بابت ٻڌائي ڇڏيو هوم جيڪو عيسيٰ کي پڪڙڻ وارن جي رهنمائي ڪندڙ هو. ⑰ يهوداه اسان جي ئي ٽولي مان هوم ڇاڪاڻ ته اسان جي ڪم ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ کيس به چونڊيو ويو هو.“

⑱ يهوداه جيڪي پيسا پنهنجي بچڙي ڪم جي عيوض ورتا هئا تنهن مان هڪ ميدان خريد ڪيائين جتي هو اونڌو ٿي ڪري پيوم سندس پيٽ

①: ۸ مت ۱۹: ۲۸ م ۱۶: ۱۵، لو ۲۴: ۴۷-۴۸ ۹: ۱ م ۱۶: ۱۹، لو ۲۴: ۵۰-۵۱

②: ۱۳ مت ۱۰: ۲-۴ م ۳: ۱۶-۱۹، لو ۶: ۱۴-۱۶ ۱۶: ۱ يو ۱۳: ۱۸، زب ۴۱: ۹

③: ۱۸-۱۹ مت ۲۷: ۳-۸

ڦاٽي پيو ۽ آندا ٻاهر نڪري آيس. ①۹ جڏهن يروشلم جي سڀني ماڻهن اهو ٻڌو ته انهن پنهنجي ٻوليءَ ۾ ان زمين کي اڪالديمي سڏيو جنهن جي معنيٰ آهي ”رت جو ميدان.“

②۰ پطرس وڌيڪ چيو ته ”چالاءِ جو زبور ۾ لکيل آهي ته

’شل انهيءَ جو گهر ويران ٿي،

۽ منجهس ڪوبه نه رهي.’

هي به لکيل آهي ته

’شل ڪو پيو هن جي خدمت جي جاءِ وٺي.’

②۱-②۲ تنهنڪري اهو ضروري آهي ته هڪ اهڙو ماڻهو چونڊجي، جيڪو

خداوند عيسيٰ جي وري جيئري ٿيڻ جي شاهدي ڏئي. اهو اهڙو هئڻ گهرجي

جيڪو اسان سان انهيءَ ساري وقت ۾ گڏ رهيو هجي، جنهن ۾ خداوند

عيسيٰ اسان سان هوم يعني سندس يحيٰ کان بپتسما وٺڻ کان وٺي آسمان

ڏانهن ڪڇي وڃڻ تائين.“

②۳ سو انهن ٻن ماڻهن جا نالا پيش ڪيا هڪڙو يوسف، جنهن کي

برسبا عرف يوسفس به سڏيندا هئا ۽ ٻيو متياه. ②۴ پوءِ انهن دعا گهري ته ”اي

خداوند! تون سڀني ماڻهن جي دلين کي ڄاڻين ٿو، سو اسان کي ٻڌاءِ ته

تو هنن ٻن مان ڪنهن کي چونڊيو آهي ته ②۵ اهو رسول جي اها جاءِ وٺي،

جنهن تان يهوداه خارج ٿيو ۽ پنهنجيءَ جاءِ ڏانهن هليو ويو.“ ②۶ پوءِ انهن

ٻنهي جي لاءِ ڀڪا وڌائون. ڀڪو متياه جي نالي نڪتو ۽ هو يارهن رسولن

جي ٽولي ۾ شامل ڪيو ويو.

ڀاڪ روح جو نازل ٿيڻ

① جڏهن عيد پنتيڪُست جو ڏينهن آيو تڏهن سڀني ايمان وارا اچي

هڪڙي هنڌ گڏ ٿيا. ② اوچتو ئي آسمان مان هڪ آواز آيو ۽ اهو آواز

تيز هوا جي گهوگهت جهڙو هو ۽ جنهن جاءِ ۾ اهي ويٺا هئا سا سڄي انهيءَ

آواز سان پر جي ويئي. ③ انهن کي باهه جهڙيون چيون نظر آيون جيڪي ڌار

۲:۱ زب ۲۵:۶۹، ۸:۱۰۹، ۲۱:۱-۲۲ مت ۱۶:۳، مر ۹:۱، ۱۹:۱۶، لو ۲۱:۳

۵۱:۲۴ ۱:۲ لاو ۱۵:۲۳-۲۱، شر ۱۱-۹:۱۶

ڌار ٿي هر هڪ تي اچي وٺيون. ④ اهي سڀئي پاڪ روح سان پرڃي ويا ۽ انهيءَ جي قدرت سان ڌاريون ٻوليون ڳالهائڻ لڳا.

⑤ دنيا جي هر هڪ ملڪ مان ديندار يهودي يروشلم ۾ تڪيل هئا.

⑥ جڏهن انهن اهو آواز ٻڌو ته هڪ وڏو ميڙ اچي گڏ ٿيو. هو سڀئي حيران ٿي ويا ۽ چالاڪيءَ جو هر هڪ انهن کي پنهنجي پنهنجي ٻوليءَ ۾ ڳالهائيندي ٻڌو. ⑦ انهن کي حيرت وٺي ويئي ۽ عجب ۾ پئجي چوڻ لڳا ته ”هي ماڻهو جيڪي ائين ٿا ڳالهائين، ڇا اهي سڀ گليلي نه آهن؟“ ⑧ پوءِ ڪيئن اسان مان هر ڪو انهن کان پنهنجي پنهنجي مادري زبان ٿو ٻڌي؟ ⑨ جيتوڻيڪ اسين پارٿي، ميدي، عيلامي، ميستاميا، يهوديه، ڪپدڪيام، پنطس، ايشيا، ⑩ فروگيام، پمفوليام، مصر ۽ ليا ۾ ڪرني شهر جي آس پاس رهندڙ آهيون. ان کان سواءِ رومي مسافر ⑪ جيڪي يهودي توڙي سندن نوان مريد آهن ۽ اسان مان ڪي ڪريتي ۽ عرب آهن ته به اسين انهن کي پنهنجين پنهنجين ٻولين ۾ خدا جي وڏن وڏن ڪمن جو بيان ڪندي ٿا ٻڌون.“ ⑫ سڀئي حيران ٿي ويا ۽ مونجهڪاري وڃان هڪٻئي کان پڇڻ لڳا ته ”هن جو مطلب ڇا آهي؟“ ⑬ پر پيا وري انهن تي ٺٺوليون ڪري چون پيا ته ”هي سڀ نشي ۾ آهن.“

پطرس جو پيغام

⑭ پوءِ پطرس ٻين يارهن رسولن سان گڏ اتي بيٺو ۽ وڏي آواز ۾ ماڻهن سان ڳالهائيندي چيائين ته ”اي يهودي دوستو ۽ پيا سڀئي يروشلم جا رهاڪو! جيڪي آءُ چوان ٿو سو ڪن ڏيئي ٻڌو. ⑮ هي ماڻهو نشي ۾ نه آهن جيئن اوهين سمجهو ٿا، چوٽه ڏينهن جو اڃا پهريون پهر مس پورو ٿيو آهي. ⑯ پر هيءَ اها ڳالهه آهي جيڪا يوايل نبيءَ جي معرفت چئي ويئي آهي ته

⑰ خدا فرمائي ٿو ته

’پوين ڏينهن ۾ هيئن ٿيندو جو
 آءُ پنهنجو روح سڀني ماڻهن تي نازل ڪندس.
 اوهان جا پٽ ۽ ڌيئرون اڳڪٿيون ڪنديون

اوهان جا جوان روياءَ ڏسندا
۽ اوهان جا پوڙها خواب ڏسندا.
⑱ بلڪ انهن ڏينهن ۾

آءُ پنهنجن ٻانهن ۽ ٻانهين تي
پنهنجو روح نازل ڪندس
۽ اهي به اڳڪٿيون ڪندا.

⑲ آءُ مٿي آسمان ۾ عجب جهڙا ڪم
۽ هيٺ زمين تي معجزا ڏيکاريندس،
جهڙوڪ: رت ۾ باهه ۽ دونهن جو غبار.

⑳ خدا جي عظيم ۽ جلويدار ڏينهن جي اچڻ کان اڳ ۾
سج ڪارائتو ٿي ويندو

۽ چند رت جهڙو ڳاڙهو ٿي پوندو.

㉑ پوءِ جيڪوبه خدا جو نالو وٺندو
تنهن کي ئي چوٽڪارو ملندو.

㉒ اي بني اسرائيلو! هي ڌيان سان ٻڌو ته عيسيٰ ناصري اهو ماڻهو هو
جنهن کي خدا اوهان لاءِ مقرر ڪيو ۽ اوهان هن کي معجزا نشانين ۽ عجب
جهڙا ڪم ڪندي ڏٺو، جيڪي خدا هن جي هٿان ڪرايا. توهين اهو چڱيءَ
طرح ڄاڻو ٿا. ㉓ خدا جي اڳي ئي ڪيل فيصلي ۽ علم موجب عيسيٰ کي
اوهان جي حوالي ڪيو ويو، ته جيئن اوهان هن کي گنهگار ماڻهن جي هٿان
صليب تي چاڙهي ڪوڪا هٿائي ماريو. ㉔ پر خدا هن کي مٿن مان وري
جيئرو ڪيو ۽ کيس موت جي ڏڪن کان آزاد ڪيو، ڇاڪاڻ ته اهو ناممڪن
هو جو موت کيس قيد ڪري. ㉕ چوٽه دائود هن بابت چيو آهي ته

’مون خداوند کي هر وقت پنهنجي اڳيان ڏٺو،

ڇالاءِ جو هو منهنجي ساڄي پاسي آهي،
انهيءَ لاءِ ته جيئن آءُ نه گهٻرايان.

㉖ تنهنڪري منهنجي دل خوش آهي

۲۳:۲ مت ۲۴:۲ ۳۵:۲۴ ۲۴:۱۵ ۳۳:۲۳ ۱۸:۱۹ ۲۴:۲ مت ۲۸:۵-۶

۱۱-۸:۱۶ ۲۵:۲-۲۸ زب ۵:۲۴ ۶:۱۶ لو ۵:۲۴

۽ منهنجي زبان خوشيءَ سان ڳالهائي ٿي.
بلڪ منهنجو جسم به اميد ۾ رهندو.

۲۷) ڇالاءِ جو تون منهنجي روح کي
عالم ارواح ۾ ڇڏي نه ڏيندين،
نڪي پنهنجي پاڪ پانهي کي ڳرڻ سڙڻ ڏيندين.
۲۸) تو مون کي زندگيءَ جون واٽون ڏيکاريون،
۽ تون مون کي پنهنجو ديدار ڪرائي
خوشيءَ سان ٽنڀار ڪندين.

۲۹) اي پائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي بابي دائود بابت ڪليو ڪلايو ٻڌايان
تو ته هو مري ويو ۽ دفن ڪيو ويو ۽ سندس قبر اسان وٽ اڄ تائين موجود
آهي. ۳۰) هو نبي هو ۽ خبر هيس ته خدا هن سان انهيءَ ڳالهه جو قسم ڪئي
واعدو ڪيو هو ته 'آءُ تنهنجي اولاد مان هڪڙي کي تخت تي ويهاري ڏيندس.'
۳۱) دائود اڳي ئي ڄاتو پئي ته خدا ڇا ڪندو تنهنڪري هن مسيح جي وري
جيئري ٿيڻ بابت پيشنگوي ڪندي هيئن چيو ته
'نڪي هو عالم ارواح ۾ ڇڏيو ويندو،
نڪي سندس جسم ڳري سڙي ويندو.'

۳۲) انهيءَ ئي عيسيٰ کي خدا جياريو ۽ اسين سڀ ان ڳالهه جا شاهد
آهيون. ۳۳) هو خدا جي ساڄي پاسي ڏانهن سربلند ڪيو ويو آهي ۽ سندس
پيءُ جي ڪيل واعدي موجب کيس پاڪ روح مليو آهي. هن خدا جي اها
بخشش هيئن اسان تي نازل ڪئي آهي، جنهن جو اثر اوهين هاڻي ڏسو ۽ ٻڌو
ٿا. ۳۴) ڇالاءِ جو دائود پاڻ آسمان ڏانهن ڪڇي نه ويو پر هن چيو ته
'خداوند منهنجي خداوند کي چيو ته

”تون منهنجي ساڄي پاسي ويهه“

۳۵) جيستائين آءُ تنهنجي دشمنن کي

تنهنجي پيرن جي صندلي نه ڪريان.“

۳۶) اي بني اسرائيل قوم! پڪ ڄاڻو ته خدا انهيءَ عيسيٰ کي، جنهن کي
اوهان صليب تي چاڙهي ڪوڪا هنيا، خداوند ۽ مسيح به ڪيو آهي.“

③۷ جڏهن ماڻهن اهو ٻڌو ته اها ڳالهه سندن دلين ۾ چپي ويئي ۽ پطرس ۽ ٻين رسولن کي چيائون ته ”پائرو! اسين هاڻي ڇا ڪريون؟“ ③۸ تنهن تي پطرس کين چيو ته ”اوهين سڀ توبه ڪريو ۽ عيسيٰ مسيح جي نالي تي بپتسما وٺو ته جيئن اوهان جا گناهه بخشيا وڃن ۽ اوهان کي خدا جي بخشش يعني پاڪ روح ملي. ③۹ ڇالاءِ جو خدا جو واعدو اوهان جي لاءِ اوهان جي ٻارن جي لاءِ ۽ انهن سڀني جي لاءِ به آهي جيڪي پري آهن ۽ جن کي خداوند اسان جو خدا پاڻ ڏانهن سڏيندو.“

④۰ پطرس انهن کي ٻيون به گهڻيون ئي ڳالهيون ٻڌايون ۽ کين خبردار ڪيائين ته ”پاڻ کي هن بچڙي زماني کان بچايو.“ ④۱ انهن مان ڪيترن ئي هن جي پيغام کي قبول ڪيو ۽ بپتسما ورتائون. انهيءَ ڏينهن اٽڪل ٽي هزار ماڻهو هنن جي ٽولي ۾ شامل ٿي ويا. ④۲ انهن پنهنجو وقت رسولن کان سکڻ، هڪ ٻئي جي صحبت ۾ رهڻ، گڏجي ماني کائڻ ۽ دعا گهرڻ ۾ گذاريو.

ايمان آڻيندڙن جي زندگي

④۳ رسولن ڪيترائي معجزا ۽ عجب جهڙا ڪم ڪيا، سو انهيءَ ڪري هر هڪ کي خدا جو خوف ٿيڻ لڳو. ④۴ جن ايمان آندو سي سڀ گڏ گذارڻ لڳا ۽ هڪٻئي جي شين ۾ ڀائيوار ٿي رهندا هئا. ④۵ اهي پنهنجو مال ملڪيت وڪڻي پيسا پاڻ ۾ ورهائيندا هئا ۽ هر هڪ کي پنهنجي گهرج آهر ملندو هو. ④۶ اهي هر روز هڪ ٻئي ۾ گڏ ٿيندا هئا ۽ پنهنجن گهرن ۾ خوشي ۽ دل جي صفائيءَ سان گڏجي ماني کائيندا هئا. ④۷ هو خدا جي واکاڻ ڪندا هئا ۽ سڀني ماڻهن ۾ عزت هين. سو خدا سندن ٽولي ۾ روزانو انهن کي شامل ڪندو رهندو هو جن کي چونڪارو ملندو هو.

منڊي ماڻهو کي شفا ملڻ

① هڪڙي ڏينهن ٽپهريءَ جي مهل پطرس ۽ يوحنا هڪٻئي جي عبادت ڪرڻ ويا. ② اتي سهڻي نالي دروازي وٽ هڪ ڄائي ڄم کان منڊو ويٺو هو جنهن کي روزانو دروازي وٽ انهيءَ لاءِ ويهاريندا هئا ته هو هڪ

۾ ايندڙ ماڻهن کان پني. ③ هن جڏهن پطرس ۽ يوحنا کي هيڪل ۾ ويندي ڏٺو ته انهن کان به خيرات گهريائين. ④ تنهن تي انهن هن ڏانهن چتائي ڏنو ۽ پطرس چيس ته ”اسان ڏانهن نهار.“ ⑤ سو هن انهن ڏانهن نهاريو ۽ سمجهيائين ته اهي کيس ڪجهه ڏيندا. ⑥ پطرس هن کي چيو ته ”مون وٽ سون چاندي ته ڪونهي، پر آءُ تو کي اهو ڪجهه ڏيندس جيڪو مون وٽ آهي، ته پوءِ اُت ۽ عيسيٰ مسيح ناصريءَ جي نالي گهر ڦر.“ ⑦ پوءِ هن ان کي ساڄي هٿ کان وٺي اٿاريو. انهيءَ دم ان ماڻهوءَ جا پير ۽ مُرا مضبوط ٿي ويا. ⑧ هو تپ ڏيئي اٿي بيٺو ۽ گهمڻ ڦرڻ لڳو. پوءِ هو انهن سان گڏ گهمندو ٿي ڏيندو ۽ خدا جي واکاڻ ڪندو هيڪل ۾ ويو. ⑨ سڄيءَ خلق هن کي گهمندي ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي ڏٺو. ⑩ انهن هن کي سڃاتو ته هي اهو پينو فقير آهي، جيڪو هيڪل جي سهڻي دروازي وٽ ويٺو پوندو هو. اهي سڀئي هن کي ڏسي عجب ۽ حيرت ۾ پئجي ويا.

پطرس جو هيڪل ۾ تبليغ ڪرڻ

⑪ اڃا هو پطرس ۽ يوحنا کي جهليو بيٺو هو ته سڀئي ماڻهو ڏاڍي حيرت ۾ پئجي انهيءَ وراڻدي ۾ اچي گڏ ٿيا جنهن کي سليمان وراڻدو ڪري سڏيندا آهن. ⑫ جڏهن پطرس اهو حال ڏٺو ته انهن ماڻهن کي چيائين ته ”اي بني اسرائيلو! هن ماڻهوءَ تي عجب ڇو ٿو لڳيو؟ اسان ڏانهن گهوري ڇو ٿا نهاريو؟ ڇا اسان هن کي پنهنجيءَ قدرت ۽ دينداريءَ جي ڪري گهمڻ جي طاقت ڏني آهي؟ ⑬ ابراهيم اسحاق ۽ يعقوب جي خدا ۽ اسان جي وڏن جي خدا پنهنجي ٻانهي عيسيٰ کي جلال بخشيوم پر اوهان هن کي پڪڙايو ۽ کيس پلاطس جي درٻار ۾ رد ڪيو، جيتوڻيڪ پلاطس هن کي ڇڏي ڏيڻ جو ارادو ڪيو هو. ⑭ هو پاڪ ۽ سچا هوم پر اوهان کيس رد ڪري هڪ خونيءَ کي آزاد ڪرڻ جو عرض ڪيو. ⑮ اهڙيءَ طرح اوهان زندگيءَ جي مالڪ کي ماري ڇڏيو. پر خدا کيس مٿن مان وري جيئرو ڪيو ۽ اسين هن ڳالهه جا شاهد آهيون. ⑯ اها عيسيٰ جي نالي جي قدرت ۽ مٿس ايمان ٿي

۱۲:۳ خر ۱۵:۳ مت ۱۴:۲ ۱۵:۲۳-۲۳ مر ۱۴:۱۵-۱۶ لو ۱۳:۲۳-۲۳

يو ۱۲:۱۹-۱۵

آهي جنهن هن منڊي ماڻهوءَ کي گهمڻ جي طاقت ڏني، جنهن کي اوهين ڏسو ۽ سڃاڻو ٿا. اهو عيسيٰ جو نالو ۽ مٿس ايمان ئي آهي، جنهن هن کي چڱو پلو ڪيو ۽ اوهين پاڻ هن کي چڱيءَ طرح ڏسي سگهو ٿا.

①۷ اي پائرو ۽ پيرون! هاڻي آءُ ڄاڻان ٿو ته اوهان ۽ اوهان جي اڳواڻن جيڪي ڪجهه عيسيٰ سان ڪيو، سو اڻڄاڻائيءَ جي ڪري ڪيو. ①۸ اهڙيءَ طرح خدا جيڪو اڳي سڀني نبين جي معرفت چيو هو ته 'سندس مسيح تڪليفون سهندوم' سو سچ ثابت ٿيو. ①۹ تنهنڪري توبه ڪريو ۽ خدا ڏانهن اچو ته اوهان جا گناهه مٽجي وڃن. ②۰ تان ته خداوند جي حضور مان تازگيءَ جا ڏينهن اچن ۽ هو عيسيٰ کي موڪلي جيڪو اوهان لاءِ اڳي ئي مسيح مقرر ٿيل آهي. ②۱ هو تيسڻائين ضرور آسمان ۾ رهندوم جيستائين سڀني ڳالهين جي وري نئين سر ٿيڻ جا ڏينهن اچن، جن بابت خدا پنهنجي پاڪ نبين جي معرفت گهڻو اڳي چيو هو. ②۲ ڇاڪاڻ ته موسيٰ چيو هو ته 'خداوند اوهان جو خدا اوهان لاءِ اوهان مان هڪ مون جهڙو نبي موڪليندو. اهو جيڪي به ڳالهيون اوهان کي ٻڌائي سي سڀ ٻڌجو. ②۳ جيڪوبه انهيءَ نبيءَ جون ڳالهيون نه ٻڌندوم سو سندس قوم کان ڌار ڪري برباد ڪيو ويندو.' ②۴ سموئيل کان وٺي جيڪي به نبي آيا، تن مان جن جن به اڳڪٿي ڪئي تن سڀني هنن ڏينهن جو ذڪر ڪيو آهي. ②۵ اوهين انهن نبين جا وارث ۽ انهيءَ عهد جا شريڪ آهيو جيڪو خدا اوهان جي ابن ڏاڏن سان ڪيو هو، جيئن هن ابراهيم کي چيو ته 'تنهنجي اولاد جي وسيلي دنيا جي سڀني قومن کي برڪت ملندي.' ②۶ انهيءَ ڪري خدا پنهنجو پانهو چونڊي پهريائين اوهان ڏانهن موڪليو ته هو اوهان کي اها برڪت ڏئي جو اوهين سڀني بچڙين کان منهن موڙيو.

پطرس ۽ يوحنا جي گرفتاري

① اڃا پطرس ۽ يوحنا رسول ماڻهن سان ڳالهايو ئي بيٺي ته ڪاهن ۾ هڪل جو صوبيدار ۽ صدوقي انهن تي چڙهي آيا. ② اهي اچي مٿن ڪاوڙيا، ڇاڪاڻ جو هنن عيسيٰ جو مثال ڏيئي ماڻهن کي تعليم پئي ڏني

تہ مثلن کي وري جيئرو ڪيو ويندو. ③ سو هنن رسولن کي پڪڙيو، پر جيئن تہ سانجهي ٿي ويئي هئي، تنهنڪري ٻئي ڏينهن صبح تائين هنن کي جيل ۾ رهايو ويو. ④ تنهن هوندي به پيغام ٻڌندڙن مان ڪيترن ئي ايمان آندو. اهڙيءَ طرح ايمان آڻيندڙن جي جماعت جو تعداد اٽڪل پنج هزار ٿي ويو.

⑤ ٻئي ڏينهن صبح جو يهودين جا اڳواڻ، بزرگ ۽ شريعت جا عالم اچي يروشلم ۾ گڏ ٿيا. ⑥ وڏو سردار ڪاهن حنا ۽ هن سان گڏ قانفام يوحنا، سڪندر ۽ ٻيا جيڪي سردار ڪاهن جا مت مائٽ هئا سي به اتي موجود هئا. ⑦ انهن پطرس ۽ يوحنا کي پنهنجي اڳيان بيهاري پڇيو ته ”ڪنهن جي قدرت سان يا ڪنهن جي نالي تي اوهان اهو ڪم ڪيو آهي؟“ ⑧ تنهن تي پطرس پاڪ روح سان پر جي چوڻ لڳو ته ”اي امت جا حاڪمو ۽ بزرگو! ⑨ جيڪڏهن اڄ اسان کان پڇا ٿي ٿئي ته اسان منڊي ماڻهو سان ڇو چڱائي ڪئي ۽ هو ڪيئن چڱو ڀلو ٿيو ته ⑩ پوءِ اوهان ۽ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي ڄاڻڻ ڪبي ته هي ماڻهو، جيڪو اوهان جي اڳيان بلڪل چاق چڱو ڀلو ٿيو آهي سو عيسيٰ مسيح ناصريءَ جي نالي تي چڱو ڀلو ٿيو آهي، جنهن کي اوهان صليب تي چاڙهيو ۽ خدا کيس مثلن مان وري جيئرو ڪيو. ⑪ عيسيٰ اهو آهي جنهن لاءِ لکيل آهي ته
’جنهن پٿر کي رازن رد ڪيو،
سو ئي پيڙهه جو پٿر ٿيو.’

⑫ ڪنهن به ٻئي جي هٿ ۾ چوٽڪارو نه آهي، ڇاڪاڻ جو آسمان جي هيٺان ماڻهن کي پيو ڪوبه نالو ڏنل ڪونهي جنهن جي وسيلي اسان کي چوٽڪارو ملي.“

⑬ اهي پطرس ۽ يوحنا تي عجب ڪائڻ لڳا ته هي رواجي ماڻهو ٿوري تعليم هوندي به ڪيترا نه دلير آهن! پر پوءِ ڄاڻائون ته هو عيسيٰ جا ساٿي آهن. ⑭ هو رسولن جي خلاف ڪجهه به چئي نه سگهيا، ڇاڪاڻ جو جيڪو ماڻهو چڱو ڀلو ٿيو هو سو به ساڻن گڏ بيٺل هو. ⑮ تنهنڪري انهن کين ڪائونسل کان ٻاهر نڪري وڃڻ لاءِ چيو ۽ پاڻ ۾ صلاح ڪرڻ لڳا ته ⑯ ”اسان هنن

ماڻهن کي ڇا ڪريون؟ ڇالاءِ جو يروشلم جو هر هڪ ماڻهو ڄاڻي ٿو ته هنن هڪ وڏو معجزو ڪيو آهي جنهن جو اسين انڪار ڪري نه ٿا سگهون. ۱۷) پر متان اها ڳالهه ماڻهن ۾ زياده پکڙجي وڃي، تنهنڪري اچو ته هنن کي دڙڪو ڏيون ته وري عيسيٰ جي نالي جي ڳالهه نه ڪن.“

۱۸) پوءِ هنن پطرس ۽ يوحنا کي وري پاڻ وٽ سڏايو ۽ کين سختيءَ سان تاڪيد ڪري چيائون ته ”ڪنهن به صورت ۾ اوهين عيسيٰ جي نالي نڪي ڪجهه چئو ۽ نڪا تعليم ڏيو.“ ۱۹) پر پطرس ۽ يوحنا ورندي ڏنن ته ”اوهين پاڻ ئي انصاف ڪريو ته خدا جي اڳيان ڪهڙو جائز آهي، اوهان جو حڪم مڃڻ يا خدا جو حڪم مڃڻ. ۲۰) ڇالاءِ جو اهو ناممڪن آهي ته اسين اهي ڳالهيون نه ٻڌايون جيڪي اسان ڏٺيون ۽ ٻڌيون آهن.“

۲۱) تنهن تي ڪائونسل انهن کي وري به دڙڪا ڏيئي ڇڏي ڏنو. انهن کي ڪوبه سبب نظر نه آيو جنهن جي ڪري کين سزا ڏين، ڇاڪاڻ ته جيڪي ڪجهه ٿيو هو تنهن تي سڀ ماڻهو خدا جي واکاڻ ڪري رهيا هئا. ۲۲) جيڪو ماڻهو معجزن سان چڱو پلو ٿيو هو ان جي عمر چاليهن سالن کان به مٿي هئي.

ايمان وارن جي همت لاءِ دعا

۲۳) جيئن ئي پطرس ۽ يوحنا آزاد ٿيا ته هو موٽي پنهنجي ساٿين وٽ آيا ۽ جيڪي سردار ڪاهنن ۽ بزرگن چيو هون سو سڀ کين ٻڌايائون. ۲۴) جڏهن انهن اهو ٻڌو ته سڀئي گڏجي وڏي آواز سان خدا کان دعا گهرڻ لڳا ته ”اي مالڪ! تون آسمان، زمين، سمنڊ ۽ جيڪي ڪجهه انهن منجهه آهي تن جو خالق آهين. ۲۵) تو پاڪ روح جي وسيلي پنهنجي ٻانهي ۽ اسان جي وڏي دائود جي واتان چوايو هو ته

’غير قومن جو گورڻ مڃايو؟

ماڻهن جو اجايا خيال ڪيا؟

۲۶) دنيا جا بادشاهه تيار ٿي آيا

حڪم اچي گڏ ٿيا

۽ خداوند جو

۽ سندس مسيح جو مقابلو ڪرڻ لڳا.

②۷ سچ پچ ته هن شهر ۾ تنهنجو پاڪ ٻانهو عيسيٰ جنهن کي تو مسيح مقرر ڪيو، تنهن جي خلاف گليل جو حاڪم هيروديس ۽ پنطيس پلاطس، غير قومن ۽ بني اسرائيل جي ماڻهن سميت اچي گڏ ٿيا. ②۸ اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته جيڪي تنهنجي هٿان ۽ تنهنجي مرضيءَ موجب اڳي ئي مقرر ٿيل هو سو پورو ٿئي. ②۹ هاڻي اي خداوند! تون هنن جي دڙڪن تي نظر ڪر ۽ اسين، جيڪي تنهنجا ٻانهن آهيون تن کي اهڙي توفيق ڏي ته جيئن اسين بي ڊپا ٿي تنهنجو ڪلام ماڻهن کي ٻڌايون. ③۰ تون پنهنجي شفا جو هٿ ڊگهير ۽ پنهنجي پاڪ ٻانهي عيسيٰ جي نالي تي معجزا ۽ ڪرامتون ڏيکار. ③۱ جڏهن انهن دعا گهري پوري ڪئي ته اها جاءِ ڏڏي ويئي جتي هو گڏ ٿيا هئا. اهي سڀئي پاڪ روح سان پرچي ويا ۽ بي ڊپا ٿي خدا جو ڪلام ٻڌائڻ لڳا.

ايمان وارن جو پاڻ ۾ ايڪو

③۲ ايمان وارن جي سڄي ٽولي دل و جان سان گڏ هئي ۽ منجهان ڪوبه ائين نه پيو چوي ته ”هيءُ شيءِ منهنجي آهي“ پر هو سڀني شين ۾ هڪجهڙا پائيوار هئا. ③۳ رسول وڏيءَ قدرت سان خداوند عيسيٰ جي وري جيئري ٿيڻ جي شاهدي ڏيندا هئا ۽ سڀني تي ڏاڍو فضل هو. ③۴ سڄي ٽوليءَ ۾ اهڙو ڪوبه ڪونه هو جنهن کي ڪنهن شيءِ جي گهرج هجي. جن ماڻهن کي پنيون يا گهر هئا سي اهي وڪڻي، پيسا آڻي ③۵ رسولن جي اڳيان رکندا هئا، ته هو اهي پيسا هر هڪ کي گهرج آهر ڏين.

③۶ يوسف هڪ لاوي هو جنهن جو وطن قبرص هو، تنهن کي رسولن برنباس جو لقب ڏنو هو، جنهن جي معنيٰ آهي ”همت افزائي ڪندڙ.“ ③۷ انهيءَ وٽ هڪڙي پني هئي، جا هن وڪڻي ان جا پيسا آڻي رسولن جي اڳيان رکيا.

۲۷:۴ مت ۱:۲۷-۲، مر ۱:۱۵، لو ۱:۲۳، ۱۱-۷، يو ۱۸:۲۸-۲۹

۲۲:۴ رس ۲:۴۴-۴۵

حنانياهو ۽ صفيرو

۵ ① حنانياهو نالي هڪڙي ماڻهوءَ ۽ سندس زال صفيرو پنهنجي ڪجهه ملڪيت وڪي. ② پر حنانياهو ڪجهه پيسا پنهنجي لاءِ رکي ڇڏيا ۽ سندس زال کي به اها خبر هئي. هن باقي پيسا ڪڍي رسولن جي اڳيان رکيا. ③ تنهن تي پطرس چيس ته ”اي حنانياهو! ڇو شيطان تنهنجي دل ۾ اهڙو خيال وڌو جو تو پاڪ روح سان ڪوڙ ڳالهايو ۽ ٻنيءَ جي پيسن مان ڪجهه پاڻ وٽ رکي ڇڏي؟“ ④ جيئن ٻني وڪڻڻ کان اڳ تنهنجي ئي ملڪيت هئي، تيئن اها وڪڻڻ کان پوءِ ان جا پيسا به تنهنجا ئي هئا. پوءِ تو ڇو دل ۾ اهڙو ڪم ڪرڻ جو خيال ڪيو؟ تو ماڻهن سان نه پر خدا سان ڪوڙ ڳالهايو آهي.“ ⑤ حنانياهو اهو ٻڌڻ شرط هيٺ ڪري پيو ۽ مري ويو. جن به اهو ٻڌو تن سڀني کي ڏاڍو ڊپ وٺي ويو. ⑥ جوان ماڻهو اٿيا ۽ هن جو لاش ڪفن ۾ ويڙهي ٻاهر ڪڍي ويا ۽ کيس دفن ڪيائون.

⑦ اٽڪل پهر کن کان پوءِ هن جي زال اندر آئي، پر کيس هن واقعي جي ڪابه خبر ڪانه هئي. ⑧ پطرس ان کي چيو ته ”مون کي ٻڌاءِ ته ڇا سڀ پيسا اهي ئي هئا جيڪي تو کي ۽ تنهنجي مڙس کي اوهان جي ملڪيت مان مليا؟“ تنهن تي هن چيو ته ”ها، اهي ئي پيسا مليا.“ ⑨ پطرس کيس چيو ته ”پوءِ ڇو تو ۽ تنهنجي مڙس گڏجي خداوند جي پاڪ روح کي آزمايو؟ ڏس، جن ماڻهن تنهنجي مڙس کي دفن ڪيو آهي، سي هاڻي دروازي تي اچي پهتا آهن. اهي تو کي به ٻاهر ڪڍي ويندا.“ ⑩ انهيءَ ڊمر هوءَ به سندس پيرن وٽ ڪري پيئي ۽ مري ويئي. جوان ماڻهو اندر آيا ۽ هن کي مثل ڏسي کيس ٻاهر ڪڍي ويا ۽ سندس مڙس جي ڀرسان وڃي دفن ڪيائون. ⑪ سڄي ڪليسيا جي ماڻهن ۽ ٻين، جن به اهو ٻڌو تن سڀني کي ڏاڍو ڊپ وٺي ويو.

معجزا ۽ ڪرامتون

⑫ رسول شهر ۾ ڪيترائي معجزا ۽ ڪرامتون ڪندا هئا ۽ هو سڀني ايمان وارن سان هيڪل اندر سليماني ورائڊي ۾ به اچي ملندا هئا. ⑬-⑭ خداوند تي ايمان آڻيندي ڪيترائي مرد ۽ عورتون انهن ۾ شامل ٿيندا هئا. پر انهن کان

علاوه ڪنهن کي به همت نه ٿيندي هئي جو هو رسولن سان وڃي ملي، تنهن هوندي به اهي ماڻهو سندن ساراهه ڪندا هئا. (۱۵) ايتري قدر جو هو بيمارن کي آڻي گهٽين ۾ ڪٽولن ۽ تڏن تي رکندا هئا ته جڏهن پطرس اتان لنگهي ته من سندس پاڇو ئي انهن مان ڪن تي پوي. (۱۶) يروشلم جي آس پاس وارن ڳوٺن مان ڪيترائي ماڻهن جا ميٽر پنهنجا بيمار ۽ پوتن ورتل ماڻهو ڪڍي ايندا هئا ۽ انهن سڀني کي شفا ملندي هئي.

رسولن کي ستائڻ

(۱۷) پوءِ وڏو سردار ڪاهن ۽ سندس ساٿي جيڪي صدوقين جي مقامي فرقي جا ماڻهو هئا، سي رسولن تي ڏاڍا ساڙ ڪائڻ لڳا. سو اهي رسولن خلاف اٿي ڪٽا ٿيا (۱۸) ۽ کين گرفتار ڪري جيل ۾ وڌائون. (۱۹) پر انهيءَ رات خداوند جي هڪڙي ملائڪ اچي جيل جا دروازا کوليا ۽ رسولن کي ٻاهر ڪڍيائين ۽ کين چيائين ته (۲۰) ”وڃو ۽ هيڪل ۾ بيهي ماڻهن کي هن نئين زندگيءَ بابت سڀ ڪجهه ٻڌايو.“ (۲۱) انهيءَ حڪم موجب رسول صبح جو سوڀر هيڪل ۾ وڃي تعليم ڏيڻ لڳا.

وڏي سردار ڪاهن ۽ سندس ساٿين يهودين جي سڀني بزرگن کي پاڻ وٽ سڏايو ته جيئن ڪائونسل جي مڪمل گڏجاڻي ٿئي. پوءِ انهن جيل ڏانهن چوائي موڪليو ته رسولن کي حاضر ڪيو وڃي. (۲۲) پر جڏهن سپاهي اتي پهتا ته انهن جيل ۾ رسولن کي نه ڏٺو. سو اهي ڪائونسل ڏانهن موٽي آيا ۽ ٻڌايائون ته (۲۳) ”جڏهن اسين اتي پهتاسون ته اسان جيل کي چڱيءَ طرح ڪلف لڳل ڏٺو ۽ سڀ پهريدار دروازن تي پهرو ڏيئي رهيا هئا. پر جڏهن اسان دروازا کوليا ته اسان کي اندر ڪوبه ماڻهو ڏسڻ ۾ نه آيو.“ (۲۴) جڏهن هيڪل جي صوبيدار ۽ سردار ڪاهن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن وائڙا ٿي ويا. (۲۵) پوءِ هڪ ماڻهو اندر آيو جنهن اچي کين ٻڌايو ته ”ڳالهه ٻڌي اٿو، جن ماڻهن کي اوهان جيل ۾ وڌو هو، سي هيڪل ۾ بيٺا ماڻهن کي تعليم پيا ڏين.“ (۲۶) سو صوبيدار پنهنجن سپاهين سان وڃي رسولن کي موٽائي وٺي آيو. سپاهين رسولن سان ڪابه زيادتي نه ڪئي، چوٽه هو ڊڄن پيا ته متان ماڻهو ساڻن وڙهن.

۲۷) هنن رسولن کي آڻي ڪائونسل جي اڳيان بيهاريو. وڏي سردار ڪاهن ڪائون پڇا ڳاڇا ڪندي ۲۸) کين چيو ته ”اسان اوهان کي سخت تاڪيد ڪيو هو ته هن ماڻهو جي نالي تي تعليم نه ڏيو. پر اٿلندو اوهان سڄي يروشلم ۾ پنهنجي تعليم پڪيڙي ڇڏي آهي، جنهن ۾ اسان کي انهيءَ جي موت جو ڏميوار به بڻايو ٿا.“ ۲۹) پطرس ۽ ٻين رسولن جواب ۾ چيو ته ”اسان کي ماڻهن جو نه پر خدا جو چيو مڃڻ ڪپي. ۳۰) توڙي جو اوهان عيسيٰ کي صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻي ماري ڇڏيو هو، تڏهن به اسان جي ابن ڏاڏن جي خدا کيس وري جيئرو ڪيو. ۳۱) نه رڳو ايترو پر خدا کيس مالڪ ۽ چوٽڪارو ڏيندڙ بنائڻ لاءِ پنهنجي ساڄي پاسي ڏانهن سربلند ڪيو ته جيئن بني اسرائيل کي توبه ڪرڻ جي توفيق ملي ۽ سندن گناهه بخشجي وڃن. ۳۲) اسين انهن ڳالهين جا شاهد آهيون ۽ پاڪ روح به، جو خدا انهن کي ڏنو آهي جيڪي سندس فرمانبردار آهن.“

۳۳) جڏهن ڪائونسل جي ماڻهن اهو ٻڌو ته اهي ايترا ته ڪاوڙيا جو رسولن کي مارڻ لاءِ تيار ٿي ويا. ۳۴) پر انهن مان گملي ايل نالي هڪڙو فريسي، جيڪو شريعت جو عالم هو ۽ سڀني ماڻهن ۾ عزت هئس، سو ڪائونسل جي اڳيان اٿي بيٺو ۽ رسولن کي ٿوري وقت لاءِ ٻاهر وٺي وڃڻ جو حڪم ڏنائين. ۳۵) پوءِ هن ڪائونسل کي چيو ته ”اي بني اسرائيلو! اوهين هنن سان جيڪي ڪريو سو سنڀالي ڪريو. ۳۶) ڪجهه وقت اڳي ٿيوداس نالي هڪڙو شخص ظاهر ٿيو هو، جنهن دعويٰ ڪئي هئي ته هو هڪ وڏي هستي آهي. چار سو کن ماڻهو سندس پوئلڳ به بڻيا. پر جڏهن هو ماريو ويو ته سندس سڀ پوئلڳ ڇڙوڇڙ ٿي ويا ۽ سندس منصوبو مٽيءَ ۾ ملي ويو. ۳۷) ان کان پوءِ آدم شماريءَ جي ڏينهن ۾ يهوداه گليلي ظاهر ٿيو ۽ هن ڪيترائي ماڻهو پنهنجا پوئلڳ بڻايا، سو به ڇڏ ٿي ويو ۽ سندس سڀئي پوئلڳ ڇڙوڇڙ ٿي ويا. ۳۸) سو هاڻي آءُ اوهان کي چوان ٿو ته هنن ماڻهن جي خلاف ڪوبه قدم نه کڻو ۽ کين ڇڏي ڏيو، ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن هنن جو مقصد ۽ ڪم ماڻهن جو ٺهيل هوندو ته اهو پاڻهي ختم ٿي ويندو. ۳۹) پر جيڪڏهن اهو خدا جي طرفان آهي

تہ پوءِ اوهين انهن کي روڪي ڪين سگهندام پر اٿلندو اوهين خدا جو مقابلو ڪندا.

ڪائونسل گملي ايل جي صلاح تي عمل ڪيو. ④ انهن رسولن کي اندر گهراڻي ڇهڪ هڻايا ۽ ڪين سخت تاڪيد ڪيائون ته هو وري عيسيٰ جي نالي تي تعليم نه ڏين. پوءِ انهن کي ڇڏي ڏنائون. ⑤ رسول ڪائونسل مان خوشيون ڪندي نڪتا جو خدا ڪين انهيءَ لائق بڻايو ته عيسيٰ جي نالي جي ڪري سندن بي عزتي ٿي. ⑥ اهي روزانو هيڪل ۾ ۽ ماڻهن جي گهرن ۾ هن خوشخبريءَ جي تعليم ۽ تبليغ ڪندا رهيا ته عيسيٰ ئي مسيح آهي.

ستن جو چونڊجڻ

① ٿورن ڏينهن کان پوءِ جيئن ئي شاگردن جو تعداد وڌندو ويو ته يوناني ٻولي ڳالهائيندڙ يهودين عبراني ٻولي ڳالهائيندڙ يهودين جي خلاف شڪايت ڪئي. يوناني ٻولي ڳالهائيندڙ يهودي ڪرڪڻ لڳا ته هنن جي رنزالن کي روزانو کاڌي جي ورهاست وقت وساريو ٿو وڃي. ② تنهنڪري ٻارهن رسولن سڀني شاگردن کي پاڻ وٽ گهرايو ۽ چيو ته ”اهو اسان لاءِ چڱو نه آهي جو کاڌي پيئي جي ڳالهين جي ڪري اسين خدا جي ڪلام جي تبليغ ڇڏي ڏيون. ③ تنهنڪري اي پائرو ۽ پيرون! پاڻ مان ست معتبر ماڻهو چونڊيو، جيڪي سياڻپ ۽ پاڪ روح سان ڀريل هجن ۽ اسين انهن کي هن ڪم جو ذميوار مقرر ڪنداسين. ④ پوءِ اسين پاڻ سمورو وقت دعا ۽ تبليغ جي ڪم ۾ گذارينداسين.“ ⑤ رسولن جي صلاح تي سڄو ٿولو خوش ٿيو. سو انهيءَ ٽولي هنن ماڻهن کي چونڊيو: اسٽيفنس، جيڪو ايمان ۽ پاڪ روح سان ڀريل هو، فلپس، ڀرخوس، نيڪانور، تيمون، پرمناس ۽ نيڪلاس جيڪو اناڪيا جو رهاڪو هو ۽ اڳ غير يهودي هو. ⑥ ٽولي انهن کي رسولن جي اڳيان حاضر ڪيو، جن دعا گهري ۽ پنهنجا هٿ انهن تي رکيا.

⑦ اهڙيءَ طرح خدا جو ڪلام پکڙبو ويو ۽ يروشلم ۾ شاگردن جو تعداد به وڌندو ويو. ان کان علاوه ڪاهنن جي هڪ وڏي ٽولي پڻ ايمان آندو.

استيفنس جي گرفتاري

⑧ استيفنس خدا جي فضل ۽ قدرت سان پر جي ڪيترا ئي وڏا معجزا ۽ ڪرامتون ڪرڻ لڳو. ⑨ پر ڪن ماڻهن هن جي مخالفت ڪئي، جن مان ڪي ”آزاد ٿيل ماڻهن جي عبادت خاني“ نالي هڪ يهودي عبادت خاني جا ميمبر هئا ۽ ڪريني ۽ اسڪندريه کان آيا هئا ۽ ڪي وري ڪلڪيا ۽ ايشيا پرڳڻي جا هئا. ⑩ پر پاڪ روح استيفنس کي اهڙي سياڻپ ڏني جو جڏهن هن ڳالهايو ته اهي سندس مقابلو ڪري نه سگهيا. ⑪ تنهن تي هنن ڪن ماڻهن کي رشوت ڏيئي سيڪاريو ته اهي چون ته ”اسان هن کي موسيٰ ۽ خدا بابت ڪفر جون ڳالهيون ڪندي ٻڌو آهي.“ ⑫ اهڙيءَ طرح هنن بزرگن، شريعت جي عالمن ۽ خلق کي وٺي پڙڪايو. اهي استيفنس تي چڙهائي ڪري آيا ۽ کيس گرفتار ڪري ڪائونسل جي اڳيان پيش ڪيائون. ⑬ پوءِ اهي ڪن اهڙن ماڻهن کي اندر وٺي آيا، جيڪي هن جي مٿان ڪوڙي شاهدي ڏين. انهن ماڻهن چيو ته ”هي ماڻهو هميشه اسان جي پاڪ هيڪل ۽ موسيٰ جي شريعت جي خلاف ڳالهائيندو آهي.“ ⑭ اسان هن کي هي چوندي ٻڌو آهي ته عيسيٰ ناصري هيڪل کي ڊاهي ڇڏيندو ۽ موسيٰ جيڪي رسم رواج اسان کي ڏيئي ويو آهي تن کي به بدلائي ڇڏيندو.“ ⑮ جيڪي ڪائونسل ۾ ويٺا هئا تن استيفنس ڏانهن چٽائي نهاريو ۽ کين هن جو منهن ملائڪ جهڙو ڏسڻ ۾ آيو.

استيفنس جي تقرير

① وڏي سردار ڪاهن استيفنس کان پڇيو ته ”ڇا اهو سچ آهي؟“
 ② تنهن تي استيفنس جواب ڏنو ته ”اي ڀائرو ۽ بزرگو! منهنجي ٻڌو. خدا ۽ ذوالجلال اسان جي وڏي ابراهيم تي ان وقت ظاهر ٿيو، جڏهن حاران ۾ رهڻ کان اڳ هو ميسپتاميا ۾ رهندو هو. ③ هن کي چيائين ته ’پنهنجو ڪٽنب ۽ وطن ڇڏي انهيءَ ملڪ ڏانهن وڃ جيڪو آءُ تو کي ڏيکاريندس.‘ ④ تنهنڪري هو ڪسدين جي ملڪ کي ڇڏي وڃي حاران ۾ رهڻ لڳو.

جڏهن سندس پيءُ مري ويو تڏهن خدا کيس هن ملڪ ۾ وٺي آيو، جتي اڄ تائين اوهين رهندا ٿا اچو. ⑤ پوءِ خدا ابراهيم کي هن ملڪ ۾ زمين جو ٽڪرو به نه ڏنو بلڪ هڪ انچ به نه. پر خدا ساڻس واعدو ڪيو ته 'اهو ملڪ تو کي ۽ تو کان پوءِ تنهنجي اولاد کي ملڪيت ڪري ڏيندس،' جيتوڻيڪ کيس ڪوبه اولاد ڪونه هو. ⑥ خدا هيئن به چيو ته 'تنهنجو اولاد هڪڙي ڌارئي ملڪ ۾ وڃي رهندو، جتي انهن کي چار سؤ سال غلاميءَ ۾ گذرندا ۽ انهن سان ماڻهو خراب هلت هلندا.' ④ وري خدا هيئن به چيو ته 'جنهن قوم جي غلاميءَ ۾ هو رهندا تنهن کي آءُ سزا ڏيندس. تنهن کان پوءِ هو اتان نڪري اچي هن هنڌ منهنجي عبادت ڪندا.' ⑧ پوءِ خدا ابراهيم لاءِ طهر کي انهيءَ عهد جي نشانيءَ طور مقرر ڪيو. تنهنڪري ابراهيم پنهنجي پٽ اسحاق جو سندس ڄمڻ کان ائين ڏينهن تي طهر ڪرايو. اسحاق مان يعقوب ۽ يعقوب مان ٻارهن پٽ پيدا ٿيا، جيڪي ٻارهن قبيلن جا بزرگ ٿيا، تن سڀني جو به طهر ڪرايو ويو.

⑨ اهي بزرگ پنهنجي ڀاءُ يوسف تي ساڙ ڪائڻ لڳا ۽ کيس انهن ماڻهن وٽ وڪيائون، جيڪي هن کي غلام ڪري مصر ڏانهن وٺي ويا. پر خدا ساڻس هو ⑩ ۽ کيس سڀني مصيبتن مان سلامتيءَ سان پار ڪيائين ۽ دانائي بخشياڻيس، جنهن ڪري هو مصر جي بادشاهه فرعون وٽ قبول پيو. فرعون يوسف کي مصر جو حاڪم ۽ پنهنجي محلات جو مالڪ بڻايو. ⑪ تنهن کان پوءِ مصر ۽ ڪنعان ۾ اچي ڏڪار پيو، جنهن ڪري ڏاڍي مصيبت پيدا ٿي. اسان جي وڏن کي ڪوبه ڪاڌو ملي نه ٿي سگهيو. ⑫ پر جڏهن يعقوب ٻڌو ته مصر ۾ اناج آهي تڏهن هن پنهنجي پٽن يعني اسان جي وڏن کي پهريون دفعو اوڏانهن موڪليو. ⑬ ٻئي دفعي يوسف پنهنجي ڀائرن کي پاڻ سڃاڻايو ۽ فرعون کي يوسف جي ڪٽنب جي خبر پئجي ويئي. ⑭ تنهنڪري يوسف پنهنجي پيءُ يعقوب ۽ پنهنجي سڄي ڪٽنب کي پاڻ

۵:۷ پيد ۱۲:۱۲ م ۱۵:۱۳ م ۱۸:۱۵ م ۸:۱۷ ۷:۷-۶:۷ پيد ۱۳:۱۵-۱۴

۷:۷ خر ۱۲:۳ ۸:۷ پيد ۱۰:۱۷-۱۴ م ۲۱:۲۱-۲۴ م ۲۶:۲۵ م ۳۱:۲۹-۳۵:۱۸

۹:۷ پيد ۱۱:۳۷ م ۲۸ م ۲۱:۲۳۹ م ۱۰:۷ پيد ۳۹:۴۱-۴۱ م ۱۱:۷ پيد ۱:۴۲-۲

۱۳:۷ پيد ۱:۴۵ م ۱۶ م ۱۴:۷ پيد ۹:۴۵-۱۰ م ۱۷-۱۸ م ۲۷:۴۶

وت گهرايو. اهي جملي پنجهتر چٽا هئا. ⑮ پوءِ يعقوب مصر ڏانهن ويو جتي هو ۽ اسان جا وڏا مري ويا. ⑯ انهن 'جا لاش ڪٿي وڃي شڪم جي انهي قبرستان ۾ دفن ڪيائون، جيڪو ابراهيم شڪم ۾ حمور جي پٽن کان پيسن سان خريد ڪيو هو.

⑰ جڏهن ابراهيم سان خدا جي ڪيل واعدي جو مدو پورو ٿيڻ تي آيو ته مصر ۾ اسان جي ماڻهن جو تعداد وڌي گهڻو ٿي ويو. ⑱ پوءِ هڪڙو ٻيو بادشاهه مصر ۾ حڪومت ڪرڻ لڳو، جيڪو يوسف کي نه سڃاڻيندو هو. ⑲ انهيءَ اسان جي قوم سان ڊوهه ڪري اسان جي ابن ڏاڏن سان تمام گهڻا ظلم ڪندي کين مجبور ڪيو جو هو پنهنجن ٻارڙن کي گهر کان ٻاهر اڇلائي ڇڏيندا هئا ته ڀل اهي مري وڃن. ⑳ انهن ڏينهن ۾ موسيٰ ڄائو جيڪو ڏاڍو سهڻو هو. هو تي مهينا پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ پليو. ㉑ جڏهن انهيءَ کي گهر کان ٻاهر اڇلايائون ته فرعون جي ڌيءُ کيس ڪٿي ورتو ۽ پنهنجو پٽ ڪري پالڻائينس. ㉒ هن کي مصرين جي سڄي حڪمت جو علم سيکاريو ويو ۽ هو ڳالهائڻ توڙي ڪم ڪرڻ ۾ طاقتور ٿي پيو.

㉓ جڏهن موسيٰ چاليهن سالن جي عمر جو ٿيو ته هن ارادو ڪيو ته 'آءُ وڃي پنهنجي قوم وارن کي ڏسان.' ㉔ هن وڃي ڏٺو ته سندس قوم بني اسرائيل جي هڪڙي ماڻهوءَ سان ڪو مصري ظلم پيو ڪري. تنهنڪري موسيٰ انهيءَ جي مدد ڪرڻ ويو ۽ انهيءَ مصريءَ کي ماري هن جو بدلو ورتائين. ㉕ موسيٰ سمجهيو هو ته 'منهنجي قوم وارا سمجهندا ته خدا منهنجي وسيلي کين ظلم کان چوٽڪارو ڏيندو، پر هنن نه سمجهيو. ㉖ ٻئي ڏينهن هن بني اسرائيل جي ٻن ماڻهن کي پاڻ ۾ وڙهندي ڏٺو ۽ انهن ۾ صلح ڪرائڻ جي ڪوشش ڪندي چيائين ته 'توهين پاڻ ۾ ڀائر آهيو سو چو ٿا هڪٻئي سان وڙهو؟' ㉗ پر جيڪو ظلم ڪري رهيو هو تنهن موسيٰ کي ڏکو ڏنو ۽ چيائين ته 'ڪنهن تو کي اسان تي حاڪم ۽ منصف مقرر ڪيو آهي؟' ㉘ ڇا تون مون کي به مارڻ چاهين ٿو، جيئن تو ڪالهه هڪ مصريءَ کي

۱۵:۷ پيد ۱-۴۶، ۳۳:۴۹ ۱۶:۷ پيد ۳-۲۳، ۱۶:۳۳، ۱۹:۵۰، ۱۳:۷

يش ۲۲:۲۴ ۱۸-۱۷:۷ ۱۸:۷ خ ۱:۷-۸ ۱۹:۷ خ ۱۰:۱-۱۱:۲۲، ۲۰:۷ خ ۲:۲

۲۱:۷ خ ۲:۲-۱۰ ۲۹-۲۳:۷ خ ۲-۱۱-۱۵

ماريو هو؟' (۲۹) موسيٰ هي ٻڌي وٺي ڀڳو ۽ مديان جي ملڪ ۾ وڃي اجنبي ٿي رهيو، جتي کيس ٻه پٽ ڄاوا.

(۳۰) جڏهن چاليهه سال گذريا ته هن کي هڪڙي ملائڪ سينا جبل جي ويجهو بيابان ۾ ڏيکاري ڏني، جيڪو ٻرندڙ ٻوڙي مان ظاهر ٿيو. (۳۱) موسيٰ هي نظارو ڏسي حيرت ۾ پئجي ويو ۽ جڏهن هو ان کي ڏسڻ جي لاءِ ويجهو ويو، تڏهن هن خداوند جو آواز ٻڌو ته (۳۲) 'آءُ تنهنجي ابن ڏاڏن جو خدام ابراهيم اسحاق ۽ يعقوب جو خدا آهيان.' موسيٰ ڏکي ويو ۽ ان کي ڏسڻ جي همت نه ٿيس. (۳۳) خداوند هن کي چيو ته 'پنهنجي جتي لاهم ڇالاءِ جو جنهن جاءِ تي تون بينو آهين سا هڪ پاڪ زمين آهي. (۳۴) بيشڪ مون پنهنجن ماڻهن سان مصر ۾ ظلم ٿيندي ڏٺو آهي، مون انهن جي آهه ٻڌي آهي ۽ کين بچائڻ لاءِ آيو آهيان. هاڻي اچ ته آءُ تو کي مصر ڏانهن موڪليان.'

(۳۵) اهو ئي موسيٰ جنهن کي بني اسرائيل قبول نه ڪيو بلڪ چيائونس ته 'ڪنهن تو کي اسان تي حاڪم ۽ منصف مقرر ڪيو آهي؟' تنهن کي ئي خدا حاڪم ۽ بچائيندڙ بڻائي، انهيءَ ملائڪ جي وسيلي موڪليو، جنهن هن کي ٻرندڙ ٻوڙي ۾ ڏيکاري ڏني هئي. (۳۶) هي اهو ئي شخص آهي جنهن کين اتان ڪڍيو ۽ مصر ۾ گارهي سمند وٽ ۽ چاليهن سالن تائين بيابان ۾ عجب جهڙا ڪم ۽ معجزا ڏيکاريندو رهيو. (۳۷) هي اهو ئي موسيٰ آهي جنهن بني اسرائيل کي چيو ته 'خدا اوهان لاءِ اوهان مان ئي مون جهڙو هڪڙو نبي موڪليندو.' (۳۸) هي اهو ئي آهي، جيڪو ان وقت اتي هو جڏهن سڀئي بني اسرائيل بيابان ۾ گڏ ٿيا هئا. اتي هو اسان جي ابن ڏاڏن سان گڏ هو ۽ انهيءَ ملائڪ سان گڏ هو جنهن هن سان سينا جي جبل تي ڳالهايو هو. هي اهو ئي آهي جنهن کي زنده ڪلام مليو، انهيءَ لاءِ ته اهو اسان تائين پهچائي.

(۳۹) پر اسان جي ابن ڏاڏن هن جي چئي مڃڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو. انهن کيس ڏڪاري ڇڏيو ۽ انهن جي دلين جو لاڙو مصر ڏانهن ٿيو. (۴۰) انهن

۲۹:۷ خر ۳:۱۸-۴   ۲۴-۳۰:۷ خر ۱:۳-۱۰   ۲۵:۷ خر ۱۴:۲

۲۶:۷ خر ۳:۷ م ۲۱:۱۴ م ڳا ۳۳:۱۴   ۲۷:۷ شر ۱۵:۱۸ م ۱۸

۲۸:۷ خر ۱:۱۹-۱:۲۰ م ۱۷:۲۰ م شر ۱:۵-۳۳   ۴۰:۷ خر ۱:۳۲

هارون کي چيو ته 'اسان لاءِ اهڙا ديوتا ٺاهڻ جيڪي اسان جي اڳيان هجن، چوٽه جنهن موسيٰ اسان کي مصر مان ڪڍيو هو تنهن جي خبر نه آهي ته ساڻس ڇا ٿيو.' (۴۱) انهن ئي ڏينهن ۾ هنن هڪڙو بت ٺاهيو، جيڪو گابي جي شڪل جهڙو هو ۽ انهيءَ بت تي قرباني ڏنائون. هو پنهنجن هٿن سان ٺهيل بت کي ڏسي خوشيون ڪرڻ لڳا. (۴۲) پر خدا انهن کان منهن موڙيو ۽ کين ڇڏي ڏنائين ته وڃي آسمان جي ستارن جي پوڄا ڪن، جيئن نين جي صحيفي ۾ لکيل آهي ته

'اي بني اسرائيلو! ڇا اوهان منهنجي لاءِ
بيابان ۾ چاليهن سالن تائين
جانور ڪهي قربانيون ڏنيون؟
ڪڏهن به نه.

(۴۳) پر اوهان مولڪ بت جو خيمو

۽ ديوتا رفان جي ستاري جو بت پاڻ سان ڪڍي
جيڪي اوهان پوڄا ڪرڻ لاءِ ٺاهيا هئا.

هاڻي آءُ اوهان کي بابل کان به پري ڪڍي ڇڏيندس.'

(۴۴) اسان جي ابن ڏاڏن وٽ بيابان ۾ مقدس خيمو هو. اهو ائين ئي ٺاهيو ويو هو جيئن خدا موسيٰ کي ٻڌايو هو، يعني اهڙي نموني جو جهڙيءَ طرح موسيٰ کي ڏيکاريو ويو هو. (۴۵) اهو مقدس خيمو اسان جي ابن ڏاڏن کي سندن وڏن کان مليو هو ۽ اهي تڏهن ان خيمي کي يشوع سان گڏ پاڻ سان کڻي آيا هئا جڏهن هنن انهن قومن جي ملڪيت تي وڃي قبضو ڪيو، جن قومن کي خدا سندن اڳيان ڪڍي ڇڏيو هو. اهو مقدس خيمو وٽن دائود جي زماني تائين رهيو. (۴۶) دائود خدا وٽ قبول پيو هو ۽ هن عرض ڪيو هو ته يعقوب جي خدا لاءِ کيس گهر اڏڻ جي اجازت ملي. (۴۷) پر خدا جي گهر جي اڏاوت دائود جي پٽ سليمان جي هٿان ئي ٿي.

(۴۸) پر خدا تعاليٰ هٿن سان جوڙيل گهرن ۾ نه ٿورهي، جيئن نبيءَ چيو آهي ته

۴۱:۷ خر ۲:۲۲-۶ ۴۲:۷-۴۳ عا ۵:۲۵-۲۷ ۴۴:۷ خر ۹:۲۵، ۴۰

۴۵:۷ يش ۳:۱۴-۱۷ ۴۶:۷ سر ۲:۱۷-۱۶ م ۱:۱۷-۱۶ توا ۱:۱۷-۱۴

۴۷:۷ با ۱:۶-۳۸ م ۲:۲ توا ۳:۱-۱۷

④۹ 'خداوند فرمايو ته آسمان منهنجو تخت آهي

۽ زمين منهنجي پيرن جي صندلي آهي.
سو اوهين منهنجي لاءِ ڪهڙي قسم جو گهر اڏيندا.

يا منهنجي آرام جي جاءِ ڪٿي ٺاهيندا؟

⑤۰ اهي سڀ شيون ڇا منهنجون ئي ٺاهيل نه آهن؟

⑤۱ اوهين ڪيڏا نه ضدي آهيو، اوهان جون دليون ڪيڏيون نه ڦريل آهن ۽ خدا جو پيغام ٻڌڻ لاءِ اوهان جا ڪن ٻوڙا آهن. اوهين هميشه پاڪ روح جو مقابلو ڪندا آهيو جيئن اوهان جا ابا ڏاڏا ڪندا هئا. ⑤۲ اهو ڪهڙو نبي هو جنهن کي اوهان جي ابن ڏاڏن نه ستايو؟ هنن انهن کي به مارايو جن انهيءَ سڄار بندي جي اچڻ جي اڳواٽ خبر ڏني ۽ هاڻي اوهان پاڻ انهيءَ سان دغا بازي ڪري کيس ماريو آهي. ⑤۳ اوهين اهي آهيو جن کي شريعت ملائڪن جي معرفت ملي، پر اوهان ان تي عمل نه ڪيو.

اسٽيفنس کي سنگسار ڪرڻ

⑤۴ جيئن ئي ڪائونسل جي ماڻهن اسٽيفنس جون اهي ڳالهيون ٻڌيون ته اهي دل ۾ سڙي ويا ۽ ڪاوڙ ۾ اچي پنهنجا ڏند ڪرڻ لڳا. ⑤۵ پر اسٽيفنس پاڪ روح سان پر جي آسمان ڏانهن نهاريو ته خدا جو جلوو نظر آيس ۽ عيسيٰ کي خدا جي ساڄي پاسي بيٺل ڏٺائين. ⑤۶ هن چيو ته ”اجهوءَ مون کي آسمان کليل نظر ٿو اچي ۽ ابن آدم خدا جي ساڄي پاسي بيٺو آهي.“ ⑤۷ پر هنن وٺي زور سان واکا ڪيا، پنهنجا ڪن ڪٽي بند ڪيائون ۽ گڏجي اسٽيفنس تي حملو ڪيائون. ⑤۸ هو کيس شهر مان ٻاهر ڪڍي سنگسار ڪرڻ لڳا. اسٽيفنس مٿان شاهدي ڏيندڙن پنهنجا ڪپڙا سائول نالي هڪڙي نوجوان وٽ لاهي رکيا. ⑤۹ پوءِ جيئن انهن اسٽيفنس تي پٿر پئي وسايا ته هن خداوند کي سڏي چيو ته ”اي خداوند عيسيٰ! منهنجو روح قبول ڪر.“ ⑥۰ هن گوڏا ڪوڙي وڏي آواز سان پڪاريو ته ”خداوند! هنن جي هن گناهه کي نه ليڪجان.“ ايترو چئي هو مري ويو، جڏهن ته سائول هن جي قتل تي راضي هو.

شائول جو ڪليسيا کي ستائڻ

① انهيءَ ڏينهن کان وٺي يروشلم ۾ ڪليسيا کي ڏاڍو ستايو ويو. رسولن کان سواءِ سڀيئي ايمان وارا يهوديه ۽ سامريه جي علائقن ۾ تڙي پڪڙي ويا. ② ڪن ديندار ماڻهن اسٽيفنس کي دفنايو ۽ انهيءَ لاءِ ڏاڍو سوگ ڪيائون.

③ پر شائول ڪليسيا کي تباھ ڪندو رهيو ۽ گهر گهر ۾ گهڙي ايمان وارن مردن ۽ عورتن کي گهلي جيل ۾ وجهندو رهيو.

سامريه ۾ خوشخبري جي تبليغ

④ جيڪي ايمان وارا تڙي پڪڙي ويا هئا، سي جتي به ويا اتي انهن ڪلام جي تبليغ ڪئي. ⑤ فلپس سامريه جي شهر ۾ ويو ۽ اتي ماڻهن ۾ مسيح جي منادي ڪرڻ لڳو. ⑥ جڏهن ماڻهن فلپس جي تبليغ ٻڌي ۽ اهي معجزا ڏٺا جيڪي فلپس ڪيا، تڏهن سڀيئي گڏجي سندس ڳالهون دل سان ٻڌڻ لڳا. ⑦ ڪيترن ئي ماڻهن مان پوت وڌي واکي نڪرندا پئي ويا ۽ ڪيترا ئي اڌرنگي ۽ منڊا ماڻهو چڱا پلا ٿي ويا. ⑧ تنهنڪري انهيءَ شهر ۾ ڏاڍيون خوشيون ٿيڻ لڳيون.

⑨ انهيءَ شهر ۾ شمعون نالي هڪ ماڻهو رهندو هو، جنهن ڪجهه وقت تائين سامريه جي ماڻهن کي پنهنجي جادوگريءَ سان حيرت ۾ وجهي ڇڏيو هو. هو دعويٰ ڪندو هو ته ”آءُ هڪ وڏي هستي آهيان.“ ⑩ شهر جا ننڍا توڙي وڏا کيس مڃيندا هئا ۽ انهيءَ ماڻهوءَ کي خدا جي عظيم قدرت ڪري چوندا هئا. ⑪ هو کيس ان ڪري مڃيندا هئا جو هن ڪيتري وقت تائين انهن کي پنهنجي جادوگريءَ جي وسيلي حيرت ۾ وجهي ڇڏيو هو. ⑫ پر جڏهن فلپس خدا جي بادشاهت جي خوشخبري ۽ عيسيٰ مسيح جي نالي جي منادي ڪئي ته انهن مردن ۽ عورتن ايمان آندو ۽ بپتسما ورتائون. ⑬ شمعون پاڻ به ايمان آندو ۽ بپتسما وٺي فلپس سان گڏ رهڻ لڳو. هو وڏا وڏا معجزا ۽ ڪرامتون ٿيندي ڏسي حيرت ۾ پئجي ويو.

۱۳) جڏهن يروشلم ۾ رسولن ٻڌو ته سامريه جي ماڻهن خدا جو ڪلام قبول ڪيو آهي، تڏهن يوحنا ۽ پطرس کي انهن ڏانهن موڪليائون. ۱۵) اهي جڏهن اتي پهتا ته انهن لاءِ دعا گهريائون ته کين پاڪ روح ملي، ۱۶) ڇا لاءِ جو اڃا انهن تي پاڪ روح نازل نه ٿيو هو. انهن رڳو خداوند عيسيٰ جي نالي تي بپتسما ورتي هئي. ۱۷) پوءِ پطرس ۽ يوحنا پنهنجا هٿ انهن جي مٿان رکيا ته کين پاڪ روح ملي ويو.

۱۸) شمعون جڏهن ڏٺو ته رسولن جي هٿن رکڻ سان پاڪ روح ٿو ملي، تڏهن يوحنا ۽ پطرس کي پيسا آڇيائين ۱۹) ۽ چيائين ته ”مون کي به اها اختياري ڏيو ته جنهن تي پنهنجا هٿ رکان ته ان کي پاڪ روح ملي.“ ۲۰) تنهن تي پطرس جواب ڏنس ته ”شل تون ۽ تنهنجا پيسا ٻئي جهنم ۾ پئو جو تون سمجهين ٿو ته ’خدا جي بخشش پيسن سان خريد ڪريان.‘“ ۲۱) هن ڪم ۾ تنهنجو اسان سان ڪوبه واسطو يا حصو نه آهي، ڇا لاءِ جو تنهنجي دل اڃا خدا ڏانهن صاف نه ٿي آهي. ۲۲) تنهنڪري پنهنجي انهيءَ بچڙائيءَ تي توبه ڪر ۽ خداوند کان دعا گهر ته شل تو کي تنهنجي دل جي انهيءَ بچڙي خيال جي معافي ملي.“ ۲۳) پطرس وڌيڪ چيس ته ”مون کي ڏسڻ ۾ اچي ٿو ته تون ڪو ڏاڍو ساڙ ۾ سڙيل ۽ گناهن ۾ گرفتار آهين.“ ۲۴) تنهن تي پطرس ۽ يوحنا کي شمعون چيو ته ”اوهين منهنجي لاءِ خداوند کان دعا گهرو ته جيڪي ڳالهيون اوهان چيون آهن تن مان ڪابه مون سان نه ٿئي.“

۲۵) خدا جي ڪلام ٻڌائڻ ۽ پنهنجي شاهدي ڏيڻ کان پوءِ پطرس ۽ يوحنا يروشلم ڏانهن موٽيا ۽ وات تي سامريه جي ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ خوشخبريءَ جي منادي ڪيائون.

فلپس ۽ حبش جو آفيسر

۲۶) خداوند جي هڪڙي ملائڪ فلپس کي چيو ته ”تيار ٿي ۽ ڏکڻ طرف ان رستي سان وڃ، جيڪو يروشلم کان غزه ڏانهن بيابان مان وڃي ٿو.“ ۲۷) فلپس تيار ٿيو ۽ اوڏانهن ويو پئي ته رستي ۾ کيس هڪڙو حبش جو ماڻهو مليو جيڪو ڪدڙو هو. هي ماڻهو حبش جي راڻيءَ جي سڄي خزاني جو وزير هو ۽ يروشلم ۾ خدا جي عبادت ڪرڻ لاءِ ويو هو. ۲۸) هو گاڏيءَ ۾ پنهنجي

وطن ڏانهن موٽي رهيو هو ۽ رستي سان يسعياہ نبيءَ جو پاڪ ڪتاب پڙهندو پئي ويو. (۲۹) پاڪ روح فلپس کي چيو ته ”ويجهو وڃي انهيءَ گاڏيءَ سان گڏج.“
 (۳۰) تڏهن فلپس ڊوڙي وٽس ويو ۽ هن کي يسعياہ نبيءَ جو پاڪ ڪتاب پڙهندي ٻڌائين ۽ کانس پڇيائين ته ”جيڪي توهين پڙهو ٿا سو سمجهو به ٿا يا نه؟“
 (۳۱) تنهن تي هن چيو ته ”جيستائين ڪو مون کي نه سمجهائيندو تيستائين آءُ ڪيئن سمجهندس؟“ پوءِ هن فلپس کي عرض ڪيو ته ”اچي مون سان گڏ ويهو.“ (۳۲) پاڪ ڪتاب جو جيڪو حصو انهيءَ پڙهيو پئي سو هي آهي ته

”هو هڪڙي رڍ وانگر آهي،
 جنهن کي ڪهن لاءِ وٺي ويا
 ۽ جهڙيءَ طرح ڪو گهٽو
 پنهنجي اُن ڪٽرڻ واري جي اڳيان
 گونگو ٿي بيهندو آهي،
 تهڙيءَ طرح هن به ٻڙڪ نه ڪڍي.

(۳۳) ساڻس جٺ ڪيائون ۽ سندس انصاف ڪين ٿيو.

سندس پيڙهيءَ جو احوال ڪير بيان ڪندو؟

چالاءِ جو سندس جان زمين تان ڪڍي ويئي.“

(۳۴) آفيسر فلپس کي چيو ته ”مهرباني ڪري ٻڌايو ته هيءُ نبي ڪنهن بابت ٿو چوي؟ هو پنهنجي بابت ٿو چوي يا ڪنهن ٻئي بابت؟“ (۳۵) فلپس ڳالهائڻ لڳو ۽ پاڪ ڪتاب کي انهيءَ هنڌ کان شروع ڪري کيس عيسيٰ جي خوشخبري ٻڌايائين. (۳۶) اهي اڳتي هلندي هلندي هڪڙي اهڙيءَ جاءِ تي اچي پهتا جتي پاڻي هو. تنهن تي آفيسر چيو ته ”اجهوءَ هي پاڻي به موجود آهي ته پوءِ مون کي ڀتسما وٺڻ کان ڪهڙي جهل آهي؟“ (۳۸) تيئن ئي آفيسر گاڏيءَ کي بيهارڻ جو حڪم ڏنو. هو ۽ فلپس ٻئي هيٺ پاڻيءَ ۾ لٿا ۽ فلپس کيس ڀتسما ڏني. (۳۹-۴۰) جڏهن اهي پاڻيءَ مان ٻاهر نڪتا

[۱] ڪن ترجمن ۾ هيءُ آيت به شامل آهي: (۳۷) فلپس چيس ته ”جيڪڏهن اوهين سچيءَ دل سان ايمان ٿا آڻيو ته پوءِ پلي ڀتسما وٺو.“ هن ورائيو ته ”آءُ ايمان آڻيان ٿو ته عيسيٰ مسيح خدا جو فرزند آهي.“

تہ خداوند جو پاڪ روح فلپس کي کڻي ويو ۽ هو ازوتس ۾ وڃي نڪتو. آفيسر وري کيس ڏسي نہ سگهيو، پر خوش خوش پنهنجو رستو وٺي هليو ويو. فلپس ازوتس کان وٺي وات ۾ سڀني شهرن ۾ خوشخبري ٻڌائيندو ويو، تان جو اچي قيصريه ۾ پهتو.

شائول ۾ تبديلي

(رسولن جا ڪم ۶: ۲۲-۱۶، ۱۲: ۲۶-۱۸)

۹ ① شائول خداوند جي شاگردن کي ڌمڪائيندو ۽ کين قتل ڪرڻ جا ڊڙڪا ڏيندو رهيو. هو وڏي سردار ڪاهن وٽ ويو ② ۽ چيائينس ته ”مون کي دمشق جي يهودي عبادت خانن لاءِ ڪي اهڙي مضمون جا خط لکي ڏيو ته جن به مردن توڙي عورتن کي انهيءَ طريقي تي ڏسان ته کين گرفتار ڪري يروشلم ۾ وٺي اچان.“

③ وات ويندي جڏهن هو دمشق جي ويجهو پهتو تڏهن اوچتو آسمان مان هڪڙي روشني اچي سندس چوڌاري چمڪڻ لڳي. ④ هو زمين تي ڪري پيو ۽ هڪڙو آواز ٻڌائين ته ”اي شائول! اي شائول! تون مون کي ڇو ٿو ستائين؟“ ⑤ هن پڇيو ته ”خداوند تون ڪير آهين؟“ آواز چيو ته ”آءُ عيسيٰ آهيان، جنهن کي تون ستائين ٿو. ⑥ هاڻي اُت ۽ شهر ۾ وڃ، جتي تو کي ٻڌايو ويندو ته تو کي ڇا ڪرڻ گهرجي.“ ⑦ جيڪي ماڻهو شائول سان گڏ وڃي رهيا هئا، سي بيهي رهيا ۽ وائڙا ٿي ويا. انهن آواز ته ٻڌو پر ڪوبه ڏسڻ ۾ نہ آين. ⑧ شائول زمين تان اٿيو ۽ پنهنجون اکيون کوليائين، پر هو ڏسي نہ ٿي سگهيو. سو انهن کيس هٿ کان وٺي دمشق ۾ آندو. ⑨ هو تن ڏينهن تائين اندو هو ۽ ان عرصي ۾ هن نہ کادو ۽ نہ ڪجهه پيتو.

⑩ دمشق ۾ هڪ شاگرد هو، جنهن جو نالو حانياه هو. هن روياءِ ڏني، جنهن ۾ خداوند کيس چيو ته ”حانياه!“ هن ورائيو ته ”حاضر منهنجا خداوند.“ ⑪ خداوند هن کي چيو ته ”ات ۽ سنئين نالي گهٽيءَ ۾ يهوداه جي گهر وڃي ترسس واري ماڻهو جي پڇا ڪر، جنهن جو نالو شائول آهي. هو دعا گهري رهيو هوندو. ⑫ هن روياءِ ۾ ڏٺو آهي

تہ هڪ ماڻهو حنانياه نالي اچي سندس مٿان پنهنجا هٿ رکيا آهن ته جيئن هو وري ڏسڻ جهڙو ٿئي. ” (۱۳) حنانياه چيو ته ”خداوند! ڪيترن ئي ماڻهن مون کي انهيءَ شخص بابت ٻڌايو آهي ته هن تنهنجي ماڻهن سان يروشلم ۾ ڪيڏيون نه جنيون ڪيون آهن. (۱۴) هو هتي به انهيءَ لاءِ آيو آهي ته وڏن سردار ڪاهنن جي اختيارين سان انهن ماڻهن کي گرفتار ڪري جيڪي تنهنجو نالو وٺن ٿا. ” (۱۵) خداوند هن کي چيو ته ”وڃ، ڇاڪاڻ ته مون هن کي پنهنجي خدمت واسطي چونڊيو آهي ته هو منهنجو نالو غير قومن ۾ سندن بادشاهن ۽ بني اسرائيل اڳيان ظاهر ڪري. (۱۶) آءُ پاڻ هن کي ڏيکاريندس ته منهنجي نالي جي ڪري ڪيس ڪيترا نه ڏک سهڻا پوندا.“

(۱۷) سو حنانياه ويو ۽ ان گهر ۾ گهڙي پنهنجا هٿ سائول جي مٿان رکيائين ۽ چيائينس ته ”سائول ڀاءُ ۾ خداوند عيسيٰ پاڻ مون کي موڪليو آهي، جنهن تو کي رستي ۾ ڏيکاري ڏني، جڏهن تون هيڏانهن اچي رهيو هئين. هن مون کي انهيءَ لاءِ موڪليو آهي ته تو کي وري ديد ملي ۽ تون پاڪ روح سان پرڃي وڃين.“ (۱۸) هڪدم ڪا شيءِ مڃي جي چلر وانگر سائول جي اکين مان ڪري پئي ۽ هو وري ڏسڻ وائسڻ لڳو. هو اٿي بيٺو ۽ ٻيٽسما ورتائين. (۱۹) ماني ڪاڻڻ کان پوءِ هن جي طاقت موٽي آئي.

سائول جو دمشق ۾ تبليغ ڪرڻ

سائول دمشق ۾ ڪجهه ڏينهن تائين شاگردن سان گڏ رهيو. (۲۰) هو سڌو يهودي عبادت خانن ۾ وڃي عيسيٰ بابت تبليغ ڪرڻ لڳو ته هو خدا جو فرزند آهي. (۲۱) جن به هن جي اها ڳالهه ٻڌي، سي سڀ حيران ٿي ويا ۽ چوڻ لڳا ته ”هي اهو ناهي ڇا، جو جيڪي به يروشلم ۾ اهو نالو وٺندا هئا تن کي هو ستائيندو هو ۽ هتي به انهيءَ ارادي سان آيو هو ته انهن ماڻهن کي گرفتار ڪري سردار ڪاهنن وٽ وٺي وڃي؟“

(۲۲) پر سائول جي تبليغ ڏينهن ڏينهن زور وٺندي ويئي ۽ جيڪي يهودي دمشق ۾ رهندا هئا تن کي منجهائي ڇڏيائين، جو ثابت ڪري ڏيکاريائين ته عيسيٰ ئي مسيح آهي.

۲۳) گهڻن ڏينهن گذرڻ کان پوءِ يهودين گڏجي سازش ستي ته شائول کي قتل ڪجي. ۲۴) پر شائول کي هن سازش جي خبر پئجي ويئي ته اهي رات ڏينهن شهر جي دروازن تي پهرو ڏيندا رهن ٿا ته جيئن هن کي مارين. ۲۵) سو سندس شاگردن رات جي وقت هن کي هڪڙي ڪاريءَ ۾ ويهاري شهر جي پت کان هيٺ لاهي ڇڏيو.

شائول يروشلم ۾

۲۶) شائول يروشلم ۾ آيو ۽ شاگردن ۾ شامل ٿيڻ جي ڪوشش ڪيائين. پر اهي سڀئي کانئس ڊنا ٿي، جو اعتبار ئي نه ٿي آين ته هو به ڪو شاگرد آهي. ۲۷) پوءِ برنباس هن جي مدد ڪئي ۽ کيس رسولن وٽ وٺي آيو. هن انهن کي سمجهايو ته شائول ڪيئن خداوند کي رستي ۾ ڏٺو ۽ ڪيئن خداوند هن سان ڳالهايو. هن اهو به ٻڌايو ته ڪهڙي نه دليريءَ سان شائول عيسيٰ جي نالي جي دمشق ۾ تبليغ ڪئي. ۲۸) پوءِ شائول يروشلم ۾ شاگردن سان گڏ ايندو ويندو هو ۽ دليريءَ سان خداوند جي نالي جي تبليغ پيو ڪندو هو. ۲۹) هو يوناني ڳالهائيندڙ يهودين سان گفتگو ۽ بحث به پيو ڪندو هو، پر اهي کيس مارڻ جا وجهه پيا ڳوليندا هئا. ۳۰) جڏهن پائرن کي اها خبر پيئي ته هو هن کي قيصر به ۾ وٺي آيا ۽ پوءِ کيس ترسس ڏانهن موڪلي ڇڏيائون. ۳۱) انهيءَ کان پوءِ سڄي يهوديه ۾ گليل ۽ سامريه جي ڪليسيائن کي امن مليو. اهي قائم ٿينديون ويون ۽ خداوند جي خوف ۽ پاڪ روح جي مدد سان وڌنديون ويون.

پطرس لده ۽ يافا ۾

۳۲) پطرس سڄي ملڪ ۾ گهمندو رهيو ۽ هڪڙي ڏينهن هو خداوند جي انهن ماڻهن سان ملڻ ويوم جيڪي لده ۾ رهندا هئا. ۳۳) اتي هو هڪ اهڙي ماڻهوءَ سان مليو جنهن جو نالو اينياس هو ۽ هن کي اڌرنگي جي بيماري هئي، جنهن ڪري هو اٺن سالن کان وٺي کتولي تي پيو هو. ۳۴) پطرس هن کي چيو ته ”اي اينياس! عيسيٰ مسيح تو کي چٽائي چڱو پلو ٿو ڪري. سوات ۽

اٿي پنهنجو هنڌ ويڙهه. ” هو هڪدم اٿي بيٺو. (۳۵) لده ۽ شارون جي سڀني ماڻهن کيس ڏٺو ۽ اهي خداوند ڏانهن ڦري پيا.

(۳۶) يافا ۾ هڪڙي شاگردياڻي رهندي هئي، جنهن جو نالو ^[۱] طبيئا يعني دورڪاس هو. هو گهڻا ئي نيڪ ڪم ۽ خير خيراتون ڪندي هئي. (۳۷) انهن ڏينهن ۾ هو بيمار ٿي پئي ۽ مري ويئي. هن جي لاش کي غسل ڏيئي ماڙيءَ تي هڪڙي ڪوئيءَ ۾ رکيائون. (۳۸) جيئن ته لده، يافا جي ڀرسان هوم تنهنڪري شاگردن کي خبر پئي ته پطرس اتي آهي. پوءِ انهن به ماڻهو هن ڏانهن موڪليا ۽ منت ڪيائونس ته ”اسان وٽ جلدي هليو اچ.“ (۳۹) پطرس اٿي انهن سان گڏ روانو ٿيو ۽ جڏهن هو اتي پهتو ته اهي کيس ماڙيءَ تي وٺي ويا. سڀني رنوزالون هن جي ڀرسان بيهي روئڻ لڳيون ۽ کيس دورڪاس جا ٺهيل پهراڻ ۽ ڪپڙا ڏيکارڻ لڳيون، جيڪي هو انهن سان گڏ ٺاهيندي هئي. (۴۰) پطرس انهن سڀني کي ٻاهر ڪڍي ڇڏيو ۽ گوڏن ڀر ويهي دعا گهريائين. پوءِ ميت ڏانهن منهن ڪري چوڻ لڳو ته ”اي طبيئا! اٿ.“ تنهن تي هن اکيون کوليون ۽ پطرس کي ڏسي اٿي ويٺي. (۴۱) پطرس کيس هٿ کان وٺي اٿاريو ۽ ايمان وارن ۽ رنوزالن کي سڏي جيئري جا ڳندي طبيئا سندن حوالي ڪيائين. (۴۲) هيءُ ڳالهه سڄي يافا ۾ مشهور ٿي ويئي ۽ ڪيترن ئي خداوند تي ايمان آندو. (۴۳) پوءِ پطرس ڪيترائي ڏينهن يافا ۾ شمعون نالي موجيءَ وٽ رهيل هو.

پطرس ۽ ڪرنيليس

① قيصريه ۾ ڪرنيليس نالي هڪ ماڻهو هوم جيڪو رومي لشڪر جي اٿليءَ واري پلٽ ۾ صوبيدار هو. (۲) هو ۽ هن جو سڄو ڪٽنب ديندار هئا ۽ خدا کان ڊڄندا هئا. غريب يهودين جي هو ڏاڍي مدد ڪندو هو ۽ هر وقت خدا کان پيو دعا گهرندو هو. (۳) هڪڙي ڏينهن ٽپهريءَ جو هن روياءَ ۾ خدا جي هڪڙي ملائڪ کي چڱيءَ طرح ڏٺو، جنهن چيس ته ”اي ڪرنيليس!“ (۴) هن ملائڪ ڏانهن ڊپ وڇان ڏسندي چيو ته ”جي

[۱] طبيئا: ”طبيئا“ عبراني ٻوليءَ جو لفظ آهي ۽ ”دورڪاس“ يوناني ٻوليءَ جو لفظ آهي جن جي معنيٰ آهي ”هرڻي“.

سائين؟“ ملائڪ چيس ته ”خدا تنهنجون دعائون ۽ خيرتون قبول ڪيون آهن ۽ تو کي ياد فرمايو آهي. ⑤ هاڻي تون ڪي ماڻهو يافا ڏانهن موڪل، جيڪي انهيءَ ماڻهوءَ کي وٺي اچن جنهن جو نالو شمعون آهي ۽ کيس پطرس ڪري به سڏيندا آهن. ⑥ هو شمعون نالي هڪ موجيءَ وٽ تڪيل آهي جنهن جو گهر سمند جي ڪناري تي آهي.“ ④ پوءِ جيڪو ملائڪ ساڻس ڳالهائي پيو سو هليو ويو. ڪرنيلس پنهنجن ٻن نوڪرن ۽ هڪ ديندار سپاهيءَ کي گهرايو، جيڪو هن جو اردلي هو. ⑧ هن انهن کي سڄي ڳالهه ٻڌائي ۽ کين يافا ڏانهن موڪليائين.

⑨ ٻئي ڏينهن تي جڏهن اهي رستي ۾ ئي هئا ۽ شهر کي ويجهڻ لڳا ته پطرس اٽڪل پنهنجن جو ڪوئي تي دعا گهرڻ لاءِ چڙهيو. ⑩ هن کي بڪ لڳي ۽ چاهيائين ته ”ڪجهه ڪاوان.“ پر جڏهن کاتو اڃا تيار ٿيو ته هن کي رويا ٿي. ⑪ هن ڏٺو ته آسمان کلي پيو آهي ۽ ڪا شيءِ وڏيءَ چادر وانگر چٽي ڪنڊن کان لڙڪندي زمين طرف هيٺ لهي رهي آهي. ⑫ ان ۾ سڀني قسمن جا جانور، جيت ۽ پڪي هئا. ⑬ هڪ آواز آيس ته ”اي پطرس! اٿ ۽ اهي ڪهي ڪاءُ.“ ⑭ پر پطرس چيو ته ”اي خداوند! هرگز نه، ڇا لاءِ جو مون ڪڏهن به ڪا حرام يا پليت شيءِ ڪانه کائي آهي.“ ⑮ وري آواز آيس ته ”جنهن کي خدا پاڪ ڪيو آهي، تنهن کي پليت نه چئڻ.“ ⑯ ٽي دفعا ائين ٿيو ۽ پوءِ اها شيءِ وري آسمان ڏانهن ڪڇي ويئي.

⑰ پطرس پاڻ تي حيران هو ته ”جيڪا رويا مون ڏٺي تنهن جو مطلب ڇا آهي؟“ ايتري ۾ اهي ماڻهو جيڪي ڪرنيلس موڪليا هئا، تن شمعون موجيءَ جو گهر ڳولي لڏو ۽ هاڻي اچي سندس دروازي تي بيٺا هئا. ⑱ هنن سڏ ڪري پڇيو ته ”شمعون جيڪو پطرس سڏائيندو آهي، سو هن گهر ۾ تڪيل آهي ڇا؟“ ⑲ پطرس اڃا تائين سوچي رهيو هو ته انهيءَ رويا جو مطلب ڇا آهي ته پاڪ روح کيس چيو ته ”ٻڌم تي ماڻهو تو کي ڳولي رهيا آهن. ⑳ سو اٿ ۽ هيٺ لهي وڃ. انهن سان گڏ وڃڻ کان نه گهٽائڻ، ڇو ته مون ئي انهن کي موڪليو آهي.“ ㉑ تنهن تي پطرس هيٺ لهي ويو ۽ انهن ماڻهن کي چيائين ته ”آءُ اهو آهيان، جنهن کي اوهين ڳولي رهيا آهيو. اوهين ڪيئن آيا آهيو؟“ ㉒ انهن وراڻيو ته ”صوبيدار

ڪرنيليس اسان کي موڪليو آهي. هو هڪ نيڪ ۽ خدا ترس ماڻهو آهي ۽ يهودين جي سڄي قوم ۾ ڏاڍي ساراھه اٿس. هن کي خدا جي هڪڙي پاڪ ملائڪ چيو آهي ته هو پنهنجي گهر تنهنجي دعوت ڪري ۽ تنهنجي واتان تنهنجون ڳالهيون ٻڌي. ” (۲۳) پطرس ماڻهن کي اندر وٺي ويو ۽ کين رات اتي تڪايائين.

ٻئي ڏينهن تي هو تيار ٿي انهن سان گڏ روانو ٿيو ۽ ڪي ڀائر يافا مان به هن سان گڏ هليا. (۲۴) ٽئين ڏينهن تي هو قيصريه ۾ پهتو، جتي ڪرنيليس هن جو انتظار ڪري رهيو هو ۽ هن پنهنجن مائٽن ۽ گهاتن دوستن کي به پاڻ وٽ گهرايو هو. (۲۵) جڏهن پطرس اندر گهڙڻ لڳو ته ڪرنيليس پاڻ ساڻس مليو ۽ سندس پيرن تي ڪري سجدو ڪيائينس. (۲۶) پر پطرس کيس مٿي اٿاريندي چيو ته ” اٿو آءُ پاڻ هڪ انسان آهيان. ” (۲۷) پطرس ڪرنيليس سان ڳالهيون ڪندو اندر ويو ۽ ڏٺائين ته ڪيترائي ماڻهو اچي گڏ ٿيا آهن. (۲۸) پطرس انهن کي چيو ته ” اوهين پاڻ چڱيءَ طرح ڄاڻو ٿا ته يهودين جي مذهب ۾ جائز نه آهي ته هو ڪنهن غير قوم واري سان ملن جلن يا دوستي رکن. پر خدا مون کي صاف چيو آهي ته آءُ ڪنهن به ماڻهو کي پليت يا گهٽ نه سمجهان. (۲۹) اهو ئي سبب آهي جو جڏهن مون کي گهرايو ويو ته آءُ سواءِ ڪنهن اعتراض جي هليو آيس. هاڻي ٻڌايو ته مون کي ڇو گهرايو اٿو؟ ”

(۳۰) ڪرنيليس چيس ته ” چئن ڏينهن جي ڳالهه آهي ته آءُ پنهنجي گهر ۾ ٽپهريءَ جي وقت دعا گهري رهيو هوس ته اوچتو هڪ ماڻهو تجلدار پوشاڪ سان منهنجي اڳيان اچي بيٺو (۳۱) ۽ چيائين ته ’ اي ڪرنيليس! خدا تنهنجون دعائون ٻڌيون آهن ۽ تنهنجون خيرتون قبول پيون آهن. (۳۲) سو ڪنهن ماڻهو کي يافا ڏانهن موڪلي انهيءَ ماڻهو کي گهراءِ جنهن جو نالو شمعون آهي ۽ کيس پطرس ڪري به سڏيندا آهن. هو شمعون موهيءَ وٽ تڪيل آهي، جنهن جو گهر سمنڊ جي ڪناري تي آهي. ’ (۳۳) تنهنڪري مون جلدي اوهان کي گهرايو ۽ اها اوهان جي وڏي مهرباني آهي جو اوهين آيا آهيو. هاڻي اسين سڀ انهيءَ لاءِ خدا جي اڳيان حاضر ٿيا آهيون ته جيڪي خداوند توهان کي ٻڌائڻ لاءِ حڪم ڏنو آهي سو ٻڌون. ”

پطرس جي تقرير

۳۳) پوءِ پطرس هيئن چوڻ لڳو ته ”هاڻي مون کي پاڪ آهي ته خدا سڀني سان هڪجهڙو هلي ٿو. ۳۵) پر سڀ ڪنهن قوم مان جيڪوبه خدا کان ڊڄي ٿو ۽ نيڪي ڪري ٿو سو وٽس قبول پوي ٿو. ۳۶) اهو ڪلام جيڪو امن جي خوشخبري آهي سو خدا بني اسرائيل قوم ڏانهن عيسيٰ مسيح جي وسيلي موڪليو جيڪو سڀني جو خداوند آهي. ۳۷) انهيءَ واقعي جي اوهان کي پاڻ خبر آهي، جيڪو يحييٰ جي بپتسما واري تبليغ کان پوءِ سڄي يهوديه ۾ مشهور ٿي ويو ۽ جنهن جي شروعات گليل کان ٿي. ۳۸) اوهان کي اها به خبر آهي ته ڪيئن خدا عيسيٰ ناصريءَ کي پاڪ روح ۽ قدرت سان مسح ڪيو هو. هو هرهندو وڃي چڱا ڪم ڪندو هو ۽ انهن ماڻهن کي شفا ڏيندو هو، جن تي شيطان جو غلبو هو، ڇاڪاڻ ته خدا انهيءَ سان هو. ۳۹) اسين انهن سڀني ڪمن جا شاهد آهيون جيڪي هن يهودين جي ملڪ ۽ يروشلم شهر ۾ ڪيا هئا. پر انهن کيس صليب تي چاڙهي ڪوڪا هڻي ماريو. ۴۰) خدا کيس مئلن مان ٽئين ڏينهن تي وري جيئرو ڪيو ۽ پٿرو ڪري ڏيکاريو. ۴۱) خدا سڄيءَ قوم کي نه بلڪ انهن شاهدن کي پٿرو ڪري ڏيکاريو جن کي اڳي ئي چونڊي ڇڏيو هئائين، يعني اسان کي. اسين ئي ساڻس گڏ ڪائيندا پيئندا هئاسون، جڏهن خدا کيس وري جيئرو ڪري اٿاريو هو. ۴۲) عيسيٰ مسيح اسان کي حڪم ڏنو ته اسان ماڻهن ۾ تبليغ ڪريون ۽ شاهدي ڏيون ته هو ئي اهو آهي جنهن کي خدا مئلن ۽ جيئرن جو انصاف ڪندڙ ڪري مقرر ڪيو آهي. ۴۳) انهيءَ بابت سڀني نبين جي شاهدي آهي ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻيندو تنهن جا گناهه سندس نالي جي وسيلي بخشيا ويندا.“

غير قومن کي پاڪ روح جو ملڻ

۴۴) جڏهن پطرس اڃا ڳالهائين پئي ٿي ته انهن سڀني تي پاڪ روح نازل ٿيو، جيڪي ڪلام ٻڌي رهيا هئا. ۴۵) ايمان وارا يهودي جيڪي يافا کان پطرس سان گڏجي آيا هئا، سي حيران ٿي ويا ته خدا پنهنجي بخشش، يعني پاڪ

روح غير قومن تي به نازل ڪري ٿو. ۴۶) ڇالاءِ جو انهن کي جدا جدا ٻوليون ڳالهائيندي ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي ٻڌائون. تنهن تي پطرس کين چيو ته ۴۷) ”هنن ماڻهن کي اسان وانگر ئي پاڪ روح مليو آهي. هاڻي انهن کي پاڻيءَ سان بپتسما ڏيڻ کان ڪير روڪي سگهي ٿو؟“ ۴۸) سو هن حڪم ڏنو ته ”انهن کي عيسيٰ مسيح جي نالي تي بپتسما ڏني وڃي.“ پوءِ انهن پطرس کي عرض ڪيو ته ”مهرباني ڪري ڪجهه ڏينهن اسان وٽ ٺڪي پئو.“

پطرس پنهنجا ڪم بيان ڪري ٿو

۱) رسولن ۽ سڄي يهوديه ۾ پائرن ٻڌو ته غير قومن به خدا جو ڪلام قبول ڪيو آهي. ۲) جڏهن پطرس يروشلم ۾ آيو ته جيڪي ايمان وارا طهر ڪرائڻ جي حق ۾ هئا تن ساڻس بحث ڪيو ته ۳) ”تون نه رڳو اڻ طهريلن جي گهر ۾ مهمان هئين بلڪ تو انهن سان گڏ کاڌو پيتو به آهي.“ ۴) تنهن تي پطرس انهن کي شروعات کان وٺي جيڪي ڪجهه ٿيو هو سو سڄو احوال ٻڌايو ته ۵) ”جڏهن آءُ يافا شهر ۾ دعا گهري رهيو هوس ته مون رويا ڏٺي ته ڪا شيءِ وڏي ڇادر وانگر چٽي ڪنڊن کان لڙڪندي آسمان مان هيٺ لهندي ٿي آئي ۽ اچي مون تائين پهتي. ۶) مون چٽائي ڏٺو ته منجهس گهريلو ۽ جهنگلي جانور جيت ۽ پڪي نظر آيا. ۷) ۽ هڪڙو آواز ٻڌم جنهن مون کي چيو ته ’پطرس اٿ ۽ اهي ڪهي ڪاهه.‘ ۸) پر مون چيو ته ’خداوند هرگز نه ڇالاءِ جو مون اڄ ڏينهن تائين ڪڏهن به ڪا حرام يا پليت شيءِ نه کاڌي آهي.‘ ۹) تنهن تي وري آسمان مان آواز آيو ته ’جنهن شيءِ کي خدا پاڪ ڪيو آهي تنهن کي پليت نه چئ.‘ ۱۰) ٿي دفعا ائين ٿيو ۽ پوءِ اهي سڀئي شيون آسمان ڏانهن ڪڍي ويون. ۱۱) ايتري ۾ ٿي ماڻهو جن کي قيصر به مان مون ڏانهن موڪليو ويو هو، سي انهيءَ گهر جي اڳيان اچي بيٺا جنهن ۾ آءُ ٺڪيل هوس. ۱۲) پاڪ روح مون کي چيو ته ’تون بنا گهٽائڻ جي انهن سان گڏ هليو وڃ.‘ تڏهن هي اسان جا ڇهه ڀائر به مون سان گڏجي يافا مان هليا ۽ قيصر به ۾ اسين ڪرنيلس جي گهر پهتاسون. ۱۳) هن اسان کي ٻڌايو ته ڪيئن هڪ ملائڪ سندس گهر ۾ اچي بيٺو جنهن کيس چيو ته ’يافا مان

انهيءَ ماڻهوءَ کي گهراءَ ۾ جنهن جو نالو شمعون آهي ۽ کيس پطرس ڪري به سڏيندا آهن. (۱۲) هو تو کي اهڙو ڪلام ٻڌائيندو جنهن جي وسيلي تو کي ۽ تنهنجي سڄي ڪٽنب کي چوٽڪارو ملندو. (۱۵) جڏهن مون انهن سان ڳالهائڻ شروع ڪيو ته پاڪ روح انهن تي نازل ٿيو. بلڪل ائين جيئن شروع ۾ اسان تي نازل ٿيو هو. (۱۶) پوءِ مون کي خداوند جو چوڻ ياد آيو ته 'يحيٰ پاڻيءَ سان بپتسما ڏني هئي، پر اوهان کي پاڪ روح سان بپتسما ڏني ويندي.' (۱۷) اهو صاف آهي ته خدا ساڳي بخشش غير قومن کي به عطا ڪئي آهي، جيڪا هن اسان کي عطا ڪئي هئي جڏهن اسان خداوند عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو هو. پوءِ آءُ ڪير هئس جو خدا کي روڪي سگهان ها؟" (۱۸) جڏهن انهن هي ٻڌو ته ڪٿي ماڻ ڪيائون ۽ خدا جي واکاڻ ڪندي چيائون ته "خدا غير قومن کي به توفيق ڏني آهي ته هو توبه ڪن ۽ زندگي حاصل ڪن."

انتاخيا جي ڪليسيا

(۱۹) اسٽيفنس جي مارجي وڃڻ کان پوءِ جيڪا مصيبت آئي، تنهن جي ڪري ايمان وارا ٿڙي پڪڙي ويا. انهن مان ڪي ته فينيڪي، قبرص ۽ انتاخيا تائين وڃي پهتا. اتي يهودين کان سواءِ هو ٻئي ڪنهن کي به خدا جو ڪلام نه ٻڌائيندا هئا. (۲۰) پر انهن مان ڪي قبرص ۽ ڪرين جا ماڻهو جيڪي انتاخيا ۾ پهتا، سي غير قومن کي به خداوند عيسيٰ جي خوشخبري ٻڌائڻ لڳا. (۲۱) خداوند جو مٿن هٿ هو ۽ ڪيترن ئي ماڻهن ايمان آندو ۽ خداوند ڏانهن ڦري پيا.

(۲۲) هي خبرون جڏهن يروشلم جي ڪليسيا ۾ پهتيون ته انهن برنباس کي انتاخيا ڏانهن موڪليو. (۲۳) جڏهن هو اتي پهتو ۽ ڏٺائين ته خدا ڪيئن نه انهن تي فضل ڪيو آهي ته هو ڏاڍو خوش ٿيو ۽ کين سمجهايا تائين ته "خداوند سان دل و جان سان وفادار رهجو." (۲۴) برنباس هڪ نيڪ شخص هو جيڪو پاڪ روح ۽ ايمان سان ڀرپور هو. سو گهڻن ئي ماڻهن خداوند تي ايمان آندو.

۲۵) پوءِ برنباس شائول جي ڳولا ۾ ترسس ڏانهن ويو. ۲۶) جڏهن هن کيس لڌوم تڏهن هو انتاخيا ۾ وٺي آيس. هو پئي ڪليسيا جي ماڻهن سان سڄو سال ملندا رهيا ۽ گهڻن ئي ماڻهن کي تعليم ڏنائون. اهو انتاخيا ۾ ئي ٿيو جو شاگرد پهريون دفعو مسيحي سڏجڻ لڳا.

۲۷) انهن ڏينهن ۾ ڪي نبي يروشلم مان انتاخيا ڏانهن آيا. ۲۸) انهن مان اگبس نالي هڪڙو نبي اٿي بيٺو ۽ پاڪ روح جي وسيلي پيشنگوي ڪيائين ته سڄي دنيا ۾ ڏاڍو ڏڪار پوڻو آهي. اهو ڏڪار انهن ڏينهن ۾ پيو جڏهن ڪلوديس شهنشاهه هو. ۲۹) شاگردن مان هر هڪ اهو ارادو ڪيو ته جيڪي ڀائر يهوديه ۾ رهن ٿا تن ڏانهن پنهنجي وسعت آهر ڪجهه مدد طور موڪلين. ۳۰) سو هنن ائين ئي ڪيو ۽ ڪجهه پيسا برنباس ۽ شائول جي هٿان ڪليسيا جي بزرگن ڏانهن ڏياري موڪليائون.

ڪليسيا کي وڌيڪ ستائڻ

۱۲ ۱) انهن ڏينهن ۾ يهوديه جي بادشاهه هيروڊيس ڪليسيا جي ڪن ماڻهن کي ستائڻ شروع ڪيو. ۲) هن يوحنا جي ڀاءُ يعقوب کي ترار سان مارائي ڇڏيو. ۳) جڏهن هن ڏٺو ته يهودين کي اها ڳالهه چڱي لڳي آهي، تڏهن پطرس کي به پڪڙيائين. اهي بي خميري مانيءَ جي عيد جا ڏينهن هئا. ۴) هن پطرس کي پڪڙڻ کان پوءِ کيس جيل ۾ وڌو ۽ مٿس پهري ڏيڻ لاءِ چئن چئن سپاهين جون چار چونڪيون مقرر ڪري ڇڏيائين. هيروڊيس جو منصوبو هو ته هو پطرس کي عيد کان پوءِ ماڻهن اڳيان آڻي سندس فيصلو ڪري. ۵) پطرس ته جيل ۾ پهري هيٺ هوم پر ڪليسيا جي ماڻهن هن لاءِ دل و جان سان خدا کان دعائون پئي گهريون.

پطرس جي جيل مان آزادي

۶) جنهن ڏينهن هيروڊيس کيس ماڻهن اڳيان پيش ڪرڻ وارو هوم انهيءَ رات پطرس ٻن پهريدارن جي وچ ۾ ستو پيو هو. هو ٻن زنجيرن سان ٻڌل هو ۽ جيل جي دروازن تي به پهرو هو. ۷) اوچتو ئي خداوند جو هڪڙو

ملائڪ اچي سندس اڳيان بيٺو ۽ ڪوٺڙيءَ ۾ روشنائي چمڪڻ لڳي. ملائڪ پطرس جي ڪلهي تي هٿ رکي جاڳائي چيس ته ”جلدي اٿ.“ هڪدم هٿڪڙيون سندس هٿن مان ٿٽي ڪري پيون. ⑧ پوءِ ملائڪ چيس ته ”سندرو ٻڌ ۽ جتي پاءِ.“ هن ائين ئي ڪيو. وري چيائينس ته ”پنهنجو جو پاءِ ۽ منهنجي پٺيان هليو اچ.“ ⑨ پطرس جيل مان نڪري سندس پٺيان هلڻ لڳو پر جيڪي ڪجهه ملائڪ ڪري رهيو هو تنهن کي حقيقت نه ٿي ڄاتائين، بلڪ ائين ٿي سمجهيائين ته ”آءُ ڪا رويا ڏسي رهيو آهيان.“ ⑩ اهي پهرين چونڪيءَ وٽان لنگهي ويا ۽ پوءِ ٻي چونڪيءَ ۽ آخرڪار هو انهيءَ لوهي دروازي وٽ اچي پهتا، جيڪو شهر ڏانهن کليو ٿي. دروازو هنن لاءِ پاڻ ئي کلي پيو ۽ هو ٻاهر نڪري آيا. اهي شهر جي هڪ گهٽيءَ مان هلڻ لڳا ۽ اوچتو ئي ملائڪ پطرس کي ڇڏي هليو ويو.

⑪ جڏهن پطرس هوش ۾ آيو، تڏهن چوڻ لڳو ته ”هاڻي مون کي پڪ ٿي ته خداوند پنهنجو ملائڪ موڪلي مون کي هيروديس جي چنبي کان آزاد ڪيو آهي ۽ جيڪي يهودي قوم جا ارادا هئا تن کان ڇڏايو آهي.“

⑫ هن واقعي تي ويچار ڪرڻ کان پوءِ هو يوحنا عرف مرقس جي ماءُ مريم جي گهر آيو. اتي گهڻا ئي ماڻهو اچي گڏ ٿيا هئا ۽ دعائون گهري رهيا هئا. ⑬ پطرس ٻاهران در ڪڙڪايو ۽ رودا نالي هڪ نوڪرياڻي چوڪري در تي آئي. ⑭ جڏهن پطرس جو آواز سڃاتائين تڏهن خوشيءَ وچان در کولڻ کان اڳي ئي اندر ڊوڙي وڃي ٻڌايائين ته ”پطرس در تي بيٺو آهي.“ ⑮ تنهن تي هنن چيس ته ”تون چري ٿي آهين.“ پر هو يقين سان چوندي رهي ته ”اهو سچ آهي.“ هنن چيس ته ”اهو سندس ڪو ملائڪ هوندو.“ ⑯ پطرس در ڪڙڪائيندو رهيو ۽ جڏهن هنن در کوليو ته کيس ڏسي حيران ٿي ويا. ⑰ پر هن ماڻ ڪرڻ لاءِ کين هٿ جو اشارو ڏنو ۽ پوءِ انهن کي ٻڌايائين ته ڪيئن خداوند کيس جيل مان ڇڏايو. تڏهن کين چيائين ته ”هن ڳالهه جي يعقوب ۽ ٻين ڀائرن کي به خبر ڏجو.“ پوءِ هو اتان نڪري ڪنهن ٻئي هنڌ هليو ويو.

⑱ جڏهن صبح ٿيو ته سپاهين ۾ ڏاڍي ڦڙڦوٽ پئجي ويئي ته پطرس ڪيڏانهن ويو؟ ⑲ هيروديس هن جي ڳولا ڪرڻ لاءِ کين حڪم ڏنو پر

هو کيس لهي نه سگهيا. پوءِ هن پهريدارن کان پڇاڳاڇا ڪئي ۽ حڪم ڏنائين ته کين قتل ڪيو وڃي.
هن کان پوءِ هيروديس يهوديه مان هليو ويو ۽ ڪجهه وقت وڃي قيصره ۾ گذاريائين.

هيروديس جو موت

① هيروديس صور ۽ صيدا جي ماڻهن تي ڏاڍو ڪاوڙيل هو، تنهنڪري اهي ٽولي ٺاهي ملڻ ويس. پهريائين انهن بلاسطس کي پنهنجي پاسي ڪيو جو بادشاهه جي محلات جو دربان هو. پوءِ هيروديس کي عرض ڪيائون ته ”اسان سان پرچاءُ ڪريو.“ چالاڪيءَ جو هنن کي بادشاهه جي ملڪ مان سڀڻو سامان ملندو هو.

② سو هڪڙي مقرر ڏينهن تي هيروديس شاهائي پوشاڪ ۾ تخت تي اچي ويٺو ۽ ماڻهن جي اڳيان هڪڙي تقرير ڪيائين. ③ تنهن تي انهن وڏي آواز ۾ چيو ته ”هي ماڻهو نه پر خدا ٿو ڳالهائي.“ ④ انهيءَ دم خداوند جي هڪڙي ملائڪ هيروديس کي ڏک هڻي ڪيرائي وڌو، ڇاڪاڻ ته هو انهيءَ شرڪ تي خاموش رهيو. پوءِ ته هن ۾ جيت پئجي ويا ۽ هو مري ويو.

⑤ پر خداوند جو ڪلام وڌندو ۽ پڪڙبو ويو. ⑥ برنباس ۽ شائول پنهنجو ڪم پورو ڪري يوحنا عرف مرقس کي پاڻ سان وٺي يروشلم کان انتاخيا ۾ موٽي آيا.

برنباس ۽ شائول جو چونڊجڻ

① انتاخيا جي ڪليسيا ۾ نبي ۽ استاد هوندا هئا، جهڙوڪ برنباس، شمعون جنهن کي ڪارو سڏيندا هئا، لوسيس ڪريني، منائين، جيڪو هيروديس حاڪم جو ننڍپڻ جو دوست هو ۽ شائول. ② جڏهن هنن خداوند جي عبادت پئي ڪئي ۽ روزا پئي رکيا، تڏهن پاڪ روح کين چيو ته ”برنباس ۽ شائول کي مون لاءِ مخصوص ڪريو ته هو اهو ڪم ڪن جنهن لاءِ مون کين چونڊيو آهي.“ ③ تڏهن انهن روزي سان دعا گهرندي مٿن هٿ رکيا ۽ کين روانو ڪيائون.

۱۳

قبرص ۾

④ برنباس ۽ شائول پاڪ روح جي چون مَرَجِب پھريائين سلوڪيه ڏانهن ويا ۽ اتان سامونڊي جهاز ۾ چڙهي قبرص ڏانهن روانا ٿي ويا. ⑤ جڏهن هو سلميس ۾ پهتا تڏهن هو يهودين جي عبادت خانن ۾ خدا جي ڪلام جي تبليغ ڪرڻ لڳا ۽ يوحنا عرف مرقس هن ڪم ۾ سندن مدد ڪئي.

⑥ جڏهن هو سارو بيت لتاڙي پافس ۾ پهتا ته هنن اتي نبي سڏائيندڙ هڪڙو يهودي جادوگر ڏٺو جنهن جو نالو بريسوع هو. ⑦ هو بيت جي گورنر سرگيس پولس ۾ جيڪو هڪڙو ذهين شخص هو تنهن جو درباري هو. انهيءَ گورنر برنباس ۽ شائول کي پاڻ وٽ گهرايو ڇاڪاڻ ته هن خدا جو ڪلام ٻڌڻ پئي چاهيو. ⑧ پر بريسوع عرف اليماس جنهن جي يوناني ٻوليءَ ۾ معنيٰ آهي 'جادوگر' تنهن گورنر وٽ سندن مخالفت ڪئي ته جيئن گورنر مسيح تي ايمان نه آڻي. ⑨ پوءِ شائول جنهن کي پولس ڪري به سڏيندا آهن پاڪ روح سان پر جي جادوگر ڏانهن چٽائي نھاريو ⑩ ۽ چيائينس ته ”اي شيطان جا پٽ! تون هر نيڪيءَ جو دشمن آهين، هر قسم جي بچڙائيءَ ۽ ٺڳيءَ سان پريل آهين ۽ هميشه ڪوشش ڪندو رهين ٿو ته خداوند جي سچائيءَ کي ڪوڙو ڪرين. ⑪ سو ٻڌم توتي خداوند جي مار اچي پيئي آهي. هاڻي تون انڌو ٿيندين ۽ ڪجهه مدت تائين ڏينهن جي روشني به ڏسڻ ۾ نه اينديءَ.“ تڏهن هڪدم هن جي اکين اڳيان ڌنڌ ۽ اونڌاهي اچي ويئي ۽ هو هيڏانهن هوڏانهن هٿوراڙيون هڻڻ لڳو ته من ڪو کيس هٿ کان وٺي هلي. ⑫ جڏهن گورنر هي حال ڏٺو ته خداوند جي تعليم تي حيران ٿي ويو ۽ ايمان آندائين.

پسديا واري انتهاخيا ۾

⑬ پولس ۽ سندس ساٿي پافس مان سامونڊي جهاز تي چڙهي پرگا ۾ آيا جو پمفوليا ۾ آهي. پر يوحنا عرف مرقس هنن کي اتي ڇڏي يروشلم ڏانهن موٽي ويو. ⑭ هو پرگا مان پسديا واري انتهاخيا ۾ آيا ۽ سبت جي ڏينهن يهودي عبادتخاني ۾ وڃي ويٺا. ⑮ جڏهن اتي توريت ۽ نبين

جا صحيفا پڙهيا ويا تڏهن عبادت خانن جي سردارن هنن کي سڏائي چيو ته ”اي ڀائرو! جيڪڏهن اوهان کي ڪا نصيحت جي ڳالهه ماڻهن کي ٻڌائي آهي ته ٻڌايو.“

①۶ تنهن تي پولس اٿي بيٺو ۽ هٿ جو اشارو ڏيندي چيائين ته ”اي بني اسرائيلو! ۽ اوهين اي خداپرست غير يهوديو! ڪن ڏيئي ٻڌو. ①۷ بني اسرائيل قوم جي خدا اسان جي وڏن کي چونديو ۽ انهن کي وڏي قوم بڻيائين، جڏهن هو مصر جي ملڪ ۾ پرديسي ٿي رهندا هئا. خدا پنهنجي عظيم قوت سان انهن کي مصر مان ڪڍيو ①۸ ۽ اٽڪل چاليهن سالن تائين بيابان ۾ سندن سنڀال ڪندو رهيو. ①۹ هن ڪنعان جي ملڪ ۾ ست قومون ناس ڪيون ۽ بني اسرائيل کي ان ملڪ جو مالڪ بڻيائين. ②۰ اهڙيءَ طرح ساڍا چار سؤ سال گذري ويا.

تڏهن خدا سموئيل نبيءَ جي زماني تائين انهن لاءِ رهبر مقرر ڪندو رهيو. ②۱ ان کان پوءِ هنن بادشاهه جي گهر ڪئي ۽ خدا شاول کي سندن بادشاهه مقرر ڪيو، جيڪو بنيامين جي قبيلي مان قيش جو پٽ هو، جنهن چاليهن سالن تائين حڪومت ڪئي. ②۲ جڏهن خدا هن کي برطرف ڪيو ته دائود کي انهن جو بادشاهه مقرر ڪيائين. خدا هن جي بابت هيئن چيو ته ’مون يشيءَ جي پٽ دائود کي پنهنجيءَ دل وٽان لڌو آهي. هو هميشه منهنجي مرضيءَ تي هلندو.‘ ②۳ جيئن خدا واعدو ڪيو هو تيئن ئي هن دائود جي اولاد مان بني اسرائيل وٽ هڪڙي چوٽڪاري ڏيندڙ يعني عيسيٰ کي موڪليو. ②۴ عيسيٰ جي اچڻ کان اڳ ۾ يحييٰ بني اسرائيل جي سڄيءَ قوم ۾ تبليغ ڪئي ته توبه ڪريو ۽ ٻيٽسما وٺو. ②۵ جڏهن يحييٰ پنهنجو ڪم پورو ڪرڻ تي هو ته هن ماڻهن کي چيو ته ’مون بابت ڇا ٿا سمجهو؟ آءُ اهو نه آهيان جنهن جو اوهين انتظار ڪري رهيا آهيو، پر اهو مون کان پوءِ ايندو. آءُ انهيءَ لائق نه آهيان جو سندس جتيءَ جون ڪهيون چورڙيان.‘

۱۷:۱۲ خر ۱:۱۲ ۵۱:۱۲ ۱۸:۱۲ ڳا ۱۴:۳۴، شر ۱:۳۱ ۱۹:۱۲ شر ۱:۱۲

يش ۱:۱۴ ۲۰:۱۲ قا ۱۶:۲ ۱۶:۲ ۲۰:۳ ۲۱:۱۲ ۲۱:۱۰ ۵:۸ ۲۱:۱۰

۲۲:۱۲ ۲۲:۱۲ ۱۴:۱۳ ۱۲:۱۶ ۲۰:۸۹ ۲۴:۱۲ ۴:۱ ۳:۳

۲۵:۱۲ مت ۱۱:۳ ۱:۱۱ ۱:۱۱ ۱۶:۳ ۲۰:۲۰

۲۶) اي پائرو! اي ابراهيم جو اولاد ۽ اوهين اي خداپرست غير يهوديو!
انهيءَ چوٽڪاري جي ڪلام کي اسان ڏانهن ئي موڪليو ويو آهي.
۲۷) پر يروشلم جي رهاڪن ۽ سندن اڳواڻن انهيءَ کي نه سڃاتو ۽ نڪي
هنن نين جي ڪلام کي سمجهيو جيڪو هر سبت جي ڏينهن تي
پڙهيو ويندو آهي. پر اٽلندو عيسيٰ تي فتويٰ جاري ڪري هنن نين جي
چوٽيءَ کي سچو ثابت ڪيو. ۲۸) جيتوڻيڪ انهن کي عيسيٰ جي مارائڻ
جو ڪوبه سبب نه مليو تنهن هوندي به هنن پلاطس کي عرض ڪيو ته
کيس مارائي ڇڏي. ۲۹) جڏهن اهي سڀ ڳالهون پوريون ڪيائون جيڪي
صحيفي ۾ لکيل هيون، تڏهن هنن سندس لاش کي صليب تان لاهي
قبر ۾ رکيو. ۳۰) پر خدا کيس مٿن مان وري جيئرو ڪيو ۳۱) ۽ ڪيترن ئي
ڏينهن تائين هو انهن کي ڏيکاري ڏيندو رهيو جيڪي ساڻس گليل کان
يروشلم تائين گڏ هئا. اهي هاڻي بني اسرائيل جي قوم آڏو سندس شاهد
آهن. ۳۲) خدا جيڪو واعدو اسان جي ابن ڏاڏن سان ڪيو هو تنهن جي
خوشخبري اسان آندي آهي، ۳۳) ته ڪيئن خدا عيسيٰ کي جيئرو ڪري
سندن اولاد يعني اسان جي لاءِ اهو واعدو پورو ڪيو، جيئن ٻئي زبور
۾ لکيل آهي ته

’تون منهنجو فرزند آهين

۽ اڄ آءُ تنهنجو پيءُ ٿيو آهيان.’

۳۴) باقي اها ڳالهه ته خدا انهيءَ کي اهڙيءَ طرح مٿن مان وري جيئرو ڪيو

جو هو وري پهر ڪڏهن به نه مرنديو تنهن بابت لکيل آهي ته

’آءُ تو کي دائود سان واعدو ڪيل

پاڪ ۽ سچيون نعمتون ڏيندس.’

۳۵) وري هڪڙي زبور ۾ خدا کي چيو ويو آهي ته

’تون پنهنجي پاڪ ٻانهي کي

گهري سڙي وڃڻ کين ڏيندين.’

۲۸:۱۲ مت ۲۲:۲۳-۲۳ م ۱۳:۱۵-۱۴ لو ۲۳:۲۱-۲۳، يو ۱۹:۱۵

۲۹:۱۲ مت ۲۷:۵۱-۶۱ م ۱۵:۴۲-۴۲ لو ۲۳:۵۰-۵۶، يو ۱۹:۳۸-۴۲

۳۱:۱۲ رس ۱:۳ ۲۳:۱۲ زب ۲:۷ ۲۴:۱۲ يس ۳:۵۵ ۲۵:۱۲ زب ۱۶:۱۰

③۶ خدا پنهنجي مرضي دائود جي زماني ۾ ئي سندس هٿان پوري ڪئي ۽ پوءِ دائود مري ويو. هن کي پنهنجي ابن ڏاڏن سان گڏ دفن ڪيو ويو ۽ هن جو لاش گري سڙي ويو. ③۷ پر جنهن کي خدا مٿن مان وري جيئرو ڪيو، تنهن جي گهرڻ سڙڻ جي ته نوبت ئي ڪين آئي. ③۸ تنهنڪري اي پائرو! آءُ چاهيان ٿو ته اوهان ڄاڻي وٺو ته عيسيٰ جي طرفان اوهان اڳيان گناهن جي بخشش جو اعلان ڪجي ٿو. ③۹ ۽ جيڪوبه هن تي ايمان آڻي ٿو سو خدا ڏانهن سچار بڻجي ٿو، جيڪو موسيٰ جي شريعت جي وسيلي سچار بڻجي نه سگهي ها. ④۰ خبردار تجو ته جيڪي نين چيو آهي سو اوهان سان نه ٿي ته

④۱ 'اوهين، جيڪي ڌڪاريو ٿا،

سي ڏسي عجب ۾ پئجي وڃو

۽ برباد ٿي وڃو

چالاءِ جو آءُ اوهان جي زماني ۾

هڪڙو اهڙو ڪم ڪندس،

جو جيڪڏهن ڪو اوهان کي بيان ڪري ٻڌائي

ته اوهين مٿس ڪڏهن به ويساهه نه ڪندا.“

④۲ جڏهن برنباس ۽ پولس يهودي عبادتخاني مان ٻاهر نڪتا ته ڪيترن

ئي ماڻهن کين منٿون ڪيون ته اهي وري ٻئي سبت جي ڏينهن تي اچي

کين ڪجهه وڌيڪ ٻڌائين. ④۳ مجلس پوري ٿيڻ کان پوءِ ڪيترائي يهودي

۽ سندن ديندار نوان مريد پولس ۽ برنباس جي پٺيان هلڻ لڳا ۽ هنن ساڻن

ڳالهائي انهن کي تاڪيد ڪيو ته ”خدا جي فضل تي قائم رهندا اچو.“

④۴ ٻئي سبت جي ڏينهن تي شهر مان اٽڪل هڙ ڪو آيو هو ته خداوند

جو ڪلام ٻڌي. ④۵ جڏهن يهودين ميڙ ڏٺا ته حسد وٺي وين، سو هو پولس

جي تبليغ خلاف بدشدد ڳالهائڻ لڳا ۽ هن جي بي عزتي ڪيائون. ④۶ پر پولس

۽ برنباس دليريءَ سان ڳالهائڻ لڳا ۽ چيائون ته ”اهو ضروري هو ته خدا جو

ڪلام پهريائين اوهان يهودين کي ٻڌايو وڃي. پر جيئن ته اهو اوهان قبول

نه ڪيو ۽ پاڻ کي دائمي زندگيءَ جا لائق نه ٿا سمجهو، تنهنڪري اسين

اوهان کي ڇڏي غير قومن وٽ وڃون ٿا. ④۷ ڇالاءِ جو هي حڪم خداوند جو آهي جيڪو اسان کي مليو آهي ته

’مون تو کي غير قومن جي لاءِ روشني مقرر ڪيو آهي،

ته تون سڄي زمين جي ماڻهن لاءِ چوٽڪاري جو وسيلو بڻجين.“

④۸ جڏهن غير قومن اها ڳالهه ٻڌي، تڏهن هو ڏاڍا خوش ٿيا ۽ خداوند

جي ڪلام جي واکاڻ ڪرڻ لڳا ۽ جن کي خدا دائمي زندگيءَ لاءِ چونڊي ڇڏيو هو تن سڀني ايمان آندو.

④۹ خداوند جو ڪلام انهيءَ علائقي ۾ هنڌين ماڳين پکڙجي ويو. ⑤۰ پر

يهودين شهر جي معزز ماڻهن ۽ عزت وارين خداترس عورتن کي پڙڪائي پولس ۽ برنباس کي ڏاڍو ستايو ۽ کين پنهنجي علائقي مان تڙي ڪڍيائون.

⑤۱ تڏهن رسولن پنهنجي ① پيرن جي مٿي اتي چنڊي ڇڏي ۽ اڪونيم شهر

ڏانهن هليا ويا. ⑤۲ تنهن هوندي به انتاڪيا جا شاگرد خوشيءَ ۽ پاڪ روح

سان پرچندا رهيا.

اڪونيم ۾

① ساڳيءَ طرح اڪونيم ۾ به پولس ۽ برنباس يهودي عبادت خاني

۱۴

۾ ويا ۽ اهڙي نموني تقرير ڪيائون جو ڪيترن ئي يهودين ۽ غير

قومن ايمان آندو. ② پر جن يهودين ايمان نه آندو تن غير قومن کي پڙڪايو

۽ انهن جي جذبات کي ڀائرن جي خلاف ڪيائون. ③ رسول اتي گهڻو

وقت ترسيا ۽ خداوند بابت دليريءَ سان ڳالهائيندا رهيا. خداوند سندن هٿان

معجزا ۽ ڪرامتون ڏيکاري پنهنجي فضل بابت سندن پيغام کي سچو ثابت

ڪيو. ④ شهر جي ماڻهن ۾ قوت پئجي ويئي ۽ انهن مان ڪي يهودين جي

طرف ته ڪي رسولن جي طرف ٿي بيٺا.

⑤ پوءِ غير قومن ۽ يهودين پنهنجي اڳواڻن سميت گڏجي منصوبو سٽيو

ته هو رسولن سان بدسلوڪي ڪندا ۽ کين سنگسار ڪندا. ⑥ جڏهن

① پيرن جي مٿي اتي چنڊي ڇڏي: انهيءَ دور جي هڪ رسم جنهن مان مراد ڪنهن ڳالهه

کي رد ڪرڻ جي صورت ۾ ساري ذميوارِي سندن مٿان هجڻ جو اظهار ڪرڻ آهي.

۱۳: ۴۷ يس ۶: ۴۲، ۶: ۴۹ ۱۳: ۵۱ مت ۱۰: ۱۴، مر ۶: ۱۱، لو ۹: ۵، ۱۰: ۱۱

رسولن کي اها خبر پئجي ويئي ته هو لوڪئيا علائقي جي شهرن لسترا ۽ دربي ۽ ان جي آس پاس واري علائقي ڏانهن پڄي ويا. ۷ اتي به اهي خوشخبري ٻڌائيندا رهيا.

لسترا ۾

۸ لسترا ۾ هڪ ماڻهو ويٺو هوندو هو جنهن جا پير سڪل هئا. هو ڄمندي ئي مندو هو ۽ ڪڏهن به پنڌ نه ڪيو هئائين. ۹ سو جڏهن هو پولس جون ڳالهيون ٻڌندو ٿي رهيو ته پولس هن ڏانهن چٽائي نهاريو ۽ ڄاڻائين ته کيس ايترو ايمان آهي جو هو چڱو ڀلو ٿي سگهندو. ۱۰ سو کيس وڏي آواز سان چيائين ته ”پيرن تي سڌو ٿي بيٺو.“ هو ٽپ ڏيئي اٿي بيٺو ۽ گهمڻ لڳو. ۱۱ جڏهن ماڻهن پولس جو هي ڪم ڏٺو ته پنهنجي لوڪئيا ٻوليءَ ۾ وڏي واڪي چوڻ لڳا ته ”انسانن جي صورت ۾ ديوتا اسان وٽ لهي آيا آهن.“ ۱۲ هنن برنباس جي نالي چيو ته ”هيءُ زيوس ديوتا آهي“ ۽ پولس جي نالي چيو ته ”هيءُ هرميس ديوتا آهي.“ ۱۳ چالاڪيءَ جو مکيه ڳالهائڻ وارو پولس هو. ۱۴ تڏهن زيوس ديوتام جنهن جو مندر شهر کان ٻاهر هوم تنهن جي پوڄاريءَ پاڻ سان گلن جا هار ۽ ڏاند شهر جي دروازي تي وٺن آندا ۽ ماڻهن جي ميڙ سان گڏ انهن جي قرباني پيش ڪرڻ تي چاهيائين. ۱۵ پر جڏهن برنباس ۽ پولس ٻنهي رسولن کي انهيءَ ڳالهه جي خبر پيئي، تڏهن هو پنهنجا ڪپڙا ڦاڙي ڊوڙي وڃي ماڻهن جي وچ ۾ بيٺا ۽ واڪا ڪري چوڻ لڳا ته ۱۶ ”اي انسانو! اوهين هي ڇا ٿا ڪريو؟ اسين به اوهان جهڙا فاني انسان آهيون. اسين ته اوهان کي خوشخبري ٻڌائڻ آيا آهيون ته اوهين هنن ڪوڙين ريتن رسمن کان پاسو ڪري رهڻو انهيءَ جيئري خدا کي مڃو جنهن آسمان، زمين، سمنڊ ۽ ٻيو جيڪي منجهن آهي سو پيدا ڪيو آهي. ۱۷ گذريل زمانن ۾ هن هر قوم کي پنهنجي پنهنجي رستي تي هلڻ لاءِ ڇڏي ڏنو هو. ۱۸ تنهن هوندي به هن هميشه چڱا ڪم ڪري پنهنجي وجود جي شاهدي ڏني آهي. انهيءَ لاءِ هن مينهن وسائي اوهان کي پلا فصل عطا ڪيا آهن، ڪشادي روزي ڏني آهي ۽ اوهان جي دلين کي خوشيءَ سان ڀريو آهي.“ ۱۹ ايتري سمجھائڻ کان پوءِ به

رسولن ماڻهن کي اهڙي قرباني پيش ڪرڻ کان وڌيڪ مشڪل سان روڪيو.
 ①۹ ايتري ۾ ڪي يهودي پسديا واري انتهاخيا ۽ اڪونيم کان اچي پهتا ۽
 ماڻهن کي پنهنجي طرف ڦيري ويا. هنن پولس کي پٿر هڻايا ۽ کيس شهر
 مان گهلي ٻاهر ڦٽو ڪيائون، ڇاڪاڻ ته سمجهيائون ته هو مري چڪو آهي.
 ②۰ پر جڏهن شاگرد چوڌاري مڙي آيس ته هو اٿي بيٺو ۽ موٽي شهر ۾ ويو.
 ٻئي ڏينهن تي پولس ۽ برنباس دربيءَ ڏانهن روانا ٿي ويا.

شام واري انتهاخيا ڏانهن موٽڻ

②۱ دربيءَ ۾ پولس ۽ برنباس خوشخبريءَ جي منادي ڪئي ۽ ڪيترائي شاگرد
 بڻايائون. پوءِ هو موٽي لسترام اڪونيم ۽ پسديا جي انتهاخيا ۾ آيا. ②۲ انهن
 شاگردن کي همٿايو ۽ کين نصيحت ڪئي ته هو ايمان تي قائم رهن. انهن
 کين ٻڌايو ته ”اسان سڀني کي خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيڻ لاءِ ڪيترين
 ئي مصيبتن مان لنگهڻو پوندو.“ ②۳ هنن هر هڪ ڪليسيا لاءِ بزرگ مقرر
 ڪيا ۽ انهن بزرگن لاءِ روزا رکي دعا گهريائون ۽ کين خداوند جي حوالي
 ڪيائون جنهن تي هنن ايمان آندو هو.

②۴ سڄي پسديا کان ٿيندا هو پمفوليا ۾ آيا. ②۵ انهن پرگا ۾ ڪلام جي
 تبليغ ڪئي ۽ پوءِ اطاليا ڏانهن ويا. ②۶ اتان سامونڊي جهاز ۾ چڙهي انتهاخيا
 ڏانهن روانا ٿيا، جتي انهيءَ ڪم ڪرڻ لاءِ کين خدا جو فضل عطا ڪيو
 ويو هو، جيڪو ڪم هنن هاڻي پورو ڪيو.

②۷ اتي پهچي هنن ڪليسيا جي ماڻهن کي گڏ ڪيو ۽ کين سڄو سربستو
 احوال ڪري ٻڌايائون ته ڪيئن هنن خدا جي معرفت ڪم ڪيا ۽ ڪهڙيءَ
 طرح خدا غير قومن جي لاءِ ايمان جو دروازو کولي ڇڏيو. ②۸ پوءِ هو شاگردن
 وٽ گهڻي عرصي تائين ترسي پيا.

يروشل ۾ گڏجاڻي

① ڪي ماڻهو يهوديه کان انتهاخيا ۾ آيا ۽ اهي ڀائرن کي هيءَ تعليم
 ڏيڻ لڳا ته ”تيسٽائين اوهان کي ڪڏهن به چوڻڪارو نه ملندو،

۱۵

جيسٽائين اوهين موسيٰ جي شريعت موجب طهر نه ڪرائيندا. ” ② پولس ۽ برنباس سان هنن سخت بحث مباحثو ڪيو. سو اهو فيصلو ڪيو ويو ته پولس، برنباس ۽ ڪي ٻيا ماڻهو هن معاملي بابت يروشلم ڏانهن رسولن ۽ بزرگن وٽ وڃن.

③ تنهن تي ڪليسيا جي ماڻهن هنن کي روانو ڪيو. هو فينيڪي ۽ سامريه مان لنگهندي وات تي ديندار ماڻهن کي ٻڌائيندا ويا ته ڪيئن غير قومون خدا ڏانهن ڦري آيون آهن. اهو ٻڌي انهن کي ڏاڍي خوشي ٿي. ④ جڏهن هو يروشلم ۾ پهتا ته ڪليسيا جي ماڻهن، رسولن ۽ بزرگن هنن جو استقبال ڪيو ۽ جيڪي خدا هنن جي وسيلي ڪيو هو سو سڀ کين بيان ڪري ٻڌايائون. ⑤ پر فريسي جن ايمان آندو هو تن مان ڪي اٿي بيٺا ۽ چوڻ لڳا ته ”غير قومن جو طهر ضرور ٿيڻ کپي ۽ کين تاڪيد ڪيو وڃي ته هو موسيٰ جي شريعت تي هلن.“

⑥ رسول ۽ بزرگ گڏجي هن معاملي تي ويچار ڪرڻ لڳا. ⑦ گهڻي بحث کان پوءِ پطرس اٿي بيٺو ۽ چيائين ته ”پائروم اوهان کي خبر آهي ته ڪجهه وقت اڳ ۾ خدا مون کي اوهان مان چونڊيو هو ته غير قومون منهنجي واتان خوشخبري جو ڪلام ٻڌي ايمان آڻين. ⑧ خدا جيڪو اسان جي دلين جو ڄاڻڻ وارو آهي تنهن اسان کي اهو ڏيکاريو ته غير قومون به ايمان آڻي سگهن ٿيون ۽ ڇالاءِ جو انهن کي به پاڪ روح مليو جيئن اسان کي مليو آهي. ⑨ هن اسان ۾ ۽ انهن ۾ ڪوبه فرق نه ڪيو آهي، ڇالاءِ جو جڏهن هنن ايمان آندو ته هن انهن جون دليون پاڪ ڪيون. ⑩ ته پوءِ اهڙا بار جن کي نه اسان جا ابا ڏاڏا ۽ نه اسان ئي ڪئي ٿي سگهياسين، سي اوهين شاگردن تي رکي خدا کي چوڻا آزمايو؟ ⑪ جڏهن ته اسان جو ايمان آهي ته اسان کي به انهن وانگر ئي خداوند عيسيٰ جي فضل سان چوٽڪارو ملي ٿو.“

⑫ سو سڀني خاموشيءَ سان برنباس ۽ پولس جو اهو بيان وٺي ٻڌو ته ڪيئن نه خدا انهن جي وسيلي غير قومن ۾ معجزا ۽ ڪرامتون ڪيون. ⑬ جڏهن هنن ڳالهائي بس ڪئي تڏهن يعقوب ڳالهايو ۽ چيائين ته

”اي پائرو! منهنجي به ڳالهه ٻڌو. (۱۲) جهڙيءَ طرح شمعون بيان ڪيو ته ڪيئن خدا شروعات ۾ غير قومن تي نظر ڪئي، انهيءَ لاءِ ته جيئن انهن مان پنهنجي لاءِ هڪڙي قوم چونڊي، (۱۵) تهڙيءَ طرح نبي جيڪي چئي ويا آهن سو به انهيءَ سان نهڪي ٿو اچي. چالاءِ جو لکيل آهي ته

(۱۶) ’خداوند چيو ته ”هنن ڳالهين کان پوءِ آءُ موٽي ايندس.

دائود جو گهر جيڪو ڊهي پيو آهي، تنهن کي وري ناهيندس.

آءُ انهيءَ جا ٿوڻا ٽڪر گڏ ڪري کيس وري اڏيندس.

(۱۷) انهيءَ لاءِ ته باقي رهيل ماڻهو

۽ سڀ غير قومون جيڪي منهنجون ٿيون سڏجن،

سي مون خداوند جي ڳولا ڪن.“

(۱۸) هي اهو خداوند فرمائي ٿو

جيڪو دنيا جي شروعات کان وٺي اهي ڳالهيون ٻڌائيندو آيو آهي.“

(۱۹) يعقوب وڌيڪ چيو ته ”منهنجي راءِ آهي ته غير قومن مان جيڪي

خدا ڏانهن ڦري آيا آهن، تن کي اسين تڪليف نه ڏيون. (۲۰) پر انهيءَ جي

بجاءِ اسين کين لکي موڪليون ته جيڪي شيون بتن تي چاڙهيون ويون

آهن سي هو نه ڪائين، نڪي زنا ڪن ۽ نه وري گهڻي ماريل جانور ۽

رت ئي ڪائين. (۲۱) چالاءِ جو گهڻي وقت کان وٺي هر شهر ۾ موسيٰ جي

شريعت ٻڌائڻ وارا هر سبت جي ڏينهن تي اهي ڳالهيون يهودي عبادت خانن

۾ ٻڌائيندا ٿا اچن.“

ايمان آڻيندڙ غير قومن ڏانهن خط

(۲۲) پوءِ رسولن، بزرگن ۽ سڄي ڪليسيا اهو فيصلو ڪيو ته پاڻ مان ڪي

ماڻهو چونڊي پولس ۽ برنباس سان گڏ انتهاخيا ڏانهن موڪلجن. انهن يهوداه

عرف برسبا ۽ سيلاس کي چونڊيو، جن جي پائرن ۾ وڏي عزت هئي. (۲۳) انهن

جي هٿان هي خط ڏياري موڪليائون ته

”غير قومن مان جيڪي ايمان آڻيندڙ انتهاخيا، شام ۽ ڪلڪيا ۾ ٿا رهن،

تن کي رسولن ۽ بزرگ پائرن جا سلام رسن. (۲۳) اسان ٻڌو آهي ته ڪي ماڻهو جن کي اسان ڪوبه اختيار نه ڏنو آهي، تن اسان وٽان وڃي اوهان کي ڪي ڳالهيون ٻڌائي تڪليف ڏني آهي ۽ اوهان کي منجهائي وڌو اٿن. (۲۵) تنهنڪري اسان پاڻ ۾ صلاح ڪري مناسب سمجهيو ته ڪي ماڻهو چوندي پنهنجن پيارن برباس ۽ پولس سان گڏ اوهان ڏانهن موڪليون. (۲۶) اهي ٻئي ماڻهو اهڙا آهن جن پنهنجي جان اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي نالي تي جوڪي ۾ وڌي آهي. (۲۷) سو اسين يهوداه ۽ سيلاس کي ساڻن گڏ موڪليون ٿا. هو پاڻ اوهان کي اهي ڳالهيون سمجهائيندا جيڪي اسين لکي رهيا آهيون. (۲۸) پاڪ روح ۽ اسان ضروري سمجهيو ته هنن خاص حڪمن کان سواءِ اوهان تي ڪو ٻيو بار نه وجهون. (۲۹) جهڙوڪ: اهو ڪاڌو نه کائو جيڪو بتن تي چاڙهيو ويو هجي، رت ۽ انهيءَ جانور جو گوشت نه کائو جنهن کي گهٽي ماريو ويو هجي ۽ زنا کان پري پڄو. جيڪڏهن اوهين انهن ڳالهين کان پاسو ڪندا ته اها اوهان لاءِ چڱي ڳالهه آهي. شال سدائين سلامت رهو.

(۳۰) اهي روانا ٿيا ۽ انتهاخيا ۾ اچي پهتا. ايمان وارن کي گڏ ڪري کين خط ڏنائون. (۳۱) جڏهن انهن هي خط پڙهيو ته دل کي تسلي ٿين ۽ خوش ٿيا. (۳۲) يهوداه ۽ سيلاس، جيڪي پاڻ نبي هئا تن گهڻو وقت تقريرون ڪري پائرن کي تسلي ڏني ۽ سندن همت ٻڌائي. (۳۳) هنن ڪجهه وقت اتي گذاريو. پوءِ پائرن کان خير سلامتيءَ سان موڪلائي انهن پائرن ڏانهن روانا ٿيا جن کين موڪليو هو.^[۱]

(۳۵) پوءِ پولس ۽ برباس انتهاخيا ۾ ترسي پيا ۽ اتي ٻين پائرن سان گڏ خداوند جو ڪلام سيڪاريندا ۽ تبليغ ڪندا رهيا.

برباس ۽ پولس ۾ جدائي

(۳۶) ڪجهه وقت کان پوءِ پولس برباس کي چيو ته ”هل ته هر هڪ شهر ۾ انهن پائرن وٽ هلون، جن کي اسان خداوند جو ڪلام ٻڌايو آهي ۽ ڏسون ته انهن جو ڪهڙو حال آهي.“ (۳۷) برباس جي مرضي هئي ته يوحنا

[۱] ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: (۳۷) پر سيلاس اتي ئي رهڻ مناسب سمجهيو.

عرف مرقس کي به پاڻ سان گڏ وٺي هلون. (۳۸) پر پولس مناسب نه سمجهيو ته هن کي به ساڻ کڻجي، ڇاڪاڻ ته هو پمفوليا ۾ هنن کي ڇڏي موٽي ويو هو ۽ ساڻن تبليغ جي ڪم ۾ گڏ نه رهيو هو. (۳۹) انهيءَ ڳالهه تي برنباس ۽ پولس جي وچ ۾ ايترو ته اختلاف ٿي پيو جو هو هڪٻئي کان ڌار ٿي ويا. برنباس مرقس کي وٺي سامونڊي جهاز ۾ چڙهي قبرص ڏانهن روانو ٿي ويو. (۴۰) پر پولس سيلاس کي چونڊي پاڻ سان کنيو ۽ پائرن کين خدا جي فضل جي حوالي ڪري روانو ڪيو. (۴۱) پولس شام ۽ ڪلڪيا مان ٿيندو اتي جي ڪليسيائن کي همٿائيندو ويو.

تيمٿيس جو پولس ۽ سيلاس سان وڃڻ

۱۶ (۱) پولس دربيءَ ۾ آيو ۽ پوءِ لسترا ڏانهن به ويو. اتي تيمٿيس نالي هڪڙو شاگرد رهندو هو، جنهن جي ماءُ يهودڻ هئي ۽ ايمان آندو هئائين. پر تيمٿيس جو پيءُ يوناني هو. (۲) لسترا ۽ اڪونيم جا پائر تيمٿيس جي ساراهه ڪندا هئا. (۳) پولس جي مرضي هئي ته تيمٿيس کي به پاڻ سان گڏ وٺي هلي، تنهنڪري هن سندس طهر ڪرايو. هن اهو انهيءَ ڪري ڪيو جو اتي جي رهندڙ سڀني يهودين کي خبر هئي ته تيمٿيس جو پيءُ يوناني هو. (۴) هو شهرن مان ٿيندا ويا ۽ جيڪي حڪم رسولن ۽ بزرگن يروشلم ۾ ڏنا هئا، سي ٻڌائيندا ويا ۽ انهن تي عمل ڪرڻ جو تاڪيد ڪندا ويا. (۵) سو ڪليسيائون روز بروز ايمان ۾ مضبوط ٿينديون ۽ تعداد ۾ وڌنديون ويون.

تروآس ۾ پولس جو روياءُ ڏسڻ

(۶) هوفروگيا ۽ گلشيا جي علائقن مان لنگهي ويا، ڇاڪاڻ جو پاڪ روح هنن کي ايشيا پرگي ۾ ڪلام جي تبليغ ڪرڻ کان منع ڪئي هئي. (۷) جڏهن موسيا جي سامهون آيا تڏهن ڪوشش ڪيائون ته بٿونيا ۾ وڃون، پر عيسيٰ جي روح کين وڃڻ نه ڏنو. (۸) تنهنڪري اهي موسيا جي پاسي کان لنگهي تروآس ۾ آيا. (۹) اتي رات جو پولس هڪڙي روياءُ ڏٺي ته مڪدونيا جو هڪڙو ماڻهو بيهي منت ڪري چوي پيو ته ”سائين! مڪدونيا ۾ اچي اسان جي

مدد ڪريو. ” ⑩ پولس جي روياءَ ڏسڻ شرط ⑪ اسان هڪدم مڪدونيا ڏانهن وڃڻ جي تياري ڪئي، ڇاڪاڻ جو اسان سمجهيو ته خدا هنن کي خوشخبري ٻڌائڻ لاءِ اسان کي گهرايو آهي.

فليپي شهر ۾ لڏيا جو ايمان آڻڻ

⑪ تروآس مان سامونڊي جهاز تي چڙهي اسين سڌا سموتراڪي ۾ آياسين ۽ پٺي ڏينهن نيپلس ۾ پهتاسون. ⑫ اتي جهاز مان لهي وري فليپي ۾ آياسين جو مڪدونيا ۾ آهي ۽ انهيءَ علائقي جو مکيه شهر آهي. اهو شهر رومي بينڪ به آهي. اسين اتي ڪي ڏينهن ترسي پياسين. ⑬ سبت جي ڏينهن اسين شهر جي دروازي کان ٻاهر نديءَ جي ڪناري تي وياسين، جتي اسان سمجهيو ته عبادت ڪرڻ جي جاءِ هوندي. اتي جيڪي عورتون اچي گڏ ٿيون هيون تن سان ويهي گفتگو ڪرڻ لڳاسين. ⑭ انهن عورتن ۾ هڪ خدا ترس عورت لڏيا نالي ٿو تيره شهر جي هئي. هوءُ واڳڻائي رنگ جو ڪپڙو وڪڻندي هئي. خدا هن جي دل کولي ۽ هن پولس جون ڳالهيون ڏيان سان ٻڌيون. ⑮ جڏهن انهيءَ عورت ۽ سندس گهر جي ڀاتين پتسما ورتي، تڏهن اسان کي متون ڪري چوڻ لڳي ته ”جيڪڏهن اوهين مون کي خدا جي سچي ايمان واري ڪري ٿا سمجهو ته مهرباني ڪري منهنجي گهر هلي رهو.“ سو هو زور ڀري اسان کي پنهنجي گهر وٺي ويئي.

فليپيءَ جي جيل ۾

⑯ هڪڙي ڏينهن جيئن اسين عبادت ڪرڻ واري جاءِ ڏانهن پئي وياسين ته اسان هڪڙي ٻانهي چوڪري ڏٺي جنهن ۾ غيب ڄاڻيندڙ پوت هوم جنهن جي ڪري هوءُ اڳڪٿيون ڪندي هئي ۽ ماڻهن کي سندن قسمت ٻڌائي پنهنجي مالڪن کي ڪيترائي پيسا ڪمائي ڏيندي هئي. ⑰ هوءُ پولس ۽ اسان جي پٺيان اچي واکا ڪري چوڻ لڳي ته ”هي ماڻهو خدا تعاليٰ جا

① اسان: هن ڪتاب ۾ استعمال ٿيل لفظ ’اسان‘ مان مراد غالباً اها ورتي وڃي ٿي ته ”رسولن جا ڪم“ جو مصنف لوقا به ان وقت پولس رسول سان گڏ هو.

ٻانها آهن، جيڪي اوهان کي چوٽڪاري جو رستو ٿا ٻڌائين.“ (۱۸) ڪيترن ڏينهن تائين چوڪريءَ ائين پئي ڪيو. تنهنڪري پولس کي ڏاڍو رنج ٿيو ۽ هن ڦري پوت کي چيو ته ”آءُ تو کي عيسيٰ مسيح جي نالي حڪم ٿو ڏيان ته هن چوڪريءَ مان نڪري وڃ.“ پوت انهيءَ ئي مهل چوڪريءَ کي ڇڏي هليو ويو. (۱۹) پر جڏهن چوڪريءَ جي مالڪن ڏٺو ته سندن ڪمائيءَ جو ذريعو ختم ٿي ويو، تڏهن هنن پولس ۽ سيلاس کي پڪڙي ورتو ۽ کين رومي عملدارن وٽ پيش ڪرڻ لاءِ شهر جي چونڪ تي گهلي وٺي ويا. (۲۰) کين عملدارن وٽ آڻي مٿن شاهدي ڏنائون ته ”سائين! هي ماڻهو جيڪي يهودي آهن، تن اسان جي شهر ۾ ڪٿي گوڙ مچايو آهي، (۲۱) ۽ اهڙيون رسمون ڪڍيون اٿن جي اسان رومين کي قبول ڪرڻ ۽ انهن تي هلڻ جائز نه آهي.“ (۲۲) تنهن تي خلق اچي گڏ ٿي ۽ انهن شاهدن جي پٺڀرائي ڪرڻ لڳي. عملدارن حڪم ڏنو ته ”هنن جا ڪپڙا ڦاڙي لاهيو ۽ کين جسم تي چمڪ هڻو.“ (۲۳) گهڻي مار کان پوءِ کين جيل ۾ وڌائون ۽ جيلر کي تاڪيد ڪري حڪم ڏنائون ته کين سخت پهري هيٺ رکيو وڃي. (۲۴) جيلر حڪم ملڻ تي انهن کي اندرين باريڪ ۾ بند ڪيو ۽ سندن تنگن ڪاٺ سان ٻڏي قابو ڪيائين.

(۲۵) رات جو پولس ۽ سيلاس دعائون گهرندا ۽ خدا جي واکاڻ جا گيت ڳائيندا ٿي رهيا ۽ جيل جا قيدي پڻ ٻڌندا ٿي رهيا، تڏهن اڌ رات ڌاري (۲۶) اوچتو هڪڙو وڏو زلزلو آيو، جنهن جيل جون پٿيون پيڙهه تائين لوڏي ڇڏيون. هڪدم سڀ دروازا کلي پيا ۽ سڀني قيدين جون پيڙيون ڪري پيون. (۲۷) تنهن تي جيلر جاگي پيو ۽ ڏٺائين ته جيل جا سڀ دروازا کليا پيا آهن، سو سمجهيائين ته پڪ سڀ قيدي ڀڄي ويا آهن. تنهنڪري تزار ڪڍي پاڻ کي مارڻ تي هو. (۲۸) پر پولس وڏي واڪي رڙ ڪري چيس ته ”پاڻ کي مار نه، اسين سڀ هتي آهيون.“ (۲۹) جيلر بتي گهراڻي اندر ڪاهي پيو ۽ ڏڪندي ڏڪندي پولس ۽ سيلاس جي پيرن تي ڪري پيو. (۳۰) پوءِ هن کين ٻاهر ڪڍيو ۽ عرض ڪري چوڻ لڳو ته ”سائين! آءُ ڇا ڪريان جو چوٽڪارو ملي؟“ (۳۱) تنهن تي هنن ورائيس ته ”خداوند عيسيٰ تي ايمان آڻ ته تو کي ۽ تنهنجي ڪٽنب کي چوٽڪارو ملندو.“ (۳۲) پوءِ

انهن هنن کي ۽ سندس گهر جي سڀني ڀاتين کي خداوند جو ڪلام ٻڌايو. (۳۲) رات جي انهيءَ پهر ۾ جيلر کين وٺي وڃي سندن زخم ڌوئا. پوءِ اتي ئي هنن ۽ سندس گهر جي سڀني ڀاتين بپتسما ورتي. (۳۳) هو پولس ۽ سيلاس کي پنهنجي گهر وٺي ويو ۽ کين کائڻ لاءِ ڪجهه کاڌو ڏنائين. هو ۽ سندس ڪٽنب خوشيءَ سان پرڃي ويو، ڇاڪاڻ ته هنن خدا تي ايمان آندو هو.

(۳۵) ٻئي ڏينهن صبح جو عملدارن پنهنجن سپاهين هٿان جيلر ڏانهن چواڻي موڪليو ته ”انهن ماڻهن کي ڇڏي ڏيو.“ (۳۶) سو جيلر پولس کي ٻڌايو ته ”عملدارن جو حڪم آهي ته اوهان کي آزاد ڪيو وڃي. اوهين هليا وڃو ۽ سدا سلامت هجو.“ (۳۷) پر پولس سپاهين کي چيو ته ”جيتوڻيڪ اسين رومي آهيون، ته به هنن اسان کي عام خلق جي اڳيان بنا ڪنهن ڏوهه جي ڇهڪ هٿائي جيل ۾ وڌو. سو هاڻي هو اسان کان چپ چاپ ۾ ڪيئن ٿا جان ڇڏائين؟ ائين ڪڏهن به نه ٿيندو. پلي ته اهي پاڻ اچي اسان کي جيل مان ٻاهر وٺي هلن.“ (۳۸) سپاهين جڏهن اهو نياپو عملدارن کي پهچايو ۽ انهن کي خبر پيئي ته پولس ۽ سيلاس رومي آهن، تڏهن ڏاڍو ڊڄي ويا. (۳۹) تنهنڪري انهن وڃي کائڻ معافي ورتي ۽ کين چيائون ته ”اسين اوهان کي جيل مان آزاد ٿا ڪريون ۽ اوهين مهرباني ڪري شهر مان هليا وڃو.“ (۴۰) پولس ۽ سيلاس جيل مان نڪري لڏيا جي گهر ڏانهن ويا، جتي هو ڀائرن سان مليا ۽ کين تسلي ڏنائون. پوءِ هو اتان روانا ٿي ويا.

ٿسلونڪي ۾

① هاڻي هو امفيلس ۽ اڀلونيا مان لنگهي ٿسلونڪي ۾ آيا، جتي يهودي عبادت خانو هو. (۲) پولس پنهنجي عادت موجب سندن عبادت گاهه ۾ ويو ۽ ٽن هفتن تائين هر سبت جي ڏينهن تي هو پاڪ ڪتابن مان ساڻن بحث پيو ڪندو هو. (۳) ۽ دليل ڏيئي ثابت ڪري چوندو هئڻ ته ”اهو ضروري هو ته مسيح ڏک سهي ۽ مٿن مان وري جيئرو ٿي اٿي.“ هن چيو ته ”هي عيسيٰ جنهن جي آءُ اوهان کي خبر ٿو ڏيان سو

۱۷

ئي مسيح آهي. ” ④ انهن يهودين مان ڪن مڃيو ۽ پولس ۽ سيلاس سان شامل ٿي ويا. يونانين جو وڏو تعداد جيڪي خدا ترس هئا ۽ ڪيتريون ئي مکيه عورتون به اچي ساڻن شامل ٿيون.

⑤ پر گهڻن يهودين کي حسد ٿيو ۽ انهن کي بازاری لوفر وٺي هڪ ٽولو ٺاهيو جن سڄو شهر مٿي تي کنيو. انهن ياسون جي گهر تي حملو ڪيو ته جيئن اتان پولس ۽ سيلاس کي ٻاهر ڪڍي خلق جي اڳيان وٺي اچن. ⑥ جڏهن اتي اهي نه ملين تڏهن ياسون ۽ ڪن ٻين ڀائرن کي گهلي شهر جي ڪن عملدارن وٽ وٺي آيا ۽ واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”جن ماڻهن سڄي دنيا ۾ گڙبڙ مچائي آهي سي هتي به آيا آهن. ⑦ انهن کي ياسون پاڻ وٽ رهايو آهي. اهي سڀ قيصر جي حڪمن جي خلاف ورزي ٿا ڪن ۽ چون ٿا ته بادشاهه ڪو پيو آهي، جنهن جو نالو عيسيٰ آهي.“ ⑧ جڏهن ماڻهن ۽ شهر جي عملدارن اهي ڳالهيون ٻڌيون ته ڏاڍا پريشان ٿيا. ⑨ پوءِ عملدارن ياسون ۽ انهن ٻين کان ضامن وٺي کين ڇڏي ڏنو.

بيريا ۾

⑩ راتووا هه ڀائرن پولس ۽ سيلاس کي بيريا ڏانهن روانو ڪري ڇڏيو ۽ جڏهن هو اتي پهتا ته يهودي عبادت خاني ۾ ويا. ⑪ اهي يهودي ٿسلونڪي جي يهودين کان وڌيڪ ڪشادي ذهن وارا هئا، ڇاڪاڻ جو هنن وڏي شوق سان خدا جو ڪلام قبول ڪيو ۽ روزانو پاڪ ڪتاب پڙهي ڏسندا هئا ته ائين برابر آهي يا نه، جيئن پولس چئي رهيو آهي. ⑫ تنهنڪري انهن مان ڪيترن ئي ايمان آندو. يونانين مان به ڪيترين مکيه عورتن توڙي مردن ايمان آندو. ⑬ پر جڏهن ٿسلونڪي جي يهودين کي خبر پئي ته پولس بيريا ۾ به خدا جي ڪلام جي تبليغ ڪري رهيو آهي، تڏهن هنن اتي به وڃي ماڻهن کي ڀريو ۽ منجهن گور مچايائون. ⑭ جلد ئي ڀائرن پولس کي سمنڊ جي ڪناري ڏانهن روانو ڪري ڇڏيو. پر سيلاس ۽ تيمٿيس ٻئي بيريا ۾ رهي پيا. ⑮ جيڪي ماڻهو پولس سان گڏجي ويا هئا، سي ساڻس اٿينس تائين هليا. پوءِ هو بيريا ڏانهن پولس جي هن هدايت سان موٽيا ته جيترو جلد ٿي سگهي سيلاس ۽ تيمٿيس ۾ پولس سان ملن.

اٿينس ۾

①۶ جڏهن پولس اٿينس ۾ سيلاس ۽ تيمٿيس جو انتظار ڪري رهيو هو، تڏهن هن کي اهو ڏسي ڏاڍو ڏک ٿيو ته سڄو شهر بتن سان ڀريو پيو آهي. ①۷ تنهنڪري هو يهودي عبادت خاني ۾ يهودين ۽ خدا ترس ماڻهن سان ۽ روزانو بازار ۾ جيڪي گڏبا هئس، تن سان بحث پيو ڪندو هو. ①۸ اتي ڪي اڀڪور ۽ ستوئيڪ فلسفي جا عالم به ساڻس مقابلو ڪرڻ لڳا. ڪن چيو ته ”هي واتوڙي ماڻهو ڇا ٿو چوي؟“ ٻين وري چيو ته ”هي ڌارين ديوتائن جي خبر ڏيڻ وارو ٿو ڏسجي.“ ڇالاءِ جو پولس عيسيٰ ۽ قيامت جي منادي ڪري رهيو هو. ①۹ پوءِ هو کيس اريويگس نالي هڪڙي جاءِ تي شهر جي ڪائونسل وٽ وٺي آيا ۽ پڇيائونس ته ”ٻڌاءِ ته هي ڪهڙي نئين تعليم آهي جيڪا تون ڏيئي رهيو آهين؟“ ②۰ ڇاڪاڻ ته تون ڪي اهڙيون ڳالهيون ٿو ڪرين جي اسان کي عجيب ٿيون لڳن، سو اسان جي مرضي آهي ته ٻڌون ته انهن جو مطلب ڇا آهي.“ ②۱ انهن ڏينهن ۾ اٿينس جا سڀ ڏيئي توڙي پرديسي جيڪي اتي رهندا هئا سي پنهنجو سارو وقت نئون نئون ڳالهيون ٻڌڻ ۽ ٻڌائڻ ۾ گذاريندا هئا.

②۲ تڏهن پولس ڪائونسل جي اڳيان اٿي بيٺو ۽ چوڻ لڳو ته ”اي اٿينس جا رهاڪو! آءُ ڏسان ٿو ته اوهين سڀني ڳالهين ۾ مذهبي دلچسپي ٿا رکو. ②۳ ڇالاءِ جو مون گهمندي گهمندي اوهان جي عبادت جي شين تي غور ڪري ڏٺو آهي. هڪڙي قربان گاهه ڏنم جنهن تي لکيل هو ته ’نامعلوم خدا جي لاءِ‘. سو جنهن جي ڄاڻ سڃاڻڻ کان سواءِ اوهين عبادت ٿا ڪريو تنهن جي آءُ اوهان کي خبر ٿو ڏيان. ②۴ جنهن خدا سارو جهان ۽ جيڪي شيون منجهس آهن، سي سڀئي پيدا ڪيون آهن، سو آسمان ۽ زمين جو مالڪ هوندي هٿن جي ٺهيل مندرن ۾ نه ٿو رهي. ②۵ هو ڪنهن به شيءِ جو محتاج نه آهي ۽ نڪي هو ڪنهن کان خدمت ڪرائڻ گهري ٿو ڇالاءِ جو هن پاڻ ئي ته سڀني کي حياتي، ساهه ۽ ٻيو سڀ ڪجهه ڏنو آهي. ②۶ هن هڪڙي انسان مان سڀ قومون پيدا ڪيون آهن، ته جيئن

اهي سڄي دنيا ۾ آباد ٿين. هن انهن لاءِ اڳي ئي خاص وقت ۽ رهڻ لاءِ حدون مقرر ڪيون آهن. ۲۷) انهيءَ لاءِ ته هو اميد رکي خدا جي ڳولا ڪن ۽ من هن ڏانهن ڦري کيس ڳولي لهن. ڇالاءِ جو هو اسان مان ڪنهن کان به پري نه آهي ۲۸) ۽ اسين منجهس ئي جيئون ۽ هلون چلون ٿا ۽ اسان جي هستي به انهيءَ جي ڪري آهي. جيئن ته اوهان جي ڪن شاعرن به ائين چيو آهي ته 'اسين به خدا جو اولاد آهيون.' ۲۹) جيئن ته اسين خدا جو اولاد آهيون، تنهنڪري اسان کي ائين نه سمجهڻ گهرجي ته هن جي ذات ڪنهن سون، چانديءَ يا پٿر جي بت وانگر آهي، جيڪو انساني هنر ۽ ڪاريگريءَ سان ٺاهيو ويو هجي. ۳۰) سو جن وقتن ۾ ماڻهو بي خبر هئا، تن وقتن ۾ خدا به چشمپوشي ڪئي. پر هن زماني ۾ خدا ماڻهن کي حڪم ٿو ڏئي ته هو جتي به هجن اتي سڀيئي توبه ڪن. ۳۱) ڇالاءِ جو هن هڪ ڏينهن مقرر ڪري ڇڏيو آهي، جنهن تي هو سڄي جهان جو عدل ۽ انصاف انهيءَ ماڻهوءَ جي هٿان ڪندو جنهن کي هن اڳي ئي چونڊي ڇڏيو آهي. انهيءَ لاءِ هن هر هڪ کي اها ثابتي ڏني آهي جو کيس مثلن مان وري جيئرو ڪيو اٿائين.

۳۲) جڏهن انهن پولس جي واتان مثلن مان وري جيئرو ٿيڻ جو ٻڌو ته ڪي مٿس ٺٺوليون ڪرڻ لڳا. پر ڪن چيو ته ”اسين پوءِ به اوهان کان هن بابت ڪجهه وڌيڪ ٻڌندا سين.“ ۳۳) پوءِ پولس ڪائونسل مان هليو ويو. ۳۴) ڪي ماڻهو ساڻس اچي گڏيا ۽ ايمان آندائون. انهن مان هڪڙو ديونيسيئس نالي هوم جيڪو اريويگس ڪائونسل جو ميمبر هو ۽ هڪڙي عورت دمرس نالي هئي ۽ ٻيا به ڪيترائي هئا.

ڪرنٿس ۾

۱) انهن ڳالهين کان پوءِ پولس اٿينس مان روانو ٿي ڪرنٿس ۾ اچي پهتو. ۲) اتي هن کي هڪڙو يهودي مليو، جنهن جو نالو اڪولا هو ۽ هو پنٽس جو رهاڪو هو. هو اٿليءَ مان تازو پنهنجي زال پرسڪلا سان گڏ آيو هوم ڇالاءِ جو شهنشاهه ڪلوديس حڪم ڏنو هو ته سڀ يهودي روم شهر مان نڪري وڃن. پولس انهن وٽ آيو. ۳) ۽ جيئن

۱۸

تہ ٻنهي جو تنبو ٺاهڻ وارو ساڳيو ئي ڌنڌو هوم تنهنڪري پولس انهن سان گڏ رهيو ۽ گڏجي ڪم ڪرڻ لڳا. ④ هو هر ڪنهن سبت جي ڏينهن تي يهودي عبادتخاني ۾ ويندو هو ۽ بحث ڪري يهودين ۽ يونانين کي مڃائڻ جي ڪوشش پيو ڪندو هو.

⑤ جڏهن سيلاس ۽ تيمٿيس مڪدونيا مان اچي پهتا ته پولس ڪلام جي تبليغ ۾ ڏاڍو مشغول هو. هن يهودين کي انهيءَ ڳالهه جي شاهدي ڏيئي پئي چيو ته عيسيٰ ئي مسيح آهي. ⑥ جڏهن هو سندس خلاف ٿي پيا ۽ کيس گاريون ڏيڻ لڳا ته هن پنهنجا ڪپڙا چنڊيندي کين چيو ته ”جيڪڏهن اوهين تباهه ٿيا ته اوهين پنهنجا پاڻ ذميوار آهيو، منهنجو ڪوبه واسطو نه آهي. اڄ کان پوءِ آءُ غير قومن ڏانهن ويندس.“ ⑦ پوءِ هو اتان روانو ٿي هڪڙي شخص طيطس يوستس جي گهر اچي تڪيوم جيڪو خداترس هو ۽ جنهن جو گهر يهودي عبادتخاني جي ڀرسان هو. ⑧ عبادتخاني جي سردار ڪرسپس ۽ سندس سڄي ڪٽنب خداوند تي ايمان آندو ۽ ٻين به ڪيترن ئي ڪرنتين پولس جي ڳالهه ٻڌي ايمان آندو ۽ بيتسما ورتائون.

⑨ هڪڙي رات پولس روياءَ ڏئي جنهن ۾ خداوند کيس چيو ته ”ڊج نه ۽ نڪي ٻڌائڻ کان بس ڪم ⑩ ڇڏ ۽ جو آءُ تو سان آهيان. سو ڪوبه ماڻهو حملو ڪري تو کي ايذاءَ نه رسائيندو. هن شهر ۾ منهنجا ڪيترائي ماڻهو آهن.“ ⑪ هو ڏيڍ سال اتي رهي پيو ۽ انهن ماڻهن کي خدا جو ڪلام ٻڌائيندو رهيو.

⑫ پر جڏهن گليو يونان جي پرڳڻي اخيا جو گورنر هوم تڏهن يهودين پاڻ ۾ گڏجي پولس تي حملو ڪيو ۽ کيس پڪڙي ڪورٽ ۾ وٺي آيا. ⑬ اهي چوڻ لڳا ته ”هي اهو شخص آهي جيڪو ماڻهن کي اهڙي نموني عبادت ڪرڻ ٿو سڀڪاري، جيڪا قانون جي خلاف آهي.“ ⑭ پولس ڳالهائڻ تي هوم پر گورنر گليو يهودين کي چيو ته ”اي يهودي قوم! جيڪڏهن اها ڪا ظلم زبردستي يا ڪا وڏي بچڙي ڳالهه هجي ها ته پوءِ واجبي هو ته آءُ صبر سان اوهان جي ڳالهه ٻڌان ها. ⑮ پر جيڪڏهن اهي اهڙا سوال آهن جن جو واسطو لفظن، نالن ۽ خاص اوهان جي شريعت سان آهي ته پوءِ توهين ڄاڻو، توهان جو ڪم ڄاڻي. آءُ نه ٿو چاهيان ته اهڙين ڳالهين

جو فيصلو ڪريان.“ ①۶ هن کين ڪورٽ مان ڌڪاري ڪڍي ڇڏيو. ①۷ پوءِ انهن سڀني گڏجي عبادت گاهه جي سردار سوسٽيس کي پڪڙي کيس ڪورٽ جي اڳيان مار ڪٽ ڪئي. پر گليو کي انهن ڳالهين جي ڪابه پرواهه ڪانه هئي.

انتاخيا ڏانهن واپسي

①۸ پولس ڪرنٽس ۾ ڪيترا ئي ڏينهن رهيو. پوءِ پائرن کان موڪلائي سامونڊي جهاز ۾ چڙهي پرسڪلا ۽ اڪولا سان گڏ شام ڏانهن ويو. سفر کان اڳ ۾ ڪنخريا ۾ هن پنهنجو مٿو ڪوڙائي هڪ باس باسي. ①۹ اهي افسس ۾ پهتا جتي پولس پرسڪلا ۽ اڪولا کان موڪلايو. هو يهودي عبادت خاني ۾ ويو ۽ يهودين سان بحث ڪيائين. ②۰ انهن کيس اڃا به ڪجهه وقت تائين رهڻ لاءِ عرض ڪيو، پر هن قبول نه ڪيو. ②۱ هن موڪلائڻ وقت کين چيو ته ”خدا گهريو ته آءُ ضرور موٽي ايندس.“ ائين چئي هو افسس مان روانو ٿي ويو.

②۲ جڏهن هو قيصريه ۾ پهتو ته هن يروشلم ڏانهن وڃي ڪليسيا کي سلام ڪيو ۽ پوءِ هو انتاخيا ڏانهن هليو ويو. ②۳ ڪجهه وقت اتي رهڻ کان پوءِ هو اتان روانو ٿي ويو. هو گلٽيا ۽ فروگيا جي علائقن مان ٿيندو ويو ۽ سڀني شاگردن کي همتائيندو ويو.

اپلوس افسس ۽ ڪرنٽس ۾

②۴ اپلوس نالي هڪڙو يهودي جيڪو اسڪندريه جو رهاڪو هو سو افسس ۾ آيو. هو هڪ سٺو تقرير ڪندڙ هو ۽ کيس پاڪ ڪتابن جي گهڻي ڄاڻ هئي. ②۵ هن کي خداوند جي طريقي واري تعليم ڏني ويئي هئي. سو هو عيسيٰ جون ڳالهيون وڏي جوش ۽ جذبي سان صحيح نموني ۾ ٻڌائيندو ۽ سڀڪاريندو هو، جڏهن ته ٻيٽسما بابت هن کي رڳو يحيٰ واري ٻيٽسما جي ڄاڻ هئي. ②۶ هو يهودي عبادت خاني ۾ بي ڊپو ٿي ڳالهائڻ لڳو. جڏهن پرسڪلا ۽ اڪولا هن جو ڳالهائڻ ٻڌيون، تڏهن هن کي پاڻ وٽ وٺي آيا

۽ کيس خداوند جي طريقي جي چڱي طرح ڄاڻ ڏنائون. (۲۷) جڏهن ايلوس جي مرضي ٿي ته ”آءُ يونان جي پرڳڻي اخيا وڃانم“ ته ڀائرن کيس همٿايو ۽ يونان جي شاگردن ڏانهن تڪيدي خط لکيائون ته هو يونان ۾ سندس آڌرڀاءُ ڪن. جڏهن هو اتي پهتو ته هو انهن جو وڏو مددگار ٿي پيو جن خدا جي فضل سان ايمان آندو هو. (۲۸) ڇاڪاڻ جو هن مضبوط دليلن سان يهودين کي ڪليو ڪلايو شڪست ڏني ۽ پاڪ ڪتابن مان ثابت ڪيائين ته عيسيٰ ئي مسيح آهي.

پولس افسس ۾

۱۹

① ايلوس اڃا ڪرنتس ۾ ئي هو ته پولس مٿين علائقن مان ٿيندو افسس ۾ اچي پهتو ۽ اتي ڪن شاگردن سان مليو. (۲) انهن کان پڇيائين ته ”جڏهن اوهان ايمان آندو هو ته اوهان کي پاڪ روح مليو هو يا نه؟“ انهن جواب ڏنو ته ”اسان اڃا تائين پاڪ روح بابت نه ٻڌو آهي.“ (۳) پولس پڇين ته ”پوءِ اوهان ڪهڙي بپتسما ورتي؟“ انهن جواب ڏنو ته ”يحيٰ واري بپتسما.“ (۴) تنهن تي پولس چيو ته ”يحيٰ انهن کي بپتسما ڏيندو هو جن توبه ڪئي هئي ۽ هو ماڻهن کي چونڊو هو ته ’جيڪو مون کان پوءِ ايندو ان تي ايمان آڻجوم‘ يعني عيسيٰ تي.“ (۵) جڏهن انهن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن خداوند عيسيٰ جي نالي تي بپتسما ورتائون. (۶) پوءِ پولس پنهنجا هٿ انهن جي مٿان رکيا ته پاڪ روح مٿن نازل ٿيو ۽ هو جدا جدا ٻوليون ڳالهائڻ ۽ خدا جو ڪلام ٻڌائڻ لڳا. (۷) اهي سڀئي اٽڪل ٻارهن ڄڻا هئا.

⑧ پولس ٽن مهينن تائين يهودي عبادت خاني ۾ ويندو رهيو ۽ انهن ماڻهن سان بي ڊپو ٿي مضبوط دليلن سان خدا جي بادشاهت بابت بحث ڪندو ۽ کين مڃائيندو رهيو. (۹) پر جڏهن ڪن ضدي ماڻهن ايمان نه آندو ۽ خداوند جي انهيءَ طريقي خلاف ڪفر بڪڙ لڳا، تڏهن پولس انهن کي ڇڏي ڏنو ۽ شاگردن کي ساڻ ڪري ترونس جي مدرسي ڏانهن ويو جتي روزانو بحث ڪندو هو. (۱۰) اهو سلسلو ٻن سالن تائين هليو ۽

جيڪي ايشيا پرڳڻي جي علائقي جا يهودي ۽ غير قوم وارا هئا تن سڀني خداوند جو ڪلام پئي ٻڌو.

سڪيا جا پت

۱۱) خدا پولس جي هٿان غير معمولي معجزا ڏيکاريندو هو. ۱۲) ايتري قدر جو جيڪي رومال ۽ پھراڻ پولس ڏيکيندو هو، سي جيڪڏهن ڪٿي بيمارن کي چهندا هئا ته انهن کي بيماري ڇڏي ويندي هئي ۽ پوتن ورتل ماڻهن مان پوت نڪري ويندا هئا. ۱۳) تڏهن ڪي رولو يهودي جيڪي پوپا هئا سي به خداوند عيسيٰ جي نالي تي ماڻهن مان پوت ڪڍڻ جي ڪوشش ڪرڻ لڳا. اهي پوتن کي ڪڍڻ وقت هيئن چوندا هئا ته ”آءُ تو کي عيسيٰ جو واسطو ٿو ڏيان، جنهن جي پولس تبليغ ڪري رهيو آهي.“ ۱۴) هڪڙي يهودي سردار ڪاهن سڪيا جي ستن پتن به ائين پئي ڪيو. ۱۵) تنهن تي پوت ورائين ته ”عيسيٰ جي ته مون کي خبر آهي ۽ آءُ پولس کي به سڃاڻان ٿو، پر اوهين ڪير آهيو؟“ ۱۶) پوءِ جنهن شخص ۾ پوت هو، تنهن ٽپو ڏيئي وڃي سوگهو ڪين ۽ اهڙو سوگهو ڪيائين جو هو سڀيئي ڪپڙا ڦاڙائي ۽ ڌڪ کائي گهر مان وٺي پڳا. ۱۷) يهودي ۽ غير قوم وارا جيڪي افسس ۾ رهندا هئا، تن سڀني کي جڏهن هيءُ خبر پيئي ته ڊپ وٺي وين ۽ خداوند عيسيٰ جي نالي کي وڌي عزت ۽ آبرو ڏيڻ لڳا. ۱۸) ڪيترن ئي جن ايمان آندو هو، تن کلي عام پنهنجا ڪيل بچڙا ڪم باسيا. ۱۹) انهن مان ڪيترائي جيڪي جادوگري ڪندا هئا، تن پنهنجا ڪتاب گڏ ڪري سڀني جي اڳيان ساڙي ڇڏيا. انهن ڪتابن جي رقم جوڙي ويئي ته اها پنجاهه هزار^۱ چانديءَ جا سڪا ٿي. ۲۰) اهڙيءَ طرح خدا جو ڪلام پڪڙبو ۽ زور وٺندو ويو.

افسس ۾ هنگامو

۲۱) هنن ڳالهين جي ٿيڻ کان پوءِ پولس ارادو ڪيو ته هو يونان جي پرڳڻن مڪدونيا ۽ اخيا مان ٿيندو يروشلم وڃي. هن وڌيڪ هي به فيصلو ڪيو ته

^۱ چانديءَ جا سڪا: انهن ڏينهن ۾ چانديءَ جو هڪ عام سڪو هڪڙي ڏينهن جي مزوري هوندي هئي. ڏسو متي ۲۰:۲۰.

”اتي وڃڻ کان پوءِ مون کي روم به وڃڻ گهرجي.“ (۲۲) سو هن پنهنجن مددگارن مان ٻن تيمٿيس ۽ اراستس کي مڪدونيا ڏانهن موڪليو ۽ پاڻ ڪجهه وقت ايشيا پرڳڻي جي علائقي ۾ رهي پيو.

(۲۳) انهن ڏينهن ۾ افسس ۾ خداوند جي انهيءَ طريقي جي ڪري ڏاڍي گهڙڻ متل هئي. (۲۴) هڪڙو دميتريس نالي سوناروم ارتميس ديويءَ جا ننڍڙا چانديءَ جا مندر ٺاهيندو هو. هن جي ڌنڌي جي ڪري ڪاريگرن کي ڏاڍو فائدو هوندو هو. (۲۵) سو هن انهن ڪاريگرن ۽ ٻيا جيڪي اهڙو ڪم ڪندا هئا تن سڀني کي گڏ ڪري چيو ته ”اي ڀائرو! اوهان کي خبر آهي ته هن ڌنڌي مان ئي اسان جو گذر سفر ٿي رهيو آهي. (۲۶) اوهين پاڻ ڏسي ۽ ٻڌي سگهو ٿا ته نه رڳو افسس ۾ پر ساري ايشيا پرڳڻي ۾ هن شخص پولس گهڻن ماڻهن کي قائل ڪري گمراهه ڪيو آهي جو هو ڦري ويا آهن. هو چئي رهيو آهي ته ’هي ماڻهن جا ٺهيل بت ڪڏهن به خدا نه آهن.‘ (۲۷) سو خطرو اهو آهي ته متان اسان جو هي ڌنڌو خراب نه ٿئي. نه رڳو ايترو پر اهو به انديشو آهي ته متان مهاديوي ارتميس جو مندر به ڪين جهڙو ليڪجڻ ۾ نه اچي ۽ جنهن ديويءَ جي پوڄا ايشيا پرڳڻي توڙي سڄي دنيا جو هر هڪ ماڻهو ڪري ٿو تنهن جي وڏائي ختم ٿي نه وڃي.“

(۲۸) هنن لفظن ٻڌڻ سان ماڻهو ڪاوڙ ۾ پرجي ويا ۽ رڙيون ڪري چوڻ لڳا ته ”افسس جي ديوي ارتميس زنده آباد.“ (۲۹) سڄي شهر ۾ هل مچي ويو. گائيس ۽ ارسترخس، جيڪي مڪدونيا جا رهاڪو هئا ۽ پولس سان گڏ سفر ڪري رهيا هئا تن کي ماڻهن جي هڪ ميٽر يڪمشت ٿي پڪڙي تماشگاهه ۾ آندو. (۳۰) پولس جي مرضي هئي ته هو ميٽر ۾ وڃي ۽ پر شاگردن وڃڻ نه ڏنس. (۳۱) ايشيا پرڳڻي جي وڏن عملدارن مان ڪن جيڪي سندس خيرخواهه هئا تن چوائي موڪليس ۽ منت ڪيائونس ته ”متان تماشگاهه ۾ وڃي پنهنجي جان جوڪي ۾ وجهو.“ (۳۲) انهيءَ وقت سڄي ميٽر ۾ رڙيون هيون ۽ ڪي واکو ڪري هڪ ڳالهه پيا چون ته پيا وري ٻي ڳالهه چاڪاڻ ته انهن کي اها خبر به نه هئي ته هو ڇا لاءِ اچي گڏ ٿيا آهن. (۳۳) آخرڪار ماڻهن مان ڪن جو هي خيال هو ته سڪندر ئي ذميوار آهي ۽ ڇالاءِ جو يهودين کيس اڳ ۾ ڪيو هو. پوءِ سڪندر هٿ

سان اشارو ڪري ڪوشش ڪئي ته ماڻهن اڳيان پنهنجي بچاءَ ۾ ڪا تقرير ڪري. (۳۲) پر جڏهن انهن سڃاتو ته هي يهودي آهي ته سڀني گڏجي اٽڪل ٻن ڪلاڪن تائين ساڳئي قسم جون رڙيون ڪيون ته ”اڻس جي ديوي ارتميس زنده آباد.“

(۳۵) آخرڪار شهر جي مکيه عملدار ميٽر ڪي ماٺ ڪرائي چيو ته ”اي اڻسسيو! اوهان مان هر هڪ کي خبر آهي ته اڻس جو شهر مهاديوي ارتميس جي مندر جو رکوالو آهي ۽ آسمان مان ان جو پاڪ پٿر به هتي نازل ٿيو آهي. (۳۶) انهن ڳالهين کان ڪوبه انڪار ڪري نه ٿو سگهي، تنهنڪري اوهان کي گهرجي ته ٿڌا ٿيو ۽ اُٻهرا ٿي ڪجهه به نه ڪريو. (۳۷) ڇالاءِ جو جن ماڻهن کي اوهين هتي وٺي آيا آهيو، سي نه مندرن جا ڦرڻ لٿڻ وارا آهن ۽ نڪي اسان جي ديويءَ جي خلاف ڪفر بڪن ٿا. (۳۸) تنهنڪري دميتريس ۽ سندس ماڻهو جيڪي ڌنڌي وارا ساڻس گڏ آهن، تن کي جيڪڏهن ڪا دعويٰ ڪرڻي آهي ته ڪورٽ کلي پئي آهي ۽ جج وينا آهن، پلي ته وڃي ڪيس ڪن. (۳۹) پر جيڪڏهن اوهان کي ڪن ٻين ڳالهين بابت صفائي ڪرڻي آهي ته انهيءَ جو فيصلو باقاعدي گڏجاڻيءَ ۾ ڪري سگهجي ٿو. (۴۰) اڄ شهر ۾ جيڪو هنگامو ٿيو آهي انهيءَ جا اسين ذميوار ٿي سگهون ٿا. هن هنگامي جو ڪو سبب ئي نه ٿو نظر اچي. اسين انهيءَ لاءِ ڪا ثابتي ڏيئي نه ٿا سگهون.“ (۴۱) هن تقرير کان پوءِ هن اها گڏجاڻي برخاست ڪئي.

مڪدونيا ۽ يونان ڏانهن

۲۰ ① هنگامي ختم ٿيڻ کان پوءِ پولس سڀني شاگردن کي گڏ ڪيو ۽ کين نصيحت ڪرڻ کان پوءِ کانئن موڪلايائين. پوءِ هو اتان روانو ٿي مڪدونيا ڏانهن هليو ويو. ② هو انهن سڀني علائقن مان ٿيندو ۽ ماڻهن کي نصيحتون ڪندو يونان ڏانهن هليو ويو. ③ اتي هوندي مهينا ترسيو. هو شام ڏانهن سامونڊي جهاز جي رستي وڃڻ لاءِ تيار هوم پر کيس خبر پئجي ويئي ته ڪي يهودي سندس خلاف منصوبو ستي رهيا آهن. سو هن مڪدونيا مان ٿي موٽي وڃڻ جو فيصلو ڪيو. ④ بيريا واري پورس جو پٽ

سويترس ۾ ٿسلونِيڪِيءَ وارن مان ارسترخس ۽ سڪندس ۾ دربيءَ وارو گائيس ۾ ايشيا پرڳڻي وارا تُخِڪُسُ ۽ تروفيمس ۽ تيمٿيس پڻ ۾ اهي ساڻس گڏجي ايشيا پرڳڻي تائين ويا. ⑤ اهي اڳتي وڃي تروآس ۾ اسان جو انتظار ڪرڻ لڳا. ⑥ اسين بي خميري مانيءَ جي عيد کان پوءِ سامونڊي جهاز ۾ چڙهي فليبيءَ مان روانا ٿي وياسون ۽ پنجن ڏينهن کان پوءِ انهن سان اچي تروآس ۾ ملياسين ۾ جتي اسين هڪ هفتو رهياسون.

تروآس ۾ پولس جو يوتخس کي جيئارڻ

④ چنچر جي شام جو اسين ماني کائڻ لاءِ گڏ ٿياسين. پولس ماڻهن سان ڳالهائيندو رهيو ۽ سندس تقرير اڌ رات تائين جاري رهي ۾ چالاءِ جو هو ٻئي ڏينهن تي روانو ٿيڻ وارو هو. ⑧ جنهن ماڙيءَ تي اسان جي گڏجاڻي هئي اتي ڪيترائي شمعدان پئي ٻريا. ⑨ هڪڙو نوجوان يوتخس نالي دريءَ جي ڀرسان ويٺو هو سو جيئن پولس ڳالهائيندو رهيو تيئن ان کي نند وٺندي ويئي ۾ تان جو کيس گهري نند وٺي ويئي ۽ ٽماڙ تان هيٺ ڪري پيو. جان اچي کيس کڻن ته هو مري چڪو هو. ⑩ تڏهن پولس ماڙيءَ تان هيٺ لهندي ئي جهڪي کيس پاڪر ۾ ورتو ۽ پوءِ چوڻ لڳو ته ”فڪر نه ڪريو ۾ هي جيئرو آهي.“ ⑪ پوءِ هو موٽي مٿي ماڙيءَ تي ويو ۽ ماني کاڌائين. انهن سان گهڻي وقت تائين ڳالهائڻ کان پوءِ سج اڀري مهل پولس روانو ٿي ويو. ⑫ هوڏانهن انهيءَ نوجوان کي جيئرو گهر آندو ويو جنهن سان سڀني جي دل کي ڏاڍي تسلي ٿي.

تروآس کان مليتس

⑬ جيئن ته پولس پيرين پيادو آس ۾ پهچڻ جو ارادو ڪيو هو سو اسين سندس وڃڻ کان پوءِ جهاز تي چڙهي آس ڏانهن روانا ٿياسين ۾ انهيءَ لاءِ ته اتي پولس کي به پاڻ سان گڏ جهاز تي چاڙهيون. ⑭ جڏهن هو آس ۾ اسان سان مليو تڏهن کيس جهاز ۾ چاڙهي اسين متولينيءَ ۾ پهتاسين. ⑮ ان کان پوءِ اسين ٻئي ڏينهن تي خيوس ۾ پهتاسين ۽ وري ٽئين ڏينهن تي سامس ۾ پهتاسين ۾ جتان وري چوٿين ڏينهن تي مليتس ۾ آياسين. ⑯ پولس فيصلو

ڪيو هو ته هو افسس جي ٻاهران ٻاهران هليو وڃي، ته جيئن ايشيا پرڳڻي ۾ گهڻو وقت نه لڳيس. ايتري تڪڙ رڳو انهيءَ لاءِ ٿي ڪيائين ته جي ٿي سگهي ته پنٽيڪسٽ جو ڏينهن وڃي يروشلم ۾ ملهائي.

افسس جي بزرگن ۾ پولس جي آخري تقرير

①۷ پولس ملٽس مان افسس ڏانهن نياپو موڪليو ته ڪليسيا جا بزرگ اچي ساڻس ملن. ①۸ جڏهن هو پهتا ته هن کين چيو ته ”اوهان کي خبر آهي ته مون ڪيئن پهرين ڏينهن ايشيا پرڳڻي ۾ پهچڻ کان وٺي سڄو وقت اوهان سان گذاريو آهي. ①۹ مون ڏاڍي نهٺائيءَ سان ڳوڙها ڳاڙي ۽ يهودين جي منصوبن جون مصيبتون سهي به خداوند جي خدمت ڪئي آهي. ②۰ اوهان کي خبر آهي ته مون اوهان کان ڪابه ڳالهه گجھي نه رکي آهي، جيڪا اوهان جي فائدي جي هئي. مون اوهان کي ڪلي عام ۽ گهر گهر ۾ تعليم ڏني آهي. ②۱ يهودين ۽ غيرقوم وارن پنهي کي چٽاءُ ڏنو اٿم ته اهي پنهنجن گناهن کان توبه ڪري خدا ڏانهن ڦرن ۽ اسان جي خداوند عيسيٰ تي ايمان آڻين. ②۲ هاڻي پاڪ روح جي حڪم موجب آءُ يروشلم ڏانهن وڃي رهيو آهيان، خبر نه آهي ته اتي مون سان ڇا ٿيندو. ②۳ آءُ رڳو ايترو ڄاڻان ٿو ته هر شهر ۾ پاڪ روح مون کي چٽاءُ ڪيو آهي ته مون لاءِ قيد ۽ عذاب انتظار ڪري رهيا آهن. ②۴ پر مون کي پنهنجي جان جي ڳڻي نه آهي ۽ نڪي اها منهنجي لاءِ ڪا قيمت رکي ٿي. مون کي رڳو اهو فڪر آهي ته آءُ پنهنجو دور پورو ڪريان ۽ جيڪا خدمت خداوند عيسيٰ کان مون کي ڪرڻ لاءِ ملي آهي سا پوري ڪريان، يعني خدا جي فضل جي خوشخبري ٻڌائيندو رهان. ②۵ هاڻي مون کي پڪ آهي ته اوهين سڀ جن ۾ مون خدا جي بادشاهت جي تبليغ ڪئي آهي، تن مان وري ڪوبه منهنجو منهن ڪين ڏسندو. ②۶ تنهنڪري اڄوڪي ڏينهن قسم سان چوان ٿو ته آءُ اوهان مان ڪنهن جي به گمراهيءَ جو ذميوار نه آهيان. ②۷ ڇالاءِ جو مون خدا جو مقصد سڄو ساڙو اوهان کي ٻڌايو آهي ۽ ذري جي به ڪسر نه ڇڏي اٿم. ②۸ اوهين پاڻ سان گڏ انهيءَ ساري

ڌڻ جي سنڀال ڪجوم جنهن لاءِ پاڪ روح اوهان کي ڌنار مقرر ڪيو آهي. سو خدا جي انهيءَ ڪليسيا کي سنڀاليندا رهجوم جيڪا هن پنهنجي فرزند جي رت سان خريد ڪئي. (۲۹) مون کي خبر آهي ته منهنجي وڃڻ کان پوءِ وحشي بگهڙ اوهان ۾ اچي پوندا ۽ ڌڻ تي ڪوبه قياس نه ڪندا. (۳۰) خود اوهان منجهان ئي ڪي اهڙا ماڻهو نڪرندا جيڪي ايمان وارن کي برعلائق لاءِ ابتيون سبتيون ڳالهيون ٻڌائيندا. (۳۱) تنهنڪري اوهين سجاڳ رهجو ۽ ياد رکجو ته پورا ئي سال مون رات ڏينهن ڳوڙها ڳاڙي هر هڪ کي سمجهايو آهي.

(۳۲) هاڻي آءُ اوهان کي خدا ۽ سندس انهيءَ فضل واري ڪلام جي حوالي ٿو ڪريان، جنهن کي قدرت آهي ته اوهان کي قائم ڪري ۽ اوهان سان گڏ خدا جي سڀني چونڊيلن کي برڪتون عطا ڪري. (۳۳) مون ڪنهن ۾ به سون، چانديءَ يا ڪپڙي جي لالچ نه رکي. (۳۴) اوهان کي پاڻ خبر آهي ته مون پنهنجن هٿن سان پورهيو ڪري پنهنجون ۽ پنهنجن سنگتين جون گهرجون پوريون ڪيون آهن. (۳۵) سڀني ڳالهين بابت مون خود عمل ڪري پاڻ کي نمونو بڻائي اوهان کي سمجهايو آهي ته ڪيئن محنت ڪري ڪمزورن جي مدد ڪرڻ گهرجي ۽ خداوند عيسيٰ جو ڪلام ياد رکڻ گهرجي، جنهن پاڻ فرمايو آهي ته ”وٺڻ کان ڏيڻ ۾ وڌيڪ خوشي آهي.“ (۳۶) جڏهن هن ايترو چئي بس ڪئي، تڏهن سڀني سان گڏ گوڏا کوڙي دعا گهريائين. (۳۷) هنن سڀني زار و زار رنو ۽ پولس کي پاڪر پائي چمپائون. (۳۸) هنن کي سڀ کان وڌيڪ ڏک ان ڳالهه جو ٿيو جو هن چيو ته ”اوهين منهنجو منهن وري ڪين ڏسندا.“ پوءِ هو پولس سان گڏجي سامونڊي جهاز تائين آيا.

پولس جو يروشلم ڏانهن وڃڻ

۱) اسين انهن کان موڪلائي روانا ٿياسين. پوءِ جهاز ۾ چڙهي
 ۲۱ سڌا قوس ۾ آياسين ۽ ٻئي ڏينهن تي روڊس ۾ پهتاسين، جتان
 پوءِ وري پترا ۾ آياسين. (۲) اتي اسان ڏٺو ته هڪڙو جهاز فينيڪيءَ ڏانهن
 وڃي رهيو آهي، سو انهيءَ جهاز ۾ چڙهي روانا ٿياسين. (۳) پوءِ اهڙي

هند پھتاسين جتان اسين قبرص کي ڏسي سگھون پيا ۽ انهيءَ جي ڏکڻ طرف کان شام ڏانهن هلڻ لڳاسين. پوءِ صور ۾ پهچي جهاز بندر سان لڳايوسين جو اتي جهاز مان مال لهڻو هو. ④ اتي اسان کي ڪي شاگرد مليا جن وٽ اسين ست ڏينهن ٽڪياسين. انهن پاڪ روح جي هدايت سان پولس کي چيو ته ”اوهين يروشلم ڏانهن نه وڃو.“ ⑤ پر جڏهن وقت اچي پورو ٿيو ۽ اسين نڪري روانا ٿياسين ته هو پنهنجن ٻارن ۽ زالن سميت اسان سان گڏجي شهر کان ٻاهر تائين ڇڏڻ آيا ۽ اسان سان گڏجي سمنڊ جي ڪناري تي گوڏن پر ويهي دعا گھريائون. ⑥ پوءِ هڪ ٻئي کان موڪلائي اسين جهاز ۾ چڙھياسون ۽ هو موٽي پنهنجي گھر هليا ويا.

⑦ اسان پنهنجو سفر جاري رکيو ۽ صور کان پطلمس ۾ پهتاسون. جتي اسان پائرن جي خوش خیرعافيت معلوم ڪئي ۽ انهن وٽ هڪ ڏينهن ٽڪياسون. ⑧ ٻئي ڏينهن تي اسين اتان روانا ٿي قيصريه ۾ اچي پهتاسون. جتي اسين فلپس مبشر جي گھر وڃي ٽڪياسين، جيڪو انهن ستن ماڻهن مان هڪ هو جن کي يروشلم ۾ چونڊيو ويو هو. ⑨ انهيءَ کي چار ڪناريون ڏيئون هيون جيڪي اڳڪٿيون ڪنديون هيون. ⑩ اتي اسين ڪيترا ئي ڏينهن ٽڪياسون، تان جو يهوديه مان اگبس نالي هڪ نبي اچي پهتو. ⑪ هن اسان وٽ اچي پولس جو ڪمربند ڪيو ۽ پنهنجا هٿ پير ٻڏي چوڻ لڳو ته ”پاڪ روح جو چوڻ آهي ته جنهن جو هي ڪمربند آهي، تنهن کي يروشلم ۾ يهودي اهڙي نموني ٻڏي غير قومن جي حوالي ڪندا.“ ⑫ جڏهن اسان اهو ٻڌو تڏهن اسان ۽ اتي جي رهاڪن پولس کي منت ڪئي ته ”مهرباني ڪري اوهين يروشلم ڏانهن نه وڃو.“ ⑬ پر هن جواب ڏنو ته ”اوهين هي ڇا ٿا ڪريو جو روئي رڙي منهنجي دل ٿا ڀڄو؟ آءُ يروشلم ۾ نه رڳو خداوند عيسيٰ جي واسطي ٻڏجڻ لاءِ بلڪ اتي مرڻ لاءِ به تيار آهيان.“ ⑭ جڏهن اسين کيس مڃائي نه سگھياسين، تڏهن اسان ايترو چئي بس ڪئي ته ”جيڪا خداوند جي مرضي.“

①۵ انهن ڏينهن کان پوءِ اسين پنهنجو سامان سڙو ٻڌي يروشلم ڏانهن وياسون. ①۶ ڪي قيصر به شهر جا شاگرد به هليا. انهن اسان کي مناسون نالي هڪڙي شخص جي گهر آندو جنهن وٽ اسان کي رهڻو هو. هو قبرص جو رهاڪو ۽ هڪ جهونو شاگرد هو.

پولس جو يعقوب سان ملڻ

①۷ جڏهن اسين يروشلم ۾ پهتاسون ته اتي ڀائرن اسان جو خوشيءَ سان آڏڙيءَ ڪيو. ①۸ ٻئي ڏينهن تي پولس اسان سان گڏجي يعقوب سان ملڻ ويو جتي ڪليسيا جا سڀئي بزرگ به وينا هئا. ①۹ پولس انهن کي سلام چئي اهي سڀئي ڪم ترتيبوار ٻڌايا جيڪي خدا سندس معرفت غير قومن ۾ ڪيا هئا. ②۰ جڏهن هنن اهو ٻڌو تڏهن خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳا ۽ چيائونس ته ”ادام تو کي خبر آهي ته يهودين منجهان هزارين ماڻهن ايمان آندو آهي ۽ اهي سڀئي شريعت تي ڏاڍي جوش ۽ جذبي سان عمل ڪري رهيا آهن. ②۱ تنهنجي نالي ٻڌو اٿن ته غير قومن جي علائقن ۾ جيڪي يهودي آهن تن سڀني کي تون چوين ٿو ته موسيٰ جي شريعت تي عمل نه ڪن، ٻارن جو طهر نه ڪرائين ۽ پنهنجن ريتين رسمن تي نه هلن. ②۲ پوءِ هاڻي ڇا ڪجي؟ چو ته هنن کي تنهنجي اچڻ جي ضرور خبر پوندي. ②۳ تنهنڪري هاڻي جيئن اسين چئون تيئن ڪر. اسان وٽ اهڙا چار ماڻهو آهن جن باس باسي هئي. ②۴ سو هاڻي تون انهن سان گڏجي وڃي پاڪ ٿيڻ جي رسم ۾ شريڪ ٿي ۽ انهن جو خرچ پر ته هو پنهنجا مٿا ڪوڙائين. اهڙيءَ طرح سڀني ماڻهن کي خبر پوندي ته جيڪي ڳالهيون تنهنجي بابت ٻڌيون اٿن سي سڀ ڪوڙيون آهن، پر تون ته پاڻ شريعت تي عمل ڪرين ٿو ۽ ان تي پوريءَ طرح ڪاربند آهين. ②۵ پر جن غير قومن وارن ايمان آندو آهي، تن کي اسان فيصلو ڪري لکي موڪليو آهي ته اوهين اهو ڪاڌو نه کائو، جيڪو بتن تي چاڙهيو ويو هجي ۽ رت يا ان جانور جو گوشت نه کائو، جنهن کي گهڻي ماريو ويو هجي ۽ زنا کان پري پڇو.“ ②۶ ٻئي ڏينهن تي پولس انهن چئن ماڻهن کي ساڻ وٺي ويو ۽ انهن سان گڏ پاڪ ٿي هڪل ۾ آيو ۽ اچي

پولس جو پنهنجي بچاءَ لاءِ بيان

③۷ جيئن هو کيس قلعي ۾ بند ڪرڻ وارا هئا ته پولس ڪپتان کان پڇيو ته ”ڇا آءُ ڪجهه چئي سگهان ٿو؟“ تنهن تي هن چيس ته ”تو کي يوناني ٻولي اچي ٿي ڇا؟“ ③۸ تون اهو مصري نه آهين ڇا جيڪو ڪي ڏينهن اڳ بغاوت ڪري چار هزار هٿياربند وٺي جهنگ ڏانهن هليو ويو هئين؟“ ③۹ پولس جواب ۾ چيس ته ”آءُ يهودي آهيان، ترسس جو ويٺل آهيان، جيڪو ڪلڪيا جي علائقي جو هڪڙو مشهور شهر آهي. منهنجو عرض آهي ته مهرباني ڪري مون کي اجازت ڏيو ته آءُ ماڻهن سان ڳالهايان.“ ④۰ جڏهن ڪپتان اجازت ڏنس تڏهن پولس ڏاکڻ تي بيهي هٿ جي اشاري سان ماڻهن کي خاموش ٿيڻ لاءِ چيو. جڏهن ماڻ ٿي ويئي تڏهن عبراني ٻوليءَ ۾ هين چوڻ شروع ڪيائين ته

① ”اي ڀائرو ۽ بزرگو! ٻڌو، هاڻي آءُ اوهان کي پنهنجي بچاءَ ۾ ۲۲ ڪجهه ٻڌايان ٿو.“ ② جڏهن انهن کيس عبرانيءَ ۾ ڳالهائيندي ٻڌو ته وڌيڪ خاموش ٿي ويا ۽ پولس پنهنجو بيان جاري رکندي چيو ته

③ ”آءُ هڪ يهودي آهيان، جو ڪلڪيا جي شهر ترسس ۾ پيدا ٿيس ۽ هتي يروشلم ۾ وڏو ٿيس. مون گملي ايل وٽان علم حاصل ڪيو، جنهن مون کي وڏن جي شريعت جي به مڪمل تعليم ڏني. جهڙيءَ طرح اوهين سڀئي اڄ خدا جي لاءِ ڏاڍا سرگرم آهيو تهڙيءَ طرح آءُ به هوندو هوس.“ ④ مون انهيءَ طريقي وارن ڪيترن مردن ۽ عورتن کي ٻڌرائي، جيلن ۾ وجهرائي ۽ مارائي به ڇڏيو هو. ⑤ وڏو سردار ڪاهن ۽ سڄي ڪائونسل هن ڳالهه جي شاهدي ڏيئي سگهن ٿا ته آءُ سچ ٿو ڳالهايان. مون کي انهن کان لکيل خط مليا ته اهي يهودي ڀائرن کي دمشق ۾ ڏيان، سو آءُ اوڏانهن ويس ته جيئن انهن ماڻهن کي ٻڌرائي يروشلم ۾ سزا ڏيارڻ لاءِ وٺي اچان.“

ٻڌايائين ته هو پاڪ ٿيڻ جا هيترا ڏينهن پورا ڪندا. انهيءَ کان پوءِ انهن مان هر هڪ لاءِ قرباني پيش ڪئي ويندي.

پولس جو هيڪل ۾ جهلجڻ

۲۷) پر جڏهن اهي ست ڏينهن پورا ٿيڻ تي هٿام تڏهن ايشيا پرڳڻي جي ڪن يهودين پولس کي هيڪل ۾ ڏٺو. سو هنن سڄي خلق کي پڙڪائي اچي کيس پڪڙيو. ۲۸) انهن واکا ڪري ٿي چيو ته ”اي بني اسرائيلو! مدد ڪريو. هي اهو ماڻهو آهي جيڪو جتي ڪٿي وڃي سڀني ماڻهن کي اسان جي قوم، شريعت ۽ هن هيڪل جي خلاف سيڪاري ٿو. هن هاڻي ڪن غير قوم وارن کي به هيڪل ۾ آڻي هن مقدس جاءِ جي بي حرمتي ڪئي آهي.“

۲۹) هنن هي هن ڪري چيو جو هنن افسس جي هڪ شخص تروفيمس کي شهر ۾ پولس سان گڏ ڏٺو هو ۽ سمجهيائون ته پولس کيس هيڪل ۾ وٺي آيو آهي. ۳۰) سڄي شهر ۾ گوڙ مچي ويو. ماڻهو ڊوڙي اچي گڏ ٿيندا ويا ۽ پولس کي پڪڙي هيڪل مان گهلي ٻاهر ڪڍيائونس ۽ پوءِ هڪدم در بند ٿي ويا. ۳۱) هو پولس کي مارڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا ته ايتري ۾ پلٽڻ جي ڪپتان کي خبر پئجي ويئي ته سڄي يروشلم ۾ هنگامو ٿي پيو آهي. ۳۲) سو جلد ئي ڪپتان ڪجهه آفيسر ۽ سپاهي ساڻ ڪري گوڙ ڏانهن ڪاهي پيو. جڏهن ماڻهن کيس سپاهين سميت ايندي ڏٺو تڏهن پولس کي ڏڪڻ هٿ ڪان بس ڪيائون. ۳۳) پوءِ ڪپتان ويجهو اچي پولس کي گرفتار ڪيو ۽ حڪم ڏنائين ته ”کيس ٻن هٿڪڙين سان ٻڌو وڃي.“ پوءِ ماڻهن کان پڇا ڪرڻ لڳو ته ”هي شخص ڪير آهي ۽ ڪهڙو ڏوهه ڪيو اٿس؟“ ۳۴) انهيءَ وقت سڄي ميڙ ۾ رڙيون هيون، ڪن واکو ڪري هڪ ڳالهه پئي ڪئي ته ڪن وري ٻي ڳالهه. ايترو ته گوڙ هو جو حقيقت جي خبر ئي ڪانه ٿي پئي، تنهنڪري هن حڪم ڏنو ته کيس قلعي ۾ بند ڪيو وڃي. ۳۵) جڏهن پولس ڏاڪڻ وٽ پهتو ته ماڻهن جي ايتري ته ڏڪڻ کان هٿي جو سپاهين کي پولس کڻي پيو. ۳۶) چالاڪيءَ جو ماڻهن جو گوڙ پٺيان واکا ڪندو پئي آيو ته ”ماري ڇڏيوس.“

پولس جو پنهنجي تبديليءَ بابت ٻڌائڻ

(رسولن جا ڪم ۱۹-۱:۹، ۱۲:۲۶-۱۸)

⑥ ”جڏهن آءُ سفر ڪندو دمشق کي ويجهو ٿيس تڏهن پنهنجن ڌاري اوچتو ئي اوچتو آسمان مان هڪڙي تجلدار روشني منهنجي چوڌاري چمڪڻ لڳي. ⑦ آءُ انهيءَ ڌر زمين تي ڪري پيس ۽ هڪڙو آواز ٻڌڻ ۾ آيم ته ’اي شائلول! اي شائلول! تون مون کي چوڻو ستائين؟‘ ⑧ تنهن تي مون جواب ڏنو ته ’اي خداوند! تون ڪير آهين؟‘ هن مون کي چيو ته ’آءُ عيسيٰ نصري آهيان جنهن کي تون ستائين ٿو.‘ ⑨ جيڪي ماڻهو مون سان گڏ هئا تن اها روشني برابر ڏٺي، پر جنهن مون سان ڳالهايو ٿي، تنهن جو آواز ڪونه ٻڌائون. ⑩ مون پڇيو ته ’اي خداوند! آءُ ڇا ڪريان؟‘ تنهن تي خداوند مون کي چيو ته ’اٿي دمشق ۾ وڃ، اتي تو کي سڀ ڪجهه ٻڌايو ويندو، جيڪو خدا تنهنجي ڪرڻ لاءِ مقرر ڪيو آهي.‘ ⑪ آءُ روشنيءَ جي تجليءَ ڪري اندوڻي پيس ۽ منهنجا سنگتي ساٿي مون کي هٿ کان وٺي دمشق ۾ آيا.

⑫ اتي حنانياه نالي هڪڙو ماڻهو هو، جيڪو دمشق جي سڀني يهودين ۾ معتبر ۽ شريعت موجب ديندار هو. ⑬ هو مون وٽ آيو ۽ ڀرسان بيهي چيائين ته ’ادا شائلول، ڏيد وٺ.‘ انهيءَ ڌر مون کي وري ڏيد ملي ويئي ۽ مون کيس ڏٺو. ⑭ پوءِ هن چيو ته ’اسان جي ابن ڏاڏن جي خدا تو کي هن لاءِ مقرر ڪيو آهي ته تو کي خبر پوي ته سندس مرضي ڪهڙي آهي ۽ انهيءَ سچار کي ڏسين ۽ کيس ڳالهائيندي ٻڌين.‘ ⑮ چالاڪيءَ جو جيڪي تو ڏٺو ۽ ٻڌو آهي، تنهن بابت تون سڀني ماڻهن جي اڳيان سندس شاهد ٿيندين. ⑯ هاڻي دير نه ڪر. اٿي ۽ سندس نالي دعا گهري بپتسما وٺ ته تنهنجا گناهه ڌوئي وڃن.

⑰ آءُ موٽي يروشلم ۾ آيس ۽ جڏهن هڪل ۾ دعا گهري رهيو هوس ته مون کي هڪ روياءُ ڏسڻ ۾ آئي، ⑱ جنهن ۾ مون خداوند کي هيئن چوندي ڏٺو ته ’جلدي ڪرم يروشلم مان نڪري وڃ. چالاڪيءَ جو ماڻهو منهنجي بابت تنهنجي شاهدي قبول نه ڪندا.‘ ⑲ تنهن تي مون ورائيو ته

’اي خداوند! خود هنن کي خبر آهي ته جيڪي تو تي ايمان آڻيندا هئا تن کي آءُ جتي ڪٿي يهودي عبادت خانن ۾ وڃي پڪڙي جيل ۾ وجهرائيندو هوس ۽ مار ڏياريندو هوس. (۲۰) جنهن وقت هنن تنهنجي شهيد استيفنس جو رت ٿي وهايو تنهن وقت آءُ به اتي بيٺو هوس ۽ انهيءَ ڳالهه ۾ راضي هوس ۽ جن کيس ماريو پئي تن جي ڪپڙن جي مون سنڀال پئي ڪئي. (۲۱) پوءِ خداوند مون کي چيو ته ’هتان روانو ٿي، ڇالاءِ جو آءُ تو کي هتان پري غير قومن ۾ موڪليندس.“

(۲۲) ايسٽائين هو پولس جي ڳالهه ٻڌندا رهيا ۽ پوءِ واکا ڪري چوڻ لڳا ته ”هن ماڻهو کي ختم ڪري ڇڏيو ڇالاءِ جو اهڙو ماڻهو دنيا ۾ رهڻ جي لائق نه آهي.“ (۲۳) جڏهن هو واکا ڪري ڪپڙا اڇلائي ڌوڙ اڏائڻ لڳا، (۲۴) تڏهن ڪپتان حڪم ڏنو ته ”قلعي ۾ وٺي وڃوس ۽ ڇهڪ هڻي سندس زباني بيان وٺو ته مون کي خبر پوي ته اهي ڇو هن جي خلاف ايڏيون رڙيون ڪن ٿا.“ (۲۵) جڏهن اهي کيس ڇهڪن هڻڻ لاءِ ٻڌي چڪا ته پولس اتي بيٺل صوبيدار کي چيو ته ”ڇا اهو توهان لاءِ جائز آهي جو توهين هڪ روميءَ کي ڇهڪ هڻايو، جيتوڻيڪ هن جو ڪوبه ڏوهه نه آهي؟“ (۲۶) جڏهن صوبيدار هي ٻڌو ته هو سڌو ڪپتان وٽ ويو ۽ چيائينس ته ”اوهين هي ڇا ڪري رهيا آهيو؟ هي ماڻهو ته رومي آهي.“ (۲۷) تنهن تي ڪپتان پولس وٽ ويو ۽ چيائينس ته ”سچ ٻڌاءِ تون رومي آهين ڇا؟“ پولس جواب ڏنو ته ”هاڻو.“ (۲۸) تنهن تي ڪپتان چيس ته ”مون ته تمام وڏي رقم ڏيئي رومي ٿيڻ جا حق حاصل ڪيا آهن.“ پر پولس چيس ته ”آءُ ته ڄاڻي ڄم ڪان رومي آهيان.“ (۲۹) پوءِ جيڪي پولس جو زباني بيان وٺڻ آيا هئا سي کيس هڪدم ڇڏي پري ٿي بيٺا. ڪپتان کي به جڏهن اها خبر پئي ته هو رومي آهي ته هو ڏاڍو ڊڄي ويو جو هن کيس زنجيرن ۾ ٻڌرايو هو.

پولس ڪائونسل جي اڳيان

(۳۰) ڪپتان جي مرضي هئي ته هو ڏسي پڪ ڪري ته يهودي پولس تي

ڪهڙا الزام هڻن ٿا. سو هن ٻئي ڏينهن تي پولس جون هٿڪڙيون لهرايون ۽ حڪم ڏنائين ته ”سردار ڪاهن ۽ سڄي ڪائونسل گڏ ٿي.“ پوءِ هن پولس کي وٺي انهن جي اڳيان آڻي بيهاريو.

۲۳ ① پولس ڪائونسل ڏانهن چٽائي نهاريو ۽ چيائين ته ”اي ڀائرو! اڄ تائين مون پنهنجي سڄي حياتي خدا جي حضور ۾ پوري نيڪنيتيءَ سان پئي گذاري آهي.“ ② تنهن تي وڏي سردار ڪاهن حنائيه اتي بيٺل ماڻهن کي حڪم ڏنو ته ”پولس کي وات وارو ڌڪ هڻو.“ ③ تڏهن پولس هن کي چيو ته ”خدا يقيناً تو کي به ڌڪ هڻندو اي اندر ڪارا! ڇا تون منهنجو فيصلو شريعت موجب ٿو ڪرين؟ نه تون ته شريعت جي خلاف مون کي مار ڏيارڻ جو حڪم ٿو ڏئين.“ ④ تنهن تي جيڪي ماڻهو پولس جي ڀرسان بيٺا هئا تن چيس ته ”تون خدا جي وڏي سردار ڪاهن کي گهٽوڌ ٿو ڳالهائين!“ ⑤ پولس ورائيو ته ”ڀائرو! مون نه ٿي ڄاتو ته هو ڪو وڏو سردار ڪاهن آهي. پاڪ ڪتاب ۾ لکيل آهي ته ’تون پنهنجي قوم جي سردار جي ڳلا نه ڪر.“

⑥ جڏهن پولس ڏٺو ته ڪائونسل ۾ ڪي صدوقي ۽ ڪي فريسي آهن، تڏهن هن ڪائونسل کي وڏي آواز سان چيو ته ”اي ڀائرو! آءُ فريسي ۽ فريسين جو اولاد آهيان. هتي مون تي ڪيس هلايو وڃي ٿو، ڇا لاءِ جو منهنجو اهو يقين آهي ته جيڪي مري ويا آهن سي وري جيئرا ٿي اٿندا.“ ⑦ جنهن مهل هن اهي لفظ چيا ته فريسي ۽ صدوقي پاڻ ۾ جهيڙو ڪرڻ لڳا ۽ ڪائونسل به پارٽيون ٿي ويئي. ⑧ ڇا لاءِ جو صدوقي نه ملائڪن کي ٿا مڃين، نڪي روحن کي ۽ نه ئي وري جيئري ٿيڻ کي. پر فريسي اهي سڀ ڳالهيون مڃين ٿا. ⑨ گوڙ وڌندو ويو تان جو ڪي شريعت جا عالم جيڪي فريسين جي پارٽيءَ مان هئا سي اتي بيٺا ۽ سختيءَ سان اعتراض ڪرڻ لڳا ته ”اسين هن شخص ۾ ڪوبه ڏوهه نه ٿا ڏسون. جيڪڏهن ڪنهن روح يا ڪنهن ملائڪ ساڻس ڳالهايو هوندو ته پوءِ ڇا ٿيو؟“ ⑩ جڏهن جهيڙو وڌي ويو تڏهن ڪپتان کي اچي خوف ورتو ته متان ماڻهو پولس کي ماري

۲:۲۳ مت ۲۳:۲۳-۲۸ ۵:۲۳ خر ۲۸:۲۲ ۶:۲۲ رس ۵:۲۶ فل ۵:۳

۸:۲۳ مت ۲۳:۲۲ مر ۱۸:۱۲ لو ۲۰:۲۰

ٽڪرا ٽڪرا نه ڪري ڇڏين. سو سپاهين کي حڪم ڏنائين ته ”وڃي گوڙ مان کيس زوريءَ وٺي قلعي ۾ آڻيو.“

①۱ جڏهن رات ٿي تڏهن خداوند اچي پولس جي پرسان بيٺو ۽ چيائينس ته ”دلجاءِ ڪرم جيئن تو يروشلم ۾ منهنجي لاءِ شاهدي ڏني آهي تيئن روم ۾ به تو کي منهنجي لاءِ شاهدي ڏيڻي پوندي.“

پولس کي مارڻ جي سازش

①۲ ٻئي ڏينهن صبح جو ڪي يهودي اچي گڏ ٿيا ۽ هڪ سازش ستيائون. انهن قسم ڪئي واعدو ڪيو ته تيسٽائين هو ڪابه شيءِ نه کائيندا ۽ ڪجهه به نه پيئندا جيستائين پولس کي نه مارين. ①۳ اهي چاليهن کان به گهڻا هئا جن گڏجي اها سازش ستي هئي. ①۴ پوءِ اهي سردار ڪاهن ۽ بزرگن وٽ ويا ۽ چيائون ته ”اسان گڏجي قسم کنيو آهي ته ايسٽائين ڪابه شيءِ نه کائينداسون، جيستائين پولس کي نه مارينداسون. ①۵ سو هاڻي اوهين ۽ ڪائونسل بهانو ڪري ڪپتان کي عرض ڪريو ته هو پولس کي اوهان وٽ وڌيڪ جاچ لاءِ موڪلي ۽ هو اوهان وٽ پهچندو ئي ڪين ته اسان کيس ماري وجهنداسون.“ ①۶ پر پولس جي پاڻي جي جڏهن هيءَ سازش ٻڌي، تڏهن قلعي ۾ اچي پولس کي اها ڳالهه ٻڌايائين. ①۷ تنهن تي پولس صوبيدارن مان هڪڙي کي پاڻ وٽ سڏي عرض ڪيو ته ”هن جوان کي ڪپتان وٽ وٺي وڃو جو کيس ڪجهه چوڻو آهي.“ ①۸ اهو صوبيدار انهيءَ جوان کي ڪپتان وٽ وٺي ويو ۽ کيس ٻڌايائين ته ”قيديءَ پولس مون کي سڏ ڪري عرض ڪيو ته هن جوان کي اوهان وٽ وٺي اچان جو کيس اوهان سان ڪجهه ڳالهائڻو آهي.“ ①۹ ڪپتان جوان کي هٿ کان وٺي پاسي تي نويڪلائيءَ ۾ وٺي ويو ۽ پڇيائينس ته ”تو کي مون سان ڇا ڳالهائڻو آهي؟“ ②۰ تنهن تي هن چيو ته ”يهودين پاڻ ۾ سازش ستي آهي ته اوهان کي عرض ڪن ته پولس کي ڪائونسل ۾ وٺي اچو ڇڻ ته ان بابت ڪين وڌيڪ صحيح جاچ ڪرڻي آهي. ②۱ پر اوهين سندن چيو نه مڃجو ڇا لاءِ جو يهودين جا چاليهن کان به وڌيڪ ماڻهو رستي تي لڪا ويا آهن، جن قسم کنيو آهي ته جيسين هو پولس کي نه ماريندا تيسين

نڪي ڪائيندا نڪي پيئندا. سو هو هاڻي سنبريا وينا آهن، رڳو تنهنجي فيصلي جو انتظار اٿن.“ (۲۲) تنهن تي ڪپتان چيس ته ”اهي ڳالهين تون ڪنهن کي به نه بدائجان، جيڪي مون کي بدايون اٿي.“ پوءِ جوان کي موڪل ڏيئي ڇڏيائين.

پولس کي گورنر فيلڪس وٽ موڪلڻ

(۲۳) پوءِ ڪپتان ٻن صوبيدارن کي پاڻ وٽ گهرائي حڪم ڏنو ته ”ٻه سو سپاهي، ستر گهوڙيسوار ۽ ٻه سو نيزي بردار تيار ڪريو ته هو پهر رات گذرڻ کان پوءِ قيصر به ڏانهن وڃن.“ (۲۴) کين هي به چيائين ته ”پولس جي سواريءَ لاءِ گهوڙن جو انتظام ڪجوه ته جيئن هن کي گورنر فيلڪس وٽ صحيح سلامت وٺي وڃجي.“ (۲۵) پوءِ ڪپتان هي خط لکي ڏنو ته

(۲۶) ”جناب گورنر فيلڪس صاحب بهادر!

بعد سلامن جي ڪلوديس لوسياس لکي ٿو ته (۲۷) هن ماڻهوءَ کي يهودين پڪڙيو هو ۽ ذري گهٽ مارڻ تي هيس جو آءٌ سپاهين کي وٺي وڃي اتي پهتس ۽ يهودين کان بچايومانس، ڇاڪاڻ ته مون کي خبر پئجي ويئي ته هو رومي آهي. (۲۸) آءٌ کيس انهن جي وڏي ڪائونسل ۾ وٺي آيس ته جيئن مون کي خبر پوي ته اهي مٿس ڪهڙو ڏوهه ٿا مڙهين. (۲۹) پوءِ مون کي خبر پيئي ته يهودين پنهنجي شريعت جي ئي ڳالهين ڪري هن تي تهمت هنئي آهي. پر هن تي ڪو اهڙو الزام نه هنيو اٿن جو کيس موت يا قيد جي سزا ڏجي. (۳۰) جڏهن مون کي معلوم ٿيو ته هن ماڻهوءَ جي خلاف هڪ سازش سٽي ويئي آهي، تڏهن کيس هڪدم توهان ڏانهن ڏياري موڪليم ۽ سندس مخالفن کي حڪم ڏنم ته جيڪڏهن انهن کي هن جي خلاف ڪجهه چوڻو آهي ته اوهان وٽ اچي چون.“

(۳۱) پوءِ جيئن سپاهين کي حڪم ڏنو ويو، تيئن ئي اهي پولس کي راتوواهه انتپطرس ۾ وٺي آيا. (۳۲) ٻئي ڏينهن تي پيادا سپاهي قلعي ڏانهن موٽي ويا ۽ گهوڙيسوارن کي اتي ڇڏيائون ته هو ساڻس گڏجي وڃن. (۳۳) انهن کيس قيصر به ۾ آندو، گورنر کي خط ڏنائون ۽ پولس کي به سندس حوالي ڪيائون. (۳۴) گورنر خط پڙهيو ۽ پولس کان پڇيائين ته ”تون ڪهڙي علائقي جو

رهاڪو آهين؟“ جڏهن کيس خبر پيئي ته هو ڪلڪيا جو رهاڪو آهي،
 ③ تڏهن چيائينس ته ”آءُ تنهنجو بيان انهيءَ مهل وٺندس، جڏهن تنهنجا
 مخالف پهچندا.“ پوءِ هن حڪم ڏنو ته ”پولس کي ① گورنر جي محلات
 ۾ پهري هيٺ رکو.“

پولس تي يهودين جو الزام

۲۴ ① پنجن ڏينهن کان پوءِ وڏو سردار ڪاهن حنانياه ڪن بزرگن
 ۽ هڪ وڪيل طرفلس سان گڏجي قيصره ۾ آيو. اهي گورنر
 فيلڪس اڳيان حاضر ٿيا ۽ پولس تي تهمتون هڻڻ لڳا. ② جڏهن پولس کي
 سڏايو ويو ته طرفلس هن تي الزام هڻندي چيو ته
 ”جناب فيلڪس صاحب بهادر! اسين سائين جن جي ڪري ڏاڍي امن
 ۾ ٿا گذاريون ۽ اوهان جي دورانديشيءَ سبب هن قوم جي لاءِ ڪيترائي
 سڌارا ٿيا آهن. ③ اسين هر طرح ۽ هرهند اوهان جا شڪرگذار ۽ ثورائتا
 آهيون. ④ آءُ اوهان کي وڌيڪ تڪليف نه ٿو ڏيان، رڳو عرض ٿو ڪريان
 ته مهرباني ڪري اسان جون ٻه ٽي ڳالهيون ٻڌو. ⑤ هي ماڻهو هڪ وڏو
 خطرناڪ غنڊو نڪتو آهي. هن دنيا جي سڀني يهودين ۾ فساد مچايو آهي
 ۽ ناصرين جي هڪڙي بدعتي فرقي جو اڳواڻ آهي. ⑥ هن اها به ڪوشش
 ڪئي آهي ته هيڪل جي بي حرمتي ڪري، پر اسان کيس پڪڙي ورتو. ⑦
 ⑧ سو جن ڏوهن جو اسين مٿس الزام ٿا هڻون، تن سڀني جي به جيڪڏهن
 ڪانئس پڇا ڳاڇا ڪندا ته اوهان کي خبر پئجي ويندي.“ ⑨ پوءِ يهودي
 به هن الزام هڻڻ ۾ وڪيل سان شامل ٿي ويا ۽ چيائون ته ”اهي ڳالهيون
 برابر ائين ئي آهن.“

① گورنر جي محلات: هي محلات دراصل هيروڊيس بادشاهه پنهنجي لاءِ ٺهرايو هوم پر
 پوءِ رومي حڪومت ان کي قبضي ۾ آڻي پنهنجو صدر دفتر بڻائي ڇڏيو.

② ڪن ترجمن ۾ آيت چمه جي آخري حصي کان آيت اٺ جي پهرئين حصي تائين
 هيءَ لفظ به شامل آهن: اسان جي مرضي هئي ته هن جو فيصلو پنهنجي شريعت موجب
 ڪريون. ④ پر ڪپتان لوسياس اچي ڪڙڪيو ۽ زوريءَ هن جي پانهن اسان جي هٿن مان
 ڇڏائي ويو. ⑧ هن جي مخالفن کي حڪم ڏنائين ته توهان وٽ اچن.

پولس جو فيلڪس اڳيان بچاءَ جو بيان

⑩ پوءِ گورنر پولس ڏانهن پنهنجو بيان ڏيڻ لاءِ اشارو ڪيو. تڏهن پولس ورائيو ته ”سائين! مون کي خبر آهي ته اوهين گهڻن ئي سالن کان وٺي هن قوم جو انصاف ڪندا ٿا اچوم تنهنڪري آءُ خوشيءَ سان اوهان جي اڳيان پنهنجي بچاءَ لاءِ بيان ڏيان ٿو. ⑪ اوهين معلوم ڪري سگهو ٿا ته ٻارهن ڏينهن به مس گذريا هوندا جو آءُ يروشلم ۾ عبادت ڪرڻ لاءِ ويو هوس. ⑫ هنن مون کي نه هيڪل ۾ ڪنهن سان بحث ڪندي ڏٺو آهي ۽ نڪي پنهنجن عبادت خانن ۽ شهر ۾ فساد مچائيندي ڏٺو اٿن. ⑬ هو وري جن ڳالهين جي مون تي تهمت ٿا هڻن تن جي ڪا ثابتي به ڏيئي نه ٿا سگهن. ⑭ قبول ٿو ڪريان ته آءُ پنهنجي ابن ڏاڏن جي خدا جي عبادت انهيءَ طريقي موجب ڪريان ٿو جنهن کي هي بدعت سمجهن ٿا. آءُ موسيٰ جي شريعت ۽ نبين جي صحيفن ۾ لکيل سڀني ڳالهين تي ايمان آڻيان ٿو. ⑮ مون کي خدا ۾ اهڙي ئي اميد آهي جا خود انهن کي به آهي ته خدا سڀني نيڪن توڙي بدڪارن کي مرڻ کان پوءِ جيئرو ڪري اٿاريندو. ⑯ تنهنڪري آءُ هميشه اها ڪوشش ڪندو رهندو آهيان ته منهنجي دل خدا ۽ ماڻهن ڏانهن صاف رهي.

⑰ آءُ گهڻن سالن کان پوءِ يروشلم ۾ ويس ته وڃي پنهنجي قوم ۾ ڪجهه خيرات ڪريان ۽ خدا آڏو قرباني ڪريان. ⑱ جڏهن مون ائين پئي ڪيو ۽ هيڪل ۾ پاڪائيءَ سان هوس، تڏهن هنن مون کي اتي ڪو فساد يا جهيڙو ڪندي نه ڏٺو. ⑲ پر اتي ايشيا پرڳڻي جا ڪي يهودي به موجود هئا ۽ انهن کي جيڪڏهن مون تي ڪا تهمت هڻي هجي ها ته هتي اوهان جي اڳيان حاضر ٿين ها. ⑳ يا هنن ماڻهن کي اجازت ڏيو ته هو پاڻ ٻڌائين ته جڏهن آءُ ڪائونسل جي اڳيان بيٺو هوس ته هنن مون ۾ ڪهڙو ڏوهه ڏٺو ⑳ سواءِ هن ڏوهه جي جو مون سندن وچ ۾ بيهي وڌي واکي چيو ته ’اڄ مون تي مٿن مان وري جيئري ٿي اٿڻ بابت فتويٰ ڏني ٿي وڃي.“

۲۲) پوءِ فيلڪس، جيڪو انهيءَ طريقي جو وڌيڪ ڄاڻو هوم تنهن کيس روڪي ڇڏيو ۽ انهن کي چيائين ته ”جڏهن ڪپتان لوسياس ايندو تڏهن آءُ اوهان جي کيس جو فيصلو ڏيندس.“ ۲۳) هن پولس جي نگهبان صوبيدار کي حڪم ڏنو ته ”هن کي وڃي نظر بند ڪريو، پر کيس ڪجهه آزادي ڏجو ۽ جيڪڏهن هن جي دوستن مان ڪو سندس خدمت ڪرڻ گهري ته کيس نه روڪجو.“

پولس فيلڪس ۽ دروسله جي اڳيان

۲۴) ڪن ڏينهن کان پوءِ فيلڪس پنهنجي يهودن زال دروسله سان گڏجي آيو ۽ پولس کي گهرائي سندس زباني عيسيٰ مسيح جي دين بابت ڳالهيون ٻڌائين. ۲۵) جڏهن پولس هنن کي سڃاڻي، پرهيزگاري ۽ ايندڙ قيامت بابت سمجهايو پئي، تڏهن فيلڪس کي ڏاڍو ڊپ وٺي ويو ۽ پولس کي چيائين ته ”هاڻي هليو وڃ ۽ وري جڏهن مون کي واندڪائي ملندي ته آءُ تو کي پاڻ وٽ گهرائي وٺندس.“ ۲۶) تنهن کان سواءِ هن کي اها به اميد هئي ته هو کيس ڪا رشوت ڏيندو، تنهنڪري هو وري وري کيس سڏائي گفتگو ڪندو هو. ۲۷) جڏهن ٻه سال گذري ويا تڏهن فيلڪس جي جاءِ تي پرڪيس فيستس آيو. فيلڪس پولس کي جيل ۾ ئي ڇڏي هليو ويو، چوٽه سندس مرضي هئي ته ان طرح هو يهودين کي خوش ڪري.

پولس جي شهنشاهه کي اپيل

۲۵

۱) هن علائقي ۾ پهچڻ کان ٿي ڏينهن پوءِ فيستس قيصر به کان يروشلم ڏانهن ويو. ۲) سردار ڪاهنن ۽ يهودين جي بزرگن فيستس وٽ وڃي پولس جي خلاف دانهن ڏني ۽ عرض ڪيائونس ته ۳) ”اوهين مهرباني ڪري پولس کي يروشلم ۾ گهرايو.“ ڇاڪاڻ جو هنن وجهه پئي ڳوليو ته پولس کي رستي ۾ ئي ماري ڪپائي ڇڏين. ۴) پر فيستس کين جواب ڏنو ته ”پولس قيصر به ۾ نظر بند آهي ۽ آءُ پاڻ اوهانن وٽ وڃڻ وارو آهيان. ۵) اوهان مان جيڪي معتبر آهن، سي مون سان گڏجي هلن ۽ جيڪڏهن انهيءَ ماڻهوءَ ڪو ڏوهه ڪيو هوندو ته پوءِ پلي مٿس الزام هڻن.“

⑥ فيستس ان ڏهه ڏينهن کن اتي گذاريا ۽ پوءِ قيصر به ڏانهن هليو ويو. ٻئي ڏينهن تي جج جي ڪرسي تي ويهي حڪم ڏنائين ته ”پولس کي اندر آڻيو.“ ⑦ جڏهن پولس پهتو تڏهن يهودي جيڪي يروشلم کان آيا هئا، سي چوگرد ڦري آيس ۽ مٿس ڏاڍيون سخت تهمتون هنيا، ٿورن پر انهن جي ثابتي نه ڏيئي سگهيا. ⑧ پولس پنهنجي بچاءَ ۾ چيو ته ”مون يهودين جي شريعت جو هيڪل جو يا قيصر جو ڪوبه ڏوهه ڪونه ڪيو آهي.“ ⑨ فيستس يهودين کي راضي ڪرڻ لاءِ پولس کان پڇيو ته ”ڇا تون يروشلم ڏانهن هلندي ته جيئن اتي منهنجي اڳيان هنن ڳالهين جو فيصلو ٿئي؟“ ⑩ پولس ورائيو ته ”آءٌ قيصر جي ڪورٽ اڳيان بيٺو آهيان، تنهنڪري منهنجو فيصلو به هتي ٿيڻ گهرجي. اوهان کي چڱيءَ طرح خبر آهي ته مون يهودين جو ڪوبه ڏوهه ڪونه ڪيو آهي. ⑪ جيڪڏهن آءٌ ڏوهدار آهيان ۽ موت جي سزا جوڳو ڪم ڪيو اٿم ته مون کي مرڻ کان انڪار ڪونه آهي. پر جن ڳالهين جي اهي مون تي تهمت هڻن ٿا، سي سچيون ڪين آهن. پوءِ ڪنهن به ماڻهوءَ کي اهو حق نه آهي ته هو مون کي انهن جي حوالي ڪري. تنهنڪري آءٌ قيصر وٽ اڀيل ٿو ڪريان.“ ⑫ تنهن تي فيستس پنهنجن صلاحڪارن سان صلاح مصلحت ڪري ورائيو ته ”تو قيصر وٽ اڀيل ڪئي آهي، تنهنڪري تو کي قيصر وٽ وڃڻو پوندو.“

پولس اگريا ۽ برنيڪي اڳيان

⑬ ڪن ڏينهن کان پوءِ اگريا بادشاهه ۽ سندس پيٽ برنيڪي قيصر به ۾ فيستس سان ملاقات ڪرڻ لاءِ آيا. ⑭ هو ڪيترائي ڏينهن اتي ٽڪيا پيا هئا، سو فيستس پولس جي ڪيس جو احوال بادشاهه کي ٻڌايو ۽ چيائين ته ”هڪڙو شخص آهي، جنهن کي فيلڪس جيل ۾ ڇڏي هليو ويو آهي.“ ⑮ جڏهن آءٌ يروشلم ۾ هوس تڏهن انهيءَ ماڻهوءَ جي خلاف سردار ڪاهن ۽ يهودين جي بزرگن مون کي دانهن ڏني هئي ۽ عرض ڪيو هئائون ته ڪيس سزا ڏيان. ⑯ پر مون کين جواب ڏنو ته جيستائين جوابدار فريادين جي روبرو نه ٿئي ۽ جيڪو الزام هو مٿس هڻن ٿا تنهن جي بچاءَ ۾ بيان ڏيڻ جو موقعو نه مليس، تيستائين ڪيس سزا ڏيڻ رومين جي دستور ۾ نه آهي.

①۷ سو جڏهن هو هتي اچي گڏ ٿيا تڏهن مون دير ڪانه ڪئي، بلڪ ٻئي ڏينهن تي ڪورٽ ۾ جج جي ڪرسي تي ويهي مون حڪم ڏنو ته 'انهيءَ ماڻهوءَ کي وٺي اچو.' ①۸ پر جڏهن سندس مخالف اٿي پيٽام تڏهن انهن اهڙو ڪوبه الزام مٿس ڪونه هنيو جن ڏوهن جو مون کي گمان هو. ①۹ پر هنن جي وچ ۾ پنهنجي مذهب تي تڪرار آهي ۽ هڪڙو شخص عيسيٰ جيڪو مري ويو هو، تنهن لاءِ پولس چوي ٿو ته هو جيئرو آهي. ②۰ مون کي سمجهه ۾ نه آيو ته انهن ڳالهين جي صحيح جاچ ڪيئن ڪجي. تنهنڪري مون پولس کان پڇيو ته 'ڇا تون يروشلم ڏانهن وڃڻ ۾ راضي آهين ته جيئن اتي انهن ڳالهين جو فيصلو ٿئي؟' ②۱ پر جڏهن پولس اڀيل ڪئي ته سندس ڪيس جو فيصلو قيصر جي ڪورٽ ۾ ٿئي، تڏهن مون حڪم ڏنو ته جيستائين آءُ ڪيس قيصر ڏانهن نه موڪليان تيستائين هو نظر بند رهي. ②۲ تنهن تي اگريا فيستس کي چيو ته "منهنجي پاڻ اها مرضي آهي ته آءُ انهيءَ ماڻهوءَ جون ڳالهيون ٻڌان." فيستس کيس ورائيو ته "اوهين سڀاڻي ئي ڪٿي هن جون ڳالهيون ٻڌجو."

②۳ ٻئي ڏينهن تي اگريا ۽ برنيڪي وڏي شان شوڪت سان درٻار هال ۾ داخل ٿيا. هنن سان فوجي ڪپتان ۽ معزز شهري به ساڻ هئا. فيستس حڪم ڏنو ته "پولس کي اندر آندو وڃي." ②۴ پوءِ فيستس چوڻ لڳو ته "اي بادشاهه اگريا ۽ معزز حاضرين! هن شخص ڏانهن ڏسوم جنهن بابت يهودين جي سڄي خلق هتي قيصريه ۾ ۽ يروشلم ۾ مون وٽ فرياد ڪئي ۽ واکا ڪري چيائون ته 'هن ماڻهوءَ کي جيئرو نه ڇڏيو.' ②۵ پر مون کي خبر پئي ته هن شخص اهڙو ڪوبه ڏوهه نه ڪيو آهي جو کيس موت جي سزا ڏجي. هن پاڻ شهنشاهه وٽ اڀيل ڪئي، جنهن ڪري مون فيصلو ڪيو ته کيس اوڏانهن موڪليان. ②۶ پر هن بابت ڪابه پڪي خبر نه آهي، جا شهنشاهه ڏانهن لکي موڪليان. تنهنڪري مون هن کي اوهان سڀني جي اڳيان ۽ خاص ڪري اي بادشاهه اگريا! اوهان جي اڳيان حاضر ڪيو اٿم. سو اوهين هن ڪيس جي جاچ ڪريو ته جيئن آءُ ڪجهه لکي سگهان. ②۷ چالاءِ جو اهو غير واجبي آهي جو آءُ هڪ قيديءَ کي ته موڪليان، پر مٿس جيڪي الزام لڳل آهن، تن بابت چئيءَ طرح سان نه لکان."

پولس جو اگريا اڳيان بچاءَ جو بيان

۲۶ ① اگريا پولس کي چيو ته ”اوهان کي اجازت آهي ته اوهين پنهنجي پاران ڪجهه چئو.“ پولس هت هلائي پنهنجي بچاءَ ۾ هي بيان ڏنو:

② ”اي بادشاهه اگريا! آءُ پاڻ کي خوش نصيب ٿو سمجهان جو اڄ توهان جي اڳيان انهن ڳالهين جي بچاءَ ۾ بيان ڏيڻو اٿم جن جي يهودين مون تي تهمت هنئي آهي، ③ چالاڪيءَ جو اوهين ته يهودين جي سڀني ريتن رسمن کان چڱيءَ طرح واقف آهيو. سو منهنجو اوهان کي خاص عرض آهي ته منهنجو بيان مهرباني ڪري صبر سان ٻڌو.

④ سڀني يهودين کي خبر آهي ته ننڍپڻ کان وٺي مون پنهنجي حياتي پنهنجي ملڪ ۽ يروشلم شهر ۾ ڪيئن گذاري آهي. ⑤ گهڻي وقت کان وٺي اهي مون کي ڄاڻين ٿا ۽ جيڪڏهن مرضي هجين ته شاهدي ڏين ته ڪيئن آءُ پنهنجي مذهب جي سڀني کان سخت پابند فريسي فرقي موجب زندگي گذاريندو هوس. ⑥ مون کي اميد آهي ته جيڪو واعدو خدا اسان جي ابن ڏاڏن سان ڪيو هوم سو پورو ٿيندو. تنهنڪري انهن مون کي هتي آڻي ڪورٽ ۾ بيهاريو آهي، ⑦ ۽ انهيءَ واعدي جي پوري ٿيڻ جي اميد تي اسان جا ٻارهن ئي قبيلو دل و جان سان ڏينهن رات خدا جي عبادت ڪري رهيا آهن. اي بادشاهه سلامت! انهيءَ اميد جي ڪري ته يهودين مون تي اها تهمت هنئي آهي. ⑧ پر اوهان سڀني کي اها ڳالهه چو ناممڪن ٿي لڳي ته خدا مثلن کي وري جيئرو ڪري اٿاريندو؟

⑨ آءُ پاڻ سمجهندو هوس ته مون کي عيسيٰ ناصريءَ جي خلاف گهڻو ڪجهه ڪرڻ گهرجي. ⑩ يروشلم ۾ آءُ ائين ئي ڪندو هوس. سردار ڪاهنن کان اختياري وٺي ڪيترن ئي خدا جي ماڻهن کي جيل ۾ وجهرائيندو هوس ۽ کين قتل ڪرائڻ لاءِ انهن جي خلاف پنهنجو فيصلو به ڏيندو هوس. ⑪ سڀني يهودي عبادت خانن ۾ گهڻا ئي دفعا انهن کي سزا ڏياري زوريءَ کانئن ڪفر

بڪائيندو هوس، بلڪ انهن جي خلاف اهڙو ته چتو ٿي لڳو هوس جو ٻاهرين شهرن ۾ به وڃي کين ستائيندو هوس.“

پولس جو پنهنجي تبديليءَ بابت ٻڌائڻ

(رسولن جا ڪم ۱۹:۱-۱۹، ۲۲:۶-۱۶)

⑫ ”انهيءَ ڪم لاءِ هڪڙي دفعي آءُ سردار ڪاهنن کان اختيارِيءَ جو پروانو وٺي دمشق ڏانهن پئي ويس. ⑬ اي بادشاهه سلامت! پنهنجن جو وقت هو جو رستي ويندي مون آسمان مان هڪڙي روشني ڏٺي جيڪا سج کان به وڌيڪ تجلدار هئي، سا مون تي ۽ منهنجي سائين تي اچي چمڪي. ⑭ اسين سڀ زمين تي ڪري پياسين ته ان وقت مون عبراني ٻوليءَ ۾ هڪ آواز ٻڌو ته ’اي شائول! اي شائول! تون مون کي ڇو ٿو ستائين؟ تون ڏاند وانگر پنهنجي مالڪ جي لٽ آڏو لٽ ڪئي پاڻ کي نقصان ڇو ٿو پهچائين؟‘ ⑮ مون پڇيو ته ’خداوند تون ڪير آهين؟‘ تنهن تي خداوند ورائيو ته ’آءُ عيسيٰ آهيان، جنهن کي تون ستائين پيو. ⑯ پر هاڻي اٿ ۽ سڌو ٿي بيٺو. مون هن مقصد لاءِ تو کي ڏيکاري ڏني آهي ته آءُ تو کي پنهنجو ٻانهو ۽ شاهد مقرر ڪريان، ته جيئن ٻين کي ٻڌائين ته ڪيئن تو اڄ مون کي ڏٺو آهي ۽ آئينده جيڪي ڳالهيون تو کي ڏيکاريندو رهندس سي به کين ٻڌائين. ⑰ آءُ تو کي تنهنجي قوم ۽ غير قومن کان بچائيندس، جن ڏانهن تو کي موڪليندس. ⑱ تو کي انهن جون اکيون کولڻيون آهن. انهن کي اونداهيءَ مان ڪڍي روشنيءَ ۾ آڻڻو آهي. کين شيطان جي چنبي کان آزاد ڪري خدا ڏانهن موڙڻو آهي، ته جيئن اهي مون تي ايمان آڻين ۽ گناهن جي معافي ملين ۽ هو خدا جي پنهنجي قوم ۾ ليکيا وڃن.“

پولس جو پنهنجي ڪم بابت ٻڌائڻ

⑲ ”سو اي بادشاهه اگريا! مون جيڪا آسمان مان رويا ڏٺي، تنهن کان منهن نه موڙيو اٿم. ⑳ پهرين دمشق، پوءِ يروشلم، يهوديه جي

سڄي علائقي ۽ غيرقومن ۾ مون اها تبليغ ڪئي ته اهي پنهنجن گناهن کان توبه ڪري خدا ڏانهن ڦرن ۽ اهڙا ڪم ڪن جن مان خبر پوي ته هنن سچو توبه ڪئي آهي. (۲۱) اهو ئي سبب هو جو يهودين مون کي هيڪل ۾ گرفتار ڪيو ۽ مون کي مارڻ جي ڪوشش ڪئي. (۲۲) پر اڄ تائين خدا جي مدد مون ساڻ آهي، سو آءُ پنهنجي ڳالهه تي قائم آهيان ۽ هر غريب توڙي امير جي اڳيان هڪ جهڙي شاهدي ٿو ڏيان. آءُ رڳو اهي ڳالهيون ٿو ٻڌايان جن بابت موسيٰ ۽ ٻيا نبي چئي ويا آهن ته اهي ضرور ٿينديون. (۲۳) اهي هي ته مسيح ڏک سهندو ۽ اهو ئي پهريائين مثلن مان جيئرو ٿي اٿندو ته جيئن يهودين ۽ غير قومن کي روشنيءَ جي خبر ٻڌائي.

(۲۴) جيئن ئي پولس هن نموني پنهنجو بچاءُ ڪري رهيو هو ته فيستس وڏي واڪي چيس ته ”پولس تون ديوانو ٿي پيو آهين. تنهنجي گهڻي علم تو کي چريو ڪري ڇڏيو آهي.“ (۲۵) تنهن تي پولس ورائيو ته ”سائين! آءُ چريو نه آهيان، پر سچ ۽ عقل جون ڳالهيون ٿو ڪريان. (۲۶) بادشاهه جنهن سان آءُ بي ڌڙڪ ٿي ڳالهايان ٿو، تنهن کي به انهن ڳالهين جي سڄي خبر آهي ۽ پڪ اٿم ته انهن مان ڪابه ڳالهه ڪانئس گجهي نه آهي، ڇا لاءِ جو اها ڳالهه ڪنهن ڪنڊ پاسي ۾ نه ٿي آهي. (۲۷) اي اگريا بادشاهه! ڇا توهين نين کي مڃو ٿا؟ ها مون کي خبر آهي ته اوهين مڃيندا آهيو.“

(۲۸) تنهن تي اگريا پولس کي چيو ته ”تون ٿوري وقت ۾ مون کي مسيحي بڻائيندين ڇا؟“ (۲۹) پولس ورائيو ته ”ٿوري يا گهڻي وقت ۾ پر منهنجي ته خدا جي در اها دعا آهي ته شل اوهين ۽ هي ٻيا جيڪي منهنجي ٻڌي رهيا آهن، سي مون جهڙا ٿين سواءِ هنن زنجيرن جي.“

(۳۰) پوءِ بادشاهه اتي ڪڙو ٿيو. گورنر برنيڪي ۽ ٻيا جيڪي ساڻس گڏ وينا هئا، سي سڀ به اتي ڪڙا ٿيا. (۳۱) جڏهن هو ٻاهر نڪتا ته هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هن ماڻهو ته اهڙو ڪوبه ڏوهه نه ڪيو آهي جو کيس موت يا جيل جي سزا ڏني وڃي.“ (۳۲) پوءِ اگريا فيستس کي چيو ته ”هي ماڻهو جيڪڏهن قيصر کي اپيل نه ڪري ها ته جيڪر چئي وڃي ها.“

پولس جو روم ڏانهن سامونڊي سفر

۲۰ ① جڏهن اهو فيصلو ٿيو ته اسين سامونڊي جهاز ۾ چڙهي اٿليءَ ڏانهن وڃون، تڏهن هنن پولس ۽ ٻين قيدين کي رومي لشڪر جي شهنشاهي پلٽ جي صوبيدار يوليس جي حوالي ڪيو. ② اسين ادرموتير جي جهاز ۾ چڙهي روانا ٿياسين، جو ايشيا پرڳڻي جي ڪناري وارن شهرن ڏانهن وڃڻ لاءِ تيار بيٺو هو. هڪڙو مڪدوني، ٿسلونڪيءَ جو رهاڪو ارسترخس نالي اسان سان گڏ هو. ③ ٻئي ڏينهن تي اسين صيدا ۾ پهتاسين. اتي يوليس پولس تي اها مهرباني ڪئي جو کيس موڪل ڏنائين ته هو پلي پنهنجن دوستن وٽ وڃي ۽ جيڪي گهرجيس سو پلي انهن کان وٺي. ④ اسين اتان روانا ٿي وياسين، پر جيئن ته واءُ اٿائو هو تنهنڪري قبرص ٻيٽ جي آر وٺي هلياسين. ⑤ پوءِ اسين ڪلڪيا ۽ پمفوليا جي پاسي وارو سمنڊ پار ڪري مورا ۾ اچي پهتاسين، جيڪو لوڪيا جو هڪڙو شهر آهي. ⑥ اتي صوبيدار ڏٺو ته هڪڙو اسڪندريه جو سامونڊي جهاز اٿليءَ ڏانهن وڃي رهيو آهي، سو هن اسان کي انهيءَ جهاز ۾ سوار ڪيو.

④ اسين آهستي آهستي سفر ڪري رهيا هئاسين، تنهنڪري ڪيترائي ڏينهن لڳي ويا. نيٺ وڏيءَ مشڪل کان پوءِ ڪندوس شهر جي سامهون پهتاسين. واءُ جي زور ڪري اڳتي وڌي نه سگهياسين. تنهنڪري اسين سلمونيءَ جي اڳيان لنگهي ڪريتي ٻيٽ جي آر وٺي هلڻ لڳاسين، ⑧ ۽ وڏيءَ مشڪل سان انهيءَ جو ڪنارو ڏيئي هلندي هلندي اچي سهڻي نالي بندر تي پهتاسين، جنهن جي ويجهو لسيا جو شهر آهي.

⑨ اتي اسان کي ڏاڍو وقت لڳي ويو، تان جو ① روزي جو ڏينهن به گذري ويو. هاڻي ته جهاز جو سفر به ڏاڍو جوڪائو ٿي پيو هو. تنهنڪري پولس هنن کي صلاح ڏني ته ⑩ ”دوستو! آءٌ سمجهان ٿو ته هن سفر ۾ تڪليف ۽ وڏي نقصان ٿيڻ جو انديشو آهي. رڳو مال ۽ جهاز جو نقصان نه پر حياتيءَ جو

① روزي جو ڏينهن: اهو روزي جو ڏينهن سيپٽمبر جي آخر کان آڪٽوبر جي شروعات دوران يهودي مذهب ۾ ڪفاري واري ڏينهن رکيو ويندو هو. انهيءَ ڏينهن کان پوءِ سامونڊي سفر ڏاڍو خطرناڪ هوندو هو.

به خطرو آهي. ” ①۱ صوبيدار پولس جي ڳالهين کان وڌيڪ ڪپتان ۽ جهاز جي مالڪ جون ڳالهيون مڃيون. ①۲ جيئن ته اهو بندر سياري گذارڻ لاءِ چڱو نه هوم تنهنڪري گهڻن اها صلاح ڏني ته هتان اڳتي هلجي ۽ جي ٿي سگهي ته سيارو هلي فينڪس ۾ گذارجي، جيڪو ڪريٽي جو بندر آهي ۽ سندس رخ اتر الهندي ۽ ڏکڻ الهندي ڏانهن آهي.

سمنڊ ۾ طوفان

①۳ جڏهن ڏکڻ جو واءُ آهستي آهستي گهٽڻ لڳو تڏهن هنن سمجهيو ته سندن مطلب پورو ٿيو. تنهنڪري هو جهاز جا لنگر کڻي ڪريٽي جو ڪنارو ڏيئي هليا. ①۴ اڃا تورو وقت ئي ڪين گذريو ته سمنڊ ۾ هڪ سخت موسمي طوفان اچي ڪڙڪيو جنهن کي ”يوراڪلون“ چون ٿا. ①۵ جڏهن جهاز قاسي پيو ۽ واءُ جي سامهون هلي نه سگهيو تڏهن لاچار ٿي اسان کيس هوا جي حوالي ڪري ڇڏيو ۽ ڌڪبا پئي وياسين. ①۶ ڪوده نالي هڪڙي پيٽ جي آر ۾ لنگهي وڏي ڪوشش سان هڪڙي بچاءُ پيڙي کي بچايوسون. ①۷ انهيءَ پيڙي کي جهاز ۾ چاڙهي، جهاز کي هيٺين پاسي کان رسا ٻڏي مضبوط ڪيائون، پر پوءِ اچي ڪين ڊپ ورتو ته متان اڳتي هلي پاڻيءَ هيٺان سورتس واريءَ ۾ قاسي پئون. تنهنڪري جهاز جو سڙهه هيٺ لاٿائون ۽ پوءِ لهرن جي رحم ڪرم تي ڌڪبا وياسون. ①۸ جڏهن طوفان اسان کي تمام گهڻي تڪليف ڏني تڏهن ٻئي ڏينهن تي انهن جهاز جو سامان لاهڻ شروع ڪيو. ①۹ ۽ ايندڙ ڏينهن تي انهن پنهنجن هٿن سان جهاز جو سڙهه لاهي ڦٽو ڪيو. ②۰ ڪيترن ئي ڏينهن تائين اسان کي سڄم چند ۽ تارا نظر نه آيا ۽ تيز هوائون گهلينديون رهيون. آخرڪار اسان پنهنجي حياتيءَ کان نااميد ٿي وياسين.

②۱ جڏهن ماڻهن کي کاڌي کان سواءِ ڪيترائي ڏينهن گذري ويا تڏهن پولس انهن جي اڳيان اٿي بيهي چيو ته ”دوستو! جيڪڏهن اوهين منهنجي صلاح وٺو ها ۽ ڪريٽيءَ وٽان نه هلو ها ته هي نقصان ۽ تڪليف اسان کي نه رسي ها. ②۲ هاڻي آءُ اوهان کي صلاح ٿو ڏيان ته دل نه لاهيوم ڇالاءِ جو اوهان مان ڪنهن کي به جيءَ جو جوکو نه ٿيندو، رڳو جهاز تباھ

ٿيندو. (۲۳) ڇاڪاڻ ته جنهن خدا جو آءُ ٻانهو آهيان ۽ جنهن جي آءُ عبادت ٿو ڪريان، تنهن جو ملائڪ رات منهنجي ڀرسان اچي بيٺو (۲۴) ۽ چيائين ته 'اي پولس! ڊج نه تون ضرور قيصر جي اڳيان پيش ٿيندين ۽ ڏس، هي جيڪي ماڻهو جهاز ۾ تو سان گڏ آهن، تن سڀني کي خدا تنهنجي خاطر بچايو آهي.' (۲۵) تنهنڪري دوستو دلجاءِ ڪريو ۽ چالاءِ جو منهنجو خدا تي پورو يقين آهي ته جيئن مون کي چيو اٿس تيئن ئي ٿيندو (۲۶) ۽ ضرور اسين ڪنهن ڀيٽ تي وڃي پونداسين.

(۲۷) چوڏهين جي رات هئي جو اسين انهيءَ طوفان سان ڌڪجي وڃي پونوچ سمنڊ ۾ پياسين، اٽڪل اڌ رات جو وقت هو جو خلاصين کي اهو گمان ويٺو ته اسين شايد ڪنهن سڪيءَ جي علائقي کي ويجهو ٿيندا ٿا وڃون. (۲۸) هنن پاڻيءَ جي اونهائي ماني ته هڪ هنڌ چاليهه ميٽر ٿي ۽ ٿورو اڳيرو وڃي ماڀائون ته اها ٽيهه ميٽر ٿي. (۲۹) سو هنن کي ڊپ ٿيو ته متان ڪنهن ٽڪرائي ڪناري سان نه وڃي لڳن. تنهنڪري هو جهاز جي پاڇيل جا چار لنگر لاهي خدا خدا ڪرڻ لڳا ته ڏينهن ٿي. (۳۰) خلاصين اها ڪوشش ڪئي ته جهاز مان ڀڄي وڃن ۽ انهيءَ ڪوشش ۾ انهن ٻيڙي به سمنڊ ۾ لاهي ڇڏي ۽ اهو بهانو بڻايائون ته "اسين جهاز جي آڳيل تان لنگر ٽا لاهيون." (۳۱) تنهن تي پولس صوبيدار ۽ سپاهين کي چيو ته "جيڪڏهن هي خلاصي جهاز تي نه رهندا ته اوهين ڀڄي نه سگهندا." (۳۲) سو سپاهين ٻيڙيءَ جا پگهه چوڙي ڇڏيا ته هلي وڃي.

(۳۳) جڏهن صبح ٿيڻ وارو هو ته پولس سڀني کي ڪجهه کاڌو کائڻ لاءِ عرض ڪيو ۽ چيائين ته "اوهين چوڏهن ڏينهن تائين خوف ۽ خطري جي حالت ۾ رهيا آهيو ۽ ايترو وقت اوهان ڪجهه به نه کاڌو آهي. (۳۴) آءُ اوهان کي عرض ٿو ڪريان ته مهرباني ڪري ڪجهه کائو ته جيئن اوهان جي جان بچي. اوهان جو وار به ونگو نه ٿيندو." (۳۵) جڏهن اهو چئي چڪو ته ماني کڻي سڀني جي اڳيان خدا جو شڪر ڪندي گرھه ڀڄي کاڌائين. (۳۶) پوءِ ٻين کي به دلجاءِ ٿي ۽ ماني کاڌائون. (۳۷) جهاز تي اسين مڙيئي به سو چاهتر ماڻهو سوار هئاسين. (۳۸) جڏهن انهن کائي ڏيئي ڪيو ته جهاز تان بار هٽڪو ڪرڻ لاءِ هنن سموري ڪٽڪ سمنڊ ۾ ڦٽي ڪئي.

جهاز جي تباهي

③۹ جڏهن ڏينهن ٿيو ته خلاصين کي ڪنارو سڃاڻڻ ۾ نه آيو پر انهن ڏٺو ته هڪ ڪاري آهي جنهن جو ڪنارو صاف آهي. سو هو پاڻ ۾ صلاح ڪرڻ لڳا ته جيڪڏهن ٿي سگهي ته جهاز کي انهيءَ ڪناري تي وڃي بيهارجي. ④۰ پوءِ ته لنگر چوڙي سمند ۾ ڦٽا ڪيائون، ونجهن جا رسا به کولي ڇڏيائون ۽ آڳيل وارو سڙهه واءُ جي رخ تي چاڙهي ڪناري ڏانهن وڌڻ لڳا. ④۱ جهاز هڪڙي هنڌ اچي واريءَ ۾ ڦاٽو جو سندس آڳيل قابو ٿي پئي، پر پاڇيل لهرين جي سنڪي لڳڻ ڪري پڇڻ لڳي.

④۲ سپاهين پاڻ ۾ صلاح ڪئي ته قيدين کي ماري ڇڏجي، متان انهن منجهان ڪو تري پڇي نه وڃي. ④۳ پر صوبيدار جي دل گهريو ٿي ته ڪنهن طرح پولس کي بچائي، تنهنڪري هنن کي انهيءَ ارادي کان روڪيائين ۽ حڪم ڏنائين ته ”جيڪي ماڻهو تري سگهن ٿا سي پهريائين جهاز مان ٽپو ڏيئي سمند ۾ پون ۽ ڪناري تي وڃي پهچن، ④۴ ۽ باقي ڪي تختن تي، ڪي جهاز جي ترندڙ شين تي نڪري وڃن.“ نيٺ ٿيو به ائين جو سڀئي صحيح سلامت وڃي سگهي ٿي پهتا.

مالٽا ۾

① جڏهن اسين خير سان ڪناري تي پهتاسين، تڏهن اسان کي ۲۸ معلوم ٿيو ته انهيءَ ٻيٽ جو نالو مالٽا آهي. ② اتان جي رهاڪن اسان تي ڏاڍي مهرباني ڪئي. انهيءَ مهل مينهن ۽ سيءُ پئي پيو سو انهن باهه ٻاري اسان جو آڌرڀاءُ ڪيو. ③ پولس ڪجهه ڪائون کڻي باهه ۾ وڌيون ته انهيءَ مان تپش جي ڪري هڪڙو نانگ ٻاهر نڪتو جيڪو پولس جي هٿ ۾ چڪ پائي چنبڙي پيو. ④ جڏهن اتان جي رهاڪن ڏٺو ته پولس جي هٿ ۾ نانگ چنبڙيل آهي، تڏهن هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”پڪ هي ماڻهو خوني آهي. جيتوڻيڪ هو سمند مان بچي نڪتو آهي، پر خدا جو قهر هن کي جيئرو رهڻ نه ڏيندو.“ ⑤ پولس هٿ چنڊي اها بلا باهه ۾ اڇلائي ڇڏي ۽ کيس بلا کان ڪوبه ايڏاءُ نه پهتو. ⑥ اهي هن انتظار ۾

هئا ته پولس سُڄي پوندو يا اوچتو ڪري مري ويندو. پر انهن جڏهن گهڻو وقت انتظار ڪيو ۽ ڏٺائون ته هن کي ڪجهه به نه ٿيو ته هنن پنهنجا خيال بدلايا ۽ چيائون ته ”هي ڪو ديوتا آهي.“

⑥ اتي ڀرسان انهيءَ ٻيٽ جي سردار پبليس جي جاگير هئي. هن اسان جي سٺي آجيان ڪئي ۽ اسين هن جا ٽي ڏينهن مهمان ٿي رهياسين. ⑦ پبليس جو پيءُ بخار ۽ پيچش جي ڪري بستري داخل هو. پولس هن جي ڪمري ۾ ويو ۽ دعا ڪيائين. پوءِ پنهنجا هٿ مٿان رکيائين ۽ کيس شفا بخشيا. ⑧ جڏهن هي ڪم ٿيو ته جيڪي به ٻيٽ جا بيمار هئا تن کي آندائون ۽ کين شفا ملي. ⑩ انهن اسان جي وڏي عزت ڪئي ۽ جڏهن اسان جو سامونڊي جهاز هلڻ تي هو ته انهن اسان جي سفر ۾ ڪم ايندڙ شيون جهاز ۾ رکي ڇڏيون.

مالٽا کان روم

⑪ ٽن مهينن کان پوءِ اسين اسڪندريه جي هڪڙي سامونڊي جهاز تي چڙهي روانا ٿياسين، جنهن جو نالو ”جوزا“[□] هو. انهيءَ جهاز سڄو سيارو ٻيٽ ۾ گذاريو. ⑫ پوءِ اسين سِراڪوسه شهر ۾ اچي پهتاسون ۽ اتي ٽي ڏينهن رهياسين. ⑬ اتان وري اسان پنهنجو سفر شروع ڪيو ۽ ريگيوم شهر ۾ پهتاسين. ٻئي ڏينهن ڏکڻ جو واءُ گهلڻ لڳو ۽ اسين ٻن ڏينهن ۾ ٻيٽي شهر ۾ آياسين. ⑭ اسان کي اتي ڪي ڀائر مليا جن چيو ته ”هڪ هفتو اسان وٽ ترسو.“ ⑮ جڏهن روم جي ڀائرن اسان جي اچڻ جو ٻڌو ته هو اسان سان ملڻ لاءِ اڀيس منڊي چونڪ ۽ ٽسرائي گهٽ تائين آيا. جڏهن پولس انهن کي ڏٺو ته خدا جو شڪر ڪرڻ لڳو ۽ دلي سکون حاصل ٿيس. اهڙيءَ طرح اسين روم ۾ پهتاسين.

روم ۾

⑯ جڏهن اسين روم ۾ پهتاسين ته پولس کي اڪيلي رهڻ جي اجازت

□ ”جوزا“: هي نالو ٻن ديوتائن پٺيان رکيل آهي، جيڪي يوناني عقيدتي موجب ملاحن جي حفاظت ڪندڙ هئا.

مليءَ ۾ پر هڪ سپاهي سندس پهري تي هو. ①۷ تن ڏينهن کان پوءِ پولس اتان جي يهودي اڳواڻن جي گڏجاڻي سڏائي. جڏهن اهي اچي ڪنا ٿيا ته هنن کين چيو ته ”منهنجا ڀائروم جيتوڻيڪ مون پنهنجي قوم وارن ۽ وڏن جي ريتن رسمن خلاف ڪجهه به نه ڪيو آهي، ته به مون کي يروشلم ۾ گرفتار ڪري رومين جي حوالي ڪيو ويو. ①۸ انهن مون کان سوال پڇيا ۽ مرضي هئڻ ته مون کي آزاد ڪن، ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر پئجي ويئي ته مون ڪو اهڙو ڪم نه ڪيو هو جنهن سبب مون کي موت جي سزا ملي. ①۹ انهيءَ لاءِ نه ته پنهنجي قوم تي ڪا تهمت هٿان ۾ پر جڏهن يهودين هن فيصلو تي اعتراض ڪيو تڏهن لاچار ٿي مون کي قيصر وٽ اپيل ڪرڻي پيئي. ②۰ اهو ئي سبب هو جو مون اوهان کي پاڻ وٽ گهرايو آهي ته اوهان سان ملان ۽ ويهي ڳالهه بولڻ ڪريان. مون کي مسيح جي خاطر زنجيرن ۾ ٻڌو اٿن، جنهن تي بني اسرائيل اميد رکن ٿا.“

②۱ انهن کيس چيو ته ”يهوديه مان اسان کي تنهنجي بابت ڪو خط پت نه مليو آهي ۽ نه آيل ڀائرن مان ڪنهن تو بابت ڪجهه ٻڌايو آهي يا تنهنجي ڪا ڳالهه ڪئي آهي. ②۲ پر اسين تنهنجا خيال ٻڌڻ گهرون ٿا، ڇاڪاڻ جو اسان کي خبر آهي ته جنهن فرقي سان تون واسطو رکين ٿو، تنهن فرقي جي جتي ڪٿي مخالفت هلي ٿي.“

②۳ سو انهن پولس سان تاريخ مقرر ڪري ڇڏي ۽ انهن جو وڏو تعداد انهيءَ جاءِ تي آيو، جتي پولس تڪيل هو. صبح کان شام تائين هو کين سمجهائيندو ۽ خدا جي بادشاهت بابت پنهنجو پيغام ٻڌائيندو رهيو. هن عيسيٰ بابت کين قائل ڪرڻ لاءِ موسيٰ جي شريعت ۽ نبين جي صحيفن مان مثال ٻڌايا. ②۴ انهن مان ڪي سندس پيغام ٻڌي قائل ٿيا، پر ٻين ايمان نه آندو. ②۵ هو پاڻ ۾ به يڪراءِ نه ٿيا ۽ وڃڻ تي هٿ ۾ پولس هيءَ هڪڙي ڳالهه چين ته ”پاڪ روح يسعياہ نبيءَ جي معرفت اوهان جي ابن ڏاڏن کي چڱو چيو هو ته ②۶ ’تون وڃي هن قوم کي هيئن چئڻ:“

اوهين ٻڌندا پر سمجهندا ڪين.

اوهين نهاريندا پر ڏسندا ڪين.

②۷ ڇالاءِ جو هن قوم جي عقل تي تالو لڳايو ويو آهي،
 ۽ اهي ڪنن کان گهٻرا ٿي پيا آهن.
 انهن پنهنجون اکيون پوري ڇڏيون آهن،
 ته متان اهي پنهنجن اکين سان ڏسن،
 متان اهي پنهنجن ڪنن سان ٻڌن،
 متان اهي پنهنجي عقل سان سمجهن
 ۽ ڦري پون ته آءُ ڪين شفا ڏيان.“

②۸ پولس آخر ۾ چيو ته ”اوهان کي خبر هئڻ گهرجي ته خدا جو
 چوڻڪاري وارو پيغام غير قومن ڏانهن موڪليو ٿو وڃي ۽ اهي ٻڌندا.“^①
 ③۰ پولس به ورهيه انهيءَ جاءِ ۾ رهيو، جيڪا هن پنهنجي لاءِ مسواڙ تي
 ورتي هئي. هو انهن جي آجيان ڪندو هو جيڪي ساڻس ملڻ ايندا هئا.
 ③۱ هو ڪنهن به رنڊڪ کان سواءِ ڏاڍيءَ همت سان خدا جي بادشاهت جي
 تبليغ ڪندو هو ۽ خداوند عيسيٰ مسيح بابت تعليم ڏيندو هو.

^① ڪن ترجمن ۾ هيءَ آيت به شامل آهي: ②۹ جڏهن هن ائين چيو تڏهن يهودي پاڻ ۾
 سخت تڪرار ڪندا هليا ويا.

رومين

رومين ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

رومين ڏانهن پولس رسول جو هي خط انهيءَ لاءِ لکيو ويو ته جيئن روم شهر جي ڪليسيا وٽ پولس رسول جي وڃڻ واري رٿيل منصوبي جي راهه هموار ٿئي. هن جو منصوبو اهو به هو ته هو اتي مسيح جي پوئلڳن ۾ ڪم ڪري ۽ پوءِ انهن جي حمايت سان اسپين ملڪ ڏانهن وڃي. هن مسيح تي ايمان آڻڻ بابت ۽ مسيح جي پوئلڳن جي زندگين تي انهيءَ ايمان جي عملي اثرات بابت وضاحت سان لکيو آهي.

روم جي ڪليسيا جي ڪارڪنن کي سلام ڪرڻ ۽ کين سندن لاءِ پنهنجي دعائن بابت ٻڌائڻ کان پوءِ پولس رسول خط جو مطلب ٻڌائي ٿو ته ”انهيءَ خوشخبريءَ مان اهو ظاهر آهي ته خدا ماڻهن کي پاڻ ڏانهن ڪيئن سڃارڻو ٿو بڻائي. اهو رڳو ايمان جي ئي وسيلي شروعات کان وٺي پڇاڙيءَ تائين ٿئي ٿو“ (۱: ۱۷).

پولس رسول پوءِ انهيءَ عنوان کي وڌائي ٿو. پوري انسانذات، يعني يهودي توڙي غير يهودي، ٻنهي لاءِ اهو ضروري آهي ته هو خدا ڏانهن سڃار ٿين، ڇاڪاڻ ته جو سڀئي هڪجهڙا گناهه جي قبضي ۾ آهن. عيسيٰ مسيح تي ايمان رکڻ جي وسيلي ماڻهو خدا ڏانهن سڃار بڻايا ويندا آهن. ان کان علاوه پولس رسول عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ سان ان نئين زندگيءَ کي بيان ڪري ٿو، جنهن جو نتيجو خدا سان هن نئين تعلق ۾ نڪري ٿو. ايمان رکڻ وارو خدا سان صلح ۾ آهي ۽ خدا جي روح جي وسيلي گناهه ۽ موت جي اختياريءَ کان آزاد ٿي وڃي ٿو.

پنجين کان ائين باب تائين پولس رسول خدا جي شريعت جي مقصد ۽ ايمان وارن جي زندگيءَ ۾ خدا جي روح جي طاقت تي پڻ بحث ڪري ٿو. پوءِ رسول هن مسئلي تي دماغ سوزي ڪري ٿو ته ڪيئن يهودي ۽ غير يهودي انسانذات لاءِ خدا جي منصوبي ۾ ٺهڪي اچن ٿا. هو هن نتيجي تي پهچي ٿو ته يهودين جو عيسيٰ مسيح کي رد ڪرڻ خدا جي منصوبي جو حصو آهي ته جيئن عيسيٰ مسيح ۾ خدا جي فضل جي پهچ اندر پوري انسانذات اچي وڃي ۽ هن کي يقين آهي ته يهودي عيسيٰ مسيح کي هميشه رد نه ڪندا. آخر ۾ پولس رسول لکي ٿو ته مسيح سان گڏ هٿ واري زندگي ڪيئن هٿ گهرجي، خاص طور ٻين سان محبت وارن تعلقات جي باري ۾. هو هنن موضوعن جهڙوڪ: خدا جي خدمت، ايمان آڻيندڙن تي ملڪ لاءِ ۽ پاڻ ۾ هڪ ٻئي لاءِ فرض ۽ ضمير جي مسئلي بابت بحث ڪري ٿو. هو خط جي پڄاڻي پنهنجي شخصي پيغامن ۽ خدا لاءِ تعريفِي لفظن سان ڪري ٿو.

ستاءُ

۱:۱-۱:۱	تعارف ۽ مضمون
۱۸:۱-۲۰:۳	انسانذات لاءِ چوٽڪاري جي ضرورت
۲۱:۳-۲۵:۴	چوٽڪاري لاءِ خدا جي وات
۱:۵-۳۹:۸	مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري نئين زندگي
۱:۹-۳۶:۱۱	بني اسرائيل خدا جي منصوبي ۾
۱:۱۲-۱۳:۱۵	ايمان آڻيندڙن جي هلت چلت
۱۴:۱۵-۲۴:۱۶	آخري نصيحتون ۽ دعا سلام

رومين

رومين ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط عيسيٰ مسيح جي غلام پولس جي طرفان آهي، جنهن کي خدا رسول ڪري چونڊيو ۽ کيس پنهنجي خوشخبري ٻڌائڻ لاءِ خاص طور مقرر ڪيو آهي.

② خدا هن خوشخبري جو واعدو اڳي ئي پاڪ لکتن ۾ پنهنجن نبين جي معرفت ڪيو هو. ③ اها خوشخبري سندس فرزند ۽ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح بابت آهي، جيڪو جسماني طرح ته دائود جي نسل مان پيدا ٿيو، ④ پر روحاني طرح يعني پنهنجي روح جي پاڪيزگي جي لحاظ کان هو خدا جي وڏي قدرت وارو فرزند ثابت ٿيو، جڏهن هو مثلن مان وري جيئرو ٿي اٿيو. ⑤ انهيءَ جي ئي معرفت خدا مون تي اهو ڪرم ڪيو جو آءٌ مسيح جي خاطر رسول مقرر ٿيس، انهيءَ لاءِ ته آءٌ سڀني قومن جي ماڻهن کي هي پيغام ڏيان ته هو ايمان آڻين ۽ فرمانبردار ٿين. ⑥ انهن ماڻهن ۾ اوهين به شامل آهيو، جن کي خدا عيسيٰ مسيح جو پوئلڳ ٿيڻ لاءِ چونڊيو آهي.

⑦ هي خط انهن سڀني ڏانهن آهي، جيڪي روم شهر ۾ خدا جا پيارا آهن ۽ پاڪ ٿيڻ لاءِ چونڊيا ويا آهن. شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي.

پولس جي روم وڃڻ جي تمنا

⑧ سڀ کان پهريائين آءٌ اوهان سڀني لاءِ عيسيٰ مسيح جي معرفت پنهنجي خدا جو شڪر ادا ٿو ڪريان، ڇاڪاڻ ته اوهان جي ايمان جون ڳالهيون سڄيءَ دنيا ۾ ٿي رهيون آهن. ⑨ خدام جنهن جي فرزند جي خوشخبري ٻڌائڻ ۾ آءٌ پنهنجي دل و جان سان سندس خدمت ٿو ڪريان، سو منهنجو

شاهد آهي ته آءُ اوهان کي هر دم پنهنجي دعائن ۾ ياد ڪريان ٿو ۱۰ ۽ هميشه اهو عرض ڪندو رهندو آهيان ته خدا ڪري جو مون کي ڪنهن نه ڪنهن سبب اوهان وٽ اچڻ جو موقعو ملي. ۱۱ مون کي اوهان سان ملڻ جي ڏاڍي سک آهي، انهيءَ لاءِ ته اوهان کي ڪا روحاني بخشش پهچايان، جنهن جي وسيلي اوهين پنهنجي ايمان ۾ وڌيڪ مضبوط ٿيو ۱۲ يعني منهنجو مطلب آهي ته اسان ٻنهي کي مدد ملندي، اوهان جي ايمان سان مون کي ۽ منهنجي ايمان سان اوهان کي.

۱۳ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! اوهان کي خبر هئڻ گهرجي ته مون ڪيترائي دفعا اوهان ڏانهن اچڻ جو ارادو ڪيو هوم پر هيستائين ڪنهن نه ڪنهن سبب ڪري اچي نه سگهيس. جيئن منهنجو ڪم غير قوم جي ٻين ماڻهن ۾ ڪامياب ٿيو آهي، تيئن منهنجي مرضي آهي ته اوهان ۾ به ڪامياب ٿئي. ۱۴ مون تي سڀني جو فرض آهي، توڙي جو اهي سڌريل هجن يا اڻ سڌريل، پڙهيل هجن يا اڻ پڙهيل. ۱۵ تنهنڪري منهنجي اها تمنا آهي ته آءُ پنهنجي وس آهر اوهان روم وارن کي به خوشخبري ٻڌايان.

خوشخبري جي قدرت

۱۶ مون کي خوشخبري ۾ پورو پروسو آهي، ڇاڪاڻ ته اها چوٽڪاري ڏيڻ لاءِ انهن سڀني جي واسطي خدا جي قدرت آهي جيڪي ايمان آڻين ٿا، پهرين يهودين لاءِ پوءِ غير قومن لاءِ. ۱۷ ڇاڪاڻ ته انهيءَ خوشخبريءَ مان اهو ظاهر آهي ته خدا ماڻهن کي پاڻ ڏانهن ڪيئن سڃارڻو ڪري. اهو رڳو ايمان جي ئي وسيلي شروعات کان وٺي پڇاڙيءَ تائين ٿئي ٿو. جيئن لکيل آهي ته ”جنهن کي ايمان جي وسيلي خدا ڏانهن سڃار ڪيو ويو آهي، تنهن کي ئي زندگي ملندي.“

گنهگار انسان

۱۸ جيڪي ماڻهو پنهنجي بچڙيءَ جي ڪري سچ کي لڪائي ٿا ڇڏين، تن جي اهڙي بي ديني ۽ بچڙيءَ تي آسمان مان خدا جو غضب نازل ٿئي

١٩) ڇاڪاڻ ته جو ڪجهه خدا بابت انسانن کي معلوم ٿي سگهي ٿو، سو سندن لاءِ صاف ظاهر آهي، جو اهو خدا پاڻ انهن تي ظاهر ڪيو آهي. ٢٠) دنيا جي شروعات کان وٺي خدا جون ڏسڻ ۾ نه ايندڙ صفتون، يعني سندس دائمي قدرت ۽ ذات، سندس خلقييل شين مان ظاهر ظهور پيون ڏسجن. تنهنڪري انهن کي ڪوبه بهانو نه آهي. ٢١) ڇا لاءِ جو انهن خدا کي سڃاڻي به سندس خدائيءَ جي لائق وڌائي بيان نه ڪئي ۽ نڪي سندس شڪرگذاري ڪئي. پر پنهنجن اجاين خيالن ۾ منجهي پيا ۽ سندن بي سمجهه دلين تي اونداهه چانئجي ويئي. ٢٢) هو پاڻ کي ته سياڻو سڏائين پيا، پر حقيقت ۾ بي عقل هئا. ٢٣) انهن خدا جي غير فاني جلوي جي بجاءِ فاني انسانن، پڪين، چوپاين ۽ جيت جڻن کي خدا سمجهيو.

٢٤) سو خدا انهن کي سندن دلين جي خواهشن موجب گندين عادتن ۾ ڇڏي ڏنو، ته جيئن اهي پاڻ ۾ هڪٻئي سان بي حياتيءَ جا ڪم ڪن. ٢٥) انهن سڄي خدا جي بدران ڪوڙ کي قبول ڪيو ۽ خدا جي خلقييل شين جي عزت ۽ عبادت ڪئي. پر انهيءَ خالق کي ڇڏي ڏنائون، جنهن جي واکاڻ هميشه ٿيندي رهي. آمين.

٢٦) تنهنڪري خدا انهن کي سندن گندين خواهشن ۾ ڇڏي ڏنو، ڇا لاءِ جو انهن جي زالن پنهنجو فطري ڪم ڇڏي پاڻ ۾ هڪ ٻئي سان بدفعلي ڪئي. ٢٧) اهڙيءَ طرح مردن به زالن سان فطري ڪم ڇڏي ڏنو. هو شهوت ۾ مست ٿي ويا ۽ پاڻ ۾ هڪ ٻئي سان بدفعلي ڪيائون. انهيءَ شهوت پرستيءَ جي کين جوڳي سزا ملي.

٢٨) جهڙيءَ طرح هنن خدا کي سڃاڻڻ کان منهن موڙيو، تهڙيءَ طرح خدا به کين بچڙن ڪمن ۾ ڇڏي ڏنو، ته جيئن هو گمراهيءَ جا ڪم ڪندا رهن. ٢٩) هو هر طرح جي بچڙائيءَ، بديءَ، لالچ، بدنيتيءَ، ريس، خون، جهيڙيءَ، نڳي ۽ ساڙ سان پرڄي ويا. هو چغلخور، ٣٠) گلاخور، خدا کان نفرت ڪندڙ، بي ادب، مغرور، بتاڪي، برايون پيدا ڪندڙ، ماءُ پيءُ جا نافرمان، ٣١) بي سمجهه، واعدو نه پاڙيندڙ، بي قربا ۽ بي رحم ٿي پيا. ٣٢) جيتوڻيڪ انهن کي خدا جي انهيءَ حڪم جي خبر آهي ته جيڪي ماڻهو هي ڪم ڪن ٿا

سي موت جي لائق آهن، تنهن هوندي به اهي نه رڳو پاڻ هي ڪم ڪن ٿا، پر جيڪي ٻيا اهي ڪم ڪن ٿا تن کان راضي به آهن.

خدا جو فيصلو

۱ اي انسان! ڇا تون ٻين جي عيب جوئي ڪندو آهين؟ تو کي ڪوبه حق نه ٿو پهچي، ڪٿي تون ڪير به هجين. ڇالاءِ جو جيڪي ڏوهه تون ٻين تي ٿو مڙهين، سي ڪم ته تون خود ڪري پاڻ کي ڏوهاري ٿو ٺهرائين. ۲ اسين ڄاڻون ٿا ته جيڪي اهڙا ڪم ڪن ٿا تن جو فيصلو خدا جي طرفان حق موجب ٿئي ٿو. ۳ اي انسان! تون اهڙن ڪمن ڪرڻ وارن تي ڏوهه ته ڏين ٿو، پر پاڻ ساڳيا ئي ڪم ٿو ڪرين. ڇا تون ائين سمجهين ٿو ته خدا جي فيصلي کان بچي ويندين؟ ۴ يا تون خدا جي پلائي، بردباري ۽ صبر جي نعمتن کي گهٽ ٿو سمجهين. ايترو نه ٿو سمجهين ته خدا جي پلائي تو کي توبه ڏانهن چڪي رهي آهي. ۵ پر تون جو سخت دل ٿيو آهين ۽ توبه نه ٿو ڪرين، سو تون ته خدا جي قهر واري ڏينهن واسطي پاڻ پنهنجي لاءِ غضب ميڙي گڏ پيو ڪرين، جنهن ڏينهن خدا جو پورو پورو انصاف ظاهر ٿيندو. ۶ خدا هر ڪنهن کي سندس ڪمن آهر اجر ڏيندو. ۷ جيڪي نيڪي ڪرڻ ۾ ثابت قدم ۽ جلال، عزت ۽ بقا جا طالب آهن، تن کي خدا دائمي زندگي ڏيندو. ۸ پر جيڪي خودغرض آهن ۽ سچ کي نه پر ڪوڙ کي ٿا مڃين، تن تي خدا جو غضب ۽ قهر نازل ٿيندو. ۹ جيڪي بچڙا ڪم ڪن ٿا تن تي مصيبت ۽ تڪليف نازل ٿيندي، پهرائين يهودين تي پوءِ غير قومن تي. ۱۰ پر جيڪي چڱا ڪم ڪن ٿا تن کي خدا شان، عزت ۽ سلامتي ڏيندو، پهرائين يهودين کي پوءِ غير قومن کي. ۱۱ ڇالاءِ جو خدا ڪنهن جي به پاسخاطري نه ٿو ڪري.

۱۲ خدا هر گناهه ڪندڙ کي سزا ڏيندو. جن شريعت جي ملڻ کان سواءِ گناهه ڪيو، سي شريعت کان سواءِ ئي ناس ٿيندا ۽ جن شريعت هوندي گناهه ڪيو، تن جو فيصلو به شريعت موجب ٿيندو. ۱۳ ڇالاءِ جو شريعت جي ٻڌڻ وارا خدا ڏانهن سچا نه ٿا بڻجن، پر خدا ڏانهن اهي سچا بڻجن ٿا.

جيڪي شريعت تي عمل ڪن ٿا. ⑭ غير قومون جن وٽ شريعت ڪانهي سي جيڪڏهن پنهنجي فطرت موجب شريعت جهڙا ڪم ڪن ٿيون ته اهي پنهنجي لاءِ پاڻ شريعت آهن، توڙي جو انهن وٽ شريعت نه آهي. ⑮ ڇا لاءِ جو انهن قومن جي عمل مان خبر پوي ٿي ته شريعت جون ڳالهون سندن دلين تي اُڪريل آهن ۽ سندن ضمير انهن ڳالهين جي شاهدي ٿو ڏئي. انهن جا خيال ڪڏهن پنهنجو پاڻ تي تهمت ٿا هڻن ته ڪڏهن پاڻ کي چٽل ٿا رکن. ⑯ انهن ڳالهين جو فيصلو انهيءَ ڏينهن ٿيندو جنهن ڏينهن خدا عيسيٰ مسيح جي معرفت ماڻهن جي دلين جي لڪل ڳالهين جو فيصلو ڪندو ۽ اهو منهنجي انهيءَ خوشخبريءَ مطابق آهي جنهن جي آءٌ تبليغ ٿو ڪريان.

يهودي ۽ شريعت

⑰ تون ڪير آهين جو پاڻ کي يهودي ٿو سڏائين؟ تون شريعت تي ڀروسو ٿو رکين ۽ خدا تي فخر ٿو ڪرين. ⑱ تو کي خبر آهي ته خدا جي رضا تنهنجن ڪهڙن ڪمن ۾ آهي، تو کي شريعت مان خبر پيئي آهي ته صحيح رستو ڪهڙو آهي. ⑲ تو کي يقين آهي ته تون انڌن لاءِ رهبر ۽ انهن لاءِ روشني آهين جيڪي اونڊاهي ۾ آهن. ⑳ تون بي وقوفن جو سڌاريندڙ ۽ جوانن لاءِ استاد آهين. تو کي يقين آهي ته سڄو علم ۽ سچ تو وٽ شريعت ۾ موجود آهي. ㉑ تون ٻين کي ته سيڪارين ٿو پر پاڻ کي ڇو نه ٿو سيڪارين؟ تون تبليغ ته ڪرين ٿو ته ”چوري نه ڪر.“ پر تون پاڻ چوري ڇو ٿو ڪرين؟ ㉒ تون چوين ٿو ته ”زنا نه ڪر.“ پر تون پاڻ زنا ڇو ٿو ڪرين؟ تون بتن کان ته نفرت ڪرين ٿو، پر تون خدا جي بي حرمتي ڇو ٿو ڪرين؟ ㉓ اي يهودي! تون شريعت تي فخر ته ڪرين ٿو، پر تون پاڻ شريعت جا حڪم ڀڃي خدا جي بي حرمتي ڇو ٿو ڪرين؟ ㉔ ڇا هي لکيل نه آهي ته ”اوهان يهودين جي ڪري ئي غير قومون خدا جي نالي خلاف ڪفر بڪين ٿيون.“

⑵ طهر ڪرائڻ مان ته بيشڪ فائدو آهي، پر تڏهن جڏهن تون شريعت تي عمل ڪرين. پر جيڪڏهن تون شريعت تي عمل ئي نه ٿو ڪرين ته پوءِ تنهنجو طهر جهڙو ٿيو تهڙو نه ٿيو. ⑶ جيڪڏهن ڪنهن غير قوم واري جو

طهر ٿيل نه آهي، پر هو شريعت جي حڪمن تي عمل ڪري ٿو ته ڇا خدا کيس طهريلن جهڙو ڪري نه پائيندو؟ (۲۷) اوهان يهودين کي غير قومون ڏوهدار بڻائينديون، ڇاڪاڻ ته اوهين شريعت تي عمل نه ٿا ڪريو، جيتوڻيڪ اوهان وٽ شريعت لکيل آهي ۽ اوهان جو طهر به ٿيل آهي. پر غير قومون شريعت تي عمل ڪن ٿيون، جيتوڻيڪ انهن جو طهر ٿيل نه آهي. (۲۸) اهو ماڻهو ڪڏهن به يهودي نه آهي، جيڪو رڳو نالي جو يهودي هجي ۽ نه ئي اهو طهر آهي، جيڪو رڳو ظاهري ۽ جسماني طهر هجي. (۲۹) پر يهودي اهو آهي جنهن جي دل خدا ڏانهن سڄي آهي. طهر اهو آهي جو دلي ۽ روحاني آهي ۽ نه شرعي. اهڙي طهر جي ساراهه ماڻهن جي واتان نه پر خدا جي طرفان ٿئي ٿي.

خدا جي وفاداري

۳ ① ته پوءِ يهودي ٿي طهر ڪرائڻ مان ڪهڙو فائدو آهي؟ (۲) گهڻو ئي فائدو آهي. پهريون فائدو ته خدا کين پنهنجو ڪلام سونپيو. (۳) پوءِ جيڪڏهن انهن مان ڪن وفاداري نه ڪئي ته ڇا انهن جي بيوفائي خدا جي وفاداريءَ کي بيڪار بڻائيندي؟ (۴) ائين بلڪل نه آهي، خدا سڄو آهي توڙي جو هر هڪ انسان ڪوڙو هجي، جيئن لکيل آهي ته ”اي خدا! تون هميشه پنهنجن ڳالهين ۾ سچو ثابت ٿيو آهين.“

۽ هر آزمائش ۾ ڪامياب ٿيو آهين.“

⑤ پر آءُ ماڻهن جي ئي بحث مطابق پڇي سگهان ٿو ته جيڪڏهن اسان جي بچڙائيءَ جي ڪري خدا جو انصاف ظاهر ٿئي ٿو ته پوءِ ڇا اسين ائين چئون ته خدا بي انصاف آهي، جو هو غضب ٿو نازل ڪري؟ (۶) ائين بلڪل نه آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن ائين هجي ته پوءِ خدا ڪهڙيءَ طرح جهان جو انصاف ڪندو؟

④ ڪو ماڻهو چوي ته جيڪڏهن منهنجي ڪوڙ جي ڪري خدا جي سچائي ايتري ته وڌيڪ پڌري ٿي جو سندس جلوو ظاهر ٿيو ته پوءِ مون تي گنهگار وانگر فتويٰ ڇو ٿي جاري ڪئي وڃي؟ (۸) پوءِ اوهين به چو نه

چئو ته ”اسين بچڙا ڪم ڪريون ته انهيءَ مان ڀلائي ٿي؟“ ڪي ماڻهو اسان تي هيءَ تهمت ٿا هڻن ته اها ئي اسان جي تعليم آهي. اهڙن ماڻهن جو ڏوهي ٿيڻ ئي انصاف آهي.

ڪوبه سچار نه آهي

⑨ پوءِ ڀلام اسين يهودي ڪنهن به نموني ٻين قومن کان بهتر آهيون ڇا؟ نه بلڪل نه. مون اوهان کي اڳي ئي ٻڌايو آهي ته يهودي ۽ غير قوم وارا سڀ برابر آهن ۽ سڀئي هڪ جهڙا گناهن ۾ ڦاٿل آهن. ⑩ جيئن لکيل آهي ته ”ڪوبه سچار نه آهي، هڪڙو به نه.“

⑪ ڪوبه سمجهو نه آهي.

ڪوبه خدا جو طالبو نه آهي.

⑫ سڀني ماڻهن خدا کان منهن موڙيو آهي.

سڀئي گمراهه ٿي ويا آهن.

ڪوبه نيڪي ڪندڙ ڪونهي، نه هڪڙو به نه.

⑬ انهن جا وات کليل قبرن مثل آهن.

يعني انهن جي زبانن مان ننگي نڪري ٿي.

سندن چپن مان نڪتل لفظ

نانگ جي زهر وانگر آهن.

⑭ انهن جا وات

ڦٽ لعنت ۽ نفرت سان ڀريل آهن.

⑮ انهن جا قدم

خونريزي ڪرڻ لاءِ تڪڙا ٿا هلن.

⑯ اهي جتي به وڃن ٿا ته

تباهي ۽ مصيبت ٿا پکيڙين.

⑰ انهن کي امن جي رستي جي سڌ نه آهي.

⑱ نه وري کين ڪو خدا جو خوف ٿي آهي.

①:۳-۱۲ زب ۱:۱۴، ۳-۱:۵۳، ۳-۱۲:۳ زب ۹:۵، ۳:۱۴۰، ۳-۱۴:۳ زب ۱۰:۱۰

②:۳-۱۵، ۱۴-يس ۸-۵۹، ۱۸:۳ زب ۱:۳۶

①۹ اسان کي خبر آهي ته شريعت رڳو انهن تي واجب آهي جيڪي شريعت تحت رهن ٿا. آخرڪار نتيجو اهو نڪتو ته ڪوبه ماڻهو ائين چئي نه ٿو سگهي ته کيس گناهه جي خبر ڪانه هئي، بلڪ سڄي دنيا خدا ڏانهن جوابدار آهي. ②۰ مطلب ته شريعت جي حڪمن تي عمل ڪرڻ سان ڪوبه ماڻهو خدا ڏانهن سچار ٿي نه ٿو سگهي. شريعت جي وسيلي ته رڳو کيس گناهه جي خبر پوي ٿي.

ايمان جي وسيلي خدا ڏانهن سچار ٿيڻ

②۱ هاڻي ته اهو ظاهر ٿي چڪو آهي ته خدا ماڻهن کي پاڻ ڏانهن ڪيئن سچار ڪري ٿو. شريعت جو ان سان ڪوبه واسطو نه آهي. انهيءَ ڳالهه جي شاهدي شريعت ۽ نبي ڏين ٿا. ②۲ خدا ماڻهن کي عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻڻ جي ئي وسيلي پاڻ ڏانهن سچار ڪري ٿو. خدا سڀني سان ائين ڪري ٿو جيڪي مسيح تي ايمان آڻين ٿا، توڙي جو اهي يهودي هجن يا غير يهودي. ②۳ سڀني ماڻهن گناهه ڪيو آهي ۽ خدا جي جلوي کان محروم آهن. ②۴ رڳو خدا جي فضل جي بخشش جي ڪري اهي عيسيٰ مسيح جي وسيلي خدا ڏانهن سچار بڻجن ٿا، جيڪو کين گناهه کان چڏائي ٿو. ②۵ عيسيٰ مسيح جي قربانيءَ جي ڪري خدا کيس اهڙو ڪفارو بڻايو جو جيڪوبه مٿس ايمان آڻيندو ته ان جا گناهه معاف ٿيندا. ان مان اهو ظاهر ٿو ٿئي ته خدا ماڻهن کي پاڻ ڏانهن ڪيئن سچار ڪري ٿو. هن کان اڳي خدا صبر ڪيو ۽ ماڻهن جي ڏوهن کي درگذر ڪيائين. ②۶ پر هاڻي خدا پنهنجو انصاف ظاهر ڪري ٿو. جيئن ته هو پاڻ سچو آهي ۽ هر انهيءَ کي پاڻ ڏانهن سچار بڻائي ٿو، جيڪو عيسيٰ تي ايمان آڻي ٿو.

②۷ پوءِ اسان کي فخر ڪرڻ نه گهرجي، ڇاڪاڻ جو اسين شريعت تي عمل ڪرڻ سان نه، پر رڳو ايمان جي ئي وسيلي خدا ڏانهن سچار ٿي سگهون ٿا. ②۸ آخرڪار نتيجو اهو نڪتو جو اسين شريعت تي عمل ڪرڻ سان نه، پر رڳو ايمان جي وسيلي خدا ڏانهن سچار ٿي سگهون ٿا. ②۹ ڇا خدا رڳو يهودين جو خدا آهي؟ ڇا هو غير قومن جو خدا نه آهي؟ ها، هو بلڪل

آهي. ۳۰ خدا واحد آهي ۽ هو طهريلن ۽ اڻ طهريلن کي سندن ايمان آڻڻ ڪري پاڻ ڏانهن سڄار ڪري ٿو. ۳۱ ڇا هن جو مطلب اهو ٿيو ته اسين ايمان آڻڻ جي ڪري شريعت کي منسوخ ٿا ڪريون؟ نه بلڪل نه اسين ته شريعت کي قائم ٿا ڪريون.

ابراهيم جو مثال

۴ ۱ اسين پنهنجي ڏاڏي ابراهيم بابت ڇا چئون؟ هن کي ڇا حاصل ٿيو؟ ۲ جيڪڏهن ابراهيم پنهنجي عملن جي ڪري خدا ڏانهن سڄار ٿيو هجي ها ته کيس فخر ڪرڻ جو سبب هجي ها پر هو خدا جي حضور ۾ فخر ڪري نه سگهيو. ۳ پاڪ ڪتاب ۾ لکيل آهي ته ”ابراهيم خدا تي ايمان آندو ۽ انهيءَ ڪري خدا کيس پاڻ ڏانهن سڄار لکيو.“ ۴ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪم ڪري ٿو ته ان جو بدلو بخشش نه پر اجر ٿو ڪري لکجي. ۵ پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪم نه ٿو ڪري ۽ رڳو ان خدا تي ايمان آڻي ٿو جيڪو گنهگارن کي پاڻ ڏانهن سڄار ڪري ٿو ته سندس ايمان سڄائي ڪري ٿو لکجي. ۶ خدا جنهن ماڻهوءَ کي سندس عملن کان سواءِ ئي پاڻ ڏانهن سڄار لکي ٿو تنهن کي دائود به هيئن سڳورو ٿو سڏي ته

④ ”سڳورا آهن اهي جن جا ڏوهه خدا معاف ڪيا

۽ سندن گناهه ڍڪي ڇڏيائين.

⑧ سڳورو آهي اهو جنهن جا گناهه

خداوند حساب ۾ کين آڻيندو.“

۹ ڇا اها سڳورائپ دائود رڳو انهن لاءِ چئي آهي جيڪي طهريل آهن؟ نه. پر ان جو واسطو انهن سان به آهي جيڪي طهريل نه آهن، ڇاڪاڻ ته اسان اڳ ۾ چيو آهي ته ”ابراهيم خدا تي ايمان آندو ۽ سندس ايمان جي ئي ڪري خدا کيس سڄار لکيو.“ ۱۰ اها سڳورائپ ابراهيم کي ڪڏهن ملي؟ کيس طهر ڪرائڻ کان اڳ ۾ ملي يا پوءِ؟ اها ابراهيم کي طهر ڪرائڻ کان پوءِ نه پر اڳ ۾ ملي هئي. ۱۱ ابراهيم جو طهر پوءِ ٿيو ۽ اهو طهر هڪ ثابتيءَ

۳:۳۰ شر ۴:۶ گل ۲۰:۳ ۲:۴ پيد ۶:۱۵ گل ۶:۳ ۸-۷:۴ زب ۱:۳۲-۲

۱۱:۴ پيد ۱۰:۱۷

جو نشان هو ته خدا کيس طهر کان اڳ ۾ سندس ايمان جي ئي ڪري سڄار ڪري قبول ڪيو. سو ابراهيم انهن سڀني جو پيءُ آهي، جيڪي خدا تي ايمان آڻين ٿا ۽ هو کين سڄار ڪري قبول ڪري ٿو، جيتوڻيڪ اهي طهريل نه آهن. (۱۲) هو انهن جو به پيءُ آهي جيڪي طهريل آهن، نه رڳو انهيءَ لاءِ ته اهي طهريل آهن، پر انهيءَ لاءِ به ته اهي ايمان جي اهڙي زندگي گذارين ٿا جهڙي اسان جي پيءُ ابراهيم طهر کان اڳ واريءَ حالت ۾ گذاري.

خدا جو واعدو، ايمان جي وسيلي

(۱۳) خدا ابراهيم ۽ سندس اولاد سان واعدو ڪيو هو ته هو کين دنيا جو وارث بڻائيندو. پر هي واعدو انهيءَ ڪري نه ڪيو ويو ته ابراهيم شريعت جي حڪمن تي عمل ڪندو هو، بلڪ انهيءَ ڪري جو هن ايمان آندو هو ۽ خدا کيس پاڻ ڏانهن سڄار لکيو هو. (۱۴) ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن دنيا جي وارث بڻائڻ جو واعدو خدا انهن سان ڪيو آهي جيڪي شريعت تي عمل ڪن ٿا، ته پوءِ خدا تي ايمان آڻڻ اجايو ۽ خدا جو واعدو بيڪار آهي. (۱۵) شريعت خدا جو غضب پيدا ڪري ٿي، پر جتي شريعت ئي نه آهي ته اُتي سندس حڪمن جي پيڪڙي به نه آهي.

(۱۶) تنهنڪري اهو واعدو ايمان جي بنياد تي ۽ خدا جي فضل جي نتيجي ۾ ٿيو ته جيئن اهو ابراهيم جي سڄي اولاد لاءِ قائم رهي. نه رڳو انهن لاءِ جن وٽ شريعت آهي، پر انهن لاءِ به جيڪي ابراهيم وانگر ايمان آڻين ٿا، ڇاڪاڻ جو ابراهيم اسان سڀني جو پيءُ آهي. (۱۷) جيئن لکيل آهي ته ”اي ابراهيم! مون تو کي گهڻين قومن جو پيءُ بڻايو آهي.“ اهو واعدو سچو آهي، ڇاڪاڻ جو ابراهيم جو خدا تي ايمان هو جيڪو مٿن کي جيئرو ڪري ٿو ۽ سندس حڪم انهن شين کي وجود ڏئي ٿو جيڪي اڳ ۾ موجود نه آهن. (۱۸) جيتوڻيڪ اميد پوري ٿيڻ جهڙي نه هئي، تنهن هوندي به ابراهيم اميد رکي خدا تي ايمان آندو ۽ هو ”گهڻين قومن جو پيءُ“ بڻيو. جيئن لکيل آهي ته ”تنهنجو گهڻو ئي نسل ٿيندو.“ (۱۹) هن جي ايمان ۾ فرق نه آيو، جيتوڻيڪ

۱۲:۴ پيد ۱: ۴-۶، ۲۲: ۱-۱۸، گل ۳: ۲۹، ۱۴: ۴ گل ۳: ۱۸، ۱۶: ۴ گل ۳: ۷

۱۷: ۴ پيد ۱: ۵، ۱۸: ۴ پيد ۱۵: ۵، ۱۹: ۴ پيد ۱: ۱۰

هو اٽڪل سو ورهين جو هو ۽ ڄاتائين ٿي ته سندس مرداڻي طاقت اڳ ۾ ئي ختم ٿي چڪي آهي ۽ ساره ۾ به چڻڻ جي اميد ڪانه هئي. (۲۰) پر هن جو ايمان نه لڏيو ۽ خدا جي واعدن تي ذرو به شڪ نه ڪيائين ۽ هو ايمان ۾ وڌيڪ پڪو ٿي خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳو. (۲۱) هن کي پورو يقين هو ته خدا جيڪو واعدو ڪيو آهي سو پورو ٿيندو. (۲۲) اهو ئي سبب هو جو خدا ابراهيم کي سندس ايمان جي وسيلي سچار لکيو. (۲۳) اهي لفظ ته ”هو سچار لکيو ويو“ رڳو ابراهيم لاءِ لکيل نه آهن، (۲۴) پر اسان لاءِ به لکيل آهن، جن کي خدا سچار ڪري قبول ڪندو، ڇاڪاڻ ته انهيءَ خدا تي ايمان آڻيون ٿا جنهن اسان جي خداوند عيسيٰ کي مٿن مان جيئرو ڪيو. (۲۵) اسان جي گناهن جي لاءِ هن کي موت جي حوالي ڪيو ويو ۽ وري کيس جيئرو ڪيو ويو ته جيئن هو اسان کي خدا ڏانهن سچار بڻائي.

خدا سان ميلاپ

① جيئن ته اسين ايمان جي ڪري سچار بڻايا ويا آهيون، تنهنڪري ۵ اسان جو پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي خدا سان ميلاپ ٿي ويو آهي. (۲) مسيح اسان کي ايمان جي وسيلي خدا جي فضل تائين پهچايو آهي، جنهن تي اسين ثابت قدم آهيون. ته پوءِ انهيءَ اميد تي خوشي ڪريون ته اسين خدا جو جلوو ماڻينداسين. (۳) نه رڳو ايترو پر پنهنجن مصيبتن ۾ به خوشي ڪريون، ڇاڪاڻ ته خبر آهي ته مصيبت مان صبر پيدا ٿئي ٿو. (۴) صبر مان خدا جي رضامندي پيدا ٿئي ٿي ۽ سندس رضامنديءَ مان اميد پيدا ٿئي ٿي. (۵) اسان کي انهيءَ اميد مان مايوسي نه ٿي ٿئي، ڇاڪاڻ ته پاڪ روح، جيڪو اسان کي ڏنو ويو آهي، تنهن جي وسيلي خدا جو پيار اسان جي دلين ۾ اوتيو ويو آهي.

⑥ جڏهن اسين اڃا لاچار ٿي هئاسين ته بلڪل انهيءَ وقت مسيح اسان بدڪارن لاءِ جان ڏني. (۷) ڪنهن ماڻهوءَ لاءِ اهو مشڪل آهي جو هو ڪنهن سچار خاطر جان ڏئي، پر اهو به ٿي سگهي ٿو ته ڪو ماڻهو دل ٻڌي ڪري ڪنهن نيڪ ماڻهوءَ لاءِ جان ڏئي. (۸) پر خدا اسان سان پنهنجو پيار انهيءَ مان

ثابت ٿو ڪري جو جڏهن اسين اڃا گنهگار ٿي هئاسين ته مسيح اسان جي لاءِ مٿو. ⑨ جڏهن هن جي موت جي وسيلي اسين خدا ڏانهن سڄار ٿياسين ته انهيءَ کان ڪيترو نه وڌيڪ اسين مسيح جي وسيلي خدا جي غضب کان بچي وينداسين. ⑩ اڳي خدا جا دشمن هئاسين، پر سندس فرزند جي موت جي وسيلي اسان جو هن سان ميلاپ ٿي ويو. هاڻي جڏهن اسين خدا جا دوست آهيون، تڏهن اسين ڪيترو نه وڌيڪ مسيح جي حياتيءَ جي وسيلي بچي وينداسين. ⑪ نه رڳو ايترو پر اسين خدا جي حضور ۾ پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي معرفت خوشي ٿا ڪريون، ڇاڪاڻ ته ان جي ئي وسيلي اسان جو خدا سان ميلاپ ٿيو آهي.

آدم ۽ مسيح

⑫ هڪڙي ماڻهوءَ جي ڪري دنيا ۾ گناهه آيو، گناهه جي سبب موت آيو ۽ موت سڄي دنيا ۾ پکڙجي ويو، ڇاڪاڻ جو سڀني ماڻهن گناهه ڪيو. ⑬ شريعت جي ملڻ کان اڳ ۾ به دنيا ۾ گناهه هوم، پر جتي شريعت ٿي ڪانهي اُتي گناهه جو حساب به نه ٿو رکيو وڃي. ⑭ آدم کان وٺي موسيٰ تائين سڀني ماڻهن تي موت جي حڪمراني هئي، جيتوڻيڪ انهن مان ڪن آدم جهڙو گناهه يعني خدا جي حڪم جي نافرمان ڪئي. آدم انهيءَ شخص جو مثال هوم جيڪو پوءِ اچڻ وارو هو. ⑮ پر ٻئي هڪ جهڙا نه آهن، ڇاڪاڻ ته خدا جي بخشش آدم جي ڏوهه جهڙي نه آهي. اهو سچ آهي ته انهيءَ هڪڙي شخص جي گناهه جي ڪري گهڻائي ماڻهو مري ويا ۽ وري هڪڙي ئي شخص يعني عيسيٰ مسيح جي فضل جي وسيلي گهڻن ئي ماڻهن کي خدا جو فضل ۽ بخشش جهجهي انداز ۾ ملي. ⑯ خدا جي بخشش ۽ هڪڙي ماڻهوءَ جي ڏوهه ۾ فرق آهي، ڇاڪاڻ جو هڪڙي ئي جي ڏوهه کان پوءِ سزا جو حڪم جاري ٿيو، پر گهڻائي ماڻهو گناهه ڪرڻ کان پوءِ به خدا جي انهيءَ فضل جي بخشش ڪري چٽي ويا. ⑰ اهو سچ آهي ته هڪڙي ماڻهوءَ جي ڏوهه جي ڪري ۽ انهيءَ ماڻهوءَ جي ئي وسيلي موت حڪمراني ڪئي. پر هڪڙي ئي ماڻهوءَ يعني عيسيٰ

مسيح جي ڪم جو ڪيڏو نه وڌو ڦل آهي جو اهي سڀ هن جي وسيلي زندگيءَ ۾ حڪمراني ڪندا جن کي خدا جي انهيءَ فضل جي گهڻائي ۽ سچائيءَ جي بخشش ملي آهي.

⑱ جهڙيءَ طرح هڪڙي ماڻهوءَ جي ڏوهه جي ڪري سڀني ماڻهن لاءِ سزا جو حڪم مليو تهڙيءَ طرح هڪڙي ماڻهوءَ جي سچائيءَ واري ڪم جي ڪري سڀ ماڻهو چڻي ويندا ۽ کين زندگي ملندي. ⑲ جيئن هڪڙي ماڻهوءَ جي نافرمانيءَ جي ڪري گهڻا ماڻهو گنهگار ٿيا، تيئن هڪڙي ئي ماڻهوءَ جي فرمانبرداريءَ جي ڪري گهڻا ئي ماڻهو خدا ڏانهن سچا بڻايا ويندا.

⑳ شريعت جي ملڻ کان پوءِ ڏوهه وڌيا. گناهه ڪٿي ڪيترا به وڌيا پر خدا جو فضل انهيءَ کان به وڌي ويو. ㉑ ۽ جيئن گناهه جي حڪمراني موت جي وسيلي آهي تيئن خدا جي فضل جي حڪمراني سچائيءَ جي وسيلي آهي، جيڪا اسان کي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي دائمي زندگي بخشي ٿي.

گناهه جي ڪري مثل، پر مسيح جا هئڻ ڪري زنده

① ته پوءِ ڇا اسين ائين چئون ته گناهه ڪندا رهون ته جيئن خدا جو فضل وڌيڪ ٿئي؟ ② نه بلڪل نه. اسين گناهه جي نسبت مثل آهيون ته پوءِ ڪيئن ان ۾ وڌيڪ جيئرا رهي سگهنداسين. ③ ڇا اوهان کي اها خبر نه آهي ته اسين جيڪي به بپتسما وٺي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيا هئاسين، سي انهيءَ ئي بپتسما سان سندس مرڻ ۾ به هڪ ٿيا هئاسين؟ ④ تنهنڪري اسين سندس مرڻ ۾ بپتسما جي وسيلي هن سان گڏ دفن ٿي ويا هئاسين، انهيءَ لاءِ ته جيئن مسيح پنهنجي پيءُ جي جلوي سان مٿن مان جيئاريو ويو تيئن اسين به نئين زندگيءَ ۾ گذاريون.

⑤ جيڪڏهن اسين مسيح جي مرڻ ۾ ساڻس گڏ شامل هئاسين ته ساڳيءَ طرح سندس جيئري ٿي اٿڻ ۾ به ضرور شامل ٿينداسين. ⑥ ڇا لاءِ جو اسان کي خبر آهي ته اسان جي اڳين انسانيت مسيح سان گڏ صليب تي چاڙهي ويئي، ته جيئن اسان جون گناهه ڪرڻ واريون نفساني خواهشون ناس ٿي وڃن ۽ اڳتي اسين گناهه جي غلاميءَ کان چڻي پئون. ⑦ ڇاڪاڻ ته جيڪو

مري ويو سو گناهه کان چٽي ويو. ⑧ جيڪڏهن اسين مسيح سان گڏجي هڪ ٿي مٿا آهيون، ته پوءِ اهو اسان جو ايمان آهي ته ساڻس گڏ جيئرا به ضرور ٿينداسين. ⑨ اسان کي اها به خبر آهي ته مسيح مٿن مان جيئرو ٿي اٿيو آهي ۽ وري مرڻ جو نه آهي، ڇاڪاڻ جو هاڻي موت جو مٿس ڪوبه اختيار نه آهي. ⑩ جڏهن هو مٿو ته گناهه جي نسبت هڪ دفعو مٿو پر هاڻي جيڪڏهن هو جيئرو آهي ته خدا جي نسبت جيئرو آهي. ⑪ اهڙيءَ طرح اوهين به پاڻ کي گناهه جي نسبت مٿل سمجهو پر خدا جي نسبت عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري پاڻ کي جيئرو سمجهو.

⑫ تنهنڪري اوهين پنهنجي هن فاني جسم ۾ گناهه کي حڪمراني ڪرڻ نه ڏيو، متان اوهين گناهه جي خواهش جي تابعداري ڪريو. ⑬ پنهنجي جسم جي عضون کي گناهه جي حوالي نه ڪريو، متان اهي بچڙائيءَ جا هٿيار ٿين. پر پاڻ کي مٿن مان جيئرو سمجهي خدا جي حوالي ڪريو ته جيئن اوهان جي جسم جا عضوا سچائيءَ جا هٿيار ٿين. ⑭ ڇاڪاڻ جو هاڻي گناهه جو اوهان تي ڪوبه اختيار نه آهي، انهيءَ لاءِ ته هاڻي اوهين شريعت جي تابع نه پر خدا جي فضل جي تابع آهيو.

سچائيءَ جا غلام

⑮ پوءِ ڇا اسين گناهه ڪريون، انهيءَ لاءِ ته هاڻي اسين شريعت جي نه پر خدا جي فضل جي تابع آهيون؟ نه، بلڪل نه. ⑯ اوهان کي خبر آهي ته جيڪڏهن اوهين غلامن وانگر ڪنهن جي تابعداري ڪريو ٿا ته اوهين انهيءَ ماڻهوءَ جا غلام آهيو. هاڻي جيڪڏهن اوهين گناهه جي تابعداري ڪندا ته ان جو نتيجو موت آهي. پر جيڪڏهن خدا جي تابعداري ڪندا ته هو اوهان کي سچا ڪري قبول ڪندو. ⑰ خدا جو شڪر آهي جو جيتوڻيڪ اوهين گناهه جا غلام هئام پر جيڪا تعليم اوهان کي ڏني ويئي تنهن جي اوهان دل و جان سان تابعداري ڪئي. ⑱ اوهين گناهه جي غلاميءَ کان آزاد ٿيا آهيو ۽ هاڻي اوهين سچائيءَ جا غلام ٿيا آهيو. ⑲ جيئن ته مون کي اوهان جي انساني ڪمزورين جي خبر آهي، سو آءُ اوهان کي عام رواجي لفظن ۾ چوان ٿو ته جيئن اڳي اوهان بچڙائي ڪرڻ لاءِ پاڻ کي حرامڪاريءَ ۽

بدڪاريءَ جي غلاميءَ ۾ ڏيئي ڇڏيو هوم تيئن هاڻي پاڪ ٿيڻ لاءِ پاڻ کي سڃاڻي جي غلاميءَ ۾ ڏيئي ڇڏيو.

②۰ جڏهن اوهين گناهه جا غلام هئام تڏهن سڃاڻيءَ جي نسبت آزاد هئا.

②۱ سو جن ڪمن جي ڪري اوهين هن مهل شرمسار آهيو تن مان انهيءَ

وقت اوهان کي ڪهڙو فائدو مليو؟ ڪجهه به نه ڇالاءِ جو انهن ڪمن جو

نتيجو موت آهي. ②۲ پر هاڻي اوهين گناهن کان آزاد ڪيا ويا آهيو ۽ خدا جا

غلام ٿيا آهيو جنهن جو اجر اوهان جي پاڪائي آهي ۽ جنهن جو نتيجو آهي

دائمي زندگي. ②۳ ڇالاءِ جو گناهه جو اجر موت آهي. پر خدا جي بخشش

اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي معرفت دائمي زندگي آهي.

شريعت نڪاح مثل

① اي ڀائرو ۽ پيرون! اوهين شريعت کان واقف آهيو. تنهنڪري ڄاڻو ٿا

تہ جيستائين انسان جيئرو آهي تيستائين شريعت جو مٿس حڪم هلي

ٿو. ② مثلاً شريعت موجب زال مٿس سان سندس حياتيءَ تائين ٻڌل رهي

ٿي. پر جيڪڏهن اهو مٿس مري وڃي ته هو سندس نڪاح کان چٽل آهي.

③ جيڪڏهن اها عورت مٿس جي جيئري ٿي ڪنهن ٻئي مرد سان لاڳاپا

رکي ٿي ته اها عورت زناڪار سڏبي. پر جيڪڏهن سندس مٿس مري وڃي

ته هو شريعت موجب آزاد آهي ۽ پوءِ جيڪڏهن ڪنهن به مرد سان شادي

ڪري ٿي ته اها عورت زناڪار نه سڏبي. ④ منهنجا ڀائرو ۽ پيرون اهڙيءَ

طرح عيسيٰ جي جسماني موت جي وسيلي اوهين به شريعت جي نسبت ۾

مري ويا آهيو. هاڻي اوهين مسيح جي بدن جا عضوا آهيو ۽ اوهين انهيءَ جائي

آهيو جيڪو مثلن مان جيئرو ٿيو. اهو انهيءَ لاءِ ٿيو ته اسين خدا جي لائق ڦل

جهليون. ⑤ جڏهن اسين رڳو انساني فطرت موجب رهندا هئاسين تڏهن

اسان جون نفساني خواهشون جيڪي شريعت جي ڪري ظاهر ٿيون

سي اسان تي قابض هيون جنهن ڪري اسان موت لائق ڦل جهليوسين.

⑥ پر هاڻي اسين شريعت کان چٽل آهيون ڇالاءِ جو جنهن سان اسين ٻڌل

هئاسين تنهن جي نسبت ته مٿاسين. هاڻي اسين پراڻن لڪيل حڪمن جا پابند

نه آهيون بلڪ پاڪ روح جي نئين طريقي جا.

شريعت ۽ گناهه

④ پوءِ ڇا اسين ائين چئون ته شريعت گناهه آهي؟ نه بلڪل نه چالاءِ جو جيڪڏهن شريعت نه هجي ها ته مون کي گناهه جي خبر نه پوي ها. جيڪڏهن شريعت نه چوي ها ته ”لالچ نه ڪر“ ته مون کي لالچ جي خبر نه پوي ها. ⑧ پر گناهه کي وجهه ملي ويو. سو هن انهيءَ شرعي حڪم جي ڪري مون ۾ هر طرح جي لالچ پيدا ڪئي، چالاءِ جو شريعت کان سواءِ گناهه مثل آهي. ⑨ ڪو وقت هو جڏهن آءُ شريعت کان سواءِ جيئرو هوس، پر جڏهن شرعي حڪم آيو ته گناهه جيئرو ٿي پيو ۽ آءُ مري ويس. ⑩ اهو ئي شرعي حڪم جنهن جو مقصد هو مون کي زندگي بخشڻ، سو ئي منهنجي لاءِ موت جو سبب بڻجي پيو. ⑪ چالاءِ جو گناهه کي وجهه ملي ويو ۽ شرعي حڪم جي وسيلي مون کي برغلائين ۽ انهيءَ ئي شرعي حڪم جي وسيلي مون کي ماري وڌائين.

⑫ تڏهن شريعت پاڻ پاڪ آهي ۽ سندس حڪم به پاڪ، سچو ۽ چڱو آهي. ⑬ ته پوءِ جيڪا شيءِ چڱي آهي ته ڇا تنهن ئي مون کي ماريو؟ نه بلڪل نه. پر گناهه پنهنجي گنهگاري ظاهر ڪرڻ لاءِ هڪ چڱي شيءِ جو سهارو وٺي مون کي ماريو ۽ شرعي حڪم جي وسيلي گناهه حد کان وڌيڪ بچڙو ثابت ٿيو.

اندروني ڪشمڪش

⑭ اسان کي خبر آهي ته شريعت روحاني آهي. پر آءُ جسماني آهيان، چالاءِ جو آءُ گناهه جو زرخريد غلام آهيان. ⑮ مون کي پنهنجن ڪمن جي ئي خبر نه ٿي پوي، چالاءِ جو جيڪي ڪم آءُ ڪرڻ گهران ٿو سي ته نه ٿو ڪريان، پر اٿلندو اهي ڪم ڪريان ٿو جن کان مون کي نفرت آهي. ⑯ جيڪڏهن آءُ اهي ڪم ڪريان ٿو جيڪي حقيقت ۾ آءُ ڪرڻ نه ٿو گهران ته آءُ قبول ٿو ڪريان ته شريعت سچي آهي. ⑰ سو انهيءَ حالت ۾ ڪم ڪرڻ وارو آءُ نه آهيان، پر اهو گناهه آهي جيڪو مون ۾ گهر ڪري

وينو آهي، سو ئي اهي ڪم ڪري ٿو. ⑱ مون کي خبر آهي ته مون ۾ يعني منهنجي انساني فطرت ۾ ڪابه نيڪي ڪانه ٿي رهي. ڇالاءِ جو منهنجي دل ۾ نيڪي ڪرڻ جي خواهش آهي، پر آءُ ڪري نه ٿو سگهان. ⑲ ڇاڪاڻ ته آءُ نيڪي ڪرڻ گهران ٿو، پر نه ٿو ڪريان ۽ آءُ بچڙا ڪم ڪرڻ نه ٿو گهران، پر اهي ڪريان ٿو. ⑳ جيڪڏهن آءُ اهڙا ڪم ٿو ڪريان جن جي ڪرڻ لاءِ دل نه ٿي گهري، ته پوءِ انهن جي ڪرڻ وارو آءُ نه آهيان، پر اهو گناهه ئي آهي جيڪو مون ۾ گهر ڪري وينو آهي.

㉑ تنهنڪري مون کي هڪ اصول نظر ٿو اچي ته جڏهن آءُ نيڪ ڪم ڪرڻ گهران ٿو ته انهن جي بجاءِ بچڙا ڪم ٿو ڪريان. ㉒ منهنجي دل خدا جي شريعت مان خوش آهي. ㉓ پر مون کي پنهنجي جسم ۾ هڪ ٻيو اصول به نظر اچي ٿو، جيڪو منهنجي عقل جي اصول سان جنگ ڪري ٿو. اهو گناهه جو اصول آهي، جيڪو منهنجي جسم ۾ موجود آهي ۽ اهو مون کي غلام بڻائي ٿو. ㉔ آءُ ڪيڏو نه ڪمبخت ماڻهو آهيان. مون کي انهيءَ جسم کان ڪير ڇڏائيندو جنهن جي وسيلي موت ايندو؟ ㉕ آءُ خدا جو شڪر ادا ٿو ڪريان، جيڪو اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي مون کي ڇڏائيندو.

مطلب ته آءُ پنهنجي عقل سان خدا جي شريعت جو تابعدار آهيان، پر آءُ پنهنجي انساني فطرت جي ڪري گناهه جي حڪم جو تابعدار آهيان.

روحاني زندگي

① تنهنڪري جيڪي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿي ويا آهن، تن لاءِ هاڻي سزا جو حڪم نه آهي. ② ڇالاءِ جو پاڪ روح جو اصول جيڪو اسان کي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري زندگي ڏئي ٿو، تنهن اسان کي گناهه ۽ موت جي اصول کان ڇڏايو آهي. ③ جيڪو ڪم انساني فطرت جي ڪمزوريءَ سبب شريعت نه ڪري سگهي سو خدا ڪيو، يعني هن پنهنجي فرزند کي گنهگار انساني صورت ۾ موڪليو ته جيئن هو اسان جي گناهن لاءِ قربان ٿئي ۽ گناهه کي سزاوار بڻائي. ④ اهو خدا انهيءَ لاءِ ڪيو ته اسين جيڪي انساني فطرت موجب نه پر

پاک روح موجب هلون ٿام تن ۾ شريعت جي سچائي پوري ٿي وڃي.
 ⑤ جيڪي انساني فطرت موجب هلن ٿا سي انساني فطرت جا تابعدار آهن. پر جيڪي پاک روح موجب هلن ٿا سي پاک روح جا تابعدار آهن. ⑥ جيڪڏهن ڪنهن جي نيت انساني فطرت جي اثر هيٺ آهي ته نتيجو موت آهي. پر جي ڪنهن جي نيت پاک روح جي اثر هيٺ آهي ته نتيجو زندگي ۽ سلامتي آهي. ⑦ انساني نيت خدا جو دشمن بڻائي ٿي، ڇاڪاڻ جو اها نيت نه شريعت جي تابع آهي ۽ نڪي تابع ٿي سگهي ٿي. ⑧ جيڪي انساني فطرت موجب هلن ٿا سي خدا کي راضي ڪري نه سگهندا.

⑨ اوهين انساني فطرت موجب نه پر پاک روح موجب هلو ٿام بشرطیک اوهان ۾ خدا جو روح رهي. جنهن ماڻهو ۾ مسيح جو روح نه آهي سو مسيح جو نه آهي. ⑩ جيتوڻيڪ اوهان جو جسم گناهه جي ڪري مثل آهي، پر جيڪڏهن مسيح اوهان ۾ آهي ته پوءِ اوهان جو روح زندهه آهي، ڇاڪاڻ جو خدا اوهان کي پاڻ ڏانهن سڄار بڻايو آهي. ⑪ جيڪڏهن اوهان ۾ خدا جو روح موجود آهي، جنهن عيسيٰ کي مثلن مان جيئرو ڪيو، ته پوءِ جنهن مسيح کي مثلن مان جياريو سو پنهنجي روح جي وسيلي جيڪو اوهان ۾ رهي ٿو، اوهان جي جسمن کي به جيئرو ڪندو.

⑫ تنهنڪري اي ڀائرو ۽ پيرون! اسين ذميوار ته آهيون، پر انساني فطرت جا نه جو ان موجب زندگي گذاريون. ⑬ ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن اوهين انساني فطرت موجب زندگي گذاريندا ته ضرور مرندا. پر جيڪڏهن پاک روح جي وسيلي جسم جي نفساني خواهشن کي فنا ڪندا ته جيئرا رهندا. ⑭ ڇاڪاڻ جو جيڪي خدا جي روح جي هدايتن موجب هلن ٿا سي خدا جا ٻار آهن. ⑮ اوهان کي غلاميءَ جو روح نه مليو آهي جو اوهان کي وري ڊپ ٿي، پر اوهان کي اهو روح مليو جنهن جي وسيلي اوهين خدا جا ٻار ٿيا آهيو ۽ جنهن سان اسين خدا کي ”بابا“ ڪري ٿا سڏ ڪريون. ⑯ اهو روح پاڻ اسان جي روح سان گڏ شاهدي ٿو ڏئي ته اسين خدا جا ٻار آهيون. ⑰ جيڪڏهن اسين هن جا ٻار آهيون ته وارث به آهيون، يعني خدا جا وارث ۽ مسيح سان

ورثي ۾ شريڪ آهيون، بشرطيڪ هن سان ڏڪن ۾ شريڪ ٿيون ته پوءِ ساڻس گڏ جلوي ۾ به شريڪ ٿينداسون.

خدا جي جلوي جي اميد

①۸ آءُ سمجهان ٿو ته جيڪي ڏڪ سور اسان هن وقت ڏسون ٿا، تن جي پيٽ انهيءَ جلوي سان ڪري ئي نه ٿي سگهجي جيڪو اسان تي نازل ٿيڻ وارو آهي. ①۹ سڄي مخلوقات خدا جي ٻارن جي ظاهر ٿيڻ جي ڏاڍي شوق سان انتظار ۾ آهي. ②۰ ڇالاءِ جو مخلوقات مايوسيءَ جي تابع ڪئي ويئي، پنهنجي مرضيءَ سان نه پر خدا جي مرضيءَ سان. تنهن هوندي به کيس اها اميد ڏني ويئي ②۱ ته مخلوقات فنا جي غلاميءَ کان چٽي پوندي ۽ خدا جي ٻارن جي شاندار آزاديءَ ۾ داخل ٿيندي. ②۲ اسان کي خبر آهي ته سڄي مخلوقات هن وقت تائين پيئي ڪنجهي ۽ سور کائي. ②۳ نه رڳو مخلوقات پر اسين پاڻ به جن کي پاڪ روح خدا جي پهرين بخشش ٿي مليو آهي، سي به پنهنجي اندر ۾ پيا ڪنجيون ۽ خدا جا ٻار ٿيڻ يعني پنهنجي بدن جي چوٽڪاري جي انتظار ۾ ويٺا آهيون. ②۴ ڇالاءِ جو جڏهن پهريائين اسان کي چوٽڪارو مليو، تڏهن اسان کي اها اميد به ڏني ويئي. پر جنهن شيءِ جي اميد اٿئون سا جيڪڏهن ڏسڻ ۾ اچي ته پوءِ اميد ڇا جي؟ ڇا ڪو اهڙو ماڻهو آهي جو ڪا شيءِ ڏسي ۽ پوءِ به انهيءَ لاءِ اميد رکي؟ ②۵ پر جيڪڏهن اسين اهڙيءَ شيءِ جي اميد ٿا ڪريون جيڪا اڃا ڏسي نه ٿا سگهون، ته پوءِ ان جو صبر سان انتظار ٿا ڪريون.

②۶ ساڳيءَ طرح پاڪ روح به اسان جي ڪمزوريءَ ۾ مدد ٿو ڪري، چوٽڪارو اسان کي خبر نه آهي ته ڇا جي لاءِ ۽ ڪهڙيءَ طرح دعا گهرون. پر پاڪ روح پاڻ اندر جي اُڌمن سان اسان جي شفاعت پيو ڪري. ②۷ خدا دلين جو مالڪ آهي، سو هن کي خبر آهي ته پاڪ روح جو ارادو ڪهڙو آهي، ڇالاءِ جو پاڪ روح خدا جي مرضيءَ موجب سندس قوم جي شفاعت ٿو ڪري.

②۸ اسان کي خبر آهي ته خدا سڀني شين ۾ انهن ماڻهن لاءِ پلائي رکي ٿو، جيڪي ساڻس پيار ڪن ٿا ۽ سندس مقصد لاءِ چونڊيا ويا آهن.

⑲ ڇالاءِ جو خدا انهن کي اڳي ئي ڄاتو ٿي ۽ کين پنهنجي فرزند جهڙو ٿيڻ لاءِ مخصوص ڪيو هئائين ته سندس فرزند گهڻن ڀائرن ۽ پيڙن ۾ پهرينو ٿي. ⑳ سو خدا جن کي مخصوص ڪيو هو تن کي ئي چونڊيائين ۽ جن کي چونڊيائين تن کي پاڻ ڏانهن سڄار به بڻيائين ۽ جن کي سڄار بڻيائين تن کي پنهنجو جلوو به بخشياين.

خدا جو عيسيٰ مسيح جي وسيلي پيار

㉑ انهن سڀني ڳالهين جي نتيجي ۾ اسين ڇا چئون؟ جيڪڏهن خدا اسان سان آهي ته ڪير اسان جو مخالف ٿي سگهندو؟ ㉒ هن ته پنهنجو فرزند به اسان کان نه وانجهيو بلڪ کيس اسان سڀني جي خاطر موت جي حوالي ڪيو. جڏهن هن پنهنجو فرزند اسان کي ڏنو ته پوءِ ٻي ڪهڙي شيءِ آهي جا هو اسان کي نه بخشيندو؟ ㉓ خدا جي چونڊيل ماڻهن تي ڪير تهمت هڻندو؟ خود خدا انهن کي پاڻ ڏانهن سڄار ٿو بڻائي. ㉔ پوءِ ڪير آهي جو اسان کي ڏوهدار بڻائيندو؟ خود عيسيٰ مسيح پاڻ اسان جي خاطر مئو بلڪ مئو مان وري جيئرو ٿي اٿيو. هو خدا جي ساڄي پاسي آهي ۽ اسان جي شفاعت پيو ڪري. ㉕ اسان کي مسيح جي پيار کان ڪير جدا ڪري ٿو سگهي؟ توڙي جو اسين مصيبت يا تنگي ۾ هجئون اسان کي ستايو وڃي يا اسين بڪم غريبيءَ ۽ خطري ۾ هجئون يا اسان کي ماريو وڃي. ㉖ جيئن لکيل آهي ته

”تنهنجي خاطر روزانو اسين موت جي خطري ۾ آهيون.

اسان سان ڪوس جي رڍن وارو سلوڪ ڪيو وڃي ٿو.“

㉗ پر جنهن اسان کي پيار ڪيو تنهن جي وسيلي انهن سڀني ڳالهين ۾ اسان جي مڪمل فتح آهي. ㉘ ڇالاءِ جو مون کي يقين آهي ته نه موت نه حياتي نه ملائڪم نه بدروح نه حال جون ۽ نه مستقبل جون شيون نه طاقتون ㉙ نه آسمان نه پاتال ۽ نه ٻي ڪا مخلوق اسان کي خدا جي انهيءَ پيار کان جدا ڪري سگهندي جو اسان کي عيسيٰ مسيح جي وسيلي مليو آهي.

خدا ۽ بني اسرائيل جو لاڳاپو

۹ ① جيڪو آءُ چوان ٿو سو سچ آهي. آءُ مسيح جو آهيان ۽ ڪوڙ نه ٿو ڳالهايان. منهنجي دل، جيڪا پاڪ روح جي وس ۾ آهي سا به مون سان گڏ شاهدي ٿي ڏئي ته ②-③ مون کي ڏاڍو ڏک آهي ۽ منهنجي دل ۾ پنهنجن ڀائرن ۽ پيڙن يعني پنهنجي قوم وارن لاءِ سدائين رنج ۽ درد ٿو رهي. انهن جي خاطر منهنجي خواهش آهي ته آءُ لعنتي بڻجي مسيح کان جدا ٿيان. ④ اهي بني اسرائيل ئي آهن، جن کي خدا پنهنجا ٻار ڪري چونڊيو آهي. هن کين پنهنجو جلوو ڏيکاريو ۽ کين پنهنجا عهد، شريعت، عبادت ۽ واعدو ڏنا اٿائين. ⑤ قوم جا ابا ڏاڏا به انهن مان ئي آهن ۽ رت جي رشتي ڪري مسيح به انهن جو ئي آهي. خدام جيڪو سڀني جي مٿان حاڪم آهي، شل هميشه انهيءَ جي واکاڻ ٿئي. آمين.

⑥ آءُ ائين نه ٿو چوان ته خدا جو واعدو اجايو آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪي اسرائيل جو اولاد آهن، سي سڀ بني اسرائيل نه آهن ⑦ ۽ نڪي ابراهيم جي نسل مان هئڻ ڪري اهي سڀ سندس ٻار ليکيا ويا آهن. پر لکيل آهي ته ”اسحاق مان ئي تنهنجو نسل سڏيو ويندو.“ ⑧ ان جي معنيٰ ته جسماني ٻار خدا جا ٻار نه آهن، پر جيڪي ابراهيم سان خدا جي ڪيل واعدو موجب ٻار پيدا ٿيا سي ئي ابراهيم جو اولاد ليکجن ٿا. ⑨ ڇاڪاڻ جو خدا هنن لفظن ۾ واعدو ڪيو هو ته ”آءُ مقرر وقت تي موٽي ايندس ۽ ساره کي پٽ ڄمندو.“

⑩ نه رڳو ايترو پر اسان جي وڏي اسحاق مان ربقه کي به ٻار ٿيا. ⑪-⑫ ٻارن جي ڄمڻ ۽ انهن جي چڱي يا خراب ڪم ڪرڻ کان اڳ ۾ ربقه کي ٻڌايو ويو ته وڏو ننڍي جي خدمت ڪندو، انهيءَ لاءِ ته ڏيکاريو وڃي ته خدا جو چونڊڻ عملن تي نه پر سندس مرضيءَ تي مدار رکي ٿو. ⑬ جيئن لکيل آهي ته ”مون يعقوب سان محبت رکي پر عيسو سان نه.“

⑭ پوءِ اسين ائين چئون ڇا ته خدا بي انصاف آهي؟ نه بلڪل نه. ⑮ ڇاڪاڻ جو خدا موسيٰ کي چيو ته ”جنهن تي آءُ رحم ڪرڻ گهران

۴:۹ خر ۴:۹ ۶:۹ پيد ۱۲:۲۱ ۹:۹ پيد ۱۰:۱۸ ۱۲:۱۱-۱۲ پيد ۲۳:۲۵

۱۲:۹ ملا ۱:۲-۳ ۱۵:۹ خر ۱۹:۳۳

تنهن تي رحم ڪندس ۽ جنهن تي ٻاجهه ڪرڻ گهران تنهن تي ٻاجهه ڪندس. ” (۱۶) تنهنڪري اهو نه انسان جي خواهش ڪرڻ تي ۽ نه ڪوشش ڪرڻ تي مدار رکي ٿو پر اهو سڀ خدا جي رحم ڪرم تي ڇڏيل آهي. (۱۷) ڇالاءِ جو پاڪ لکت ۾ خدا فرعون کي فرمائي ٿو ته ”مون تو کي بادشاهه انهيءَ لاءِ بڻايو آهي ته آءٌ تنهنجي ڪري قدرت ظاهر ڪريان ۽ دنيا ۾ منهنجو نالو روشن ٿئي.“ (۱۸) سو خدا جنهن تي رحم ڪرڻ گهري ٿو تنهن تي رحم ڪري ٿو ۽ جنهن کي سخت دل ڪرڻ گهري ٿو تنهن کي سخت دل ڪري ٿو.

خدا جو قهر ۽ رحم

(۱۹) اوهين مون کي چوندا ته پوءِ خدا ڇو ٿو ماڻهن کي ڏوهدار بڻائي؟
 ڪنهن کي مجال آهي جو خدا جي مرضيءَ جي مخالفت ڪري سگهي؟
 (۲۰) پر اي انسان! تون ڪير ٿيندو آهين جو خدا سان سوال جواب ڪرين؟
 ڇا خلقيل شيءِ خلقيندڙ کي چوندي ته ”تو مون کي اهڙو ڇو خلقيو؟“
 (۲۱) ڇا ڪنڀر کي اهو اختيار نه آهي جو هو ساڳي مٽيءَ جي پنوڙي مان هڪڙو قيمتي ٿان بڻائي ۽ ٻيو خسيس؟

(۲۲) انهيءَ ۾ عجب جي ڪهڙي ڳالهه آهي جو خدا پنهنجو غضب ۽ قدرت ظاهر ڪرڻ لاءِ انهن ٿانون سان صبر ۽ بردباريءَ سان پيش آيو جيڪي ٿانوَ پڇي ناس ٿيڻ جي لائق هئا. (۲۳) خدا اهو ڪم هن لاءِ ڪيو ته جيڪي رحم جا ٿانوَ سندس جلوي جي لاءِ اڳي ئي تيار ڪيا ويا آهن، تن تي هو پنهنجي جلوي جي نعمت نازل ڪري، (۲۴) يعني اسان تي جن کي هن نه رڳو يهودين مان پر غير قومن مان به چونديو آهي. (۲۵) جيئن خدا هوسيع نبيءَ جي صحيفي ۾ فرمائي ٿو ته

”جيڪا منهنجي قوم نه هئي،

تنهن کي پنهنجي قوم سڏيندس

۽ جيڪا مون کي پياري نه هئي،

تنهن کي پياري چوندس.“

- ②۶ ”جنهن جاء تي انهن کي ائين چيو ويو ته
 ’اوهين منهنجي قوم نه آهيو،
 انهيءَ ساڳي جاء تي ئي
 اهي زنده خدا جا فرزند سڏبا.“
- ②۷ يسعياہ بني اسرائيل لاءِ کليو کلايو چوي ٿو ته
 ”جيتوڻيڪ بني اسرائيل جو تعداد
 سمنڊ جي ڪناري جي واريءَ جي ذرڙن جيترو هوندو،
 ته به انهن مان ڪي ٿورا ئي وڃي بچندا.
 ②۸ ڇالاءِ جو خداوند دنيا تي
 جلد ئي پنهنجو آخري فيصلو پورو ڪندو.“
- ②۹ جيئن يسعياہ نبي اڳي ئي چئي ويو آهي ته
 ”جيڪڏهن قدرت وارو خداوند
 اسان جو ڪوبه اولاد باقي نه ڇڏي ها،
 ته اسان جو حال به
 سدوم ۽ عموره شهرن جهڙو ٿي ها.“

بني اسرائيل لاءِ به خوشخبري

- ③۰ تڏهن اسين ڇا چئون؟ يعني هي ته غير قومون جن خدا ڏانهن سڄار
 بڻجڻ جي ڪوشش نه ڪئي، تن کي اها سڄائي ملي ۽ اها کين ايمان
 جي وسيلي ملي. ③۱ پر بني اسرائيل جيڪي اهڙيءَ شريعت جي ڳولا ۾
 هئا جنهن جي وسيلي هو خدا ڏانهن سڄار بڻجن، سي انهيءَ شريعت
 تائين به نه پهتا. ③۲ ڇو؟ ڇالاءِ جو هنن شريعت کي ايمان جي وسيلي نه
 ڳوليو پر عملن جي وسيلي ڳوليائون. انهن ٿاڀڙائڻ واري پٿر تان ٿاڀو کاڌو.
 ③۳ جيئن لکيل آهي ته
 ”ڏس،^۱ صيئون ۾ ٿاڀڙائڻ وارو پٿر

^۱ صيئون: هتي انهيءَ مان مراد بني اسرائيل قوم آهي.

يعني ماڻهن اڳيان نوڪر ڪاڻڻ واري
هڪ چپ ڪڙي ڪريان ٿو.

پر جيڪوبه هن تي ايمان آڻيندو
سو ڪڏهن به مايوس نه ڪيو ويندو.

۱) اي پائرو ۽ پيرون! منهنجي دلي خواهش آهي ته شل بني اسرائيل
کي چوٽڪارو ملي ۽ انهيءَ لاءِ آءُ خدا جي در دعاگو آهيان.
۲) ڇاڪاڻ ته آءُ هنن لاءِ اها شاهدي ٿو ڏيان ته کين خدا جي لاءِ ڏاڍو
جذبو آهي، پر سمجهه ڪانه اٿن. ۳) انهن کي خبر نه هئي ته ڪهڙي طرح
خدا ماڻهن کي پاڻ ڏانهن سڄار ڪري ٿو، پر انهن پنهنجي منهن ڪوشش
ڪئي، تنهنڪري اهي خدا جي سڄائيءَ جا تابعدار نه ٿيا. ۴) مسيح جي
اچڻ سان شريعت پوري ٿي، انهيءَ لاءِ ته جيڪوبه مٿس ايمان آڻيندو تنهن
کي خدا ڏانهن سڄار بڻايو ويندو.

سڀني جي لاءِ چوٽڪارو

۵) شريعت تي عمل ڪرڻ سان خدا ڏانهن سڄار ٿيڻ جي باري ۾ موسيٰ
لکي ٿو ته ”شريعت جي حڪمن تي عمل ڪرڻ سان ماڻهو جيئرو رهندو.“
۶) پر جيڪو ايمان جي وسيلي خدا ڏانهن سڄار ٿو بڻجي، تنهن بابت چيل
آهي ته ”تون پنهنجي دل ۾ ائين نه چئڻ ته ڪير آسمان تي چڙهندو.“ ان جو
مطلب ٿيندو مسيح کي هيٺ لاهڻ. ۷) يا ”ائين نه چئڻ ته ڪير پاتال ۾ لهي
ويندو.“ ان جو مطلب ٿيندو مسيح کي مٿن مان موٽائي آڻڻ. ۸) پر هيئن چئڻ
ته ”خدا جو ڪلام تنهنجي ويجهو آهي، بلڪ تنهنجي چپن تي ۽ تنهنجي
دل ۾ آهي.“ يعني ايمان جو اهو پيغام جنهن جي اسين تبليغ ڪريون ٿا ته
۹) جيڪڏهن تون زبان سان اقرار ڪرين ته ”عيسيٰ خداوند آهي“ ۽ دل ۾
ايمان آڻين ته خدا کيس مٿن مان جيئرو ڪيو ته تو کي چوٽڪارو ملندو.
۱۰) ڇا لاءِ جو دل سان ايمان آڻڻ ڪري ماڻهو خدا ڏانهن سڄار بڻايو وڃي
ٿو ۽ زبان سان اقرار ڪرڻ ڪري چوٽڪارو ملي ٿو. ۱۱) اهو لکيل آهي ته
”جيڪوبه هن تي ايمان آڻيندو تنهن کي مايوس نه ڪيو ويندو.“ ۱۲) هن ۾

هر هڪ اچي وڃي ٿو، ڇاڪاڻ جو يهودين ۽ غير قومن ۾ ڪوبه فرق نه آهي. خدا سڀني جو خداوند آهي ۽ جيڪوبه کيس پڪاري ٿو تنهن تي گهڻي نعمت نازل ڪري ٿو. (۱۳) جيئن لکيل آهي ته ”جيڪوبه خداوند جو نالو وٺي پڪاريندو تنهن کي چوٽڪارو ملندو.“

(۱۴) پر اهي کيس ڪيئن پڪاريندا جنهن تي انهن ايمان ئي نه آندو آهي؟ اهي مٿس ڪيئن ايمان آڻيندا جنهن جي باري ۾ هنن ٻڌو ئي نه آهي؟ اهي ڪيئن ٻڌي سگهندا جيڪڏهن ڪو پيغام ٻڌائڻ وارو ئي ڪونه آهي؟ (۱۵) اهي پيغام جي تبليغ ڪيئن ڪندا جيڪڏهن هو موڪلائي نه ويا آهن؟ جيئن لکيل آهي ته ”جيڪي چڱيون ڳالهيون ٻڌائڻ اچن ٿا تن جا قدم ڪهڙا نه سڳورا آهن.“ (۱۶) پر بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن اها خوشخبري ڏيان ڏيئي نه ٻڌي، ڇاڪاڻ جو يسعياہ پاڻ چيو ته ”اي خداوند! اسان جي پيغام تي ڪنهن ايمان آندو؟“ (۱۷) اهڙيءَ طرح ايمان پيغام ٻڌڻ سان اچي ٿو ۽ اهو پيغام آهي مسيح جو ڪلام.

(۱۸) پر آءُ پڇان ٿو ته ڇا انهن پيغام نه ٻڌو؟ انهن ضرور ٻڌو، جيئن لکيل آهي ته

”انهن جو آواز سڄيءَ دنيا ۾ پڪڙجي ويو،

انهن جو پيغام ڌرتيءَ جي چيڙن تائين وڃي پهتو.“

(۱۹) آءُ وري پڇان ٿو ته ڇا بني اسرائيل جي ماڻهن کي خبر نه هئي؟ موسيٰ

جي وسيلي خدا اڳي ئي چيو ته

”آءُ اوهان کي انهن ماڻهن تي غيرت ڏياريندس،

جيڪي ڪا قوم نه آهن.

آءُ اوهان کي ان قوم تي ڪاوڙائيندس،

جيڪي بي سمجهه آهن.“

(۲۰) يسعياہ جي وسيلي هو صاف صاف چوي ٿو ته

”جن مون کي نه ڳوليو،

تن مون کي لڌو.“

جيڪي مون لاءِ پڇن به نه پيام
تن کي مون ڏيکاري ڏني.

۲۱) پر بني اسرائيل بابت هو چوي ٿو ته ”آءٌ سڄو ڏينهن هڪڙي نافرمان
۽ ضدي قوم ڏانهن پنهنجا هٿ ڊگهيريندو رهيس.“

بني اسرائيل تي خدا جي رحمت

۱) تڏهن آءٌ پڇان ٿو ته ڇا خدا پنهنجي قوم کي رد ڪيو؟ نه، بلڪل نه. آءٌ پاڻ به ته بني اسرائيل مان آهيان ۽ ابراهيم جي اولاد بنيامين جي قبيلي مان آهيان. ۲) خدا پنهنجي انهيءَ قوم کي رد ڪونه ڪيو، جنهن کي اڳي ئي چونڊيو هئائين. اوهان کي پاڪ ڪتاب ۾ انهيءَ لکت جي خبر آهي، جتي الياس بني اسرائيل جي خلاف خدا وٽ فرياد ٿو ڪري. ۳) الياس چوي ٿو ته ”اي خداوند! انهن تنهنجي نبين کي ماريو آهي ۽ تنهنجين قربان گاهن کي برباد ڪري ڇڏيو اٿئون، باقي آءٌ اڪيلو ئي وڃي بچيو آهيان ۽ منهنجي پٺيان به هٿ ڌوئي ڪڍ لڳا آهن.“ ۴) پر خدا کيس ڪهڙو جواب ڏنو؟ هن جواب ڏنو ته ”مون پنهنجي لاءِ ست هزار ماڻهو بچائي ڇڏيا آهن، جن بعل بت جي اڳيان سجدو نه ڪيو آهي.“ ۵) هاڻي به اهڙيءَ طرح ڪي ٿورا ماڻهو وڃي بچيا آهن جن کي خدا پنهنجي فضل سان چونڊيو آهي. ۶) خدا جي چونڊ سندس فضل موجب ڪيل آهي، نه ڪنهن ماڻهوءَ جي عملن موجب. ڇا لاءِ جو جيڪڏهن خدا جي چونڊ ڪنهن ماڻهوءَ جي عملن موجب هجي ها ته پوءِ خدا جو فضل سڄو فضل نه ليڪجي ها.

۷) ان مان نتيجو اهو نڪتو ته بني اسرائيل کي اهو نه مليو، جنهن جي کين گولا هئي. پر اهو خدا جي چونڊيلن کي ملي ويو ۽ باقي ٻيا سخت دل ڪيا ويا. ۸) جيئن لکيل آهي ته

”خدا انهن جي دل ۽ عقل تي تالو لڳائي ڇڏيو“

۽ اڄ ڏينهن تائين اهي اکين سان ڏسي

۽ ڪن سان ٻڌي نه ٿا سگهن.“

⑨ دائود به چوي ٿو ته

”شل اهي پنهنجي عيد جي ڏينهن تي

قاسجن ۽ پڪڙجن

يعني اهي ٿاڀو کائي ڪري پون

۽ کين سزا ملي.

⑩ شل انهن جون اکيون انڌيون ٿين

ته جيئن هو ڏسي نه سگهن

۽ سندن پٺيون تڪليفن کان هميشه لاءِ جهڪي پون.

⑪ پوءِ آءُ پڇان ٿو ته جڏهن يهودين ٿاڀو کادو ته ڇا اهي برباد ٿي ويا؟

نه بلڪل نه. پر انهن جي ڏوهه ڪرڻ ڪري غير قومن کي چوٽڪارو ملي

ويوم ته جيئن يهودي انهن تي ساڙ کائين. ⑫ يهودين جو ڏوهه دنيا جي لاءِ

فائدي وارو ٿئي ٿو ۽ سندن نقصان غير قومن لاءِ فائديمند ٿئي ٿو. پر جڏهن

سڀ يهودي فرمانبردار ٿيندا ته خدا جي ڪيڏي نه وڏي رحمت ٿيندي.

غير قومن لاءِ چوٽڪارو

⑬ اي غير قومو! هاڻي آءُ اوهان سان ڳالهائي رهيو آهيان ۽ چالاڪيءَ جو آءُ غير

قومن ڏانهن رسول ڪري موڪليو ويو آهيان ۽ آءُ پنهنجي هن ڪم ۾ فخر

محسوس ٿو ڪريان ۽ ⑭ انهيءَ لاءِ ته شايد آءُ پنهنجي قوم وارن کي غيرت

ڏياريان ۽ اهڙيءَ طرح انهن مان ڪن کي چوٽڪارو ملي. ⑮ پر جيڪڏهن

انهن کي ڪيڏي ڇڏڻ ڪري دنيا جو خدا سان ميلاپ ٿئي ٿو ته پوءِ انهن کي

خدا جي وري قبول ڪرڻ سان ڇا ٿيندو؟ اهو مثلن لاءِ زندگيءَ جي برابر ٿيندو.

⑯ جيڪڏهن خدا کي ڏنل نذراني جو پهريون چاڻو پاڪ آهي ته سڄو

ڳوهيل اٿو به پاڪ آهي ۽ جيڪڏهن ڪنهن وڻ جي پاڙ پاڪ آهي ته سندس

تاريون به پاڪ آهن. ⑰ پوکيل زيتون جون ڪي تاريون پڇي پيون ۽ اوهين غير

قوم هڪ جهنگلي زيتون جي تارين وانگر ساڻس پيوند ڪيا ويا ۽ هاڻي اوهين

ان ساڳئي پوکيل زيتون جي پاڙ مان سڻي رس حاصل ڪريو ٿا. ⑱ ته پوءِ

اوهين پاڻ کي انهن تارين کان وڌيڪ نه سمجهو جيڪي پڇي پيون آهن.

اوهين پاڻ کي ڪيئن وڌيڪ سمجهندا؟ اوهين ته رڳو تاريون آهيو. اوهين پاڙ جي پرورش نه ٿا ڪريو پر پاڙ اوهان جي پرورش ڪري ٿي.

①۹ شايد اوهين چوندا ته ”تاريون انهيءَ لاءِ پڳيون ته جيئن اسين پيوند ٿيون.“ ②۰ هائوم اهو صحيح آهي. پر اهي انهيءَ ڪري پڳيون ويون، ڇاڪاڻ ته انهن ايمان نه آندو ۽ اوهين انهيءَ جاءِ تي بيٺا آهيو، ڇاڪاڻ جو اوهان ايمان آندو آهي. سو اوهان کي انهيءَ تي فخر ڪرڻ نه گهرجي پر خوف ڪرڻ گهرجي. ②۱ ڇاڪاڻ جو خدا يهودين کي به نه ڇڏيو، جيڪي اصلي تارين وانگر هئا، ته پوءِ هو اوهان کي ڪيئن ڇڏيندو؟ ②۲ ڏسوم خدا ڪيڏو نه مهربان ۽ سخت آهي. هو انهن تي سخت آهي جيڪي گمراهه ٿيا. پر اوهان تي ايستائين مهربان آهي جيستائين اوهين سندس مهربانيءَ تي قائم رهندا. پر جيڪڏهن اوهين قائم نه رهندا ته اوهين به پڳل تارين وانگر ٿيندا. ②۳ يهودي به جيڪڏهن وري ايمان آڻيندا ته انهن کي به پيوند ڪيو ويندو، ڇاڪاڻ جو خدا انهن کي وري پيوند ڪرڻ جي طاقت رکي ٿو. ②۴ اوهين غير قومون انهيءَ جهنگلي وڻ جي پڳل تارين وانگر آهيو، جيڪي پوکيل زيتون سان غير طبعي طور پيوند ڪيون ويون آهن. يهودي پوکيل زيتون جي وڻ وانگر آهن، ته پوءِ هو ڪيترو نه آسانيءَ سان پنهنجي اصلي زيتون جي وڻ سان پيوند ٿي سگهندا جنهن جون هو تاريون آهن.

سڀني تي خدا جي رحمت

②۵ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! هڪ گجهو راز آهي. آءٌ سمجهان ٿو ته اهو اوهان کي ڄاڻڻ گهرجي، شايد اهو اوهان کي فخر ڪرڻ کان بچائي. اهو راز هيئن آهي ته بني اسرائيل ۾ ڪجهه سنگدلي پيدا ٿي آهي. پر اها رڳو ايستائين رهندي جيستائين سڀ غير قومون خدا ڏانهن ڦري پون. ②۶ اهڙيءَ طرح سڀ بني اسرائيل چوٽڪارو حاصل ڪندا. جيئن لکيل آهي ته ”صيون جي طرفان چوٽڪارو ڏيندڙ ايندو.“

① صيون: هتي انهيءَ مان مراد بني اسرائيل قوم آهي.

هو يعقوب جي اولاد مان

سندن بچڙاين کي پري ڪندو.

②۷ جڏهن آءُ هنن جا گناهه مٿي چڏيندس،

تڏهن ساڻن منهنجو اهو هڪڙو عهد ٿيندو.

②۸ خوشخبري جي تبليغ تي يهودي خدا جا دشمن ٿيا ۽ اهو اوهان لاءِ

فائدي وارو ٿيو. پر خدا جا چونڊيل هئڻ سبب ۽ پنهنجن بزرگن جي ڪري

اهي خدا جا پيارا آهن. ②۹ ڇالاءِ جو خدا جون بخششون ۽ سندس چونڊ

تبديل ٿيندڙ نه آهي. ③۰ اهو انهيءَ ڪري جو جهڙيءَ طرح اوهين گذريل

وقت ۾ خدا جي نافرمان ڪندا هئام پر هاڻي يهودين جي نافرمانيءَ سبب

اوهان تي خدا جي رحمت ٿي. ③۱ سو تهڙيءَ طرح هاڻي هو به نافرمان ٿيا

آهن، ته جيئن اوهان تي رحم ٿيو ٿين هو به رحم حاصل ڪن. ③۲ ڇالاءِ جو

خدا سڀني انسانن کي نافرمانيءَ ۾ گرفتار ٿيڻ ڏنو ته جيئن هو سڀني تي

رحم ڪري.

خدا جي واکاڻ

③۳ خدا جي نعمت ڪيڏي نه وڌي آهي! سندس ڏاهپ ۽ علم ڪيڏو

نه اونهو آهي! سندس فيصلا ڪيڏا نه سمجهه کان ٻاهر آهن ۽ سندس رستن

جو پتو پئجي نه ٿو سگهي! ③۴ جيئن لکيل آهي ته

”خداوند جي ارادي جي ڪنهن کي خبر آهي؟

ڪير سندس صلاحڪار ٿي سگهي ٿو؟

③۵ ڪنهن کيس ڪڏهن ڪا شيءِ ڏني آهي،

ته جيئن هو کيس اها واپس موٽائي ڏئي؟“

③۶ ڇالاءِ جو سڀئي شيون خدا جون پيدا ڪيل آهن، انهيءَ جي ڪري

ئي وجود ۾ آهن ۽ انهيءَ جي لاءِ ئي آهن، خدا جي هميشه واکاڻ

هجي. آمين.

خدا جي خدمت ۾ زندگي گذارڻ

۱۲ ① تنهنڪري منهنجا ڀائرو ۽ پيرون ۾ جيئن ته خدا جي اسان تي وڏي رحمت آهي ۽ سو آءُ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته پنهنجي سڄي بدن کي اهڙي قرباني ٿيڻ لاءِ نذر ڪريو جيڪا زندهه پاڪ ۽ خدا کي پسند هجي. اهو ئي عبادت جو صحيح طريقو آهي جيڪو اوهان کي ڪرڻ گهرجي. ② هن جهان جو نمونو اختيار نه ڪريو پر خدا جي ڏنل نئين سمجهه وسيلي بدلجي وڃو. پوءِ اوهين سمجهي سگهندا ته خدا جي چڱي ۽ پسندیده ۽ ڪامل مرضي ڪهڙي آهي.

③ آءُ انهيءَ فضل جي ڪري جو مون کي مليو آهي ۽ اوهان مان هر هڪ کي چوان ٿو ته پنهنجو پاڻ کي وٺ کان وڌيڪ وڏو نه سمجهو بلڪ حلیمائيءَ سان پاڻ کي اوترو وڌيڪ سمجهو جيترو خدا اوهان کي ايمان بخشيو آهي. ④ جهڙيءَ طرح جسم ۾ گهڻا ئي عضوا آهن ۽ هر هڪ عضوي جو پنهنجو پنهنجو ڪم آهي ۽ ⑤ تهڙيءَ طرح اسين به جيتوڻيڪ گهڻا ئي آهيون ۽ پر مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري هڪ جسم ٿيا آهيون ۽ پاڻ ۾ هڪ ٻئي جا عضوا آهيون. ⑥ خدا جيڪو فضل اسان کي ڏنو ۽ تنهن موجب اسان کي جدا جدا نعمتون مليون آهن. تنهنڪري جيڪڏهن ڪنهن کي خدا جو پيغام ٻڌائڻ جي نعمت ملي آهي ته هو پنهنجي ايمان جي اندازي موجب خدا جو پيغام ٻڌائي. ④ جيڪڏهن ڪنهن کي خدمت ڪرڻ جي نعمت ملي آهي ته هو خدمت ڪندو رهي. جيڪڏهن اها نعمت تعليم ڏيڻ جي هجي ته هو تعليم ڏيندو رهي. ⑧ جيڪڏهن اها نعمت نصيحت ڪرڻ جي هجي ته هو نصيحت ڪندو رهي ۽ جيڪڏهن خيرات ڏيڻ جي هجي ته سخاوت سان خيرات ڏيندو رهي. جيڪڏهن اها اڳواڻي ڪرڻ جي هجي ته لياقت سان اڳواڻي ڪري يا جيڪڏهن اها نعمت رحم ڪرڻ جي هجي ته خوشيءَ سان رحم ڪري. ⑨ پيار ۾ رڳو ڪاري نه هئڻ گهرجي. بچڙائيءَ کان نفرت ڪريو ۽ نيڪيءَ سان دل لڳايو. ⑩ هڪ ٻئي سان ڀائرن ۽ پيڙن وانگر گهڻو پيار ڪريو ۽ ٻئي کي پاڻ کان وڌيڪ عزت ڏيو. ⑪ محنت ۾ سستي نه ڪريو

۽ روحاني جذبي سان خداوند جي خدمت ڪندا رهو. ⑫ اميد ۾ خوش رهو، مصيبت ۾ صبر ڪريو ۽ هميشه پاڻ کي دعا گهرڻ ۾ مشغول رکو. ⑬ ايمان وارن جي اوکيءَ ويل مدد ڪريو ۽ مهمان نوازيءَ جي پاڻ ۾ عادت وجهو.

⑭ جيڪي اوهان کي ستائين تن کي دعا ڪريو، دعا ڪريو پر لعنت نه ڪريو. ⑮ جيڪي خوشي ڪن تن سان خوشي ڪريو ۽ جيڪي روئن تن سان گڏجي روئو. ⑯ پاڻ ۾ ايڪو ڪريو. اوهين مغرور نه ٿيو، بلڪ غريبن سان دوستي رکو. پاڻ کي داناءُ نه سمجهو.

⑰ جيڪو اوهان سان بچڙائي ڪري تنهن سان بچڙائي نه ڪريو. اهڙي ڪم ڪرڻ جي ڪوشش ڪريو جنهن کي سڀ چڱو چون. ⑱ جيڪڏهن ٿي سگهي ته وس آهر سڀني ماڻهن سان صلح ۾ رهو. ⑲ اي منهنجا پيارا دوستو! ڪڏهن به بدلو نه وٺو، پر اهو خدا جي غضب تي چڏي ڏيو. چالاڪيءَ جو لکت ۾ آهي ته ”خداوند فرمائي ٿو ته وٺو منهنجو ڪم آهي ۽ آءُ ئي بدلو ڏيندس.“ ⑳ ان جي بدران اهو لکيل آهي ته ”جيڪڏهن تنهنجو دشمن بڪايل آهي ته کيس ڪاراءِ ۽ اڃايل آهي ته کيس پيار ۽ چالاڪيءَ جو ائين ڪرڻ سان تون هن کي شرمسار ڪندين.“ ㉑ بچڙائيءَ کان شڪست نه کائڻ، پر نيڪيءَ جي وسيلي بچڙائيءَ تي فتح حاصل ڪر.

حڪومت جي تابعداري

① هر ڪنهن شخص کي ملڪ جي حڪومتن جو تابعدار رهڻ گهرجي، چالاڪيءَ جو اهڙي ڪابه حڪومت ڪانهي جا خدا جي طرفان نه هجي. جيڪي به حڪومتون آهن سي خدا جي طرفان مقرر ٿيل آهن. ② تنهنڪري جيڪو به حڪومت جي مخالفت ڪري ٿو سو خدا جي حڪم جي مخالفت ٿو ڪري ۽ جيڪي خدا جي حڪم جي مخالفت ڪندا سي پنهنجي سزا لوڙيندا. ③ چڱن ڪمن ڪندڙن کي حاڪمن کان ڊڄڻ نه گهرجي پر انهن کي ڊڄڻ گهرجي جيڪي بچڙا ڪم ٿا ڪن. ڇا تون حاڪم کان ڊڄڻ نه ٿو گهرين؟ ته پوءِ چڱا ڪم ڪر ته هو تنهنجي

۱۴:۱۲ مت ۴۴:۵، لو ۲۸:۶، ۱۶:۱۲ مثل ۳:۳، ۱۹:۱۲ شر ۳۵:۳۲

۲۰:۱۲ مثل ۲۱:۲۵-۲۲

نيڪي ڪندو. ④ ڇالاءِ جو هو تنهنجي پلي لاءِ خدا جو خادم آهي. پر جيڪڏهن تون بچڙا ڪم ڪرين ٿو ته هن کان ڊڄ، ڇالاءِ جو هو بنا سبب ترار نه ٿو ڪٿي. هو خدا جو خادم آهي ۽ سندس غضب موجب بدڪار کي سزا ٿو ڏئي. ⑤ تنهنڪري نه رڳو سزا ملڻ جي ڊپ کان پر پنهنجي ضمير جي خاطر اوهان کي حڪومتن جو تابعدار رهڻ گهرجي.

⑥ اهو ئي سبب آهي جو اوهين محصول ڏيندا آهيو، ڇالاءِ جو حڪومتون جڏهن پنهنجا فرض پورا ٿيون ڪن ته ڄڻڪ اهي خدا جي لاءِ ڪم ڪن ٿيون. ⑦ سڀني جو حق ادا ڪريو. جنهن کي ڍل ڏيڻي هجي تنهن کي ڍل ڏيو، جنهن کي محصول ڏيڻو هجي تنهن کي محصول ڏيو، جنهن کان ڊڄڻ گهرجي تنهن کان ڊڄو ۽ جنهن جي عزت ڪرڻ گهرجي تنهن جي عزت ڪريو.

هڪ ٻئي جا فرض

⑧ سواءِ هڪ ٻئي جي پيار جي ڪنهن جا به قرضدار نه ٿيو، ڇالاءِ جو جيڪو ٻين سان پيار ڪري ٿو، سو شريعت جا حڪم پورا ٿو ڪري. ⑨ شريعت جا حڪم آهن ته ”زنا نه ڪر، خون نه ڪر، چوري نه ڪر ۽ لالچ نه ڪر.“ ٻيا جيڪي حڪم آهن سي هن هڪڙي ڳالهه ۾ اچي وڃن ٿا ته ”تون پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.“ ⑩ جيڪو پنهنجي پاڙيسريءَ سان پيار ڪري ٿو سو ان سان بچڙائي نه ٿو ڪري. تنهنڪري پيار ڪرڻ ئي پوري شريعت تي عمل ڪرڻ آهي.

⑪ اوهين وقت کي سڃاڻي ائين ڪريو، ڇالاءِ جو هاڻي اهو وقت اچي پهتو آهي، جنهن ۾ اوهان کي نند مان سجاڳ ٿيڻ گهرجي، ڇاڪاڻ ته جنهن وقت اسان ايمان آندو هو تنهن وقت جي نسبت هاڻي اسان جو چونڪارو وڌيڪ ويجهو آهي. ⑫ رات گهڻي گذري چڪي آهي ۽ ڏينهن ٿيڻ وارو آهي. تنهنڪري اچو ته اونداهيءَ جا ڪم ڇڏي سوجهري جا هٿيار ٻڌون. ⑬ اهڙيءَ طرح فضيلت سان هلون جيئن ڏينهن جو هليو آهي. نه ناچ

۶:۱۳-۷:۱۳ مت ۲۱:۲۲، مر ۱۲:۱۲، لو ۲۵:۲۰، ۹:۱۳ خر ۱۳:۲۰-۱۵:۱۰،

شر ۵:۱۰-۱۹:۲۱، لاو ۱۸:۱۹

رنگ ۽ نه نشي ۾ نه زناڪاري ۽ نه شهوت پرستيءَ ۾ نه جهيڙي ۽ حسد ۾ هلون. (۱۳) پر خداوند عيسيٰ مسيح کي پوشاڪ وانگر ڏيکيو ۽ جسماني خواهشن جي پورائيءَ لاءِ خيال نه پڇايو.

هڪ ٻئي تي تهمت نه هڻجي

۱۴ ① جنهن جو ايمان ڪمزور آهي تنهن جو آڌرڀاءُ ڪريو، پر انهيءَ سان اجايو بحث نه ڪريو. ② هڪڙي ماڻهوءَ جو اعتقاد آهي ته هر ڪا شيءِ کائڻ جائز آهي، پر ٻئي جو ايمان ڪمزور آهي سو رڳو پاڇي ٿو کائي. ③ جيڪو سڀ ڪجهه کائي ٿو سو نه کائڻ واري کي گهٽ نه سمجهي ۽ جيڪو نه ٿو کائي سو کائڻ واري تي ڪابه تهمت نه هڻي، ڇاڪاڻ ته خدا هن کي قبول ڪيو آهي. ④ تون ڪير ٿيندو آهين جو ٻئي جي نوڪر تي تهمت ٿو هڻين؟ اهو سندس مالڪ کي ئي اختيار آهي ته هو ڪامياب آهي يا ناڪام. هو ڪامياب ٿيندو، ڇاڪاڻ ته خداوند هن کي ڪامياب ڪري سگهي ٿو.

⑤ ڪو ماڻهو سمجهي ٿو ته فلاڻو ڏينهن ٻين ڏينهن کان وڌيڪ بهتر آهي. پر ٻئي ماڻهوءَ لاءِ سڀ ڏينهن هڪ جهڙا آهن. هر هڪ کي پنهنجو پنهنجو پختو خيال هئڻ گهرجي. ⑥ جيڪڏهن ڪو ڪنهن ڏينهن کي سڳورو ٿو سمجهي ته هو خداوند جي ڪري ئي ائين ٿو سمجهي ۽ جيڪو گوشت ٿو کائي سو به خداوند جي ڪري ئي کائي ٿو، ڇاڪاڻ ته هو انهيءَ لاءِ خدا جو شڪر ادا ٿو ڪري. پر جيڪو نه ٿو کائي سو به خداوند جي ڪري ئي نه ٿو کائي ۽ هو به انهيءَ لاءِ خدا جو شڪر ادا ٿو ڪري. ⑦ اسان مان ڪوبه پنهنجي لاءِ نه ٿو جيئي ۽ نڪي پنهنجي لاءِ ٿو مري. ⑧ سو جيڪڏهن اسين جيئون ٿا ته خداوند جي خاطر ۽ جي مرون ٿا ته به خداوند جي خاطر. تنهنڪري اسين جيئون توڙي مرون ته به خداوند جا ئي آهيون. ⑨ مسيح انهيءَ لاءِ مئو ۽ وري جيئرو ٿي اٿيو ته جيئن هو مٿن توڙي جيئن ٻنهي جو خداوند ٿئي. ⑩ ته پوءِ تون پنهنجي ڀاءُ پيٽ تي تهمت ڇو ٿو هڻين؟ يا وري پنهنجي ڀاءُ پيٽ کي گهٽ ڇو ٿو سمجهين؟

چالاءِ جو اسين سڀ خدا جي اڳيان حاضر ٿينداسين ۽ اهو ئي فيصلو ڪندو.
 ⑪ جيئن لکيل آهي ته

”خداوند فرمائي ٿو ته

’مون کي پنهنجي حياتيءَ جو قسم
 ته هر هڪ منهنجي اڳيان گوڏا کوڙيندو،
 ۽ سڀڪا زبان خدا جي واکاڻ ڪندي.“

⑫ اهڙيءَ طرح اسان مان هر هڪ خدا کي پنهنجو پنهنجو حساب ڏيندو.

هڪ ٻئي کي گمراهه نه ڪريو

⑬ تنهنڪري اسان کي گهرجي ته هڪ ٻئي تي تهمت نه هڻون. پر
 اهو اسان تي فرض آهي ته اسان مان ڪوبه ماڻهو پنهنجي ڀاءُ جي رستي ۾
 ڪا اهڙي شيءِ نه رکي جنهن جي ڪري هو ٿاڀو کائي گمراهه ٿي وڃي.
 ⑭ آءُ ڄاڻان ٿو ۽ خداوند عيسيٰ جي وسيلي مون کي يقين آهي ته اهڙي
 ڪابه شيءِ نه آهي جيڪا خود ناپاڪ آهي. پر جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جو
 اعتقاد آهي ته فلاڻي شيءِ ناپاڪ آهي، ته پوءِ اها انهيءَ جي لاءِ ناپاڪ آهي.
 ⑮ جيڪڏهن تنهنجي ڪجهه ڪاڻڻ ڪري تنهنجي ڀاءُ کي رنج پهچي ٿو
 ته پوءِ تون پيار جي اصولن تي نه ٿو هلين. جنهن شخص جي خاطر مسيح
 پنهنجي جان ڏني تنهن کي تون پنهنجي کاڌي جي ڪري برباد نه ڪر.
 ⑯ اهو خيال رک ته جنهن شيءِ کي تون چڱو ٿو سمجهين تنهن کي ٻيا خراب
 نه سمجهن. ⑰ چالاءِ جو خدا جي بادشاهت ڪاڻڻ پيئڻ تي مدار نه ٿي رکي.
 پر اها سچائيءَ ۾ ميل ميلاپ ۽ انهيءَ خوشيءَ تي ٻڌل آهي جيڪا پاڪ روح
 جي طرفان آهي. ⑱ جيڪوبه اهڙي نموني مسيح جي خدمت ٿو ڪري، سو
 خدا کي پسند آهي ۽ ماڻهن ۾ به مقبول آهي.

⑲ پوءِ اچو ته اهڙا ڪم ڪريون جن مان صلح پيدا ٿئي ۽ هڪ ٻئي کي
 سڌاري سگهون. ⑳ کاڌي جي ڪري خدا جي ڪم کي برباد نه ڪريو.
 بيشڪ سڀ شيون پاڪ آهن، پر جنهن شيءِ جي ڪاڻڻ ڪري ڪو ٻيو ماڻهو
 گمراهه ٿئي ٿو ته اها شيءِ انهيءَ ماڻهوءَ لاءِ خراب آهي. ㉑ چڱو ته ائين ٿيندو

جو تون نه گوشت کاءُ، نڪي مٽي پيئي ۽ نه وري اهڙو ڪم ڪم جنهن جي ڪري تنهنجو پاءُ گمراهه ٿئي. (۲۶) هنن ڳالهين بابت تنهنجو جيڪو اعتقاد آهي سو پنهنجيءَ دل ۾ ئي رک. سڳورو آهي اهو ماڻهو جيڪو انهيءَ ڪم جي ڪرڻ سان جيڪو سندس نظر ۾ چڱو آهي، پاڻ کي ڏوهاري نه ٿو محسوس ڪري. (۲۳) پر جيڪو ڪنهن شيءِ ۾ شهبو رکندي به اها ڪائيندو ته اهو ڏوهاري ٿيندو، ڇاڪاڻ جو هو اها شيءِ اعتقاد سان نه ٿو ڪائي ۽ جيڪو ڪم اعتقاد سان نه ڪيو وڃي سو گناهه آهي.

هڪ ٻئي جي مدد ڪريو

۱۵

① اسان مان جن جو ايمان مضبوط آهي سي رڳو پنهنجي مرضيءَ تي نه هلن، پر ڪمزور ايمان وارن جي ڪمزورين کي برداشت ڪن. ② اسان مان هر هڪ کي پنهنجي پاڙيسريءَ جي مرضيءَ جو لحاظ رکڻ گهرجي، ته جيئن هن جي ايمان ۾ به واڌارو اچي. ③ ڇاڪاڻ جو مسيح به پنهنجي مرضيءَ تي نه هليو، پر جيئن لکيل آهي ته ”جن تو کي طعنا هنيا تن جا طعنا مون تي اچي پيا.“ ④ ڇاڪاڻ ته جيڪي به ڳالهيون اڳي لکيون ويون آهن سي اسان جي سڪارڻ لاءِ لکيون ويون آهن، ته جيئن صبر ۽ تسلي، جيڪا اسان کي پاڪ لکت جي وسيلي ملي آهي تنهن مان اميد حاصل ٿئي. ⑤ صبر ۽ تسلي ڏيڻ وارو خدا شل اوهان کي هيءَ توفيق ڏئي جو اوهين عيسيٰ مسيح جي پيروي ڪري پاڻ ۾ ايڪي سان رهو، ⑥ انهيءَ لاءِ ته جيئن اوهين يڪدل ۽ يڪزبان ٿي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي خدا ۽ پيءُ جي واکاڻ ڪريو.

غير قومن لاءِ خوشخبري

④ سو جيئن مسيح اوهان کي قبول ڪيو تيئن اوهين به هڪ ٻئي کي قبول ڪريو، ته جيئن خدا جي واکاڻ ڪئي وڃي. ⑧ ڇاڪاڻ جو آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو ته خدا جي سچائيءَ کي ظاهر ڪرڻ لاءِ مسيح يهودين جي خدمت ڪئي ته جيئن انهيءَ سان هو خدا جا اهي واعدا پورا ڪري جيڪي اسان

جي ابن ڏاڏن سان ڪيا ويا هئا، ۹ ۽ غير قومون به خدا جي رحم ڪري سندس واکاڻ ڪن. جيئن لکيل آهي ته

”تنهنڪري آءُ غير قومن ۾ تنهنجي تعريف ڪندس

۽ تنهنجي نالي جا گيت ڳائيندس.“

۱۰ وري چيل آهي ته

”اي غير قومون! خدا جي قوم سان گڏجي

خوشي ڪريو.“

۱۱ وري به چيل آهي ته

”اي غير قومون! اوهين سڀئي خداوند جي واکاڻ ڪريو

۽ سڀئي قومون سندس تعريف ڪن.“

۱۲ وري يسعياہ نبي به چوي ٿو ته

”يشيءَ جي اولاد مان ڪو ايندو

يعني هو غير قومن تي حڪومت ڪرڻ لاءِ ايندو

۽ اهي هن ۾ اميد رکنديون.“

۱۳ شل اميد بخشيندڙ خدا اوهان کي ايمان آڻڻ جي خوشي

۽ اطمينان سان ڀرپور ڪري، ته جيئن اوهين پاڪ روح جي قدرت سان

اميد ۾ وڌندا وڃو.

پولس جو دليريءَ سان لکڻ

۱۴ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! مون کي پڪ آهي ته اوهين نيڪيءَ سان

ڀريل آهيو، علم سان ڀرپور آهيو ۽ هڪ ٻئي کي نصيحت ڪري سگهو ٿا.

۱۵ پر هن خط ۾ ڪٿي ڪٿي اوهان کي ياد ڏيارڻ لاءِ مون ڪجهه دليريءَ

سان لکيو آهي. خدا مون تي اهو ڪرم ڪيو آهي ته ۱۶ آءُ عيسيٰ مسيح جو

خادم ٿي غير قومن لاءِ ڪم ڪريان. آءُ ڪاهنن وانگر خدا جي خوشخبريءَ

جي تبليغ ڪريان ٿو. انهيءَ لاءِ ته غير قومون جن کي پاڪ روح پاڪ ڪيو

آهي سي خدا جي اڳيان نذراني جي صورت ۾ قبول پون. ۱۷ تنهنڪري

۱۵:۹ سم ۲۲:۵۰، زب ۱۸:۴۹ ۱۵:۱۰ شر ۲۲:۳۳ ۱۵:۱۱ زب ۱۱:۱۷

۱۵:۱۲ يس ۱۱:۱۰

عيسيٰ مسيح جي وسيلي آءُ خدا جي خدمت ڪرڻ ۾ فخر ٿو ڪريان. ①۸ آءُ رڳو انهن ڪمن بابت دليريءَ سان ڳالهايان ٿو، جيڪي مسيح قول ۽ فعل جي وسيلي مون کان ڪرايا، ته جيئن غير قومون خدا جون تابعدار ٿين. ①۹ يعني اهي ڪم جيڪي ڪرامتن، معجزن جي طاقت ۽ پاڪ روح جي قدرت سان ڪيا ويا. اهڙيءَ طرح مون يروشلم کان وٺي الرڪم تائين مسيح جي خوشخبريءَ جي چڱيءَ طرح منادي ڪئي آهي. ②۰ مون اهو پڪو ارادو ڪيو آهي ته جتي مسيح جو نالو اڳي نه ورتو ويو آهي اُتي سندس خوشخبريءَ جي منادي ڪريان، انهيءَ لاءِ ته ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ جي وڌل بنياد تي عمارت نه اڏيان. ②۱ جيئن لکيل آهي ته

”جن کي هن جي خبر نه آهي سي ڏسندا
۽ جن نه ٻڌو آهي سي سمجهندا.“

پولس جو روم وڃڻ جو ارادو

②۲ انهيءَ ڪري مون کي اوهان ڏانهن اچڻ کان ڪيترائي دفعا روڪيو ويو. ②۳ پر هاڻي هنن علائقن ۾ رهڻ لاءِ منهنجي ڪابه ضرورت ڪانه رهي آهي ۽ ڪيترن ئي ورهين کان سڪا اٿم ته اوهان ڏانهن اچان. ②۴ سو جڏهن آءُ اسپين ڏانهن ويندس، تڏهن اميد آهي ته رستي تي اوهان وٽان ٿيندو ويندس. پوءِ جڏهن اوهان جي محبت مان منهنجي دل ڪجهه قدر پرڃي ته اوهين مون کي اسپين ڏانهن روانو ڪري ڇڏجو. ②۵ پر في الحال آءُ ايمان وارن جي خدمت ڪرڻ لاءِ يروشلم ڏانهن وڃي رهيو آهيان. ②۶ ڇالاءِ جو مڪدونيا ۽ اڪيا وارن پائرن جي مرضي آهي ته هو يروشلم جي ايمان وارن ۾ جيڪي غريب آهن تن لاءِ چنڊو موڪلين. ②۷ انهن پاڻ اهو فيصلو ڪيو آهي. پر حقيقت ۾ به مٿن اهو فرض هوم ڇالاءِ جو يروشلم جي ايمان وارن، غير قومن کي پنهنجي روحاني برڪتن ۾ ڀائيوار ڪيو هو. سو غير قومن تي واجب آهي ته هو پنهنجن مالي برڪتن سان انهن جي مدد ڪن. ②۸ جڏهن آءُ اهو ضروري ڪم ختم ڪندس ۽ جيڪو انهن لاءِ چنڊو گڏ ٿيو سو انهن

جي حوالي ڪندس، تڏهن آءُ اسپين ڏانهن ويندس ۽ رستي تي اوهان سان به ملندو ويندس. (۲۹) مون کي خبر آهي ته جڏهن آءُ اوهان وٽ ايندس ته مسيح جي ڪامل برڪت کنيو ايندس.

(۳۰) اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي منٿ ٿو ڪريان ته خداوند عيسيٰ مسيح جي صدقي ۽ پاڪ روح جي محبت خاطر مون سان گڏجي دل و جان سان منهنجي لاءِ خدا کان دعا گهرندا رهو. (۳۱) ته خدا مون کي يهوديه ۾ انهن ماڻهن کان بچائي، جن عيسيٰ مسيح تي ايمان نه آندو آهي ۽ يروشلم ۾ ايمان وارن وٽ منهنجي خدمت قبول پوي. (۳۲) پوءِ خدا جي مرضيءَ موجب خوشيءَ سان اوهان وٽ اچان ۽ اوهان سان گڏ آرام حاصل ڪريان. (۳۳) هاڻي اطمينان ڏيڻ وارو خدا شل اوهان سڀني سان هجي - آمين.

سڄڻ لاءِ سنيها

۱ آءُ اوهان کي فيبيءَ جي ڀارت ٿو ڪريان، جيڪا اسان جي پيٽ ۽ ڪنخريا شهر جي ڪليسيا جي خدمتگار آهي. (۲) اوهين کيس خداوند جي نالي قبول ڪريو، جيئن ايمان وارن تي واجب آهي ۽ جنهن ڳالهه ۾ کيس اوهان جي ضرورت هجي تنهن ۾ سندس مدد ڪريو، ڇاڪاڻ ته جو هن ڪيترن ئي ماڻهن جي ۽ خود منهنجي به مدد ڪئي آهي.

(۳) منهنجا سلام پرسڪلا ۽ اڪولا جن کي ڏجو، جن مون سان گڏ عيسيٰ مسيح جي خدمت ڪئي آهي، (۴) ۽ جيڪي منهنجي حياتيءَ لاءِ پنهنجا سر به ڏيڻ لاءِ تيار هئا، تن جو نه رڳو آءُ پر غير قومن جون سڀ ڪليسيائون به ٿورائون آهن. (۵) جيڪا ڪليسيا سندن گهر ۾ آهي، تنهن کي به سلام ڏجو. منهنجي پياري دوست اپينٽس کي سلام چئجو، جيڪو ايشيا جي علائقي ۾ پهريون شخص آهي جنهن مسيح تي ايمان آندو هو.

(۶) مريم کي منهنجا سلام ڏجو، جنهن اوهان جي لاءِ گهڻي محنت ڪئي آهي. (۷) منهنجي قوم وارن اندرنيڪس ۽ يونياس کي سلام ڏجو، جيڪي مون سان گڏ جيل ۾ هئا ۽ جيڪي رسولن ۾ مشهور آهن ۽ مون کان اڳي مسيحي ٿيا هئا.

⑧ امپلياطس کي منهنجا سلام ڏجوم جيڪو مسيح جي معرفت منهنجو پيارو دوست آهي. ⑨ اربانس کي منهنجا سلام ڏجوم جيڪو مسيح جي خدمت ۾ مون سان گڏ آهي ۽ منهنجي پياري دوست استاخس کي به سلام ڏجو. ⑩ ايليس کي سلام ڏجوم جنهن جي مسيح سان وفاداري ثابت ٿي چڪي آهي. ارستبولس جي گهر جي پاتين کي به منهنجا سلام ڏجو. ⑪ منهنجي قوم واري هيروديون کي منهنجا سلام ڏجو ۽ نرڪسس جي گهر وارن مسيحي پائرن کي به منهنجا سلام ڏجو.

⑫ تروفينا ۽ تروفوسام جيڪي خداوند جي خدمت ۾ محنت ڪن ٿيون تن کي منهنجا سلام ڏجو. پياري پرسس کي به منهنجا سلام ڏجو جنهن خداوند لاءِ ڏاڍو ڪم ڪيو آهي. ⑬ روفس، جيڪو خداوند جو چونڊيل خادم آهي تنهن کي سلام ڏجو ۽ سندس ماءُ کي به منهنجا سلام ڏجو جنهن مون کي پنهنجو پٽ ڪري پائيو. ⑭ اسڪرتس، فلگون، هرميس، پترباس، هرماس ۽ ٻين مسيحي پائرن ۽ پيرن کي به منهنجا سلام ڏجو جيڪي انهن سان گڏ آهن. ⑮ فلگس، يوليام، نيريوس ۽ سندس پيٽ، المپاس ۽ انهن سڀني ايمان وارن کي به جيڪي انهن سان گڏ آهن، منهنجا سلام ڏجو.

⑯ هڪ ٻئي کي پائراڻي پيار سان ملي سلام چئجو. مسيح جون سڀ ڪليسيائون اوهان کي سلام ڏين ٿيون.

آخري نصيحتون

⑰ هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته جيڪا تعليم اوهان کي ملي آهي تنهن جي خلاف جيڪي ڏڦيڙ وجهن ٿا ۽ ماڻهن کي گمراهه ڪن ٿا، تن کي نظر ۾ رکجو ۽ کانئن پري رهجو. ⑱ چالاڪ جو جيڪي اهڙا ڪم ڪن ٿا سي خداوند جي خدمت نه ٿا ڪن، پر پنهنجي پيٽ جي پوڄا ٿا ڪن ۽ پنهنجي سڻي ۽ مٺي زبان سان اهو جهن جون دليون ٿا ٺڳين. ⑲ مسيح سان اوهان جي وفاداري سڀني ماڻهن کي معلوم ٿي ويئي آهي، تنهنڪري آءُ اوهان مان ڏاڍو خوش آهيان. پر منهنجي اها به

خواهش آهي ته اوهين نڪ ڪمن ۾ سياڻا ۽ خراب ڪمن ۾ اوجھه ٿي رهو. (۲۰) ته پوءِ خدام جيڪو اطمينان ڏيڻ وارو آهي سو شيطان کي جلد ئي اوهان جي پيرن هيٺ لتاڙي ڇڏيندو. اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل شل اوهان سڀني تي هجي.

(۲۱) مون سان گڏ خدمت ڪندڙ ٽيمٿيس ۽ منهنجي قوم وارا لوڪيس ۽ ياسون ۽ سوسپطرس اوهان کي سلام ٿا چون.

(۲۲) آءُ ٽرتيس ۽ جيڪو خط جو لڪندڙ آهيان ۽ سو به خداوند جي معرفت اوهان کي سلام ٿو ڏيان.

(۲۳) منهنجو ۽ ساري ڪليسيا جو مهماندار گيس به اوهان کي سلام ٿو چوي. شهر جو خزانچي راستس ۽ اسان جو ڀاءُ ڪوارٽس به اوهان کي سلام چئي رهيا آهن. (۲۴) اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل شل اوهان سڀني تي هجي - آمين.

آخري دعا

(۲۵-۲۶) جيڪو راز گهڻي وقت کان وٺي گجهو رکيو ويو هو، سو هاڻي ابدي خدا جي حڪم موجب نبين جي صحيفن جي وسيلي سڀني قومن تي پڌرو ڪيو ويو آهي، انهيءَ لاءِ ته هو ايمان جا تابعدار ٿين. عيسيٰ مسيح جي جنهن خوشخبريءَ بابت آءُ منادي ٿو ڪريان تنهن ۾ انهيءَ راز جي ظاهر ٿيڻ موجب شل خدا اوهان کي ايمان ۾ مضبوط ڪري. (۲۷) انهيءَ واحد ۽ داناءُ خدا جو جلوه عيسيٰ مسيح جي وسيلي شل هميشه تائين ٿيندو رهي. آمين.

۱. ڪرنتين

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

تعارف

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو هي پهريون خط انهيءَ لاءِ لکيو ويو هو ته پولس رسول جيڪا ڪليسيا ڪرنتس شهر ۾ قائم ڪئي هئي تنهن ۾ مسيح جا هئڻ ڪري سندن نئين زندگيءَ ۽ ايمان متعلق پيدا ٿي پيل مسئلن کي سلجهايو وڃي. ان وقت ڪرنتس هڪ وڏو يوناني شهر هو ۽ رومي صوبي اخيا جي گاديءَ جو هنڌ هو. اهو هنڌ پنهنجي وڌندڙ واپار ۽ فخر واري ثقافت ۾ جاءِ بجاءِ ڦهليل بدڪاريءَ ۽ مختلف مذهبن جي ڪري مشهور هو. پولس رسول کي خاص ڳڻتيون هنن مسئلن جون آهن، جهڙوڪ: ڪليسيا ۾ ڌڙابندي ۽ منجهس ڪي بدڪاريءَ جا واقعا، شاديءَ متعلق مسئلا، ضمير متعلق ڳالهائون، ڪليسيا جو انتظام، پاڪ روح جي نعمتن ۽ مسيح جي پوئلڳن جي وري جي اٿڻ بابت مسئلا. هو گهري نظر وجهندي ڏيکاري ٿو ته نئين زندگيءَ جي خوشخبري ڪيئن انهن مسئلن سان منهن ڏئي ٿي. تيرهون باب، جيڪو محبت کي خدا جي بهترين نعمتن مان پهرين نعمت طور پيش ڪري ٿو، سو هن پاڪ خط ۾ تمام گهڻو ڄاڻل پيغام آهي.

سڀڻا

۹-۱:۱	تعارف
۲۱:۴-۱۰:۱	ڪليسيا ۾ ڌڙابندي
۴۰:۴-۱:۵	جنسي اخلاقيات ۽ خانداني زندگي
۱:۱۱-۱:۸	مسيح جا پوئلڳ ۽ بي دين

۴۰:۱۴-۲:۱۱

ڪليسيائي زندگي ۽ عبادت

عيسيٰ مسيح جو ۽ مٿس ايمان آڻيندڙن جو وري جي

۵۸-۱:۱۵

اٿڻ

۴-۱:۱۶

يروشللم جي ڪليسيا لاءِ چنڊو

۲۴-۵:۱۶

شخصي معاملا ۽ دعا سلام

۱. ڪرنتين

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

① هيءُ خط مون پولس ۽ اسان جي ڀاءُ سوسٽيس جي طرفان آهي. مون
 ڪي خدا جي مرضيءَ موجب عيسيٰ مسيح جو رسول ڪري چونڊيو
 ويو. ② هي ڪرنتس شهر ۾ خدا جي ڪليسيا ڏانهن موڪلجي ٿو، يعني
 انهن ماڻهن ڏانهن جيڪي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري پاڪ
 ڪيا ويا آهن ۽ خدا جا ماڻهو ڪري چونڊيا ويا آهن. هي انهن سڀني جي
 نالي پڻ لکجي ٿو جيڪي هر هنڌ خداوند عيسيٰ مسيح جو نالو وٺن ٿا
 جيڪو انهن جو ۽ اسان جو خداوند آهي.

③ شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان
 فضل ۽ سلامتي هجي.

مسيح جي وسيلي برڪتون

④ آءٌ هميشه اوهان لاءِ خدا جو شڪر ڪندو رهان ٿو، ڇاڪاڻ جو هن
 عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان تي فضل ڪيو آهي.
 ⑤ ساڻس گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهين هر طرح جي ڪلام ڪرڻ ۽ علم
 جي لحاظ کان دولتمند ٿي ويا آهيو. ⑥ تنهنڪري مسيح جي شاهدي اوهان
 ۾ قائم ٿي آهي، ⑦ ايتري تائين جو جيستائين اوهين اسان جي خداوند عيسيٰ

مسيح جي ظاهر ٿيڻ جا منتظر آهيوم اوهان ۾ ڪنهن به روحاني نعمت جي ڪمي ڪانه ٿيندي. ⑧ خدا اوهان کي پڇاڙي تائين قائم به رکندوم انهيءَ لاءِ ته جيئن اوهين اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي ڏينهن بي عيب هجو. ⑨ خدا سچو آهي، جنهن پنهنجي فرزندم اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي صحبت لاءِ اوهان کي چونڊيو آهي.

پائرن ۾ اڻ بڻت

⑩ اي پائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي نالي منت ٿو ڪريان ته اوهين سڀئي پاڻ ۾ يڪراءِ ٿيؤ ته جيئن اوهان ۾ ڪابه اڻ بڻت پيدا نه ٿئي. اوهين يڪدل ۽ يڪراءِ ٿي پاڻ ۾ مڪمل ٻڌي ڪريو. ⑪ جڏهن ته ڪلويءَ جي گهر وارن مون کي ٻڌايو آهي ته اوهان پائرن ۽ پيرون جا هڪ ٻئي سان ڪافي جهيڙا جهيڙا آهن. ⑫ منهنجي چوڻ جو مطلب هي آهي ته اوهان مان ڪو چوي ٿو ته ”آءُ پولس جو آهيان،“ ڪو چوي ٿو ته ”آءُ ايلوس جو آهيان،“ ڪو چوي ٿو ته ”آءُ پطرس جو آهيان“ ۽ ڪو چوي ٿو ته ”آءُ مسيح جو آهيان.“ ⑬ مسيح ورهائجي ويو آهي ڇا؟ ڇا پولس کي اوهان جي لاءِ صليب تي چاڙهي ماريو ويو؟ يا اوهان پولس جي نالي تي ٻيٽسما ورتي هئي ڇا؟

⑭ آءُ خدا جو شڪر ٿو ڪريان ته مون اوهان مان سواءِ ڪرسپس ۽ گيس جي ٻئي ڪنهن کي به ٻيٽسما نه ڏني آهي. ⑮ سو ڪوبه چئي نه ٿو سگهي ته کيس منهنجي نالي تي ٻيٽسما ڏني ويئي هئي. ⑯ هاڻ مون استفسار ۽ سندس گهراڻي کي به ٻيٽسما ڏني آهي. پر انهن کان سواءِ مون کي نه ٿو سڄهي ته ڪنهن ٻئي کي ٻيٽسما ڏني اٿم. ⑰ ڇا لاءِ جو مسيح مون کي ٻيٽسما ڏيڻ لاءِ نه پر خوشخبري ٻڌائڻ لاءِ موڪليو آهي ۽ اها به ڏاهپ جي لفظن سان نه. متان مسيح جو صليب تي چڙهي جان ڏيڻ بي اثر ٿئي.

مسيح، خدا جي قدرت ۽ ڏاهپ

⑱ سو جيڪي برباد ٿي رهيا آهن، تن لاءِ صليب جو پيغام بي وقوفي

آهي. پر اسين جيڪي چوڻڪارو حاصل ڪري رهيا آهيون، تن لاءِ اهو خدا جي قدرت آهي. ①۹ ڇالاءِ جو لکيل آهي ته ”آءُ ڏاهن جي ڏاهپ بيمڪار ڪندس ۽ عالمن جو علم رد ڪندس.“

②۰ ڪٿي آهن ڏاهتا؟ ڪٿي آهن شريعت جا عالم؟ ڪٿي آهن هن زماني جا بحث ڪندڙ؟ ڇا خدا نه ڏيکاريو آهي ته جهان جي ڏاهپ بي وقوفي آهي؟ ②۱ ڇالاءِ جو خدا پنهنجي ڏاهپ سان ماڻهن لاءِ اهو ناممڪن بڻائي ڇڏيو ته هو پنهنجي ذاتي ڏاهپ سان کيس سڃاڻين. تنهنڪري خدا جي مرضي ٿي ته هو انهن کي بچائي جيڪي اسان جي پيغام تي ايمان آڻين، جيتوڻيڪ اهو پيغام دنيا جي نظر ۾ بي وقوفي آهي. ②۲ يهودي ته ثابتيءَ لاءِ معجزا گهرندا آهن ۽ يونان وارا ڏاهپ جا گولائو هوندا آهن. ②۳ پر اسين مسيح جو پيغام ٿا ڏيون، جنهن کي صليب تي چاڙهيو ويو، جيڪو يهودين جي نظر ۾ ڪراهن جهڙو ۽ غير قومن جي نظر ۾ بي وقوفي آهي. ②۴ پر جيڪي خدا جا چونڊيل آهن، توڙي جو يهودي هجن يا يوناني، تن لاءِ مسيح خدا جي قدرت ۽ خدا جي ڏاهپ آهي. ②۵ ڇالاءِ جو جيڪا خدا جي بي وقوفي پائنجي ٿي، سا ماڻهن جي ڏاهپ کان وڌيڪ آهي ۽ جيڪا خدا جي ڪمزوري ليکجي ٿي، سا ماڻهن جي طاقت کان وڌيڪ آهي.

②۶ هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! ياد ڪريو ته انهيءَ وقت اوهين ڇا هئا، جڏهن خدا اوهان کي چونڊيو. ماڻهن جي نظر ۾ ته اوهان مان ٿورا ڏاهتا ٿورا طاقتور ۽ ٿورا اميرزادا هئا. ②۷ پر جهان جنهن کي بي وقوفي سمجهي ٿو خدا تنهن کي چونڊيو، ته جيئن ڏاهن کي شرمندو ڪري ۽ جهان جنهن کي ڪمزوري سمجهي ٿو خدا تنهن کي چونڊيو، ته جيئن طاقتورن کي شرمندو ڪري. ②۸ خدا انهن کي چونڊيو جن کي جهان خسيس، حقير ۽ ڪجهه به نه ٿو سمجهي، انهيءَ لاءِ ته خدا انهيءَ کي ناس ڪري جنهن کي ماڻهو ڪا شيءِ سمجهن ٿا. ②۹ مطلب ته ڪوبه انسان خدا جي اڳيان فخر نه ڪري. ③۰ پر خدا اوهان کي عيسيٰ مسيح سان گڏي هڪ ڪري ڇڏيو.

آهي ۽ هن کيس اسان لاءِ حڪمت يعني سچائي ۽ پاڪائي ۽ چوٽڪارو
 بڻايو آهي. (۳۱) تنهنڪري لکيل آهي ته
 ”جيڪو فخر ڪرڻ چاهي ٿو
 سو خداوند تي فخر ڪري.“

مسيح ۽ سندس صليب

۱ جڏهن آءُ اوهان پائرن ۽ پينرن وٽ آيو هوس ته مون خدا جي پيغام
 ۲ جي تبليغ وڌڻ لفظن ۽ ڏاهپ کان سواءِ ڪئي هئي. (۲) چالاڪيءَ جو
 مون پڪو ارادو ڪيو هو ته جڏهن اوهان وٽ رهان ته عيسيٰ مسيح ۽
 سندس صليب تي چڙهڻ کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه ڄاڻان. (۳) آءُ اوهان وٽ
 ڪمزوريءَ خوف ۽ ڏاڍي ڏڪڻيءَ جي حالت ۾ رهيس. (۴) منهنجي تقرير ۽
 تبليغ ۾ ڏاهپ جي دلفريب لفظن سان نه پر پاڪ روح جي قدرت سان يقين
 ڪرڻ جهڙيون ثابت ٿي ويون. (۵) انهيءَ لاءِ ته جيئن اوهان جو ايمان ماڻهن
 جي ڏاهپ تي نه پر خدا جي قدرت تي قائم هجي.

خدا جي ڏاهپ

۶ تنهن هوندي به ڪامل ايمان وارن ماڻهن منجهه اسين ڏاهپ جون
 ڳالهيون ٿا ڪريون پر نه هن زماني جي ڏاهپ جون ۽ نڪي هن زماني جي
 حاڪمن جي ڏاهپ جون، جيڪي ناس ٿي رهيا آهن. (۷) بلڪه اسين خدا
 جي گجهي ڏاهپ جيڪا دنيا کان لڪل آهي، سا بيان ڪري رهيا آهيون.
 جيڪا خدا هن زماني جي شروعات کان اڳيئي اسان جي شان شوڪت
 لاءِ مقرر ڪري ڇڏي آهي. (۸) انهيءَ ڏاهپ کي هن زماني جي حاڪمن
 نه سمجهيو. جيڪڏهن اهي سمجهن ها ته جيڪر خداوند ذوالجلال کي
 ڪڏهن به صليب تي ڪين چاڙهين ها. (۹) پر جيئن لکيل آهي ته
 ”جيڪا شيءِ ڪنهن به اک نه ڏٺي آهي،

ڪنهن به ڪن نه ٻڌي آهي
 ۽ ڪنهن به دماغ نه سوچي آهي،

سا خدا پنهنجي پيار ڪندڙن لاءِ
تيار ڪئي آهي.

⑩ اها اسان تي خدا پنهنجي پاڪ روح جي وسيلي ظاهر ڪئي آهي،
چالاءِ جو پاڪ روح سڀني ڳالهين کي، بلڪ خدا جي ڳجهين ڳالهين کي
به پرکي ٿو وٺي. ⑪ ماڻهو جا خيال سندس روح کان سواءِ ٻيو ڪوبه نه ٿو
سمجهي سگهي. ساڳيءَ طرح خدا جا خيال سندس پاڪ روح کان سواءِ
ٻيو ڪوبه نه ٿو سمجهي سگهي. ⑫ اسان کي دنياوي روح نه، بلڪ خدا
جي طرفان پاڪ روح مليل آهي، انهيءَ لاءِ ته جيئن اسين خدا جي بخشيل
نعمتن کي سمجهي سگهون. ⑬ اسين اهي ڳالهيون ماڻهن جي ڏاهپ جي
سيڪاريل لفظن ۾ نه، پر پاڪ روح جي سيڪاريل لفظن ۾ بيان ٿا ڪريون.
اهڙيءَ طرح اسين روحاني ڳالهيون روحاني لفظن سان ئي سمجهايون ٿا.
⑭ پر جنهن ماڻهو کي پاڪ روح مليل نه آهي، سو خدا جي پاڪ روح
کان مليل ڳالهيون قبول نه ڪندو، چالاءِ جو اهي هن لاءِ بي وقوفي آهن. هو
انهن کي سمجهي نه سگهندو، ڇاڪاڻ ته اهي روحاني طرح پرکيون وينديون
آهن. ⑮ روحاني ماڻهو سڀني ڳالهين کي پرکي ٿو سگهي، پر خود انهيءَ کي
ڪوبه پرکي نه ٿو سگهي. ⑯ جيئن لکيل آهي ته
”ڪير خداوند جي سمجهه کي ڄاڻي ٿو
جو کيس صلاح ڏئي؟“

پر اسان کي ته مسيح جي سمجهه مليل آهي.

خدا جا خدمتگار

① اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان سان روحاني ماڻهن وانگر نه ڳالهائي
سگهيس پر دنياوي ماڻهن وانگر يعني مسيح سان گڏجي هڪ ئي
ننڍڙن ٻارن وانگر ڳالهائي سگهيس. ② مون اوهان کي کير پياريو پر کاتو
نه ڪارايو، چالاءِ جو اڃا اوهين انهيءَ لاءِ تيار نه هئا ۽ نڪي هاڻي ئي تيار
آهيو. ③ اوهين اڃا تائين دنياوي ماڻهن وانگر آهيو. جيئن ته اوهان ۾ حسد
۽ جهيڙو جهڳڙو آهي، سو اوهين جسماني نه آهيو ڇا؟ اوهين دنياوي ماڻهن

وانگر نه ٿا هلو ڇا؟ ④ جڏهن اوهان مان ڪو چوي ٿو ته ”آءٌ پولس جو آهيان“ ۽ ڪو چوي ٿو ته ”آءٌ ايلوس جو آهيان“ ته پوءِ اوهين دنياوي ماڻهن وانگر نه آهيو ڇا؟

⑤ ته پوءِ ايلوس ڪهڙي شيءِ آهي ۽ پولس ڇا آهي؟ اهي ته خدمتگار آهن، جن جي وسيلي اوهان ايمان آندو. هر ڪو اهڙيءَ طرح ڪم ڪري ٿو جهڙيءَ طرح خداوند کيس ڏنو آهي. ⑥ مون پوکيو، ايلوس پاڻي ڏنو پر وڌايو خدا. ⑦ سو نه پوکيندڙ ۽ نڪي پاڻي ڏيندڙ ڪا شيءِ آهن، پر خدا آهي جيڪو وڌائي ٿو. ⑧ پوکڻ وارو ۽ پاڻي ڏيڻ وارو ٻئي هڪجهڙا آهن. هر ڪنهن کي پنهنجي پورهئي آهر اجورو ملندو. ⑨ ڇالاءِ جو اسين خدا سان گڏ ڪم ڪندڙ آهيون ۽ اوهين خدا جي پوک ۽ خدا جي عمارت آهيو.

⑩ خدا جو فضل جيڪو هن مون کي عطا ڪيو، تنهن موجب مون هڪڙي ماهر رازي وانگر بنياد وڌو ۽ ٻيو انهيءَ تي اوساري ٿو ڪري. پر هر هڪ کي خبرداريءَ سان انهيءَ تي اوساري ڪرڻ گهرجي. ⑪ سواءِ انهيءَ اڳ وڌل بنياد جي ٻيو ڪوبه ماڻهو بنياد وجهي نه سگهندو. اهو بنياد عيسيٰ مسيح آهي. ⑫ پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو انهيءَ بنياد تي سونم چاندي، جواهرن، ڪاٺ يا ڪنڪن جي اڏاوت ڪندو، ⑬ ته سندس ڪم ظاهر ٿي پوندو، ڇالاءِ جو انهيءَ ڪم کي آخرت جو ڏينهن پڌرو ڪندو. اهو ڏينهن باهه سان ظاهر ٿيندو ۽ اها باهه هر ڪنهن جو ڪم پرکيندي ته ڪهڙي قسم جو آهي. ⑭ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهو جو انهيءَ بنياد تي اڏيل ڪم جٽاءُ ڪندو ته کيس ان جو اجورو ملندو. ⑮ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهو جو ڪم سڙي ويندو ته کيس نقصان پوندو، پر هو پاڻ سڙندي سڙندي بچي ويندو.

⑯ اوهان کي خبر نه آهي ڇا ته اوهين خدا جو گهر آهيو ۽ خدا جو روح اوهان ۾ رهي ٿو؟ ⑰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو خدا جي گهر کي برباد ڪندو ته خدا انهيءَ ماڻهو کي برباد ڪندو، ڇالاءِ جو خدا جو گهر پاڪ

۲: ۱۲ ۱ ڪر ۱۲: ۱ ۶: ۲ رس ۱۸: ۴-۱۱ م ۲۴-۲۸ ۲: ۱۶ ۱ ڪر ۶: ۱۹ م

آهي ۽ اهو گهر اوهين ئي آهيو.

⑱ ڪوبه ماڻهو پاڻ کي نه ٺڳي. جيڪڏهن اوهان منجهان ڪو ماڻهو پائين ته هن زماني جي لحاظ کان ڏاهو ليڪجان، ته پوءِ کيس بي وقوف بڻجڻ گهرجي ته جيئن هو ڏاهو ٿي پوي. ⑲ ڇالاءِ جو هن جهان جي ڏاهپ خدا جي اڳيان بي وقوفي آهي. جيئن لکيل آهي ته

”خدا ڏاهن کي

سندن چالاڪي ۾ ٿو ڦاسائي.“

⑳ بي هنڌ لکيل آهي ته

”خداوند ڄاڻي ٿو ته

ڏاهن جا خيال اجايا آهن.“

㉑ تنهنڪري انسان تي ڪوبه فخر نه ڪري، ڇالاءِ جو سڀ شيون اوهان

جون آهن، ㉒ جيئن ته پولس، اپلوس، پطرس، هيءَ دنيا، هيءَ زندگي ۽ موت، حال ۽ مستقبل، اهي سڀئي اوهان جا آهن. ㉓ اوهين سڀئي مسيح جا آهيو ۽ مسيح خدا جو آهي.

مسيح جا رسول

① ماڻهن کي گهرجي ته اسان کي مسيح جا خادم سمجهن، جن ۴
کي خدا جا راز سونپيا ويا آهن، ② ۽ جن کي ڪا شيءِ سونپي ويندي آهي تن جو فرض آهي ته ايماندار رهن. ③ منهنجي لاءِ اها ڳالهه خسيس آهي جو اوهين يا ڪا ٻي انساني ڪورٽ منهنجي جاچ ڪري، جڏهن ته آءُ پاڻ پنهنجي جاچ ڪري نه ٿو سگهان، ④ ڇالاءِ جو منهنجو ضمير مون تي ڪا ملامت نه ٿو ڪري. تنهن هوندي به ان مان اهو ثابت نه آهي ته آءُ ڪو سچو بي ڏوهي آهيان. مون کي جاچڻ وارو ته خداوند ئي آهي. ⑤ تنهنڪري خداوند جي اچڻ تائين ترسو ۽ مقرر وقت کان اڳي ڪنهن به ڳالهه جو فيصلو نه ڪريو، ڇالاءِ جو اهو ئي اونداهه ۾ لڪل شيون پٿريون ڪندو ۽ ماڻهن جي دلين جون رٿون ظاهر ڪندو. تڏهن خدا جي طرفان هر ڪنهن جي پوري پوري ساراهه ٿيندي.

⑥ اي ڀائرو ۽ پيڙون! مون هنن ڳالهين ۾ اوهان جي خاطر پنهنجو ۽ اڀوس جو ذڪر مثال طور پيش ڪيو آهي، انهيءَ لاءِ ته اوهين اسان کان سڪو ته ”جيڪي ڪجهه لکيل آهي، تنهن کان ٻاهر نه وڃو.“ اوهان مان ڪو هڪڙي جي ڀروني ٻئي جي خلاف ٻڌاڪون نه هڻي. ⑦ تنهنجي ۽ ٻين جي وچ ۾ فرق ڪرڻ وارو ڪير آهي؟ ڇا توت اهڙي ڪا شيءِ آهي جيڪا توت کي انهيءَ کان نه ملي هجي؟ جيڪڏهن توت کي واقعي ملي آهي ته پوءِ فخر ڇوتو ڪرين جو ڇڻ ته توت کي ملي ئي ڪانهي؟

⑧ ها اوهين ته پهريون ئي آسودا هئا. اوهين ته اڳيئي دولتمند هئا ۽ اوهان اسان کان سواءِ بادشاهي ڪئي. ڪاش! اوهين سچ پچ بادشاهي ڪريو ها ته من اسين به اوهان سان گڏ بادشاهي ڪريون ها. ⑨ منهنجي خيال ۾ خدا اسان رسولن کي سڀ کان هيٺاهون ڪري انهن ماڻهن وانگي پيش ڪيو آهي، جن لاءِ سرعام قتل جو حڪم ملي چڪو هجي. اسين جهان ۾ فرشتن ۽ ماڻهن لاءِ هڪ تماشو بڻايا ويا آهيون. ⑩ اسين ته مسيح جي خاطر بي وقوف ٿا سڏجون، پر اوهين مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري سڀاڻا ٿا ليڪجو. اسين هيٺا پر اوهين طاقتور، اوهين عزت وارا پر اسين بي عزت ٿا ليڪجون. ⑪ اسين اڄ تائين بڪيام اڃيا ۽ اگهاڙا آهيون، در در ڌڪا کائيندا ٿا وتون ۽ رهڻ جي لاءِ ڪا جاءِ ڪانه اٿون. ⑫ اسين پنهنجن هٿن سان پورهيو ڪيو پيا هجئون. جڏهن ماڻهو اسان تي لعنتون ٿا وجهن ته اسين کين دعائون ٿا ڪريون. جڏهن هو اسان کي ستائين ٿا ته اسين صبر سان ٿا سهون. ⑬ جڏهن هو اسان جي گلا ڪن ٿا ته اسين سندن نيڪي ٿا ڪريون. اسين هن وقت تائين جهان جو گند ڪچرو ۽ سڀني شين جو ٻهريو ليڪجون.

⑭ آءٌ هي ڳالهين اوهان کي شرمسار ڪرڻ خاطر نه ٿو لکان، بلڪ پنهنجا پيارا ٻار سمجهي اوهان کي نصيحت ٿو ڪريان. ⑮ جيتوڻيڪ مسيحي زندگيءَ ۾ اوهان جا ڏهه هزار استاد هجن، پر اوهان جو پيءُ ته رڳو هڪڙو ئي آهي. ڇالاءِ جو خوشخبري جي وسيلي آءٌ ئي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان جو پيءُ ٿيس. ⑯ تنهنڪري آءٌ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته اوهين به مون جهڙي هلت ڪريو. ⑰ انهيءَ سبب ڪري آءٌ

تيمٿيس کي اوهان ڏانهن موڪلي رهيو آهيان. هو خداوند جو هئڻ ڪري منهنجو پيارو ۽ وفادار فرزند آهي. هو منهنجا اهي طريقا جيڪي مسيح جو هجڻ ڪري منهنجي زندگيءَ ۾ آهن، اوهان کي ياد ڏياريندو، جهڙيءَ طرح آءٌ هرهند هر ڪليسيا ۾ تعليم ڏيان ٿو.

- ⑱ اوهان مان ڪن ٻٽاڪون هنيون آهن، ڇڻ ته آءٌ اوهان وٽ ايندس ئي ڪونه. ⑲ پر جي خداوند گهريو ته آءٌ جلدي اوهان وٽ ايندس ۽ جيڪي ٻٽاڪي آهن، تن جي ڳالهين جي نه پر سندن طاقت جي خبر لهندس. ⑳ چالاڪو خدا جي بادشاهت ڳالهين تي نه پر طاقت تي مدار رکي ٿي. ㉑ اوهان جي ڪهڙي مرضي آهي ته آءٌ اوهان وٽ ڏنڊي سان اچان يا پيار ۽ نمائائڻ جي روح سان؟

ڪليسيا ۾ زناڪاري

① ايتري قدر به ٻڌڻ ۾ ٿو اچي ته اوهان ۾ زناڪاري آهي ۽ زناڪاري ۵ به اهڙي جيڪا غير قومن ۾ به ڪانهي، بلڪ اوهان مان ته هڪڙو پنهنجي پيءُ جي زال ويهاريو ويٺو آهي. ② جنهن اهڙو ڪم ڪيو آهي تنهن کي پنهنجي ٽولي مان اوهان کي ڪڍي ڇڏڻ گهربو هو. پر اوهين ته انهيءَ تي افسوس ڪرڻ بدران اٿلندو ٻٽاڪون ٿا هڻو. ③ جيتوڻيڪ منهنجو جسم اوهان وٽ حاضر نه آهي پر منهنجو روح حاضر آهي. سو مون ڇڻ ته پنهنجي موجودگيءَ ۾ اڳ ئي اهڙي ڪم ڪرڻ واري لاءِ فتويٰ ڏئي ڇڏي آهي. ④ اها فتويٰ هيءَ آهي ته اوهين منهنجي روح سان گڏجي اسان جي خداوند عيسيٰ جي نالي ۾ سندس قدرت سان ⑤ اهڙي شخص جي جسماني خواهشن کي برباد ڪرڻ لاءِ کيس شيطان جي حوالي ڪري ڇڏيو ته جيئن سندس روح خداوند جي ڏينهن بچي وڃي.

⑥ اوهان جو فخر ڪرڻ سٺو نه آهي. اها خبر نه اٿو ڇا ته ٿورڙو ئي خميرو ساري ڳوهيل اٿي کي ڦٽائي ڇڏيندو آهي. ⑦ پراڻو خميرو ڪڍي ڇڏيو ته جيئن نج اٿو بڻجي پٽو. سچ پچ ته اوهين بي خميرا آهيو، چالاڪو اسان جي عيد فصح جو گهٽو يعني مسيح قربان ٿي ويو آهي. ⑧ تنهنڪري اچو ته

عيد ڪريون، پر نه پراڻي خميري يعني برائي ۽ شرارت جي خميري سان، بلڪ صاف دليءَ ۽ سچائيءَ جي بي خميري مانيءَ سان.

⑨ مون پنهنجي خط ۾ اوهان ڏانهن لکيو هو ته زناڪارن سان صحبت نه رکجو. ⑩ منهنجو مطلب اهو نه آهي ته اوهين هن جهان جي زناڪارن، لالچين، دغاوازن ۽ بت پرستن سان لاڳاپا ئي لاهي ڇڏيو، ڇاڪاڻ ته ائين ڪرڻ سان اوهان کي ضرور هن جهان مان نڪري وڃڻو پوندو. ⑪ دراصل مون اوهان ڏانهن اهو لکيو هو ته جيڪڏهن ڪو ايمان آڻيندڙ سڏائي پر هجي زناڪار يا لالچي يا بت پرست يا گاريل، يا شرابي يا دغاوار، ته انهيءَ سان صحبت نه رکجو بلڪ اهڙي سان گڏ ڪاڌو به نه ڪائجو. ⑫ جيڪي ڌاريا آهن تن تي فتويٰ ڏيڻ سان منهنجو ڪهڙو واسطو؟ پر اوهين رڳو پنهنجن مان بچڙائي ڪندڙ تي فتويٰ ڏيو. ⑬ ڇاڪاڻ ته ڌارين تي خدا پاڻ فتويٰ ڏيندو. پر ”اوهين پنهنجي ٽولي مان انهيءَ بچڙي ماڻهوءَ کي ڪڍي ڇڏيو.“ جيئن پاڪ لکت ۾ آهي.

هڪ ٻئي تي ڪيس ڪرڻ

① اوهان مان ڪنهن کي ايتري جرئت آهي ڇا جو ڪنهن ٻئي پيءُ سان ڪو معاملو هجيس ته فيصلو لاءِ ايمان وارن وٽ نه پر بي دينن وٽ وڃي؟ ② ڇا اوهان کي خبر نه آهي ته خدا جي قوم دنيا جو انصاف ڪندي؟ جيڪڏهن دنيا جو انصاف اوهان جي هٿان ٿيو آهي، ته پوءِ خسيس معاملن جي فيصلن جا به اوهين لائق نه آهيو ڇا؟ ③ ڇا اوهين ايترو نه ٿا ڄاڻو ته اسين ملائڪن جو انصاف ڪنداسين؟ ته پوءِ هن دنيا جا معاملو ڇو نه فيصل ڪريون؟ ④ تنهنڪري جيڪڏهن اوهان کي فيصلو ڪرائڻ لاءِ دنيا جا معاملو آهن ته انهن فيصلن لاءِ اوهين اهڙن ججن وٽ ڇو ٿا وڃو جيڪي اوهان جي ڪليسيا جا ئي نه آهن؟ ⑤ آءُ چوان ٿو ته اوهان کي شرم اچڻ گهرجي. ڇا اوهان ۾ ڪوبه اهڙو سياڻو ڪونهي جيڪو اوهان ايمان وارن جا پاڻ ۾ معاملو نبيري؟ ⑥ پر اٿلندو ايمان وارو ايمان واري تي ڪيس ٿو ڪري سو به بي دينن وٽ.

④ حقيقت ۾ اها اوهان جي وڏي شڪست آهي جو اوهين هڪٻئي تي کيس ٿا ڪريو. ظلم سهڻ ڇو نه ٿا بهتر سمجهو؟ ڦرجي وڃڻ ڇو نه ٿا قبول ڪريو؟ ⑧ بلڪ اوهين ته خود ئي ظلم ڪريو ٿا ۽ ڦريو ٿا سو به پنهنجن ڀائرن ۽ پيڙن کي.

⑨ اوهان کي خبر نه آهي ڇا ته بدڪار خدا جي بادشاهت ۾ داخل نه ٿيندا؟ سو ننگجي نه وڃو ڇا ڇا ڇا نه حرامڪارم نڪي بت پرست نڪي زناڪارم نڪي بدفعلي ڪرائيندڙم نڪي لونڊي باز ⑩ نڪي چورم نڪي لالچي، نڪي شرابي، نڪي گاريل ۽ نڪي دغاباز خدا جي بادشاهت ۾ داخل ٿيندا. ⑪ اوهان مان ڪي اهڙا ئي هئا. پر اوهين گناهن کان ڌوڃي ويا. اوهين پاڪ ڪيا ويا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي نالي ۽ اسان جي خدا جي پاڪ روح جي وسيلي خدا ڏانهن سڄار بڻايا ويا.

اوهان جو بدن خدا جي جلوي لاءِ

⑫ اوهان مان ڪو سمجهي ته ”سڀ شيون منهنجي لاءِ جائز آهن.“ نڪ ٿيڪ آهي، پر هر ڪا شيءِ اوهان لاءِ فاعدي واري نه آهي. جيڪڏهن آءُ به چوان ته ’سڀ شيون منهنجي لاءِ جائز آهن‘ ته به آءُ ڪنهن به شيءِ جو غلام ڪين ٿيندس. ⑬ ڪو ٻيو چوي ته ”ڪاڌو پيٽ لاءِ آهي ۽ پيٽ ڪاڌي لاءِ.“ سو به نڪ آهي، پر خدا ٻنهي کي ناس ڪري ڇڏيندو. بدن زناڪاريءَ لاءِ نه آهي، بلڪ خداوند جي خدمت لاءِ آهي ۽ خداوند پاڻ ئي بدن جي حفاظت ڪندو. ⑭ جهڙيءَ طرح خدام جنهن خداوند عيسيٰ کي جيئرو ڪري اٿاريو سو اسان کي به تهڙيءَ طرح پنهنجي قدرت سان جيئرو ڪري اٿاريندو. ⑮ ڇا پوءِ به اوهين نه ٿا سمجهو ته اوهان جا بدن مسيح جا عضوا آهن؟ تڏهن ڇا پلا آءُ مسيح جي عضون کي ڪنهن ڪجريءَ جي بدن جا عضوا بڻجڻ ڏيان؟ نه هرگز نه. ⑯ ڇا اوهين ايترو به نه ٿا ڄاڻو ته جيڪو ڪجريءَ سان ملي ٿو سو انهيءَ سان گڏجي هڪ بدن ٿي پوي ٿو؟ ڇا ڇا ڇو لکيل آهي ته ”اهي ٻئي گڏجي هڪ جسم ٿي پوندا.“ ⑰ پر جيڪو خداوند سان ملي ٿو سو ساڻس روحاني طرح گڏجي هڪ ٿي وڃي ٿو.

⑱ سو زناڪاريءَ کان بچو. ٻيو هر گناهه جيڪو ماڻهو ڪري ٿو سو بدن کان ٻاهر آهي، پر جيڪو زنا ڪري ٿو سو پاڻ پنهنجي بدن جو گناهه ٿو ڪري. ⑲ اوهان کي خبر نه آهي ڇا ته اوهان جو بدن انهيءَ پاڪ روح جو گهر آهي، جيڪو اوهان ۾ رهي ٿو ۽ اهو اوهان کي خدا کان عطا ٿيل آهي؟ سو اوهان کي پاڻ تي اختيار نه آهي. ⑳ چالاءِ جو اوهين ٺلهه ورتل آهيو. تنهنڪري اوهين پنهنجي بدن سان خدا جو جلوو ظاهر ڪريو.

شاديءَ بابت

① هاڻي جن ڳالهين بابت اوهان لکي پڇيو آهي، تن مان هڪڙي هيءَ آهي ته 'مرد لاءِ چڱو آهي ته عورت کي هٿ به نه لائي'. ② پر ٻڌو جيئن ته زناڪاري گهڻي آهي، سو بلاشڪ هر ڪنهن مرد کي پنهنجي زال هجي ۽ هر ڪنهن زال کي پنهنجو مڙس هجي. ③ هر مڙس کي پنهنجي زال جو حق ادا ڪرڻ گهرجي ۽ ساڳيءَ طرح هر ڪنهن زال کي پنهنجي مڙس جو. ④ زال پنهنجي جسم جي مالڪياڻي نه آهي پر سندس مڙس ۽ ساڳيءَ طرح مڙس به پنهنجي جسم جو مالڪ نه آهي پر سندس زال. ⑤ اوهين هڪ ٻئي کي حق ادائين کان محروم نه ڪريو، پر پلي ٿوري وقت لاءِ هڪ ٻئي جي رضامنديءَ سان ائين ڪريو ته جيئن اوهان کي دعا گهرڻ لاءِ وقت ملي. پوءِ وري پاڻ ۾ ملو. متان پرهيزگاريءَ جي گهٽتائيءَ سبب شيطان اوهان کي برغلائي. ⑥ انهيءَ ڳالهه جي آءُ اجازت ڏيان ٿو پر حڪم نه ٿو ڪريان. ⑦ تنهن هوندي به منهنجي اها خواهش آهي ته سڀ ماڻهو مون وانگر هجن. پر هر ڪنهن ماڻهو کي خدا کان پنهنجي پنهنجي ذات مليل آهي، ڪنهن کي ڪهڙي ته ڪنهن کي ڪهڙي.

⑧ پر الڻ پڙيلن ۽ رنزالن کي منهنجو چوڻ آهي ته انهن لاءِ اهو سنو ٿيندو ته جيئن آءُ ٿو رهان ٿين هو به رهن. ⑨ پر جيڪڏهن ماڻهو پاڻ تي ضابطو رکي نه ٿا سگهن ته پلي پڙجن، چالاءِ جو شهوت ۾ سڙڻ کان پڙجن بهتر آهي.

⑩ باقي جيڪي پريٽيل آهن تن کي آءُ نه پر خداوند حڪم ٿو ڏئي ته زال پنهنجي مڙس کان جدا نه ٿئي. ⑪ پر جيڪڏهن هو کڻي جدا ٿئي ٿي ته وري ٻي شادي نه ڪري بلڪ پنهنجي مڙس سان پرچي وڃي ۽ مڙس به پنهنجي زال کي طلاق نه ڏئي.

⑫ باقي هنن لاءِ خداوند جو نه بلڪ منهنجو چوڻ آهي ته جيڪڏهن ڪنهن ڀاءُ جي زال ايمان نه آڻيندڙ هجي ۽ اها ساڻس گڏ رهڻ ۾ راضي هجي ته هن کي اها ڇڏڻ نه گهرجي. ⑬ يا جيڪڏهن ڪنهن زال جو مڙس ايمان نه آڻيندڙ هجي ۽ اهو ساڻس گڏ رهڻ ۾ راضي هجي ته هن کي اهو ڇڏڻ نه گهرجي. ⑭ ڇا لاءِ جو ديندار زال جي ڪري ٻي دين مڙس پاڪ ٿئي ٿو ۽ ديندار مڙس جي ڪري ٻي دين زال پاڪ ٿئي ٿي، نه ته جيڪر اوهان جا ٻار پليت هجن هاڻي پر هاڻي اهي پاڪ آهن.

⑮ انهيءَ هوندي به جيڪڏهن غير مذهب وارو مڙس جدا ٿيڻ گهري ته ڀلي جدا ٿئي. اهڙين حالتن ۾ ديندار مڙس يا زال ٻڌل نه آهي. پر خدا اسان کي صلح سان رهڻ لاءِ سڏيو آهي. ⑯ ڇا لاءِ جو اي زال! تو کي ڪهڙي خبر ته شايد تون پنهنجي مڙس کي چوٽڪارو ڏيارين؟ يا اي مڙس! تو کي ڪهڙي خبر ته شايد تون پنهنجي زال کي چوٽڪارو ڏيارين؟

خدا جي مقرر ڪيل حياتي

⑰ پر جيئن خداوند هر هڪ کي زندگيءَ جي نعمت عطا ڪئي آهي ۽ جهڙيءَ طرح خدا کيس چونڊيو آهي، تهڙيءَ طرح هو زندگي گذاري. اهو حڪم آءُ سڀني ڪليسيائن جي لاءِ ٿو ڏيان. ⑱ جيڪڏهن خدا ڪنهن کي طهريل ئي چونڊيو آهي ته هو طهر جا نشان نه لڪائي. پر جيڪڏهن خدا ڪنهن کي اڻ طهريل چونڊيو آهي ته هو طهر نه ڪرائي. ⑲ طهر ڪرائڻ يا نه ڪرائڻ ڪجهه به نه آهي، پر خدا جي حڪمن تي هلڻ ئي سڀ ڪجهه آهي. ⑳ جنهن کي خدا جهڙيءَ حالت ۾ سڏيو آهي، سو انهيءَ ئي حالت ۾ رهي. ㉑ جيڪڏهن خدا جي سڏڻ وقت تون غلام آهين ته فڪر نه ڪر. پر جيڪڏهن تون آزاد ٿي سگهين ٿو ته موقعو هٿان نه وڃاءِ. ㉒ تنهن هوندي

به جڏهن ڪو غلام خداوند طرفان چونڊيو ويو آهي ته هو خداوند جو آزاد ڪيل آهي. ساڳيءَ طرح جڏهن ڪو آزاد ماڻهو خداوند طرفان چونڊيو ويو آهي ته هو مسيح جو غلام آهي. (۲۳) اوهين ته ٺلهه ورتل آهيو سو ماڻهن جا غلام نه ٿيو. (۲۴) اي ڀائرو ۽ پيرون! جيڪو جنهن حالت ۾ چونڊيو ويو آهي، سو انهيءَ حالت ۾ خدا سان رهي.

ڪنوارين بابت

(۲۵) ڪنوارين بابت مون کي خداوند جو ڪوبه حڪم مليل ڪونهي، پر خدا جي رحم سان هڪ معتبر ماڻهو وانگر آءٌ پنهنجي راءِ ٿو ڏيان. (۲۶) هاڻوڪي مصيبت جي ڪري آءٌ سمجهان ٿو ته ماڻهو جهڙو آهي تهڙو ئي رهي ته چڱو. (۲۷) جيڪڏهن پريٽيل آهين ته زال کي ڇڏڻ جي ڪوشش نه ڪر ۽ جيڪڏهن الڻ پريٽيل آهين ته پريٽيل جي ڪوشش نه ڪر. (۲۸) پر جيڪڏهن تون شادي ڪندين ته ڪو ڏوهه ڪونه ڪندين ۽ جيڪڏهن ڪا ڪنواري شادي ڪندي ته اها به ڪو ڏوهه ڪونه ڪندي. پر جيڪي شادي ڪن ٿا تن کي هن زندگيءَ ۾ تڪليفون اچن ٿيون ۽ انهن کان آءٌ اوهان کي بچائڻ ٿو گهران.

(۲۹) پر اي ڀائرو ۽ پيرون! آءٌ اوهان کي هيتو ٿو چوان ته وقت تنگ ٿي چڪو آهي. هاڻي کان وٺي زالن وارا چڙن جهڙا ٿي رهن. (۳۰) روئڻ وارا ائين روئن ڇڻ ته روئن ئي نه ٿا، خوشي ڪرڻ وارا ائين خوشي ڪن ڇڻ ته خوشي ڪن ئي نه ٿا. خريد ڪرڻ وارن وٽ ڇڻ ته ڪابه ملڪيت ڪانهي. (۳۱) جيڪي دنيا جي ڪاروبار وارا آهن سي انهيءَ ۾ غلطان نه ٿين، ڇا لاءِ جو هن دنيا جو رنگ ڍنگ فنا ٿيندو ٿو وڃي.

(۳۲) منهنجي خواهش اها آهي ته جيئن اوهين فڪرن کان آزاد رهو. الڻ پريٽيل کي خداوند جي ڳالهين بابت فڪر رهي ته هو ڪهڙيءَ طرح خداوند کي راضي ڪري. (۳۳) پر پريٽيل کي دنيا جي ڳالهين جو فڪر رهي ٿو ته هو ڪيئن پنهنجي زال کي راضي ڪري، تنهنڪري هو به دليو آهي. (۳۴) الڻ پريٽيل يعني ڪنواري عورت خداوند جي ڳالهين بابت انهيءَ فڪر ۾ آهي ته هو ڪيئن جسم ۽ روح جي لحاظ کان پاڪ رهي. پر جيڪا پريٽيل آهي، تنهن کي

اهو فڪر آهي ته هو ڪيئن مڙس کي راضي ڪري. (۳۵) اهو آءُ اوهان کي اوهان جي فائدي لاءِ ٿو چوان نڪي ڦاسائڻ لاءِ، ته جيئن اوهين يڪڊلا ٿي خداوند جي خدمت ۾ مشغول رهو.

(۳۶) جيڪڏهن ڪو سمجهي ٿو ته هن پنهنجي چوڪريءَ کي ڪنوارو رکي ساڻس سٺي هلت نه ڪئي آهي ۽ هو جوانيءَ کان به موتي آهي ۽ هاڻي کيس احساس ٿئي ٿو ته انهيءَ جي شادي ٿيڻ گهرجي، تڏهن کيس اهو اختيار آهي. انهيءَ ۾ ڪوبه گناهه ڪونهي، سو پلي شادي ڪرائيس. (۳۷) جنهن ماڻهو پنهنجي دل ۾ فيصلو ڪري ڇڏيو آهي ۽ مجبور به نه آهي، بلڪ پنهنجي ارادي جو مضبوط آهي ۽ دل ۾ اهو پڪو پهم ڪيو اٿائين ته پنهنجي چوڪري ڪناري رکندس ته هو چڱو ٿو ڪري. (۳۸) اهڙيءَ طرح جيڪو پنهنجي ڪناريءَ کي پرڻائي ٿو سو چڱو ٿو ڪري ۽ جيڪو پنهنجي ڪناريءَ کي نه ٿو پرڻائي سو وڌيڪ چڱو ٿو ڪري.

(۳۹) زال ايتري وقت تائين ٻڌل آهي جيستائين سندس مڙس جيئرو آهي. پر جيڪڏهن سندس مڙس مري وڃي ٿو ته هو آزاد آهي، جنهن سان وڻيس تنهن سان پرڻجي، بشرطيڪ اهو مرد خداوند عيسيٰ مسيح جو هجي. (۴۰) منهنجي راءِ آهي ته جيڪڏهن اها نه پرڻجي ته وڌيڪ خوش رهندي ۽ آءُ سمجهان ٿو ته مون ۾ به خدا جو پاڪ روح آهي، جيڪو منهنجي هدايت ڪري ٿو.

بتن کي نذر ڪيل کاڌو

① جيڪو کاڌو بتن جي اڳيان نذر ڪجي ٿو، تنهن بابت اسين سمجهون ٿا ته ”اسان سڀني کي علم آهي.“ علم ته انسان کي مغرور ڪري ٿو، پر محبت ترقي عطا ڪري ٿي. ② جيڪڏهن ڪو ماڻهو سمجهي ٿو ته ”آءُ ڪجهه ڄاڻان ٿو“ ته هو اڃا ايترو نه ٿو ڄاڻي جيترو کيس ڄاڻڻ گهرجي. ③ پر جيڪو خدا سان پيار ٿو ڪري، تنهن کي خدا پنهنجو ڄاڻي ٿو.

④ ته پوءِ بتن تي نذر ڪيل کاڌي بابت اسان کي خبر آهي ته دنيا ۾ بتن جي ڪابه حقيقت ناهي ۽ هڪڙي خدا کان سواءِ ٻيو ڪوبه خدا ڪينهي. ⑤ جيتوڻيڪ آسمان ۽ زمين ۾ گهڻا ئي خدا سڏجن ٿا ۽ ڪيترائي

ڪوڙا خدا ۽ ڪيترائي ڪوڙا خداوند آهن، ⑥ تنهن هوندي به اسان جي لاءِ ته هڪڙو ئي خدا آهي يعني پيءُ، جنهن سڀ شيون پيدا ڪيون آهن ۽ اسين به انهيءَ جي لاءِ زنده آهيون. اسان جو خداوند به هڪڙو ئي آهي يعني عيسيٰ مسيح، جنهن جي وسيلي سڀ شيون موجود آهن ۽ اسين به انهيءَ جي وسيلي زنده آهيون.

④ پر سڀني ماڻهن کي اها ڄاڻ نه آهي، ايتري تائين جو اسان مان به ڪي اڃا تائين بت پرستيءَ جي اثر هيٺ آهن. سي هن ڪاڌي کي بتن جي ئي قربانيءَ جي حيثيت سان ڪائين ٿا. جيئن ته هو چڱيءَ طرح نيڪيءَ ۽ بديءَ ۾ تميز نه ٿا ڪري سگهن، تنهنڪري هو پليت ٿي پون ٿا. ⑧ ڪاڌو ته اسان کي خدا سان ڪين ملائيندو. جيڪڏهن نه ڪائينداسين ته ڪو نقصان نه پهچندو ۽ جيڪڏهن ڪائينداسين ته ڪو فائدو به ڪونه ٿيندو.

⑨ پر خبردار رهجو، ائين نه ٿئي جو اوهان جي هيءَ آزاديءَ ڪمزور سمجهه وارن لاءِ گمراهيءَ جو سبب بڻجي. ⑩ فرض ڪريو ته ڪو ڪمزور سمجهه وارو اوهان علم وارن مان ڪنهن کي بت خاني ۾ بتن تي چاڙهيل قربانيءَ واريون شيون ڪائيندي ڏسندوم ته هو به انهن شين کائڻ ۾ نه همتائبو ڇا؟ ⑪ مطلب ته اوهان جي علم جي ڪري ڪمزور سمجهه وارو شخص، يعني اهو ڀاءُ پيٽ برباد ٿو ٿئي جنهن جي خاطر مسيح مئو. ⑫ اهڙيءَ طرح جڏهن اوهين ڀائرن ۽ پيڙن جو گناهه ٿا ڪريو ته سندن ڪمزور ضمير کي زخمي ٿا ڪريو. ائين اوهين مسيح جو گناهه ٿا ڪريو. ⑬ سو جيڪڏهن گوشت کائڻ سان منهنجو ڪو ڀاءُ پيٽ گمراهه ٿئي ٿو ته آءُ گوشت ڪڏهن به نه کائيندس، متان پنهنجي ڀاءُ پيٽ کي گمراهه ڪريان.

رسولن جا حق

① ڇا آءُ آزاد نه آهيان؟ ڇا آءُ رسول نه آهيان؟ ڇا مون عيسيٰ کي نه ڏٺو آهي جيڪو اسان جو خداوند آهي؟ ڇا خداوند جي لاءِ اوهين منهنجي خدمت جو نتيجو نه آهيو؟ ② جيڪڏهن ڀيا مون کي رسول نه ٿا مڃين ته ڀلي نه مڃين، پر اوهان جو ته رسول آهيان. جيئن ته اوهين خداوند جا آهيو، سو اها ئي منهنجي رسالت جي ثابتي آهي.

۹

② جن کي مون تي اعتراض آهي، تن لاءِ منهنجو جواب هي آهي ته
 ④ اسان کي ڪاٺ پيئڻ جو حق نه آهي ڇا؟ ⑤ اسان جو اهو حق نه آهي ڇا
 ته پنهنجين ديندار زالن کي پاڻ سان گڏ گهمائيندا رهون، جيئن پيا رسول،
 خداوند جا پائر ۽ پطرس جن ڪن ٿا؟ ⑥ يا رڳو مون کي ۽ برنباس کي گذر
 سفر لاءِ پورهيو ڪرڻ گهرجي؟ ④ ڇا ڪڏهن ڪو پنهنجي خرچ تي فوج
 ۾ نوڪري ڪندو آهي؟ ڇا اهڙو ڪو مالهي آهي جيڪو انگورن جو باغ ته
 لڳائي ٿو، پر ان جو ميوو نه ٿو کائي؟ ڇا اهڙو ڪو ڌنار آهي جيڪو ڌڻ ته
 چاري ٿو، پر انهيءَ ڌڻ جو کير نه ٿو ڪم آڻي؟

⑧ اهي ڳالهيون آءُ انساني دستور موجب ٿو چوان. پلا شريعت به ائين نه
 ٿي چوي ڇا؟ ⑨ ڇالاءِ جو موسيٰ جي شريعت ۾ لکيل آهي ته
 ”جڏهن ڪو ڍڳو ڳالهه ۾ وهي،
 تڏهن ان جو ٻوٽ نه ٻڌ.“

ڇا پلا خدا کي رڳو ڍڳن جي ڳڻي آهي؟ ⑩ يا هو خاص اسان جي لاءِ
 ائين ٿو فرمائي؟ ها اهو اسان جي لاءِ لکيو ويو آهي، ته جيئن هاري اميد
 رکي هر ڪاهي ۽ جيڪو ان ڳاهي ٿو تنهن کي اها اميد رکڻ گهرجي ته
 کيس پوک مان حصو ملندو. ⑪ جيڪڏهن اسان اوهان ۾ روحاني شيون
 پوکيون آهن، ته پوءِ اها ڪا وڏي ڳالهه ناهي جو اوهان مان اسين مادي
 شيون لٿون. ⑫ جيڪڏهن پيا اوهان جي حق مان حصو وٺن ٿا، ته پوءِ
 اسان جو حق وڌيڪ نه آهي ڇا؟ تنهن هوندي به اسان اهو حق نه ورتو.
 اٿلندو سڀ ڪجهه سهندا رهون ٿا ته متان عيسيٰ مسيح جي خوشخبري
 ڦهلائڻ ۾ ڪا رنڊڪ وجهون.

⑬ اوهان کي خبر ڪانهي ڇا ته جيڪي هيڪل ۾ ڪم ڪرڻ وارا آهن
 سي هيڪل مان ٿا کائين ۽ جيڪي قربان ڳالهه جا خدمتگار آهن سي قربانيءَ
 مان ٿا حصو وٺن؟ ⑭ ساڳيءَ طرح خداوند حڪم ڏنو آهي ته خوشخبريءَ جي
 منادي ڪرڻ وارن کي خوشخبريءَ جي وسيلي گذران ڪرڻ گهرجي. ⑮ پر
 مون انهن مان ڪوبه حق استعمال ڪونه ڪيو آهي ۽ نڪي آءُ هي انهيءَ

۹:۹ شر ۲۵:۴، ۱:۵ ۱۸:۵ ۱۱:۹ رو ۱۵:۲ ۱۳:۹ شر ۱۱:۱۸

۱۴:۹ مت ۱۰:۱۰، لو ۱۰:۷

لاءِ لکي رهيو آهيان ته اهڙيون شيون مون کي ملن. آءُ ان کان پهريائين مرڻ بهتر سمجهان ٿو ته متان ڪو مون کان اهو فخر ڪسي وٺي. (۱۶) جيڪڏهن آءُ خوشخبري جي منادي ٿو ڪريان ته اها مون لاءِ ڪا فخر جي ڳالهه ڪانهي، ڇاڪاڻ ته ائين ڪرڻ منهنجي لاءِ تمام ضروري آهي. جيڪڏهن آءُ خوشخبري جي منادي نه ٿو ڪريان ته منهنجي حال تي افسوس آهي. (۱۷) سو جيڪڏهن آءُ پنهنجي مرضيءَ سان ائين ڪريان ته انهيءَ جو اجورو مون کي ملندو. پر جيئن ته آءُ پنهنجي مرضيءَ کان سواءِ ٿو ڪريان ته پوءِ ڇڻ ته اها هڪ ذميواري آهي جا مون کي سونپي ويئي آهي. (۱۸) ته پوءِ منهنجو اجورو اهو آهي ته جڏهن خوشخبري جي منادي ڪريان ته تڏهن اها مفت ٻڌايان ۽ خوشخبري جي ٻڌائڻ ۾ جيڪي منهنجا حق آهن سي پوريءَ طرح ڪم نه آڻيان.

(۱۹) آءُ هڪ آزاد ماڻهو آهيان ۽ ڪنهن جو به غلام نه آهيان. پر مون پاڻ کي هر ڪنهن جو غلام بڻائي ڇڏيو آهي ته جيئن گهڻي ۾ گهڻا ماڻهو هٿ ڪريان. (۲۰) يهودين لاءِ آءُ يهودين جهڙو بڻيس ته جيئن يهودين کي هٿ ڪريان. شريعت جي پابندن لاءِ آءُ شريعت جو پابند بڻيس ته جيئن شريعت جي پابندن کي هٿ ڪريان، جيتوڻيڪ آءُ پاڻ شريعت جو پابند ڪين هوس. (۲۱) غير قومون جيڪي شريعت کان سواءِ آهن، تن لاءِ آءُ انهن جهڙو بڻيس ته جيئن ڪين هٿ ڪريان، جيتوڻيڪ آءُ پاڻ خدا جي شريعت کان سواءِ ڪين هوس. اهو ائين جو آءُ مسيح جي شريعت جو پابند هوس. (۲۲) ڪمزورن لاءِ آءُ ڪمزور بڻيس ته جيئن ڪمزورن کي هٿ ڪريان. مطلب ته جيڪو جهڙو هو تنهن لاءِ آءُ تهڙو بڻيس، ته جيئن ڪنهن نه ڪنهن نموني آءُ ڪن کي بچايان. (۲۳) اهو سڀ ڪجهه آءُ خوشخبري جي خاطر ٿو ڪريان ته جيئن انهيءَ جي بخشش ۾ حصيدار ٿيان.

(۲۴) اوهان کي خبر ڪانهي ڇا ته گوءِ جي ميدان تي ڊوڙندا ته گهڻي آهن، پر انعام رڳو هڪڙي کي ئي ملندو آهي؟ اوهين به ائين ئي ڊوڙو ته جيئن انعام کٽو. (۲۵) هر ڪو پهلو ان سڀني ڳالهين ۾ پرهيز ٿو ڪري. اهي ته فاني تاج ملڻ لاءِ ائين ٿا ڪن، پر اسين غير فاني تاج لاءِ. (۲۶) تنهنڪري

آءُ بنا مقصد جي نه ٿو ڊوڙان ۽ نڪي آءُ هوا ۾ مڪون ٿو هٿان م (۲۷) بلڪ آءُ پنهنجي بدن کي ماري ڪٽي کيس پوري ضابطي ۾ ٿو رکان. ائين نه ٿئي جو ٻين کي تبليغ ڪندي آءُ پاڻ قبول نه پوان.

تواريخ مان سبق

۱ اي پائرو ۽ پيرون! آءُ چاهيان ٿو ته اوهين هن ڳالهه کان باخبر رهو ته اسان جا ابا ڏاڏا ڪڪر جي چانو هينان هئا ۽ سڀيئي سمنڊ مان لنگهي پار پيا. (۲) اهڙي طرح ڪڪر ۽ سمنڊ ۾ سڀني جڻ ته موسيٰ جي بيتسما ورتي. (۳-۴) جيتوڻيڪ سڀني اها ساڳي خوراڪ کاڌي ۽ اهو ساڳيو پاڻي پيتو جيڪو کين معجزتي طور پئي مليو ۽ هو اهو پاڻي انهيءَ روحاني ٽڪر مان پيئندا هئا جيڪو ساڻن گڏوگڏ هلندو پئي هليو ۽ اهو ٽڪر مسيح هوم (۵) تنهن هوندي به خدا انهن مان گهڻن سان راضي نه هوم تنهنڪري اهي رڻپٽ ۾ مري ڪبي ويا.

(۶) هي واقعا اسان جي لاءِ سبق آهن ته جيئن اسين خراب شين جي خواهش نه ڪريون جهڙي طرح انهن ٿي ڪئي. (۷) نڪي اوهين بت پرست ٿيو جيئن انهن مان ڪي ٿيا. چالاءِ جو لکيل آهي ته

”ماڻهو ڪاٺ پيئڻ لاءِ وينام

۽ بي شرميءَ سان نچڻ ٿپڻ لاءِ اٿيا.“

(۸) نڪي اسان کي حرامڪاري ڪرڻ گهرجي، جيئن انهن مان ڪن ماڻهن ڪئي ۽ هڪڙي ئي ڏينهن ۾ تيويه هزار ڪري مري ويا. (۹) نڪي اسان کي خداوند کي آزمائڻ گهرجي، جيئن انهن مان ڪن آزمايو ۽ نانگ ڏنگي کين ماري چڏيو. (۱۰) نڪي اوهين ڪرڪو ڪنجهوم جيئن انهن مان ڪي ڪرڪيا ۽ موت جي فرشتي هٿان مارجي ويا.

(۱۱) ساڻن هي واقعا انهيءَ لاءِ پيش آيا ته جيئن اهي عبرت کائين ۽ اسين جيڪي آخرين زماني ۾ آهيون تن جي نصيحت لاءِ اهي ڳالهيون لکيون

۱:۱۰ خر ۱۳:۲۱-۲۲، ۲۹-۲۲:۱۴، ۳:۱۰ خر ۳۵:۱۶، ۴:۱۰ خر ۶:۱۰
 ۵:۱۰ ۱۱:۲۰ ۳۰-۲۹:۱۴ ۶:۱۰ ۴:۱۱ ۷:۱۰ خر ۶:۳۲
 ۸:۱۰ ۱۸-۱:۲۵ ۹:۱۰ ۶-۵:۲۱ ۱۰:۱۰ ۴۹-۴۱:۱۶ ڳا

۱۲) تنهنڪري جيڪو پاڻ کي مضبوط بيٺل ٿو سمجهي، سو خبردار ٿي متان ڪري نه پوي. ۱۳) اوهان تي اهڙي آزمائش ڪانه پئي آهي جيڪا انسان لاءِ عام نه هجي. پر اوهين خدا تي ڀروسو رکي سگهو ٿا. هو اوهان کي اهڙي آزمائش ۾ پوڻ ڪين ڏيندو جيڪا اوهان جي سهڻ جي طاقت کان ٻاهر هجي. بلڪ آزمائش سان گڏ بچي نڪرڻ جو رستو به اوهان کي ٺاهي ڏيندو ته جيئن اوهين ان کي برداشت ڪري سگهو.

بت پرستيءَ خلاف چٽاءُ

۱۴) تنهنڪري اي عزيزو! بت پرستيءَ کان بچو. ۱۵) سمجهدار ماڻهو سمجهي آءُ توهان سان ٿو ڳالهايان ۽ جيڪي آءُ چوان ٿو تنهن کي جاچي ڏسو. ۱۶) جڏهن اسين خداوند جي موت جي ياد ۾ پيالو پيئندي سندس شڪرانو ٿا ادا ڪريون، تڏهن مسيح جي رت ۾ شريڪ نه آهيون ڇا؟ ۽ جڏهن اسين ماني پيچي کائون ٿا، تڏهن مسيح جي بدن ۾ شريڪ نه آهيون ڇا؟ ۱۷) جيئن ته ماني هڪڙي آهي، تيئن جيتوڻيڪ، اسين گهڻا آهيون ته به هڪڙو بدن آهيون، ڇا لاءِ جو اسين سڀئي انهيءَ هڪڙيءَ مانيءَ ۾ شريڪ ٿا ٿيون.

۱۸) يا وري بني اسرائيل تي نظر ڪريو. ڇا اهي قربانين کائڻ وارا قربان گاهه جي خدمت ۾ شريڪ نه آهن؟ ۱۹) منهنجي چوڻ جو مقصد هي ناهي ته جيڪو کادو بتن تي قربان ڪجي ٿو سو ڪا شيءِ آهي يا بت پاڻ ڪا شيءِ آهي. ۲۰) نه بلڪ منهنجو مقصد هي آهي ته جيڪي بتن تي قربانيون ڪيون وڃن ٿيون سي پوتن لاءِ آهن، نه خدا لاءِ. سو آءُ نه ٿو چاهيان ته اوهين پوتن سان شريڪ ٿيو. ۲۱) اوهين خداوند جي پيالي ۽ پوتن جي پيالي ٻنهي مان پي نه ٿا سگهو ۽ اوهين خداوند جي دسترخوان ۽ پوتن جي دسترخوان ٻنهي تي شريڪ ٿي نه ٿا سگهو. ۲۲) ڇا اسين خداوند کي ساڙ ٿا ڏياريون؟ ڇا اسين هن کان وڌيڪ زور آور آهيون؟

۱۶:۱۰ مت ۲۶:۲۶-۲۸، مر ۱۴:۲۲-۲۴، لو ۱۹:۲۲-۲۰، ۱۸:۱۰ لاو ۷:۶

۲۰:۱۰ شر ۳۲:۱۰، ۲۲:۱۰ شر ۳۲:۲۱

ايمان وارن لاءِ آزادي

۲۲) ڪن ماڻهن جي چوڻ مطابق ”سڀ شيون جائز آهن“ نڪ آهي، پر سڀئي فائدي واريون نه آهن. ”سڀ شيون جائز ته آهن“ نڪ آهي، پر سڀئي سڌارو نه ٿيون آئين. ۲۳) هر ڪو ماڻهو پنهنجو ئي ڀلو نه پر ٻئي جو ڀلو گهري.

۲۵) جيڪوبه گوشت بازار ۾ وڪامي ٿو سو کائڻ ۾ پنهنجي ضمير جي خاطر ڪوبه سوال نه پڇو. ۲۶) جيئن لکيل آهي ته ”زمين ۽ جيڪي ڪجهه ان ۾ آهي، سو سڀ خداوند جو ئي آهي.“

۲۷) جيڪڏهن ڪو غير مسيحي اوهان کي مانيءَ جي دعوت ڏئي ۽ اوهين قبول ڪريو ته جيڪي ڪجهه اوهان جي اڳيان رکيو وڃي، سو کائڻ ۽ پنهنجي ضمير خاطر ڪوبه سوال نه پڇو. ۲۸) پر جيڪڏهن ڪو اوهان کي آئين چوي ته ”هيءُ بتن تي قرباني ڪيل کاڌو آهي“ ته جنهن اوهان کي جتايو انهيءَ جي ڪري ۽ ضمير جي ڪري اهو نه کائو. ۲۹) ضمير مان منهنجو مطلب اوهان جو ضمير نه آهي، پر انهيءَ ٻئي ماڻهوءَ جو. ڀلام منهنجي آزادي ٻئي جي ضمير جي ڪري چوڻي پرکي وڃي؟ ۳۰) جيڪڏهن آءٌ شڪر ڪري ٿو ڪاوان ته جنهن ڳالهه جي لاءِ خدا جو شڪرانو ٿو ڪريان، تنهن جي ڪري مون کي ڇو ٿو بدنام ڪيو وڃي.

۳۱) تنهنڪري توڙي اوهين کائڻ يا پيئڻ يا جيڪي ڪجهه ڪريو سو سڀ خدا جي جلوي خاطر ڪريو. ۳۲) اوهين ڪنهن کي به گمراهه نه ڪريو توڙي جو اهي يهودي هجن يا غير قوم يا خدا جي ڪليسيا. ۳۳) اهڙيءَ طرح آءٌ به هر ڪنهن ڳالهه ۾ سڀ ڪنهن کي راضي ٿو رکان. آءٌ پنهنجي فائدي جو نه پر گهڻن جي فائدي جو طالبو آهيان، انهيءَ لاءِ ته جيئن کين چوٽڪارو ملي.

۱) اوهين منهنجي پيروي ڪريو جيئن آءٌ مسيح جي پيروي

ڪريان ٿو. ۱ ۱

عورتن لاءِ عبادت جا آداب

② آءُ اوهان جي ساراهه انهيءَ لاءِ ٿو ڪريان جو اوهين سڀني ڳالهين ۾ مون کي ياد ڪندا آهيو ۽ جيڪي نصيحتون مون اوهان کي ڪيون آهن تن کي قائم رکندا ٿا اچو.

③ آءُ اوهان کي سمجھائڻ گهران ٿو ته مرد جو سر مسيح آهي، عورت جو سر مرد آهي ۽ مسيح جو سر خدا آهي. ④ جيڪو مرد پنهنجو سر ڍڪي دعا ٿو گھري يا خدا جو ڪلام ٿو ٻڌائي، سو پنهنجي سر جي بي حرمتي ٿو ڪري. ⑤ جيڪا عورت پنهنجو سر اگھارو ڪري دعا ٿي گھري يا خدا جو ڪلام ٿي ٻڌائي، سا پنهنجي سر جي بي حرمتي ٿي ڪري. اهو ائين آهي جيئن ڪنهن عورت جو مٿو ڪوڙيل هجي. ⑥ جيڪڏهن ڪا عورت پنهنجو سر نه ٿي ڍڪي ته وار به ڪٽرائي ڇڏي. پر جيڪڏهن ڪنهن عورت لاءِ وار ڪٽرائڻ يا ڪوڙائڻ شرم جھڙي ڳالهه آهي، ته پوءِ پنهنجو سر چادر سان ڍڪي. ⑦ مرد پنهنجو سر نه ڍڪي، ڇالاءِ جو هو خدا جي صورت ۽ جلوو آهي، پر عورت مرد جو جلوو آهي. ⑧ ڇالاءِ جو مرد عورت مان نه بلڪ عورت مرد مان ٺاهي ويئي آهي. ⑨ نڪي مرد عورت لاءِ خالقو ويو هوم، پر عورت مرد لاءِ خالقو وئي هئي. ⑩ سو ملائڪن جي اڳيان اختياري ڏيکارڻ لاءِ عورت کي سر ڍڪڻ گھرجي. ⑪ تنهن هوندي به خداوند جي پيروي ۾ عورت مرد کان لاتعلق ناهي، نڪي مرد عورت کان لاتعلق آهي. ⑫ ڇالاءِ جو جيئن عورت مرد مان ٺاهي ويئي آهي، تيئن مرد عورت مان ڄڻيل آهي. پر سڀني شين جو ٺاهيندڙ خدا آهي.

⑬ اوهين پاڻهي انصاف ڪري ڏسو. ڇا اهو ڪو مناسب آهي ڇا ته عورت مٿي اگھاري خدا کان دعا گھري؟ ⑭ ڇا فطرت اوهان کي نه ٿي سڀڪاري ته وڏا وار مرد لاءِ بي عزتيءَ جي شيءِ آهن؟ ⑮ پر ڇا وڏا وار عورت لاءِ شان نه آهن؟ ڇالاءِ جو وڏا وار کيس پردي جي لاءِ ڏنا ويا آهن. ⑯ جيڪڏهن ڪو انهيءَ بابت بحث مباحثو ڪرڻ گھري ته کيس چئجو ته ”مٿي اگھاري عورت جو دعا گھرڻ وارو دستور نه اسان جو آهي نڪي خدا جي ڪليسيائن جو.“

خداوند جي يادگيريءَ ۾ ماني

(متي ۲۶: ۲۶-۲۹، مرقس ۱۴: ۲۲-۲۵، لوقا ۲۲: ۱۴-۲۰)

- ① هينين هدايتن ۾ آءُ اوهان جي ساراهه نه ٿو ڪريان ۽ چاڪاڻ ته اوهان جي گڏ ٿيڻ سان فائدي کان وڌيڪ نقصان ٿو ٿئي. ② اول ته مون کي ٻڌڻ ۾ آيو آهي ته ڪليسيا جي گڏ ٿيڻ وقت اوهان ۾ اڻ ٻڌت پيدا ٿئي ٿي ۽ انهيءَ ڳالهه تي مون کي ٿورو گهڻو اعتبار به اچي ٿو. ③ اوهان جي وچ ۾ تفرقا ضرور هوندا ته جيئن اهو صاف ظاهر ٿئي ته اوهان مان ڪير سچا آهن. ④ سو اوهين جڏهن به پاڻ ۾ گڏجو ٿا تڏهن اوهين جيڪي ڪجهه ڪائو ٿا سو خداوند جي يادگيريءَ جي ماني ڪينهي. ⑤ ڇا لاءِ جو جڏهن اوهين ڪائو ٿا تڏهن هر ڪو پنهنجي ماني ٻئي کان اڳ ۾ کايو ٿو وٺي. هڪڙو بڪايل رهجي وڃي ٿو ته ٻيو نشي ۾ چور ٿيو پوي. ⑥ ڇا ڪائو پيئڻ لاءِ اوهان کي پنهنجا گهر ڪونه آهن؟ جن کي ڪابه شيءِ ڪانه آهي تن کي شرمندو ڪري ڪليسيا کي ڇو ٿا حقير سمجهو؟ آءُ اوهان کي ڇا چوان؟ انهيءَ ڪري آءُ اوهان جي ساراهه ڪريان ڇا؟ يقيناً آءُ اوهان جي ساراهه ڪونه ٿو ڪريان.
- ⑦ جيئن ته هيءَ ڳالهه مون کي خداوند کان ملي ۽ مون اها اوهان تائين به پهچائي ته جنهن رات خداوند عيسيٰ کي گرفتار ڪرايو ويو تنهن رات هن ماني ڪئي. ⑧ پوءِ شڪرانو ادا ڪري هن ماني پيچي چيو ته ”هيءَ منهنجو بدن آهي، جيڪو اوهان جي واسطي آهي. منهنجي يادگيريءَ لاءِ ائين ڪندا رهجو.“ ⑨ اهڙيءَ طرح هن ڪائو کان پوءِ پيالو به ورتو ۽ چيائين ته ”هيءُ پيالو اهو نئون عهد آهي جيڪو منهنجي رت جي وسيلي ڪيو ويو آهي. جڏهن به اهو پيو ته منهنجي يادگيريءَ لاءِ ائين ڪندا رهجو.“
- ⑩ مطلب ته جڏهن به اوهين هيءَ ماني ڪائو ٿا ۽ هيءُ پيالو پيو ٿا تڏهن اوهين خداوند جي موت جو اظهار ٿا ڪريو جيستائين هو پاڻ موٽي اچي.
- ⑪ تنهنڪري جيڪوبه نالائقيءَ طور خداوند جي ماني ڪائيندو ۽ پيالو پيئندو سو خداوند جو سندس بدن ۽ رت جي نسبت ۾ گنهگار ٿيندو.
- ⑫ تنهنڪري پهريائين هر ڪو ماڻهو پاڻ کي خيال سان جاچي ۽ پوءِ هن

مانئ مان ڪائي ۽ هن پيالي مان پيئي. (۲۹) ڇالاءِ جو جيڪو شخص ڪائي پيئي ٿو پر خداوند جي بدن جي صحيح سڃاڻپ نه ٿو رکي، سو انهيءَ ڪاڻڻ پيئڻ ۾ پنهنجي لاءِ سزا ٿو ڪمائي. (۳۰) انهيءَ سبب ڪري اوهان مان گهڻا ڪمزور ۽ بيمار آهن ۽ ڪيترا ته مري به ويا آهن. (۳۱) جيڪڏهن اسين پنهنجو پاڻ کي جاچيون ها ته اسان کي سزا نه ملي ها. (۳۲) جڏهن اسان کي سزا ٿي ملي تڏهن خداوند کان اسان جي تربيت ٿي ٿئي، ته جيئن اسين دنيا سان گڏ ڏوهاري ثابت نه ٿيون.

(۳۳) تنهنڪري اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! جڏهن اوهين ڪاڻڻ لاءِ گڏ ٿيو ته هڪ ٻئي لاءِ ترسو. (۳۴) جيڪڏهن ڪو بڪايل هجي ته ڀلي پنهنجي گهر ڪائي، متان اوهان جو گڏ ٿيڻ سزا جو سبب نه بڻجي. باقي ٻيون ڳالهيون جڏهن آءُ ايندس تڏهن اچي نڪ ڪندس.

روحاني نعمتون

۱۲

① ڀائرو ۽ پيرون، آءُ نه ٿو چاهيان ته روحاني نعمتن بابت اوهين بي خبر رهو. ② اوهان کي خبر آهي ته جڏهن اوهين ڪفر ۾ هئام تڏهن اوهان کي ڪنهن نه ڪنهن نموني گمراهه ڪري ڳونگن بتن ڏانهن نيو ويندو هو. ③ تنهنڪري آءُ اوهان کي سمجهائڻ گهران ٿو ته خدا جي روح جي اثر هيٺ ڪوبه نه چوندو ته عيسيٰ لعنتي آهي ۽ نه وري ڪو پاڪ روح کان سواءِ چئي سگهندو ته عيسيٰ خداوند آهي.

④ روحاني نعمتون ته جدا جدا قسمن جون آهن، پر پاڪ روح ته هڪڙو ئي آهي. ⑤ خدمتون جدا جدا قسمن جون آهن، پر خداوند ته هڪڙو ئي آهي. ⑥ ڪم ڪرڻ جا طريقا جدا جدا قسمن جا آهن، پر خدا ته هڪڙو ئي آهي، جيڪو سڀني ماڻهن ۾ اهي سڀ ڪم ڪري ٿو.

⑦ پر هر هڪ ماڻهو مان پاڪ روح جو ظهور آهي، ته جيئن سڀني جو فائدو ٿئي. ⑧ هڪڙي کي پاڪ روح جي وسيلي ڏاهپ جو ڪلام ڏنو وڃي ٿو ۽ ٻئي کي ساڳئي پاڪ روح جي وسيلي علميت جو ڪلام ڏنو وڃي ٿو. ⑨ ڪنهن کي ساڳئي پاڪ روح جي وسيلي ايمان ٿو ملي ۽ ڪنهن کي انهيءَ

هڪڙي ئي پاڪ روح جي وسيلي شفا ڏيڻ جون نعمتون ملن ٿيون. ⑩ پاڪ روح ڪنهن کي معجزن ڪرڻ جي طاقت ڏئي ٿو، ڪنهن کي پيغام ٻڌائڻ جي نعمت بخشي ٿو، ڪنهن کي سچن ۽ ڪوڙن روحن کي سڃاڻڻ جي لياقت ڏئي ٿو، ڪنهن کي قسمن قسمن ٻوليون ڳالهائڻ جي لياقت ڏئي ٿو ۽ ڪنهن کي انهن ٻولين جي ترجمي ڪرڻ جي قابليت ڏئي ٿو. ⑪ پر اهي سڀئي ڪم هڪڙو ئي پاڪ روح ٿو ڪري، جيڪو پنهنجي مرضيءَ موجب هر ڪنهن کي جدا جدا نعمتون ورهائي ٿو ڏئي.

بدن هڪ پر عضوا گهڻا

⑫ جيئن بدن هڪ ۽ ان جا عضوا گهڻا آهن ۽ بدن جا سڀ عضوا جيتوڻيڪ گهڻا آهن پر تڏهن به گڏجي هڪڙو ئي بدن ٺاهن ٿا. تيئن مسيح به آهي. ⑬ جهڙيءَ طرح اسان سڀني کي هڪڙي ئي پاڪ روح جي وسيلي هڪڙي ئي بدن ۾ ڀڃڻا ملي آهي، توڙي جو ڪي يهودي، ڪي غير يهودي، ڪي غلام ته ڪي آزاد هئا، پر اسان سڀني کي هڪڙو ئي پاڪ روح اندر ۾ ڏنو ويو. ⑭ انسان جو بدن هڪڙي عضوي جو نه پر گهڻن جو ٺهيل آهي. ⑮ جيڪڏهن پير چوي ته ”آءُ هٿ نه آهيان، تنهنڪري بدن جو حصو نه آهيان،“ ته ائين ٿي نه ٿو سگهي ته هو بدن جو حصو نه آهي. ⑯ جيڪڏهن ڪن چوي ته ”آءُ اک نه آهيان، تنهنڪري بدن جو حصو نه آهيان،“ ته ائين ٿي نه ٿو سگهي ته هو بدن جو حصو نه آهي. ⑰ جيڪڏهن سڄو بدن اک هجي ها ته ٻڌڻ ڪٿان ٿي ها؟ جيڪڏهن سڄو بدن ڪن هجي ها ته سنگهڻ ڪٿان ٿي ها؟ ⑱ حقيقت ۾ خدا عضون مان هر هڪ عضوي کي بدن ۾ پنهنجي مرضيءَ موجب ترتيب سان رکيو آهي. ⑲ جيڪڏهن اهي سڀ هڪ عضو هجن ها ته بدن ڪٿي هجي ها؟ ⑳ دراصل عضوا گهڻا آهن پر بدن هڪڙو ئي آهي.

㉑ اک هٿ کي چئي نه ٿي سگهي ته ”مون کي تنهنجي ضرورت نه آهي.“ يا وري مٿو پيرن کي چئي نه ٿو سگهي ته ”مون کي اوهان جي ضرورت ڪانهي.“ ㉒ اٽلندو بدن جا اهي عضوا، جيڪي زياده نازڪ ڏسڻ

۾ ٿا اچن سي پاڻ وڌيڪ ضروري آهن. (۲۳) بدن جا اهي عضوا جن کي اسين خسيس ٿا سمجهون تن جو ڏاڍو قدر ٿا ڪريون. اسان جا بي زيبا عضوا ڏاڍي زيب وارا ٿا بڻجن. (۲۴) پر اسان جا زيب وارا عضوا خاص ڌيان جا محتاج نه آهن. ڇاڪاڻ جو خدا بدن کي اهڙي طرح جوڙيو جو جيڪو خسيس عضوو هو تنهن کي ڏاڍي عزت ڏنائين. (۲۵) انهيءَ لاءِ ته جيئن بدن ۾ ڪو ڏڦيڙ نه پوي ۽ سڀئي عضوا هڪ ٻئي جي هڪجهڙي سنڀال ڪن. (۲۶) جيڪڏهن هڪڙي عضوي کي ڏک رسي ٿو ته سڀني عضون کي انهيءَ سان گڏ ڏک ٿو رسي. پر جيڪڏهن هڪڙي عضوي جي خاص عزت ٿئي ٿي ته انهيءَ سان گڏجي سڀ خوشي ڪن ٿا.

(۲۷) سو اوهين سڀ گڏجي مسيح جو بدن آهيو ۽ هر هڪ سندس عضوو آهي. (۲۸) خدا ڪليسيا ۾ الڳ الڳ شخص مقرر ڪيا آهن، پهريان رسول، پيا نبي، تيان استاد، پوءِ معجزا ڪندڙ، پوءِ شفا ڏيندڙ، مددگار، حڪومت هلائيندڙ ۽ قسمن قسمن ٻوليون ڳالهائيندڙ. (۲۹) ڇا سڀئي رسول آهن؟ ڇا سڀئي نبي آهن؟ ڇا سڀئي استاد آهن؟ ڇا سڀئي معجزا ڪندڙ آهن؟ (۳۰) ڇا سڀني کي شفا ڏيڻ جون نعمتون مليل آهن؟ ڇا سڀئي قسمن قسمن ٻوليون ڳالهائين ٿا؟ ڇا سڀئي ترجمو ڪن ٿا؟ (۳۱) پر اوهين وڏين وڏين نعمتن جي خواهش ڪريو.

هاڻي آءُ اوهان کي اڃا به وڌيڪ سٺو رستو ڏيکاريندس.

محبت

① جيڪڏهن آءُ ماڻهن توڙي ملائڪن جون

ٻوليون ڳالهائين ٿو،

پر مون ۾ محبت نه آهي،

ته آءُ وڃندڙ گهنڊم

يا چمڪندڙ جهانجهر آهيان.

② جيڪڏهن مون کي نين وانگر

ڳالهائڻ جي ذات مليل هجي،

- ۽ سڀئي اسرار ۽ علم به ڄاڻيندو هجان ۽
 ۽ مون ۾ جبلن کي هٽائڻ جيترو
 ڪامل ايمان به هجي ۽
 پر جيڪڏهن مون ۾ محبت نه آهي ۽
 ته آءُ ڪجهه به نه آهيان .
- ③ جيڪڏهن آءُ پنهنجو سڀ مال ملڪيت
 غريبن کي ڪارائي ڇڏيان ۽
 ۽ پنهنجي جان ڏيئي ڇڏيان ۽
 پر مون ۾ محبت نه هجي ۽
 ته انهن مان مون کي ڪوبه فائدو ڪونه ٿيندو .
- ④ محبت صبر ڪرڻ واري ۽ مهربان آهي ۽
 محبت حسد نه ٿي ڪري .
 محبت پاڻ کي نه ٿي پڌائي
 ۽ پنهنجي لاءِ ٻڻاڪون نه ٿي هڻي .
- ⑤ محبت بدتميزي يا بي ادبي نه ٿي ڪري .
 محبت پنهنجو فائدو نه ٿي گولي .
 محبت جلدي نه ٿي چڙهي
 ۽ محبت بدگماني نه ٿي ڪري .
- ⑥ محبت بدڪاريءَ ۾ خوش نه ٿي ٿئي ۽
 پر سچائيءَ ۾ خوش ٿئي ٿي .
- ⑦ محبت پردو رکي ٿي ۽
 محبت يقين رکي ٿي ۽
 محبت اميد رکي ٿي ۽
 محبت سهي ٿي .
- ⑧ محبت کي زوال ڪونهي .
 پر جتي به نبوتون هونديون ۽
 سي ختم ٿي وينديون ۽
 يا جيڪي زبانون هونديون ۽

- سي بند ٿي وينديون،
يا جتي علم هوندو ته
اتي اهو مٽجي ويندو.
⑨ ڇالاءِ جو اسان جو علم اڻپورو
۽ اسان جي نبوت ناقص آهي.
⑩ جڏهن ڪامل ايندو ته
ناقص ختم ٿي ويندو.
⑪ جڏهن آءُ ٻار هوس،
تڏهن ٻارن وانگر ڳالهائيندو هوس،
ٻارن وانگر سمجهندو هوس،
ٻارن وانگر خيال ڪندو هوس.
پر جڏهن آءُ بالغ ٿيس،
تڏهن ٻاراڻيون ڳالهيون ڇڏي ڏنم.
⑫ هاڻي اسين ڇڻ ته ڪٿيل آئيني ۾،
ڇٽيءَ طرح نه ٿا ڏسي سگهون،
پوءِ روبرو ڏسنداسين.
هاڻي آءُ ٿورو ٿورو سڃاڻان ٿو،
پر پوءِ آءُ پوريءَ طرح سڃاڻيندس،
جهڙيءَ طرح خدا مون کي سڃاتو آهي.
⑬ مطلب ته ايمان، اميد ۽ محبت،
اهي ٽيئي قائم آهن.
پر انهن ٽنهي ۾،
محبت اتم آهي.

روحاني نعمتن بابت

- ① ته پوءِ محبت جا طلبگار ٿيو ۽ شوق سان روحاني نعمتن
لاءِ جاکوڙ ڪريو ۽ خاص ڪري خدا جي ڪلام ٻڌائڻ جي
نعمت لاءِ. ② جيڪو عجيب ٻوليءَ ۾ ڳالهائي ٿو سو ماڻهن سان نه پر

خدا سان ڳالهائي ٿو، ڇاڪاڻ ته ڪوبه سندس ڳالهه نه ٿو سمجهي. هو روح جي وسيلي ڳجهيون ڳالهيون ٿو ڳالهائي. ② جيڪو خدا جو ڪلام ٻڌائي ٿو سو ماڻهن سان سندن سڌاري، نصيحت ۽ دلآسي جون ڳالهيون ٿو ڪري. ④ جيڪو ماڻهو عجيب ٻوليءَ ۾ ٿو ڳالهائي سو رڳو پنهنجو سڌارو ٿو ڪري، پر جيڪو خدا جو ڪلام ٿو ٻڌائي سو ڪليسيا جو سڌارو ٿو ڪري. ⑤ منهنجي مرضي آهي ته اوهين سڀئي عجيب ٻوليون ڳالهايو، پر وڌيڪ سٺو ائين آهي ته خدا جو ڪلام ٻڌايو. جيڪو عجيب ٻوليون ٿو ڳالهائي سو جيڪڏهن ڪليسيا جي سڌاري لاءِ انهيءَ جو ترجمو نه ٿو ڪري ته انهيءَ کان خدا جو ڪلام ٻڌائيندڙ وڌيڪ سٺو آهي.

⑥ اي ڀائرو ۽ ڀينرون! جيڪڏهن آءُ اوهان وٽ اچان ۽ عجيب ٻوليون ڳالهايان ته اوهان کي ڪهڙو فائدو پهچائيندس، جيستائين آءُ اوهان سان ڪنهن مڪاشفي، يا علم، يا خدا جي ڪلام، يا تعليم جي وسيلي نه ڳالهايان. ⑦ بانسري ۽ سُرمندل جيڪي بي جان شيون آهن، تن جي آوازن ۾ جيڪڏهن فرق نه هوندو ته سُر جي خبر ڪيئن پئجي سگهندي؟ ⑧ يا وري بگل جو آواز ڇٽو نه هوندو ته ڪير پاڻ کي جنگ جي لاءِ تيار ڪندو؟ ⑨ اهڙيءَ طرح اوهين جيڪي زبان سان ڳالهائيندا سو جيستائين سمجهه ۾ نه ايندو، تيستائين ڪيئن خبر پوندي ته اوهين ڇا ٿا ڳالهايو، ڇڻ ته اوهين هوا سان ٿا ڳالهايو. ⑩ بيشڪ دنيا ۾ ڪيتريون ئي مختلف ٻوليون آهن، پر تن مان ڪابه معنيٰ کان سواءِ نه آهي. ⑪ جيڪڏهن انهيءَ ٻوليءَ جي معنيٰ مون کي نه ايندي ته ڳالهائيندڙ منهنجي لاءِ ڌاريو ٿيندو ۽ آءُ ڳالهائيندڙ لاءِ ڌاريو ٿيندس. ⑫ سو اوهان، جن کي پاڪ روح جي نعمتن جي آرزو آهي، سي اها ڪوشش ڪريو ته اوهان جي روحاني نعمتن جي بهتر استعمال ڪري ڪليسيا جو سڌارو ٿئي.

⑬ هن ڪري ته جيڪو ماڻهو عجيب ٻولي ڳالهائي ٿو، تنهن کي دعا گهرڻ کپي ته جيڪي ڪجهه هو چوي ٿو تنهن جو ترجمو به ڪري سگهي. ⑭ ڇا لاءِ جو جيڪڏهن آءُ ڪنهن عجيب ٻوليءَ ۾ دعا گهرندس ته منهنجو روح ته دعا گهرندو پر عقل بيڪار رهندو. ⑮ تڏهن آءُ ڇا ڪندس؟

آءُ روح سان به دعا گهرندس ۽ عقل سان به. آءُ روح سان به ڳائيندس ۽ عقل سان به. (۱۶) پر جيڪڏهن تون رڳو روح سان دعا گهرين ته جنهن کي معنيٰ نه ٿي اچي سو تنهنجي شڪرائي جي دعا گهرڻ تي ڪيئن آمين چوندو؟ ڇاڪاڻ ته تون جيڪي چوين ٿو سو هو سمجهي ٿي ڪونه ٿو. (۱۷) جيتوڻيڪ تون ته چڱيءَ طرح خدا جو شڪرانو ٿو ڪرين پر هن ٻئي جو ته ڪوبه سڌارو نه ٿو ٿئي.

(۱۸) آءُ خدا جو شڪر ٿو ڪريان ته آءُ عجيب ٻوليون اوهان سڀني کان وڌيڪ ٿو ڳالهايان. (۱۹) پر ڪليسيا ۾ ٻين کي تعليم ڏيڻ لاءِ ڏهه هزار عجيب ٻوليءَ وارا لفظ ڳالهائڻ جي بنسبت آءُ پنج معنيٰ وارا لفظ ڳالهائڻ وڌيڪ پسند ٿو ڪريان.

(۲۰) اي ڀائرو ۽ پيرون! اوهين ٻاراڻي سمجهه نه رکو. بچڙائيءَ ۾ ته ٻارڙا بچجڻ ۾ سمجهه ۾ بالغ ٿيو. (۲۱) شريعت ۾ لکيل آهي ته

”آءُ هن قوم سان

ڌاريون ٻوليون ۾

۽ ڌارين ماڻهن جي واتان ڳالهائيندس ۾

ته به هو منهنجي نه ٻڌندا.“

هي خداوند فرمائي ٿو. (۲۲) ته پوءِ عجيب ٻوليون ايمان وارن لاءِ نه پر انهن لاءِ نشان آهن جيڪي ايمان نه ٿا آڻين ۽ خدا جو ڪلام ٻڌائڻ ايمان نه آڻيندڙن لاءِ نه بلڪ ايمان وارن لاءِ نشان آهي. (۲۳) تنهن هوندي به جيڪڏهن ساري ڪليسيا جا ماڻهو هڪڙي هنڌ گڏ ٿين ۽ سڀئي عجيب ٻوليون ڳالهائين ۽ ڪي اوڀرا ۽ ايمان نه آڻيندڙ ماڻهو به اندر لنگهي اچن ته اهي ڪين چريو سمجهندا. (۲۴) پر جيڪڏهن سڀئي خدا جو ڪلام ٻڌائيندا ۽ ڪو ايمان نه آڻيندڙ يا اوڀرو ماڻهو اندر لنگهي ايندو ته هن کي پاڻ ۾ گناهه نظر ايندا ۽ پرڪجي ويندو. (۲۵) سندس دل جون لڪل ڳالهيون ظاهر ٿي پونديون ۽ هو پيشاني رکي خدا جو سجدو ڪندي اقرار ڪندو ته ”بيشڪ خدا اوهان ۾ آهي.“

ڪليسيا ۾ ترتيب

۲۶) ته پوءِ اي ڀائرو ۽ پينرون! آخر ڇا ڪجي؟ جڏهن اوهين گڏ ٿيو تڏهن ڪو گيت ڳائي، ڪو تعليم ڏئي، ڪو خدا جو ظاهر ڪيل پيغام ٻڌائي، ڪو عجيب ٻولي ڳالهائي ۽ ڪو ان جو ترجمو ڪري سمجھائي. پر سڀ ڳالهيون ڪليسيا جي سڌاري لاءِ هجڻ گهرجن. ۲۷) عجيب ٻوليءَ ۾ به يا لاچار ٿي جڻا هڪ وقت واري واري تي ڳالهائين ۽ ڪوبه هڪ جڻو ترجمو ڪندو وڃي. ۲۸) پر جيڪڏهن ڪوبه ترجمو ڪندڙ ڪونه هجي ته ڳالهائيندڙ ماٺ ڪري ويهي رهي. هو رڳو پاڻ سان ڳالهائي ۽ خدا سان.

۲۹) جيڪي خدا جو پيغام ٻڌائڻ چاهين، تن مان به يا ٿي ڳالهائين ۽ ٻين کي خيال سان پرکڻ گهرجي. ۳۰) پر جيڪڏهن ڪنهن ويٺل تي خدا جو پيغام ظاهر ٿئي ته ڳالهائيندڙ بس ڪري کيس ڳالهائڻ ڏئي. ۳۱) اهڙيءَ طرح اوهين سڀئي هڪ هڪ ٿي خدا جو پيغام ٻڌائي سگهو ٿا ته جيئن سڀئي سڪي سگهن ۽ سڀني جي همت افزائي ٿئي. ۳۲) خدا جو پيغام ٻڌائيندڙن جا روح انهن جي ضابطي هيٺ آهن. ۳۳) ڇا لاءِ جو خدا گڙبڙ جو نه پر امن امان جو خدا آهي.

۳۴) ايمان وارن جي سڀني ڪليسيائن موجب ڪليسيائن جي گڏجاڻين ۾ عورتن کي چپ رهڻ گهرجي. هنن کي ڳالهائڻ نه کپي بلڪ کين تابعدار رهڻ گهرجي، جيئن شريعت ۾ به فرمايل آهي. ۳۵) جيڪڏهن اهي ڪجهه به سڪڻ گهرن ته گهر ۾ پنهنجن پنهنجن مڙسن کان پڇي معلوم ڪن. باقي ڪليسيا جي ميڙ ۾ ڳالهائڻ عورت لاءِ شرم جهڙي ڳالهه آهي.

۳۶) ڇا خدا جو ڪلام اوهان کان شروع ٿي هليو آهي، يا اهو رڳو اوهان وٽ ئي پهتو آهي؟ ۳۷) جيڪڏهن ڪو سمجهي ٿو ته هو خدا جو پيغام ٻڌائي سگهي ٿو، يا کيس روحاني نعمت مليل آهي ته ان کي ڄاڻڻ کپي ته جيڪي آءُ لکان ٿو سي خداوند جا حڪم آهن. ۳۸) پر جيڪڏهن ڪو اها ڳالهه نه ٿو مڃي ته کيس نه مڃجي.

۳۹) تنهنڪري اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! خدا جي ڪلام ٻڌائڻ ۾ دل لڳايو ۽ عجيب ٻوليون ڳالهائڻ کان منع نه ڪريو. ۴۰) پر سڀ ڪجهه چڱيءَ طرح ۽ ترتيب سان هجڻ گهرجي.

مسيح جو جي اٿڻ

۱۵

۱) هاڻي اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اها خوشخبري ياد ڏياريان ٿو، جيڪا اوهان کي ٻڌائي هيم. اوهان اها قبول ڪئي ۽ انهيءَ تي اوهين قائم به آهيو. ۲) اها ئي خوشخبري آهي جا اوهان کي ٻڌائي هيم. انهيءَ جي وسيلي اوهان کي نجات ملي ٿي، بشرطيڪ انهيءَ تي مضبوطيءَ سان پابند آهيو ته، نه ته اوهان جو ايمان اٿڻ اجايو آهي.

۳) جيڪي مون کي مليو تنهن کي سڀ کان اهم سمجهي اوهان تائين پهچايم، ته پاڪ لکتن موجب مسيح اسان جي گناهن جي واسطي مٿو. ۴) پوءِ هو دفن ڪيو ويو ۽ وري ٽئين ڏينهن تي جيئرو ڪيو ويو. ۵) ان سان گڏ پطرس ۽ بعد ۾ سڀني ٻارهن رسولن کي ڏيکاري ڏنائين. ۶) تنهن کان پوءِ هڪ ئي وقت پنجن سون کان وڌيڪ ايمان وارن کي ڏيکاري ڏنائين، جن منجهان گهڻا اڃا تائين جيئرا آهن، جيتوڻيڪ ڪجهه مري ويا آهن. ۷) پوءِ وري هن يعقوب ۽ بعد ۾ ٻين سڀني رسولن کي ڏيکاري ڏني.

۸) سڀ کان پوءِ هن مون کي به ڏيکاري ڏني، جڏهن ته آءُ اڌوري وقت تي ڄاڻو هوس. ۹) ڇالاءِ ته آءُ رسولن ۾ سڀني کان گهٽ آهيان ۽ رسول سڏجڻ جو به حقدار ناهيان، چوڻه خدا جي ڪليسيا کي ستايو هوم. ۱۰) پر جيڪي ڪجهه آهيان، سو خدا جي فضل سان آهيان ۽ خدا جو فضل مون تي اجايو نه هو. بلڪ مون ٻين سڀني رسولن کان وڌيڪ محنت ڪئي، تنهن هوندي به آءُ نه ڀرو خدا جو فضل هو جيڪو مون ساڻ آهي. ۱۱) ته پوءِ آءُ هجان يا آهي، اسين اها ئي تبليغ ڪريون ٿا ۽ اوهان انهيءَ تي ئي ايمان آندو.

۲: ۱۵ زب ۵: ۵۳-۱۲ ۴: ۱۵ زب ۸: ۱۶-۱۰، مت ۴۰: ۱۲، رس ۲: ۲۴-۳۲

۵: ۱۵ مت ۱۶: ۲۸-۱۷، مر ۱۴: ۱۶، لو ۲۴: ۲۴، ۳۶، يو ۱۹: ۲۰، رس ۸: ۱۵، رس ۳: ۹-۶

۹: ۱۵ رس ۳: ۸

مُردن جو جي اٿڻ

۱۲) هاڻي جيڪڏهن تبليغ ڪجي ٿي ته مسيح مٿن مان جي اٿيو آهي، ته اوهان مان ڪي ڪيئن چئي سگهن ٿا ته مٿل جيئرا ڪري نه ٿا اٿارجن؟
 ۱۳) پر جي مٿل جيئرا ٿي نه ٿا اٿن ته پوءِ چئجي ته مسيح به جي ڪونه اٿيو آهي. ۱۴) جيڪڏهن مسيح جي ڪونه اٿيو آهي، ته پوءِ اسان جي تبليغ اجائي آهي ۽ اوهان جو ايمان به اجايو آهي. ۱۵) پوءِ ته اسين خدا جي باري ۾ به ڪوڙا شاهد ٿي پياسين، چوٽه اسان شاهدي ڏني آهي ته هن مسيح کي جياريو. پر خدا کيس نه اٿاريو، جيڪڏهن اهو سچ آهي ته مٿل نه ٿا اٿارجن. ۱۶) جيڪڏهن مٿل جيئاري نه ٿا اٿارجن ته پوءِ مسيح به نه اٿاريو ويو آهي، ۱۷) ۽ جيڪڏهن مسيح جيئاري نه اٿاريو ويو آهي ته اوهان جو ايمان اجايو آهي ۽ اوهين اڃا تائين پنهنجن گناهن ۾ غرق آهيو. ۱۸) ته پوءِ چئجي ته جيڪي به مسيح تي ايمان آڻيندڙ مري چڪا آهن سي برباد ٿي ويا. ۱۹) جيڪڏهن اسان جي مسيح ۾ اميد رڳو هن جهان لاءِ آهي ته پوءِ اسين سڀني ماڻهن کان وڌيڪ رحم لائق آهيون.

۲۰) پر سچپڻ مسيح مٿن مان اٿاريو ويو آهي ۽ سڀني مري ويلن جي پهرين مراد آهي. ۲۱) جهڙيءَ طرح ماڻهو جي وسيلي موت آيو، تهڙيءَ طرح ماڻهو جي ئي وسيلي مُردن جو جي اٿڻ به آيو آهي. ۲۲) جيئن آدم جا هٿ ڪري سڀ مرن ٿا، تيئن ئي جيڪي مسيح جا هوندا سي سڀ جياريا ويندا.
 ۲۳) پر هر ڪو پنهنجي واري تي جياريو ويندو. ان جو پهريون ڦل مسيح آهي جيڪو جيئرو ٿي اٿيو آهي ۽ پوءِ ان جي وري اچڻ سان اهي جيئرا ٿي اٿندا جيڪي مسيح جا آهن. ۲۴) پوءِ آخرت ٿيندي ۽ مسيح هر حڪومت، هر اختياريءَ ۽ طاقت کي برباد ڪري بادشاهت خدا يعني پيءُ جي حوالي ڪندو. ۲۵) هن کي نيسٽائين حڪمراني ڪرڻي آهي، جيستائين خدا سڀني دشمنن کي سندس قدامت هيٺان نه ڪري. ۲۶) آخري دشمن جيڪو ناس ٿيندو سو آهي موت. ۲۷) چالاڪ جو پاڪ ڪتابن ۾ لکيل آهي ته ”خدا هر ڪا شيءِ سندس قدامت هيٺان ڪئي.“ هاڻي جڏهن ائين چئجي ٿو ته هر

ڪا شيءِ سندس هٿ هيٺ ڪئي ويئي آهي ته ظاهر آهي ته ان ۾ خدا پاڻ شامل نه آهي، جنهن سڀڪا شيءِ مسيح جي هٿ هيٺ ڪئي آهي. ⑲ هائي جڏهن هن ائين ڪيو آهي ته پوءِ پٽ پنهنجو پاڻ خدا جي تابع ٿيندو. انهيءَ خدا سڀ شيون مسيح جي هٿ هيٺ ڪيون ته جيئن سڀني ۾ خدا ئي سڀ ڪجهه هجي.

⑳ جيڪڏهن مثل وري جي نه ٿا اٿن ته مثلن جي حق ۾ ٻيٽسما وٺندڙ ڇا ڪندا؟ جيڪڏهن مثل اصل جي نه ٿا اٿن ته انهن جي حق ۾ ماڻهن کي ٻيٽسما چوڻي ڏني وڃي؟ ㉑ جيستائين اسان جو واسطو آهي، اسين هر گهڙي پاڻ کي خطري ۾ چوڻا رکون؟ ㉒ اي ڀائرو! مون کي انهيءَ فخر جو قسم جيڪو اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح سان گڏ هئڻ ڪري اوهان تي آهي، ته آءُ ڏهاڙي موت جي منهن ۾ آهيان. ㉓ جيڪڏهن آءُ افسس ۾ جهنگلي جانورن سان انساني خواهش جي ڪري وڙهيس ته پوءِ مون کي ڪهڙو فائدو رسيو؟ جيڪڏهن مثل نه ٿا اٿارجن ته پوءِ ڇو نه کائي پي وٺون، چوٽه سڀاڻي مري ڪبي وينداسين.

㉔ ٺڳجي نه وڃو. بري صحبت سڀنيون عادتون بگاڙي ڇڏي ٿي. ㉕ نيڪيءَ جي خاطر جاڳي پئو ۽ گناهه نه ڪريو، ڇاڪاڻ ته ڪي خدا کي نه ٿا ڄاڻن. تنهنڪري ئي آءُ چوان ٿو ته اها اوهان لاءِ شرم جي ڳالهه آهي.

جيئرو ڪيل جسم

⑳ هائي ڪو چوندو ته مثل ڪيئن اٿاريا وڃن ٿا؟ ۽ اهي وري ڪهڙي قسم جي بدن سان اچن ٿا؟ ㉑ اي بي وقوف! جيڪو ٻج پوکجي ٿو، سو جيستائين مري نه ٿو تيستائين ڦٽي نه ٿو. ㉒ اهڙيءَ طرح جيڪو تون پوکين ٿو سو اهو جسم نه آهي جيڪو پيدا ٿيڻ وارو آهي پر رڳو ڏاڻو آهي، پوءِ اهو ڪڻڪ جو هجي يا ڪنهن ٻي جنس جو. ㉓ خدا کي جيئن وڻي ٿو تيئن انهيءَ ٻج کي جسم ڏئي ٿو، بلڪ هر هڪ ٻج کي پنهنجو پنهنجو جسم عطا ڪري ٿو.

۳۹) سڀني جو ماس هڪجهڙو نه ٿيندو آهي. انسانن جو ماس هڪ قسم جو آهي ته چوپاين جو پيءُ طرح، پکين جو هڪڙو ته مچين جو ٻيو. ۴۰) آسماني جسم به آهن ۽ زميني به. پر آسمان وارن جو جلوو هڪڙو آهي ته زمين وارن جو وري ٻيو. ۴۱) سج جو هڪ جلوو آهي ته چنڊ جو وري ٻيو جلوو آهي ۽ تارن جو اڃا وري ٻيو جلوو آهي. هر هڪ تارو وري ٻئي تاري کان جلوي ۾ جدا جدا آهي.

۴۲) اهو ئي حال آهي مثلن جي جي اٿڻ جو. يعني جيڪو جسم فنا جي حالت ۾ پورجي ٿو سو بقا جي حالت ۾ جيارجي ٿو. ۴۳) اهو بي قدريءَ سان پورجي ٿو پر جلوي سان جياريو وڃي ٿو. ڪمزوريءَ جي حالت ۾ پورجي ٿو ۽ طاقتور ڪري جياريو وڃي ٿو. ۴۴) نفساني جسم پورجي ٿو پر روحاني جسم ڪري جيارجي ٿو. جيڪڏهن نفساني جسم آهي ته پوءِ روحاني جسم به آهي. ۴۵) جيئن پاڪ لکتن ۾ آيل آهي ته ”پهريون انسان آدم جيئرو جيئو ٿيو.“ ته پوءِ ٻيون آدم زندگي بخشيندڙ روح آهي. ۴۶) انهيءَ هوندي به پهريائين روحاني نه پر جسماني هو ۽ پوءِ روحاني ٿيو. ۴۷) پهريون ماڻهو زمين مان آيو ۽ خاڪي هوم ٻيو ماڻهو آسمان مان آيو. ۴۸) جيڪي ڌرتيءَ وارا آهن سي انهيءَ وانگر آهن جيڪو مٽيءَ مان ٿيو ۽ جيڪي آسمان وارا آهن سي انهيءَ وانگر آهن جيڪو آسمان مان آيو. ۴۹) جهڙي نموني اسان کي ڌرتيءَ واري جي صورت ملي آهي، تهڙي نموني آسمان واري جي به صورت ملندي.

۵۰) اي پائرو ۽ پيرون! منهنجي چوڻ جو مطلب آهي ته خاڪي جسم وارو خدا جي بادشاهت جو وارث نه ٿي سگهندو ۽ نه ئي فانيءَ غير فانيءَ جو وارث بڻجي سگهي ٿو. ۵۱) ٻڌو آءُ اوهان کي هڪ راز ٻڌايان ٿو ته اسين سڀ مري ڪونه وينداسين پر سڀئي بدلایا وينداسين ۵۲) هڪدم اک چنپ ۾ آخري صور جي ڦوڪڻ سان ئي. اها صور ڦوڪي ويندي، مثل غير فاني حالت ۾ اٿاريا ويندا ۽ ائين اسين بدلایا وينداسين. ۵۳) جيڪو فاني آهي سو بقا جي پوشاڪ ضرور پائيندو ۽ مرڻ وارو دائمي پوشاڪ پائيندو. ۵۴) تنهنڪري جڏهن فانيءَ کي غير فاني ۽

مرڻ واري کي دائمي پوشاڪ پهرائي ويندي، تڏهن اهو لکيل قول سچو ثابت ٿيندو ته

”موت نابود ٿي ويو، فتح پوري ٿي.“

۵۵) اي موت! ڪٿي آهي تنهنجي فتح؟

اي موت! ڪٿي آهي تنهنجو ڏنگ؟“

۵۶) موت جو ڏنگ گناهه ئي آهي ۽ گناهه جي طاقت شريعت ئي آهي.

۵۷) پر خدا جو شڪر آهي جو هو اسان کي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي فتح ٿو ڏئي.

۵۸) ته پوءِ اي منهنجا پيارا ڀائرو ۽ پيرون! مضبوط ۽ ثابت قدم رهو ۽ هميشه

خداوند جي ڪم ۾ وڌندا هلو، ڇاڪاڻ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته خداوند جي خدمت ۾ اوهان جو پورهيو اجايو نه آهي.

يروشلَم جي ڪليسيا لاءِ چنڊو

۱) هاڻي آءٌ يروشلم جي ڪليسيا جي مدد لاءِ چندي بابت اوهان

کي ٻڌايان ٿو. جيئن مون گلٽيا جي ڪليسيائن کي هدايت ڪئي

هئي، تيئن اوهين به ڪجو. ۲) هر آچر جي ڏينهن تي اوهان مان هر هڪ

پنهنجي ڪمائيءَ آهر ڪجهه بچائي پاڻ وٽ رکي ته جيئن منهنجي اچڻ تي

چندي گڏ ڪرڻ جي ضرورت نه پوي. ۳) پوءِ جڏهن آءٌ پهچان تڏهن اوهان

جي مقرر ڪيل ماڻهن کي خط ڏيئي موڪليندس، ته جيئن هو اوهان جو

نذرانو يروشلم ڏانهن کڻي وڃن. ۴) پر جيڪڏهن منهنجو وڃڻ به مناسب

ٿي پيو ته اهي مون سان گڏجي هلندا.

مسافريءَ بابت رٿون

۵) جيئن ته منهنجو مڪدونيا وٽان گذرڻ جو ارادو آهي، سو آءٌ اتان

ٿيندو پوءِ اوهان وٽ ايندس. ۶) شايد آءٌ اوهان وٽ ڪجهه وقت ٽڪانم

يا سڄو سيارو گذاريانم، انهيءَ ڪري ته جيئن مسافريءَ ۾ جيڏانهن به

وڃان ته اوهين مدد ڪري مون کي روانو ڪري سگهو. ۷) تنهنڪري

آءُ نه ٿو چاهيان ته هن وقت رستي ويندي اوهان سان ٿوري وقت لاءِ ملان. مون کي اميد آهي ته جيڪڏهن خداوند چاهيو ته اوهان سان ڪافي وقت گذاريندس. ⑧ پر اڃا آءُ هتي افسس ۾ پنٽيڪسٽ جي عيد تائين رهندس. ⑨ چالاڙ جو هتي اثرائتي ڪم ڪرڻ جو وڏو موقعو آهي، توڙي جو ڪيترائي مخالف آهن.

⑩ جيڪڏهن تيمٿيس اوهان وٽ اچي ته خيال رکجو ته جيئن هو توهان سان بي ڊپو ٿي رهي، چالاڙ جو هو به خداوند جو ڪم ائين پيو ڪري جيئن آءُ پيو ڪريان. ⑪ ته پوءِ ڪوبه هن کي گهٽ نه سمجهي. کيس سک ۽ سلامتيءَ سان روانو ڪجو ته جيئن هو مون ڏانهن موٽي سگهي. ٻين ڀائرن سان سندس گڏجي اچڻ جو آءُ انتظار پيو ڪريان.

⑫ هاڻي پنهنجي ڀاءُ ايلوس جي باري ۾ هي آهي ته مون هن کي ڀائرن سان گڏجي اوهان ڏانهن اچڻ لاءِ زور ڀريو. هن وقت سندس اچڻ جي مرضي اصلي ناهي پر موقعو مليس ته ضرور ايندو.

آخري هدايتون ۽ سلام

⑬ سجاڳ رهو، ايمان تي قائم رهو، همت ڌاريو، مضبوط رهو.

⑭ جيڪي ڪجهه ڪريو سو پيار سان ڪريو.

⑮ اوهان کي استفناس ۽ سندس گهر جي ڀائين بابت خبر آهي ته اهي اڃا پرڳڻي ۾ پهريان شخص آهن جن عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو. هنن پاڻ کي خدا جي ماڻهن جي خدمت لاءِ وقف ڪري ڇڏيو آهي. ⑯ اي ڀائرو! آءُ تاڪيد ٿو ڪريان ته اهڙن ماڻهن ۽ جيڪي به انهن سان گڏجي ڪم ڪن ٿا تن سڀني جي فرمانبرداري ڪريو.

⑰ آءُ استفناس، فرٿوناتس ۽ اڃاڪس جي اچڻ تي خوش آهيان، چوٽه انهن اها جاءِ پري آهي جيڪا اوهان جي گهٽتائيءَ جي ڪري رهجي ويئي هئي. ⑱ هنن منهنجي ۽ اوهان جي روح کي تازگي بخشي آهي. تنهنڪري اهڙن ماڻهن جو قدر ڪريو.

۱۶: ۸-۱۵: ۲۳-۲۱ م، ۱۶: ۹-۱۱ شر، ۱۶: ۸-۹ رس، ۱۹: ۸-۱۰

۱۶: ۱۰-۱۱ ڪر، ۴: ۱۰ ۱۵: ۱۶ ڪر، ۱: ۱۶

- ۱۹) ايشيا پرڳڻي جون ڪليسيائون اوهان کي سلام ڏين ٿيون. اڪولا ۽ پرسڪلا ۽ سندن گهر ۾ گڏ ٿيندڙ ڪليسيا اوهان کي پرجوش مسيحي سلام ٿا ڏين. ۲۰) سيئي پائر ۽ پيرون اوهان کي سلام ٿا ڏين. هڪ ٻئي کي پائراڻي پيار سان ملي سلام ڪجو.
- ۲۱) آءُ پولس پنهنجن هٿن سان هي سلام لکان پيو.
- ۲۲) لعنت آهي ان تي جيڪو خداوند سان پيار نه ٿو ڪري. اي اسان جا خداوند! اچ.
- ۲۳) شل اوهان تي خداوند عيسيٰ جو فضل هجي.
- ۲۴) منهنجو پيار اوهان سڀني سان هجي، جيڪي عيسيٰ مسيح جا آهيو.

۲. ڪرنتين

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو ٻيو خط

تعارف

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو هي ٻيو خط ڪرنتس شهر ۾ قائم ڪيل ڪليسيا سان سندس تعلقات جي ڏکي مدت دوران لکيو ويو هو. ڪليسيا جي ڪن رڪنن پولس رسول جي ظاهر ظهور سخت مخالفت ڪئي هئي. پر هو مصالحت لاءِ پنهنجو اونهو فڪر ڏيکاري ٿو ۽ جڏهن ائين ٿي ٿو تڏهن هو وڏي خوشيءَ جو اظهار ڪري ٿو.

خط جي پهرين حصي ۾ پولس رسول ڪرنتس ۾ قائم ٿيل ڪليسيا سان پنهنجي تعلقات تي بحث ڪري ٿو. هو اهو بيان ڪري ٿو ته هن چو ڪليسيا ۾ سندس بي عزتيءَ ۽ مخالفت جي خلاف سختيءَ سان موت ڏني ۽ پوءِ پنهنجي خوشيءَ جو اظهار ڪري ٿو ته انهيءَ سختيءَ جو نتيجو پڇتاءَ ۽ مصالحت ۾ نڪتو آهي. پوءِ هو ڪليسيا کي عرض ڪري ٿو ته يهوديه علائقي جي ضرورتمند ايمان وارن لاءِ جهجهو چنڊو ڏنو وڃي.

آخري بابن ۾ پولس رسول ڪرنتس جي ڪن اهڙن ماڻهن جي خلاف پنهنجي رسالت جو دفاع ڪري ٿو جيڪي پاڻ کي سچو رسول چون ٿا. جڏهن ته پولس رسول تي ڪوڙي رسول هئڻ جي تهمت هڻن ٿا.

ستاءُ

۱۱-۱:۱	تعارف
۱۶: ۱-۱۲: ۱	پولس رسول ۽ ڪرنتس جي ڪليسيا
۱۵: ۹-۱: ۸	يهوديه ۾ ايمان وارن لاءِ چنڊو
۱۰: ۱۳-۱: ۱۰	پولس جو پنهنجي رسول هئڻ متعلق دفاع
۱۳-۱۱: ۱۳	دعا سلام

۲. ڪرنتين

ڪرنتين ڏانهن پولس رسول جو ٻيو خط

① هي خط پولس، جيڪو خدا جي مرضيءَ موجب عيسيٰ مسيح جو رسول آهي ۽ اسان جي ڀاءُ تيمٿس جي طرفان لکجي ٿو. هي خط ڪرنتس شهر ۾ خدا جي ڪليسيا ۽ اڃا پرڳڻي ۾ رهندڙ سڀني ايمان وارن ڏانهن آهي. ② شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي.

دلداري بخشيندڙ خدا

③ ساراهه ٿي ڪجي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي خدا ۽ پيءُ جي، جيڪو رحمتن جو پيءُ ۽ پوريءَ طرح دلداري ڏيندڙ خدا آهي. ④ هو اسانجين سڀني مصيبتن ۾ اسان کي تسلي ٿو ڏئي، ته جيئن اسين سندس مليل انهيءَ تسليءَ سان انهن کي دلداري ڏيئي سگهون، جيڪي ڪنهن مصيبت ۾ آهن. ⑤ جيئن مسيح جا ڏک اسانجين زندگين ۾ حد کان وڌي وڃن ٿا، تيئن مسيح جي وسيلي اسان جي دلداري به حد کان وڌي وڃي ٿي. ⑥ جيڪڏهن اسان تي مصيبت اچي ٿي ته اها اوهان جي دلداري ۽

چونڪاري لاءِ آهي. وري جيڪڏهن اسان کي دلداري ملي ٿي ته اها به اوهان جي ئي لاءِ آهي. اها دلداري اوهان کي صبر سان ساڳين ڏڪن کي سهڻ جي طاقت بخشي ٿي جيڪي اسين به سهون ٿا. ⑧ اسان کي اوهان لاءِ پڪي اميد آهي، چوڃو اسين ڄاڻون ٿا ته اوهين جيئن اسان جي ڏڪن ۾ شريڪ رهو ٿا تيئن اسان جي دلداريءَ ۾ به شريڪ رهندا.

⑧ اي ڀائرو ۽ پيرون! اسين اوهان کي انهن مصيبتن کان بي خبر رکڻ نه ٿا چاهيون، جيڪي ايشيا پرڳڻي ۾ پوڳيونسين. اسين برداشت کان ٻاهر بار هيٺ دٻيل هئاسين، ايتري تائين جو زنده رهڻ جي اميد ئي ڇڏي ڏني هئي سون. ⑨ سچ پچ ته اسان پنهنجين دلين ۾ موت جي فتويٰ محسوس ڪئي، تان جو سڪيوسين ته پاڻ تي نه، بلڪ خدا تي پاڙيون جيڪو مثلن کي جيئاري ٿو. ⑩ هن اسان کي موت جي اهڙي پوائتي تباهيءَ کان بچايو ۽ بچائيندو. هن ۾ اميد آهي ته اسان کي اڃا به بچائيندو رهندو. ⑪ جيڪڏهن اوهين به پنهنجين دعائن جي وسيلي اسان جي مدد ڪندا، ته پوءِ گهڻ ماڻهن جي دعائن سان جيڪا نعمت ملي آهي انهيءَ لاءِ اسان جي پاران گهڻا ماڻهو شڪرانو بجاءِ آڻيندا.

پولس جي رتن ۾ ڦيرڦار

⑫ اهو اسان جو فخر آهي ته اسان جو ضمير اسان کي پڪ ٿو ڏئي ته اسان دنيا ۾ ۽ خاص ڪري اوهان سان جيڪو برتاءُ ڪيو آهي، سو پاڪائيءَ ۽ سچائيءَ سان آهي. اهو سڀ ڪجهه خدا جي طرفان آهي. اسان ائين دنياوي ڏاهپ موجب نه، پر خدا جي فضل موجب ڪيو آهي. ⑬ اسين اوهان ڏانهن ڪا اهڙي ڳالهه ڪونه ٿا لکون، جيڪا اوهين پڙهي يا سمجهي نه ٿا سگهو. ⑭ اميد اٿم ته اوهين پوريءَ طرح سمجهي ويندا. هاڻي اوهين اسان کي رڳو ٿورو گهڻو سمجهو ٿا. پر جيئن خداوند عيسيٰ جي ڏينهن اوهين اسان تي فخر ڪري سگهو ٿا، تيئن اسين اوهان تي فخر ڪنداسين.

⑮ ڇاڪاڻ ته مون کي انهيءَ سموري ڳالهه جي پڪ هئي، تنهنڪري سڀ کان اڳ ۾ اوهان سان ملڻ جو ارادو ڪيم، ته جيئن اوهان کي ٻيون

برڪتون ملن. ①۶ تنهنڪري سوچيم ته مڪدونيا ڏانهن ويندي ۽ وري اتان موٽندي اوهان سان ملان، ته جيئن اوهين مون کي يهوديه ڏانهن روانو ڪريو. ①۷ ته پوءِ جڏهن مون اهو ارادو ڪيو ته ڪا ڦيرڦار ڪيم ڇا؟ يا جيڪي ڳالهيون آءُ رٿيان ٿو سي دنياوي ماڻهن وانگر رٿيان ٿو ڇا؟ جو ڪڏهن ”ها“ ها“ به ڪريان ته ساڳئي وقت ”نه“ نه“ به؟

①۸ پر قسم آهي خدا جي سچائيءَ جو ته جيڪي ڪجهه اسين اوهان کي چئون ٿا، ان ۾ ”هاڻو“ ۽ ”نه“ به معنائون ڪين آهن. ①۹ ڇالاءِ جو خدا جو فرزند عيسيٰ مسيح جنهن جي تبليغ مون ۾ سيلاس ۽ تيمٿيس اوهان ۾ ڪئي هئي، اهو ”هاڻو“ ۽ ”نه“ ٻئي ڪين هٿ ۾ پر ان ۾ هميشه ”هاڻو“ ئي آهي. ②۰ ڇالاءِ جو خدا جا جيترا به واعدو آهن، سي سڀ مسيح جي ڪري ”هاڻو“ سان آهن. انهيءَ ڪري ان جي وسيلي اسان کان ”آمين“ به ٿي، ته جيئن خدا جو جلال ظاهر ٿئي. ②۱ اهو خدا ئي آهي، جيڪو اسان ۽ اوهان کي مسيح سان گڏجي هڪ ڪري قائم ڪري ٿو. ②۲ انهيءَ خدا سان ڪي چونڊيو ۽ اسان جي دلين تي پنهنجي مالڪيءَ جي مٿس به هٿي ۽ پاڪ روح اسان جي دلين ۾ وڌائين، جو آئينده واعدو ڪيل نعمتن جو پهريون حصو آهي. ②۳ آءُ خدا کي شاهد ڄاڻي چوان ٿو ته آءُ ڪرنتس ۾ انهيءَ لاءِ نه آيس ته متان اوهين رنج ٿيو. ②۴ اسين ايمان جي باري ۾ اوهان تي حڪومت نه ٿا هلايون. پر اوهان جي خوشيءَ ۾ اوهان جا مددگار آهيون، ڇالاءِ ته ايمان جي وسيلي اوهين قائم آهيو.

① مون پنهنجيءَ دل ۾ اهو پڪو ارادو ڪيو آهي ته اوهان وٽ غمگين ٿي نه ايندس. ② ڇالاءِ جو جيڪڏهن آءُ اوهان کي غمگين ڪريان ته مون کي سواءِ انهيءَ جي ڪير خوش ڪندوم جيڪو منهنجي ڪري غمگين ٿيو آهي، ③ ۽ مون انهيءَ ڪري اوهان کي لکيو هو ته متان جڏهن آءُ اچان ته جن کان مون کي خوشي ٿيڻ گهرجي، تن کان مون کي ڏک پهچي. ڇالاءِ جو اوهان سڀني جي لاءِ آءُ يقين رکان ٿو ته منهنجي خوشيءَ ۾ ئي اوهان سڀني جي خوشي آهي. ④ مون اوهان ڏانهن گهڻي ڏک ۽ دلگيريءَ سان ڳوڙها ڳاڙيندي خط لکيوم انهيءَ لاءِ نه ته اوهان

ڪي غمگين ڪريان، پر ان ڪري جو اوهين ڄاڻو ته منهنجو اوهان سان ڪيترو نه گهڻو پيار آهي.

گنهگار لاءِ معافي

⑤ جيڪڏهن ڪنهن مون کي رنجايو آهي ته انهيءَ رڳو مون کي نه پر ٿورو گهڻو اوهان سڀني کي به رنجايو آهي. پر آءُ انهيءَ ڳالهه کي وڌائڻ نه ٿو چاهيان. ⑥ اها سزا جيڪا اوهان مان گهڻن ماڻهن جي طرفان کيس ملي، سا اهڙي ماڻهوءَ لاءِ ڪافي آهي. ⑦ هاڻي اوهان کي گهرجي ته ان جي بدران کيس معاف ڪريو ۽ تسلي ڏيو، متان اهو ماڻهو غم ۾ غرق نه ٿي وڃي. ⑧ تنهنڪري آءُ اوهان کي منٿ ٿو ڪريان ته کيس يقين ڏياريو ته اوهين ساڻس پيار ٿا ڪريو. ⑨ سو مون انهيءَ لاءِ اوهان کي لکيو ته جيئن اوهان کي آزمائڻ ۽ ڏسان ته اوهين سڀني ڳالهين ۾ منهنجا فرمانبردار آهيو يا نه. ⑩ جڏهن اوهين ڪنهن کي ڪا ڳالهه معاف ڪريو ٿا ته آءُ به ان کي معاف ڪريان ٿو ۽ جيڪي مون معاف ڪيو آهي، جيڪڏهن ڪا معاف ڪرڻ جوڳي ڳالهه هئي ته مسيح جي حضور ۾ اوهان جي خاطر معاف ڪئي اٿم. ⑪ انهيءَ ڪري ته متان اسين شيطان جي فريب ۾ ڦاسي نه پئون، چوڄو اسين سندس منصوبن کان بي خبر نه آهيون.

مسيح جي وسيلي فتح

⑫ جڏهن آءُ مسيح جي خوشخبري ٻڌائڻ لاءِ تروآس ۾ آيس ته خداوند جي طرفان مون لاءِ هڪڙو در کلي پيو. ⑬ تڏهن به منهنجي دل کي آرام نه آيو، ڇاڪاڻ جو مون پنهنجي پاڻ طيٽس کي نه ڏٺو. پوءِ اتان جي ماڻهن کان موڪلائي مڪدونيا ۾ هليو آيس.

⑭ پر خدا جو شڪر آهي، جيڪو اسان کي مسيح سان گڏي هڪ ڪري سدائين سوڀ واري جلوس ۾ گهمائي ٿو ۽ اهڙيءَ طرح پنهنجي علم جي خوشبوءِ اسان جي وسيلي هر هنڌ پکيڙي ٿو. ⑮ انهيءَ ڪري اسين خدا جي اڳيان چوٽڪارو پائيندڙن ۽ تباهي حاصل ڪرڻ وارن پنهنجي لاءِ مسيح

جي سرهاڻ آهيون. ① هڪڙن جي واسطي مرڻ لاءِ موت جي بوءِ ۽ پين جي واسطي جيئن لاءِ زندگيءَ جي خوشبوءِ آهيون. ڪير اها ذميواري کڻڻ جي لائق آهي؟ ② اسين انهن گهڻن ماڻهن وانگر نه آهيون، جيڪي پنهنجي نفعي لاءِ خدا جي ڪلام جو غلط استعمال ڪن ٿا. پر اسين خدا جي طرفان ۽ دل جي سچائيءَ سان خدا کي حاضر ڄاڻي مسيح سان شامل ٿي ڳالهائون ٿا.

نئين عهد جا خدمتگار

① اسين وري پنهنجي ساراهه پاڻ ٿا ڪريون ڇا؟ يا اسان کي ڪن ماڻهن وانگر سفارشي خط اوهان وٽ آڻڻ يا وٺي وڃڻ جي ضرورت آهي ڇا؟ ② نه اسان جو خط ته اوهين ئي آهيوم جيڪو اسان جي دلين تي لکيل آهي ۽ ان کي سڀ ماڻهو پڙهي ۽ سمجهي سگهن ٿا. ③ اها ڳالهه ظاهر آهي ته اوهين مسيح جو لکيل خط آهيوم جيڪو اسان جي خدمت جي وسيلي موڪليو ويو آهي. اهو خط مس سان نه پر زندهه خدا جي روح سان، پٿر جي سليٽن تي نه پر ماڻهن جي دلين تي لکيل آهي.

④ اسين خدا تي مسيح جي وسيلي اهڙو ئي يقين رکڻ جي دعويٰ ڪري سگهون ٿا. ⑤ ائين نه آهي ته اسين پنهنجو پاڻ انهيءَ لائق آهيون جو ڪنهن ڪم جي دعويٰ ڪري سگهون، پر اسان جي لياقت خدا جي طرفان آهي. ⑥ اهو ئي آهي، جنهن اسان کي نئين عهد جي خادم هئڻ جي لائق ڪيو. اهو عهد اڪرن جو نه پر پاڪ روح جو آهي، ڇاڪاڻ جو اڪر مارين ٿا پر روح جباري ٿو.

نئين عهد جو جلوو

⑦ هاڻي موت وارو اهو عهد جيڪو پٿرن تي اُڪريل هوم سو اهڙي ته جلوي وارو ٿيو جو بني اسرائيل موسيٰ جي چمڪندڙ منهن ڏانهن غور سان نهاري نه ٿي سگهيا، جيتوڻيڪ اهو جلوو جهڪو ٿيندو ٿي ويو.

⑧ جيڪڏهن اهو موت وارو عهد ايترو جلوي وارو هوم ته پوءِ پاڪ روح جو عهد ڪيترو نه وڌيڪ جلوي وارو هوندو! ⑨ جيڪڏهن اهو عهد جيڪو

ڏوهاري ٿو بڻائي سو ايڏي جلوي وارو آهي، ته پوءِ جنهن عهد جي ڪري ماڻهو سڄار ٿو بڻجي سو ته ضرور انهيءَ کان به وڌيڪ جلوي وارو هوندو. ⑩ ڇا لاءِ جو حقيقت ڪري جيڪو اڳ جلوي وارو هو، سو هن ٻئي تمام وڌيڪ جلوي واري جي پيٽ ۾ ڄڻ ته بي جلوي ٿي پيو. ⑪ سو جيڪڏهن اها فنا ٿيندڙ شيءِ جلوي واري هئي ته هي بقا واري شيءِ ڪيترو نه وڌيڪ جلوي واري هوندي!

⑫ تنهنڪري اسين اهڙي اميد جي ڪري وڏي دليريءَ سان ڳالهايون ٿا. ⑬ اسين موسيٰ وانگر نه آهيون، جنهن پنهنجي منهن تي پردو وڌو ته متان بني اسرائيل جلوي کي گهٽجندي ۽ فنا ٿيندي ڏسن. ⑭ پر هنن جون دليون موڳيون ٿي ويون، چوٽه اڄ ڏينهن تائين پراڻي عهدنامي جي پڙهڻ وقت اهو ساڳيو پردو رهي ٿو. اهو پردو انهن تان ايستائين نه ٿو ڪڍي، جيستائين اهي مسيح سان گڏجي هڪ ٿي نه ٿا وڃن. ⑮ پر اڄ ڏينهن تائين به جڏهن هو موسيٰ جو ڪتاب پڙهن ٿا، تڏهن سندن دلين تي پردو پيل رهي ٿو. ⑯ مگر جڏهن به ڪنهن جي دل خداوند ڏانهن ڦري ايندي تڏهن اهو پردو ڪڍي ويندو. ⑰ هاڻي، اهو خداوند پاڪ روح آهي ۽ جتي خداوند جو اهو روح آهي اتي آزادي آهي. ⑱ پر اسان جي چهرن تي پردو پيل نه آهي، تنهنڪري اسين سڀئي خداوند جي جلال کي آئيني وانگر ڏسندي ڏسندي سندس جلالي صورت ۾ تبديل ٿيندا ٿا وڃون. اهو ڪم خداوند جو آهي جيڪو پاڪ روح آهي.

مٿي جي ٿانون ۾ روحاني خزانو

① ڇاڪاڻ ته اسان تي خدا جو اهڙو رحم ٿيو آهي جو اسان کي هيءَ خدمت ملي آهي، تنهنڪري اسين همت نه ٿا هاريون. ② پر اسان بي شرميءَ واريون ۽ لڪل ڳالهيون ڇڏي ڏنيون آهن. اسين ٺڳيءَ سان نه ٿا هلون ۽ نڪي خدا جي ڪلام ۾ ڦيرڦار ٿا ڪريون. اٿلندو سچ کي پڌرو ڪري خدا جي اڳيان هر هڪ ماڻهو جي دل ۾ پنهنجي نيڪي ٿا ڄمايون. ③ پر جيڪڏهن اسان جي خوشخبريءَ تي پردو پيل آهي ته اها خوشخبري

انهن جي ئي لاءِ ڍڪيل آهي جيڪي ناس ٿي رهيا آهن. ④ اهي ايمان نه ٿا آڻين، ڇاڪاڻ ته جنهن کي هن زماني جا ماڻهو خدا ڪري مڃين ٿا ان خدا يعني شيطان انهن جي عقل کي اندو ڪري ڇڏيو آهي. هو نه ٿو چاهي ته مسيح جيڪو خدا جي صورت آهي، تنهن جي جلال جي باري ۾ خوشخبري جي روشني انهن تي پوي. ⑤ ڏسوم اسين پنهنجي نه پر عيسيٰ مسيح جي تبليغ ڪريون ٿا ته هو خداوند آهي. پنهنجي لاءِ هيئن ٿا چئون ته عيسيٰ جي خاطر اسين اوهان جا خادم آهيون. ⑥ ڇاڪاڻ ته خدا جنهن فرمايو ته ”اونداهيءَ ۾ روشني چمڪي،“ تنهن اها اسان جي دلين ۾ چمڪائي، ته جيئن اسين عيسيٰ مسيح جي چهرې کي ڏسي ڪري خدا جي شان کي سڃاڻي سگهون.

⑦ پر اهو روحاني خزانو مٽيءَ جي ٿانون، يعني اسان جي جسمن ۾ رکيل آهي ته جيئن خبر پوي ته اها تمام گهڻي قدرت اسان جي نه پر خدا جي آهي. ⑧ اسين هر طرف کان مصيبتن ۾ دٻايا وڃون ٿا، پر ڇپاڻجي ڪونه ٿا وڃون، پر پريشان نه ٿيون ٿا پر نااميد نه ٿا ٿيون. ⑨ ستايل آهيون پر اڪيلا نه ٿا ڇڏيا وڃون، ڪيرائيل آهيون تڏهن به ناس نه ٿيا آهيون. ⑩ جهڙيءَ طرح عيسيٰ موت جهڙي زندگي گذاريندو هو، تهڙيءَ طرح اسين به هر وقت موت جي منهن ۾ آهيون، ته جيئن عيسيٰ جي زندگي به اسان جي جسم ۾ ظاهر ٿئي. ⑪ ڇاڪاڻ ته اسين هميشه عيسيٰ جي خاطر جيئري ئي موت جي حوالي ڪيا ٿا وڃون، ته جيئن عيسيٰ جي زندگي به اسان جي فاني جسم ۾ ظاهر ٿئي. ⑫ ائين اسان ۾ موت، پر اوهان ۾ زندگي اثر ڪري ٿي.

⑬ پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته ”مون ايمان آندو، تنهنڪري مون ڳالهايو.“ اسان جو ايمان به ساڳيو ئي آهي. اهڙيءَ ريت اسين ايمان آڻيون ٿا ۽ تنهنڪري ڳالهايون ٿا. ⑭ اسين ڄاڻون ٿا ته خدا جنهن خداوند عيسيٰ مسيح کي مٿن مان جياريو، سو اسان کي به عيسيٰ سان گڏ جياريندو ۽ اوهان سان گڏ پاڻ وٽ حاضر ڪندو. ⑮ هي سڀ ڪجهه اوهان جي واسطي آهي. جيئن گهڻن ماڻهن جي ڪري فضل وڌيڪ ٿيندو پيو وڃي، تيئن شڪرانو به وڌندو پيو وڃي جنهن سان خدا جي واکاڻ ٿئي ٿي.

ايمان سان زندگي گذارڻ

①۶ تنهنڪري اسين همت نه ٿا هاريون. جيتوڻيڪ جسماني طرح اسين فنا ٿيندا ٿا وڃون، تڏهن به روحاني طرح ڏينهن ڏينهن نوبنو ٿيندا پيا وڃون. ①۷ جيڪا مصيبت اسين سهون ٿا اها هلڪي ۽ ٿوري دير جي لاءِ آهي. اها اسان جي لاءِ اهڙو دائمي جلوه پيدا ٿي ڪري جيڪو حد کان وڌيڪ گورو آهي. ①۸ سو اسين ڏنل شين تي نه پر ان ڏنل شين تي نظر ڪريون ٿا. ڇا لاءِ ته جيڪي شيون ڏسڻ ۾ اچن ٿيون اهي عارضي آهن ۽ جيڪي نه ٿيون ڏسجن اهي دائمي آهن.

① ڇا لاءِ جو اسين ڄاڻون ٿا ته جيڪڏهن اسان جو جسم جيڪو ۵ جهوپڙي جهڙو ڪچو گهر آهي، ڊاهيو ويندو ته اسان کي خدا کان آسمان تي هڪڙو پڪو گهر ملندو. اهو هٿن سان جوڙيل نه آهي، پر هميشه قائم رهندڙ آهي. ② هاڻي اسين ڪنجهي رهيا آهيون ۽ ڪيڏي نه وڌي تمنا پيا ڪريون ته پنهنجي آسماني گهر کي پوشاڪ وانگر پهري ڇڏيون. ③ جيڪڏهن ان کي اسان تي پهرايو ويو ته اسين اگهاڙا نه ٿينداسين. ④ ڇا لاءِ جو اسين هن جهوپڙي ۾ رهي بار جي هيٺان دٻجي ڪنجهي رهيا آهيون. اسين موجوده جسم کي ڇڏڻ نه ٿا چاهيون، پر ان تي آسماني گهر کي پوشاڪ وانگر پهرڻ چاهيون ٿا، ته جيئن مرڻ هارڪو جسم حياتي ۾ بدلجي وڃي. ⑤ اهو خدا ئي آهي، جنهن اسان کي انهيءَ تبديليءَ لاءِ تيار ڪيو آهي ۽ اڳواٽ ئي پاڪ روح ڏنو آهي.

⑥ تنهنڪري اسان کي هميشه پوري خاطري ٿي رهي ۽ ڄاڻون ٿا ته جيستائين هي جسم اسان جو گهر آهي تيستائين اسين خداوند کان پري آهيون. ⑦ ڇا لاءِ ته اسين جيڪا زندگي گذاري رهيا آهيون سا ايمان جي وسيلي آهي، اڪين سان ڏسڻ جي ڪري نه. ⑧ مطلب ته اسان کي پوري خاطري آهي ۽ هن جسم واري گهر کي ڇڏي خداوند سان گڏ رهڻ وڌيڪ پسند ڪريون ٿا. ⑨ بحرحال توڙي اسين پنهنجي جسم واري گهر ۾ هجڻ يا نه هجڻ، اسان جو سڀ کان وڏو مقصد هي آهي ته خداوند کي خوش

ڪريون. ⑩ ڇالاءِ جو اسان سڀني کي مسيح جي عدالت جي اڳيان پيش ٿيڻو آهي، ته جيئن هر ڪنهن کي انهن ڪمن جو بدلو ملي، جيڪي هن جسم ۾ رهي ڪيا آهن، پوءِ اهي چڱا هجن يا بچڙا.

صلح جو پيغام

⑪ تنهنڪري خداوند جو خوف ڪندي اسين ماڻهن کي قائل ڪرڻ جي ڪوشش ڪريون ٿا. اسان جو حال خدا کي معلوم آهي ۽ مون کي اميد آهي ته اهو اوهان جي دلين تي به صاف ظاهر ٿيو هوندو. ⑫ اسين اوهان سان وري پنهنجي ساراهه نه ٿا ڪريون، پر اوهان کي وجهه ٿا ڏيون ته اسان تي فخر ڪريو، جيئن انهن ماڻهن کي جواب ڏيئي سگهو جيڪي دل تي نه پر ظاهري ڳالهين تي فخر ڪن ٿا. ⑬ جيئن ته ڪي سمجهن ٿا ته اسين بي خوديءَ جي حالت ۾ آهيون ته خدا جي خاطر آهيون، پر جيڪڏهن ٺيڪ دماغ سان آهيون ته اوهان جي خاطر آهيون. ⑭ هر حال ۾ مسيح جي محبت اسان کي مجبور ٿي ڪري، ڇالاءِ جو اسين هن نتيجي تي پهتا آهيون ته جڏهن هڪ شخص سڀني جي لاءِ مٿو ته سڀ مري ويا. ⑮ هو سڀني جي لاءِ انهيءَ ڪري مٿو ته جيڪي جيئرا آهن سي اڳتي پنهنجي لاءِ نه پر هن جي لاءِ جيئن، جيڪو انهن جي خاطر مري ويو ۽ وري جيئرو ٿي اٿيو.

⑯ تنهنڪري هن کان پوءِ اسين ڪنهن کي به جسماني طور نه ٿا سڃاڻون. جيتوڻيڪ اسان مسيح کي به جسماني طور ڄاتو هوم پر هاڻي اسين هن کي ائين نه ٿا سڃاڻون. ⑰ تنهنڪري جيڪڏهن ڪو مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل آهي ته هو نئون خلقيل آهي. پراڻيون ڳالهون گذري ويون، ڏسوم ان جي نئين حالت شروع ٿي ويئي. ⑱ هي سڀ ڪجهه خدا جي طرفان آهي، جنهن مسيح جي وسيلي اسان کي پاڻ سان ملايو ۽ صلح ڪرائڻ جي خدمت اسان جي حوالي ڪئي. ⑲ منهنجو مطلب آهي ته خدا مسيح سان گڏجي هڪ ٿي ڪري سڀني ماڻهن کي پاڻ سان ملايو. سندن ڏوهن جو ڪو حساب نه ڪيائين ۽ ميل ميلاپ جو پيغام اسان کي ڏيئي ڇڏيائين.

۲۰) تنهنڪري اسين مسيح جي پاران ايلچي آهيون ۾ ڇڻ ته خدا اسان جي وسيلي گهر ٿو ڪري. سو، اسين مسيح جي پاران اوهان کي منت ٿا ڪريون ته خدا سان صلح ڪريو. ۲۱) مسيح گناهه کان واقف نه هوم پوءِ به خدا کيس اسان جي بدلي ۱ گناهه جي قرباني نھرايو ۾ ته جيئن مسيح سان گڏجي هڪ هئڻ ڪري اسان مان خدا جي سچائي ظاهر ٿئي.

۱) اسين جيڪي خدا سان گڏ ڪم ڪرڻ وارا آهيون ۾ سي هيءَ به منت ڪريون ٿا ته خدا جو فضل جيڪو اوهان تي ٿيو آهي سو اجايو نه وڃايو. ۲) چالاڪيءَ جو خدا چوي ٿو ته

”قبوليت جي وقت

مون اوهان جي ٻڌي ۾

۽ چوٽڪاري جي ڏينهن

مون اوهان جي مدد ڪئي.“

ڏسوم هاڻي قبول پوڻ جو وقت آهي ۾ ڏسوم هاڻي چوٽڪاري جو ڏينهن آهي.

۳) اسين ڪنهن به ڳالهه ۾ ٽاپڙڄڻ جو وجهه نه ٿا ڏيون ۾ متان اسان

جي خدمت مان عيب نڪري. ۴) پر هر حالت ۾ پاڻ کي خدا جا خادم

ڄاڻائڻ لاءِ اسين ڏاڍي صبر سان مصيبتن ۾ ضرورتن ۽ تنگ حالتن کي منهن

ٿا ڏيون. ۵) اسان کي چهڪن سان ماريو ويو ۽ قيد ڪيو ويو ۽ اسان تي

حملو ڪيو ويو. اسان کان سخت محنت ڪرائي ويئي ۽ اوجاڳا ۽ فاقا

ڪڍايا ويا. ۶) تڏهن به پاڪيزگي ۾ علم ۾ بردباري ۾ مهرباني ۾ پاڪ روح جي

موجودگي ۽ خالص محبت ذريعي اسان پاڻ کي خدا جو خادم ثابت ڪيو.

۷) اسين سڄو ڪلام خدا جي قدرت سان ٻڌايون ٿا. حملي ۽ بچاءَ لاءِ

اسان کي سچائيءَ جا هٿيار آهن. ۸) اسان جي عزت به ڪئي وڃي ٿي ۽

بي عزتي به. اسان جي بدنامي به ڪئي وڃي ٿي ۽ نيڪنامي به. ڪي اسان

کي ٺڳ سمجهن ٿا ۽ جيتوڻيڪ اسين سچا آهيون. ۹) اسين گمنام سمجهيا

وڃون ٿا تڏهن به مشهور آهيون. مُردن وانگر آهيون تڏهن به ڏسوم اسين

۱ گناهه جي قرباني: انهيءَ قربانيءَ جي لاءِ پراڻي عهدنامي ۾ ”پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني“

لکيل آهي. ڏسو خروج ۱۰: ۳۰

جيئون پيا. اسين سزا کاڌل آهيون تڏهن به ماري وڌل نه آهيون. ⑩ اسين ڏک ته سهون ٿا پر تڏهن به هميشه خوش ٿا رهون. غريب سمجهيا وڃون ٿا تڏهن به گهڻن کي شاهوڪار ٿا ڪريون. سڃاڻڪڻا آهيون تڏهن به اسان وٽ سڀ ڪجهه آهي.

⑪ اي ڪرنتس جا دوستو! اسان کليءَ طرح اوهان سان ڳالهايو آهي ۽ اسان جي دل ڪشادي آهي. ⑫ اوهان لاءِ اسان جون دليون تنگ نه آهن، پر اوهين پنهنجين دلين ۾ تنگ ٿيا آهيو. ⑬ هاڻي آءُ اوهان کي پنهنجا ٻار سمجهي چوان ٿو ته اوهين به ساڳيءَ طرح پنهنجون دليون ڪشاديون ڪريو.

ايمان نه آڻيندڙن جي اثر کان خبردار

⑭ جيڪي مسيح تي ايمان نه ٿا رکن تن جو ساٿ نه ڏيو، ڇا لاءِ جو سچائي ۽ بدڪاري ڪيئن گڏ رهنديون؟ يا روشني ۽ اونداهيءَ جي وچ ۾ ڪهڙو لاڳاپو آهي؟ ⑮ مسيح جي شيطان سان ڪهڙي برابري آهي؟ مسيح تي ايمان آڻيندڙ جو ايمان نه آڻيندڙ سان ڪهڙو واسطو آهي؟ ⑯ خدا جي گهر جو بتن سان ڪهڙو لاڳاپو آهي؟ ڇا لاءِ جو اسين جيئري خدا جو گهر آهيون. جهڙيءَ طرح خدا فرمايو آهي ته

”آءُ انهن ۾ رهندس

۽ انهن ۾ گهمندس ڦرندس،

آءُ انهن جو خدا ٿيندس

۽ هو منهنجا ماڻهو ٿيندا.“

⑰ تنهنڪري خداوند فرمائي ٿو ته

”اوهين انهن مان نڪري اچو ۽ الڳ ٿي وڃو،

۽ ڪنهن به پليت شيءِ کي هٿ نه لايو،

ته آءُ اوهان کي قبول ڪندس.

⑱ آءُ اوهان جو پيءُ ٿيندس

۱۶:۶ لاو ۱۲:۲۶، حز ۳:۲۰، ۱ ڪر ۱۶:۳، ۱۹:۶، ۱۴:۶، ۱۱:۵۲

۱۸:۶، ۲ سم ۱۴:۰، ۱ توا ۱۳:۱، ۱۳:۱، ۶:۴۳، ۶:۳۱، ۹:۳۱

۽ اوهين منهنجا پٽ ۽ ڌيرون ٿيندا.
خداوند قادر مطلق ائين ٿو فرمائي.

① اي پيارا دوستو! جڏهن اسان سان اهڙا واعدو ڪيا ويا آهن ته پوءِ
اچو ته پاڻ کي هر انهيءَ شيءِ کان پاڪ ڪريون جيڪا اسان جي
جسم ۽ روح ٻنهي کي پليت ڪري ٿي ۽ خدا جو خوف رکندي مڪمل
طرح پاڪ ٿي وڃون.

پولس جي خوشي ۽ تسلي

② اسان کي پنهنجين دلين ۾ جاءِ ڏيو. اسان ڪنهن سان به ظلم نه ڪيو
آهي، نڪي ڪنهن کي بگاڙيو آهي ۽ نڪي ڪنهن کي ٺڳيو آهي. ③ آءُ
اوهان تي الزام هڻڻ خاطر ائين نه ٿو چوان، ڇاڪاڻ ته مون اڳيئي چئي چڏيو
آهي ته اوهان لاءِ اسانجين دلين ۾ اهڙي جاءِ آهي جو اسين جيئڻ ۽ مرڻ ۾
هميشه گڏ آهيون. ④ مون کي اوهان تي تمام گهڻو اعتبار آهي. آءُ اوهان تي
ڏاڍو فخر ٿو ڪريان. مون کي پوري تسلي آهي. تنهنڪري جيڪا به مصيبت
اسان تي اچي ٿي، تنهن هوندي به آءُ تمام گهڻو خوش رهندو آهيان.

⑤ جڏهن اسين مڪدونيا ۾ آياسين تڏهن به اسان کي آرام نه مليو
پر هر طرف کان مصيبت ۾ گرفتار ٿي وياسين. ٻاهر جهيڙا جهيڙا هئا ۽
اندر خوف خطرا. ⑥ پر خدام جيڪو دلگيرن کي تسلي ڏيندڙ آهي، تنهن
طيطس جي اچڻ تي اسان کي تسلي ڏني. ⑦ اسان کي نه رڳو هن جي
اچڻ ڪري تسلي ملي، پر انهيءَ تسليءَ جي ڪري به جيڪا هن کي اوهان
کان ملي. هن اسان کي ٻڌايو ته اوهين مون کي ڏسڻ لاءِ ڪيترو نه شوق
رکو ٿا، ڪيڏو نه غم اٿو ۽ منهنجي ساٿ ڏيڻ لاءِ ڪيترو نه تيار آهيو. انهيءَ
ڪري آءُ اڃا به وڌيڪ خوش ٿيس.

⑧ جيتوڻيڪ منهنجي خط اوهان کي غمگين ڪيو، تڏهن به ان لکڻي
تي آءُ نه ٿو پڇتايان. جيڪڏهن پڇتايو هوم ته اهو ڏسي ڪري ته خط اوهان
کي صرف ٿوري دير لاءِ غمگين ڪيو. ⑨ هاڻي آءُ خوش آهيان، انهيءَ لاءِ ته
اوهين غمگين ٿيا آهيو، پر انهيءَ لاءِ ته اوهان جي غمگينيءَ جو اهو نتيجو نڪتو

جو اوهان توبه ڪئي. سو اوهان جي غمگيني خدا جي مرضيءَ موجب هئي، تنهنڪري اسان جي طرفان اوهان کي ڪنهن به قسم جو نقصان نه پهتو. ⑩ ڇالاءِ جو اهڙو غم جيڪو خدا جي مرضيءَ موجب آهي سو توبه پيدا ٿو ڪري. اهڙي توبه جنهن جو نتيجو چوٽڪارو آهي، تنهن ۾ ڪوبه پڇتاءُ نه ٿو ٿئي. پر دنياوي غم موت پيدا ٿو ڪري. ⑪ ڏسوم اوهان جي غمگيني جيڪا خدا جي مرضيءَ موجب هئي، تنهن اوهان ۾ ڪهڙي نه سرگرمي ۽ پاڻ کي بي ڏوهي ثابت ڪرڻ لاءِ شوق پيدا ڪيو. ڪهڙي نه رنجش ۽ ڪهڙو نه خوف، ڪهڙي نه سک ۽ ڪهڙو نه شوق پيدا ڪيو ۽ اوهين ڪهڙيءَ طرح بدڪار کي سيڪت ڏيڻ لاءِ تيار ٿي ويا. اوهان هر طرح سان ثابت ڪري ڏيکاريو ته اوهين هن معاملي ۾ بي ڏوهي آهيو.

⑫ جيتوڻيڪ مون اوهان ڏانهن لکيو هوم سو نه ته انهيءَ لاءِ جنهن ڏوهه ڪيو ۽ نڪي ان لاءِ جنهن جو ڏوهه ڪيائين. پر لکڻ جو مقصد هو ته اوهان کي جيڪا اسان لاءِ گهڻي آهي سا خدا جي اڳيان اوهان تي ظاهر ٿئي. ⑬ تنهنڪري اسان کي تسلي ملي آهي.

انهيءَ تسليءَ کان سواءِ اسان کي طيطس جي خوشيءَ جي ڪري به نهايت گهڻي خوشي ٿي. ڇالاءِ جو اوهان سڀني جي مدد سان هن جي دل کي سکون مليو آهي. ⑭ پر جيڪڏهن مون هن جي اڳيان اوهان جي بابت ڪو فخر ظاهر ڪيو هو ته آءٌ شرمندو نه ٿيو هوس. ڇالاءِ جو جيئن اسان اوهان کي سڀ ڳالهيون سچائيءَ سان چيون آهن، تيئن جيڪو فخر مون طيطس جي اڳيان ڪيو هو سو به سچو ثابت ٿيو. ⑮ جڏهن هن کي اوهان سڀني جي فرمانبرداري ياد ٿي اچي ته ڪهڙيءَ طرح ادب ۽ تابعداري ڪندي اوهان هن سان گڏيا هئا، تڏهن سندس دلي محبت اوهان لاءِ گهڻي وڌي ٿي وڃي. ⑯ آءٌ خوش آهيان، ڇالاءِ جو هر ڳالهه ۾ مون کي اوهان جي طرفان خاطري آهي.

سخاوت ڪرڻ

① هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! اسين اوهان کي خدا جي انهيءَ فضل بابت ٻڌايون ٿا، جيڪو مڪدونيا جي ڪليسيائن تي ٿيو آهي. ② مصيبت

جي وڏي آزمائش ۾ انهن جي خوشي وڌي ويئي ۽ بيحد غريب هوندي به سندن سخاوت جي دولت گهڻي وڌي ويئي. ③ آءُ شاهدي ٿو ڏيان ته انهن پنهنجي حيثيت آهرم بلڪ پنهنجي حيثيت کان به وڌيڪ ڏنو ۽ پاڻمرادو ڏنو. ④ هنن اسان کي ڏاڍي منت ۽ زاريءَ سان عرض ڪيو ته ڪين هي موقعو ڏنو وڃي ته جيئن هو يهوديه جي ايمان وارن لاءِ خدمت ۾ شريڪ ٿي سگهن. ⑤ انهن نه رڳو اسان جي اميد آهر ڏنوم پر پهريائين پنهنجو پاڻ خداوند کي ڏنائون ۽ پوءِ خدا جي مرضيءَ موجب اسان کي به ڏنائون. ⑥ تنهنڪري اسان طيطس کي هدايت ڪئي ته جيئن هن پهريائين اهو سخا جو ڪم شروع ڪيو هوم تيئن اوهان ۾ پورو به ڪري. ⑦ پر جيئن اوهان هر ڳالهه ۾ يعني ايمان آڻڻ ۽ ڪلام ڪرڻ ۾ علم ۽ هر طرح جي سرگرميءَ ۾ ۽ انهيءَ محبت ۾ جيڪا اسان سان رکو ٿا وڌندا ٿا وڃوم تيئن هن سخاوت جي ڪم ۾ به وڌندا وڃو.

⑧ آءُ اوهان کي حڪم ڏيندي ائين نه ٿو چوانم پر انهيءَ لاءِ چوان ٿو ته ٻين جي سرگرميءَ سان اوهان جي محبت جي سچائيءَ کي به آزمايان. ⑨ ڇالاءِ جو اوهين اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي فضل کي ڄاڻو ٿا. جيتوڻيڪ هو دولتمند هو تڏهن به اوهان جي خاطر غريب ٿي ويو ته جيئن اوهين سندس غريبيءَ جي ڪري دولتمند ٿي وڃو.

⑩ انهيءَ ڳالهه بابت آءُ پنهنجي راءِ ٿو ڏيانم جيڪا اوهان جي لاءِ فائدي واري آهي. اوهين گذريل سال نه رڳو انهيءَ ڪم شروع ڪرڻ ۾ پر ارادي ڪرڻ ۾ به پهريان هئا. ⑪ تنهنڪري هاڻي انهيءَ ڪم کي پورو ڪريو ڇالاءِ جو جيئن اوهان شوق سان ارادو ڪيو هو تيئن پنهنجي طاقت آهر انهيءَ کي پورو به ڪريو. ⑫ ڇالاءِ جو جيڪڏهن ڏيڻ جي نيت هوندي ته پوءِ جيڪي ڪجهه به ڪنهن ماڻهوءَ وٽ هوندو تنهن موجب سندس نذرانو خدا قبول ڪندوم نه انهيءَ موجب جيڪي وٽس نه آهي.

⑬ آءُ ائين نه ٿو چاهيان ته ٻين کي آرام ملي ۽ اوهان کي تڪليف ملي پر هڪجهڙائي هجي. ⑭ هن وقت جيڪا اوهان وٽ گهڻائي آهي سا هنن جي گهرج پوري ڪري ته جيئن هنن وٽ جيڪا گهڻائي ٿئي سا اوهان

جي ڪمي پوري ڪري. اهڙي طرح هڪجهڙائي تي ويندي. (۱۵) جيئن
 پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته
 ”جنهن گهڻو گڏ ڪيو،
 تنهن وٽ وڌيڪ نه بچيو،
 ۽ جنهن ٿورو گڏ ڪيو،
 تنهن وٽ گهٽائي ڪانه ٿي.“

طيطس ۽ ان جا ساٿي

(۱۶) خدا جو شڪر آهي، جيڪو طيطس جي دل ۾ اوهان لاءِ مون
 جهڙي سرگرمي پيدا ڪري ٿو. (۱۷) ڇاڪاڻ جو هن نه رڳو اسان جي هدايت
 کي مڃيو پر ڏاڍي سرگرمي ۽ پنهنجي خوشيءَ سان اوهان ڏانهن اچي رهيو
 آهي. (۱۸) هن سان گڏ اسان انهيءَ ڀاءُ کي به موڪليون ٿا، جنهن جي تعريف
 خوشخبري ڦهلائڻ جي ڪري سڀني ڪليسيائن ۾ ٿيندي آهي. (۱۹) نه رڳو
 ايترو پر کيس ڪليسيائن هن نذراني کي پهچائڻ جي لاءِ اسان سان گڏ
 سفر ڪرڻ واسطي مقرر ڪيو هو. اسين هيءَ خدمت انهيءَ لاءِ ٿا ڪريون
 ته جيئن انهيءَ منجهان اسان جو شوق ظاهر ٿئي ۽ خدا جي واکاڻ ٿئي.
 (۲۰) اسين اها خبرداري ٿا ڪريون ته متان اسان کي انهيءَ وڏي بخشش جي
 خدمت جي باري ۾ ڪوبه ماڻهو الزام ڏئي. (۲۱) ڇاڪاڻ جو اسان جو مقصد
 هي آهي ته اسين اهي ڳالهون ڪريون، جيڪي نه رڳو خداوند جي نظر
 ۾ پر ماڻهن جي نظر ۾ به چڱيون هجن.

(۲۲) اسين انهن سان گڏ پنهنجي هڪڙي ٻئي ڀاءُ کي موڪليون ٿا.
 هن کي ڪيترائي ڀيرا اسان گهڻين ڳالهين ۾ آزمائي سرگرم ڏٺو آهي.
 هاڻي ته هو وڌيڪ سرگرم آهي، ڇاڪاڻ ته کيس اوهان تي وڏو ڀروسو
 آهي. (۲۳) طيطس جي باري ۾ هي آهي ته هو منهنجو شريڪ ۽ اوهان
 جي خدمت ڪرڻ ۾ مون سان گڏ آهي. اسان جي ٻين ڀائرن جي
 باري ۾ هي آهي ته اهي ڪليسيائن جا نمائندا آهن ۽ مسيح جي واکاڻ
 جو سبب آهن. (۲۴) تنهنڪري اوهين پنهنجي محبت ۽ اوهان تي اسان

ڪي جيڪو فخر آهي سو ڪليسيائن جي آڏو انهن کي ثابت ڪري
ڏيکاريو.

ايمان وارن لاءِ امداد

۹ ① ايمان وارن لاءِ جيڪا خدمت ڪجي ٿي، تنهن بابت مون کي
اوهان ڏانهن لکڻ جي ڪابه ضرورت نه آهي. ② ڇا لاءِ جو مون کي
خبر آهي ته اوهين مدد ڪرڻ لاءِ شوق رکو ٿا. جنهن جي ڪري آءٌ مڪدونيا
پرڳڻي جي ماڻهن اڳيان اوهان تي فخر ٿو ڪريان ته اوهين اخيا پرڳڻي جا
ماڻهو گذريل سال کان مدد ڪرڻ لاءِ تيار آهيو. اوهان جي سرگرميءَ انهن
مان گهڻن کي جوش ڏياريو آهي. ③ پر مون پنهنجن ڀائرن کي انهيءَ لاءِ
موڪليو آهي ته جيڪو فخر آءٌ اوهان تي ڪريان ٿو سو هن ڳالهه ۾ خالي
لفظن وانگر ثابت نه ٿئي، بلڪ جيئن مون چيو آهي تيئن اوهين تيار رهجو.
④ ائين نه ٿئي جو جيڪڏهن مڪدونيا جا ڪي ماڻهو مون سان گڏ اچن
۽ اوهان کي تيار نه ڏسن، ته پوءِ اوهان تي ڪيل اعتبار جي ڪري نه رڳو
اسان کي پر اوهان کي به شرمندو ٿيڻو پوي. ⑤ تنهنڪري مون ڀائرن کي اهو
تاکيد ڪرڻ ضروري سمجهيو ته هو اڳواٽ اوهان وٽ اچن ۽ جنهن نذراني
جو اوهان انجام ڪيو آهي، سو پهريائين تيار ڪري رکن، ته جيئن اهو زور
زبردستيءَ سان گڏ ڪيل نه، پر بخشش وانگر معلوم ٿئي.

⑥ ياد رکو ته جيڪو ٿورو بچ ٿو پوکي سو لٽندو به ٿورو ۽ جيڪو گهڻو ٿو
پوکي سو لٽندو به گهڻو. ⑦ جيئن هر ڪنهن ماڻهو دل ۾ جيترو ڏيڻ جو ارادو
ڪيو آهي تيئن اوترو ئي ڏئي، نه ڪرڪي ڪنجهي ۽ نڪي لاچاريءَ سان،
چوٽه خدا خوشيءَ سان ڏيڻ واري کي پيار ٿو ڪري. ⑧ خدا اوهان تي هر طرح
جو فضل وڌائي سگهي ٿو، ته جيئن هر شيءِ اوهان وٽ هر وقت ۽ هر حالت ۾
اوهان جي ضرورت کان گهڻي هجي ۽ اوهين هر نڪ ڪم ۾ وڌندا وڃو.

⑨ جيئن پاڪ لکت ۾ آهي ته

”هن ڪثرت سان ورهائيو آهي،

هن غريبن کي ڏنو آهي،

هن جي سخاوت هميشه تائين
قائم رهندي.

۱۰) خدام جيڪو پوکيندڙ کي بچ ۽ کائڻ لاءِ ماني ٿو ڏئي، سو اوهان کي به پوکڻ لاءِ بچ ڏيندو ۽ تنهن کي وڌائيندو. اهو ئي اوهان جي سخاوت جو ڦل به وڌائيندو. ۱۱) اوهين هر شيءِ پر آسودگي ڏسي هر طرح جي سخاوت ڪندا، جيڪا اسان جي معرفت خدا جي شڪرگذاريءَ جو سبب هوندي. ۱۲) ڇالاءِ جو هن خدمت انجام ڏيڻ سان نه رڳو ايمان وارن جون گهرجون پوريون ٿين ٿيون، بلڪ اها گهڻن ماڻهن جي طرفان خدا جي شڪرگزارين جي ڪري گهڻي وڌي به وڃي ٿي. ۱۳) انهيءَ خدمت مان ماڻهن کي اهو ثبوت ملندو ته ڪيئن نه اوهين مسيح جي خوشخبريءَ جو اقرار ڪندي تابعداري ڪري ٿا ڏيکاريو. اهي انهيءَ ڪري خدا جي تعريف ڪندا ۽ انهيءَ ڪري به ته اوهين هنن جي بلڪ سڀني ماڻهن جي مدد ڪرڻ پر سخاوت سان شريڪ ٿيو ٿا. ۱۴) هو اوهان لاءِ ڏاڍي محبت سان دعا ٿا گهرن، ڇاڪاڻ ته خدا جو اوهان تي تمام گهڻو فضل آهي. ۱۵) خدا جو شڪر آهي، سندس انهيءَ بخشش لاءِ جيڪا بيان ڪرڻ کان ٻاهر آهي.

پولس جو پاڻ لاءِ بچاءُ

۱) هاڻي آءٌ پولس، جيڪو اوهان جي روبرو نوڙت وارو آهيان پر اوهان جي پريٽ اوهان جي واسطي وڏي همت وارو آهيان، سو مسيح جي نهائيءَ ۽ نرميءَ جو واسطو وجهي اوهان کي منت ٿو ڪريان. ۲) هاڻوڪو آءٌ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته جڏهن اوهان وٽ اڃان تڏهن مون کي دليري ڏيکارڻ لاءِ زور نه پرڄو. ڇالاءِ جو مون کي يقين آهي ته ڪن اهڙن ماڻهن کي آءٌ دليري به ڏيکاري سگهان ٿو، جيڪي سمجهن ٿا ته اسين دنياوي نيت سان زندگي ٿا گذاريون. ۳) جيتوڻيڪ اسين دنيا پر رهون ٿا، تنهن هوندي به دنياوي نيت سان نه ٿا وڙهون. ۴) ڇالاءِ جو اسان جي لڙائيءَ جا هٿيار دنياوي نه آهن پر خدائي طاقت وارا آهن، جيڪي مضبوط قلعي کي به ڊاهيو وجهن. ۵) اسين اڃاين دليلن ۽ هر ان وڏي رڪاوٽ

ڪي ڊاهيون ٿا، جيڪا خدا جي سڃاڻپ جي برخلاف اڀري ٿي. اسين هر هڪ خيال کي قيد ڪري مسيح جو فرمانبردار ٿا بڻايون. ⑥ اسين تيار ٿا رهون ته جڏهن اوهان جي فرمانبرداري مڪمل ٿئي، تڏهن هر طرح جي نافرماني ڪندڙ کي سزا ڏيون.

⑦ اوهين رڳو انهن شين تي نظر ڪريو ٿا جيڪي اوهان جي اکين اڳيان آهن. جيڪڏهن ڪنهن کي اهو يقين آهي ته هو مسيح جو آهي، ته انهيءَ کي وري دل ۾ اهو به سوچڻ گهرجي ته جهڙيءَ طرح هو پاڻ مسيح جو آهي، تهڙيءَ طرح اسين به آهيون. ⑧ ڇالاءِ جو جيڪڏهن آءٌ ڪٿي انهيءَ اختيار تي گهڻو فخر ڪريان، جيڪو خداوند اسان کي اوهان جي روحاني واڌاري لاءِ ڏنو آهي، نه ڊاهي ڇڏڻ لاءِ، تڏهن به آءٌ شرمندو ڪين ٿيندس. ⑨ هي آءٌ انهيءَ لاءِ ٿو چوان ته متان اوهين سمجهو ته آءٌ اوهان کي پنهنجن خطن ذريعي ڊيڄاريان ٿو. ⑩ ڇالاءِ جو ڪو چوي ٿو ته ”پولس جا خط بيشڪ اثر وارا ۽ زبردست آهن، پر جڏهن پاڻ حاضر ٿو ٿئي ته هن ۾ رعب تاب ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي ۽ تقرير ڪين جهڙي اٿس.“ ⑪ اهڙي ماڻهوءَ کي سمجهڻ گهرجي ته جهڙو پريٽ خطن ۾ اسان جو ڪلام آهي اهڙو ئي روبرو اسان جو ڪم به هوندو.

⑫ ڇالاءِ جو اسان کي اها جرئت ڪانهي جو پاڻ کي انهن ڪجهه ماڻهن ۾ شمار ڪريون يا انهن سان پيڻيون جيڪي پنهنجي تعريف پاڻ ٿا ڪن. پر اهي پنهنجو پاڻ ۾ هڪ ٻئي کي آزمائي ۽ پاڻ سان پيٽ ڪري نادان ٿا ٿين. ⑬ مگر اسين حد کان وڌيڪ فخر نه ڪنداسين، پر خدمت جي باري ۾ اسان جو فخر انهيءَ حد جي اندر هوندو جيڪا خدا اسان لاءِ مقرر ڪئي آهي ۽ اوهين به ان ۾ شامل آهيو. ⑭ ڇالاءِ جو اسين اوهان تي حد کان وڌيڪ فخر نه ٿا ڪريون، جهڙيءَ طرح اوهان تائين نه پهچڻ جي حالت ۾ ٿئي هاڻ پر اسان ته مسيح جي خوشخبري ڏيندي اوهان تائين پهريائين پهچي ويا هئاسين. ⑮ اسين ٻين جي محنت تي حد کان وڌيڪ فخر نه ٿا ڪريون، پر اميد ٿا رکون ته جيئن جيئن اوهان جو ايمان وڌندو ويندو، تيئن تيئن اسان جو ڪم مقرر ڪيل حد مطابق اوهان ۾ وڌندو ويندو. ⑯ سو اسين اوهان جي سرحد کان به پري وارن علائقن ۾ خوشخبري ٻڌائينداسين. ڪنهن ٻئي

جي علائقي ۾ سندس ڪيل ڪم تي فخر نه ڪنداسين. ① جيئن لکيل آهي ته ”جيڪو فخر ڪري سو خداوند تي فخر ڪري.“ ② چالاڪ جو جيڪو پنهنجي تعريف پاڻ ٿو ڪري سو قبول نه ٿو پوي. پر اهو قبول پوي ٿو جنهن جي تعريف خداوند ٿو ڪري.

پولس ۽ ڪوڙا رسول

① شل اوهين منهنجي ٿورڙي بي وقوفيءَ کي برداشت ڪريو. هام ضرور برداشت ڪريو. ② مون کي اوهان لاءِ خدائي غيرت وانگر غيرت آهي. انهيءَ ڪري ئي مون اوهان کي هڪڙي مڙس، يعني مسيح سان مڱايو ته جيئن اوهان کي پاڪدامن ڪناريءَ وانگر هن وت حاضر ڪريان. ③ پر مون کي اهو ڊپ آهي ته جيئن نانگ پنهنجي مڪاريءَ سان هوا کي برغلايو، تيئن متان ڪنهن نموني اوهان جون دليون به انهيءَ سادگيءَ ۽ پاڪائيءَ کان بگڙي وڃن جيڪي مسيح لاءِ هئڻ گهرجن. ④ جيڪڏهن ڪو اوهان وت اچي ڪنهن ٻئي عيسيٰ جي منادي ٿو ڪري جنهن جي اسان نه ڪئي، يا جيڪڏهن ڪو ٻيو روح اوهان کي ملي ٿو جيڪو مليل پاڪ روح کان مختلف آهي، يا ٻي ڪا خوشخبري ٿي ملي جيڪا اوهان قبول نه ڪئي هئي، ته پوءِ اهو چڱو ٿا ڪريو ڇا جو انهيءَ کي برداشت ٿا ڪريو؟ ⑤ چالاڪ جو جن رسولن کي اوهين تمام وڏو ٿا چئو، آءٌ پاڻ کي تن کان ذرو به گهٽ نه ٿو سمجهان. ⑥ پر جيڪڏهن آءٌ تقرير ۾ بي هنر آهيان ته به علم ۾ اهڙو نه آهيان. اها ڳالهه اسان هر وقت ۽ هر حالت ۾ اوهان جي اڳيان ظاهر ڪري ڇڏي آهي.

⑦ مون اوهان کي خدا جي خوشخبري مفت ۾ ٻڌائي ۽ پنهنجو پاڻ کي هيٺ ڪيو ته جيئن اوهين مٿي ٿيو. ڇا اهو ئي منهنجو گناهه آهي؟ ⑧ مون ٻين ڪليسيائن کي ڄڻ ته ڦريو، يعني انهن کان اجورو ورتو ته جيئن اوهان جي خدمت ڪريان. ⑨ جڏهن آءٌ اوهان وت هوس ۽ محتاج ٿي پيس تڏهن به آءٌ ڪنهن تي بار ڪين ٿيس. چالاڪ جو مڪدونيا مان ايمان وارن اچي منهنجون سڀ گهرجون پوريون ڪيون. مون هر ڳالهه ۾ اوهان تي

بار وجهڻ کان پاڻ کي باز رکيو ۽ آئينده به باز رکندو رهندس. ⑩ مسيح جي سچائي جيڪا مون ۾ آهي، تنهن موجب چوان ٿو ته اڃا جي سمورن علائقن ۾ مون کي انهيءَ فخر ڪرڻ کان ڪوبه نه روڪيندو. ⑪ آءٌ ائين چو ٿو چوان؟ ڇا انهيءَ لاءِ ته آءٌ اوهان سان پيار نه ٿو ڪريان؟ خدا ڄاڻي ٿو ته آءٌ اوهان سان پيار ڪريان ٿو.

⑫ پر جيڪي ڪجهه آءٌ ڪريان ٿو سو ئي ڪندو رهندس، ته جيئن موقعي جي تار ۾ رهندڙن کي ڪوبه موقعو نه ڏيان جو اهي فخر سان چون ته اسان جهڙي ئي خدمت ڪن ٿا. ⑬ ڇالاءِ جو اهڙا ماڻهو ڪوڙا رسول ۽ دغا باز ٿي سگهن ٿا. اهي ويس مٿائي پنهنجو پاڻ کي مسيح جي رسولن جهڙو ٿا بڻائين. ⑭ انهيءَ ۾ ڪوبه عجب ڪونهي، ڇالاءِ جو شيطان به ويس مٿائي پنهنجو پاڻ کي هڪ نوراني ملائڪ جهڙو بڻائي ٿو. ⑮ تنهنڪري جيڪڏهن شيطان جا خادم به پنهنجو ويس مٿائي پاڻ کي سچائيءَ جي خادمن جهڙو ٿا بڻائين ته ڪو عجب ڪونهي. پر انهن جي پڇاڙي سندن ڪمن جهڙي ٿيندي.

پولس جا ڏک ڏاکڻا

⑯ آءٌ وري به ٿو چوان ته مون کي ڪوبه بي وقوف نه سمجهي. پر جيڪڏهن اوهين ائين سمجهو ٿا ته مون کي بي وقوف ئي سمجهي قبول ڪريو، ته جيئن آءٌ به ٿورو فخر ته ڪريان. ⑰ جيڪي ڪجهه آءٌ هاڻي چوان ٿو سو خداوند جي طرفان نه بلڪه ڄڻ ته هڪ بي وقوف وانگر پنهنجو پاڻ تي فخر ڪري چوان ٿو. ⑱ جڏهن ته پيا گهڻا ئي ماڻهو جسماني طور فخر ڪن ٿا، تڏهن آءٌ به فخر ڪندس. ⑲ ڇالاءِ جو اوهين پاڻ ايترا ڏاها هوندي به خوشيءَ سان بي وقوفن جون ڳالهيون برداشت ڪريو ٿا. ⑳ هن ڪري جو جيڪڏهن ڪو اوهان کي غلام ٿو بڻائي، يا اوهان کان غير واجبي فائدو ٿو وٺي، يا اوهان کي دوکو ٿو ڏئي، يا پنهنجي وڏائي ٿو ڪري يا اوهان جي منهن تي چمات ٿو هڻي ته اوهين برداشت ٿا ڪريو. ㉑ آءٌ شرمندگيءَ سان چوان ٿو ته ڄڻ ته اسين ائين ڪرڻ ۾ ڪمزور هئاسين.

پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ڳالهه تي فخر ڪرڻ ۾ دلير آهي ته آءُ بي وقوفيءَ سان ئي چوان ٿو ته آءُ به دلير آهيان. (۲۲) ڇا هو عبراني آهن؟ آءُ به آهيان. ڇا هو بني اسرائيل آهن؟ آءُ به آهيان. ڇا هو ابراهيم جي نسل مان آهن؟ آءُ به آهيان. (۲۳) ڇا هو مسيح جا خادم آهن؟ آءُ ديواني وانگر ڳالهايان ٿو ته آءُ انهن کان بهتر خادم آهيان. مون انهن کان وڌيڪ سخت محنت ڪئي آهي. آءُ انهن کان ڪيترائي دفعا وڌيڪ قيد ۾ رهيو آهيان. مون انهن کان وڌيڪ چھبڪ کاڌا آهن. آءُ گھڻا ئي دفعا موت جي منهن ۾ ويو آهيان. (۲۴) مون يهودين جي هٿان پنج دفعا اوڻيٽاليهه اوڻيٽاليهه چھبڪ کاڌا. (۲۵) تي دفعا مون کي لڪڻ سان مار ملي، هڪ دفعو پٿر هنيا ويا، تي دفعا سامونڊي جهاز پڇڻ جي مصيبت ۾ ڦاٿس ۽ هڪ رات ۽ هڪ ڏينهن وچ سمنڊ ۾ گذاريم. (۲۶) آءُ گھڻا ئي دفعا مسافري ڪندي خطرن ۾ رهيو آهيان، يعني دريائن جي خطرن ۾، ڌاڙيلن جي خطرن ۾، پنهنجي قوم جي خطرن ۾، غير قومن جي خطرن ۾، شهر جي خطرن ۾، بيابان جي خطرن ۾، سمنڊ جي خطرن ۾ ۽ ڪوڙن ڀائرن جي خطرن ۾. (۲۷) مون محنت ۽ مشقت ڪئي آهي، اڪثر اوجاڳا ڪاتيا آهن، بڪ ۽ اُج ۾ اڪثر فاقن ۾ گذاريو آهي ۽ سرديءَ ۽ اگهاڙپ ۾ رهيو آهيان. (۲۸) ٻين ڳالهين کان سواءِ هيءَ ڳالهه هر روز مون تي بار وانگر ٿي رهي، يعني سڀني ڪليسيائن جي گهٽي. (۲۹) ڪنهن کي ڪمزور ڏسي آءُ ڪمزوري محسوس نه ٿو ڪريان ڇا؟ جڏهن ڪو گمراهه ٿو ٿئي ته ڇا منهنجي دل نه ٿي جلي؟

(۳۰) جيڪڏهن مون کي فخر ڪرڻو پيو ته آءُ انهن ڳالهين تي فخر ڪندس، جيڪي منهنجي ڪمزوري ظاهر ڪن ٿيون. (۳۱) خداوند عيسيٰ جو خدا ۽ پيءُ، جنهن جي هميشه تائين واکاڻ هجي، ڄاڻي ٿو ته آءُ ڪوڙ نه ٿو ڳالهايان. (۳۲) دمشق جي گورنر جيڪو اريٽاس بادشاهه جي هٿ هيٺ هوم تنهن مون کي گرفتار ڪرائڻ لاءِ دمشقين جي شهر تي پهرو بيهاري ڇڏيو هو. (۳۳) پر آءُ هڪڙي دريءَ مان ٽوڪري جي ذريعي پت تان هيٺ لائو ويس ۽ هن جي هٿان بچي نڪتس.

۲۳:۱۱ رس ۲۳:۱۶ ۲۴:۱۱ شر ۳:۲۵ ۲۵:۱۱ رس ۲۲:۱۶ ۱۹:۱۴

۲۶:۱۱ رس ۲۳:۹ ۱۵:۱۴ ۲۲:۱۱-۲۳ رس ۲۵-۲۳:۹

پولس جا مڪاشفا ۽ رويائون

۱۲ ① مون کي فخر ڪرڻو ٿو پوي، جيتوڻيڪ انهيءَ مان ڪوبه فائدو ڪونهي. سو جيڪي رويائون ۽ مڪاشفا مون کي خداوند کان عنايت ٿيا آهن، هاڻي آءُ تن جو ذڪر ڪندس. ② آءُ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل هڪڙي شخص کي ڄاڻان ٿو، جيڪو چوڏهن سال اڳي اوچتو ٽئين آسمان تي کنيو ويو. مون کي خبر نه آهي ته بدن سميت يا بدن کان سواءِ کنيو ويو. اهو خدا ئي ڄاڻي ٿو. ③ آءُ اهو به ڄاڻان ٿو ته اهو ماڻهو اوچتو بهشت تائين کنيو ويو. مون کي خبر ناهي ته بدن سميت يا بدن کان سواءِ. اهو خدا ڄاڻي ٿو. ④ اتي هن اهڙيون ڳالهيون ٻڌيون جيڪي بيان ڪرڻ جون نه آهن ۽ جن جو چوڻ ماڻهو کي جائز نه آهي. ⑤ اهڙي شخص تي ته آءُ فخر ڪندس، پر سواءِ پنهنجين ڪمزورين جي آءُ پنهنجو پاڻ تي فخر نه ڪندس. ⑥ پر جيڪڏهن آءُ فخر ڪرڻ گهران به ته بي وقوف نه ٿيندس، ڇاڪاڻ ته سچ ڳالهايان ٿو. تڏهن به آءُ پاڻ کي روڪيان ٿو ته متان ڪو ماڻهو جهڙو مون کي ڏسي ٿو يا ٻڌي ٿو تنهن کان وڌيڪ سمجهي.

⑦ مڪاشفن جي نهايت گهڻائيءَ ڪري متان آءُ ڦونڊجي وڃان، تنهنڪري منهنجي بدن ۾ هڪ ڪنڊو هنيو ويو، يعني شيطان جو قاصدم جيڪو مون کي تنگ ڪري ته جيئن آءُ ڦونڊجي نه وڃان. ⑧ هن بابت مون تي دفعا خداوند کي منٿ ڪئي ته اهو مون کان پري ڪيو وڃي. ⑨ پر هن مون کي چيو ته ”منهنجو فضل تنهنجي لاءِ ڪافي آهي، ڇاڪاڻ ته منهنجي قدرت ڪمزوريءَ ۾ مڪمل ٿي ٿئي.“ تنهنڪري آءُ وڏي خوشيءَ سان پنهنجين ڪمزورين تي فخر ڪندس، ته جيئن مسيح جي قدرت منهنجي مٿان ڇانيل رهي. ⑩ سو آءُ مسيح جي خاطر ڪمزورين ۾، بي عزتين ۾، گهڙجن ۾، مشڪلاتن ۾ ۽ ستائجن ۾ خوش ٿو رهان. ڇاڪاڻ ته جڏهن آءُ ڪمزور هوندو آهيان تڏهن آءُ طاقتور هوندو آهيان.

ڪرنئين لاءِ پولس جي ڳڻتي

۱۱) آءُ بي وقوف ته برابر ٿيو آهيان، پر انهيءَ لاءِ اوهان ئي مون کي مجبور ڪيو آهي. ڇا لاءِ جو اوهان کي منهنجي تعريف ڪرڻ گهري هئي. جيتوڻيڪ آءُ کي ڪين آهيان، تڏهن به اوهان جي تمام وڏن رسولن کان ڪنهن به ڳالهه ۾ گهٽ نه آهيان. ۱۲) حقيقت ۾ مون رسول هئڻ جون علامتون وڏي صبر سان نشانين، عجيب ڪمن ۽ معجزن سان اوهان تي ظاهر ڪيون. ۱۳) ڪهڙيءَ ڳالهه ۾ اوهان ٻين ڪليسيائن کان گهٽ ٿيا، سواءِ هن جي ته آءُ اوهان تي بار نه ٿيس؟ جي اها غلطي سمجهو ٿا ته مون کي معافي ڏجو.

۱۴) هاڻي آءُ ٽيون دفعو اوهان وٽ اچڻ لاءِ تيار آهيان ۽ اوهان تي بار نه ٿيندس. ڇا لاءِ جو مون کي اوهان جي مال جي نه بلڪ اوهان جي ضرورت آهي. هن ڪري جو ٻارن کي مائٽي جي لاءِ نه بلڪ مائٽي کي ٻارن جي لاءِ گڏ ڪري رکڻ گهرجي. ۱۵) تنهنڪري آءُ اوهان جي روحاني فائدي لاءِ ڏاڍي خوشيءَ سان سڀ ڪجهه خرچ ڪندس، بلڪ پاڻ به خرچ ٿي ويندس. جڏهن ته آءُ اوهان کي گهڻو پيار ڪريان ٿو، ته پوءِ اوهين ڪو مون کي گهٽ پيار ڪندا ڇا؟

۱۶) اوهين قبول ڪندا ته مون پاڻ اوهان تي بار نه وڌو، تنهن هوندي به متان ڪو ائين چوي ته مون ڇالاڪي ڪري اوهان کي ٺڳيءَ سان ڦاسايو. ۱۷) ڇا مون پنهنجن موڪليل ماڻهن مان ڪنهن جي به وسيلي اوهان کان ڪو ناجائز فائدو ورتو ڇا؟ ۱۸) مون طيطس کي اوهان ڏانهن اچڻ لاءِ منت ڪئي ۽ ساڻس گڏ ٻيو ڀاءُ به موڪليم. پوءِ طيطس اوهان مان ڪو ناجائز فائدو ورتو ڇا؟ اسان ٻنهي ساڳيءَ ئي نيت سان ڪم نه ڪيو ڇا؟ اسين ٻئي ساڳئي ئي پير تي نه هلياسين ڇا؟

۱۹) اوهين اڃا تائين شايد ائين سمجهندا هوندا ته اسين اوهان جي اڳيان پنهنجو بچاءُ ڪري رهيا آهيون. پر اسين خدا کي حاضرناظر ڄاڻي مسيح سان گڏجي هڪ ئي ڪري ڳالهايون ٿا. اي عزيزو! هي سڀ ڪجهه اوهان جي سڌاري لاءِ آهي. ۲۰) ڇا لاءِ جو آءُ ڊڄان ٿو ته متان اتي اچان ۽ جيئن

آءُ چاهيان ٿو ٿين اوهان کي نه ڏسان ۽ جيئن اوهين نه ٿا چاهيو تيئن مون کي ڏسو. مون کي ڊپ آهي ته متان اوهان ۾ جهيڙا جهڳڙا حسد ڪاوڙ، تفرق ڪلائون، غيبتون، هٿ ۽ فساد ٿين. ① آءُ ڊڄان ٿو ته جڏهن آءُ وري اوهان وٽ اچان ته متان منهنجو خدا مون کي اوهان جي اڳيان شرمندو ڪري. متان مون کي اهڙن گهڻن ماڻهن جي ڪري افسوس ڪرڻو پوي جن هيستائين ناپاڪيءَ، زناڪاريءَ ۽ فحاشيءَ وارا ڪم ڪري گناهه پئي ڪيا آهن ۽ انهن کان توبه نه ڪئي اٿن.

آخري تاڪيد

① هي ٽيون دفعو آهي جو آءُ اوهان ڏانهن پيو اچان. هن يا ٽن شاهدن جي وٽان سڀڪا ڳالهه ضرور ثابت ٿي پوندي، جيئن توريٽ ۾ لکيل آهي. ② جڏهن آءُ اوهان وٽ اڳئين دفعي موجود هوس، تڏهن اوهان کي ان وقت ئي تاڪيد ڪيو هوم. هاڻي آءُ غيرحاضريءَ ۾ به انهن ماڻهن کي، جن هيستائين گناهه پئي ڪيا آهن ۽ اهڙن ٻين سڀني کي ٻيهر تاڪيد ٿو ڪريان ته جڏهن آءُ وري ايندس تڏهن ڪنهن کي به نه ڇڏيندس. ③ انهيءَ مان اوهان کي پنهنجي گهربل ثابتي ملندي ته مسيح منهنجي معرفت ڳالهائي ٿو. هو اوهان سان واسطي رکڻ ۾ ڪمزور نه آهي، پر اوهان ۾ زور آور آهي. ④ جيتوڻيڪ هو ڪمزوريءَ جي ڪري صليب تي چاڙهيو ويو، تڏهن به خدا جي قدرت سان جيئرو آهي. اهڙيءَ طرح اسين به مسيح سان گڏجي هڪ هٿ ڪري ڪمزور آهيون، پر خدا جي قدرت سان اوهان جي خدمت لاءِ ساڻس گڏ جيئندا سين.

⑤ اوهين پاڻ کي جاچي ڏسو ته ايمان تي آهيو يا نه ۽ پاڻ کي آزمايو. چا اوهين پاڻ بابت هي نه ٿا چاڻو ته عيسيٰ مسيح اوهان ۾ آهي؟ جيڪڏهن نه، ته اوهين آزمائش ۾ بلڪل ناڪام آهيو. ⑥ پر مون کي اميد آهي ته اوهان کي خبر پوندي ته اسين ناڪام نه آهيون. ⑦ هاڻي اسين خدا کان دعا ٿا گهرون ته اوهين ڪا بچڙائي نه ڪريو. انهيءَ لاءِ نه، ته اسين ڪامياب ڏسڻ ۾ اچون، پر انهيءَ لاءِ ته اوهين اهو ئي ڪريو جيڪو چڱو هجي، توڙي اسين ناڪام

ٺي سمجھيا وڃون. ⑧ ڇالاءِ جو اسين سچائيءَ جي خلاف ڪجهه به نه ٿا ڪري سگهون، پر رڳو هن جي حق ۾ ئي ڪري ٿا سگهون. ⑨ جڏهن اسين ڪمزور آهيون ۽ اوهين زور آوار آهيو تڏهن اسين خوش ٿا ٿيون. اسين اها به دعا ٿا گهرون ته اوهان ۾ مڪمل سڌارو اچي. ⑩ آءٌ پنهنجي غيرحاضريءَ ۾ هي ڳالهيون لکان ٿو ته جڏهن اوهان وٽ اچان تڏهن مون کي اختيار موجب اوهان تي سختي ڪرڻي نه پوي. اهو اختيار خداوند مون کي اوهان جي سڌارڻ لاءِ ڏنو آهي نه بگاڙڻ جي لاءِ.

آخري دعا سلام

- ⑪ آخر ۾ اي پائرو ۽ پيرون! شل خوش هجو. سڌرندا رهو. منهنجي نصيحت ٻڌو. ايڪي سان رهو. امن ۾ رهو. اهڙيءَ طرح خدا جيڪو پيار ۽ امن وارو آهي سو اوهان سان هوندو.
- ⑫ هڪ ٻئي کي پائراڻي پيار سان ملي سلام ڪجو. سڀ ايمان وارا اوهان کي سلام ٿا ڏين.
- ⑬ شل خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل ۽ خدا جو پيار ۽ پاڪ روح جي صحبت اوهان سڀني سان هجي.

گلتين

گلتين ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

جيئن ته عيسائي مسيح متعلق خوشخبري جي تبليغ شروع ٿي ۽ جيڪي يهودي ڪين هئا تن جي طرفان ان جي آجيان به ڪئي ويئي، تڏهن سوال پيدا ٿيو ته آيا ڪنهن شخص لاءِ هڪ سچو مسيح وارو ٿيڻ واسطي موسيٰ جي شريعت جي پيروي ڪرڻ ضروري آهي يا نه؟ پولس رسول بحث ڪيو آهي ته اهو ضروري نه آهي. هن بحث ڪندي چيو ته حقيقت ۾ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ واري زندگيءَ لاءِ رڳو ايمان ضروري آهي، جنهن جي وسيلي سڀ خدا ڏانهن سچا ٿين ٿا. پر گلتيا، جيڪو موجوده ايشيا ڪنڊ جي اولاهين حصي ۾ هڪ رومي صوبو هو، اتي جي ڪليسيائن منجهه ڪن ماڻهن اچي پولس رسول جي مخالفت ڪئي ۽ دعويٰ ڪيائون ته خدا ڏانهن سچا ٿيڻ لاءِ حضرت موسيٰ جي شريعت تي هلڻ به ضروري آهي.

گلتين ڏانهن پولس رسول جي لکيل هن خط جو مقصد اهو هو ته اهي ماڻهو، جيڪي انهيءَ ڪوڙي تعليم سان گمراهه ٿي ويا هئا، تن کي صحيح ايمان ۽ عمل ڏانهن موٽائي آندو وڃي. پولس رسول پنهنجي عيسائي مسيح جي رسول سڏجڻ واري حق جو دفاع ڪندي شروعات ڪري ٿو. هو هن ڳالهه تي اسرار ڪري ٿو ته هن جي رسول ٿيڻ جي ڪوڻ خدا طرفان هئي، نه ڪنهن انساني اختياريءَ کان. هو اهو به چوي ٿو ته سندس تبليغ خاص ڪري غير يهودين لاءِ هئي. پوءِ هو پنهنجي بحث کي اڳتي وڌائي ٿو ته رڳو ايمان جي وسيلي ئي ماڻهو خدا ڏانهن سچا ٿين ٿا. اختتام

بابن ۾ پولس رسول ڏيکاري ٿو ته مسيح تي ايمان آڻيندڙن جو طرزِ عمل فطري طرح محبت مان نڪري هلي ٿو ۽ اها محبت مسيح ۾ ايمان رکڻ جو ئي نتيجو ٿئي ٿي.

ستاءُ

۱۰-۱:۱	تعارف
۲۱:۲-۱۱:۱	پولس جي رسول هئڻ جي اختياري
۳۱:۴-۱:۳	خدا جي فضل جي خوشخبري
۱۰:۶-۱:۵	مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري آزادي ۽ ذميواري
۱۸-۱۱:۶	آخري تاڪيد ۽ دعا سلام

گلتين

گلتين ڏانهن پولس رسول جو خط

سلام

① هي خط پولس رسول جي طرفان آهي، جو نه ماڻهن جي پاران نڪي ماڻهن جي وسيلي رسول چونڊيو ويو آهي، پر عيسيٰ مسيح ۽ انهيءَ خدا پيءُ جي طرفان، جنهن مسيح کي مثلن مان جيئرو ڪري اٿاريو. ② جيڪي ايمان وارا هتي مون سان گڏ آهن سي سڀ به گلتيا پرڳڻي جي ڪليسيائن ڏانهن سلام موڪلين ٿا. ③ اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي. ④ مسيح اسان جي گناهن جي لاءِ پنهنجو پاڻ ڏيئي ڇڏيو ته جيئن هو اسان کي هن هاڻوڪي خراب زماني مان اسان جي خدا ۽ پيءُ جي مرضيءَ موجب آزاد ڪري. ⑤ انهيءَ خدا جي واکاڻ هميشه تائين ٿيندي رهي. آمين.

خوشخبري هڪڙي ئي آهي

⑥ مون کي عجب ٿو لڳي ته جنهن اوهان کي مسيح جي فضل جي وسيلي سڏيو، تنهن کان اوهين ايترو جلد ڦري ڪنهن ٻئي قسم جي خوشخبري ڏانهن ٿا وڃو. ⑦ جا حقيقت ۾ خوشخبري آهي ئي نه. پر رڳو ڪي اهڙا ماڻهو آهن جيڪي اوهان کي پريشان ڪرڻ خاطر مسيح جي خوشخبري کي بگاڙڻ ٿا گهرن. ⑧ پر جيڪڏهن اسين يا آسمان جو ڪو ملائڪ انهيءَ خوشخبري جي بجاءِ جيڪا اسان اوهان کي ٻڌائي، ڪا ٻي خوشخبري ٻڌائي ته انهيءَ تي شل لعنت هجي. ⑨ جيئن اسان اڳيئي چيو آهي تيئن آءُ هاڻي وري به چوان ٿو ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو اوهان کي مليل خوشخبري جي بجاءِ ڪا ٻي خوشخبري ٻڌائي ٿو ته انهيءَ ماڻهو تي لعنت هجي.

⑩ ڇا آءُ ائين چئي ماڻهن کي راضي ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهيان يا خدا کي؟ ڇا آءُ ماڻهن کي خوش ڪرڻ ٿو گهران؟ جيڪڏهن هن مهل تائين ماڻهن کي خوش ڪندو رهان ها ته جيڪر مسيح جو پانهو نه هجان ها.

پولس جو رسول بڻجڻ

⑪ اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي ڪولي ٻڌائڻ ٿو گهران ته جيڪا خوشخبري مون اوهان کي ٻڌائي، سا انسان جي طرفان نه آهي. ⑫ ڇالاءِ ته مون کي اها خوشخبري ڪنهن انسان کان نه ملي آهي، نڪي ڪنهن مون کي سڀڪاري آهي. پر اها عيسيٰ مسيح پاڻ مون تي ظاهر ڪئي آهي.

⑬ سو اوهين ٻڌي چڪا آهيو ته جڏهن آءُ يهودي مذهب ۾ هوس ته منهنجي ڪهڙي هلت چلت هئي. آءُ خدا جي ڪليسيا کي حد کان وڌيڪ ستائيندو هوس ۽ ان کي برباد ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو هوس. ⑭ آءُ يهودي مذهب ۾ رهندي ان وقت پنهنجي قوم جي گهڻن هڪ جيڏن کان وڌيڪ ترقي ڪري رهيو هوس. آءُ پنهنجن ابن ڏاڏن جي ريتن رسمن تي نهايت ئي سرگرميءَ سان هلندو هوس.

①۵ پر خدا مون کي ماءُ جي پيٽان ئي مخصوص ڪري پنهنجي فضل سان سڏيو. سو جڏهن ان جي مرضي ٿي ①۶ ته پنهنجي فرزند کي مون تي ظاهر ڪري ته جيئن آءُ غير قومن ۾ مسيح جي خوشخبري جي تبليغ ڪريان، تڏهن مون ڪنهن انسان کان صلاح نه ورتي. ①۷ نڪي آءُ يروشلم ۾ انهن وٽ ويس جيڪي مون کان اڳي رسول هئا. پر آءُ هڪدم عربستان ڏانهن هليو ويس ۽ پوءِ اتان موٽي دمشق شهر ۾ آيس. ①۸ ٽن سالن کان پوءِ آءُ پطرس سان ملڻ لاءِ يروشلم ويس ۽ پندرهن ڏينهن ساڻس گڏ رهيس. ①۹ پر ٻين رسولن مان خداوند جي ڀاءُ يعقوب کان سواءِ مون ڪنهن کي به ڪونه ڏٺو.

②۰ جيڪي ڳالهيون آءُ اوهان ڏانهن لکي رهيو آهيان تن بابت خدا کي حاضر ڄاڻي چوان ٿو ته ڪوڙيون نه آهن.

②۱ تنهن کان پوءِ آءُ شام ۽ ڪلڪيا جي علائقن ۾ آيس. ②۲ ان وقت يهوديه جي علائقن ۾ جيڪي مسيحي ڪليسيائون هيون، تن منهنجي شڪل به نه ڏٺي هئي. ②۳ پر اهي ماڻهو رڳو ايترو ٻڌندا هئا ته ”پولس جيڪو اڳي اسان کي ستائيندو هو، سو هاڻي انهيءَ عقيدتي جي تبليغ ڪري رهيو آهي جنهن کي هو تباھ ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو هو.“ ②۴ سو اهي منهنجي ڪري خدا جي وڏائي ظاهر ڪندا هئا.

پولس ۽ ٻيا رسول

① آخر چوڏهن سالن کان پوءِ آءُ برنباس سان گڏجي وري يروشلم ۲ ڏانهن ويس ۽ طيطس کي به پاڻ سان گڏ وٺي ويس. ② آءُ انهيءَ ڪري اوڏانهن ويس جو خدا مون تي الهام ڪيو ته تو کي وڃڻ گهرجي. مون اڪيلائيءَ ۾ انهن جي اڳيان جيڪي معتبر سمجهيا ويندا هئا، اها خوشخبري پيش ڪئي جنهن جي آءُ غير قومن ۾ تبليغ ڪندو آهيان. مون نه ٿي چاهيو ته منهنجي هاڻوڪي يا اڳوڻي ڊڪ ڊور اجائي ٿي. ③ جيتوڻيڪ طيطس جيڪو مون سان گڏ هو، سو يوناني هو تڏهن به انهن کيس طهر

①-۱۵ رس ۹:۳-۶، ۲۲:۶-۱۰، ۲۶:۱۳-۱۸، ۱۸:۱ رس ۹:۲۶-۳۰

② رس ۱۱:۳۰، ۱۵:۲

ڪرائڻ لاءِ زور نه ڀريو. ④ اهو سوال رڳو انهن ڪوڙن ڀائرن جي ڪري اٿيو جيڪي لڪي چپي اسان ۾ داخل ٿيا هئا. اهي انهيءَ ڪري چوريءَ گهڙي آيا هئا ته جيڪا آزادي اسان کي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري ملي آهي، تنهن جي جاسوسي ڪري اسان کي غلام بڻائين. ⑤ انهن جي تابع رهڻ اسان هڪڙي گهڙي به قبول نه ڪيو، ته جيئن خوشخبريءَ جي سچائي اوهان ۾ قائم رهي.

⑥ پر ڪي ماڻهو معتبر ليکيا ويندا هئا، پوءِ اهي ڪهڙا به هئا تنهن سان منهنجو واسطو ڪونهي، ڇاڪاڻ جو خدا ماڻهوءَ جي ظاهري حالت کي نه ٿو ڏسي. انهن ماڻهن مان مون کي خوشخبريءَ بابت ڪابه ڳالهه حاصل نه ٿي. ⑦ ان جي برعڪس انهن ڏٺو ته خدا ⑧ غير يهودين کي خوشخبري ٻڌائڻ جو ڪم منهنجي حوالي ڪيو آهي، جيئن هن يهودين کي خوشخبري ٻڌائڻ جو ڪم پطرس جي حوالي ڪيو هو. ⑧ ڇاڪاڻ جو جنهن خدا يهودين جي رسول ٿيڻ لاءِ پطرس ۾ اثر پيدا ڪيو، تنهن غير يهودين جي رسول ٿيڻ لاءِ وري مون ۾ اثر پيدا ڪيو. ⑨ يعقوب ۽ پطرس ۽ يوحنا جيڪي ڪليسيا جا ٽيپا ليکيا ويندا هئا، جڏهن انهن کي معلوم ٿيو ته مون کي خدمت جي توفيق ڏني ويئي آهي تڏهن انهن بربناس ۽ مون سان ساڄو هٿ ملائي پاڻ سان شريڪ ڪيو. پوءِ ٺاهه ٿيو ته اسين غير يهودين ڏانهن ۽ هو يهودين ڏانهن وڃن. ⑩ هنن رڳو ايترو چيو ته ”غريبن کي ياد رکجو.“ پر انهيءَ ڪم لاءِ ته آءُ اڳيئي سرگرم هوس.

پولس جو پطرس کي چيڻ

⑪ جڏهن پطرس انتهاخيا ۾ آيو ته مون آمهون سامهون هن جي مخالفت ڪئي، ڇاڪاڻ ته هو صفا غلطيءَ تي هو. ⑫ ڇاڪاڻ جو يعقوب وٽان ڪن ماڻهن جي اچڻ کان اڳي پطرس غير يهودين سان ڪائيندو هو. پر جڏهن اهي آيا تڏهن هن غير يهودين سان ڪائڻ ڇڏي ڏنوم بلڪ انهن کان ڌار

⑫ غير يهودين: اصلي مسودي ۾ يهودين لاءِ ”طهريل“ ۽ غير يهودين لاءِ ”ان طهريل“ لکيل آهي. ڏسو آيت ۸ ۽ ۹ پٽ.

تي ويو، ڇاڪاڻ ته هو انهن ماڻهن کان ڊڄندو هو جيڪي طهر ڪرائڻ لاءِ مجبور ڪندا هئا. (۱۳) باقي ٻين يهودين، جيڪي مسيحي ٿيا هئا تن پطرس سان ملي ڪري رياڪاري ڪئي. ايتري قدر جو خود برنباس به انهن جي رياڪاريءَ ۾ ڦاسي پيو. (۱۴) جڏهن مون ڏٺو ته اهي خوشخبريءَ جي سچائيءَ موجب سنئين راهه تي نه ٿا هلن، تڏهن مون انهن سڀني جي اڳيان پطرس کي چيو ته ”جيتوڻيڪ تون يهودي آهين تڏهن به غير يهودين وانگر ٿو گذارين، نڪي يهودين وانگر. ته پوءِ تون ڪيئن غير يهودين کي زور ٿو ڀرين ته هو يهودين وانگر گذارين؟“

ايمان جي وسيلي چوڻڪارو

(۱۵) حقيقت ۾ اسين ڄاڻي ڄم ڪان يهودي آهيون ۽ غير قومون نه آهيون، جن کي گنهگار چون ٿا. (۱۶) تنهن هوندي به اسان کي خبر آهي ته ڪوبه ماڻهو شريعت تي عمل ڪرڻ سان نه پر رڳو عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻڻ سان سچار بڻجي ٿو. تنهنڪري اسان به عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو ته جيئن شريعت تي عمل ڪرڻ سبب نه پر مسيح تي ايمان آڻڻ سبب سچار بڻجون. ڇاڪاڻ جو شريعت جي ڪمن سبب ڪوبه انسان سچار نه بڻبو.

(۱۷) پر اسين جيڪي مسيح جي وسيلي سچار بڻجڻ ٿا گهرون، جيڪڏهن پاڻ ئي گنهگار نڪري پئون ته ڇا مسيح گناهه جو ڪارڻ آهي؟ هرگز نه. (۱۸) ڇاڪاڻ جو جيڪي شيون مون ڊاهيون آهن، سي جيڪڏهن آءُ وري ناهيندس ته پاڻ کي قصوروار ثابت ڪندس. (۱۹) سو آءُ شريعت جي وسيلي مري ويس، تنهنڪري شريعت جي بنسبت آءُ مثل آهيان، انهيءَ لاءِ ته خدا جي لاءِ جيئرو رهان. (۲۰) آءُ مسيح سان گڏ صليب تي چاڙهيو ويو آهيان. هاڻي آءُ جيئرو نه رهيو آهيان، پر مسيح مون ۾ جيئرو آهي. سو جيڪا زندگي هاڻي آءُ جسم ۾ گذاريان ٿو سا خدا جي فرزند تي ايمان آڻڻ ڪري گذاري رهيو آهيان. هن مون سان پيار ڪيو ۽ منهنجي بدران پنهنجي جان ڏني.

(۲۱) آءُ خدا جي فضل کي بيڪار نه ٿو وڃايان، ڇاڪاڻ ته سچائي جيڪڏهن شريعت جي وسيلي ملي ها ته پوءِ مسيح جو مرڻ اجايو ٿئي ها.

شريعت يا ايمان

۳ ① اي نادان گلتيو! ڪنهن اوهان تي جادو ڪيو آهي؟ اوهان جي اکين اڳيان ته عيسيٰ مسيح کي صليب تي چاڙهي سندس موت جو منظر ظاهر ظهور ڏيکاريو ويو. ② آءُ اوهان کان رڳو ايترو معلوم ڪرڻ ٿو گهران ته خوشخبري ٻڌي ايمان آڻڻ ڪري اوهان کي پاڪ روح مليو يا شريعت جي ڪمن ڪرڻ ڪري؟ ③ اوهين ايترا نادان آهيو ڇا؟ اوهين پاڪ روح جي وسيلي نئين زندگي شروع ڪري هاڻي ان جي جسماني طور پڄاڻي ڪرڻ چاهيو ٿا ڇا؟ ④ اوهان هيتريون تڪليفون اجايون سيون ڇا؟ اهي سچ پچ اجايون هيون ڇا؟ ⑤ خدا اوهان کي پاڪ روح بخشي ٿو ۽ اوهان ۾ معجزا ڪري ٿو. پوءِ ڇا هو اهو ڪم اوهان جي شريعت جي ڪمن ڪرڻ سبب ٿو ڪري يا خوشخبري ٻڌي ايمان آڻڻ سبب؟

⑥ ابراهيم جو مثال وٺو، جنهن خدا تي ايمان آندو ۽ سندس اهو ايمان هن لاءِ سچائي ليکيو ويو. ⑦ سو ائين سمجهو ته جيڪي ايمان وارا آهن، حقيقت ۾ اهي ئي ابراهيم جو اولاد آهن. ⑧ پاڪ ڪلام جي پيشنگوئي هئي ته خدا غير قومن کي ايمان جي وسيلي سچار بڻائيندو. سو هن اڳيئي اها خوشخبري ابراهيم کي ٻڌائي ته ”تنهنجي وسيلي سڀني قومن کي برڪت ملندي.“ ⑨ تنهنڪري جيڪي ايمان وارا آهن تن کي ابراهيم سان گڏ برڪت ٿي ملي، جيڪو خود ايمان وارو هو.

⑩ چالاءِ جو جيڪي به شريعت جي ڪمن تي ڀروسو ڪن ٿا، سي سڀئي لعنت هيٺ اچن ٿا. هن ڪري جو لکيل آهي ته

”جيڪو انهن سڀني ڳالهين تي عمل ڪرڻ ۾

قائم نه ٿو رهي،

جيڪي شريعت جي ڪتاب ۾ لکيل آهن،

سو لعنتي آهي.“

⑪ هاڻي اها ڳالهه صاف ظاهر آهي ته ڪوبه ماڻهو شريعت جي ڪري خدا

جي نظر ۾ سچار نه ٿو بڻجي. ڇالاءِ جو لکيل آهي ته
 ”جيڪو ايمان جي وسيلي سچار ٿو بڻجي،
 اهو ئي شخص جيئرو رهندو.“

⑫ شريعت جو ايمان سان ڪو واسطو ڪونهي. پر لکيل آهي ته
 ”جيڪو شريعت جي ڳالهين تي عمل ڪري ٿو،
 سو انهن جي ڪري ئي جيئرو رهندو.“

⑬ مسيح اسان کي خريد ڪري شريعت جي لعنت کان ڇڏايو ۽ پاڻ اسان
 جي بدران لعنتي بڻيو. ڇالاءِ جو لکيل آهي ته
 ”جيڪوبه وڻ تي لٽڪايو وڃي ٿو،
 سو لعنتي آهي.“

⑭ هي انهيءَ ڪري ٿيو ته جيئن ابراهيم کي مليل برڪت عيسيٰ مسيح جي
 وسيلي غير قومن تائين پهچي ۽ اسان کي ايمان جي وسيلي اهو پاڪ روح
 ملي، جنهن جو واعدو ٿيل آهي.

شريعت ۽ خدا جو واعدو

⑮ اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي روزاني زندگيءَ جو هڪ مثال ڏيان ٿو
 ته انسان جي تصديق ڪيل عهدنامي کي ڪوبه رد نه ٿو ڪري سگهي ۽ نه
 ئي ان کي وڌائي سگهي ٿو. ⑯ هاڻي خدا ابراهيم ۽ سندس نسل سان واعدا
 ڪيا. ان موقعي تي پاڪ ڪلام ائين نه ٿو چوي ته ”نسلن سان“ جنهن مان
 سندس مطلب گهڻا ماڻهو هجن. پر هو چوي ٿو ته ”تنهنجي نسل سان“
 جنهن مان هن جو مطلب هڪڙو شخص آهي ۽ اهو مسيح آهي. ⑰ هاڻي
 آءُ ائين ٿو چوان ته جنهن عهد جي خدا پهريائين ئي تصديق ڪئي هئي
 تنهن کي شريعت، جيڪا چار سو ٽيهن سالن کان پوءِ آئي، سا رد ڪري
 نه ٿي سگهي. اهڙيءَ طرح اها خدا جي واعدي کي بيڪار نه ٿي ڪري.
 ⑱ ڇالاءِ جو جيڪڏهن ميراث شريعت جي ڪري ملي آهي ته اها واعدي
 جي ڪري ناهي. پر خدا واعدي جي ڪري ئي اها ابراهيم کي بخشي.

۱۲:۳ لاو ۵:۱۸ ۱۳:۳ شر ۲۳:۲۱ ۱۶:۳ پيد ۱۲:۳ ۱۷:۳ خر ۱۲:۴

۱۸:۳ رو ۱۴:۴

①۹ ته پوءِ شريعت جو مقصد ڇا آهي؟ بعد ۾ شريعت انهيءَ لاءِ ڳنڍي ويئي ته اهو ظاهر ٿئي ته حقيقت ۾ گناهه ڇا آهي؟ شريعت جو مدو ابراهيم جي انهيءَ نسل جي اچڻ تائين هو جنهن سان خدا واعدو ڪيو هو. اها شريعت ملائڪن جي وسيلي هڪ وچ واري جي معرفت ڏني ويئي. ②۰ پر رڳو هڪ ڌر جي لاءِ وچ واري جي ضرورت نه ٿيندي آهي ۽ خدا هڪڙو آهي.

②۱ ته پوءِ شريعت خدا جي واعدن جي برخلاف آهي ڇا؟ هرگز نه. ڇالاءِ ته جيڪڏهن ڪا اهڙي شريعت ڏني وڃي ها جيڪا حياتي بخشي سگهي ها ته جيڪر سچائي شريعت جي وسيلي ملي ها. ②۲ پر پاڪ ڪتاب جي بيان مطابق سڄي دنيا گناهه جي قيد ۾ آهي، انهيءَ لاءِ ته جيئن اها بخشش، جنهن جو واعدو عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻڻ جي ڪري ڪيو ويو آهي سا ايمان آڻيندڙن کي ڏني وڃي.

غلام ۽ فرزند

②۳ پر انهيءَ ايمان جي اچڻ کان اڳ اسين شريعت جي نگهبانيءَ ۾ قيد هئاسين ۽ ايمان جي اچڻ تائين، جيڪو پوءِ ظاهر ٿيڻ وارو هو، اسين شريعت جا پابند رهياسين. ②۴ سو شريعت مسيح جي اچڻ تائين اسان جي نگهبان ٿي، انهيءَ لاءِ ته جيئن اسين ايمان جي وسيلي سچاڙ بڻايا وڃون. ②۵ هاڻي جڏهن ايمان اچي ويو آهي ته پوءِ اسين نگهبان جي سنڀال هيٺ نه آهيون.

②۶ ڇالاءِ جو اوهين سڀئي عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻڻ جي ڪري خدا جا ٻار آهيو. ②۷ انهيءَ لاءِ ته اوهان مان جيترو به مسيح سان گڏجي هڪ ٿي وڃڻ جي بپتسما ورتي تن مسيح کي پوشاڪ وانگر پهري ڇڏيو. ②۸ ته پوءِ يهودي ۽ غير يهودي ۾، غلام ۽ آزاد ۾، مرد ۽ عورت ۾ ڪوبه فرق نه آهي. ڇالاءِ جو اوهين سڀئي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل آهيو.

②۹ جيڪڏهن اوهين مسيح جا آهيو ته پوءِ ابراهيم جو نسل آهيو ۽ خدا جي واعدن موجب وارث به آهيو.

① پر منهنجي چوڻ جو مطلب هي آهي ته وارث جيستائين ٻار آهي، جيتوڻيڪ هو هر شيءِ جو مالڪ آهي، تنهن هوندي به انهيءَ ۾ ۽ غلام

۾ ڪوبه فرق ڪونهي. ② پر جيڪو وقت پيءُ مقرر ڪيو آهي، انهيءَ وقت تائين هو سنڀاليندڙن ۽ مختيارن جي وس ۾ رهندو آهي. ③ ساڳيءَ طرح اسين به جڏهن ٻار هئاسين تڏهن دنيا جي ابتدائي اصولن جا پابند ٿي غلاميءَ جي حالت ۾ رهياسين. ④ پر جڏهن وقت پورو ٿيو ته خدا پنهنجو فرزند موڪليو جيڪو عورت جي پٽان پيدا ٿيو ۽ شريعت جي ماتحت پيدا ٿيو. ⑤ انهيءَ لاءِ ته جيڪي شريعت جي ماتحت هئا تن کي هو ملهه ڏيئي ڇڏائي، ته جيئن اسان کي گود ورتل ٻار ٿيڻ جو درجو حاصل ٿئي.

⑥ جيئن ته اوهين خدا جا ٻار آهيو، تنهنڪري خدا پنهنجي فرزند جو روح اوهان جي دلين ۾ به موڪليو آهي. اهو روح ”اي منهنجا بابا!“ چئي پڪاري ٿو. ⑦ تنهنڪري اڳتي اوهين غلام نه بلڪ ٻار آهيو. هاڻي جڏهن ته ٻار آهيو تڏهن خدا اوهان کي وارث به بڻايو آهي.

گلٽين لاءِ پولس کي ڳڻتي

⑧ بيشڪ اڳئين زماني ۾ خدا جي ڄاڻ نه هوندي اوهين انهن شين جي غلاميءَ ۾ هئا جيڪي حقيقت ۾ خدا نه آهن. ⑨ پر هاڻي جڏهن اوهين خدا کي ڄاڻو ٿا، بلڪ خدا اوهان کي ڄاتو آهي ته پوءِ وري اوهين انهن ڪمزور ۽ خسيس ابتدائي اصولن ڏانهن ڇو ٿا ڦرو؟ ڇا اوهين پهر انهن جي غلاميءَ ۾ رهڻ جي خواهش ٿا ڪريو؟ ⑩ اوهين خاص ڏينهن، مهينن، وقتن ۽ سالن کي مڃيندا ٿا رهو. ⑪ مون کي اوهان بابت ڊپ آهي ته متان ائين نه ٿئي جو جيڪا محنت مون اوهان تي ڪئي آهي سا اجائي ٿي وڃي.

⑫ اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي منت ٿو ڪريان ته اوهين مون جهڙا ٿيو، ڇا لاءِ جو آءُ به اوهان جهڙو ٿيو آهيان. اوهان مون کي ڪوبه نقصان نه رسايو آهي. ⑬ جيئن ته اوهين ڄاڻو ٿا ته مون پهرين دفعي جسم جي هيٺائين ۽ بيماريءَ سبب اوهان کي خوشخبري ٻڌائي هئي. ⑭ جيتوڻيڪ منهنجي جسماني حالت اوهان لاءِ هڪ آزمائش هئي تڏهن به اوهان مون کي نه ڪي حقير سمجهيو، نڪي ڌڪاريو. پر اوهان مون کي خدا جي ملائڪ وانگر بلڪ عيسيٰ مسيح وانگر قبول ڪيو. ⑮ پوءِ اوهان جي اها سرهائي ڪٿي

آهي؟ ڇالاءِ جو آءُ اوهان جو شاهد آهيان ته جي ائين ٿي سگهي ها ته جيڪر اوهين پنهنجيون اکيون به ڪڍي مون کي ڏيو ها. (۱۶) تڏهن هاڻي سچ چوڻ ڪري آءُ اوهان جو دشمن ٿي پيو آهيان ڇا؟

(۱۷) اهي شريعت جا پابند اوهان کي پنهنجو بنائڻ جي ڪوشش ته ڪن ٿا پر سندن نيت صاف نه آهي. اهي اوهان کي مون کان ڌار ڪرڻ چاهين ٿا ته جيئن اوهين رڳو انهن کي ئي پنهنجو سمجهو. (۱۸) پنهنجي طرف ڪرڻ جو جذبو ته سٺي ڳالهه آهي، بشرطيڪ نيت صاف هجي. پر ائين هميشه ڪيو وڃي، نه رڳو تڏهن جڏهن آءُ اوهان ۾ موجود هجان. (۱۹) اي منهنجا ٻارڙو! آءُ اوهان جي لاءِ وري ٻار چڻيندڙ عورت وانگر سور محسوس ڪريان ٿو جيستائين اوهين پوريءَ طرح مسيح جهڙا بڻجي نه ٿا وڃو. (۲۰) شل هاڻي ئي آءُ اوهان وٽ حاضر ٿي ڪنهن ٻئي نموني ڳالهائين، ڇالاءِ جو مون کي اوهان بابت ڏاڍو مونجهارو آهي.

هاجره ۽ ساره جو مثال

(۲۱) اوهين جيڪي شريعت جي تابع رهڻ ٿا گهروم سي مون کي ٻڌايو ته اوهين شريعت جون ڳالهيون نه ٿا ٻڌو ڇا؟ (۲۲) ڇالاءِ جو ان ۾ لکيل آهي ته ابراهيم کي ٻه پٽ هئا، هڪڙو ٻانهيءَ مان ۽ ٻيو سندس زال مان جيڪا ٻانهي نه هئي. (۲۳) ٻانهيءَ وارو پٽ جسماني طرح ڄائو هو، پر آزاد زال وارو پٽ خدا جي واعدن موجب ڄائو هو. (۲۴) انهن ڳالهين مان هڪڙو مثال وٺجي ٿو، ڇالاءِ جو اهي ٻه عورتون ڄڻ ته ٻه عهد آهن. انهن مان هڪڙو سينا جبل وارو آهي، جنهن ڪري غلام ٿي پيدا ٿين ٿا ۽ اها آهي هاجره. (۲۵) هاڻي اها هاجره عربستان جي سينا جبل جي مثل آهي ۽ ان جي پيٽ هاڻوڪي يروشلم سان ڪري سگهجي ٿي، ڇالاءِ جو اهو شهر به پنهنجي رهاڪن سميت غلاميءَ ۾ آهي. (۲۶) پر آسماني يروشلم آزاد آهي ۽ اها اسان جي ماءُ آهي. (۲۷) ڇالاءِ جو لکيل آهي ته

”اي سنڌي زال! تون جا ٻار نه ٿي چڻين،

سا خوشي ڪر.

تون، جنهن کي ڪڏهن به وڃي جا سور نه ٿيا آهن،
 سا خوشيءَ سان وڏي واڪي پڪارم
 چالاءِ جو نڌڪيءَ زال جا ٻار
 مڙس واري زال جي ٻارن کان گهڻا آهن.“

⑲ هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! اسين اسحاق وانگر خدا جي واعدي موجب
 پيدا ٿيل اولاد آهيون. ⑳ پر جيئن انهيءَ وقت جسماني طرح پيدا ٿيل ٻارم پاڪ
 روح موجب پيدا ٿيل ٻار کي ستائيندو هوم تيئن ئي هاڻي به ٿئي ٿو. ㉑ مگر
 پاڪ ڪتاب ڇا ٿو چوي؟ اهو ته ”ٻانهيءَ ۽ سندس پٽ کي ڪڍي ڇڏ.
 چالاءِ جو ٻانهيءَ جو پٽ، آزاد زال جي پٽ سان گڏ هرگز وارث نه ٿيندو.“
 ㉒ تنهنڪري اي پائرو ۽ پيرون! اسين ٻانهيءَ جا نه بلڪ آزاد زال جا ٻار آهيون.

مسيح سان آزاد گذارڻ

① مسيح اسان کي آزاد رهڻ لاءِ ئي آزادي ڏني آهي. تنهنڪري اوهين
 ② انهيءَ آزاديءَ ۾ قائم رهو ۽ پاڻ کي وري غلاميءَ جي پاڇاريءَ ۾ نه جوڻيو.
 ③ ڌيان سان ٻڌو آءُ پولس اوهان کي چوان ٿو ته جيڪڏهن اوهين طهر
 ڪرائيندا ته مسيح کان اوهان کي ڪوبه فائدو نه پهچندو. ④ آءُ هر هڪ طهر
 ڪرائيندڙ شخص کي ٻيهر چٽاءُ ٿو ڏيان ته اهو ساري شريعت تي عمل ڪرڻ
 لاءِ ٻڌل آهي. ⑤ اوهين جيڪي شريعت جي وسيلي خدا ڏانهن سڄار بڻجڻ
 جي ڪوشش ٿا ڪريو، سي مسيح کان جدا ۽ خدا جي فضل کان محروم
 ٿي ويا آهيو. ⑥ پر اسين پاڪ روح جي وسيلي ايمان جي ڪري سڄار بڻايا
 وينداسين. انهيءَ اميد جي پوري ٿيڻ جو اسين وڏي چاهه سان انتظار ڪري
 رهيا آهيون. ⑦ چالاءِ جو جڏهن اسين عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل
 آهيون، تڏهن طهر ڪرائڻ يا نه ڪرائڻ ڪنهن ڪم جو نه آهي. پر رڳو ايمان
 ئي ڪم جو آهي، جيڪو محبت جي وسيلي اثر ٿو ڪري.
 ⑧ اوهين ته ايمان جي ڊوڙ چڱيءَ طرح ڊوڙي رهيا هئا. پوءِ ڪنهن اوهان
 کي سچ کي مڃڻ کان روڪي ڇڏيو؟ ⑨ اهو ڪم اوهان جي سڌڻ واري
 خدا جي طرفان نه آهي. ⑩ چوندا آهن ته ٿورڙو ئي خميرو سڄي گوهيل اٿي

کي ڦٽائي ڇڏيندو آهي. ⑩ اسان جي خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري مون کي اوهان بابت يقين آهي ته اوهين پيءُ طرح جو ڪوبه خيال نه ڪندا. پر جيڪو ماڻهو اوهان کي پریشان ٿو ڪري سو ڪير به هوندو ته سزا پائيندو.

⑪ اي ڀائرو ۽ پيرون! جيڪڏهن هن وقت تائين آءُ اها تبليغ ڪريان ٿو ته طهر ڪرائڻ ضروري آهي، ته پوءِ آءُ ڇو ٿو اڃا تائين ستايو وڃان؟ جيڪڏهن ائين هو ته پوءِ منهنجي صليب جي تبليغ ٿاڀرائڻ جو باعث نه رهي. ⑫ شل جيڪي اوهان کي بي آرام ڪن ٿا، سي پنهنجو پاڻ کي ڪي نامرد بڻائي ڇڏين ته چڱو.

⑬ اي ڀائرو ۽ پيرون! اوهين آزاد ٿيڻ لاءِ سڏيا ويا آهيو. پر پنهنجي انهيءَ آزاديءَ کي جسماني خواهشن جي پورائي لاءِ ڪم نه آڻيو بلڪ محبت جي رستي هڪ ٻئي جي خدمت ڪريو. ⑭ ڇالاءِ جو ساري شريعت هن هڪڙيءَ ئي ڳالهه ۾ پوري ٿئي ٿي ته

”تون پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪر.“

⑮ پر جيڪڏهن اوهين هڪ ٻئي کي چڪ هڻندا ۽ گهندا ٿا وڃو ته خبردار ٿجو متان هڪ ٻئي کي چٽ نه ڪري ڇڏيو.

پاک روح ۽ انساني فطرت

⑯ پر آءُ چوان ٿو ته پاک روح جي هدايتن تي هلمو ته پوءِ اوهين انساني فطرت جي خواهشن کي ڪڏهن به پورو نه ڪندا. ⑰ ڇالاءِ جو انساني فطرت پاک روح جي برخلاف خواهش ڪري ٿي ۽ پاک روح انساني فطرت جي برخلاف. هي ٻئي هڪٻئي جا دشمن آهن، انهيءَ ڪري جيڪي اوهين ڪرڻ چاهيو ٿا سو نه ٿا ڪريو. ⑱ پر جيڪڏهن اوهين پاک روح جي هدايتن تي هلو ٿا ته شريعت جي تابع نه آهيو.

⑲ هاڻي انساني فطرت جا ڪم ظاهر آهن، يعني حرامڪاري، ناپاڪي ۽ شهوت پرستي، ⑳ بت پرستي، جادوگري، دشمني ۽ جهيڙو جهڳڙو، حسد، ڪاوڙ، مفادپرستي، جدايون ۽ ڌڙابندي، ㉑ بغض، نشي بازي، عيش پرستي ۽ ٻيا اهڙا ڪم. انهن بابت جيئن اڳي به مون اوهان کي خبردار ڪيو هو

تئين هاڻي به خبردار ٿو ڪريان ته جيڪي اهڙا ڪم ڪن ٿا سي خدا جي بادشاهت جا وارث ڪين ٿيندا.

۲۲) پر پاڪ روح جو ڦل آهي پيار، خوشي، اطمينان، صبر، مهرباني، نيڪي، ايمانداري، ۲۳) نمائائي ۽ پرهيزگاري. اهڙين ڳالهين جي برخلاف ڪابه شريعت نه آهي. ۲۴) جيڪي عيسيٰ مسيح جا آهن، تن انساني فطرت کي ان جي لاڙن ۽ برين خواهشن سميت صليب تي چاڙهي ڇڏيو آهي. ۲۵) جڏهن ته اسين پاڪ روح جي ڪري جيئرا آهيون، تڏهن اسان کي هلڻ به پاڪ روح جي هدايتن موجب ڪبي. ۲۶) اسان کي گهرجي ته اجايو فخر نه ڪريون، نه هڪٻئي کي چيڙايون ۽ نڪي هڪٻئي ڏانهن بغض رکون.

هڪٻئي جي مدد ڪرڻ

۱) اي پائرو ۽ پيرون! جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ڏوهه ۾ پڪڙجي پوي ته اوهين جيڪي روحاني آهيوم تنهن کي نرم مزاجيءَ سان سڌاريو. ان سان گڏ پنهنجو به خيال ڪريو، متان اوهين به آزمائش ۾ پئجي وڃو. ۲) هڪٻئي جا بار کڻو، اهڙيءَ طرح اوهين مسيح جي شريعت کي پورو ڪندا. ۳) جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجو پاڻ کي ڪا شيءِ سمجهي ٿو، پر هو ڪجهه به نه آهي ته هو پنهنجو پاڻ کي ٺڳي ٿو. ۴) تنهنڪري هر ڪنهن ماڻهو کي پنهنجا ڪم پاڻ جاچڻ گهرجن. انهيءَ حالت ۾ هو رڳو پنهنجو پاڻ تي فخر ڪري سگهي ٿو ۽ پوءِ هن کي ڪنهن ٻئي سان پنهنجي پيٽ ڪرڻ جي ضرورت نه ٿيندي. ۵) چالاڪ جو هر ڪو ماڻهو پنهنجو بار پاڻ کڻندو. ۶) جيڪو پاڪ ڪلام جي تعليم حاصل ٿو ڪري، تنهن کي گهرجي ته تعليم ڏيڻ واري کي سڀني چڱين شين ۾ پاڻ سان شريڪ ڪري. ۷) فريب نه کائو، ڪوبه خدا کي ٺڳي نه ٿو سگهي. چالاڪ جو ماڻهو جيڪي پوکي ٿو سو ئي لٽندو. ۸) جيڪو پنهنجي جسماني فطرت جي لاءِ پوکي ٿو، سو انهيءَ فطرت مان موت جو فصل لٽندو. پر جيڪو پاڪ روح جي لاءِ پوکي ٿو، سو پاڪ روح مان دائمي زندگيءَ جو فصل لٽندو. ۹) اسان کي نيڪي ڪرڻ ۾ ٽڪجڻ نه گهرجي، چالاڪ جو جيڪڏهن همت نه هارينداسين ته پوري وقت تي لاٻارو لاهينداسين. ۱۰) تنهنڪري جيتري قدر

موقعو ملي ته اسين سڀني ماڻهن سان نيڪي ڪريون ۽ خاص ڪري انهن سان جيڪي ايمان جي وسيلي اسان سان هڪ ئي خاندان ۾ شريڪ آهن.

آخري تاڪيد ۽ سلام

- ۱۱) ڏسوم ڪهڙن نه وڏن وڏن اکرن سان آءُ پنهنجي هٿ سان اوهان ڏانهن لکي رهيو آهيان. ۱۲) جيڪي ماڻهو ظاهري ڏيک پسند ڪن ٿا، سي اوهان کي طهر ڪرائڻ لاءِ مجبور ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن. هو رڳو انهيءَ لاءِ ائين ڪن ٿا ته جيئن مسيح جي صليب جي خاطر ستاڻا نه وڃن. ۱۳) ڇا لاءِ جو طهر ڪرائڻ وارا پاڻ به شريعت تي پوريءَ طرح عمل نه ٿا ڪن. پر هو اوهان کي طهر ڪرائڻ لاءِ انهيءَ ڪري مجبور ٿا ڪن ته جيئن اوهان جي انهيءَ جسماني رسم کي قبول ڪرڻ تي اهي فخر ڪري سگهن. ۱۴) پر خدا نه ڪري جو آءُ ڪنهن ٻيءَ شيءِ تي فخر ڪريان، سواءِ پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي صليب جي. ڇا لاءِ جو صليب جي ڪري دنيا منهنجي لاءِ مثل آهي ۽ آءُ دنيا جي لاءِ. ۱۵) انهيءَ ڪري طهر ڪرائڻ يا نه ڪرائڻ ڪجهه به نه آهي، پر اهم ڳالهه نئون خلقيل هجڻ آهي. ۱۶) جيڪي به انهيءَ قاعدي تي هلن ٿا، تن تي ۽ خدا جي قوم بني اسرائيل تي شل رحم ۽ سلامتي هجي.
- ۱۷) اڄ کان پوءِ ڪوبه ماڻهو مون کي تڪليف نه ڏئي، ڇا لاءِ جو منهنجي بدن تي جيڪي داغ آهن سي ظاهر ڪن ٿا ته آءُ مسيح جو غلام آهيان.
- ۱۸) اي ڀائرو ۽ ڀينرون! شل اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل اوهان سان هجي. آمين.

اِفسين

اِفسين ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

اِفسين ڏانهن پولس رسول جي لکيل هن خط جو تعلق سڀ کان پهريائين خدا جي هن منصوبي سان آهي ته ”انهيءَ لاءِ ته جيئن زمانن جي پوري ٿيڻ تي اهڙو بندوبست ٿئي جو سڀ شيون جيڪي آسمان توڙي زمين تي آهن سي مسيح جي اڳواڻيءَ ۾ گڏجي وڃن“ (۱۰:۱). اهو خدا جي بندن کي هڪ عرض پڻ آهي ته هو مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي وسيلي انسانذات جي اتحاد لاءِ انهيءَ عظيم منصوبي جي معنيٰ مطابق پنهنجي زندگي گذارين.

اِفسين جي پهرين حصي ۾ ليکڪ اتحاد جي موضوع کي انهيءَ رستي جي متعلق ڳالهائيندي اڳتي وڌائي ٿو جنهن ۾ خدا پيءُ ماڻهن کي پاڻ سان تعلق رکڻ لاءِ چونڊيو آهي، ڪيئن نه عيسيٰ مسيح جي وسيلي کين معاف ڪيو ويو آهي ۽ کين سندن گناهن کان آزاد ڪيو ويو آهي ۽ ڪيئن نه پاڪ روح جي وسيلي کين خدا جي عظيم واعدي جي ضمانت ڏني ويئي آهي. خط جي ٻئي حصي ۾ هو پڙهندڙن کي عرض ٿو ڪري ته اهي اهڙي طريقي سان زندگي گذارين جو سندن مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ سندن گڏيل زندگيءَ ۾ حقيقي ٿي پوي.

خدا جي بندن جو عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ کي ڏيکارڻ لاءِ هن خط ۾ مختلف قسم جا مثال استعمال ڪيا ويا آهن، جيئن ته: ڪليسيا هڪ جسم وانگر آهي ۽ مسيح ان جو سر، ڪليسيا هڪ عمارت وانگر آهي ۽ مسيح ان جي پيڙهه جو پٿر يا ڪليسيا هڪ زال وانگر آهي ۽ مسيح ان جو

مٿس . جيئن ليڪڪ مسيح ۾ خدا جي فضل جي سوچ سان تحرڪ وٺي ٿو، تيئن هي خط اظهار جي بلندين کي وڃيو پهچي . هر ڪا شيءِ مسيح جي پيار، قربانيءَ، معافيءَ، فضل ۽ پاڪائيءَ جي روشنيءَ ۾ ڏني وڃي ٿي .

ستاءُ

۲-۱:۱	تعارف
۲۱:۳-۳:۱	مسيح جو ڪليسيا سان تعلق
۲۰:۶-۱:۴	مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري نئين زندگي
۲۴-۲۱:۶	دعا سلام

افسين

افسين ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط پولس جي طرفان آهي، جيڪو خدا جي مرضيءَ موجب عيسيٰ مسيح جو رسول آهي. هي افسس شهر ۾ رهندڙ انهن ايمان وارن ڏانهن لکجي ٿو، جيڪي عيسيٰ مسيح جا وفادار پوئلڳ آهن. ② شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي.

روحاني برڪتون

③ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي خدا ۽ پيءُ جي ساراهه ٿي ڪجي. هن اسان کي مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري آسمان جي هر هڪ روحاني برڪت سان نوازيو آهي. ④ ڇالاءِ جو خدا جهان بناڻ کان اڳ ئي مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اسان کي چونڊيو هو، ته جيئن اسين خدا جي اڳيان پاڪ ۽ بي عيب هجئون. ⑤ هن محبت جي ڪري پنهنجي

خوشيءَ ۽ مرضيءَ سان اسان کي عيسيٰ مسيح جي وسيلي پنهنجي گود جا بار بنائڻ لاءِ اڳيئي مقرر ڪري ڇڏيو هو. ⑥ انهيءَ لاءِ ته خدا جي جلوي سان ڀرپور ان فضل جي ساراهه ٿئي، جيڪو هن پنهنجي پياري يعني مسيح جي وسيلي اسان کي مفت بخشي ڏنو.

⑦ اسان کي مسيح جي رت جي وسيلي چوٽڪارو ملي ٿو، يعني اسان جا گناهه معاف ڪيا وڃن ٿا. ⑧ اهو خدا جي ان فضل جي دولت موجب آهي جيڪو هن تمام گهڻي انداز ۾ اسان تي نازل ڪيو آهي. ⑨ خدا پوريءَ حڪمت ۽ دانائيءَ سان پنهنجي مرضيءَ جو لڪل ارادو اسان تي ظاهر ڪيو، جيڪو هن مسيح جي وسيلي پوري ڪرڻ لاءِ اڳ ۾ ئي طئي ڪري ڇڏيو هو. ⑩ انهيءَ لاءِ ته جيئن زمانن جي پوري ٿيڻ تي اهڙو بندوبست ٿئي جو سڀ شيون جيڪي آسمان توڙي زمين تي آهن سي مسيح جي سنڀال هيٺ گڏجي وڃن.

⑪ اسين به جيڪي اڳيئي مقرر ڪيا ويا هئاسين، سي مسيح سان گڏجي هڪ هٿ ڪري خدا جا ماڻهو ڪري چونڊيا وياسين. اهو خدا جي ارادي موافق ٿيو جيڪو سڀ ڪجهه پنهنجي مرضيءَ جي مصلحت موجب ڪري ٿو. ⑫ خدا جي مرضي هئي ته اسان جن پهريائين مسيح ۾ اميد رکي هئي، سي سندس جلال جي تعريف جو سبب ٿيون.

⑬ اوهين به مسيح جا ٿيا جڏهن اوهان سچائيءَ جو ڪلام يعني اها خوشخبري ٻڌي، جيڪا اوهان لاءِ چوٽڪاري جو سبب بڻي. اوهان مسيح تي ايمان آندو ۽ خدا پنهنجو واعدو پورو ڪندي اوهان کي پاڪ روح ڏنو، جيڪو سندس مالڪيءَ جي مٿس آهي. ⑭ اهو روح اسان جي ميراث جو پهريون حصو آهي، جيستائين انهن ماڻهن جو پوريءَ طرح چوٽڪارو ٿئي جيڪي خدا جي ملڪيت آهن، انهيءَ لاءِ ته خدا جي جلال جي تعريف ٿئي.

شکرگذاري ۽ دعا

⑮ تنهنڪري ئي اوهان جو عيسيٰ مسيح تي ايمان ۽ خدا جي سچي قوم لاءِ محبت جيڪا ظاهر ڪريو ٿا، تن بابت ٻڌي ⑯ آءُ اوهان لاءِ خدا

جو شڪر ڪرڻ کان باز نه ٿو اچان ۽ پنهنجين دعائن ۾ اوهان کي ياد ڪندو رهندو آهيان. (۱۷) آءُ خداوند عيسيٰ مسيح جي خدام جيڪو جلال ڀريو پيءُ آهي تنهن کان دعا گهرندو آهيان ته هو اوهان کي دانائيءَ جو روح عطا ڪري جيڪو خدا کي اوهان تي ظاهر ڪري ته جيئن اوهين هن کي پوريءَ طرح سڃاڻو. (۱۸) آءُ هيءَ به دعا گهرندو آهيان ته اوهان جون روحاني اڪيون روشن ٿين، ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته هن ڪهڙي اميد رکڻ لاءِ اوهان کي سڏيو آهي. سندس جلال ڀري ميراث جيڪا هن پنهنجي قوم لاءِ رکي آهي سا ڪيڏي نه وڌي دولت آهي، (۱۹) ۽ هن جي وڏي قدرت اسان ايمان وارن لاءِ ڪهڙي نه بي انداز آهي! (۲۰) اها قدرت خدا جي زبردست طاقت جي ان اثر موجب آهي جيڪو هن مسيح ۾ ظاهر ڪيو، جڏهن کيس مئلن مان جيئرو ڪري اٿاريائين ۽ آسمان ۾ پنهنجي ساڄي پاسي ويهاريائين. (۲۱) اتي مسيح هر طرح جي حڪومت، اختياري، طاقت ۽ بادشاهت کان گهڻو مٿانهون آهي. ڪوبه اختياريءَ وارو لقب جيڪو نه رڳو هن زماني ۾ بلڪ ايندڙ زماني ۾ به ڪنهن کي حاصل آهي، تنهن کان مسيح جو لقب مٿانهون آهي. (۲۲) اهڙيءَ طرح خدا سڀ ڪجهه مسيح جي پيرن هيٺ ڪري ڇڏيو ۽ کيس ڪليسيا جي هر ڳالهه جو سر بڻايو. (۲۳) اها ڪليسيا مسيح جو بدن ۽ سندس پرپوري آهي. هو پاڻ ئي هر شيءِ کي هر طرح سان پرپور ڪري ٿو.

موت کان زندگيءَ ڏانهن

۲ ① گذريل وقت ۾ اوهين پنهنجين نافرمانين ۽ گناهن جي ڪري مثل هئا. ② انهيءَ وقت اوهين دنيا جي دستور موجب هلندا هئا ۽ هوا ۾ اختياري هلائيندڙ حڪمران، يعني شيطان جا پوئلڳ هئا. هيءُ اهو ئي روح آهي، جيڪو هاڻي انهن ماڻهن تي حڪومت ڪري ٿو جيڪي خدا جا نافرمان آهن. ③ ان وقت اسين سڀئي به انهن سان گڏ پنهنجي انساني فطرت جي جسماني خواهشن موجب زندگي گذاريندا هئاسين ۽ پنهنجي جسم ۽ دل جون خواهشون پوريون ڪندا هئاسين.

اسين فطري حالت جي ڪري ٻين سڀني وانگر خدا جي ناراضبي جا حقدار هئاسين.

④ پر خدام جيڪو رحم سان ڀرپور آهي تنهن پنهنجي گهڻي پيار سببان جيڪو هن اسان سان ڪيو ⑤ اسان کي مسيح سان گڏ جيئرو ڪيو، جڏهن ته اسين اڃا ڏوهن جي ڪري مثل هئاسين. خدا جي فضل جي ڪري ئي اوهين بچي ويا آهيو. ⑥ خدا اسان کي عيسيٰ مسيح سان گڏ اٿاريو ۽ هن سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اسان کي آسماني جاين تي ساڻس گڏ ويهاريائين. ⑦ انهيءَ لاءِ ته هو پنهنجي انهيءَ مهربانيءَ جي وسيلي جيڪا عيسيٰ مسيح جي ڪري اسان تي آهي، ايندڙ زمانن ۾ پنهنجي فضل جي بي انداز دولت کي ظاهر ڪري. ⑧ ڇالاءِ جو خدا جي فضل جي ڪري ئي اوهان کي ايمان جي وسيلي چونڪارو مليو آهي. هي اوهان جي ڪوششن جي ڪري نه پر خدا جي بخشش آهي، ⑨ نه ئي اوهان جي عملن جي ڪري، متان ڪوبه فخر ڪري. ⑩ ڇالاءِ جو اسين خدا جي ڪاريگري آهيون. هن اسان کي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي ڪري انهن چڱن ڪمن لاءِ پيدا ڪيو جيڪي هن اڳيئي اسان جي ڪرڻ لاءِ تيار ڪري ڇڏيا هئا.

مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ

⑪ تنهنڪري ياد رکو ته اڳي پيدائشي طور اوهين غير قوم هئا ۽ جيڪي ماڻهو جسماني طور هت سان ڪرايل طهر جي ڪري پاڻ کي طهريل ٿا سڏين، سي اوهان کي اڻ طهريل سڏيندا هئا. ⑫ انهيءَ وقت اوهين مسيح کان ڌار ۽ بني اسرائيل جي جماعت کان ٻاهر هئا. اوهين خدا جي واعدي ڪيل عهدن کان اڻ واقف، دنيا ۾ نااميد ۽ خدا کان جدا زندگي گذاريندا هئا. ⑬ پر اوهين جيڪي پهريائين گهڻو پري هئا سي هاڻي عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري سندس رت جي وسيلي ويجهو ٿي پيا آهيو. ⑭ ڇالاءِ جو مسيح ئي اسان جو صلح آهي، جنهن ٻنهي يعني يهودين ۽ غير يهودين کي هڪ ڪري ڇڏيو. هن جدائيءَ جي پت جيڪا وچ ۾ هئي سا ڊاهي ڇڏي، جنهن ٻنهي کي هڪ ٻئي جو دشمن بڻائي ڇڏيو.

هو. ⑮ يعني اها دشمني جيڪا شريعت جي حڪمن وارن قانونن ۾ هئي سا پنهنجي جسم جي وسيلي ڪڍي ڇڏيائين، ته جيئن کين پاڻ سان ملائي ٻنهي مان هڪڙو نئون انسان پيدا ڪري صلح ڪرائي. ⑯ مسيح پنهنجي صليبي موت جي وسيلي انهن جي دشمني ختم ڪري ڇڏي ۽ ٻنهي کي هڪڙو بدن ڪري خدا سان ملائي ڇڏيائين. ⑰ سو مسيح آيو ۽ اوهين جيڪي پري هئا ۽ اهي جيڪي ويجهه هئا، ٻنهي کي صلح جي خوشخبري ٻڌايائين. ⑱ ڇاڪاڻ جو مسيح جي وسيلي اسان ٻنهي يعني يهودين ۽ غير يهودين کي هڪڙي ئي پاڪ روح جي ڪري پي تائين پهچ حاصل ٿي آهي.

⑲ تنهنڪري اوهين هاڻي ڌاريا ۽ پرديسي نه رهيا آهيو بلڪ خدا جي قوم جا هموطن ۽ خدا جي گهر جا پاتي آهيو. ⑳ اوهين ڄڻ ته هڪ عمارت آهيو جنهن جو بنياد رسولن ۽ نبين تي اڏيل آهي ۽ انهيءَ بنياد جو سڀ کان اهم پٿر پاڻ عيسيٰ مسيح آهي. ㉑ اهو ئي سموري اڏاوت کي ڳنڍي ٿو ۽ اهڙيءَ طرح خداوند جو هڪ پاڪ گهر ٺهندو ۽ وڌندو ٿو وڃي. ㉒ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي ڪري اوهين به اهڙي جڳهه ۾ گڏ ڄڙندا ۽ اڏبا ٿا وڃو جنهن ۾ خدا پنهنجي پاڪ روح جي صورت ۾ رهي ٿو.

غير قومن ۾ پولس جي تبليغ

① انهيءَ سبب جي ڪري آءٌ پولس ۾ جيڪو اوهان غير قومن جي خاطر ۽ عيسيٰ مسيح جي ڪري قيدي آهيان، دعا ٿو گهران. ② اوهان ٻڌو هوندو ته خدا اوهان لاءِ پنهنجي فضل جو خاص ڪم منهنجي حوالي ڪيو آهي. ③ خدا پنهنجو هي راز الهام جي ذريعي مون کي ٻڌايو جنهن جو احوال مختصر طور اڳيئي اوهان ڏانهن لکيو اٿم. ④ جنهن کي پڙهي اوهين ڄاڻي سگهو ٿا ته آءٌ مسيح جو اهو راز ڪيتري قدر سمجهان ٿو. ⑤ اڳئين زماني ۾ ماڻهن کي هي راز اهڙيءَ طرح معلوم نه ٿيو هو جهڙيءَ طرح هاڻي خدا جي پاڪ رسولن ۽ نبين تي پاڪ روح جي وسيلي ظاهر ٿيو آهي. ⑥ اهو راز

هي آهي ته غير قومون عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري خوشخبري جي وسيلي يهودين سان گڏ خدا جي ميراث ۾ شريڪ آهن، هڪ ئي بدن جا عضوا آهن ۽ خدا جي واعدي ۾ حصيدار آهن.

④ خدا جي فضل جي انهيءَ بخشش سبب جيڪا سندس قدرت جي اثر ڪري مون کي عطا ٿي هئي، آءٌ انهيءَ خوشخبري جو خادم بڻايو ويس. ⑤ جيتوڻيڪ آءٌ خدا جي قوم ۾ سڀني کان گهٽ آهيان، تنهن هوندي به اهو فضل مون کي عطا ڪيو ويو ته آءٌ غير قومن کي مسيح جي بي انداز دولت جي خوشخبري ٻڌايان، ⑥ ۽ سڀني ماڻهن تي اها ڳالهه روشن ڪريان ته جيڪو راز ازل کان سڀني شين جي خلقيندڙ خدا وٽ ڳجهو رکيل هو تنهن جو انتظام ڪهڙو آهي. ⑦ خدا جو مقصد هو ته هاڻي ڪليسيا جي وسيلي سندس طرح طرح جي حڪمت، آسماني جاين ۾ حڪومت ۽ اختياريءَ وارن کي معلوم ٿي وڃي. ⑧ هي سڀ خدا جي انهيءَ ازلي ارادي موجب ٿيو، جيڪو هن اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي پورو ڪيو. ⑨ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ۽ مٿس ايمان آڻڻ جي ڪري دليريءَ ۽ پروسي سان خدا جي حضور ۾ اسان کي پهچ حاصل ٿي ٿي. ⑩ تنهنڪري آءٌ عرض ٿو ڪريان ته جيڪي مصيبتون اوهان جي خاطر سهان ٿو تن جي ڪري بي همت نه ٿيو، ڇاڪاڻ ته اهي اوهان لاءِ فائدي جو باعث آهن.

پولس جي افسين لاءِ دعا

⑪ انهيءَ سبب ڪري آءٌ آسماني پيءُ جي اڳيان سجدو ڪريان ٿو، جنهن کان آسمان ۾ ۽ زمين تي، ايمان وارن جي سموري خاندان کي نالو ٿو ملي. ⑫ منهنجي دعا آهي ته هو پنهنجي جلال پري دولت موجب اوهان کي پنهنجي پاڪ روح جي وسيلي طاقت عطا ڪري ته اوهين پنهنجي اندر ۾ زور آوار ٿيو ۽ ايمان جي وسيلي مسيح اوهان جي دلين ۾ رهي. ⑬ منهنجي هيءَ به دعا آهي ته اوهين محبت ۾ پاڙ هڻي ۽ پيڙهه ڄمائي اهڙا مضبوط ٿيو ⑭ جو خدا جي سڄي قوم سان گڏجي پوريءَ طرح سمجهي سگهو ته مسيح جي محبت جي ويڪرائيءَ، ڊگهائيءَ، اوچائيءَ ۽ اونهائيءَ ڪيتري

آهي. ①۹ يعني مسيح جي انهيءَ محبت کي ڄاڻي سگهو جيڪا سمجھه کان ٻاهر آهي، ته جيئن اوهين خدا جي ساري پرپوريءَ تائين پرپور ٿيو. ②۰ واکاڻ ٿي ڪجي انهيءَ خدا جي، جيڪو پنهنجي قدرت موجب جا اسان ۾ اثر ڪري ٿي، اسان جي گهرڻ ۽ سوچڻ کان وڌيڪ ڪم ڪري سگهي ٿو. ②۱ شل ڪليسيا ۽ عيسيٰ مسيح جي وسيلي پيڙهي به پيڙهي هميشه تائين سندس واکاڻ ٿيندي رهي. آمين.

بدن ۾ هيڪڙائي

① تنهنڪري آءٌ، جيڪو خداوند جي خاطر قيدي آهيان، اوهان کي ٽاڪيد ٿو ڪريان ته جنهن مقصد لاءِ خدا اوهان کي سڏيو آهي انهيءَ جي لائق زندگي گذاريو. ② ڏاڍي نهڻائيءَ ۽ نورٽ سان رهوم صبر ڪريو ۽ پيار سان هڪ ٻئي جي برداشت ڪريو. ③ انهيءَ ايڪي کي جيڪو پاڪ روح اوهان کي بخشي ٿو، صلح جي پنڌڻ وسيلي قائم رکڻ جي دل سان ڪوشش ڪريو. ④ هڪڙو ئي بدن آهي ۽ هڪڙو ئي پاڪ روح، جيئن اوهين به هڪڙي ئي اميد لاءِ سڏيا ويا آهيو. ⑤ هڪڙو ئي خداوند، هڪڙو ئي ايمان ۽ هڪڙي ئي بپتسما آهي. ⑥ سڀني جو خدا ۽ پيءُ هڪڙو ئي آهي جيڪو سڀني جي مٿان آهي، سڀني جي وسيلي ڪم ڪري ٿو ۽ سڀني ۾ رهي ٿو.

⑦ پر اسان مان هر هڪ کي اهڙيءَ طرح فضل عطا ٿيو آهي جهڙيءَ طرح مسيح انهيءَ کي پنهنجي انداز موجب ورهايو. ⑧ جنهن ڪري پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته

”جڏهن هو مٿي چڙهي ويو،

تڏهن قيدين کي پاڻ سان وٺي ويو،

۽ ماڻهن کي سوکڙيون ڏنائين.“

⑨ هاڻي سندس مٿي چڙهي وڃڻ جو مطلب هن کان سواءِ ٻيو ڇا آهي ته هو پهريائين هيٺ زمين تي به لٿو. ⑩ هو جيڪو هيٺ لٿو سو اهو ساڳيو ئي آهي جيڪو سڀني آسمانن کان به تمام مٿي چڙهي ويو، انهيءَ لاءِ ته

هو سموري ڪائنات کي ڀرپور ڪري. ⑪ هن ڪن کي رسول ڪن کي نبي، ڪن کي خوشخبري ڏيندڙ ڪن کي پاسبان ۽ استاد مقرر ڪري ڏنو. ⑫ انهيءَ لاءِ ته خدا جي سڄي قوم خدمت جي ڪم لاءِ تيار ٿي، ته جيئن مسيح جو بدن يعني ڪليسيا ترقي ڪري. ⑬ ايسٽائين جو اسين سڀ خدا جي فرزند کي ڄاڻڻ ۽ مٿس ايمان رکڻ ۾ هڪ ٿي ڪامل انسان بڻجون. اهڙيءَ طرح اسين ايمان ۾ بالغ ٿيون يعني مسيح وانگر پوريءَ طرح ڪامل بڻجي وڃون.

⑭ انهيءَ کان پوءِ اڳتي اسين ٻارڙا نه رهون ۽ ماڻهن جي نگي ۽ مڪاريءَ جي ڪري سندن گمراهه ڪندڙ منصوبن پٺيان هر قسم جي تعليم جي جهوٽي سان لهرن وانگر هيڏي هوڏي گهلبا ۽ لڙهندا نه وٺون. ⑮ پر اٽلندو پيار جي جذبي سان سڄي ٿي هلي سڀني ڳالهين ۾ مسيح سان ڳنڍجڻ لاءِ وڌندا وڃون، جيڪو ڪليسيا جو سر آهي. ⑯ اتان ئي سارو بدن، سنڌ سنڌ جي ڳنڍجڻ سان جڙي ٿو. سو جيڪڏهن هر هڪ عضوو صحيح نموني ۾ ڪم ڪري ٿو ته سارو بدن وڌي ٿو ۽ پنهنجو پاڻ کي پيار جي وسيلي ترقي وٺائيندو رهي ٿو.

پراڻي ۽ نئين زندگي

⑰ تنهنڪري آءُ خداوند جي نالي اوهان کي زور ڏيندي چوان ٿو ته اوهين اڳتي اهڙيءَ طرح نه هلو، جهڙيءَ طرح غير قومون پنهنجن اجاين خيالن موجب هلن ٿيون. ⑱ اهي عقل جا اندا آهن ۽ خدا جي ڏنل زندگيءَ ۾ ڪوبه حصو ڪونه اٿن، ڇاڪاڻ ته سندن دلين جي سختيءَ جي ڪري انهن ۾ جاهليت اچي ويئي آهي. ⑲ اهي بي شرم ٿي چڪا آهن ۽ پاڻ کي شهوت پرستيءَ جي حوالي ڪيو اٿن، انهيءَ لاءِ ته جيئن هر قسم جا گندا ڪم گهڻي حرص سان ڪندا رهن.

⑳ پر اوهان کي مسيح جي اهڙي تعليم ڪانه ملي. ㉑ يقيناً اوهان هن بابت ٻڌو آهي ۽ مسيح سان گڏجي هڪ هٿ ڪري انهيءَ سچائيءَ موجب جيڪا عيسيٰ ۾ آهي اوهان کي سڀڪاريو ويو، ㉒ ته پنهنجي پراڻي فطرت کي

سندس اڳوڻي هلت چلت سميت لاهي چڏيو، جيڪا برين خواهشن جي فريب سبب بگڙندي ٿي وڃي. (۲۳) اوهان جي دل ۽ دماغ پوريءَ طرح نئون ٿيڻ گهرجي. (۲۴) اوهين نئين فطرت ڏيکيو، جيڪا خدا جي مرضيءَ موجب حقيقي سچائيءَ ۽ پاڪيزگيءَ ۾ پيدا ڪئي ويئي آهي.

نئين زندگيءَ جا اصول

(۲۵) تنهنڪري ڪوڙ کي چڏي اوهان مان هر ڪو پنهنجي پاڙيسريءَ سان سچ ڳالهائي، ڇاڪاڻ ته اسين سڀ هڪ ئي بدن جا عضوا آهيون. (۲۶) جيڪڏهن اوهان کي ڪاوڙ اچي وڃي ته گناهه نه ڪريو ۽ سچ لهڻ تائين اوهان کي ڪاوڙ نه رهي. (۲۷) شيطان کي ڪوبه موقعو نه ڏيو. (۲۸) چوري ڪرڻ وارو اڳتي چوري نه ڪري بلڪ چڱو ڪم اختيار ڪندي پنهنجن هٿن سان محنت ڪري ته جيئن ڪنهن محتاج کي ڏيڻ لاءِ وٽس ڪجهه هجي.

(۲۹) اوهان جي وات مان ڪابه گندي ڳالهه نه نڪري. پر اهڙي ڳالهه نڪري جيڪا ضرورت مطابق ٻين جي سڌاري جو سبب بڻجي ته جيئن ٻڌڻ وارن کي انهيءَ مان برڪت حاصل ٿئي. (۳۰) انهيءَ سان گڏ خدا جي پاڪ روح کي رنج نه ڪريو. ڇاڪاڻ جو اهو روح اوهان تي انهيءَ ڏينهن لاءِ خدا جي مٿس آهي، جنهن ڏينهن تي اوهان جو پوريءَ طرح چوٽڪارو ٿيندو. (۳۱) هر قسم جي ڪيني، غضب ۽ ڪاوڙ، گوڙ ۽ گلا کي، هر طرح جي بدخواهيءَ سميت پاڻ کان پري ڪريو. (۳۲) هڪ ٻئي تي مهربان ۽ نرم دل ٿيو ۽ جهڙيءَ طرح خدا مسيح جي وسيلي اوهان کي معاف ڪيو، اهڙيءَ طرح اوهين به هڪ ٻئي کي معاف ڪندا رهو.

① اوهين خدا جا پيارا ٻار آهيو، تنهنڪري سندس پيروي ڪريو ② ۽ پيار پري زندگي گذاريو، جهڙيءَ طرح مسيح اسان کي پيار ڏنو ۽ اسان جي لاءِ پنهنجو پاڻ کي خدا جي اڳيان خوشبودار نذرانو ۽ قرباني ڪري ڏيئي چڏيائين.

۲۴:۴ پيد ۲۶:۱، ڪل ۱۰:۳ ۲۵:۴ زڪ ۱۶:۸ ۲۶:۴ زب ۴:۴

۲۲:۴ ڪل ۱۳:۳ ۲:۵ خر ۱۸:۲۹، زب ۶:۴۰

۳) پر زناڪاري ۽ ڪنهن به قسم جي ناپاڪي يا لالچ جو نالو به اوهان ۾ نه هئڻ کپي، ڇاڪاڻ ته خدا وارن لاءِ اهو مناسب نه آهي. ۴) بي شرمي ۽ اجائي بڪ بڪ ۽ گندي چرچي بازي نه هئڻ کپي. اهي نالائقي ۽ جهڙيون ڳالهيون آهن، پر اٽلندو شڪرگذاري ڪرڻ کپي. ۵) اوهين پڪ ڄاڻو ته ڪوبه زناڪار يا ناپاڪ يا لالچي ماڻهو جيڪو حقيقت ۾ بت پرست آهي، تنهن جو مسيح ۽ خدا جي بادشاهي ۾ ڪوبه ورثو ڪونهي.

روشنيءَ ۾ زندگي گذارڻ

۶) متان ڪو ماڻهو سڪڙيون ڳالهيون ڪري اوهان کي ٺڳي وڃي، ڇاڪاڻ ته اهو اهڙن گناهن جي ڪري نافرمانن تي خدا جو غضب نازل ٿئي ٿو. ۷) تنهنڪري اوهين انهن جا شريڪ نه ٿيو. ۸) ڇاڪاڻ ته اوهين اونداهه مثل هئام پر هاڻي اوهين خداوند جا ماڻهو هئڻ ڪري روشنيءَ مثل آهيو. سو اوهان کي انهن ماڻهن وانگر زندگي گذارڻ گهرجي جيڪي روشنيءَ وارا آهن. ۹) هن ڪري جو روشنيءَ جو ڦل هر طرح جي چڱائيءَ ۽ صداقت ۽ سچائيءَ ۾ آهي. ۱۰) آزمودي سان معلوم ڪندا رهو ته خداوند کي ڇا ٿو وڻي. ۱۱) اونداهيءَ جي اجاين ڪمن سان ڪو واسطو نه رکوم پر اٽلندو انهن کي پڌرو ڪريو. ۱۲) ڇاڪاڻ ته جيڪي ڪم اهي ڳجهه ڳوهه ۾ ڪن ٿا، تن جو ذڪر ڪرڻ به شرم جهڙي ڳالهه آهي. ۱۳) سڀڪا شيءَ جيڪا ڦٽڪار هيٺ اچي ٿي سا روشنيءَ جي ڪري پڌري ٿيو پوي. ۱۴) ڇاڪاڻ ته اها روشني ئي آهي، جيڪا هر شيءَ کي روشن ڪري ٿي ڏيکاري. تنهنڪري چيو ويو آهي ته

”اي ستل! جاڳي پئڻ،

مئلن منجهان جي اٿ،

ته مسيح تو تي نور چمڪائيندو.“

۱۵) تنهنڪري تمام خبرداريءَ سان ڏسو ته ڪيئن ٿا هلو. نادانن وانگر نه ۾ پر دانائن وانگر زندگي گذاريو. ۱۶) وقت جو پورو پورو فائدو وٺو، ڇاڪاڻ ته جو زمانو خراب آهي. ۱۷) تنهنڪري بي وقوف نه ٿيو، پر سمجهو ته خداوند جي مرضي ڪهڙي آهي.

⑱ مٿي پي الوت نه ٿيوم چوجو انهيءَ سان بچڙائي پيدا ٿي ٿئي. پر اٽلندو پاڪ روح سان ڀرپور ٿيندا وڃو. ⑲ اوهين پاڻ ۾ زبور، گيت ۽ روحاني راڳ ڳايو ۽ پنهنجي دل سان خداوند جي ساراهه ۾ ڳايو وڃايو. ⑳ هميشه سڀني ڳالهين ۾ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي نالي، خدا پيءُ جا شڪرانا بجاءِ آڻيندا رهو.

هڪ ٻئي جي تابع رهڻ

㉑ مسيح جي ادب جي ڪري هڪ ٻئي جي تابع رهو.
 ㉒ اي زالون! اوهين پنهنجن مڙسن جون اهڙيون تابعدار رهو جهڙيون خداوند جون. ㉓ ڇالاءِ جو مڙس زال جو سڙهي، جهڙيءَ طرح مسيح ڪليسيا يعني بدن جو سر ۽ انهيءَ بدن جو بچائيندڙ آهي. ㉔ تنهنڪري جهڙيءَ طرح ڪليسيا مسيح جي تابع آهي، تهڙيءَ طرح زالن کي به سڀ ڪنهن ڳالهه ۾ پنهنجن مڙسن جي تابع رهڻ گهرجي.
 ㉕ اي مڙسو! پنهنجين زالن سان محبت رکو، جهڙيءَ طرح مسيح ڪليسيا سان محبت رکي ۽ ان جي خاطر پنهنجي جان ڏيئي ڇڏيائين. ㉖ هن انهيءَ ڪري ائين ڪيو ته جيئن ڪليسيا کي پاڪ ڪلام جي وسيلي ۽ پاڻيءَ سان غسل ڪرائي صاف ڪري پاڪ بڻائي. ㉗ هن جو مقصد هو ته هڪڙي اهڙي جلوي واري ڪليسيا پنهنجي اڳيان پيش ڪري جنهن تي ڪوبه داغ يا گهنج يا ڪا به اهڙي شيءِ نه هجي، بلڪ اها پاڪ ۽ بي عيب هجي. ㉘ ساڳئي نموني مڙسن کي به پنهنجين زالن سان اهڙيءَ طرح محبت رکڻ کپي، جهڙيءَ طرح هو پنهنجن جسمن سان رکن ٿا. جيڪو پنهنجي زال سان محبت رکي ٿو سو پاڻ سان محبت رکي ٿو. ㉙ مطلب ته ڪوبه ماڻهو ڪڏهن به پنهنجي جسم سان نفرت نه ٿو ڪري، اٽلندو انهيءَ کي ڪارائي پيئاري ٿو ۽ انهيءَ جي پالنا ڪري ٿو، جهڙيءَ طرح مسيح ڪليسيا کي سنڀالي ٿو. ㉚ ڇالاءِ جو اسين سندس بدن جا عضوا آهيون.

۱۹:۵-۲۰ ڪل ۱۶:۳-۱۷ ۲۲:۵ ڪل ۱۸:۳، ۱ پط. ۱:۳

۲۵:۵ ڪل ۱۹:۳، ۱ پط. ۳:۷

① جيئن لکيل آهي ته

”انهيءَ سبب ماڻهو پنهنجي پيءُ ۽ ماءُ کي ڇڏي ۽ پنهنجي زال سان گڏجي رهندو ۽ ٻئي هڪ جسم ٿي ويندا.“

② اهو هڪڙو وڏو راز آهي. پر آءُ چوان ٿو ته انهيءَ راز جو تعلق مسيح ۽ ڪليسيا سان آهي. ③ اهو اوهان سان به لاڳاپو رکي ٿو ته اوهان مان هر هڪ مڙس کي پنهنجي زال سان اهڙي محبت ڪرڻ گهرجي جهڙي هو پاڻ سان ٿو ڪري ۽ زال کي به پنهنجي مڙس جو ادب ڪرڻ گهرجي.

ٻار ۽ ماءُ پيءُ

① اي ٻارو! خداوند جا هٿ ڪري پنهنجي ماءُ پيءُ جي فرمانبرداري ڪريو، چوٽه ائين ڪرڻ واجب آهي. ② هي پهريون حڪم آهي جنهن سان واعدو شامل آهي ته

”پنهنجي پيءُ ۽ ماءُ جي عزت ڪريو“

③ ته جيئن توهان جو پلو ٿئي

۽ انهيءَ ملڪ ۾ اوهين وڏي عرصي تائين رهو.“

④ اي پيٽرو! اوهين پنهنجن ٻارن کي چڙ ڏياري نه ڪاوڙايو بلڪ کين اهڙي تربيت ۽ نصيحت ڏيئي سندن پالنا ڪريو جيڪا خداوند کي پسند هجي.

غلام ۽ مالڪ

⑤ اي غلامو! اوهين صاف دليءَ سان ادب ۽ تابعداري ڪندي پنهنجن دنياوي مالڪن جا اهڙا فرمانبردار رهو جهڙا مسيح جا. ⑥ ماڻهن کي خوش ڪندڙن وانگر ظاهري ڏيکاءَ لاءِ خدمت نه ڪريو پر مسيح جي غلامن وانگر دل سان خدا جي مرضي پوري ڪريو. ④ دل و جان سان خدمت ڪريو ڇڻ ته خداوند جي ٿا ڪريو نه ماڻهن جي. ⑧ ڇالاءِ جو اوهين ڄاڻو

۳۱:۵ پيد ۲۴:۲ ۱:۶ ڪل ۲۰:۳ ۲:۶-۳ خر ۱۲:۲۰ م شر ۱۶:۵

۴:۶ ڪل ۲۱:۳ ۸-۵:۶ ڪل ۲۲:۳-۲۵

ٿا ته ڪوبه ماڻهو جيڪوبه چڱو ڪم ڪندوم تنهن جو اجر خداوند کان ملندس، پوءِ ڪٿي اهو غلام هجي يا آزاد.

⑨ اي مالڪو! اوهين به پنهنجن غلامن سان ساڳيو سلوڪ ڪريو. کين ڏمڪايو نه، چوٽه اوهين ڄاڻو ٿا ته انهن جو ۽ اوهان جو به ٻنهي جو مالڪ آسمان ۾ آهي ۽ اهو ڪنهن جي به طرفداري ڪونه ڪندو آهي.

برائيءَ خلاف جنگ

⑩ مطلب ته خداوند جا هٿ ڪري ۽ سندس قدرت جي زور جي ڪري زور آوار ٿيو. ⑪ خدا جا سڀ هٿيار ٻڌوم ته جيئن شيطان جي سازش جو مقابلو ڪري سگهيو. ⑫ ڇالاءِ جو اسان جي جنگ انسان سان نه آهي. پر اسين هن اونداهيءَ دنيا وارين طاقتن سان، اختياريءَ وارن سان، حاڪمن سان ۽ آسماني جاين وارن بچڙن روحن جي لشڪرن سان وڙهون ٿا. ⑬ تنهنڪري خدا جا سڀ هٿيار ٻڌوم ته جيئن برائيءَ جي ڏينهن ۾ مقابلو ڪري سگهيو ۽ سڀ ڪجهه ڪرڻ کان پوءِ به مضبوطيءَ سان قائم رهو.

⑭ ته پوءِ ثابت قدم رهو. سچ جو سندرو چيلهه سان ٻڌو ۽ ڇاتيءَ تي سچائيءَ جي زره ڍڪيو. ⑮ پنهنجي پيرن ۾ اها جتي پائي تيار رهو جنهن جي ڪري صلح جي خوشخبري ٻڌائي سگهيو. ⑯ انهيءَ سان گڏ ايمان جي ڍال کڻو جنهن سان اوهين انهيءَ بدڪار يعني شيطان جا سڀ ٻرندڙ تير اُجهائي سگهيو. ⑰ چوٽڪاري جو لوهو توپ ۽ پاڪ روح جي ترار يعني خدا جو ڪلام به کڻو. ⑱ پاڪ روح جي هدايت موجب هر وقت ۽ هر قسم جي دعائن ۽ منن سان خدا کان مدد گهرندا رهو. انهيءَ مقصد لاءِ سجاڳ رهو ۽ سڀني ايمان وارن لاءِ هميشه دعا گهرندا رهو.

⑲ منهنجي لاءِ به دعا ڪريو ته ڳالهائڻ وقت مون کي ڪلام ٻڌائڻ جي توفيق ملي، ته جيئن آءُ خوشخبريءَ جو راز دليريءَ سان ظاهر

ڪريان. ۲۰) انهيءَ خوشخبريءَ خاطر آءٌ زنجيرن سان ٻڌل ايلچي آهيان. دعا ڪريو ته اها بنا ڪنهن ڊپ جي ٻڌائي سگهان، جيئن مون کي ٻڌائڻ کپي.

آخري دعا سلام

۲۱) تُوخِڪُس، جيڪو خداوند جو هئڻ ڪري پيارو ڀاءُ ۽ سچو خدمتگار آهي، سو اوهان کي منهنجون سڀ ڳالهيون ٻڌائيندوم انهيءَ لاءِ ته اوهين به منهنجي حال کان واقف ٿيو ته آءٌ ڪيئن ٿو گذاريان. ۲۲) آءٌ هن کي اوهان ڏانهن انهيءَ مقصد لاءِ موڪلي رهيو آهيان ته اوهان کي معلوم ٿئي ته اسين ڪيئن آهيون ۽ جيئن هو اوهان جي دلين کي همٿائي.

۲۳) خدا پيءُ ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان شل ڀائرن ۽ پيڙن کي اطمينان ۽ ايمان سان گڏ محبت حاصل ٿئي. ۲۴) شل انهن سڀني تي فضل هجي، جيڪي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح سان لازوال محبت رکن ٿا.

فلپين

فلپين ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

پولس رسول هي خط فلپين جي انهيءَ پهرين ڪليسيا ڏانهن لکيو هو جيڪا هن يورپ جي سرزمين تي رومي صوبي مڪدونيا جي فلپيءَ شهر ۾ قائم ڪئي هئي. هي خط پولس رسول قيد ۾ لکيو هو جنهن وقت سندس ٻين ساٿي تبليغ ڪندڙن جي مخالفت جي ڪري کيس ڏک پهتو هو ۽ جڏهن فلپيءَ جي ڪليسيا ۾ ڪوڙي تعليم ڏيندڙن طرفان کيس سخت رنج پهتو هو. تنهن هوندي به هن خط مان سندس خوشي ۽ پريور اعتماد ظاهر ٿئي ٿو جنهن جو سبب رڳو سندس عيسيٰ مسيح تي گهرو ايمان آڻڻ آهي.

پولس جو هن خط جي لکڻ جو مکيه سبب اهو هو ته فلپي ڪليسيا سندس ڏکئي وقت ۾ مدد ڪرڻ لاءِ جيڪي سوکڙيون ڏانهس موڪليون هيون تن لاءِ سندن شڪريو ادا ڪري. هن موقعي جو فائدو وٺندي هو کين يقين ڏياري ٿو ته جيئن هو همت ۽ اعتماد وارا ٿين، توڙي جو کين يا پولس کي تڪليفون اچن. هو انهن کي تاڪيد ٿو ڪري ته هو لالچ، ذاتي مفاد ۽ غرور کي ڇڏي اهڙو ئي نمائائتيءَ وارو سپاءُ رکن جهڙو مسيح جو هو. هو کين ياد ڏياري ٿو ته خدا جي فضل جي بخشش جي ڪري ئي ايمان جي وسيلي هو مسيح سان گڏجي هڪ ٿي ويا آهن. اها بخشش کين يهودين جي شريعت جي فرمانبرداري ڪرڻ سان ڪين ملي آهي. هو انهن ڏانهن لکي ٿو ته مسيح سان گڏجي هڪ ٿي وڃڻ سان ئي خدا خوشي ۽ امن و سلامتي عطا ڪري ٿو.

هي خط خوشي، اعتماد، ايڪي ۽ ثابت قدمي کي اهميت ڏئي ٿو، جيڪي مسيح تي ايمان آڻيندڙن جي زندگيءَ ۾ آهن. فليپين جي ڪليسيا وارن سان پولس رسول جي گهري محبت به هن خط مان صاف ظاهر آهي.

ستاءُ

۱۱-۱:۱	تعارف
۲۶-۱۲:۱	پولس جا ذاتي حالات
۱۸:۲-۲۰:۱	مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ واري زندگي
۳۰-۱۹:۲	تيمٿيس ۽ ايفروديٽس لاءِ منصوبا
۹:۴-۱:۳	دشمنن ۽ خطرن کان آگاهي
۲۰-۱۰:۴	فليپين لاءِ پولس جي شڪرگذاري
۲۳-۲۱:۴	دعا سلام

فليپين

فليپين ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط عيسيٰ مسيح جي ٻانهن، پولس ۽ تيمٿيس جي طرفان آهي، جيڪو نگهبانن ۽ خادمن سميت فليپي شهر ۾ رهندڙ عيسيٰ مسيح جي سڀني ايمان وارن ڏانهن لکجي ٿو.

② شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي.

فليپين لاءِ پولس جي دعا

③ جڏهن به اوهين ياد اچو ٿا، تڏهن آءُ پنهنجي خدا جو شڪر ٿو

ڪريان. ④ هر اها دعاء جيڪا اوهان سڀني لاءِ ٿو گهران سا هميشه خوشيءَ سان گهرندو آهيان. ⑤ ڇاڪاڻ ته اوهان پهرين ڏينهن کان وٺي اڄ تائين خوشخبري ڦهلائڻ ۾ منهنجو ساٿ ڏنو آهي. ⑥ مون کي انهيءَ ڳالهه جو يقين آهي ته خدام جنهن اوهان ۾ چڱو ڪم شروع ڪيو آهي، سو انهيءَ کي عيسيٰ مسيح جي موٽي اچڻ واري ڏينهن تائين پورو ڪندو. ⑦ تنهنڪري واجب آهي ته آءُ اوهان سڀني جي باري ۾ ائين ئي سمجهان، ڇاڪاڻ ته اوهين منهنجيءَ دل ۾ موجود آهيو. منهنجي قيد ۾ توڙي خوشخبريءَ کي سڄي ثابت ڪرڻ ۽ کيس پڪيءَ طرح قائم ڪرڻ ۾، اوهين سڀ خدا جي ڏنل فضل ۾ مون سان پاڻي پائيو آهيو. ⑧ خدا منهنجو شاهد آهي ته عيسيٰ مسيح جي الفت جيان اوهان سڀني لاءِ ڪيڏي نه سک اٿم.

⑨ آءُ هيءَ دعا ٿو گهران ته علم ۽ هر طرح جي سمجهه سان گڏ اوهان جي محبت به گهڻي کان گهڻي وڌندي وڃي، ⑩ ته جيئن اوهين چڱين ڳالهين کي سمجهي پسند ڪريو ۽ مسيح جي موٽي اچڻ واري ڏينهن تائين صاف دل ۽ بي ڏوهي رهو. ⑪ شل اوهين سچائيءَ جي انهيءَ قل سان ڀريل رهو، جيڪو عيسيٰ مسيح جي وسيلي آهي، ته جيئن خدا جو جلال ظاهر ٿئي ۽ سندس واکاڻ ٿئي.

خوشخبري ڦهلائڻ

⑫ هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! آءُ چاهيان ٿو ته اوهان کي خبر پوي ته جيڪي ڪجهه مون تي ٿي گذريو آهي، سو حقيقت ۾ خوشخبريءَ جي واڌاري جو سبب بڻيو آهي. ⑬ ايتري قدر جو شاهي پلٽڻ جي سڀني سپاهين ۽ ٻين سڀني ماڻهن کي معلوم ٿي ويو آهي ته آءُ مسيح جي خاطر قيد ۾ پيو آهيان. ⑭ منهنجي قيد ۾ هجڻ جي ڪري گهڻن ايمان وارن کي خداوند ۾ ڀروسو حاصل ٿيو آهي، ايتري قدر جو اهي وڌيڪ همت ۽ بي خوفيءَ سان خدا جو ڪلام ٻڌائين ٿا.

⑮ البت ڪي حسد ۽ جهيڙي جي ڪري تبليغ ٿا ڪن ته ڪي نيڪنيتيءَ سان. ⑯ نيڪنيتيءَ وارا محبت جي ڪري ائين ٿا ڪن. اهي ڄاڻن ٿا ته آءُ

خوشخبريءَ کي سچو ثابت ڪرڻ لاءِ مقرر ٿيل آهيان. (۱۷) پر ٻيا ذاتي لالچ جي ڪري مسيح جي منادي ٿا ڪن، سچيءَ نيت سان نه، بلڪ انهيءَ خيال سان ته منهنجي لاءِ قيد ۾ وڌيڪ مصيبت پيدا ڪن.

(۱۸) پر اها ڪا وڏي ڳالهه ناهي. وڏي ڳالهه هيءَ آهي ته مسيح جي پڌرائي هر طرح سان ٿئي ٿي، پوءِ اها ڪوڙي نيت سان هجي يا سچيءَ سان. انهيءَ سبب آءٌ خوش آهيان، هاڻوڪا خوش ٿيندو رهندس. (۱۹) ڇا لاءِ جو آءٌ ڄاڻان ٿو ته اوهان جي دعائن ۽ عيسيٰ مسيح جي روح جي مدد سان آءٌ ڇڏائجي ويندس. (۲۰) منهنجي دل جي آرزو بلڪ اميد اٿم ته ڪنهن به ڳالهه ۾ شرمندو نه ٿيندس. پر منهنجي وڏي دليريءَ جي ڪري هميشه وانگر هاڻي به منهنجي بدن جي وسيلي مسيح جي وڏائي ٿيندي، پوءِ توڙي جيئرو رهان يا مري وڃان.

(۲۱) ڇا لاءِ جو مون لاءِ جيئري رهڻ جي معنيٰ آهي مسيح ۽ مرڻ جي معنيٰ آهي نفعو. (۲۲) پر جيڪڏهن هن جسم ۾ جيئرو رهان ته آءٌ چڱو ڪم ڪري سگهان ٿو. تنهن هوندي به آءٌ نه ٿو ڄاڻان ته ڇا ڪي پسند ڪريان. (۲۳) آءٌ ٻنهي ڳالهين جي وچ ۾ ڦاٿل آهيان. منهنجي خواهش ته اها آهي ته هن دنيا کي ڇڏي وڃي مسيح سان رهان، ڇا لاءِ جو اهو سڀ کان بهتر آهي. (۲۴) پر منهنجو بدن ۾ رهڻ اوهان جي خاطر زياده ضروري آهي. (۲۵) انهيءَ ڳالهه جي پڪ هئڻ ڪري آءٌ ڄاڻان ٿو ته آءٌ جيئرو رهندس، بلڪ اوهان سڀني سان گڏ گذاريندس، ته جيئن اوهان جي ايمان ۾ واڌارو ٿئي ۽ اوهين ان ۾ خوش رهو. (۲۶) سو جڏهن آءٌ ٻيهر اوهان وٽ اچي حاضر ٿيان ته مون بابت اوهان جو فخر عيسيٰ مسيح جي ڪري گهڻو وڌي وڃي.

(۲۷) ڇا به ٿي پوي اوهين پنهنجي روزاني زندگي مسيح جي خوشخبريءَ جي لائق گذاريو. پوءِ آءٌ اچي اوهان سان گڏجان يا نه، ته به احوال اهو ٻڌان ته اوهين هڪڙي ئي روح ۾ قائم آهيو ۽ هڪ دل ٿي ڪري گڏجي جانفشاني ڪندا ٿا رهو ته ماڻهو خوشخبريءَ تي ايمان آڻين. (۲۸) پنهنجن مخالفن کان ڪنهن به ڳالهه ۾ نه ڊڄو. اها ڳالهه هنن جي لاءِ برباديءَ جي صاف نشاني آهي، پر اوهان جي لاءِ چونڪاري جي ۽ اهو خدا جي طرفان آهي. (۲۹) ڇا لاءِ جو اها اوهان تي ئي ٻاجهه ٿي آهي ته مسيح جي خاطر نه

رڳو مٿس ايمان آڻي ٿو پر هن جي لاءِ ڏک به سهو. (۳۰) اوهين به خوشخبري لاءِ ساڳئي طرح جانفشاني ٿا ڪريو جيئن اوهان مون کي ڪندي ڏٺو هو ۽ هاڻي به ٻڌو ٿا ته ائين ئي پيو ڪريان.

مسيح جي نمائائي

۲ ① جيڪڏهن اوهان کي مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي ڪري ڪا دلداري ملي آهي ۽ سندس محبت مان ڪا تسلي ٿي آهي ۽ پاڪ روح جي ڪا صحبت ۽ ڪا رحمدلي ۽ همدردي ملي اٿو. (۲) ته پوءِ منهنجي هيءُ خوشي پوري ڪريو ته هڪ دل ٿي ۽ هڪ جهڙي محبت رکي، هڪ روح ٿيو ۽ همخيال رهو. (۳) ذاتي لالچ ۽ اجائي هن کان ڪجهه به نه ڪريو بلڪ نمائائيءَ سان هڪ ٻئي کي پاڻ کان بهتر سمجهو. (۴) اوهان مان هر هڪ رڳو پنهنجين ڳالهين تي نه پر ٻين جي ڳالهين تي به ڌيان ڏئي.

⑤ اوهين اهڙو ئي سپاءُ رکو جهڙو عيسيٰ مسيح جو هو.

⑥ جيتوڻيڪ هو بذاتِ خود خدا هو

ته به هن خدا سان برابر هئڻ جي درجي کي زوريءَ پنهنجي قبضي ۾ رکڻ جي شيءِ نه سمجهيو.

⑦ اٽلندو پاڻ کي خالي ڪري ڇڏيائين،

۽ غلام جي صورت اختيار ڪري

انسانن جهڙو ٿي ويو.

⑧ انساني شڪل ۾ ظاهر ٿي ڪري

هن پاڻ کي هيٺاهون ڪيو

۽ ايستائين فرمانبردار رهيو

جو موت، بلڪ صليبي موت قبول ڪيائين.

⑨ تنهنڪري خدا هن کي تمام گهڻو سربلند ڪيو

۽ کيس اهو نالو عطا ڪيو

جيڪو سڀني نالن کان اعليٰ آهي.

۱۰) انهيءَ لاءِ ته سڀئي بني نوع انسان جيڪي ڄاوا آهن يا
جيڪي ڄمنڊام

سي سڀئي عيسيٰ جي نالي تي گوڏا کوڙين،
۱۱) ۽ هر هڪ زبان اقرار ڪري ته
عيسيٰ مسيح خداوند آهي،
تان ته خدا پيءُ جي واکاڻ ٿئي.

دنيا جي لاءِ روشني

۱۲) تنهنڪري اي منهنجا پيارا دوستو! جيئن اوهين هميشه فرمانبرداري
ڪندا آيا آهيو تيئن نه رڳو منهنجي موجودگيءَ ۾ پر هاڻي غير موجودگيءَ ۾ اڃا
به وڌيڪ انهيءَ ڪم کي ادب ۽ تابعداري ڪندي پورو ڪندا رهو، جيڪو
ڇوٽڪاري جي ڪري ڪريو ٿا. ۱۳) جڏهن ته اهو خدا ئي آهي جيڪو
پنهنجي نيڪ ارادي موجب اوهان ۾ ڪم ڪندو رهي ٿو ته جيئن اوهين
سندس مرضي قبول ڪريو ۽ هن تي عمل به ڪريو.

۱۴) سڀ ڪم شڪايت ۽ تڪرار ڪرڻ کان سواءِ ڪندا رهو، ۱۵) ته جيئن
اوهين بي ڏوهي ۽ معصوم ٿي ڪري ڏنڱن ۽ نرجن ماڻهن جي هن زماني ۾
خدا جا بي عيب ٻار ٿي رهو. انهن جي وچ ۾ اوهين ائين ٿا چمڪو جيئن
دنيا ۾ روشني، ۱۶) ۽ اوهين کين زندگيءَ جو ڪلام پيش ٿا ڪريو. جيڪڏهن
اوهين اهو سڀ ڪجهه ڪريو ٿا ته آءُ مسيح جي موٽي اچڻ واري ڏينهن تي
فخر ڪري سگهندس ته منهنجي ڊڪ ڊوڙ ۽ محنت اجائي نه ٿي. ۱۷) پر
جيڪڏهن اوهان جي ايمان واري خدمت ۽ قربانيءَ تي مون کي پنهنجور
به وهائڻو پوي ته به آءُ خوش آهيان ۽ اوهان سڀني سان گڏ خوشي ٿو ڪريان.
۱۸) اوهين به ساڳيءَ طرح خوش ٿيو ۽ مون سان گڏ خوشي ڪريو.

تيمٿيس ۽ ايفروديتس

۱۹) مون کي خداوند عيسيٰ ۾ اميد آهي ته تيمٿيس کي جلد ئي اوهان
ڏانهن موڪليندس، ته جيئن اوهان جو احوال معلوم ڪري مون کي به دلچسپي

٢٠) مون وٽ هن جهڙو ٻيو ڪوبه هم خيال ماڻهو ڪونهي، جنهن کي سچ پچ اوهان جي پلائي لاءِ ڳڻي هجي. ٢١) چالاڪ جو هر ڪو پنهنجي مطلب جي ڳالهين کي ٿو ڏسي، نه عيسيٰ مسيح جي ڳالهين کي. ٢٢) پر اوهان کي تيمٿيس جي لائق هجڻ جي خبر آهي، چوٽه جيئن ڪو پٽ پيءُ سان گڏجي ڪم ڪري ٿيئن مون هن سان گڏجي خوشخبري ڦهلائڻ جي خدمت ڪئي آهي. ٢٣) تنهنڪري اميد اٿم ته جڏهن آءُ ڏسندس ته منهنجو ڪهڙو فيصلو ٿو ٿئي، تڏهن کيس هڪدم اوهان ڏانهن روانو ڪندس. ٢٤) بلڪ مون کي خداوند تي ڀروسو آهي ته آءُ پاڻ به جلد ايندس.

٢٥) پر آءُ اهو ضروري ٿو سمجهان ته ايفروديتس کي واپس اوهان ڏانهن موڪليان، جيڪو منهنجو مسيحي ڀاءُ، هم خدمت ۽ هم سپاهه آهي. هي اوهان جو قاصد به آهي، جنهن کي اوهان منهنجن ضرورتن جي سنڀال ڪرڻ لاءِ مون ڏانهن موڪليو هو. ٢٦) هن کي اوهان سڀني جي ڏاڍي سک آهي ۽ بي قرار ٿو رهي، چالاڪ جو اوهان سندس بيماريءَ بابت ٻڌو هو. ٢٧) سچ پچ هو بيمار هو ۽ مرڻ تي هو. پر خدا مٿس رحم ڪيو، نه رڳو هن تي پر مون تي به، جو مون کي ڏک پٺيان ڏک کان بچايائين. ٢٨) تنهنڪري کيس موڪلڻ جو مون کي اڃا به وڌيڪ شوق ٿيو، ته جيئن اوهين کيس وري ڏسي خوش ٿيو ۽ منهنجو فڪر به گهٽجي وڃي. ٢٩) سو خداوند جا هئڻ ڪري کيس ڀاءُ سمجهي وڏي خوشيءَ سان سندس آڌرڀاءُ ڪجو ۽ اهڙن شخصن کي عزت ڏيندا رهجو. ٣٠) چاڪاڻ ته هو مسيح جي ڪم خاطر مرڻ تي هو ۽ پنهنجي جان جوڪي پر وڌائين، انهيءَ لاءِ ته منهنجي خدمت ۾ اوهان جي طرفان جيڪا گهٽتائي هئي سا پوري ڪري.

حقيقي سچائي

٣
١) آخر ۾، اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي حالت ۾ اوهين خوش رهو. ساڳيون ڳالهيون اوهان ڏانهن وري لکندي مون کي ڪابه تڪليف ڪونه ٿي ٿئي، پر اٿلندو انهيءَ ۾ اوهان جي لاءِ سلامتي آهي. ٢) ڪن کان خبردار رهجو، يعني انهن ماڻهن کان جيڪي برائي ٿا ڪن ۽ جيڪي بدن کي وڍائڻ لاءِ زور ٿا ڪن.

۳) چالاءِ جو حقيقي طهر ڪرايل اسين آهيون، جيڪي خدا جي روح جي وسيلي سندس عبادت ڪريون ٿا. اسين عيسيٰ مسيح تي فخر ٿا ڪريون ۽ جسماني ڳالهين تي ويساهه نه ٿا رکون. ۴) جيتوڻيڪ آءُ اهڙين ڳالهين تي به ويساهه رکي ٿو سگهان.

جيڪڏهن ڪو ٻيو ماڻهو سمجهي ٿو ته هو جسماني ڳالهين تي ويساهه رکي ٿو سگهي، ته آءُ انهيءَ کان به زياده رکي ٿو سگهان. ۵) انهيءَ لاءِ جو ائين ڏينهن منهنجو طهر ٿيو، آءُ بني اسرائيل جي قوم ۽ بنيامين جي قبيلي ۾ پيدا ٿيس، آءُ عبرائين جو پڪو عبراني ۽ شريعت جي لحاظ کان فريسي هوس. ۶) مذهبي جوش جي لحاظ کان ڪليسيا جو سٽائينڊرٽ هوس ۽ جيستائين شريعت جي سچائيءَ جو سوال آهي ته ان لحاظ کان آءُ بي عيب هوس.

۷) پر جيڪي به ڳالهيون منهنجي فائدي جون هيون، سي مون مسيح جي خاطر نقصان سمجهيون آهن. ۸) سچ ته آءُ پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي سچاڻپ واري وڏي خوبیءَ جي پٽ ۾ هر هڪ شيءِ کي نقصان واري ٿو سمجهان. هن جي خاطر مون سڀني شين جو نقصان سٺو آهي ۽ انهن کي آءُ گند ٿو ڄاڻان، انهيءَ لاءِ ته مسيح کي حاصل ڪريان، ۹) ۽ هن سان پوريءَ طرح گڏيل ثابت ٿيان، پنهنجي انهيءَ سچائيءَ رکڻ سان نه جيڪا شريعت کان آهي، پر انهيءَ سچائيءَ سبب جيڪا مسيح تي ايمان آڻڻ جي وسيلي حاصل ٿئي ٿي. اها سچائي ايمان جي ڪري خدا کان ملي ٿي. ۱۰) آءُ چاهيان ٿو ته مسيح ۽ سندس وري جي اٿڻ جي قدرت کي ڄاڻان. آءُ هن جي ڏڪن ۾ پاڻي پائيواري ٿيڻ جو تجربو حاصل ڪرڻ ۽ سندس موت ۾ هن وانگر ٿيڻ چاهيان ٿو. ۱۱) انهيءَ لاءِ ته من ڪنهن طرح مٿن منجهان جي اٿڻ جي درجي کي حاصل ڪريان.

منزل ڏانهن ڊوڙ

۱۲) آءُ هي نه ٿو چوان ته اها منزل اڳيئي حاصل ڪئي اٿم، يا آءُ اڳيئي ڪامل ٿي چڪو آهيان، پر انهيءَ شيءِ کي هٿ ڪرڻ لاءِ اڳتي ڪاهيندو ٿو وڃان، جنهن لاءِ عيسيٰ مسيح مون کي هٿ ڪيو هو. ۱۳) اي پائرو ۽

پيرون! آءُ نه ٿو سمجھان ته ڪو اڃا تائين مون اها شيءِ هٿ ڪئي آهي. پر هڪ ڳالهه سو آءُ ڪريان ٿو ته جيڪي شيون پٺتي رهجي ويون آهن تن کي وساري، جيڪي اڳيان آهن تن ڏانهن زور لڳائيندو وڌندو پيو وڃان. (۱۲) سو آءُ انهيءَ نشان ڏانهن ڪاهيندو ٿو وڃان، ته جيئن اهو انعام کٽان جنهن لاءِ خدا مون کي عيسيٰ مسيح جي وسيلي آسمان ڏانهن سڏيو آهي.

(۱۵) تنهنڪري اسان مان جيڪي روحاني طور بالغ آهن، تن کي اهو ئي خيال رکڻ گهرجي. جيڪڏهن ڪنهن ڳالهه ۾ اوهان جو ڪو ٻيو خيال هجي ته خدا انهيءَ کي به اوهان تي ظاهر ڪندو. (۱۶) پر اسان کي رڳو ايترو ڪرڻ کپي ته جنهن منزل تائين پهتا آهيون، تنهن موجب هلندا هلون.

(۱۷) اي ڀائرو ۽ پيرون! اوهين سڀئي گڏجي مون وانگر هلو ۽ انهن ماڻهن کي ڌيان ۾ رکو، جيڪي اهڙي نموني ٿا هلن جهڙو اسان اوهان کي ڏٺو آهي. (۱۸) ڇا لاءِ جو گهڻا ئي اهڙا آهن، جن بابت اڳ ڪيترائي دفعا مون اوهان کي ٻڌايو آهي ۽ هاڻي وري به روئي روئي ٿو چوان ته اهي پنهنجي هلت چلت سان مسيح جي صليب جا دشمن آهن. (۱۹) انهن جي پڇاڙي بربادي آهي، انهن جو خدا سندن پيٽ آهي، اهي پنهنجي شرم جي ڳالهين تي فخر ٿا ڪن ۽ کين رڳو دنياوي شين جو فڪر ٿو رهي. (۲۰) پر اسان جو وطن آسمان ۾ آهي. اسين وڏي چاهه سان هڪڙي نجات ڏيندڙ يعني خداوند عيسيٰ مسيح جي اتان اچڻ جو انتظار ٿا ڪريون. (۲۱) هو پنهنجي انهيءَ قوت سان، جنهن ذريعي هر شيءِ کي پنهنجي هٿ هيٺ آڻي ٿو سگهي، اسان جي خسيس بدن کي بدلائي پنهنجي جلال واري بدن جي صورت جهڙو ڪندو.

هدايتون

① تنهنڪري اي منهنجا پيارا ڀائرو ۽ پيرون! اوهين، جن جو آءُ مشتاق آهيان ۽ جيڪي منهنجي خوشي ۽ تاج آهيون، سي اي عزيزو! خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري انهيءَ طرح ئي قائم رهو.

② آءُ يوونڊيا کي گذارش ٿو ڪريان ۽ صنتخي کي به، ته خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري يڪدل ٿي رهن. (۳) هائو، اي سچا هر خدمت! آءُ تو

کي به عرض ٿو ڪريان ته انهن عورتن جي مدد ڪر. ڇا لاءِ جو انهن مون سان توڙي ڪلیمنس ۽ منهنجن ٻين هر خدمت ساڻين سان گڏ خوشخبري ڦهلائڻ ۾ جانفشاني ڪئي آهي. هنن سڀني جا نالا زندگيءَ جي ڪتاب ۾ درج آهن.

④ خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي حالت ۾ اوهين هر وقت خوش رهو. آءُ وري به چوندس ته خوش رهو. ⑤ اوهان جي بردباري سڀني ماڻهن تي ظاهر ٿي. خداوند ويجهو آهي. ⑥ ڪنهن به ڳالهه جو فڪر نه ڪريو، پر سڀ ڪنهن ڳالهه ۾ اوهين پنهنجا عرض، دعا ۽ منت جي وسيلي شڪرگذاري ڪرڻ سان خدا جي حضور ۾ پيش ڪندا ڪريو. ④ تڏهن خدائي اطمینان، جيڪو سمجهه کان بلڪل ٻاهر آهي، سو عيسائي مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي حالت ۾ اوهان جي دلين ۽ دماغن جي نگهباني ڪندو.

⑧ هاڻي، اي ڀائرو ۽ پيرون! جيڪي به ڳالهيون سچيون آهن، جيڪي به ڳالهيون اشرافت جهڙيون آهن، جيڪي به ڳالهيون درست آهن، جيڪي به ڳالهيون پاڪ آهن، جيڪي به ڳالهيون وڻندڙ آهن، جيڪي به ڳالهيون ساراهه جوڳيون آهن، مطلب ته جيڪي به نيڪيءَ واريون ۽ تعريف جي لائق ڳالهيون آهن انهن تي ويچار ڪندا رهجو. ⑨ جيڪي به ڳالهيون اوهان مون کان سکيون حاصل ڪيون يا ٻڌيون يا مون ۾ ڏٺيون آهن، تن تي عمل ڪجو. پوءِ اطمینان بخشيندڙ خدا اوهان سان رهندو.

امداد لاءِ شڪرگذاري

⑩ آءُ خداوند سان گڏجي هڪ ٿيڻ جي حالت ۾ نهايت ئي خوش آهيان، جو نيٺ اوهان کي مون لاءِ نئين سر ڳڻتي جاڳي. بيشڪ اڳي به اوهان کي اهڙي ڳڻتي هئي، پر انهيءَ کي ظاهر ڪرڻ جو اوهان کي وجهه نه ٿي مليو. ⑪ هيءَ ڳالهه آءُ ضرورتمند هجڻ ڪري نه ٿو چوان، ڇا لاءِ جو مون هر حالت ۾ راضي رهڻ سکيو آهي. ⑫ آءُ اڻ هوند کي به ڄاڻان ٿو ۽ جهجهي مقدار ۾ هٿ کي به ڄاڻان ٿو. مون سڀ ڪنهن ڳالهه ۾ ۽ هر حالت ۾ راضي رهڻ جو پيد سکيو آهي، ڍاول هجان توڙي بڪايل، ساڻو هجان توڙي سڄو. ⑬ خداوند، جو مون کي طاقت ٿو بخشي تنهن جي وسيلي آءُ هر ڳالهه کي منهن ڏيئي ٿو سگهان.

۱۲) تنهن هوندي به اوهان چڱو ڪيو جو منهنجي تڪليفن ۾ پاڳي پائيواري ٿيا. ۱۵) اي فليپو! اوهين پاڻ به ڄاڻو ٿا ته خوشخبري جي تبليغ جي شروعاتي ڏينهن ۾ جڏهن آءٌ مڪدونيا پرڳڻي مان روانو ٿيس ته رڳو اوهان کان سواءِ ڪابه ڪليسيام ڏيڻ وٺڻ جي معاملي ۾ مون سان پاڳي پائيواري نه ٿي. ۱۶) بلڪ جڏهن آءٌ ٿسلونڪي شهر ۾ هوس، تڏهن منهنجي ضرورت کي پوري ڪرڻ لاءِ اوهان هڪ دفعي کان وڌيڪ مون ڏانهن مدد موڪلي. ۱۷) ائين نه آهي ته آءٌ بخشش ٿو گهران. پر آءٌ اهڙو اجر ٿو گهران جيڪو اوهان جي حساب ۾ وڌندو وڃي. ۱۸) مون کي پورو پورو اُجورو مليو آهي، بلڪ اڃا به وڌيڪ. اوهان جون موڪليل شيون اڀروديتس جي هٿان مون کي مليون آهن، جنهن ڪري آءٌ بلڪل آسودو ٿيو آهيان. اها امداد خوشبودار ۽ اهڙي قبول پوندڙ قرباني آهي، جنهن کي خدا پسند ٿو ڪري. ۱۹) منهنجو خدا پنهنجي برڪت ڀري خزاني مان عيسيٰ مسيح جي وسيلي اوهان جي هر هڪ ضرورت کي پورو ڪندو. ۲۰) شل اسان جي خدا ۽ پيءُ جي واکاڻ هميشه هميشه تائين ٿيندي رهي. آمين.

آخر ۾ دعا سلام

۲۱) عيسيٰ مسيح جي سڀني ايمان وارن کي سلام ڏجو. جيڪي ايمان وارا مون سان گڏ آهن سي اوهان سڀني کي سلام ٿا ڏين. ۲۲) سمورا ايمان وارا خاص ڪري اهي جيڪي قيصر جي محل ۾ آهن، اوهان کي سلام ٿا چون. ۲۳) شل خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل اوهان سڀني تي هجي.

ڪلسين

ڪلسين ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

ڪلسين ڏانهن پولس رسول جو هي خط ۾ ڪلسي شهر ۾ قائم ڪلسيا ڏانهن لکيو ويو هو. اهو شهر ايشيا ڪنڊ جي اولاهين حصي ۾ افسس شهر جي اوڀر ۾ هو. اها ڪلسيا پولس رسول پاڻ قائم نه ڪئي هئي، بلڪ انهيءَ علائقي ۾ هئي جنهن جي ذميواري پولس رسول محسوس ڪئي هئي، جيئن هن افسس کان ڪارڪن روانا ڪيا. افسس رومي صوبي ايشيا جي گاديءَ جو هنڌ هو. پولس رسول کي خبر پئي هئي ته ڪلسيءَ جي ڪلسيا ۾ ڪي ڪوڙا تعليم ڏيندڙ موجود آهن، جن هن ڳالهه تي زور پئي ڏنو ته خدا کي ڄاڻڻ ۽ مڪمل نجات حاصل ڪرڻ لاءِ ڪن روحاني حاڪمن ۽ اختيارين وٽان جي پوڄا ڪرڻ تمام لازمي آهي. انهيءَ کان سواءِ انهن تعليم ڏيندڙن ائين به پئي چيو ته ڪي خاص مذهبي رسم و رواج ضرور اختيار ڪرڻ گهرجن، يعني طهر، حرام و حلال ۽ ٻين ڳالهين ۾ ڪن سخت قاعدن تي عمل ڪرڻ ضروري آهي.

پولس رسول انهيءَ تعليم جي مخالفت ڪندي حقيقي مسيحت وارو پيغام لکي ٿو. سندس ڏنل جواب جو روح هي آهي ته عيسيٰ مسيح ئي مڪمل نجات ڏيئي سگهي ٿو ۽ اهي ٻيا عقائد ۽ عمل حقيقت ۾ کين عيسيٰ مسيح کان پري وٺي وڃن ٿا. خدا دنيا کي مسيح جي وسيلي پيدا ڪيو ۽ مسيح جي ئي وسيلي خدا دنيا کي پاڻ ڏانهن موٽائي ٿو. سڀني قومن ۾ مسيح جي تبليغ ڪئي ٿي وڃي ته مسيح سان گڏجي هڪ ئي وڃڻ سان ئي هو خدا جو جلوو پسي سگهن ٿا. پولس رسول

پوءِ ايمان آڻيندڙن جي زندگين لاءِ انهيءَ عظيم تعليم جي اثر کي تفصيلي طور بيان ڪري ٿو.

هيءَ ڳالهه ڌيان ۾ رکڻ جوڳي آهي ته ٽُخڪُسَ، جيڪو پولس رسول جو هي خط ڪلسيءَ ڏانهن ڪڍي ويو تنهن سان گڏ اُنيسمس به هوم جيڪو هڪ غلام هوم جنهن جي لاءِ پولس رسول فليمون ڏانهن پاڪ خط پڻ لکيو هو.

ستاءُ

تعارف	۸-۱:۱
مسيح جي عظمت ۽ ڪم	۱۹:۲-۹:۱
مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ۾ نئين زندگي	۶:۴-۲۰:۲
دعا سلام	۱۸-۷:۴

ڪلسين

ڪلسين ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط پولس، جيڪو خدا جي مرضيءَ موجب عيسيٰ مسيح جو رسول آهي ۽ اسان جي پيءُ تيمٿيس جي طرفان آهي. ② ڪلسي شهر ۾ رهندڙ انهن ايمان وارن ڏانهن هي خط لکجي ٿو، جيڪي مسيح جا وفادار پوئلڳ آهن.

شل اوهان تي اسان جي پيءُ خدا جي طرفان فضل ۽ سلامتي هجي.

شڪرگذاري ۽ دعا

③ اسين جڏهن به اوهان لاءِ دعا ٿا گهرون، تڏهن هميشه پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي پيءُ، يعني خدا جا شڪرانا بجاءِ ٿا آڻيون. ④ ڇالاءِ جو اسان ٻڌو آهي ته اوهان عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو آهي ۽ خدا جي سڄي قوم سان محبت ٿا رکو. ⑤ اوهان جي انهيءَ ايمان ۽ محبت جو مدار انهيءَ اميد تي

آهي، جيڪا خدا اوهان لاءِ آسمان ۾ پوري ڪندو ۽ جنهن جو ذڪر اوهان اڳيئي خوشخبري جي سڄي ڪلام ۾ ٻڌو آهي. ⑥ اها خوشخبري اوهان ڏانهن آيل آهي. جهڙي طرح سڄي دنيا ۾ تهڙي طرح انهيءَ ڏينهن کان وٺي اوهان ۾ به اها ڦل پيدا ڪندي ۽ وڌندي ٿي رهي، جڏهن اوهان ان کي ٻڌو ۽ حقيقت ۾ خدا جي فضل کي سمجهيو. ⑦ انهيءَ جي تعليم اوهان اسان جي پياري هر خدمت ايفراس کان حاصل ڪئي، جيڪو اسان جي پاران مسيح جو وفادار خادم آهي. ⑧ هن اسان کي اوهان جي انهيءَ محبت بابت به ٻڌايو، جيڪا پاڪ روح کان اوهان کي ملي آهي.

⑨ انهيءَ ڪري جنهن ڏينهن کان وٺي اسان اوهان جي باري ۾ ٻڌو آهي، اوهان لاءِ خدا کان دعا گهرڻ ۽ هي عرض ڪرڻ کان بس نه ٿا ڪريون ته شل هو سموري روحاني سياڻپ ۽ سمجهه وسيلي اوهان کي پنهنجي مرضيءَ جي سڃاڻپ سان پري ڇڏي. ⑩ اها دعا اسين انهيءَ لاءِ ٿا گهرون ته جيئن اوهين پنهنجي زندگي خداوند جي لائق گذاري سگهجو، هن کي هر طرح خوش رکي سگهجو ۽ هر ڪنهن چڱي ڪم ۾ ڦلدار ٿيندي خدا جي سڃاڻپ ۾ وڌندا وڃو. ⑪ شل اوهين هن جي جلال واري قدرت موجب هر طرح جي طاقت سان مضبوط ٿيندا وڃو ته جيئن خوشيءَ سان صبر ۽ تحمل ڪري سگهجو. ⑫ خدا پيءُ جا شڪرانا ڪندا رهو، جنهن اوهان کي روشنيءَ واري بادشاهت ۾ پنهنجي قوم سان گڏ ورثي جا حصيدار ٿيڻ جي لائق ڪيو آهي. ⑬ هن اسان کي اونداهيءَ جي چنبي مان ڇڏائي پنهنجي پياري فرزند جي بادشاهت ۾ آندو. ⑭ جنهن جي وسيلي اسان کي چوٽڪارو، يعني گناهن جي معافي ملي آهي.

مسيح جي عظمت

⑮ مسيح، ڏسڻ ۾ نه ايندڙ خدا جي ظاهري صورت آهي. هو ساري مخلوقات کان مٿانهون آهي. ⑯ چالاڪ جو هن جي وسيلي سڀ شيون، آسمان ۾ توڙي زمين تي، ڏسڻ ۾ ايندڙ توڙي ڏسڻ ۾ نه ايندڙ پيدا ڪيون ويون. تخت هجن توڙي طاقتون، حڪومتون هجن توڙي اختياريون، سموريون

شيون هن جي وسيلي ۽ هن جي لاءِ پيدا ٿيون آهن. ①۷ اهو ئي سڀني شين کان اڳي موجود آهي ۽ سڀ شيون هن سان گڏ هئڻ ڪري قائم رهن ٿيون. ①۸ اهو ئي بدن، يعني ڪليسيا جو سر آهي. اهو ئي منڍ آهي ۽ اهو ئي پهريون شخص آهي جيڪو مٿن منجهان جي اٿيو آهي، انهيءَ لاءِ ته سڀني ڳالهين ۾ هن کي اول درجو هجي. ①۹ ڇا لاءِ جو خدا کي اهو وڻيو ته سندس ساري پريوري انهيءَ ۾ رهي. ②۰ خدا چاهيو ٿي ته مسيح جي صليب تي وهائيل رت جي وسيلي صلح ڪري سندس معرفت سڀني شين جو پاڻ ۾ ميلاپ ڪري، پوءِ اهي زمين تي هجن توڙي آسمان ۾.

②۱ ڪنهن وقت اوهين خدا کان چڱي ڌار ٿيل هئا ۽ پنهنجن بچڻن ڪمن جي ڪري پنهنجيءَ دل ۾ سندس دشمن ٿي پيا هئا. ②۲ پر هاڻي هن اوهان کي مسيح جي جسماني موت جي وسيلي پاڻ سان آڻي ملايو آهي. انهيءَ لاءِ ته هو اوهان کي پاڪ، بي عيب ۽ بي ڏوهه بڻائي پنهنجي حضور ۾ حاضر ڪري. ②۳ بشرطڪ اوهين پنهنجي ايمان جي بنياد تي مضبوط ۽ قائم رهو ۽ جيڪا خوشخبري اوهان ٻڌي آهي تنهن جي اميد نه ڇڏيو. انهيءَ خوشخبريءَ جي منادي آسمان هيٺان رهندڙ هر ڪنهن ماڻهوءَ ۾ ڪئي ويئي آهي، جنهن جو آءُ پولس خادم ٿيو آهيان.

پولس جي ڪليسيا لاءِ خدمت

②۴ هاڻي آءُ انهن ڏکڻ جي ڪري خوش آهيان، جيڪي اوهان جي خاطر پيو سهان. اهڙيءَ طرح آءُ مسيح جي مصيبتن جي ڪمي سندس بدن، يعني ڪليسيا جي لاءِ پنهنجي جسم ۾ پوري پيو ڪريان. ②۵ آءُ خدا جي ڏنل اختياريءَ موجب ڪليسيا جو خادم ٿيو آهيان، ته جيئن خدا جي ڪلام کي اوهان وٽ پوريءَ طرح پيش ڪريان. ②۶ انهيءَ پيغام ۾ هڪ راز آهي، جيڪو زمانن ۽ پيڙهين کان گجهو رکيو ويو هو. پر هاڻي اهو خدا جي قور تي ظاهر ڪيو ويو آهي. ②۷ انهن تي خدا اهو ظاهر ڪرڻ ٿي چاهيو ته انهيءَ راز جي جلال پري دولت سڀني قومن لاءِ ڪيڏي نه آهي. اهو راز هي آهي ته مسيح اوهان ۾ رهي ٿو ۽ اها ڳالهه اچڻ واري جلال جي اميد آهي.

۲۸) اسين هن جي ئي منادي ٿا ڪريون ۽ پوري ڏاهپ سان هر ڪنهن کي نصيحت ڪريون ۽ سيڪاريون ٿا، ته جيئن هر هڪ کي مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري ڪامل بڻائي پيش ڪريون. ۲۹) انهيءَ مقصد لاءِ آءٌ سندس انهيءَ طاقت موجب جانفشانيءَ سان محنت ٿو ڪريان، جيڪا مون ۾ زور سان اثر ڪري ٿي.

۲
 ۱) آءٌ چاهيان ٿو ته اوهان کي خبر پوي ته اوهان لاءِ، لوديڪيا ۾ رهندڙن لاءِ ۽ انهن سڀني لاءِ جن ذاتي طور منهنجو منهن نه ڏنو آهي، آءٌ ڪيتري قدر سخت محنت ٿو ڪريان. ۲) اهو آءٌ هن ڪري ٿو ڪريان ته سندن دلين ۾ همت پيدا ٿئي ۽ اهي محبت سان پاڻ ۾ هڪ ٿي رهن ۽ پوري سمجهه جي پرپور دولت حاصل ڪن، ته من خدا جي راز، يعني مسيح کان واقف ٿين. ۳) هن ۾ ئي ڏاهپ ۽ علم جا سڀ خزانا لڪل آهن.

۴) هي آءٌ انهيءَ ڪري ٿو چوان ته متان ڪو ماڻهو گمراهه ڪندڙ مٽريون ڳالهيون ڪري اوهان کي پلائي نه وجهي. ۵) چالاڪيءَ جو جيتوڻيڪ آءٌ جسماني طور اوهان وٽ موجود نه آهيان، ته موجود نه آهيان، تڏهن به روحاني طور اوهان وٽ موجود آهيان. آءٌ اوهان جو قاعدي پٽاندڙ هلڻ ۽ مسيح تي اوهان جي ايمان جي پختائي ڏسي خوش ٿو ٿيان.

پرپور زندگي

۱) تنهنڪري جهڙيءَ طرح اوهان عيسيٰ مسيح کي خداوند ڪري قبول ڪيو آهي، تهڙيءَ طرح ساڻس گڏجي هڪ ئي زندگي گذاريندا رهو. ۲) مسيح ۾ پاڙ ڄمائيندا ۽ مٿس پنهنجي زندگي اڏيندا وڃو. جيئن اوهان کي تعليم ملي آهي، تيئن ايمان ۾ مضبوط ٿيندا وڃو ۽ بيحد شڪرگذاري ڪندا رهو.

۳) خبردار رهجو، متان ڪو ماڻهو انهيءَ اجائي ۽ گمراهه ڪندڙ فيلسوفيءَ سان اوهان کي شڪار ڪري نه وٺي، جيڪا ماڻهن جي روايتن ۽ هن دنيا جي ابتدائي اصولن موجب آهي نه مسيح موجب. ۴) چالاڪيءَ جو خدا جي ذات جي ساري پرپوري، مجسم طور مسيح ۾ ٿي رهي. ۵) مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان کي پرپور زندگي ملي آهي. هو هر حڪومت ۽ اختيار جو

سر آهي. ۱۱) انهيءَ سان گڏجي هڪ ٿيڻ ڪري اوهان جو اهڙو طهر ٿيو آهي جيڪو ماڻهن جي هٿن سان نه، بلڪ مسيح کان ٿيو آهي. انهيءَ طهر سان اوهان جي گناهن سان پريل فطرت کي لاٿو ويو آهي. ۱۲) اوهين ٻيٽسما جي وسيلي مسيح سان گڏ دفن ٿيا ۽ خدام جنهن کيس مئلن مان جيئاريو تنهن جي قدرت تي ايمان رکڻ جي ڪري اوهين ساڻس گڏ جيئاري اٿاريا ويا.

۱۳) جڏهن اوهين پنهنجن گناهن جي ڪري ۽ پنهنجي گناهن سان پريل فطرت جي اڻ طهريل هجڻ ڪري مثل هٿا تڏهن خدا اوهان کي مسيح سان گڏ جيئرو ڪيو. هن اسان جا سڀئي گناهه بخشي ڇڏيا. ۱۴) ۽ پنهنجي حڪمن جي انهيءَ دستاويز کي رد ڪري ڇڏيائين جيڪو اسان بابت ۽ اسان جي خلاف هو. هن انهيءَ کي صليب تي ڪوڪا هڻي پري ڪري ڇڏيو. ۱۵) خدا حڪومتن ۽ اختيار وارن کان هٿيار ڪسي کين ڪليو ڪلايو تماشو بڻايو ۽ صليب جي وسيلي انهن تي، جيڪي قيدين وانگر هٿا فتحيابيءَ جو شادمانو وڃايائين.

۱۶) تنهنڪري ڪوبه ماڻهو ڪاڏي پيٽي، عيدم نئين ڇنڊ يا سبت جي ڏينهن جي رسمن بابت اوهان تي تهمت نه هڻي. ۱۷) اهي شيون انهن شين جو رڳو پاڇو آهن جيڪي بعد ۾ اچڻ واريون هيون، پر حقيقت ته مسيح پاڻ آهي. ۱۸) ائين نه ٿئي ته ڪو ماڻهو ڪوڙي نوڙت ڪري ۽ ملائڪن جي عبادت ڪرڻ کي پسند ڪري، اوهان کي انعام کٽڻ کان محروم رکي. اهڙو ماڻهو ڏنل شين ۾ محو ٿي پنهنجي جسماني عقل تي اجايو ڦونڊجي ٿو. ۱۹) اهو ماڻهو بدن جي سر يعني مسيح سان لاڳاپو نه ٿو رکي، جنهن سان سارو بدن، سندن ۽ بنڌن جي وسيلي پاڻ ۾ ڳنڍجي ٿو ۽ پرورش پائي خدا جي مرضيءَ سان وڌندو ٿو وڃي.

مسيح سان گڏ مرڻ ۽ جيئڻ

۲۰) جڏهن اوهين مسيح سان گڏ هن دنيا جي ابتدائي اصولن بنسبت مري ويا آهيو، ته پوءِ ڇو اهڙي زندگي ٿا گذاريو جو ڇڻ ته اوهين هن دنيا جا آهيو؟

۱۲:۲ رو ۴:۶ ۱۳:۲ اف ۱:۲-۵ ۱۴:۲ اف ۱۵:۲ ۱۶:۲ رو ۱:۱۴-۶

۱۹:۲ اف ۱۶:۴

چو اهڙن قاعدن جي تابعداري ٿا ڪريو جيڪي چون ٿا ته (۲۱) هن شيءِ کي هٿ نه لايو، هن کي نه چڪو، هن کي نه چُهو؟ (۲۲) اهي سڀ شيون ڪم آڻڻ سان ناس ٿي وڃن ٿيون ۽ اهڙي قسم جا حڪم ۽ اهڙي تعليم انسانن جي ناهيل آهي. (۲۳) اهڙا قانون حقيقت ۾ پنهنجي ناهيل عبادت، ڪوڙي نوڙت ۽ بدن کي سختي ڏيڻ جي رستي سياڻپ جو رڳو ڏيک رکڻ ٿا، پر جسماني خواهشن کي روڪڻ لاءِ اهي ڪنهن به ڪم جا نه آهن.

پراڻي ۽ نئين زندگي

۳ ① تنهنڪري جڏهن ته اوهين مسيح سان گڏ جيئاريا ويا آهيو، تڏهن انهن شين جي ڳولا ۾ رهو جيڪي آسمان ۾ آهن، جتي مسيح خدا جي ساڄي پاسي ويٺو آهي. ② انهن شين سان دل لڳايو جيڪي آسمان ۾ آهن، نه انهن سان جيڪي زمين تي آهن. ③ ڇاڪاڻ جو اوهين مري ويا آهيو ۽ اوهان جي زندگي هاڻي مسيح سان گڏ خدا جي حضور ۾ لڪل آهي. ④ جڏهن مسيح، جيڪو اوهان جي زندگي آهي، سو ظاهر ٿيندو تڏهن اوهين به ساڻس گڏ جلوي ۾ ظاهر ٿي پوندا.

⑤ تنهنڪري اوهين پنهنجين انهن عادتن کي ماري ڇڏيو جيڪي زمين تي آهن، يعني زناڪاري، ناپاڪي، شهوت پرستي، بربون خواهشون ۽ لالچ، جيڪا بت پرستي آهي. ⑥ ڇاڪاڻ جو انهن ڳالهين جي ڪري نافرمانن تي خدا جو غضب نازل ٿي ٿو. ⑦ اڳي اوهان ۾ به اهڙيون خواهشون هيون، جڏهن اوهين انهن موجب زندگي گذاريندا هئا. ⑧ پر هاڻي اوهين اهڙيون سڀ ڳالهيون يعني ڪاوڙ، غضب، بدخواهي، گلا ۽ گاريون ڏيڻ ڇڏي ڏيو. ⑨ هڪ ٻئي سان ڪوڙ نه ڳالهايو، چوڻو اوهان پراڻي انسانيت کي سندس عادتن سميت لاهي ڇڏيو آهي، ⑩ ۽ نئين انسانيت کي پهري ڇڏيو آهي، جيڪا خدا جي پوري ڄاڻ سان پنهنجي خالق جي صورت موافق نئين ٿيندي ٿي وڃي. ⑪ اتي نه ڪو يوناني آهي نه يهودي، نه ڪو طهريل آهي نه اڻ طهريل، نه ڪو جهنگلي آهي نه وحشي، نه ڪو غلام آهي نه آزاد، پر مسيح ئي سڀ ڪجهه آهي ۽ اوهان سڀني ۾ آهي.

- ⑫ تنهنڪري جيئن خدا جا چونڊيل، پاڪ ۽ پيارا آهيوم، تين رحمدليءَ، مهربانيءَ، نوڙت، حلیمائيءَ ۽ صبر کي پوشاڪ وانگر پهري چڏيو.
- ⑬ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جو ڪنهن ڏانهن رنج هجي ته هڪ ٻئي جي برداشت ڪريو ۽ هڪ ٻئي کي معاف ڪريو. جيئن خداوند اوهان کي معاف ڪيو آهي تين اوهين به ڪريو. ⑭ انهن سڀني خوبين جي مٿان محبت کي ڪمربند وانگر ٻڌو، جيڪا انهن کي مڪمل طور ٻڌي ۾ رکي ٿي.
- ⑮ مسيح جو اطمینان، جنهن لاءِ اوهين هڪ بدن ڪري سڏيا ويا آهيوم، سو شل اوهان جي دلين تي حڪومت ڪري ۽ اوهين شکرگذار رهو.
- ⑯ مسيح جي ڪلام کي پاڻ ۾ جهجهي انداز ۾ رهڻ ڏيو ۽ پوريءَ سياڻپ سان هڪ ٻئي کي تعليم ڏيو ۽ نصيحت ڪريو. ان سان گڏ دل سان خدا جي شکرگذاري ڪندي زبور، گيت ۽ روحاني راڳ ڳايو. ⑰ اوهين جيڪي به ڪريو، چوڻ يا ڪم ڪرڻ، سو سڀ خداوند عيسيٰ جي نالي تي ڪريو ۽ سندس ئي وسيلي خدا پيءُ جا شڪرانا بجاءِ آڻيو.

گهرو معاملن بابت

- ⑱ اي زالون! پنهنجن مڙسن جي تابعداريءَ ۾ رهو، چوٽه خداوند جون هٿ ڪري اوهان لاءِ اهو مناسب آهي.
- ⑲ اي مڙسو! پنهنجين زالن سان محبت رکو ۽ انهن تي سختي نه ڪريو.
- ⑳ اي ٻارو! پنهنجي ماءُ پيءُ جي هر ڳالهه ۾ فرمانبرداري ڪريو، چالاڪيءَ جو اها ڳالهه خداوند کي ڏاڍي پسند آهي.
- ㉑ اي پيٽرو! پنهنجن ٻارن کي ڪڪ نه ڪريو، مٿان هو بي همت ٿي پون.
- ㉒ اي غلامو! پنهنجي دنياوي مالڪن جا هر ڳالهه ۾ فرمانبردار رهو. ماڻهن کي خوش ڪندڙن وانگر ڏيکاءَ لاءِ نه، پر صاف دليءَ سان ۽ خداوند جو خوف رکندي سندن خدمت ڪريو. ㉓ جيڪي به ڪريو سو دل سان ڪريو، ائين سمجهي ته خداوند جي لاءِ ٿا ڪريو، نه ماڻهن جي لاءِ.

۲۰-۱۹:۵ اف ۱۷-۱۶:۳ ۳۲:۴ اف ۱۳:۳ ۲:۴ اف ۱۳-۱۲:۳

۱۸:۳ اف ۲۲:۵، ۱ پط. ۱:۳ اف ۱۹:۳، ۲۵:۵، ۱ پط. ۳:۷، ۲۰:۳ اف ۲:۶

۲۱:۳ اف ۴:۶ ۲۵-۲۲:۳ اف ۸-۵:۶

② چالاڱو اوهين ڄاڻو ٿا ته انهيءَ جي عيوض ۾ اوهان کي خداوند کان ميراث ملندي. اوهين خداوند مسيح جي خدمت ٿا ڪريو. ⑤ جيڪو برائي ڪري ٿو تنهن کي پنهنجي برائيءَ جو بدلو ملندو ۽ ڪنهن جي به طرفداري ڪانه ٿي ٿئي.

① اي مالڪو! پنهنجن غلامن سان عدل ۽ انصاف جي هلت ڪريو. ۴ چالاڱو اوهين ڄاڻو ٿا ته اوهان جو به هڪڙو مالڪ آهي جيڪو آسمان ۾ آهي.

وڌيڪ هدايتون

② دعا ۾ مشغول رهو ۽ شڪرگذاريءَ سان انهيءَ ۾ هوشيار رهو. ③ انهيءَ سان گڏ اسان جي لاءِ به دعا گهرندا ڪريو ته خدا اسان لاءِ ڪلام ٻڌائڻ جو دروازو کولي، ته جيئن اسين مسيح جي انهيءَ راز کي بيان ڪري سگهون جنهن جي ڪري آءٌ قيد ۾ آهيان. ④ دعا ڪريو ته انهيءَ کي صاف طور پڌرو ڪريان، جيئن مون کي ڪرڻ گهرجي.

⑤ هر هڪ موقعي جو فائدو وٺندي جيڪي ڪليسيا کان ٻاهر آهن، تن سان سياڻپ سان هلت ڪريو. ⑥ اوهان جي ڳالهه ٻولهي هميشه فضيلت واري ۽ سلوڻي هئڻ کپي، ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته هر هڪ کي ڪيئن مناسب جواب ڏجي.

آخر ۾ دعا سلام

④ ٽُخِڪُئس اوهان کي منهنجو سارو احوال ٻڌائيندو. هو پيارو ڀاءُ، سچو خدمتگار ۽ خداوند جو هئڻ ڪري اسان جو هم خدمت آهي. ⑧ هن کي آءٌ انهيءَ مقصد لاءِ اوهان ڏانهن موڪلي رهيو آهيان ته اوهين اسان جي حالتن بابت ڄاڻو ۽ هو اوهان جي دلين کي همٿائي. ⑨ هن سان گڏ اُنيسمس کي به موڪلي رهيو آهيان. هو اسان جو سچو ۽ پيارو ڀاءُ آهي ۽ اوهان مان ئي هڪڙو آهي. اُهي اوهان کي هتي جون سڀ ڳالهيون ٻڌائيندا.

۲۵:۲ شر ۱۰:۱۰ اف ۹:۶ ۱:۴ اف ۹:۶ ۵:۴ اف ۱۶:۵

۷:۴ رس ۴:۲۰، ۲. ۱۲:۴ ۸-۷:۴ اف ۲۱:۶-۲۲ ۹:۴ فلي ۱۰-۱۲

⑩ ارسترخس، جيڪو مون سان گڏ قيد ۾ آهي، اوهان کي سلام چوي ٿو. مرقس به، جيڪو برنباس جو سوٽ آهي اوهان کي سلام چوي ٿو. هن بابت اوهان کي هدايتون ٿيل آهن ته جيڪڏهن هو اوهان وٽ اچي ته سندس آڌرڀاءُ ڪجو. ⑪ يشوع جنهن کي يوشس ڪري سڏيندا آهن، تنهن به اوهان کي سلام ڏنا آهن. يهودين مان رڳو هي ئي ماڻهو آهن، جن خدا جي بادشاهيءَ لاءِ مون سان گڏجي ڪم ڪيو آهي. اهي منهنجي گهڻي تسليءَ جو سبب پئي ٿيا آهن.

⑫ ايفراس جيڪو اوهان مان هڪڙو آهي ۽ عيسيٰ مسيح جو غلام آهي، سو اوهان کي سلام ٿو چوي. هو اوهان جي لاءِ هميشه گرم جوشيءَ سان دعا ٿو گهري، ته جيئن اوهين ڪامل ٿي، پوري يقين سان خدا جي مرضيءَ تي هر هڪ ڳالهه ۾ قائم رهو. ⑬ آءُ سندس شاهدي ٿو ڏيان ته هو اوهان جي ۽ انهن جي لاءِ جيڪي لوديڪيا ۽ هيراپلس ۾ آهن سخت محنت ٿو ڪري. ⑭ اسان جو پيارو دوست ڊاڪٽر لوقا ۽ ديماس اوهان کي سلام ٿا ڏين.

⑮ لوديڪيا شهر جي پائرن ۽ پينرن ۽ پيٽ نمفا ۽ سندس گهر ۾ جيڪا ڪليسيا آهي، تن کي منهنجا سلام ڏجو. ⑯ جڏهن هي خط اوهين پڙهي وڃو ته انهيءَ کي لوديڪيا جي ڪليسيا ۾ به پڙهيو وڃي. وري جيڪو خط لوديڪيا ڏانهن موڪليو ويو آهي، اهو اوهين به پڙهجو. ⑰ ان کان سواءِ ارخپس کي چئجو ته جيڪو ڪم خداوند جي خدمت لاءِ تو کي مليو آهي، تنهن کي ضرور پورو ڪجان.

⑱ آءُ پولس، هاڻي پنهنجي هٿن سان هي سلام لکي رهيو آهيان. منهنجي قيد جي زنجيرن کي ياد رکجو. شل اوهان تي فضل هجي.

۱۰:۴ رس ۲۹:۱۹، ۲:۲۰، فلي ۲۴، رس ۱۲:۱۲، ۲۵، ۱۳:۱۳، ۱۵:۳۰-۳۹

۱۲:۴ ڪل ۱:۰، فلي ۲۳، ۱۴:۴، ۲، ۱۰:۴، ۱۱، فلي ۲۴، ۱۷:۴، فلي ۲

۱. تسلونیکین

تسلونیکین ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

تعارف

تسلونیکا شهر رومي بادشاهت جي صوبي مكدونيا جي گاديءَ جو هنڌ هو. فلپي شهر چڏڻ کان پوءِ پولس رسول اتي ڪليسيا قائم ڪئي هئي. ٿوري وقت گذرڻ کان پوءِ يهودي پولس رسول سان حسد ڪرڻ لڳا، ڇاڪاڻ ته پولس اتي جي غير يهودين، جن اڳ يهوديت ۾ چاهه ٿي رکيو تن ۾ ڪاميابيءَ سان مسيح جي پيغام جي تبليغ ڪري رهيو هو. پولس تي زور وڌو ويو ته هو تسلونیکا شهر ڇڏي بيريا شهر ڏانهن هليو وڃي. سو جڏهن هو ڪرنٽ شهر ۾ پهتو ته اتي هن جي ساٿي ۽ هم خدمت ٿيمٿيس کان تسلونیکا جي باري ۾ کيس حال احوال مليو.

پولس جي هن خط لکڻ جو مقصد اهو هو ته ايمان آڻيندڙن جي همت افزائي ڪجي ۽ کين تسلي ڏجي. پولس سندن ايماني جذبي ۽ پيار بابت ٻڌي خدا جو شڪر ادا ڪري ٿو. هو انهن کي ياد ڏياري ٿو ته جڏهن هو ساڻن گڏ هو ته هن ڪهڙيءَ طرح زندگي گذاري. پوءِ هو مسيح جي وري اچڻ جي باري ۾ ڪليسيا ۾ اٿاريل ههڙن سوالن جا جواب ڏئي ٿو: ڇا هڪ ايمان آڻيندڙ جيڪو مسيح جي وري اچڻ کان اڳ مري وڃي ٿو، سو اها دائمي زندگي ماڻيندو جيڪا مسيح آڻيندو؟ ۽ مسيح وري ڪڏهن ايندو؟ وغيره. پولس ان موقعي تي کين هدايت ڪري ٿو ته هو صبر سان ڪم ڪندي مسيح جي وري اچڻ جو انتظار ڪندا رهن.

ستاءُ

۱:۱	پيش لفظ
۱۳:۳-۲:۱	خدا جي شڪرگذاري ۽ تعريف
۱۲-۱:۴	مسيحي هلت چلت بابت هدايتون
۱۱:۵-۱۳:۴	مسيح جي اچڻ لاءِ تياري
۲۲-۱۲:۵	آخري هدايتون
۲۸-۲۳:۵	دعا سلام

۱. ٽسلونينڪين

ٽسلونينڪين ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

① هي خط پولس، سيلاس ۽ تيمٿيس جي طرفان آهي. هي ٽسلونينڪا شهر جي ڪليسيا ڏانهن لکجي ٿو، جيڪا خدا پيءُ ۽ خداوند عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل آهي. شل اوهان تي فضل ۽ سلامتي هجي.

ٽسلونينڪين جو ايمان ۽ مثالي زندگي

② اسين هميشه اوهان سڀني جي لاءِ خدا جا شڪرانا بجاءِ ٿا آڻيون ۽ پنهنجين دعائن ۾ اوهان کي ياد پيا ڪريون. ③ اسين پنهنجي خدا ۽ پيءُ جي اڳيان اوهان جي ايمان جي ڪرم محبت واري محنت ۽ انهيءَ صبر کي جيڪو اوهان کي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح ۾ اميد رکڻ جي ڪري آهي، سدائين ياد پيا ڪريون.

④ اي ڀائرو ۽ پيڙو! اسين ڄاڻون ٿا ته اوهين خدا جا پيارا ۽ چونڊيل آهيو. ⑤ ڇالاءِ جو اسان جي خوشخبري اوهان وٽ نه رڳو لفظي طور پر قدرت ۾

پاک روح ۽ پوري يقين سان پهتي آهي. اوهين ڄاڻو ٿا ته اسين جڏهن اوهان وٽ هئاسين ته اوهان جي خاطر ڪهڙي زندگي گذاري سين. ⑥ اوهين اسان وانگر هليا ۽ خداوند جا پيروي ڪندڙ ٿي ويا، چوٽه گهڻي مصيبت جي هوندي به اوهان پاڪ روح جي مليل خوشيءَ سان خدا جو ڪلام قبول ڪيو. ④ ايتري قدر جو اوهين مڪدونيا ۽ اخيا پرڳڻن جي سڀني ايمان آڻيندڙن لاءِ نمونو ٿيا. ⑧ اوهان کان نه رڳو مڪدونيا ۽ اخيا پر خداوند جو پيغام ڦهليو آهي، پر اوهان جو ايمان، جيڪو خدا تي آهي سو هر هنڌ مشهور ٿي ويو آهي. تنهنڪري انهيءَ بابت اسان کي ڪجهه به چوڻ جي ضرورت ڪانهي. ⑨ ڇالاءِ جو اهي ماڻهو پاڻ ذڪر ٿا ڪن ته ڪهڙيءَ طرح اوهان اسان جو آڌرڀاءُ ڪيو. اهي ٻڌائين ٿا ته ڪيئن اوهان بتن کي ڇڏي خدا ڏانهن قريام ته جيئن سڄي ۽ زنده خدا جي بندگي ڪريو ⑩ ۽ آسمان مان سندس فرزند يعني عيسيٰ مسيح جي اچڻ جو انتظار ڪندا رهو، جنهن کي هن مٿن مان جيئاريو. اهو اسان کي خدا جي ايندڙ غضب کان بچائي ٿو.

پولس جي خدمت

① اي ڀائرو ۽ پيڙون! اوهين پاڻ ڄاڻو ٿا ته اسان جو اوهان وٽ اچڻ اجايو ڪين ٿيو. ② اوهان کي خبر آهي ته فلبي شهر ۾ ڏکڻ سهڻ ۽ بي عزت ٿيڻ کان پوءِ به خدا اسان کي همت ڏني، جو سخت مخالفت جي باوجود اسان اوهان کي سندس خوشخبري ٻڌائي. ③ ڇالاءِ جو اسان جي نصيحت گمراهه ڪندڙ ناهي، نڪي ناپاڪيءَ يا ٺڳيءَ واري آهي. ④ بلڪ جيئن خدا اسان کي قبول ڪري خوشخبري اسان جي حوالي ڪئي، تيئن ئي اسين بيان ٿا ڪريون. اسين ماڻهن کي نه پر خدا کي خوش ڪرڻ جي ڪوشش ٿا ڪريون، جيڪو اسان جي دلين کي آزمائي ٿو. ⑤ ڇالاءِ جو اوهان کي خبر آهي ته اسان ڪڏهن به خوشامند جي ڳالهه نه ڪئي آهي ۽ نه ڪنهن ڳالهه کي لالچ جو پردو ڪيو اٿئون. انهيءَ جو خدا شاهد آهي. ⑥ اسان ماڻهن کان تعريف ڪرائڻ نه گهري، نه اوهان کان، نه ئي ڪنهن ٻئي کان، جيتوڻيڪ اسين مسيح جا رسول ٿي اوهان تي اهڙو بار وجهي ٿي سگهياسين.

④ پر اسین اوهان منجهه اهڙي نرمي سان رهياسين، جهڙي طرح ماءُ پنهنجن ٻارڙن کي پاليندي آهي. ⑧ انهيءَ طرح اسان کي اوهان سان ايتري محبت هئي جو نه رڳو خدا جي خوشخبري ٻڌائڻ لاءِ پر اوهان جي زندگيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ به راضي هئاسين، ڇاڪاڻ ته اوهين اسان کي ايڏا پيارا ٿي لڳا. ⑨ اي پائرو ۽ پيرون! اوهان کي اسان جي محنت ۽ مشقت ضرور ياد هوندي، ڇاڪاڻ جو اسان ڪنهن تي به ٻار نه ٿيڻ لاءِ رات ڏينهن پورهيو ڪري اوهان کي خدا جي خوشخبري ٻڌائي.

⑩ اوهين شاهد آهيو ۽ خدا به، ته ڪهڙي طرح اسين اوهان ايمان آڻيندڙن سان پاڪ، سچا ۽ بي عيب ٿي هلياسين. ⑪ ڇاڪاڻ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته جهڙي طرح ڪو پيءُ پنهنجي ٻار سان هلندو آهي، تهڙي طرح اسين به اوهان مان هر هڪ سان هلياسين. ⑫ اسين اوهان کي همٿائيندڙ دلداري ڏيندڙ ۽ سمجهائيندڙ رهياسين ته اوهين خدا جي لائق زندگي گذاريو، جيڪو اوهان کي پنهنجي بادشاهت ۽ جلال ڏانهن سڏي ٿو.

⑬ انهيءَ ڪري اسين به هميشه خدا جو شڪر ٿا ڪريون ته جڏهن اوهان کي خدا جو پيغام مليو جيڪو اوهان اسان کان ٻڌو، تڏهن اوهان اهو ماڻهن جو ڪلام نه پر جيئن حقيقت ۾ آهي تيئن خدا جو ڪلام سمجهي قبول ڪيو. اهو ڪلام اوهان ايمان آڻيندڙن تي اثر به ڪري ٿو. ⑭ ڇاڪاڻ جو اي پائرو ۽ پيرون! اوهين خدا جي انهن ڪليسيائن جا پوئلڳ ٿيا، جيڪي يهوديه ۾ عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل آهن. اوهان به پنهنجي هموطن ماڻهن کان ساڳيون ئي تڪليفون سٺيون، جهڙيون انهن ڪليسيائن يهودين کان سٺيون هيون. ⑮ يهودين خداوند عيسيٰ کي توڙي نبين کي ماري وڌو ۽ اسان کي به ستائي لوڏي ڪڍيائون. اهي خدا کي نه ٿا وڻن ۽ سڀني ماڻهن جي برخلاف آهن. ⑯ اهي اسان کي روڪڻ جي ڪوشش ڪن ٿا ته اسين غير قومن کي سندن چوٽڪاري جو ڪلام نه ٻڌايون. اهڙي طرح اهي پنهنجن گناهن جي گهڙي کي هميشه پريندا ٿا رهن. پر نيٺ انهن تي خدا جو پرپور غضب اچي ڪڙڪيو آهي.

۱۴:۲ رس ۵:۱ < ۱۵:۲ رس ۹:۲۳، ۲۹، ۱۳:۴۵، ۵۰، ۱۴:۲، ۱۹، ۵، ۱۹، ۵، ۱۴

۱۲:۱۸، ۱۳:۵، ۱۴:۱

تسلونیکین سان ملڻ لاءِ پولس جي سک

⑫ اي پائرو ۽ پيرون! جڏهن اسين ٿوري عرصي جي لاءِ اوهان کان دلي طور نه پر رڳو جسماني طور جدا ٿياسين، تڏهن ڏاڍي سک سان اوهان جي منهن ڏسڻ لاءِ تمام گهڻي ڪوشش ڪئي سون. ⑬ انهيءَ لاءِ اسان ۽ خاص طور مون پولس، هڪ کان وڌيڪ دفعا اوهان وٽ اچڻ جي خواهش به ڪئي، پر شيطان اسان کي روڪيو. ⑭ پلام اسان جي اميدم اسان جي خوشي ۽ اسان جي فخر جو تاج ڪير آهي؟ ڇا اسان جي خداوند عيسيٰ جي اڳيان سندس اچڻ وقت اهي اوهين ئي نه هوندا؟ ⑮ سچ پچ اوهين ئي اسان جو فخر ۽ خوشي آهيو.

① تنهنڪري جڏهن اسين اوهان کان جدا رهڻ وڌيڪ برداشت ڪري نه سگهياسين، تڏهن اسان بهتر سمجهيو ته ائينس شهر ۾ اڪيلا ئي رهجي وڃون. ② سو تيمٿيس، اسان جي ڀاءُ ۽ مسيح جي خوشخبري ڦهلائڻ ۾ جيڪو خدا سان گڏ ڪم ڪندڙ آهي، تنهن کي اوهان ڏانهن موڪليوسين. انهيءَ لاءِ ته هو اوهان کي ايمان ۾ مضبوط ڪري ۽ ان جي باري ۾ اوهان کي همٿائي. ③ اسين نه ٿا چاهيون ته انهن مصيبتن جي ڪري ڪنهن جي دل هارجي. ڇا لاءِ جو اوهين پاڻ چڱيءَ طرح ڄاڻو ٿا ته اسين انهن لاءِ ئي مقرر ٿيا آهيون. ④ حقيقت ۾ جڏهن اسين اوهان وٽ هئاسين تڏهن اوهان کي اڳيئي چيو هوسين ته اسان کي مصيبت سهڻي پوندي. اوهين چڱيءَ طرح ڄاڻو ٿا ته ائين ئي ٿيو. ⑤ انهيءَ سبب جڏهن آءُ وڌيڪ برداشت ڪري نه سگهيس، تڏهن اوهان جي ايمان بابت معلوم ڪرڻ لاءِ تيمٿيس کي موڪليم. مون کي ڊپ هو ته متان ڪنهن طرح آزمائڻ واري، يعني شيطان اوهان کي آزمايو هجي ۽ اسان جي محنت بيڪار ويئي هجي.

تيمٿيس جو همٿائيندڙ احوال

⑥ پر هاڻي تيمٿيس اوهان وٽان ٿي واپس آيو ۽ اوهان جي ايمان ۽ محبت جي باري ۾ سٺي خبر ڏنائين. هن اسان کي ٻڌايو آهي ته اوهين اسان کي

هميشه دل سان ياد پيا ڪريو ۽ اسان جي ڏسڻ جي گهڻي سڪ اٿو، جهڙيءَ طرح اسان کي به اوهان جي آهي. ④ تنهنڪري اي پائرو ۽ پيرون! اسان کي پنهنجي سموري تنگي ۽ مصيبت ۾ به اوهان جي ايمان جي ڪري اوهان بابت تسلي ٿي. ⑧ هاڻي اسين حقيقي زندگي گذاريون ٿا، ڇاڪاڻ جو اوهين خداوند تي ايمان آڻي قائم رهو ٿا. ⑨ اسان کي پنهنجي خدا جي اڳيان اوهان جي ڪري ڪيڏي نه خوشي حاصل ٿي آهي. انهيءَ خوشيءَ جي ڪري اسين ڪهڙيءَ طرح اوهان لاءِ خدا جي شڪرگذاري ادا ڪريون؟ ⑩ اسين رات ڏينهن تمام گهڻي دعا گهرندا ٿا رهون ته شل وري اوهان جو منهن ڏسون ۽ اوهان جي ايمان ۾ جيڪا گهٽتائي آهي سا پوري ڪريون.

⑪ هاڻي شل اسان جو خدا ۽ پيءُ پاڻ ۽ اسان جو خداوند عيسيٰ اوهان وٽ اچڻ لاءِ اسان جي راهه تيار ڪري. ⑫ جهڙيءَ طرح اسان کي اوهان سان محبت آهي، تهڙيءَ طرح خداوند شل اوهان جي محبت به هڪ ٻئي لاءِ بلڪ سڀني لاءِ گهڻي ڪري ۽ بيحد وڌائي. ⑬ شل هو اوهان جي دلين کي اهڙو مضبوط ڪري جو جڏهن اسان جو خداوند عيسيٰ پنهنجي سڀني پوئلڳن سان اچي، تڏهن اسان جي خدا ۽ پيءُ جي اڳيان اوهين پاڪ ۽ بي عيب هجو.

خدا کي وڻندڙ زندگي

① مطلب ته، اي پائرو ۽ پيرون! اسان اوهان کي سيڪاريو هو ته خدا کي خوش ڪرڻ لاءِ ڪيئن زندگي گذارجي. سچ پچ ته اوهين اهڙي زندگي گذاري به رهيا آهيو. هاڻي اسين اوهان کي خداوند عيسيٰ جي نالي تي منٿ ٿا ڪريون ۽ نصيحت ٿا ڏيون ته اوهين انهيءَ ۾ اجا به وڌندا وڃو. ② ڇاڪاڻ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته اسان اوهان کي خداوند عيسيٰ جي طرفان ڪهڙا ڪهڙا حڪم ڏنا.

③ سو خدا جي مرضي اها آهي ته اوهين پاڪ رهو ۽ هر قسم جي زناڪاريءَ کان پاسو ڪريو. ④ اوهان مان هر ڪو ماڻهو پنهنجي بدن کي پاڪ ۽ عزت واري نموني ۾ تابع رکڻ سکي، ⑤ يعني شهوت جي جوش ۾ انهن قومن وانگر نه گذاريو، جيڪي خدا کي نه ٿيون سڃاڻين. ⑥ سو انهيءَ

معاملی ۾ ڪوبه ماڻهو پنهنجي همرايمان سان زيادتي يا ٺڳي نه ڪري. جيئن ته اسان اڳيئي اوهان کي ٻڌايو ۽ خبردار ڪيو آهي ته خداوند اهڙن سڀني گناهن جي سزا ڏيندو. ⑨ ڇالاءِ جو خدا اسان کي ناپاڪ زندگي گذارڻ لاءِ نه پر پاڪ زندگي گذارڻ لاءِ سڏيو آهي. ⑧ تنهنڪري جيڪو هيءُ تعليم رد ٿو ڪري سو ماڻهو کي نه بلڪ خدا کي رد ٿو ڪري، جيڪو اوهان کي پنهنجو پاڪ روح ڏئي ٿو.

⑨ هاڻي ڀائرن واري محبت بابت اوهان ڏانهن ڪجهه لکڻ جي ضرورت ڪانهي. ڇالاءِ جو اوهان پاڻ هڪ ٻئي سان محبت ڪرڻ جي تعليم خدا کان حاصل ڪئي آهي. ⑩ سچ پچ ته اوهين پوري مڪدونيا جي سڀني ايمان وارن سان محبت ڪريو به ٿا. تڏهن به اي ڀائرو ۽ پيرون! اسين اوهان کي تاڪيد ٿا ڪريون ته انهيءَ ۾ اڃا به وڌندا وڃو. ⑪ جهڙيءَ طرح اسان اوهان کي ٻڌايو آهي، تهڙيءَ طرح ڪوشش ڪري صبر سان زندگي گذاريو. پنهنجي ڪم سان ڪم رکو ۽ پنهنجن هٿن سان پورهيو ڪريو. ⑫ انهيءَ طرح اوهان کي پنهنجي روزاني هلت جي ڪري، جيڪي ڪليسيا کان ٻاهر آهن تن کان عزت حاصل ٿيندي ۽ اوهين ڪنهن جا به محتاج نه ٿيندا.

خداوند جو اچڻ

⑬ هاڻي اي ڀائرو ۽ پيرون! اسين نه ٿا چاهيون ته جيڪي مري ويا آهن تن بابت اوهين بي خبر رهو يا انهن وانگر غمگين ٿيو جن کي اميد ئي ڪانهي. ⑭ ڇالاءِ ته جيئن اسين هي مڃون ٿا ته عيسيٰ مري ويو ۽ وري جي اڻيڻ تيئن اسين هي به مڃون ٿا ته جيڪي عيسيٰ جي ايمان ۾ مري ويا آهن، تن کي به خدا عيسيٰ سان گڏ پاڻ وٽ گهرائيندو. ⑮ انهيءَ ڪري اسين اوهان کي خداوند جي ڪلام موجب ٿا چئون ته اسين، جيڪي اڃا تائين جيئرا آهيون ۽ خداوند جي اچڻ تائين ڇڏيا ويا آهيون سي انهن کان، جيڪي مري ويا آهن، ڪنهن به طرح اڳتي ڪين ٿي وينداسين. ⑯ ڇالاءِ جو وڏي واڪي سان، وڏي ملائڪ جي آواز سان ۽ خدا جي بگل

وڃڻ سان خداوند پاڻ آسمان مان هيٺ لهندو. پوءِ جيڪي مسيح جي ايمان ۾ مري ويا آهن سي پهريائين جي اٿندا. ① انهيءَ کان پوءِ اسين، جيڪي اڃا تائين جيئرا ۽ ڇڏيل هوندا اسين سي انهن سان گڏ مٿي ڪڪرن ۾ کنيا وينداسين، ته جيئن هوا ۾ خداوند سان ملاقات ڪريون. اهڙيءَ طرح اسين هميشه خداوند سان گڏ رهنداسين. ② تنهنڪري اوهين انهن ڳالهين سان هڪ ٻئي کي همٿائيندا رهو.

خداوند جي اچڻ لاءِ سجاڳ رهو

① هاڻي اي پائرو ۽ پيرون! اسان کي وقتن ۽ زمانن جي باري ۾ اوهان ۵ ڏانهن ڪجهه لکڻ جي ضرورت ڪانهي. ② ڇالاءِ جو اوهين پاڻ چڱيءَ طرح ڄاڻو ٿا ته جيئن رات جو ڪو چور ٿو اچي تيئن خداوند جو ڏينهن اوچتو ايندو. ③ جنهن وقت ماڻهو پيا چوندا ته امن ۽ سلامتي آهي، انهيءَ وقت جيئن پيت واري عورت کي سور ٿيندا آهن تيئن اوچتو ئي اوچتو مٿن تباهي اچي نازل ٿيندي ۽ اهي هرگز نه بچندا.

④ پر اي پائرو ۽ پيرون! اوهين اوندا هيءَ ۾ نه آهيو جو اهو ڏينهن چور وانگر اوهان مٿان اچي پوي. ⑤ بلڪ اوهان سڀني جو روشنيءَ ۽ ڏينهن سان گهائو تعلق آهي. اسان جو رات يا اوندا هيءَ سان ڪوبه تعلق ڪونهي. ⑥ تنهنڪري اسين ٻين وانگر سمهي نه رهون، پر اچو ته جاڳندا ۽ هوشيار رهون. ⑦ ڇالاءِ جو جيڪي سمهي رهن ٿا سي رات جو ئي ٿا سمهن ۽ جيڪي نشي ۾ چور ٿا ٿين سي رات جو ئي نشو ٿا ڪن. ⑧ پر اسين ڏينهن وارا آهيون، تنهنڪري اچو ته ايمان ۽ محبت جي زره ڍڪي ۽ چوٽڪاري جي اميد جو لوهو ٽوپ پائي هوشيار رهون. ⑨ ڇالاءِ جو خدا اسان کي غضب سهڻ لاءِ نه، بلڪ انهيءَ لاءِ مقرر ڪيو آهي ته اسين پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي وسيلي چوٽڪارو حاصل ڪريون. ⑩ هو اسان جي خاطر مٿو انهيءَ لاءِ ته اسين جيئرا هجون يا مثل، ته به ساڻس گڏ جيئون. ⑪ تنهنڪري هڪ ٻئي کي همٿائيندا ۽ هڪ ٻئي جي ترقيءَ جا باعث ٿيندا رهو، جيئن سچ پچ اوهين ڪريو به پيا.

آخري هدايتون

- ۱۲) اي پائرو ۽ پينرون! اسين اوهان کي عرض ٿا ڪريون ته انهن ماڻهن جي عزت ڪريو جيڪي اوهان منجهه سخت محنت ٿا ڪن. اهي خداوند جا هئڻ ڪري اوهان جا اڳواڻ آهن ۽ اوهان کي نصيحت ٿا ڪن. ۱۳) سندن محنت جي ڪري محبت سان کين وڏي عزت ڏيو.
- اوهين پاڻ ۾ صلح سانت سان رهو. ۱۴) اي پائرو ۽ پينرون! اسين اوهان کي نصيحت ٿا ڪريون ته اجايو وقت وڃائڻ وارن کي سمجهايو، بزدل ماڻهن کي همٿايو، هيٺن جي مدد ڪريو ۽ سڀني سان ڏاڍي صبر سان پيش اچو.
- ۱۵) خبردار، ڪوبه ڪنهن سان بدئيءَ جي عيوض بدئي نه ڪري، بلڪ هڪ ٻئي سان ۽ سڀني ماڻهن سان هميشه نيڪي ڪرڻ جي ڪوشش ڪريو.
- ۱۶) هر وقت خوش رهو. ۱۷) سدائين دعا گهرندا رهو. ۱۸) هر حالت ۾ شکرگذاري ڪريو، ڇاڪاڻ ته جو عيسيٰ مسيح جا هئڻ ڪري اوهان بابت خدا جي اها ئي مرضي آهي. ۱۹) پاڪ روح، جيڪو باهه مثل آهي تنهن کي نه وسايو. ۲۰) جيڪڏهن ڪو نئين وانگر خدا جو پيغام ٻڌائي ٿو ته ان پيغام کي اجايو نه سمجهو. ۲۱) سڀني ڳالهين کي پرکيو، جيڪا چڱي هجي تنهن کي اختيار ڪريو. ۲۲) هر قسم جي برائيءَ کان پاسو ڪريو.
- ۲۳) شل اطمينان بخشيندڙ خدا پاڻ اوهان کي پوريءَ طرح پاڪ ڪري. شل هو اوهان جي روح، جان ۽ بدن يعني اوهان کي مڪمل طور اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي اچڻ تائين بي عيب رکي. ۲۴) جنهن اوهان کي سڏيو آهي، سو سچو آهي ۽ هو ائين ئي ڪندو.
- ۲۵) اي پائرو ۽ پينرون! اسان جي لاءِ دعا گهرو. ۲۶) سڀني ايمان وارن کي پيار سان ملي سلام ڏجو. ۲۷) ۽ آءُ خداوند کي حاضرناظر ڄاڻي اوهان کي تاڪيد ٿو ڪريان ته هي خط کين پڙهي ٻڌائجو.
- ۲۸) شل اوهان تي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل هجي.

۲. تسلونیکین

تسلونیکین ڏانهن پولس رسول جو پيو خط

تعارف

تسلونیکا جي کلیسیا ۾ مسیح جي وري موٽي اچڻ بابت مونجھاري ڏٺي پيدا ڪري ڇڏيا. پولس رسول جو تسلونیکین ڏانهن هي پيو خط انهيءَ غلط فھميءَ کي دور ڪرڻ جي باري ۾ آهي ته خداوند مسیح جي موٽي اچڻ جو ڏينھن اڳ ئي گذري چڪو آهي. پولس رسول انهيءَ بابت وضاحت ڪري ٿو ته مسیح جي موٽي اچڻ کان اڳ ۾ گناھ ۽ بچڙائي هڪڙي بچڙي ماڻھوءَ جي اڳواڻيءَ ۾ عروج تي پهچندڙا جنھن کي هو ”وڳوڙي“ سڏيندي ٻڌائي ٿو ته اهو مسیح جي مخالفت ڪندو.

هن خط ۾ پولس رسول پنھنجي پڙھندڙن تي خاص طور هنن ڳالھين لاءِ زور ڏئي ٿو ته هو پنھنجي عقيدتي ۾ مضبوط رھن، جيتوڻيڪ انھن کي ڏک ۽ تڪليفون برداشت ڪرڻيون پون ٿيون. هو اهڙي نموني محنت ۽ مشقت ڪندا رھن، جيئن پولس رسول ۽ سندس ساٿين ڪئي ۽ چڱائي ڪرڻ ۾ هميشه اڳرائي ڪندا رھن.

سڃاڻ

۲-۱:۱	پيش لفظ
۱۲-۳:۱	تسلونیکي کلیسیا جي واکاڻ
۱۷-۱:۲	مسیح جي اچڻ جي باري ۾ ھدایتون
۱۵-۱:۳	مسیح تي ایمان آڻيندڙن جي چال چلت بابت ھدایتون
۱۸-۱۶:۳	دعا سلام

۲. ٽسلونیکین

ٽسلونیکین ڏانهن پولس رسول جو ٻيو خط

① هي خط پولس، سيلاس ۽ تيمٿيس جي طرفان آهي. هي ٽسلونیکا شهر جي کلیسیا ڏانهن لکجي ٿو، جيڪا اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عیسیٰ مسیح سان گڏجي هڪ ٿيل آهي.

② خدا پيءُ ۽ خداوند عیسیٰ مسیح جي طرفان شل اوهان تي فضل ۽ سلامتي هجي.

حوصلو رکو، انصاف ٿیندو

③ اي ڀائرو ۽ پيرون! اسان جو فرض آهي ته اوهان جي لاءِ هميشه خدا جو شکر ڪريون. هي انهيءَ ڪري مناسب آهي ته اوهان جو ايمان گهڻو وڌندو ٿو وڃي ۽ اوهان سڀني جي محبت هڪ ٻئي لاءِ زياده ٿيندي وڃي ٿي. ④ تنهنڪري اسين پاڻ خدا جي کلیسیائن ۾ اوهان بابت فخر ٿا ڪريون جو جيڪي ظلم ۽ مصيبتون اوهين سهو ٿا، تن سڀني ۾ اوهان جو صبر ۽ ايمان ظاهر ٿو ٿئي.

⑤ انهن ڳالهين مان ثابت آهي ته خدا جو انصاف سچو آهي. انهيءَ جي نتيجي ۾ اوهين خدا جي بادشاهت جي لائق ليکبا، جنهن جي لاءِ اوهين ڏک به سهو ٿا پيا. ⑥ خدا عادل آهي. هو اوهان جي ڏک ڏيڻ وارن کي بدلي ۾ ڏک ڏيندو ⑦ ۽ اوهان ڏک سهڻ وارن کي اسان سان گڏ آرام ڏيندو. هي انهيءَ وقت ٿيندو جڏهن خداوند عیسیٰ پنهنجي طاقتور ملائڪن سان گڏ پڙڪندڙ باهه ۾ آسمان مان ظاهر ٿيندو. ⑧ هو انهن کي سزا ڏيندو جيڪي خدا کي نه ٿا سڃاڻين ۽ جيڪي اسان جي خداوند عیسیٰ جي خوشخبريءَ

کي نه ٿا مڃين. ① اهي خداوند جي حضور کان ۽ سندس قدرت جي عظمت کان پري رهندا ۽ کين هميشه جي لاءِ برباد ٿيڻ جي سزا ملندي. ⑩ اهو مسيح جي اچڻ واري ڏينهن تي ٿيندو، جڏهن هن جا پاڪ ٿيل، يعني جن ايمان آندو آهي سي سڀ سندس واکاڻ ۽ تعظيم ڪندا. انهن پر اوهين به شامل هوندا، ڇاڪاڻ جو اوهان اسان جي شاهديءَ تي ايمان آندو. ⑪ انهيءَ ڪري اسين هميشه اوهان لاءِ دعا گهرندا رهندا آهيون، ته شل اسان جو خدا اوهان کي پنهنجي ڪوٺ جي لائق ڄاڻي. شل هو پنهنجي قدرت سان اوهان جي هر نيڪ خواهش ۽ ايمان واري ڪم کي پورو ڪري. ⑫ اسين هيءَ دعا انهيءَ لاءِ گهرندا آهيون ته جيئن اسان جي خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي فضل موجب، اسان جي خداوند عيسيٰ جو نالو اوهان جي وسيلي ۽ اوهين هن جي وسيلي عزت پايو.

وڳوڙي ماڻهو

① اي پائرو ۽ پيرون! اسين پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي اچڻ ۽ هن وٽ اسان جي گڏ ٿيڻ بابت اوهان کي منت ٿا ڪريون، ② ته اوهين اهو سمجهي ڇڻ ته خداوند جو ڏينهن اڳيئي اچي ويو آهي، پنهنجن خيالن ۾ سولائيءَ سان ڊانوانڊول نه ٿيو. نڪي اوهين پريشان ٿيو، نه ڪنهن اڳڪٿيءَ کان، نه ڪنهن افواهه کان ۽ نه ڪنهن خط کان جيڪو اسان وٽان آيل سمجهو. ③ ڪنهن به طرح ڪنهن ماڻهو جي فريب ۾ نه اچجو. ڇاڪاڻ جو اهو ڏينهن تيسٽائين نه ايندو، جيستائين ماڻهو پهرين خدا کان ڦري نه وڃن ۽ وڳوڙي ماڻهو جنهن جي پڇاڙي بربادي آهي ظاهر نه ٿئي. ④ هو پاڻ کي انهن سڀني کان مٿانهون ڄاڻيندڙ ۽ انهن جي مخالفت ڪندڙ آهي، جيڪي خدا يا معبود ٿا سڏجن، ايتري قدر جو هو خدا جي هيڪل ۾ ويهي پاڻ کي خدا مشهور ڪندو.

⑤ اوهان کي ياد ناهي ڇا ته جڏهن آءُ اوهان وٽ هوس، تڏهن اوهان کي اهي ڳالهيون ٻڌائيندو هوس؟ ⑥ هاڻ اوهين ڄاڻو ٿا ته اها ڪهڙي طاقت آهي جيڪا هن وڳوڙيءَ کي روڪيو بيٺي آهي، انهيءَ لاءِ ته هو پنهنجي

پوري وقت تي ظاهر ٿئي. ④ چالاءِ جو وڳوڙ جي گجهي طاقت اڳيئي اثر ڪندي ٿي رهي. پر هاڻي ان کي هڪ روڪڻ وارو آهي، جيڪو کيس تيسائين روڪيندو رهندو، جيستائين هن کي رستي کان هٽايو نه ويندو. ⑤ تنهن کان پوءِ اهو وڳوڙي ظاهر ٿيندو، جنهن کي خداوند عيسيٰ پنهنجي وات جي ڦوڪ سان ماري وجهندو ۽ پنهنجي اچڻ جي جلوي سان چٽ ڪري ڇڏيندو. ⑥ انهيءَ وڳوڙيءَ جو اچڻ شيطان جي عمل موجب ٿيندو، جنهن جي پوري طاقت سان هو ڪوڙيون ڪرامتون ۽ عجيب مگر ڪوڙا ڪم ڪري ڏيکاريندو. ⑦ هو برباد ٿيڻ وارن کي هر قسم جي بچڙائيءَ سان فريب ڏيندو. اهي ماڻهو انهيءَ ڪري برباد ٿيندا جو سچ جي محبت اختيار نه ڪيائون، جنهن سان سندن چوٽڪارو ٿئي ها. ⑧ اهو ئي سبب آهي جو خدا هنن تي گمراهيءَ جو اثر وجهندو، ته جيئن هو ان ڪوڙ کي مڃين. ⑨ انهيءَ لاءِ ته جيڪي سچ تي ايمان نه ٿا آڻين ۽ بچڙائيءَ ۾ خوش ٿا رهن، تن سڀني کي ڏوهي ٺهرايو وڃي.

ثابت قدم رهو

⑩ پر اي پائرو ۽ پيرون! خداوند جا پيارو! اسان جو فرض آهي ته اوهان جي لاءِ خدا جا شڪرانا بجاءِ آڻيون، چالاءِ جو خدا شروع کان ئي اوهان کي انهيءَ لاءِ چونڊي ڇڏيو هو ته روح جي وسيلي پاڪ ٿي ۽ سچ تي ايمان آڻي چوٽڪارو حاصل ڪريو. ⑪ هن اوهان کي اسان جي خوشخبريءَ جي وسيلي انهيءَ لاءِ سڏيو، ته جيئن اوهين اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي عظمت ۾ پائيوار ٿيو. ⑫ تنهنڪري اي پائرو ۽ پيرون! ثابت قدم رهو ۽ انهن گالهين تي قائم رهو، جيڪي اسان اوهان کي زباني يا خط جي وسيلي سيکاريون آهن.

⑬ شل اسان جو خداوند عيسيٰ مسيح پاڻ ۽ اسان جو پيءُ خدام جنهن اسان سان محبت رکي ۽ پنهنجي فضل جي ڪري اسان کي هميشه جي تسلي ۽ چڱي اميد ڏني، ⑭ سو اوهان جي دلين کي همت ڏئي ۽ هر چڱي ڪم ڪرڻ ۽ چوڻ جي طاقت بخشي.

اسان لاءِ دعا گهرو

۱) مطلب ته اي پائرو ۽ پيرون! اسان جي لاءِ دعا گهرو ته خداوند جو پيغام جلد ڦهلاجي ۽ عزت سان قبول ڪيو وڃي، جيئن اوهان منجهه آهي. ۲) هيءَ به دعا گهرو ته اسين ڏنگن ۽ بچڙن ماڻهن کان بچيل رهون، ڇالاءِ جو هر هڪ ۾ ايمان ڪونهي. ۳) پر خداوند سچو آهي. هو اوهان کي مضبوط ڪندو ۽ انهيءَ بچڙي کان بچائيندو. ۴) خداوند جا هٿ ڪري اسان کي اوهان بابت اهو يقين آهي ته جيڪي حڪم اسين اوهان کي ڏيون ٿا، تن تي اوهين عمل ڪريو ٿا ۽ اڳتي به ڪندا رهندا. ۵) شل خداوند اوهان جي دلين کي اهڙي هدايت ڪري جو اوهين خدا جي محبت ۽ مسيح جو صبر حاصل ڪريو.

چستيءَ لاءِ تاڪيد

۶) اي پائرو ۽ پيرون! اسين پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي نالي تي اوهان کي حڪم ٿا ڏيون ته اوهين هر انهيءَ ڀاءُ کان پاسو ڪريو جيڪو اجايو وقت ٿو وڃائي ۽ اسان کان مليل تعليم موجب زندگي نه ٿو گذاري. ۷) اوهين پاڻ ڄاڻو ٿا ته ڪهڙيءَ طرح اوهان کي اسان جي پيروي ڪرڻ گهرجي. ڇالاءِ جو اسين جڏهن اوهان وٽ هئاسين ته اجايو وقت نه وڃايوسين. ۸) ڪنهن جي ماني مفت نه کاديوسين بلڪ محنت ۽ مشقت ڪري رات ڏينهن پورهيو ڪيوسين، انهيءَ لاءِ ته اوهان مان ڪنهن تي به بار نه ٿيون. ۹) اسان ائين انهيءَ لاءِ نه ڪيوسين ته اسان کي اهڙي مدد جو حق نه هوم پر انهيءَ لاءِ ڪيوسين ته اسين پاڻ کي اوهان جي لاءِ نمونو بڻايون ته جيئن اوهين اسان جي پيروي ڪريو. ۱۰) جڏهن اسين اوهان وٽ هئاسين، تڏهن به اوهان کي اهو حڪم ڏنو هوسين ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪم ڪرڻ نه چاهي ته اهو کائي به نه.

۱۱) پر اسين ٻڌون ٿا ته اوهان مان ڪي ماڻهو اجايو وقت ٿا وڃائين. اهي ڪوبه ڪم ڪونه ٿا ڪن، بلڪ ٻين جي ڪمن ۾ ٿيڻو ٿا پون. ۱۲) اسين خداوند عيسيٰ مسيح جي اختيار سان اهڙن ماڻهن کي حڪم ٿا

ڏيون ۽ نصيحت ٿا ڪريون ته اهي ماڻ ڪري گذارين ۽ پورهيو ڪري پنهنجي ماني کائين. ⑬ پر اي ڀائرو ۽ پيرون! اوهين نيڪي ڪرڻ ۾ ڪڏهن نه ٿڪجو.

⑭ جيڪڏهن ڪو ماڻهو اسان جي هن خط واري ڳالهه کي نه مڃي ته انهيءَ کي ڌيان ۾ رکو. انهيءَ سان صحبت نه رکوم انهيءَ لاءِ ته هو شرمندو ٿئي. ⑮ تنهن هوندي به هن کي دشمن نه سمجهوم بلڪ ايمان وارو سمجهي کيس تنبيهه ڪريو.

آخر ۾ دعا سلام

⑯ هاڻي اطمينان بخشيندڙ خداوند پاڻ ئي اوهان کي هميشه ۽ هر طرح سان اطمينان ڏئي. شل خداوند اوهان سڀني ساڻ هجي.

⑰ آءُ پولس ۾ پنهنجي هٿ سان هي سلام لکي رهيو آهيان. منهنجي هر خط ۾ اها نشاني آهي. آءُ ائين ئي لکندو آهيان.

⑱ شل اوهان سڀني تي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل هجي.

۱. تیمیسیس

تیمیسیس ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

تعارف

ایشیا کنڊ ۾ مسیح تي ايمان آڻيندڙن مان تیمیسیس هڪ نوجوان خدمتگار هو. سندس ماءُ يهودڻ هئي ۽ پيءُ يوناني هو. هو تبليغي ڪم ۾ پولس رسول جو ساٿي ۽ مددگار بڻيو. پولس رسول جو تیمیسیس ڏانهن هي پهريون خط تن اهم ڳالهين جي باري ۾ آهي.

هن خط ۾ سڀ کان پهريائين پولس رسول افسس جي ڪليسيا ۾ ڏني ويندڙ انهيءَ ڪوڙي تعليم جي باري ۾ تیمیسیس کي آگاهه ڪري ٿو، جيڪا يهودين ۽ غير يهودين جي خيالن جو ميلاپ هئي. انهيءَ جو بنياد سندن ان عقيدتي تي هو ته ماديت بچڙي آهي ۽ ڪوبه ماڻهو ڪا گجھي ڄاڻ حاصل ڪرڻ ۽ ڪن خاص عملن کان سواءِ چوٽڪارو حاصل ڪري نه سگهندو، مثلاً: ڪي کاڌا نه کائڻ ۽ شادي نه ڪرڻ وغيره. ٻيو ته هن خط ۾ ڪليسيا جي انتظام ۽ عبادت جي باري ۾ هدايتون آهن ۽ اها به وضاحت ٿيل آهي ته ڪليسيا جي نگهبانن ۽ خادمن جو ڪردار ڪيئن هئڻ گهرجي. آخر ۾ پولس رسول تیمیسیس کي صلاح ڏئي ٿو ته هو عيسيٰ مسیح جو سٺو خادم ڪيئن ٿي سگهي ٿو. هو کيس انهن ذميوارين جي باري ۾ به تاڪيد ڪري ٿو، جيڪي ڪليسيا ۾ ايمان آڻيندڙن بابت آهن.

سِئاءُ

پیش لفظ
 کلیسیا ۽ انهيءَ جي نگهبانن لاءِ هدايتون
 تیمیسی کي سندس خدمت جي باري ۾ هدايتون

۲-۱:۱
 ۱۰:۳-۳:۱
 ۲۱:۶-۱:۴

۱. تیمیسی

تیمیسی ڏانهن پولس رسول جو پهريون خط

① هي خط پولس جي طرفان آهي، جيڪو اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ خدا ۽ اسان جي اميد عیسیٰ مسیح جي حڪم سان عیسیٰ مسیح جو رسول آهي.

② هي تیمیسی ڏانهن لکجي ٿو، جيڪو ايمان جي ڪري منهنجو سچو فرزند آهي.

شل تو تي خدا پيءُ ۽ اسان جي خداوند عیسیٰ مسیح جي طرفان فضل، رحم ۽ سلامتي هجي.

غلط تعليم خلاف تاڪيد

③ جيئن مون مڪدونيا وڃڻ وقت تو کي تاڪيد ڪيو هو، تيئن تون افسس شهر ۾ رهجانءُ، انهيءَ لاءِ ته ڪن ماڻهن کي حڪم ڏئي ته غلط قسم جي تعليم نه ڏين. ④ نڪي انهن ڪوڙين آکاڻين ۽ بي انتها نسب نامن تي ڌيان ڏين. اهي رڳو تڪرار جو باعث ٿين ٿا، نه خدا جي انهيءَ انتظام جو جيڪو ايمان تي منحصر آهي. ⑤ انهيءَ حڪم جو مقصد اها محبت پيدا ڪرڻ آهي، جيڪا صاف دليءَ، نيڪ نيتيءَ ۽ سچي ايمان کان پيدا ٿئي ٿي.

⑥ ڪي ماڻهو انهن ڳالهين کان پٽڪي پري ٿي اجائي بحث ۾ وڃي پيا آهن.

④ اهي شريعت جا عالم ته ٿيڻ چاهين ٿا، پر کين اها به خبر ڪانهي ته هو ڇا بابت ٿا ڳالهائين ۽ ڪهڙين ڳالهين جي وڏي يقين سان دعويٰ ٿا ڪن.

⑧ اسين ڄاڻون ٿا ته شريعت چڱي آهي، بشرطيڪ ڪو ماڻهو انهيءَ کي صحيح نموني ۾ استعمال ڪري. ⑨ اسين هي به ڄاڻون ٿا ته شريعت نيڪ ماڻهن لاءِ نه ٺهي آهي. پر اها نافرمانن ۽ فسادين، بدڪارن ۽ گنهگارن، ناپاڪن ۽ ڪفر بڪندڙن لاءِ ۽ انهن لاءِ ٺهي آهي جيڪي پيءُ ۽ ماءُ جا قاتل آهن ۽ جيڪي خوني آهن. ⑩ اها زناڪارن ۽ لونڊي بازن لاءِ انسانن جو اغوا ڪندڙن لاءِ ڪوڙن لاءِ ۽ ڪوڙا قسم ڪڻ وارن لاءِ آهي. انهن کان سواءِ جيڪي صحيح تعليم جي برخلاف آهن، اها تن لاءِ آهي. ⑪ اها تعليم سڳوري خدا جي جلال جي خوشخبريءَ موجب آهي، جيڪا هن منهنجي حوالي ڪئي.

رحم لاءِ شڪر گذاري

⑫ آءٌ، اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جو شڪر ادا ٿو ڪريان، جيڪو مون کي طاقت ٿو ڏئي ۽ جنهن مون کي وفادار سمجهي پنهنجي خدمت لاءِ مقرر ڪيو. ⑬ جيتوڻيڪ آءٌ اڳي ڪفر بڪندڙ، ستائيندڙ ۽ بي عزت ڪندڙ هوس، تنهن هوندي به مون تي رحم ٿيو. ڇا لاءِ جو مون جيڪي ڪجهه ڪيو سو ايمان نه هئڻ سبب ۽ اڻ ڄاڻائيءَ ڪري ڪيو. ⑭ انهيءَ ايمان ۽ پيار سان گڏ جيڪو عيسيٰ مسيح جي طرفان آهي، اسان جي خداوند جو فضل مون تي نهايت ئي گهڻو ٿيو.

⑮ اها ڳالهه سچي ۽ هر طرح قبول ڪرڻ جي لائق آهي ته عيسيٰ مسيح گنهگارن کي چونڪاري ڏيڻ لاءِ دنيا ۾ آيو، جن مان بدترين آءٌ آهيان. ⑯ پر مون تي انهيءَ ڪري رحم ٿيو ته جيئن عيسيٰ مسيح مون وڏي گنهگار ۾ پنهنجو بي انتها تحمل ظاهر ڪري ۽ آءٌ انهن لاءِ نمونو ٿيان جيڪي پوءِ مٿس ايمان آڻي دائمي زندگي حاصل ڪندا.

⑰ هاڻي دائمي بادشاهه يعني غير فاني، ڏسڻ ۾ نه ايندڙ ۽ واحد خدا جي عزت ۽ واکاڻ هميشه هميشه تائين ٿيندي رهي - آمين.

۱۸) اي منهنجا فرزند تيمٿيس! آءُ تو کي اهو حڪم سپرد ٿو ڪريان ته انهن اڳڪٿين موجب جيڪي اڳي تو بابت ڪيون ويون هيون، چڱي جنگ وڙهندو رهه ۽ ايمان ۽ صاف ضمير کي قائم رک. ۱۹) ڪن ماڻهن ضمير کي ڇڏي پنهنجي ايمان جي پيڙي پوڙي ڇڏي آهي. ۲۰) همنيوس ۽ سڪندر انهن مان ئي آهن، جن کي مون شيطان جي حوالي ڪري ڇڏيو، ته جيئن ڪفر بڪڙ کان باز رهڻ سگهن.

عبادت بابت هدايتون

۲ ۱) تنهنڪري، سڀ کان پهريائين آءُ هيءَ نصيحت ٿو ڪريان ته منٿون، دعائون، گذارشون ۽ شڪرگذاريون سڀني ماڻهن لاءِ ڪيون وڃن. ۲) خاص طرح بادشاهن ۽ سڀني اختيارين وارن لاءِ دعا گهرو، انهيءَ لاءِ ته اسين پوري دينداري ۽ سنجيدگي سان امن ۽ آرام جي زندگي گذاريون. ۳) اها ڳالهه چڱي ۽ اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ خدا جي نظر ۾ وڻندڙ آهي. ۴) هو چاهي ٿو ته سڀني ماڻهن کي چوٽڪارو ملي ۽ کين سچائيءَ جي ڄاڻ پوي. ۵) ڇا لاءِ جو خدا هڪڙو آهي ۽ خدا ۽ ماڻهن جو وچ وارو به هڪڙو ئي آهي، يعني عيسيٰ مسيح جيڪو انسان آهي. ۶) هن سڀني ماڻهن جي چوٽڪاري جي لاءِ پنهنجو پاڻ کي قربان ڪري ڇڏيو. انهيءَ ڳالهه جي مناسب موقعي تي شاهدي ڏني ويئي. ۷) انهيءَ مقصد لاءِ ئي آءُ تبليغ ڪندڙم رسول ۽ غير قومن کي ايمان ۽ سچائيءَ جي تعليم ڏيندڙ مقرر ٿيس. آءُ سچ ٿو چوان، ڪوڙ نه ٿو ڳالهايان.

۸) منهنجي مرضي آهي ته مرد هر هنڌ ڪاوڙ ۽ تڪرار کان سواءِ پاڪ هٿ کڻي دعا گهرن. ۹) ساڳيءَ طرح عورتن کي گهرجي ته حياءَ واري پوشاڪ ڍڪي، لڄ ۽ پرهيزگاريءَ سان پاڻ کي سينگارين، نه وارن کي گهٽ يا سون يا موتين يا قيمتي ڪپڙن پهرڻ سان. ۱۰) پراڻي پاڻ کي چڱن ڪمن سان سينگارين، جيئن انهن عورتن کي مناسب آهي، جيڪي پاڻ کي خداپرست ٿيون چوائين.

۱۱) عورت کي گهرجي ته ماڻ ڪري پوري تابعداريءَ سان تعليم حاصل ڪري. ۱۲) آءُ اجازت نه ٿو ڏيان ته عورت مرد کي تعليم ڏئي يا مٿس حڪم هلائي، بلڪ خاموش رهي. ۱۳) چالاڪيءَ جو پهريائين آدم جوڙيو ويو ۽ پوءِ حوا. ۱۴) جيئن ته آدم ٺهيو نه ويو، پر عورت ٺهجي ويئي ۽ گناهه ۾ گرفتار ٿي. ۱۵) تنهن هوندي به ٻارن ڄڻ سان عورت بچي ويندي، بشرطيڪ هو ايمان ۽ محبت ۽ پاڪيزگيءَ تي پرهيزگاريءَ سان قائم رهي.

ڪليسيا جا نگهبان

۱) اها ڳالهه سچي آهي ته جيڪو ماڻهو نگهبان جو عهدو وٺڻ گهري ٿو، سو چڱي ڪم جي خواهش ٿو ڪري. ۲) تنهنڪري نگهبان کي گهرجي ته مٿس ڪو الزام نه هجي. هو هڪڙيءَ زال جو مڙس هجڻ سان گڏ پرهيزگار، سمجهو، اصول وارو، مهمان نواز ۽ تعليم ڏيڻ جي لائق هجي. ۳) هو شرابي نه هجي، نه ئي مارڪٽ ڪندڙ، بلڪ حلير هجي. جهيڙو ڪندڙ يا پيسي جو لالچي نه هجي. ۴) هو پنهنجي گهر جو چڱيءَ طرح سنڀاليندڙ ۽ پنهنجي ٻارن کي پوريءَ سنجيدگيءَ سان تابع رکڻ وارو هجي. ۵) پر جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي گهر سنڀالڻ جي خبر ناهي ته اهو خدا جي ڪليسيا جو ڪهڙو بندوبست رکي سگهندو؟ ۶) هو تازو ايمان آڻيندڙ نه هجي، متان ڦوند ۾ اچي شيطان واري سزا ۾ پوي. ۷) تنهن کان سواءِ جيڪي ڪليسيا کان ٻاهر آهن، تن وٽ به کيس نيڪ ناموس هئڻ گهرجي، ته متان ملامت هيٺ اچي ۽ شيطان جي ڦندي ۾ ڦاسي پوي.

ڪليسيا جا خادم

۸) ساڳيءَ طرح خادمن کي به سنجيدو هئڻ گهرجي. اهي به ڇاپڙا، مٿي جا عادي ۽ ناجائز نفعي جا لالچي نه هجن. ۹) انهن کي گهرجي ته ايمان جي راز کي صاف ضمير سان سنڀالي رکن. ۱۰) پهريائين انهن جو آزمودو ورتو وڃي، پوءِ جيڪڏهن سندن خلاف ڪو الزام ثابت نه ٿئي ته پلي خادم طور ڪم ڪن.

①١ ساڳئي نموني خدمتگار عورتن کي به سنجيده رهڻ گهرجي. اهي گلا ڪندڙ نه، پر پرهيزگار ۽ هر ڳالهه ۾ ڀروسو جهڙيون هجن.

①٢ خادمن کي رڳو هڪ هڪ زال جو مڙس هئڻ کپي ۽ کين پنهنجن ٻارن ۽ پنهنجي گهر جي چڱيءَ طرح سنڀال ڪرڻ گهرجي. ①٣ ڇالا ۽ جو جيڪي خادم چڱيءَ طرح خدمت ٿا ڪن، سي چڱو درجو ٿا ماڻين ۽ جيڪو ايمان کين عيسائي مسيح تي آهي تنهن ۾ وڏي دليري حاصل ڪن ٿا.

دينداريءَ جو وڏو راز

①٤ جيئن هي هدايتون تو ڏانهن لکي رهيو آهيان، تيئن اميد اٿم ته جلد تو سان اچي ملندس. ①٥ پر جيڪڏهن مون کي اچڻ ۾ دير ٿئي ته هنن هدايتن مان تو کي معلوم ٿي وڃي ته خدا جي گهراڻي يعني جيئري خدا جي ڪليسياءَ جيڪا سچ جو ٿيو ۽ بنياد آهي، تنهن ۾ ماڻهن کي ڪهڙيءَ طرح هلت ڪرڻ کپي. ①٦ انهيءَ ۾ ڪو شڪ ناهي ته دينداريءَ جو راز وڏو آهي، يعني:

هو جسم ۾ ظاهر ٿيو
۽ پاڪ روح جي ڪري سچو ثابت ٿيو.
هو ملائڪن کي ڏسڻ ۾ آيو
۽ قومن ۾ سندس منادي ڪئي ويئي.
دنيا ۾ مٿس ايمان آندو ويو
۽ آسمان ڏانهن هو مٿي کنيو ويو.

ايمان کان ڦرڻ جي اڳڪٿي

① پاڪ روح صاف طور چوي ٿو ته ايندڙ زمانن ۾ ڪي ماڻهو ايمان کان ڦري ويندا ۽ گمراهه ڪندڙن روحن ۽ پوتن جي تعليم تي ڌيان ڏيندا.

② اهڙيون ڳالهيون انهن ڪوڙن ماڻهن جي رڳو ڪري ٿينديون، جن جو ضمير مٿل آهي، جن ۾ گرم لوهه سان ڏنڀيل آهي. ③ اهڙا ماڻهو شادي ڪرڻ کان منع ٿا ڪن ۽ ڪن ڪاڏن کائڻ کان پرهيز ڪرڻ جو حڪم ٿا ڏين. پر خدا اهي ڪاڏا انهيءَ لاءِ پيدا ڪيا آهن ته جيڪي ماڻهو ايمان آڻين ٿا

٢٤

۽ سچ کي سچاڻين ٿا سي انهن کي شڪرگذاريءَ سان کائين. ④ ڇالاءِ جو خدا جي پيدا ڪيل هر شيءِ چڱي آهي ۽ ڪابه رد ڪرڻ جهڙي ناهي، بشرطيڪ اها شڪرگذاريءَ سان قبول ڪئي وڃي. ⑤ هن ڪري جو اها خدا جي ڪلام ۽ دعا جي ڪري پاڪ ٿيو پوي.

خدمتگار لاءِ هدايتون

① جيڪڏهن تون ايمان وارن کي اهي ڳالهون ياد ڏياريندين ته عيسيٰ مسيح جو سٺو خدمتگار ٿيندين. انهيءَ سان گڏ ايمان جي ڳالهين ۽ سٺي تعليم سان پرورش پائيندين، جن تي تون هلندو رهيو آهين. ② پر اجاين ۽ پوڙهين عورتن وارين آکاڻين کي نه مڃ، اٿلندو پاڻ کي دينداريءَ جي لاءِ تربيت ڏي. ③ ڇالاءِ جو جسماني ورزش مان ڪو ٿورو فائدو آهي، پر دينداري سڀني ڳالهين لاءِ فائدي واري آهي. ان ڪري جو هاڻوڪي ۽ آئينده زندگيءَ جو واعدو به انهيءَ جي ڪري ٿيل آهي.

④ اها ڳالهه سچي ۽ هر طرح قبول ڪرڻ جي لائق آهي. ⑤ انهيءَ لاءِ ئي اسين محنت ۽ جانفشاني ٿا ڪريون، جو اسان جي اميد انهيءَ جيئري خدا تي رکيل آهي جيڪو سڀني ماڻهن، خاص ڪري ايمان آڻڻ وارن کي چوٽڪارو ڏيندڙ آهي.

⑥ انهن ڳالهين جو حڪم ڪر ۽ انهن جي تعليم ڏي. ⑦ ڪوبه ماڻهو تو کي جوانيءَ سبب حقارت جي نظر سان نه ڏسي، بلڪ تون ڳالهه پولهه ۾، هلت چلت ۾، محبت ۾، ايمان ۾ ۽ پاڪيزگيءَ ۾، ايمان وارن لاءِ نمونو ٿي. ⑧ جيسين آءُ اڃان تيسين ماڻهن ۾ ڪلام پڙهڻ، نصيحت ڪرڻ ۽ تعليم ڏيڻ ۾ مشغول ره. ⑨ جيڪا نعمت تو کي نبوت واري پيغام جي وسيلي بزرگن جي هٿن رکڻ سان ملي هئي، تنهن کان غافل نه ره.

⑩ انهن ڳالهين کي ڏيان ۾ رک ۽ پاڻ کي انهن جي حوالي ڪري ڇڏ. ته جيئن هر ڪنهن ماڻهوءَ تي تنهنجي ترقي ظاهر ٿي. ⑪ پاڻ کي ۽ پنهنجي تعليم کي جاچيندو ره. انهن هدايتن تي ثابت قدم ره. ڇالاءِ جو ائين ڪرڻ سان تون پاڻ کي ۽ پنهنجي بدڻ وارن کي بچائڻ جو سبب ٿيندين.

٥ ① ڪنهن وڏي عمر واري ماڻهوءَ کي سختيءَ سان چڙب نه ڏي، بلڪ انهيءَ کي پيءُ وانگر سمجھي ساڻس سلوڪ ڪر. نوجوانن سان پائرن وانگر هل. ② وڏي عمر وارين عورتن کي ماءُ وانگر سمجھه ۽ جوان عورتن کي پيٽن وانگر سمجھي ساڻن پوريءَ پاڪيزگيءَ سان پيش اچ.

رنن زالن بابت نصيحت

③ انهن رنن زالن جو پورو قدر ڪر، جيڪي سچ پچ نڌڻڪيون آهن. ④ پر جيڪڏهن ڪنهن رن زال کي ڏيڻ پٽ، يا انهن جا ٻار هجن ته اهي سڀ کان پهريائين پنهنجي گهراڻي سان دينداريءَ واري هلت ڪرڻ ۽ پنهنجي ماءُ پيءُ ۽ وڏن جو حق ادا ڪرڻ سکن، ڇاڪاڻ جو خدا کي اهو پسند آهي. ⑤ اها رن زال جيڪا سچ پچ رن زال ۽ بلڪل اڪيلي آهي، سا خدا تي آسرو ٿي رکي ۽ مدد لاءِ رات ڏينهن خدا کي منٿون ڪرڻ ۽ دعا گهرڻ ۾ مشغول ٿي رهي. ⑥ پر جيڪا رن زال عيش عشرت ۾ ٿي گذاري، سا جيئري ئي مئل آهي. ⑦ انهن ڳالهين لاءِ کين هدايت به ڪر ته جيئن مٿن ڪوبه الزام نه هڻي. ⑧ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجن مائٽن ۽ خاص ڪري پنهنجي گهر ٻار جو بندوبست نه ٿو ڪري، ته اهو ايمان کان انڪاري ٿيو ۽ انهيءَ کان به وڌيڪ خراب آهي جنهن جو ڪو ايمان ڪونهي.

⑨ رن زالن جي ياداشت ۾ انهيءَ رن زال جو نالو لکيو وڃي، جنهن جي عمر سٺ سالن کان گهٽ نه هجي ۽ جيڪا رڳو هڪڙي مڙس جي زال ٿي رهي هجي. ⑩ اها چڱن ڪمن ڪري مشهور هجي، ٻارن جي پالنا ۽ مسافرن جي مهمان نوازي ڪئي هجائين. هن ايمان وارن جا پير ڌوئا هجن، ڏکويلن جي مدد ڪئي هجائين ۽ سڀني چڱي قسم جي ڪمن لاءِ پاڻ کي وقف ڪري ڇڏيو هجائين.

⑪ پر جوان رن زالن کي انهيءَ ياداشت ۾ داخل نه ڪيو وڃي. ڇاڪاڻ جو جڏهن اهي مسيح کان ڦري پنهنجي نفساني خواهشن جي تابع ٿين ٿيون تڏهن شادي ڪرڻ گهرن ٿيون. ⑫ اهڙيءَ طرح اهي پنهنجو پهريون واعدو پيچي پاڻ کي سزا جي لائق ٿيون بڻائين. ⑬ تنهن کان سواءِ اهي گهر گهر وڃي اجايو وقت وڃائڻ سکن ٿيون. نه رڳو اجايو وقت وڃائڻ پر اجائي بڪ

ٻڪ ڪرڻ، ٻين جي ڪمن ۾ ٿيڻي پوڻ ۽ اهڙيون ڳالهون ڪرڻ به سڪن ٿيون، جيڪي ڪرڻ نه گهرجن. (١٣) تنهنڪري آءُ جوان رنزالن کي صلاح ٿو ڏيان ته پلي شادي ڪن، ٻار ڄڻين، پنهنجا گهر سنڀالين ۽ دشمنن کي گلا ڪرڻ جو وجهه نه ڏين. (١٥) ڇالاءِ جو هن کان اڳ ئي ڪي رنزالون گمراهه ٿي ڪري شيطان جي پيروي ڪرڻ لڳيون آهن.

(١٦) جيڪڏهن ڪنهن ايمان واري عورت جي گهراڻي ۾ رنزالون هجن، ته اها ئي سندن پرگهور لهي ۽ ڪليسيا تي انهن جو بار پوڻ نه کپي، انهيءَ لاءِ ته ڪليسيا انهن رنزالن جي مدد ڪري سگهي جيڪي نڌڪيون آهن.

بزرگن بابت نصيحت

(١٧) جيڪي بزرگ ڪليسيا جو انتظام چڱيءَ طرح ٿا هلائين، خاص ڪري اهي جيڪي تبليغ ڪرڻ ۽ تعليم ڏيڻ جو ڪم ٿا ڪن، سي عزت سان گڏ مدد جي لائق به سمجهڻ گهرجن. (١٨) ڇالاءِ جو پاڪ ڪلام چوي ٿو ته ”جڏهن ڪو ڊگهو ڳالهه ۾ وهي، تڏهن ان جو ٻوٽ نه ٻڌ.“

۽

”مزور پنهنجي مزوريءَ جو حقدار آهي.“

(١٩) ڪنهن بزرگ تي ڪا تهمت اچي ته اها ٻن يا ٽن شاهدن کان سواءِ نه ٻڌ. (٢٠) جيڪي گناهه ڪندا ٿا رهن، تن کي سڀني ماڻهن جي اڳيان ملامت ڪر ته جيئن ٻين کي به ڪو ڊڄ ٿئي.

(٢١) خدام عيسيٰ مسيح ۽ چونڊيل ملائڪن کي حاضر ڄاڻي آءُ تو کي تاڪيد ٿو ڪريان ته انهن هدايتن تي بنا تعصب جي عمل ڪر ۽ ڪنهن به ڳالهه ۾ طرفداري نه ڪر. (٢٢) ڪنهن ماڻهوءَ تي هٿ رکڻ ۾ اُٻهرو نه ٿي ۽ نڪي ٻين جي گناهن ۾ شريڪ ٿي. پاڻ کي پاڪ رک. (٢٣) هاڻي رڳو پاڻي نه پي، پر پنهنجي معدي ۽ اڪثر بيمار رهڻ جي ڪري ٿوري مٺي استعمال ڪندو ڪر.

(٢٤) ڪن ماڻهن جا گناهه سندن عدالت ۾ پهچڻ کان اڳيئي صاف ظاهر ٿا ٿين، پر ڪن جا گناهه آخر ۾ ظاهر ٿيندا. (٢٥) ساڳيءَ طرح چڱا ڪم به

صاف ظاهر ٿا ٿين ۽ جيڪي ظاهر نه آهن سي به لڪل نه ٿا رهي سگهن.

غلامن بابت نصيحت

٦ ① جيڪي غلاميءَ جي پاڇاريءَ ۾ جوڻيل آهن، سي سڀئي پنهنجن مالڪن کي پوريءَ عزت جي لائق سمجهن، انهيءَ لاءِ ته خدا جي نالي ۽ اسان جي تعليم جي بدنامي نه ٿئي. ② جن جا مالڪ ايمان وارا آهن سي انهن مالڪن کي حقير نه سمجهن، چوڄو اهي سندن همرايمان آهن. ان جي بدران اهي مالڪن جي بهتر خدمت ڪن، ڇاڪاڻ جو جن کي انهن جي خدمت جو فائدو ٿو ملي سي ايمان وارا ۽ سندن پيارا آهن. انهن ڳالهين جي تون تعليم ڏي ۽ نصيحت ڪر.

ڪوڙي تعليم ۽ حقيقي دولت

③ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ٻئي قسم جي تعليم ٿو ڏئي ۽ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي صحيح ڳالهين ۽ دينداريءَ واري تعليم کي نه ٿو مڃي، ④ ته اهو مغرور آهي ۽ ڪجهه به نه ٿو ڄاڻي. هن کي بحث مباحثي ۽ لفظي تڪرار ڪرڻ جو مرض آهي، جنهن جي نتيجي ۾ حسد، جهيڙو، بدزبانيون ۽ بدگمانيون پيدا ٿين ٿيون. ⑤ اهڙن بدنيت ماڻهن جي وچ ۾ سدائين اڻ ٻڌت پيدا ٿيندي ٿي رهي. اهي سچ کان محروم آهن ۽ دينداريءَ کي مالي فائدي حاصل ڪرڻ جو ذريعو سمجهن ٿا.

⑥ بيشڪ دينداري وڏي فائدي واري آهي، بشرطيڪ ان سان گڏ قناعت به هجي. ⑦ ڇاڪاڻ جو اسان دنيا ۾ نه ڪجهه آندو آهي ۽ نه ئي ڪجهه منجهانئس کڻي وڃي ٿا سگهون. ⑧ سو جيڪڏهن اسان وٽ خوراڪ ۽ پوشاڪ موجود آهي ته انهيءَ تي ئي راضي رهون. ⑨ پر جيڪي ماڻهو دولتمند ٿيڻ ٿا گهرن، سي آزمائش ۽ ڦندي ۾ ۽ گهڻن بي وقوفيءَ ۽ نقصان وارين خواهشن ۾ ڦاسيو ٿا وڃن. اهي خواهشون ماڻهن کي تباهيءَ ۽ برباديءَ ۾ غرق ڪريو ڇڏين. ⑩ ڇاڪاڻ جو پيسي سان پيار رکڻ، هر قسم جي برائيءَ جي پاڙ آهي. ڪي ماڻهو پيسي جا طلبگار ٿي ايمان کان گمراهه ٿي ويا ۽ طرح طرح جي ڏڪن ۾ پاڻ کي وڪوڙي ڇڏيائون.

تيمٽيس کي نصيحتون

① پر اي خدا جا بندا! تون انهن ڳالهين کان پري پڇ ۽ سچائيءَ ۾ دينداريءَ ۾ ايمان ۾ محبت ۾ صبر ۽ حليمائيءَ جو طلبگار ٿي. ② ايمان جي لڙائي چڱيءَ طرح وڙهه. دائمي زندگيءَ کي هٿ ڪر جنهن جي لاءِ تون سڏيو ويو هئين ۽ جڏهن تو گهڻن شاهدن جي روبرو ايمان جو چڱو اقرار ڪيو هو. ③ آءُ انهيءَ خدا کي جيڪو هر شيءِ کي زندگي ٿو بخشي ۽ انهيءَ عيسيٰ مسيح کي جنهن پنطيس پلاطس جي اڳيان سچائيءَ جو اقرار ڪري شاهدي ڏني هئي ۽ حاضر ناظر ڄاڻي تو کي تاڪيد ٿو ڪريان ④ ته اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي ظاهر ٿيڻ تائين انهيءَ حڪم تي بي داغ ۽ بي قصور رهي عمل ڪر. ⑤ خدا پنهنجي مقرر وقت تي مسيح کي ظاهر ڪندو اهو خدا جيڪو سڳورو ۽ واحد حاڪم آهي. اهو ئي بادشاهن جو بادشاهه ۽ خداوندن جو خداوند آهي. ⑥ رڳو اهو ئي بقا وارو آهي ۽ هو انهيءَ روشنيءَ ۾ ٿورهي ۽ جنهن تائين ڪوبه پهچي نه ٿو سگهي. خدا کي نه ڪنهن ماڻهو ڏٺو آهي ۽ نه ڪو ڏسي ٿو سگهي. انهيءَ جي عزت ۽ قدرت هميشه تائين قائم رهي. آمين.

⑦ جيڪي هن موجوده دنيا ۾ دولتمند آهن ۽ تن کي حڪم ڏي ته مغرور نه ٿين ۽ بي بقا دولت تي نه بلڪ انهيءَ خدا تي آسرو رکن جيڪو اسان کي سڀ شيون جهجهي انداز ۾ ٿو ڏئي ته جيئن اسين خوشيون ماڻيون. ⑧ انهن کي حڪم ڪر ته نيڪي ڪن ۽ چڱن ڪمن ۾ دولتمند ٿين ۽ سخي ٿين ۽ ٻين جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار رهن. ⑨ انهيءَ طرح اهي ايندڙ وقت لاءِ پنهنجي واسطي اهڙي دولت ميڙيندا جيڪا پختي بنياد واري هوندي ۽ انهيءَ لاءِ ته اهي اهڙي زندگي هٿ ڪري سگهن جيڪا حقيقي آهي.

⑩ اي تيمٽيس! جيڪي ڪجهه سنڀال لاءِ تو کي سونپيو ويو ۽ تنهن جي حفاظت ڪر. اجائي بڪ بڪ ۽ انهيءَ علم جي اختلافن کان پاسو ڪر جنهن کي علم چوڻ ئي غلط آهي. ⑪ ڪي ماڻهو انهيءَ علم کي قبول ڪري ايمان کان گمراهه ٿي ويا آهن. اوهان سڀني تي فضل هجي.

٢. تيمٿيس

تيمٿيس ڏانهن پولس رسول جو ٻيو خط

تعارف

پولس رسول جو تيمٿيس ڏانهن هي ٻيو خط اڪثر سندس ذاتي صلاح تي مشتمل آهي. تيمٿيس سندس نوجوان ساٿي ۽ مددگار هو. خط جو مکيه مول مقصد حوصلو ۽ برداشت آهي. هن خط ۾ تيمٿيس کي صلاح ڏني ويئي آهي ۽ همٿايو ويو آهي ته هو ايمانداري سان عيسيٰ مسيح جي گواهي ڏيندو رهي، عيسيٰ مسيح جي خوشخبري ۽ پاڪ لکتن جي سچي تعليمات تي ڪاربند رهي ۽ پنهنجو ڪم هڪ استاد ۽ مبشر جي حيثيت ۾ ڪندو رهي، پوءِ چاهي هن کي تڪليفون ۽ مخالفتون برداشت ڪرڻيون پون.

تيمٿيس کي خاص طرح تنبيهه ڪئي ويئي آهي ته هو اجائي بڪ بڪ کان پاسو ڪري، انهيءَ ۾ ڪابه چڱائي ڪانه آهي. پر جيڪو انهيءَ ۾ حصو وٺندو سو تباھه ٿي ويندو.

هن پوري خط ۾ تيمٿيس کي ياد ڏياريو ويو آهي ته خط لکندڙ يعني پولس جو ڪردار ۽ سندس زندگيءَ جو مقصد ڇا آهي ۽ اهو آهي سندس ايمان ۽ صبر ۽ حوصلو ۽ ڏک برداشت ڪرڻ.

سٽاءُ

٢-١:١	پيش لفظ
١٨-٣:١	خدا جي شڪرگذاري ۽ تيمٿيس جي همت افزائي
١٣-١:٢	تيمٿيس کي تنبيهه
٥:٤-١٤:٢	صلاحون ڏيڻ ۽ خبردار ڪرڻ
١٨-٦:٤	پولس جا پنهنجا حالات
٢٢-١٩:٤	دعا سلام

٢. تيمٿيس

تيمٿيس ڏانهن پولس رسول جو پيو خط

① هي خط پولس جي طرفان آهي، جيڪو انهيءَ زندگيءَ جي واعدي موجب جا عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيڻ سان آهي، خدا جي مرضيءَ سان عيسيٰ مسيح جو رسول آهي. ② هي منهنجي پياري فرزند تيمٿيس ڏانهن لکجي ٿو.

شل تو تي خدا پيءُ ۽ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل، رحم ۽ سلامتي هجي.

شڪرگذاري ۽ همت افزائي

③ جنهن خدا جي عبادت منهنجن ابن ڏاڏن ڪئي، آءُ به انهيءَ جي عبادت صاف دلءَ سان ڪندي ۽ پنهنجين دعائن ۾ رات ڏينهن سدائين تو کي ياد ڪندي خدا جو شڪر ادا ٿو ڪريان. ④ تنهنجن گهوڙهن کي ياد ڪري تنهنجي ڏسڻ لاءِ سڪان ٿو، انهيءَ لاءِ ته خوشيءَ سان پر جي وڃان. ⑤ مون کي تنهنجو اهو سچو ايمان ياد آهي، جيڪو پهريائين تنهنجي نانيءَ

لوئس ۽ تنهنجي ماءُ يونيڪي جو هو ۽ مون کي يقين آهي ته تنهنجو به ساڳيو ايمان آهي. ⑥ انهيءَ سبب ڪري آءُ تو کي ياد ٿو ڏياريان ته تون خدا جي انهيءَ نعمت کي شعلي وانگر پڙڪاءِ، جيڪا منهنجن هٿن رکڻ جي ڪري تو کي مليل آهي. ⑦ ڇالاءِ جو خدا اسان کي بزدليءَ وارو روح نه ڏنو آهي، بلڪ طاقت وارو محبت وارو ۽ خود ضابطي وارو روح ڏنو اٿس.

⑧ تنهنڪري اسان جي خداوند بابت شاهدي ڏيڻ کان توڙي مون کان، جيڪو سندس قيدي آهيان شرم نه ڪرم بلڪ خدا کان ملندڙ طاقت موجب خوشخبريءَ جي لاءِ مون سان گڏ ڏک سهندو. ⑨ انهيءَ خدا اسان کي چوٽڪارو ڏنو ۽ پاڪ زندگيءَ ڏانهن سڏيو، اسان جي عملن جي ڪري نه، بلڪ پنهنجي خاص ارادي ۽ فضل موجب. اهو فضل اسان تي عيسيٰ مسيح جي وسيلي ازل کان وٺي ڪيو ويو هو. ⑩ پر اهو هاڻي اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي اچڻ ڪري ظاهر ٿيو، جنهن موت کي ناس ڪري زندگيءَ ۽ بقا کي خوشخبريءَ جي وسيلي روشنيءَ ۾ آندو. ⑪ انهيءَ خوشخبريءَ جو آءُ منادي ڪندڙم رسول ۽ استاد مقرر ٿيس. ⑫ انهيءَ سبب ڪري ئي آءُ هي ڏک به ٿو سهان. تنهن هوندي به آءُ شرمسار نه ٿو ٿيان، ڇاڪاڻ ته جنهن تي مون ايمان آندو آهي، تنهن کي آءُ سڃاڻان ٿو. مون کي يقين آهي ته جيڪي ڪجهه هن منهنجي حوالي ڪيو آهي، تنهن جي هو انهيءَ ڏينهن تائين حفاظت ڪري ٿو سگهي.

⑬ جيڪي صحيح ڳالهيون تو مون کان ٻڌيون، تن جو نمونو انهيءَ ايمان ۽ پيار سان گڏ دل ۾ ساندي ڇڏڻ، جيڪو مسيح جو هئڻ ڪري تو کي آهي. ⑭ جيڪي چڱيون ڳالهيون تو کي سونپيون ويون آهن تن جي حفاظت ڪر. هاڻ انهن جي حفاظت پاڪ روح جي مدد سان ڪرم جيڪو اسان ۾ رهي ٿو.

⑮ تو کي خبر آهي ته ايشيا پرڳڻي جا سڀ ماڻهو، فوگلس ۽ هرموگنيس سميت مون کان ڦري ويا آهن.

⑯ خدا شل اُنيسفرس جي گهراڻي تي رحم ڪري، ڇالاءِ جو هن ڪيترائي ڀيرا مون کي تازو تازو ڪيو ۽ منهنجي قيدي هئڻ جي ڪري ڪو عار

نه ڪيائين. ①۷ اٽلنڊو جڏهن هو روم شهر ۾ آيو ته منهنجي ڏاڍي ڳولا ڪيائين، تان جو مون کي اچي لڌائين. ①۸ شل خداوند هن کي انهيءَ ڏينهن تي پنهنجو رحم عطا ڪري. تو کي چڱيءَ طرح خبر آهي ته هن افسس شهر ۾ منهنجي ڪيتري نه مدد ڪئي.

عيسيٰ مسيح جو سچو سپاهي

① تنهنڪري اي منهنجا فرزند! جيڪو فضل عيسيٰ مسيح جي طرفان آهي، تنهن جي وسيلي پختو ٿي. ② جيڪي ڳالهين تو گهڻن شاهدن جي روبرو مون کان ٻڌيون آهن، سي اهڙن پروسي وارن ماڻهن جي حوالي ڪر جيڪي ٻين کي به سيڪارڻ جي لائق هجن. ③ عيسيٰ مسيح جي سني سپاهيءَ جي حيثيت ۾ اسان سان گڏ سختي سهڻهه. ④ ڪوبه سپاهگيري ڪندڙ پاڻ کي دنيا جي معاملن ۾ نه ٿو ڦاسائي، انهيءَ لاءِ ته جنهن آفيسر کيس ڀرتي ڪيو آهي تنهن کي خوش ڪري. ⑤ ساڳيءَ طرح جيڪڏهن ڪو ماڻهو پهلوانيءَ جو مقابلو ٿو ڪري ته اهو به جيسين قاعدي موجب نه ٿو وڙهي تيسين فتحيابيءَ جو انعام حاصل نه ٿو ڪري. ⑥ هاريءَ جيڪو سخت محنت ٿو ڪري، تنهن کي سڀ کان پهريائين فصل جو حصو ملڻ گهرجي. ⑦ جيڪي آءُ چوان ٿو تنهن تي غور ڪر، ڇا لاءِ جو خداوند تو کي انهن سڀني ڳالهين جي سمجهه ڏيندو.

⑧ عيسيٰ مسيح کي ياد رک، جيڪو دائود جي نسل مان آهي ۽ مٿن مان جي اٿيو. اها ئي منهنجي خوشخبري آهي. ⑨ انهيءَ جي ڪري ئي آءُ ڏک ٿو سهان، ايتري قدر جو ڪنهن ڏوهاريءَ وانگر قيد ۾ پيو آهيان. پر خدا جو ڪلام قيد نه آهي. ⑩ تنهنڪري آءُ چونڊيل ماڻهن جي خاطر سڀ ڪجهه سهان ٿو، ته جيئن جيڪو چوٽڪارو عيسيٰ مسيح جي وسيلي ٿو ملي، تنهن کي اهي به ابدي عظمت سميت حاصل ڪن.

⑪ اها ڳالهه سچي آهي ته

”جيڪڏهن اسين هن سان گڏ مٿاسين،

ته پوءِ هن سان گڏ جيئنداسين به.

⑫ جيڪڏهن اسين ڏک سهندا رهون ۾
 ته هن سان گڏ بادشاهي به ڪنداسين .
 جيڪڏهن اسين هن کي پنهنجو نه سمجهنداسين ۾
 ته هو به اسان کي پنهنجو نه سمجهندو .
 ⑬ جيڪڏهن اسين بي وفا ٿا ٿيون ۾
 تڏهن به هو وفادار رهندو ۾
 ڇالاءِ جو هو پنهنجو انڪار ڪري نه ٿو سگهي .”

خدا کي وڻيل پورهيت

⑭ اهي ڳالهيون ماڻهن کي ياد ڏيار . خدا کي حاضر ناظر ڄاڻي انهن کي
 تاڪيد ڪر ته اهي لفظن بابت تڪرار نه ڪن . ڇالاءِ جو انهيءَ مان ڪجهه
 به حاصل ٿيڻو ناهي ۾ سواءِ انهيءَ جي جو ٻڌڻ وارا برباد ٿيو وڃن . ⑮ ڪوشش
 ڪر ته تون خدا وٽ وڻيل ۽ اهڙو پورهيت ثابت ٿين جنهن کي شرمندو ٿيڻو نه
 پوي ۽ جيڪو حق جو ڪلام صحيح نموني ۾ استعمال ٿو ڪري . ⑯ اجائي
 بڪ بڪ کان پاسو ڪرم ڇالاءِ جو جيڪي ماڻهو انهيءَ ۾ ڪاهي ٿا پون ۾
 سي بدڪاريءَ ۾ اڃا به وڌندا ويندا . ⑰ انهن جي تعليم ناسور وانگر پڪڙبي
 رهندي . همنيس ۽ فليٽس انهن ماڻهن مان آهن . ⑱ اهي سچ کان گمراهه ٿي
 ويا آهن ۽ چون ٿا ته قيامت اڳيئي ٿي چڪي آهي . اهڙيءَ طرح اهي ڪن
 ماڻهن جو ايمان بگاڙين ٿا . ⑲ تنهن هوندي به خدا جو وڌل مضبوط بنياد
 قائم رهي ٿو . انهيءَ تي هنن لفظن جي مٿس لکڻ آهي ته
 ”خداوند پنهنجن کي سڃاڻي ٿو .“

”جيڪو خداوند جي نالي جو اقرار ڪري ٿو ۾

تنهن کي بچڙائيءَ کان پاسو ڪرڻ گهرجي .“

⑳ ڪنهن وڏي گهر ۾ نه رڳو سون ۽ چانديءَ جا ٿانو هوندا آهن ۾ بلڪ
 ڪاٺ ۽ ٺڪر جا به . انهن مان ڪي اعليٰ ڪمن لاءِ آهن ۽ ڪي ذليل
 ڪمن لاءِ . ㉑ تنهنڪري جيڪڏهن ڪو ماڻهو پاڻ کي ذليل ڪمن کان

صاف سٿرو ٿو رڪي ته اهو عزت وارو ۽ خاص ٿان ٿيندو جيڪو پنهنجي مالڪ لاءِ مفيد ۽ هر چڱي ڪم لاءِ تيار هوندو.

٢٢) جوانيءَ جي برين خواهشن کان پري پڇ. انهيءَ کان سواءِ جيڪي پاڪ دل سان خداوند کي ٿا پڪارين، تن سان گڏجي سچائي، ايمان، محبت ۽ صلح جو طلبگار ٿي. ٢٣) بي وقوفيءَ ۽ نادانيءَ جي مباحثن کان پاسو ڪرڻ چالاءِ جو تون ڄاڻين ٿو ته اهي جهيڙا جهڳڙا پيدا ڪن ٿا. ٢٤) خداوند جي پانهي کي جهيڙو ڪرڻ نه ٿو جڳائي. ان جي بدران کيس گهرجي ته سڀني سان نرميءَ سان پيش اچي، تعليم ڏيڻ جي لائق هجي ۽ بردبار هجي. ٢٥) جيڪي سندس مخالف آهن تن کي هو نرميءَ سان سمجهائي، شايد خدا انهن کي توبه جي توفيق بخشي ته هو سچ کي سچائين. ٢٦) انهيءَ لاءِ ته اهي پنهنجي هوش ۾ اچي شيطان جي قنڊي مان ڇڻن، جنهن کين پنهنجي مرضي پوري ڪرڻ لاءِ قنڊي بڻايو آهي.

آخري زمانو

٣ ١) پر هي ڄاڻي ڇڏ ته آخري زماني ۾ ڏاڍا ڏکيا ڏينهن ايندا. ٢) چالاءِ جو ماڻهو خود غرض، پيسي جا يار، پٽاڪي، مغرور، بد زبان، ماءُ پيءُ جا نافرمان، بي شڪرا ۽ ناپاڪ ٿي پوندا. ٣) اهي محبت کان خالي، بي رحم، بدنامي ڪندڙ، پاڻ تي ضابطو نه رکندڙ، وحشي ۽ نيڪيءَ جا دشمن هوندا. ٤) اهي دغا باز، اُپهرام، وڏائي خور ۽ خدا جي بدران عيش عشرت کي پسند ڪرڻ وارا هوندا. ٥) اهي دينداريءَ جو ظاهري نمونو ته رکندا، پر انهيءَ جو اثر قبول نه ڪندا. اهڙن ماڻهن کان پاسو ڪجان.

٦) اهڙي ئي قسم جي ماڻهن مان ڪي گهرن ۾ لڪ چوريءَ گهڙي سادين عورتن کي پنهنجي چنبي ۾ آڻين ٿا. اهي عورتون گناهن جي هيٺان دٻجي طرح طرح جي برين خواهشن ۾ ڦاسيو وڃن. ٧) اهي هميشه سڪنديون ته رهن ٿيون، پر ڪڏهن به سچ جي سچاڻپ تائين پهچي نه ٿيون سگهن. ٨) جهڙيءَ طرح ينيس ۽ يمبريس موسيٰ جي مخالفت ڪئي هئي، تهڙيءَ طرح هي ماڻهو به سچ جي مخالفت ڪن ٿا. هي اهڙا ماڻهو آهن جن جو عقل

بگڙيل آهي ۽ جيڪي ڪوڙي ايمان رکڻ جي ڪري رد ٿيل آهن. ⑨ اهي اڳتي وڌي ڪين سگهندا ڇاڪاڻ جو سندن بي عقلي سڀني ماڻهن تي ظاهر ٿيندي، جهڙيءَ طرح انهن ٻنهي جي به ٿي هئي.

تيمٿيس کي آخري نصيحت

⑩ پر تو منهنجي تعليم هلت چلت ۽ ارادي ۽ ايمان ۽ تحمل ۽ محبت ۽ صبر جي پيروي ڪئي آهي. ⑪ تون ڄاڻين ٿو ته ڪيئن مون کي ستايو ويو ۽ ڪهڙيءَ طرح مون ڏک ڏٺا، يعني اهي آزار جيڪي مون انتهاڪار ۽ اڪونيم ۽ لسترا ۾ برداشت ڪيا. پر خدا مون کي انهن سڀني مان ڇڏايو. ⑫ سچ پچ ته جيڪي به عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿي دينداريءَ سان زندگي گذارڻ چاهين ٿا، سي ستايا ويندا. ⑬ پر بدڪار ۽ ٺڳ ماڻهو ٻين کي ٺڳيندي ۽ پاڻ به ٺڳيندي وڌيڪ خراب ٿيندا ويندا.

⑭ پر تون انهن ڳالهين تي قائم رهه، جيڪي سڪيون اٿين ۽ جن جو تو کي پورو يقين آهي، ڇاڪاڻ جو تون انهن کي ڄاڻين ٿو جن کان تو اهي سڪيون آهن. ⑮ تون ننڍپڻ کان انهن پاڪ لکتن کان واقف آهين، جيڪي تو کي عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻڻ سان چوڻڪاري حاصل ڪرڻ لاءِ دانائي بخشي ٿيون سگهن. ⑯ هر ڪا پاڪ لکت الهامي آهي ۽ اها تعليم ڏيڻ ۽ تنبيهه ڪرڻ ۽ سڌارڻ ۽ سچائيءَ جي تربيت ڏيڻ لاءِ فائدي واري آهي. ⑰ انهيءَ لاءِ ته خدا جو بندو ڪامل ٿئي ۽ هر چڱي ڪم ڪرڻ لاءِ پوريءَ طرح تيار رهي.

① خدا ۽ انهيءَ عيسيٰ مسيح کي، جيڪو جيئن ۽ مٿن جي عدالت ڪندو، حاضر ناظر ڄاڻي ۽ سندس ظاهر ٿيڻ ۽ بادشاهت ڪرڻ جي ڪري آءُ تو کي تاڪيد ٿو ڪريان ته ② ڪلام جي تبليغ ڪر ۽ وقت بي وقت انهيءَ جي لاءِ تيار رهه. پوري صبر ۽ سکيا سان ماڻهن کي سمجهاءُ ۽ ملامت ڪر ۽ ڪين نصيحت ڪر. ③ ڇاڪاڻ جو اهڙو وقت ايندو، جڏهن ماڻهو صحيح تعليم برداشت نه ڪندا. پر هو پنهنجين خواهشن جي پورائي لاءِ پنهنجي چوڌاري گهڻا ئي اهڙا استاد آڻي گڏ ڪندا، جيڪي ڪين اهو ئي ڪجهه ٻڌائيندا جيڪو سندن خارش وارا ڪن ٻڌڻ چاهين ٿا. ④ اهي

پنهنجا ڪن سچ ٻڌڻ کان بند ڪري ڇڏيندا ۽ ڪوڙين آکاڻين ڏانهن ڌيان ڏيندا. ⑤ پر تون هر حالت ۾ هوشيار رههه سختي سههه بشارت ڏيڻ جو ڪم ڪر ۽ پنهنجي خدمت پوري ڪر.

⑥ هاڻي آءُ قربان ٿيڻ تي آميان ۽ منهنجي لاڏاڻي جو وقت اچي پهتو آهي. ⑦ آءُ چڱي ويڙهه وڙهي چڪو آهيان. آءُ پوري ڊوڙ ڊوڙي چڪو آهيان. آءُ پنهنجي ايمان تي قائم رهيو آهيان. ⑧ هاڻي سچائيءَ جو تاج مون لاءِ رکيل آهي. اهو تاج خداوند جيڪو عادل جج آهي سو عدالت واري ڏينهن تي مون کي پارائيندو نه رڳو مون کي بلڪ انهن سڀني کي به جيڪي سندس ظاهر ٿيڻ لاءِ واجهائي رهيا آهن.

ذاتي هدايتون

⑨ مون وٽ جلد اچڻ جي ڪوشش ڪر. ⑩ چالاڪو ڊيماس هن دنيا تي موته ٿي ڪري مون کي ڇڏي ڏنو ۽ ٿسلونیکا ڏانهن هليو ويو. ڪريسڪينس گلٽيا ڏانهن ۽ طيطس دلمتيا ڏانهن هليو ويو. ⑪ رڳو لوقا مون وٽ آهي. تون مرقس کي پاڻ سان وٺيو اچج، چالاڪو هو خدمت واري ڪم ۾ منهنجو سٺو مددگار آهي. ⑫ ٽيڪس کي مون افسس شهر ڏانهن موڪليو آهي. ⑬ جيڪو جو مون تروآس ۾ ڪريس وٽ ڇڏيو هو، جڏهن اچين ته اهو کنيو اچجان، ان سان گڏ منهنجا ڪتاب به خاص ڪري چمڙي جا ورق.

⑭ سڪندر ناناري مون سان ڏاڍي بچڙائي ڪئي. خداوند هن کي پنهنجو ڪيتو لوڙائيندو. ⑮ تون به انهيءَ کان خبردار رهجان، چالاڪو هن اسان جي پيغام جي گهڻي مخالفت ڪئي آهي.

⑯ ڪورنٿ ۾ منهنجي بچاءَ واري پهرين حاضريءَ ۾ ڪنهن به منهنجو طرف نه ورتو، بلڪ سڀني مون کي ڇڏي ڏنو. شل کين انهيءَ جو حساب

١٠:٤ ڪل ١٤:٤، فلي ٢٤، ٢. ڪر ٢٣:٨، گل ٣:٢، طيط ٤:١

١١:٤ ڪل ١٤:٤، فلي ٢٤، رس ١٢:١٢، ٢٥، ١٣:١٣، ١٥، ٣٩-٣٠:١٥، ڪل ١٠:٤

١٢:٤ رس ٤:٢٠، اف ٦:٢١-٢٢، ڪل ٤:٤-٨، ١٣:٤ رس ٦:٢٠

١٤:٤ ١. ٢٠:١، زم ١٢:٦٢، رو ٦:٢

ڏيڻو نه پوي. ①۷ پر خداوند منهنجو طرف ورتو ۽ مون کي طاقت بخشيائين، انهيءَ لاءِ ته منهنجي وسيلي خوشخبري جي منادي پوري ٿي ۽ سڀ غير قومون ان کي ٻڌن. سو آءُ شينهن جي وات مان ڇڏايو ويس. ①۸ خداوند مون کي هر بري ڪم کان بچائيندو ۽ پنهنجي آسماني بادشاهت ۾ صحيح سلامت پهچائيندو. شل سندس واکاڻ هميشه هميشه تائين ٿيندي رهي - آمين.

آخر ۾ دعا سلام

- ①۹ پرسڪلام اڪولا ۽ اُنيسفرس جي گهر وارن کي سلام ڏج.
 ②۰ اراستس، ڪرنٽس شهر ۾ رهي پيو ۽ تروفيمس کي بيمار هئڻ ڪري مون مليٽس شهر ۾ ڇڏيو. ②۱ سياري کان اڳ مون وٽ اچڻ جي ڪوشش ڪر.
 يوبولس، پودينس، لينس، پيٽ ڪلوديا ۽ ٻيا سڀ ايمان وارا به تو کي سلام ٿا چون.
 ②۲ شل خداوند تو سان هجي. اوهان سڀني تي فضل ٿيندو رهي.

طيپس

طيپس ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

طيپس غير يهودي هوم جنهن عيسيٰ مسيح تي ايمان آندو ۽ پولس رسول جي تبليغي ڪم ۾ سندس ساٿي ۽ مددگار بڻيو. هي خط پولس رسول پنهنجي انهيءَ نوجوان مددگار طيپس ڏانهن لکي ٿو، جنهن کي هو ڪريتي پيٽ ۾ انهيءَ لاءِ ڇڏي آيو هو ته هو اتي رهي ڪليسيا جي نظرداريءَ جو ڪم ڪري.

هن خط ۾ ئي اهم نقطا بيان ڪيا ويا آهن. پهريون ته طيپس کي ياد ڏياريو ويو آهي ته ڪليسيا جي نگهبانن جو ڪردار ڪيئن هئڻ گهرجي، خاص ڪري ڪريتي ۾، جتي اڪثر بدڪردار هئا. ٻيو ته طيپس کي صلاح ڏني ويئي آهي ته ڪليسيا جي مختلف ماڻهن کي ڪيئن تعليم ڏجي، جهڙوڪ: نوجوانن ۽ غلامن کي، پوڙهن مردن ۽ انهن پوڙهين عورتن کي، جيڪي وري نوجوان عورتن کي سڀڪارين.

آخر ۾ خط لکندڙ يعني پولس رسول طيپس کي صلاح ڏئي ٿو ته مسيح تي ايمان آڻيندڙن جو ڪردار ڪيئن هئڻ گهرجي. هن حصي ۾ خاص طور نرم طبيعت ۽ حلیمائيءَ تي زور ڏنو ويو آهي ۽ نفرت ۽ بي وقوفيءَ جي بحث مباحثي کان پاسو ڪرڻ ۽ ڪليسيا ۾ تفرقا وجهڻ کان پري رهڻ جو تاڪيد ڪيو ويو آهي.

ستاءُ

٤-١:١	پيش لفظ
١٦-٥:١	ڪليسيا جا خدمتگار
١٥-١:٢	مختلف ماڻهن جون ڪليسيا ۾ ذميواريون
١١-١:٣	تاكيد ۽ سمجهاڻيون
١٥-١٢:٣	دعا سلام

طيطس

طيطس ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط پولس جي طرفان آهي، جيڪو خدا جو ٻانهو ۽ عيسيٰ مسيح جو رسول آهي. آءُ انهيءَ ڪري مقرر ڪيو ويو آهيان ته خدا جي چونڊيلن جي ايمان ڏانهن رهنمائي ڪريان ۽ کين انهيءَ سچائيءَ جي سچاڻپ ڪريان، جيڪا دينداريءَ جو رستو ٿي ڏيکاري. ② انهيءَ ايمان ۽ سچاڻپ جو بنياد دائمي زندگيءَ جي اميد تي رکيل آهي. خدام جيڪو ڪوڙ ڳالهائي نه ٿو سگهي، تنهن ازل کان وٺي اهڙي زندگيءَ جو واعدو ڪيو. ③ سو هن مناسب وقت تي پنهنجي ڪلام کي انهيءَ تبليغ جي وسيلي ظاهر ڪيو، جيڪا اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ خدا جي حڪم سان منهنجي حوالي ڪئي ويئي.

④ هي خط طيطس ڏانهن لکجي ٿو، جيڪو ايمان ۾ شريڪ هئڻ ڪري منهنجو سچو فرزند آهي.

شل تو تي خدا پيءُ ۽ اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي طرفان فضل ۾ سلامتي هجي.

ڪريتي ٻيٽ ۾ طيطس جو ڪم

⑤ مون تو کي ڪريتي ۾ انهيءَ لاءِ ڇڏيو هو ته تون باقي رهيل ڳالهين کي درست ڪري ڇڏين ۽ جيئن مون تو کي هدايت ڪئي هئي، تيئن هر هڪ شهر ۾ بزرگ مقرر ڪرين. ⑥ هر بزرگ بي عيب هجي ۽ هڪڙيءَ زال جو مڙس هجي. سندس ٻار ايمان وارا هجن ۽ بدچاليءَ ۽ نافرمانيءَ جي تهمت کان پاڪ هجن. ⑦ ڇالاءِ جو نگهبان، جيڪو خدا جو خدمتگار آهي، سو بي عيب هئڻ گهرجي. هو نه هنيو هجي، نه ڇيڙاڪ، نه شرابي هجي، نه مارڪٽ ڪندڙ ۽ نه وري ناجائز نفعي جو لالچي هجي. ⑧ اٽلندو هو مهمان نواز، نيڪيءَ سان پيار رکندڙ، سمجهو، انصاف پسند، پاڪ ۽ پاڻ تي ضابطو رکندڙ هجي. ⑨ هن کي گهرجي ته انهيءَ پروسي جهڙي ڪلام تي قائم رهي، جيڪو کيس سيڪاريو ويو آهي. اهڙيءَ طرح هو صحيح تعليم سان ٻين کي نصيحت ڪري سگهي ٿو ۽ مخالفن کي قائل به ڪري سگهي ٿو.

⑩ ڇالاءِ جو گهڻا ئي ماڻهو نافرمان، اجائي بڪ ڪندڙ ۽ دغا باز آهن، خاص ڪري انهن مان جيڪي طهر ڪرائڻ لاءِ زور ٿا پرين. ⑪ انهن جو وات بند ڪرڻ گهرجي، ڇالاءِ جو اهڙا ماڻهو ناجائز نفعي جي خاطر نامناسب ڳالهيون سيڪاري گهرن جا گهر ڦٽائي ٿا ڇڏين. ⑫ ڪريتن جي ئي نين مان هڪڙي چيو آهي ته ”ڪريتي جا ماڻهو هميشه ڪوڙا، بچڙا جانور ۽ سست پيٽوڙي آهن.“ ⑬ اها شاهدي سچي آهي، تنهنڪري انهن کي سختيءَ سان ملامت ڪر. ته جيئن سندن ايمان درست ٿئي، ⑭ ۽ اهي يهودين جي جڙتو آکاڻين يا انهن ماڻهن جي حڪمن تي ڌيان نه ڏين جيڪي سچ کان منهن ٿا موڙين. ⑮ پاڪ ماڻهن لاءِ سڀ شيون پاڪ آهن، پر جيڪي پليت ۽ ايمان نه آڻيندڙ آهن، تن جي لاءِ ڪابه شيءِ پاڪ ناهي. حقيقت ۾ انهن جو عقل توڙي ضمير ٻئي پليت آهن. ⑯ اهي خدا کي سڃاڻڻ جي دعويٰ ته ڪن ٿا، پر پنهنجن ڪمن سان انهيءَ جو انڪار ٿا ڪن. ڇالاءِ جو اهي نفرت جوڳا، نافرمان ۽ ڪنهن نيڪ ڪم ڪرڻ جي لائق نه آهن.

صحيح تعليم ڏيڻ

٢ ① پر تون اهي ڳالهيون بيان ڪندو رهه، جيڪي صحيح تعليم جي موافق آهن. ② پوڙهن مردن کي سمجهاڻ ته اهي پرهيزگار، مانائتا ۽ پاڻ تي ضابطو رکندڙ ٿين ۽ ايمان، محبت ۽ صبر تي قائم رهن.

③ ساڳيءَ طرح پوڙهين عورتن کي سمجهاڻ ته اهي هلت چلت ۾ پاڪيزه هجن. اهي گلا ڪندڙ يا مٺي جون عادي نه هجن، بلڪ چڱيون ڳالهيون سيکارڻ واريون هجن. ④ انهيءَ ڪري جو اهي جوان عورتن کي تربيت ڏين ته پنهنجن مڙسن ۽ ٻارن سان پيار ڪن. ⑤ سمجهو ۽ پاڪدامن هجن، گهر ۾ ڪم ڪار ڪندڙ، مهربان ۽ پنهنجن مڙسن جون تابعدار هجن ته جيئن خدا جو ڪلام بدنام نه ٿئي.

⑥ ساڳيءَ ئي طرح جوان مردن کي نصيحت ڪر ته اهي پاڻ تي ضابطو رکندڙ ٿين. ⑦ سڀني ڳالهين ۾ تون پاڻ کي چڱن ڪمن جو نمونو ڪري ڏيکار. تنهنجي تعليم ڏيڻ مان ايمانداري ۽ سنجيدگي ظاهر ٿئي. ⑧ اهڙي صحيح تعليم ڏي جيڪا ملامت جوڳي نه هجي، انهيءَ لاءِ ته مخالف ماڻهو اسان تي عيب لائڻ جو ڪوبه سبب نه ڏسي سگهندو ٿئي.

⑨ غلامن کي نصيحت ڪر ته هر ڳالهه ۾ پنهنجن مالڪن جي تابع رهن، کين خوش رکڻ جي ڪوشش ڪن ۽ ساڻن گستاخي نه ڪن. ⑩ نه ئي اهي چوري چڪاري ڪن، بلڪ هر طرح سان چڱا ۽ ديانتدار ٿي پيش اچن، انهيءَ لاءِ ته اهي اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ خدا جي تعليم کي هر طرح سان سينگاريندا رهن.

⑪ ڇا لاءِ جو خدا جو اهو فضل ظاهر ٿيو آهي، جيڪو سڀني ماڻهن جي چوٽڪاري جو باعث آهي. ⑫ اهو اسان کي سيڪاري ٿو ته بدڪاري ۽ دنياوي خواهشن کان انڪار ڪري هن موجوده دنيا ۾ پرهيزگاريءَ سچائيءَ ۽ دينداريءَ سان زندگي گذاريون. ⑬ ان سان گڏ اسين انهيءَ برڪت پري اميد ۾ يعني پنهنجي عظيم خدا ۽ چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي جلوي جي ظاهر ٿيڻ جو انتظار ڪريون. ⑭ هن اسان جي خاطر پنهنجي جان

ڏيئي ڇڏي، انهيءَ لاءِ ته ان جي عيوض اسان کي هر طرح جي بچڙائيءَ کان ڇڏائي ۽ پاڪ ڪري پنهنجي لاءِ هڪ اهڙي خاص امت بڻائي، جيڪا نڪ ڪمن ڪرڻ ۾ سرگرم هجي.

⑮ سواهي ڳالهين آهن، جيڪي تو کي سيڪارڻيون آهن. پوري اختياريءَ سان ماڻهن کي نصيحت ڪر ۽ ملامت ڪر. ڪنهن به ماڻهوءَ کي پنهنجي حقارت ڪرڻ نه ڏي.

ايمان وارن جي هلت چلت

① ماڻهن کي ياد ڏيار ته حاڪمن ۽ اختياريءَ وارن جا تابعدار رهن، سندن حڪم مڃين ۽ هر چڱي ڪم ڪرڻ لاءِ تيار رهن. ② انهن کي سمجهاءِ ته ڪنهن جي به ڳالهه غيبت نه ڪن، نه ئي جهيڙو ڪندڙ ٿين، بلڪ نرم طبيعت جا ٿين ۽ سڀني ماڻهن سان پوري حلیمائيءَ سان پيش اچن.

③ چالاڪيءَ جو اسين به ڪنهن وقت نادان، نافرمان، گمراهه ۽ طرح طرح جي نفساني خواهشن ۽ عياشين جا غلام هئاسين. اسين بغض ۽ حسد جي حالت ۾ گذاريندا هئاسين، نفرت جي لائق هئاسين ۽ هڪٻئي سان به نفرت ڪندا هئاسين. ④ پر جڏهن اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ خدا جي مهرباني ۽ انسان لاءِ سندس محبت ظاهر ٿي، ⑤ تڏهن هن اسان کي چوٽڪارو ڏنو. اهو اسان جي سچائيءَ جي ڪمن ڪرڻ ڪري نه بلڪ سندس رحم جي ڪري ٿيو. هن اسان کي روحاني طور نئين سر پيدا ڪرڻ جي غسل ۽ پاڪ روح سان نئين زندگي ڏيڻ جي وسيلي چوٽڪارو ڏنو. ⑥ اهو روح اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي وسيلي خدا جهجهي انداز ۾ اسان تي اوتيو. ⑦ انهيءَ لاءِ ته اسين سندس فضل جي ڪري سچا بڻجون ۽ دائمي زندگيءَ جا وارث ٿيون، جنهن جي اسين اميد رکون ٿا. ⑧ اها ڳالهه سچي آهي.

سو منهنجي مرضي آهي ته تون انهن ڳالهين تي زور ڏي، انهيءَ لاءِ ته جن خدا تي ايمان آندو آهي، سي چڱن ڪمن ۾ مشغول رهڻ جي ڳڻي رکن. اهي ڳالهيون چڱيون ۽ ماڻهن لاءِ فائديمند آهن. ⑨ پر بي وقوفيءَ جي بحث مباحثن، نسب نامن، جهيڙن جهڳڙن ۽ شريعت بابت تڪرارن

کان پاسو ڪرم ڇالاءِ جو اهي بي فائدا ۽ اجايا آهن. ⑩ تفرقا پيدا ڪندڙ ماڻهو کي پهريون ۽ پوءِ ٻيو دفعو به نصيحت ڪرم تنهن کان پوءِ ساڻس ڪوبه تعلق نه رک. ⑪ تون ڄاڻي ڇڏ ته اهڙو ماڻهو بگڙيل ۽ گنهگار آهي ۽ پاڻ کي ڏوهي ٿو ٺهرائي.

ذاتي هدايتون

⑫ جڏهن آءُ ارتماس يا تُخِڪُس کي توت موكليانم تڏهن تون مون وٽ نڪوپلس شهر ۾ اچڻ جي ڪوشش ڪج. ڇالاءِ جو مون سيارو اتي گذارڻ جو فيصلو ڪيو آهي. ⑬ زيناس وڪيل ۽ ايلوس کي اهڙي بندوبست سان روانو ڪج جيئن هو ڪنهن شيءِ جا محتاج نه هجن. ⑭ اسان جي ماڻهن کي به گهرجي ته چڱن ڪمن ڪرڻ ۾ مشغول رهڻ سکن. انهيءَ لاءِ ته هو پنهنجين توڙي ٻين جي ضرورتن جو پورائو ڪري سگهن ۽ بي فائده زندگي نه گذارين.

⑮ جيڪي مون سان گڏ آهن، سي سڀ توکي سلام ٿا ڏين. ايمان وارا جيڪي اسان سان محبت ٿا رکن، تن کي سلام ڏج. شل اوهان سڀني تي فضل هجي.

فليمون

فليمون ڏانهن پولس رسول جو خط

تعارف

مسيح تي ايمان آڻيندڙن مان فليمون وڏي حيثيت وارو هڪ شخص هو. گهڻو ڪري ته هو ڪلسي شهر جي ڪليسيا جو ميمبر هو ۽ اُنيسمس نالي وٽس هڪ غلام هو. اهو غلام پنهنجي مالڪ وٽان ڀڄي ويو هو. انهيءَ جو ڪنهن طرح پولس سان رابطو ٿيو، جيڪو انهيءَ وقت قيد ۾ هو. پولس رسول جي معرفت هن مسيح تي ايمان آندو.

فليمون ڏانهن پولس رسول جي هن خط لکڻ جو مقصد اهو عرض ڪرڻ آهي ته هو پنهنجي غلام اُنيسمس تي وري مهربان ٿي، جنهن کي پولس هن خط سان گڏ ڏانهس واپس موڪلي رهيو هو. پولس رسول خط ۾ کيس هدايت ڪئي ته هو اُنيسمس جو آڌر ڀاءُ هڪ بخشيل غلام وانگر نه بلڪ مسيح تي ايمان آڻيندڙ هڪ ڀاءُ جي حيثيت ۾ ڪري.

سڀڻا

٣-١	پيش لفظ
٤-٤	فليمون لاءِ دعا
٨-٢٢	اُنيسمس لاءِ عرض
٢٣-٢٥	دعا سلام

فليمون

فليمون ڏانهن پولس رسول جو خط

① هي خط عيسيٰ مسيح جي ڪري قيد ٿيل پولس ۽ اسان جي پاءُ تيمٿيس جي طرفان آهي.

هي خط توم فليمون اسان جي پياري دوست ۽ گڏجي ڪم ڪندڙ ڏانهن، ② ۽ اسان جي پيٽ افيا ۽ اسان وانگر مسيح جي سپاهي ارخپس ڏانهن موڪلجي ٿو. انهيءَ کان سواءِ هي تنهنجي گهر ۾ گڏ ٿيندڙ ڪليسيا ڏانهن پڻ آهي. ③ شل اسان جي پيءُ خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل ۽ سلامتي اوهان تي ٿيندي رهي.

فليمون جي محبت ۽ ايمان

④ جڏهن به آءُ دعا ٿو گهران، تڏهن تو کي ياد ٿو رکان ۽ هميشه خدا جو شڪر ٿو ڪريان. ⑤ ڇاڪاڻ ته آءُ تنهنجي باري ۾ ٻڌندو آهيان ته تون خداوند عيسيٰ سان محبت ڪرين ٿو ۽ مٿس ايمان رکين ٿو ۽ سڀني ايمان وارن سان به محبت ڪرين ٿو. ⑥ منهنجي دعا آهي ته تون سرگرميءَ سان پنهنجو عقيدو وندين، چوته ائين ڪرڻ سان اسان ۾ موجود مسيح وارين برڪتن جي تو ۾ پوري پوري ڄاڻ پيدا ٿيندي. ⑦ تنهنجيءَ محبت مون کي وڏي خوشي ۽ تسلي ڏني آهي، ڇاڪاڻ ته ادا تو ائين ايمان وارن جي دلين کي تازگي بخشي آهي.

اُنيسمس جي باري ۾ پولس جو عرض

⑧ آءُ مسيح جي ڪري ايترو دلير ٿي سگهيس ٿي جو تو کي ان ڪم

ڪرڻ جو حڪم ڪريان جيڪو تو کي ڪرڻو آهي. ⑨ پر تنهن هوندي به آءُ پيرسن پولس ۽ هاڻي عيسيٰ مسيح جي ڪري قيد ٿيل، تو کي پيار مان عرض ٿو ڪريان. ⑩ منهنجو عرض ⑪ اُنيسمس جي باري ۾ آهي، جنهن کي مون قيد ۾ هوندي پنهنجو پٽ بڻايو آهي. ⑪ هو اڳي ته تنهنجي ڪنهن به ڪم جو ڪونه هو، پر هاڻي تنهنجي توڙي منهنجي، ٻنهي جي ڪم جو آهي.

⑫ آءُ اُنيسمس کي تو ڏانهن موٽائي ٿو موڪليان، جنهن سان منهنجي ڏاڍي دل آهي. ⑬ آءُ هن کي پاڻ وٽ جيڪر خوشيءَ سان رکان ها، جيستائين آءُ هتي خوشخبريءَ جي ڪري قيد ۾ آهيان، ته جيئن هي تنهنجي پاران منهنجي خدمت ڪري سگهي ها. ⑭ پر تنهنجي مرضيءَ جي ابتڙ مون ڪجهه به ڪرڻ کين گهريو، انهيءَ لاءِ ته جيئن منهنجي مدد مجبوريءَ سان نه، پر تنهنجي خوشيءَ سان ٿئي.

⑮ شايد اُنيسمس تو کان ٿوري وقت لاءِ انهيءَ ڪري ڌار ٿيو ته جيئن پوءِ هو تو وٽ هميشه لاءِ رهي. ⑯ هو هڪ غلام وانگر نه، پر غلام کان بهتر هڪ پياري ڀاءُ وانگر اچي رهي. هو مون کي تمام پيارو آهي. پر غلام ۽ وري مسيحي ڀاءُ هجڻ ڪري ته تو کي اڃا به وڌيڪ پيارو آهي.

⑰ سو جيڪڏهن تون مون کي پنهنجو ساٿي ٿو سمجهين ته هن جو آڌرڀاءُ ائين ڪج جيئن جيڪر منهنجو ڪرين ها. ⑱ جيڪڏهن هن تنهنجي ڪا غلطي ڪئي آهي، يا تنهنجو ڪو لهڻو لڪو اٿس ته اهو منهنجي کاتي سمجهه. ⑲ آءُ پولس پنهنجي هٿ سان لکي ٿو ڏيان ته هن جو هر جرج آءُ پاڻ پري ڏيندس. باقي ائين دهرائڻ جو ڪو ضرور ٿي ڪونهي ته تنهنجي جان ٿي منهنجي ٿڌي ٿوري آهي. ⑳ اسين خداوند جا آهيون. تنهنڪري اي ادا! منهنجي خواهش آهي ته تو کان مون کي خوشي ملي. مسيحي ڀاءُ هجڻ ڪري منهنجي دل کي حوصلو ڏي.

① اُنيسمس: يوناني ٻوليءَ ۾ هي هڪ نالو آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”ڪم وارو“ يا ”ڪارائتو“.

٢١) آءِ تو ڏانهن يقين سان ٿو لکان ته تون منهنجو عرض پورو ڪندين،
 پر منهنجي چوڻ کان به وڌيڪ ڪري ڏيکاريندين. ٢٢) ٻي ڳالهه ته
 منهنجي ٽڪڻ لاءِ هڪ ڪمرو تيار رکج، چوٽه اميد ٿو ڪريان ته
 اوهانجين دعائن جي بدلي ۾ خداوند مون کي آزاد ڪري اوهان وٽ
 آڻيندو.

آخر ۾ دعا سلام

٢٣-٢٤) ايفراس، جيڪو مون سان گڏ عيسيٰ مسيح جي ڪري قيدي
 آهي ۽ مرقس، ارسترخس، ديماس ۽ لوقا جيڪي مون سان گڏ ڪم ڪندڙ
 آهن، سي سڀ تو کي سلام ٿا ڏين.
 ٢٥) شل خداوند عيسيٰ مسيح جو فضل اوهان سڀني تي هجي. آمين.

عبرانيين

عبرانيين ڏانهن خط

تعارف

عبرانيين نالي هي خط مسيح تي انهن ايمان آڻيندڙن ڏانهن لکيو ويو آهي جيڪي سخت مخالفت سان منهن ڏيئي رهيا هئا، ايتري قدر جو پنهنجي ايمان تان ڦڙ تي هئا. خط جو لکندڙ پهريائين ته هنن جي ايمان تي قائم رهڻ جي همت افزائي ڪري ٿو ۽ کين ڏيکاري ٿو ته عيسيٰ مسيح ئي خدا جو سچو ۽ اعليٰ ترين مظهر آهي. ائين ڪرڻ سان هو ٽن اهم حقيقتن تي زور ڏئي ٿو:

١. عيسيٰ مسيح خدا جو دائمي فرزند آهي، جنهن نهايت حوصلي سان ڏک سهي پيءُ جي فرمانبرداري سڪي. خدا جي فرزند جي حيثيت ۾ عيسيٰ مسيح سڀني ملائڪن ۽ سڀني نبين، بلڪ بني اسرائيل جي وڏي نبي حضرت موسيٰ کان به مٿانهون آهي.
  ٢. عيسيٰ مسيح کي خدا دائمي ڪاهن ڪري ظاهر ڪيو آهي، جيڪو بني اسرائيل جي ڪاهن کان مٿانهون آهي.
  ٣. عيسيٰ مسيح جي معرفت ايمان آڻڻ وارو گناهه ڊپ ۽ موت کان بچي وڃي ٿو ۽ جيئن ته عيسيٰ مسيح وڏو سردار ڪاهن آهي، تنهنڪري هو اهو حقيقي چونڪارو ڏئي ٿو، جنهن جي يهودي مذهب ۾ رسمن ۽ جانورن جي قربانين وسيلي پڪي اميد ڏيکاري ويندي هئي.
- باب ١١ ۾ بني اسرائيل جي تاريخ مان ڪن مشهور ماڻهن جي ايمان جو مثال ڏيندي خط جو لکندڙ پنهنجي پڙهندڙن کي تاڪيد ٿو ڪري ته هو پنهنجي ايمان تي قائم رهن. پوءِ باب ١٢ ۾ هو پنهنجن پڙهندڙن تي زور ڀري

ٿو ته هو عيسيٰ مسيح ڏانهن نهاريندي پنهنجي ايمان تي هميشه قائم رهن،
پوءِ سندن رستي ۾ ڪيتريون به تڪليفون ۽ ڏک اچن ته اهي برداشت ڪن.
آخر ۾ هي خط صلاحن ۽ تنبيهن سان پورو ٿئي ٿو.

ستاءُ

٣-١:١	پيش لفظ - عيسيٰ مسيح خدا جو پورو پورو مظهر
١٨:٢-٤:١	عيسيٰ مسيح ملائڪن کان مٿانهون
١٣:٤-١:٣	عيسيٰ مسيح حضرت موسيٰ ۽ يشوع کان مٿانهون
٢٨:٤-١٤:٤	وڏو سردار ڪاهن هجڻ عيسيٰ مسيح جي بلندي آهي
٢٨:٩-١:٨	عيسيٰ مسيح جي عهد جي بلندي
٣١-١:١٠	عيسيٰ مسيح جي قربانيءَ جي بلندي
٢٩:١٢-١:١١	ايمان بنياد آهي
٢٥-١:١٣	تاكيد ۽ دعا سلام

عبرانين

عبرانين ڏانهن خط

خدا جو پنهنجي فرزند جي معرفت ڳالهائڻ

① اڳئين زماني ۾ خدا اسان جي ابن ڏاڏن سان وقت به وقت ۽ مختلف
طريقن سان نبين جي معرفت ڳالهايو. ② پر هاڻي هن زماني جي آخر
۾ خدا اسان سان پنهنجي فرزند جي معرفت ڳالهايو، جنهن کي هن سڀني
شين جو وارث مقرر ڪيو ۽ سندس ئي وسيلي ڪائنات خلقيائين. ③ اهو
فرزند خدا جي جلال جو تجلو ۽ سندس ذات جو پورو پورو نقش ٿي ڪري
پنهنجي قدرت واري ڪلام سان سڀني شين کي سنڀالي ٿو. هو گنهگارن
کي پاڪ ڪرڻ کان پوءِ عرش تي قادر مطلق جي ساڄي پاسي وڃي ويٺو.

فرزند ملائڪن کان مٿانهون

④ اهڙيءَ طرح هو ملائڪن کان اوڻي قدر اعليٰ ٿيو، جيتري قدر کيس اعليٰ نالو ورثي ۾ مليو. ⑤ ڇا خدا ڪڏهن ملائڪن مان ڪنهن کي هيئن چيو ته

”تون منهنجو فرزند آهين،

اڄ کان پوءِ آءُ تنهنجو پيءُ آهيان؟“

نڪي هي ملائڪن بابت چيو اٿائين ته

”آءُ هن جو پيءُ ٿيندس

۽ هو منهنجو فرزند ٿيندو؟“

⑥ وري جڏهن خدا پنهنجي پهريني کي دنيا ۾ آڻي ٿو تڏهن چوي ٿو ته

”خدا جا سڀ ملائڪ هن کي سجدو ڪن.“

⑦ ملائڪن بابت هو چوي ٿو ته

”هو پنهنجي ملائڪن کي هوائون

۽ پنهنجن خادمن کي باهه جا شعلا ٿو بڻائي.“

⑧ پر پنهنجي فرزند بابت هو چوي ٿو ته

”اي خدا! تنهنجو تخت

هميشه تائين قائم رهندو،

۽ تون انصاف سان حڪومت ڪرين ٿو.

⑨ تو سچائيءَ سان محبت ۾

۽ بچڙائيءَ سان دشمني رکي.

تنهنڪري خدام يعني تنهنجي خدام

خوشيءَ جي تيل سان مسح ڪري

تو کي چونڊيو،

۽ تنهنجي سنگتين کان تو کي مٿانهون ڪيو.“

⑩ هن هيئن به چيو ته

⑤:١ زب ٢:٢ م ٢:٢ سم < ١٤:١ م ١:١ توا < ١٣:١ ٦:١ شر ٣٢:٣٢ ٤:١ زب ١٠٤:٤

١:٨-٩ زب ٤٥:٦- < ١:١٠-١٢ زب ١٠٢:٢٥-٢ <

”اي خداوند! شروع ۾ تو زمين کي بڻايو
۽ پنهنجي هٿن سان آسمان کي پيدا ڪيو.

①١ اهي سڀ ناس ٿي ويندا

پر تون ئي باقي رهندين.

اهي سڀ پوشاڪ وانگر پراڻا ٿي ويندا.

①٢ تون انهن کي چادر وانگر ويڙهي ڇڏيندين

۽ اهي پوشاڪ وانگر بدلجي ويندا.

پر تون هميشه اهو ئي ساڳيو آهين

۽ تنهنجا سال ڪڏهن به ڪٽڻ جا ناهن.

①٣ ڇا خدا ملائڪن مان ڪڏهن به ڪنهن کي چيو ته

”تون منهنجي ساڄي پاسي ويهه

جيستائين آءُ تنهنجي دشمنن کي

تنهنجي پيرن جي سنڌلي نه بڻايان؟“

①٤ ڇا اهي سڀ ملائڪ خدمت ڪندڙ روح نه آهن، جيڪي چوٽڪاري

حاصل ڪرڻ وارن جي لاءِ موڪليا وڃن ٿا؟

ڌيان ڏيڻ لاءِ تاڪيد

① تنهنڪري جيڪي ڳالهيون اسان ٻڌيون آهن، تن تي اسان کي

وڌيڪ ڌيان ڏيڻ گهرجي، انهيءَ لاءِ ته متان لڙهي انهن کان پري نڪري

نه وڃون. ② ڇالاءِ جو جيڪو ڪلام ملائڪن جي معرفت ٻڌايو ويو، سو

قائم رهيو ۽ جنهن ان ڪلام کي نه مڃيو ۽ ان جي نافرماني ڪئي تنهن

کي جوڳي سزا ڏني ويئي. ③ ته پوءِ جيڪڏهن هيڏي وڏي چوٽڪاري

کان غافل رهياسين ته ڪيئن بچي سگهنداسين؟ ڇالاءِ جو انهيءَ چوٽڪاري

جي پڌرائي پهريائين خداوند ئي ڪئي هئي ۽ جن ماڻهن اها ٻڌي تن انهيءَ

جي تصديق ڪئي. ④ خدا به نشانين، عجيب ڪمن ۽ طرح طرح جي

معجزن سان پنهنجي مرضيءَ موجب پاڪ روح جون نعمتون ورهائي انهيءَ

چوٽڪاري جي شاهدي ڏيندو رهيو.

چونڪاري جو اڳواڻ

⑤ سو ايندڙ جهان ۾ جنهن جو اسين ذڪر ٿا ڪريون، تنهن کي خدا ملائڪن جي تابع نه ڪيو. ⑥ پر پاڪ ڪلام ۾ ڪنهن شاهدي ڏني آهي ته

”انسان ڇا آهي، جو تون هن کي ياد ڪرين،
يا انسان جو اولاد ڇا آهي، جو تون هن جو فڪر ڪرين.
④ تو هن کي ملائڪن کان ٿورڙو گهٽ ڪيو.
تو هن کي عزت ۽ عظمت وارو تاج پارايو.
⑧ تو سڀ شيون هن جي پيرن هيٺ ڪري ڇڏيون.“

خدا سڀ شيون انسان جي تابع ڪيون آهن ۽ ڪابه اهڙي شيءِ نه ڇڏي اٿس جا سندس تابع نه هجي، پر اڃا تائين اسين سڀ شيون هن جي تابع نه ٿا ڏسون. ⑨ مگر اسين عيسيٰ کي ڏسون ٿا، جنهن کي موت سهڻ ڪري عزت ۽ عظمت وارو تاج پارايو ويو آهي. هن کي ملائڪن کان انهيءَ ٿورڙو گهٽ ڪيو ويو هوم ته جيئن هو خدا جي فضل سان هر انسان لاءِ موت جو مزو چڪي.

⑩ جنهن جي لاءِ ۽ جنهن جي وسيلي سڀ شيون پيدا ٿيون آهن، تنهن خدا لاءِ اهو مناسب هو ته جڏهن گهڻن ٻارن کي عظمت ۾ داخل ڪري تڏهن انهن جي چونڪاري جي اڳواڻ کي ڏڪن جي وسيلي ڪامل ڪري. ⑪ جيئن ته پاڪ ڪرڻ وارو ۽ پاڪ ٿيڻ وارا ٻئي ساڳئي ئي گهراڻي جا آهن، تنهنڪري عيسيٰ انهن کي پاڪ ڪري سڏڻ کان نه ٿو شرمائي. ⑫ بلڪ هو چوي ٿو ته

”آءُ پنهنجي ڀائرن ۽ پيڙن ۾ تنهنجو نالو پڌرو ڪندس.“

جماعت ۾ آءُ تنهنجي ساراهه جا گيت ڳائيندس.“

⑬ هو وري چوي ٿو ته

”آءُ هن تي ڀروسو ڪندس.“

هو ائين به چوي ٿو ته

”اجهوء آءُ آهيان ۽ اهي ٻار پڻ،
جيڪي خدا مون کي ڏنا آهن.“

١٤ جهڙيءَ طرح هن جا اهي ٻار انسان آهن، اهڙيءَ طرح عيسيٰ به انهن وانگر ٿيو ته جيئن پنهنجي موت جي وسيلي شيطان کي ناس ڪري، جنهن کي موت تي اختيار آهي. ١٥ ان سان گڏ هو انهن سڀني کي آزاد ڪري، جيڪي موت جي ڊپ کان سڄي عمر غلاميءَ ۾ گرفتار هئا. ١٦ حقيقت ۾ هو ملائڪن جي نم ۾ پر ابراهيم جي نسل جي مدد ٿو ڪري. ١٧ تنهنڪري اهو ضروري هو ته هو هر طرح پنهنجي ڀائرن ۽ پيڙن وانگر ٿئي، انهيءَ لاءِ ته خدا جي خدمت ڪرڻ ۾ هو اهڙو وڏو سردار ڪاهن ٿئي، جيڪو رحمدل ۽ وفادار هجي ۽ ماڻهن جي گناهن جو ڪفارو ادا ڪري. ١٨ ڇالاءِ جو جڏهن مٿس آزمائش پئي ته هن پاڻ ڏک سٺا تنهنڪري هو انهن جي به مدد ڪري سگهي ٿو جيڪي آزمائش ۾ پون ٿا.

موسيٰ کان عيسيٰ مٿانهون آهي

١ تنهنڪري اي پاڪ ڀائرو ۽ پيڙون! جيڪي آسماني ڪوٺ ۾
٣ شريڪ آهيوم اوهين انهيءَ رسول ۽ وڏي سردار ڪاهن عيسيٰ تي غور
ڪريوم جنهن کي اسين مڃون ٿا. ٢ هو پنهنجي مقرر ڪرڻ واري سان
اهڙو وفادار رهيو، جهڙو موسيٰ خدا جي سڄي گهراڻي سان وفادار هو.
٣ جيئن ڪنهن گهر جو جوڙيندڙ انهيءَ گهر کان وڌيڪ عزت وارو ٿئي ٿو،
تيئن عيسيٰ به موسيٰ کان وڌيڪ عزت جي لائق ليکيو ويو. ٤ ڇالاءِ جو
هر گهر جو ڪو نه ڪو جوڙيندڙ هوندو آهي، پر جنهن سڀ ڪجهه بڻايو
سو خدا ئي آهي. ٥ هاڻي موسيٰ خادم جي حيثيت ۾ خدا جي سڄي
گهراڻي سان وفادار رهيو، انهيءَ لاءِ ته جيڪي ڳالهيون پوءِ بيان ٿيڻيون
هيون، تن جي شاهدي ڏئي. ٦ پر مسيح فرزند جي حيثيت ۾ خدا جي
گهر جو مختيار هوندي وفادار رهيو. هاڻي خدا جو گهراڻو اسين آهيون،
بشرطيڪ اسين پنهنجي همت ۽ انهيءَ اميد تي قائم رهون، جنهن تي
اسان کي فخر آهي.

بي اعتباري خلاف تاڪيد

- ④ جيئن پاڪ روح فرمائي ٿو ته
”جيڪڏهن اڄ اوهين هن جو آواز ٻڌو،
⑧ ته پنهنجون دليون سخت نه ڪجو،
جيئن چڙ ڏيارڻ واري مهل، يعني آزمائش جي ڏينهن
اوهان رڻ ٻٽ ۾ ڪيو.
⑨ اتي اوهان جي ابن ڏاڏن منهنجي آزمائش ورتي،
مون کي پرڪيو
۽ چاليهن سالن تائين منهنجا ڪم ڏنائون.
⑩ تنهنڪري انهيءَ پيڙهيءَ کان آءُ ناراض ٿيس،
۽ چير ته ’انهن ماڻهن جون دليون
هميشه گمراهه ٿينديون رهن ٿيون.
انهن منهنجي واٽن کي ڪين سڃاتو.
⑪ تنهنڪري مون ڪاوڙ ۾ قسم ڪيو ته
’هو منهنجي آرام ۾ ڪڏهن به داخل نه ٿيندا.“
⑫ اي ڀائرو ۽ پيرون! خبردار رهجو، متان اوهان مان ڪنهن جي دل
بچڙي ۽ منڪر ٿي زنده خدا کان ڦري نه وڃي. ⑬ پر اوهين جيسين
اڄوڪو ڏينهن چوڻ ۾ اچي ٿو، تيسين هر روز هڪ ٻئي کي همٿائيندا
رهجو، انهيءَ لاءِ ته متان اوهان مان ڪو گناهه جي فريب ۾ اچي سخت دل
نه ٿي پوي. ⑭ ڇالاءِ جو اسين مسيح سان شريڪ ٿيا آهيون، بشرطيڪ
اسين پنهنجي شروع واري يقين تي پڇاڙيءَ تائين مضبوطيءَ سان قائم
رهون.

- ⑮ جيئن چيو ويو آهي ته
”جيڪڏهن اڄ اوهين هن جو آواز ٻڌو،
ته پنهنجون دليون سخت نه ڪجو،
جيئن اوهان چڙ ڏيارڻ واري مهل ڪيو هو.“

١٦) اهي ڪير هئا جن آواز ٻڌي خدا کي چڙ ڏياري؟ ڇا اهي سڀئي نه هئا جيڪي موسيٰ جي اڳواڻيءَ ۾ مصر مان نڪتا هئا؟ ١٧) اهي ڪير هئا جن کان هو چاليهن سالن تائين ناراض رهيو؟ ڇا هو اهي نه هئا جن گناهه ڪيو ۽ جن جا لاش رٿڻ ۾ پيا رهيا؟ ١٨) ۽ اهي ڪير هئا جن لاءِ خدا قسم کڻي چيو ته ”هو منهنجي آرام ۾ ڪڏهن به داخل نه ٿيندا.“

ڇا هو اهي نه هئا جن نافرمان ڪئي؟ ١٩) اهڙيءَ طرح اسين ڏسون ٿا ته اهي ايمان نه آڻڻ جي ڪري داخل ٿي نه سگهيا.

خدا جي ماڻهن لاءِ آرام

١) جڏهن ته خدا جي آرام ۾ داخل ٿيڻ جو واعدو اڃا باقي رهيل آهي، تڏهن اسان کي خبردار رهڻ گهرجي ته متان ائين نه ٿئي جو اوهان مان ڪو پوئتي رهيل نظر اچي. ٢) ڇالاءِ جو اسان کي به انهن وانگر ئي خوشخبري ٻڌائي ويئي. پر جيڪو پيغام انهن ٻڌو تنهن کين ڪو فائدو نه رسايو، ڇاڪاڻ ته انهن ايمان سان نه ٻڌو. ٣) هاڻي اسين ايمان آڻيندڙ انهيءَ آرام ۾ داخل ٿا ٿيون، جهڙيءَ طرح خدا فرمايو آهي ته ”تنهنڪري مون ڪاوڙ ۾ قسم کنيو ته ”هو منهنجي آرام ۾ ڪڏهن به داخل نه ٿيندا.““

جيتوڻيڪ دنيا جي بنائڻ وقت هن جا ڪم پورا ٿي چڪا هئا. ٤) ڇالاءِ جو پاڪ ڪلام ۾ ستين ڏينهن بابت هيئن فرمايو ويو آهي ته ”خدا پنهنجي سڀني ڪمن کي پورو ڪري ستين ڏينهن آرام ڪيو.“

٥) جيئن خدا اڳي ئي فرمايو آهي ته

”هو منهنجي آرام ۾ ڪڏهن به داخل نه ٿيندا.“

٦) سو اها ڳالهه اڃا باقي آهي ته ڪي ماڻهو انهيءَ آرام ۾ داخل ٿيندا. پر اهي جن کي پهريائين خوشخبري ٻڌائي ويئي هئي، سي پنهنجي نافرمانيءَ جي ڪري داخل نه ٿيا. ٧) تنهنڪري گهڻي وقت کان پوءِ خدا وري هڪڙو

١٨-١٦:٣ ڳا ١٤:١-٣٥ ٣:٤ زب ١١:٩٥ ٤:٤ پيد ٢:٢ ٥:٤ زب ١١:٩٥

٤:٤ زب ٩٥:٤-٨

خاص ڏينهن مقرر ڪيو جنهن کي اڄ سڏيو ويو، جڏهن دائود جي وسيلي
اڳي وانگر فرمايو ويو ته

”جيڪڏهن اڄ اوهين هن جو آواز ٻڌو

ته پنهنجون دليون سخت نه ڪجو.“

⑧ سو جيڪڏهن يشوع انهن کي آرام ۾ داخل ڪري ها ته خدا انهيءَ
کان پوءِ ڪنهن ٻئي ڏينهن جو ذڪر نه ڪري ها. ⑨ تنهنڪري خدا جي
ماڻهن لاءِ سبت جو آرام باقي رهيل آهي. ⑩ ڇالاءِ جو جيڪو خدا جي آرام
۾ داخل ٿئي ٿو، سو به پنهنجي ڪمن کان پوءِ ائين آرام ڪري ٿو جيئن
خدا ڪيو. ⑪ تنهنڪري اچو ته اسين انهيءَ آرام ۾ داخل ٿيڻ جي پوري
پوري ڪوشش ڪريون، انهيءَ لاءِ ته متان ائين نه ٿئي ته ڪو انهن وانگر
نافرمانيءَ جي ڪري گمراهه ٿئي.

⑫ ڇالاءِ جو خدا جو ڪلام جيئرو ۽ اثرائتو آهي. اهو ٻه منهنين تلوار
کان به تڪو آهي، اهڙو اندر ۾ چپيو وڃي جو جان کي روح کان ۽
سندن کي مک کان ڌار ڪيو ڇڏي. اهو دل جي خيالن ۽ ارادن کي
جاچي ٿو. ⑬ ڪابه خفيل شيءِ خدا کان لڪل ڪانهي، بلڪ جنهن
کي اسين حساب ڏينداسين تنهن جي نظر ۾ سڀ شيون بنا پردي ۽
کليل آهن.

عيسيٰ وڏو سردار ڪاهن

⑭ تنهنڪري جڏهن ته اسان جو هڪڙو وڏو سردار ڪاهن آهي، يعني
خدا جو فرزند عيسيٰ، جيڪو آسمانن مان لنگهي ويو آهي، تڏهن اچو
ته اسين پنهنجي اقرار تي مضبوطيءَ سان قائم رهون. ⑮ ڇالاءِ جو اسان جو
سردار ڪاهن اهڙو ناهي جو اسان جي ڪمزورين ۾ اسان جو همدرد نه ٿي
سگهي، پر هو اهڙو آهي جو هر طرح سان اسان وانگر آزمايو ويو آهي، تڏهن
به بي گناهه ثابت ٿيو. ⑯ تنهنڪري اچو ته دليريءَ سان فضل واري تخت کي
هلي ويجهو ٿيون، ته جيئن اسان تي رحم ٿئي ۽ اهو فضل حاصل ڪريون
جو ضرورت جي وقت اسان جي مدد ڪري.

٥ ① حقيقت ۾ هر ڪو سردار ڪاهن جيڪو ماڻهن مان ٿو چونڊجي، سو ماڻهن جي ئي لاءِ خدا سان تعلق رکندڙ ڳالهين واسطي مقرر ٿو ڪجي، انهيءَ لاءِ ته هو نذر ۽ گناهن لاءِ قربانيون ادا ڪري. ② هو جاهلن ۽ گمراهه ٿيندڙن سان نرميءَ واري هلت ڪري ٿو سگهي، چوٽه هو پاڻ به ڪمزوريءَ ۾ مبتلا آهي. ③ انهيءَ ڪري مٿس اهو فرض آهي ته جهڙيءَ طرح پنهنجي گناهن واسطي قرباني ادا ڪري ٿو تهڙيءَ طرح ماڻهن جي گناهن لاءِ به ڪري. ④ ڪوبه ماڻهو پنهنجو پاڻ اها عزت هٿ ڪري نه ٿو سگهي، جيستائين خدا کيس هارون وانگر نه چونڊي. ⑤ ساڳيءَ طرح مسيح به پاڻ کي سردار ڪاهن ٿيڻ جي عزت پاڻ نه ڏني، بلڪ خدا کيس چيو ته

”تون منهنجو فرزند آهين،

اڄ کان پوءِ آءُ تنهنجو پيءُ آهيان.“

⑥ اهڙيءَ طرح هو پي هند به چوي ٿو ته

”تون ملڪصديق جي طريقي موجب

هميشه لاءِ ڪاهن آهين.“

④ عيسيٰ پنهنجي جسماني زندگيءَ ۾ زار و زار روئي ۽ دانهون ڪري خدا کان دعائون گهريون ۽ منٿون ڪيون، جيڪو کيس موت کان بچائي ٿي سگهيو. انهيءَ ادب واري تابعداريءَ جي ڪري سندس دعائون قبول پيون. ⑧ جيتوڻيڪ هو فرزند هوم تڏهن به هن ڏک سهي ڪري فرمانبرداري سڪي. ⑨ پوءِ ڪامل بڻجي هو پنهنجي سڀني فرمانبردارن لاءِ دائمي چونڪاري جو باني بڻيو. ⑩ ان سان گڏ خدا جي طرفان ملڪصديق جي طريقي موجب سردار ڪاهن مقرر ڪيو ويو.

ايمان ڇڏڻ خلاف تاڪيد

⑪ انهيءَ باري ۾ اسان کي گهڻو ڪجهه چوڻو آهي، پر اوهان کي سمجهائڻ مشڪل آهي، ڇاڪاڻ ته اوهين ڪنن کان گهرا ٿي پيا آهيو.

٣:٥ لاو ٩:٤ ٤:٥ خر ١:٢٨ ٥:٥ زب ٢:٤ ٦:٥ زب ١١٠:٤

٤:٥ مت ٢٦:٢٦-٣٦، ٤٦، مر ١٤:٣٢-٣٢، ٤٢، لو ٢٢:٣٩-٣٦

١٢) حقيقت ۾ وقت جي لحاظ کان ته اوهان کي استاد ٿيڻ گهرو هو ۾ پر اوهين اڃا تائين انهيءَ ڳالهه جا محتاج آهيو ته ڪو ماڻهو وري اوهان کي خدا جي ڪلام جي ابتدائي اصولن جي تعليم ڏئي. سو اوهان کي سخت کاڌي بدران اڃا کير جي گهرج آهي. ١٣) هاڻي جيڪو رڳو کير تي ٿو پلي، سو اڃا ٻارڙو آهي ۽ هن کي سچائيءَ جي تعليم بابت ڪو آزمودو ڪونهي. ١٤) پر سخت کاڌو پوريءَ عمر وارن جي لاءِ آهي، جيڪي آزمودي وسيلي ان لائق ٿي ويا آهن جو نيڪيءَ ۽ بديءَ جو فرق سمجهي سگهن.

٦ ١) تنهنڪري اچو ته مسيح جي باري ۾ ابتدائي ڳالهين کي ڇڏي ڪمليت ڏانهن وڌندا هلون. موت ڏانهن وٺي ويندڙ ڪمن کان توبه ڪرڻ ۽ خدا تي ايمان آڻڻ جو ٻيهر بنياد ئي نه وجهون. ٢) نڪي بيتسمائن ۽ هٿن رکڻ، مٿن جي وري جيئري ٿيڻ ۽ دائمي عدالت جي تعليم جو بنياد ٻيهر وجهون. ٣) جيڪڏهن خدا گهريو ته ائين ئي ڪنداسين.

٤) سو انهن جي حال تي غور ڪريو جيڪي هڪ ئي دفعي روشن دل ٿيا آهن، جن آسمان واري بخشش جو سواد چڪيو آهي ۽ جيڪي پاڪ روح جي برڪت ۾ شريڪ ٿيا آهن ٥) ۽ جن خدا جي چڱي ڪلام ۽ ايندڙ جهان جي طاقتن جو تجربو حاصل ڪيو آهي. ٦) پوءِ جيڪڏهن اهي گمراهه ٿي وڃن ته ٻيهر انهن جو توبه ڪرڻ ناممڪن آهي. ڇالاءِ جو اهڙيءَ طرح اهي خدا جي فرزند کي نئين سر صليب تي چاڙهي ظاهر ظهور هن کي بي عزت ٿا ڪن.

٧) مثال طور جيڪا زمين پاڻ تي هر هر پوندڙ مينهن جو پاڻي ٿي پئي ۽ پنهنجي پوکيندڙ لاءِ ڪماتو فصل ٿي اُپائي، تنهن تي خدا جي برڪت ٿي نازل ٿئي. ٨) پر جيڪا زمين ڪنڊا ۽ ڪانڊيرا ٿي اُپائي، سا ڪنهن ڪم جي ناهي ۽ لعنت پوڻ کي ويجهو ٿي ٿئي. آخر ڪار اها ساڙي وڃي ٿي.

٩) پر اي عزيزو! جيتوڻيڪ اسين اهي ڳالهيون ڪريون ٿا، تڏهن به توهان جي باري ۾ بهترين ۽ چوڻڪاري سان لاڳو ٿيندڙ ڳالهين جو يقين ٿا رکون. ١٠) ڇالاءِ جو خدا بي انصاف ناهي. هو اوهان جي محنت ۽ انهيءَ محبت کي

نه وساريندوم جيڪا اوهان سندس نالي تي اهڙي طرح ڏيکاري جو ايمان وارن جي خدمت ڪئي اٿو ۽ اڃا تائين ڪندا ٿا رهو. ①١ اسان جي خواهش آهي ته اوهان مان هر ڪو پنهنجيءَ اميد کي يقيني بنائڻ لاءِ پڇاڙيءَ تائين ساڳيءَ طرح ڪوشش ڪندو رهي. ①٢ اسين چاهيون ٿا ته اوهين سست نه ٿيو پر انهن جا پيروي ڪندڙ ٿيو جيڪي ايمان ۽ صبر جي ڪري خدا جي ڪيل واعدن جا وارث ٿا ٿين.

خدا جو پڪو واعدو

①٣ خدا جڏهن ابراهيم سان واعدو ڪيو تڏهن هن پنهنجو ئي قسم ڪيو ۽ چالاءِ جو کانس وڏو ڪوبه نه هو. ①٤ خدا فرمايو ته ”يقيناً آءُ تو کي برڪتون ڏيندو رهندس ۽ تنهنجو اولاد گهڻو وڌائيندس.“

①٥ اهڙيءَ طرح ابراهيم صبر ڪري اها واعدو ڪيل برڪت حاصل ڪئي.

①٦ ماڻهو پاڻ کان ڪنهن وڏي جو ئي قسم ڪندا آهن ۽ سندن هر ڳالهه ۽ هر تڪرار جي آخرين ثابتي قسم ئي هوندو آهي. ①٧ تنهنڪري خدا انهن کي جيڪي ڪيل واعدو جي برڪت حاصل ڪندا آهن وڌيڪ صفائيءَ سان ڏيکارڻ گهريو ته سندس ارادي ۾ ڪابه ڦيرگهير ڪانه ٿيندي، انهيءَ ڪري قسم به ڪنڀائين. ①٨ سو خدا جو واعدو ۽ قسم ٻئي اهڙيون شيون آهن جيڪي بدلجي نه ٿيون سگهن ۽ جن جي باري ۾ خدا جو ڪوڙو ٿيڻ ناممڪن آهي. هاڻي خدا ائين هن ڪري ڪيو ته اسين، جيڪي سندس پناهه وٺڻ لاءِ ڊوڙيا آهيون، تن کي پڪيءَ طرح خاطري ٿئي ته انهيءَ اميد کي جيڪا اسان جي اڳيان رکي آهي هت ڪري سگهون. ①٩ اها اميد اسان جي جان لاءِ اهڙي لنگر مثل آهي، جيڪو مضبوط ۽ قائم آهي. اها پردي جي پٺيان اندرين هيڪل تائين به وڃي پهچي ٿي. ②٠ اتي عيسيٰ ملڪصديق جي طريقي موجب هميشه جي لاءِ سردار ڪاهن ٿي اسان جي خاطر اسان جي پيشوا جي حيثيت ۾ داخل ٿيو آهي.

ڪاهن ملڪصدق

① ملڪصدق شاليم جو بادشاهه ۽ خدا تعاليٰ جو ڪاهن هو. جڏهن
 ابراهيم بادشاهن کي شڪست ڏيئي موٽيو پئي آيو ته ملڪصدق ساڻس
 گڏيو ۽ کيس دعائون ڏنائين. ② ابراهيم هن کي سڀني شين جو ڏهون
 حصو ورهائي ڏنو. هو پنهنجي نالي جي معنيٰ موجب پهريائين ”سچائيءَ جو
 بادشاهه“ آهي، تنهن کان پوءِ شاليم جو بادشاهه به آهي، يعني ”سلامتيءَ جو
 بادشاهه.“ ③ هو بنا پيءُ بنا ماءُ ۽ بنا شجري جي آهي. نه سندس عمر جي
 شروعات آهي، نڪي زندگيءَ جي پڄاڻي، بلڪ هو خدا جي فرزند جهڙو
 ڪيو ويو ته جيئن هميشه لاءِ ڪاهن رهندو اچي.

④ سو غور ڪري ڏسو ته اهو شخص ڪيڏو نه عظيم هوم جو قوم جي
 بزرگ ابراهيم غنيمت جي مال مان به کيس ڏهون حصو ڏنو. ⑤ لاويءَ جي
 اولاد مان جن کي ڪاهن جو عهدو ٿو ملي تن کي حڪم آهي ته شريعت
 موجب پنهنجي قوم بني اسرائيل کان ڏهون حصو اڳاڙين، جيتوڻيڪ اهي به
 ابراهيم جي نسل مان ئي آهن. ⑥ پر ملڪصدق جيئن ته لاويءَ جي نسل مان
 نه هوم تنهن هوندي به ابراهيم کان ڏهون حصو ورتائين ۽ جنهن سان واعدو
 ڪيا ويا هئا، تنهن کي دعائون ڏنائين. ⑦ انهيءَ ۾ ڪوبه شڪ ڪونهي
 ته دعائون ڏيڻ وارو دعائون وٺڻ واري کان مٿانهون آهي. ⑧ ڪٿي ته ڏهون
 حصو فاني انسان ٿا وٺن، پر هتي اهو شخص ٿو وٺي جنهن جي باري ۾
 شاهدي ڏني وڃي ٿي ته هو جيئرو آهي. ⑨ تنهنڪري اسين چئي سگهون
 ٿا ته لاويءَ جيڪو ڏهون حصو اڳاڙي ٿو تنهن به ابراهيم جي وسيلي ڏهون
 حصو ڏنو. ⑩ ڇا لاءِ جو جڏهن ملڪصدق ابراهيم سان گڏيو، تڏهن لاوي
 اڃا پنهنجي ابي ڏاڏي جي بدن ۾ هو.

⑪ لاويءَ واري ڪاهيءَ جي بنياد تي قوم کي شريعت ملي هئي. سو
 جيڪڏهن انهيءَ ڪاهيءَ جي وسيلي ڪا ڪمالت هجي ها ته پوءِ ٻئي
 ڪاهن جي اچڻ جي ڪهڙي ضرورت هئي جيڪو هارون جي نم ۾ پر
 ملڪصدق جي طريقي ۾ شمار ڪيو وڃي. ⑫ ڇا لاءِ جو جڏهن ڪاهي

بدلجي ٿي، تڏهن شريعت جو بدلجڻ به لازمي ٿيو پوي. (١٣) جنهن بابت اهي ڳالهون ڪيون ويون، سو ٻي قبيلي جو آهي ۽ انهيءَ قبيلي مان ڪنهن به ماڻهوءَ قربان ڳالهه جي خدمت ڪانه ڪئي. (١٤) ڇاڪاڻ ته اها ڳالهه صاف ظاهر آهي ته اسان جو خداوند يهوداه قبيلي مان آهي، جنهن قبيلي بابت موسيٰ ڪاهن جي باري ۾ ڪجهه ڪونه چيو.

عيسيٰ ملڪصديق جو ڪاهن

(١٥) اها ڳالهه اڃا به وڌيڪ صاف ٿي ٿي، جڏهن ملڪصديق جو ڪاهن هڪ ٻيو ڪاهن ظاهر ٿيو. (١٦) هو جسماني قاعدن موجب نه پر غير فاني زندگيءَ جي طاقت موجب مقرر ٿيو. (١٧) ڇاڪاڻ ته انهيءَ بابت پاڪ ڪلام ۾ شاهدي ڏني وئي آهي ته

”تون ملڪصديق جي طريقي موجب

هميشه جي لاءِ ڪاهن آهين.“

(١٨) تنهنڪري پهرين حڪم ڪمزور ۽ بي فائدي هئڻ ڪري رد ٿي ويو، (١٩) ڇاڪاڻ ته شريعت ڪنهن کي به ڪامل ڪري نه سگهي. سو انهيءَ جي بدران اسان کي هڪ بهتر اميد ڏني وئي آهي، جنهن جي وسيلي اسين خدا کي ويجهو وڃي ٿا سگهون.

(٢٠) اهو سڀ قسم ڪٽڻ کان سواءِ نه ٿيو. جيتوڻيڪ ٻيا قسم کان سواءِ ڪاهن مقرر ٿيا، (٢١) پر عيسيٰ قسم ساڻ ڪاهن مقرر ٿيو، جڏهن خدا کيس چيو ته

”خداوند قسم ڪنڻو آهي،

جنهن کان هو ڪڏهن ڪين ڦرندو ته،

”تون هميشه جي لاءِ ڪاهن آهين.“

(٢٢) انهيءَ قسم جي ڪري عيسيٰ هڪ بهتر عهد جو ضامن ٿيو.

(٢٣) پر اهي ته گهڻا ئي ڪاهن مقرر ٿيا، انهيءَ ڪري جو موت کين قائم رهڻ نه ٿي ڏنو. (٢٤) مگر عيسيٰ جيئن ته هميشه تائين جيئرو رهڻ وارو آهي، تنهنڪري سندس ڪاهن لاءِ زال آهي. (٢٥) انهيءَ ڪري ئي جيڪي سندس

وسيلي خدا جي طرف ٿا اچن، تن کي هو پوريءَ طرح بچائي ٿو سگهي،
چالاءِ جو انهن جي شفاعت لاءِ هو هميشه جيئرو آهي.

②٦ سو اهڙي ئي سردار ڪاهن جي اسان کي گهرج هئي جيڪو پاڪ،
بي ڏوهه، بي عيب، گنهگارن کان ڌار ۽ آسمانن کان به بلند ڪيو ويو هجي.
②٧ ٻين سردار ڪاهن وانگر هو انهيءَ ڳالهه جو محتاج نه هجي جو هر
روز پهريائين پنهنجن گناهن ۽ پوءِ قوم جي گناهن واسطي قربانيون ڪري.
چالاءِ جو هن سندن گناهن واسطي هڪڙي ئي پيري هميشه جي قرباني
ڪئي، جڏهن پاڻ کي قربان ڪري ڇڏيائين. ②٨ هن ڪري جو شريعت ته
انهن ماڻهن کي سردار ڪاهن مقرر ڪري ٿي جيڪي ڪمزور آهن، پر اهو
قسم جيڪو شريعت کان پوءِ ڪنڀو ويو، سو انهيءَ فرزند کي مقرر ٿو ڪري
جيڪو هميشه جي لاءِ ڪامل ڪيو ويو آهي.

عيسيٰ وڏو سردار ڪاهن

① انهن ڳالهين جو خاص مطلب هي آهي ته اسان جو هڪڙو
اهڙو سردار ڪاهن آهي، جيڪو آسمان تي قادرِ مطلق جي تخت
جي ساڄي پاسي وڃي ويٺو آهي. ② هو انهيءَ مقدس خيمي ۾ خدمت
ٿو ڪري، جيڪو سچو مقدس خيمو آهي ۽ جنهن کي انسان نه پر
خداوند ڪوڙيو آهي.

③ جيئن ته هر ڪو سردار ڪاهن نذرانن ۽ قربانين چاڙهڻ لاءِ مقرر ٿيندو
آهي، انهيءَ ڪري اهو ضروري هو ته هن سردار ڪاهن وٽ به چاڙهڻ لاءِ
ڪي ڪجهه هجي. ④ سو جيڪڏهن هو اجازت تي هجي ها ته ڪڏهن
به ڪاهن نه ٿي ها، چالاءِ جو اهڙا ماڻهو اڳي ئي موجود آهن جيڪي شريعت
موجب نذرانا ٿا چاڙهين. ⑤ اهي جيڪا خدمت هتي ڪن ٿا، سا آسماني
شين جو رڳو نقل ۽ پاڇو آهي. اهو ئي سبب آهي جو جڏهن موسيٰ مقدس
خيمو ٿي جوڙيو، تڏهن کيس تاڪيد فرمايو ويو ته
”ڏس، هر شيءِ انهيءَ نموني ٺاهجانءِ
جيڪو تو کي جبل تي ڏيکاريو ويو هو.“

نئون ۽ بهتر عهد

⑥ پر عيسيٰ انهن ڪاهنن کان ايتري قدر بهتر خدمت ڪرڻ حاصل ڪئي آهي، جيتري قدر پراڻي کان اهو عهد بهتر آهي جنهن جو هو وچ وارو آهي. اهو عهد بهتر واعدن جي بنياد تي قائم ڪيو ويو آهي. ⑦ چالاڪيءَ جو جيڪڏهن اهو پهريون عهد بي عيب هجي ها ته ڪنهن ٻئي عهد جي ڳولا ئي نه ڪرڻي پوي ها. ⑧ پر خدا ماڻهن جا عيب ڏيکاري چوي ٿو ته

”ڏس، خداوند فرمائي ٿو ته

’اهي ڏينهن اچن ٿا،

جڏهن آءُ بني اسرائيل جي گهراڻي سان

۽ يهوداه جي گهراڻي سان

هڪ نئون عهد ڪندس.

⑨ اهو انهيءَ عهد وانگر نه هوندو

جيڪو مون سندن ابن ڏاڏن سان

انهيءَ ڏينهن ڪيو،

جڏهن کين مصر جي ملڪ مان ڪڍي آڻڻ لاءِ

سندن هٿ جهليو هوم.

خداوند فرمائي ٿو ته

’اهي منهنجي عهد تي قائم نه رهيا،

انهيءَ ڪري مون به انهن ڏانهن

ڌيان ڪونه ڏنو.

⑩ وري خداوند فرمائي ٿو ته

’جيڪو عهد آءُ بني اسرائيل جي گهراڻي سان

انهن ڏينهن کان پوءِ ڪندس،

سو اهو آهي ته

آءُ پنهنجا قانون هنن جي ذهنن ۾ وجهندس،

۽ اهي سندن دلين تي به لکندس.

آءُ سندن خدا ٿيندس ۽

۽ هو منهنجي قوم ٿيندا.

⑪ پوءِ ڪنهن کي به اها ضرورت نه ٿيندي ۽

جو پنهنجي پاڙيسريءَ يا پنهنجي برادريءَ واري کي

اهو چئي سڪاري ته 'خداوند کي سڃاڻ'.

چالاءِ جو انهن مان ننڍا توڙي وڏا

سڀ مون کي سڃاڻيندا.

⑫ انهيءَ ڪري جو آءُ سندن بچڙين کي معاف ڪندس

۽ سندن گناهن کي وري ڪڏهن ياد نه ڪندس.

⑬ خدا هن عهد کي نئون چئي ۽ پهرين عهد کي پراڻو ٺهرايو ۽ جيڪا

شيءُ پراڻي ۽ جهوني ٿي ويندي آهي، سا متجس کي ويجهو هوندي آهي.

زميني ۽ آسماني عبادت گاهون

① مطلب ته پهرين عهد ۾ به عبادت جا قانون هئا ۽ هڪ زميني

عبادت گاهه به هئي ۽ ② يعني هڪ مقدس خيمو کوڙيو ويو هو.

جنهن جي پهرين ڪمري ۾ شمعدان ۽ ميز ۽ نذراني جون مانيون رکيل

هيون. انهيءَ کي مقدس جاءِ سڏيو ويندو هو. ③ ٻئي پردي جي پٺيان اهو

ڪمرو هو جنهن کي مقدس ترين جاءِ سڏبو هو. ④ انهيءَ ۾ لوبان ساڙڻ

واري سوني قربان گاهه هئي ۽ چئني پاسن کان سون سان مڙهيل عهد واري

صندوق رکيل هئي. انهيءَ صندوق ۾ مَن سان ڀريل هڪ سونو ٿانءُ هارون

جي لٽ جنهن مڪڙيون جهليون هيون ۽ عهدنامي جون پٿريليون تختيون

هيون. ⑤ صندوق جي مٿان آسماني پردار مخلوق جهڙيون شڪليون ٺهيل

هيون، جيڪي خدا جي موجودگيءَ جي نشاني هيون ۽ اهي ⑥ ڪفار گاهه

① ڪفار گاهه: پراڻي عهدنامي ۾ هن کي رحمت جو پوش سڏيو ويو آهي.

② ٢:٩ خر ١:٢٦-٣٠، ٣١:٢٥-٣٠، ٣٠-٢٣، ٣:٩ خر ٣١:٢٦-٣٣

③ ٤:٩ خر ١:٣٠-٦، ١٠:٢٥-١٦، ١٦:١٦، ٣٣:١٦، ١٦:١٠-٨، ١٠:٢٥، ١٦:٢٥، ١٠:٣-٥

④ ٥:٩ خر ١٨:٢٥-٢٢

تي چانو ڪيو بينيون هيون. پر انهن ڳالهين جو اسين تفصيل سان بيان نه ٿا ڪري سگهون.

⑥ سو انهن شين جي اهڙي طرح تيار ٿي وڃڻ کان پوءِ مقدس خيمي جي پهرين ڪمري ۾ ڪاهن خدمت بجاءِ آڻڻ لاءِ هر وقت داخل ٿيندا رهن ٿا. ⑦ پر اندرين ڪمري ۾ رڳو سردار ڪاهن سال ۾ فقط هڪڙو ڀيرو داخل ٿيندو آهي. سو به انهيءَ رت کان سواءِ نه ويندو آهي، جيڪا هو پنهنجي ۽ پنهنجي قوم وارن جي اڻڄاڻائيءَ وارن گناهن لاءِ نذرانو ڪري ڏيندو آهي. ⑧ انهيءَ مان پاڪ روح هي اشارو ٿو ڏئي ته جيستائين مقدس خيمي جو پهريون ڪمرو بيٺو آهي، تيستائين مقدس ترين جاءِ جو رستو کليل نه آهي. ⑨ اهو هاڻوڪي زماني لاءِ هڪڙو مثال آهي، جنهن مان ظاهر ٿو ٿئي ته جيڪي نذرانا ۽ قربانيون ڏنيون وينديون هيون، سي عبادت ڪندڙ جي ضمير کي ڪامل ڪري نه ٿيون سگهن. ⑩ چالاڪيءَ جو اهي رڳو ڪاڻڻ پيئڻ ۽ مختلف طريقن سان پاڪ صاف ٿيڻ جون رسمون آهن ۽ اهڙا ظاهري قانون آهن جيڪي نئين سڌاري جي وقت تائين مقرر ڪيا ويا هئا.

مسيح جو رت

⑪ پر جڏهن مسيح اڳ ۾ موجود چڱين شين جو سردار ڪاهن ٿي آيو، تڏهن هو وڌيڪ وڏي ۽ ڪامل خيمي جي رستي داخل ٿيو. اهو خيمو انسان جو ٺاهيل نه آهي، يعني زميني نه آهي. ⑫ مسيح انهيءَ مقدس ترين جاءِ ۾ هڪڙو ئي ڀيرو داخل ٿيو. هن ٻڪرين ۽ گادين جي رت جي وسيلي نه بلڪ خود پنهنجي رت جي وسيلي داخل ٿي اسان جي لاءِ هميشه جو چوٽڪارو حاصل ڪيو. ⑬ چالاڪيءَ جو جيڪڏهن ٻڪرين ۽ ڏانڊن جو رت ۽ وهڙي جي رک ناپاڪن تي چٽڪارڻ سان کين جسماني طور پاڪ ڪري سگهجي ٿو، ⑭ ته پوءِ مسيح جو رت ان کان ڪيترو نه وڌيڪ پاڪ ڪندو، جنهن ابدي روح جي وسيلي پاڻ کي خدا جي اڳيان بي عيب قربانيءَ طور ڏيئي ڇڏيو. سندس رت اسان جي دلين کي اهڙن ڪمن کان پاڪ ڪندو جن جي پڇاڙي موت آهي، ته جيئن اسين زندهه خدا جي

عبادت ڪريون. ⑮ انهيءَ ڪري ئي مسيح نئين عهد جو وچ وارو آهي. جن ماڻهن پهرين عهد جي زماني ۾ ڏوهه ڪيا هئا، تن کي هن پنهنجي جان ڏيئي آزاد ڪرايو. انهيءَ لاءِ ته جن کي سڏيو ويو آهي، سي واعدي ڪيل دائمي ورثو حاصل ڪن.

⑯ ڇالاءِ جو وصيت نامي جي معاملي ۾ اهو ضروري آهي ته وصيت ڪندڙ جو موت ثابت ٿئي. ⑭ وصيت ڪرڻ واري جو جيئري وصيت نامو ڪنهن ڪم جو نه آهي. هن ڪري جو وصيت نامو تڏهن عمل ۾ ٿو اچي جڏهن ڪو ماڻهو مري ٿو. ⑰ اهو ئي سبب آهي جو پهريون عهد به رت کان سواءِ قائم نه ڪيو ويو. ⑱ جڏهن موسيٰ شريعت جو هر حڪم ساريءَ قوم کي ٻڌائي چڪو، تڏهن هن گابن ۽ پڪرين جو رت ڪٽي پاڻيءَ سان گڏي، قرمزي اُن ۽ زوفا جي تارين سان شريعت جي ڪتاب ۽ ساريءَ قوم تي چٽڪاريو. ⑳ هن اهو به چيو ته ”هي انهيءَ عهد جو رت آهي، جنهن جو خدا اوهان کي حڪم ڏنو آهي.“ ㉑ ساڳيءَ طرح موسيٰ مقدس خيمي ۽ عبادت جي سڀني شين تي رت چٽڪاريو. ㉒ حقيقت ۾ شريعت موجب گهڻو ڪري سڀ شيون رت سان پاڪ ٿي وڃن ٿيون ۽ رت وهائڻ کان سواءِ معافي نه ٿي ملي.

مسيح گناهه ڪٿي وڃڻ لاءِ قربان ٿيو

㉓ تنهنڪري اهو ضروري هو ته آسماني شين جا نقل اهڙين قربانين جي وسيلي، پر خود آسماني شيون انهن کان بهتر قربانين جي وسيلي پاڪ ڪجن. ㉔ ڇالاءِ جو مسيح انسان جي ٺاهيل مقدس جاءِ ۾ داخل نه ٿيو، جيڪا حقيقي مقدس جاءِ جو رڳو نقل هئي. پر هو آسمان ۾ ئي داخل ٿيو، ته جيئن خدا جي حضور ۾ اسان جي خاطر حاضر ٿئي. ㉕ سردار ڪاهن هر سال مقدس ترين جاءِ ۾ پنهنجو نه پر ٻئي جو رت ڪٽي ٿو وڃي. پر مسيح پاڻ کي وري وري قربان ڪرڻ لاءِ آسمان ۾ داخل نه ٿو ٿئي، ㉖ نه ته جهان جي شروعات کان وٺي ڪيترا ئي ڀيرا کيس ڏک سهڻو پوي ها. پر هاڻي زمانن جي پڇاڙيءَ ۾ هو هڪڙو ئي ڀيرو ظاهر ٿيو، انهيءَ لاءِ ته پاڻ کي قربان ڪرڻ سان گناهه کي مٽائي ڇڏي. ㉗ جهڙيءَ طرح انسان جو هڪڙي ئي ڀيري مرڻ

۽ انهيءَ کان پوءِ عدالت جي اڳيان پيش ٿيڻ مقرر ٿيل آهي. (٢٨) تهڙيءَ طرح مسيح به هڪڙي ئي پيري گهڻن ماڻهن جي گناهن کڻي وڃڻ لاءِ قربان ٿيو. پر جڏهن هو پهر ظاهر ٿيندو ته گناهه کڻڻ لاءِ نه بلڪ انهن کي چوٽڪارو ڏيڻ لاءِ ايندو جيڪي سندس وات پيا نهارين.

مسيح جي هڪڙي ئي قرباني

① حقيقت ۾ شريعت اچڻ وارين چڱين شين جو رڳو پاڇو آهي، انهن جي اصلي صورت ناهي. تنهنڪري سال بسال جيڪي ساڳيون ئي قربانيون هميشه ڪيون وڃن ٿيون تن جي وسيلي اها شريعت خدا ڏانهن ويجهو ايندڙ ماڻهن کي ڪڏهن به ڪامل نه ٿي ڪري سگهي. ② جيڪڏهن شريعت ائين ڪري سگهي ها ته ڇا اهي قربانيون چاڙهڻ بند نه ڪري ڇڏين ها؟ ڇا لاءِ جو جيڪڏهن عبادت ڪندڙ هڪ ئي دفعي بلڪل پاڪ ٿي وڃن ها ته پوءِ اڳتي هنن کي گناهن جي يادگيري به ڪانه رهي ها. ③ پر اهي قربانيون سال بسال گناهن جي ياد ڏيارين ٿيون. ④ ڇا لاءِ جو ائين ٿي نه ٿو سگهي جو ڏاندن ۽ پڪرين جو رت گناهن کي مٽائي ڇڏي.

⑤ تنهنڪري ئي مسيح دنيا ۾ اچڻ مهل چيو ته

”تو قربانيءَ ۽ نذراني کي نه چاهيوم

پر تو منهنجي لاءِ هڪڙو بدن تيار ڪيو.

⑥ ساڙڻ وارين قربانين

۽ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانين کان

تون خوش نه ٿين.

⑦ تڏهن مون چيو جيئن پاڪ ڪتاب ۾

منهنجي باري ۾ لکيل آهي ته

’ڏس، آءُ آيو آهيان

انهيءَ لاءِ ته اي خدا!

تنهنجي مرضي پوري ڪريان.“

⑧ پھريائين ته مسيح چيو ته ”قربانيون، نذرانام ساڙڻ واريون قربانيون ۽ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيون تو نه چاهيون، نڪي تون انهن مان خوش ٿين، جيتوڻيڪ اهي شريعت موجب چاڙهيون وڃن ٿيون.“ ⑨ پوءِ وري چيائين ته ”ڏس، آءُ آيو آهيان، انهيءَ لاءِ ته تنهنجي مرضي پوري ڪريان.“ اهڙي نموني خدا اڳين قربانين کي رد ڪري مسيح جي قربانيءَ کي قائم ڪري ٿو. ⑩ خدا جي انهيءَ مرضيءَ جي نتيجي ۾ اسين عيسيٰ مسيح جي بدن جي هڪڙي ئي دفعي قربان ٿيڻ جي وسيلي پاڪ ڪيا ويا آهيون.

⑪ هر هڪ ڪاهن روزانو بيهي ديني خدمت ٿو ڪري ۽ هر هر ساڳيون ئي قربانيون ٿو چاڙهي، جيڪي ڪڏهن به گناهن کي مٽائي نه ٿيون سگهن. ⑫ پر مسيح گناهن جي لاءِ هڪڙي ئي قرباني هميشه جي واسطي چاڙهي خدا جي ساڄي پاسي وڃي ويٺو. ⑬ انهيءَ وقت کان وٺي هو انتظار ۾ آهي ته سندس دشمنن کي سندس پيرن جي سنڌلي بڻايو وڃي. ⑭ چالاءِ جو هن هڪڙي قرباني چاڙهڻ سان انهن کي هميشه جي لاءِ ڪامل ڪري ڇڏيو آهي، جيڪي پاڪ ڪيا ٿا وڃن.

⑮ پاڪ روح به انهيءَ باري ۾ اسان کي شاهدي ڏيئي چوي ٿو ته

⑯ ”خداوند فرمائي ٿو ته

’هي اهو عهد آهي،

جيڪو انهن ڏينهن کان پوءِ

آءُ هنن سان ڪندس.

آءُ پنهنجا قانون سندن دلين ۾ وجهندس،

۽ سندن ذهنن تي اهي نقش ڪندس.“

⑰ هو وڌيڪ چوي ٿو ته

”هنن جا گناهه ۽ هنن جون بچڙيون

آءُ وري ياد نه ڪندس.“

⑱ هاڻي جڏهن ته هنن جي معافي ٿي ويئي آهي تڏهن وري گناهن لاءِ

قربانيءَ جي ضرورت نه آهي.

نصيحت ۽ تاڪيد

١٩) تنهنڪري اي ڀائرو ۽ پيرون! اسان کي پورو ڀروسو آهي ته اسين عيسيٰ جي رت جي ڪري انهيءَ مقدس ترين جاءِ ۾ داخل ٿي سگهون ٿا. ٢٠) عيسيٰ اسان جي لاءِ پردي منجهان هڪ نئون ۽ جيئرو رستو کوليو آهي ۽ اهو پردو سندس جسم آهي. ٢١) هو اسان جو اهڙو وڏو ڪاهن آهي، جيڪو خدا جي گهر جو مختيار آهي. ٢٢) هاڻي جيئن ته اسان جو ضمير گناهن کان پاڪ ٿيل آهي ۽ اسان جو جسم صاف پاڻيءَ سان ڌوئل آهي، تنهنڪري اچو ته سچيءَ دل سان ۽ پوري يقين سان خدا کي ويجهو ٿيون. ٢٣) اچو ته جنهن اميد جو اسين اقرار ٿا ڪريون تنهن کي سوگهو جهليون، ڇاڪاڻ ته جنهن واعدو ڪيو آهي سو سچو آهي. ٢٤) اچو ته اسين محبت ۽ چڱن ڪمن جو شوق ڏيارڻ لاءِ هڪ ٻئي جو خيال رکون. ٢٥) اسين پاڻ ۾ گڏ ٿيڻ چڏي نه ڏيون، جيئن ڪن ماڻهن جي عادت آهي، بلڪ اچو ته هڪ ٻئي کي همٿائيندا رهون. جيئن جيئن اوهين خداوند جو ڏينهن ويجهو ايندو ٿا ڏسوم تيئن تيئن اهڙيون ڳالهيون وڌيڪ ڪندا رهو.

٢٦) پر جيڪڏهن اسين سچ جي سڃاڻپ حاصل ڪرڻ کان پوءِ به ڄاڻي ٻجهي گناهه ڪريون ته گناهن لاءِ ڪابه قرباني اڳتي باقي نه رهندي. ٢٧) پر عدالت جي ڏينهن جو ۽ انهيءَ قهر واري باهه جو خوف ۽ انتظار باقي آهي، جيڪا خدا جي دشمنن کي ڪائي ڪپائي ڇڏيندي. ٢٨) جڏهن ڪو ماڻهو موسيٰ جي شريعت کي نه ٿو مڃي ته هن کي ٻن يا ٽن ماڻهن جي شاهديءَ تي بي رحميءَ سان ماريو ٿو وڃي، ٢٩) تڏهن اوهين خيال ڪريو ته ان شخص جو ڇا حشر ٿيندو، جنهن خدا جي فرزند کي پيرن هيٺ لتاڙيو، عهد جي انهيءَ رت کي ناپاڪ سمجهيو، جنهن سان هن کي پاڪ ڪيو ويو هو ۽ فضل بخشيندڙ روح کي بي عزت ڪيائين؟ ٣٠) ڇاڪاڻ ته اوهين انهيءَ کي ڄاڻون ٿا جنهن چيو ته

٢٢:١٠ لاوا ٣٠:٨، حز ٢٥:٣٦، ٢٤:١٠ يس ١١:٢٦، ٢٨:١٠ شر ٦:١٠، ١٥:١٩

٢٩:١٠ خر ٨:٢٤، ٣٠:١٠ شر ٣٦:٣٥، ٣٢

”وير وٺڻ منهنجو ڪم آهي،
آءُ ئي بدلو وٺندس.“

۽ وري هي ته

”خداوند پنهنجي قوم جو انصاف ڪندو.“

① زندہ خدا جي هٿن ۾ اچڻ هڪ وڏي خوفناڪ ڳالهه آهي.
② پر انهن اڳوڻن ڏينهن کي ياد ڪريو، جڏهن روشني حاصل ڪرڻ کان
پوءِ اوهان ڏاڍا ڏک سٺا ۽ پوءِ به ثابت قدم رهيا. ③ ڪڏهن ته اوهان طعنن ۽
مصيبتن جي ڪري تماشو بڻيا ۽ ڪڏهن وري اوهان انهن جو ساٿ ڏنو جن
سان اهڙي هلت ٿي. ④ جيڪي قيد ۾ هئا تن سان اوهان همدردي ڪئي
۽ پنهنجي مال ملڪيت جو لتجي وڃڻ به خوشيءَ سان قبول ڪيو. ڇالاءِ جو
اوهان کي خبر هئي ته اوهان وٽ بهتر ۽ پائدار ملڪيت موجود آهي.
⑤ تنهنڪري اوهين پنهنجي همت نه هاريو، ڇالاءِ جو انهيءَ جو وڏو
اجر آهي. ⑥ اوهان کي صبر ڪرڻ گهرجي، انهيءَ لاءِ ته خدا جي مرضي
پوري ڪري اهو ڪجهه حاصل ڪريو، جنهن جو هن واعدو ڪيو آهي.
جيئن لکيل آهي ته

⑦ ”تمار ٿوري مدت باقي آهي،

جو اچڻ وارو ايندو ۽ دير نه ڪندو.

⑧ منهنجو سڄار ٻانهو

ايمان جي ڪري جيئرو رهندو،

پر جيڪڏهن ڪو پوئتي هٽندو،

ته آءُ هن کان خوش نه ٿيندس.“

⑨ مگر اسين انهن مان نه آهيون جيڪي پوئتي هٽي ناس ٿا ٿين، بلڪ انهن
مان آهيون جيڪي ايمان آڻي پاڻ کي بچائين ٿا.

ايمان

① ايمان مان مراد آهي انهن شين جي ملڻ جي خاطري، جن
جي اميد ڪئي اٿئون ۽ انهن شين تي يقين، جيڪي نه ڏٺيون

۱۱

٢) اهو انهن جو ايمان هو جو اڳئين زماني جي ماڻهن خدا جي رضا حاصل ڪئي هئي.

٣) ايمان جي ڪري ئي اسين سمجهون ٿا ته ڪائنات خدا جي حڪم سان بڻي آهي، يعني جيڪي ڪجهه ڏسڻ ۾ اچي ٿو سو ڏسڻ ۾ نه ايندڙ شين مان بڻيو آهي.

٤) ايمان جي ڪري ئي هايل خدا وٽ قابيل کان وڌيڪ سٺي قرباني چاڙهي. انهيءَ جي ئي ڪري خدا سندس نذرانو قبول ڪري ظاهر ڪيو ته هو سچار هو. جيتوڻيڪ هو مري ويو آهي ته به ايمان جي ئي وسيلي اڃا تائين ڳالهائي پيو.

٥) ايمان جي ڪري ئي حنوک مٿي ڪنيو ويو، ته جيئن موت کي نه ڏسي. هن جو ڪوبه پتو ڪونه پيو، ڇاڪاڻ جو خدا مٿي ڪٿي ورتس. هن ڪري جو سندس ڪچي وڃڻ کان اڳ هن بابت اها شاهدي ڏني ويئي هئي ته هو خدا کي پسند آيو آهي. ٦) ايمان کان سواءِ خدا کي پسند اچڻ ناممڪن آهي، ڇاڪاڻ جو جيڪو خدا وٽ ٿو اچي، تنهن لاءِ اهو ايمان آڻڻ ضروري آهي ته خدا موجود آهي ۽ جيڪي کيس چاهه سان ڳولين ٿا تن کي اجر ڏئي ٿو.

٧) ايمان جي ڪري ئي نوح کي انهن ڳالهين جي باري ۾ خدا خبردار ڪيو جيڪي اڃا ڏسڻ ۾ نه آيون هيون ۽ هن خدا جي خوف کان پنهنجي خاندان جي بچاءَ لاءِ هڪڙو پيڙو ٺاهيو. اهڙيءَ طرح هن دنيا کي ڏوهي ٺهرايو ۽ انهيءَ سچائيءَ جو وارث ٿيو، جيڪا ايمان جي ڪري آهي.

٨) ايمان جي ڪري ئي ابراهيم پنهنجي سڏجڻ وقت خدا جو حڪم مڃي انهيءَ جاءِ ڏانهن هليو ويو، جيڪا بعد ۾ کيس ميراث طور ملڻي هئي. جيتوڻيڪ هن کي اها خبر نه هئي ته ڪيڏانهن ٿو وڃي، پر تڏهن به هو اٿي روانو ٿيو. ٩) ايمان جي ڪري ئي هو خدا جي واعدن کي ملڪ ۾ هڪ پرديسيءَ وانگر رهيو. اسحاق ۽ يعقوب جيڪي خدا جي ساڳئي واعدن ۾ ساڻس گڏ وارث هئا، سي به ابراهيم وانگر تنهن ۾ رهندا هئا. ١٠) ڇاڪاڻ جو

١١:٣ پيد ١:١، زب ٦:٣٣، ٩:١، يو ٣:١، ١١:٤ پيد ٣:٤-١٠، ١١:٥ پيد ١١:٥-٢٤

١١:٤ پيد ٦:١٣-٢٢، ١١:٨ پيد ١:١٢-٥، ١١:٩ پيد ٣٥:٢<

ابراهيم انهيءَ شهر جو اميدوار هو، جنهن جو بنياد پيل آهي ۽ جنهن جو معمار ۽ اڏيندڙ خود خدا آهي.

⑪ ايمان جي ڪري ئي ابراهيم پيءُ ٿيڻ جي لائق ٿيو، جيتوڻيڪ هو تمام پيرسن هو ۽ ساره به سنڍ هئي. ابراهيم کي واعدي ڪرڻ واري تي پورو پورو يقين هو. ⑫ اهڙيءَ طرح هڪڙي اهڙي شخص مان جيڪو تمام پيرسن هو، آسمان جي تارن جيترا ۽ سمنڊ جي ڪناري جي واريءَ جيترا بيشمار ماڻهو پيدا ٿيا.

⑬ اهو ايمان ئي هو جنهن تي اهي سڀ ماڻهو سڄي عمر قائم رهيا. جيتوڻيڪ کين واعدي ڪيل شيون نه مليون، مگر انهن کي پري کان ئي ڏسي سندن مرحبا ڪيائون. ان سان گڏ هنن قبول ڪيو ته اسين زمين تي پرديسي ۽ مسافر آهيون. ⑭ جيڪي ماڻهو اهڙيون ڳالهيون ڪندا آهن، سي ظاهر ڪندا آهن ته اسين پنهنجي وطن جي ڳولا ۾ آهيون. ⑮ جيڪڏهن هو انهيءَ ملڪ کي ياد ڪن ها، جنهن مان نڪري آيا هئا ته جيڪر کين موٽي وڃڻ جو وجهه ملي ها. ⑯ پر هاڻي هو انهيءَ کان بهتر يعني آسماني ملڪ جي لاءِ واجهائي رهيا آهن. تنهنڪري خدام انهن جو خدا سڏجڻ کان شرمائي نه ٿو، ڇاڪاڻ جو هن انهن جي لاءِ هڪڙو شهر تيار ڪري ڇڏيو آهي.

⑰ ايمان جي ڪري ئي پنهنجي آزمائش وقت ابراهيم اسحاق کي نذراني طور قربان ڪيو. اهو ئي ابراهيم جنهن خدا جا واعدا قبول ڪيا هئا، سو پنهنجي پياري پٽ کي قربان ڪرڻ لاءِ تيار ٿي ويو. ⑱ انهيءَ ئي پٽ جي باري ۾ خدا چيو هوس ته ”اسحاق مان ئي تنهنجو نسل جاري ٿيندو.“ ⑲ ڇاڪاڻ جو هن سمجهيو ته خدا کي مٿن مان جيارڻ جي قدرت آهي، سو انهن مان ئي هن اسحاق کي مثالي طرح وري حاصل ڪيو.

⑳ ايمان جي ڪري ئي اسحاق يعقوب ۽ عيسو کي سندن مستقبل جي برڪت ڏني.

۱۱:۱۱ پيد ۱۱:۱۸-۱۴، ۲:۲۱ ۱۲:۱۱ پيد ۵:۱۵، ۲۲:۱، ۱۲:۳۲

۱۲:۱۱ پيد ۴:۲۳، ۱:۱، ۱۵:۲۹، ۱۲:۳۹ ۱۷:۱۱ پيد ۱:۲۲-۱۴

۱۸:۱۱ پيد ۱۲:۲۱ ۲:۱۱ پيد ۲۹-۲۷، ۲۹-۳۹، ۴۰

۲۱) ايمان جي ڪري ئي يعقوب مرڻ مهل يوسف جي ٻنهي پٽن کي برڪت ڏني ۽ پنهنجي لٺ جي چوٽيءَ تي مٿور کي سجدو ڪيائين.

۲۲) ايمان جي ڪري ئي يوسف مرڻ مهل بني اسرائيل جي مصر ملڪ مان نڪرڻ جو ذڪر ڪيو ۽ پنهنجين هڏين بابت حڪم ڏنائين.

۲۳) ايمان جي ڪري ئي موسيٰ جي ماءُ پيءُ سندس ڄمڻ کان پوءِ کيس ٽن مهينن تائين لڪائي رکيو، ڇاڪاڻ ته هُنن ڏٺو ته ٻار خوبصورت آهي ۽ اهي بادشاهه جي حڪم کان ڪين ڊنا.

۲۴) ايمان جي ڪري ئي موسيٰ وڏي ٿيڻ تي فرعون جي ڌيءَ جو پٽ سڏائڻ کان انڪار ڪيو. ۲۵) هن ڪري جو ٿوري وقت تائين گناهه جي خوشين ماڻڻ جي بدران هن خدا جي قوم سان گڏ ڏک سهڻ کي وڌيڪ پسند ڪيو. ۲۶) هن مسيح جي خاطر بي عزت ٿيڻ کي مصر جي خزانن کان وڏي دولت سمجهيو، ڇاڪاڻ جو هن جي نظر ملڻ واري اجر تي هئي.

۲۷) ايمان جي ڪري ئي موسيٰ بادشاهه جي ڪاوڙ جي پرواهه نه ڪئي ۽ مصر ڇڏي ڏنائين. هو ڏسڻ ۾ نه ايندڙ خدا کي ڄڻڪ ڏسي ڪري ثابت قدم رهيو. ۲۸) ايمان جي ڪري ئي هن فصيح جي قرباني ڪئي ۽ رت ڇٽڪاريائين، انهيءَ لاءِ ته موت جو ملائڪ بني اسرائيل جي پهرينن ٻارن کي هٿ نه لائي.

۲۹) ايمان جي ڪري ئي بني اسرائيل گارهي سمند مان ائين لنگهي ويا جيئن سڪيءَ تان لنگهيو آهي. پر جڏهن مصرين به ائين ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ته اهي ٻڏي مئا.

۳۰) ايمان جي ڪري ئي يريحو شهر جون پٿيون جڏهن بني اسرائيل انهن جي چوڌاري ست ڏينهن ڦيرا ڏنا ته اهي ڪري پيون. ۳۱) ايمان جي ڪري ئي راحب ڪسيائي نافرمانن سان گڏ ماري نه ويئي، ڇاڪاڻ جو هن جاسوسن کي پاڻ وٽ صحيح سلامت رکيو هو.

۲۱:۱۱ پيد ۳۱:۴۷-۲۰:۴۸ ۲۲:۱۱ پيد ۲۴:۵۰-۲۵:۲، خر ۱۳:۱۹ ۲۲:۱۱ خر

۲۲:۱، ۲:۲ ۲۴:۱۱ خر ۱۰:۱۲-۱۲ ۲۷:۱۱ خر ۲:۱۵ ۲۸:۱۱ خر ۱۲:۲۱-۳۰

۲۹:۱۱ خر ۲۱:۱۴-۳۱ ۳۰:۱۱ يش ۶:۱۲-۲۱ ۳۱:۱۱ يش ۲:۱-۲۱، ۶:۲۲-۲۵

③۲ ھاڻي وڌيڪ آءُ ڇا ٻڌايان؟ ايتري وانڌڪائي ڪانه اٿم جو گدعون، باراق، سمسون، يفتاح، دائود، شموئيل ۽ ٻين نبين جو ذڪر ڪريان. ③۳ انهن ايمان جي ڪري ئي بادشاهتون فتح ڪيون، سڄاڻي جا ڪم ڪيا، واعدي ڪيل شين کي حاصل ڪيو ۽ شينهن جا وات بند ڪيائون. ③۴ هنن سخت باهه کي اُجهايو ۽ تلوار جي ڌار کان به بچي نڪتا. اهي ڪمزوريءَ مان زور آوار ٿيا، جنگ ۾ بهادر ٿيا ۽ ڌارين فوجن کي پڄاڻي ڪڍيائون. ③۵ عورتن کي سندن مري ويل وري جيئرا ٿي مليا ۽ ٻيا عذاب سهندي سهندي مري ويا، پر آزادي قبول نه ڪيائون، انهيءَ لاءِ ته ٻيهر جيئرا ٿي بهتر زندگي حاصل ڪن. ③۶ ڪن ماڻهن جي وري ڪل ٺٺولي ڪرڻ سان ۽ چھڪن هڻڻ سان آزمائش ورتي ويئي، ايتري تائين جو کين زنجيرن سان ٻڏي قيد ۾ وڌو ويو. ③۷ هو سنگسار ڪيا ويا، ڪرت سان چيريا ويا، تلوار سان قتل ڪيا ويا ۽ آزمايا ويا. هورين ۽ پڪرين جون ڪلون پائي محتاجيءَ، مصيبت ۽ بدسلوڪيءَ جي حالت ۾ پٽڪندا رهيا. ③۸ دنيا انهن جي لائق نه هئي. هو بيابانن، جبلن، غارن ۽ زمين جي چُرڻ ۾ رلندا رهيا.

③۹ انهن سڀني کي سندن ايمان جي ڪري ساراهيو ويو، تڏهن به انهن مان ڪنهن کي به واعدي ڪيل شيءِ ڪانه ملي. ④۰ ڇالاءِ جو خدا اسان جي لاءِ اڳي ئي بهتر سوچيو هو ته اهي اسان سان گڏجڻ سان ئي ڪامل ڪيا وڃن.

خدا اسان جو روحاني پيءُ

① جڏهن ته شاهدن جي هيڏي وڏي ڪڪر اسان جو اچي گهرو ڪيو آهي، تنهنڪري اچو ته اسين به هر هڪ رکاوٽ ۽ انهيءَ گناهه کي جيڪو اسان کي آسانيءَ سان منجهائي ٿو، پاسي ڪريون ۽ ثابت قدميءَ سان انهيءَ ڊوڙ ۾ ڊوڙون جيڪا اسان جي اڳيان آهي. ② اچو ته اسين عيسيٰ ڏانهن نهاريندا رهون، جيڪو اسان جي ايمان جو باني

۱۱:۳۲-۱۱:۶ م ۳۲:۸-۶:۴ م ۳۱:۵-۲:۱۳ م ۳۱:۱۶-۱:۱۱ م ۱۲:۱-۱:۱۲ م

۱. ۱-۱:۱۶ م ۱۱:۲ م ۱. ۱-۱:۲۵ م ۱۱:۲۵ م ۲۳:۱۱ م ۱-۱:۶ م ۲-۱:۶ م

۱۱:۲۴ م ۱۱:۳۰ م ۱۱:۲۵ م ۱۱:۲۴ م ۱۱:۲۴ م ۱۱:۲۴ م ۱۱:۲۴ م ۱۱:۲۴ م

۲۲:۲۶-۲۲:۲۶ م ۲۵:۱۸-۲۶:۲۰ م ۲۰:۲۰ م ۱۵:۳۸ م ۱۱:۲۴ م ۲۱:۲۴ م

۽ ڪامل ڪندڙ آهي. هن انهيءَ خوشيءَ جي خاطر جيڪا بعد ۾ کيس ملڻي هئي، شرمندگيءَ جي پرواهه نه ڪري صليب جو ڏک سٺو ۽ خدا جي تخت جي ساڄي پاسي وڃي ويٺو. ② انهيءَ تي غور ڪريو، جنهن گنهگارن جي طرفان ايتري مخالفت برداشت ڪئي، تان ته اوهين بيزار ٿي همت نه هاريو.

④ اوهان گناهن جي خلاف وڙهڻ ۾ اڃا تائين اهڙو مقابلو نه ڪيو آهي جو اوهان جو رت وهايو ويو هجي. ⑤ اوهين انهيءَ همٿائيندڙ نصيحت کي وساري وينا آهيو، جيڪا اوهان کي ٻارن وانگر ڪئي ويئي آهي ته ”اي منهنجا ٻچا! خداوند جي سيڪت کي

خسيس نه سمجهه

۽ جڏهن هو تو کي تنبيهه ڪري،

تڏهن همت نه هار.

⑥ جنهن سان خداوند محبت ٿو رکي،

تنهن کي هو سيڪت به ڏئي ٿو،

۽ جنهن کي ٻار ٿو بڻائي،

تنهن کي سزا به ڏئي ٿو.“

④ انهيءَ سيڪت کي برداشت ڪندا رهو، خدا اوهان سان ٻچن جهڙي هلت ٿو ڪري. ڇا لاءِ جو اهو ڪهڙو ٻار آهي، جنهن کي سندس پيءُ سيڪت نه ٿو ڏئي؟ ⑧ پر جيڪڏهن اوهان کي اها سيڪت نه ڏبي، جيڪا هر ڪو ٻار ٿو سهي، تڏهن اوهين حرامزادا ٿيائون، نڪي سچا ٻار. ⑨ تنهن کان سواءِ جڏهن اسان جا جسماني پيٽر اسان کي سيڪت ڏيندا هئا، تڏهن انهن جي تعظيم ڪندا هئاسون، ته پوءِ اسين پنهنجي روحاني پيءُ جي چو نه وڌيڪ تابعداري ڪريون ته جيئن جيئرا رهون؟ ⑩ اسان جا جسماني پيٽر ٿورن ڏينهن جي لاءِ جيئن مناسب سمجهندا هئا تيئن اسان کي سيڪت ڏيندا هئا، پر خدا اسان جي پلائيءَ جي لاءِ اسان کي سيڪت ٿو ڏئي، ته جيئن اسين سندس پاڪائيءَ ۾ شامل ٿيون. ⑪ ڪابه سيڪت جڏهن ڏني وڃي ٿي، تڏهن خوشيءَ جو نه بلڪ غم جو سبب ٿي معلوم ٿئي. پر اها آخر ۾،

جيڪي برداشت ڪري پڪا ٿي ويا، تن کي سچائيءَ جو ڦل ٿي بخشي، جنهن سان اطمينان حاصل ٿئي ٿو.

١٢) تنهنڪري ڍلا هٿ ۽ ڪمزور گوڏا مضبوط ڪريو. ١٣) پنهنجي پيرن لاءِ رستا سنوان ڪريو، انهيءَ لاءِ ته ڪو مندو ٿاڀو نه کائي، بلڪ چٽي چڱو پلو ٿئي.

خدائي ڳالهين جي انڪار بابت چتاءُ

١٤) سڀني ماڻهن سان صلح سان رهڻ جي ڪوشش ڪريو ۽ انهيءَ پاڪائيءَ جا طلبگار ٿيو، جنهن کانسواءِ ڪوبه خداوند کي نه ڏسندو. ١٥) خيال رکو ته ڪوبه ماڻهو خدا جي فضل کان محروم نه رهجي وڃي، متان ڪا ڪڙي پاڙ ڦٽي اوهان کي تڪليف نه ڏئي ۽ انهيءَ جي ڪري گهڻا ئي ماڻهو پليت ٿي پون. ١٦) خيال رکو ته متان ڪو زناڪار يا عيسوءَ وانگر بي دين نه ٿئي، جنهن هڪڙي وقت جي کاڌي جي عيوض پنهنجي پهريتي ٿيڻ جو حق وڪڻي ڇڏيو. ١٧) اوهين ڄاڻو ٿا ته انهيءَ کان پوءِ جڏهن هن برڪت جو وارث ٿيڻ ٿي گهريو ته کيس رد ڪيو ويو. هن کي توبه ڪرڻ جو موقعو به نه مليو، جيتوڻيڪ هن ڳوڙها ڳاڙيندي انهيءَ برڪت کي هٿ ڪرڻ جي تمام گهڻي ڳولا ڪئي.

١٨) ڇالاءِ جو اوهين سينا جبل وٽ نه آيا آهيو، جنهن کي چهي ٿو سگهجي. اهو جبل باهه سان پٽي پريو ۽ مٿس ڪاراڻا، اونداهي ۽ طوفان هو. ١٩) انهيءَ تي توتاري جو شور ۽ ڪلام ٻڌائيندڙ جو اهڙو آواز هو، جنهن جي ٻڌڻ وارن عرض ڪيو ته کين وڌيڪ ڪلام نه ٻڌايو وڃي. ٢٠) ڇالاءِ جو هو اهو حڪم برداشت ڪري نه سگهيا، جنهن ۾ کين چيو ويو هو ته ”جيڪڏهن ڪو جانور به انهيءَ جبل کي چهي ته کيس سنگسار ڪيو وڃي.“ ٢١) اهو نظارو اهڙو ته خوفناڪ هو جو موسيٰ چيو ته ”آءُ ڏاڍو ڊڄان ٿو ۽ ڏڪان ٿو.“

١٢:١٢ يس ٣:٣٥ ١٣:١٢ مثل ٢٦:٤ ١٥:١٢ شر ١٨:٢٩ ١٦:١٢ پيد ٢٥:٢٩-٣٤

١٤:١٢ پيد ٢٠:٣٠-٣٠ ١٨:١٢-١٩ خر ١٦:١٩-٢٢، ٢٠:٢١-٢١ شر

١٢-١١:٤، ٢٢:٥-٢٢ ٢٠:١٢ خر ١٢:١٩-١٣، ٢١:١٢ شر ١٩:٩

②۲ پر اوهين ¹صيون جبل تي زنده خدا جي شهرم يعني آسماني يروشلم وٽ آيا آهيو ۽ ملائڪن جي بيشمار لشڪر وٽ. ②۳ اوهين پهرين جي جماعت، يعني ڪليسيا ۾ آيا آهيو جن جا نالا آسمان ۾ لکيل آهن. اوهين سڀني جي منصف خدا وٽ ۽ ڪامل ڪيل سڄارن جي روحن وٽ آيا آهيو. ②۴ اوهين نئين عهد جي وچ واري عيسيٰ وٽ ۽ انهيءَ چٽڪاريل رت وٽ آيا آهيو جيڪو هابيل جي رت کان بهتر ڳالهيون ٿو ڪري.

②۵ خبردارم انهيءَ ڳالهائين واري جو انڪار نه ڪجوم ڇاڪاڻ جو جن ماڻهن زمين تي هدايت ڪرڻ واري جو انڪار ڪيو ته اهي بچي نه سگهيا ته پوءِ اسين ڪيئن بچي سگهنداسين، جيڪڏهن انهيءَ کان منهن موڙينداسين جيڪو آسمان مان هدايت ٿو ڪري؟ ②۶ سندس آواز انهيءَ وقت زمين کي لوڏي ڇڏيو هو. پر هاڻي هن اهو واعدو ڪيو آهي ته
”هڪڙو دفعو اڃا به نه رڳو زمين کي،
بلڪ آسمان کي به لوڏي ڇڏيندس.“

②۷ سو اهي لفظ ته ”هڪڙو دفعو اڃا به“ اهو ظاهر ٿا ڪن ته جيڪي شيون لوڏيون وڃن ٿيون، سي خليل شين وانگر گم ٿي وينديون. انهيءَ لاءِ ته جيڪي شيون نه ٿيون لڏن سي قائم رهن.

②۸ تنهنڪري اچو ته اهڙي بادشاهت حاصل ڪريون، جيڪا لڏي وڃڻ واري ناهي. اسين شڪرگذار ٿيون ۽ اهڙي ادب ۽ خوف سان عبادت ڪريون جو اها خدا کي پسند اچي. ②۹ ڇاڪاڻ جو اسان جو خدا ساڙي رک ڪرڻ واري باهه آهي.

خدا کي وڻندڙ خدمت

① هڪ ٻئي کي هڪ ڪتب جا سمجهي محبت ڪندا رهو.
② مسافرن جي مهمان نوازي ڪرڻ کان غافل نه رهو ڇاڪاڻ جو

۱۳

¹ صيون جبل: هن جبل تي اڏيل يروشلم شهر ۾ مقدس هيڪل تعمير ٿيل هئي، جيڪا خدا جي عبادت لاءِ يهودين جي مخصوص جاءِ هئي.

۲۴:۱۲ پيد ۱۰:۴ ۲۵:۱۲ خر ۲۲:۲۰ ۲۶:۱۲ حجي ۶:۲ ۲۹:۱۲ شر ۲۴:۴

۲:۱۳ پيد ۱:۱۸-۸، ۱:۱۹-۳

ائين ڪرڻ سان ڪن ماڻهن بي خبريءَ ۾ ملائڪن جي مهمانداري ڪئي آهي. ② قيدين کي ياد رکڻ جو چڻ ته اوهين به انهن سان گڏ قيد ۾ آهيو. جن سان بدسلوڪي ڪئي وڃي ٿي تن کي به ياد ڪريو، جو چڻ ته اوهين به انهن سان گڏ ڏک سهو ٿا.

④ سڀني ماڻهن جي نظر ۾ شادي عزت جي ڳالهه هئڻ کپي ۽ زال مڙس کي هڪ ٻئي سان وفادار هئڻ گهرجي، ڇاڪاڻ ته خدا زناڪارن ۽ حرامڪارن کي سزا ڏيندو. ⑤ پيسي سان پيار نه رکڻ جيڪي اوهان وٽ آهي تنهن تي راضي رهو. ڇاڪاڻ ته خدا پاڻ چيو آهي ته

”آءُ تو کي ڪڏهن به ڇڏي نه ڏيندس،

۽ نڪي ڪڏهن تو کي وساريندس.“

⑥ تنهنڪري اسين پوري يقين سان چئي ٿا سگهون ته

”خداوند منهنجو مددگار آهي،

آءُ ڪين ڊڄندس.

انسان مون کي ڇا ٿو ڪري سگهي؟“

⑦ اوهين پنهنجي اڳواڻن کي ياد ڪريو، جن اوهان کي خدا جو ڪلام ٻڌايو. انهن جي زندگي گذارڻ ۽ سندن موت تي غور ڪري انهن جهڙو ايمان ڌاريو. ⑧ عيسيٰ مسيح ڪالهه توڙي اڄ، بلڪ هميشه تائين ساڳيو ئي آهي.

⑨ جدا جدا قسمن جي عجيب تعليم تي لڳي گمراهه نه ٿيو. ڇاڪاڻ ته اوهان جي لاءِ اهو چڱو آهي ته دلين کي فضل جي وسيلي پختو رکڻ نڪي انهن رسمي ڪاڌن جي وسيلي، جن مان انهن جي ڪاڻڻ وارن کي ڪوبه فائدو حاصل ڪونه ٿيو. ⑩ اسان جي ته هڪڙي اهڙي قربان گاهه آهي، جنهن مان پهرين عهد جي ڪاهنن کي ڪاڻڻ جو ڪوبه حق ڪونهي.

⑪ ڇاڪاڻ ته جن جانورن جو رت سردار ڪاهن گناهن جي ڪفاري جي لاءِ مقدس ترين جاءِ ۾ کڻي ٿو وڃي، تن جا بدن خيمي گاهه جي ٻاهران ساڙيا ٿا وڃن. ⑫ انهيءَ ڪري عيسيٰ به شهر جي دروازي جي ٻاهران ڏک سٺو، ته جيئن پنهنجي رت جي وسيلي پنهنجي امت کي پاڪ ڪري. ⑬ تنهنڪري اچو ته اسين سندس خوري پاڻ تي کڻي خيمي گاهه کان ٻاهر

هن وٽ هلون. ⑭ ڇالاءِ جو هتي اسان جو ڪو قائم رهڻ وارو شهر ڪونهي، بلڪ اسين اهڙي شهر جي ڳولا ۾ آهيون جيڪو اچڻ وارو آهي.

⑮ تنهنڪري اچو ته اسين عيسيٰ جي وسيلي سدائين خدا جي واکاڻ جي قرباني ڪندا رهون، يعني انهيءَ زبان جو ڦل نذر ڪريون، جيڪا سندس نالي جو اقرار ٿي ڪري. ⑯ پر نيڪي ڪرڻ ۽ هڪ ٻئي جي مدد ڪرڻ کي نه وساريو، ڇالاءِ جو اهڙيون قربانيون خدا کي پسند آهن.

⑰ اوهين پنهنجي اڳواڻن جا فرمانبردار ۽ تابعدار ٿي رهو، ڇالاءِ جو اهي اوهان جي روحاني فائدي لاءِ حساب ڏيندڙن وانگر سجاڳ ٿا رهن. سندن فرمانبرداري ڪريو، ته جيئن هو اهو ڪم خوشيءَ سان ڪن ۽ نه رنج سان، نه ته اوهان کي ڪوبه فائدو ڪونه ٿيندو.

⑱ اسان جي لاءِ دعا گهرندا رهو، ڇالاءِ جو اسان کي پڪ آهي ته اسان جي نيت صاف آهي ۽ اسين هر طرح ايمانداريءَ سان زندگي گذارڻ ٿا چاهيون. ⑲ آءُ اوهان کي خاص طور هن ڪري منت ٿو ڪريان ته اوهين دعا ڪريو، ته جيئن آءُ جلد اوهان وٽ وري اچي سگهان.

آخر ۾ دعا سلام

⑳ اطمينان ڏيندڙ خدا دائمي عهد جي رت جي وسيلي، اسان جي خداوند عيسيٰ کي رڍن جو وڏو ڌنار ڪري مٿن مان وري جيئاري اٿاريو. ㉑ شل اهو ئي خدا هر چڱي ڪم ۾ پنهنجي مرضي پوري ڪرڻ لاءِ اوهان کي ڪامل ڪري، شل هو اسان ۾ عيسيٰ مسيح جي وسيلي اهو ڪجهه پيدا ڪري، جيڪو کيس پسند آهي. سندس واکاڻ هميشه هميشه تائين قائم رهي. آمين.

㉒ اي ڀائرو ۽ پيرون! آءُ اوهان کي گذارش ٿو ڪريان ته هن نصيحت جي ڳالهه کي برداشت ڪريو، ڇالاءِ جو مون اوهان ڏانهن مختصر طور لکيو آهي. ㉓ آءُ اوهان کي ٻڌائڻ ٿو چاهيان ته اسان جو ڀاءُ تيمٿيس آزاد ڪيو ويو آهي. جيڪڏهن هو جلد آيو ته ساڻس گڏ آءُ به اوهان سان اچي ملندس.

㉔ پنهنجي سڀني اڳواڻن ۽ سڀني ايمان وارن کي سلام ڏجو. اٽليءَ وارا به اوهان کي سلام ٿا چون.

㉕ شل اوهان سڀني تي فضل هجي. آمين.

يعقوب

يعقوب رسول جو عام خط

تعارف

يعقوب رسول جو هي خط عملي هدايتن جو مجموعو آهي ۽ ”خدا جي چونڊيل ماڻهن، جيڪي سڄي دنيا ۾ پکڙيل آهن،“ تن ڏانهن آهي. خط لکندڙ ڪيترائي روشن دليل ڏئي ٿو ته جيئن مسيح جي پوئلڳن جي رويي ۽ ڪردار ۾ عملي سياڻپ جون نصيحتون هجن. مسيحت جي بنيادي نظريي کان وٺي هو ڪيترن ئي عنوانن جي باري ۾ لکي ٿو، جيئن ته اميري ۽ غريبي، لالچ، چڱي هلت، طرفداري، ايمان ۽ عمل، زبان تي ضابطو رکڻ، سياڻپ، جهيڙو، غرور ۽ نمائائي، ٻين جي عيب جوئي ڪرڻ، پٽاڪ هڻڻ، صبر ڪرڻ ۽ دعا گهرڻ.

هن خط ۾ ايمان کان علاوه عمل تي به وڌيڪ زور ڏنو ويو آهي. اهو ئي سچو ۽ صحيح مذهب آهي.

سِٽاءُ

١:١	پيش لفظ
٨-٢:١	ايمان ۽ دانائي
١١-٩:١	غربت ۽ دولت
١٨-١٢:١	آزمائش ۽ امتحان
٢٤-١٩:١	ٻڌڻ ۽ عمل ڪرڻ
١٣-١:٢	طرفداري بابت تنبيهه
٢٦-١٤:٢	ايمان ۽ عمل
١٨-١:٣	ايمان آڻيندڙ ۽ زبان
٦:٥-١:٤	ايمان آڻيندڙ جو دنيا سان تعلق
٢٠-٤:٥	مختلف هدايتون

يعقوب

يعقوب رسول جو عام خط

① هي خط يعقوب جي طرفان آهي، جيڪو خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جو ٻانهو آهي. آءُ انهن خدا جي چونڊيل ماڻهن کي، جيڪي سڄي دنيا ۾ پکڙيل آهن سلام ٿو چوان.

ايمان ۽ دانائي

② اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! جڏهن اوهين طرح طرح جي آزمائش ۾ پئو تڏهن انهيءَ کي وڏي خوشيءَ جي ڳالهه ڪري سمجهو. ③ چالاءِ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته اوهان جي ايمان جي پرک صبر پيدا ڪري ٿي. ④ انهيءَ

صبر کي پنهنجو ڪم پورو ڪرڻ ڏيوم انهيءَ لاءِ ته اوهين ڪامل ۽ پرپور ٿيو ۽ اوهان ۾ ڪنهن به ڳالهه جي ڪمي نه رهي.

⑤ جيڪڏهن اوهان مان ڪنهن ۾ دانائيءَ جي ڪمي آهي ته اهو خدا کان گهري. هو کيس ڏيندو ۽ چالاڪيءَ جو خدا سڀني کي بي انداز ٿو ڏئي ۽ طعنا نه ٿو هڻي. ⑥ پر جڏهن هو گهري ته مٿس ويساهه رکي گهري ۽ ڪوبه شڪ نه آئي. چالاڪيءَ جو جيڪو شڪ ٿو آئي سو سمند جي انهيءَ چوليءَ وانگر آهي ۽ جيڪا هوا سان ڌڪجي ۽ اچلجي ٿي. ⑦ اهڙو ماڻهو ائين نه سمجهي ته کيس خداوند کان ڪي ڪجهه ملندو. ⑧ چالاڪيءَ جو اهو به دليو ماڻهو آهي ۽ جيڪو پنهنجي ڪنهن به ڳالهه تي قائم نه ٿو رهي.

غربت ۽ دولت

⑨ مسڪين ايمان واري کي پنهنجي اعليٰ مرتبي تي فخر ڪرڻ گهرجي. ⑩ پر دولتمند کي هيٺانهين درجي تي فخر ڪرڻ گهرجي ۽ چالاڪيءَ جو هو گاهه جي گل وانگر ڪومائجي ويندو. ⑪ هن ڪري جو سج اڀرڻ سان جهولو شروع ٿئي ٿو ۽ اهو گاهه کي سڪائي ٿو ڇڏي. گاهه جو گل چٽيو پوي ۽ سندس خوبصورتِي ختم ٿيو وڃي. ساڳيءَ طرح دولتمند ماڻهو به پنهنجو ڌنڌو ڪندي ڪندي زوال هيٺ اچي ويندو.

آزمائش ۽ امتحان

⑫ سڳورو آهي اهو ماڻهو جيڪو آزمائش ۾ ثابت قدم ٿو رهي. چالاڪيءَ جو جڏهن هو انهيءَ امتحان ۾ پاس ٿيو ته کيس فتح جو تاج ۽ يعني اها زندگي حاصل ٿيندي جنهن جو خدا پنهنجي محبت ڪرڻ وارن سان واعدو ڪيو آهي. ⑬ جيڪڏهن ڪو ماڻهو آزمائش ۾ پوي تڏهن کيس ائين چوڻ نه گهرجي ته ”آءُ خدا جي طرفان آزمايو ٿو وڃان.“ چالاڪيءَ جو خدا بچڙائيءَ سان نه پاڻ آزمائجي ٿو سگهي ۽ نه ڪنهن ماڻهو کي ٿو آزمائي. ⑭ پر هر ماڻهو پنهنجين ئي برين خواهشن سان چڪجي ۽ لالچجي آزمائش ۾ پوي ٿو. ⑮ تنهن کان پوءِ اها بري خواهش ڏيکي

ٽي ڪري گناهه کي ٿي ڇڻي ۽ گناهه جڏهن وڌي وڌو ٿي ٿو تڏهن موت پيدا ٿو ڪري.

١٦) اي منهنجا پيارا پائرو ۽ پيرون! دوکو نه ڪائو. ١٧) هر چڱي بخشش ۽ هر ڪامل انعام مٿان ٿو اچي، يعني انهيءَ خدا پيءُ وٽان هيٺ ٿو لهي، جيڪو آسماني روشنين جو پيدا ڪندڙ آهي. هو ڦرندڙ پاڇن وانگر تبديل نه ٿو ٿئي. ١٨) هن پنهنجي ارادي سان اسان کي سچ جي ڪلام جي وسيلي پيدا ڪيو، انهيءَ لاءِ ته اسين سندس ساري مخلوقات ۾ اول درجو حاصل ڪريون.

ٻڌڻ ۽ عمل ڪرڻ

١٩) اي منهنجا پيارا پائرو ۽ پيرون! اها ڳالهه ياد رکو ته هر هڪ ماڻهو ٻڌڻ ۾ تڪو ڳالهائڻ ۾ ڍرو ۽ ڪاوڙ ڪرڻ ۾ ٿڌو ٿئي. ٢٠) ڇالاءِ جو ماڻهو جي ڪاوڙ مان اهڙا ڪم ٿي نه ٿا سگهن جي خدا جي سچائيءَ موجب آهن. ٢١) تنهنڪري سموري گندگيءَ ۽ بچڙائيءَ جي ڪثرت کي پري اڇلائي، نمائائيءَ سان انهيءَ ڪلام کي قبول ڪريو، جيڪو اوهان ۾ پوکيل آهي ۽ جيڪو اوهان کي بچائي ٿو سگهي.

٢٢) پاڪ ڪلام جا رڳو ٻڌندڙ نه ٿيون، چوته ائين اوهين پنهنجو پاڻ کي ٺڳيو ٿا. اوهين انهيءَ ڪلام تي عمل ڪندڙ ٿيو. ٢٣) ڇالاءِ جو جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪلام کي رڳو ٻڌي ٿو پر ان تي عمل نه ٿو ڪري، ته اهو انهيءَ ماڻهو وانگر آهي جيڪو پنهنجي ظاهري شڪل آئيني ۾ ٿو ڏسي. ٢٤) هو پاڻ کي ڏسي هليو وڃي ٿو ۽ جلد ئي وساري ٿو ڇڏي ته هو ڪيئن هو. ٢٥) پر جيڪو ماڻهو آزادي ڏيندڙ ڪامل شريعت کي غور سان ڏسندو ٿو رهي، سو ٻڌي ڪري وسارڻ وارو ناهي، بلڪ عمل ڪرڻ وارو آهي ۽ اهو ئي پنهنجن ڪمن ۾ برڪت وارو ٿيندو.

٢٦) جيڪڏهن ڪو ماڻهو پاڻ کي ديندار ٿو سمجهي ۽ پنهنجي زبان کي لغام نه ٿو ڏئي ته اهو پاڻ کي ٺڳي ٿو ۽ سندس دينداري اجائي آهي. ٢٧) اسان جي پيءُ خدا جي نظر ۾ خالص ۽ بي عيب دينداري اها آهي ته يتيم ۽ رنڙالن جي سندن مصيبت جي وقت سنڀال ڪجي ۽ پاڻ کي دنيا جي داغن کان به بچائي رکجي.

طرفداري نه ڪرڻ

٢ ① اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! اسان جي خداوند ذوالجلال عيسيٰ مسيح جا ايمان آڻڻ وارا ٿي ڪري اوهين طرفداري نه ڪريو. ② فرض ڪريو ته ڪو ماڻهو سوني منڊي ۽ عمدا ڪپڙا پائي اوهان جي جماعت ۾ اچي ٿو ۽ پيو ميران ۽ قاتل ڪپڙن وارو هڪڙو غريب ماڻهو به اچي ٿو. ③ هاڻي جيڪڏهن اوهين عمدي پوشاڪ واري جو خاص لحاظ ڪري چئو ته ”تون هتي چڱي جاءِ تي اچي ويهه“ پر هن غريب ماڻهو کي چئو ته ”تون هتي بيهه“ يا ”هتي منهنجي پيرن جي سنڌلي وٽ ويهي رهه“ ④ تڏهن ڇا اوهان پاڻ ۾ طرفداري نه ڪئي؟ ۽ ڇا اوهين بري نيت وارا منصف نه ٿيا؟

⑤ منهنجا پيارا ڀائرو ۽ پيرون، ٻڌو ڇا خدا هن دنيا جي غريب ماڻهن کي ايمان ۾ دولتمند ٿيڻ ۽ انهيءَ بادشاهت جا وارث ٿيڻ لاءِ نه چونڊيو آهي، جنهن جو هن پنهنجي محبت ڪرڻ وارن سان واعدو ڪيو آهي؟ ⑥ پر اوهان غريبن کي بي عزت ڪيو آهي. مگر ڇا دولتمند اوهان تي ظلم نه ٿا ڪن؟ ڇا اهي اوهان کي ڪورٽ ۾ گهلي وٺي نه ٿا وڃن؟ ⑦ ڇا هو اهي ئي نه آهن، جيڪي انهيءَ عزت واري نالي بابت ڪفر ٿا بکن، جنهن سان اوهين سڏيا ٿا وڃو. ⑧ تنهن هوندي به پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته

”پنهنجي پاڙيسريءَ سان

پاڻ جهڙو پيار ڪر.“

سو جيڪڏهن اوهين اها شاهي شريعت پوري ڪريو ٿا، ته پوءِ چڱو ٿا ڪريو. ⑨ پر جيڪڏهن اوهين طرفداري ٿا ڪريو ته گناهه ٿا ڪريو ۽ شريعت اوهان کي ڏوهاري ثابت ڪري ٿي. ⑩ ڇا لاءِ جو جيڪو ساري شريعت تي عمل ڪري ٿو، پر رڳو هڪڙيءَ ڳالهه ۾ خطا ٿو ڪري ته اهو ساري شريعت جي پيڪڙي ڪري ڏوهي ٿيو. ⑪ هن ڪري جو جنهن چيو آهي ته ”زنا نه ڪر“ تنهن هيئن به چيو آهي ته ”خون نه ڪر.“ سو جيڪڏهن تون زنا نه ڪرين پر خون ڪرين ته تون شريعت جو ڏوهاري ٿي چڪين.

١٢) اوهان جو ڳالهائڻ ٻولھائڻ ۽ هلٽ چلت انهن ماڻهن وانگر هجي، جن جو آزادي ڏيندڙ شريعت جي وسيلي انصاف ٿيڻو آهي. ١٣) چالاڪيءَ جو جنهن پاڻ رحم نه ڪيو آهي، تنهن جو انصاف بي رحميءَ سان ٿيندو. پر رحم انصاف تي غالب ٿو پوي.

ايمان ۽ عمل

١٤) اي منهنجا ڀائرو ۽ ڀينرون! جيڪڏهن ڪو ماڻهو چوي ٿو ته ”مون کي ايمان آهي“ پر هن کي عمل نه هجي، ته پوءِ سندس ائين چوڻ مان ڪهڙو فائدو؟ ڇا اهڙو ايمان هن کي بچائي ٿو سگهي؟ ١٥) فرض ڪريو ته ڪو ڀاءُ يا پيڻ لڳين اگهاڙو آهي ۽ روزاني کاڌي لاءِ محتاج آهي. ١٦) هاڻي جيڪڏهن اوهان مان ڪو کيس چوي ته ”سلامتيءَ سان وڃ، گرم ۽ ڍاول رهم“ پر کيس اهي شيون نه ڏئي جيڪي سندس جسم لاءِ ضروري آهن، ته پوءِ ائين چوڻ مان ڪهڙو فائدو؟ ١٧) ساڳيءَ طرح ايمان جيڪڏهن عمل کان سواءِ آهي ته اهو پنهنجو پاڻ ئي مثل آهي.

١٨) پر ڪو ماڻهو چئي سگهي ٿو ته ”تو وٽ ايمان آهي ۽ مون وٽ عمل آهي.“

”ڇڱو پلام تون عمل کان سواءِ پنهنجو ايمان مون کي ڏيکار ۽ آءٌ پنهنجن عمل سان تو کي پنهنجو ايمان ڏيکاريندس.“ ١٩) تون ايمان ٿو آئين ته خدا هڪڙو آهي، نيڪ آهي. اها ڳالهه ته بدروح به مڃين ٿا ۽ اهي ڏڪن به ٿا.

٢٠) پر اي بيوقوف ماڻهو! ڇا تون ايترو نه ٿو سمجهي سگهين ته عمل کان سواءِ ايمان بيڪار آهي؟ ٢١) ڇا اسان جو پيءُ ابراهيم عمل جي ڪري سڄاڻ نه بڻايو ويو، جڏهن هن پنهنجي پٽ اسحاق کي قربان گاهه تي نذر ٿي ڪيو؟ ٢٢) هاڻي تون سمجهي ٿو سگهين ته ابراهيم جي ايمان سندس عمل سان گڏجي ڪم ٿي ڪيو ۽ عمل جي ڪري ئي سندس ايمان ڪامل ٿيو.

٢٣) اهڙيءَ طرح پاڪ ڪلام جي اها ڳالهه پوري ٿي ته

”ابراهيم خدا تي ايمان آندو

۽ اهو ايمان هن لاءِ سچائي ليکيو ويو.“

انهيءَ ڪري هو خدا جو دوست سڏيو ويو. (٢٤) سو اوهين ڏسو ٿا ته ماڻهو رڳو ايمان جي ڪري نه بلڪ عمل جي ڪري سچار ٿو بڻجي.

(٢٥) ساڳيءَ ئي طرح راحب جيڪا ڪسيائي هئي، تنهن به جڏهن قاصدن کي پاڻ وٽ ٽڪايو ۽ کين پئي رستي کان روانو ڪري ڇڏيو، تڏهن ڇا هو پنهنجن عمل جي ڪري سچار نه بڻي؟ (٢٦) تنهنڪري جيئن روح کان سواءِ بدن مثل آهي، تيئن عمل کان سواءِ ايمان به مثل آهي.

زبان تي ضابطو رکڻ

٣ (١) اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! اوهان مان گهڻا استاد ٿيڻ جي ڪوشش نه ڪن، ڇاڪاڻ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته اسين جيڪي استاد آهيون تن جي عدالت وڌيڪ سختيءَ سان ٿيندي. (٢) اسين سڀئي گهڻين ئي ڳالهين ۾ ٿاڀڙجي خطا ٿا ڪريون. پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڳالهائڻ ۾ ڪڏهن به خطا نه ٿو ڪري ته اهو ڪامل آهي ۽ پنهنجي سڄي بدن کي ضابطي ۾ رکي ٿو سگهي.

(٣) جڏهن اسين گهوڙن کي تابعدار بنائڻ لاءِ سندن وات ۾ لغام ٿا وجهون، تڏهن انهن جي سڄي بدن کي به ڦيري ٿا سگهون. (٤) سامونڊي جهازن جو ئي ڪٿي مثال وٺو، جيتوڻيڪ اهي تمام وڏا ٿا ٿين ۽ تيز هوائن سان ڌڪجي ٿا هلن، تڏهن به تمام ننڍي ونجهه جي وسيلي، انهن کي هلائڻ وارو جيڏانهن به چاهي ڦيرائي ٿو سگهي. (٥) ساڳيءَ طرح زبان به هڪڙو ننڍو عضوو آهي، پر وڏيون وڏيون پٺاڪون ٿي هڻي. غور ڪريو ته هڪ ننڍڙي چٽنگ جي وسيلي ڪيڏي نه وڏي پيلي کي باهه ٿي لڳي. (٦) زبان حقيقت ۾ هڪ باهه آهي. اها اسان جي عضون منجهه بچڙائيءَ جو هڪ جهان آهي. زبان اسان جي سڄي بدن کي خراب ٿي ڪري ۽ اسان جي زندگيءَ جي ساري چرخي کي باهه ٿي لڳائي، ڇاڪاڻ جو کيس ئي دوزخ کان باهه ٿي لڳي.

(٧) اها حقيقت آهي ته هر قسم جا جانور، پکي، جيت ۽ سامونڊي ساهوارا وس ۾ آڻي سگهجن ٿا، بلڪ ماڻهن انهن کي وس ۾ آندو به آهي.

⑧ پر زبان کي ڪوبه ماڻهو وس ۾ آڻي نه ٿو سگهي. اها هڪ اهڙي بلا آهي جا روڪڻ جي ئي ڪونهي. اها موتمار زهر سان ڀريل آهي.

⑨ جنهن زبان سان اسين خداوند ۽ پيءُ جي واکاڻ ٿا ڪريون تنهن سان ئي ماڻهن کي پاراتو ٿا ڏيون، جيڪي خدا جي صورت تي پيدا ٿيل آهن.

⑩ سو ساڳئي ئي وات مان دعا به ٿي نڪري ۽ پاراتو به. اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! ائين ٿيڻ نه گهرجي. ⑪ ڇا چشمي جي هڪڙي ئي منهن مان منو ۽ ڪارو پاڻي نڪري سگهي ٿو؟ ⑫ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! ڇا انجیر جي وڻ مان زيتون، يا ڊاک جي ول مان انجیر پيدا ٿي سگهن ٿا؟ اهڙيءَ طرح ڪاري پاڻيءَ جو چشمو منو پاڻي نه ٿو ڏئي سگهي.

آسماني ڏاهپ

⑬ اوهان ۾ ڏاهو ۽ سمجهو ڪير آهي؟ انهيءَ کي گهرجي ته هو پنهنجي چڱيءَ هلت چلت جي وسيلي ڏاهپ واري نمائندگيءَ سان پنهنجو عمل ڏيکاري. ⑭ پر جيڪڏهن اوهين پنهنجين دلين ۾ سخت حسد ۽ نفاق رکو ٿا، ته فخر نه ڪريو ۽ نڪي سچ جي خلاف ڪوڙ ڳالهايو. ⑮ اهڙي ڏاهپ آسمان کان نه ٿي اچي، بلڪ اها دنياوي، جسماني ۽ شيطاني آهي. ⑯ ڇالاءِ جو جتي حسد ۽ نفاق هوندو آهي، اتي فساد ۽ هر طرح جو بچڙو ڪم به هوندو آهي.

⑰ پر جيڪا ڏاهپ آسمان کان ٿي اچي، سا پهريائين ته پاڪ آهي، پوءِ صلح پسند، حلیم ۽ تابعدار هئڻ سان گڏ رحم ۽ هر قسم جي چڱي ڦل سان ڀريل آهي. منجهس نه طرفداري آهي ۽ نه دوکو. ⑱ جيڪي صلح ٿا ڪرائين، سي صلح سان گڏ اهڙو بچ ٿا پوکين، جيڪو سچائيءَ جو ڦل پيدا ٿو ڪري.

دنيا سان دوستي

① اوهان ۾ جنگيون ۽ جهيڙا ڪٿان ٿا اچن؟ ڇا انهن عيش عشرت وارين خواهشن مان نه ٿا نڪرن، جيڪي اوهان جي عضون ۾ فساد

پيدا ٿيون ڪن؟ ② اوهين ڪنهن شيءِ جي خواهش ته ڪريو ٿا، پر مليو ڪجهه به ڪونه ٿو. اوهين خون ٿا ڪريو، لالچ ٿا ڪريو، پر حاصل ڪجهه به نه ٿا ڪري سگهو. اوهين جهيڙا ۽ جنگيون ٿا ڪريو، پر اوهان کي ڪجهه به هٿ نه ٿو اچي، ڇا لاءِ جو اوهين خدا کان ڪونه ٿا گهرو. ③ جڏهن اوهين گهرو ٿا تڏهن به ڪونه ٿو مليو، ڇو ته اوهين بري نيت سان ٿا گهرو، انهيءَ لاءِ ته پنهنجي عيش عشرت ۾ خرچ ڪريو.

④ اي بي وفا انسانو! ڇا اوهين نه ٿا ڄاڻو ته دنيا جي دوستي خدا سان دشمني آهي؟ تنهنڪري جيڪو ماڻهو دنيا جو دوست ٿيڻ ٿو گهري، سو پاڻ کي خدا جو دشمن ٿو بڻائي. ⑤ ڇا اوهين ائين ٿا سمجهو ته پاڪ ڪلام جو ائين چوڻ اجايو آهي ته ”جيڪو پاڪ روح هن اسان ۾ رهڻ لاءِ وڌو، سو سخت غيرتمند آهي؟“ ⑥ پر خدا اسان کي زياده فضل ٿو ڏئي. انهيءَ ڪري ئي پاڪ ڪلام چوي ٿو ته

”خدا مغرورن جي مخالفت ٿو ڪري“

پر نماڻن کي فضل ٿو بخشي.“

⑦ تنهنڪري پاڻ کي خدا جي تابع رکو. شيطان جو مقابلو ڪريو ته هو اوهان وٽان ڀڄي ويندو. ⑧ خدا جي ويجهو وڃو ته هو اوهان جي ويجهو ايندو. اي گنهگارو! پنهنجا هٿ ڌوئو. اي بدليو! پنهنجين دلين کي پاڪ ڪريو. ⑨ افسوس ڪريو، سوڳ ڪريو ۽ روئو. اوهين پنهنجو ڪلڻ روئڻ ۾ بدلايو ۽ خوشي اداسيءَ ۾. ⑩ خداوند جي اڳيان پاڻ کي نماڻو ڪريو ته هو اوهان کي سربلند ڪندو.

عيب جوئي نه ڪريو

⑪ اي ڀائرو ۽ پيرون! هڪ ٻئي جي عيب جوئي نه ڪريو. جيڪو پنهنجي ڀاءُ جي خلاف ٿو ڳالهائي، يا مٿس ڪا تهمت ٿو هڻي، سو شريعت جي خلاف ٿو ڳالهائي ۽ ان تي تهمت ٿو هڻي. هاڻي جڏهن تون شريعت تي تهمت ٿو هڻين تڏهن تون شريعت تي عمل ڪرڻ وارو نه، بلڪ انهيءَ مٿان عدالت ڪرڻ وارو بڻجي وينو آهين. ⑫ شريعت ڏيڻ وارو ۽ عدالت ڪرڻ

وارو ته رڳو هڪڙو آهي. اهو ئي بچائي ۽ ماري ٿو سگهي. پر تون آهين ڪير جو پنهنجي پاڙيسري تي تهمت ٿو هڻين؟

بتاڪ نه هڻو

⑬ هاڻي اوهين ٻڌو، جيڪي چئو ٿا ته ”اڄ يا سڀاڻي فلاڻي شهر ۾ وينداسين، هڪڙو سال اتي وڃي گذارينداسين ۽ ڏندو ڌاڙي ڪري پيسا ڪمائينداسين.“ ⑭ پر اوهان کي ته ايتري به خبر ڪانهي ته سڀاڻي ڇا ٿيندو. اوهان جي زندگي آهي ئي ڇا؟ اوهين ته هڪڙي ٻاڦ آهيوم جيڪا ٿوري وقت تائين ڏسڻ ۾ اچي ٿي ۽ پوءِ گم ٿيو وڃي. ⑮ انهيءَ جي بدران اوهان کي هيئن چوڻ گهرجي ته ”جيڪڏهن خداوند گهريو ته اسين جيئرا به رهنداسين ۽ فلاڻو فلاڻو ڪم به ڪنداسين.“ ⑯ پر هاڻي اوهين پنهنجين بتاڪن تي فخر ٿا ڪريو. اهڙو سمورو فخر برو آهي. ⑰ تنهنڪري جيڪو ماڻهو چڱائي ڪرڻ چاهي ٿو پر ڪري نه ٿو، انهيءَ جي لاءِ اهو گناهه آهي.

دولتمندن کي چتاءُ

① هاڻي اي دولتمندو! اوهين ٻڌو، انهن مصيبتن جي ڪري روئو ۽ رڙيون ڪريو، جيڪي اوهان تي اچڻيون آهن. ② اوهان جو مال ملڪيت سڙي ڪنو ٿي ويو ۽ اوهان جا ڪپڙا ڪيٺان ڪائي ويا. ③ اوهان جي سون ۽ چانديءَ تي ڪت چڙهي ويئي. اها ڪت اوهان تي شاهدي ڏيندي ۽ باهه وانگر اوهان جو ماس ڪائيندي. اوهان پوين ڏينهن ۾ دولت ميڙي آهي. ④ ڏسوم جن مزورن اوهان جي ٻنين ۾ لاٻارو ڪيو، تن جي مزوري جيڪا اوهان ٺڳي ڪري رکي ڇڏي آهي، سا رڙيون پيئي ڪري. لاٻاري ڪرڻ وارن جون دانهون قدرت واري خداوند جي ڪنن تائين وڃي پهتيون آهن. ⑤ اوهين زمين تي عيش عشرت ۾ رهيا آهيو ۽ موجون ماڻيون اٿو. درحقيقت اوهان پاڻ کي ڪوس واري ڏينهن لاءِ ٿلهو متارو ڪيو آهي. ⑥ اوهان سچار کي ڏوهي ٺهرايو آهي ۽ قتل ڪيو آهي. پر سچار اوهان جي مخالفت نه ٿو ڪري.

ڏڪن ۾ صبر ڪرڻ

④ تنهنڪري اي ڀائرو ۽ پيرون! خداوند جي اچڻ تائين صبر ڪريو. ڏسوم هاري زمين جي قيمتي پيدائش لاءِ ڪيڏو نه انتظار ٿو ڪري. هو آڳاٽي ۽ پاڇائي مينهن پوڻ تائين صبر ٿو ڪري. ⑧ اوهين به صبر ڪريو ۽ ثابت قدم رهو ڇاڪاڻ ته خداوند جو اچڻ ويجهو آهي. ⑨ اي ڀائرو ۽ پيرون! هڪ ٻئي جي خلاف ڪرڪو نه، متان اوهان کي سزاوار ٺهرايو وڃي. ڏسوم انصاف ڪرڻ وارو در تي بيٺو آهي.

⑩ اي ڀائرو ۽ پيرون! انهن نينن کي ڏک سهڻ ۽ صبر ڪرڻ جو نمونو ڪري سمجهو جن خداوند جي نالي تي ڪلام ڪيو. ⑪ اوهين ڄاڻو ٿا ته اسين صبر ڪرڻ وارن کي سپاڳو ٿا سڏيون. اوهان ايوب جي صبر جو حال ته ٻڌو آهي ۽ اها به خبر اٿو ته پڇاڙيءَ ۾ خداوند هن لاءِ ڇا ڇا ڪيو. انهيءَ مان ظاهر آهي ته خداوند نهايت ٻاجهارو ۽ رحم وارو آهي.

⑫ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! سڀ کان پهرين ڳالهه هيءَ آهي ته قسم نه کٽو، نه آسمان جو نه زمين جو ۽ نه وري ڪنهن ٻيءَ شيءِ جو. پر اوهان کي ”هائو“ جي جاءِ تي ”هائو“ ۽ ”نه“ جي جاءِ تي ”نه“ چوڻ ڪپي، ته جيئن اوهين سزا هيٺ نه اچو.

ايمان سان دعا گهرڻ

⑬ ڇا اوهان مان ڪو ماڻهو تڪليف ۾ آهي؟ انهيءَ کي دعا گهرڻ ڪپي. ڇا ڪو خوش آهي؟ انهيءَ کي تعريف جا گيت ڳائڻ گهرجن. ⑭ ڇا اوهان مان ڪو بيمار آهي؟ اهو ڪليسيا جي بزرگن کي گهرائي ۽ اهي بزرگ خداوند جي نالي ۾ انهيءَ بيمار کي زيتون جو تيل مڪي مٿس دعا گهرن. ⑮ اهڙي دعا جيڪا ايمان سان گهري ويندي، سا بيمار کي شفا ڏيندي ۽ خداوند انهيءَ کي اٿاري کڻو ڪندو. جيڪڏهن هن گناهه ڪيا هوندا ته کيس انهن جي به معافي ملندي. ⑯ تنهنڪري پنهنجا گناهه هڪ ٻئي

اڳيان باسيو ۽ هڪ ٻئي لاءِ دعا گهرو ته جيئن شفا پايو. ڇالاءِ جو سڄار ماڻهو جي دعا نهايت اثر واري ٿئي ٿي.

①٤ الياس نبي به اسان جهڙي طبيعت جو ماڻهو هو. هن دل و جان سان دعا گهري ته مينهن نه وسي، پوءِ ساڍن ٽن سالن تائين زمين تي مينهن نه پيو. ①٨ وري جڏهن هن دعا گهري تڏهن آسمان مان مينهن پيو ۽ زمين پنهنجا فصل اڀايا.

①٩ اي منهنجا ڀائرو ۽ پيرون! جيڪڏهن اوهان مان ڪو حق کان گمراهه ٿي وڃي ۽ پيو جيڪو انهيءَ کي ڦيرائي راهه تي آڻي، ②٠ تڏهن اوهين ڄاڻي ڇڏيو ته اهو جيڪو ڪنهن گنهگار کي گمراهيءَ کان ڦيرائي راهه تي ٿو آڻي، سو انهيءَ جي روح کي موت کان بچائيندو ۽ گهڻا گناهه ڍڪي ڇڏيندس.

١. پطرس

پطرس رسول جو پهريون عام خط

تعارف

پطرس رسول جو هي پهريون عام خط انهن ايمان آڻيندڙن ڏانهن آهي، جيڪي ايشيا ڪنڊ ۾ ترڪيءَ جي اترين علائقن ۾ تڙيل پڪڙيل هئا. خط جو مکيه مقصد انهن پڙهندڙن کي همٿائڻ آهي، جيڪي پنهنجي ايمان جي ڪري ڏک ۽ تڪليفون برداشت ڪري رهيا هئا. خط لکنڊڙ پنهنجي پڙهندڙن کي عيسيٰ مسيح جي خوشخبري ياد ڏياري ٿو، جنهن ۾ عيسيٰ مسيح جو مري وڃڻ ۽ سندس وري جيئرو ٿيڻ ۽ واعدي موجب سندس موٽي اچڻ ۽ انهن کي اميد ڏيارين ٿا. هو کين ٻڌائي ٿو ته انهيءَ اميد جي سھاري کين ڏک برداشت ڪرڻا پوندا، پر سندن دل مطمئن رهندي ته اهو سندن ايمان جي سچائيءَ جو امتحان آهي ۽ آخرڪار مسيح جي وري موٽي اچڻ واري ڏينهن تي اهي نوازا ويندا.

ڏک جي وقت هنن جي همٿ افزائي ڪرڻ سان گڏ خط لکنڊڙ پنهنجي پڙهندڙن کي زور ڀري ٿو ته اهي عيسيٰ مسيح جھڙي پاڪ زندگي گذارين.

ستاءُ

٢-١:١	پيش لفظ
١٢-٣:١	خدا جي طرفان مليل چوٽڪاري جي يادگيري
١٠:٢-١٣:١	پاڪ زندگي گذارڻ جو تاڪيد
١٩:٤-١١:٢	ڏڪن جي وقت ايمان آڻيندڙن جي ذميواري
١١-١:٥	ايمان آڻيندڙ جي نمائائي ۽ خدمت
١٤-١٢:٥	دعا سلام

١. پطرس

پطرس رسول جو پهريون عام خط

① هي خط پطرس جي طرفان آهي، جيڪو عيسيٰ مسيح جو رسول آهي.

هي خدا جي انهن چونڊيل ماڻهن ڏانهن ٿو لکجي، جيڪي جلاوطن جي حيثيت ۾ پنطس، گلتيا، ڪيڊڪيا، ايشيا ۽ بٿونيا ۾ رهن ۽ پڪڙيل آهن. ② خدا پيءُ اڳ ۾ ئي اوهان کي ڄاتو ۽ پاڪ روح جي وسيلي پاڪ ڪري اوهان کي چونڊيو، انهيءَ لاءِ ته اوهين عيسيٰ مسيح جا فرمانبردار ٿيو ۽ سندس رت چٽڪارڻ سان پاڪ صاف ڪيا وڃو. شل اوهان تي فضل ۽ سلامتي وڌندي رهي.

جيئري اميد

③ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي خدا ۽ پيءُ جي واکاڻ هجي. هن پنهنجي وڏيءَ رحمت سان، عيسيٰ مسيح جي مٿن مان وري جي اٿڻ جي وسيلي اسان کي نئين سر پيدا ڪيو. اهڙيءَ طرح اسان ۾ جيئري اميد پيدا ڪئي ويئي، ④ ته اسين هڪ غيرفاني، بي داغ ۽ لازوال ورثو حاصل ڪريون.

جيڪو اوهان جي لاءِ آسمان ۾ رکيل آهي. ⑤ اوهين خدا جي قدرت سان ايمان جي وسيلي حفاظت ۾ آهيو، انهيءَ لاءِ ته اهو چوڻڪارو حاصل ڪريو جيڪو آخري وقت ۾ ظاهر ٿيڻ لاءِ تيار آهي.

⑥ انهن ڳالهين جي ڪري اوهين گهڻي خوشي ٿا ڪريو، جيتوڻيڪ هاڻي ٿوري وقت لاءِ ضرورت جي ڪري اوهين طرح طرح جي آزمائشون ۾ پئي ڏکي ٿيا آهيو. ⑦ انهن آزمائشون جو مقصد اهو آهي ته اوهان جو ايمان جيڪو باهه سان پرڪيل فاني سون کان به تمام گهڻو قيمتي آهي، سو آزمائش سان خالص ثابت ٿي عيسيٰ مسيح جي ظاهر ٿيڻ وقت واکاڻ، عظمت ۽ عزت جي لائق ٿي. ⑧ جيتوڻيڪ اوهان عيسيٰ کي نه ڏٺو آهي، تڏهن به کيس پيار ٿا ڪريو. اوهين هاڻي به کيس نه ٿا ڏسو، تڏهن به مٿس ايمان ٿا آڻيو ۽ ايتري ته عظيم خوشيءَ سان ڀرپور آهيو جيڪا بيان ڪرڻ کان ٻاهر آهي. ⑨ ڇاڪاڻ ته اوهين پنهنجي ايمان جو مقصد، يعني پنهنجن روحن جو چوڻڪارو حاصل ڪريو ٿا.

⑩ انهيءَ چوڻڪاري جي باري ۾ نبين به وڏي ڳولا ۽ کوجنا ڪئي ۽ پيشنگوئي ڪري انهيءَ فضل جو ذڪر ڪيائون، جيڪو اوهان تي ٿيڻ وارو هو. ⑪ اهي کوجنا ۾ هئا ته مسيح جو روح، جيڪو منجهن هو تنهن ڪهڙي وقت ۽ حالتن ڏانهن اشارو ڪري اڳڪٿي ٿي ڪئي ته مسيح ڏک سهندو ۽ پوءِ جلال حاصل ڪندو. ⑫ انهن نبين تي هيءَ ڳالهه ظاهر ڪئي ويئي ته اهي پنهنجي نهن ۾ پر اوهان جي خدمت لاءِ اهي ڳالهيون بيان ڪندا هئا. انهن ڳالهين جي خبر هاڻي اوهان کي انهن پيغمبرن جي معرفت ملي، جن آسمان مان موڪليل پاڪ روح جي وسيلي اوهان کي خوشخبري ٻڌائي. هي ڳالهيون اهڙيون آهن جن کي ملائڪا به سمجهڻ جا خواهشمند آهن.

پاڪ زندگي گذارڻ

⑬ تنهنڪري سمجهه جو سندرو ٻڌي هوشيار ٿيو ۽ جيڪو فضل عيسيٰ مسيح جي ظاهر ٿيڻ وقت اوهان تي ٿيندو، تنهن جي پوريءَ طرح اميد رکو. ⑭ اوهين فرمانبردار ٻارن وانگر زندگي گذاريو. اهي ٻريون خواهشون اختيار نه ڪريو، جيڪي اوهان جي جاهليت واري زماني ۾ اوهان منجهه هيون. ⑮ پر

جيئن اوهان جو سڏڻ وارو پاڪ آهي، تيئن اوهين به پنهنجي سموري هلت چلت ۾ پاڪ ٿيو. ①٦ هن ڪري جو لکيل آهي ته

”اوهين پاڪ ٿيو“

چالاءِ جو آءُ پاڪ آهيان.“

①٧ هاڻي جيڪڏهن اوهين انهيءَ کي پيءُ ڪري سڏيو ٿا، جيڪو هر هڪ ماڻهوءَ جي ڪم موجب بنا طرفداريءَ جي انصاف ٿو ڪري، ته پوءِ پنهنجي هيءَ مسافرن واري زندگي خدا جي خوف ۾ گذاريو. ①٨ اوهين ڄاڻو ٿا ته اها اجائي هلت چلت جيڪا ابن ڏاڏن کان ورثي ۾ ملي اٿو، تنهن کان اوهان کي ڇڏائڻ جي قيمت سون ۽ چانديءَ جهڙيون فاني شيون نه هيون. ①٩ پر مسيح جي قيمتي رت سان اوهان کي ڇڏايو ويو، جيڪو بي عيب ۽ بي داغ گهڻي وانگر قربان ٿيو. ②٠ دنيا جي بنائڻ کان اڳ ۾ ئي مسيح کي چونڊيو ويو هو. پر هن آخري زماني ۾ اوهان جي خاطر کيس ظاهر ڪيو ويو. ②١ اوهان مسيح جي ئي وسيلي خدا تي ايمان آندو آهي. هن کي خدا مٿن مان جيئاري اٿاريو ۽ جلال بخشياڻيس، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو ايمان ۽ آسرو خدا تي هجي.

②٢ هاڻي جڏهن ته اوهان حق جي تابعداريءَ سان پاڻ کي پاڪ ڪيو آهي ۽ پائرن لاءِ حقيقي محبت پيدا ٿي اٿو، تڏهن دل و جان سان پاڻ ۾ گهري محبت رکو. ②٣ چالاءِ جو اوهان فاني بچ مان نه، بلڪ غير فاني بچ مان نئين سر پيدا ٿيا آهيو، يعني خدا جي انهيءَ ڪلام جي وسيلي جيڪو جيئرو ۽ بقا وارو آهي. ②٤ جيئن پاڪ ڪلام چوي ٿو ته

”سڀ انسان گاهه وانگر آهن،

۽ انهن جو سمورو شان

گاهه جي گل وانگر آهي.

گاهه سڪي وڃي ٿو

۽ گل ڪري ٿو پوي.

②٥ پر خداوند جو ڪلام

”هميشه تائين قائم رهندو.“

هي اهو ئي خوشخبريءَ جو ڪلام آهي، جيڪو اوهان کي ٻڌايو ويو آهي.

جيئرو پٿر ۽ پاڪ قوم

٢
 ① تنهنڪري هر طرح جي بدخواهي، سموري نڪي، رباڪاري، حسد ۽ هر قسم جي گلا غيبت کي پاڻ مان ڪڍي ڇڏيو. ② جيئن نوان ڄاول پارڙا نج کير جا طلبگار ٿا ٿين، تيئن اوهين به نج روحاني کير جا طلبگار ٿيو، ته انهيءَ جي وسيلي وڏي اوهين چوٽڪارو حاصل ڪريو. ③ ڇالاءِ جو اوهان خداوند جي مهربان هئڻ جو سواد چڪيو آهي. ④ انهيءَ جيئري پٿر، يعني مسيح وٽ اچو جنهن کي ماڻهن ته رد ڪري ڇڏيو، پر خدا ان کي قيمتي ڄاڻي چونڊيو. ⑤ اوهين به جيئن پٿر وانگر اڏجي روحاني گهر بڻبا ٿا وڃو، انهيءَ لاءِ ته اوهين پاڪ ڪاهنن جي حيثيت ۾ اهڙيون روحاني قربانيون پيش ڪريو، جيڪي عيسيٰ مسيح جي وسيلي خدا وٽ قبول پون ٿيون. ⑥ ڇالاءِ جو پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته

”ڏسوم آءُ“ ① صيئون ۾ هڪ پٿر رکان ٿو،

جيڪو چونڊيل، قيمتي

۽ سڀ کان اهم پٿر آهي.

جيڪو ماڻهو انهيءَ تي ايمان آڻيندو،

سو ڪڏهن به شرمندو نه ٿيندو.“

④ تنهنڪري اوهين، جن ايمان آندو آهي، تن جي لاءِ اهو قيمتي پٿر آهي.

پر جيڪي ايمان نه ٿا آڻين تن جي لاءِ اهو لڪيل آهي ته

”جنهن پٿر کي رازن رد ڪري ڇڏيو،

سو ئي پيڙهه جو پٿر ٿيو.“

⑧ ٻئي هنڌ لکيل آهي ته

”اهو ٿاڀڙاڻ وارو پٿر،

يعني ماڻهن لاءِ نوڪر ڪائڻ واري چپ ٿيو.“

① صيئون: هتي انهيءَ مان مراد بني اسرائيل قوم آهي.

سو اهي ماڻهو ڪلام جا نافرمان ٿي ان تان ٿاڀڙجن ٿا ۽ انهيءَ جي لاءِ اهي مقرر به ڪيا ويا آهن.

⑨ پر اوهين هڪڙو چونڊيل نسل، شاهي ڪاهنن جي جماعت، پاڪ قوم ۽ خدا جا اهڙا چونڊيل ماڻهو آهيو، جيڪي سندس خاص ملڪيت آهن. اوهين انهيءَ لاءِ چونڊيا ويا آهيو ته خدا جون خوبيون ظاهر ڪريو، جنهن اوهان کي اونداهيءَ مان ڪڍي پنهنجي عجيب روشنيءَ ڏانهن سڏيو آهي. ⑩ اڳي اوهين چڙوچڙ هئا، پر هاڻي اوهين خدا جي قوم آهيو. اڳي اوهان تي رحمت ڪونه ٿي هئي، پر هاڻي رحمت ٿي اٿو.

⑪ اي پيارا دوستو! آءُ اوهان کي هن دنيا ۾ پرديسي ۽ جلاوطن سمجهي منت ٿو ڪريان ته انهن جسماني برين خواهشن کان پري رهو، جيڪي اوهان جي روح سان جنگ ٿيون جوڙين. ⑫ غير قومن ۾ پنهنجي هلت چلت چڱي رکڻ، ته جيئن جيڪي اوهان تي بدڪار هڻڻ جي تهمت ٿا هڻن سي اوهان جا چڱا ڪم ڏسي انهيءَ ڏينهن تي خدا جي واکاڻ ڪن جڏهن خداوند اچي عدالت ڪندو.

حاکمن ۽ مالڪن جي تابعداري ڪرڻ

⑬ خداوند جي خاطر هر انساني اختياريءَ جا تابعدار رهو، مثال طور شهنشاهه جا انهيءَ ڪري جو هو سڀني کان مٿانهون آهي. ⑭ اهڙيءَ طرح گورنرن جا انهيءَ ڪري تابعدار رهو جو اهي شهنشاهه جا موڪليل آهن، انهيءَ لاءِ ته بدڪارن کي سزا ڏين ۽ نيڪي ڪرڻ وارن جي ساراهه ڪن. ⑮ ڇا لاءِ جو خدا جي مرضي اها آهي ته نيڪي ڪرڻ سان اوهين بي وقوف ماڻهن جي نادانيءَ وارين ڳالهين کي پنڄو ڏيئي ڇڏيو. ⑯ آزاد ماڻهن وانگر زندگي گذاريو. پر پنهنجي انهيءَ آزاديءَ کي بچڙائيءَ جو بهانو نه بڻايو بلڪ پاڻ کي خدا جا ٻانها سمجهو. ⑰ سڀني ماڻهن جي عزت ڪريو، پنهنجي همرايمان برادريءَ سان محبت رکڻ، خدا کان ڊڄڻ ۽ بادشاهه جو احترام ڪريو.

٩:٢ خر ١٩:٥-٦، ١٠:٤٣، ٢١:٢١، ٢٠:٤، ٦:٤، ٢:١٤، طيط ٢:١٤، ١٤:٢، ١٠:٩

١٠:٢ هوس ٢٣:٢

ڏکڻ سھڻ ۾ مسيح جو نمونو

١٨) اي نوڪرو! ڏاڍي ادب سان پنهنجن مالڪن جي تابع رھوم نہ رڳو نيڪن ۽ نرم طبيعت وارن جي ۾ بلڪ سخت طبيعت وارن جي بہ.
 ١٩) چالاءِ جو جيڪڏھن ڪو ماڻھو خدا کي ڄاڻيندي بي انصافيءَ جي ڪري ڏک سھي ۽ تڪليفون برداشت ڪري تہ اھا ڳالھ تعريف جوڳي آھي.
 ٢٠) ھن ڪري جو جيڪڏھن اوهان گناھ ڪري مار کاڌي ۽ صبر ڪيو تہ انھيءَ ۾ ڪھڙو فخر آھي؟ پر جيڪڏھن اوهين نيڪي ڪري ڏک پوڳيو ۽ صبر ڪريو تہ اھا ڳالھ خدا جي نظر ۾ تعريف جوڳي آھي. ٢١) انھيءَ ڳالھ لاءِ ئي اوهين سڏيا ويا آھيون چالاءِ جو مسيح بہ اوهان جي خاطر ڏک سھي اوهان کي ھڪڙو نمونو ڏيئي ويو آھي، تہ جيئن اوهين سندس نقش قدم تي ھلندا رھو. ٢٢) جھڙيءَ طرح لکيل آھي تہ

”ھن نيڪي ڪو گناھ ڪيو

۽ نہ ئي سندس وات مان

ڪا ٺڳيءَ جي ڳالھ نڪتي.“

٢٣) ھو گاريون کائي بہ موت ۾ ڪنھن کي گار نہ ڏيندو ھو ۽ ڏک سھي بہ ڪنھن کي ڪونہ ڏمڪائيندو ھو بلڪ پاڻ کي سڄي انصاف ڪرڻ واري جي حوالي ڪندو ھو. ٢٤) ھو پاڻ اسان جا گناھ پنھنجي بدن تي کڻي صليب تي چڙھيو انھيءَ لاءِ تہ اسين گناھن جي لحاظ کان مري سچائيءَ جي خاطر جيئون. ھن جي مار کائي زخمي ٿيڻ جي ڪري اوهان کي شفا ملي. ٢٥) چالاءِ جو اڳي اوهين پتڪيل رڍن وانگر ھئا پر ھاڻي پنھنجن روحن جي ڌنار ۽ نگھبان وٽ موٽي آيا آھيو.

زالن ۽ مڙسن لاءِ نصيحت

١) اي زالون! ساڳيءَ طرح اوهين بہ پنھنجن مڙسن جون تابعدار رھوم انھيءَ لاءِ تہ جيڪڏھن انھن مان ڪي پاڪ ڪلام کي نہ مڃيندا

٢٢:٢ يس ٩:٥٣ ٢٣:٢ يس ٤:٥٣ ٢٤:٢ يس ٥:٥٣ ٢٥:٢ يس ٦:٥٣

١:٣ اف ٢٢:٥ م ١٨:٣ ڪل

هجن ته اهي پنهنجين زالن جي هلت چلت جي ڪري، چوڻ کان سواءِ ئي خدا جي طرف چڪجي اچن، ② يعني جڏهن اهي اوهان جي پاڪيزه ۽ ادب واري هلت چلت ڏسن. ③ اوهان جو سينگار وارن گتڻ، سونا زيور پائڻ ۽ عمدن ڪپڙن ڍڪڻ وارو ظاهري سينگار نه هئڻ گهرجي. ④ ان جي بدران اوهان جي باطني انسانيت، حلیم ۽ غريب طبيعت جي غير فاني سينگار سان سينگاريل هجي. خدا جي نظر ۾ انهيءَ جو وڏو قدر آهي. ⑤ اڳئين زماني ۾ به پاڪ عورتون جيڪي خدا ۾ اميد رکنديون هيون، سي پنهنجي پنهنجي مڙس جون تابعدار رهي انهيءَ ريت پاڻ کي سينگارينديون هيون. ⑥ اهڙيءَ طرح ساره ابراهيم جي حڪم ۾ رهندي هئي ۽ کيس پنهنجو آقا چوندي هئي. اوهين به انهيءَ جون ڌيئر آهيو، بشرطيڪ نيڪي ڪريو ۽ ڪنهن به خوف جو شڪار نه ٿيو.

⑦ اي مڙسو! اوهين به ساڳيءَ طرح پنهنجين زالن سان عقلمنديءَ سان هلو. عورت ذات کي نازڪ سمجهي کيس عزت ڏيو ۽ ڄاڻو ته اهي به اوهان جي زندگيءَ جي نعمت ۾ وارث آهن. ائين ڪرڻ سان اوهان جون دعائون بي اثر نه ٿينديون.

سچائيءَ خاطر ڏک سهڻ

⑧ مطلب ته اوهين سڀئي پاڻ ۾ هڪ دل ٿي گذاريو ۽ همدرد ٿيو. هڪ ٻئي کي پائر سمجهي پيار ڪريو، نرم دل ۽ نمائتي طبيعت وارا ٿيو. ⑨ بديءَ جي عيوض بدي نه ڪريو ۽ گار جي بدران گار نه ڏيو، بلڪ اٿلندو دعا ڪريو، چالاڪيءَ جو اوهين انهيءَ لاءِ سڏيا ويا آهيو ته برڪت جا وارث ٿيو.

⑩ جيئن پاڪ ڪلام ۾ لکيل آهي ته

”جيڪوبه پائين ته حياتي سڪي گذاريان
۽ چڱا ڏينهن ڏسان،
سو پنهنجي زبان کي بچڙائيءَ کان
۽ پنهنجن چپن کي

٣:٢. ١. تم ٩:٢ ٦:٢ پيد ١٢:١٨ ٤:٣ اف ٢٥:٥ ٢٥:٣ ١٩:٣

١٢:١٠-١٢:٣٤ زب ١٦-١٢:٣٤

١١) نڳي جهڙي ڳالهه ڪرڻ کان روڪي.

١١) هو بدِي ڪرڻ کان پاسو ڪري

۽ نيڪي ڪري.

هو صلح کي ڳولي لهي

۽ انهيءَ جي ڪڍ لڳي.

١٢) ڇالاءِ جو خداوند جون اکيون سڄارن تي آهن

۽ سندس ڪن انهن جي التجا تي.

پر جيڪي بدِي ڪن ٿا

خدا انهن کان منهن موڙي ٿو.

١٣) جيڪڏهن اوهين نيڪي ڪرڻ ۾ سرگرم آهيو ته ڪير اوهان کي

ڏکوئيندو؟ ١٣) پر جي سڄائيءَ جي ڪري ڪٿي ڏک سهو به ته اوهين سڀاڳا

آهيو. سو ماڻهن جي ڌمڪين کان نه ڊڄو نڪي پريشان ٿيو. ١٥) پر مسيح

کي پنهنجين دلين ۾ خداوند ڄاڻي سندس احترام ڪريو. جيڪو ماڻهو

اوهان کان انهيءَ اميد جو سبب پڇي، جيڪا اوهان کي آهي ته کيس جواب

ڏيڻ لاءِ هميشه تيار رهو مگر حلیمائيءَ ۽ ادب سان. ١٦) پنهنجي نيت به

صاف رکو انهيءَ لاءِ ته جيڪي ماڻهو اوهان کي مسيح جي پوئلڳ هئڻ

ڪري اوهان جي چڱي هلت چلت بنسبت گهٽ وڌ ٿا ڳالهائين، سي

پنهنجي انهيءَ بد گوئيءَ تي شرمندا ٿين. ١٧) ڇالاءِ جو جيڪڏهن خدا جي اها

ئي مرضي هجي ته اوهين نيڪي ڪرڻ سبب ڏک سهو ته اها ڳالهه بدِي

ڪرڻ سبب ڏک سهڻ کان بهتر آهي.

١٨) تنهنڪري مسيح به هڪڙي ئي پيري اوهان جي گناهن جي ڪري

مٿو يعني سڄار گنهگارن لاءِ انهيءَ لاءِ ته اوهان کي خدا تائين پهچائي. هو

جسم جي اعتبار کان ته ماريو ويو، پر روح جي اعتبار کان جيئرو ڪيو ويو.

١٩) انهيءَ روح واري حالت ۾ به هن وڃي انهن روحن وٽ تبليغ ڪئي جيڪي

قيد ۾ پيا هئا. ٢٠) هي اهي هئا جن اڳي نافرمان ڪئي هئي. ان وقت نوح

جي زماني ۾ خدا صبر ڪري انتظار ٿي ڪيو ۽ ٻيڙو تيار پئي ٿيو. پر انهيءَ ۾

رڳو ٿورا ماڻهو يعني اٺ ڄڻا پاڻيءَ منجهان بچي ويا. ٢١) انهيءَ جو صحيح

مثال ٻيٽسما آهي، جيڪا هاڻي به اوهان کي بچائي ٿي. ٻيٽسما مان مراد اها ناهي ته بدن جي ميراڻ صاف ٿئي، بلڪ اها آهي ته نيڪنيتي سان خدا جو طلبگار ٿجي. اها ٻيٽسما عيسيٰ مسيح جي وري جي اٿڻ جي وسيلي اوهان کي بچائي ٿي. (٢٢) هو آسمان ۾ ويو ۽ خدا جي ساڃي پاسي آهي، جتي ملائڪم اختيارِيءَ وارا ۽ قدرتون سندس تابع ڪيون ويون آهن.

خدا لاءِ جيئڻ

١ تنهنڪري، جڏهن ته مسيح جسماني طور ڏک سنو تڏهن اوهين به ساڳي طبيعت اختيار ڪري تيار ٿيو، ڇاڪاڻ جو جنهن جسماني طور ڏک سنو آهي تنهن گناهه کان بس ڪئي آهي. (٢) مطلب ته هو اڳتي پنهنجي باقي جسماني زندگي انساني خواهشن موجب نه بلڪ خدا جي مرضيءَ موجب گذاري. (٣) ڇاڪاڻ جو جيترو وقت اوهان غير قومن جي مرضيءَ موجب هلت ڪئي، يعني شهوت پرستيءَ، برين خواهشن، شراب خوريءَ، نشي بازيءَ، راڳ روپ ۽ ڪراهن جي جهڙي بت پرستيءَ ۾ گذاريو، ايترو ئي بس آهي. (٤) انهن کي عجب ٿو لڳي ته هاڻي اوهين سندن اهڙي سخت بدچاليءَ جي ڊوڙ ۾ ساڻن شامل ڇو نه ٿا ٿيو، تنهنڪري هو اوهان جي گلا ٿا ڪن. (٥) پر کين انهيءَ کي حساب ڏيڻو پوندو، جيڪو جيئن ۽ مٿن جو انصاف ڪرڻ لاءِ تيار آهي. (٦) انهيءَ ئي مطلب لاءِ مٿن کي به خوشخبري ٻڌائي ويئي هئي ته انهن جو جسماني طور ته ماڻهن وانگر انصاف ٿئي، پر روحاني طور اهي خدا وانگر جيئڻا رهن.

٧ سڀني شين جو خاتمو جلد ٿيڻ وارو آهي. تنهنڪري اوهين هوشيار رهو ۽ دعا گهرڻ لاءِ سجاوڳ ٿيو. (٨) سڀ کان وڌيڪ اهم ڳالهه هيءَ آهي ته هڪ ٻئي سان گهڻي محبت رکو، ڇاڪاڻ جو محبت گهڻن ئي گناهن کي ڍڪي ٿي ڇڏي. (٩) بنا ڪرڪڻ جي هڪ ٻئي جي مهمان نوازي ڪريو. (١٠) هر ماڻهوءَ کي جيڪا نعمت ملي آهي سو انهيءَ نعمت کي، خدا جي فضل جي مختلف نعمتن جو چڱو مختيار ٿي هڪ ٻئي جي خدمت لاءِ ڪم آڻي. (١١) جيڪڏهن ڪو ماڻهو پيغام ڏئي ته سندس پيغام اهڙو هجي

جهڙو خدا جو ڪلام آهي. جيڪڏهن ڪو خدمت ڪري ته انهيءَ طاقت موجب ڪري جيڪا خدا کيس بخشي ٿو، انهيءَ لاءِ ته سڀني ڳالهين ۾ عيسيٰ مسيح جي وسيلي خدا جي واکاڻ ٿئي. سندس وڏائي ۽ بادشاهي هميشه هميشه تائين قائم رهي. آمين.

مسيحي هئڻ سبب ڏک سھڻ

⑫ اي پيارا دوستو! مصيبت جي باهه جيڪا اوهان جي آزمائش لاءِ اوهان تي آئي آهي، تنهن بابت تعجب نه ڪريو جو ڇڻ ته ڪا عجيب ڳالهه اوهان تي اچي پئي آهي. ⑬ پر جيئن جيئن اوهين مسيح جي ڏکڻ ۾ شريڪ ٿا ٿيو تيئن تيئن خوشي ڪريو، انهيءَ لاءِ ته جڏهن سندس جلال ظاهر ٿئي تڏهن اوهين ڏاڍا خوش ۽ سرها هجو. ⑭ جيڪڏهن مسيح جي نالي جي ڪري اوهان کي بي عزت ڪيو ٿو وڃي ته اوهين سڀاڳا آهيو، ڇاڪاڻ جو خدا ڏوڪو جلال جي روح جي اوهان تي چانو آهي. ⑮ ائين نه ٿئي جو اوهان مان ڪو خوني، چور، بدڪار يا ٻين جي ڪمن ۾ دست اندازي ڪندڙ ٿي ڏک سهي. ⑯ پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو مسيحي هئڻ سببان ڏک سهي ته شرمندو نه ٿئي، بلڪ انهيءَ نالي جي ڪري خدا جي واکاڻ ڪندو رهي.

⑰ هاڻي اهو وقت اچي پهتو آهي ته خدا جي گهراڻي وٽان عدالت شروع ٿئي. سو جيڪڏهن اها اسان کان ئي شروع ٿئي ٿي ته پڇاڙيءَ ۾ انهن جو ڇا حال ٿيندو جيڪي خدا جي خوشخبريءَ کي نه ٿا مڃين؟ ⑱ جيئن لکيل آهي ته

”جيڪڏهن سڄار کي ئي
وڏيءَ مشڪل سان چونڪارو ملندو،
ته پوءِ بدڪارن ۽ گنهگارن جو
ڪهڙو حال ٿيندو؟“

⑲ تنهنڪري جيڪي خدا جي مرضيءَ موجب ڏک ٿا سھڻ، سي نيڪي ڪرڻ سان پنهنجيون جانيون سڄي خالق جي حوالي ڪن.

خدا جو ڏٺ

٥ ١ اوهان ۾ جيڪي بزرگ آهن تن کي آءٌ جيڪو انهن بزرگن مان هڪڙو مسيح جي ڏکڻ جو شاهد ۽ سندس جيڪو جلال ظاهر ٿيڻ وارو آهي، تنهن ۾ پڻ شريڪ آهيان، سو نصيحت ٿو ڪريان ته ٢ خدا جو ڏٺ جيڪو اوهان جي سنڀال هيٺ آهي، تنهن کي اوهين چاريو ۽ انهيءَ جي نگهباني ڪريو. هي ڪم جيئن خدا چاهي ٿو، تيئن خوشيءَ سان ڪريو، نڪي لاچاريءَ سبب. دل جي شوق سان ڪريو، نڪي پيسي جي لالچ تي. ٣ جيڪي ماڻهو اوهان جي حوالي ڪيا ويا آهن تن تي حڪم نه هلايو، بلڪ انهيءَ ڏٺ جي لاءِ پاڻ کي نمونو بڻايو. ٤ پوءِ جڏهن وڏو ڌنار ظاهر ٿيندو، تڏهن اوهان کي اهڙو جلويدار تاج ملندو جيڪو ڪڏهن به جهڪو نه ٿيندو.

٥ ساڳيءَ طرح اي جوانو! اوهين بزرگن جي تابع رهو. اوهين سڀيئي هڪ ٻئي اڳيان نمائڻيءَ سان پهريون رهو، چالاڪيءَ جو لڪيل آهي ته ”خدا مغرورن جي مخالفت ٿو ڪري، پر نماڻن کي فضل ٿو بخشي.“

٦ تنهنڪري خدا جي قدرت واري هٿ هيٺ پاڻ کي نماڻو ڪريو ته هو اوهان کي مناسب وقت تي سربلند ڪري. ٧ پنهنجي ساري گهٽي انهيءَ تي رکو، چالاڪيءَ جو هن کي اوهان جو فڪر آهي.

٨ هوشيار ۽ سجاڳ رهو. اوهان جو دشمن شيطان گجنڊڙ شينهن وانگر چوڌاري گهمي وجهه پيو ڳولي ته ڪنهن کي ڦاڙي کائي. ٩ اوهين ايمان تي قائم رهي سندس مقابلو ڪريو، چالاڪيءَ جو اوهين ڄاڻو ٿا ته اوهان جا ڀائر جيڪي سڄيءَ دنيا ۾ آهن، سي به اهڙن ئي ڏکڻ ۾ پيا گذارين.

١٠ هاڻي خدام جيڪو هر طرح جي فضل جو سرچشمو آهي ۽ جنهن اوهان کي مسيح جا هئڻ ڪري پنهنجي دائمي عظمت ۾ شريڪ ٿيڻ جي لاءِ سڏيو آهي، سو اوهان جي ٿوري وقت تائين ڏکڻ سھڻ کان پوءِ پاڻهي

اوهان کي ڪامل، قائم، مضبوط ۽ پڪو ڪندو. ⑪ انهيءَ جي بادشاهي هميشه هميشه تائين رهي. آمين.

آخر ۾ دعا سلام

⑫ آءُ اوهان ڏانهن هي مختصر خط سيلاس جي معرفت لکي رهيو آهيان، جنهن کي آءُ وفادار پاءُ سمجهان ٿو. آءُ چاهيان ٿو ته اوهان کي همٿايان ۽ شاهدي به ڏيان ته خدا جو سچو فضل اهو ئي آهي. اوهين انهيءَ تي قائم رهو.

⑬ اوهان سان گڏ چونڊيل ڪليسياءَ جيڪا ① بابل ۾ آهي سا اوهان کي سلام ٿي ڏئي ۽ منهنجو فرزند مرقس به. ⑭ هڪ ٻئي کي پائراڻي پيار سان ملي سلام ڪجو.

شل اوهان سڀني تي، جيڪي مسيح جا آهيو سلامتي هجي.

① بابل: هتي ”بابل“ مان مراد گهڻو ڪري ”روم شهر“ ورتي وڃي ٿي.

⑫ ١٢:٥ رس ١٥:٢٢، ٤٠:١٢، ١٢:١٢، ٢٥:١٣، ١٣:١٥، ٣٩-٣٤ م

ڪل ١٠:٤، فلي ٢٤

۲. پطرس

پطرس رسول جو ٻيو عام خط

تعارف

پطرس رسول جو هي ٻيو عام خط مسيح تي شروعاتي دور ۾ ايمان آڻيندڙن ڏانهن آهي. ان جو مکيه مقصد ڪوڙن استادن کان ڏنل غلط تعليم ۽ ان جي نتيجي ۾ انهيءَ ”بدڪارن جي گندي هلت چلت“ جي خلاف جهاد آهي. خط ۾ انهن مسئلن جو حل خدا ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جي مڪمل ۽ سچي ڄاڻ ٻڌايو ويو آهي ۽ اها ڄاڻ انهن ماڻهن جي وسيلي ڏني وئي آهي جن عيسيٰ مسيح کي ڏٺو ۽ کيس تعليم ڏيندي ٻڌو. خط لکندڙ خاص طور انهن ماڻهن جي تعليم بابت فڪرمند آهي، جيڪي دعويٰ ڪن ٿا ته عيسيٰ مسيح وري موٽي ڪونه ايندو. ان جي برعڪس پطرس رسول تعليم ڏئي ٿو ته مسيح جي واپس اچڻ ۾ دير انهيءَ ڪري ٿي ويئي آهي جو ”خدا نه ٿو چاهي ته ڪوبه ناس ٿئي، بلڪ هو چاهي ٿو ته سڀئي توبه ڪن.“

ستاءُ

۲-۱:۱

۲۱-۳:۱

۲۲-۱:۲

۱۸-۱:۳

پيش لفظ

خدا جو سڏڻ ۽ چونڊڻ

ڪوڙا استاد

مسيح جو آخر ۾ اچڻ

٢. پطرس

پطرس رسول جو پيو عام خط

١ ٻي خط عيسيٰ مسيح جي ٻانهي ۽ رسول شمعون پطرس جي طرفان انهن ڏانهن ٿو لکجي، جن اسان جي خدا ۽ چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي سچائيءَ جي وسيلي اسان جهڙو قيمتي ايمان حاصل ڪيو آهي.

٢ شل خدا ۽ اسان جي خداوند عيسيٰ جي سچاڻپ جي وسيلي اوهان تي فضل ۽ سلامتي گهڻي کان گهڻي ٿيندي رهي.

خدا جو سڏڻ ۽ چونڊڻ

٣ خدا پنهنجي الاهي قدرت سان اهي سڀ شيون پنهنجي سچاڻپ جي وسيلي اسان کي ڏنيون آهن، جن جو تعلق زندگيءَ ۽ دينداريءَ سان آهي. هن اسان کي انهيءَ لاءِ سڏيو آهي ته جيئن اسين کانس عظيم ۽ نيڪي ماڻيون. ٤ اهڙيءَ طرح هن اسان سان نهايت وڏا ۽ قيمتي واعدا ڪيا آهن، ته جيئن انهن جي وسيلي اوهين دنيا جي خرابيءَ کان بچي وڃو، جيڪا برين خواهشن جي ڪري آهي ۽ الاهي ذات ۾ شريڪ ٿي وڃو. ٥ سو انهيءَ ڪري اوهين تمام گهڻي ڪوشش ڪري پنهنجي ايمان سان گڏ نيڪيءَ ۾ واڌارو آڻيو ۽ نيڪيءَ سان علم ۾، ٦ پنهنجي علم سان پرهيزگاري، پرهيزگاريءَ سان صبر ۽ صبر سان دينداريءَ ۾ واڌارو آڻيو. ٧ اوهين دينداريءَ سان پائڻچارو ۽ پائڻچاري سان محبت وڌايو. ٨ ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن اهي خوبيون اوهان ۾ موجود هونديون ۽ وڌنديون رهنديون، ته اهي اوهان کي اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي سچاڻپ ۾ بيمڪار ۽ بي ڦل ٿيڻ نه ڏينديون. ٩ پر جنهن ماڻهوءَ ۾ اهي خوبيون نه آهن، سو

ڪوتاهه نظر ۽ اندو آهي. هو پنهنجن اڳوڻن گناهن جي ڌوڻي صاف ٿيڻ واري ڳالهه کي وساري ويٺو آهي.

⑩ تنهنڪري، اي ڀائرو ۽ پيرون! پنهنجي ڪوٺ ۽ چونڊ کي يقيني بنائڻ لاءِ زياده ڪوشش ڪريو، ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن اوهين ائين ڪندا ته ڪڏهن به ٿاڀو نه کائيندا. ⑪ اهڙيءَ طرح اوهين اسان جي خداوند ۽ چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي دائمي بادشاهت ۾ پوريءَ طرح داخل ڪيا ويندا.

⑫ تنهنڪري آءُ اوهان کي اهي ڳالهيون هميشه ياد ڏياريندو رهندس، جيتوڻيڪ اوهان کي انهن جي خبر آهي ۽ انهيءَ سچائيءَ تي مضبوطيءَ سان قائم آهيو، جيڪا اوهان کي مليل آهي. ⑬ آءُ اها ڳالهه ضروري ٿو سمجهان ته جيستائين آءُ جيئرو آهيان تيستائين اوهان جي دلين کي اُپارڻ لاءِ يادگيري ڏياريندي هوسيار ڪندو رهان. ⑭ ڇاڪاڻ جو آءُ ڄاڻان ٿو ته منهنجي مرڻ جو وقت ويجهو آهي، جيئن اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح به مون تي اهو ظاهر ڪيو آهي. ⑮ سو آءُ اها ئي ڪوشش ڪندس ته منهنجي مري وڃڻ کان پوءِ اوهين هر وقت اهي ڳالهيون ياد رکي سگهو.

مسيح جي عظمت جا اڪين ڏنا شاهد

⑯ جڏهن اسان اوهان کي پنهنجي خداوند عيسيٰ مسيح جي قدرت ۽ اچڻ جي خبر ڏني هئي، تڏهن بناوٽي آکاڻين تي ڪونه لڳا هئاسين. پر سندس عظمت جا اڪين ڏنا شاهد هئاسين. ⑰ هائو، جڏهن عيسيٰ کي خدا پيءُ عزت ۽ عظمت بخشي، تڏهن انهيءَ خدائي ذوالجلال وٽان اتي هي آواز آيو ته ”هي منهنجو پيارو فرزند آهي ۽ هن مان آءُ گهڻو خوش آهيان.“ ⑱ ان وقت اسين هن سان گڏ پاڪ جبل تي هئاسون ۽ اسان پاڻ اهو آواز آسمان مان ايندي ٻڌو.

⑲ اهڙيءَ طرح اسان وٽ جيڪو نئين جو ڪلام آهي، سو وڌيڪ اعتقاد جوڳو آهي. اوهين چڱو ٿا ڪريو جو انهيءَ تي ڌيان ٿا ڏيو، ڇاڪاڻ جو اهو هڪ ڏيئي وانگر آهي جيڪو اونداهيءَ جاءِ ۾ تيستائين روشني پيو

ڪري، جيستائين پرهه ڦٽي ۽ صبح جو تارو اوهان جي دلين ۾ چمڪي.
 ⑩ سڀني ڳالهين کان پهريائين هي ڄاڻي ڇڏيو ته پاڪ ڪتاب ۾ نين جي ڪابه ڳالهه ڪنهن جي به ذاتي مطلب سان نه ٿي ٿئي، ⑪ ڇالاءِ جو نين جي ڪابه ڳالهه ڪڏهن به انسان جي پنهنجي مرضيءَ موجب ڪانه ٿي، بلڪ ماڻهو پاڪ روح جي رهنمائيءَ سان خدا جي طرفان ڳالهائيندا هئا.

ڪورٽا استاد

① پر جيئن ته بني اسرائيل ۾ پڻ نبي سڏائيندڙ هئا جيڪي حقيقي نبي نه هئا، تيئن اوهان ۾ به ڪورٽا استاد پيدا ٿيندا. اهي ڳجهه ڳوهه ۾ برباد ڪندڙ بدعتون شروع ڪندا. ايتري قدر جو انهيءَ مالڪ جو به انڪار ڪندڙ جنهن کين خريد ڪيو آهي. ائين هو پاڻ کي جلد ئي برباد ڪري ڇڏيندا. ② ڪيترا ئي ماڻهو انهن جي شهوت پرستيءَ جي پيروي ڪندا، جن جي ڪري حق جي راهه جي بدنامي ٿيندي. ③ اهي لالچ جي ڪري بناوٽي ڳالهيون ٺاهي اوهان مان ناجائز فائدا حاصل ڪندا. گهڻو وقت اڳي انهن تي جنهن سزا جو حڪم ٿي چڪو هو، تنهن جي اچڻ ۾ دير ڪانهي ۽ سندن بربادي ويجهي آهي.

④ ڇالاءِ جو خدا گناهه ڪندڙ ملائڪن کي به نه بخشيو، بلڪ کين دوزخ ۾ وڌائين ۽ اونداهين غارن ۾ بند ڪيائين، انهيءَ لاءِ ته عدالت جي ڏينهن تائين قيد ۾ رهن. ⑤ خدا پراڻي زماني جي ماڻهن کي به نه بخشيو، بلڪ انهيءَ بدڪار دنيا تي طوفان آندائين ۽ رڳو سچائيءَ جي تبليغ ڪندڙ نوح ۽ ٻين ستن ڄڻن کي بچايائين. ⑥ خدا سدوم ۽ عمورهه جي شهرن کي برباديءَ جي سزا ڏيئي ساڙي رک ڪري ڇڏيو، انهيءَ لاءِ ته اهي ايندڙ زماني جي بدڪارن لاءِ عبرت جو مثال ٿين. ⑦ خدا لوط کي بچائي ورتو، جيڪو سچا شخص هو ۽ بدڪارن جي گندي هلت چلت کان تنگ ٿيو هو. ⑧ ڇالاءِ جو اهو سچا ماڻهو انهن ۾ رهي هر روز انهن جا غير شرعي ڪم ڏسي ۽ ٻڌي پنهنجي سچيءَ دل ۾ پيو پریشان ٿيندو هو. ⑨ سو خداوند

ڄاڻي ٿو ته ديندارن کي آزمائش کان ڪيئن بچائي ۽ بدڪارن کي عدالت جي ڏينهن تائين ڪهڙي طرح سزا هيٺ رکي. ⑩ خاص ڪري انهن کي جيڪي جسم جي ناپاڪ خواهشن جي پيروي ٿا ڪن ۽ خدا جي اختيارِي کي ڪين جهڙو ٿا ڄاڻن.

اهي اهڙا ته گستاخ ۽ هنيلا آهن جو عظيم آسماني هستين جي گلا ڪرڻ کان به نه ٿا ڊڄن. ⑪ جيتوڻيڪ ملائڪ انهن ڪوڙن استادن کان طاقت ۽ قدرت ۾ وڌيڪ آهن، سي به خداوند جي اڳيان انهن تي گلا جهڙي تهمت نه ٿا هڻن. ⑫ پر اهي ماڻهو بي عقل جانورن وانگر آهن، جيڪي رڳو پڪڙجڻ ۽ ناس ٿيڻ لاءِ پيدا ٿيا آهن ۽ جن ڳالهين کان ناواقف آهن تن جي باري ۾ ڪفر ٿا بکن. اهي جانورن وانگر ناس ٿي ويندا.

⑬ جيڪا برائي هنن ڪئي آهي، تنهن جو بدلو ڪين برائيءَ سان ڏنو ويندو. اهي ڏينهن ڏني جو عيش عشرت ڪندي خوش ٿا ٿين. اهي ماڻهو اوهان ۾ داغ ۽ عيب آهن، جيڪي اوهان سان گڏ ڪائيندي پيئندي پنهنجي دغا بازين سان وڃي موجون پيا ماڻين. ⑭ انهن جي اکين مان زناڪاري پيئي ظاهر ٿئي ۽ گناهه ڪرڻ کان بس نه ٿا ڪن. جيڪي ماڻهو ثابت قدم نه آهن، تن کي هو ڦاسايو ٿا وٺن. اهي لالچ جا ماهر ۽ لعنتي ٻار آهن. ⑮ اهي سنئون رستو ڇڏي گمراهه ٿي ويا آهن ۽ بعور جي پٽ بلعام جي پيروي ٿا ڪن، جنهن کي بچڙائيءَ جي مزوري پسند هوندي هئي. ⑯ پر هن پنهنجي قصور جي ڪري پاڻ تي اها لعنت کڻي جو هڪ گگدام گڏهه انسان وانگر ڳالهائي بلعام کي چريائيءَ کان روڪي ڇڏيو.

⑰ اهي ماڻهو اهڙا چشما آهن، جن جو پاڻي سڪي ويو آهي ۽ اهي اهڙو ڪوهيڙو آهن، جنهن کي طوفان اڏائي ڇڏيو آهي. انهن جي لاءِ گهڻگهه اونداهي رکي ويئي آهي. ⑱ چالاڪيءَ جو اهي مغروريءَ جون نهايت بيهوديون ڳالهيون ڪري، شهوت پرستيءَ جي وسيلي انهن ماڻهن کي جسماني خواهشن ۾ ڦاسائين ٿا، جيڪي گمراهه ٿيل ماڻهن کان هاڻي آزاد ٿيا آهن. ⑲ هو انهن کي آزاديءَ جو واعدو ته ڏين ٿا، پر پاڻ بچڙائيءَ جا غلام بڻيا وٺن. چالاڪيءَ جو جيڪا شيءِ انسان تي غالب اچي ٿي ته انسان انهيءَ جو غلام ٿي وڃي ٿو.

② سو جيڪي ماڻهو اسان جي خداوند ۽ چوڻڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي سڃاڻپ جي ڪري دنيا جي بچڙين کان بچي ويا آهن، جيڪڏهن اهي وري انهن ۾ ڦاسي پون ته انهن جي پوئين حالت اڳين کان به وڌيڪ خراب ٿيندي. ③ ڇالاءِ جو انهن سڃاڻپ جي وات کي ڄاتو ته سهي پر انهيءَ پاڪ حڪم کان ڦري ويا، جيڪو کين سونپيو ويو هو. تنهنڪري انهن لاءِ سٺو ٿي ها جو اهي ان وات کي ڄاڻن ٿي نه ها. ④ هي سچو پهاڪو انهن سان لاڳو ٿو ٿئي ته

”ڪٿو ٿي ڪري وري انهيءَ ڏانهن ٿو موٽي،
۽ وهنتل سوئر وري وڃيو گپ ۾ لٽي.“

خداوند جي پيهر اچڻ جو واعدو

① اي عزيزو! هاڻي آءُ اوهان ڏانهن هي پيو خط ٿو لکان. ٻنهي خطن ۾ اوهان کي يادگيري ڏياري، اوهان جي سچيءَ دل کي اُپارڻ جي ڪوشش ڪئي اٿم. ② آءُ چاهيان ٿو ته اوهين انهن ڳالهين کي، جيڪي پاڪ نبي اڳي ڪري ويا آهن ۽ اسان جي خداوند ۽ چوڻڪاري ڏيندڙ جي انهيءَ حڪم کي ياد رکوم جيڪو اوهان کي رسولن جي وسيلي ڏنو ويو هو.

③ سڀ کان پهريائين اوهان کي اهو ڄاڻڻ گهرجي ته آخري ڏينهن ۾ اهڙا ٺٺوليون ڪندڙ ايندا، جيڪي پنهنجين برين خواهشن موجب هلندا. ④ اهي چوندا ته ”انهيءَ وري اچڻ جو واعدو نه ڪيو هو ڇا؟ پوءِ هو ڪٿي آهي؟ ڇالاءِ جو جڏهن کان اسان جا ابا ڏاڏا مري ويا آهن، تڏهن کان وٺي سڀ ڪجهه ائين ئي پيو هلي جيئن دنيا جي پيدا ٿيڻ وقت هو.“ ⑤ پر هيءَ ڳالهه انهن ڄاڻي بجھي وساري ڇڏي آهي ته خدا جي حڪم سان پراڻي زماني کان آسمان موجود آهن ۽ زمين پاڻيءَ منجهان نهي ۽ پاڻيءَ جي وچ ۾ آهي. ⑥ پاڻيءَ جي وسيلي انهيءَ زماني جي دنيا پاڻيءَ ۾ ٻڏي چٽ ٿي ويئي. ⑦ انهيءَ ساڳئي حڪم جي وسيلي موجوده آسمان ۽ زمين انهيءَ لاءِ بچائي رکيا ويا آهن ته ساڙيا وڃن. اهي عدالت

جي ڏينهن تائين موجود رهندا جنهن ڏينهن بدڪار ماڻهن کي ناس ڪيو ويندو.

⑧ پر اي عزيزو! هيءَ ڳالهه ڪڏهن به نه وسارجو ته خداوند جي اڳيان هڪڙو ڏينهن هزار سالن جي برابر آهي ۽ هزار سال هڪڙي ڏينهن جي برابر. ⑨ خداوند پنهنجي واعدن پوري ڪرڻ ۾ دير ڪين ڪندو آهي، جهڙي دير کي ماڻهو سمجهن ٿا. پر هو اوهان جي باري ۾ صبر ڪري ٿو، انهيءَ ڪري جو هو نه ٿو چاهي ته ڪوبه ناس ٿئي، بلڪ هو چاهي ٿو ته سڀئي توبه ڪن.

⑩ پر خداوند جو ڏينهن چور وانگر اوچتو ايندو. انهيءَ ڏينهن آسمان وڌي ڪڙڪي سان گم ٿي ويندا، آسماني شيون سخت باهه جي ڪري ڳري وينديون ۽ زمين ۽ جيڪي ڪجهه مٿس آهي سو سڀ سڙي ويندو. ⑪ جڏهن ته هي سڀ شيون اهڙيءَ طرح ڳري وڃيون آهن، تڏهن اوهان کي ڪهڙي قسم جو ماڻهو ٿيڻ گهرجي؟ اوهان کي گهرجي ته اوهين پاڪ ۽ ديندار زندگي گذاريو. ⑫ ان سان گڏ اوهان کي خدا جي انهيءَ ڏينهن جي اچڻ جو انتظار ڪرڻ گهرجي، بلڪ انهيءَ ڏينهن جي جلد اچڻ جو سبب بڻجڻ گهرجي. انهيءَ ڏينهن جي اچڻ ڪري آسمان باهه ۾ سڙي ڳري ويندا ۽ آسماني شيون سخت گرميءَ جي ڪري پگهرجي وينديون. ⑬ پر خدا جي ڪيل واعدن موجب اسين نئين آسمان ۽ نئين زمين جي انتظار ۾ آهيون، جن ۾ سچائي رهي ٿي.

⑭ تنهنڪري اي عزيزو! جڏهن ته اوهين انهن ڳالهين جو انتظار پيا ڪريو، تڏهن ڪوشش ڪريو ته خدا اوهان کي صلح جي حالت ۾ بي داغ ۽ بي عيب ڏسي. ⑮ اسان جي خداوند جي صبر کي چونڪارو ڪري سمجهو، جهڙيءَ طرح اسان جي پياري ڀاءُ پولس به انهيءَ ڏاهپ سان اوهان ڏانهن لکيو آهي، جيڪا کيس عطا ٿيل آهي. ⑯ هن پنهنجي سڀني خطن ۾ انهن ڳالهين بابت اهڙي ئي نموني ذڪر ڪيو آهي. هن جي خطن ۾ ڪي ڳالهيون اهڙيون به آهن جن جو سمجهڻ مشڪل

٨:٣ زب ٤:٩٠ ١٠:٣ مت ٢٤:٢٣ لو ١٢:٣٩، ١. ٿس ٥:٢، مڪا ١٦:١٥

١٣:٣ يس ٦٥:١٤، ٦٦:٢٢، مڪا ٢١:١

آهي ۽ جاهل ۽ جيڪي ثابت قدم نه ٿا رهن، سي انهن جي معنيٰ کي به ٻين پاڪ ڪتابن وانگر ڦيرائي اتي پيا ڪن. اهڙيءَ طرح اهي پنهنجي لاءِ تباهي ٿا پيدا ڪن.

⑫ تنهنڪري اي عزيزو! جڏهن ته اوهان کي انهن ڳالهين جي اڳي ئي خبر آهي، تڏهن خبردار رهو، ائين نه ٿئي جو اوهين بدڪار ماڻهن جي گمراهيءَ ڏانهن چڪجي پنهنجي ثابت قدميءَ کي ڇڏي ڏيو. ⑬ پر اوهين اسان جي خداوند ۽ چوٽڪاري ڏيندڙ عيسيٰ مسيح جي فضل ۽ سجاڻپ جي وسيلي وڌندا رهو. شل انهيءَ جي واکاڻ هاڻي به ٿئي ۽ هميشه تائين ٿيندي رهي. آمين.

١. يوحنا

يوحنا رسول جو پهريون عام خط

تعارف

يوحنا رسول جي هن پهرين عام خط جا به خاص مقصد آهن، هڪ ته پنهنجي پڙهندڙن کي خدا ۽ سندس فرزند عيسيٰ مسيح سان رفاقت ۾ رهڻ لاءِ همتائجي ۽ ٻيو ته انهن کي خبردار ڪجي ته اها رفاقت غلط تعليم تي عمل ڪرڻ سان تباهه ٿي ويندي. اها تعليم انهيءَ غلط عقيدتي تي ٻڌل هئي ته ”ماديت سان ڪنهن به قسم جو تعلق رکڻ سان بچڙائي پيدا ٿئي ٿي ۽ اهڙيءَ طرح عيسيٰ مسيح، خدا جو فرزند حقيقت ۾ انساني صورت ۾ ڪونه آيو.“ اهڙي تعليم ڏيندڙن جي دعويٰ هئي ته ”جيڪڏهن بچڻ چاهيو ٿا ته هن مادي دنيا کان لاڳاپا ٽوڙيو.“ هو اهو به سڀڪاريندا هئا ته ”نيڪ اخلاق ۽ هڪٻئي سان پيار رکڻ سان چوٽڪاري جو ڪوبه واسطو ڪونهي.“

انهيءَ غلط تعليم جي برعڪس خط لکندڙ واضح ٿو ڪري ته عيسيٰ مسيح حقيقت ۾ هڪ انسان ئي هو. يوحنا رسول انهيءَ ڳالهه تي زور ڏئي ٿو ته جيڪي به عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻين ٿا ۽ خدا سان پيار ڪن ٿا تن کي هڪٻئي سان محبت ڪرڻ گهرجي.

ستاءُ

١ : ١-٤	پيش لفظ
١ : ٥-٢ : ٢٩	روشنی ۽ اونداهي
٣ : ١-٢٤	خدا جا بار ۽ شيطان جا بار
٤ : ١-٦	سچا ۽ ڪوڙا روح
٤ : ٤-٢١	پيار لاءِ تاڪيد
٥ : ١-٢١	ايمان جي فتح

١. يوحنا

يوحنا رسول جو پهريون عام خط

زندگيءَ جو ڪلام

① اوهان ڏانهن اسين زندگيءَ جي ڪلام بابت لکون ٿا، جيڪو شروعات کان وٺي هو. اسان اهو ٻڌو ۽ پنهنجين اکين سان ڏٺو آهي. هائو، اسان نه رڳو ڏٺو آهي بلڪ پنهنجن هٿن سان چهيو به آهي. ② چالاڪ جو اها ئي ته زندگي هئي، جيڪا پيءُ سان هئي ۽ اسان تي ظاهر ٿي. اسان اها ڏٺي ۽ ان جا اکين ڏنا شاهد آهيون. ③ جيڪي به اسان ڏٺو ۽ ٻڌو آهي، سو اوهان کي ٻڌايون ٿا ته جيئن اوهين اسان سان انهيءَ صحبت ۾ شامل ٿيو، جيڪا اسان کي پيءُ ۽ سندس فرزند عيسيٰ مسيح سان آهي. ④ هي ڳالهون اسين انهيءَ لاءِ لکي رهيا آهيون ته جيئن اسان کي پوري پوري خوشي حاصل ٿئي.

روشنيءَ ۾ هلڻ

⑤ هاڻي، جيڪو پيغام اسان سندس فرزند کان ٻڌو آهي، سو اوهان کي

ڏيون ٿا ته ”خدا روشني آهي ۽ منجهس اونداهه ته اصل آهي ئي ڪانه.“
 ⑥ پوءِ جيڪڏهن اسان جي خدا سان صحبت آهي ۽ هلون وري اونداهه ۾
 ته اسين ڪوڙ ٿا ڳالهايون ۽ سچ تي عمل نه ٿا ڪريون. ⑦ پر جيڪڏهن
 اسين روشنيءَ ۾ هلون ٿا، جيئن خدا پاڻ به روشنيءَ ۾ آهي، ته پوءِ اسان جي
 هڪ ٻئي سان صحبت آهي ۽ سندس فرزند عيسيٰ مسيح جو رت اسان کي
 سڀني گناهن کان پاڪ ڪري ٿو ڇڏي.
 ⑧ جيڪڏهن اسين چئون ته اسان ۾ گناهه ڪونه آهي، ته پوءِ اسين پاڻ
 کي نڳيون ٿا ۽ اسان ۾ سچائي ڪانهي. ⑨ پر جيڪڏهن اسين پنهنجا
 گناهه باسندا سين ته خدا پنهنجو واعدو پاڙيندو ۽ انصاف ڪري اسان جا
 گناهه معاف ڪندو ۽ اسان کي ساريءَ بچڙائيءَ کان پاڪ ڪري ڇڏيندو.
 ⑩ جيڪڏهن اسين چئون ته اسان گناهه ڪونه ڪيو آهي، تڏهن اسين چڻ
 خدا کي ڪوڙو ٿا ڪريون ۽ اسان ۾ سندس ڪلام موجود نه آهي.

مسيح اسان جو مددگار

① منهنجا پيارا ٻارو، آءُ هي اوهان ڏانهن انهيءَ لاءِ لکي رهيو آهيان، ته
 ٢ جيئن اوهين گناهه نه ڪريو. پر جيڪڏهن ڪو شخص گناهه ڪري
 ٿو ته پيءُ وٽ اسان جو هڪڙو مددگار موجود آهي يعني عيسيٰ مسيح، جيڪو
 انصاف ڪرڻ وارو آهي. ② مسيح پاڻ اهڙي قرباني آهي، جيڪا اسان جا
 گناهه ڪڍي وڃي ٿي، نه رڳو اسان جا پر سڄي جهان جا گناهه.
 ③ جيڪڏهن اسين خدا جي حڪمن تي عمل ڪندا سين، ته پوءِ اسان
 کي يقين ٿي ويندو ته اسين کيس سچا ٿون ٿا. ④ جيڪڏهن ڪو ماڻهو
 چوي ته ”آءُ خدا کي سچا ٿان ٿو“ پر سندس حڪمن تي عمل نه ٿو
 ڪري ته اهو شخص ڪوڙو آهي ۽ هن ۾ سچائي اصل ڪانه آهي. ⑤ پر
 جيڪو هن جي ڪلام تي عمل ڪري ٿو، ته بيشڪ انهيءَ شخص ۾
 خدا جي محبت ڪامل ٿي آهي. انهيءَ مان اسان کي يقين آهي ته اسين
 خدا سان گڏجي هڪ ٿي ويا آهيون. ⑥ جيڪو چوي ٿو ته ”آءُ خدا سان
 گڏجي هڪ ٿي ويو آهيان.“ تنهن کي اهڙيءَ طرح هلڻ گهرجي جهڙيءَ
 طرح مسيح پاڻ هلندو هو.

نئون حڪم

⑤ پيارا پائرو ۽ پينرون، آءُ اوهان ڏانهن ڪو نئون حڪم نه پر اهو پراڻو حڪم لکان ٿو، جيڪو شروعات کان وٺي اوهان وٽ هو. هي پراڻو حڪم اهو پيغام آهي، جيڪو اوهين ٻڌي چڪا آهيو. ⑧ تڏهن به جيڪو حڪم آءُ اوهان ڏانهن لکي رهيو آهيان، سو نئون آهي. انهيءَ جي سچائي مسيح ۽ اوهان ٻنهي ۾ ڏسجي ٿي. چاڪاڻ ته اونداهي گذرندي ٿي وڃي ۽ حقيقي روشني اڳيئي چمڪي رهي آهي.

⑨ جيڪو دعويٰ ٿو ڪري ته ”آءُ روشنيءَ ۾ آهيان.“ پر پنهنجي هرايمان سان دشمني ٿو ڪري، سو اڃا تائين اونداهيءَ ۾ آهي. ⑩ جيڪو پنهنجي هرايمان سان پيار ٿو ڪري، سو روشنيءَ ۾ ٿو رهي ۽ هن ۾ اهڙي ڪابه شيءِ نه آهي جيڪا کيس گمراهه ڪري. ⑪ پر جيڪو پنهنجي هرايمان سان دشمني ٿو ڪري، سو اونداهه ۾ آهي ۽ اونداهه ۾ گهمي ٿو. کيس خبر نه آهي ته ڪيڏانهن ٿو وڃان، چاڪاڻ ته اونداهه سندس اکين کي اندو ڪري ڇڏيو آهي.

⑫ اي منهنجا پيارا ٻارو! آءُ اوهان ڏانهن انهيءَ لاءِ ٿو لکان، جو مسيح جي نالي جي ڪري اوهان جا گناهه معاف ڪيا ويا آهن. ⑬ اي پوڙهو! آءُ اوهان ڏانهن انهيءَ لاءِ لکي رهيو آهيان، جو اوهان انهيءَ کي سچاتو آهي، جيڪو شروعات کان وٺي آهي.

اي نوجوانو! آءُ اوهان ڏانهن انهيءَ لاءِ لکي رهيو آهيان، جو اوهين شيطان تي فتحياب ٿيا آهيو.

⑭ اي پيارا ٻارو! مون اوهان ڏانهن انهيءَ ڪري لکيو آهي، جو اوهان پيءُ کي سچاتو آهي.

اي پوڙهو! مون اوهان ڏانهن انهيءَ ڪري لکيو آهي، جو اوهان انهيءَ کي سچاتو آهي جيڪو شروعات کان وٺي آهي.

اي نوجوانو! مون اوهان ڏانهن انهيءَ ڪري لکيو آهي، جو اوهين مضبوط آهيو ۽ شيطان تي فتحياب ٿيا آهيو.

دنيا سان پيار نه ڪريو

①٥ نه دنيا سان پيار ڪريو، نڪي انهن شين سان جيڪي دنيا جون آهن. جيڪڏهن ڪنهن کي دنيا سان پيار آهي ته انهيءَ ۾ پيءُ جو پيار ڪونه آهي. ①٦ ڇاڪاڻ ته جيڪي ڪجهه دنيا جو آهي، يعني خراب انساني خواهش، نظر جو گناهه، دنياوي مغروري، سي پيءُ جي طرفان نه آهن پر دنيا جي طرفان آهن. ①٧ دنيا ۽ سندس موهيندڙ شيون فنا ٿينديون ٿيون وڃن، پر جيڪو خدا جي مرضيءَ موجب هلي ٿو تنهن کي دائمي زندگي ملي ٿي.

مسيح جا دشمن

①٨ پيارا ٻارو، هي آخري وقت آهي. جيئن ته اوهان ٻڌو آهي ته مسيح جو هڪ دشمن اچڻ وارو آهي، تيئن ئي هاڻي مسيح جا ڪيترا ئي دشمن ظاهر ٿي چڪا آهن، جنهن مان اسان کي خبر پوي ٿي ته هيءُ ئي آخري وقت آهي. ①٩ مسيح جا اهي دشمن نڪتا ته اسان منجهان ئي آهن، پر حقيقت ۾ اهي اسان منجهان نه هئا. ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن هو اسان منجهان هجن ها ته اسان سان گڏ رهن ها. هو اسان کي انهيءَ لاءِ ڇڏي ويا ته جيئن ظاهر ٿئي ته انهن مان ڪنهن جو به اسان سان ڪو واسطو ڪونه هو. ②٠ اوهان ۾ پاڪ روح وڌو ويو آهي، تنهنڪري اوهان سڀني کي سچائيءَ جي خبر آهي. ②١ مون اوهان ڏانهن هن ڪري نه لکيو آهي ته اوهين ڪي سچ کان بي خبر آهيو. اوهين ته چڱيءَ طرح سچ کي ڄاڻو ٿا، پر مون انهيءَ لاءِ لکيو آهي ته ڪوبه ڪوڙ سچ مان نه ٿو نڪري. ②٢ ته پوءِ ڪير ڪوڙو آهي؟ سواءِ انهيءَ جي جيڪو انڪار ڪري چوي ٿو ته ”عيسيٰ اهو مسيح نه آهي.“ اهو ئي مسيح جو دشمن آهي، چوڻه هو پيءُ ۽ سندس فرزند ٻنهي جو انڪار ڪري ٿو. ②٣ جيڪو فرزند کي مڃي ٿو تنهن وٽ پيءُ به آهي، پر جيڪو فرزند کي نه ٿو مڃي تنهن وٽ پيءُ به نه آهي. ②٤ جيڪو ڪجهه اوهان کي شروع ۾ ٻڌايو ويو آهي، سو اوهان جي دلين ۾ رهڻ گهرجي. جيڪڏهن اهو اوهان کي ياد رهيو ته اوهين به پيءُ ۽ سندس فرزند ٻنهي سان گڏجي هڪ ٿي ويندا. ②٥ هيءُ اهو واعدو

آهي جيڪو مسيح اسان سان ڪيو آهي، يعني دائمي زندگي. (٢٦) مون هي ڳالهيون اوهان ڏانهن انهن ماڻهن بابت لکيون آهن، جيڪي اوهان کي گمراهه ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿا. (٢٥) پر اوهان پر ته مسيح پاڪ روح وڌو آهي، جيڪو اوهان پر رهي ٿو ۽ اوهان کي انهيءَ جي ضرورت ڪانهي ته ڪو اوهان کي سيڪاري. پر هن جو پاڪ روح اوهان کي سڀني ڳالهين بابت سيڪاري ٿو. اهو سچو آهي ۽ ڪوڙو ڪونهي. جيئن هن اوهان کي سيڪاريو آهي، تيئن اوهين مسيح پر قائم رهندا اچو.

خدا جا ٻار

(٢٨) هاڻي اي ننڍڙا ٻارو! مسيح سان گڏجي هڪ ٿي قائم رهندا اچو ته جڏهن هو ظاهر ٿئي، تڏهن اسان کي همت هجي ۽ اسين سندس اچڻ مهل هن جي اڳيان شرمندا نه ٿيون. (٢٩) اوهين ڄاڻو ٿا ته خدا سچار آهي، ته پوءِ اها به خبر اٿو ته جيڪوبه سچائيءَ جا ڪم ٿو ڪري سو هن مان پيدا ٿيو آهي.

٣ (١) ڏسوم پيءُ جو اسان سان ڪيترو نه پيار آهي. هن جو اسان سان ايترو ته پيار آهي جو اسين خدا جا ٻار ٿا سڏجون ۽ حقيقت پر اسين آهيون به. اهو ئي سبب آهي جو دنيا اسان کي نه ٿي سچائيءَ چالاءِ جو هن کيس به نه سچاتو آهي.

(٢) پيارا ڀائرو ۽ پيڙون، هاڻي اسين خدا جا ٻار آهيون ۽ اڃا اها ڳالهه ظاهر ڪانه ٿي آهي ته اسين ڇا ٿينداسين. پر ايترو ڄاڻون ٿا ته جڏهن مسيح ظاهر ٿيندو ته اسين به هن جهڙا ٿي پونداسين، چالاءِ جو اسين کيس ائين ڏسنداسين جيئن هو حقيقت پر آهي. (٣) جنهن کي به مسيح پر اهڙي اميد آهي، سو پاڻ کي اهڙو پاڪ ڪري جهڙو مسيح پاڪ آهي.

(٤) جيڪوبه گناهه ڪري ٿو سو خدا جي قانون جي پيڪڙي ڪرڻ جو ڏوهدار آهي، ڇاڪاڻ ته گناهه خدا جي قانون جي پيڪڙي آهي. (٥) اوهان کي خبر آهي ته مسيح انهيءَ لاءِ ظاهر ٿيو هو ته جيئن گناهن کي ڪڍي وڃي ۽ منجهس گناهه ته اصل آهي ئي ڪونه. (٦) جيڪو منجهس قائم رهي ٿو،

سو گناهه نه ڪندو آهي، جيڪو گناهه ڪندو آهي تنهن نه کيس ڏنو آهي ۽ نڪي کيس سڃاتو آهي.

④ پيارا ٻارو، متان ڪو اوهان کي گمراهه ڪري. جيڪو سڄا ڪم ڪندو رهي ٿو سو سڄاڻ آهي، جيئن مسيح پاڻ سڄاڻ آهي. ⑧ جيڪو گناهه ڪري ٿو سو شيطان مان آهي، ڇاڪاڻ ته شيطان شروع کان وٺي گناهه ڪندو ٿو اچي. خدا جو فرزند انهيءَ لاءِ ظاهر ٿيو ته جيئن شيطان جي ڪمن کي ناس ڪري.

⑨ جيڪو خدا جو ٻار آهي سو گناهه نه ڪندو آهي، ڇاڪاڻ جو خدا جي فطرت منجهس رهي ٿي. جيئن ته هو خدا مان پيدا ٿيل آهي تنهنڪري هو گناهه ڪري ٿي نه سگهندو. ⑩ انهيءَ مان اسان کي خبر پوي ٿي ته ڪير خدا جا ۽ ڪير شيطان جا ٻار آهن. ڇاڪاڻ جو جيڪو سڄاڻي نه ٿو ڪري سو خدا جو ٻار نه آهي ۽ نڪي اهو جو پنهنجي پاڻ پيٽ سان پيار نه ٿو ڪري.

هڪ ٻئي سان پيار

⑪ جيڪو پيغام اوهان شروعات کان ٻڌو آهي، سو هي آهي ته اسان کي هڪ ٻئي سان پيار ڪرڻ گهرجي. ⑫ اوهين قابيل وانگر نه ٿجو، جيڪو شيطان جو هو ۽ پنهنجي پاڻ جو خون ڪيائين. هن پنهنجي پاڻ جو خون ڇو ڪيو؟ ڇاڪاڻ ته قابيل جا ڪم بچڙا هئا پر سندس پاڻ جا ڪم نيڪ هئا.

⑬ منهنجا ڀائرو ۽ پيرون، جيڪڏهن دنيا اوهان سان دشمني ٿي ڪري ته عجب نه ڪاڻو. ⑭ اسين ڄاڻون ٿا ته موت مان نڪري زندگيءَ ۾ آيا آهيون، ڇاڪاڻ جو اسين پنهنجن ڀائرن سان پيار ڪريون ٿا. جيڪو پيار نه ٿو ڪري سو موت جي حالت ۾ آهي. ⑮ جيڪو به پنهنجي پاڻ پيٽ سان دشمني ٿو رکي سو خوني آهي ۽ اوهان کي خبر آهي ته ڪنهن به خونيءَ کي دائمي زندگي نه آهي.

⑯ انهيءَ مان اسان کي پيار جي خبر پئي آهي ته مسيح اسان جي خاطر پنهنجي جان ڏني ۽ اسان تي به واجب آهي ته پنهنجن ڀائرن لاءِ جان ڏيون.

①٤ پر جنهن وٽ دنيا جو مال اسباب آهي ۽ پنهنجي پاءُ کي گهرج ۾ ڏسي به مٿس رحم نه ٿو ڪري، تنهن ۾ ڀلا خدا جو پيار ڪيئن رهي سگهندو؟

①٨ اي پيارا ٻارو! اسان کي رڳو ڳالهين ۽ زبان سان نه پر عمل ۽ سچائيءَ جي وسيلي پيار ڪرڻ گهرجي.

خدا جي اڳيان همت

①٩ انهيءَ مان اسان کي خبر پوندي ته اسين حق تي آهيون ۽ خدا جي حضور ۾ اسان جي دل کي خاطري ٿيندي. ②٠ خاص ڪري انهن ڳالهين ۾ جن ۾ اسان جي دل اسان کي ملامت ڪري ٿي. ڇا ڇا جو خدا اسان جي دلين کان وڌيڪ ڄاڻي ٿو ۽ کيس سڀني ڳالهين جي خبر آهي.

②١ اي پيارا عزيزو! جيڪڏهن اسان جون دليون اسان کي ملامت نه ٿيون ڪن، ته پوءِ خدا جي اڳيان اسين همت ڪري سگهون ٿا. ②٢ جو ڪجهه به اسين کانئس گهرون ٿا سو اسان کي وٽائس ملي ٿو. ڇا ڇا جو اسين سندس حڪمن تي عمل ڪريون ٿا ۽ اهي ڪم ڪريون ٿا جيڪي هن کي پسند آهن. ②٣ هن جو حڪم هيءُ آهي ته اسين سندس فرزند عيسيٰ مسيح جي نالي تي ايمان آڻيون ۽ هڪ ٻئي سان ائين پيار ڪريون جيئن هن اسان کي حڪم ڏنو آهي. ②٤ جيڪي خدا جي حڪمن تي عمل ڪن ٿا سي منجهس رهن ٿا ۽ هو انهن ۾ رهي ٿو. اسين ڄاڻون ٿا ته خدا اسان ۾ رهي ٿو. اهو اسين انهيءَ ڪري ڄاڻون ٿا ته هن اسان کي پاڪ روح ڏنو آهي.

سچا ۽ ڪوڙا روح

① اي عزيزو! سيڪنهن روح تي يقين نه ڪريو، پر روحن کي آزمائي ڏسو ته اهي خدا جي طرفان آهن يا نه. ڇا ڇا جو ڪيترائي اهڙا ماڻهو دنيا ۾ نڪري پيا آهن، جيڪي پاڻ کي نبي سڏائين ٿا. ② خدا جي روح کي اوهين هن طرح سچائي سگهو ٿا ته جيڪو روح قبول ڪري ٿو ته عيسيٰ مسيح انساني صورت ۾ آيو، سو خدا جي طرفان آهي. ③ پر جيڪو روح عيسيٰ کي نه ٿو مڃي، سو خدا جي طرفان نه آهي ۽ اهو ئي مسيح

جي دشمن جو روح آهي، جنهن جي بابت اوهان ٻڌو آهي ته اچڻ وارو آهي، بلڪ هاڻي اچي چڪو آهي.

④ پيارا ٻارو! اوهين خدا جا آهيو ۽ انهن نبي سڏائيندڙن تي فتحياب ٿيا آهيو، ڇاڪاڻ جو جيڪو اوهان ۾ آهي سو انهيءَ کان وڌيڪ طاقتور آهي جيڪو دنيا ۾ آهي. ⑤ هو دنيا جا آهن، تنهنڪري هو دنيا جون ڳالهيون ڪن ٿا ۽ دنيا انهن جي ٻڌي ٿي. ⑥ اسين خدا جا آهيون. جيڪو خدا کي سڃاڻي ٿو سو اسان جي ٻڌي ٿو. جيڪو خدا جو نه آهي سو اسان جي نه ٿو ٻڌي. انهيءَ مان اسان کي حق جي روح ۽ گمراهيءَ جي روح جي خبر پوي ٿي.

خدا پيار آهي

⑦ اي عزيزو! اچو ته هڪ ٻئي کي پيار ڪريون. ڇاڪاڻ جو پيار خدا جي طرفان آهي ۽ جيڪو پيار ڪري ٿو سو خدا جو ٻار آهي ۽ هو خدا کي سڃاڻي ٿو. ⑧ جيڪو پيار نه ٿو ڪري سو خدا کي نه ٿو سڃاڻي، ڇاڪاڻ جو خدا پيار آهي. ⑨ خدا پنهنجو پيار اسان سان هن طرح ظاهر ڪيو جو هن پنهنجو هڪڙو ئي فرزند دنيا ۾ موڪليو ته جيئن انهيءَ جي وسيلي اسين جيئرا رهون. ⑩ پيار اهو نه آهي ته اسان خدا کي پيار ڪيو، پر هي آهي ته خدا اسان کي پيار ڪيو ۽ پنهنجي فرزند جي قرباني ڏنائين، جيڪا اسان جا گناهه ڪڍي وڃي ٿي.

⑪ اي عزيزو! جڏهن خدا ئي اسان سان اهڙو پيار ڪيو ته پوءِ اسان کي به گهرجي ته هڪ ٻئي سان پيار ڪريون. ⑫ ڪنهن به انسان ذات ڪڏهن به خدا کي نه ڏٺو آهي. پر جيڪڏهن اسين هڪ ٻئي سان پيار ڪريون ٿا ته خدا اسان ۾ رهي ٿو ۽ سندس پيار اسان ۾ مڪمل ٿئي ٿو.

⑬ اسين ڄاڻون ٿا ته خدا اسان ۾ رهي ٿو ۽ اسان خدا ۾ رهون ٿا، ڇاڪاڻ جو هن اسان کي پنهنجو پاڪ روح ڏنو آهي. ⑭ اسان ڏٺو آهي ۽ انهيءَ جي شاهدي ٿا ڏيون ته پيءُ پنهنجي فرزند کي جهان جي چوٽڪاري ڏيڻ لاءِ موڪليو آهي. ⑮ جيڪو اقرار ڪري ٿو ته عيسيٰ خدا جو فرزند آهي، ته خدا انهيءَ ۾ رهي ٿو ۽ هو خدا ۾. ⑯ اسان کي خبر آهي ۽ اهو يقين آهي، ته

خدا جو اسان سان پيار آهي. خدا پيار آهي، جيڪو پيار ۾ رهي ٿو سو خدا ۾ رهي ٿو ۽ خدا به انهيءَ ۾ رهي ٿو. (۱۷) پيار اسان ۾ مڪمل ڪيو ويو آهي ته جيئن عدالت جي ڏينهن اسان کي تسلي هجي، ڇاڪاڻ جو هن ئي دنيا ۾ اسين مسيح وانگر آهيون. (۱۸) پيار ۾ ڪوبه خوف ڪونهي، پر مڪمل پيار ته خوف ڪڍي ٿو ڇڏي. ڇاڪاڻ جو خوف سزا جي ڪري ٿئي ٿو ۽ جيڪو ڊڄي ٿو سو پيار ۾ ڪامل نه ٿيو آهي.

(۱۹) اسين پيار انهيءَ لاءِ ٿا ڪريون، ڇاڪاڻ جو خدا پهريائين اسان سان پيار ڪيو آهي. (۲۰) جيڪڏهن ڪو ماڻهو چوي ته ”آءُ خدا سان پيار ٿو ڪريان،“ پر هو پنهنجي پاءُ پيٽ سان پيار نه ٿو ڪري جنهن کي هن ڏٺو آهي، سو خدا سان پيار ڪين ڪري سگهندو جنهن کي هن ڏٺو ئي ڪينهي. (۲۱) جڏهن ته مسيح جو اهو حڪم آهي ته جيڪو خدا سان پيار ٿو ڪري تنهن کي پنهنجي پاءُ پيٽ سان به پيار ڪرڻ گهرجي.

دنيا تي ايمان جي فتح

۵ (۱) جنهن کي اهو يقين آهي ته عيسيٰ ئي مسيح آهي، سو خدا جو ٻار آهي ۽ جيڪو پيءُ سان پيار ٿو ڪري، سو سندس ٻار سان به پيار ٿو ڪري. (۲) جڏهن اسين خدا سان پيار ڪريون ٿا ۽ سندس حڪمن تي عمل ٿا ڪريون، ته انهيءَ مان معلوم ٿئي ٿو ته خدا جي ٻارن سان به پيار ٿا ڪريون. (۳) خدا سان پيار ڪرڻ معنيٰ اسان جو سندس حڪمن تي عمل ڪرڻ آهي ۽ هن جا حڪم ڏکيا نه آهن. (۴) ڇاڪاڻ جو جيڪو خدا جو ٻار آهي، تنهن دنيا کي فتح ڪيو آهي. اها سوچ جنهن دنيا کي فتح ڪيو آهي سا آهي اسان جو ايمان. (۵) دنيا کي ڪير فتح ڪري سگهي ٿو، سواءِ انهيءَ جي جيڪو ايمان آڻي ٿو ته عيسيٰ خدا جو فرزند آهي؟

عيسيٰ مسيح بابت شاهدي

(۶) هي اهو ئي آهي جيڪو پاڻيءَ ۽ رت جي وسيلي آيو، يعني عيسيٰ مسيح. هو نه رڳو پاڻيءَ جي وسيلي، پر پاڻيءَ ۽ رت ٻنهي جي وسيلي آيو آهي.

④ اهو شاهدي ڏيڻ وارو پاڪ روح آهي، ڇاڪاڻ جو پاڪ روح حق آهي. بلڪ شاهدي ڏيڻ وارا ته ئي آهن: ⑤ پاڪ روح، پاڻي ۽ رت، جيڪي سڀئي هڪڙي ئي ڳالهه ٿا ڪن. ⑥ اسين ماڻهن جي شاهدي قبول ڪريون ٿا. پر خدا جي شاهدي ته انهيءَ کان وڌيڪ آهي، ڇاڪاڻ جو اها خدا جي شاهدي آهي، جيڪا هن پنهنجي فرزند جي حق ۾ ڏني آهي. ⑦ جيڪو خدا جي فرزند تي ايمان آڻي ٿو، تنهن جي دل ۾ اها شاهدي موجود آهي. جيڪو خدا تي ايمان نه ٿو آڻي سو کيس ڪوڙو ٿو ڪري. ڇاڪاڻ جو هن انهيءَ شاهديءَ تي ايمان نه آندو آهي، جيڪا خدا پنهنجي فرزند جي حق ۾ ڏني آهي. ⑧ اها شاهدي هيءَ آهي ته خدا اسان کي دائمي زندگي ڏني آهي ۽ اها زندگي خدا جي فرزند جي وسيلي آهي. ⑨ جنهن وٽ خدا جو فرزند آهي تنهن وٽ زندگي آهي ۽ جنهن وٽ خدا جو فرزند نه آهي تنهن وٽ زندگي به ڪانهي.

دائمي زندگي

⑩ اوهين جيڪي خدا جي فرزند جي نالي تي ايمان آڻيو ٿا، تن ڏانهن مون هي ڳالهيون انهيءَ لاءِ لکيون آهن ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته اوهان کي دائمي زندگي مليل آهي. ⑪ اسان کي خدا جي حضور ۾ پورو پورو ڀروسو آهي ته جيڪڏهن اسين سندس مرضيءَ موجب ڪا شيءِ گهرنداسين ته هو اسان جي ٻڌندو. ⑫ جيڪڏهن اسان کي خبر آهي ته هو اسان جي ٻڌي ٿو ته پوءِ جيڪوبه اسان کائس گهريو آهي سو اڳيئي اسان کي مليل آهي. ⑬ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي هم ايمان کي اهڙو گناهه ڪندو ڏسي، جنهن جو نتيجو موت نه آهي ته کيس دعا گهرڻ کپي، خدا انهيءَ کي زندگي بخشيندو. هي انهن لاءِ آهي جيڪي اهڙا گناهه نه ٿا ڪن جن جو نتيجو موت آهي. اهڙو به گناهه آهي، جنهن جو نتيجو موت آهي. آءٌ نه ٿو چوان ته کيس انهيءَ گناهه بابت دعا گهرڻ کپي. ⑭ سڀڪا بچڙائي گناهه آهي، پر اهڙو به گناهه آهي جنهن جو نتيجو موت نه آهي.

⑱ اسين ڄاڻون ٿا ته خدا جنهن کي پنهنجو ٻار بڻايو آهي، سو گناهه نه ڪندو آهي، ڇاڪاڻ جو خدا جو فرزند سندس حفاظت ڪري ٿو ۽ شيطان کيس هٿ به لائي نه ٿو سگهي. ⑲ اسين ڄاڻون ٿا ته اسين خدا جا ٻار آهيون، جيتوڻيڪ ٻي سڄي دنيا شيطان جي قبضي ۾ آهي. ⑳ اهو به ڄاڻون ٿا ته خدا جو فرزند آيو آهي. هن اسان کي سمجهه بخشي آهي ته اسين انهيءَ خدا کي سڃاڻون جيڪو حق آهي ۽ اسين انهيءَ حقيقي خدا جا آهيون، تهڙيءَ ئي طرح سندس فرزند عيسيٰ مسيح سان گڏجي هڪ ٿيل پڻ آهيون. اهو ئي حقيقي خدا ۽ دائمي زندگي آهي. ㉑ پيارا ٻارو، بتن يعني ڪوڙن خدائن کان پاڻ کي بچائجو.

۲. یوحنا

یوحنا رسول جو ٻيو عام خط

تعارف

یوحنا رسول جو هي ٻيو عام خط هڪ ”شريف عورت ۽ سندس ٻارن“
 ڏانهن آهي، جنهن مان مراد گهڻو ڪري ”مقامي ڪليسيا ۽ ان جا ميمبر“
 ورتي وڃي ٿي. خط جو لکنڊر پاڻ کي بزرگ سڏيندي هن مختصر پيغام ۾
 هڪٻئي سان پيار ڪرڻ جو تاڪيد ڪري ٿو. ان سان گڏوگڏ هو ڪورن
 استادن ۽ سندن تعليم خلاف تنبيهه به ڪري ٿو.

سڀڻا

۳-۱	پيش لفظ
۶-۴	زندگيءَ جي اوليت پيار آهي
۱۱-۷	ڪورني تعليم خلاف تنبيهه
۱۳-۱۲	پڄاڻي

٢. يوحنا

يوحنا رسول جو ٻيو عام خط

سلام

- ① هن بزرگ جي طرفان تو خدا جي ^① چونڊيل شريف عورت ۽ تنهنجي ٻارن ڏانهن سلام، جن کي آءُ سچائيءَ سبب پيار ٿو ڪريان. نه رڳو آءُ پر اُهي سڀئي جيڪي سچ کي سچائڻ ٿا، سي به اوهان سان پيار ڪن ٿا.
- ② ڇاڪاڻ ته سچ اسان ۾ رهي ٿو ۽ هميشه اسان سان گڏ رهندو.
- ③ شل اسان تي سچائيءَ ۽ پيار سان گڏ خدا پيءُ ۽ پيءُ جي فرزند عيسيٰ مسيح طرفان فضل، رحم ۽ سلامتي هجي.

سچائي ۽ پيار

- ④ آءُ ڪيڏو نه خوش ٿيس جڏهن مون ڏٺو ته تنهنجا ڪي ٻار ائين سچ تي هلي رهيا آهن، جيئن پيءُ اسان کي حڪم ڏنو آهي. ⑤ پياري پيٽ، عرض ته آءُ ڪو نئون حڪم تو ڏانهن ڪين لکي رهيو آهيان، بلڪ اهو پراڻو حڪم جيڪو شروع کان اسان کي مليو هو ته اسين هڪ ٻئي سان پيار ڪريون. ⑥ پيار جو مطلب اهو آهي ته اسان کي خدا جي حڪمن تي عمل ڪرڻ گهرجي. سو جيڪو حڪم اوهان شروع کان ٻڌو آهي سو هي آهي ته اوهين پيار ۾ زندگي گذاريو.

① چونڊيل شريف عورت: هتي ”چونڊيل شريف عورت“ مان مراد ”ڪليسيا“ ۽ سندس ٻارن مان مراد ان جا ميمبر آهن. ساڳيءَ طرح آيت ۵ ۽ ۱۳ ۾ ”پيٽ“ مان مراد ”ڪليسيا“ آهي.

مسیح جا دشمن

④ چالاءِ جو کيئي گمراهه ڪندڙ دنيا ۾ نڪري پيا آهن، جيڪي عيسيٰ مسیح جي انساني صورت ۾ اچڻ جو انڪار ٿا ڪن. اهڙي قسم جو شخص گمراهه ڪندڙ ۽ مسیح جو دشمن آهي. ⑧ خبردار، اوهان جيڪي ڪم ڪيا آهن سي متان رائيگان ڪري ڇڏيو بلڪ اوهان کي پورو پورو اجر ملي. ⑨ جيڪو مسیح جي تعليم کان اڳتي وڌي وڃي ٿو تنهن وٽ خدا موجود نه آهي. پر جيڪو مسیح جي تعليم تي قائم رهي ٿو تنهن وٽ پيءُ ۽ فرزند ٻئي موجود آهن. ⑩ جيڪڏهن ڪو اوهان وٽ اچي ۽ هيءُ تعليم نه ڏئي ته اهڙي شخص کي گهر ۾ اچڻ نه ڏيو ۽ نڪي کيس سلام ڪريو. ⑪ جيڪو کيس سلام ڪري ٿو سو سندس بچڻ ڪمن ۾ شريڪ ٿئي ٿو.

پڄاڻي

⑫ مون کي ڪيتريون ئي ڳالهون اوهان کي ٻڌائڻيون آهن، جيڪي مس سان ۽ ڪاغذ تي لکڻ نه ٿو چاهيان. پر اميد اٿم ته روبرو اوهان سان ملي ڳالهون ڪريان ته جيئن اسان جي خوشي پوري ٿئي. ⑬ خدا جي چونڊيل تنهنجي پيٽ جا ٻار تو کي سلام ڏين ٿا.

۳. یوحنا

یوحنا رسول جو ٽيون عام خط

تعارف

یوحنا رسول جو هي ٽيون عام خط کلیسیا جي گایس نالي هڪ اڳواڻ ڏانهن لکيو ويو هو. خط لکنڊر پاڻ کي بزرگ سڏيندي پنهنجي خط ۾ گایس جي تعريف ڪري ٿو، ڇاڪاڻ ته هنن ٻين ايمان آڻيندڙن جي مدد ڪئي هئي. هو خط ۾ دياترفيس نالي هڪڙي ماڻهوءَ کان پڻ خبردار ڪري ٿو.

ستاءُ

۴-۱	پيش لفظ
۸-۵	گایس جي تعريف
۱۰-۹	دياترفيس کان خبردار ڪرڻ
۱۲-۱۱	دميطريس جي تعريف
۱۵-۱۳	دعا سلام

۳. یوحنا

یوحنا رسول جو ٽيون عام خط

سلام

① هن بزرگ جي طرفان گائيس ڏانهن، جنهن کي آءُ سچائيءَ سبب پيار ٿو ڪريان.

② اي پيارا! منهنجي اها دعا آهي ته شل تون ائين خوشحال ۽ تندرست هجين، جيئن تنهنجو روح آهي. ③ جڏهن ڪن ايمان وارن اچي اها شاهدي ڏني ته تون سچ جو وفادار آهين ۽ سچائيءَ سان زندگي گذاري رهيو آهين، تڏهن مون کي ڏاڍي خوشي ٿي. ④ منهنجي لاءِ هن کان وڌيڪ ٻي ڪابه خوشي ڪانهي، جڏهن آءُ ٻڌان ته منهنجا ٻار سچ تي هلي رهيا آهن.

گائيس جي تعريف

⑤ اي پيارا! جيڪي ايمان وارا تو وٽ اچن ٿا، خاص ڪري جيڪي تنهنجا اڳ ڏنل به نه آهن، تڏهن به تون سچائيءَ سان انهن جي خدمت ڪرين ٿو. ⑥ ڪليسيا جي اڳيان انهن تنهنجي پيار جي شاهدي ڏني آهي. اهو چڱو ٿيندو جيڪڏهن تون اهڙيءَ طرح سندن مدد ڪري سفر لاءِ روانو ڪندين جهڙيءَ طرح خدا کي جڳائي. ⑦ ڇالاءِ جو هو مسيح جي نالي تي نڪتا آهن ۽ جيڪي ايماندار نه آهن، تن جي مدد قبول نه ڪئي اٿائون. ⑧ ته پوءِ اسان کي اهڙن ماڻهن جي مدد ڪرڻ گهرجي، ته جيئن اسين هن سچائيءَ جي ڪم ۾ ساڻن شريڪ ٿيون.

دياترفيس ۽ دميتريس

⑨ مون ڪليسيا ڏانهن ڪي ڪجهه لکيو آهي. پر دياترفيس جيڪو وڏو ٿيڻ گهري ٿو، سو اسان کي قبول نه ٿو ڪري. ⑩ سو جيڪڏهن آءُ آيس ته جيڪي ڪم دياترفيس ڪري ٿو، تن کي اچي ظاهر ڪندس ته هو ڪيئن اسان جي خلاف بڪواس ڪري ٿو. هو ايتري تي به راضي نه ٿو ٿئي، بلڪ پاڻ ته ايمان وارن کي قبول نه ٿو ڪري، پر جيڪي قبول ڪرڻ گهرن ٿا تن کي به منع ڪري ٿو ۽ کين ڪليسيا مان ڪڍي ڇڏي ٿو.

⑪ پيارا! بچڙائيءَ جي نه، پر چڱائيءَ جي پيروي ڪر. جيڪو نيڪي ڪري ٿو، سو خدا جو ٻار آهي ۽ جيڪو بچڙائي ڪري ٿو تنهن خدا کي ڪڏهن به نه ڄاتو آهي. ⑫ دميتريس جي هر ڪو نيڪي ڪري ٿو ۽ سندس نيڪي ڪرڻ حق به آهي. اسين به سندس شاهدي ڏيون ٿا ۽ توهان کي خبر آهي ته اسان جي شاهدي سچي آهي.

آخري سلام

⑬ مون کي ڪيتريون ئي ڳالهيون تو کي ٻڌائڻيون هيون، پر آءُ آهي مس ۽ قلم سان لکڻ نه ٿو گهران. ⑭ اميد اٿم ته جلد ئي اچي تو سان ملندس ۽ پوءِ روبرو ڳالهائينداسين.

⑮ شل تو کي اطمينان هجي. هتان جا دوست تو کي سلام چون ٿا. دوستن کي نالي وار سلام چئجانءُ.

يهوداه

رسول جو عام خط يهوداه

تعارف

يهوداه رسول جو هي عام خط انهن ڪوڙن استادن کان خبردار ڪرڻ لاءِ لکيو ويو جيڪي ايمان آڻڻ جي دعويٰ ڪندا هئا. هي مختصر خط جيڪو پطرس رسول جي ٻئي خط سان ملندڙ جلندڙ آهي، تنهن ۾ خط لکندڙ پنهنجي پڙهندڙن جي همت افزائي ڪري ٿو ته ”انهيءَ ايمان لاءِ سخت مقابلو ڪريو جيڪو خدا هميشه لاءِ پنهنجي قوم کي ڏيئي ڇڏيو آهي.“

ستاءُ

٢-١	پيش لفظ
١٦-٣	ڪوڙن استادن جو ڪردار، تعليم ۽ سندن تباهي
٢٣-١٤	ايمان قائم رکڻ جو تاڪيد
٢٥-٢٤	دعا

يهوداه

رسول جو عام خط يهوداه

سلام

① هي خط عيسيٰ مسيح جي ٻانهي ۽ يعقوب جي ڀاءُ يهوداه جي طرفان آهي. هي انهن ڏانهن لکجي ٿو جيڪي چونڊيا ويا آهن ۽ ساڻن پيءُ خدا جو پيار آهي ۽ عيسيٰ مسيح جي وسيلي حفاظت ۾ آهن.
② شل اوهان تي رحم ۽ سلامتي ۽ پيار جهجهي انداز ۾ هجي.

ڪوڙا استاد

③ پيارا دوستو مون کي اوهان ڏانهن انهيءَ چونڪاري جي باري ۾ لکڻ جو تمام گهڻو چاهه هوم جنهن ۾ اسان سڀ شريڪ آهيون. سو مون اهو لکڻ ضروري سمجهيو ته اوهان کي همٿايان ته انهيءَ ايمان لاءِ سخت مقابلو ڪريو، جيڪو خدا هميشه لاءِ پنهنجي قوم کي ڏيئي ڇڏيو آهي. ④ ڇالاءِ جو ڪي ماڻهو لڪي ڇپي اوهان منجهه گهڙي آيا آهن. اهي قديم زماني کان پاڪ ڪلام موجب هن سزا لاءِ مقرر ڪيا ويا هئا. هو بدڪار ماڻهو آهن، جيڪي خدا جي فضل کي ڦيرائي پنهنجي شهوت پرستيءَ جو بهانو بڻائين ٿا. اهي اسان جي هڪڙي ئي مالڪ ۽ خداوند عيسيٰ مسيح جو انڪار ٿا ڪن.

⑤ جيتوڻيڪ اوهين اڳيئي اهو سڀ ڄاڻو ٿا، تنهن هوندي به آءُ اوهان کي ياد ڏيارڻ ٿو چاهيان ته ڪيئن خداوند هڪ قوم کي مصر ملڪ مان بچائي ورتو ۽ پوءِ وري جن ايمان نه آندو تن کي تباھه ڪيائين. ⑥ اهڙيءَ طرح

جن ملائڪن پنهنجي اختيار واري حيثيت قائم نه رکي پر پنهنجي خاص رهڻ جي جاءِ ڇڏي ڏني، تن کي خدا ابدي زنجيرن سان قيد ڪري عظيم ڏينهن واري عدالت تائين اونداهيءَ منجهه رکيو آهي. ④ ساڳئي نموني سدوم ۽ عموره ۽ انهن جي آس پاس وارا شهر زناڪاري ۽ بدفعليءَ جي پٺيان پيا. اهي دائمي باهه جي سزا پيا پوڳين ته جيئن ٻين لاءِ عبرت جو مثال ٿين.

⑤ بلڪل ساڳئي نموني اهي ماڻهو به پنهنجن خوابن خيالن ۾ محو ٿي پنهنجن جسمن کي ناپاڪ ٿا ڪن، اختياريءَ کي حقير ٿا ڄاڻن ۽ عظيم آسماني هستين جي بي حرمتي ٿا ڪن. ⑥ مگر وڏي ملائڪ ميڪائيل جڏهن موسيٰ جي لاش بابت شيطان سان جهيڙو ۽ تڪرار پئي ڪيو، تڏهن کيس ايتري همت نه ٿي جو شيطان تي ڦٽڪار ڪري سگهي. پر رڳو ايترو چيائين ته ”خداوند تو تي ملامت ڪري.“ ⑦ پر هي ماڻهو انهن ڳالهين تي ڦٽڪار ٿا ڪن، جن کي هو نه ٿا ڄاڻن ۽ جن ڳالهين کي هو بي عقل جانورن وانگر طبعي ٿا سمجهن. اهي ئي کين تباهه ڪن ٿيون. ⑧ افسوس آهي انهن تي! ڇالاءِ جو هو قابيل جي وات تي هليام نفعي جي خاطر بلعام جهڙي گمراهيءَ ۾ ڪاهي پيا ۽ قوراه وانگر بغاوت ڪري برباد ٿيا.

⑨ هي بدڪار ماڻهو اوهان جي محبت ڀرين مجلسن لاءِ نقصانڪار آهن، جيڪي بنا ڪنهن ڊڀڊاءِ جي رڳو پنهنجي پيٽ ڀرڻ لاءِ اوهان سان گڏ ڪائين پيئن ٿا. اهي بي آب ڪڪر آهن، جن کي هوائون ڪنيو اڏائينديون وتن. اهي سرءُ جا وڻ آهن جيڪي پوريءَ طرح مئل آهن، يعني بي قل ۽ پاڙون پٽيل آهن. ⑩ اهي سمند جون بي قابو لهرون آهن، جيڪي پنهنجي بي شرميءَ جي گجي ٿيون اڇلائين. هو پٽڪندڙ تارا آهن، جن لاءِ هميشه گهڻگهڻه اوندهه رکي ويئي آهي.

⑪ انهن ماڻهن جي باري ۾ ئي حنوک، جيڪو آدم جي ستين پيڙهيءَ ۾ هوم اڳڪٿي ڪري چيو ته ”ياد رکوم خداوند پنهنجي لکين ملائڪن سان اچي ٿو. ⑫ هو انهيءَ لاءِ ٿو اچي ته جيئن هر هڪ سان انصاف ڪري ۽ انهن سڀني بدڪارن کي سزا ڏئي، جن بدڪاريءَ جو طريقو اختيار ڪري

① پيد ۱: ۱۹-۲۴ ۹ دان ۱۰: ۱۳، ۲۱، ۱۲: ۱، مڪا ۱۲: <، شر ۶: ۳۴، زڪ ۲: ۳

② پيد ۳: ۴-۸، ڳا ۱: ۲۲-۳۵، ۱: ۱۶-۳۵ ۱۴ پيد ۱۸: ۵، ۲۱-۲۴

بدڪاريءَ جا ڪم ڪيا. هو انهن سڀني سخت ڳالهين لاءِ کين ڏوهاري
 نهرائيندو، جيڪي هنن وڏن گنهگارن سندس برخلاف ڪيون آهن.“
 ①۶ اُهي ماڻهو ڪرڪنڌڙم شڪايت ڪندڙ ۽ پنهنجين برين خواهشن
 تي هلندڙ آهن. اِهي پنهنجي لاءِ ٻٽاڪون هڻندڙ ۽ پنهنجي فائدي لاءِ ٻين
 جي خوشامند ڪندڙ آهن.

تاكيد ۽ نصيحتون

①۷ پراي عزيزو! اهي ڳالهيون ياد رکڻ جيڪي اسان جي خداوند عيسيٰ
 مسيح جي رسولن اڳيئي ٻڌائي ڇڏيون آهن. ①۸ اُهي اوهان کي چوندا هئا ته
 ”آخري زماني ۾ ڪي ماڻهو نٿوليون ڪندڙ ٿيندا، جيڪي پنهنجين بدڪاريءَ
 وارين خواهشن جي پيروي ڪندا.“ ①۹ هي اُهي ماڻهو آهن جيڪي جدايون
 ٿا وجهن. هي نفس پرست آهن جن ۾ پاڪ روح نه آهي.

②۰ پراي عزيزو! اوهين پنهنجي نهايت ئي پاڪ ايمان ۾ مضبوط ٿيندا رهو
 ۽ پاڪ روح جي مدد سان دعا گهرندا رهو. ②۱ پنهنجو پاڻ کي خدا جي پيار ۾
 قائم رکڻ ۽ هميشه جي زندگيءَ لاءِ اسان جي خداوند عيسيٰ مسيح جي رحم
 جا منتظر رهو. ②۲ جيڪي ماڻهو شڪ شهبو رکن ٿا تن تي رحم ڪجو.
 ②۳ ڪن کي چڪي باهه مان ڪڍي بچايو ۽ ٻين تي خوف کائيندي رحم
 ڪريو. پر جسماني خواهشن وسيلي پليت ٿيل ڪپڙن کان به نفرت ڪجو.

واڪاڻ

②۴ خدا جيڪو اوهان کي ٿاڀي کائڻ کان بچائي سگهي ٿو ۽ پنهنجي
 جلال واري حضور ۾ نهايت خوشيءَ سان بي عيب ڪري بيهاري سگهي
 ٿو. ②۵ انهيءَ واحد خدام اسان جي چوٽڪاري ڏيندڙ کي، اسان جي خداوند
 عيسيٰ مسيح جي وسيلي جلال ۽ عظمت ۾ قدرت ۽ اختيار سونهي، جيئن
 ازل کان هوم هاڻي آهي ۽ هميشه تائين هوندو. آمين.

مڪاشفو

مڪاشفو، جيڪو يوحنا رسول جي معرفت عيسيٰ مسيح ڏنو

تعارف

يوحنا رسول جي معرفت ڏنل هي مڪاشفو ان وقت لکيو ويو جڏهن ايمان آڻيندڙن کي انهيءَ لاءِ سزا ڏني ويندي هئي جو هو عيسيٰ مسيح کي خداوند ڪري مڃيندا هئا. خط جو مول مقصد هي آهي ته پڙهندڙن کي اميد ڏيکاري وڃي ۽ کين همٿايو وڃي ۽ مٿن زور رکيو وڃي ته ڏکڻ ۽ سختين ۾ به هو ثابت قدم رهن.

ڪتاب جو گهڻو حصو ڪيترن ئي مڪاشفن ۽ روايتن جي سلسلن تي ٻڌل آهي، جيڪي اشارتي زبان ۾ آهن، جن کي ان وقت جا ايمان آڻيندڙ ته سمجهي سگهندا هئا، پر پڻ لاءِ اهي حيرت ۾ وجهندڙ ڳالهه هئا.

جهڙيءَ طرح شاهه لطيف پنهنجي شاعريءَ ۾ خدا جي محبت کي مختلف سُرڻ ۾ بيان ڪيو آهي، تهڙيءَ طرح هن ڪتاب جو مقصد به مختلف طريقن ۽ روايتن جي وسيلي بيان ڪيو ويو آهي. جيتوڻيڪ ڪتاب جي مفهوم جي ادائگيءَ جي باري ۾ مختلف رايا آهن، پر مرڪزي مقصد بلڪل صاف آهي. اهو مقصد هي آهي ته مسيح جي وسيلي شيطان سميت خدا پنهنجي سڀني دشمنن کي آخري ۽ مڪمل شڪست ڏيندو. ان سان گڏ هو پنهنجي ماڻهن کي پنهنجين رحمتن، يعني نئين آسمان ۽ نئين زمين سان نوازيندو.

سڻاءُ

۸-۱:۱	پيش لفظ
۲۲:۳-۹:۱	شروعاتي روياءُ ۽ ستن ڪليسيائن ڏانهن خط
۱:۸-۱:۴	ستن مڙهن سان بند ٿيل ڪتاب
۱۹:۱۱-۲:۸	ست توتارا
۱۸:۱۳-۱:۱۲	ازدها ۽ ٻه حيوان
۸:۱۵-۱:۱۴	مختلف رويائون
۲۱-۱:۱۶	خدا جي غضب جا ست پيالا
۱۰:۲۰-۱:۱۷	بابل جي تباهي ۽ ٻن حيوانن ۽ شيطان جي شڪست
۱۵-۱۱:۲۰	آخري عدالت
۵:۲۲-۱:۲۱	نئون آسمان ۽ نئين زمين ۽ نئون يروشلم
۲۱-۶:۲۲	واعدو ۽ آگاهي

مڪاشفو

مڪاشفو، جيڪو يوحنا رسول جي معرفت عيسيٰ مسيح ڏنو

ديباچو

① هن ڪتاب ۾ انهن ڳالهين جو بيان آهي، جيڪي عيسيٰ مسيح ظاهر ڪيون. اهو مڪاشفو خدا هن کي انهيءَ لاءِ ڏنو ته پنهنجي ٻانهن کي اهي ڳالهون ڏيکاري جيڪي جلد ٿيڻ واريون آهن. مسيح پنهنجي ملائڪ جي وسيلي پنهنجي غلام يوحنا تي اهي ڳالهون ظاهر ڪيون. ② پوءِ يوحنا انهن ڳالهين جي گواهي ڏني جيڪي هن ڏٺيون، يعني خدا جو ڪلام ۽ عيسيٰ مسيح جي شاهدي. ③ سڀاڳو آهي اهو شخص، جيڪو هن پيشنگوئيءَ جون ڳالهون پڙهي ٿو ۽ اهي جيڪي ٻڌن

ٿا ۽ انهيءَ ۾ لکيل ڳالهين تي عمل ڪن ٿا. ڇالاءِ جو انهن ڳالهين جي پوري ٿيڻ جو وقت ويجهو آهي.

ڪليسيائن ڏانهن سلام

④ هي پيغام يوحنا جي طرفان ايشيا پرڳڻي جي ستن ڪليسيائن ڏانهن آهي. شال اوهان تي انهيءَ جو فضل ۽ اطمينان هجي، جيڪو آهي، جيڪو هو ۽ جيڪو اچڻو آهي. اهي برڪتون اوهان ڏانهن انهن ستن روحن وٽان به آهن جيڪي خدا جي تخت جي اڳيان آهن، ⑤ ۽ عيسيٰ مسيح وٽان به آهن جيڪو سچو شاهد ۽ جيڪي مٿن مان جيئرا ٿيا تن ۾ پهريو ۽ دنيا جي بادشاهن تي حڪم هلائيندڙ آهي.

هو اسان کي پيارڻو ڪري ۽ هن پنهنجور وهاڻي اسان کي گناهن کان چوٽڪارو ڏنو آهي. ⑥ هن اسان کي ڪاهنن جي هڪڙي بادشاهت بڻايو ته جيئن اسين سندس خدا ۽ پيءُ جي خدمت ڪري سگهون. شل انهيءَ جي وڏائي ۽ قدرت هميشه تائين قائم رهي. آمين.

⑦ ڏسوم هو ڪڪرن تي ٿو اچي،

هر هڪ اک هن کي ڏسندي.

اهي به کيس ڏسندا جن هن کي چيائڻي ماريو،

۽ دنيا جون سڀ قومون

سائس پنهنجي ڪئي تي ماتر ڪنديون، بيشڪ. آمين.

⑧ خداوند خدام جيڪو آهي، جيڪو هو ۽ جيڪو اچڻو آهي، اهو

قادر مطلق فرمائي ٿو ته ”آءُ اول ۽ آخر آهيان.“

يوحنا کي مسيح جو ديدار

⑨ آءُ يوحنا اوهان جو پيءُ ۽ عيسيٰ جي مصيبت ۽ بادشاهت ۽ صبر ۾ اوهان

سان شريڪ آهيان. آءُ خدا جي ڪلام ٻڌائڻ ۽ عيسيٰ جي شاهدي ڏيڻ

۱: ۴ خر ۱۴: ۳ مڪا ۵: ۴ ۵: ۱ يس ۴: ۵۵ م زب ۲: ۸۹ ۶: ۱ خر ۶: ۱۹ م

مڪا ۱۰: ۵ ۷: ۱ دان ۱۳: ۷ مت ۲۴: ۲۴ م مر ۱۳: ۲۶ م لو ۲۱: ۲۱ م ۱ تس ۴: ۱۰ م

زڪ ۱۰: ۱۲ م يو ۱۹: ۳۴ م ۸: ۱ مڪا ۱۳: ۲۲ م خر ۱۴: ۳ م

ڪري انهيءَ ڀيٽ ۾ قيد هوس جيڪو پتمس ٿو سڏجي. ⑩ خداوند واري ڏينهن آءُ روياءَ جي حالت ۾ اچي ويس ۽ پنهنجي پٺيان هڪڙو اهڙو وڏو آواز ٻڌم جيڪو توتاري جي آواز وانگر هوم ⑪ جنهن چيو ته ”جيڪي تون ڏسين ٿو سو ڪتاب ۾ لک ۽ اهو ستن ئي ڪليسيائن ڏانهن ڏياري موڪل يعني افسس ۾ سمرنا ۾ پرگمن ۾ ٿواتيره ۾ سرديس ۾ فلدفيا ۽ لوديڪيا ڏانهن.“

⑫ آءُ پوئتي مڙيس ته جيئن اهو ڏسي سگهان جنهن مون سان ٿي ڳالهايو ته مون ست سونا شمعدان ڏٺا. ⑬ انهن شمعدانن جي وچ ۾ مون ابن آدم جهڙو هڪڙو شخص ڏٺو جو پيرن تائين هڪ ئي پوشاڪ پهريل هو ۽ ڇاتي تي هڪڙو سونو سينابند ٻڌل هوس. ⑭ انهيءَ جو مٿو ۽ وار اهڙا اڇا هئا جهڙو ڪيرم بلڪ نور جهڙا. سندس اکيون مشعل وانگر ٻرن پيون. ⑮ انهيءَ جا پير صاف پتل جهڙا هئا جيڪو پتل ڄڻ ته بنيءَ مان تپي اُجرو ٿي نڪتل هجي ۽ سندس آواز زور سان وهندڙ پاڻيءَ جهڙو هو. ⑯ هن جي ساڄي هٿ ۾ ست تارا هئا ۽ وات مان هڪڙي ٻه منهنين تلوار ٿي نڪتس ۽ سندس شڪل چمڪندڙ سج جهڙي هئي. ⑰ جڏهن مون هن کي ڏٺو ته سندس پيرن تي ڪري مُڙدي وانگر پئجي رهيس. هن پنهنجو ساڄو هٿ مون تي رکي چيو ته ”ڊچ نه آءُ اول ۽ آخر آهيان. ⑱ آءُ جيئرو آهيان ۾ مري ته ويو هوس ۽ پر ڏس آءُ هميشه تائين جيئرو رهندس. موت ۽ عالم ارواح جون ڪنجيون مون وٽ آهن. ⑲ تنهنڪري جيڪي تو هن وقت ڏٺو ۽ اهي ڳالهيون جيڪي هن کان پوءِ جلد ٿيڻيون آهن ۽ سي سڀئي لک. ⑳ اهي ست تارا جيڪي تو پنهنجي ساڄي هٿ ۾ ڏٺا تن جو ۽ ستن سونن شمعدانن جو راز هي آهي ته ست تارا ستن ڪليسيائن جا ملائڪ آهن ۽ ست شمعدان ست ڪليسيائون آهن.“

افسس واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

① هن چيو ته ”افسس واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جنهن کي پنهنجي ساڄي هٿ ۾ ست تارا آهن ۽ جيڪو ستن سونن

۲

۱۲:۱ دان < ۱۳:۱۰ ۵:۱ ۱۴-۱۵ دان < ۹:۱۰ ۶:۱ ۱۵:۱ جز ۱:۲۴ ۲:۴۳

۱۷:۱ يس ۶:۴۴ ۱۲:۴۸ ۸:۲ مکا ۱۳:۲۲

شمعدانن جي وچ ۾ هلي ٿو سو چوي ٿو ته ② مون کي توهان جي ڪمن، توهان جي محنت ۽ صبر جي خبر آهي ۽ اهو به ڄاڻان ٿو ته توهين بچڙائي ڪندڙن کي برداشت ڪري نه ٿا سگهو. جيڪي پاڻ کي رسول ٿا سڏائين پر آهن ڪين، تن کي توهان آزمائي ڏنو ته ڪوڙا آهن. ③ منهنجي نالي جي ڪري اوهين سختيون سهندي سهندي به ڪين ٿڪيا آهيو بلڪ بردباريءَ سان هلندا ٿا رهو.

④ پر اوهان جي باري ۾ آءُ ايترو چوندس ته اوهان مون سان پهريون پيار چڙي ڏنو آهي. ⑤ تنهنڪري ياد ڪريو ته توهين ڪٿان ڪريا آهيو ۽ توبه تائب ٿي اڳي جهڙا ڪم ڪريو. جيڪڏهن توهان توبه نه ڪئي ته آءُ اوهان وٽ ايندس ۽ اوهان جو شمعدان مقرر جاءِ تان هٽائي ڇڏيندس. ⑥ پر اوهان ۾ اوهان جي فائدي جي هڪڙي ڳالهه آهي ته اوهين نڪولين جي ڪمن کان نفرت ڪريو ٿا، جن کان مون کي به نفرت آهي.

⑦ جنهن کي ڪن آهن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيا کي ڇا ٿو چوي. جيڪو غالب پوندو تنهن کي آءُ زندگيءَ جي انهيءَ وٺ جو ميوو کائڻ لاءِ ڏيندس جيڪو بهشت ۾ آهي.

سمرنا واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

⑧ ”سمرنا واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جيڪو اول ۽ آخر آهي، جيڪو مري ويو هو ۽ وري جيئرو ٿيو سو چوي ٿو ته ⑨ مون کي اوهان جي مصيبت ۽ غريبيءَ جي خبر آهي، پر اوهين دولتمند آهيو. جيڪي اوهان جي گلا پيا ڪن تن کي به ڄاڻان ٿو. اهي پاڻ کي يهودي ٿا سڏائين پر آهن ڪين، اهي شيطان جو ٿولو آهن. ⑩ جيڪي ڏک اوهان کي سهڻا آهن تن کان نه ڊڄو. ياد رکو شيطان اوهان مان ڪن کي قيد ۾ وجهندو ته جيئن اوهان جي آزمائش ٿئي. اوهان ڏهن ڏينهن تائين مصيبت برداشت ڪندا. اوهين مرڻ گهڙيءَ تائين ايمان تي قائم رهو ته آءُ اوهان کي زندگيءَ جو تاج ڏيندس.

②: ۷ پيد ۹: ۲، مڪا ۲: ۲۲، حز ۱۳: ۲۸، ۸: ۳۱، ۸: ۲، يس ۶: ۴۴، ۱۲: ۴۸

مڪا ۱: ۱، ۱۳: ۲۲

⑪ جنهن کي ڪن آھن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي. جيڪو غالب ڀوندو تنهن کي ٻئي موت جو ايڏاڻو نه رسندو.

پرگمن واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

⑫ ”پرگمن واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جنهن وٽ به منهن تي ڪي ترار آهي سو چوي ٿو ته ⑬ مون کي خبر آهي ته اوهين ڪٿي ٿا رهو، يعني اتي جتي شيطان جو تخت آهي. اوهين منهنجي نالي تي قائم آهيو ۽ اوهان انهن ڏينهن ۾ به مون تي ايمان آڻڻ نه ڇڏيو، جڏهن اوهان منجهان منهنجو وفادار شاهد انٽيپاس ان جاءِ تي ماريو ويو جتي شيطان رهي ٿو.

⑭ پر مون کي اوهان جي باري ۾ ڪجهه ڳالهيون چوڻيون آهن. ڇا لاءِ جو اوهان وٽ ڪي اهڙا ماڻهو آهن جيڪي بلعام جي تعليم تي عمل ڪن ٿا، جنهن بلق کي سيڪاريو ته بني اسرائيل جي رستي تي ٽاپڙائڻ جهڙي شيءِ رکي ته جيئن هو بتن جي قربانيءَ جون شيون کائين ۽ زنا ڪن. ⑮ اهڙيءَ طرح اوهان وٽ ڪي اهڙا ماڻهو به آهن، جيڪي نڪولين جي تعليم تي عمل ڪن ٿا. ⑯ تنهنڪري توبه تائب ٿيو، نه ته آءُ جلد اوهان وٽ ايندس ۽ پنهنجي وات جي تلوار سان انهن سان وڙهندس.

⑰ جنهن کي ڪن آھن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي. جيڪو غالب ڀوندو تنهن کي آءُ لڪل من مان ڪجهه ڏيندس ۽ هڪڙو تجلدار پٿر به ڏيندو سانس. انهيءَ پٿر تي هڪڙو نئون نالو لکيل هوندو، جنهن کي پيو ڪوبه نه ڄاڻيندو سواءِ انهيءَ جي جنهن کي ملندو.

ٿواتيره واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

⑱ ”ٿواتيره واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته خدا جو فرزند جنهن جون اکيون مشعل وانگر ٻرن ٿيون ۽ جنهن جا پير صاف ٿيل پتل جهڙا آهن ۽ ⑲ سو چوي ٿو ته مون کي اوهان جي ڪمن، اوهان جي پيار ۽ ايمان ۾

۱۱:۲ مڪا ۱۴:۲۰، ۸:۲۱، ۱۴:۲ ڳا ۲۲:۵، ۱۶:۳۱، شر ۲۳:۴، ڳا ۱:۲۵-۳

۱۴:۲ خر ۱۶:۱۴-۱۵، ۱۶:۳۳-۳۴، يو ۶:۴۸-۵۰، يس ۶۲:۲، ۱۵:۶۵

خدمت ۽ صبر جي خبر آهي. آءُ اهو به ڄاڻان ٿو ته اوهان جا پويان ڪم پهرين کان زياده آهن. (۲۰) پر مون کي اوهان جي باري ۾ هي چوڻو آهي ته اها عورت ايزبل، جيڪا پاڻ کي نبيائي ٿي سڏائي، تنهن کي اوهين برداشت ڪريو ٿا. جيتوڻيڪ اها منهنجي ٻانهن کي زنا ڪرڻ ۽ بتن تي چاڙهيل قربانيءَ جي شين کائڻ جي تعليم ڏيئي گمراهه ٿي ڪري. (۲۱) مون انهيءَ کي مهلت ڏني ته توبه تائب ٿي، پر هو پنهنجي زناڪاريءَ کان توبه ڪرڻ نه ٿي چاهي. (۲۲) ڏسوم آءُ هن کي بستري داخل ٿو ڪريان ۽ جيڪي ساڻس زنا ٿا ڪن سي جيڪڏهن پنهنجن ڪمن کان توبه نه ڪندا ته کين به وڏي مصيبت ۾ وجهندس. (۲۳) آءُ انهيءَ عورت جي پوئلڳن کي ماري ڇڏيندس ۽ پوءِ سڀني ڪليسيائن کي خبر پوندي ته آءُ اهو آهيان جيڪو اندر جا خيال ۽ دلين جا راز ڄاڻي ٿو. آءُ اوهان مان هر هڪ کي سندس ڪم جو اجر ڏيندس.

(۲۴) پر اوهان ٿواتيره جا باقي ماڻهوءَ جيڪي انهيءَ تعليم تي عمل نه ٿا ڪريو ۽ انهن ڳالهين کان اڻڄاڻ آهيو جن کي شيطان جون اونهيون ڳالهيون ٿا چون، آءُ اوهان کي چوان ٿو ته اوهان تي ڪو ٻيو بار نه وجهندس. (۲۵) پر جيڪي اوهان کي مليو تنهن کي سوگهو جهليو جيستائين آءُ اچان.

(۲۶) جيڪو غالب ٻوندو ۽ منهنجي مرضيءَ مطابق توڙ نپائيندو، تنهن کي آءُ قومن تي اختيار ڏيندس، (۲۷) جيئن مون کي پنهنجي پيءُ کان اختيار مليل آهن. هو لوهه جي لٽ سان انهن تي حڪم هلائيندو ۽ کين ٺڪر جي ٿانوَ وانگر پيچي پورا ڪندو. (۲۸) آءُ هن کي صبح جو چمڪندڙ تارو ڏيندس. (۲۹) جنهن کي ڪن آهن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي.

سرديس واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

① ”سرديس واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جنهن وٽ خدا جا ست روح ۽ ست تارا آهن سو هيئن چوي ٿو ته آءُ اوهان جي

۲۰: ۱ با. ۳۱: ۲ با. ۲۲: ۹ م. ۳۰ ۲۳: ۲ زب < ۹ م. ۱۰: ۱ زب ۶۲: ۱۲

۲۶: ۲-۲۷: ۲ زب ۸: ۲-۹

ڪمن کي ڄاڻان ٿو. ماڻهو اوهان کي جيئرو سمجهندا آهن، پر اوهين ته مثل آهيو. ② اوهين سجاڳ ٿيو ۽ جيڪي شيون اوهان وٽ باقي آهن تن کي سوگهو جهليو، ڇالاءِ جو اهي ناس ٿيڻ تي آهن. مون اوهان جي ڪنهن به ڪم کي پنهنجي خدا جي اڳيان پورو ٿيل نه ڏٺو. ③ تنهنڪري جيڪي اوهان کي مليو آهي ۽ جيڪي ٻڌو اٿو، تنهن تي عمل ڪريو ۽ توبه تائب ٿيو. جيڪڏهن اوهين سجاڳ نه ٿيندا ته آءُ چور وانگر ايندس ۽ اوهان کي خبر ئي ڪانه پوندي ته ڪهڙي وقت اچي اوهان جي مٿان ڪڙڪندس.

④ پر سرديس ۾ اوهان وٽ ڪي اهڙا ماڻهو به آهن جن پنهنجا ڪپڙا پليت نه ڪيا آهن. اهي پاڪ صاف ڪپڙا پائي مون سان گڏ گهمندا، ڇالاءِ جو اهي انهيءَ لائق آهن. ⑤ جيڪو غالب پوندو، تنهن کي اهڙيءَ طرح پاڪ صاف ڪپڙا پهرايا ويندا. آءُ سندس نالو زندگيءَ جي ڪتاب مان اصل ڪونه ڪيندس، بلڪ آءُ پنهنجي پيءُ ۽ سندس ملائڪن جي اڳيان اقرار ڪندس ته اهو شخص منهنجو آهي.

⑥ جنهن کي ڪن آهن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي.

فلدلفيا واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

④ ”فلدلفيا واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جيڪو پاڪ ۽ سچو آهي، جنهن وٽ دائود جي ڪنجي آهي، جنهن جي ڪوليل کي ڪو بند نه ڪندو ۽ جنهن جي بند ڪيل کي ڪوبه ڪولي نه سگهندو، سو هيئن ٿو چوي ته ⑧ مون کي اوهان جي ڪمن جي خبر آهي ۽ ڄاڻان ٿو ته اوهان ۾ ٿوري طاقت آهي. اوهان منهنجي ڪلام تي عمل ڪيو ۽ منهنجي نالي کان انڪار ڪين ڪيو. سو مون اوهان جي اڳيان هڪڙو دروازو کولي ڇڏيو آهي، جنهن کي ڪوبه بند ڪري نه ٿو سگهي. ⑨ ڏسوم ڪي ڪوڙا پاڻ کي يهودي ٿا

۲:۳ مت ۲۴-۴۳:۲۴، لو ۳۹:۱۲-۴۰، مڪا ۱۵:۱۶، ۵:۳ خر ۳۲:۳۲-۳۳

زب ۲۸:۶۹، مڪا ۱۲:۲۰، مت ۳۲:۱۰، لو ۸:۱۲، ۴:۳ يس ۲۲:۲۲، ايو ۱۲:۱۴

۹:۳ يس ۲۳:۴۹، ۱۴:۶۰، ۴:۴۳

سڏائين، پر حقيقت ۾ آهن ڪونه بلڪ شيطان جو ٿولو آهن، تن کي آءُ اوهان جي حوالي ڪندس. هو اچي اوهان جي پيرن تي ڪرندام پوءِ کين خبر پوندي ته آءُ اوهان سان پيار ڪريان ٿو. ⑩ چالاءِ جو اوهان منهنجو حڪم مڃي صبر ڪيو، تنهنڪري آءُ به اوهان کي آزمائش جي گهڙي کان بچائيندس، جيڪا زمين تي رهڻ وارن جي آزمائش لاءِ ساري جهان تي اچڻي آهي. ⑪ آءُ جلد اچڻو آهيان، جيڪي اوهان وٽ آهي سو سنڀالي رکو ته ڪوبه اوهان جو تاج ڪسي نه وٺي.

⑫ جيڪو غالب پوندو تنهن کي آءُ هيڪل جو هڪ ٿيو بڻائيندس. اهو هيڪل کان ڪڏهن به ٻاهر نه نڪرندو. آءُ پنهنجي خدا جو نالو ۽ پنهنجي خدا جي شهرم يعني نئين يروشلم جو نالو ۽ خود پنهنجو نالو انهيءَ شخص تي لکندس. اهو شهر منهنجي خدا وٽان آسمان کان هيٺ لهي ايندو. ⑬ جنهن کي ڪن آهن سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي.

لوديڪيا واري ڪليسيا ڏانهن پيغام

⑭ ”لوديڪيا واري ڪليسيا جي ملائڪ ڏانهن لک ته جيڪو امين، وفادار ۽ سچو شاهد آهي ۽ جنهن جي وسيلي خدا سڀ ڪجهه بڻايو سو هيئن ٿو چوي ته ⑮ مون کي اوهان جي ڪمن جي خبر آهي. اوهين نه ٿڌا آهيو نڪي گرم، اوهين ٿڌا يا گرم هجو ها ته چڱو ٿئي ها. ⑯ پر اوهين نه گرم نڪي ٿڌا، بلڪ نيم گرم آهيو. تنهنڪري آءُ اوهان کي پنهنجي وات مان ٿوڪاري ڇڏيندس. ⑰ اوهين چئو ٿا ته اسين دولتمند آهيون ۽ گهڻي دولت گڏ ڪئي اٿئون ۽ ڪنهن به شيءِ جي گهرج ڪانه اٿئون. پر اوهان کي اها خبر ڪانهي ته اوهين بدبخت، ڏکيا، ڪنگال، انڌا ۽ اگهاڙا آهيو. ⑱ تنهنڪري آءُ اوهان کي صلاح ٿو ڏيان ته مون کان باهه ۾ صاف ٿيل نج سون خريد ڪريو ته دولتمند ٿيو ۽ پاڪ صاف پوشاڪ به وٺو ته پنهنجي اوگهڙي ڍڪي سگهو ۽ شرمسار نه ٿيو. پنهنجي اکين لاءِ سرمو وٺو ته ڏسي سگهو.

①۹ آءُ جن سان پيار ڪندو آهيان تن کي تنبيهه ۽ سيڪت به ڏيندو آهيان، تنهنڪري سرگرم ٿيو ۽ توبه تائب ٿيو. ②۰ ڏسوم آءُ دروازي وٽ بيهي کڙڪيان ٿو، جيڪڏهن ڪو ماڻهو منهنجو آواز ٻڌي دروازو کوليندو ته آءُ اندر لنگهي ايندس ۽ انهيءَ سان گڏ ماني کائيندس ۽ اهو مون سان گڏ کائيندو.

②۱ جيڪو غالب پوندو تنهن کي آءُ پاڻ سان گڏ تخت تي ويهاريندس، جهڙيءَ طرح آءُ پاڻ غالب پيس ۽ پنهنجي پيءُ سان گڏ سندس تخت تي وينس. ②۲ جنهن کي ڪن آهن، سو ٻڌي ته پاڪ روح ڪليسيائن کي ڇا ٿو چوي.

عرش تي عبادت

① انهن ڳالهين کان پوءِ مون نهاريو ۽ ڏٺو ته آسمان ۾ هڪڙو ڪليل دروازو آهي ۽ اهو توتاري جهڙو آواز جيڪو مون اڳ ۾ ٻڌو هو، سو وري ٻڌڻ ۾ آيو ۽ چيائين ته ”هيڏانهن اچ ته آءُ تو کي اهي ڳالهيون ڏيکاريان، جيڪي هن کان پوءِ ٿيڻ واريون آهن.“ ② هڪدم آءُ رويا جي حالت ۾ اچي ويس ۽ ڏٺم ته آسمان ۾ هڪڙو تخت رکيل هو ۽ انهيءَ تخت تي ڪو ويٺو هو. ③ جيڪو انهيءَ تي ويٺو هو، سو زبرجد ۽ عقيق جهڙو نظر پئي آيو ۽ تخت جي چوڌاري انڊلڪ هئي جا ڏسڻ ۾ زبرد جهڙي هئي. ④ انهيءَ تخت جي چوڌاري چوويهه تخت پيا به هئا ۽ انهن تختن تي مون چوويهه بزرگ ويٺل ڏٺا، جن کي نوراني پوشاڪ پهريل هئي ۽ انهن جي مٿن تي سونا تاج هئا. ⑤ انهيءَ تخت مان ڪوڻيون، آواز ۽ گجگوڙون پئي نڪتيون. تخت جي اڳيان ست باهه جا مشعل پئي پريام، جيڪي خدا جا ست روح آهن. ⑥ تخت جي اڳيان بلور جهڙو چڻ ته هڪڙو شيشي جو سمنڊ هو.

تخت جي چوڌاري چئني پاسن تي چار ساهوارا هئا، جن کي اڳيان توڙي پٺيان اکيون ئي اکيون هيون. ⑦ پهريون ساهوارو شينهن جهڙو هو،

۱۹:۳ مثل ۱۲:۳، عبر ۶:۱۲، ۲:۴-۳ حز ۲۶:۱-۲۸، ۱:۱۰

۵:۴ خر ۱۶:۱۹، مڪا ۸:۵، ۱۹:۱۱، ۱۸:۱۶، حز ۱۳:۱، مڪا ۴:۱، زڪ ۲:۴

۶:۴-۷ حز ۲۲:۱، ۱۰:۵، ۱۴:۱۰

ٻيو گابي جهڙو ٿين جو منهن ماڻهو جهڙو هو ۽ چوٿون ساهوارو اڏامندڙ
 عقاب جهڙو هو. ⑧ انهن چئني ساهوارن مان هر هڪ کي ڇهه پر هئا ۽
 چوڌاري ٻاهر توڙي اندر اکين سان ڀريا ڀيا هئا. اهي رات ڏينهن سدائين
 ڀيا ڳائين:

”قدوس، قدوس، قدوس،

خداوند خدا قادر مطلق،

جيڪو آهي، جيڪو هو

۽ جيڪو اچڻ وارو آهي.“

⑨ جڏهن اهي ساهوارا انهيءَ جي تعظيم عزت ۽ شڪرگذاريءَ جا گيت
 ڳائين ٿا جيڪو تخت تي ويٺو آهي ۽ هميشه زنده رهندو ⑩ تڏهن اهي
 چوويهه بزرگ منهن پر ڪري انهيءَ کي سجدو ٿا ڪن، جيڪو تخت تي
 ويٺو آهي ۽ هميشه زنده رهندو. اهي سجدو ڪري پنهنجا تاج ان تخت
 جي اڳيان رکن ٿا ۽ ڳائي چون ٿا ته

⑪ ”اي اسان جا خداوند ۽ خدا!

تون تعظيم عزت ۽ قدرت جي لائق آهين،

ڇالاءِ جو تُو ئي سڀ شيون پيدا ڪيون

۽ تنهنجي ئي مرضيءَ سان پيدا ٿيون

۽ وجود ۾ آيون.“

ڪتاب ۽ گهيتو

① پوءِ مون تخت تي ويٺل جي ساڄي هٿ ۾ هڪڙو ڪتاب ڏٺو،
 ⑤ جيڪو اندران ۽ ٻاهران لکيل هو. اهو ستن مھرن سان بند ٿيل هو.
 ② مون هڪڙي زورآوار ملائڪي کي ڏٺو جنهن وڏي واڪي سان هي اعلان
 ڪندي چيو ته ”ڪير آهي جيڪو هن ڪتاب جي ڪولڻ ۽ انهيءَ جي
 مھرن توڙڻ جي لائق هجي؟“ ③ پر ڪوبه شخص آسمان ۾ يا زمين تي،
 يا زمين جي هيٺان انهيءَ ڪتاب کي کولي يا ان ۾ نھاري نه ٿي سگھيو.
 ④ آءُ زاروزار روئڻ لڳس جو ڪوبه انهيءَ ڪتاب کي ڪولڻ يا ان ۾ نھارڻ

جي لائق نه نڪتو. ⑤ تڏهن بزرگن مان هڪڙي مون کي چيو ته ”روءُ نه ڏس، هو يهوداه قبيلي جو شينهن جيڪو دائود جي نسل مان آهي ۽ غالب پيو آهي، سو ئي انهيءَ ڪتاب کي کولي ۽ ستن ئي مھرن کي توڙي ٿو سگهي.“

⑥ مون انهيءَ تخت ۽ چئن ساهوارن ۽ انهن بزرگن جي وچ ۾ هڪڙو گهٽو بيٺل ڏٺو، جنهن کي چٽ ته ڪٺو ويو هو. انهيءَ کي ست سگ ۽ ست اکيون هيون. اُهي خدا جا ست روح آهن جيڪي ساري جهان ۾ موڪليا ويا آهن. ⑦ گهٽو آيو ۽ جيڪو تخت تي ويٺو هو، تنهن جي ساڄي هٿ مان ڪتاب ورتائين. ⑧ جڏهن هن ڪتاب ورتو ته اُهي چارئي ساهوارا ۽ چوويهه بزرگ انهيءَ گهٽي جي پيرن تي ڪري پيا. انهن مان هر هڪ وٽ هڪڙو تنبورو هو ۽ لوبان سان ڀريل سونا پيالا هئا. اُهي خدا جي قوم جون دعائون آهن. ⑨ پوءِ اُهي هڪڙو نئون گيت ڳائڻ لڳا:

”تون ئي اهو ڪتاب وٺڻ
۽ ان جي مھرن توڙڻ جي لائق آهين.
چالاءِ جو تون ڪٺو ويو هئين،
۽ سڀ ڪنهن قبيلي، ٻوليءَ، امت ۽ قوم منجهان،
ماڻهن کي تو پنهنجي رت سان
خدا جي لاءِ خريد ڪيو آهي.
⑩ تو انهن کي هڪ اهڙي بادشاهت بڻايو،
جنهن جو هر فرد ڪاهن آهي،
ته جيئن هو اسان جي خدا جي خدمت ڪري،
اُهي زمين تي بادشاهي ڪندا.“

⑪ ڏسندي ڏسندي مون تخت ۾ ساهوارن ۽ بزرگن جي چوڌاري تمام گهڻن ملائڪن جا آواز ٻڌا، انهن جو تعداد لکن ۽ ڪروڙن ۾ هو. ⑫ اُهي وڏي آواز سان ڳائي رهيا هئا ته
”گهٽو جو ڪٺو ويو آهي،“

۵:۵ پيد ۹:۴۹، يس ۱۰:۱۱، ۱:۵ ۶:۵، ۷:۵، زڪ ۱۰:۴، ۱۰:۵ زب ۱۴۱:۲

۹:۵ زب ۳:۳۳، ۱:۹۸، يس ۱۰:۴۲، ۱۰:۵ خر ۶:۱۹، ۶:۱ مڪا ۶:۱۱، ۱۱:۵ دان < ۱۰:

سو ئي قدرت، دولت، حڪمت،

طاقت، عزت، جلال

۽ تعريف جي لائق آهي.“

۱۲) پوءِ مون آسمان، زمين، زمين جي هيٺان ۽ سمنڊ جي سڀني خلقيل شين کي هي چوندي ٻڌو ته

”جيڪو تخت تي ويٺو آهي،

تنهن جي ۽ گهڻي جي تعريف،

عزت، جلال ۽ حڪومت،

شل هميشه تائين قائم رهي.“

۱۳) انهن چئني ساهوارن چيو ”آمين.“ پوءِ اهي بزرگ منهن ڀر ڪري سجدو ڪرڻ لڳا.

گهڻي جو مُهرن کي ٽوڙڻ

۱) پوءِ مون ڏٺو ته جڏهن گهڻي انهن ستن مُهرن مان هڪ کي ٽوڙيو، تڏهن انهن چئن ساهوارن مان هڪڙي کي گجگوڙ جهڙي آواز سان چوندي ٻڌم ته ”اچ.“ ۲) مون ڏٺو ته هڪڙو اچو گهوڙو نظر آيو ۽ ان جي سوار وٽ تير ڪمان هئا. کيس هڪڙو تاج ڏنو ويو ۽ هو فاتح جي انداز ۾ نڪتو ته جيئن وڌيڪ فتح ڪري.

۳) جڏهن گهڻي ٻي مُهر ٽوڙي ته مون ٻئي ساهواري کي چوندي ٻڌو ته ”اچ.“ ۴) ايتري ۾ ٻيو گهوڙو نڪتو جيڪو ڳاڙهو هو. ان جي سوار کي هي اختيار ڏنو ويو ته هو زمين تي صلح کي رهڻ نه ڏئي، ته جيئن ماڻهو هڪٻئي کي ماري چڏين. انهيءَ مقصد لاءِ هن کي هڪ وڏي تلوار ڏني ويئي.

۵) جڏهن گهڻي ٽئين مُهر ٽوڙي ته مون ٽئين ساهواري کي چوندي ٻڌو ته ”اچ“ ۽ مون ڏٺو ته هڪڙو ڪارو گهوڙو نظر آيو. ان جي سوار جي هٿ ۾ تارازي هئي. ۶) مون چڻ ته چئني ساهوارن جي وچ مان هي آواز

ٻڌو ته ¹¹ ”هڪ ڏينهن جي مزوريءَ جي عيوض هڪ ڪلوگرام ڪڻڪ يا ٽي ڪلوگرام جو ملندا. پر زيتون جي تيل ۽ مئي کي زيان نه ڪر.“

8 جڏهن گهٽي چوٿين مهر توڙي ته مون چوٿين ساهواري کي هي چوندي ٻڌو ته ”اچ“ ⁹ ۽ مون کي پيلي رنگ جو گهوڙو نظر آيو. ان جي سوار جو نالو موت آهي ۽ عالم ارواح سندس پٺيان پئي آيو. موت ۽ عالم ارواح کي زمين جي چوٿين حصي تي اهو اختيار ڏنو ويو ته جنگ ۾ ڏڪار ۽ بيماريءَ ۽ زمين جي جهنگلي جانورن سان ماڻهن کي ماري ڇڏين.

9 جڏهن گهٽي پنجين مهر توڙي تڏهن مون قربان گاهه جي هيٺان انهن جا روح ڏٺا، جيڪي خدا جي ڪلام ۽ ان جي شاهديءَ تي قائم رهڻ سبب قتل ڪيا ويا هئا. ¹⁰ انهن وڏي آواز سان رڙيون ڪري چيو ته ”اي پاڪ ۽ سچا خداوند! تون ڪيستائين عدالت نه ڪندين ۽ زمين تي رهڻ وارن کان اسان جي خون جو بدلو نه وٺيندين؟“ ¹¹ انهن مان هر هڪ کي پاڪ صاف پھراڻ ڏنو ويو ۽ کين چيو ويو ته ”اوهين اڃا ٿوري وقت تائين آرام ڪريو، جيستائين اوهان سان گڏ خدمت ڪندڙ ۽ اوهان جي ڀائرن ۽ پيڙن جو تعداد پورو نه ٿئي، جيڪي اوهان وانگر قتل ڪيا ويندا.“

12 جڏهن گهٽي ڇهين مهر توڙي تڏهن مون ڏٺو ته هڪڙو وڏو زلزلو آيو. سج ڏاس جي کٽي جهڙو ڪارو ٿي پيو ۽ سڄو چنڊ رت جهڙو ٿي پيو. ¹³ آسمان جا تارا زمين تي ڪري پيا، جيئن زوردار طوفان جي ڪري انجیر جي وڻ جو ڪچو ڦل ڪري پوندو آهي. ¹⁴ آسمان ائين گم ٿي ويو، جيئن لکيل ڪاغذ جو ورق اٿلايو آهي ۽ سڀئي جبل ۽ ٻيٽ پنهنجي جابن تان هٽي ويا. ¹⁵ دنيا جا بادشاهه حڪم وڌا سردار ۽ دولتمند ۽ پهلوان سڀئي ٻانها ۽ آزاد ماڻهو غارن ۽ جبلن جي چين ۾ وڃي لڪا. ¹⁶ اهي جبلن ۽ چين کي چوڻ لڳا ته ”اسان تي ڪري پئو ۽ جيڪو

¹¹ هڪ ڏينهن جي مزوريءَ: يعني هڪڙو چانديءَ جو عام سڪو. ڏسو متي 20: 2.

8: 6 حز 14: 21   12: 6 مڪا 11: 13، 16: 18، 13: 10، 10: 10، 2: 10
 31، 3: 15، مت 24: 29، مر 13: 24-25، لو 21: 25   14-13: 6 يس 34: 4
 14: 6 مڪا 16: 20   15: 6 يس 2: 19، 21   16: 6 هوس 10: 8، لو 23: 30

تخت تي ويٺو آهي، تنهن جي نظر کان ۽ گهٽي جي غضب کان اسان کي لکايو. ① چاڪاڻ ته انهن جي ڪاوڙ جو زبردست ڏينهن اچي پهتو آهي، ڪير ٿو بيهي سگهي؟”

بني اسرائيل تي مھر

① انهيءَ کان پوءِ مون زمين جي چئني ڪنڊن وٽ چار ملائڪ بيٺل ڏٺا، جيڪي زمين جي چئني هوائن کي روڪيو بيٺا هئا ته جيئن زمين، سمنڊ يا ڪنهن به وڻ کي هوانه لڳي. ② پوءِ مون هڪ ٻئي ملائڪ کي زنده خدا جي مھر ڪنيو اڀرندي کان مٿي ايندي ڏٺو ۽ جن چئن ملائڪن کي اهو اختيار ڏنو ويو هو ته اهي زمين ۽ سمنڊ کي نقصان رسائين، تن کي انهيءَ ملائڪ وڏي آواز سان چيو ته ③ ”جيستائين اسين پنهنجي خدا جي ٻانهن جي پيشانين تي مھر نه هڻون، تيستائين اوهين نه زمين، نه سمنڊ ۽ نه نڪي وڻن کي نقصان رسايو.“ ④ مون ٻڌو ته جن کي مھر هنڻي ويئي، تن جو تعداد هڪ لک چوئيتاليهه هزار هو. اهي بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن مان هئا، يعني:

- ⑤ يهوداه جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي مھر لڳي،
- روبن جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- گد جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- ⑥ آشر جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- نفتاليءَ جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- منسيءَ جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- ⑦ شمعون جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- لاويءَ جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- اسڪار جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- ⑧ زبولون جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- يوسف جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي،
- ۽ بنيامين جي قبيلي مان ٻارهن هزارن تي مھر لڳي.

هڪ وڏو ميٽر

⑨ انهن ڳالهين کان پوءِ مون کي هڪ وڏو ميٽر نظر آيو، جيڪو هر قوم ۾ قبيلي ۾ امت ۽ هر ٻوليءَ مان هو ۽ جنهن کي ڪوبه شمار ڪري نه ٿي سگهيو. اهي پاڪ صاف پھراڻ پايو، ڪجھي جون تاريون هٿن ۾ کنيو، ان تخت ۽ گهٽي جي اڳيان بيٺا هئا. ⑩ اهي وڏي آواز سان چوڻ لڳا ته ”چونڪارو اسان جي خداوند جي طرفان آهي، جيڪو تخت تي ويٺو آهي ۽ گهٽي جي طرفان به.“

⑪ سڀني ملائڪا ان تخت ۾ انهن بزرگن ۽ چئني ساهوارن جي چوڌاري بيٺي رهيا ۽ تخت جي اڳيان منهن ڀري ڪري خدا کي سجدو ڪري ⑫ چوڻ لڳا ته

”آمين، اسان جي خدا جي تعريف ۾ جلال ۽ حڪمت ۾ شڪر گذاري، عزت ۽ قدرت ۽ طاقت ۾ هميشه هميشه تائين هجي. آمين.“

⑬ انهن بزرگن مان هڪڙي مون کان پڇيو ته ”جيڪي پاڪ صاف پھراڻ پايو بيٺا آهن، اهي ڪير آهن ۽ ڪٿان آيا آهن؟“ ⑭ مون جواب ڏنو ته ”اي منهنجا سائين! توهان ئي ڄاڻو ٿا.“ هن مون کي چيو ته ”هي اهي آهن جيڪي وڏي مصيبت مان نڪري آيا آهن. انهن پنهنجا پھراڻ ڌوٽا ۽ گهٽي جي رت ۾ پاڪ صاف ڪيا آهن. ⑮ انهيءَ ڪري هي خدا جي تخت جي اڳيان آهن ۽ رات ڏينهن سندس هيڪل ۾ عبادت پيا ڪن ۽ جيڪو تخت تي ويٺو آهي، سو هنن جي مٿان تنبو وانگر چانو ڪندو. ⑯ انهن کي وري ڪڏهن به بڪ يا اڇ نه لڳندي ۽ نه وري کين اُس يا گرمي ستائيندي. ⑰ چالاءِ جو گهٽو جيڪو تخت جي وچ ۾ آهي، سو هنن جو ڌنار ٿيندو ۽ کين

۱۴:۷ دان ۱:۱۲ مت ۲۱:۲۴ م ۱۹:۱۳ ۱۶:۷ يس ۱۰:۴۹

۱۷:۷ زب ۱:۲۳ م ۲۳:۳۴ زب ۲:۲۳ م ۱۰:۴۹ يس ۸:۲۵

آب حیات جي چشمن وٽ وٺي ويندو ۽ خدا سندن اکين مان ڳوڙها اُگهي ڇڏيندو.

ستين مهر توڙڻ

① جڏهن گهڻي ستين مهر توڙي ته اٽڪل اڌ ڪلاڪ تائين آسمان ۾ مان ٿي ويئي. ② پوءِ مون اُهي ست ملائڪ ڏٺا جيڪي خدا جي اڳيان بيٺا هوندا آهن. انهن کي ست توتارا ڏنا ويا.

③ هڪڙو ٻيو ملائڪ آيو جنهن جي هٿ ۾ سونو خوشبودان هو. اهو قربان گاهه وٽ اچي بيٺو ۽ کيس گهڻو قربان ڏنو ويو ته جيئن خدا جي سڄي قوم جي دعائن سان گڏ انهيءَ سوني قربان گاهه تي چاڙهي جيڪا تخت جي اڳيان هئي. ④ اهو قربان جو دونهون خدا جي قوم جي دعائن سان گڏ انهيءَ ملائڪ جي هٿان مٿي ويو جيڪو خدا جي اڳيان بيٺو آهي. ⑤ پوءِ ملائڪ اهو خوشبودان ڪٽي انهيءَ کي قربان گاهه جي باهه سان ڀري زمين تي اڇلائي ڇڏيو جنهن تي گجگوڙون آواز ۽ ڪنوڻيون ٿيڻ لڳيون ۽ زلزلو آيو.

توتارا

⑥ تنهن کان پوءِ جن ستن ملائڪن وٽ ست توتارا هئا تن اُهي وڃائڻ جي تياري ڪئي.

⑦ پهرين ملائڪ توتارو وڃايو ته رت سان گڏيل ڳڙا ۽ باهه پيدا ٿي ۽ زمين تي اڇلائي ويئي ته زمين جو ٽيون حصو ۽ وڻن جو ٽيون حصو ۽ سڀ سائو گاهه سڙي ويو.

⑧ ٻئي ملائڪ توتارو وڃايو ته چڻ باهه سان ڀرندڙ هڪڙو وڏو جبل سمنڊ ۾ اڇلايو ويو ۽ سمنڊ جو ٽيون حصو رت ٿي پيو. ⑨ سمنڊ جي مخلوق جو ٽيون حصو مري ويو ۽ جهازن جو به ٽيون حصو تباھه ٿي ويو.

⑩ جڏهن ٽئين ملائڪ توتارو وڃايو ته هڪڙو مشعل وانگر ڀرندڙ وڏو تارو آسمان مان دريائن جي ٽئين حصي ۽ پاڻيءَ جي چشمن مٿان ڪري پيو.

۳: ۸ عا ۱: ۹، خر ۳۰: ۱، ۵: ۸ لاو ۱۲: ۱۶، حز ۲: ۱۰، خر ۱۶: ۱۹، مڪا ۱۱: ۱۹،

۱۸: ۱۶، ۷: ۸ خر ۲۳: ۹-۲۵، حز ۲۲: ۳۸، ۱: ۸ يس ۱۲: ۱۴

۱۱) انهيءَ تاري جو نالو ”گوماندر“ آهي، جنهن سان پاڻيءَ جو ٿيون حصو ڪڍڻ تي پيو ۽ پاڻي ڪڙي ٿيڻ ڪري ڪيترائي ماڻهو مري ويا.

۱۲) چوٿين ملائڪ توتارو وڃايو ته سج ۽ چنڊ ۽ تارن جي ٿيڻ حصي کي نقصان پهتو جنهن ڪري انهن جو ٿيون حصو اونداهو ٿي پيو ۽ ڏينهن ۽ رات جو به ٿيون حصو اونداهو ٿي پيو.

۱۳) پوءِ مون آسمان جي وچ ۾ هڪڙي عقاب کي اڏامندي ڏٺو ۽ کيس وڏي آواز سان چوندي ٻڌم ته ”تن ملائڪن جا توتارا وڃائڻ اڃا باقي آهن ۽ جڏهن اهي وڃايا ويندا ته زمين تي رهڻ وارن تي ڪيڏو نه افسوس ٿيندو ها افسوس صد افسوس.“

۹ ① جڏهن پنجين ملائڪ توتارو وڃايو ته مون آسمان مان زمين تي هڪ تارو ڪريل ڏٺو. ان تاري کي اوزاهه واري کڏ جي ڪنجي ڏني ويئي. ② هن اوزاهه واري کڏ کولي ته ان مان وڏي ڪوري وانگر دونهون نڪرڻ لڳو. انهيءَ کڏ جي دونهين جي ڪري سج ۽ هوا اونداهي ٿي پيا. ③ ان دونهين مان زمين تي مڪڙ نڪري آيا ۽ کين ايتري طاقت ڏني ويئي، جيتري زمين جي وچن کي آهي. ④ انهن مڪڙن کي چيو ويو ته ”زمين جي گاهه يا ڪنهن سائي شيءِ يا ڪنهن وڻ کي نقصان نه رسائجو ۽ رڳو انهن ماڻهن کي نقصان رسائجو جن جي پيشانين تي خدا جي مهر لڳل نه هجي.“ ⑤ مڪڙن کي اهو اختيار نه ڏنو ويو ته انهن کي صفا ماري ڇڏين، پر کين پنجن مهينن تائين عذاب ڏيندا رهن. هنن جو عذاب اهڙو هو جهڙو وچون جو ماڻهن کي ڏنگڻ. ⑥ انهن ڏينهن ۾ ماڻهو موت کي گوليندا پر لهي نه سگهندا هو مرڻ چاهيندا پر موت کائڻ پيو پڇندو.

⑦ اهي مڪڙ ائين نظر اچي رهيا هئا جهڙا جنگ لاءِ تيار ڪيل گهوڙا. انهن جي مٿن تي چڻ ته سون جهڙا تاج هئا ۽ سندن منهن انسانن جهڙا هئا. ⑧ انهن جا وار عورتن جهڙا هئا ۽ سندن ڏند شينهن جي ڏندن جهڙا هئا. ⑨ انهن وٽ لوهه جهڙيون زرهون هيون ۽ سندن ڀرڻ جي آواز مان ائين

۱۱:۸ ير ۱۵:۹ ۱۲:۸ يس ۱۰:۱۳ حز ۳۲:۷ يوا ۲:۱۰، ۳۱:۳، ۱۵:۳

۲:۹ پيد ۲۸:۱۹ ۳:۹ خر ۱۰:۱۲-۱۵ ۴:۹ حز ۴:۹ ۶:۹ ايو ۲۱:۳، ۲۱:۸ ير ۳:۸

۷:۹ يوا ۴:۲ ۸:۹ يوا ۶:۱ ۹:۹ يوا ۵:۲

پئي معلوم ٿيو جڻ ته ڪيتريون ئي جنگي گهوڙي گاڏيون ۽ گهوڙا جنگ ۾ ڪاهي پيا هجن. ⑩ انهن جا پچ ۽ ڏنگ وڃن جهڙا هئا ۽ انهن جي پڇن ۾ ماڻهن کي پنجن مهينن تائين ايڏا رسائڻ جي طاقت هئي. ⑪ اوزاهه وارو ملائڪ انهن جو بادشاهه هو. انهيءَ جو نالو عبراني ٻوليءَ ۾ ابدون ۽ يوناني ٻوليءَ ۾ ايليون آهي، جن جي معنيٰ آهي ”ناس ڪندڙ.“

⑫ پهرين مصيبت گذري ويئي، پر ٻه ٻيون مصيبتون اڃا باقي آهن، جيڪي هن کان پوءِ اينديون.

⑬ جڏهن ڇهين ملائڪ توتارو وڃايو ته مون هڪڙو آواز ٻڌو. اهو آواز انهيءَ سوني قربان گاهه جي سڱن وارين چئني ڪنڊن کان اچي رهيو هو، جيڪا خدا جي اڳيان رکيل هئي. ⑭ اُن آواز انهيءَ توتاري واري ڇهين ملائڪ کي چيو ته ”جيڪي چار ملائڪ وڏي درياءَ فرات وٽ ٻڌل آهن، تن کي چوڙي ڇڏ.“ ⑮ پوءِ انهن چئني ملائڪن کي چوڙيو ويو ته جيئن انسانن جي ٽئين حصي کي ماري ڇڏين. اُهي ملائڪ ان خاص مهل ڏينهن، مهيني ۽ سال جي لاءِ تيار ڪيا ويا هئا. ⑯ مون ٻڌو ته گهوڙي سوارن جو تعداد ويهه ڪروڙ هو. ⑰ مون رويا ۾ گهوڙا ۽ سندن سوار ڏٺا، جن جي زهرن جو رنگ جڻ ته باهه وانگر ڳاڙهه ۽ گندرف جهڙو پيلو هو. انهن گهوڙن جا منهن شينهن جي منهن جهڙا هئا ۽ سندن وات مان باهه ڏونهون ۽ گندرف پئي نڪتو. ⑱ اُهي ٽيئي آفتون يعني باهه ڏونهون ۽ گندرف جيڪي گهوڙن جي منهن مان پئي نڪتيون، تن انسانن جو ٽيون حصو ماري ڇڏيو. ⑲ انهن گهوڙن جو زور سندن واتن ۽ پڇن ۾ هو، ڇاڪاڻ ته انهن جا پچ نانگن جهڙا هئا ۽ انهن پڇن ۾ سسيون به هيون جن سان هنن ايڏا ئي رسايو.

⑳ جيڪي ماڻهو باقي بچيا جن کي انهن آفتن نه ماريو، تن نه توبه ڪئي ۽ نڪي هنن پنهنجن ٻٽايل بتن کي ڇڏيو. اُهي بدروحن ۽ سون، چاندي، پتل، پٿر ۽ ڪاٺ جي ٺهيل بتن جي عبادت ڪرڻ کان نه مڙيام جيتوڻيڪ اهڙيون شيون نه ڏسي سگهن ٿيون، نه ٻڌي سگهن ٿيون ۽ نڪي گهمي ڦري سگهن ٿيون. ㉑ انهيءَ کان سواءِ هنن قتل، جادوگريءَ، حرامڪاريءَ ۽ چوريءَ جي ڪمن کان به توبه نه ڪئي.

ملائڪ ۽ ننڍڙو ڪتاب

① پوءِ مون هڪڙي زورآوار ملائڪ کي آسمان مان لهندي ڏٺو. جيڪو ڪڪر سان ڍڪيل هو ۽ سندس مٿي تي انڊلٽ هئي. هن جو منهن سج جهڙو هو ۽ سندس تنگون باهه جي ٿنين جهڙيون هيون. ② هن جي هٿ ۾ هڪڙو ننڍڙو کليل ڪتاب هو. هن پنهنجو ساڄو پير سمنڊ تي ۽ کاٻو پير زمين تي رکيو. ③ پوءِ هن وڏي آواز سان اهڙي رڙ ڪئي جهڙي شينهن جي گجگوڙ ۽ جڏهن هن رڙ ڪئي ته گجگوڙن جا ست آواز ٿيا. ④ جڏهن گجگوڙن جا ست آواز ٻڌڻ ۾ آيا ته مون لکڻ جو ارادو ڪيو. پر آسمان مان هڪڙو آواز ٻڌم جنهن چيو ته ”جيڪي ڳالهون انهن ستن گجگوڙن ڪيون، تن کي راز ۾ رک ۽ لڪ نه.“

⑤ ان کان پوءِ جنهن ملائڪ کي مون سمنڊ ۽ زمين تي بيٺو ڏٺو تنهن پنهنجو ساڄو هٿ آسمان ڏانهن ڪنيو ⑥ ۽ سدائين زنده خدا جنهن آسمان ۾ زمين ۾ سمنڊ ۽ جيڪي منجهن آهي تن کي پيدا ڪيو آهي ۽ انهيءَ جو قسم کڻي چيائين ته ”هاڻي وڌيڪ دير نه ٿيندي. ④ پر انهيءَ وقت جڏهن ستون ملائڪ توتارو وڃائڻ وارو هوندو تڏهن خدا جو راز پورو ٿيندو جيڪو هن پنهنجي ٻانهن يعني نبين تي ظاهر ڪيو هو.“

⑧ پوءِ جيڪو آواز مون آسمان مان ٻڌو هو تنهن وري مون کي چيو ته ”وڃ ۽ جيڪو ملائڪ سمنڊ ۽ زمين تي بيٺو آهي، تنهن جي هٿ مان اهو کليل ڪتاب وڃي وٺ.“ ⑨ آءُ انهيءَ ملائڪ وٽ ويس ۽ کيس چيم ته ”اهو ننڍڙو ڪتاب مون کي ڏي.“ هن مون کي چيو ته ”وٺ ۽ ڪاءُ اهو تنهنجو پيٽ ڪڙو ڪندو پر تنهنجو وات اهڙو مٺو ٿيندو جهڙي ماڪي.“ ⑩ مون اهو ننڍڙو ڪتاب ملائڪ کان ورتو ۽ ڪاڌم. اهو منهنجي وات ۾ ماڪيءَ جهڙو مٺو لڳو. پر جڏهن کائي بس ڪيم ته منهنجو پيٽ ڪڙو ٿي پيو. ⑪ پوءِ مون کي چيو ويو ته ”تو کي هڪ دفعو وري امتن ۾ قومن ۾ ٻولين ۽ بادشاهن جي باري ۾ پيشنگوئي ڪرڻي پوندي.“

ٻه شاهد

۱) مون کي ماپ ڪرڻ لاءِ هڪڙو ڪانو ڏنو ويو ۽ چيو ويو ته ”اٺ ۽ وڃي خدا جي هيڪل ۽ قربان گاهه جي ماپ ڪر ۽ جيڪي ان ۾ عبادت ڪن ٿا تن کي ڳڻ.“ ۲) پر هيڪل جي اڱڻ کي ڇڏي ڏي ۽ ان جي ماپ نه ڪرم ڇاڪاڻ ته اهو غير قومن کي ڏنو ويو آهي ۽ اهي پاڪ شهر کي ٻائيتاليهن مهينن تائين لتاريندا. ۳) آءُ پنهنجي ٻن شاهدن کي اختيار ڏيندس ۽ اهي کڻو ڍڪي هڪ هزار ٻه سؤ سٺ ڏينهن تائين پيشنگوئي ڪندا.“

۴) اهي ٻه شاهد ٻه زيتون جا وڻ ۽ ٻه شمعدان آهن، جيڪي ڌرتيءَ جي مالڪ جي حضور ۾ بيٺا آهن. ۵) جيڪڏهن ڪو انهن کي نقصان رسائڻ جي ڪوشش ڪري ٿو ته انهن جي وات مان باهه ٿي نڪري ۽ سندن دشمنن کي ساڙي ٿي ڇڏي. سو جيڪڏهن ڪو ماڻهو انهن کي نقصان رسائڻ جي ڪوشش ڪندو ته اهو به اهڙيءَ طرح مارجي ويندو. ۶) انهن شاهدن کي اختيار آهي ته آسمان بند ڪري ڇڏين ۽ جيستائين هو پيشنگوئي ڪندا رهن، تيستائين مينهن نه وسي. انهن کي پاڻيءَ تي اختيار آهي ته ان کي بدلائي رت بڻائي ڇڏين ۽ جيترا دفعا چاهين زمين تي هر طرح جون آفتون آڻين.

۷) جڏهن اهي پنهنجي شاهدي پوري ڪندا، تڏهن هڪڙو حيوان اوڙاهه مان نڪرندو جو ساڻن وڙهندو ۽ مٿن غالب پئي کين ماري وجهندو. ۸) سندن لاش انهيءَ وڏي شهر جي رستي تي پيا هوندا، جتي انهن جي خداوند کي صليب تي چاڙهيو ويو هو. انهيءَ شهر کي مثالي طرح سدوم ۽ مصر ٿا سڏين. ۹) انهن جي لاشن کي سڀني امتن، قبيلن، ٻولين ۽ قومن جا ماڻهو ساڍن ٽن ڏينهن تائين ڏسندا رهندا ۽ قبر ۾ دفن ٿيڻ نه ڏيندا. ۱۰) زمين تي رهڻ وارا انهن جي موت تي خوشيون ۽ تماشا ڪندا ۽ هڪ ٻئي ڏانهن سوکڙيون موڪليندا، ڇاڪاڻ ته انهن ٻنهي نبين ماڻهن کي ڏاڍو پريشان ڪيو هو.

۱:۱۱ حز ۳:۴۰ زک ۲-۱:۲ ۲:۱۱ لو ۲۴:۲۱ ۴:۱۱ زک ۴:۴ ۳:۱۱-۱۴

۶:۱۱ ۱ با ۱:۱۰ خر ۱:۱۰-۱۹ ۱ سر ۸:۴ ۷:۱۱ دان ۷:۱۰-۲۱ مڪا

۱۳:۵-۸:۱۰ ۸:۱۱ يس ۱۰-۹:۱

۱۱) ساڍن ٽن ڏينهن کان پوءِ خدا انهن ۾ وري حياتيءَ جو روح ڦوڪيو ۽ اهي اٿي کڙا ٿيا ۽ کين ڏسڻ وارن کي ڏاڍو خوف ٿيو. ۱۲) انهن نئين آسمان مان هڪڙو وڏو آواز ٻڌو جنهن کين چيو ته ”هيڏانهن اچو.“ هو ڪڪر تي سوار ٿي آسمان ڏانهن ويا ۽ دشمن کين ڏسندا رهيا. ۱۳) انهيءَ مهل هڪڙو وڏو زلزلو آيو ۽ شهر جو ڏهون حصو ڪري پيو. انهيءَ زلزلي ۾ ست هزار ماڻهو مري ويا ۽ باقي ٻيا ڊڄي ڪري آسمان جي خدا جي واکاڻ ڪرڻ لڳا. ۱۴) ٻي مصيبت لنگهي ويئي ۽ نئين مصيبت جلد اچڻ واري آهي.

ستون توتارو

۱۵) جڏهن ستين ملائڪ توتارو وڃايو ته آسمان تي وڏا آواز ٿيڻ لڳا ۽ چوڻ لڳا ته ”اسان جي خداوند ۽ سندس مسيح جي دنيا تي بادشاهت قائم ٿي ويئي آهي ۽ هو هميشه تائين بادشاهي ڪندو رهندو.“ ۱۶) پوءِ اهي چوويهه بزرگ جيڪي خدا جي اڳيان پنهنجي پنهنجي تخت تي ويٺا هئا، سي منهن ڀري ڪري خدا کي سجدو ڪري ۱۷) چوڻ لڳا ته ”اي خداوند، قادر مطلق خدا!

تون آهين ۽ تون هئين.

اسين تنهنجا شڪرانا بجاءِ آڻيون ٿا.

چالاءِ جو تون پنهنجي وڏي قدرت ڏيکاري

بادشاهي ڪرڻ لڳو آهين.

۱۸) قومن کي ڪاوڙ لڳي ۽ تنهنجو غضب نازل ٿيو.

اهو وقت اچي ويو آهي،

جڏهن مري ويلن جو انصاف ٿيندو.

تنهنجي ٻانهن، يعني نئين ۽ چونڊيلن،

۽ ننڍن توڙي وڏن،

جيڪي تنهنجي نالي کان ڊڄن ٿا،

تن کي سندن اجر ڏنو ويندو.

۱۱:۱۱ حز ۱۰:۳ ۱۲:۱۱ ۲.۲ يا ۱۱:۲ ۱۳:۱۱ مڪا ۱۲:۶ ۱۸:۱۶

۱۵:۱۱ خر ۱۸:۱۵ ۱۸:۱۱ دان ۲:۴۴ ۲:۴۴ ۲:۴۴ ۱۸:۱۱ زب ۵:۲ ۵:۱۱۰ ۱۳:۱۱۵

۽ جيڪي دنيا کي برباد ڪن ٿا
تن کي برباد ڪيو ويندو.

۱۹) خدا جي هيڪل جيڪا آسمان ۾ آهي، سا کولي ويئي ۽ هيڪل ۾
عهد جي صندوق نظر آئي ۽ پوءِ ڪنوٽيون ۽ آواز ۽ گجگوڙون ٿيڻ لڳيون،
زلزلو آيو ۽ وڏا ڳڙا پيا.

عورت ۽ ازدها

۱۲
۱) پوءِ آسمان ۾ هڪڙو وڏو عجيب نشان ڏسڻ ۾ آيو، يعني
هڪ عورت نظر آئي، جيڪا سج سان ڍڪيل هئي ۽ چنڊ انهيءَ
جي پيرن هيٺان هوم ٻارهن تارن جو تاج سندس مٿي تي رکيل هو. ۲) اها
پٽ پري سان هئي ۽ ويرا جي سورن جي ڪري رڙيون پئي ڪيائين،
چالاڻ جو ٻار چٽڻ تي هئي.

۳) ان سان گڏ آسمان ۾ هڪڙو ٻيو به نشان نظر آيو، يعني هڪڙو وڏو
ڳاڙهو ازدها، جنهن کي ست مٿا ۽ ڏهه سڱ هئا، سندس مٿن تي ست
تاج هئا. ۴) انهيءَ جي پچ آسمان جي تارن جو ٽيون حصو چڪي زمين
تي ڪيرائي وڌو. ازدها انهيءَ عورت جي اڳيان وڃي بيهي رهي، جيڪا ٻار
چٽڻ تي هئي ته جنهن مهل هو ٻار چٽي ته سندس ٻار کي ڳڙڪائي ڇڏي.
۵) عورت کي پٽ ڄائو، يعني اهو ٻار جيڪو سڀني قومن تي لوهه جي لٽ
سان حڪم هلائيندو. اهو ٻار هڪدم خدا ۽ سندس تخت ڏانهن ڪڇي
ويو. ۶) عورت بيابان ڏانهن ڊوڙي ويئي، جتي خدا هن جي لاءِ هڪ جاءِ
تيار ڪري ڇڏي هئي، ته جيئن اُتي هڪ هزار ٻه سؤ ست ڏينهن تائين
سندس پرورش ٿي سگهي.

۷) ان کان پوءِ آسمان ۾ جنگ لڳي، ميڪائيل ۽ سندس ملائڪ انهيءَ
ازدها سان وڙهڻ لاءِ نڪتا. ازدها ۽ سندس ملائڪ به انهن سان وڙهيا،
۸) پر کين شڪست آئي. تنهنڪري آسمان ۾ انهن جي ڪابه جاءِ نه رهي.
۹) اهو وڏو ازدها يعني قديم نانگ، جيڪو ابليس ۽ شيطان به سڏبو آهي ۽

۱۹:۱۱ مڪا ۸:۳، ۱۸:۱۶، ۲۱:۱۲، ۲:۱۲ دان << ۴:۱۲ دان ۸:۱۰، ۵:۱۲ يس

۶۶:۲ زب ۹:۲، ۱۲:۷ دان ۱۰:۱۳، ۲۱:۱۲، ۱:۱۲، ۹:۱۲ پيدا ۳:۱، لو ۱۰:۱۸

جيڪو ساري جهان کي گمراهه ٿو ڪري، سو زمين تي اڇلايو ويو ۽ سندس ملائڪ به ساڻس گڏ هيٺ اڇلايا ويا.

⑩ پوءِ مون آسمان مان هڪڙو وڏو آواز ٻڌو، جنهن چيو ته
 ”هاڻي اسان جي خدا جو چوڻڪاروم
 قدرت ۽ بادشاهت

۽ سندس مسيح جي اختياري آئي آهي.
 ڇالاءِ جو اسان جي ڀائرن ۽ پيڙن تي الزام هڻڻ وارو
 جيڪو رات ڏينهن

اسان جي خدا جي اڳيان
 مٿن الزام هڻي رهيو هو،
 سو هيٺ اڇلايو ويو آهي.

⑪ پر اسان جا ڀائر ۽ ڀيڻون
 گهڻي جي رت جي وسيلي
 ۽ پنهنجي شاهديءَ جي ڪري
 مٿس غالب پيا.

ڇالاءِ جو هنن موت تائين به
 پنهنجو ساهه پيارو نه ڪيو.

⑫ تنهنڪري اي آسمانو ۽ آسمان جا رهاڪو!
 اوهين خوشيون ڪريو.

پر اي زمين ۽ سمنڊ!

اوهان لاءِ افسوس آهي،

ڇالاءِ جو ابليس ڏاڍيءَ ڪاوڙ مان

اوهان ڏانهن لهي آيو آهي،

انهيءَ ڪري جو خبر اٿس ته

سندس وقت باقي ٿورو وڃي بچيو آهي.“

⑬ جڏهن انهيءَ ازدها ڏٺو ته کيس زمين تي ڪيرايو ويو آهي، تڏهن

هو انهيءَ عورت کي ستائڻ لڳو جنهن کي پٽ ڄائو هو. ⑭ پر عورت

ڪي وڏي عقاب جا ٻه پر ڏنا ويا ته جيئن هو بيابان ۾ پنهنجي جاءِ تي پهچي وڃي ۽ نانگ کان محفوظ رهي، جتي ساڍن ٽن سالن تائين سندس پرورش ٿي هئي. ⑮ پوءِ نانگ انهيءَ عورت جي پٺيان پنهنجي وات مان درياءَ وانگر پاڻي وهايو ته جيئن کيس وهڪري ۾ وهائي ڇڏي. ⑯ پر زمين انهيءَ عورت جي مدد ڪئي ۽ پنهنجو وات کولي انهيءَ درياءَ جي پاڻيءَ کي بي ويٺي، جيڪو ازدها پنهنجي وات مان وهايو هو. ⑰ ازدها کي عورت تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي. تنهنڪري هو عورت جي باقي اولاد سان جنگ ڪرڻ لاءِ هليو ويو يعني انهن سان جيڪي خدا جي حڪمن تي ٿي هليا ۽ عيسيٰ جي شاهدي تي ڏنائون. ⑱ پوءِ اهو ازدها سمنڊ جي واريءَ تي وڃي ويٺو.

ٻه حيوان

① پوءِ مون هڪڙي حيوان کي سمنڊ مان نڪرندي ڏٺو جنهن کي ڏهه سڱ ۽ ست مٿا هئا. سندس سڱن تي ڏهه تاج هئا ۽ سندس مٿن تي ڪفر جا نالا لکيل هئا. ② مون جيڪو حيوان ڏٺو سو چيٽي جهڙو هوم پر سندس پير چ جهڙا هئا ۽ وات شينهن جي وات جهڙو هوس. ازدها ان حيوان کي پنهنجي طاقت، تخت ۽ وڏو اختيار ڏنو. ③ مون ڏٺو ته هن جي هڪڙي مٿي تي موتمار ڌڪ لڳل هوم پر اهو موتمار زخم چٽي ويو هو. سڄي دنيا حيران ٿي انهيءَ حيوان جي پٺيان اچڻ لڳي. ④ ماڻهن ازدها جي پوڄا ڪئي، ڇاڪاڻ ته هن انهيءَ حيوان کي اختيار ڏنو هو. انهن حيوان جي به پوڄا ڪئي ۽ چيائون ته ”هن حيوان جهڙو ڪير آهي ۽ ڪير هن سان وڙهي ٿو سگهي؟“

⑤ انهيءَ حيوان کي هڪڙو وات ڏنو ويو جنهن سان هن وڏيون ڳالهيون پئي ڪيون ۽ ڪفر بڪي رهيو هو. هن کي اهو اختيار ڏنو ويو ته ٻائيتاليهن مهينن تائين پنهنجو ڪم جاري رکي. ⑥ هن پنهنجو وات کوليو ۽ خدا ۽ سندس نالي ۽ سندس عرش عظيم جي خلاف ۽ اتي رهڻ وارن جي خلاف

ڪفر بڪڻ لڳو. ۷ انهيءَ کي اهو اختيار ڏنو ويو ته هو خدا جي قوم سان جنگ ڪري کين شڪست ڏئي. هن کي سڀني قبيلن، امتن، ٻولين ۽ قومن تي به اختيار ڏنو ويو. ۸ زمين جا سڀئي رهاڪو سندس پوڄا ڪندڙ سواءِ انهن جي جن جا نالا دنيا جي شروعات کان وٺي زندگيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل آهن، جيڪو ڪٺل گهٽي جو آهي.

۹ جنهن کي ڪن آهن سو ٻڌي. ۱۰ جيڪڏهن ڪو قيد ٿيو آهي ته اهو قيد ۾ ويندو ۽ جيڪڏهن ڪو تلوار سان قتل ٿيو آهي ته اهو تلوار سان قتل ڪيو ويندو. اهو آهي خدا جي قوم جو صبر ۽ ايمان.

۱۱ پوءِ مون هڪڙي ٻئي حيوان کي زمين مان نڪرندي ڏٺو، جنهن کي گهٽي وانگر ٻه سڱ هئا، پر هن ازدها وانگر ٿي ڳالهايو. ۱۲ انهيءَ حيوان پهرين حيوان جي روبرو ان جو سڄو اختيار ٿي هلايو. هن زمين ۽ ان جي رهاڪن کان انهيءَ پهرين حيوان جي پوڄا ٿي ڪرائي، جنهن جو موتمار زخم چٽي ويو هو. ۱۳ هن وڏا معجزا ٿي ڏيکاري، ايتري تائين جو ماڻهن جي سامهون آسمان مان زمين تي باهه ٿي وسايائين. ۱۴ ان حيوان کي اهو اختيار ڏنو ويو ته پهرين حيوان جي روبرو معجزا ڏيکاري. انهن معجزن جي ڪري زمين جا رهاڪو گمراهه ٿي رهيا هئا. هن انهن کي چيو ته انهيءَ حيوان جو بت بڻايو جنهن کي ترار سان سخت زخمي ڪيو ويو هو، پر پوءِ اهو جيئرو ٿي پيو. ۱۵ انهيءَ ٻئي حيوان کي اهو اختيار ڏنو ويو ته پهرين حيوان جي بوتي ۾ روح ڦوڪي وجهي، ته جيئن اهو بت ڳالهائي ۽ جيڪي ماڻهو انهيءَ بت جي پوڄا نه ڪن تن کي مارائي ڇڏي. ۱۶ هن سڀني ننڍن ۽ وڏن دولتمندن ۽ غريبن، آزادن ۽ غلامن کي سندن ساڄي هٿ يا پيشانيءَ تي هڪڙو نشان هڻائي ڇڏيو. ۱۷ ڪوبه شخص نه ڪا شيءِ خريد ڪري ٿي سگهيو ۽ نه وڪڻي ٿي سگهيو، جيستائين ان تي اهو نشان نه هجي، يعني انهيءَ حيوان جو نالو يا سندس نالي جو عدد.

۱۸ انهيءَ ڳالهه کي سمجهڻ لاءِ وڏي سياڻپ جي ضرورت آهي، جنهن کي سمجهه آهي، سو انهيءَ حيوان جي نالي جو عدد ڳڻي، ڇاڪاڻ ته اهو ڪنهن ماڻهوءَ جو عدد آهي ۽ اهو عدد ڇهه سو چاهڻ آهي.

گهيتي جا ساٿي

۱۴

① پوءِ مون ڏٺو ته گهيتو ¹ صيئون جبل تي بيٺو آهي ۽ ساڻس گڏ هڪ لک چوئيتاليهه هزار ماڻهو آهن، جن جي پيشانين تي هنن جو ۽ سندس پيءُ جو نالو لکيل آهي. ② مون آسمان مان هڪڙو آواز ٻڌو، جيڪو زور سان وهندڙ پاڻيءَ ۽ گجگوڙ جي آواز جهڙو هو. اهو آواز تنبورن وارن جو هو، جن چڻ ته تنبورا پئي وڄايا. ③ اُهي چئني ساهوارن، بزرگن ۽ تخت جي اڳيان هڪ نئون گيت ڳائي رهيا هئا ۽ رڳو اُهي هڪ لک چوئيتاليهه هزار ماڻهو ئي اهو گيت سگهي سگهيا، جيڪي دنيا مان خريد ڪيا ويا هئا. ④ هي اُهي ماڻهو آهن جن عورتن کي هٿ به نه لاتو، پر ڪنوارا آهن ۽ گهيتي جي پٺيان هلن پيا. جيڏانهن هو وڃي ٿو، اوڏانهن وڃن ٿا. اُهي انسانن مان خريد ڪيا ويا آهن، ته جيئن خدا ۽ گهيتي جو پهريون ڦل ٿين. ⑤ انهن جي وات مان ڪڏهن به ڪوڙ نه نڪتو. اهي بي عيب آهن.

تن ملائڪن جا پيغام

⑥ تنهن کان پوءِ مون هڪڙو ملائڪو آسمان ۾ اڏامندي ڏٺو، جنهن وٽ زمين جي رهاڪن يعني سڀني قومن، قبيلن، ٻولين ۽ امتن کي ٻڌائڻ لاءِ هميشه جي خوشخبري هئي. ⑦ هُن وڏي آواز سان چيو ته ”خدا کان ڊڄو ۽ سندس تعريف ڪريو، ڇا لاءِ جو عدالت جو وقت اچي پهتو آهي. انهيءَ جي عبادت ڪريو، جنهن آسمان، زمين، سمنڊ ۽ پاڻيءَ جا چشما پيدا ڪيا آهن.“

⑧ هن جي پٺيان هڪڙو ٻيو ملائڪو آيو ۽ چيائين ته ”ڪري پيوم اهو وڏو شهر بابل ڪري پيوم، جنهن سڀني قومن کي پنهنجي زناڪاريءَ جي مٿي پيئاري، جنهن جي ڪري خدا جو عذاب ايندو.“

¹ صيئون جبل: هن جبل تي اڏيل يروشلم شهر ۾ مقدس هيڪل تعمير ٿيل هئي، جيڪا خدا جي عبادت لاءِ يهودين جي مخصوص جاءِ هئي.

۱:۱۴ حز ۴:۹ مڪا < ۳ ۵:۱۴ صف ۱۳:۳ ۸:۱۴ يس ۹:۲۱ م
ير ۸:۵۱ مڪا ۲:۱۸

⑨ انهن جي پٺيان هڪڙو ٽيون ملائڪ آيو ۽ وڏي آواز سان چوڻ لڳو ته ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو انهيءَ حيوان يا سندس بت جي پوڄا ڪندو ۽ پنهنجي پيشانيءَ يا هٿ تي سندس نشان هڻائيندو ⑩ ته انهيءَ کي خدا جي غضب جي مٿي مان پيڻو پوندو يعني اها خالص مٿي جيڪا سندس غضب جي پيالي ۾ وڌي وئي آهي. انهيءَ شخص کي پاڪ ملائڪن ۽ گهٽي جي اڳيان باهه ۽ گندرف جو عذاب ڏنو ويندو. ⑪ انهن جي عذاب جو دونهون سدائين پيو نڪرندو رهندو ۽ جيڪي ماڻهو انهيءَ حيوان ۽ سندس بت جي پوڄا ڪن ٿا ۽ سندس نالي جو نشان هڻائين ٿا تن کي رات ڏينهن آرام ڪونه ملندو. ⑫ اهو آهي انهن خدا جي قوم وارن جو صبرم جيڪي خدا جي حڪمن تي ٿا هلن ۽ عيسيٰ تي ايمان ٿا آڻين.“

⑬ پوءِ مون آسمان مان هڪڙو آواز ٻڌو جنهن چيو ته ”لڪم سپاڳا آهن اهي، جيڪي اڄ کان وٺي مسيح جا ٿي ٿا مرن. پاڪ روح چوي ٿو ته هائوم اهو سچ آهي ته اهي پنهنجي پورهين کان وائڻا ٿي آرام ڪندڙ چاڪاڻا ته اهي پنهنجي ڪمن جو نتيجو پاڻ سان کڻي ٿا وڃن.“

زمين جو لبارو

⑭ پوءِ مون نهاريو ته مون کي هڪ تجلدار ڪڪر نظر آيو ۽ انهيءَ ڪڪر تي ابن آدم جهڙو هڪڙو شخص ويٺل هوم جنهن جي مٿي تي سونو تاج هو ۽ هٿ ۾ هڪڙو تڪو ڏاتو هوس. ⑮ ايتري ۾ هڪڙو ملائڪ هيڪل مان نڪري آيو ۽ جيڪو شخص ڪڪر تي ويٺو هوم تنهن کي وڏي آواز سان چوڻ لڳو ته ”پنهنجو ڏاتو هلائي لبارو ڪرم چاڪاڻا ته زمين جو فصل پڇي راس ٿي ويو آهي ۽ لباري جو وقت اچي ويو آهي.“

⑯ انهيءَ شخص جيڪو ڪڪر تي ويٺو هوم تنهن پنهنجو ڏاتو زمين تي کڻي اڇلايو ته زمين لڻجي ويئي.

⑰ ان کان پوءِ هڪڙو ٻيو ملائڪ آسماني هيڪل مان نڪتو جنهن جي هٿ ۾ به تڪو ڏاتو هو. ⑱ پوءِ هڪڙو ٻيو به ملائڪ قربان گاهه مان نڪتو

۱۰:۱۴ يس ۱۰:۵۱ ۲۴:۱۹ پيد ۲۲:۳۸ حز ۱۱:۱۴ يس ۱۰:۳۴

۱۴:۱۴ دان ۱۳:۷ ۱۵:۱۴ يوا ۱۳:۳

جنهن کي باهه تي اختيار هو. هن تڪي ڏاڻي واري ملائڪ کي وڏي آواز سان چيو ته ”پنهنجو تڪو ڏاڻو هلا ۽ زمين جي ڊاڪ جا چڱا گڏ ڪرڻ چالاڪ جو ڊاڪ بلڪل پڇي راس تي ويٺي آهي.“ ① انهيءَ ملائڪ زمين تي پنهنجو ڏاڻو هلايو ۽ زمين جي ڊاڪ جا چڱا گڏ ڪري رس ڪيڏڻ واري انهيءَ وڏي حوض ۾ وڌا جنهن جو نالو آهي خدا جو غضب. ② شهر کان ٻاهر انهيءَ حوض ۾ ڊاڪ پيڙي ويٺي ۽ انهيءَ مان ايترو ته رت نڪتو جو گهوڙن جي لغامن تائين اچي پهتو ۽ ٽي سؤ ڪلوميٽرن تائين وهي هليو.

آخري آفتن وارا ملائڪ

① پوءِ مون آسمان ۾ هڪڙو ٻيو وڏو عجيب نشان ڏٺو يعني ۱۵ ست ملائڪ جن وٽ ست آفتون هيون. اهي آفتون آخري آهن، چالاڪ جو انهن تي خدا جو غضب پورو ٿي ٿو.

② مون هڪڙو شيشي جهڙو سمنڊ ڏٺو جنهن ۾ باهه گڏيل هئي ۽ جيڪي انهيءَ حيوان سندن بت ۽ سندس نالي جي عدد تي غالب پيا هئا سي خدا جا ڏنل تنبورا کنيو انهيءَ شيشي جي سمنڊ وٽ بيٺا هئا. ③ اهي خدا جي ٻانهي موسيٰ جو راڳ ۽ گهٽي جو راڳ ڳائي رهيا هئا ۽ چون پيا ته

”اي خداوند خدام قادر مطلق!

تنهنجا ڪم وڏا ۽ عجيب آهن.

اي قومن جا بادشاهه!

تنهنجون واٽون سڌيون ۽ سچيون آهن.

④ اي خداوند! تو کان ڪير نه ڊڄندو؟

تنهنجي نالي جي واکاڻ ڪير نه ڪندو؟

چالاڪ جو رڳو تون ئي پاڪ آهين.

سڀئي قومون اچي تنهنجي اڳيان سجدو ڪنديون.

چالاڪ جو تنهنجي انصاف جا ڪم ظاهر ٿيا آهن.“

۱۴:۲۰ يس ۳:۶۳ زار ۱۵:۱۵ مڪا ۱۵:۱۹ ۲:۱۵ خر ۱:۱۵

۱۵:۴ ير ۱۰:۱۰ م زب ۹:۸۶

⑤ انهن ڳالهين کان پوءِ مون آسمان ڏانهن ڏٺو جنهن ۾ مقدس خيمي جي مقدس ترين جاءِ کليل نظر آئي. ⑥ انهيءَ مان اُهي ست ملائڪا نڪتا جن وٽ ست آفتون هيون. اُهي صاف ۽ اڇيون چمڪندڙ پوشاڪون پهرييل هئا ۽ سندن چاتين جي چوڌاري سونا سينابند ٻڌل هئا. ⑦ پوءِ انهن چئن ساهوارن مان هڪڙي انهن ستن ملائڪن کي ست سونا پيالا ڏنا، جيڪي سدائين زنده خدا جي غضب سان ڀريل هئا. ⑧ اها هيڪل خدا جي جلال ۽ سندس قدرت جي دونهن سان ڀرجي ويئي ۽ جيستائين انهن ستن ملائڪن جون ست آفتون پوريون نه ٿيون، تيستائين ڪوبه انهيءَ هيڪل ۾ گهڙي نه ٿي سگهيو.

خدا جي غضب جا پيالا

① پوءِ مون هيڪل مان هڪڙو وڏو آواز ٻڌو، جيڪو انهن ستن ملائڪن کي چئي رهيو هو ته ”وڃو ۽ خدا جي غضب جا ست ئي پيالا زمين تي هاريو.“

② پهرين ملائڪا وڃي پنهنجو پيالو زمين جي مٿان هاريو ته جن ماڻهن تي انهيءَ حيوان جو نشان هو ۽ جيڪي سندس بت جي پوڄا ڪندا هئا، تن کي گندا ۽ ناسوري ڦٽ ٿي پيا.

③ پوءِ ٻئي ملائڪا پنهنجو پيالو سمنڊ جي مٿان هاريو ته انهيءَ جو پاڻي مثل ماڻهوءَ جي رت جهڙو ٿي پيو ۽ سمنڊ جا سڀئي ساهوارا مري ويا.

④ جڏهن ٽئين ملائڪا پنهنجو پيالو دريائن ۽ پاڻيءَ جي چشمن جي مٿان هاريو ته انهن جو پاڻي رت ٿي پيو. ⑤ مون پاڻيءَ واري ملائڪا کي هي چوندي ٻڌو ته

”اي قدوس! تون جو آهين ۽ جو هئين، تون عادل آهين ۽ تو ئي اهڙو انصاف ڪيو.“

⑥ ڇاڪاڻ ته هنن خدا جي قور وارن

۽ نبين جو رت وهايو

۵:۱۵ خر ۲۱:۳۸ ۸:۱۵ خر ۳۴:۴۰، ۱. ۸:۱۰-۱۱، ۲. ۵:۱۳-۱۴، ۳:۶

۲:۱۶ خر ۱۰:۹ ۴:۱۶ خر ۱۰:۹، ۲۱:۱-۲، ۲۴:۸

۽ تو کين رت پيئڻ لاءِ ڏنو.
 اهي انهيءَ جي ئي لائق آهن.“
 ④ ايتري ۾ مون قربان گاهه مان هي آواز ٻڌو ته
 ”هائو، اي خداوند خدا قادر مطلق!

بيشڪ تنهنجا فيصلا سچا ۽ انصاف وارا آهن.“

⑧ چوٿين ملائڪ پنهنجو پيالو سج جي مٿان هاريو ته سج کي اختيار
 ڏنو ويو ته ماڻهن کي باهه سان ساڙي ڇڏي. ⑨ اهي سخت تپش جي
 ڪري ڏاڍا سڙي پيا ۽ خدا جي نالي خلاف ڪفر بڪڻ لڳام جيڪو
 انهن آفتن تي اختيار رکي ٿو. پوءِ به انهن توبه نه ڪئي ۽ نه ئي سندس
 واکاڻ ڪيائون.

⑩ ان کان پوءِ پنجين ملائڪ پنهنجو پيالو انهيءَ حيوان جي تخت جي مٿان
 هاريو ته انهيءَ جي بادشاهيءَ ۾ اوندهه ٿي ويئي ۽ ماڻهو سور سببان پنهنجون
 زبانون چٻاڙڻ لڳا. ⑪ اهي پنهنجي سورن ۽ قتن جي ڪري آسمان جي خدا
 جي خلاف ڪفر بڪڻ لڳام پر پنهنجي ڪمن کان توبه نه ڪيائون.

⑫ جڏهن ڇهين ملائڪ پنهنجو پيالو وڏي درياءَ فرات جي مٿان هاريو ته
 ان جو پاڻي سڪي ويو ته جيئن اڀرندي کان اچڻ وارن بادشاهن لاءِ رستو
 تيار ٿي وڃي. ⑬ پوءِ مون انهيءَ ازدها جي وات مان انهيءَ پهرين حيوان جي
 وات مان ۽ انهيءَ ڪوڙو پيغام ڏيندڙ ٻئي حيوان جي وات مان ٽي ناپاڪ روح
 ڏيڏرن جي شڪل ۾ نڪرندي ڏٺا. ⑭ اهي پوتن جا روح آهن، جيڪي
 معجزا ڏيکارن ٿا ۽ سڄيءَ دنيا جي بادشاهن وٽ وڃن ٿا ته جيئن قادر مطلق
 خدا جي وڏي ڏينهن تي جنگ لاءِ کين گڏ ڪن.

⑮ ڏسوم آءُ ائين پيو اچان، جيئن چور ايندو آهي. سياڳو آهي اهو جيڪو
 سجاڳ ٿو رهي ۽ پنهنجي پوشاڪ جي سنڀال ٿو ڪري، ته جيئن اگهاڙو
 نه ٿئي ۽ ماڻهو سندس اوگهڙ نه ڏسن.

⑯ پوءِ انهن روحن بادشاهن کي انهيءَ هنڌ آڻي گڏ ڪيو، جنهن کي
 عبراني ٻوليءَ ۾ هرمگدون ٿا چون.

۱۰: ۱۰ خر ۲۱: ۱۶ ۱۲: ۱۶ يس ۱۵: ۱۱ ۱۵: ۱۶ مت ۲۴: ۲۳-۲۴ م ۴۴ لو

۱۱: ۱۲ م ۳۹-۴۰ مڪا ۳: ۳ ۱۶: ۱۶ با. ۲۳: ۲۹ م زڪ ۱۱: ۱۲

۱۷) جڏهن ستين ملائڪ پنهنجو پيالو هوا ۾ هاريو ته هيڪل مان تخت واري پاسي کان هڪڙو وڏو آواز آيو جنهن چيو ته ”پورو ٿيو.“ ۱۸) انهيءَ تي ڪنوٽيون آواز ۽ گجگوڙون ٿيون ۽ وڏو زلزلو آيو. جڏهن کان ماڻهو زمين تي پيدا ٿيا آهن ته اهڙو وڏو زلزلو ڪڏهن ڪونه آيو هو. ۱۹) اهو وڏو شهر تي ٽڪرا ٿي پيو ۽ دنيا جا شهر به ڪري پيا. ان وڏي شهر بابل جو خدا کي خيال ٿيو ته کيس پنهنجي وڏي غضب جي مٿي جو پيالو پياري. ۲۰) سڀيئي بيت غائب ٿي ويا ۽ جبلن جو نالو نشان به ڪونه رهيو. ۲۱) ماڻهن تي آسمان مان وڏا گڙا وسڻ لڳا جن مان هر هڪ جو وزن اٽڪل چاليهه ڪلوگرام هو. انهن گڙن جي آفت جي ڪري ماڻهو خدا جي خلاف ڪفر بڪڙ لڳا چالاڪو اها آفت ڏاڍي سخت هئي.

هڪ مشهور ڪسبيائي

۱) پوءِ انهن ستن ملائڪن مان جن وٽ ست پيالا هئا هڪڙي اچي مون کي چيو ته ”هيڏانهن اچ ته تو کي ڏيکاريان ته انهيءَ مشهور ڪسبيائيءَ کي ڪهڙي سزا ڏني ويندي. يعني انهيءَ وڏي شهر کي جيڪو گهڻن دريائن جي ڀرسان اڏيل آهي. ۲) انهيءَ سان دنيا جي بادشاهن زناڪاري ڪئي ۽ زمين جا رهاڪو هن جي زناڪاريءَ جي مٿي مان پي ڪري نشئي ٿي پيا هئا.“

۳) اهو ملائڪ مون کي رويا جي حالت ۾ بيان ڏانهن وٺي ويو. اتي مون هڪڙي عورت ڏٺي، جيڪا ڳاڙهي رنگ جي حيوان تي ويٺي هئي. انهيءَ حيوان کي ست مٿا ۽ ڏهه سڱ هئا ۽ سڄو ڪفر جي نالن سان ڀريو پيو هو. ۴) انهيءَ عورت کي واڱڻائي ۽ قمرزي رنگ جي پوشاڪ پهريل هئي ۽ اها عورت سونم جواهرن ۽ موتين سان سينگاريل هئي. انهيءَ کي هٿ ۾ هڪڙو سونو پيالو هو، جيڪو سندس گندگي ۽ زناڪاريءَ جي ناپاڪ شين سان ڀريل هو. ۵) انهيءَ عورت جي پيشانيءَ تي هڪڙو نالو لکيل هو

۱۸:۱۶ مڪا ۵:۸، ۱۹:۱۱، ۱۹:۱۶، ۱۷:۱۷، ۱۷:۱۶ مڪا ۶:۱۴

۲۱:۱۶ خر ۹:۲۳، مڪا ۱۱:۱۹، ۱:۱۷، ۱۳:۵۱، ۲:۱۷، ۱۷:۲۳، ۱:۵۱

۳:۱۷ مڪا ۱۳:۱، ۴:۱۷، ۱:۵۱

جيڪو هڪ راز آهي يعني ”وڏو شهر بابل، ڪسبيائين ۽ زمين جي براين جي ماءُ.“ ⑥ مون انهيءَ عورت کي خدا جي قوم وارن جي رت ۽ عيسيٰ جي شهيدن جي رت سان الوت ڏنو.

آءُ انهيءَ عورت کي ڏسي ڏاڍو حيران ٿي ويس. ④ تنهن تي انهيءَ ملائڪ مون کي چيو ته ”تون حيران ڇو ٿيو آهين؟ آءُ تو کي انهيءَ عورت ۽ انهيءَ ستن مٿن ۽ ڏهن سگن واري حيوان جنهن تي هو سوار آهي، تن ٻنهي جو راز بيان ڪري ٻڌائيندس. ⑧ اهو حيوان جيڪو تو ڏٺو، سو اڳي هو ۽ هاڻي ڪونهي. پر اوڙاهه مان نڪري اچڻ تي آهي ۽ پوءِ برباد ٿي ويندو. زمين جا رهاڪو ۽ جن جا نالا دنيا جي شروعات کان وٺي زندگيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل نه آهن، سي انهيءَ حيوان جو حال ڏسي عجب ۾ پئجي ويندا، ڇاڪاڻ ته اهو حيوان اڳي هو ۽ هاڻي ڪونهي پر هن کان پوءِ ايندو.

⑨ انهيءَ کي سمجهڻ لاءِ سياڻپ گهرجي. اهي ست مٿا ست جبل آهن، جن تي اها عورت ويٺي آهي. اهي ست بادشاهه به آهن. ⑩ انهن مان پنج ڪري پيا آهن، هڪڙو موجود آهي ۽ ٻيو اڃا آيو ئي ڪونهي ۽ جڏهن اهو ايندو ته ضرور ٿوري وقت تائين رهندو. ⑪ جيڪو حيوان اڳي هو ۽ هاڻي ڪونهي، سو پاڻ اٺون بادشاهه آهي ۽ انهن ستن مان ئي پيدا ٿيو آهي. اهو پاڻي ئي برباد ٿي ويندو.

⑫ جيڪي ڏهه سگ تو ڏٺا سي اهي ڏهه بادشاهه آهن، جن کي اڃا تائين بادشاهي ڪانه ملي آهي. پر انهيءَ حيوان سان گڏ کين هڪڙي ڪلاڪ تائين بادشاهن جهڙو اختيار ملندو. ⑬ انهن ڏهن ئي جي هڪڙي راءِ هوندي ۽ اهي پنهنجي طاقت ۽ اختيار انهيءَ حيوان کي ڏيئي ڇڏيندا. ⑭ اهي گهيتي سان جنگ ڪندا، پر گهيتو مٿن غالب پوندو، ڇاڪاڻ جو هو خداوندن جو خداوند ۽ بادشاهن جو بادشاهه آهي ۽ جيڪي هن جا سڏيل، چونڊيل ۽ وفادار آهن سي به مٿن غالب پوندا.

⑮ پوءِ ملائڪ چيو ته ”جيڪي درياءَ تو ڏٺا، جن جي ڀرسان اها ڪسبيائي ويٺي آهي، سي اُمتون، ميڙ، قومون ۽ ٻوليون آهن. ⑯ جيڪو حيوان ۽ سندس ڏهه سگ تو ڏٺا، سي انهيءَ ڪسبيائيءَ کان نفرت ڪندا ۽ کيس

برباد ۽ اگهاڙو ڪري ڇڏيندا. سندس گوشت کائي ويندا ۽ کيس باهه ۾ ساڙي ڇڏيندا. ⑫ انهيءَ جو سبب اهو آهي جو خدا انهن جي دلين ۾ اها ڳالهه وجهندو ته اهي سندس مقصد پورو ڪن ۽ هڪڙي ئي راءِ تي اچي بيهن ته اهي پنهنجي پنهنجي بادشاهي انهيءَ حيوان کي ڏين، جيستائين خدا جون ڳالهيون پوريون ٿين. ⑬ اها عورت جيڪا تو ڏٺي سا اهو وڏو شهر آهي، جيڪو دنيا جي بادشاهن تي حڪومت ٿو ڪري.“

بابل جي تباهي

① ان کان پوءِ مون هڪڙو ٻيو ملائڪو آسمان مان لهندي ڏٺو، جنهن کي وڏو اختيار مليل هو ۽ سندس جلوي جي ڪري زمين روشن ٿي ويئي. ② هن وڏي آواز سان چيو ته ”ڪري پيو، وڏو شهر بابل ڪري پيو.“

اهو بدروحن جو گهر بڻجي ويو.
هائوم اهو هر ڪنهن ناپاڪ روح جو اڏوم.
بلڪ هر ڪنهن ناپاڪ ۽ گندي پکيءَ جو آڪيرو ٿي پيو.
③ ڇالاءِ جو هن جي زناڪاريءَ جي مٿي پيڻ ڪري سڀئي قومون الوت ٿي پيون آهن، ۽ دنيا جي بادشاهن انهيءَ سان زناڪاري ڪئي آهي.
دنيا جا سوداگر انهيءَ جي عيش عشرت جي گهٽائيءَ جي ڪري دولتمند ٿي پيا.“

④ پوءِ مون آسمان مان هڪڙو ٻيو آواز ٻڌو جنهن چيو ته ”اي منهنجي قوم! بابل مان نڪري اچو، ته جيئن انهيءَ جي گناهن ۾ شريڪ نه ٿيو. متان هن جي آفتن مان ڪا اوهان تي اچي نه پوي.“
⑤ ڇالاءِ جو انهيءَ جا گناهه آسمان تائين وڃي پهتا آهن، ۽ خدا کي هن جون بدڪاريون ياد آهن.

۲:۱۸ يس ۲۱:۱۳ م ۹:۲۱ ير ۳۹:۵۰ م ۸:۵۱ مڪا ۸:۱۴ ۲:۱۸ يس ۲۳:۱۷ م ير

۷:۵۱ مڪا ۴:۱۸ يس ۲۰:۴۸ م ير ۸:۵۰ م ۶:۴۵ م ۵:۱۸ پيدا ۱۸:۲۰-۲۱ م ير ۹:۵۱

- ⑥ جيئن بابل ڪيوم تيئن اوهين به هن سان ڪريو
 ۽ سندس ڪمن جو ٻيڻو بدلو ڏيوس.
 جيڪو پيالو هن ڀريو تنهن کي توهين ٻيڻو ڀريو.
 ⑦ جيتري قدر انهيءَ پاڻ کي شاندار ڪيو
 ۽ عيش عشرت ڪيائين،
 اوتري قدر اوهين کيس ڏک ۽ عذاب ڏيو.
 ڇالاءِ جو بابل پنهنجيءَ دل ۾ چوي ٿو ته
 ’آءُ راڻي ٿي ويئي آهيان.
 آءُ رنزال نه آهيان،
 ۽ ڪڏهن به ڏک نه ڏسنديس.’
 ⑧ انهيءَ ڪري مٿس هڪڙي ئي ڏينهن ۾
 آفتون اينديون، يعني موت، ماتر ۽ ڏڪار.
 اها باهه ۾ ساڙي ناس ڪئي ويندي،
 ڇالاءِ جو خداوند خدام
 جيڪو هن جو انصاف ڪندو
 سو قادر آهي.“

- ⑨ جن دنيا جي بادشاهن ساڻس زناڪاري ڪئي آهي ۽ عيش عشرت
 ڪندا هئا، سي جڏهن هن جي سڙڻ جو دونهون ڏسندا ته هن لاءِ روئندا ۽
 پٿيندا. ⑩ اهي انهيءَ جي عذاب جي ڊپ کان پري بيهي چوندا ته ”افسوس،
 صد افسوس! اي بابل، وڏا ۽ مضبوط شهر! تو کي رڳو هڪڙي ڪلاڪ
 ۾ سزا ڏني ويئي آهي.“
 ⑪ دنيا جا سوداگر هن لاءِ روئندا ۽ پٿيندا، ڇالاءِ جو سندن مال وري ڪوبه
 خريد نه ڪندو. ⑫ يعني سندن سون، چاندي، جواهرات، موتي، عمدو،
 ڪپڙو، واڱڻائي، ريشمي ۽ قرمزي ڪپڙو، سڀ سرهيون ڪاٺيون، عاج،
 تمام قيمتي ڪاٺ، پتل، لوهه ۽ سنگمرمر مان ٺهيل هر قسم جون شيون،
 ⑬ دالچيني، مصالحا، خوشبوءِ، عطر، لوبان، مٺي، تيل، ميدوم، ڪڻڪ،

۱۸: ۶ زب < ۱۳: ۸، یر ۵۰: ۲۹ ۱۸: ۷-۸ یس < ۴: ۹-۱۰ ۱۸: ۹-۱۰ حز ۲۶: ۱۶-۱۷ < ۱۷

۱۸: ۱۱ حز < ۲: ۳۱، ۳۶ ۱۸: ۱۲-۱۳ حز < ۲: ۱۲، ۱۳، ۲۲

ڊور ڊگام ريون، گهوڙا، گاڏيون، غلام ۽ انسانن جون جانيون ۽ ساھه.
 ۱۳) اھي چوندا ته ”تنھنجا دل پسند ميوا تو وٽان ھليا ويا ۽ جيڪي
 لذيت ۽ عمديون شيون تو وٽ ھيون، سي به تو وٽان گم ٿي ويون ۽ وري
 ڪڏهن به ھت ڪين اينديون.“ ۱۵) انھن شين جا سوداگر جيڪي انھيءَ
 واپار جي ڪري دولت مند ٿي ويا ھئا، سي ھن جي عذاب جي ڊپ کان
 پري بيھي روئندا ۽ پٽيندا، ۱۶) ۽ چوندا ته ”افسوس، صد افسوس، اھو وڏو
 شھر جيڪو عمدو ڪپڙو، واڱڻائي ۽ قرمزي پوشاڪ پھريندو ھو ۽ سون،
 جواھرات ۽ موتين سان سينگاريل ھو، ۱۷) تنھن جي ھڪڙي ئي ڪلاڪ
 ۾ سڄي دولت برباد ٿي ويئي.“

سيئي ميربحر ۽ جھاز جا سيئي مسافر ۽ ملاح ۽ ٻيا جيڪي سمنڊ
 تي گذران ٿا ڪن، سي پري بيھي رھندا. ۱۸) اھي ھن شھر جي سڙڻ
 جو دونھون ڏسي رڙيون ڪري چوندا ته ”ھن وڏي شھر جھڙو ٻيو ڪو
 وڏو شھر ڪونھي.“ ۱۹) اھي پنھنجي مٿي ۾ خاڪ وڃھي رڙيون ڪري
 روئي پئي چوندا ته

”افسوس، صد افسوس، اھو وڏو شھر

جنھن جي دولت جي ڪري

سمنڊ جا سيئي جھازن وارا

دولتمند ٿي پيا،

سو ھڪڙي ئي ڪلاڪ ۾ برباد ٿي ويو.

۲۰) اي آسمان! اي خدا جي سڄي قوم! رسول ۽ نبي!

اوهين انھيءَ شھر تي خوشيون ڪريو،

چالاءِ جو خدا انصاف ڪري

ھن کان اوهان جو بدلو ورتو آھي.“

۲۱) پوءِ ھڪڙي زورآوار ملائڪ جنڊ جي چاڙھ جيئڻو ھڪڙو وڏو پٿر کڻي

سمنڊ ۾ اڇلائي چيو ته

۱۵:۱۸ حز ۳۶، ۳۱:۲۰ ۱۷:۱۸ يس ۱۴:۲۳ م ۱۴:۲۰-۲۶:۳۰

۱۸:۱۸ حز ۳۲:۲۰ ۱۹:۱۸ حز ۳۰:۲۰-۳۴ ۲۰:۱۸ شر ۴۳:۳۲ م ۴۸:۵۱

۲۱:۱۸ ير ۶۳:۵۱-۶۴ م ۲۱:۲۶

”وڏو شهر بابل به اهڙي طرح
 زور سان ڪيرايو ويندو
 ۽ وري سندس پتو ئي ڪونه پوندو.
 ②۲ جيڪي تنبورا ۽ بانسري وڃائيندا ۽ ڳائيندا هئام
 ۽ جيڪي توتارا وڃائيندا هئام
 تن جو وري تو ۾ آواز به ڪونه ٻڌبو.
 ڪوبه ڪاريگر ڪهڙي به ڌنڌي وارو
 وري تو ۾ ڪونه لپندو
 ۽ نه وري ڪڏهن تو ۾
 ڪنهن اتي جي چڪي جو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو.
 ②۳ تو ۾ وري ڪڏهن ڏيئي جو به سوجهرو ڪونه ٿيندو
 ۽ نه وري ڪڏهن تو ۾ گهوت ڪنوار جو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو.
 تنهنجا سوداگر دنيا جا امير هئا
 ۽ سڀ قومون تنهنجي جادوگريءَ سا ننگجي ويون هيون.
 ②۴ انهيءَ شهر مان نبينم خدا جي قوم وارن
 ۽ زمين تي جيڪي قتل ڪيا ويا آهن
 تن سڀني جو رت لڌو ويو هو.“

خداوند خدا جي تعريف

① انهن ڳالهين کان پوءِ مون آسمان ۾ هڪ وڏي ميڙ جهڙو وڏو
 ۱۹ آواز ٻڌو جنهن چيو ته
 ”خداوند خدا جي تعريف.
 چوٽڪارو جلال ۽ قدرت
 اسان جي خدا جي آهي.
 ② چالاڪ جو هن جا فيصلا سچا ۽ صحيح آهن.
 هن انهيءَ مشهور ڪسيائيءَ جو انصاف ڪيو

۲۲:۱۸ حز ۲۶:۱۳، يس ۸:۲۴ ۲۲:۱۸-۲۳ ير < ۳۴، ۲۵: ۱۰ ۲۴:۱۸ ير ۴۹:۵۱

۲:۱۹ شر ۳۲:۳۲، ۲:۲ با ۹: <

جنهن پنهنجي زناڪاريءَ سان
دنيا کي خراب ڪري ڇڏيو هو.
خدا هن کان پنهنجي ٻانهن جي
خون جو بدلو ورتو.

③ هنن وري پيو دفعو پڪاري چيو ته
”خداوند خدا جي تعريف.

انهيءَ وڏي شهر جو دونهون
هميشه هميشه تائين پيو اٿندو رهندو.

④ پوءِ انهن چوويهن بزرگن ۽ چئني ساهوارن منهن پر ڪري خدا کي
سجدو ڪيو جيڪو تخت تي ويٺو هو ۽ چوڻ لڳا ته
”آمين، خداوند خدا جي تعريف.

⑤ پوءِ تخت مان هڪڙو آواز آيو ته
”اي خدا جا ٻانهو!

ننڍا توڙي وڏا، جيڪي ڪانس ڊڄو ٿا،
سي سڀ خدا جي تعريف ڪريو.

⑥ پوءِ مون هڪڙي وڏي ميڙ جهڙو آواز ٻڌو، جيڪو زور سان وهندڙ پاڻيءَ
جي آواز ۽ گجگوڙن جي آواز جهڙو هو، جنهن چيو ته
”خداوند خدا جي تعريف.

چالاءِ جو خداوند اسان جو خدا
جيڪو قادر مطلق آهي،
سو بادشاهي ٿو ڪري.

⑦ اچو ته اسين خوش ٿيون،

۽ خوشيون ملهائون ۽ سندس واکاڻ ڪريون،
چالاءِ جو گهڻي جي شاديءَ جو ڏينهن اچي پهتو آهي
۽ سندس ڪنوار به پاڻ کي تيار ڪيو آهي.

⑧ انهيءَ کي صاف ۽ چمڪندڙ ۽ عمدا ڪپڙا
پائڻ لاءِ ڏنا ويا آهن.

ڇاڪاڻ ته عمدن ڪپڙن مان مراد

خدا جي قوم جي سڃاڻي جا ڪم آهن.

⑨ ان کان پوءِ ملائڪ مون کي چيو ته ”لڪم سپاڳا آهن اهي، جن کي گهڻي جي شاديءَ جي دعوت ملي آهي.“ هن هي به چيو ته ”هي خدا جون سڃيون ڳالهيون آهن.“ ⑩ آءُ کيس سجدو ڪرڻ لاءِ سندس پيرن تي ڪري پيس. پر هن مون کي چيو ته ”ڏس، متان ائين ڪرين، آءُ ته تو سان ۽ تنهنجي ڀائرن ۽ پيرن سان گڏ خدمت ڪرڻ وارو آهيان ۽ اسين سڀ عيسيٰ جي شاهديءَ تي قائم آهيون. رڳو خدا کي ئي سجدو ڪرم ڇالاءِ جو عيسيٰ جي شاهدي ئي نبوت جو روح آهي.“

اچي گهوڙي وارو سوار

⑪ پوءِ مون کي آسمان کليل نظر آيو، جنهن ۾ مون هڪ اچو گهوڙو ڏٺو ۽ انهيءَ تي جيڪو سوار هو سو وفادار ۽ سچار سڏيو ويندو آهي. هو سڃاڻيءَ سان انصاف ۽ جنگ ڪري ٿو. ⑫ هن جون اکيون چٽ ته باهه جا شعلا آهن ۽ سندس مٿي تي ڪيترائي تاج آهن. هن تي هڪڙو نالو لکيل آهي، جيڪو انهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪوبه نه ٿو ڄاڻي. ⑬ هن جي پوشاڪ رت سان ڀريل آهي ۽ سندس نالو خدا جو ڪلام آهي. ⑭ آسمان جون فوجون اچن گهوڙن تي سوار، اچيون ۾ پاڪ صاف ۽ عمديون پوشاڪون پھري، سندس پٺيان پئي آيون. ⑮ هن جي وات مان هڪڙي تڪي تلوار ٿي نڪتي، ته جيئن هو قومن کي ماري. هو مٿن لوهه جي لٽ سان حڪومت ڪندو ۽ قادر مطلق خدا جي خوفناڪ غضب جي حوض ۾ ڊاڪ کي لتاڙيندو. ⑯ هن جي پوشاڪ تي ۽ سندس ران تي هي نالو لکيل آهي ته ”بادشاهن جو بادشاهه ۽ خداوندن جو خداوند.“

⑰ ان کان پوءِ مون هڪڙو ملائڪ سج تي بيٺل ڏٺو، جنهن وڏي آواز سان آسمان ۾ سڀني اڏامندڙ پکين کي سڏ ڪري چيو ته ”اچو ۽ خدا جي وڏي دعوت ۾ شامل ٿيو.“ ⑱ ته جيئن اوهين بادشاهن ۾ سڀهسالارن

۹:۱۹ مت ۲:۲۲-۳ ۱۱:۱۹ حز ۱:۱۱ م زب ۱۳:۹۶ م يس ۴:۱۱ ۱۲:۱۹ دان ۶:۱۰

۱۵:۱۹ زب ۹:۲ م يس ۳:۶۳ م يوا ۱۳:۳ م مڪا ۲۰:۱۴ م ۱۸-۱۷:۱۹ حز ۱۷:۳۹-۱۷:۲۰

سپاهين، گهوڙن ۽ انهن جي سوارن ۽ سڀني ماڻهن، آزادن توڙي غلامن، ننڍن توڙي وڏن جو گوشت کائو.

۱۹) پوءِ مون انهيءَ حيوان، دنيا جي بادشاهن ۽ سندن لشڪرن کي ڏٺو، جيڪي انهيءَ گهوڙي سوار ۽ سندس لشڪر سان جنگ ڪرڻ لاءِ گڏ ٿيا هئا. ۲۰) انهيءَ پهرين حيوان ۽ ساڻس گڏ انهيءَ ڪوڙو پيغام ڏيندڙ ٻئي حيوان کي به پڪڙيو ويو، جنهن حيوان جي سامهون معجزا ڏيکاريا هئا. انهن معجزن سان هن حيوان جو نشان هٽائڻ وارن ۽ سندس بت جي پوڄا ڪرڻ وارن کي گمراهه ڪيو هو. اُهي ٻئي گندرف سان ٻرندڙ باهه جي ڍنڍ ۾ جيئرا اڇلايا ويا. ۲۱) باقي ٻيا انهيءَ گهوڙي سوار جي تلوار، جيڪا سندس وات مان ٿي نڪتي تنهن سان ماري ويا ۽ سڀني پکين انهن جو گوشت کائي ڍٽو ڪيو.

هزار سالن جو زمانو

۱) اُن کان پوءِ مون هڪڙي ملائڪي کي آسمان مان هيٺ لهندي ڏٺو، جنهن جي هٿ ۾ اوڙاهه جي ڪنجي ۽ هڪڙو وڏو زنجير هو. ۲) هُن انهيءَ ازدهام يعني قديمي نانگ جنهن جا نالا شيطان ۽ ابليس آهن، تنهن کي پڪڙي هزار سالن لاءِ ٻڏي ڇڏيو. ۳) هُن کيس انهيءَ اوڙاهه ۾ اڇلائي اُتي بند ڪري ڇڏيو ۽ مٿس مهر هڻي ڇڏيائين، ته جيئن هزار سالن جي پوري ٿيڻ تائين قومن کي وري گمراهه نه ڪري. انهيءَ کان پوءِ ضروري آهي ته کيس ٿوري وقت لاءِ چوڙيو وڃي.

۴) پوءِ مون تخت ڏٺا ۽ جيڪي انهن تي ويٺا هئا، تن کي انصاف ڪرڻ جو اختيار ڏنو ويو. مون انهن جي روحن کي به ڏٺو، جن جون سسيون عيسيٰ جي شاهدي ڏيڻ ۽ خدا جي ڪلام ٻڌائڻ جي ڪري لائون ويون هيون. انهن نه انهيءَ حيوان ۽ سندس بت جي پوڄا ڪئي ۽ نڪي ان جو نشان پنهنجي پيشانيءَ ۽ هٿ تي هڻايو. اهي وري جيئرا ٿيا ۽ مسيح سان گڏ هزار سالن تائين بادشاهي ڪندا رهيا. ۵) جيستائين هزار سال پورا نه ٿيا، تيستائين ٻيا مُڙدا جيئرا نه ٿيا. اها پهرين قيامت آهي. ۶) سپاڳو ۽ پاڪ آهي

اُهو، جيڪو انهيءَ پهرين قيامت ۾ شريڪ ٿو ٿئي. اهڙن ماڻهن تي ٻئي موت جو ڪوبه اختيار نه ٿو هلي. اُهي خدا ۽ مسيح جا ڪاهن ٿيندا ۽ ساڻس گڏ هزار سالن تائين بادشاهي ڪندا.

شيطان کي شڪست

④ جڏهن هزار سال پورا ٿيندا ته شيطان کي قيد مان ڇڏايو ويندو. ⑤ هو ٻاهر وڃي زمين جي چئني ڪنڊن جي قومن، يعني ياجوج ۽ ماجوج کي ٺڳيندو ۽ کين جنگ جي لاءِ گڏ ڪندو. انهن جو تعداد سمنڊ جي واريءَ جيترو آهي. ⑥ هو زمين جي مٿان چوڌاري پکڙجي ويندا ۽ خدا جي قوم جي لشڪرگاهه ۽ پياري شهر کي وڪوڙي ويندا. پر آسمان مان باهه نڪرندي ۽ انهن کي تباهه ڪري ڇڏيندي. ⑦ پوءِ شيطان جنهن کين گمراهه ڪيو هو، سو باهه ۽ گندرف جي ڍنڍ ۾ اڇلايو ويندو، جتي اهي ٻيئي حيوان اڇلايا ويا هئا. اُهي رات ڏينهن اُتي هميشه هميشه تائين عذاب پيا سهندا.

آخري عدالت

⑧ پوءِ مون هڪڙو وڏو تجلدار تخت ۽ انهيءَ تي ويٺل کي ڏٺو. انهيءَ جي اڳيان زمين ۽ آسمان گم ٿي ويا ۽ وري نظر نه آيا. ⑨ مون سڀني مئلن، ننڍن توڙي وڏن کي تخت جي اڳيان بيٺل ڏٺو. ڪتاب کوليا ويا ۽ ان سان گڏ هڪ ٻيو ڪتاب، يعني زندگيءَ جو ڪتاب به کوليو ويو ۽ جهڙيءَ طرح انهن ڪتابن ۾ لکيل هو، تهڙيءَ طرح انهن جي ڪمن مطابق مئلن جو انصاف ڪيو ويو. ⑩ جيترا مُڙدا سمنڊم موت ۽ عالم ارواح ۾ هئا سي سڀ حاضر ڪيا ويا ۽ هر هڪ جو انصاف انهيءَ جي عملن مطابق ڪيو ويو. ⑪ ان کان پوءِ موت ۽ عالم ارواح باهه جي ڍنڍ ۾ اڇلايا ويا. اها باهه جي ڍنڍ ۾ موت آهي. ⑫ جنهن جو به نالو زندگيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل نه ٿيو ويو، تنهن کي انهيءَ باهه جي ڍنڍ ۾ اڇلايو ويو.

نئون يروشلم

۲۱

① پوءِ مون هڪڙو نئون آسمان ۽ هڪڙي نئين زمين ڏني، ڇاڪاڻ جو پهريون آسمان ۽ پهرين زمين ڪانه رهي ۽ نه وري ڪو سمنڊ هو. ② مون پاڪ شهرم يعني نئون يروشلم خدا وٽان آسمان مان هيٺ لهندي ڏٺو. اهو انهيءَ ڪنوار وانگر تيار ڪيو ويو هو، جيڪا پنهنجي گهٽ لاءِ سينگاري ويندي آهي. ③ مون تخت مان هڪڙو وڏو آواز ٻڌو جنهن چيو ته ”ڏس، خدا ماڻهن منجهه رهندو هو انهن سان گڏ رهندو ۽ اهي سندس قوم ٿيندا. خدا پاڻ انهن سان گڏ رهندو ۽ سندن خدا ٿيندو. ④ هو انهن جي اکين جا سڀ ڳوڙها اُگهي ڇڏيندو. ان کان پوءِ نه موت رهندو، نڪو ماترم، نڪو روئڻ ۽ نه وري ڪو سور رهندو، ڇاڪاڻ جو اڳيون حالتون گذري ويون آهن.“

⑤ جيڪو تخت تي ويٺو هو، تنهن چيو ته ”ڏس، آءٌ سڀني شين کي نئون ٿو ڪريان.“ هن چيو ته ”لڪ، ڇاڪاڻ جو اهي ڳالهون سچيون ۽ اعتبار جوڳيون آهن.“ ⑥ هن مون کي چيو ته ”اهي ڳالهون پوريون ٿي چڪيون آهن. آءٌ اول ۽ آخرم، ازلي ۽ ابدي آهيان. جيڪو اڃايل آهي تنهن کي آب حيات جي چشمي مان مفت پياريندس. ⑦ جيڪو غالب پوندو سو هنن شين جو حقدار ٿيندو. آءٌ انهيءَ جو خدا ٿيندس ۽ هو منهنجو ٻار ٿيندو. ⑧ پر جيڪي ڊڄڻا، بي ايمان، ناپاڪ، قاتل، زناڪار، جادوگر، بت پرست ۽ ڪوڙا آهن، تن سڀني جي جاءِ انهيءَ ڏنڊ ۾ ٿيندي، جيڪا باهه ۽ گندرف سان پيئي پري. اهو ئي ٻيو موت آهي.“

⑨ پوءِ اهي ست ملائڪا جن وٽ ست پيالا هئا ۽ پوئين ستن آفتن سان ڀريل هئا، تن مان هڪڙي اچي مون سان ڳالهايو ۽ چيائين ته ”هيڏانهن اچ ته آءٌ تو کي ڪنوار ڏيکاريان، يعني گهٽي جي زال.“ ⑩ هو مون کي رويا جي حالت ۾ هڪڙي وڏي ۽ مٿاهين جبل تي وٺي ويو ۽ پاڪ شهر يروشلم خدا وٽان آسمان مان لهندو ڏيکاريائين. ⑪ ان ۾ خدا جو جلوو هو ۽ تمام

۱:۲۱ يس ۱:۶۵، ۲:۲۲، ۲:۲۳، ۲:۲۱ يس ۱:۵۲، ۱:۶۱، ۱:۶۲ مڪا ۱۲:۳

۳:۲۱ حز ۲:۳۰، لاو ۱۱:۲۶، ۱۲:۲۱ يس ۸:۲۵، ۱۰:۳۵، ۱۹:۶۵

۶:۲۱ يس ۱:۵۵، ۷:۲۱ سر ۱۴:۷، زب ۲۶:۸۹-۲۷، ۲۸:۲۱ حز ۲:۴۰

قيمتي جواهر وانگر چمڪي رهيو هوم جن تي زبرجد ۽ اهڙو صاف جهڙو بلور. ۱۲) ان جي پت وڌي ۽ مٿاهين هئي، کيس ٻارهن دروازا هئا، جن تي ٻارهن ملائڪ ٻيٽا هئا. دروازن تي بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن جا نالا لکيل هئا. ۱۳) تي دروازا اڀرندي ڏانهن هئا، تي دروازا اتر ڏانهن، تي دروازا ڏکڻ ڏانهن ۽ تي دروازا الهندي ڏانهن هئا. ۱۴) انهيءَ شهر جي پت جا ٻارهن بنياد هئا، جن تي گهڻي جي ٻارهن رسولن جا نالا لکيل هئا.

۱۵) جنهن ملائڪ مون سان ڳالهايو ٿي، تنهن وٽ ماپ ڪرڻ لاءِ هڪڙي سوني لٽ هئي، جنهن سان هو شهر کي، ان جي دروازن کي ۽ پت کي ماپي سگهي. ۱۶) اهو شهر چوڪنڊو هو ۽ ان جي ڊيگهه ۽ ويڪر هڪ جيتري هئي. هن انهيءَ لٽ سان شهر جي ماپ ڪئي ته اهو ۱۰ ٻارهن هزار فرلانگ ٿيو. ان جي ڊيگهه، ويڪر ۽ اوچائي هڪ جيتري هئي. ۱۷) ملائڪ شهر جي پت جي ماپ ڪئي ته اها هڪ سو چوئيتاليهه هت ٿي، اها ماپ انساني هت جي مطابق آهي. ۱۸) شهر جي پت زبرجد جي ٺهيل هئي ۽ شهر خالص سون جو ٺهيل هو ۽ شيشي جهڙو صاف ۽ شفاف هو. ۱۹) شهر جي پت جا بنياد هر قسم جي جواهرن سان سينگاريل هئا. پهريون بنياد زبرجد جو هو، ٻيو نيلر جو، ٽيون شب چراغ جو، چوٿون زمرد جو، پنجون عقيق جو، ڇهون لعل جو، ستون سونهري پٿر جو، اٺون فيروزي جو، نائون پڪراج جو، ڏهون لاجورد جو، يارهون سنڀلي پٿر جو ۽ ٻارهون ياقوت جو هو. ۲۱) شهر جا ٻارهن ئي دروازا موتين جا هئا ۽ هر هڪ دروازو هڪ هڪ موتيءَ جو هو. شهر جي سڙڪ خالص سون جي هئي ۽ شيشي جهڙي صاف هئي.

۲۲) مون شهر ۾ ڪابه هيڪل ڪانه ڏٺي، ڇاڪاڻ ته خداوند خدا قادر مطلق ۽ گهڻو ئي سندس هيڪل آهي. ۲۳) انهيءَ شهر کي روشنيءَ لاءِ سج يا چنڊ

۱) ٻارهن: هن عدد جو هتي خاص مقصد آهي، اهو هي ته اهو پاڪ شهر بلڪل مڪمل آهي ۽ منجهس ڪابه ڪمي ناهي. ڏسو آيت سترهن ۾ هڪ سو چوئيتاليهه پڻ - ٻارهن ضرب ٻارهن برابر هڪ سو چوئيتاليهه.

۲۱:۱۲-۱۲:۲۱ ۱۵:۲۱ ۳:۴۰ ۲۱:۱۸-۲۱:۲۱ ۱۱:۵۴-۱۲

۲۱:۲۲ ۱۹:۶۰-۲۰

جي ضرورت ڪانه هئي، ڇاڪاڻ جو خدا جو جلوو کيس روشن ٿو ڪري ۽ گهڻو سندس چراغ آهي. ②۲ انهيءَ جي روشنيءَ ۾ قومون گهمنديون ڦرنديون ۽ دنيا جا بادشاهه منجهس پنهنجو شان شوڪت آڻيندا. ②۵ شهر جا دروازا ڏينهن جو ڪڏهن به بند نه ٿيندا ۽ رات ته اُتي ٿيندي ئي ڪانه. ②۶ ماڻهو انهيءَ ۾ قومن جو شان شوڪت ۽ عزت آڻيندا. ②۷ پر انهيءَ شهر ۾ ڪابه ناپاڪ شيءِ يا ڪوبه نفرت ۽ ڪوڙ جهڙو ڪم ڪندڙ هرگز داخل ٿي نه سگهندو ۽ رڳو اهي داخل ٿيندا جن جا نالا زندگيءَ جي ڪتاب ۾ لکيل آهن، جيڪو گهڻي جو آهي.

آبِ حَيَات

① پوءِ انهيءَ ملائڪ مون کي هڪڙو آبِ حَيَات جو درياءُ ڏيکاريو ۲۲ جيڪو بلور وانگر پٽي چمڪيو ۽ خدا ۽ گهڻي جي تخت مان نڪري، ② انهيءَ شهر جي سترڪ جي وچ مان وهي رهيو هو. درياءُ جي ٻنهي ڪنارن تي زندگيءَ جو وڻ هوم جنهن سال ۾ ٻارهن قسمن جا ميوا ٿي ڏنا ۽ هر مهيني منجهس نوان ميوا ٿي لڳا. انهيءَ وڻ جي پنن مان قومن کي شفا ٿي ملي. ③ اڳتي وري ڪابه لعنت ڪانه هوندي. انهيءَ شهر ۾ خدا ۽ گهڻي جو تخت هوندو ۽ سندس ٻانهن جي عبادت ڪندا. ④ اُهي هن جو منهن ڏسندا ۽ سندس نالو هنن جي پيشانيءَ تي لکيل هوندو. ⑤ اڳتي وري ڪابه رات ڪانه ٿيندي ۽ نه وري انهن کي ڏيئي يا سج جي روشنائيءَ جي ضرورت پوندي، ڇاڪاڻ جو خداوند خدا انهن کي روشنائي ڏيندو ۽ اهي هميشه هميشه تائين بادشاهي ڪندا.

خداوند عيسيٰ جو ٻيهر اچڻ

⑥ پوءِ انهيءَ ملائڪ مون کي چيو ته ”هي ڳالهيون اعتبار جوڳيون ۽ سچيون آهن.“ خداوند نبين جي روحن جي خدام پنهنجو ملائڪ انهيءَ

۲۴:۲۱ يس ۳:۶۰ ۲۵:۲۱-۲۶ يس ۱۱:۶۰ ۲۷:۲۱ يس ۱:۵۲ م حز ۹:۴۴

۱:۲۲ حز ۱:۴۷ م زڪ ۸:۱۴ ۲:۲۲ پيد ۹:۲ م حز ۱۲:۴۷ زڪ ۳:۲۲ ۱۱:۱۴

۵:۲۲ يس ۱۹:۶۰ م دان ۱۸:۷

لاءِ موڪليو ته پنهنجي ٻانهن کي اهي ڳالهيون ڏيکاري جن جو جلد ٿيڻ ضروري آهي.

⑧ جيئن عيسيٰ چوي ٿو ته ”ٻڌو آءُ جلد اچڻ وارو آهيان.“ سپاڳو آهي اهو جيڪو هن ڪتاب جي پيشنگوئين کي مڃي ٿو.

⑨ آءُ يوحنا اهو آهيان جنهن اهي ڳالهيون ٻڌيون ۽ ڏٺيون. سو جڏهن مون ٻڌو ۽ ڏٺو تڏهن انهيءَ ملائڪ جي پيرن تي ڪري سجدو ڪرڻ لڳس، جنهن مون کي اهي ڳالهيون ڏيکاريون. ⑩ پر هن چيو ته ”ڏس، متان ائين ڪرين. آءُ تو سان ۽ ٻين نبين سان ۽ هن ڪتاب جي ڳالهين تي عمل ڪرڻ وارن سان گڏ خدمت ڪرڻ وارو آهيان. رڳو خدا کي سجدو ڪر.“

⑪ پوءِ هن مون کي چيو ته ”هن ڪتاب جي پيشنگوئين جي ڳالهين کي راز ۾ نه رک، ڇاڪاڻ ته وقت ويجهو آهي. ⑫ جيڪو برائي ڪري ٿو سو پلي برائي پيو ڪري، جيڪو ناپاڪ آهي سو پلي ناپاڪ پيو رهي، جيڪو نڪ آهي سو پلي نيڪي پيو ڪري ۽ جيڪو پاڪ آهي سو پلي پاڪ ٿيندو رهي.“

⑬ جيئن عيسيٰ چوي ٿو ته ”ٻڌو آءُ جلد اچڻ وارو آهيان ۽ منهنجو اجر مون سان ساڻ آهي، ته جيئن هر ڪنهن کي سندس ڪم مطابق بدلو ڏيان.

⑭ اول ۽ آخر ۾ پھريون ۽ پويون ۽ ازلي ۽ ابدي آءُ آهيان.“

⑮ سپاڳا آهن اهي جيڪي پنهنجا پھراڻ ڌوئي صاف ٿا ڪن. اهي زندگيءَ جي وٺ جي ميوي جا حقدار هوندا ۽ انهيءَ شهر جي دروازن مان داخل ٿيندا.

⑯ پر ڪتاب جادوگر، زناڪار، قاتل، بت پرست، ڪوڙ کي پسند ڪندڙ ۽ ڪوڙ ڳالهائيندڙ شهر کان ٻاهر هوندا.

⑰ عيسيٰ چيو ته ”مون عيسيٰ پنهنجو ملائڪ انهيءَ لاءِ موڪليو آهي ته ڪليسيائن کي انهن ڳالهين جي شاهدي ڏئي. آءُ دائود جي نسل ۽ خاندان مان آهيان ۽ صبح جو چمڪندڙ تارو آهيان.“

۱۱:۲۲ دان ۱۰:۱۲ ۱۲:۲۲ يس ۱۰:۴۰ ۱۱:۶۲ م ۱۱:۲۸ ۴:۲۸ م ۱۰:۱۷

۱۳:۲۲ مڪا ۱:۸ ۸:۱ م ۸:۲ م ۶:۴۴ ۱۲:۴۸ ۱۴:۲۲ پيد ۹:۲ م ۲۲:۳

۱۶:۲۲ يس ۱۰:۱۱ م ۱۰

۱۷) پاڪ روح ۽ ڪنوار ٻئي چون ٿا ته ”اچ“ ۽ هر ٻڌڻ وارو به ڀلي چوي ته ”اچ“. جيڪو اڃايل آهي سو ڀلي اچي ۽ جنهن جي مرضي هجي سو آب حيات مفت پيئي.

۱۸) آءُ يوحنا هر ڪنهن کي جيڪو هن ڪتاب جون پيشنگويون ٻڌي ٿو، آگاهه ٿو ڪريان ته جيڪڏهن ڪو ماڻهو هنن ۾ ڪو واڌارو ڪندو ته خدا هن ڪتاب ۾ لکيل آفتون مٿس آڻيندو. ۱۹) جيڪڏهن ڪو هن ڪتاب جي پيشنگوئين مان ڪي ڳالهيون گهٽائيندو ته خدا زندگي جي وٺ ۽ پاڪ شهر مان جن جو ذڪر هن ڪتاب ۾ ڪيل آهي، انهيءَ شخص جو حصو ڪڍي ڇڏيندو.

۲۰) جيڪو هنن ڳالهين جي شاهدي ٿو ڏئي، سو چوي ٿو ته ”بيشڪ آءُ جلد اچڻ وارو آهيان.“ آمين. اي خداوند عيسيٰ! اچ.

۲۱) شل خداوند عيسيٰ جو فضل سڀني تي ٿيندو رهي. آمين.

خاص لفظن جي سمجھائي

آدم

عبراني ۽ عربيءَ ۾ هن جو مطلب آهي ”انسان“. گهڻو ڪري آدم لفظ ”گاڙهو“ لفظ مان نڪتل آهي، جيڪو ”گاڙهي مٽي“ ڏانهن اشارو ڪري ٿو. هي خدا جو پهريون خليفو انسان هو. ان جي نسبت سان انساني نسل لاءِ لفظ ”بني آدم“ استعمال ڪيو ويندو آهي.

آسماني پيءُ

هي لفظ عيسيٰ مسيح خدا جي لاءِ استعمال ڪيو آهي، جنهن مان مراد جسماني پيءُ نه آهي، بلڪ انهيءَ مان مراد خدا جو ساڻس خاص لاڳاپو ظاهر ڪرڻ آهي. عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻيندڙ پٽ خدا سان خاص لاڳاپي لاءِ اهو لفظ استعمال ڪن ٿا. عيسيٰ مسيح خود پنهنجي پوئلڳن کي سڃاڻيو هو ته خدا کي ”اسان جا بابا“ ڪري سڏيو وڃي (ڏسو مٽي ۹:۶).

آمين

هي عبراني ٻوليءَ جو لفظ آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”آمين آهي“ يا ”شل آئين ٿئي.“

ابراهيم

هي حضرت اسحاق ۽ حضرت اسماعيل جو پيءُ ۽ حضرت يعقوب ولد حضرت اسحاق جو ڏاڏو هو. هو يهودي قوم جو وڏو هو ۽

کيس يهودين جو روحاني پيءُ سمجهيو وڃي ٿو. انجيل شريف ۾
کيس نه رڳو يهودين جو بلڪ انهن سڀني جو پيءُ پڻ سمجهيو وڃي
ٿو جيڪي خدا تي ايمان آڻين ٿا. (ڏسو رومين ۱۱:۴)

ابن آدم

هر انسان ”ابن آدم“ يعني آدم جو اولاد آهي. پر بني اسرائيل جي
پاڪ لکتن ۾ ان کي خاص لقب طور پڻ استعمال ڪيو ويو آهي ۽
اها اميد ڏيکاري ويئي آهي ته آخري وقت ۾ خدا انهيءَ ”ابن آدم“
کي موڪليندو جيڪو دنيا جو انصاف ڪندو ۽ مٿس حڪومت
ڪندو. عيسيٰ مسيح اهو لقب پنهنجي لاءِ استعمال ڪندو هو
ته جيئن ماڻهن کي خبر پوي ته هو اهو ئي آهي جنهن کي خدا
موڪليو آهي ۽ هو ئي آخري وقت ۾ دنيا جو انصاف ڪندو ۽ مٿس
حڪومت ڪندو. جيئن ته هي لفظ انجيل شريف ۾ خاص لقب
طور استعمال ڪيو وڃي ٿو ان ڪري اهو گڏي لکيو ويو آهي.

ابن دائود

انهيءَ لفظ جي معنيٰ آهي ”دائود جو اولاد.“ اهو لفظ بني اسرائيل
جي بادشاهن لاءِ لقب طور استعمال ڪيو ويندو هو. يهودين کي
اهو يقين هو ته مسيح انهيءَ پيڙهيءَ مان ٿيندو جيڪو خدا جي
مرضيءَ مطابق انصاف سان حڪومت ڪندو.

الياس

حضرت الياس بني اسرائيل ۾ هڪ وڏو نبي ٿي گذريو آهي، جنهن
بت پرست ڪاهنن ۽ سندن رسم و رواج جي خلاف جدوجهد
ڪئي. هو بنا موت جي آسمان ڏانهن ڪڇي ويو ۽ عيسيٰ مسيح
جي زماني ۾ سندس باري ۾ يهودين اها اميد ٿي ڪئي ته هو موتي
ايندو ۽ ماڻهن کي توبه تائب ٿيڻ لاءِ سڏيندو ته جيئن هو خدا جي
عدالت ۽ دنيا تي سندس حڪومت لاءِ پاڻ کي تيار ڪن.

انجيل جو وڻ

هي هڪ ڊگهو وڻ آهي، جيڪو نرم ميوو جهليندو آهي ۽ ان جو ميوو کاتو وڃي ٿو. انهيءَ جي گهاٽن پنن ۽ مفيد ميوي کي عيسيٰ مسيح جي زماني ۾ امن ۽ ڪاميابيءَ جي نشاني سمجهيو ويندو هو. اهو اڪثر ڪري آکاڻين ۽ نصيحتن ۾ هڪ مثال طور استعمال ڪيو ويندو هو.

انجيل يا نئون عهدنامو

لفظ ”انجيل“ جي معنيٰ آهي ”خوشخبري“. عيسيٰ مسيح خدا جي پيغام کي انهيءَ نالي سان سڏيو جنهن جي هن تبليغ به ڪئي ۽ جنهن کي پنهنجي زندگيءَ مان ظاهر به ڪيائين. عيسيٰ مسيح جي آسمان ڏانهن چڙهي وڃڻ کان پوءِ سندس شاگردن جن کي رسول ڪري سڏيو ويو تن مسيح جي زندگيءَ ۽ تعليم بابت ڪتاب لکيا، جن جي مجموعي کي ”انجيل“ يا ”نئون عهدنامو“ سڏيو وڃي ٿو. ان کان علاوه پاڪ روح جي مدد سان انهيءَ خوشخبريءَ کي دنيا ۾ ڦهلائڻ جو ذڪر به ان ۾ شامل آهي.

بپتسما

انهيءَ لفظ جي ادبي يا تشبيهي معنيٰ ”ٽپي ڏيارڻ“ آهي. ڪي يهودي فرقا نومريدن کي پاڻيءَ ۾ ٽپي ڏياري بپتسما ڏيندا هئا، انهيءَ لاءِ ته اهي پاڪ صاف ٿي نجات حاصل ڪري سندن جماعت ۾ داخل ٿين. ساڳيءَ طرح حضرت يحيٰ مسيح جي اچڻ لاءِ ماڻهن کي تيار ڪرڻ واسطي اها رسم پڻ سرانجام ڏني. انهيءَ مطابق عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻيندڙن جي جماعت ۾ داخل ٿيڻ لاءِ اها نشاني مقرر ٿي. انهيءَ مان مراد گناهن کان توبه تائب ٿيڻ، خدا کان معافي ملڻ ۽ خدا جي بخشش يعني پاڪ روح ملڻ آهي. رومين باب 6 ۾ پولس رسول جي سمجهاڻيءَ مان خبر پوي ٿي ته بپتسما دوران پاڻيءَ

۾ وڃڻ مسيح سان گڏ مرڻ جو نشان آهي ۽ پاڻيءَ مان نڪرڻ نئين زندگيءَ جي شروعات جو نشان آهي.

بي خميري مانيءَ جي عيد

هيءَ يهودين جي هڪڙي وڏي عيد هئي، جيڪا عيد فصح جي پوري ٽيڻ کان ستن ڏينهن تائين ملهائي ويندي هئي. قديم وقت ۾ بني اسرائيل جي مصر مان آزاديءَ جي ڪري هيءَ عيد ملهائي ويندي هئي.

پوت

اهو بدروح جيڪو انسان جي جسم ۽ دماغ تي قبضو ڪري کيس تڪليف رسائي، تنهن کي پوت سڏجي ٿو. پوتن کي شيطان جا ڪارندا ڪري سمجهيو ويندو هو.

تنبن واري عيد

هيءَ عيد يهودين جي ٽن وڏين عيدن مان هڪ هئي. اها عيد ملهائڻ لاءِ هو ستن ڏينهن تائين تنبن ۾ رهندا هئا، انهيءَ لاءِ ته هو خدا جي انهيءَ مهربانيءَ جي يادگيري ملهائين، جڏهن خدا کين مصر جي غلاميءَ مان ڪڍي آيو ۽ چاليهن سالن تائين بيابان ۾ سندن سار سنڀال لڌائين.

پاڪ

هن ترجمي ۾ لفظ ”پاڪ“ گهڻين ئي مختلف معنائن ۾ استعمال ڪيو ويو آهي. هن جو اصلي مطلب هي آهي ته خدا جي حيثيت انسان کان بلڪل ئي جدا آهي. انسان سان هن جي ڪابه پيٽ نه هئڻ لاءِ هي لفظ استعمال ڪيو وڃي ٿو. انهيءَ نسبت سان هن لفظ جون باقي معنائون هن طرح نڪرن ٿيون:

۱. خدا جو گناهه کان بلڪل مٿانهون هجڻ ۽ منجهس گناهه جو ڪوبه تصور ئي نه هجڻ کي بيان ڪرڻ لاءِ پڻ هي لفظ استعمال ٿئي ٿو.

٢. ”حلال“ جانورن کي بيان ڪرڻ لاءِ پڻ هي لفظ استعمال ڪيو وڃي ٿو.
٣. مذهبي طور پليٽي لاهڻ لاءِ استعمال ڪيو وڃي ٿو. مثلاً همبستري ڪرڻ کان پوءِ وهنجڻ ۽ ڪاهنن جو مقدس خيمي ۾ اچڻ کان اڳ وضو ڪرڻ وغيره.
٤. هي لفظ خاص طور چونڊيل يا خدا پرستن کي بيان ڪرڻ لاءِ به استعمال ڪيو وڃي ٿو.
٥. خدا سان لاڳاپو رکندڙ ڪنهن به شيءِ کي احترام سان بيان ڪرڻ لاءِ هي لفظ استعمال ڪجي ٿو.
ڏسو ”مقدس“ پڻ.

پاڪ روح

پاڪ روح جو بيان هن طرح ڪيو وڃي ٿو ته خدا پنهنجي قدرت کي ماڻهن جي زندگيءَ ۾ ظاهر ڪري ٿو ۽ انهن جي رهنمائي ڪري ٿو (ڏسو خروج ٣:٣١). نبي ۽ بني اسرائيل جا بادشاهه پاڪ روح جي وسيلي رهنمائي حاصل ڪندا هئا. عيسيٰ مسيح جي زندگيءَ ۾ سندس هر واقعو ۽ هر عمل پاڪ روح جي رهنمائيءَ ۽ طاقت وسيلي ٿيو. عيسيٰ مسيح جي آسمان ڏانهن ڪڇي وڃڻ کان پوءِ سندس پوئلڳن لاءِ پاڪ روح ئي خدا جي خاص بخشش بڻيو (ڏسو يوحنا ١٤:١٦م، ١٤م ۽ رسولن جا ڪم باب ٢).

پاڪ لکتون

پاڪ انجيل ۾ هي اصطلاح يهودين جي پاڪ ڪتابن جي باري ۾ استعمال ڪيل آهي، جيئن توريٽ، زبور ۽ نين جا صحيفا. اڄڪلهه انهن کي پراڻو عهدنامو به سڏيو وڃي ٿو. انجيل يعني نئين عهدنامو پڻ پاڪ لکتن ۾ شامل آهي، جيڪو عيسيٰ مسيح جي شاگردن جي وسيلي لکيو ويو هو.

پطرس

پطرس عيسائي مسيح جي ٻارهن شاگردن مان سڀني کان مشهور شاگرد هو. سندس اصل نالو شمعون هو. پر عيسائي مسيح کيس پطرس يعني ٽڪر جي نالي سان سڏيندو هو. ٽڪر کي يوناني ٻوليءَ ۾ پطرس، ۽ عبراني ٻوليءَ ۾ كيفا سڏبو آهي.

پنطيس پلاطس

پنطيس پلاطس ٢٦ع کان ٣٦ع تائين رومي شهنشاهت ۾ يهوديه صوبي جو حاڪم هو. هن جي حڪمرانيءَ جي زماني ۾ يهودين هن کي تڪليفون ڏنيون. هن يهودين جي خواهشن جو گهڻو خيال رکيو، انهيءَ لاءِ ته جيئن هو گڙبڙ نه ڪن ۽ سندس حڪمرانيءَ کي لوڏو نه اچي. اهو عيسائي مسيح جي مقامي مان ظاهر ٿيو، جڏهن هن يهودين جي خواهش تي کيس صليب تي چاڙهايو.

پنٽيڪُست

هيءُ يهودين جي هڪ عيد آهي، جيڪا هو جَوَن جي لابياري پوري ٿيڻ تي ملهائيندا هئا. انهيءَ عيد کي ”هفتن واري عيد“ به سڏيو ويندو هو. اها عيد فصح کان پنجاهين ڏينهن تي ايندي هئي. عيسائي مسيح جي زماني ۾ انهيءَ کي موسيٰ جي شريعت جي ملڻ جي يادگيريءَ طور ملهائيو ويندو هو، ۽ ان موقعي تي هر يهودي مرد جو يروشلم شهر ۾ حاضر ٿيڻ ضروري هو. عيسائي مسيح جي آسمان ڏانهن چڙهي وڃڻ کان پوءِ انهيءَ عيد دوران هڪ دفعي سندس پوئلڳن تي پاڪ روح زور سان نازل ٿيو (ڏسو رسولن جا ڪم باب ٢).

خدا جو فرزند

عبراني ٻوليءَ ۾ اهو اصطلاح ”جو فرزند“ اهڙن محاورن جهڙوڪ: ”امن جو فرزند“ ”تسليءَ جو فرزند“ يا ”گجگور جو فرزند“ ۾

استعمال ڪيو ويندو آهي. انهيءَ جي معنيٰ آهي اهو شخص جنهن ۾ اهي خاصيتون موجود هجن. ”خدا جا فرزند“ پاڪ ڪتابن ۾ خدا جي ماڻهن لاءِ استعمال ڪيو وڃي ٿو، انهيءَ لاءِ ته انهن ماڻهن جي زندگيءَ ۾ اهي صفتون هونديون آهن جيڪي خدا ۾ آهن. ”خدا جو فرزند“ بني اسرائيل جي انهيءَ بادشاهه جي باري ۾ پڻ استعمال ڪيو وڃي ٿو، جنهن ۾ خدا واري انصاف سان حڪومت ڪرڻ واري صفت هجي.

بني اسرائيل کي پڻ ”خدا جا ٻار“ سمجهيو ويندو هوم جسماني طرح نه بلڪ انهيءَ ڪري جو خدا سندن ابن ڏاڏن کي غلاميءَ مان چوٽڪارو ڏياري پنهنجو ٻار بڻايو هو.

عيسيٰ مسيح به دائود جي شاهي نسل مان آهي ۽ انهيءَ کي به ”خدا جو فرزند“ سمجهيو وڃي ٿو (يوحنا ۳: ۱۷). انهيءَ محاوري ۾ جسماني يا رت جي رشتي جو ڪو مفهوم نه آهي. عيسيٰ مسيح جي لاءِ انهيءَ لقب جي استعمال ڪرڻ جي معنيٰ آهي ته عيسيٰ مسيح ۾ اهي خدا واريون صفتون پوريءَ ۽ مڪمل طرح موجود هيون، جن مان خدا سان لاڳاپو ڏنو ٿي ويو. مسيح جي ڪردار مان خدا واريون ڪامل صفتون پوريءَ طرح ظاهر ٿيون.

خدا جي بادشاهت يا آسمان واري بادشاهت

انهيءَ مان مراد خدا جي بادشاهي، حڪومت ۽ اختياري آهي. اها زمين جي انهيءَ حصي تي ظاهر ٿيندي آهي جتي ماڻهو خدا جي مرضيءَ موجب سندس فرمانبرداري ڪندي پاڻ کي خدا جي اختيار ۾ ڏين ٿا. اها مستقبل جي هڪڙي اميد پڻ آهي، جڏهن خدا جي حڪمراني مڪمل طور قبول ڪئي ويندي.

خداوند

پاڪ لکتن ۾ خداوند مالڪ يا ڌڻيءَ کي سڏيو وڃي ٿو، يعني اهو جيڪو اختياري هلائيندو هجي. اهو وڏي رتبي ۽ شان شوڪت وارو

خاص لقب آهي، جيڪو نئين عهدنامي ۾ رڳو خدا ۽ عيسيٰ مسيح جي لاءِ استعمال ڪيو ويو آهي.

خداوند جو ڏينهن

ڏسو ”قيامت“

خوشخبري

خدا جو پيغام، خاص طور جنهن جي عيسيٰ مسيح تبليغ ڪئي تنهن کي خوشخبري سڏجي ٿو. اها خوشخبري نئين عهدنامي ۾ هن طرح ڏني ٿي وڃي ته گناهه کان توبه ڪرڻ ۽ مسيح تي ايمان آڻڻ جي وسيلي انسان کي خدا کان سلامتي ملي ٿي ۽ هو سندس ٻار جي حيثيت سان سندس بادشاهت ۾ داخل ٿئي ٿو.

دائمي زندگي

عيسيٰ مسيح تي ايمان آڻي سندس پيروي ڪندڙن سان جنهن نئين زندگيءَ جو خدا واعدو ڪيو آهي، تنهن کي دائمي زندگي سڏجي ٿو (ڏسو يوحنا ٣: ١٦). اها زندگي هاڻي شروع ٿي ٿي ۽ موت کان پوءِ به هميشه لاءِ رهندي.

دنيا يا جهان

ٻاڪ انجيل ۾ دنيا جون ٽي معنائون ٿي سگهن ٿيون: ١. خلقيل جهان، ٢. عام انسانذات، ٣. اهي بچڙا ماڻهو جيڪي خدا جي قانونن جي مخالفت ڪن ٿا.

رسول

اهي ماڻهو جن کي خاص اختياري ڏيئي موڪليو ويو، تن کي رسول چئجي ٿو. عيسيٰ مسيح جي خاص چونڊيل شاگردن کي به رسول سڏيو ويندو هو. انهن کي اها مخصوص خدمت ڏني

ويئي هئي ته هو سڀني ماڻهن جي چوٽڪاري لاءِ خدا جي مقصد تي عمل ڪن.

روزو رکڻ

يهودين ۾ کاڌي کان مڪمل پرهيزم يعني روزي کي دينداريءَ جي هڪ نشاني سمجهيو ويندو هو. حضرت موسيٰ جي شريعت ۾ رڳو ڪفاري جي ڏينهن تي، سال ۾ هڪ دفعو روزو رکڻ ضروري هو. بعد ۾ پراڻي عهدنامي جي آخري دور ۾ جڏهن بني اسرائيل جلاوطنيءَ کان موٽي آيا، تڏهن روزي رکڻ جا ٻيا ڏينهن پڻ مقرر ٿي ويا (ڏسو عزرا ٨: ٢١-٢٣، نحميا ٩: ١، آستر ٤: ١٦، ۽ ذڪريا ٨: ١٩).

نئين عهدنامي جي دور ۾ روزي رکڻ جو واسطو دعا گهرڻ سان هوندو هو. يهودين جي هڪ فرقي فريسي هفتي ۾ ٻه ڏينهن روزو رکڻ جو رواج وڌو. عيسيٰ مسيح خود چاليهن ڏينهن جو روزو رکيو هو جنهن بعد شيطان کيس آزمائڻ آيو هو (ڏسو لوقا ٤: ٢).

رويا

خدا پنهنجن ٻانهن تي ڪڏهن ڪڏهن سندن جاڳندي، پر خواب جي ڪيفيت ۾ پنهنجو پيغام نازل ڪندو آهي، جنهن کي روياءَ سڏجي ٿو. يوحنا رسول کي روياءَ ۾ خدا ايندڙ وقت جو نظارو ڏيکاريو جيڪو هن مڪاشفي نالي ڪتاب جي صورت ۾ لکيو. پطرس رسول پڻ انهيءَ روياءَ جي ڪيفيت ۾ غير يهودين کي مسيح جي نجات قبول ڪرڻ وارو خدا جو پيغام حاصل ڪيو. (ڏسو رسولن جا ڪم ١٠: ٦-١٦).

زيتون

بائبل مقدس ۾ بيان ڪيل ”زيتون“ پاڪستان ۾ ٿيندڙ زيتون کان مختلف آهي. ان زيتون جا وڻ ڊگهي عرصي تائين ساوا رهندا آهن. فلسطين ۾ ڪي زيتون جا وڻ ته هڪ هزار سالن کان به وڌيڪ پراڻا

آهن. ان زيتون جي وڻ جو ڪچو ميوو سائو ۽ پڪو ميوو گهرو واڱڻائي ٿيندو آهي ۽ اهو ننڍڙي پير جي شڪل ۽ ماپ جيترو ٿيندو آهي. انهيءَ زماني ۾ زيتون جي وڻ جي تمام گهڻي اهميت آهي، اهو وڻ خوشحاليءَ جي علامت ۽ خدا جي برڪت سمجهيو ويندو هو. زيتون جي وڻ جي خاص پيداوار ان جي ميوي مان نڪتل تيل هئي، جنهن کي بني اسرائيل رڌ پچاءَ ۾ ڏيڻ ٻارڻ ۽ مسح ڪرڻ ۾ استعمال ڪندا هئا. مقدس خيمي ۽ هيڪل ۾ استعمال ٿيندڙ شين جو بنيادي جزو پڻ اهو تيل هو.

سامري

سامريه علائقي جي رهاڪن کي سامري سڏيو ويو آهي. سندن علائقو يهوديه ۽ گليل جي وچ ۾ هو. پر يهودي انهن سامرين کي بني اسرائيل جا نه سمجهندا هئا، ڇاڪاڻ ته انهن پنهنجي غير يهودي پاڙيسرين مان شاديون ڪيون هيون. تنهنڪري انهن کي سڄي مذهب سان ڪوڙن عقيدن ۽ عملن جي ملاوت ڪندڙ سمجهيو ويندو هو. تنهن هوندي به سامري حضرت ابراهيم، حضرت اسحاق ۽ حضرت يعقوب کي پنهنجا ابا ڏاڏا سمجهندا هئا ۽ حضرت موسيٰ کي خدا جو نبي ڪري مڃيندا هئا. اهي رڳو توريت شريف کي ئي خدا جو پاڪ ڪتاب ڪري مڃيندا هئا ۽ مسيح جي اچڻ جي اميد ۾ هئا. يهودين موجب انهن جي وڏي غلطي اها هئي ته هنن سامريه ۾ پنهنجي مرڪزي عبادت گاهه ٺاهي هئي ۽ ان کي يروشلم واري هيڪل کان وڌيڪ اهميت ڏيندا هئا. هو هيڪل جي بدران انهيءَ جاءِ تي پنهنجون قربانيون پيش ڪندا هئا.

سامويه

پراڻي عهدنامي ۾ سامريه اترئين اسرائيل ملڪ جي گاديءَ جي شهر ۽ ان جي آسپاس واري علائقي جو نالو هو. نئين عهدنامي جي دور

۾ اهو علائقو يهوديه ۽ گليل جي وچ واري علائقي تائين پکڙجي ويو. انهيءَ علائقي ۾ سامري ماڻهو رهندا هئا.

سبت

هفتي ۾ يهودين جو اهو هڪ خاص ڏينهن هوم جيڪو جمع جي شام کان وٺي چنڇر جي شام تائين هوندو هو. حضرت موسيٰ جي شريعت مطابق انهيءَ ڏينهن تي ڪوبه ڪم نه ڪيو ويندو هو، ڇاڪاڻ ته اهو ڏينهن رڳو عبادت ۽ آرام لاءِ مخصوص ڪيو ويو هو. پر فريسي ماڻهن سبت جي ڏينهن بابت موسيٰ جي شريعت جي پابندن جي ڳالهه ڳالهه لاءِ وضاحتون پيش ڪيون، جن اڳتي هلي قانون جي حيثيت اختيار ڪئي.

شاگرد

پاڪ انجيل ۾ لفظ ”شاگرد“ انهن پوئلڳن لاءِ استعمال ڪيو ويو آهي جيڪي ڪنهن اڳواڻ جي پيروي ڪن ۽ انهيءَ جي نقش قدم تي هلن. عيسيٰ مسيح پنهنجي پوئلڳن مان ٻارهن شاگرد چونڊيا جن کي رسول ڪري سڏيو ويندو هو. (ڏسو مرقس ١٣: ٣-١١)

شريعت

حضرت موسيٰ جا ڪتاب، جن کي توريت شريف چيو ويندو آهي، جن ۾ خدا جا احڪامات بيان ڪيل آهن، تن کي بائيبل مقدس ۾ شريعت سڏجي ٿو. پر انجيل شريف ۾ ڪنهن ڪنهن هنڌ پوري پراڻي عهدنامي کي پڻ شريعت سڏيو ويو آهي.

شريعت جو عالم

شريعت جو عالم يهودي استادن جي انهيءَ طبقي مان هر استاد کي چيو ويندو هو، جيڪي شريعت سيکاريندا هئا ۽ ان جي

تشریح ڪندا هئا. رومن شهنشاهيت کين حڪومت ۾ ڪجهه اختيار ۽ عهدا ڏنا هئا.

صدوقِي

اها يهودين جي هڪڙي جماعت هئي، جيڪي مرڻ کان پوءِ وري جيئري ٿي اٿڻ ۽ موت کان پوءِ واري زندگيءَ واري نظريي جا مخالف هئا. اهي فريسي جماعت جا مخالف هئا، جيڪي وري جيئرو ٿيڻ وارو عقيدو رکندا هئا.

صليب

رومي حڪومت ۾ ڦاسي ڏيڻ جو هڪ طريقو صليب تي چاڙهڻ هو. صليب ڪاٺ مان ٺاهيو ويندو هو، جنهن ۾ ڪاٺ جو هڪ ٿيڻو زمين تي اڀو ڪوڙيو ويندو هو، ان جي چوٽيءَ کان ٿورو هيٺ هڪڙو ٻيو ڪاٺ جو ٽڪرو سنئون ڳنڍيل هوندو هو. جنهن ماڻهوءَ کي موت جي سزا ڏيڻي هوندي هئي تنهن کي انهيءَ اڀي ٿيڻي تي بيهاري سندس پيرن ۾ ڪوڪا هنيا ويندا هئا ۽ سنئين ڳنڍيل ڪاٺ جي ٽڪري تي ٻنهي پاسن سندس هٿ سڌا ڪري منجهن ڪوڪا هنيا ويندا هئا. اهڙيءَ طرح انهيءَ ماڻهوءَ جو موت ٿي ويندو هو، جنهن کي صليبي موت سڏبو هو. عيسيٰ مسيح کي پڻ صليبي موت وسيلي قتل ڪيو ويو.

صيون

صيون مان مراد حضرت داؤد جو شهر يروشلم آهي، جيڪو گڏيل اسرائيل جي گاديءَ جو شهر هو ۽ گهڻين ئي آيتن ۾ يروشلم جي ٻي نالي طور استعمال ٿيو آهي. شروعاتي دور ۾ هي نالو انهيءَ مقدس جبل لاءِ استعمال ڪيو ويندو هو، جنهن تي هيڪل اڏيل هو ۽ اهو هيڪل بني اسرائيل جي خدا ۾ اميد جي علامت هو ته هيڪل جي هجڻ ڪري خدا سندن بخت ۽ خوشحالي وري موٽائي آڻي ٿو.

عهد

عهد هڪ اقرارنامو آهي جيڪو ٻن انسانن جي وچ ۾ يا خدا ۽ ماڻهوءَ يا جماعت جي وچ ۾ ڪيل آهي. خدا حضرت نوح ۽ حضرت ابراهيم سان عهد ڪيو. پر پراڻي عهدنامي ۾ انهيءَ لفظ جو لاڳاپو انهيءَ عهد سان آهي جيڪو حضرت موسيٰ جي ڏينهن ۾ خدا بني اسرائيل قوم سان ڪيو.

هن عهد جو بنياد شريعت جي پوري ڪرڻ تي ٻڌل هو، جيڪا پٿر جي ٻن تختين تي لکيل هئي جن کي ”عهد جون تختيون“ سڏيو ٿي ويو. انهن تختين کي ”عهد واري صندوق“ ۾ رکيو ويو ۽ اها صندوق حضرت موسيٰ جي زماني ۾ ”عهد واري خيمي“ يا مقدس خيمي ۾ رکي ويئي. ”مقدس خيمو“ بابت وڌيڪ معلومات لاءِ تعارف پڙهندا.

ٽئين عهدنامي ۾ عيسيٰ مسيح انسانن لاءِ هڪ نئون عهد ٻڌو. هن پنهنجي موت جي وسيلي خدا ۽ انهن جي وچ ۾ هڪ نئون عهد قائم ڪيو جيڪي مسيح جي انهيءَ قربانيءَ جي نتيجي ۾ خدا جي قوم بڻجن ٿا (ڏسو لوقا ۲۲: ۲۰).

عيسيٰ

هي عبراني ٻوليءَ جي نالي ”يشوع“ مان نڪتل آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”خداوند بچائيندڙ“. عيسيٰ مسيح تي اهو نالو ملائڪ جي هدايت موجب رکيو ويو، ۽ چيو ويو ته ”چالاءِ جو هو پنهنجي قوم کي سندن گناهن کان چوٽڪارو ڏيندو.“ (ڏسو متي ۱: ۲۱).

غير قومون

پاڪ ڪلام ۾ جيڪي به غير يهودي قومون آهن، تن کي غير قومون سڏيو ويو آهي.

فريسي

فريسي، يهودي مذهبي جماعت جي ڪارڪنن مان هڪ ڪارڪن کي چئبو هو. اهي موسيٰ جي شريعت تي سختيءَ سان عمل ڪندا هئا. هو مذهبي طور صفائيءَ ۽ پاڪائيءَ جي قاعدن تي خاص ڌيان ڏيندا هئا ۽ انهن ماڻهن کان ڌار رهندا هئا، جيڪي سندن عقيدتي موجب شريعت جي رسمن ۽ رواجن تي باقاعدي عمل نه ڪندا هئا. انهن جو هي عقيدو هو: مرڻ کان پوءِ وري زندگي ملندي، ملائڪ حقيقي مخلوق آهن ۽ مسيح ايندو جيڪو داوود جي بادشاهي بحال ڪندو. انهن عيسيٰ مسيح جي مخالفت ڪئي، ڇاڪاڻ ته جو هن شريعت ۾ سندن سوچن کي برو چيو ۽ سندن ريڪارڊ کي ظاهر ڪيائين.

فصح

اها سالانه عيد آهي، جيڪا يهودي انهيءَ واقعي جي يادگار طور ملهائيندا آهن، جڏهن خدا جو موت وارو فرشتو سندن وڏن جي مصر جي غلاميءَ مان نڪرڻ وقت سندن گهرن کي ڇڏي مصرين جي گهرن ڏانهن ٽپي ويو. اهي هن موقعي تي خدا سان پنهنجي عهد کي نئون ڪندا آهن. ان موقعي تي هر يهودي مرد جو يروشلم شهر ۾ حاضر ٿيڻ ضروري هو.

فلسطيني

اهو هڪ ملڪ هو، جيڪو پونوچ سمنڊ جي اوڀر ۾ هو. عيسيٰ مسيح جي زماني ۾ اهو رومين جي ماتحت هو، پر اهو يهودين جو اباڻو وطن سمجهيو ويندو هو.

قيامت يا خداوند جو ڏينهن

ڪيترن ئي يهودين جو اهو عقيدو هو ته سڄا ماڻهو جيڪي مري ويا آهن، تن کي خدا دائمي زندگيءَ لاءِ ٻيهر جيئرو ڪندو. پاڪ

انجيل ۾ لکيل آهي ته خدا عيسيٰ مسيح کي مرڻ کان پوءِ وري جيئرو ڪري اٿاريو. عيسيٰ مسيح جو وري جيئرو ٿيڻ سندس پوئلڳن جي عقيدتي جو بنيادي نقطو آهي. اهو خدا جي انهيءَ طاقت جو مظهر آهي ته خدا ماڻهن کي گناهه ۽ موت کان آزاد ڪري کين دائمي زندگي ڏئي ٿو. انجيل شريف جي تعليم اها به آهي ته قيامت جي ڏينهن سڀني ماڻهن کي اٿاريو ويندو ۽ ساڻن انصاف سان فيصلو ڪيو ويندو. قيامت جي اختياريءَ بابت عيسيٰ مسيح جي اها دعويٰ آهي ته ”آءٌ قيامت ۽ زندگي آهيان.“ (ڏسو يوحنا ۱۱: ۲۵).

ڪاهن

بني اسرائيل جا مذهبي اڳواڻ ڪاهن سڏيا ويندا هئا. هر ڪاهن لاري قبيلي مان رڳو هارون جي ئي گهراڻي مان چونڊيو ويندو هو. شروع ۾ مقدس خيمي ۽ بعد ۾ هيڪل جو سمورو انتظام انهن جي حوالي هو ۽ هو مذهبي فرضن جي ادائگي به ڪندا هئا، خاص طور ماڻهن لاءِ مختلف قسم جون قربانيون پيش ڪندا هئا. انهن ڪاهن مان هڪڙو سردار ڪاهن چونڊيو ويندو هو. حضرت مسيح جي دور ۾ انهن ڪاهن کي مذهبي اهميت کان علاوه سياسي اثر رسوخ به هو. ان دور ۾ سردار ڪاهن جي هڪ ڪائونسل هوندي هئي. ان ڪائونسل جو هڪ صدر هوندو هو، جنهن کي ”وڏو سردار ڪاهن“ ڪري سڏيندا هئا. اها ڪائونسل رومي حڪمرانن جي ماتحت يهوديه پرڳڻي ۾ انتظام هلائڻ جي ذميوار هئي. اها يهودين جي اعليٰ مذهبي اختيارين واري ڪائونسل هئي.

ڪائونسل

هيءُ يهودين جي اعليٰ اختياراتي ڪائونسل هئي، جنهن ۾ ستر وڏا بزرگ هوندا هئا ۽ وڏو سردار ڪاهن انهيءَ جو سربراهه هوندو هو. رومن شهنشاهيت ۾ اها يهوديه صوبي جي اندروني حڪومت لاءِ

ذميوار هوندي هئي ۽ يهودين جي تمام وڏي مذهبي اختياري مڃي ويندي هئي.

ڪليسيا

عيسيٰ مسيح جي پوئلڳ جماعت کي ۽ گهڻو ڪري جماعت جي هر انهيءَ ٽولي کي، جيڪو باقاعدي گڏجي عبادت ڪري ٿو ڪليسيا سڏيو وڃي ٿو.

کوڙهه جهڙي بيماري

اها چمڙي جي بيماري آهي، جنهن کي وچڙندڙ بيماري سمجهي ماڻهو ڊڄندا هئا. اهو هڪ لاعلاج مرض سمجهيو ويندو هو. انهيءَ بيماريءَ جي مريض کي مذهبي طور ناپاڪ سمجهيو ويندو هو ۽ کيس ٻين ماڻهن کان ڌار رکيو ويندو هو. انهيءَ کي رڳو ان صورت ۾ عام معاشري ۾ بحال ڪيو ويندو هو جڏهن ڪاهن موسيٰ جي شريعت جي قاعدن مطابق انهيءَ جي چڪاس ڪري کيس شفاياب قرار ڏيندو هو ۽ انهيءَ بعد کيس قرباني پيش ڪرڻي پوندي هئي.

گليل

هي يروشلم شهر ۽ سامريه جي اتر طرف هڪڙو علائقو هو، جيڪو گليل ڍنڍ جي اولهه ۾ هو، ان کي گليل صوبو سڏبو هو. اتي جي رهاڪن کي گليلي چوندا هئا. عيسيٰ مسيح جو اباڻو شهر پڻ گليل ۾ هو.

لاوي

بني لاوي حضرت يعقوب جي پٽ لاويءَ جو اولاد هئا. حضرت هارون به هن قبيلي مان هو، جيڪو پهريون ڪاهن هو ۽ سندس نسل ئي ڪاهن طور مخصوص ڪيو ويو. رڳو انهيءَ ئي قبيلي جا

ماڻهو ڪاهن يا ڪاهنن جي مددگارن جي حيثيت سان هيڪل ۾ خدمت ڪندا هئا.

محصول اڳاڙيندڙ

عيسيٰ مسيح جي زماني ۾ رومي حاڪم يهودين کي پنهنجن ماڻهن کان محصول اڳاڙڻ لاءِ استعمال ڪندا هئا. انهن کي سندن قوم وارا نفرت جي نگاهه سان ڏسندا هئا، ڇاڪاڻ ته اهي ڌارين حاڪمن لاءِ ڪم ڪندا هئا. اهي اڪثر رشوتي هئا ۽ پنهنجي قوم وارن کي ڦريندا هئا.

مسح ڪرڻ

ڪنهن ماڻهوءَ تي زيتون جو تيل اوتڻ يا اُگهڻ واري رسم کي نئين عهدنامي ۾ مسح ڪرڻ چئجي ٿو. جنهن جو مطلب آهي ته ان ماڻهوءَ جي وڏي عزت ڪرڻ يا ڪنهن خاص ڪم لاءِ کيس مقرر ڪرڻ. خاص طور تي بني اسرائيل جي بادشاهن کي مسح ڪيو ويندو هو، جيڪا انهيءَ ڳالهه جي نشاني هئي ته خدا انهن کي چونڊيو آهي. انهيءَ ئي سبب بادشاهه کي ”مسح ڪيل“ پڻ سڏيو ويندو هو.

مسيح

انهيءَ لفظ جي معنيٰ آهي ”مسح ڪيل“. پراڻي عهدنامي ۾ بادشاهن کي نبي مسح ڪندا هئا ۽ اها هڪ اهڙي نشاني هئي جنهن مان مراد هئي ته خدا هن کي بادشاهه ٿيڻ لاءِ چونڊيو آهي. عيسيٰ مسيح جي ڏينهن ۾ يهودي اهو لفظ انهيءَ بادشاهه لاءِ استعمال ڪندا هئا جنهن لاءِ کين اميد هئي ته خدا انهيءَ بادشاهه کي موڪليندو، جيڪو کين رومي حڪومت کان چوٽڪارو ڏياريندو ۽ يهودي بادشاهت کي وري ٻيهر قائم ڪندو. نئين عهدنامي ۾ عيسيٰ مسيح کي ئي اهو مسيح سڏيو ويو آهي (ڏسو متي ۱۶: ۱۶م، ۱۷: ۱). پر عيسيٰ مسيح پراڻي عهدنامي جي اڳڪٿين کي مذهبي اڳواڻن جي

سوچ کان مختلف انداز ۾ پورو ڪيو، يعني پنهنجي موت ۽ وري جيئري ٿيڻ جي صورت ۾. (ڏسو لوقا ۲۴: ۲۵-۲۶)

مقدس

هي عربي ٻوليءَ جو لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”پاڪ“. پر هن سنڌي ترجمي ۾ هي لفظ هر انهيءَ جاءِ لاءِ استعمال ڪيو وڃي ٿو جيڪا خدا جي عبادت لاءِ مخصوص ٿيل هجي. مقدس خيمي ۽ هيڪل ۾ به جايون هيون جن مان هڪ کي مقدس جاءِ ۽ ٻيءَ کي مقدس ترين جاءِ سڏيو ويندو هو.

مَنَ

هي هڪ خاص قسم جو کاڌو هو، جيڪو بني اسرائيل جي مصر مان نڪري اچڻ بعد بيابان ۾ سفر ڪندي چاليهن سالن تائين خدا کين مهيا ڪيو. اهو اڇي رنگ جو ڌاڻن جي بچ جهڙو هو ۽ لذت کاڌو هو. اهو آسمان مان نازل ڪيو ويندو هو.

موسيٰ

حضرت موسيٰ يهودين جو تمام خاص نبي هو، جنهن بني اسرائيل جي ان وقت اڳواڻي ڪئي جڏهن خدا کين مصر جي غلاميءَ مان آزاد ڪرايو. هو ئي توريت شريف جو ليکڪ پڻ هو ۽ خدا کيس سينا جبل تي شريعت عطا ڪئي.

مٽي

بائبل مقدس جي زماني ۾ تمام عام مشروبات مان ”مٽي“ هڪ هو، جيڪو بنيادي طور انگورن مان ٺاهيو ويندو هو. مٽي جي چيڙن مان انگورن جو رس حاصل ڪيو ويندو هو ۽ پوءِ ان کي خميريو ويندو هو. حضرت نوح پهريون شخص ٻڌايو وڃي ٿو جنهن مٽي ٺاهي (پيدائش ۸: ۲۰). مٽي گهڻو ڪري نشيدار پيئڻ واري شيءِ

هوندي آهي ۽ جيتوڻيڪ انهيءَ جي استعمال جي منع ناهي، پر ان جي بداستعمالي سان نشئي ٿي وڃڻ کي مقدس بائيبل ۾ سختيءَ سان ننڍيو ويو آهي. ان جي برعڪس اڄڪلهه ڪجهه طبقن ۾ مٿي استعمال ڪرڻ سماجي عيب آهي پر مقدس بائيبل واري دور ۾ سڀني ماڻهو مذهبي رسمن ۾ توڙي عام رواج طور پيئڻ لاءِ اڪثر مٿي استعمال ڪندا هئا ۽ ان کي ڪو به عيب نه سمجهيو ويندو هو.

ناصری

گليل جي علائقي واري شهر ناصرت جي رهاڪن کي ناصري سڏيو ويندو هو.

نبي

خدا جي طرفان اهو چونڊيل ٻانهوم جيڪو خدا جو پيغام ٻڌائيندو هو تنهن کي نبي چئبو آهي. بني اسرائيل جي پاڪ ڪتابن ۾ بادشاهن ۽ ماڻهن کي خدا جو ڪلام ٻڌائيندڙ کي نبي سڏيو ويو آهي. ڪڏهن ته اهي خدا جي فيصلي جا پيغام هوندا هئا جو ماڻهو خدا جي مرضيءَ جي پوئواري نه ڪندا هئا ڪڏهن وري اهي چوڻڪاري ۽ اميد جا پيغام هوندا هئا.

وڏو سردار ڪاهن

حضرت هارون جيڪو پهريون سردار ڪاهن ۽ حضرت موسيٰ جو ڀاءُ هو تنهن جي پيڙهيءَ مان وڏو سردار ڪاهن ٿيندو هو. وڏو سردار ڪاهن سڀني سردار ڪاهن جو وڏو ۽ يهودين جي اعليٰ اختياراتي ڪائونسل جو سربراهه هوندو هو. سال ۾ هڪ دفعو ڪفاري جي ڏينهن تي هو هيڪل جي مقدس ترين جاءِ ۾ گهڙندو هو ۽ قربانين جو رت چٽڪاريندو هو ته جيئن ان کي پنهنجي ۽ بني اسرائيل جي گناهن کان پاڪ صاف ڪري.

هيروديس بادشاهه

پاڪ انجيل ۾ ٽن شخصن کي انهيءَ نالي سان سڏيو ويو آهي، جيڪي رومي شهنشاهيت جي دور ۾ حڪمران هئا. پهرين هيروديس کي ”هيروديس عظيم“ سڏيو ويو آهي، جيڪو ۳۷ قبل مسيح کان ۴ قبل مسيح تائين فلسطي ملڪ جي يهوديه، سامريه ۽ گليل جي علائقن تي بادشاهت ڪندو هو (ڏسو متي ۲: ۱).

ٻيو هيروديس وري هيروديس عظيم جو پٽ هو، جيڪو ۴ قبل مسيح کان ۶۳۹ ع سن تائين گليل جو حڪمران هو. ٽيون هيروديس وري هيروديس عظيم جو پوٽو هو، جنهن رسولن کي ستايو ۽ جنهن جو موت پاڪ انجيل ۾ خداوند طرفان سندس سزا لکيو ويو آهي. (ڏسو رسولن جا ڪم باب ۱۲)

هيڪل

هيءَ بني اسرائيل قوم جي عبادت ڪرڻ جي مرڪزي ۽ مکيه جاءِ هئي، جنهن کي ئي هيڪل سڏيو ويندو هو. اهو هيڪل يروشلم شهر ۾ هو ۽ پهريون پيرو سليمان بادشاهه اڏايو هو. اها ئي هڪڙي اهڙي جڳهه هئي جتي خداوند خدا جي لاءِ موسيٰ جي شريعت مطابق قربانيون پيش ڪري سگهيون هيون. اهو هيڪل جنهن کي هيروديس بادشاهه مسيح جي پيدائش کان اڳ ۾ وري ٺاهيو هو، تنهن کي عيسيٰ مسيح جي مرڻ کان اٽڪل چاليهه سال پوءِ ۷۰ ع ۾ وري رومن ڏاهي چڏيو ۽ اهو ٻيهر تعمير نه ٿيو.

يهوداه

۱. يهوداه حضرت يعقوب جي هڪڙي پٽ جو نالو هو، جيڪو شاهي خاندان واري يهوداه قبيلي جو ابو ڏاڏو هو.
۲. سليمان بادشاهه جي دور کان پوءِ اسرائيل ملڪ جو صوبو يهوداه هڪ جدا ملڪ بڻيو. يهودين جي جلاوطن ٿيڻ وقت توڙي جلاوطنيءَ

کان موٽي اچڻ بعد جيتوڻيڪ يهوداه تي ٻين بادشاهتن قبضو ڪيو ته به هن جو ساڳيو ئي نالو برقرار رهيو.
 ۳. يهوديه فلسطين جي ڏکڻ ۾ رومي سلطنت تحت هڪ علائقو هو، جيڪو يهوداه ملڪ کان ننڍو هو پر منجهس اڳوڻي يهوداه ملڪ جا وڏا شهر شامل هئا. يهوديه جو ذڪر پراڻي عهدنامي ۾ ناهي، بلڪ نئين عهدنامي ۾ آهي.

يهودي

نئين عهدنامي جي دور ۾ ”يهودي“ لفظ انهن سڀني لاءِ استعمال ٿيو جيڪي يهودي مذهب جا پوئلڳ هئا. هي بني اسرائيل جا اهي ماڻهو هئا جيڪي يهوداه ملڪ جا رهاڪو هئا ۽ بابل ملڪ مان جلاوطنيءَ بعد واپس آيا هئا.

يهوديه

ڏسو ”يهوداه“.

يهودين جو عبادت خانو

اها جاءِ جتي يهودي عبادت ڪندا هئا ۽ تعليم ڏيندا هئا. پر اتي ڪابه قرباني نه چاڙهي ويندي هئي. قرباني پيش ڪرڻ لاءِ رڳو يروشلم شهر ۾ ئي هڪڙو هيڪل هو، پر هر يهودي علائقي ۾ ٻيا عبادت خانا هوندا هئا.